Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI SA
MOSATENI OPERVM
Tomus II.

Cum GILBERTI COGNATI & IOANNNIS SAMBVCI *Annotationibus: quas ad calcem adiectas reperies.*

BASILEAE.

45. X. 31
2

DEORVM DIALOGI.

ΔΙΟΣ ΚΑΙ ΕΡΜΟΥ. IOVIS ET MERcurij.

Iacobo Micyllo interprete.

IVPITER.

ΤΗΝ τοῦ Ἰνάχου παῖδα τὴν καλὴν εἶδες, ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ναί, τὴν Ἰὼ λέγεις. Ζ. ἦ ἔτι παῖς ἐκείνη, ἀλλὰ δάμαλις. Ερ. τοῦτό γε τοῦτο. τῇ ζήλῳ δ' ἡ Ἥρα μετέβαλεν αὐτὴν, ἀλλὰ νῦν ἕτερόν τι δεινὸν ἐπεμηχανήσατο τῇ ταλαιπώρῳ βουκόλον τινὰ πολυόμματον Ἄργον ὄνομα ἐπίτροπον, ὃς νέμει τὴν δάμαλιν, ἄϋπνος ὤν. Ερ. τί οὖν ὑμᾶς χρὴ ποιεῖν; Ζ. ἀπαγαγόντα (ἐκεῖ δέ που ὁ Ἄργος βουκολεῖ) ἀποκτεῖναι· τὴν δὲ Ἰὼ διὰ τοῦ πελάγους εἰς τὴν Αἰγυπτίαν ἀπαγαγών, οἷον ποίησον.

ILlam a Inachi puellam pulchrã noſti Mercuri? M E R. Etiam. Io dicis. I V P. Non amplius puella illa eſt, ſed iuuẽca. M E R. Monſtroſum hoc. Quomodo mutata eſt? I V P. Zelotypia mota Iuno transformauit ipſam. Sed & nouum aliud quoddam malum inſuper excogitauit. Infelici illi bubulcum quendam multioculum, Argum nomine, cuſtodẽ addidit, qui iuuencam paſcit, inſomnis ac peruigil ipſe exiſtens. M E R. Quid igitur nos oportet facere? I V P. Deuolans in Nemeã ſyluã (illic alicubi Argus paſcit) illum quidẽ interficito: ipſam uerò Io per pelagus in Aegyptum abducens, iſthuc facito,

σον. καὶ τὸ λοιπὸν ἔστω δίὸς τοῖς ἰνᾶ, καὶ τὸν Νεῖλον αὐαγέτω, καὶ τοὺς αὔραμους ὅπως πνεμπέτω, καὶ σωζέτω τοὺς πλέοντας.

to, & deceterò pro deo ab incolis habeatur, Nilumq; at tollat, & uentos immittat, & præterea nauigantes ser uet.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ καὶ Ἑρμοῦ.

NEPTVNI ET Mercurij.

Eodem interprete.

NEPTVNVS.

ΕΣτιν, ὦ Ἑρμῆ, νιῶν δύτυχεῖν τῷ Διΐ; Ερ. οὐδαμῶς, ὦ Ποσείδον. Ποσ. ἧμως προσάγγελον αὐτῷ. Ερ. μὴ ἐνόχλει, φημὶ, ἄκαιρον γάρ. ὥστε ἐκ αὖ ἰδίοις αὐτὸν ἐν τῷ παρόντι. Ποσ. μῶν τῇ Ἥρᾳ σώφρονι; Ερ. ἔκ, ἀλλ' ἑτοιμότερόν τί ἐστι. Πο. σωφρονεῖ. ὁ Γανυμήδης ἔνδον. Ερ. οὐδὲ τοῦτο, ἀλλὰ μαλακῶς ἔχει αὐτός. Ποσ. πόθεν, ὦ Ἑρμῆ; δεινὸν γὰρ τὸ τοιοῦτο φῆς. Ερ. ἀισχύνομαι εἰπεῖν, ἀποτόν ἐστι. Πο. ἀλλ' ἐγὼ πρὸς ἐμὲ δᾶον γε ὄντα. Ερ. τίτοκεν αὐτίνος, ὦ Ποσείδον. Πο. ἄπαγε. τίτοκεν ἐκεῖνος; ἐκ τίνος; ἐκεῖνο ἐλελήθει

LIcét ne Mercuri conuenire Iouem nunc? MER. Nequaquam Neptune. NEP. Attamen intrò renuncia de me ipsi. MER. Ne molestus sis, inquam. Importunũ enim hoc quare nõ poteris ipsum uidere in præsentia. NEP. Num igitur cum Iunone concumbit? MER. Non, sed diuersum quiddã est. NEP. Intelligo, Ganymedes intus est. MER. Neq; hoc: sed ipse infirmus aliquantulum est. NEP. Vnde hoc Mercuri? Nescio enim quid graue narras. MER. Pudet dicere, tale quidpiam est. NEP. At nihil eo tibi opus est apud me, patruus utiq; cum tibi sim. MER. Peperit paulo antè, Neptune. NEP. Apage. An peperit ille? Ex quo? Itaq; latuit

ἰαὶ λύθῃ ὑμᾶς αὐδρόγυνος ὤν; ἀλλ' ὁλί ἐπισύμαινε αὐτῷ ὑ γαστὴρ ὄγκῳ λιπά. Ερ. οὖ λίγεις. ὁ γὰ ἐκύει ἔχε τὸ ἔμβρυον. Πο. οἶδα. ἐκ δ' ἀμφαλῆς ἔτικεν αὖ θις, ὥσπερ τὸν Ἀθηνᾶν. τεκά λα γὰ τὸν ἀμφαλὸν ἔχει. Ερ. ἄκ. ἀλλ' ἐν τῷ μηρῷ ἐκύει τὸ ἐκ τῆ Σεμέλης βρέφος. Πο. οὗ γε ὁ γενναῖος, ὡς ὅλος ὑμῖν ὠφορᾶ, καὶ παρατηθεὶς σώ ματος· ἀλλὰ τίς ἡ Σεμέλη ἐστί; Ερ. θυγάτηρ, τῶν Κάδμου θυγατέρων μία. ταύτῃ σωιλθὼν, ἐγκύμονα ἐποίησεν. Πο. εἶε τὰ ἔτικεν, ὦ Ερμῆ, αὖτ' ἐκέί νης; Ερ. καὶ κάλα, εἰ καὶ πα ραδόξου ἔναί σοι δοκῶ. τὸν μὲν γὰ Σεμέλην ὑπωλβοῦσα ἡ Ηρα, (οἶδα γὰρ ὡς ἐκλύτυπός ὄστι) πεί θει αὐτὴν παρὰ τὸ δίος, μὴ τὰ βροντῶν καὶ ἀστραπῶν ἡ μῖν παρ' αὐτῶν. ὡς δ' ἐπέδη. κὴ ἦκεν ἔχων κὴ τὸ κεραυνὸν, αὐτὴ φλέγει ὁ ὄροφος. κὴ ἡ Σεμέλη μὲν

tuit ille nos Hermaphroditus existēs? At neque uterum eius tumorem aliquem præ se tulit. MER. Rectè dicis? neque etiam ille partum intra se habebat. NEP. Noui, rursum ex capite peperit scilicet, quemadmodum & Mineruam. habet enim ille caput quoddam puerperum. MER. Neque illud, sed [a] in femore gestauit partum illum, uidelicet ex Semele receptum. NEP. Euge generosus, ut ille totus nobis, & ex omni parte corporis imprægnādo idoneus atque fœcundus est. Sed quæ nam [b] Semele ista est? MER. The bana mulier, ex filiabus Cadmi una. Huic cōgressus prægnantem eā reliquit. NEP. Deinde uerò ipse pro illa peperit? MER. Atque admodum, etiam si tibi alienū ac mirum uideatur. Nam Semelen dolis aggressa Iuno, (nosti autem ut sit zelotypa hæc) persuadet illi ut petat à Ioue quò cum fulmine ac fulgure ad se ueniat. Quæ quum uerbis huius inducta credidisset, uenisseque Iupiter fulmen secum portans, conflagrauit tectum, ipsaq; Semele ex igne

ἀπωλόμην ὑπὸ τῶν ὠδίνων. ἰοὶ ὦ Διόνυσε καὶ Ἀπόλλων καὶ γαστρὸς καὶ γυναικός, ἀλλά μοι μίσσαι ἀτιτάλις ἔτι αὐτῷ τὸ ἔμβρυον ἐπαμαλιᾶσαι. ἡδὺ ἐκεῖνο δὴ ἐκείνοσα, ἀτιτάλλων τὸ ἐκγονόν μηρῷ, ἐντίθησιν, ὡς ἀπετέλεσθαι ἐνταῦθα, καὶ τῶν ὠδίνων ἧκε μικρὸν ἐξίετηςν αὐτὸ, καὶ μαλακῶς ἀπὸ τῶν ὠδίνων ἔχει. Ποσ. τῶν οὖν τρίτῳ ἐγένετο; Ερ. ἐν τῷ Νύσαν ἀποπεμίσαι, παρέλαβε τὰς νύμφας ἀνατρέφειν, Διόνυσον ἐπονομάσαντα. Πο. ἔπειτ ἀμφίνομα ὁ Διονύσου πατὴρ ἦν καὶ μήτηρ ἦν; Ερ. ἔοικεν. ἄπειμι δ' οὖν ὅπως αὐτῷ τρόφιμα εὑρῶ, καὶ τἄλλα ποιήσων, ὅσ' ἂν νομίζῃ παρῶν ἐκεῖ.

perijt. Me autem iubet Iupiter, ut incisa illius aluo, partum ad se afferam, imperfectum illum quidē adhuc, & intra septimum mensem conceptū. Quod ubi feciſſem, ille diſſecto fœmore ſuo, intrò illū recipit, ut ibi perficeretur. Atque ita ille tertio poſtquā factum illud eſt menſe, denuò illum peperit, & nūc ex doloribus aliquantulum languidus eſt. N E P. Vbi igitur infans ille iā eſt? M E R. In Nyſam hinc ablatum, tradidi illum Nymphis enutriendum, Dionyſium cognominatum. N E P. Ergo utrūq; Dionyſij huius & pater & mater ille eſt. M E R. Ita uidetur. Abeo igitur, ut illi aquam ad uulnus afferam, ac cætera, ea quæ ex more atque conſueto fieri ſolent, quaſi puerperæ procurem.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΗΛΙΟΥ.

MERCVRII ET Solis.

Eodem interprete.

MERCVRIVS.

Ὦ Ἥλιε, μὴ ἐλάσῃς τὸ σήμερον, ὁ Ζεὺς φησί, μηδὲ αὔριον, μηδ'

AVdi ô Sol, ne hodie currum agas, inquit Iupiter, neq; in craſtinum,

μηδ' ὡς βάτιον ὑμῖν ἔσται, ἀλλ' ἴνα ἡμῖν μένῃ, καὶ τὸ μεταξὺ μία τις ἔσται νὺξ μακρά. ὅθεν λύσωμεν μὲν αἱ ὧραι αὐτοῖς τοὺς ἵππους, σὺ δὲ σβέσον τὸ πῦρ, καὶ ἀνάπαυε διὰ μακροῦ σεαυτόν. ΗΛ. καινὰ ταῦτα, ὦ Ερμῆ, καὶ ἀλλόκοτα ἥκεις φασὶ παρ' ἐγγυητῶν. ἀλλὰ μὴ παραβαίνωμεν εἰ ἐδόξαμεν τῷ δεσμῷ, καὶ ἔξω ἐλάσωμεν ὧν ὀφείλομεν, μετά μεῖζόν τινος ἄχθεται, καὶ τίνα νύμφην τρισπλασίαν ἢ ἡμῖν ἔοικεν ἐπιζητεῖν; Ερ. οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλ' ἴσα ἐκ τούτου ἔσται. λάβε τὰς δέκα τῶν ἀνδρῶν ἐπιμήκη σφόδρα ὑγρὰν δὲ καὶ τίνα νύμφην. ΗΛ. ποῦ δὲ καὶ ὄψιν, ὦ πόδαρ ὀξυπέμφυλε ἀγγελῶν ταῦτά μοι; Ερ. ἐν βοιωτίαις, ὦ Ηλιε, παρὰ τὴν ἀμφιτρύωνος γυναῖκα τὴν, ἣ σώφρων. ΗΛ. ὁρῶν αὐτὴν; ἔστιν ἐκείνη νὺξ μία; Ερ. ἐλαμβε. τιχθῶσι γάρ τινα λόγον τὴν ἐμιλίκης ταύτης μέγαν, καὶ πολύανδρον δήν. τοσοῦτον

stinum, neq; etiam in diem perendinum: sed intus manefiat; interea perpetua una nox longa. Quare equos quidem iterū soluant Horæ: tu uerò restingue ignē, & nūc tandem post longum interuallū temporis te ipsum recrea. SOL. Noua hæc atque omnino aliena denuncians uenis. Sed nūquid trāsgredi siue peccare uisus sum inter agendum, & extra fines cursum habuisse, atque id nūc iraſcitur ille mihi, no etemq; triplo maiorem die facere statuit? MER. Nihil tale: neque hoc etiam perpetuò fiet: sed ipse nunc opus habet noctem sibi fieri consueto longiorem. SOL. Vbi autē etiam ille est? aut unde ipse emisſuses, ut hæc nuncias res mihi? MER. Ex Bœotia, ab uxore Amphitryonis, cū qua cōcumbit. SOL. Amator illius? atq; ita illi satis nō est nox una? MER. Nequaquam. Nasci enim quendam oportet ex hoc concubitu magnum, atque multorum certaminum uictorem deum.

τοῦτον οὖν ἐν μιᾷ νυκτὶ ἀπεστι λιδῶσαι ἀδιώατον. ΗΛ. ἀλλὰ τελεσιουργέτω μὲν ἀγαθῇ τύχῃ. ταῦτα δ' οὖν, ὦ Ἑρμῆ, ἐκ ἐγίνετο ἐκεῖ τῇ Κρόνου· οὐ γὰρ ἅμα ἐκοιμᾶτο. οὐδ' ἀπὸ κοίτου ἐκάτερος πρὸ δίκης ἦν, οὐδ' ἀπολιπὼν αὐτὴν ἄρα νὺξ ἐν Θήβαις ἐκοιμᾶτο, ἀλλὰ ἡμέρα μὲν ἦν ἡ ἡμέρα, νὺξ δ' ἐματὰ μέρος τὸ αὐτῆ ἀνάλογον τῶν ὡρῶν. ξένον δέ τι πραγμα ἦν, οὐδ' αὖ ἐκοινώνησέ ποτε ἑκάτερος θνητῇ γυναικί· νῦν δὲ λυσιώδη γυναῖον ἔσικε χρὴ αὐτὸν γράφειν τὰ πάντα, ἡδὺ ἀκαμπὲς ὄντος μὴ γρίζειν τὸν ἵππον ὑπὸ τῶν ὠρῶν, λύσπουρον δὲ τὸν ἄλλον, ἀτρεμῆ μὴ ὄντα ἐξὸν τρισὶν ἡμέραις, τοὺς δ' ἀνθρώπους ἀθλίους ἐν ἀκατανύκτῳ διαβιοῦν· τοιαῦτα ἀπολαύσονται τῶν διὸς ὁρώτων, ἡδὺ μαδιμοτάτων, ἵν' ἂν ἐκάτερος ἀπεστιλίσῃ τὸν ἀθλητὴν, ὃν μόνῳ τῷ

hoc igitur una nocte absolui ac perfici impoßibile est.

SOL. Sed absoluat, atque ad exitū perducat ille, quod fauſtum felixq; ſit. Veruntamen hæc, Mercuri, temporibus Saturni non fiebant, (ſoli enim hic nos ſumus) neque ille tum ab uxore Rhea diuertebat, aut ſeorſim cubabat: neq; etiam relicto cœlo Thebis dormiebat: ſed dies quidem tum dies erat, nox autem ad ſuum certum ſpacium ſecundū proportionem horarum agebatur: peregrinum uerò aut immutatum nihil. Neque ille tum unquam cum muliere mortali quicquam rei habuit. At nunc in felicis mulierculæ cauſſa oportet omnia ſurſum & deorſum uerti, ac equos quidē præfractiores & difficiliores fieri ob ocium et deſidiā, uiā aūt aſperiorē, eo quòd toto triduo nō uſurpabitur: homines præterea miſerè in tenebricoſo uiuere. Hoc boni ex amoribus Iouis conſequentur illi ſcilicet, ſedebuntque expectantes donec ille athletam iſtum quem dicis, abſoluerit ſub

ſοφῷ. Ερ. σιώπα, ὦ Ηλιε, μή τι ἐμοῦ ἀπολαύσῃς τῶν λόγων. ἐγὼ δὲ παρὰ τὸν Σελήνην ἀπειμι, ἵνα τὸν ὕπνον, ἅπαντα γιγνώσκοντα ἄκρον ὁ Ζεὺς ἀνέπεμψε, τὴν μὲν σχολὴν προσβάλλειν, τὸν δὲ ὕπνον μὴ ἀνιέναι τὰς ἀνθρώπους, ὡς ἀγνοοῦσιν μακρὰν οὖσαν τὴν νύκτα γιγνομένην.

ſub longis tenebris. MER. *Tace ô Sol, ne quid mali pro his dictis tuis nanciſcare. Ego uerò ad lunam hinc abiens, & ad Somnũ, renuntiabo etiam illis quæ Iupiter mandauit: illi quidem, ut ne procedat citius: huic autem, ut ne remittat à ſe homines, quò ignorent longam adeò noctem hanc fuiſſe.*

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ Απόλλωνος.

MERCVRII ET Apollinis.

Eodem interprete.

MERCVRIVS.

Τί σκυθρωπὸς εἶ, ὦ Απολλον; Απ. ὅτι, ὦ Ερμῆ, λυσυχῶ ἐν τοῖς ὄρωσι κοῖς. Ερ. ἄξιον μὲν λύπης τὸ τοιοῦτον. σὺ δέ τί λυσυχεῖς; ἢ τὸ ἰατρὸν τῶν Δάφνην σε λυπεῖ ἔτι; Απ. σφόδρα μὲν οὖν. ἀλλ' ὁρῶμεν τὸν Υάκινθον τὸν οἰβάδα. Ερ. τίθνηκε γὰρ, ἢ τί μοι, ὁ Υάκινθος; Απολ. καὶ μάλα. Ερ. πρὸς τίνος, ὦ Απολλον; ἢ τίς

QVid uerò triſtis es Apollo? APOL. Quoniam, ô Mercuri, miſer atq; infelix circa amores ſum. MER. Dignum quidem mœrore hoc: ſed tu quo pacto miſer atq; infelix es? An adhuc dolore afficit te id quod cum a Daphne accidit? APOL. Neq; quaquam, ſed amaſium doleo Laconem illum b Oebalium filium. MER. An mortuus eſt c Hyacinthus? dic mihi. APOL. Atq; admodum. MER. Vnde, Apollo? aut

τις ἄτυς ἀνθρώπους ὧν, ὡς ἀπο πλῆναι τὸ μαλθὸν ἐκεῖνο μειρά κιον; Απ. αὐτῷ ἐμοὶ τὸ δρᾶγμα. Ερ. ἐκοῦσιον ἐμόν τι, ὦ Απολλον; Απ. ἐκ' ἀλλὰ δυσύχημά τι ἀπ αὐτοῦ γενέσθαι. Ερ. πῶς; ἐδίδασκον γὰρ ἀκροᾶσθαι τὸν λόγον. Απ. ἀκουσάτω μοι μαθόντος, ἀφ' ἐγὼ συνδιδασκάλου αὐτῷ. ὁ δ' ἐμάνθανε ἀκόλουθα ἐκείνοις ἀπολέμῳ δ' ἔφυρος ὥρα μὲν ἐκ πολλοῦ ἤδη καὶ τότε. ἐμελέμην δ', ἤδη μὲ φθάσαν τῶν ἀφροσίαν. ἐγὼ μὲν αὐτὸ ἐνόμιζον, ὥσπερ εἰώθεμεν, τὸν δίσκον ἐς τὸ αὖθις ὁ δ' ἀπὸ τ ταϋγέτου ὑπερπαύσας, ὠθεῖ τῷ παιδὶ ἐνίσασι φέρων κόπον, ὥστε ἀπὸ τῆς πληγῆς αἷμά τι ῥυῆναι πολὺ, καὶ τὸν παῖδα σύδυς ἀποδοκᾶν. ἀλλ' ἐγὼ τὸν μὲν ἔφυρον αὐτίκα ἡμιωμένῳ ὑπερτείνας, φεύγοντι ἐπισπόμενος ἔκβη τοῦ δρόμου ἐγὼ τῷ παιδὶ δι' ἧς πάρφορ ἐχωσάμην ἐν Αμύκλαις, ἔνθ' ὁ δίσκος αὐτὸν ὑπέβαλε.

quis ita ab omni amore alienus fuit, ut occiderit formosum illum puerū? APOL. Meū ipsius factum hoc est. MER. Quid igitur? insaniūstine Apollo? APO. Nō, sed infortunium quoddam inuito mihi accidit. MER. Quomodo? cupio enim audire rationem hanc. APO. Disco ludere discebat, atq; ego unà cū illo ludebam. Cæterum uentorū omniū peritissimè perditus d Zephyr' amabat quidem longo iam tempore etiam ipse illū. Verūm neglecto eo, & contemptū istum non ferente, ego quidem, quemadmodum consueueramus, discum in altū sursum uersus iaculabar, ille autē deorsum à c Taygeto spirans, ablatum hunc in caput puero influxit, ita ut ex ea plaga & cruor manaret affatim, & ipse puer statim moreretur. Verūm ego eo-

stigiò Zephyrum ulciscebar, tortis in eum sagittis, fugientemq; ad montem usque persequendo. Puero autem & tumulum extruxi in f Amyclis, quo loco discus eum prostra-

uit;

πίβαλε. ἢ ἀπὸ τ ἄμματος αὖ θ ἀναδοῦναι τῷ γῇ ἐποίησα, ἄδικον, ὦ Ερμῆ, καὶ σὺν βίᾳ τοῦ αὐθίωπον ἀπαύστως, ἔτι καὶ γράμματα ἔχον, ἐπαιώρου τὰ τῇ νικρῷ. ἆρά σοι ἀλόγως λιλυπῆσθαι δοκῶ; Ερ. νὴ, ὦ Απολλον· ἄδηλος γὰ ἀνητὸν πάθος, ὅτῳ μὴ ἄχθη ἀποβανόντος.

uiit: & florem ex cruore illius terrâ induere feci, suauissimũ illum quidem Mercurii, atque omnium fragrantissimum, præterea & literas quasdam habentẽ, quæ mortuum ipsum quasi deplorant. Num tibi igitur præter rationem mœstus fuisse uideor? MER. Sanè uerò, Apollo. Noras enim mortalem te comparasse amasium tibi: quare dolere non debes, mortuo iam illo.

ΗΡΑΣ ΚΑΙ ΛΗΤΟΥΣ.

IVNONIS ET Latonæ.

Eodem interprete.

IVNO.

Καλὰ μὲν γὰ, ὦ Λητοῖ, καὶ τὰ τίκνα ἐτικὸς τῷ Διΐ. Λη. ἔ πάσα, ὦ Ηρα, τοιάυτα τίκνα λωώμεθα, οἵα ὁ Ηφαιστός ἐστιν. Ηρ. ἀλλ' οὐτος μὲν ὁ χωλὸς, ὅμως χρήσιμός γε ὤν, τεχνίτης ὢν ἄριστος, καὶ ἁπαντιπόσμησεν ἡμῖν τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν Αφροδίτην ἐγημε, καὶ συνδιάζεται πρὸς αὐτούς. οἱ δὲ σοὶ παῖδες, ὁ μὲν αὐτῶν ἀχρηστότερος τοῦ μέτρου, καὶ

PVlchros enimuero Latona & liberos procreasti Ioui. LATO. Non enim omnes, ô Iuno, tales párere possumus, qualis Vulcanus est. IVNO. At hic claudus quidẽ, utilis certè tamen est, artifex optimus existens, ac cœlum nobis exornauit quoq;, Venerémque uxorem duxit, à qua & studiosè obseruatur. Contrà autem, tuorum liberorum altera quidem uirilis ultra modum, & montiuaga,

ὄρειος, ἢ τὸ τιλευταῖον ἐς τὴν
σκυθίαν ἀπιλθοῦσα, πάντες
ἴσασιν οἷα ἐώθιε ἐσθίουσα,
καὶ μιμυμένη τὰς σκύθας αὐ-
τὰς, ἀνθρωποφάγους ὄντας. ὁ δ'
Ἀπόλλων, προσποιεῖται μὲν πάν
τα εἰδέναι, καὶ τοξεύειν, καὶ κι
θαρίζειν, καὶ ἰατρὸς εἶναι, καὶ μαν
τεύεσθαι, καὶ κατασκάπτειν &
ὀργανεύειν δὲ μαντικῆς, τὸ μὲν
ἐν Δελφοῖς, τὸ δ' ἐν Κλάρῳ, καὶ
ἐν Διδύμοις, ἀπατᾷ τοὺς
χρωμένους αὐτῷ, λοξὰ καὶ ἐπαμ
φοτερίζοντα πρὸς ἑκάτερον τῶν
ἐρωτώντων ἀποκρινόμενος, ὡς
ἀνένδεκτον εἶναι τὸ σφάλμα.
καὶ πλὴν μὴ ἀπὸ τῶν τοιού-
των· πολλοὶ γὰρ οἱ κόπτει, καὶ πα
ρίχοντες αὐτὸς κατηγοροῦσι
θαι. πλὴν ὑπ' ἀγνοίας γε ὑπὸ
τῶν σωφρονεστέρων, τὰ πολλὰ ἐ-
ξαπατώμενος. αὐτὸς μὲν ὁ μάν
τις ἠγνόει, ὅτι φενδόσει μὲν τὸν
ἐρώμενον τῷ ἁλίσκεσθαι ὑπ' ἐμοῦ
μαντευόμενος· ὃς φεύξεσθαι αὐ
τὸν ἡ δάφνη, καὶ ταῦτα, οὕτω
καλὸν καὶ κομήτην ὄντα. ὥστε
ἐγὼ, διὰ τί ποτε καλλιτεχνοῦσα

tiuaga est. & postremò in Scythiam quoq; profecta, omnes sciunt qualia comedat, hospites mactando, ac Scythas ipsos imitando, qui humana carne uescuntur. Apollo autem simulat quidem omnia scire sese, & iaculari, et cithara canere, et medicum esse, & uaticinari: et erectis uaticinandi tabernis hic in Delphis, illic in Claro & Didymis, decipit consulentes se, obliqua, & in utrã que partẽ quæstionis propositæ inclinantia respondendo, ne uidelicet erroris posit damnari: atq; ita ex hoc quæstiũ facit, et ditescit. Multi enim amentes sunt, seq; ipsos exhibent præstigijs deludendos. Verùm non ignoratur utique à prudentioribus, quòd pleraq; falsa ac ficta dicitet: quippe ille ipse uates ignorabat quòd interfecturus amasium suum esset sibi, quòd fugitura ipsum esset Daphne, idq; adeò formosum atq; comatum. Quare non uideo qua causa pulchrio-

res

γε δὴ Νιόβης ἐλοξεύσας. Λυ. παῦ παῦ μὴ τοιαῦτα τὰ τέκνα, ὦ ξυνοικίδιον, καὶ ὁ ψευδόμαντις, οἶδα ὅπως λυπεῖ σε ὁρώμενα ἐν τοῖς θεοῖς. καὶ μέλλοντα, ὅταν ἡμῖν ἐπαινῆται τὸ κάλλος, ὁ δὲ λιθαρίζῃ ἐν τῷ συμποσίῳ, δακνομένῳ ὑφ' ἁπάντων.

Η. ἐγέλασα, ὦ Λητοῖ. ἐκεῖνος θαυμαστὸς, ὃν ὁ Μαρσύας, ὃ τὰ κάλλιστα ᾄδεσθαι δικάσας ἔθηκεν, ἀπέδωρον αὐτὸν αὐτοῖς ἱμονιόσας τῇ μουσικῇ νικῶν δὲ λαθεσοφισθεὶς ἄθλιος ἀπώλλυτο, ἀλλίκως ἀλέε. ὁ δὲ καλὸς οὐ παρθένος, οὕτω καλὸς ὄγιν, ὥστε ἐπεὶ ἐμαθεν ὀφθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀκταίωνος, φοβηθεῖσα μὴ ὁ νεανίσκος ὀξυγορούσῃ τὸ ἄσχημα αὐτῇ, ἐπαφῆκεν αὐτῷ τοὺς λύκους. ὦ γὰρ λέγειν, ὅτι ὀδὶ τὰς τιμὰς ἐμαῦτο, παρθένος γὰρ αὐτὸ ἔσα. Λυ. μέγα ὦ Ηρα, φρονεῖς, ὅτι ξυνεῖ τῷ Διΐ, καὶ συμβασιλεύεις αὐτῷ, καὶ διὰ τοῦτο

res liberos te quàm Niobe illam procreasse putaris.

LAT. At uerò liberi hi, hospitũ mactatrix ista uideli cet, & mendax uaticinator ille, scio quo pacto mordeãt te dum cõspiciuntur inter deos: & maximè quando hæc quidem ob pulchritudinem laudatur, ille autem citharã personat in conuiuio, omnibus ipsum admiratione prosequentibus. IVN. Nequeo risum continere, Latona. Illum ne admirãtur? quẽ Marsyas, si iustè modò iudicare Musæ uoluissent, excoriasset meritò, ut qui ipse in Musica uicerat: nunc autem circumuentus miser ille periit, iniustè sanè damnatus. Hæc aũt formosa tua uirgo, ita formosa nimirũ est, ut posteaq animaduertit sese conspectã ab Actæone fuisse, uerita ne adolescens ille turpitudinẽ ip

sius euulgaret, immiserit illi canes: ut interim non dicam, quòd neque parturientibus obstetricatura fuisset, si uirgo utique & ipsa foret. LAT. Valde animo elato es, Iuno, eo quòd cum Ioue concumbis, & unà cũ eo regnas: et propterea

τῆτο ὑβρίζῃς ἀλλᾶς. πλὴν ἀλλ' ἴσως μετ' ὀλίγον αὖθις δακρύσας, ἐπίσταν σε καταλιπὼν ἐς τὸν γῆν κατίῃ, τάῤῥος ἢ λύκῳ ἢ γρυπόμῳ.

pterea absq; metu contumelioſa es. Veruntamen uidebo te non ita multo pòſt rurſum lachrymantem, quãdo te relicta, in terrã deſcenderit ille, in taurum aut cygnum conuerſus.

ΘΕΩΝ ΚΡΙΣΙΣ.

DEARVM IVdicium:

Eodem interprete.

IVPITER.

ΕΡμῆ, λαβὼν τυτὶ τὸ μῆλον, ἄπιθι ἐς τὴν Φρυγίαν, παρὰ τὸν Πριάμου παῖδα τὸν βυκόλον (νέμει δὲ τὰ Ἴδαια ἐν τῷ Γαργαρῷ) καὶ λέγε πρὸς αὐτὸν ὅτι σε, ὦ πάτερ, κελεύει ὁ Ζεὺς, ἐπειδὴ καλὸς εἶ κἀγὼ καὶ σοφὸς τὰ ὁρωῖκά, διακρῖναι τῶν θεῶν, ἥτις αὐτῶν ἢ καλλίστη ἐστί. σὺ δὲ ἀγῶνα τὸ κάλλος, ᾧ νικήσασα λαβέτω τὸ μῆλον. ὥρα δ' ἤδη καὶ ὑμῖν αὐτῶν ἀπίεναι πρὸς τὸν δικαστήν. ἐγὼ δὲ ἀπωθοῦμαι τὴν διαῤῥαν, ἵνα μὴ καὶ ὑμᾶς ἀγανακτῶν. καὶ ἴσως εἰσέτι καὶ νῦν, εἴθε ὡς ἂν ἁπάσας ὑμᾶς νικήσας ἄδην, ἄλλως τε καὶ ἀνάγκη,

MErcuri, accepto hoc pomo abi in Phrygiã ad Priami filiũ, paſtorẽ armẽti (paſcit autem in Ida monte, quæ parte Gargarũ uocant) ac dic illi: Iupiter, inquiẽs, ô Pari, iubet te, poſteaquã et ipſe formoſus es, & rerum amatoriarũ doctus, ſententiã ferre inter deas, quæ nam illarũ omniũ formoſiſſima ſit. Certaminis autem præmiũ, ea quæ uicerit, pomum accipiat. Porrò tempus iã eſt ut & ipſæ uos abeatis ad iudicem. Ego uerò ablego à me arbitrũ, ut qui ex æquo omnes uos amem: ac, ſi modò poßibile foret, libenter omnes uos uictrices uidere uellem, præſertim quando & neceſſe eſt,

ων, μιᾷ τὸ λαλιᾶσθαι ἀποδόν
τας, πάντως ἀνιχθανιοῦσαι
πλέσει. Διὰ ταῦτα μὴ αὐτὸς
ἀπιδὴ τύλεως ὑμῖν δικασῆς.
ὁ δὲ νικήσας αὐτὸς ὁ φρύξ, ἐφ'
ὧ ἄπιτε, βασιλικὸς μὲν ἔστι,
καὶ Γανυμήδης τέτε ξυγγενής,
τἄλλα δ' ἀφυὴς καὶ ὄρνις, κἂν
αὖ τις αὐτὸ ἀπαξιώσειε τοιχώ
ρυχος εἶναι. ΑΦΡ. ἐγὼ μὲν, ὦ Ζεῦ,
εἰ καὶ τὸ μῶμον αὐτὸ ἐπιτρέψεις
ἡμῖν δικαστῇ, δίκρδος βα
δίζειν πρὸς τὴν ἐπίλαξιν.
τί γὰρ ἂν καὶ μωμήσαιτό μου; χρὴ
δ' ἴσως ταύτας αἰρεῖσθαι τὸ κάλ
λιστον. Ηρα. ἀλλ' ἡμᾶς, ὦ Α
φροδίτη, δικάζειν, οὐκ ἂν ὁ
Αρης ἐσθ' ὅπως ἀπέρραπτ τὴν δίκα
ζων. ἀλλὰ δεχόμεθα καὶ Ἕτον,
ὅστις ἂν ᾖ, τ' Πάριν. Ζ. ἦ καὶ σοὶ
ταῦτα, ὦ δύγατερ, σωφρονεῖ; τί
φῂς; ἀποσείφῃ, καὶ ὀρυθριᾷς;
ἔστι μὲν ἴδιον τὸ αἰδεῖσθαί γε
τὰ τοιαῦτα, ὑμῶν τῶν παρθέ
νων. ὅπως δὲ ὅμως ἄπιτε
εἰὼ· καὶ ὅπως μὴ χαλεπήνε
τι τῇ δικαστῇ οἱ νενικημένοι,

se est, qui uni pulchritudinis
summã adiudicabit, eũ omni
no in odiũ cæterarum pluriũ
incurrere. Quare equidẽ ip
se uobis idonee iudex nõ sum:
adolescens aũt ille Phrygius,
ad quẽ hinc abitis, regio qui
dem genere prognatus est, et
Ganymedis huius cognatus:
cæterũ simplex et mõtanus:
neq; quisquã illũ cognitione
hac indignũ meritò putaue-
rit. VEN. Ego uerò, Iupi-
ter, etiã si Momũ ipsum præ
stituas nobis iudicẽ, præsenti
animo itura sum ad documẽ
tũ mei præbendum. Quid
enim adeò reprehenderit il-
le in me? Sed oportet etiã hi-
sce placere hominẽ. IVN.
Neq; nos, Venus, timemus
quicquã, etiam si Mars iste
tuus electus sit arbiter: sed re
cipimus & hũc Parin, quis-
quis etiam fuerit. IVP. Nũ
igitur et tibi eadẽ hæc, filia,
placẽt? quid respõdes? auer-
tis te, & erubescis? Est quidem peculiare hoc uirginibus uo-
bis, uerecũdia affici erga talia. sed tamẽ annuis. Abite igitur,
ac uidete ne infensiores fiatis iudici, quæcunq; uictæ fueritis:

neue

μηδὲ πανὸν ἐνδρίψηδε τῷ νεανίσκῳ. ἐγὼ οἶδα τε ἐπίσης εἶναι λαλὰς πάσας. Ερ. προίωμεν δὴ δ' ἀγυιάς, ἐγὼ μὲν ὑγόμενον. ὑμᾶς δ' ἢ μὴ βραδίως ἀπολυθῆναί μοι, ηκὲ θαῤῥεῖτε. οἶδα ἐγὼ τὸν πάριν, νεανίας ὄντι λαλὸς, ηκὲ τἆλλα ὁρῶντικὸς, ἢ τὰ τοιαῦτα κρίνειν ἱκανώτατος τε, οὐκ ἂν ἐκὰν δικάσειε λαθῶν. Αφρο. τοῦτο μὲν ἅπαν ἀγαθὸν, ἢ πρὸς ἐμὲ λέγεις τὸ δίκαιον ὑμῖν εἶναι τὸν δικαστήν. πότερα δὲ ἀγαμός ἐστιν ἢ τε, ἢ ἢ γυνή τις αὐτῷ σύνεστιν; Ερ. ἀ πάντελῶς ἀγαμός ὄντιν, ὦ ἀφροδίτη. Αφρο. πῶς λέγεις; Ερ. δοκᾶ τις αὐτῷ συνοικεῖν ἰδαία γυνὴ, ἱκανὴ μὲν, ἀγροικε ἢ ηκὲ δεινῶς ὄρειος, ἀλλ' ἀ σφόδρα προσέχειν αὐτῇ ἔοικε. τίνε δ' ἕνεκα ταῦτα ὁρωτᾷς; Αφρο. ἄλλως ἐρόμην. Αθη. παφαπροβεβούλευσαι, ὦ οὗτε, ἰδίᾳ ταύτῃ ξυνουλεύσειν.

neue malum aliquod inferas ipsi adolescentulo. Neque enim fieri potest ut æqualiter omnes formosæ sitis.

MER. Procedamus ergo recta uersus Phrygiã. Ac egò quidem præibo, uos aũt non lente et sequimini me, et bono animo este. Noui ego Paridẽ hunc: adolescens est formosus, & quod ad cætera attinet, amori deditus, et ad talia disceptãda maximè idoneus: neq; ille facilè iudicaverit malè. VEN. Hoc quidẽ totum bene, adeoq; pro me narras, iustum uidelicet esse nobis iudicem. Vtrum autem & uxore adhuc caret hic, an & mulier quæpiam ipsi cohabitat? MER. Non omnino absq; uxore est, Venus. VEN. Quomodo hoc dicis? MER. Videtur quædã eo habitare mulier Idæa, sic satis formosa, cæterùm rustica, atque inter montes malè consueta: sed non admodum adhibere animum ipsi uidetur. Cuius igitur gratia hæc interrogas? VEN. Nullius sanè rei, sed ita temerè in mentem uenit. MIN. Malè legationem obis, heus tu, qui priuatim cum hac consilia confers.

μῆτερ; Ερ. ἀλλὰ, ὦ Αθηνᾶ, λευκὸν, εὐλί ποθ' ὑμῶν· ἀλλ' ἤρετό με, εἰ ἄγαμος ὁ Πάρις ἔστιν. Αθ. ὡς δὲ τί τοῦτο πολυπραγμονοῦσα; Ερ. ἐκ οἶδα. φασὶ δ' ἔμ' ἔτι ἄλλως ἐπιλέγειν, ἐκ ἰδιοπαθοῦς ἤρετό με. Αθ. τί ἦν, ἄγαμός ἐστιν; Ερ. οὐ δοκῶ. Αθ. τί δὲ τῶν πολιμικῶν ἔστιν αὐτῷ ἐπιθυμία, καὶ φιλόδοξός τις, ἢ τὸ πᾶν βουκόλος; Ερ. τὸ μὲν ἀκριβὲς ἐκ ἴσχυρίγαμαι, ἀκάρεσιν δὲ χρὴ νέον ὄντα, καὶ τέτων ὀρέγεσθαι τυχὸν, καὶ βόλεσθαι ἂν αὐτὸν πρῶτον εἶναι παρὰ τὰς μάχας. Αφρ. ἐρᾷς; ἐλέγχω μέμφομαι, ἐλέγχω περιεγκαλῶ σοι, τὸ πρὸς ταύτην ἰδίᾳ λαλεῖν· μεμψομένην γὰρ, νὴ ἐκ Αφροδίτης τὰ τοιαῦτα. Ερμ. καὶ αὖτη σχολὴν τὰ αὐτά μοι ἤρετο. ἀλλὰ μὲν χαλεπῶς ἴσχω, μόλ' οἷς μετὰ τινῶν, εἴ τι καὶ ταύτῃ κατὰ τὸ

fers. MER. Nihil mali, Minerua, hoc neque etiam contra uos. sed interrogabat me, an uxore adhuc careret Paris. MIN. Quamobrem igitur hoc superstitioſe adeò illa curat? MER. Neſcio. Aiebat igitur quòd temerè ita in mentem ueniſſet hoc, neque ex compoſito interrogaſſet me. MI. Quid ergo? careˊne uxore adhuc? MER. Non uideˊtur. MIN. Quid autemˊ bellicaˊ ne rei ſtudio aliquo tenetur, atq; amans gloriæ eſt, an nihil aliudq̃ bubulcus eſt? MER. Verum quidem non poſſum dicere: coniecturã autem facere licet, iuuenis cum ſit, etiam has res cõ ſequi illum cupere, ac uelle præcipuum in præliis eſſe ſe. VEN. Vides? nihil ego nunc conqueror, neque crimini uerto tibi, quòd cum hac ſeorſim nunc loqueris. Querulorum enim hoc, non Veneris. MER. Etiam hæc fermè eadem interrogauit me: quamobrem grauiter ne feras, neue putes eo minus conſecuturam eſſe te, quòd huic quoque ſimpliciter & abſque

τὸ ἀπλῦν ἀπικρινάμην. ἀλλὰ μιταξὺ λόγων ἅλο πολὺ προ-ἐστᾶτε, ἀπισπάσαμεν τῶν ἀστρῶν, καὶ σχεδόν γι κατὰ τὴν Φρυγίαν ἐσμέν. ἐγὼ δὲ καὶ τὴν Ἰδαῖον ὁρῶ, καὶ τὸ Γάργαρον ὅλον ἀκριβῶς· οἶ δὲ μὲ διαπατῶμαι, καὶ αὐτὸν ὑμῶν τὸν Δικαιοπολιῶ τὸν Πάριν. Ηρ. ὅπου δὲ ἔστιν; ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδα φαίνεται. Ερ. ταύτη, ὦ Ηρα, πρὸς τὰ λαιὰ σκόπει, μὴ πρὸς ἄκρῳ τῷ ὄρει. παρὰ δὲ τὴν πλευρὰν, ἔ τὸ αὔλαιον, καὶ τὴν ἀγέλην ὁρᾷς. Ηρα. ἀλλ' ἔχ ὁρῶ τὴν ἀγέλην. Ερ. τί φῄς; ἔχ ὁρᾷς βοΐδια κατὰ τὸν ἰμὸν ἕπεσθαι λάπτοντα; ἐκ μέσων τῶν ποδῶν πρόβαλε; καί τινα ἐν τοῦ σκοπέλου καβαίνοντα, παλαύροια ἔχοντα, καὶ ἀναργοῦντα μὲ πόσον διασκίδναται τὴν ἀγέλην; Ηρα. ὁρῶ νῦν, ἤγε ἐκάνός ἔστιν. Ερ. ἀλλ' ἐκάνος, ἐαρδὸν ἤ πλησίον ἐσμέν,

dolo reſpondi. Verùm interea dum ſermones cedimus, iam multum progreſſi, reliquimus poſt nos Stellas, & propemodum Phrygiam contingimus. Ego uerò etiam Idam uideo, adeóque totum Gargarum exactè: & ſi non fallor, ipſum quoque iudicem ueſtrum Paridem. IVNO. Vbi autem is eſt? neque enim ipſa etiam uideo illum. MERCV. Hac uerſum, Iuno, ad ſiniſtram reſpice, non ad ſummum montem, ſed ſecundum latus, ubi antrum illud & armentum uides. IVNO. At non uideo armentum. MERCVR. Quid ais? an non uides buculas ſecundum meum hunc digitum, ex mediis rupibus progredientes: & quendam à ſcopulo deorſum currentem, pedum manu tenentem, & prohibentem ne longius diſpergatur armentum? IVNO. Video nunc tandem, ſi modò ille eſt. MERCVR. Ille uerò. Sed quia propè iam ſumus,

μὴν, ἐπὶ τῆς γῆς, ἐὰν δοκῇ, καταστάντες βαδίζωμεν, ἵνα μὴ διαταράξωμεν αὐτὸν ἄνωθεν ἐξ ἀφανοῦς παθόντα. Ηρα. σὺ λέγεις, καλῶς οὕτω ποιοῦμεν. ἴωμεν δὴ καταβαίνωμεν, ὥρα σοι, ὦ Ἀφροδίτη, πρόϊναι, καὶ ἡγεῖσθαι ἡμῖν τῆς ὁδοῦ. σὺ γάρ, ὡς τὰ ἀνὰ, ἴσμεν τε καὶ τοῦ χωρίου, πολλάκις, ὡς λόγος, κατιλθοῦσα πρὸς Ἀγχίσην.

Aphrod. οὐ σφόδρα, ὦ Ηρα, πούτεις ἔχθομαι τοῖς σκώμμασιν. Ερμ. ἀλλ' οὖν ἐγὼ ὑμῖν ἡγήσομαι. καὶ γὰρ αὖ τὸν ἐνδιάτριφα τῇ Ἴδῃ, ὀπόταν ὁ Ζεὺς ἥρα τοῦ μειρακίου τοῦ Φρυγός. καὶ πολλάκις ἤδη ἀκήκοα, ὅτ' ἐκεῖνον κατεπειμφθὲς ὡς ἀδιακωλύτου τοῦ παιδὸς. καὶ ἐνίοτε ἤδη ἐν τῷ αὐτῷ ἦν, συμπαρισταμένῳ αὐτῷ, καὶ συνεπόφιζον τὸν παῖδα. καὶ νῦν μέμνημαι, ἀπὸ ταυτησὶ τῆς πέτρας αὐτὸν ἁρπάσαν. ὃ δὴ γένοιτ' ἂν ἴσως συρίξαν πρὸς τὸ ποίμνιον.

mus, in terram, si uidetur, demiſsi, pedibus faciamus iter, ne conturbemus illum ſuperne ex improuiſo deuolando. IVNO. Rectè dicis, atque ita faciamus. Cæterùm poſteaquam deſcendimus, tuum iam eſt Venus, ut præeas, ac uiam nobis deceudo commonſtres. Tu enim, ut conſentaneum eſt, locorum perita es: quippe quæ ſæpius, ut fertur fama, huc ad Anchiſen deſcenderis. VEN. Non admodum, Iuno, me tua iſta mouet dicacitas. MERC. At igitur ego uos ducam. nam & ipſe frequenter in Ida uerſatus ſum, quando Iupiter amabat adoleſcẽtulum illum Phrygium: ac ſæpius huc ueni ab illo miſſus, ut quid ageret puer, obſeruarem: & cum iam in aquilam conuerſus eſſet, unà quoque cum ipſo aderam, & unà formoſum illum ſublatum

bã. Et, ſi modò ſatis memini, ab hac ipſa rupe illũ in ſublime abripuit. Nam hic quidẽ fortè tum fiſtula canebat ad ouile:

καταπλάμενος ὑπιδὼν αὐτῶ ὁ Ζεὺς, πάνυ μάλα τοῖς δακτύλοις ὑφαρπάσας μικρὸν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τιάραν ἐλαφὸν, αἰώρησε τὸν παῖδα πεταρασσόμενον, καὶ τῷ βαχάλῃ ἀπευθυγραμμίσας εἰς αὐτὸν ἀποβλέποντα. τότε οὖν ἐγὼ τὸν σύριγγα ἔλαβον, ἀπεβλήκει γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ δέους. ἀλλὰ γάρ ὁ διαιτητὴς ἐτοῖμος πλησίον, ὥστε προσάπωμεν αὐτόν. χαῖρε, ὦ βουκόλε. ΠΑΡ. νὴ καὶ σύ γε, ὦ νεανίσκε. τίς ὢν, δεῦρο ἀφῖξαι πρὸς ἡμᾶς; ἢ τίνας ταύτας ἄγεις τὰς γυναῖκας; ὡς γὰρ ἐμοὶ δοκοῦσιν ὀρεσσόλαι, ὅτι γε καλαί. ΕΡ. ἀλλ' ὡς γυναῖκές εἰσιν. ΗΡΑ. ἀλλ', ὦ Πάρι, καὶ Ἀθηνᾶν, καὶ Ἀφροδίτην ἰδὼν ἐρᾷς, κἀμὲ τὸν Ἑρμῆν ἀπίστασαι ὁ Ζεύς. ἀλλὰ τί βρέμεις, καὶ ὠχριᾷς; μὴ δείδιθι· καλλιτέων γάρ σε δικάζειν ἔπεμψεν. ἀλλὰ δείσας ὑπὸ τοῦ κάλλους αὐτῶν. ἐπεὶ καὶ γάρ φησι καλός τις αὐτὸς εἶ, καὶ σοφὸς τὰ

Iupiter aũt à tergo ipſi deuolãs, leuiter admodũ unguib. circumiectis, & ore in tiaram, quam ſuper caput habebat, impreſſo, in altum ſuſtulit puerum, perturbatũ, & ceruice reflexa in ipſum intuentem. Tum igitur ego fiſtulam ſuſtuli: abiecerat enim illam præ timore. Atqui nim arbiter hic propè eſt, quare compellemus ipſum. Salue bubulce. PARIS. Et tu certè adoleſcens. Quis autem ipſe es qui huc ad nos aduenieris: aut quásnam has adducis mulieres? Non enim eiuſmodi apparent, quæ in montibus uerſari commodè queant, formoſæ adeò cum ſint. MERC. At nõ ſunt mulieres. Iunonem uerò, Pari, & Mineruam, & Venerem uides, & me Mercurium uidelicet Iupiter ad te miſit. Sed quid tremis & expalleſcis? ne metue: nihil enim periculi hic. Iubet autem, te iudicem eſſe pulchritudinis ipſarum. Quandoquidem enim, inquit, & formoſus ipſe es, & doctus rerum

πρὸς ἑρμοτίμην, σοὶ τῶν γνῶσιν ἐπιτρέπω. τῷ δ' ἀγῶνα τὸν ἆθλον εἶναι, ἀναγκὲς τὸ μῆλον. Αλε. φίλον τί μοι βούλεται ὁ καλός, φησί, λαβίτω. πῶς ἂν ὦν, ὦ δέσποτα Ερμῆ, ἀμαιμάκητον ἐγὼ θνητὸς αὐτὸς, καὶ ἄγροικος ὢν, δικάσαιμι γε νέαν παρακάλεξιν ἔχειν, καὶ μὰ Δία ἢ κατὰ βουκόλου; τὰ γὰρ τοιαῦτα κρίνειν, τῶν ἀβρῶν μᾶλλον, καὶ ἁβροτικῶν. τὸ δ' ἐμὸν, ἀγὰ μὴν ἀγὼς ἑκατέρα ἢ καλλίων, καὶ λάμαλις ἄλλας λαμάλιος, τάχ' ἂν δικάσαιμι κατὰ τὸν τίχυλον. αὖτη δὲ πᾶσά τι ὁμοίως καλὰ, κἀκεῖθ' ὅπως ἂν τις ἀπὸ τῆς ἑτέρας ὧδε τὸν ἑτέραν μεταγάγοι τὸν ὄψιν ἀποσπάσας. ὁ γὰρ ἰδίλια ἀφίσασθαι ῥᾴδιος. ἀλλ' ἑνθα ἂν ἀποβάσῃ τεπρῶτον, τούτῳ ἔχεται, καὶ τὸ παρὸν ἐπαινεῖ, κἄμ' ἐπ' ἄλλο μεταβῇ, πάλιν καλὸν ὁρᾷ, καὶ παραμένει, καὶ ὑπὸ τῶν πλησίον παραλαμβάνεται. κἀ ὅλως

rerũ amatoriarũ, cognitionẽ hanc tibi cõmendo: certaminis aũt præmiũ scies lecto hoc pomo. P A. Cedo, ut uideã quid sibi etiã uelit. Pulchra, inquit, capiat. Quo pacto igitur, ó here Mercurii, potero ego, mortalis cũ sim ipse ac rusticus, iudex esse tã inopinati spectaculi, et maioris adeò quàm pro bubulci captu? Nam huiusmodi causas disceptare, delicatorũ atq; urbanorũ magis est. Quod aũt ad me attinet, utra capella formosior altera sit, & iuuencanum alia aliã superet, fortasis ex arte dijudicare poßim. Hæ ueró & formosæ pariter omnes sunt, & non uideo quo pacto aliquis ab una ad aliam trãsferẽdo aspectũ auellere queat. Non enim facilè absistere uult: sed cuicũq; se primò applicat, ei inhæret, et quod præsens est laudat.

Inde si ad aliud transierit, etiam illud formosum uidet, & immoratur: & semper ab ijs quæ propiora sunt, ceu per succeßionem excipitur. Et in summa, circumfusa mihi

πρὸς ἐμὲ χύσεις μοι τὸ κάλλος ὅλον, καὶ ὅλον περιλήψῃ με· καὶ ἐγὼ ἄχθομαι, ὅτι μὴ καὶ αὐτὸς, ὥσπερ ὁ Ἄργος, ὅλῳ ἐλίπαμ λύχναμι τῷ σώματι. δοκῶ δ' οὖν μοι καλῶς διηλάσαι, πάσας ἀποβλὰς τὸ μῆλον· καὶ γὰρ οὖν καὶ τόδε ταύτῃ ξυμβέβηκε τῇ Διὸς ἀδελφῇ, καὶ γυναῖκα καὶ ταύτας ἔχειν, συγκατῆλθε δὲ καὶ ἡ κρίσις; Ερμ. ἐκ δίδα, πῶς ἔχει οὐκ οἶδα τι καὶ δεδιὼς πρὸς τὴν Διὸς κινεῖν σοφόν. Αλλ. ἴσθι, ὦ Ερμῆ, πᾶσαι αὐτὰς, μὴ χαλεπὸς ἔχειν μοι τὰς λύπας τὰς ψυχικὰς, ἀλλὰ μόνον τὸ ὀφθαλμῶν ὑπεξαιρεῖν δίκαιον εἶναι. Ερ. ἀτὰρ φασὶ ποιήσειν. ὥρα δὲ ἤδη πρᾶξαι τὸν κρίσιν. Αλ. πειρασόμεθα. τί γὰρ ἂν μὴ πάθοι τις; ἰσάνω δ' πρῶτον ἀναβάλωμαι, πότερα ὀξαρκίσει σκοπῶν αὐτὰς ὡς ἔχουσιν, ἢ δεῖ ἀποδύσας λαβεῖν πρὸς τὸ ἀκριβὲς τὸ διαιτάσιν

est pulchritudo ipsarum, et totum me complexa tenet. Ac doleo quòd non & ipse, quemadmodum Argus ille, toto corpore uidere possum. Videor autem mihi bene tum iudicasse, si omnibus pomum hoc reddidero. Nam & rursum illud quoq; accedit, quòd hæc quidem Iouis soror & coniunx est: illæ uerò filiæ. Quomodo igitur non periculosum etiam hoc pacto iudicium hoc fuerit? MER. Nescio, nisi quòd non licet detrectare Iouis imperium. PARIS. Vnum igitur hoc Mercuri persuade ipsis, ne succenseant mihi duæ illæ reliquæ, quæcunque uictæ fuerint: sed quicquid peccatū uidebitur, id solis oculis imputent. MERC. Ita facturas se aiunt. Tempus autem iam tibi est, ut peragas iudicium. PARIS. Faciemus periculum. Quid enim agat quispiam? Cæterùm illud primùm scire uolo, utrum satis erit spectare ipsas, ut nunc sunt, uestitas: an uerò etiã exuere sese necesse erit, ut diligentius inspici atque examinari eo possint?

σωσι; Ερ. τοῦτο μὲν σὸν ἔσται ἔργον ἐπιμελὲς, ἢν προστάξῃς ὅπῃ καὶ θέλεις. Πά. ὅπῃ γὰρ θέλω; γυμνὰς ἰδεῖν βούλομαι. Ερ. ἀπόλυτε, ὦ σώφρονες. σύ δ' ὅπως δοκεῖ ποιεῖ, ἐγὼ δ' ἀπιὼν ἀφήσω. Ηρα. καλῶς, ὦ Πάρι, καὶ πρώτη γε ἀπολύσομαι, ἵνα μάθῃς ὅτι μὴ μόνον ἴσχω τὰς ὀλίνας λευκὰς, μηδ' ἢ τῷ βοῶπις εἶναι, μέγα φρονῶ. ἴσίσας δέ σοι καὶ ὁμοίως καλή. Αθη. μὴ πρότερον αὐτὴν ἀποδύσῃ, ὦ Πάρι, πρὶν ἂν ἔτι κἀγὼ ἀπόδυται· φαρμακὶς γάρ ὄστι, μή σε καταγοητεύσῃ δι' ὧν. καί τοι γε ἰσχνὸν μέθ' ὕτω κἀκαλλωπισμένον παρῆναι, μὴ δὶ προσῶτα ἐντετριμμένον χρώματα, καθάπερ ὡς ἀληθῶς ἐν πάρεργόν τινα, ἀλλὰ γυμνὸν τὸ κάλλος ἐπιδεικνύναι. Πά. σὺ λέγεις τὸ πρὶ ἔτι κεῖσθαι, καὶ ἀπόδυ. Αφρο. τί δῆτα ἰσχὶ καὶ σὺ Αθηναῖα τὴν κόρυν ἀφελοῦσα, ψιλὴν τὴν κεφαλὴν ἐπιδεικνύουσα, ἀλλ' ἐπικάτω ἔτι λέφον, sint? MERC. Hoc tuum officiū erit uidere, utpote iu dicis. Ac imperes ipsis licet, quomodocunq; etiam uoles. PAR. Quomodocunque etiam uolo? Nudas igitur uidere uolo. MER. Exuite hem uos. Tu uerò inspice eos. Ego interim auertam me. VBN. Rectè ô Paris. Atque prima certè exuam me, ut noris, quòd non solùm lac certos habeā candidos, neq; etiā magnos & augustos oculos præ me ferēdo superbiam. Aequaliter uerò sum tota et uniformiter pulchra. MI. Ne prius ipsam exueris, ô Paris, quàm cestū à se deposuerit, (incantatrix. n. est) ne te præstigijs circumueniat per illū. Et certè qdē oportebat neq; etiā studiosè ita exornatā hic adeße, neq; te coloribus fucatā, perinde ac uerè meretricē aliquam, sed ipsam formā nudā exhibere spectādā. PA. Rectè sanè admonēt illud de cestotatq; etiā depone illū. VB. Cur nō igitur & tu Minerua galea deposita nudū caput spectandū exhibes: sed cōcutis conum,

καὶ τὸ δικαιῶ φοβεῖς; ὦ λίο δίας μὴ σοι ἐλέγχῃ τὸ γλαυκὸν τῶν ὀμμάτων, αὖθις τ' φοβῆ βλεπόμενον; Αθη. ἰδὲ σοι ὁ κόρυς αὖτη ἀφήρηται. Αφρο. ἰδοὺ σοι καὶ ὁ κηστός. Ηρα. ἀλλ' ἀποδυσώμεθα. Ερ. ὦ Ζεῦ τοράφιε δὴ θέας, τ' κάλλους, δὴ ὑδατος. οἷα μὲν ὑ κεφαλὴν. ὡς δὲ βραχιόνων αὐτὴ καὶ σιμοῦ ἀπολάμπει, καὶ ἁλιδῶς ἄξιον τ' Διός. ὀφῶ ἢ ἡδίων, ἢ γλαφυρόν τι, καὶ προσαγωγὸν ἐμμελίας ἀλλ' ἢ λε μὴ ἄλις ἔχω τ' δὲ λαμπρότητος. ἀ δοκῶ ἢ, καὶ ἰδίᾳ καθ' ἑκάστω ἔσεσθαι βέλτιον, ὡς νῦν γε ἀμφοβολὸς ἀμι, καὶ ἐκ ἐδὲ πρὸς ὅ, τι μὴ ἀποβλίψω, πρὸ τὰς ὄψεις πορίσωμαι ἡδ. Αφρο. ἄτω ποιῶμεν. Πά. ἄνετε δῆ ἀπὸ λίθ. σὺ δὲ ὦ Ηρα, πρόμιθι. Ηρα. πῶς ἐμιλέω. κἀκεῖνόν μ' ἀναγιβῶς ἰδεῖν, ὅρα σοι καὶ τἄλλα ἔδη σκοπεῖν, ἀ καλὰ σοι τὰ λόγα δὲ νίκης τ' ἐμῆς. ἰὼ γάρ

& perterres iudicē? An uere-
reris ne tibi obiciat & re-
prehendat cæruleū istud o-
culorū, si dēpto terribili ie-
ctō aspiciatur? MIN. Ec-
ce tibi galea hæc ablata.
VEN. Ecce tibi & cestus
hic. IVN. Sed exuamur
tandem. PAR. O Iupi-
ter monstrifice, quod spectā-
culū? quæ pulchritudo? quæ
uoluptas? qualis uirgo hæc?
ut uerò regalis illa & uene-
rabilis effulget, adeoq; uerē
digna Ioue: tuetur aūt suā-
ue quiddam & iucundum,
ac blandum & illecebro-
sum. etiam arrisit. Sed iam
satis habeo felicitatis huius.
Si uidetur autem, etiam seor
sim unamquamq; inspicere
uolo: quoniam nūc certè am
biguus sum, neq; satis scio ad
quid etiam me referam, ui-
su in omnes partes distra-
cto. VEN. Ita faciamus.
PAR. Abscedite igitur uos
duæ: tu uerò Iuno hic mane. IV. Maneo. Ac posteaq̄ me
diligenter inspexeris, tēpus tibi erit & cætera iam spectā-
re, num pulchra uictoriæ meæ dona proposita tibi. Nam si

me

μι, ὦ πάρι, δικάσῃς ἄναξ πα-
λιὼ, ἀπάσης ἴσῃ σὶ Ασίας δι-
φπότης. πά. ὃν ἐπὶ λώφοις
μηδὲ τὰ ἡμέτερα, πάλιν ἀλλ'
ἁπίδι· πίπρᾶξεται γὰρ ἅπερ
ἂν δοκῇ. σὺ δὲ πρόσιθι Αθη-
νᾶ. Αθη. παρίσπημί σοι. πρὸς
τα λιὼ μι, ὦ πάρι, δικάσῃς πα
λιὼ, ἤ ποτι ἦλθεν ἔπος ἐπὶ μὰ
χης, ἀλλ' ἀεὶ κρατῶν· πολίμι
φιλῶ γάρ σι, καὶ ξυμφέρον ἀ-
πράγασθαι. πά. ἐδὲν Α-
θηνᾶ δεῖ μοὶ πολίμου καὶ μάχ
ης. ἀρίων γὰρ, ὡς ὁρᾷς, τα-
ναῦν ἐπίχει πίλω φρυγίαν τε καὶ
Λυδίαν, καὶ ἀπολίμιτον ὄν-
μὶν ἐ τῷ πατρὸς ἀρχῇ. δάρρεῖ
δὲ, ἢ μεμνημένοις γὰρ, κἄν μὴ
ἔπι δύροις δικάζομεν. ἀλλ'
ἐνδυδὶ ἤδη, καὶ ἐπίδα πίλω πό
ρων ἱκανῶς γὰρ ἔδομ. πίλω Α-
φροδίτην παρᾶναι καιρός.
Αφρο. αὐτή σοι ἐγὼ παρασί-
σω. καὶ σκέψαι πάντ' ἐμ ἀκρι-
βῶς, μηδὲν παρορίχῃ, ἀλλ'
ἐνδιαρίβων ἱκάστῳ τῶν μο
δῶν. ὡ δὲ δόκει, ὦ καλὲ, καὶ

me, Pari, formosiorē esse iu
dicaueris, uniuersæ eris Asiæ
dominus. PAR. At non
donis nostra hæc geruntur.
Sed tamē abi. mox enim age
tur quicquid æquum uisum
erit. Tu uerò accede Miner
ua. MIN. Adsum tibi.
Quòd si igitur me, ô Pari,
formosam esse iudicio decla
raueris, haud unquā ex pu
gna uictus abibis; bellatorē
enim te, & uictoriarū com
potem efficiā. PAR. Nihil, Minerua, opus mihi est
bello & pugnis. Pax enim,
ut uides, in præsentia tenet
Phrygiam ac Lydiam: &
ab hostibus quietum est pa
tris imperiū. Sed tamen con
fide. neq; enim eo minus fe
res: tametsi ob munera ne
quaquā iudicium feramus.
Sed indue te tandē, et impo
ne galeā, satis enim te inspe
xi. Ac nūc Venerem adesse
tempus est. V E. Eccam
meipsam tibi. Ac contemplare singillatim unumquodq; dili
genter, nihil cursu præteruehendo, sed immorando singulis
etiam membris. Quòd si uerò placet, ô formose, etiam

πάλαι μὲ ἄκουσον. ἐγὼ γὰρ πάλαι ἐρῶσά σου νέον ὄντα, καὶ καλὸν, ἀκριβῶς οὐκ οἶδα δ' ὅτου ἕνεκα μᾶλλον ἢ φρυγία τρέφει, μακαρίζω μέν σε τῆ πάλλακι, ἀτιμῶ δὲ τὸ μὲν ἀπολιπόντα τὰς σπηλάδας, καὶ ταυτασὶ τὰς πέτρας, πατ' ἄγαν ζῆν, ἀλλὰ διαφθείραι τὸ πάλλακι ἐν ἐρημίᾳ. τί μέν γὰρ σὲ τὰ ὄρη; τί δ' ἂν ἀνύσειας τῆ σῆ πάλλακι ἐν βόθρῳ; ἵπποις δ' ἂν σοι γυναικείοις, μὰ μέλ' τοι ἄγριοι μόνον τινὰ, καὶ χωρίτην, εἶναι καὶ τὰ πλείω· ἐγὼ δὲ γυναῖκα, ἀλλὰ τινὰ ἐκ Ἑλλάδος, ἢ Ἀργοῦς, ἢ ἐκ Κορίνθου, ἢ Λάκαιναν, οἵα περ ἡ Ἑλένη ἦν, τοιαύτην καὶ καλὴν, καὶ κατ' ἀκρίβειαν ἁπάντων ἐμοὶ, καὶ τὸ μὴ μίγιστον, ὁρᾷς τοῦτο. ἐκείνη γὰρ ἂν καὶ μόνον διάσασθαί σοι, οἷά τε γὼ, πάντα ἀπολιποῦσα, καὶ τὰ μαστιχᾶσα ἐκεῖθεν ἐνδοτον, ἵπταται, καὶ συνοικήσει. πάνυ τοι

hæc mea dicta accipe. Ego enim iamdudum aſpiciens te iuuenem adeò, & formoſum, qualem neſcio an ullum aliũ nutriat Phrygia, beatum quidem te puto ob pulchritudinem: reprehendo autem, quòd non relictis biſce rupibus et ſaxis, in urbe alicubi uitam degis, ſed corrumpi pulchritudinem iſtam ſinis in ſolitudine. Quid enim te montes iſti iuuant? aut quid proficiunt pulchritudine iſta tua bouem? Decebat autem te iam & uxorem duxiſſe: non tamen ruſticam aliquam & indigenam, quales per Idam paſſim mulieres ſunt: ſed ex Græcia aliquã, uel Argiuam, uel Corinthiam, uel Lacænam, cuiuſmodi Helena illa eſt, adoleſcentulam & formoſam, & nulla parte me ipſa inferiorem, & quod maximum eſt, amori quoque dedita. Nam illa, ſi ſolùm etiam aſpiciat te, ſatis ſcio, relictis omnibus, ſeque ipſa ceu in deditionem tradita, ſequetur & cohabitabit tecum. Prorſum

ταυτ' ἀλλ' ἤδη σοῦ ἀκήκοάς τι περὶ αὐτῆς. ΠΑ. οὐδέν, ὦ Ἀφροδίτη. νῦν δὲ ὁδοῦ ἀπόσκαμέ σοι, τὰ παρόντα διηγουμένης. ΑΦΡ. αὖτη δὴ γάτερ μὲν ὄφι λύδας, ἱκάνει τὰς καλῆς, ἐφ' ὧι ὁ Ζεὺς κατέπτα, κύκνῳ γεγόμενος. ποία δέ τις τῶν ὄψιν; λευκὴ μᾶλλον, εἴκασε ἐκπλεῖ ἐν κύκνου γίγνεσθαι. ἁπαλὴ δέ, ὡς ἐν ᾠῷ καφάσσα· γυμνὰς τὰ πολλά, καὶ παλαιτικά. καὶ οὕτω δή σε πρὸς τοῦ λαγὼς, ὅτι καὶ πόλεμον ἀμφ' αὐτῇ ἐγείρεται, τοῦ Θησέως ἄκοντος ἔτι ἁρπάσαντος. οὐ μὰν ἀλλ' ἐκφανὴς πᾶς ἐς ἀκμὰν καλίστη, πάντων εἰ ἀρίστοις τῶν ἀχαιῶν ὠδῖνι μνηστείαν ἀπάντησαν. πρωκρίθη δὲ Μενέλαος τοῦ Πελοπιδῶν γένους. ἐὰ δὲ θέλεις, ἐγώ σοι κατατρέξομαι τὸν γάμον. ΠΑ. πῶς φῄς; τὸν τῆς γεγαμημένης; ΑΦΡ. νίὸς ἁ σὸ, καὶ ἀγχίνικος.

sum autem & tu audisti iam aliquando de ipsa.

PAR. *Nihil etiam, ô Venus. Nunc autem lubens audiero omne quicquid est de illa te narrantem.* VE. *Est hæc filia e quidē Ledæ foremosæ illius, adquam Iupiter è cœlo deuolauit in cygnum conuersus?* PAR. *Qualis autem aspectu est?* VENVS. *Candida quidem, qualem consentaneum est esse è cygno prognatā: tenera autem, ut quæ in ouo enutrita fuerit: nuda plerumque exercens sese, & palæstricæ rei dedita. Adeò igitur magnopere ab omnibus passim expetitur, ut & bellum ipsius causa susceptum fuerit, & cum Theseus nondum nubilē illā rapuisset. Postea uerò cū iā ad florē ætatis peruenisset, optimi quique Achiuorū ad petēdas illius nuptias sese obtulerūt. Antepositus aūt reliquis tū Menelaus fuit, ex genere Pelopidarū natus. Quòd si aūt uoles, ego tibi conficiā has nuptias.* PAR. *Quid narrasti eiusne quæ iam nupsit alteri?* VENVS. *Iuuenis adhuc es, & rusticus.*

ἐγὼ δὲ οἶδα, ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα λέγειν. Πά. πῶς; ἰθίλω γάρ καὶ αὐτὸς ἀκοῦσαι. Αφρο. σὺ μὲν καταπαύσεις ὑδὲ διὰ τὰ δὴ Ελλήνων καὶ βαρβάρων πλανηθεὶς ἀφίξῃ ὅθι τίς Λακεδαίμονα, ἔνθα σε ἡ Ελένη. τοιοῦτος ἢ ἐμὲ κἂν τὸ ὄργανον, ὅπως δρᾶσόν σε, καὶ ἀκολουθήσει. Πά. τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἄπιστόν μοι δοκεῖ, τὸ ἀπολιπόντα τὸν ἄνδρα, ἰδιλήσαι βαρβάρῳ καὶ ξένῳ συνοικῆσαι. Αφρο. δαρρεῖ τοίνυν γε ἕνεκα, πᾶσι γάρ μοι δοκεῖν λύπαλῶ, ἵμερόν καὶ ὄρεως, τοῦτο σοι παρασκάσω ἀγαμένη τὸ δὲ λῦ γενόμενον, καὶ ἡ ἔρως, ὅλως πάντων ὅτι αὐτίκα, ἀναγκάσω τίνα γυναῖκα ὁρᾶν· ἀλλ' ἵμερόν, αὐτῷ σοι παρίκω δεῖ, τοῦτ' ὄπισθεν ὄψιν, ἵνα τέν τι δόσει, καὶ ἐράσιμον. καὶ αὐτὸ δὲ συμπαρῆσα, λύσομαι καὶ τῶν χαρίτων ἀκόλουθον ἅπαντον αὐτίκα αὐτὰ σεμνόν.

Ego uerò noui quo pacto talia perficere cõueniat. PA. Quomodo? cupio enim & ipse scire. VEN. Tu quidem proficiscèris ad perlustrandam Græciam, atque ubi Lacedæmona peruenueris, uidebit te Helena. Posti lla uerò, meum iam opus erit efficere, quò illa amore tui capiatur, teq; sectetur. PA. Hoc ipsum etiam incredibile mihi uidetur, ut illa relicto coniuge, cũ homine barbaro atque hospite è patria nauigare in animum inducat. VEN. Bono animo esto. Nam huius certè rei gratia liberos duos habeo pulchros, Amabilitatem & Cupidinem uidelicet, quos tibi tradam, qui tibi duces itineris futuri sint. Ac Cupido quidem totus subingrediens illam, ui coget amare mulierem. Amabilitas autem tibi ipsi circumfusa, id quod ipsa est, & expetibilem te reddet, & amabilem. Deinde autẽ & ego una præsens rogabo Gratias, quo & illæ comites se præbeant: atq; ita omnes ipsam ad hoc quod uolumus impellemus.

σεμνὴν. Πά. ὅπως μὴν τάχα χωρήσεται, ἄδηλον ὦ Ἀφροδίτη. πολλὰ δρῶ τε ἤδη δὴ Ἑλένης, καὶ ἔκ οἶδ' ὅπως νῦ ἐρᾷν αὐτῆς οἴομαι. καὶ πλέω δοὺ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῇ Σπάρτῃ τῇ ἐπιδημῶ, καὶ ἐπαύσαμι ἔχων τῶν γωνᾶικα, καὶ ἔχδομαι ὅτι μὴ πάντα ταῦτα ἤδη ποιῶ. Αφρο. μὴ πρέτερον ὄρασθῇς, ὦ Πάρι, πρὶν ἐμὶ τὴν προμνήστριαν νῦ συμφαγωγὸν ἀμείψασθαι τῇ πρίσει. πρίπει γὰ μοὶ νικηφόρον ὑμῖν συμπαραγῆναι, καὶ χορτάζειν ἅμα καὶ τὸν γάμον καὶ τὰ ὀπωνίκια. πάντα γὰρ ἐνεστί σοι, τὴν ὄρασιν, τὸ κάλλος, τὸν γάμον τούτων τῶ μέλλοντι πριάσθαι. Πά. λέ δοικα μέ μι ἀμελήσειν μετὰ τὴν πρίσιν. Αφρο. βέλει ἐπομόσωμαι; Πά. μηδαμῶς, ἀλλ' ὑπόσχου πάλιν. Αφρο. ὑπισχνοῦμαι λέ σοι τὴν Ἑλένην παραλήσειν γωνᾶικα, νῦ ἀκολουθήσειν γε ἐπ' αὐτῆν, νῦ ἀφίξεσθαι παρ' ὑμᾶς ἐκ τῆν Ἰλιον,

pellemus. Quomodo fortaßis hoc procedet, incertũ adhuc. Venus eſt: ueruntamen amo iam Helenam, et neſcio quo pacto etiã uidere ipſam mihi uideor, & nauigo rectà uerſus Græciam, et in Sparta peregrè abſum, & redeo unà cum uxore: & doleo q non omnia hæc iam nunc facio. VEN. Ne prius amaueris Pari, quàm e pronuncio me & ſponſæ conciliatricem iudicio hoc remuneratus fueris. Decet enim & me uictoriæ compotem factam adeſſe uobis, & celebritatem peragere nuptiarum pariter & uictoriæ. Omnia enim licet tibi hæc, & amorem, & formam, & nuptias pomo iſto mereari. PAR. At metuo ne me poſt latum iudicium negligas & contemnas. VEN. Vis igitur ut iurem tibi? PAR. Nequaquam, ſed tantùm promitte denuo. VEN. Promitto igitur, Helenam traditurã me eſſe uxorem tibi, et futurã comitẽ proficiſcenti ad ipſam: deinde & Ilium

Ιλιον, καὶ αὐτὸ παρίσομαι, καὶ συμπράξω τὰ πάντα.
ΠΑ. καὶ τὴν ὄρχησιν, καὶ τὸν ἵμερον, καὶ τὰς χάριτας ἄξεις; ΑΦΡ. Θάρρει· καὶ τὸν πόθον ἢ τὸν ἐμὲ θέσιν πρὸς τούτοις παραλήψομαι. ΠΑ. ἐκεῖνον ἔτι τοίνυν δίδωμί σοι τὸ μέλαν, ὅτι τούτοις λάμβανε.

Ilium ueniturã esse ad uos. Atq; adeò ipsa præsens adero, et ad omnia opitulabor. PAR. Etiam Cupidinem & Amabilitatem & Gratiãs tecum adducesꝰ VEN. Bonum animum habeo quin & Desiderium & Hymenæum præterea comites assumam. PAR. Ob hæc igitur do tibi pomum, ob hæc accipe.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ [a]ΜΕΡCVRII
μᾶιας. & [b]Maiæ,

Erasmo Roterodamo interprete.

MERCVRIVS.

ΕΣτι γάρ τις, ὦ μῆτερ, ἐν οὐρανῷ θεὸς ἀθλιώτερος ἐμοῦ; ΜΑΙΑ. μὴ λέγε, ὦ Ερμῆ, τοιοῦτον μηδέν. ΕΡ. τί μὴ λέγω; ὃς τοσαῦτα πράγματα ἔχω μόνος πάντων, καὶ πρὸς τοσούτοις ὑπουργίαις διαπεπόμφορος; ἵνα δὴ μὴ γὰρ ἀναπαύσωμαι, σάφα τὸ συμπόσιον δᾶ· καὶ διαπτώσαντα τὴν ἐκκλησίαν, ἵνα ἀνδρεσάντα ἵνα τα, ἵνα ῥαψάντα

ESt uerò, mater, Deus quisquam in cœlo me miseriorꝰ MA. Cæue ne quid istiusmodi dixeris Mercuri. MER. Quid non dicam? qui quidem tantum negociorũ solus sustineam, quib. delassor, in tam multa ministeria distractus. Nam manè protinus surgẽdum est mihi, statimq; uerorendum cœnaculum ubi dij compotant. Tum ubi curiã in qua consultãt, undiq; strauero, ac singula ita ut oportet composuero,

φιφέρω τῷ Διΐ, καὶ διαφέρειν
ἴσως ἀστειότατος παρ' αὐτὸ αὐτῶ
μὴ πάνυ ὀμβροφορεμένοις. μὴ ἵνα
νιλούσῃς ἔτι κυκνομελέον, πα-
γαλβίνας λῶ ἀμβροσίας. φέρε
δὴ τὸν νάκταρ ἔτον οἰνοχέον
ὄντα, καὶ τὸ νέκταρ ἐγὼ ἐνέ-
χυμι. τὸ δὲ παίσιον ἐκεῖνό τι
τον, ὅτι μὴ δὲ νυκτὸς καθεύδο
μεν μόνοι τῶν ἄλλων, ἀλλὰ
δᾶ μὴ τότε τῷ πλήθουσι ψυ
χαγωγεῖν, μὴ νεκροπομπὸν ἐ-
ναι, καὶ παρισταίναι τῷ διαπο-
ρίᾳ. ἐγὼ ἴσασά μοι δὲ ὑμῖ
γας ἕρσα, ἵν' παλαίστρας ὦναι,
κἄν τᾶς ἐκκλησίας κυρῦτε
ταν, μὴ ῥήτορας ἐκδιδάσκειν,
ἀλλ' ἔτι καὶ νεκρικὰ συσκα-
μπάζειν μεμερεμένοις. καί
τοι τὰ μὲν Λήδας τέκνα, παρ'
ἡμέραν ἑκάτερος ἐν ἑαυτῷ μὴ
ἐν ᾅδου εἶμι. ἐμοὶ δ', καθ' ἑκά
στην ἡμέραν μὴ ταῦτα πρᾶτα
πεσεῖν αὐτοπάσσον. μὴ οἱ μὲν Ἄλκ
μήνης μὴ Σεμέλης γοῖ, ἐν τοῖς
πᾶν ἀνθρώπων ἐγόμενοι, σὺν-
χάντῳ ἀφρόνιδες· ἐγὼ δὲ Μάιας
Ἀτλαντὸς διακονῶμαι αὐτοῖς,

cōpoſuero, Ioui neceſſū eſt aſ
ſiſtere, ac perferendis illius
mādatis toto die ſurſum ac
deorſum curſitare. inſuper
quū redeo, pulueruletus ad-
huc, Ambroſiā apponere
cogor. Porrò priusq̄ nouiti
iſte apocillator aduentiſſet,
ego nectar etiā miniſtrabā.
Quodq̄ ē omniū indigniſſi-
mū, ſoli omniū ne noctu qi-
dē agere qetē licet: uerūm id
quoq; tēporis neceſſe habeo
defunctorū animas ad Plu-
tonē deducere, maniūq; gre
gi me ducē præbere, tū autē
et tribunalib. aſſiſtere. Neq;
enim mihi ſufficiebāt ſcilic
cet diurna negocia, dū uer-
ſor in e palæſtris, dū in cōcio
onib. præconis uices ago, dū
oratores inſtruo: ni hæc quo
que prouincia accidat, ut ſi-
mul etiā umbrarū res diſpo
nā. Atq; Ledæ filij alterniſ
inter ipſos uicib. apud ſupe-
ros atq; inferos agitāt: mihi
neceſſe ē quotidie tum hoc,

tum illud pariter agere. deinde duo illi Alcmena ac Seme
le miſeris prognati mulieribus, ocioſi in cōuiuijs accūbunt:
at ego Maia Atlantide progenitus, illis miniſtro ſcilicet.

καὶ νῦν ἄρτι ἥκουτά μι ἀπὸ Σιδῶνος παρὰ τῆ Κάδμου θυγατρὸς, ἵν' ἐμὲ πέπομφί μι ἐψόμενον ἵ, ἵνα πράττει ἡ παῖς, μηδὲ ἀναπνεύσαντα, πλεύμφην αὖθις ὅτι τὸ Αργος ἔπεσπυθόμενον τῶν Δαναΐδων. ἔτ' ἰκάθην, ἵς Βοιωτίαν φυσὴν ἐλθὼν, ἵν παρίδω τὴν Αντιόπην ἐμὲ ἰδεῖ. καὶ ὅλως ἀπυγόμενα ἥδη. ἀ γοῦν μοι δυνατὸν ὦ, ἡδέως ἂν ἐξέπεσα πιπρᾶδαι, ὥσπερ οἱ ἐν γῇ καπῶς δουλεύοντες. Μᾶα. ἐα ταῦτα, ὦ τέκνον. χρὴ γὰ πάντα ὑπηρετεῖν τῷ πατρὶ, νεανίαν ὄντα. καὶ νῦν ὥσπερ ἐκ πέμφθης, σίβα ἐς Αργος, εἶτα ἐς τὴν Βοιωτίαν, μὴ καὶ πλανᾶσθαι γὰρ βραδύων λάβοις. ὀξύχολος γὰρ οἱ ἐραστής.

Quin nunc quum recens [h] Sidone à Cadmi filia reuersus essem (nam ad hanc me legarat, uisum quid ageret puella) priusquam respirassem, & adhuc anhelum deuia, rursum ad [i] Argos emãdauit, uisurum qui cum Danae ageretur. Rursum inde in [k] Bœotiam profectus, inquit obiter [l] Antiopam uisito. adeò ut planè iam pariturum me negarim. quod si mihi licuisset, lubens profectò feciſſem id quod solent ij qui in terris duram seruiunt seruitutem. MA. Missa facta, gnate: decet enim per omnia morem gerere patri, quum sis iuuenis: ac nunc, quò iussus es, Argos contende, deinde in Bœotiam: ne si cessaris, fueriq; lentior, plagas etiam auferas: nam iracundi sunt qui amant.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Inachi puellam.) Io, iuxta poetas, Inachi filia fuit: quam à Ioue compressam, Iuno in iuuencæ formam conuertit; ciq; præfecit Argum exploratorem: quem ferunt per ambitum capitis multorum oculorum luminibus ornatum. Deinde interfectio

terfecto Argo à Mercurio, Io œstro ita in furorẽ acta est, ut se in mare præcipitauerit: quod ab ea Ionium dicitur. Sed eam hęc tandem in Aegyptum, Mercurii ductu, peruenisset, Isis est. Quam fabulam in primis Lucianus hîc, & in Nothi & Zephyri dialogo est executus.

IN EVNDEM IOVIS ET MERcurij dialogum, Ioannis Sambuci annotationes.

Ἐξηγητικὸς καὶ προσαπτικός.

Inachiden narrat formam traxisse iuuencæ
Iuppiter, ob zelum coniugis arte nouæ.
Vt quoq; custodem dederit polyommata Argum:
Quem primat uita postea Mercurius.

Illam Inachi puellam.) ἐρώτησις. Etiam.) ἀπόκρισις & assẽuẽratio. Zelotypia mota.) λῆξις ἢ πρᾶγμα. Sed & nouum.) ὁ τρόπος, αἴτιον καὶ ἄλλο μέρος. Et deczterò.) Il. pars προσαπτική, per enumerationem.

IN DIALOGVM NEPTVNI ET Mercurij, Gilberti Cognati annotationes.

a In femorẽ.) Bacchũ, cum adhuc immaturus infans esset, matre Semele fulmine extincta, Iupiter femori suo adsuisse dicitur, ibiq; gestasse donec maturus fœtus fieret: inde bimatrẽ ipsum uocauerunt b Semele.) Mater Bacchi ex Ioue, ex filiarum Cadmi una. nam quatuor fuerunt, Semele, Agaue, Ino & Autonoe. Cum Semele Iouem concubuisse notum est.

IN EVNDEM, IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Αἰηγητικὸς: De Bacco ex femore Iouis nato.

Excisum quondam Semeles de uentre puellum,
Ac femori insutum, Iuppiter edit ouans.
Ex Semeles utero es conceptus, sed Ioue natus:
Hinc etiam nomen Bacche bimatru habes.

Horat. lib. 1. carm. oda 19.

Licet ne.) ἐρώτησις & occasio dialogi. Nequaquam.) Negatio. Attamen.) ἀπορροπή. Importunum enim hoc.) Ratio. Non poteris.) Conclusio. Peperit paulo antè.) ἀφήγησις γενικὴ rei. Apage.) Abominatio rei absurdæ à signo. Rectè dicis. Neque etiam.) ἀπόκλεισις ἀποφατική. Quemadmodum, &cætera.) A simili. Sed quænam.) ἐρώτησις περὶ τοῦ προσώπου. Thebana mulier.) Λύτησις. Illa peperit.) θαύμασις τῆς παραλόγου γίας. Nam Semelem.) ὑφήγησις post affeuerationem. Conflagrauit tectum.) τὸ πραχθὲν. Me autem.) τὰ ἰκβάντα. Quod ubi fecissem.) τὰ ἐπιμένα πραχθέντα. Iam tertio.) ὁ χρόνος. Ergo utrumque.) ἐρώτησις γενικὴ. Ita uidetur.) ἀπόκλεισις. Abeo igitur.) ἐπίλογος.

IN DIALOGVM MERCVRII ET *Solis, Gilberti Cognati Annotationes.*

a Vxore.) Alcmena Electrionis filia, filij Persei & Andromedes. Illa cum iam nubilis esset, & à multis peteretur, Electrion pater nuptias eius proposuit illi præmium qui necem filiorum suorum ulturus esset: id Amphytrio suscepit. Verùm quum in ea expeditione uersaretur, Iupiter imagine ejus assumpta, toto trinoctio cum ea concubuit. Quæ quamuis antea ex uiro grauida esset, insuper tamen ex Ioue concepit, eodemque tempore Ioui Herculem, Amphytrioni Iphiclum peperit. Huius concubitus etiam meminit inferius in Charidemo.

IN DIALOGVM MERCVRII ET *Apollinis, Gilberti Cognati annotationes.*

a Daphne accidit.) Vide proximè sequentem dialogum Mercurij & Apollinis, & quæ in eum annotauimus. b Oebalij filium.) Oebalus Hyacinthi pater, Lacedæmoniorum rex fuit, à quo regno Peloponesi Laconiæ pars, Oebalia dicta est. c Hiacynthus.) Hiacynthus puer fuit Amiclæus, eodémque tempore ab Apolline & Zephyro adamatus. Verùm cum in Apollinis amorem propensior esset, ægrè id ferens Zephyrus, amorem in odium

in odium conuertit. Cum itaque Apollo cum Hiacyntho suis delicijs disci iactu sese exerceret, Zephyrus nocendi occasionem nactus, discum ab Apolline emissum flatu suo in caput Hiacynthi conuertit, puerumq; interemit: Cuius mortem cum ægerrimè ferret Apollo, tellus in amatoris Dei solatium, cruorem eius commutauit in florem sui nominis. Refertur hæc fabula in Palæphato, libro de Fabulosis narrationibus, & paulo aliter ab Ouidio libro decimo Metamorph. d Zephyrus amabat.) Zephyrus ab occasu æquinoctiali flat, Latini Fauonium appellant, quo plantę omnes germinant & pullulãt: unde ζωφόρος dictus, quasi uitam ferens. Vide Gell. libro 2. cap. 22. e Taygeto.) Mons est Laconiæ, Amyclis imminens. f Amyclis.) Amyclæ urbs Laconiæ, à qua Amyclæus dictus Hiacynthus. g Literas.) In Hiacyntho duæ primæ literæ inscriptæ cernuntur, αἰ, quæ est uox dolentis. Quare cecinit Ouidius:

Ipse suos gemitus foliis inscribit, & αἰ αἰ
Flos habet inscriptum, funestaq; littera dicta est.

Hiacynthum Latini uacinium appellant.

IN DIALOGVM IVNONIS ET Latonæ, Ioannis Sambuci Annotationes.

Irridet prolem Latona liuida Iuno,
Ediderit tetrum quum tamen ipsa fabrum.
Fabula naturam ostendit Iunonis acerbæ,
Quæ se supremi iactat ubiq; toro.

Pulchrós enimuerò.) ὀνιδισμόν. Non enim omnes tales pãrere,) ἀντονιδισμὸς. Artifex optimus existens,) τεχνίτην ἥφαιστον. Cœlum nobis exornatiit.) ἀντικόσμησις τεχνικὴ μιμουμένη. Illic in Claro.) Postremi membri expositio. Obliqua & in utranq;.) Apollinis oracula ἀμφιστόμιζοντα. Verùm non.) ἐπίπληξις. Ipse uates.) ἐπιμαρτυρία. Idque adeo.) αἰτιολογία ἐνθυμηματική. Quare non uideo.) Conclusio per collationem. At uerò liberi.) Διάστασις τὸν αἰτίωμα. Ob pulchritudinẽ laudatur.) ἀντιστροφὴ κατ' ἔπαινον. Nequeo risum.) Irrisio. Illum ne.) Inficiatio. Vt qui ipse.) Approbatio. Hæc autem formosa.) Altera pars de Dianæ fabula. Vt interim non dicam.) παράλειψις. Valde animo elato es.) Conclusio σκωπτική. Ast egò quæ Danaũ incedò regina, Iouisq; Et soror, & coniunx. Veruntamen.) ἀπορία.

IN LVCIANI DEARVM IVdicium, Gilberti Cognati annotationes.

ARGVMENTVM.

Huius iudicij occasionem dedit Eris, rixarum dea, in Thetidis & Pelei nuptijs: ad quas reliqui dij omnes, præter Eridem, hoc est discordiam (quid enim huic turbulentæ atque insanæ Deæ cum nuptijs?) inuitati conueniunt. Eris ultura iniuriam sua, pomum elegantissimum eum hac inscriptione, ἡ καλλι λαβέτω, id est, pulchriori detur, in mensam discumbentium proijcit. Iupiter, ne qua fieret in nuptijs commotio, Mercurium ad Paridem mittit: ut ipso iudice, pomum detur uenustiori. Habita inter deas tres longa disceptatione, Paris promissæ Helenæ occasione, Veneri dat pomum. Ipse ad Spartam nauigio proficiscitur, Helenam rapit, raptam ad Ilium deducit. Hinc illę lachrymæ, hinc illud decennale bellum, quod tota Græcia ad Troiam gessit: quod quidem ab Homero libris 24 usq; ad Hectoris interitum describitur. Extat etiam Coluthi Thebani de Helenę raptu liber unus. Vide præterea infrà dialogũ Marinũ, Panopes & Galenes. Item conuiuium Lapitharum: postremò Charidamum.

a Priami filium pastorem.) Nam & Paris pastor fuisse dicitur, atque tunc eum iudicem formæ inter Deas fuisse ferunt. Virgilius:

- Amarunt dij quoq; syluas
Dardaniusq; Paris, &c. -

b Phrygium.) Catamytum puerum Ganymedem, Trois filium, quem Iupiter pascentem rapuisse, in aquilam conuersus, fingitur. Fabula est apud Ouidium: & de eo loquitur Theocritus in Syracusijs, Iouis puerum pocillatorem eum uocans.

c Filia quidem Ledæ.) Iupiter, propter mulieres, nihil non factus est. Cygnus Ledam cõpressit, quæ ouum peperit: unde nati sunt Dioscuri, Pollux & Castor & Helena, ut est apud Ouidium libro Metamorph. sexto & 14. Iliad. Apud Athenæum libro secundo, exponitur eius quoque fabulæ origo. De Helenæ forma, procerum cùm Græcorum tum Troianorum robore & moribus, & alijs uirtutibus, uide Daretem Phrygium,

Phrygium, in historia belli Troiani, qui ei interfuit αὐτόπης. d Theseus.) De Theseo est apud Isocratem in encomio Helenæ, Euripidem in Helena. Eius uitā scripsit Plutarch. e Pronuba.) προμνήστρια, ἡ νυμφαγωγός dicit, quā Xenophon προμνηστρίδα uocat. Προμνᾶσθαι est, pronubæ officio fungi, & nuptiarum conglutinatricis, id est, συναρμοστρίας τῶν γάμων. & ars ipsa προμνηστικὴ dicitur, quasi conciliatrix, ars conciliandi & copulandi. προμνηστεύομαι etiam, ἀντὶ τοῦ προμνῶμαι dicitur. Idem Lucianus in Herodoto: προμνηστευσαμένη τῷ Ἀτίωνι τὴν τοῦ προξένου θυγατέρα. Quod ideo dixit, quia Proxenides artem pictoris admiratus, qui nuptias Alexandri pinxerat, generum sibi eum asciuit ultrò.

IN EVNDEM IOAN. SAMbuci Annotationes.

Ἐξηγητικὸς iudicij Paridis.

Matris Acidaliæ iuuenis deceptus amore,
Non curat reliquas cæcus habere deas.
Pallade quid melius? Iunone potentius ipsa?
Præferimus Cypridos munera prava tamen.

Iudicium Paridis αὐτοσχέδιος.

Priamides iuuenis, quo non formosior alter,
Qui tenuit magni Troia sceptra senis:
Pallados & Veneris formæ, Iunonis & olim
Arbiter electus, talia uerba tulit:

Ad Iunonem.

Quamuis magna potes Iuno, coniunxq; sororq;
Illius excelsi qui iuga summa tenet:
Non tamen his moueor, curæ mihi non tua dona,
Haud referes formæ præmia chara tuæ.

Ad Palladem.

Frustra tu certare paras quoq; Pallas amicæ:
Ingenij quamuis gloria magni tui.
Namq; Venus Cytherea placet, calor ossibus ardet,
Munera iudicio nunc feret ipsa meo.

Ad Venerem.

Hoc igitur capias malum, quæ nitia reddis
Corpora, quæq; potes flectere cuncta Venus,
In grauibus mihi sola dabis solatia curis,
Quæ mihil atherea charius orbis habet.

Exegesis.

Est adeò stygijs mens nostra immersa tenebris,
Vt non quæ bona sint, quæ mala, dijudicet.
Pallade quid melius? Iunone potentius ipsa?
Eligit hic Veneris munera fœda tamen.
Noxia quæq; petunt homines caligine cæci,
Iudicioq; perit plurima turba suo.
At reputes quæso Paridis tu semper amores,
Cautius ut uiuas, lector amice, male.

Mercurij.) ἡ τοῦ Διὸς πρόσαξις, à persona, actu, & loco, & ipsum mandatum. O Pari.) ἡ διαπέρα ἐντολὴ. Certae minis autem.) Occupatio. Vt & ipse.) ἐνοείκη ἐνχὴ. Ego uerò ablego.) Concludit ablegationem sui arbitrij. Quare equidem ipse.) Altera pars comparationis προσωποποιΐα. Ego uero.) καύχησις τῆς ἀφρεδ τῆς, ac probat iudicem. Seu oportet etiam.) Occupatio. Neque nos, Venus, timemus.) Responsione probat & Iuno iudicem. Num igitur.) Ἀποσροφὴ Iouis ad Palladem, è cerebro ipsius natam. Abite igitur, & uidete.) πρόσαξις καὶ παραίνησις. Neque enim fieri potest.) αἰτιολογία. Ego quidem præibo.) Profectionis initium. Adolescens est formosus.) Descriptio Paridis. Hoc quidem.) ἐπίκρισις. Verùm autem.) Veneris callida interrogatio. Videtur.) A' conditione uel fortuna. Cuius igitur gratia.) Occupatio. Malè legationem.) ἐπιτίμησις ἢ μεμψις. Nihil mali.) Defensio sui ad προσηγλαμα. Quid autem bellicæ.) Mineruæ interrogatio πρὸς τὸν πολεμικὸν καὶ τῆς φιλοσοφίας. Vides ne? nihil ego.) ἐπίκρισις respondet. Etiam hæc fermè.) Interfatio Veneris. Quamobrem.) Λύσις. Propemodum Phrygiam.) Profectionis continuatio. Hâc uersum Iuno.) Λοιπὸν. A' scopulo deorsum.) A' signis iudicem describit. Sed quia.) Consilium Mercurij. Pe-

cuè

dicis.) Iunonis oratiuncula. Locorum peritia es.) σκώμμα. Non admodum Iuno.) Veneris responsio. Atque igitur ego uos inducam.) Mercurij pollicitatio. Nam & ipse.) Ratio. Vt quid ageret puer obseruarem.) σκωπτικῶς πρὸς ἡραν. Et si modò satis memini.) Interserit fabulam de rapto Ganymede. Tum igitur ego fistulam sustuli.) Redit ad ipsam rem. Salue bubulce Paris.) Compellationes, ἃ ἀσπασμοί. Quis enim ipse es qui hucad nos.) ἐρώτησις θαυμαστική. Non enim eiusmodi.) διαίρεσις τῶν προσώπων. At non mulieres.) ἀφαίρεσις. Sed quid tremis.) Confirmat Paridem trementem. Quandoquidem formosus ipse es.) αἰτιολογία. Cognitionem hanc tibi.) ἐπιτροπή. Cedo ut uideam.) Petitio. Quo pacto.) Reiectio. Mortalis cum sim.) Extenuatio sui ἀπὸ τοῦ ἀδυνάτου. Nam huiusmodi.) Ratio per comparationem. Hæ uerò & formosæ.) A difficili, ὅτι χαλεπὴ ἡ κρίσις. Non enim facile.) αἰτιολογία. Et in summa.) ἐπιφώνημα. Doleo quòd non & ipse.) εὐχή. Bene tum iudicasse.) A tuto. Nescio nisi quod.) Proponit ipsis conditionem. Futuras se aiunt.) Recipiunt conditionem. Tempus tibi est.) Iussio. Quid enim agat.) Occupatio. An uerò etiam.) διαίρεσις. Hoc tuum officium erit.) Permissio. Nudas igitur uidere uolo.) Expositio suæ sententiæ. Tu uerò inspice eas.) Iussio. Quòd non solùm lacertos habeam candidos.) Venus seipsam commendat. Ne prius ipsam.) Interlocutio. Et certè quidem.) κατηγορία. Cur non igitur.) ἀντικατηγορία. An metuisti.) θαυμασμός. Ecce tibi galea.) πρώτη κρίσις τῶν θεασῶν. O Iupiter.) εὐφυσις. Vt uerò) Clausula. Tuctur aut tē.) Λαυτίφασις ἐξέτασις τῶν ἐπαίνων. Si uidetur.) Assensus ad illud. Tu uerò Iuno.) ἀποστροφὴ προσωποποιϊκὴ ad Iunonem. Ac posteaquam.) Κατάχρησις ad corrumpendum iudicem. Non donis nostra hæc geruntur.) Recusatio donorum. Accede Minerua.) Vocatio Minervæ. Quod si igitur.) ὑποθετικὸν. Nihil Minerua.) Recusatio. Pax enim.) Ratio à contrario. Confide.) Hortatio. Venerem adesse tempus est.) Trāsitio ad Venerem. Contemplare singillatim.) Permissio. Quod si uerò placet.) ἀξίωσις. Te iuuenem adeò formosum.) ἔπαινος. Beatum quidem te.) μακαρισμός. Ob pulchritudinem.) αἰτιάσις. Reprehendo autem.) ἀποτρεπτικὸν.

Quid enim tu fruaris his.) ἀνιαλοήτῳ, ab iniucundo & inutili. Decebat autem.) A decoro. Quales per Idam.) θέσις. Cuiusmodi Helena est.) ποιότης. Adolescentula & formosa.) προσωπογραφία. Prorsum autem.) προκατασκευή. Est hæc filia quidem Ledæ.) διήγησις à parentibus, aspectu uel forma, & corporis teneritudine. Theseus non dum nubilem.) Proci Helenæ. Menelaus.) Maritus Helenę. Quod si uoles.) ὑπόθεσις. Quid narras.) τὸ ἀδύνατον. Tu proficiscaris.) ὁ τρόπος καὶ λωβατόν. Post illa ucrò.) ὑπόθεσις, Incredibile mihi uidetur.) Repetit τὸ ἀπιστόν. Bono animo esto.) Pollicetur adiumentum suum. Cupido quidem.) τὰ ἐνθυμούμενα. Veruntamen amo iam.) Vincitur Paris non à gloriæ cupiditate, aut regnandi libidine, sed ab amore turpi. Videre mihi uideor.) φαντασία. Ne prius amaueris.) ἀφωσις τῆς ἀμοιβῆς. Decet enim.) A decoro. Omnia enim.) A possibili. Ne me pòst negligas.) Petit fidem sibi dari. Promitto igitur.) Promissio Helenæ, & suæ opis. Ob hæc igitur.) Conclusio iudicij.

IN DIALOGVM MERCVRII ET *Maiæ, Gilberti Cognati Annotationes.*

a Mercurij.) Mercurius superis & inferis ex æquo communis: deniq; μυσαγωγὸς ipse, hoc est mysterij præfectus, ac Deorum interpres, conqueritur miseriam & immensos labores suos. b Maiæ.) Maia Atlantis filia fuit ex Pleione nympha, ex qua Iupiter Mercurium susceperit, ut est apud Virgilium 8. Aeneid. c Ambrosiâ.) ἀμβροσία cibus est, apud Homerũ, deorũ ἀκήρατον, ut Nectar potio. Martialis:

Iuppiter Ambrosia satur est, & nectare uiuit.

Apuleius in sexto:

Tunc poculum nectaris, quod uinum Deorum est.

Hæc illis tantum à poetis tribuuntur, si quando domi cibum capiunt, nam alibi nidore carnium delectantur. d Nouitius ille pocillator.) Ganymedẽ intelligit, quem ab aquila raptũ, & in cœlum transuectum aiunt. Theocritus in Syracusijs: O aquilæ eburneæ, Ioui puerum pocillatorem aduehentes. Autor Priapei carminis:

Rauius

- Raptus alita sacra,
Miscet amatori pocula grata suo.

Nam Ioui ad pocula stare finxerunt. Cic. 1. Tusculan. Nō enim ambrosia Deos aut nectare aut Iuuentute pocula ministrante lætari arbitror. Nec Homerum audio, qui Ganymedem à deis raptum ait, propter formam, ut Ioui pocula administraret: nō iusta causa, quur Laomedōti tanta fieret iniuria. Fingebat hæc Homerus, & humana ad deos transferebat: diuina mallem ad nos. e In palæstris.) Palæstræ præsules Deos antiqui habuerunt, Mercurium & Herculem: quo significarent, cum ingenio robur coniungi debere. unde palæstricam, Mercurij artē appellat Heliod. lib. decimo: τὴν ἀναγώνιον ἑρμοῦ τέχνην μελετῶντας, id est, in concertatoria Mercurij arte exercitatissimos. f Ledæ filij.) Leda Tyndari regis coniunx fuit, cum qua Iupiter in forma cygni concubuit, & illa duo ouа protulit: ex quorum uno nati sunt, Pollux & Helena, ex altero Castor & Clytæmnestra. Cum autem Castor in pugna aduersus Athenienses occidisset, Pollux suam immortalitatem illi communicauit, impetrauitq; à Ioue, ut alternatim uiuerent. Virg. in sexto:

Si fratrem Pollux æterna morte redemit.

g Duo illi Alcmena.) Hercules & Bacchus. nam Iupiter ex Alcmena Herculem suscepit, Bacchum uerō ex Semele Cadmi filia. Ambo in deorum numerum relati sunt. h Sidon.) Vrbs insignis Phœniciæ Cananæorū, apud quam Cadmum regnasse scribit Eusebius, cuius filia fuit Semele, cum qua Iupiter cōcubuit. i Argos.) Ciuitas clarissima in Peloponneso, à qua Argiui Græci dicti sunt, quorum rex fuit Acrisius Danaæ pater, cuius amore captus Iupiter, in imbrem aureum se conuertit, & per tegulas in puellæ gremium se dimisit, quæ munitissima turri includebatur. k Bœotia.) Regio in Gnib. Græci, Euboœæ insulæ obiecta: ab Attica autem Cithæronе monte discreta.

IN EVNDEM, IOAN. SAMbuci *Annotationes.*

Ὀλυρτικὸς, querulus. Conqueritur enim de miseria & laboribus suis immensis: & προτρεπτικὸς, hortatorius ad obedientiam Ioui præstandam.

Munus Atlantiades queritur, magnós ue labores,
Et quæ sint etiam munia tanta probat.
Pareat ut summo, sedes cui lucidus æther,
Hortatur gnatum sedulo Maia suum.

Est uerò)ἡ τοῦ ὀλυμπίου πρόταξις συγκεκριμένη. Caue ne.) καταστολή. Quid non.) ἐπικατασκευὴ κατ' ἀναβίβασιν. Pocillator.) ὁ γανυμήδης. Priusquam aduenisset.) Alterum tempus. Defunctorum animas ad Plutonem deducere.) Mercurius ἐν παραγωγὸς γὰρ νεκρῶν πομπός. Neque enim mihi.) ἐπιξήρασία. Dum uersor in palæstris.) ἀντιπαραβολή. Ni hæc quoque.) ἀνταπόδοσις. Atqui Ledæ filij.) ἡ λύτρα ἀντιξήτασις ἀπὸ τ ἀνηκόου ἐπαγωγὴ ἐπὶ τοὺς θεούς. Rursum inde.) Fastidium magnum laborum perpessorum. Missa fac ista.) ἀποτροπὴ, καὶ προτροπὴ ἀπὸ τ πρωτοντ. Argos contende, ne ſi ceſſaris.) προσαξις αἰτιολογική. Nã iracundi.) Ratio ἠθική.

MARINI DIALOGI.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΚΑΙ ΝΕΡΤΥΝΙ ET
Νηρεΐδων. Nereidum.

Iacobo Mycillo interprete.

NEPTVNVS.

Τὸ μὲν σχοῖνον τοῦτο, ὅθ' ὁ ἡμέτερος κατέλιπε δι, ἐλλείπουτ& ἀπ' αὐτῆς καλεῖται. τὸν δὲ νεκρὸν ὑμεῖς, ὦ Νηρεῖδες, παραλαβοῦσαι, τῇ Τροφάδι περιοχείσατε, ὡς ταφῇ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων.

Νηρ. μελήσει, ὦ Ποσειδῶν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐν τῷ ἐ-

FRetum hoc quidem anguſtũ in quod a puella hæc delapſa ſubmerſa eſt, Helleſpontus ab ipſa uocetur. cadauer autem ipſum uos Nereides acceptum in Troadẽ auferte, ut ibi ab incolis ſepeliatur. NE. Nequaquam, Nep:ne, ſed hic in cognomine

ψυχήμου μιλάγη τιτάφθω.
ἀλλοῦμεθα γὰρ αὐτῶν, οἰκτιστα γὰρ τὸ τῶν μυχμάτων πάσχουσιν. Πρωτ. τοῦτο μὲν, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐ θέμις, οὐδ' ἄλλως καλὸν ἐνταῦθά που κεῖσθαι τὸ ψάμμου αὐτῶν, ἀλλ' ὅπερ εἶπον, ἐν τῇ Τροφάδι, ἐν τῇ Χερρονήσῳ τοῦτο ψιλαι. ἐκεῖνο δὲ παραμύθιον ἴσως αὐτῇ, ἔτι μετ' ὀλίγον τὰ αὐτὰ καὶ ἡ Ἰνὼ πάσεται, καὶ ἐπιπεσεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀθάμαντος διωκομένη ἐς τὸ πέλαγος, ἀπ' ἄκρου τοῦ Κιθαιρῶνος, παραπλὴν παθόν τινα, ὅτε τῶν θαλάσσων, ἔχουσα καὶ τὸν υἱὸν ἐπὶ τῶν ὠμοπλατῶν. Νηρ. ἀλλὰ σῶσαι μὲν τῷ Διονύσῳ· χαρίσασθαι γὰρ αὐτοῦ καὶ τίτθη ἡ Ἰνώ. Ποσειδ. οὐκ ἐχρῆν οὕτω πονηρὰν οὖσαν· ἀλλὰ τῷ Διονύσῳ ἀχαριστέον, ὦ Ἀμφιτρίτη, οὐκ ἄξιον. Νηρ. αὖτη δὲ ἆρα τί παθοῦσα, καταπεσοῦσα ἀπὸ τοῦ κριοῦ; ὁ ἀδελφὸς δὲ ὁ Φρίξος ἀσφαλῶς ἔχει;

Πορ.

mine pelago sepeliatur. Miseremur enim ipsius, ut quæ miserabilia maximè à nouerca passa fuerit. NEP. At hoc quidem, Amphitrite, fas non est, neque etiam alias honestum, hic illam alicubi sub arena iacere: sed quod dixi, in Troade in Chersoneso mox sepelietur. Illud autem pro solatio ei erit, quòd paulo pòst eadem ipsa quoque [b] Ino patietur, & præcipitabitur, persequente illam Athamante, in pelagus ex summo Cithærone, quà in mare porrigitur, una cum filio quem in vlnis gestabit. NEP. Sed et illã seruare conueniet, gratiam hanc Baccho faciendo. [c] Educauit enim illũ Ino, eadẽque nutrix illius fuit. NEP. Non decebat, adeò prauam. Sed tamen Baccho non gratificari, [d] Amphitrite, indignum foret. NEP. Sed quid accidit huic quòd ab ariete decidit, frater autem eius Phryxus tutò uehitur? NEP.

πο. ἀνότως· τοσαῦτα γὰρ, καὶ δικαίως αὐτίχνυμι πρὸς τὸν φορεά. ἐ δὲ ὑπὸ ἀηδίας ἰσ πιβᾶσα ἰχθύμασι παραδόξου, καὶ ἀπιδοῦσα ἰς βάθος ἀχανὲς, ἰκπλαγεῖσα, καὶ τῷ θάμβει ἅμα σχηδὸν, καὶ ἰλιγγιάσασα πρὸς τὸ σφοδρὸν τοῦ πλόου, ἀκρατὲς ἐγένετο τῶν κράτων τοῦ πεσεῖν, ὧν τίνος ἀπάλαμπλος καὶ πατάξασα ἐς τὸ πέλαγος. ΝΕ. ἐκεῖνο χρὴν τὸν μιτέρα ὑφελέσθαι βοηθὸν πιπλέσης; πο. ἐχρὴν, ἀλλ' ἐ μείρα πολλῷ τῆς νηός ἐσι δυνατωτέρα.

NEP. Meritò: adolescens enim est, & contra impetum obsistere potest. Illa verò, eo quòd insueta eius rei erat, consenso videlicet uehiculo nouo & inopinato, & despiciendo in profundum immensum, perculsa animo, & pauore pariter attonita: præterea & uertigine correpta, præ uehementia & impetu uolatus retinere cornua arietis amplius non potuit, quibus se eousque sustentauerat: atq; ita in mare decidit. NEP. An' non igitur matrem ipsius Nephelen decebat opem ferre cadenti? NEP. Decebat sanè, sed Parca quàm Nephele multo potentior est.

ΙΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΠΟΡΟΥ.

IRIDIS ET NEPTUNI.

Iacobo Mycillo interprete.

IRIS.

ΤΗΝ νῆσον τὴν πλαστὴν μελέλω, ὦ Πόσειδον, ἀποσπάδασαν δὲ Σικελίας, ὕφαλον ὑδρύχοδαν συμβῆναι, ταύτην, φυσὶν ἐ πάσι, τοῦτον ἔλα, καὶ χώρο

INSulam istam errantem Neptune, quæ à Sicilia reuulsa atque undis submersa, mari innatat, eam iotá, iubet Iupiter, consistere facius iam, atque apparêre, ut

φηνον, καὶ μοίνον ὅλη λίθο λον ἐν τῷ Αἰγαίῳ μίσῳ βιβάσα με μένην, τηρίξας παῦν ἀσφαλῶς· λέπαι γάρ τι αὐτῇ. Πο. πεπράξεται τάτο, ὦ Ἶρι. τίνα δὲ ἔμοι παρίξει αὐτῷ τῶν χρέαν ἀναφανῆσα, καὶ μηκέτι πλίσα; Ἶρις. τῶν Λατὼ ἐν αὐτῇ δεῖ ἀπογνῶσαι· ἤδη γὰρ νοσέρους ἐστὶ πᾶν ὠδίνων ἔχει. Ποσ. τί δ' ἦν; ἐχ ἱκανῶς ὁ ἐρανὸς ἐντιπᾶν; ἢ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλά γε πᾶσα ἡ γῆ ἐν αὐ ἐναδίξασθαι δύναιτο τὰς αὐτῆ γονάς; Ἶρις. ἴσι, ὦ Πόσειδον. ἡ Ηρα γὰρ ὅρκῳ μεγάλῳ κατίλαβε τῶν γῶν, μὴ πάρασχεῖν τῇ Λητοῖ τῶν ὠδίνων ὑποδοχήν. ἡ τοίνυν νῆσος αὐτὴ αὐόμοτός ἔστιν· ἀφανὴς γὰρ ἦν. Πο. συνίημι. φῦδι, ὦ νῆσε, καὶ αὐὰ ἀνθ' αὐθις ἐν τοῦ βυθοῦ, καὶ μηκέτι ὑπόφαινε, ἀλλὰ βιβάσα με μένη· καὶ ὑπόδιξαι ὀθόνια μοι τῷ ἀδελφοῦ τὰ τίνια ἀνδ, τοὺς καλλίστους τῶν θεῶν.

re, ut & tandem manifesta atque conspicua in medio Ægæo inconcussè maneat, fundata firmiter admodum illa. opus enim illa nonnihil habet. NEP. Fiet hoc, Iri: sed tamen quem usum illi præbebit manifesta apparens, & non amplius fluctuans? IRIS. Latonam in ipsa oportet párere. iam enim malè habet à dolorib. NEP. Quid igitur? annon sufficit illi cœlum, ut in eo pariat? Quòd si minus autem illud, at certè nec tota terra partus illius recipere poterat? IRIS. Non, Neptune. Nàm Iuno obstrinxit iureiurando magno Telluren, ne præberet Latonæ parturienti ullum receptaculum. Hæc igitur insula iuramento non tenetur: abscõdita enim tũ fuit. NEP. Intelligo rem. Igitur subsiste insula, atq; emerge iterũ ex profundo, et nõ amplius fluctues aut titubes, sed immota maneas: ac suscipe ô felicissima fratris mei liberos duos, deorum omnium pulcherrimos.

θεῶν. καὶ ὑμᾶς, ὦ Τρίτωνες, διαπορθμεύσαι τὸν Λητοῦς ὄγκον αὐτίκα, καὶ γαλήνια ἅπαντα ἔσται. τὸν δράκοντα δὲ, ὃς νῦν ὀδύναις αὐτὸν, φοβῶν τὰ νεογνὰ, ἐπεγερεῖ τεχθέντα, αὐτίκα μάλα μίσει, καὶ τιμωρίαν τῇ μητρί. σὺ δὲ ἀπάγγελε τῷ Διΐ, πάντα ἔσεσθαι ἡμῖν. ἴστω γὰρ ὁ Διὸς, ὁπόταν ὁ Λητοῦς, καὶ τικτῖτο.

mos. Et uos Tritones traijcite Latonã in ipsam, omniaq; tranquilla sint. Serpentem autem istũ, qui nunc uelut œstro exagitat illam, perterrefaciendo, ipsi infantes posteaquã in lucem editi fuerint aggredientur, ac matrem uindicabunt. Tu uerò uade renũcia Ioui, omnia bene habere. Stabilita est insu lauenient Latona, ac pariat.

ΞΑΝΘΟΥ ΚΑΙ ΘΑΛΑΤΤΗΣ.

XANTHI ET Maris.

Eodem interprete.

XANTHVS.

Δέξαι μι, ὦ θάλασσα, δεινὰ πεπονθότα, καὶ πάσοφόν με τὰ ῥαφάνματα. ΘΑ. τί τοῦτο, ὦ ξάνθε Διός; τίς σε κατέπαυσεν; ΞΑΝ. Ηφαιστος. ἀλλ' ἀπολωλέκαμεν ἅπαντες ὀλίγου ὁ παντοδάμωρ, καὶ ἐγώ. ΘΑ. διατί δέ σοι ἐνέβαλε τὸ πῦρ; ΞΑΝ. διὰ τὸν ἐμὸν τὸν Θέτιδος. ἐπεὶ γὰρ φονεύοντα τοὺς Φρύγας ἱκέτευσα, ὅπως ἀπαύσαιτο τοῦ ἔργου, ἀλλ' ὑπὸ τῶν νεφῶν ἀνέφαντος

SVscipe me ô Mare. grauia .n. passus sum. extingue mihi uulnera. MAR. Quid hoc rei est? Xanthe? quis te deusit? XAN. Vulcanus: sed igne candesco prorsus miser, & efferuesco. MA. Cur autem iniecit tibi ignẽ? XAN. Propter filium Thetidis. Postquam enim occidentem illum Phrygas supplex deprecatus sum, ille autem ab ira nihil remisit, sed

φραγλί μοι τὸν ῥῦν, ἐλιύσατε τὸν ἀλλὸν ἰκῶλυδον, ἐπιπλύσαι δίλων, ὡς φοβηθὰς ἀπὸ σχοίτο τ' αὐλοῦν. ἐνταῦθα ὁ Ηφαιστος (ἴσως γὰρ πλησίον ἦν ὤν) πᾶσι, ἔσω εἰμι, φῦρ ἄχι, ἡδὺ ἔσω ἐν τῇ Αἴτνῃ, ἢ ἄπολι ἄλλοδι, φόβον, ἐπῳδὴ μοι, ἡδὲ ἐκεῖσε μὴ τὰς πλη λίας, ἡδὲ μυῤῥίνας, ἄπλετον δὲ ἡδὲ τὸν καπνὸν αὐτὰς ἐχεῖν, ἡδὲ τὰν ἐγχέλυας, αὐτὸν μὲν δὴ ἐμὲ ὑφαρπαχλάσαι ποιήσας, μικρῷ δεῖν ὅλον ξηρὸν ἐργάσατο. ἰρῆς δ' ἦν, ἐπεὶ τοὺς δεδιέναι τὸ τῶν ἐκ πυρὰτων; Θέ. διλυρὸς, ὦ Ξάνθε, καὶ θερμὸς, ὡς ἀπόν. τὸ αἷμα μὲν, ἀπὸ τῶν νεκρῶν. ὁ θερμὸς δὲ, ὡς φῄς, ἀπὸ τοῦ πυρός. καὶ ἀπότομος ὦ Ξάνθε, ἐς ὧδε τὸν ἐμὸν υἱὸν ὄργισαι, ἐπ' ἀδικίᾳ ἐτι Νηρηΐδος υἱὸς ὤν. Ξάν. ἐκ ἴδα δ' ἐγὼ ἐλεῦσαι γάτε σας ἵππας τοῦς φρύγας;

Θέ.

*fit, sed occisorum corporibus etiam obstruxit mihi alueum: ego misertus miserorum, occurri, ut aquis inundarem atq; inuoluerem illum, quò eo periculo absterritus, ab occidione uitorum cessaret. Ibi igitur Vulcanus (nam tum forte quadã prope aderat) uniuerso igne, quantum opinor usquam habebat, quantumq; & in Aetna, & si quibus alijs locis ullus est, allato, processit obuiam: ac exussit quidem ulmos & myricas, assauit autem & infelices pisces & anguillas: me uerò cum efferuescere fecisset, parum abfuit quin totum aridum ac siccum reddiderit. Vides nimirum quo pacto exustionibus istis deformatus sim? MAR. Turbidus es, ô Xanthe, & calidus, ut consentaneum est, cruore, à cadaueribus: calore autem, ut ais, ab igne ueniente. Ac meritò, Xanthe, ut qui contra * filium meum impetum feceris, non ueritus quòd Nereidis filius ille esset. XAN. An non igitur decebat misereri me Phrygum, uicinorũ adeò meorum?*

MAR.

* Fortassis nepotem legendũ, id est, ῥ υἱὸν, ὑωνόν.

Θάλ. τὸν Ηφαιστον δὲ οὐκ ἔδει ἐλεῆσαι Θέτιδα ἐφ' ὑὸν τὸν Αχιλλέα;

MAR. Vulcanum uerò cur non cõtrà decebat misereri Achillis, Thetidis adeò filij?

ΤΡΙΤΩΝΟΣ ΚΑΙ ΝΗΡΕΙΔΩΝ.

TRITONIS ET Nereidum.

Iacobo Mycillo interprete.

TRITON.

ΤΟ πᾶτερ ἡμῶν, ὦ Νηρεῖδες, ὃ ἐπὶ τῷ τοῦ Κηφέως θυγατρὶ τῇ Ανδρομέδᾳ ἐπέμψατε, οὔτε τὴν παῖδα ἠδίκησεν, ὡς εἰκάσαι, οὔτε αὐτὸ ἤδη τέθνηκε.

NE. πῶς τοῦτο, ὦ Τρίτων; ὁ Κηφεὺς, καθάπερ λίθῳ τινὶ δεδεὰς, τὴν κόρην ἀκίνητον ἐποίησεν, ἀσχάσας μετὰ πολλῆς ἀνωφελείας. Τρί. Οὐκ ἀλλ' ἔστι, οἶμαι, ὦ Ιφιάνασσα, ἡ Περσέα, τὸ τῆς Δανάης παιδίον, ὁ μετὰ τῆς μητρὸς ἐν τῇ κιβωτῷ ἐμβληθὲν ἐκ τῆς θαλάσσης ὑπὸ τοῦ μητροπάτορος, ἐπόθεσέ τι, ἐκπέμψασα αὐτούς. Ιφι. εἶδα γὰρ λίγιστα. ἀλλὰ δὲ ἤδη τὸν ἐνίκησε λόγον, ἢ μᾶλλον γεγονὸς ἦν τι ἢ καλὸν ἰδεῖν. Τρί.

BAlæna ista uestra, Nereides, quam contra filiam Cephei Andromedam emisistis, neque puellam ipsam iniuria alio qua affecit, perinde ut uos putatis; & ipsa iam mortua est. NER. A quo, Triton? Num Cepheus tãquam illecta mento aliquo proposita puella, aggressus illam occidit, ex insidijs cum multa ui adortus? TRI. Non: sed nostis, arbitror, Iphianassa, Perseum illum, Danaes puerum illum paruum, quẽ unà cum matre in arca abiectũ in mare ab auo materno, cõseruastis, miserae illorũ uidelicet. IPHI. Noui quẽ dicis. Consentaneum uerò, illũ iam adolescentẽ factum esse, atq; admodum generosum, & pulchrum aspectu. TRI.

Hic

ἔτ' ἀπέκτεινε τὸ κῆτος. Ἰφι. Διατί, ὦ Τρίτων; ἐγὼ μὲν σῶσαι ὑμῖν τοιαῦτα ἐνόμιζον αὐτὸν ἐχρῶ. Τρί. ἐγὼ ὑμῖν φράσω τὸ πᾶν, ὡς ἐγένετο. ἐτάλη μὲν ἔτ' ὢν τὰς Γοργόνας, ἄθλόν τινα τῶν βασιλεῖ ἐπιτελῶν. ἐπεὶ δ' ἀφίκετο ὅσον τὸν Λιβύων. Ἰφι. πῶς, ὦ Τρίτων, μόνος, ἢ καὶ ἄλλους συμμάχους ἔσχες; ἄλως γὰρ δύσπορος ὁ λόφος. Τρί. διὰ τοῦ ἀέρος. ἐπόσπορον γὰρ αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἐποίησεν. ἐπεὶ δ' ἦλθεν, ὅπου διῆγον, ὅπου ἐκείμην ὁ ἀποτεμὼν τῆς Μεδούσης τὴν κεφαλὴν, ᾠχετ' ἀπεπτάμενον. Ἰφι. πῶς ἐ. λάθε; ἀΐκατοι γάρ εἰσιν. ἢ ὅς ἂν ἴδῃ, ἂν ἓν ἄλλο μετὰ ταῦ ταῖδοι. Τρί. ἡ Ἀθηνᾶ μὲν ἀσπίδα προσάψασα, (τοιαῦτα γὰρ ἤκουσα διηγουμένου αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἀνδρομέδαν, καὶ πρὸς τὸν Κηφέα ὕστερον) ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ἔτι ἡ ἀσπὶς

Hic occidit balænam. IPHI. Quamobrem Tritō? Neq; enim huiusmodi cōseruationis præmia persoluere nobis debebat. TRI. Ego uobis exponā omnem rem, ita ut gesta est. Missus hic fuit ad Gorgonas, ut hoc quasi quoddam certamē regi perageret. Postquā autem peruenit in Libyam. IPHI. Quomodo Triton? solus ne, an & alios secum socios abduxit? nam alioqui difficile hoc iter. TRIT. Per aerem profectus est. alatū enim ipsum Minerua reddidit. postquā autem eò loci uenit ubi illæ agebant, illæ quidem dormiebāt, opinor: at hic amputato Meduſæ capite, iterum auolauit. IPHI. Quo pacto autem aſpexit illas? Aſpici enim nequeūt: uel quiſquis illas aſpexerit, nō amplius quicquam poſthac aſpicit. TRIT. Minerua illi clypeo uelut face aliqua præfato (talia enim audiui ipſum narrantem apud Andromedā, poſtea & apud Cepheum) Minerua igitur, inquā, in clypeo

ὑπεφιλβέσης, ὥσπερ ἐπὶ κα-
τόπτρῳ, παρέσχεν αὐτῷ ἰ-
δεῖν τὴν εἰκόνα τῆ Μεδούσης.
ἅτα λαβόμενος τῆ κεφαλῆ τῆ
πέμπτης, ἐνορῶν δὲ τὴν εἰκόνα,
τῇ δεξιᾷ τὴν ἅρπην ἔχων, ἀπο-
κόπτει τὴν κεφαλὴν αὐτῆ, πρὶν
αὐτὴν ἐγερθῆναι τὰς ἀδελ-
φὰς, ἀνέπτατο. ἐπὶ δὲ κα-
τὰ τὴν παράλιον ταύτην Αἰ-
θιοπίαν ἐγένετο, ἤδη πρόσ-
γειος ὑπτιόμενος, ἐρᾷ τῆς Ἀν-
δρομέδας πρεπεμμένης, ἐπί
τινος πέτρας προβλῆτος
προσπεπαλαυμένης, καὶ
λίγω, ὦ θεοί, καθειμένης τὰς
πόμας, ὑμέγυμνον πολὺ ἔνερ
θε τῶν μαστῶν. καὶ τὸ μὲν
πρῶτον οἰκτείρας τὴν τύχην
αὐτῆ, ἀνιηρὰ τὴν ἀτίαν δὲ
κατεδίκης. κατεμικρὸν δὲ
ἄλλος ὄψατι, (ἐχρῆν γὰρ σε-
σῶσθαι τὴν πᾶλαι) βοηθῆν
ἐδίγνω. καὶ ἐπεὶδὴ τὸ κῆ-
τος ἐπῆλθε μέγα φοβερὸν, ὡς
κατεπεπλεγμένην τὴν Ἀνδρομέ-
δαν, ὑποφαυρηθεὶς ὁ ναυί-
συος, πρόκωπον ἔχων τὴν ἅρ

refulgente, tanquam in ſpe-
culo aliquo, exhibuit ipſi
ſpectandam Meduſæ imagi-
nem. Poſtea ſiniſtra, arre-
pta illius coma, & inſpe-
cta imagine, dextra autem
ſublata harpe, abſcidit ca-
put ipſius: atque ita priuſ-
quã ſorores reliquæ exper-
giſcerentur, auolauit. Porrò ubi circa maritimã hanc
Aethiopiæ orã uenisſet, tor-
ræ iam propinquior aliquã-
to uolans, uidet Androme-
dam expoſitam in rupe qua
dam prominente palo affi-
xam, pulcherrimam, ô Dij,
promiſſa coma, & ſeminu
dam longè uſque infra ube-
ra. Ac primùm quidem mi-
ſertus fortunæ illius, inter-
rogat cauſam damnationis
huius. Paulò autem poſt a-
more captus, (oportebat
enim incolumem ſeruari pu
ellam) opem ferre illi ſtatu-
it. Atque ubi iam Balæna
acceſsiſſet, terribilis admo-
dum, & quaſi mox abſorptura Andromedam, in altum ſe
blatus, adoleſcens, manu ad capulum admota, har-

pen

πλεω, τῇ μὲν κεκινυῆται, τῇ δ' ὑφελκυσὸς τὴν Γοργόνα, λίθον ἐποίησε αὐτό. τὸ δ' τίθυνα κι γῦν, καὶ ἐπιμήγνυ αὐτ τὰ ποικίλα, ὅσα ἄλλα τῶν Μίδουσαν. ὁ δ' λύσας τὰ δεσμὰ τῆ παρθένε, ὑποσχὼν τὴν χέρα, ἐπεδείξατο ἀνροποδιστὶ κατιῶσαν ἐπὶ τὴ πέτρας, ὀλιδηρᾶς ὄσας. καὶ νιν γαμᾶ ἐν τῇ Κηφέως, καὶ ἀπάξει αὐτὴν ἐς Αργ. ὥστι αὐτὶ δακάτε, γάμου δ' τὸν τυχόντα σύρετο. Νι. ἐγὼ μὲν δ' πάνυ τῷ γεγονότι ἄχθομαι. τί γὰρ ἐ ποῖς ἐλίκα ἡμᾶς, εἴ τι ἐ μήτηρ ἐμεγαλαύχα τότι, καὶ ἐξὸν καλλίων εἶναι; Τρί. ὅτι οὕτως ἀν ἤλγησεν ἂν τῇ θυγατρὶ, μήτηρ τι ὅσα. Νη. μηκέτι μεμνήμεθα, ὦ Δωρί, ἐπαύνων, εἴ τι βαρβαρος γυνὴ ὑπὲρ τὴν ἀξίαν ἐλάλησεν. ἐπεὶν γὰρ ἡμῖν τιμωρίαν

pen tenens, altera quidem ferit, altera autem Gorgona spectandam proferens, in lapidem illam conuertit. Illa igitur mortua est, & diriguere ipsius membra omnia quæcunque Medusam aspexerunt: at hic solutis uinculis quib. uirgo alligata fuerat, suppositaq; manu suscepit illam summis pedum digitis descendentem è rupe, ardua illa quidē atq; procliui: & nunc cum eadem nuptias peragit in ædibus Cephei, abducetq; illā sēcū Argos. quare pro morte nuptias, neq; eas uulgares, illa inuenit. NER. Equidem non ita ualde ægrè ferò factum hoc. Quid enim adeò nobis iniuriæ fecit puella, si mater ipsius superbè extulit seſe tunc, ac pulchrior nobis esse uoluit? TRIT. Quòd hoc paſto magnum dolorem perceptura fuisset ob filiam, mater certè illius cum sit. NER. Ne meminerimus Dori istorum amplius, si quid barbara mulier suprà quàm decebat loquax fuit. Satis enim supplicij tulit, quæ tan-

ρίαν ἔδωκε, φοβηθεῖσα ἐπὶ τῇ παιδὶ, χαίρωμεν οὖν τῷ γάμῳ.

to in metu, filiæ causa constituta fuit. Gratulemur igitur nuptijs.

IN DIALOGVM NEPTVNI & Nereidum, Gilberti Cognati annotationes.

a Puella delapsa.) Helle ab ariete in mare delapsa, Athamantis Thebarum regis filia, Phryxi soror. b Ino.) Cadmi filia furentem maritum cum fugeret, se in mare præcipitauit, & pro dea est habita. c Educauit.) Ino Bacchum infantem matertera dicitur enutriuisse. d Amphitrite Neptuni uxor.

IN EVNDEM, IOANNIS SAMBUCI Annotationes.

προσακτικὸς, καὶ ἀιτητικὸς, de Helle ab ariete in mare delapsa.

Hellen cum uexit, Phrixumq; per Hellespontum,
Olim aries, dorso decidit illa metu.
Ast huius frater Colchos est uectus aduscq;,
Sola soror liquit nobile nomen aquæ.

Fretum hoc.) προσακτικὰ. Vos Nereides.) ἄποσροφὴ. Nequaquam.) ἀπαρνησις. Miseremur enim ipsius.) αἰτιολογία. At hoc quidem.) ἀνακοινωσις ἀπὸ τοῦ ἀδίκου, καὶ αἰσχροῦ. Sed quod dixi.) Repetit mandatum suum. Illud autem pro solatio erit.) ὑποκαμύθιον ἢ παράφρησις τῆς τιμωρίας. Educauit enim Ilium Ino.) Ouidius 3. Metamorpho. Sed tamen Bacche.) Occupatio. Sed quid accidit.) παρακοινωσις. Illa uero.) Narratio, quomodo Helle sit delapsa in mare. Et uertigine correpta.) Causæ. Atq; ita in mare decidit.) Ipsa res. An non igitur matrem.) Obiectionem ἀντίσαγωγὴ diluit.

IN

IN DIALOGVM IRIDIS ET Neptuni, Ioannis Sambuci Annotationes.

Εξηγητικὸς: Quomodo Delus insula fluitans substiterit.

Vt fluitans Delus consistat, nunciat Iris:
Ortygia, Asterie quæ ante uocata fuit.
Hospitium tandem Latonæ præbuit istic,
Cum Pytho usqueadeò persequeretur eam.

Insulam.) Subiecti tractatio κατ' ἀφήγησιν. Eam, ita iubente Iupiter.) Prædicatum κατ' ἐντολὴν. In medio Aegæo.) Alludit ad nomen insulæ, quo ipsa fuit appellata. Opus enim.) Ratio. Fiet hoc Iri.) Pollicetur se morem gesturum: & interrogat causam finalem. Latonem in ipsa oportet parere.) ἀφήγησις. Quid igitur?) Obiectio. Non Neptune.) Responsio. Nam Iuno obstrinxit.) Maior assumptio. Abscondita enim tum fuit.) Probatio. Subsiste.) ἡ πρόσαξις. Fratris mei.) Scilicet Iouis. Liberos duos.) Apollinem & Dianam. Et uos Tritones.) ἀποστροφὴ προσακτικὴ ἢ προτρεπτική. Tu uerò uade.) Conclusio.

IN DIALOGVM XANTHI ET Maris, Gilberti Cognati Annotationes.

a Xanthe.) Xanthus Lyciæ amnis in campis Troianis, qui & Scamander dicitur, à colore aquę flauo dictus, qui color in Tyberi conspicitur. Vnde Horatius: Vidimus flauum Tyberim. Xanthum λιπόντα nuncupat Homerus Iliad. ξ.

Ξάνθῳ Λιπόντ', ὃν ἀθάνατοι τέκετο Ζεύς. & θ his uerbis:

νόσφι νεῶν ἀγαγὼν ποταμῷ ἐπὶ λιπόντι ὃν καθαρῷ.

Huius meminit Eustathius circa finẽ Iliad. β. & Strabo lib. ιδ.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

παρακλητικὸς: Petit enim Xanthus fluuius, à Vulcano penè exustus, auxilium à mari.

Ignipotens rapidis incenderat omnia flammis,
Vnà etiam exustus fortè Scamander erat.
Præsidium ponti quærens nihil impetrat ille,
Audax obstiterit quod semel Aeacidi.

Suscipe me.) Λύσις. Grauia enim passus.) αἰτία. Quid hoc rei est.) Rogatio gemina. Postquam enim occidentē.) A' causa narratio, & factum Achillis, quod est causa impulsiua sui facti. Ego misertus miserorum.) Causa impellens. Vt aquis inundarem.) Factum suum. Ibi igitur Vulcanus.) Redit ad Vulcanum, & ipsam rem, post causam expositā. Etsi quibus alijs locis.) ἐιρωνία. Exusit quidem ulmos.) ἀφαίρεσις, uel ἀνταπόδοσις. Vides nimirum.) Conclusiuncula quærelę. Turbidus es ὁ Xanthe.) Concessio προσαπόδοσις. Ac meritò Xanthe.) σαρκασμὸς & accusatio. An non igitur decebat.) Defensio ab honesto. Vulcanum uerò, an non.) ἀντιστραγωγὴ regerit par.

IN DIALOGVM TRITONIS & Nereidum, Gilberti Cognati Annotationes.

a Perseum illum.) Perseus à Dijs ipsis armatus Medusam interfecit: multosq; inter quos Atlas fuit & Acrisius, uertit in lapides, quibus iactis Deucalion olim humanū genus refecit.

IN EVNDEM IOANNIS Sambuci Annotationes.

Διηγητικὸς: Quomodo Perseus filius Danaes balænam contra Andromedam emissam occiderit, & ipsam puellam liberauerit, & tandem in uxorem duxerit.

Iusserat Andromedam conuinci nexibus Ammon:
Pro matre id Veneris ultio certa fuit.
Liberat hanc Perseus, qua conditione uolebat:
Belua nil potuit, factus & hicce gener.

Balæna ista uestra, Nereides.) ἀφήγησις γενικὴ, & propositio bipartita. A' quo.) Rogatio de interfectore. Tanquam illectamento.) Causa impellens. Ex insidijs.) Modus.

Aggressus

Aggressus illam.) ἐφίησις. Puerum illum paruum.) προσωπογραφία. Conseruastis miserte.) ἐπαν. Noui quę dicis.) Consensio. Consentaneum uero.) Ratio ab ætate, familia & corpore. Hic occidit balænam.) Continuatio narrationis causę. Ego uobis exponam.) ὑπόκρισις. Missus hic fuit.) Narratio. Postquam autem peruenit.) Causa finalis. Quomodo Triton.) τὸ γενικόν. Quibus auxilijs? quomodo? interpellatione rogat an μονομαχία fuerit, an bellū. Quo pacto autem aspexerit.) ἐπανάληψις. Aspici enim nequeūt.) Gorgones. Talia autem audiui ipsum.) A testimonio. Mī nerua igitur inquam.) ἐπανάληψις. Postea sinistra.) ἐνθυμίαμα ἐπ' ἀλλοίᾳ λήμματος. Harpe.) ἅρπη ensis falcatus Perseī fuit. Porrò ubi circa maritimam.) Accedit propius ad deliberationem Andromedę. In rupe quadam prominente, palo affixam.) A fortuna, id est supplicij fœditate & indignitate, à situ, ab habitu, ab ętate & sexu. Misertus fortunę illius.) πάθος. Oportebat enim incolumem.) Causa. Opem ferre illi statuit.) Consilium. Vbi iam balęna accęsisset.) Der ritter S. Georgius. Quasi mox absorptura.) τὰ πραχθέντα. In lapidem illam conuertit.) μεταμόρφωσις. Diriguere ipsius membra.) τὸ ἐπιμονον. Solutis uinculis.) πράγμα πραχθὲν. Summis pedum digitis.) ὁ τρόπος. Quare pro morte.) ἐπιφώνημα ex repugnantibus. Equidem non ita ualde ægrè fero.) ἐπίκρισις αἰτιολογική. Quid enim adeò nobis iniuriæ.) ἐμφασις. Quod hoc pacto.) ἀπόκρισις ἀπὸ σχέσεως φυσικῆς. Ne meminerimus.) Conclusio. Satis enim supplicij tulit.) Ab æquo. Gratulemur igitur.) Clausula.

MORTVORVM DIALOGI.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΑΜΦΙΛΟΧΟΥ καὶ Τροφωνίου. MENIPPI, AMphilochi & Trophonij.

Erasmo Roterodamo interprete.

ΜΕΝΙΠΠΟΥΣ.

ΣΦὼ μὲν τοι, ὦ Τροφώνιε καὶ Ἀμφίλοχε, γνησίοι ἔστε, σὺν

VOS nimirū a Trophoni atq; b Amphiloche, quū sitis mor-

οἶδ', ὅπως ναῶν κατηξιώθητε, καὶ μάντεις λοιπὸν, καὶ θεοὶ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων θεὸς ὑμᾶς ἡγεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν οἴονται. Τρο. τί οὖν ἡμῖν αἰτίοι, εἰ τῶν ἀνοήτων ἐκείνων τοιαῦτα περὶ ἡμῶν δόξαιμεν; Μέν. ἀλλ' ἐκ αὐτῶν ἴσως ἐλέγχου, εἰ μὴ ἦν τις καὶ ὑμᾶς τοιαῦτα ὑποφανθησόμενος, ὡς τὰ μέλλοντα προειδότες, καὶ προεπᾴδοντες ἅπαντα μηνύοιτε τοῖς ὀφλημένοις. Τρο. ὦ Μένιππε, Ἀμφίλοχος μὲν ἔστω καὶ ἀθεώτερόν, ὅτι καὶ τῷ ἀποκρίνασθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ἐγὼ δ' ἄμουσος εἰμὶ, καὶ μαντεύομαι, καὶ τις ἐκπέπλους παρ' ἐμοὶ σύ δ' ἔοικας ἐκ ἐπιλήμονα Λεβαδέᾳ τὸ παράπαν· οὐ γὰρ ἂν ἐπίστω σὺ τούτοις. Μέν. τί φῄς; ἐμὲ εἰς Λεβάδειαν γὰρ παρέλθω, καὶ ἐσαῦθις τὰς ὀθόνας, γελοίως μάλα ἐν ταῖν χεροῖν ἔχων, ἐσιὼν σὺν διὰ τῆς τρυμᾶς τοσαύτης ὀπτὸς ἐς τὸ σπήλαιον, ἐκ αὖ ἰδὼν νάμην ἀδήλους ὅτι νικρὸς ἦ, ὥσπερ

tui, tamẽ haud scio quónam modo phanis estis donati, uatesq; credimini, ac stulti mortales deos esse uos arbitrantur. TRO. Quid? an nobis igitur imputandum, si per inscitiam illi de moribus huiusmodi opinantur? MEN. Atqui non ista fuissent opinati, ni uos tũ quũ uiueretis, eiusmodi quædam portenta ostentassetis, tanquam futurorum fuissetis præscij, quasiq; prædicere potuissetis si qui percõtarentur. TRO. Menippe, nouerit Amphilochus hic ipsi pro sese respondẽdũ esse: cæterũm ego [c] Heros sum, uaticinorq; si quis ad me descẽderit. At tu uidere nũquam omnino [d] Lebadiam adijsse, neque enim alioqui ista non crederes. MEN. Quid ais? equidem nisi Lebadiam fuissem profectus, ac linteis amictus, offam etiã ridiculè manu gestans, per angustum aditum in specum irrepsissem, nequaquam fieri potuisset ut te defunctum esse cognoscerem, perinde

ὥσπερ ὑμεῖς, μόνη τὴ γοητείᾳ διαφέρων, ἀλλὰ πρὸς Ἥρωα πεπῆς, τί ὁ ἥρως ἐστίν; ἀγνοῶ γάρ. Τρο. ἢ καὶ σὺ ῥάπτειν τι τὴ θεᾷ σώφρων. Μιν. ὁ μή τι εὔθρωπος ὄζειν, ὡς φῂς, μήτε θεὸς, ηὶ σωαμφότερόν ὄζει: τῶν οὖν τῷ σε τὸ θεῖ ἐκεῖνο ἡμίτομον ἀπολείπειν; Τρο. χρᾷ, ὦ Μίνιππε, ἐν Βοιωτίᾳ. Μι. ἴσμεν οἶδα, ὦ Τροφώνιε, ὅ, τι ηὶ λέγεις. ὅτι μέν τοι ὅλος εἶ νεκρὸς, ἀπείβῶς ὁρῶ.

perinde atq; nos, solaq; præstigiatura reliquos antecellere. Sed age per ipsam diuinandi artem, quid tandem est Heros? neque enim intelligo. TROPH. Est quiddam partim ex homine, partim ex Deo compositum. MEN. Nempe quod neque sit homo, quemadmodum audio: neque Deus: uerum pariter utrunque. Ergo dimidia illa tui ac diuina pars, quo nunc recessit? TROPH. Reddit oracula, Menippe, in Bœotia. MEN. Haud intelligo quid dicas Trophoni, nisi quòd illud planè uideo, te totum esse mortuum.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΩΝΟΣ. MERCVRII ET * Charontis.

Iacobo Micyllo interprete.

MERCVRIVS.

Λογισώμεθα, ὦ πορθμεῦ, εἰ δοκῶ μοι ὀφείλειν ἤδη, ὅπως μὴ αὖθις ὁρίζωμέν τι περὶ αὐτῶν. Χά. λογισώμεθα, ὦ Ἑρμῆ. ἄμεινον γὰρ ὥρισαι περὶ αὐτῶν, ηὶ ἀπραγμονέστερον.

RAtionẽ supputemus portitor, si uidetur, quantum mihi debeas iam, ne denuò aliquãdo de eo inter nos contendamus. CHAR. Supputemus Mercuri. Satius enim est matureè id agere, deinde & minoris negocij.

Ερ. ἀγκυρᾶν ἐπρίαμην πέντε δραχμῶν. Χά. πολλοῦ λέγεις. Ερ. νὴ τὸν Δία δυοῖν, τῶν πέντε ἀνωμάλων, καὶ βραττοτέραν μίαν ὀβολῶν. Χά. τίθει πέντε δραχμὰς, καὶ ὀβολοὺς δύο. Ερ. καὶ ἀκέραιον ὑπὲρ τοῦ ἰσίου πέντε ὀβολοὺς ἐγὼ κατέβαλον. Χά. νὴ τέτρας προσίθει. Ερ. νὴ Ἡρᾶν, ὡς ἐκιπλάσαι τὸ σκαφίδιον ἅπαν αὐτωνείτας, καὶ ἤλοις ὀλίγοις, καὶ καλῶ δίον, ἀφ' ὧν τῶν ὑπέρων ἐκείνοις, δύο δραχμῶν ἀπέστα. Χά. σὺν, ἄξια ταῦτα ὀνέων. Ερ. ταῦτά ὅστιν, ἐὰν μή τι ἄλλο ἡμᾶς διέλαθεν ἐν ἕῳ λογισμῷ. πέντε δ' ἂν ταῦτ' ἀποδώσειν φῄς; Χά. τοῦ μὲν, ὦ Ἑρμῆ, ἀδιώατον. ὧν δὲ λοιπός τις ἢ πλήμμυρ καταπίμψῃ ἀβρόν τινὰς, ἐνίοτε τότε ἀποκρύπτεσθαι ἐν τῷ πλήθει παραλογιζόμενον τὰ πορδμία. Ερ. τοῦ οὖν ἐγὼ παθιδέμαι, τὰ πάντα συχόμενος γενέσθαι,

MERC. Anchoram, ut mandaras, comparaui tibi quinq; drachmis. CHAR. Caro dicis. MER. At per Plutonem, quinque emi illam: & præterea lorum, quo remum alligares, obolis duobus. CHAR. Pone quinq; drachmas, et obolos duos. MER. Et pro reſarciendo uelo quinq; obolos ego exolui. CHAR. Etiã hoc appone. MER. Et bacerram ad oblinendas nauigij rimas tibi emi: & clauos præterea, & funiculum unde hyperã feciſti, omnia hæc duabus drachmis. CHAR. Rectè, laudo, hæc uili emiſti. MER. Hæc ſunt quæ tibi expoſui: niſi ſi quid reliquum eſt quod me fugit inter computandum. Quando autem hæc redditurũ te promittis? CHAR. Nunc quidem, Mercuri, non poſſum. Si uerò peſtis aliqua aut bellum confertos & frequentes huc demiſerit aliquos, licebit mihi tũ allucrari aliquid, ſubtracto clàm nonnihil ex portorio. MER. Proinde ego nunc ſedebo, peſſima quæque ut eueniant precando, ut inde

ὡς ἂν ἀπὸ τούτων ἀπολαύσω-
μι. Χά. ἀνὴρ ἄλλος, ὦ
Ἑρμῆ. νῦν δ' ὀλίγοι, ὡς ὁρᾷς,
ἀφικνοῦνται ἡμῖν, ἐρλῶν γάρ.
Ἑρ. ἄμεινον ἴσως, ἐὰ ηὲλ ὀ-
λίγων παρατάνυσθαι τοῦδ' οὗ τὸ
ὄφλημα. πλὼ ἀλλ' οἱ βῆ πα
λαιοὶ, ὦ Χάρων, οἷόδε εἶοι πα
ρεγίνοντο, ἀνδρῶοι ἅπαντες,
ἅματ' αὐάπλεω, ηὲλ ῥαυ-
ματίαι οἱ πολλοί. νυῦ δ' ἤ φαρ
μάκῳ τις ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἀ-
πόλωλεν, ἢ ὑπὸ γυναικὸς,
ἢ ὑπὸ φυσῆς ὀφλικὼς τὴν
γαστέρα ηὲλ τὰ σκέλη, ὠχροὶ
γὰρ ἅπαντες, ηὲλ ἀγρυπνᾶς,
ἀλλ' ὁμοιοι ἐκείνοις. οἱ δ' πλῆ-
στοι αὐτῶν, διὰ χρήματα ἦκα
σιν, ἐπιβουλεύοντες ἀλλήλοις,
ὡς ἐοίκασι. Καὶ. πολὺ γὰρ
πορισπόδυτά ἐστι ταῦτα. Ερ.
ἀκούω ἀλλ' ἐγὼ λέξαιμι ἂν ἀ-
μαρτάνειν, μηδῶς ἅπαντῶν
τὰ ὀφειλόμενα παρὰ σοῦ.

ut inde fructum aliquem ca
piam. CHAR. Fieri aliter
non poteſt, Mercuri. Nam
pauci nunc, uides, ad nos
deſcendunt. Pax enim eſt.
MERC. Satius eſt ita eſ-
ſe, etiam ſi ob hoc abs te
prorogatur nobis debiti i-
ſtius ſolutio. Verùm enim-
uerò priſci illi, Charon,
noſti quales aduenire ſole-
bant, quàm fortes atque a-
nimoſi omnes, cruore ma
didi, et uulnerib. pleni ple-
riq; Nunc autem aut uene-
no aliquis à filio interfe-
ctus, aut ab uxore, aut præ
nimia uoluptate tumefa-
cto uentre & cruribus ad-
ueniunt. Pallidi enim o-
mnes, & ignaui, neque ſi-
miles prioribus illis. Plu-
rimi autem ipſorum etiam
pecuniarum cauſſa ueniunt,
factis (ut uidetur) mutuò ſibi inſidijs. CHARON. O-
mnino enim expetibiles illæ ſunt. MERC. Proinde
neque ego uidear peccare grauius aliquid,
ſi uel acerbius abs te exigam ea
quæ mihi debes.

MENIP.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΚΕΡΒΕΡΟΥ.

MENIPPI ET Cerberi.

Eraſmo Roterodamo interprete.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Ω Κέρβερε (συγγενὲς γάρ σοι ἐμοί, νὴ ὧν ἥκεις αὐτὸς ὤν) εἰπέ μοι πρὸς Στυγὸς, εἶσ' ἐλθὼν Σωκράτης, ὅτι κατῆλθε πρὸς ἡμᾶς: ἐκὸς δὲ σὲ διὰ ὄντα, μὴ γλαπτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπικῶς φθέγγεσθαι, δεῖσ' ἐβλεψε. ΚΕΡ. πέρρωθεν μέν, ὦ Μένιππε, πάντα πάσιν ἐδόκει ἀφρίκτῳ προσώπῳ προσεῖναι, καὶ ὅ τι ἂν δεδίττειν τὸν θάνατον δοκῇ, καὶ τότ' ἐμφλῶσι τοῖς ἔξω τῆς κόμης ἐστῶσιν ἐβλεψε. ἐπεὶ δὲ καταπτύσας ἐγὼ χάσματος, καὶ ἄδην τὸν ῥόον, καὶ γῆν ἔτι διαμίλλωντα αὐτὸν ἀκούων τῷ πυνθάνῃ, κατέσπασα ἐς τὸ ἄδης, ὥσπερ τὸ βρέφος ἐκεῖνο, καὶ τὰ ἐκεῖ παιδία ὠδύρετο, καὶ πάντοθεν ἐγένετο. Μί.

HEus Cerbere, quando quidem mihi tecum cognatio quædam intercedit, quum & ipse sim canis, dic mihi per [a] Stygiam paludem, quomodo ſeſe habebat [b] Socrates, quum huc accederet? Veriſimile eſt autẽ te, Deus quũ ſis, non [c] latrare modò, uerumetiam humano more loqui, ſi quando uelis. CER. Quũ procul adhuc abeſſet, [d] Menippe, uiſus eſt conſtãti atque interrito adire uultu, perinde quaſi mortẽ nihil omnino formidaret, tanquam hoc ipſum uellet ijs qui procul á ſpecu ingreſſu ſtabant, oſtẽdere: uerùm ſimulatq; deſpexit in hiatũ, uiditq; profundum atq; atrum antri receſſum, ſimulq; ego cunctantem etiam illum [e] aconito mordens, pede correptum, detraberem, infantium ritu eiulabat, ſuósque deplorabat liberos, nihilq; non faciebat, in omnem ſpeciem ſeſe cõuertens. ME.

Num

μῶν σοφιστὴς ὁ ἄνθρωπος ὢν, καὶ ὑπ' ἀλαθῶς παρεφρόνει & πράγματος; Κήρ. Οὐκ. ἀλλ' ὑπέμενε ἀναγκαῖον αὐτὸ ὑπάρχειν, παρεθαρσύνετο, ὡς ἅπαξ ἐν ἄκμῃ πεσούμενον, ὃ παύσως ἴδειν ἐβούλετο, ὡς θαυμάσονται οἱ θεαταί. καὶ ὅλως, περὶ πάντων γε τῶν τοιούτων ἐπᾴειν ἂν ἔχοιμι, ἕως τοῦ τολμηρὸν καὶ ἀνδρεῖον, τὰ δ' ἐναντία ἐλεγχος ἀνεβόα. Μί. Ἐγὼ δὲ πῶς σοι καταλυδίναι ἐδόκει; Κήρ. μόνος, ὦ Μένιππε, ἀξίως & γέννης, καὶ Διογένης πρὸ σοῦ, ὅτι μὴ ἀναγκαζόμενοι εἰσέρχῃ, μηδ' ὠθούμενος, ἀλλ' ἐθελούσιος γελῶντας, οἰμώζουσι παραγγέλλεις ἅπασιν.

Num igitur fucatè sapiens erat ille, neque uerè mortem contemnebat? CER. Haud uerè: cæterùm ubi uidit id esse necesse, audaciâ quandã præ se ferebat, quasi uerò uoles id esset passurus, f quod alioqui uolenti nolenti tamẽ omnino fuerat ferendum, uidelicet quo spectatoribus esset miraculo. Equidem illud in totum de uiris istiusmodi uerè possim dicere, ad fauces usque specus intrepidi sunt ac fortes: porrò intus quum sunt, nihil mollius neque fractius. MEN. Cæterum ego quonam animo tibi uisus sum subijsse specum? CER. Vnus mortaliũ Menippe sic mihi uisus es subire, ut tuo dignum erat genere: & prior te g Diogenes: propterea quòd neutiquam adacti subieritis, aut intrusi: uerùm tum ultronei, tum ridentes, atque h omnibus plorare renunciantes.

ΧΑΡΩΝΟΣ, ΜΕΝΙΠΠΟΣ καὶ Ἑρμῆς.

a CHARONTIS & Menippi.

Erasmo Roterodamo interprete.

CHARON.

Ἄπελθε, ὦ κατάρατε, τὰ Ἀνθρώπεια. Μένιππ. βία, Redde b naulum scelerate. MEN. Vociferare, si qui-

σὲ τοῦτό σοι ἥδιον, ὦ Χάρων. Χά. ἀπόλ(ω), φαμὶ, αὐθ' ὅρᾳ σι διπορθμευσάμενον. Μίν. ἀπ' αὖ λάβοις παρὰ τ' μὴ ἔχον τ(ω). Χά. ἔστι δέ τις ὀβολὸν μὴ ἔχων; Μί. ἐ μέν γ' ἄλλ(ω) τὶς, ἐπ' οἶδα, ἐγὼ ὃ ἐπ' ἐ. χω. Χά. ἠδὺ μὲν ἄγξω σι, νὴ τὸν Πλάτωνα, ὦ μιαρὲ, ὧν μὴ ἀποδῷς. Μίν. πᾷγὼ τῷ ξύλῳ σε κατάξας διακύσω τὸ πρανίον. Χά. μάτην ἦν ἔσῃ πιπλοδώκης ἰσοπάχου πλάγ; Μί. ὁ Ἑρμῆς ὑπόρ ἐμοῦ σοι ἀ. ποδιδότω, ὅς μι παρέδωκέ σοι. Ερ. νὴ Δία ὀναίμην, ἀ μέλλω γε ἡδὺ ὑπορρίψειν τῶν νε. κρῶν. Χά. ἐπ' ἀποσήσομαί σε. Μί. τότε γε ἕνεκα νεω. κίσας τὸ πορθμεῖον παράμε. νε. πλὼν ἀλλ' ὅ, γε μὴ ἔχω, πῶς ἂν λάβοις; Χά. σὺ δ' ἐπ' ἐ. λεις, ὡς νομίζεν δέον; Μί. ἤλεν μὲν, ἐπ' ἔχον δέ. τί ἔν ἐχρῆν δι' ἅττα μὴ ἀποθανεῖν; Χάρ.

si quidem istuc tibi uoluptati est Charon. CHAR. *Redde inquã quod pro traiectione debes.* MENIP. *Haudquaquã auferre quenquam ab eo qui nõ habeat.* CHA. *An est quispiam qui ne obolum quidem habeat?* MEN. *Sit ne alius quispiam praterea, equidẽ ignoro: ipse certè non habeo* CHA. *At qui præfocabo te per Ditẽ impurissime, ni reddas.* MEN. *At ego illiso baculo tibi cõminuam caput.* CHAR. *Num ergo te tam lõgo tractu gratis transuexeroẽ* MEN. *Mercurium meo nomine tibi reddat, ut qui me tibi tradiderit.* MEN. *Bellè mecum agatur per Iouem, siquidẽ futurum est ut etiam defunctorum nomine persoluam.* CHA. *Haud omittam te.* MEN. *Quin igitur uel huius gratia perge, ut facis, nauim trahere: quanquam quod nõ habeo, quinam auferas?* CHAR. *At tu nesciebas quid tibi fuerit apportandum?* MEN. *Sciebam quidem, uerùm non erat. Quid igitur? nũ ea gratia erat mihi semp in uita manẽdũ?*

CHAR.

κά. μόνος ἔμ αὐχήσεις πρῶ
τος πλουτήσαι. Μί. ὁ πρῶ
τος, ὦ βέλτιστε· καὶ γὰ λῶτλο
σε, καὶ δὴ πώποτε ἐπιλαβό-
μενος· καὶ σὺν ἐπλαιον μόνος
τῶν ἄλλων ὑπιβατῶν. Χά. ἀ-
λλὰ ταῦτα πρὸς τὰ παρ-
μία· τὸν ὀβολὸν ἀποδοῦναί σε
δεῖ, ἐ γὰρ θέμις ἄλλως γενέ-
σθαι. Μί. ἀκουῦ ἀπάγαγέ με
αὖθις ἐς τὸν βίον. Χά. Κα
λῶς λέγεις, ἵνα καὶ πληγὰς ἐπὶ
τούτῳ παρὰ τ Αἰακοῦ προσλά
βω. Μί. μὴ ἐνόχλει ἔμ. Χά.
ἀλλ᾽ ἔξον σὲ ἐν τῇ πήρᾳ ἔχειν.
Μί. θέρμης ἐ δίλεις, καὶ τῆς
Ἐπάτης τὸ λάπανον. Χά. πό-
θεν τ τοῦτο ἡμῖν, ὦ Ἑρμῆ, τ νύ-
κτα ἄγαγόν; οἷα δὲ καὶ ἐλάλει
παρὰ τ πλοῦν, τ ἐπιβατ ἀπαν-
των καταγελῶν, καὶ ἐδιδυσκό-
μων, καὶ μύρου ἔλουν, οἰμω
ζόντων ἐμοῦντων; Ερ. ἀγνοεῖς,
ὦ Χάρων, ἐπεῖνον οὐδὲν διε-
πέφθαικας; ἐλεύθερον ἀπέ-
βαν, κἀδηρὸν αὐτῷ μέλει, ἔτος
ὄγδοὸν ὁ Μένιππος. Χά. καὶ
μὰ αὖ σιλάβω τοῦτ. Μί. σὺ

CHAR. Solus ergo gloriaberis te gratis fuisse trãsuectum? MEN. Haud gratis ô præclare: si quidem & [e]sentinam exhausi, & remum arripui, & uectorum omnium unus non eiulaui. CHA. Ista nihil ad naulũ: obolum reddas oportet, nec enim fas est secus fieri. MEN. Proinde tu me rursum in uitam reuehe. CHA. Belle dicis, nimirum ut uerbera etiam ab [f]Aeaco mihi lucri faciam. MEN. Ergo molestus ne sis. CHAR. Ostende quid habeas in pera. MEN. [g]Lupinum si uelis, & [h]Hecatæ cœnam. CHAR. Vnde nobis hũc [i]canem adduxisti Mercuri? tum qualia garriebat inter nauigãdum, uectores omnes irridens, ac dicteriis incessens, unusq; cantillans illis plorantibus? MER. An ignoras Charon, quem uirum transuexeris? planè liberum, cuiq; nihil omnino curæ sit. Hic est Menippus. CHAR. Atqui si unquam posthac te recepero. MEN. Si receperis?

λάβῃς, ὦ βέλτιστε· ἀλλ' ἀν ἀν λάβοις.

receperis? ô præclare, ne poßis quidē iterū recipere.

ΑΧΙΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΟΧΟΥ.

ANTILOCHI ET Achillis.

Ottomaro Luſcinio interprete.

ANTILOCHVS.

ΟΙα πρώην, Ἀχιλλεῦ, περὶ τὸν Ὀδυσσέα ἐρωτᾷ σε, περὶ τοῦ θανάτου; ὡς ἀγροικῶς καὶ ἀνάξια τοῦ ἀλεκτρυόνος ἀμφοῖν, Χείρωνός τε καὶ Φοίνικος; ὑπερώμην γάρ, ἐπότε τοῦτο, βάλλεσθαι ἐπαύρων ὤν, διτσόν τινα τῶν ἀνιήρων, ὦ μὴ βίοτος πολὺς εἴη, μᾶλλον, ἢ πολύτιμον ἀνάσσειν τῶν νεκρῶν. ταῦτα μὲν ἴσως ἀγροικίαν τινὰ φρύγα λαλῶν, καὶ πρὸς τὰ καλῶς ἔχοντος φιλόσοφον ἴσως ἰχρὼ λέγω· τὸν Πηλέως δὲ ὑὸν, τὸν φιλοκινδυνώτατον ἡρώων ἁπάντων, ταπεινὰ ἂν περὶ αὐτοῦ διανοεῖσθαι, πολ-

QVæ nam ſunt illa, Achilles, quæ tu Vlyßi iā primùm commemorando in mortē executus es, ut minimè generoſa, ac Chirone atque Phœnice, quibus tu aliquādo uſus es præceptoribus, parum dignæ? Audiui enim magis ex re tua futurū tibi uideri, ſi uilis agricolæ munus obiēs, inopi, cui nec uictus ſuppetat, loces operā, quàm ut omnibus uita funestis domineris. Quæ ſi rudis quidam, plebeius, ex media Phrygia ortus, atq; immodicus inſuper etiam uitæ aſſectator diceret, ferendum fortè id eſſet, atq; condonandum nonnihil ruſticitati: uerùm ex Peleo prognatum, & ex omni heroum numero periculorum contemptorem acerrimum, in tam abiectam & humilem de ſeipſo deſcendere opinionem, fœ-

dum

ὦ αἰσχύνη, καὶ ἀναιτίους τὰ πρὸς τὰ πεπραγμένα σοι ἐν τῷ βίῳ, ὃς ἔξὸν ἀκλεῶς ἐν τῇ θεσσαλῇ πολὺ χρύσιον βασιλεύειν, ἐκὼν παρέλου τὸν μετὰ τῆς ἀγαθῆς δόξης θάνατον. Αχ. ὦ πῶς Νέστορος, ἀλλὰ τότε μὲν ἄπειρος ἔτι τῶν ἐνταῦθα ὤν, καὶ τὸ βέλτιον ἐκείνων ὁπότερον ὧν ἀγνοῶν, τὸ λύσιτελοῦν ἐκεῖνο λοξὸν ἔφερον προτιμῶν τοῦ βίου. νῦν δὲ σωφρονῶ ἤδη, ὡς ἐκείνη μὲν ἀνωφελὴς, ἐμὲ δὲ καὶ ὁ, τι μάλιστα οἱ ἄνω ῥαψῳδήσουσι μετὰ νικητῶν δὶ ὀψιμαθίαν, νῦ ἔτι τὸ κάλλος ἐκεῖνο, ὦ Ἀντίλοχε, ὅτι ἡ ἰσχὺς παρῆσιν, ἀλλὰ κάμιδα ἅπαντες ὑπὸ τῷ αὐτῷ ζυγῷ ὁμοίως, καὶ κατ' ὀλίγον ἀλλήλων διαφθορεῖς, καὶ ὅτι οἱ τῶν Τρώων νικηταὶ διδίκησί με, ὅτι οἱ τῶν Ἀχαιῶν θρασύνουσιν. ἰσοτιμία γὰρ ἀκριβὴς, καὶ νικητὴς ὁμοίως, ἢ μὴν κακὸς, ἀλλὶ καὶ ἀγαθός.

dum sanè atq; pudendũ in primis. Denique ijs quæ in uita strenuè gesseris, equidẽ haud scio quomodo ista conueniant. Nam dũ in Phthio regnare tibi ad senectã usque licuisset, citra gloriã tã mẽ: tu gloriosam oppetere mortẽ maluisti, q̃ potiri regno. ACHI. At o Nestoris fili, nondũ etiã tum perspectã rerũ earũ periculũ, et q̃ cui præferrem ignorãs, gloriolam hãc infelicẽ præponebã uitæ. Atqui seró iam tandẽ intelligo quàm egerim imprudenter. Apud uiuos enim reperies fortè qui res bene gestas celebrent literarum monumentis: sed hic apud manes nõ uideo q̃ frugiferũ opus effecerim, ubi unus est bonos omniũ. Sed neq; uires iã adsunt corporis Antiloche, aut forma. interciderũt omnia: pariter rerũ statu uiuntur omnia. nullũ sapiẽtiæ aut alterius rei discrimẽ est. Adde q, nulli iã ex Troianorũ mortuis formidabilis sum, nemini Græcorum uerendus: prorsus omniũ de mortuis par existimatio est, siue boni fuerint siue improbi.

ταῦτά μι αὐιᾶ, καὶ ἀχθομαι, ὅτι μὴ δυτεύω ζῶν. Αν. ὁμως τί οὖν αὖ τις ψάδοι, ὦ Αχιλλεῦ; τοῦτα γαρ ἴλοξε τῇ φύσει, ψαύτως ἀποβυήσκειν ἅπαντας. ὅστι χρὴ ἐμβλέψαν τῷ νόμῳ, καὶ μὴ αὐιᾶδαι τοῖς διατεταγμένοις. ἄλλως τὶ ὀρᾷς τῶν ἑταίρων, ὅσοι πρὸ σὶ ὀυμῆν. οἱ ἦ, μετὰ μικρὸν ἦ καὶ Οδυσσεὺς ἀφίξεται ψαύτως. Φέρει δὶ παραμυδίαν καὶ ὁ κοινωνία τῦ πράγματος, καὶ τὸ μὴ μόνον αὖτ πιο ποιδίναι. ὁρᾷς τὸν Ηρακλία, καὶ τὸν Μελίαγρον, καὶ ἄλλυς δυσμαχεῖς αὖρας, οἱ ἐκ αὖ, οἶμαι, δίξαντο ἀνιλθᾶν, ἄ τις αὐτὸς ἀναπίμψαι δυτεύοντας ἀκλήρυις καὶ ἀβίυις ἀνθράσιν. Αχ. ἑταιρικὴ ἦ, ὦ παράνοια· ἐμὶ δὶ ἐκ οἶδ' ὅπως ὁ μνήμι τῶν παρὰ τὸν βίον αὐιᾶ. οἶμαι δὶ καὶ ὑμῶν

Hæc ſuni quæ me angunt, et miſerè ſolicitant, et ob quæ doleo, quòd non potius loco operas, & uiuo. ANTI. At uerò, Achilles, quid agat quiſpiam? quandò ſic natura comparatum eſt, ut omnes prorſum cogantur ſemel uitam relinquere. quæ lex quum in uniuerſum iam obtinuit, nec abrogari ullo modo queat, patienter hanc feras oportet. Cæterùm aſpice nos, quotquot penes te ſumus: denique & Vlyſſes quoque poſt puſillũ aduenietunde ſolatium tibi meritò afferet ſocietas: id quod & alijs in rebus plerunque uſu uenire ſolet. Nõ enim ſolus uideris in hæc mala coniectus: en tibi Herculem, Meleagrũ, & alios pleroſque, qui non parum multos in admirationem traxere: qui quidem (ni fallor) haudquaquam in uitam uidentur redituri, ſi quis eos ad inopes & uictu indigos mittat, ut illis pro mercede ſeruiant. ACHIL. Sociorum hæc quidem admonitio eſt: uerùm haud ſcio quo pacto eorum quæ in uita aguntur, memoria impẽdiò me excruciat. Arbitror aũt & ueſtrum

unum-

λλ' ἀκριβῶς, ὦ Ἀχιλλεῦ, τὸ γὰρ ἀνωφελὲς τ' λίγειν ἐῶμεν. σιωπᾶν γὰρ, καὶ φέρειν καὶ ἀνέχεσθαι δίδοται ἡμῖν, μὴ καὶ γέλωτα ὀφλωμεν, ὥσπερ σὺ, τοιαῦτα διαλεγόμενος.

unúquéque ita affici, etiã si nõ palàm cõfiteamini: nequiores sanè in eo, quòd tacitè huiusce modi per quietẽ toleratis. ANTI. Non equidem Achilles, sed longè tibi præstamus: quippe qui intelligimus quàm sit inutile de ijs rebus uerba facere. Silere enim, & æquo animo sustinere omnia quæ accidũt, datum nobis est: ne tibi affectu isto similes, ipsi quoque ridiculi omnibus meritò uideamur.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ Ερμῆ.

MENIPPI ET Mercurij.

Erasmo Roterodamo interprete.

MENIPPVS.

Ποῦ ἦ οἱ καλοὶ ἀεὶν, ὦ ἀ καλαὶ, ὦ Ερμῆ; ξυράμενον μετέωλον ὄντα. Ερ. ὦ σχολὴ μὲν, ὦ Μένιππε. πολὺ κατ' ἐκεῖνο αὐτὶ ἀπέβλεψον, ὡς ἔστι τὰ δεξιὰ, ἔνθα Υάκινθός τέ ἐστι, καὶ ὁ Νάρκισσος, καὶ Νιρεὺς, καὶ Ἀχιλλεὺς, καὶ Τυρὼ καὶ Ελένη καὶ Λήδα, καὶ ὅλως τὰ ἀρχαῖα κάλλη παῦλα. Μεν. ἐφᾶ μόνον

AT a ubinam formosi illi sunt, ac formosæ, Mercuri? ducito me, docetoq; me, utpote recens huc profectũ hospitẽ. MERC. Haud mihi licet per ociũ Menippe: quin tu isthuc ipso è loco dextrorsum oculos deflecte. Illic est Hyacinthus, & Narcissus ille, & Nireus, & Achilles, & Tyro, & Helena, et Leda: breuiter quicquid est ueterum formarum. MENE. Equidem

μόνον ὁρᾷ, ἡδὲ πρωΐα, τῶν σαρκῶν γυμνὰ, ὁμοία τὰ πολλά. Ερ. ἡδὲ μὲν ἱκανά ἐστιν, ἃ πάντες οἱ ποιηταὶ θαυμάζουσι τὰ ὀστᾶ, ἃν σὺ ἴσως καταφρονῇς. Μί. ὅμως τῶν Ἑλένων μοι λάβε, οὐ γὰρ ἂν δικαιοίμην ἐγώ. Ερ. τουτὶ τὸ πρωΐου ὁ Ἑλένου ἐστίν; Μί. ἆρα οὐ χίλια νῦν δὶ αὐτοῦτο ἐπλησθήσαν ἡ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος, ἡδὲ τοσοῦτοι ἐπέσον Ἕλληνες τῇδὲ βαρβάροις, ἢ τοσαῦται πόλεις ἀνάστατοι γεγένηνται; Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὦ Μένιππε, ἔφασκεν τῶν γυναικῶν. ἕνεκα γὰρ αὐτῆς οὐ καὶ ἐμοὶ συνοῦσα ἔναυσα, τοιῇδε ἀμφὶ γυναικὶ, πολλοῦ χρόνου ἄλγεα πάσχειν, ἐπεὶ ἢ τὰ αὐτὰ ξυράψασα, εἴ τις βλέποι ἀποβλαπτότατα τῶν βαφῶν, ἄμορφα ἂν ἔλεγόν σοι αὐτῷ λέξαι, ὅτι μέ τοι οὐδὲν ἢ ἔχει τῶν χρειῶν, καλλιγράφου ὄφελος. Μί. ἀνοσίων ἔτι, ὦ Ἑρμῆ, διωμάξω, ἃ μὲν

dem præter ossa nihil uideo caluariáſq; carnib. renudatas, inter quæ omnia nihil ſit omnino diſcriminis. MER. At hæc ſunt quæ poetæ cũcti mirãtur ac celebrãt, oſſa ſcilicet quæ tu uideris contemnere. MEN. At Helenam ſaltẽ mihi cõmonſtrat nam ipſe quidem haud queã dignoſcere. MER. Hæc uidelicet caluaria, Helenæ eſt. MEN. Et huius ſcilicet oſſis gratia mille naues ex uniuerſa Græcia acto delectu ſunt impletæ, tantaq; tum Græcorum tum Barbarorũ multitudo conflixit, tot urbes ſunt euerſæ? MER. Cæterùm Menippe non uidiſti mulierẽ hanc uiuam: quod ſi feciſſes, forſan dicerés tu quoque uitio dandum non eſſe

Pro tali muliere diu tolerare labores.

Alioqui ſi quis flores etiam arefactos marcidosq; cõtẽpleatur, poſteaquã coloris decus abiecerint, deformes nimirũ uideantur: at ijdem donec florent, coloremq; obtinent, ſunt ſpecioſiſſimi. MEN. Proinde illud iam demiror Mercuri,

ſi Græci

σωίσαν οἱ Ἀχαιοὶ περὶ πράγματος ἔτους ὀλιγοχρονίου, καὶ ῥᾳδίως ἀπαυδεῶντος, μετεωιῶτος. Εφ. ἐ σχολήμοι, ὦ Μίνιππε, συμφιλοσοφᾶν σοι. ὅς τι ἐπιξάμενος τόπου, ἔνθα κεν ἰδίλης, κᾶσο κατακλαλὼν σαυτόν· ἐγὼ δὲ τοὺς ἄλλους νεκρὸς ἤδη μεταδύσομαι.

si Græci non intellexerunt sese prore usque adeò momentanea, quæq; tam facile emarcesceret, elaborare. MERC. Haud mihi uacat tecũ philosophari, quare delecto loco ubicunque uelis, prosterne temet ac recumbe: mihi iam aliæ sunt traducendæ umbræ.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ Χάρωνος.

MENIPPI ET Chironis.

Erasmo Roterodamo interprete.

MENIPPVS.

ΗΚευσα ὦ Χαρων, ὡς θεὸς ὤν, ἐπιδυμήσοντα ἀποθανεῖν. Χά. ἀλλ' ὦ τᾶν ἔκευσας, ὦ Μένιππε, ἢ τέθνηκα, ὡς ὁρᾷς, ἀποθανόντος ἄνευ δυσάμενος. Μέ. τίς ἂν σὲ ὄψως ἢ θανάτῳ ἴσχυσε, ἀνόρατον τοῖς πολλοῖς χρήματος; Χά. ὁρῶ πρὸς σὲ ἐν ἀσυνήθεσιν ὄντα. ἐκ ἐῶ ἔτι ἐμὲ ἀποκλαύσαν ἢ ἀθανασίας. Μέ. ἐχ ἑαυτῷ ἐῶ, ζῶντα ὁρᾶν τὸ φῶς;

EQuidem inauditi a Chiron, te, deus quũ esses, tamen optasse mortem. CHI. Vera nimirum sunt ista quæ audisti Menippe: planeq; mortuus sum, sicuti uides, quum mihi lucrerit immortalem esse. MEN. At quæ nam te mortis cupido tenebat, rei uidelicet quam uulgus hominum horreat? CHI. Dicam apud te, uirum neutiquam stultum atque imperitum. Iam mihi desierat esse iucundũ, immortalitate frui. MEN. Quidĩan iniucundum erat te uiuere, lucẽq; tueri?

Χά. ἀκ, ὦ Μίνιππε. τὸ γὰρ ἡδὺ ἴσως πως ἴλεων τι, καὶ ἐκ ἀπλῆ ἡ τροφή ἐστι. ἐγὼ δ' ὥσπερ ἀεὶ, καὶ ἀπολαύων τῶν ὁμοίων, ἁπλῆς, φησὶς, καὶ ἀσφαλοῦς. αἱ ὧραι δ' αἱ αὐταὶ, καὶ τὰ γιγνόμενα ἅπαντα, ἐξῆς ἕκαστον, ὥσπερ ἀκολουθοῦντα, θάτερον θατέρῳ. ἐπαναβαίνω γὰρ αὐτῶν. ἐγὼ μὲν τῷ αὐτῷ ἀεὶ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἅλως, τὸ τέρπνον ἔχω. Μί. σὺ λέγεις, ὦ Χείρων. τὰ ἐν Ἅιδου δ' ἂν τίνα φέρεις, ἀφ' ἧς προσλαμβάνοις αὐτὰ ἡδονῆς; Χά. ἐκ ἀν δῶς, ὦ Μίνιππε. ἐγὼ γὰρ ἰσοτιμίαν, καὶ οὐ δημοτικὴν, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀκριβῆ ἔχει. τὸ διάφορον, ἐν φωτὶ ἢ νυκτὶ, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τε δ' ἂν δόξειεν, ὥσπερ καὶ αὖθις, ὅτι πενιχρὰν ἀεὶ, ἀλλ' ἀεὶ παιδιὰν τούτων ἀπαύστων ἐσομένην. Μί. ὁρᾷς ὦ Χείρων, μὴ περιπίπτῃς σκαιῷ, μὴ ἐς τὰ αὐτὰ ἀεὶ ὁ λόγος περιστῇ. Χά. πῶς ἔτι φῄς, Μί.

CHIR. Erat inquam Menippe. nã quod incundũ uocãt, id ego neutiquã simplex, sed uariũ quiddã esse arbitror. Verum quũ ego semper uiuerẽ, atque ijsdem perpetuò rebus uterer, sole, luce, cibo, tum horæ eædem recurrerẽt, reliqua itẽ omnia quæcũq; cõtingũt in uicem, reciproco quodã orbe redirẽt, atq; alijs alia per uices succederẽt: [b] satietas uidelicet eorũ me cæpit. Neq; enim in eo uoluptas est sita si perpetuò fruaris ijsdẽ, sed omnino in permutãdo posita est. ME N. Probe loqueris Chirõ: cæterũ hæc quæ apud inferos agitur uita, quinã tibi procedit, posteaquã ad hãc tãquã ad potiorẽ te cõtulisti? CHIR. Haud insuauiter Menippe siquidem æqualitas ipsa quiddam habet admodũ populare. Nihil autẽ interest, utrũ in luce quis agat, an in tenebris: præterea neq; sitiẽdũ est nobis, quemadmodũ apud superos, neque esuriẽdũ, sed eiusmodi rerũ omniũ egẽtia uacamus. ME. Vide Chirõ ne temet ipse inuoluas, neue eôdẽ tibi recidat oratio. CHIR. Quamobrẽ istbuc ais? ME.

Nempe

ἢ τὰ ἀπ' ἐμοῦ. καὶ τοῦτο ἐνίοτε σοι προσπορίζει, καὶ ἐν ταὐτῷ ὄντα ὅμοια ὄντα, προσπορῶν ὁμοίως ἂν γένοιτο, καὶ δι' ὀλίγου μεταβολήν γε ζητῶν τινα καὶ ἐντεῦθεν ὅτι ἄλλον βίον, ὁποῖον οἷμαι ἀδιάφορον. Χει. τί οὖν ἂν πάθοι τις, ὦ Μένιππε; Μέ. ἕτερον οἷμαι, καὶ φασί, σωφρονεῖν ὄντα ἀρίστιδαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς παροῦσι, καὶ μηδὲν αὐτῶν ἀφόρητον εἶναι.

Nempe si illud tibi fastidio fuit, quòd insuita semper ipsedem similibusq; rebus uterendum erat: quum hic itidem similia sint omnia, eŭdem ad modum pariēt fastidiū, ac deintegrò tibi quærenda erit uitæ commutatio, atque hinc quópiam aliam in uitam demigrandum: id quod arbitror c fieri non posse. CHIR. Quid igitur faciundum Menippe? MEN. Illud nimirum, uti sapiens quum sis, quemadmodum opinor, & uulgò prædicant, d præsentibus rebus sis contentus, boniq; consulas quod adest: neque quicquam in his esse putes, quod ferri non queat.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝΙΔΟΥ, Ἢ ΝΕΚΥΟΜΑΝΤΕΙΑ. MENIPPVS, SEV Necyomantia.

Thoma Moro interprete.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc Dialogo Lucianus illud maximè commendatum uoluisse, quod in fine Menippus ait à Tiresia in aurē sibi dictum fuisse, priuatorum uidelicet hominum uitam optimā atq; tutissimā esse: quod idem Græci noto illo prouerbio dicitant, τὸν λάθε βιώσας. Nam diuitias, potentiā, gloriā, & cætera quæ mundus appetit uana omnia & incerta esse: præcipuè autem diuitum atq; magnorum hominū ut uitam ipsam periculosam, & pompis solennibus, item tragicis quoque fabulis similem esse, ita miseros plerunque sortiri exitus. quod eo decreto uidetur intelligere uelle, quod apud inferos

contra diuites factum fuisse dicit, quo & corpora illorū supplicijs destinantur: & animi in asinos migrare iubentur: quod & ipsum nimirum eam significationem habet, quòd diuitum animi plerunque inertes, & omnis doctrinæ expertes esse solent. Inferiorius autem Necyomantia: quasi dicas, ab inferis seu mortuis petitum responsum, quo uel maximè appareret eum Dialogi scopum habendum esse, qui responso isto Tiresiæ proponitur. Semper enim ex titulis alter nobilioris dialogi personam, alter argumenti quasi quandam ὕλην indicat. Platonico more, quem maximè in hoc Lucianus imitatus est. Constat autem perpetua quadam narratione, qua & causam & modum sui ad inferos descensus, & præterea occasionem qua edictum illud de diuitibus audierit, commemorat. In hac præcipui quidem loci sunt & maximè illustres, de incerta doctrina Philosophorum, de Magorum superstitione & potestate, de inferorum locis, supplicijs, & æqualitate: & postrema illa collatio uitæ humanæ cum pompa solenni, & cum fabulis Tragicorum. Occasio & exordiū dialogi ab habitu & percunctatione Menippi sumuntur.

MENIPPVS, PHILONIDES. MEN.

Ὦ χαῖρε μίλτιαδες, πρόπυλόν τι ἡσίας ἡμῖν, ὡς ἀσμένως σε ἑωρακότος, ὅτι φάος μεγάλον. φι. ὁ Μένιππος ἆρά γε οὗτος ἐστίν, ὁ κύων; ἀμφοῖν ἄλλος, ἐμοὶ γὰρ παραβλέπειν Μενίππου δόξας. τί δ' αὐτῷ βούλεται τὸ ἀλλόκοτον τοῦτο σχῆμα, λεοντῆ καὶ λύρα, καὶ λεοντῇ; προσιτέον ἢ ὅμως αὐτῷ. χαῖρε ὦ Μένιππε. καὶ πόθεν ἡμῖν ἀφῖκο

Salue atrium, domus quæ uestibulū meæ. Vt te lubēs aspicio, luci reditus. PHIL. Num nam hic Menippus est, canis ille? Nō hercle alius, nisi ego forte ad Menippos omneis hallucinor. At qd sibi uult habit⁹ huius insolētis? clauа, lira, leonis exuuiæ? Adeundus tamen est. Salue Menippe. Vnde nobis adue nisti?

ἦκω; πολλὰ γὰρ χρόνον ἐν τῷ φῶς ὁρᾶν ἐμὲ τὴν πόλιν. Μέ. Ἡκω νεκρῶν κοιλάδων, καὶ σκότου πύλας λιπών, ἵν' Ἅιδης καὶ μὴ ἐξίστατο θεῶν. Φι. Ἡράκλεις, ἀλαλάζει Μένιππος ὁ ἐμὸς ἀποδεικνὺς, πάρεδρος τῶν χαρίτων ἀναβεβίωκας; Μέ. οὐκ, ἀλλ' ἔτι ἐμπνοῦν Ἅιδης μ' ἀπέλιξατο. Φι. τίς δ' ἡ αἰτία σοι τὴν ναῦν μὴ παραδέξασθαι τὴν ἀπολυμίας; Μέ. νεότης μ' ἐπῆρε, καὶ ὁράσεις τοῦ νέου πλόου. Φι. ὦ σοφὸν μακαρίτην φαγωλῶν, καὶ λέγει ὑπερόπτως ἁπλῶς, καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἰαμβείου. τίς ἡ τόλμη; τί σοι τῆς πάνυ περάσας ἀπέπεσεν; ἄλλως γὰρ οὐκ ἀθλία τις, ἀλλ' ἀσπάσιος καὶ ὑόλιος. Μέ. ὦ φίλτατε, χρεών με κατάγαγον εἰς Ἅιδαο, ψυχὴ χρησόμενον Θηβαίῳ Τειρεσίᾳ. Φι. ἔτι, ἀλλ' ἢ παραπαίεις· οὐ γὰρ ἂν ἔτως ἐμμέτρως ἐρρᾳψῴδεις πρὸς

nisi ? diu est quòd in urbe te nõ uidimus. MEN. Adsum reuersus mortuorum è latibulis,

Foribusq; tristium tenebrarum nigris:

Manes ubi inferi manent superis procul.

PHI. O Hercules! clam nobis Menippus uita functus est, reuixitq; denuò? ME. Non, sed me adhuc uiuum recepit tartarus.

PHIL. Quæ nã causa tibi fuit nouæ huius atq; incredibilis uiæ? MEN. Iuuenta me incitauit, atq; audacia,

Quàm pro iuuenta, haud paululum impotentior.

PHI. Siste ô beate tragica: & ab Iambis descẽdẽs, sic potius simpliciter eloquere, quæ nam hæc uestis? quæ causa tibi itineris inferni fuit, quum alioqui neque iucunda, neque delectabilis sit uia? MEN.

Res dilecte grauis me infernas egit ad umbras,
Consulerem manes ut uatis Tiresiai.

PHIL. Atqui deliras: alioqui non hoc pacto caneres

πρὸς αὖλρας φίλους. Μί. μὴ δαιμόνιε, ὦ Ταῦρε, νεωστὶ γὰρ Εὐριπίδην καὶ Ὅμηρον συγγενόμην Θ', ὅπως εἶλ' ὅπως αὐτοπλεῖ δίω τῶν ἐπῶν, καὶ αὐτόματά μοι τὰ μέτρα ὑπὸ τὸ στόμα ἔρχεται. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πῶς τὰ ὑπὸ γῆς ἔχει, καὶ τί ποιοῦσιν ἐν τῇ πόλει; Φι. κακῶν ἐλέγχει, ἀλλ' εἶεν καὶ πρὸ τ', ἁρπάζουσιν, ὠθιοῦνται, τοπογλυφοῦσιν, ὀβολοστατοῦσιν. Μί. ἄθλιοι, καὶ κακοδαίμονες. ἐ γὰρ ἴσασιν, οἷς ἐναγχ& κακῶρται ταχὰ τοῖς κάτω, καὶ οἷς μεχαρετόνηται τὰ ψηφίσματα κατὰ τῶν πλουσίων, ἃ μὰ τ' Κόρβορον, ἀδικία μεγάνη τὸ διαφυγεῖν αὐτούς. Φι. τί φῄς; δέδοκταί τι νεώτερον τοῖς κάτω περὶ τ' ἐνθάδε; Μί. νὴ Δία καὶ πολλά, ἀλλ' ἐ βέμις ἐκφέρειν αὐτὰ πρὸς ἅπαντας, ἐ δὲ τὰ ἀπόρρητα ἐξαγορεύειν, μὴ καί τις ὑμᾶς γράψηται γραφὴ ἀσεβείας ὠδὶ τ' Ραδαμάνθυ&. Φι. μακάμως, ὦ Μένιππε, πρὸς τοῦ Διὸς, apud amicos consarcinatis uersibus. MER. Ne miseris amice, nuper enim cũ Euripide atq; Homero uersatus, nescio quo pacto uersibus sic impletus sum, ut numeri mihi in os sua sponte confluant. Verùm dic mihi quo pacto res humanæ hic se habent in terris? et quidnam in urbe agitur. PHI. Nihil nouiſ sed quèadmodũ prius actitabant, rapiunt, peierant, fœnerãtur, usuras colligunt. MER. O miseri, atq; infelices. Nesciũt enim qualia de nostris rebus nuper apud inferos decreta sunt, qualesq; forte iacti sunt in diuites istos calculi, quos per Cerberũ nullo pacto poterũt effugere. PHI. Quid ais? Nouine aliqd apud inferos nostris de reb. decretũ est? MER. Per Iouẽ, et quidẽ multa: uerùm prodere nõ licet, neq; arcana quæ sunt reuelare, ne quis forte nos apud Rhadamanthum impietatis accuſet. PHIL. Nequaquam Menippe, per Iouem; ne amico sermonem hunc inuideas.

μὲν φθονέσας τῶν λόγων φίλῳ ἀνδρὶ, πρὸς γὰ ἑταῖρα σιωπᾷν ἄρῶας, τάτ' ἄλλα, νὴ πρὸς μυ. μυμελόν. Μί. χαλεπὸν μὲν ἴσως ἐπιτάττῃς τὴν πίστιν, ἀλλ' ὅμως ἀσφαλὲς, πλὴν ἀλλὰ σοὶ δοτέα ἔστιν ἀναβολῆς μίαν. ἔδοξε δὴ, τοὺς πλουσίους τούτους, καὶ πολυχρημάτους, νὴ τὸ χρυσίον καταπλήκτους ὥσπερ τὴν Δανάλην φυλάττοντας. Φι. μὴ πρότερον εἴπῃς, ὦ γαθὲ, τὰ δόξαντα μέλλοντα, πρὶν ἂν ἅπαντα διέλθῃν, ἃ μάλιστ' ἂν ἡδέως ἀκούσαιμί σου. ἢ τις αἰτία σοὶ τοῦ παθεῖν ἐγένετο; τίς ὁ τῆς πορείας ἡγεμὼν; εἶθ' ἑξῆς, ὅτι ἔπαθον, ἅτε ἄνουσας παρ' αὐτοῖς. ἐπεὶ γὰ δὴ, φιλόκαλον ὄντα σε, μυρίων ἄξιον ἴσως ἢ ἀκοῆς παραλιπᾶν. Μί. ὑπερβατέον νὴ ταῦτά σοι. τί γὰ ἂν νὴ πάθοι τις, ὁπότε φίλος ἀνὴρ βιάζοιτο νὴ δὴ πρῶτά σοί δίφμι τὴν γνώμην τὴν ἐμὴν, νὴ ὅθεν ὡρμήθη πρὸς τὴν κατάβασιν. ἐγὼ γὰ ἔτι μὲν ἦν παιδίον ἐὼ, ἀκούων ὁμήρου νὴ Ησιόδου, πολέμους νὴ στάσεις διεγειρόντων,

Nam apud hominẽ tacẽdi gnarũ, et initiatũ præterea ſacris, ediſſeres. M E. Dura profect ò iubes, et neutiquã tuta: uerũm tui gratia tamẽ audendum eſt. Decretũ eſt ergo, diuites iſtos ac pecunioſos aurũ tanq̃ Danaen ſeruãtes abſtruſum. P H I. Ne prius, ó beate, quæ ſunt decreta dixeris, q̃ ea percurras omnia quæ abs te audire libẽtiſſimè uelim: quæ ui delicet deſcẽſus cauſa fuerit, qs itineris dux: deinde ex ordine & quæ illic uideris, et quæ audieris omnia. Vẽriſimile eſt. n. te, quũ res pulchras uidẽdi curioſus ſis, eorũ quæ uiſu aut auditu digna uidebãtur, nihil omnino prætermiſiſſe. M E. Parẽdũ etiã in his tibi èſt. Nã quid facias urgẽte amico? Ac primùm ſanè tibi expediã quæ res animũ meũ ad hũc deſcẽſum impulerit. Ego igitur quum adhuc puer eſſẽ, audirẽq̃ Homerũ atq; Heſiodum ſeditiones ac bella canẽtes, non ſemideorũ modò,

ſed

οὐ μόνον τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν θεῶν, ἔτι δὲ καὶ μοιχείας αὐτῶν, καὶ βίας καὶ ἁρπαγὰς καὶ λίπας, καὶ πατρῴων ἐκβολάς, καὶ ἀδελφῶν γάμους, πάντα τοῦτα ἐγὼ μὲν ἄνω καὶ κάτω, καὶ οὐ παρέργως ἐπεμελόμην ὅπως αὐτά. ἐπεὶ δὲ ἐς αὖθις τελὴν ἐξάμην, πάλιν αὖ ἐντεῦθεν ἔκνειν τῶν νόμων, ταὐναντία τοῖς πολιταῖς μελουσίνταν, μήτε μοιχεύειν, μήτε φασιάζειν, μήτε ἁρπάζειν. ἐν μεγάλῃ δὲ καθεστώκειν ἀμφιβολίᾳ, οὐκ ἀλλὰς ἔ, τι χρησάμενος ἐμαυτῷ. ἔτι γὰρ τὰς θεὰς οὐ πω ἐγνώμην μοιχεύσαι, καὶ στασιάσειν πρὸς ἀλλήλας, εἰ μὴ ὡς περὶ καλῶν τέκνων ἐγίνοσκον· ἔτ' οὖν τὰς νομοθέτας ταὐναντία τούτοις παρανεῖν, ἃ μὲν λυσιτελῆν ἐνιλάμβανον. ἐπεὶ δὲ λευκέρουν, ἐδόξει μοι ἐλθόντα παρὰ τὰς παλαμήδεις τούτους φιλοσόφους, ἐκχρίσαι τι ἐμαυτῷ, καὶ διαβλῶναι αὐτῶν χρῄζειν μοι ἔ, τι βέλτιστε, καί τινα δὸς

sed ipsorum etiam deorum adulteria quoque, uiolētias, rapinas, supplicia, patrū expulsiones, & fratrū & sororū nuptias: hæc mehercle omnia bona pulchraq; putabam, & studiosē erga ea afficiebar. Posquam uerō in uirilē iam ætatē perueni rem, hic leges rursus iubentes audio poetis apprimē cōtraria: neq; uidelicet adulteria cōmittere, neq; seditiones mouere, neq; rapinas exercere. Hic igitur hæsitabūdus cōstiti, incertus omnino quo me pacto gererē. Neq; enim deos uniquam putaui mœchaturos, aut seditiones inuicem fuisse moturos, nisi de his rebus perinde ac bonis iudicassent. Neque rursus legumlatores his aduersa iussuros, nisi id conducere existimarent. Quoniam igitur in dubio eram, uisum est mihi philosophos istos adire, atq; his me in manus dedere, rogareq; uti me uicunq; liberatuterētur, uitæq;

λόγ ἀπλῶς ἡ βιβλίων ὠνοε
λέξαι τ βίς. ταῦτα μὲν δὴ
φρονῶν, ωρεσέρχομ αὐτοῖς. ἰλτο
λέξαμ δ' ἐμαυτὸν ὅν αὐτό,
φησι, τὸ πῦρ ἐν τ καπνεῖ βια
ζόμενοι. πᾶσι γὰρ δὴ τού-
τοις μάλιστα σύνισμον ἔπι-
σκοπῶν τῶν ἀγνοιαν, ἡ τῶν
ἀπορίαν ωλείονα. ὥστ μοι
τάχιστα χρυσοῦν ἀπέδοξαν
ἔτει τὸν τῶν ἰδιωτῶν βίον,
ἀμείνω ὁ μὴ αὐτῶν παρήνει
τὸ ωᾶν ἥδεσθαι, ἡ μόνον τ-
το ἐν ταυτὸς μετιέναι, ἔτε
γὰ εἶναι τὸ σύδαιμον. ὁ δ' τις
ἐμπαλιν, ωονῶν τὰ ωάντα,
ἡ μοχθῶν, ἡ τὸ σῶμα κατα-
ναγκάζων, φυπῶντα ἡ αὐχ-
μῶντα. ἡ ωᾶσι διαφερόμε-
να, σωιχεῖς
ὠδῆρα ψοφῶν τὰ ωάνδεμα
ἐκεῖνα τ Ησιόδ ωερὶ δ ἀρε-
τῆ ἴσης, ἡ τὸν ἱδρῶτα, ἡ τῶν
ἔπὶ τὸ ἄκρον ἀναβασιν. ἄλ-
λ καταφρονῶν χρημάτων
ωαρακελεύετο, ἡ ἀδιάφορον
εἶναι τῶν κτήσιν αὐτῶν.
ὁ δ τις αὖ ωάλιν, ἀγαθὸν

uitæq; uiam aliquam simplicem ac certam ostenderet. Hæc igitur mecũ reputans, ad eos uenio, imprudès profectò, quòd me ex fumo (ut aiunt) in flammam conijcerem. Apud enim hos maximè diligenter obseruans, summã reperi ignorãtiam, omniaq; magis incerta, adeò ut præ his illico mihi uel idiotarum uita iã aurea uideretur. Alius etenim soli me iussit uoluptati studere, atque ad eum scopum uniuersum uitæ cursum dirigere: in eo ipsam sitam esse felicitatem. Alius rursus omnino laborare corpusq; siti, uigilijs ac squalore subigere, miserè semper affectum, contumelijsq; obnoxiũ assiduè, Hesiodi seduldulò inculcans celebria illa de uirtute carmina, & sudorẽ uidelicet, & accliuem in uerticem montis ascensum. Alius contemnere iubet pecunias, earumq; possessionem indifferentem putare. Aliis contrà bonas ipsas

etiam

ἄγαθ

ἄναι καὶ τὸν πλοῦτον αὐτὸν ἀπιφαίνετο. περὶ μὲν γὰρ τοῦ κοσμοῦ τί χρὴ καὶ λέγειν: ὃς γε ἰδέας καὶ ἀσώματα, καὶ ἄτομους καὶ κενὰ, καὶ ἀπείρους τινὰ ὄχλον ὀνομάτων ἐσημάραμεν παρ' αὐτῶν ἄκουον ἐναντίων, καὶ τὸ παύτων ἀνοητότατον, ὅτι περὶ τῶν ἐναντιωτάτων ἑκάστῳ αὐτῶν λέγων, σφόδρα νικῶντας καὶ πιθανοὺς λόγους ἐπορίζετο, ὥστε μήτε τῷ θέρμον τὸ αὐτὸ πρᾶγμα λέγοντι, μήτε τῷ ψυχρὸν, αὐτιλέγειν ἔχειν· καὶ ταῦτα, εἰ πότε σαφῶς ὡς οὐκ αὖ ποτι θέρμόν τι εἴη ἢ ψυχρὸν ἐν τουτῷ χρόνῳ. ἀπεχῶς δ' ἂν ἔπασχον τοῖς τυφλοῦσι τέτοις ὁμοίον, ἅτε μὴ ἐνδυσώπων, ἅτε ἢ ἀναισθήτων ἐμπαλιν. ἔτι ἢ πολλῷ δ' τοῦτο ἐνικάνων ἀτοπώτερον, τὸς γὰρ αὐτὸς τέτος συχνὸν ἐπιτηρῶν, ἐναντιώτατα τοῖς αὐτῶν λόγοις ἐπιτηδεύοντας. τὸς γοῦν ἀκταφρονεῖν παραινοῦντας χρημάτων, ἐώρων

etiã diuitias esse pronũciat. De mũdo uerò qd dicã? de quo ideas, incorporeas substãtias, atomos, et inane, ac talem quandam pugnantiũ inuicem nominum turbam in dies audiebam: & quod absurdorũ omnium maximè fuit absurdũ, de cõtrarijs unusquisq; quæ diceret, inuincibiles admodũ rationes ac psuasibiles afferebat: ut nec ei qui calidũ, nec ei q frigidum idem prorsus esse cõtenderent, contrà quicquã hisce potuerim: atq; id, quum tamen manifestè cognoscerem, fieri nunquam posse ut eadem res calida simul frigidaq; sit. Prorsum igitur tale quiddam mihi accidebat, quale solet dormitãtibus, ut interdum capite annuerem, interdum contrà abnuerẽ. Præterea quod multo erat istis absurdius, utam eorum diligenter obseruans, comperi eam cũ ipsorum uerbis præceptisq; summopere pugnare. Eos enim qui spernendã censebant pecuniã, auidissimè conspe-

xi colli-

πεπρίξ ἐχομένους αὐτῶν, καὶ περὶ τόκων διαφερομένους, καὶ ἔστι μὲ δὴ παιδεύοντας, καὶ παρὰ τὰ ἴνικα τούτων ἀπομνύοντας. τὸς τε τῶν δόξαν ἀπεβαλλομένους, αὖθις ἴνικα παρὰ τὰ ἔπη τιθεμένους, ἐδονῆς τε αὖ σχολὴν ἄπαντας ποιεῖσθαι γεροντας, ἰδίᾳ ἢ μόνη ταύτῃ προσεπτομένους. σφαλερὸν μὲν γὰρ ταύτης ἔτι ἐλπίδος, ἐπί μᾶλλον ἰδιοσχραίνον, ὁρμὴ παραμυθουμένους ἐμαυτῷ, ὅτι μετὰ πολλῶν, καὶ σεσῶμαι, καὶ σφόδρα ὡς σωίσω διαβεβομένων, κἀγὼ τί ἀμὲ, καὶ τἀληθὲς ἔτι ἀγνοῶν περιόρχομαι. καί μοι ποτὲ διαγρυπνοῦντι τούτων ἴνικα, ἐδοξεν ὡς Βαβυλῶνα ἐλθοῦσα, ἀμβλώσαί τινος τῶν μάγων τῶν Ζωροάστρου μαθητῶν, καὶ διαλόχων. ἤκουσα δ' αὐτοῦς ἐπωδαῖς τε καὶ τελεταῖς τισιν ἀνοίγειν τε τοῦ Ἅιδου τὰς πύλας, καὶ κατάγειν ὃν ἂν βούλωνται ἀσφαλῶς, καὶ ὀπίσω αὖθις ἀναπέμπειν.

xi colligēdis diuitijs inhiare, de fœnore litigātes, pro mercede docentes: omnia denique nummorum gratia tolerātes. Ii uerò qui gloriā uerbis aſpernabantur, omnem uitæ ſuæ rationem in gloriam referebant. Voluptatem rurſus omnes fermè palàm inceſſebāt, clanculùm uerò ad eam ſolam libenter confluebant. Ergo hac quoque ſpe fruſtratus, magis adhuc ægrè moleſteq; tuli. A iquantulum inde memet conſolabar, quòd unà cum multis & ſapientibus & celeberrimis uiris ipſe inſipiens ſq; eſſem, atque uerè adhuc ignarus oberrarem. d Peruigilanti mihi tandem, atque biſce de rebus mecum cogitanti, uenit in mentē ut Babylonē profectus, magorum aliquem ex Zoroaſtri diſcipulis ac ſucceſſoribus cōuenirem. Audieram ſiquidem eos inferni portas carminib. quibuſdā ac myſterijs aperire, et quē libuerit, illūc tutò deducere, ac rurſus inde reducere.

Optimè

ἄριστον ὂν ὑγιαίνειν ἄνευ πολε-
μίας τινὸς καὶ τούτων διαπραξά-
μενον τὴν κατάβασιν, ἦλθόν
τε παρὰ Τειρεσίαν τὸ Βοιώ-
τιον, μαθεῖν παρ' αὐτοῦ, ἄνευ
μαντικῆς καὶ σοφῆς, τίς ὅστις
ὁ ἄριστός βίος, καὶ ὃν αἱρεῖται τις
ἥκιστα, οὗτος φρονῶν. καὶ δὴ καὶ
ἀναπλάσας, ὡς εἶχεν τάχους,
ἕκαστον σὺν Βαβυλῶνος ἐλ-
θὼν δὴ συγγίνομαί τινι τῶν
Χαλδαίων σοφῷ καὶ ἀρίστῳ, καὶ
διαπυνθάνομαι τὴν τέχνην, πολλῷ
μὲν χρόνῳ πόνου γενόμενον ἱκανὸν
καὶ μόλις καθεμελών, τέλος
μὲν ἐμοὶ αὐτῷ Μιθροβαρζάνης. λευκὸς δὲ καὶ καθικνεῖσθαι, μόλις ἔτυχον παρ' αὐτοῦ, ἐφ' ὅτῳ βάλοιτο μισθῷ καθυγήσασθαί μοι δὲ ὁδόν. παρελαβὼν δέ με ὁ ἀνὴρ, πρῶτα μὲν ἡμέρας ἐννέα καὶ δέκα σὺν ἅμα τῇ σελήνῃ ἀρξά-
μενος, ἔπειτα, κατάγων ὠδή τ' Εὐφράτην, ἑωθεν πρὸς ἀνα-
τέλλοντα τ' ἥλιον, ῥεῖν τινα μακρὰν ὠδήν, ἧς ὁ σοφὸς ἅμα κατέκλυσεν. ὥσπερ γὰρ

Optimè ergo me factum puta
tauí, si cum horū quopiā de
descensu paciscens Tiresiam
Bœotium consulerē, ab eoq; perdiscerem (quippe qui
uates fuerit et sapiens) quæ
uita sit optima, quamq; sa-
pientissimus quisque potissi-
mùm elegerit. Ac statim
quidem exiliens quàm pote
ram celerrimè Babylonem
uersus rectà contendi. Quò
quum uenio, diuersor apud
Chaldæorum quendam ho
minem certè sapientē, atq;
arte mirabilem, coma qui-
dem canum, admodumq;
promissa barba uenerabi-
lem. Nomen autem illi fuit
Mithrobarzanes. Orans
igitur obsecransq; uix exo
rauí, ut quauis mercede
uellet, in illam me uiam de
duceret. Ac tandem homo
me suscipiens, primùm
quidem dies nouem ac ui-
ginti cum luna simul inci-
piens abluit ad Euphratē,
mane solē orientem uersus perducens, ac sermonē quempiā
longum mussitans, quem non admodum exaudiebā. Nam
quod

αἱ φῶλλι τ' ἐν τοῖς ἀγῶσι κω-
μάκωμ, ἐπίφορχόν τι καὶ ἀσφα
λὲς ἐφθέγγετο. πολὺ ἀλλ' ἐφ-
ᾳσε γά τινας ἐπιπαλᾶσθαι δαί
μονας. μετὰ γὰρ τὸν ἐπῳδὸν,
ἅπις αὖ με πρὸς τὸ πρόσωπον
ἀποστρέψας, ἐπανῆκε πάλιν,
ἀδίνα τ' ἀπαστόνητον πρόσω
βλέπων. καὶ σιτία μὲν ἡμῖν, τὰ
ἀκρόδρυα, ποτὸν δ', γάλα, καὶ μι-
κάριστον, καὶ τὸ τ' Χοάσπιν ὕ-
δωρ. σὺν δὲ καὶ βίοτος ἐκεῖ τὸ
πίας. ἐπὶ δ' ἅλις ἔχει τ' προ-
φιαστέους, περὶ μέσας νύκ-
τας, ἐκεῖ τ' Τίγριτα ποταμὸν
ἀγαγών, ἐκάθηρέ τέ με, καὶ
ἀπέμαξε, καὶ περιέγνισε. λέ-
γε δὲ καὶ σιάλλη, καὶ ἄλλοις πλεί
στοις, ἅμα καὶ τὸν ἐπῳδὸν ἐκέ-
κλον τοσοῦτον. ἅτε δὲ λου
μέ τε καθαρεύσας, καὶ περιλε
βών, ἵνα μὴ βλαπτοίμην ὑπὸ
τ' φασμάτων, ἐπανάγει με
πάλιν οἰκίαν, ὅθεν ἔλαβε, ἀναπο-
πλέοντα. καὶ τὸ λοιπὸν, ἀμφὶ
πλὴν ἔχομεν. αὐτὸς δὲ ὃν μα
γικήν τιν' ἐδύ σολὴν, τὰ πολ
λὰ τοιοῦτον τῇ Μηδικῇ. ἐμὶ

quod in certamine præco-
nes inepti solent) uo-
lubile quiddam atque incer
tum proferebat, nisi quòd
quosdam uisus est inuo-
care dæmones. Post illam
igitur incantationem ter mi
bi in uultum spuens, de-
ducit rursus, oculos nusquã
in obuiũ quẽquã deflectẽs.
Et cibus quidem nobis glan
des erant, potus aũt lac atq;
mulsũ, et Choaspi lympha.
Lectus uerò in herba sub dio
fuit. Ac postquam iam pra-
parati satis hac diæta su-
mus, medio noctis silentio
ad Tigridem me fluuiũ du-
cens, purgauit simul atq;
absterfit, faceq; lustrauit ac
squilla, tum pluribus itidem
alijs: & magicum simul
illud carmen submurmu-
rans, deinde totum me iam
incantans, ac ne à spectris
læderer, circumiens, redu-
cit domũ, ita ut eram, re-
ciprocantem. Ac reliqua no

Etis parte nauigatiõi nos præparauim⁹. Ipse igitur magicã
quandã uestem induit, Medorum uesti utplurimũ similẽ: ac

Αἱ τετειοὶ φῶτ, ἰνισκύασι τῷ πίλῳ, καὶ τῇ λεοντῇ, καὶ προσίτι τῇ λύρᾳ. καὶ παρικιλσύσατο, ὡ τις ὄψεται τι τοῦτο μα, Μένιππον μὲ μὰ λίγαν, Ηρακλία ἦ, ἢ Ὀδυσία, ἢ Ορφία. Φι. ὡς δὴ τί ἔστο, ὦ Μένιππε; ἀ γὰ σωίημι τὸν αὐτί αν ὅτι ἔ σχήματος, ὅτι ἔ ἐνο μάτων. Μι. καὶ μὰν πρόδηλόν γι ἔστο, καὶ ἀ παρτιλῶς ἀπόρρητον. ἐπὶ γαρ ἔστοι πρὸ ὑμῶν ζῶντες, ὅτ Αΐδι κατιλιλύθισ.κω, ὑγᾶτο, εἰ μι ἀπακάσειχ αὐτοὺς, ῥᾳδίως ἂν τὸν τοῦ Αἰακὸ φρουρὸν διαλαθεῖν, καὶ ἀλωλύτως παρελθεῖν, ἅτι συνηθισμένον, ῥαιδίως μάλα παραπεμπόμενον ὑπὸ ἔ σχήματος. ἤδη δ' ἂν ὑπέφαυσεν ἡμέρα, καὶ καθιλθόντες ὠδὶ ἐ ποταμὸν, πρὸς αὐλαγαλὼ ἐγενόμεθα. παρεσκύασο δ' αὐτῷ καὶ σκάφος, καὶ ἱσρεῖα, καὶ μιλίκρατα, καὶ ἄλλα ὅσα πρὸς τὸν τελετὸν χρήσιμα. ἐμβαλόμενοι δὴ ἅπαντα τὰ παρεσκευασμένα, οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύμενοι, δακρυσι κατὰ λάκην χέοντες.

me quidem his quæ uides ornauit, claua uidelicet, ac leonis exuuijs, atq; insuper lyra. Iußit præterea ut nomen si quis me roget, Menippum quidem ne dicerẽ, sed Herculem, Vlyssem, aut Orpheũ. PHI. Quid ita ô Menippe? neq; enim causam aut habitus aut nominis intelligo. ME. Atq; perspicuũ id quidẽ est, ac neutiq; arcanũ. Nam hi qui ante nos ad inferos olim uiui descẽderãt, putauit si me his ąssimilaret, fore ut facilius Aeaci custodius fallerẽ, atq; nullo probẽte transirẽ, utpote notior tragico admodum illo culus emissus. Iã igitur dies apparuit, quũ nos ad flumẽ ingreßi, in receßũ incũbimus. Parata siquidem ab illo fuerant, cymba, sacrificia, mulsa, & in id mysteriũ denique quibuscunque opus erant. Hæc postquam ergo quæ prompta erant, imposuimus, tum nos quoque Ingredimur tristes, lachrymisq; implemur obortis.

κὴ μίχρι μέν τινος ὑπιφερόμεθα ἐν τῷ ῥεύματι, ἔπειτα δ' ἐκπεσόντες ἐς τὸ ὄρος, κὴ τῶν λίμνην ἐς ἣν ὁ Εὐφράτης ἀφανίζεται. παρεπεμφθημεν δὴ κὴ ταύτην, ἀφικνούμενοι ἐς τι χωρίον ὄρθιον, κὴ ὑλώδες κὴ αὐτόμολον, ἐς ὃ ἀποβάντες (ὤρυττο δὲ ὁ Μιθροβαρζάνης) βόθρον τε ὠρυξάμεθα, κὴ τὰ μῆλα ἐσφάξαμεν, κὴ τὸ αἷμα περὶ τὸν βόθρον ἐπήσαμεν. ὁ δὲ μάγος ἐν μέσῳ ἑστὼς δᾷδα καπνώδη ἔχων, οὐκ ἐπ' ὀρυμαγδῷ τῇ φωνῇ, παμμίγεσι δὲ ἧττον, ὡς οἶμαι τοῖς ἑῴοις, αὐανακραγὼν, δαίμονάς τε ὁμοῦ πάντας ἐκβοᾶτο, κὴ Ποινὰς, κὴ Ερινύας, κὴ νυχίαν Ἑκάτην, κὴ ἀπεινὼ Περσεφόνην, πολυμιγεῖς ἅμα βαρβαρικά τινα κὴ ἄσημα ἐνόμιζε, κὴ πολυσύλλαβα. ὀλίγα δὲ παύσας ἐκεῖνα ἐσαλπίκτο, κὴ ὑπὸ τῆ ἐπῳδῆς τέθαφος αὐτὰ φύγοντα. κὴ ὁ ὑλακὴ τῆ Κερβέρου πορρωθεν ἐκέκλετο, κὴ τὸ πρᾶγμα ἐκπλήττοις ἦν, κὴ σκυθρωπόν. ἐδόκουν δ' ὑπὸ μέλους τῆ ᾠδῆς ἐκφοβεῖσθαι Αἰδωνεῖς.

Atque aliquantisper quidem in fluuio ferimur: deinde in syluam delati sumus, ac lacum quendam, in quē Euphrates conditur. Tum hoc quoq; transmisso, in regionem quandam peruenimus solam, syluosam, atq; opacam: in quam descedentes (præibat enim Mithrobarzanes) & puteum effodimus, et oues iugulamus, et foueam sanguine conspergimus. At magus interim accensam facem tenens, haud ampliùs iam summisso murmure, sed uoce quam poterat maxima clamitans, dæmones simul omnes conuocat; Pœnas, Erinnyes, Hecatē nocturnā, excelsamq; Proserpinam: simulq; polysyllaba quædā nomina barbara atque ignota commiscet. Statim ergo tremere omnia, & rimas ex carmine solùm ducere, ac porrò Cerberi latratus audiri: et iā res planè tristis ac mœsta fuit, Vmbrarū at timuit rex imis sedib. Orcus.

παντεφάνητο γὰρ ἤδη τὰ πολλὰ
πα, καὶ ὁ λίμνη, καὶ ὁ Πυριφλεγέ
θων, καὶ ἡ Πλάτωνος τοῦ βασι
λεως παῖ διὰ δύσις δ' ὁμως διὰ
χάσματος, ἣ μὴ Ραδάμανθυ
ον σύρομεν, τοῦτον ὑπὸ μικρῷ
δεῖ ὑπὸ Λύσσ. ὁ δὲ Κέρβε
ρος ὑλάκησεν μὲν τοι, καὶ πα
ρεκίνησε· ταχὺ δέ μ' ἡσύασε
τοῦ τῶν λύσσων, παραχρῆμα
ἐπεμάθε ὑπὸ ἡμέρας. ἐπὶ ἦ
κροῦ τῶν λίμνων ἤλθομεν, με
σῆ μὴ δ' ἐπραώθημεν. ὧν
γὰρ ἔδει πλοῦτος τὸ φορτία
ον, καὶ οἰκουμένης ἀνάπλεον. φορ
τία δὲ παύτων ἐπίπλεο
ν, ὁ μὲν τὸ σκέλος, ὁ δὲ τῶν
κεφαλῶν, ὁ ἦ ἄλλο τι σωστι
φιμελὲς, ἡμοὶ δοκεῖν ἐκ τι
νος πολέμου πεφόντος. ὅμως
δ' ὧν ὁ βέλτιστος Χάρων, ὡς
εἶδε τῶν λεοντῶν, εὐθύς μι ἡ
Ηρακλέα εἶναι, ἱσταλέξατό μ,
καὶ διεπερόμενός τι ἔσμινεν,
καὶ ἀπεβάσε διεύθυνεν τῶν ἀ
φαπόν. ἐπὶ ἦ ὅμως ὑπ' ἐκ σκό
τ, προῆει μὴ ὁ Μιθροβαρζάνης,
ἐπεμέλων

Ac protinus quidem inferorum patebant pleraque, lacus Pyriphlegethon, ac Plutonis regia. Tum per illum descendentes biatum, Rhadamanthum propemodum metu reperimus extinctum. Ac Cerberus primùm quidem latrabat, cõmouitque sese: at quum ego lyram celerrimè correptam pulsassem, cãtu statim sopitus obdormit. deinde posteaquã ad lacũ uenimus, tranare ferè non licuit. Iam enim onustũ erat nauigium, & eiulatu certè plenum. Vulneratè quippe in eo nauigabãt omnes, hic femur, ille caput, alius alio quopiam membro luxatus: usqueadeò, ut mihi certè ex bello quopiã adesse uiderentur. At optimus Charon quum leonis uideret exuuias, esse me ratus Herculem, recepit, trãsq; uexit libens: tum exeuntibus quoque nobis monstrauit semitã. Sed quoniam iã eramus in tenebris, praecedit quidem Mithrobarzanes, ego

ἀκόλουθος δ' ἐγὼ παῖς ἐκεῖνος ἐχόμενος αὐτοῦ, ἕως πρὸς λειμῶνα μέγιστον ἀφικνούμεθα, τῷ ἀσφοδέλῳ καλλάριστον. ἔνθα δὴ περιπίτνουσι ψυχαὶ τῶν τεθνηκότων συχναί. καὶ ὀλίγον δὲ παρισόντες, παρισχόμεθα πρὸς τὸ τοῦ Μίνω δικαστήριον. ἐντυγχάνει δή τις ἀνὴρ ἐπὶ βρίνῃ τινὶ ὑψηλῇ καθήμενος, παρεστήκασαν δὲ αὐτῷ Ποιναὶ καὶ Μάστιγες, καὶ Ἐρινύες. ἐτέρωθεν δὲ προσήγοντο πολλοί τινες ἁρπαξῶς, ἀλύσεσι μακραῖς δεδεμένοι, ἀλίγοντες δὲ ἄνευ μοιχοὶ καὶ πορνοβοσκοί, καὶ τελῶναι καὶ πλάνητες καὶ συκοφάνται, καὶ τοιοῦτος ὅμιλος τοῦ πάσης κυκάσθαι ἐν τῷ βίῳ. χωρὶς δ' εἴ τι πλέον σιεν καὶ τοκιστύφοι προσήκοσαν, ἀκρεοὶ καὶ πρηγάτορες καὶ ποδαγροὶ, πλειὸν ἕκαστος αὐτοῦ, καὶ πόρπακα διατάλαντον ἕκαστός μένος. ἐφιστῶτες δ' ἡμῖν, ἐωθοῦμέν τι τὰ γιγνόμενα, καὶ θαυμάζομεν τοὺς ἀπολογιζομένους· καὶ τιγὲ μὲν αὐτῶν καυσοί τινες καὶ παράλογοι ἐφάνοντο.

ego autem à tergo continuus illi comes adhæreo, quoad in pratum quoddam uenimus maximum, asphodelo consitum, ubi circumfusæ undique mortuorum stridulæ nos sequuntur umbræ. Tum paulò procedentes lõgius, ad ipsum Minois tribunal accessimus. Erat ipse quidẽ in solio forte quodã sublimi sedẽs: astabãt autẽ illi Pœnæ, Tortores, mali Genij, Furiæ. Ex altera parte plurimi quidã adducti sunt ex ordine, longa fune uincti. dicebãtur autẽ adulteri, lenones, mœchi, homicidæ, adulatores, sycophãtæ, ac talis hominũ turba quis in uita patrãtiũ. Seorsum autem diuites ac fœneratores prodibãt, pallidi, uẽtricosi, ac podagrici, quorũ quisque trabe uinctus erat, ferri põdere duorũ talẽtorũ impositõ. Nos igitur astãtes, et quæ fiũt omnia cõspicimus, & quæ dicuntur auscultamus. Accusant autẽ nonnulli quidam atq; admirabiles rhetores.

φιλ. τίνες οὗτοι, πρὸς Διός; μὴ γὰρ ἀκούσῃς ἡδὺ τοῦτο ἀνῶν. Μεν. οἶδά που ταυτασὶ τὰς πρὸς τὸν ἥλιον ἀποστιλβούσας σκιὰς ἀπὸ τῶν σωμάτων; Φι. πάνυ μὲν οὖν. Μεν. αὗται τοίνυν, ἐπειδὰν ἀποδάνωμεν, κατηγοροῦσί τε, καὶ καταμαρτυροῦσι, καὶ διελέγχουσι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν παρὰ τὸν βίον. καὶ σφόδρα τινὲς αὐτῶν ἀξιόπιστοι δοκοῦσιν, ἅτε καὶ συνοῦσαι, καὶ μηδέποτε ἀφιστάμεναι τῶν σωμάτων. ὁ δὴ Μίνως ὑμῶν ἐξετάζων, ἀπέπεμπεν ἕκαστον εἰς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον, διπλοῦν ὑφέξοντα κατ' ἀξίαν τῶν τετολμημένων. καὶ μάλιστα ἐπένευεν ἡδέως, τῶν ὀπὴ πλέοντες τι καὶ ἀρχὰς τετυφωμένων, καὶ μονονουχὶ καὶ προσκυνεῖσθαι προσιόντων, τοῦτο δὴ ὀλιγοχρόνιον ἀλαζονίαν αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπερηφανίαν μυσαττόμενος, καὶ ὅτι μὴ μεμνημένοι ὑμῶν οἱ ἔτι ἐστὲ αὐτοὶ, καὶ ὑμῶν ἀγαθῶν τετυχηκότες.

PHIL. Quinam ergo hi per Iouem sunt? Ac ne istuc quidem te pigeat dicere. MEN. Vmbras ne unquam istas nosti, quas opposita soli reddunt corpora? PHIL. Quid ni? MEN. Hæ nos igitur quum primum functi uita sumus, accusant, testantur, atque redarguunt quicquid in uita peccauimus. Et sanè quædam ex his dignæ admodum fide uidentur, utpote nobiscum uersatæ semper, nostrisq; nusquam digressæ corporibus. Minos igitur curiosè quemlibet examinans, impiorum relegabat in cœtum, pœnas ibi sceleribus suis dignas luiturum. In hos præcipuè tamen incendebatur, quos opes, dum uiuerent, ac dignitates inflauerant, quiq; adorari se ferè expectabant: nimirum breui perituram eorū superbiam fastumq; detestatus, quippe qui non meminissent, mortales ipsi quū sint, sese bona quoq; mortalia cōsequutos.

At nunc

οἱ δὲ ἀποδυσάμενοι τὰ λαμπρὰ ἱμάτια ταῦτα, πλέτευς λέγω καὶ γύπα καὶ λιμναστέας, γυμνοὶ κάτω νεφελικότες παρεστήκασαν, ὥσπερ τινὰ ἄνεμον αὐαπνεύσαντες τῶν παρ' ἡμῖν εὐδαιμονίαν. ὡς τοίνυν ταῦτ' ἐθεώμην ὑπερήχαιρον· καὶ εἴ τινα γνωρίσαιμι αὐτῶν, προσιὼν αὖ ἡσυχῇ πως, ὑπεμίμνησκον, εἴ ὦ τὰ παρὰ τὸν βίον, καὶ ἐλήλυθα ἐφέστατο, ἵνα πολλοὶ μὲν ἔωθεν ἔτι τῶν πυλώνων παρεστήκασαν, τὸν πρόοδον αὐτοῦ προμένοντες, ὀδύμενοί τε, καὶ ἀπεκλαίμενοι πρὸς τὸ εἰκῆ. ὁ δὲ μίγις αὖ ποτ' ἀναπέπλασε αὐτοῖς, πορφυροῦς τε, καὶ περίχρυσος καὶ διαπεπυκνωμένος, ἀδιαίμονας ἡγούμενος καὶ μακαρίους ἀποφαίνων τοὺς προσιόντας, ὦ τὸ σῦ καὶ ὑ τῶν δεξίων προτείνων, ὅν καταφιλῆν. ἰμάντες μὲν ἦν ἐνίοντο ἀπόνυξις. τῷ δὲ Μίνωι μία τις καὶ πρὸς χάριν ἐδικάσθη δίκη. τὸ γὰρ Σικελικοῦ Διονύσιον, πολλὰ καὶ ἀνόσια ὑπὸ τοῦ Διόνος κατηγορηθέντα,

At nunc splẽdida illa exuti omnia, diuitias inquam, genus, munia, nudi ac nulu de misso steterunt, tãquam somnium quoddam humanam hanc felicitatem recogitantes: adeò ut hæc dum conspicarer, nimium quàm delectatus fuerim. Et si quem eorum fortè agnoueram, accessi, atq; in aurem silenter admonui qualis in uita fuerat, quantopere fuerat inflatus tum, quum plurimi mane fores eius obsidentes, pulsi interim exclusiq; à famulis, illius expectabant egressum: at ipse uix tandem illis exoriens puniceus, aureus, aut uersicolor, felices ac beatos se facturum salutantes putabat, si pectus dextrámue porrigens permitteret osculandam. Illi uerò audientes ista molestè ferebãt. At Minos quiddam etiam iucundi uit in gratiam. quippe Dionysium Siciliæ tyrannũ multis & atrocibus crimini bus, & à Dione accusatum,

καὶ ἀπὸ τοῦ καὶ ἁμαρτυρηθέντα, παρὰ τῶν Ἀριστίππου τοῦ Κυρηναίου (ἄγουσι γὰρ αὐτὸν μὲν τιμῆς, καὶ λιθάτης μίγιστον ἐν τοῖς κάτω) μικρῷ δεῖν τῇ Χιμαίρᾳ προσδήσαντα, παρέλυσε τὸ καλλίκλινες, λίθων πολλῶν αὐτὸ πεπαυσαμένων πρὸς ὀργύριον γνῶναι δεξιόν. ἀποφεύγει δ' ὅμως τὸ δικαστήριον, πρὸς τὸ κολαστήριον ἀφικνούμεθα. ἔνθα δή, ὦ φίλε, πολλὰ καὶ ἀλγεινὰ ἐλθὼν ἀκούσαί τε καὶ ἰδεῖν. μαστίγων τε γὰρ ὀμῆ ψόφος ἠκούετο, καὶ εἰμωνὴ τῶν ἐπὶ τοῦ πυρὸς ὀπτωμένων, καὶ στρέβλαι καὶ κύφωνες καὶ βροχοί. καὶ ἡ Χίμαιρα ἱσπάρακτος, καὶ ὁ Κέρβερος ἰλαράπτει. κολάζονταί τε ἅμα πάντες, βασιλεῖς, δῆλοι, σατράπαι, πένητες, πλούσιοι, πτωχοί, καὶ μετέμελε πᾶσι τῶν πεπολιτευμένων. ἐνίοις δὲ καὶ ἐγνωρίσαμεν ἐλεεινοῖς, ἐπόσοι ὅσων τῶν ἐναγχος τυφλοτάτων. οἱ δὲ ἐνεκαλύπτοντο, καὶ ἀπεστρέφοντο. ἐπὶ δὲ καὶ προσβλέψειε, μάλα ἀηδῶς

& graui Stoicorũ testimonio cõuictũ Cyrenæus Aristippus intereueniens (nam illum ualde suspiciunt inferi, eiusq; plurimùm ibi uaelet auctoritas) fermè iam Chimæræ alligatum, absoluit à pœna, asserens illũ eruditorum nonnullos olim iuuisse pecunia. Tum nos à tribunali discedentes, ad supplicij locum peruenimus: ubi, ô amice, et multa & miseranda audire, simul ac spectare licuit. Nã simul & flagrorum sonus auditur, & eiulatus hominum in igne flagrantiũ tũ rotæ, & tormenta, catenæ: Cerberus lacerat, et Chimæra dilaniat, cruciantur q; pariter omnes, captiui, reges, præfecti, pauperes, mẽdici, diuites: & iam scelerum omnes pœnitebat. Et quosdã quidẽ eorũ dũ intuemur, agnouimus, uidelicet q nuper è uita decesserant. At hi se pudẽtes tũ occulebant, nostroq; subtrahebãt aspectui: aut si nos aliq̃ respiciebãt,

id sere-

μᾶλλον τι καὶ ἀκολουθικὸν· καὶ ταῦτα, πῶς οἴει, βαρέως ἐνέγκαι, καὶ ἀποδραναι παρὰ τὸν βίον, τοῖς μὲν τοῦ πένεσθαι ὁμιλίαν ἔχοντα τῶν πόνων ἀνιέντος δὲ τοῦ Μίνωος, καὶ ἀναπαυομένοις πάλιν ἀκολάστου τοῦ μὴ πάσχειν ἄλλον τὰ μυθώδη, τὸν Ἠξίονα, καὶ τὸν Σίσυφον, καὶ τὸν Φρύγα Τάνταλον χαλεπῶς ἔχοντα. καὶ τὸν γυπὸν Τιτυὸν, Ἡράκλεας ὀσφῦν, ἐπεὶ τοῦ τόπου ἐπέχων ἀγρὸν διαλιθάνοντος καὶ τοῦτος, ἀλλὰ τὸ πλέθριον ἀβάλλεμβρον, τὸ Ἀχερούσιον. ἀνερίσκομεν τι, οὐ πολὺ τοὺς ἡμιθέους τε καὶ τοὺς ἡρώους, καὶ τὸν ἄλλον ὄμιλον τῶν νεκρῶν, καὶ δὴ καὶ ἴδυν καὶ φῦλα διακεκριμένους, τοὺς μὲν παλαιοὺς τινας, καὶ σαρκοπιῶντας, καὶ ὡς φασιν Ὅμηρος, ἀμενηνοὺς, τοὺς δὲ νεκρὰς, καὶ σωματικώτερους, καὶ μάλιστα τοὺς Αἰγυπτίων αὐτοὺς, διὰ τὸ πολυσαρκὲς τῆς παρὰ σφίσι. τὸ μὲν τοι διαγινώσκειν ἔπαθον, ἃ πάνυ τι λῷον ἐφάνη. ἅπαντες γὰρ ἀτιχνῶς ἀλλήλοις γίνονται ὁμοῖοι, τῶν ὀστέων γεγυμνωμένων,

id ſeruiliter admodum abiectéque faciebãt. atq; hi quidẽ quàm olim putas onerosi faſtoſique in uita? At pauperibus malorum dimidiũ remittebatur, & quum interquieuiſſent, denuò repetebantur ad pœnam. Sed illa quoque quæ fabulis feruntur, aſpexi, Ixionẽ, Siſyphũ, Phrygiúmque grauiter affectũ Tantalũ: genitũq; terra Tityum, diꝫ boni, quantum? Integrum ſtratus agrũ occupabat. Hos tandem prætereuntes, in campum uenimus Acheruſium, ubi ſemideos heroidásque reperimus: atque aliam ſimul mortuorum turbam in gẽtes tribúſque diſpoſitam, alios quidem uetulos quoſdã ac marcidos, atque (ut Homerus ait) euanidos, alios uerò iuueniles & integros, & hoc potißimùm ob illã condiendi efficaciam Aegyptios. Verùm dignoſcere quemlibet haud procliue fuit: adeò nudatis oßibus omnes erant inuicem ſimillimi,

πολὺ μᾶλλον καὶ διὰ πολλοῦ ἐγινώσκομεν. ἐκεῖνοι δ' ἐπ' ἀλλήλοις ἀμαυροὶ καὶ ἄσημοι, καὶ ἐδόκουν ἔτι τῶν πάλαι φυλάττουσιν ἀμύδρας πολλῶν ἐν τοῖς σκιοειδῶν καμμόνων. καὶ ταύτων ὁμοίως, φοβερόν τι καὶ διάκρουσον ὁ δερμάτων, καὶ γυμνὰς τὰς ἀλλήλας προφαινόμενον. ἐπόρουν πρὸς ἐμαυτὸν, ὦ τίνι διακρίνω τὸν θρασίτιμον ἀπὸ τοῦ καλοῦ Νηρέως, ἢ τὸν μειράκιον Ἴρον ἀπὸ τοῦ Φαιάκων βασιλέως, ἢ Πυρρίαν τὸν μάγειρον ἀπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος; ἐδόκουν γάρ ἔτι τῶν πάλαι τῶν γνωρισμάτων αὐτοῖς παραμένειν, ἀλλ' ὁμοία ἦν ὀστᾶ ἰδεῖν, ἄδηλα καὶ ἀνεπίγραφα, καὶ οὐκ ἐδόκει ἔτι διακρίνεσθαι δυνάμενα. τοιγαροῦν ἱκανὰ ἐρῶντι, λόγου μοι ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος πομπῇ τινι μεγάλῃ παρεσκευάσθαι, χορηγὸν δὲ καὶ διατάττειν ἕκαστα ἡ τύχη, διαφόρα καὶ ποικίλα τοῖς πομπεύουσι σχήματα παρασκευάσασα. τὸ μὲν γὰρ λαβόν-

nisi quòd uix tandem eos dum intẽdentes agnouimus. Quippe conferti cõsidebant obscuri atque ignobiles, nullumq; seruantes amplius priſtinæ formæ uestigium. Cũ igitur multi simul ossei consisterent, inuicem omnino similes, qui terrificum quiddam per cauos oculorum orbes transpicerent, dentesque nudos ostenderent, hæsitabam certè mecum, quónam signo Thersitem à Nireo illo formoso discernerem, aut mẽdicum Irum à Phæacum rege, aut Pyrrhiam cocum ab Agamemnone: quippe quibus iam nihil ueteris permansit indicij, sed ossa fuerunt inter se similia, incognibilia, nullis inscripta titulis, nullíq; unquam dignoscenda. Hæc igitur spectanti mihi, persimilis hominum uita pompæ cuipiam longæ uidebatur, cui præsit ac disponat quæque Fortuna, ex his qui pompam agũt, diuersos uariosq; cuiq; habitus accõmodãs. Aliũ siquidẽ

Fortuna

σα δ' τύχη, βασιλικῶς διε-
σκευάκοτι, τιάραν τε ἐπιθεῖσα,
καὶ λουρῴρης παραλάβοσα, καὶ
τῷ κεφαλῷ ἐπιθεῖσα τῷ διά-
δήματι. τῷ δὲ εἰκότα σχῆμα
ἀποτίθησι. ἢ δὲ τινα καλὸν
ἄνδρα εἰκάσωσι. ἢ δ' ἄμορφον
καὶ γελοῖον ἀφιεροσκάσασι. πολ-
λαχοῦ γὰ εἶναι δεῖν γελοί-
ᾳδες τὸν θίασον. πολλάκις δὲ
διὰ μέσης τ' πομπῆς μετί-
βαλε τὰ ἐνίοις σχήματα, ἐπ'
ἐσχάτης τέλος διαπομπεύ-
σαι, ὡς ἐτάχθησαν. ἀλλὰ μετ-
αμφισάσασα τὸν μὲν Κροῖ-
σον, ἠνάγκασε τῶν τοῦ εἰ-
κότα καὶ ἀχμαλώτου σκευ-
ὴν ἀναλαβεῖν. τὸν δὲ Μαι-
άνδριον, τῶν ἐν τοῖς εἰκέ-
τοις πομπεύοντα, τῶν Πο-
λυκράτες τυραννίδα μετχέ-
βυσι. καὶ μέχρι μέν τινος ἄσα
χρῆσθαι τῷ σχήματι ἐπιδαὴ
δ' ὁ τ' πομπῆς καιρὸς παρέλ-
θῃ, τῶν ἐκάστα ἕκαστος ἀποδὺς
τῶν σκευῶν, καὶ ἀπολυσά-
μενος τὸ σχῆμα μετὰ τ' σώ-
ματος, ὅσπερ ἦν πρὸ τ', γί-
γνετ', μηδὲν τ' πλησίον διαφέ-
ρων. ἔστι δ' ἡ ἐπιπομπή,

Fortuna deligens, regijs ornat insignibus, et tiaram imponens, & satellites addens, & caput diademate coronans. Alium serui rursus ornatum induit: hunc deformem atq; deridiculū fingit. nam omnigenum, ut opinor, debet esse spectaculum. Quin habitus quorundam plerunque in media quoque pompa demutat. neque perpetuò eodem finit ordine cultuq; progredi quo prodierant, sed ornatu commutato Crœsum quidem cogit serui captiuiq; uestes induere: Mæandrium autem olim inter seruos incedentem, Polycratis uicissim ornat tyrannide: & aliquanti quidem eo cultu permittit uti. uerùm ubi iam pompæ tempus præterijt, apparatum quisque restituens, et cum corpore simul exutus amictu, qualis antè fuit efficitur, nihilo à uicino differens. Quidā tamē ob insciti-

quum

ἁπαλὰν ἀπωσῇ τὴν πόσμιν ἔκ τε ἐσθῆτος ἀπὸ τύχης, ἄχθονται γε, καὶ ἀγανακτοῦσιν, ὅσοι σκῆπτρα τινῶν φορεῖν μέλλουσι, καὶ ἐκ ἂν πρὸς ὀλίγον ἐχρήσαντο ἀποδιδόντες. οἶμαι δὲ καὶ τῶν ἐπὶ σκηνῆς σπουδῇ πολλάκις ὑποκρινομένων τὰς τραγικὰς φαντασίας τὰς τότε, πρὶν τὰς χρείας τῶν δραμάτων, ἀρτίως μὲν Κρέοντας, ἴσως δὲ Πριάμους γενομένους, ἢ Ἀγαμέμνονας. καὶ ὁ αὐτὸς, ἐὰν τύχῃ, μικρὸν ὕστερον μάλα σιμοῦς τὸ πρόσωπον Κίνυρας ἢ Ἐρυσίχθονας σχήματι μισοπώγωνος, μικρὸν ὀλίγον εἰσί τις προῆλθεν ὑπὸ προσωπείῳ πυκνοσυσκευῇ. ἤδη δὲ πίλους ἔχοντος τοῦ ἀδάμαντος, ἀποδυσάμενος ἕκαστος αὐτὸς, τὸν χρυσοπάστορα ἐκάνλιν ἐνδύτην, καὶ τὸ πρόσωπον ἀποδιδύσκων, καὶ καταβὰς ἀπὸ τῶν ὑποβατῶν, πίνει καὶ ταπεινὸς παρίσχηται, ὅπερ ἦν Ἀγαμέμνων ὁ Ἀτρέως, ἢ Κρέων ὁ Μενοικέως, ἀλλὰ Πολυνείκης Χαρικλείους Σουνιεὺς ὄνομαζόμενος, ἢ Σάτυρος ὁ Θεογείτονος Μαραθώνιος.

quũ suos fortuna cultus eripuit, ægrè ferunt atq; indignantur, tanquã propriis quibusdã bonis priuati: ac non potius alienis, quibus pauliſper utebantur, exuti. Quin in ſcena quoq; uidiſſe te plerũq; puto hiſtriones iſtos tragicos, qui (ut fabulæ ratio poſcit) modò Creõtes, modò Priami fiũt, aut Agamẽnones: idẽq; (ſi ſors tulerit) paulo antè tam grauiter Cecropis aut Erechtheiformam imitatus, paulò poſt ſeruus poeta iubente progreditur. At quum fabulæ iam finis affuerit, quiſque auratas illas ueſtes exutus, perſonam deponens, et ab altis illis crepidis deſcẽdens, pauper atq; humilis obambulat, haud amplius Agamẽnon ille Atreo prognatus, aut Creõ Menœceĩ filius, ſed Polus filius Chariclei Suniẽſis, aut Satyrus filius Theogitonis Marathonius.

τειαῦτα

ταῦτα καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων πράγματά ἐστιν, ὡς τότε μοι ὁρῶντι ἐλέχθη. ΦΙ. ἀτάρ μοι, ὦ Μένιππε, οἱ ἔχοντες τοσαύτας τὰς πολυτελεῖς ταύτας ὑψηλὰς τὰ φρέατα ἐχόντες ὑπὲρ γῆς, καὶ τοὺς τάφους καὶ εἰκόνας καὶ ἐπιγράμματα, ἆρα τιμιώτεροι παρ' αὐτοῖς εἰσι τῶν ἰδιωτῶν νεκρῶν; ΜΙ. λαρᾶς, ὦ ἑταῖρε. εἰ γὰρ ἑώρας τὸν Μαύσωλον αὐτὸν, λέγω δὲ τὸν Καρὰ, ἢ τὴν ἐκεῖ πυραμίδα τοσαύτην, οὐδ' ἂν οἶμαι ἔτι ἂν γέλασας οὕτω ταπεινῶς ἐρριμμένον ἐν τῷ βαθύτῳ τῶν, λαυδάκων ἐν τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν νεκρῶν, ἰσομοῖρα λοιπὸν, τοσοῦτον ἀπολαύων τοῦ μνήματος, ὅσον ὁ βαρύνιτος τελωνοῦτος ἔχει ἰδιωτικῆς. ἱκανὸς γὰρ, ὦ ἑταῖρε, ὁ Αἰακὸς ἀπομερῆσαι ἑκάστῳ τὸ τέτταρα, δίπλεθρον ἢ τὸ μέγιστον πλῖνθος, ἀνάπαυμα ἐγκαθῆσθαι παρασκευάσαι πρὸς τὸ μέρος συνεγκαλινδούμενον. πολλῷ δ' ἂν, οἶμαι, μᾶλλον ἐγέλασας, εἰ ἰδιώτου τὸν παρ' ἡμῖν βασιο

Sic se mortalium res habet, quemadmodum mihi tum spectãti uidebatur. PHI. Dic k mihi Menippe, isti qui magnificos altosq; tumulos habent super terram, & columnas, imagines, titulos, nihilóne sunt apud inferos plebeijs quibuslibet umbris honoratiores? MEN. Nugaris l tu quidem. nam si uidisses Mausolũ, Carẽ illũ dico pyramide celebrem, sat scio, nunquam ridere desijsses. ita in anirum quoddã abstrusum despectim abiectus est, in reliqua mortuorum turba delitescens. Hoc tantum commodi mihi uidetur ex monumento referre, quod impositio tanto pondere laborat magis et premitur. Nam quum Aeacus, ô amice, locũ cuiq; metitur (dat autem cui plurimum, haud amplius pedẽ) necesse est eo iacere contentum, sesecq; ad loci modum contrahere. At uehementius multo risisses opinor, si reges

βασιλέας καὶ σατράπας, πῶς
χοῦντας παρ' αὐτοῖς, καὶ
ἔτοι ταριχοπολοῦντας τὰ ἀπο-
ρίας, ἃ τὰ πρῶτα διδάσκον-
τας γράμματα, ἢ τὸ τ' τυ-
χόντος ὑβριζομένους, καὶ πλὴ
κόρρης πατασσομένους, ὥσπερ τῶν
ἀνδραποδῶν τὰ ἀτιμότατα.
Φίλιππον γὰρ τ' Μακεδόνα ἐ-
γὼ θεασάμενος, ὀδὶ κρατῆν
ἁπάντ' ἀνθρώπων ὠόμην, ἐλάχιστ
δέ μοι ἐν γνώμῃ τινὶ μισθοῦ
ἀπόκειτ' ἂν τὰ σκεύη τ' ὑπο-
δημάτων. πολλὸς ἦ καὶ ἄλλος
ὧν ἐλεῶ ἐν τοῖς φιλίοις μι-
σαπτάντας, Ξέρξας λέγω, καὶ
Δαρεῖον, καὶ Πολυκράτας. Φι.
ἄτοπα ἀκούῃ τὰ περὶ τ βασι-
λέων, καὶ μικρῶ δεῖν ἀπίστα. τί
δ' ὁ Σωκράτης ἐπραττε, καὶ Δι-
γένης, καὶ εἴ τις ἄλλος τ σο-
φῶν; Μί. ὁ μὲν Σωκράτης πά-
νυ περιῄρχετ', διαλέγων ἅπαν
τας· σώφρονι δ' αὐτῷ παλα-
μήδης καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ,
καὶ εἴ τις ἄλλος λάλος νηπύ-
τιος. ἔτι μὲν οὖν ἐπιφύσιόν αὐτῷ, καὶ
διῳδυκὸς ἐν τ φαρμακοτοσίαις

si reges boſce noſtros ſatrapaſq; uidiſſes apud eos mẽdicãtes, & aut ſalſamenta uendẽtes, aut primas ipſas literas urgẽte inopia profitentes: et quẽadmodũ contumelijs à quouis afficiãtur, atq; in faciem cædãtur, perinde atq; uilißima mancipia. Itaque Philippum Macedonem conſpicatus, continere me certè non potui. oſteus ſus eſt mihi in angulo quodam detritos ealceos mercede reſarciens. Quin alios præterea multos erat uidere mendicantes in triuijs, Xerxes uidelicet, Darios, ac Polycrates. PHIL. *Admiranda narras iſta de regibus, peneq; incredibilia. Socrates autem quid facit, ac Diogenes, & ſi quis eſt ſapientum alius?* MEN. *Socrates profectò etiam ibi obuerſatur, omneſq; redarguit: uerſantur autem cum illo Palamedes, Vlyſſes, & Neſtor, et quiſquis eſt alius inter defunctos garrulus. Inflantur autem illi etiamnum atq; intumeſcunt exhauſto uenę-*

no cru-

τὰς σπίλας, ὁ ὑ βέλτιστος Διογέ-
νης, παρεικὰ μὲν Σαρδαναπάλῳ τῷ Ασσυρίῳ, καὶ Μίδᾳ τῷ
Φρυγὶ, καὶ ἄλλοις τισὶ τ πολυ-
τελῶν. ἀκόμη δὲ καὶ τῶν ἐπὶ τού-
τοις τ, καὶ τὴν παλαιὰν τύχην
ἀναμετροῦντες, γελᾷ τι καὶ
τέρπεται, καὶ τὰ πολλὰ ὑπ' ἡ-
δονῆς ἀναπεμπόμενος, ἥδιστα μάλα βα-
χέως καὶ ἁπλῶς τῇ φωνῇ, τὰς
εἰμωγὰς αὐτ ἐπικαλύπτων,
ὥστε ἀνιᾶσθαι τοὺς ἀκούοντας καὶ
διασπᾶσθαι μετοικεῖν, ὀ φέ-
ροντας τ Διογένη. Φ. τοιγα-
τὰ μὴν ἱκανῶς. τί ὑ τὸ ψήφι-
σμα λοιπόν, ὅπερ ἦν ἀρχὴ ἔλεγες
μεταρρυθμίσθαι κατὰ τὴν πλη-
σίον; Μι. σὺγε ἐπέμνησας·
ὁ γὰρ εἶδ' ὅπως περὶ τούτου λέ-
γειν προθέμενος, πάμπολυ
ἀπεπλανήθη τοῦ λόγου. διαρρί-
βεντος γάρ μου πρὸς αὐτοὺς,
παρῆλθόσαν οἱ πρυτάνεις ἐκ-
κλησίαν περὶ τῶν κοινῶν
συμφερόντων. ἐλθὼν οὖν
πολλοὺς συνειλεγμένους, ἀναμί-
ξας ἐμαυτὸν τοῖς πολίταις,

no crura. At optimus Diogenes Sardanapalo uicinus Assyrio, Midæque Phrygio, atque alijs item pluribus ex istorum sumptuosorum numero manet, quos quum eiulantes audit ueteris fortunæ magnitudinem recogitantes, & ridet & delectatur, ac supinus cubans utplurimùm cantat, aspera nimis atque iniucunda uoce illorum eiulatus obscurans, adeò ut id ægrè ferentes, nec Diogenem ferre ualentes, de mutanda sede deliberent. PHIL. De his iã satis quidem: cæterùm quodnam illud decretum est quod initio dixeras aduersus diuites esse sanciturum? MEN. Bene admones: nescio enim quo pacto quid de hac re dicere proposuissem, ad institutò sermone procul aberraui. Dum igitur ibi uersabar, magistratus concionem aduocauerunt, his uidelicet de rebus quæ in commune conducerent. Conspiciens ergo multos concurrere, me quoq; cum illis simul immiscens,

unus

οὐδὲ εἷς ἦλθ αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ ἐκκλησιαστής. Διωκήθη μὲν οὖν καὶ ἄλλα, τελευταῖον δὲ περὶ τῶν πλουσίων. ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν κατηγόρησε πολλὰ μὲν λευκὰ, βίαι καὶ ἁρπαγαὶ, καὶ ὕβρεις καὶ ἀδικίαι, τέλος ἀναστάς τις τῶν δημαγωγῶν, ἀνέγνω ψήφισμα τοιοῦτον·

unus de numero eorum qui in concione aderant, efficior. Agitata sunt igitur et alia multa, postremò uerò de diuitibus negocium: in quos posteaquam plurima fuissent obiecta uiolētia, superbia, fastus, iniuriæ, assurgēs tandem ex populo primâs quidam, huiusmodi decretum legit:

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ πολλὰ καὶ παράνομα οἱ πλούσιοι ἁρπάζουσι παρὰ τὸν βίον, ἁρπάζοντες καὶ βιαζόμενοι, καὶ πάντα ῥᾴστην τὴν ὠφέλειαν παντοδαπῶς ποιούμενοι, καὶ τῇ βουλῇ, καὶ τῷ δήμῳ, ἐπαναλύειν ἀποδιδόντες, τὰ μὲν σώματα αὐτῶν πολάζεσθαι, καθάπερ καὶ τὰ τῶν ἄλλων πονηρῶν· τὰς δὲ ψυχὰς, ἀναπιμφάσας αὖθις ἐς βίον, πάλιν πολάζεσθαι ὑπὸ τοῦ χρόνου, ἕως ἂν ἐν τῷ τοιούτῳ διαγάγωσι μυριάδας ἐτῶν πέντε καὶ δισσὸν ὄνου, ἐξ ὄνων γεγονότες, καὶ ἀχθοφορούντων, καὶ ὑπὸ τῶν πενήτων ἐλαυνόμενοι, τὰνταῦθα δὲ λοιπὸν ἐξεῖναι αὐτοῖς ἀπελθεῖν.

DECRETVM.

Quoniã, m inquit, multa diuites perpetrant in uita, rapientes, ac uim inferentes, inopesq; omni modo despectui habentes: Curiæ populoq; uisum est, ut quum functi uita fuerint, corpora quidē eorum pœnas cum alijs sceleratorum corporibus luant, animæ uerò sursum remissæ in uitã, in asinos demigrent, donec in tali rerum statu quinquies ac uicies decem annorum millia transegerint, asini semper ex asinis renati, onera ferētes, atq; à pauperibus agitati: dein ut liceat illis è uita excedere. Hanc sententiam

τῷ γνώμῳ Κραναίων Σκιαδίτῶν Νημουσιὺς, φυλῆς Αλβαντιδῶν. τούτου ἀναγνωσθέντος τοῦ ψηφίσματος, ἐπιψηφίσαι μὲν οἱ ἀρχαὶ, ἐπιχειροτόνησι δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐνεβρεμήσατο ὁ Βρεμώ, καὶ ὑλάκτησεν ὁ Κέρβερος. οὕτω γὰρ ἐντελῆ γίγνεται, καὶ κυρία τὰ αἰνιγμώδη. ταῦτα μὲν δὴ σοι τὰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐγὼ δὲ, ἅτε ἀφίγμενος ἕνεκα, τῷ Τειρεσίᾳ προσελθὼν, ἐκέλευον αὐτὸν, τὰ παόντα διηγησάμενον, εἰπεῖν πρός με, τίνα ὄγε ἄριστον τὸν ἄριστον βίον. ὁ δὲ γελάσας (ἦν δὲ τυφλόν τι γεράντιον, καὶ ὠχρὸν καὶ λεπτόφωνον) ὦ τέκνον, φησὶ, πάνυ μὲν αἰτίαν εἰλάς σου τῆς ἀπορίας, ὅτι παρὰ τῶν σοφῶν ἐγένετο, οὐ τὰ αὐτὰ γιγνωσκόντων ἑαυτοῖς. ἀτὰρ οὐ θέμις λέγειν πρός σε· ἀπέρρητα γὰρ ἐστὶ τοῦ Ῥαδαμάνθυος· μαλακὸς, ἔφη, ὦ πατρόθεν, ἀλλ' ἀεί, καὶ μὴ ἀφροδίσιος με σοῦ τυφλοῦ πέρι

sententiam dixit Caluarius patre Aridello, patria Manicensis, tribu Stygiana. Hac igitur lege recitata, approbauerunt principes, sciuit plebs, adfremuit Proserpina, allatrauit Cerberus. sic enim rata quæ inferi statuunt, authenticaq; fiunt. Quæ igitur in concione agebantur, erant huiusmodi. Tum ego statim, cuius gratia ueneram, Tiresiam adeo: atque illi re uti erat ordine narrata, supplicaui ut mihi diceret, quodnã optimum uitæ genº putaret. Hic uerò subridens (erat aũt senex oculus q̃spiã cæcus, pallidus, uoce gracili) O fili, inquit, causam tuæ perplexitatis scio à sapiẽtibus istis profectã, haudquaquã idẽ inuicẽ ijsdem de rebus sentientib. uerùm haud fas est id tibi proloqui: si quidem quòd Rhadamanthus interdixit. Nequaquam, inquam, ô patercule: sed dic amabo, neque me contemnas, qui in uitate

τόπον προτίθεντα ἐμ τῷ βίῳ. ὁ δὲ μὲ ἀπαγαγὼν, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀποσπάσας, ἐρίμια προσκύψας πρὸς τὸ ὦς, φησὶν, ὁ τῶν ἰδιωτῶν ἄριστος βίος, καὶ σωφρονίστερος, ὡς τῷ ἀφροσύνης παντάπασιν ἔτι μετεῖναι λόγων, καὶ τέλη καὶ ἀρχὰς ἐπισκοπεῖν, καὶ καταπύσας τὸ σοφῶν τούτων συλλογισμῶν, καὶ τὰ τοιαῦτα λῆρον ἡγησάμενος, ἕττο μόνον ἐᾷ ἅπαντος θηράσῃ, ὅπως τὸ παρὸν εὖ βιώσῃς, καὶ φαιδράμῃς γελῶν τὰ πολλὰ, καὶ πρὸ μηδὲν ἰσπηδακώς. ὡς ἀπῶν, πάλιν ἄρτο κατ' Ασφοδελὸν λειμῶνα. ἐγὼ δ' (καὶ γὰρ ἦν ἐν ὀλίγῳ ἦν) ἔτι δὲ ὦ Μιθροβαρζάνη, φημὶ, τί διαμέλλομεν, καὶ ἐκ ἄπιμεν αὖθις ἐς τὸ βέλτιον; ὁ δὲ πρὸς ταῦτα, θάρρει, φησὶν, ὦ Μένιππε, ταχὺ γάρ σοι κεῖ ἀπεράγμονα ὑποδείξω ἄβρακτον, καὶ δὴ ἀπαγαγών με πρός τι χωρίον ἔτ' ἄλλο σοφιστότερον, δείξας τῇ χειρὶ πόρρωθεν ἄμαυρόν τι καὶ λιπῖδον, ὥσπερ

ta te etiã ipſo cæcioroberrõ. Abducẽs ergo me, procul ab alijs auferens, ad aures mihi inclinãs, n Optima eſt, inqt, idiotarũ priuatorũq; uita, ac prudẽtiſſima. quamobrẽ ab hac uaniſſima ſublimiũ cõſideratiõe deſiſtẽs, mitte principia ſemper ac fines inquirere, & uaſtos hoſce ſyllogiſmos deſpuens, atque id genꝰ omnia nugas æſtimãs, hoc ſolum in tota uita perſequere, ut præſentibus bene compoſitus, omnimè curioſus, nulla re ſolicitus, quamplurimùm potes hilaris uitam ridensq; traducas. Hæc quum dixiſſet, rurſus in Aſphodelorum pratum ſeſe corripuit. Ego igitur (nam & nunc ueſper erat) Age, inquam, ô Mithrobarzane, quid cũctamur, ac nõ hinc rurſus abimus in uitã? Ad hæc ille: Cõfide, inquit, ô Menippe, breuem quippe facilemq; tibi monſtrabo ſemitam. Et me protinus abducens in regionem quandam magis priore tenebricoſam, manu procul oſtendens ſubobſcurum, tenuemq;, ac uelut

per

διὰ πλευρίας ὀπῆς φῶς, ἐκεῖνο, ἔφη, ὅ τοῦ τροφωνίου ναός ἐστιν· καταβὰς δὲ κατέρχονται οἱ ἀπὸ Βοιωτίας. ταύτῃ ἂν ἀνέλθοις, καὶ ἐνθὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι. ἡδέως δὲ τοῖς ἀνθρώποις ἐγὼ, καὶ τὸν μάγον ἀσπασάμενος, χαλεπῶς μόλα διὰ τοῦ τρήματος ἐνθρῴσκοντες, ἐν εἴδομεν ἡμᾶς ἐν Λιβαδείᾳ γιγνόμενοι.

per rimam influens lumen illud, inquit, o Trophonij templum est, atque illac ad inferos è Bœotia descenditur. hac ascendes, atque illic eris in Græcia. Ego igitur hoc sermone gauisus, salutato mago, difficile admodum per angustas antri fauces subrepes, nescio quo pacto in Lebadiã perueni.

ΕΡΜΟΥ, ΧΑΡΩΝΟΣ, ἢ θεωροί.

CHARON, SIue Contemplantes.

Petro Mosellano interprete.

ARGVMENTVM.

Eiusdẽ fermè argumẽti est hic Dialogus cũ superiore. Nã ut illic Menippus apud inferos uidere atque audire supplicia & miseros exitus diuitũ atque potẽtũ fingitur, ita hic Charõ apud superos hominũ demẽtiã cõtẽplatur, stulta illorũ cõsilia & actiones deridẽdo: quippe qui in his quæ incerta ac mutanea maximè sunt, puta robore corporis, potẽtia, diuitijs, fortuna, gloria, & id genus alijs, omnem spem atque fiduciam collocẽt: mortis uerò, quæ omniũ certissima, & mox cõsecutura est, nullã rationẽ habeãt. Id quod ipse Charõ in fine Dialogi apertis uerbis indicat: & paulo suprà quoque, ubi homines stulticiæ suæ admonet, & ad meliorẽ mẽtẽ reuocat. Tractantur autẽ hæc primò per speciẽ, propositis exemplis Milonis, Cyri, Crœsi, Polycratis, & aliorũ: mox & in genere, descriptis hominũ & priuatorũ & regum affectibus, studijs q; postremò etiã cõfutata opinione quã multi de defunctorũ honorib. habebant: & in summa non hominum modò res & cõrpora,

uerùm & ciuitates, & flumina, denique omnia morti subiecta esse ostenduntur: quam eo faciliorem cuique esse, quo mundanis istis rebus ac opibus minus impeditus aut captus fuerit. Prior pars Dialogi etiam Ἀραμαϊκὴ est, dum Mercurius iam exoratus à Charonte, montes alios alijs imponit, & loci unde prospectus in omnes terras pateat extruit.

MERCVRIVS, CHARON. MERCVRIVS.

Τί γιλᾷς, ὦ Χάρων; ἢ τί τὸ πορθμεῖον ἀπολιπὼν, λάθρα ἀνιλήλυθας δὺ τῶν παρόντων ἡμέρων, ἢ πάνυ εὐσθὺς ἐπιχειρᾷς τοῖς αὖθι πράγμασιν; Χά. ἐπιθύμησα, ὦ Ἑρμῆ, ἰλαρῶν ὁ. ποῖά ἐστι τὰ ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἃ πράττουσιν οἱ ἄνθρωποι ἐν αὐτῷ· ἢ τίνων τρυφῶμενοι, πάντδε εἰσπλέουσι πατιόντες παρ ἡμᾶς. ἅδιος γὰρ αὐτῶν ἅπας πυνθάνεσθαι. Ἑρ. καὶ μὴν παρὰ τῶν Ἀδμήτου καὶ Θέτταλος ἰ. πίνων ναυτίσας, μίαν ἡμέραν ἀπόντος γοῦν Ἀχιλλέως, ἀνιλήλυθε δὺ τὸ φῶς. καί μοι δοκῶ ἐς ἄκρον ἐντετυχηκέναι σοι· ἔρχομαι γὰρ, οὐ οἶδ' ὅτι μοι ξυμ

QVid a rides ô Charon? aut cur desertо nauigio in hãc lucem ascendisti, non admodum assuetus superiùm rebus interesse? CHA. Cupido me cepit, ô Mercuri, uidendi & quæ nam in uita gerantur negocia, & quibus studijs homines teneantur: tum etiam quibus bonis exuti plorẽt omnes, ubi ad nos descenderint. Neq; enim ex ipsis quisquam citra lachrymas traiecit. Quare exemplo illius Thessali adolescentis cõmeatu à Dite impetrato, ut unum saltem diẽ à naue abesse liceret, in lucẽ ascendi: ac mihi uideor in ipso planè tempore in te incidisse. Nam peregrinus cum sim, sat scio te non grauari, quin obambulando me

ducas,

ducas, singulaq; demõstres, ut qui uniuersa iam habeas comperta. MERC. Non est ocium, ô portitor. Nam abeo iam nunc, negocium quoddam quod ad mortaliũ statum pertinet, ab Ioue summo datum expediturus. Ille autem ad iracundiam propensior est: ut planè uerear ne cunctantem me uel totum uectræ sortis esse permittat, caligini uidelicet ad dictum: uel quemadmodum nuper Vulcanum, ita et me correpto pede, è summo deijciat cœlo: nimirũ quòd & ipse pocillatoris munera fungens, claudicando risus moueam. CHA. Despicies ergo me temerè & indecorè in terra oberrantem, præsertim amicus, & nauigationis socius, tum & nostræ reip. ex parte legatum? Atqui cõueniret, ô Maiæ proles, illorum te etiã nũ meminisse, quod te uel sentinã exhaurire, uel remum agitare ne unquam quidem iusserim: quin tu interim, quãquam adeò robustus es humeris, in nauigij dorso porrectus stertis: aut si quã fortè ex umbris loquacem offenderis, cum hac inter nauigandum perpetuò con-

παρ' ὅλην τὴν πλεῦν διαλίγη. ἐγὼ δ' πρεσβύτης ὢν, τῶν δίκην ἴσον ἤλιον, ὀρθῶ μόνῳ. ἀλλὰ πρὸς τ' πατρὸς, ὦ φίλτατον Ἑρμόδιον, μὴ καταλίπῃς με. πρὶν σῦσαι δ' τὰ ἐν τῷ βίῳ ἅπαντα, ὅς τι κ' ἰδὼν ἐπανέλθοιμι, ὡς ἐμὲ σὺ ἀφῇς, ἐλθὼν τ' τυφλῶν διοίσω. καθάπερ γὰρ ἐκεῖνοι σφάλλονθ', διολισθάνοντες ἐν τῷ σκότῳ, ὥτω δὴ κἀγὼ σοι πάλιν ἀμβλυώττων πρὸς τὸ φῶς. ἀλλὰ σὸς, ὦ Κυλλήνιέ μοι ὁ ἀεὶ μεμνημένῳ τῶν χάριν. Ερ. Τστὶ τὸ πρᾶγμα, πλὴν ὧν αὖτιον κατασήσταί μοι. ὁρῶ γὰρ ἤδη τ' μισθὸν τ' πρὸς γήσιος, ἐκ ἀκόνυλον παντάπασιν ἡμῖν ἐσόμενον, ἀπεργυρίου δ' ὅμως. τί γὰρ ἂν κ' πάθοι τις, ὁπότε φίλος τις ὢν διαβολὴ τοῦ; ταῦτα μὲν ὅμ σι ἰδὲν παθ' ἕκαστον ἀκριβῶς, ἀμήχανόν ἐστιν, ὦ πορθμεῦ· πολλῶν γὰρ ἂν ἐτῶν ὁ διατριβὴ γένοιτο. ἕτα ἐμὲ μὲν κυρτήσθαι διώρυχα, καθάπερ ἀποδράντα

fabularis: ego uero quantũuis senex, remigium agens duplex, solus remigo. At te per patrem obsecro, ô charissime Mercurio le, ne me deseras: sed ut nouo aliquo conspecto redeam, indica quæ nam in uita gerũtur. Quòd si tu me neglexeris, nihil planè ab ipsis cæcis differre uidebor. Vt enim illi lubrico gressu per caliginem titubant, ita ruri sus ego ad lucem tibi hallucinabor. Quin tu hanc mihi dabis gratiam, ô Cyllenie, perpetuò memori futuro? MER. Hæc profectò res uerberum mihi causſa existet, adeò ut iam hinc commonstrationis huius mercedem non sine tuberibus nobis fore prospiciam: obsequêdum tamen. Quid enim faciam, ubi amicorũ quispiã impellat? Principiò ergo ut omnia singulatim & examussim cõspicias, frustra ha

horas, ô portitor. nã hoc multorũ annorũ fuerit negociũ: de inde & ipsi mihi uerendum, ne interim tanquã transfugã

Iupiter

τὴν δὲ Διὸς, σὺ ἢ μὴ αὐτὸ κωλύσει ὑπεργεῖν τὰ τῶν θανάτου ὄργανα, μὴ τῷ πλήθει τῶν ἀρχῶν ἐμποδὼν, μὴ ὑπεραγωγέντα πολλὰ τοῦ χρόνου. καὶ ὁ τελώνης Αἰακὸς ἀγανακτήσει, μηδὲ ὀβολὸν ἐμπολῶν. ὡς ἢ τὰς κιφάλαια τῶν γυμνουμένων ἰδὼν, τὸ ὕδωρ σκιπτίσῃ. ΧΑ. αὐτὸς, ὦ Ἑρμῆ, ὧδε νόει τὸ βέλτιστον· ἐγὼ ἢ ὀλίγα εἶδα τῶν ὑπὸρ γῆς, ξένος ὤν. ΕΡ. τὸ μὲν ὅλον, ὦ Χάρων, ὑψηλά τινος ὑμῖν ἔδει χωρίου, ὡς ἀπ' ἐκείνου πάντ' ἄριστ' εἶναι. σὺ ἢ, εἰ μὴ ἐς τὸν ἐραστὴν κινδυνεύει δυσκόλως ἔχειν, ἐκ αὖ ἐκαμνον, ἐκ πεζοπορῆς γὰ αὖ ἀκμβῶς ἔπαυσα καθιππάρας. ἐπεὶ ἢ ὁ δῆμος, ἀεὶ ὀλίγοις ἀεὶ ξυνόντα, ὑπερβαστάσειν τῶν βασιλέων τοῦ Διὸς, ὥρα ὑμῖν, ὑψηλόν τι ὄρος ἀποσκοπῆν. ΧΑΡ. εἶδα, ὦ Ἑρμῆ, ἄπορ εἶναι λέγειν· ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὰν

Iupiter me abdiceti tibi uerò quo minus mortis munia peragere posses, fuerit impedimento: neque non Diis imperio detraxerit, cum ui delicet longo adeò tempore umbras adueheres nullas. Postremò & Aeacus, qui portorio colligendo præfectus est, stomachabitur, ut qui tanto tempore ne obolũ quidem lucrifecerit. Verùm qua uia ipsa rerum capita uidere possis, iam consilium nobis erit captandũ. CHA. Ipse ô Mercuri, quod optimum factu fuerit, uideris: ego uerò peregrinus cũ sim in terra, quid rerum hic agatur, nescio. MER. Breuiter, ô Charon, editiore aliquo loco opus erit, ut inde cuncta queas prospicere. Cæterùm si in ecolum subuolare tibi foret facultas, non laboraremus. Cum autem te, cui semper cum mortuorum simulachris commercium fuit, Iouis regiam calcare minimè liceat: iam tempus fuerit, excelsum aliquem montem disquirere. CHAR. Nosti, ô Mercuri, quæ ad nos inter nauigandum dicere consueuerim? siquidem

ἐπειδὰν πλημμύρᾳ ἐπίσταμαι· ἐπειδὰν δὲ τὸ πνεῦμα κατασίσασα, πλαγίᾳ τῇ ὀθόνῃ ἐμπέσῃ, καὶ τὸ κῦμα ὑψηλὸν αἴρῃ, τότε ὑμᾶς χρὴ ἐπ' ἀγκοίας πλεύσαντι τῶν ὀδόντων ἔξαλλα, ἢ ἀναδῆναι ὀλίγον τοῦ πολοῦ, ἢ σωτηριακῶς τῷ πνεύματι. ἐγὼ δ' ἂν τῶν ὑπερχόντων ἄγειν παρακελεύομαι ὑμῖν, αὐτὸς γὰρ ἀδύνατα τὰ βελτίω. κατὰ ταῦτα δὴ καὶ σὺ πρᾶττε, ὁπόσα καλῶς ἔχειν νομίζεις, κυβερνήτης νῦν γε ὤν· ἐγὼ δέ, ὥσπερ ἐπιβάτης νόμος, σιωπῇ παθήσομαι, πάντα πειθόμενος καὶ πλεύσαντί σοι. ΕΡ. ἀρθῶς λέγεις, αὐτὸς γὰρ ἔσομαι τί ποιητέον, παρεξευρήσω τῶν ἐναντίων σκοπῶν. ἆρ' ἂν ὁ Καύκασος ἐπιτήδειος, ἢ ὁ Παρνασσὸς ὑψικότερος, ἢ ἀμφοῖν ὁ Ὀλυμπος ἱκανοί; καί τοι ὁ φαῦλόν τι αὐμενῶ δῶ, ὃς τὸν Ὀλυμπον ἀπιδὼν, συνημμένον ἤδη τι τῇ ὑπεργῶσαι τῇ σὶ δῶ. ΧΑ.

siquidem ubi procellosæ uentorum flatus obliquo uelo incubuerint, ut in sublime tollatur fluctus: ibi uos, quæ est uestra imperitia, iubetis uel uelū trahere, uel pedem pauliſper accōmodare, uel etiam ipſius uenti curſum ſectari. at ego quie tem uos agere iubeo: ipſum enim me, quod optimum ſit, nō ignorare. Quin ergo & tu quidem hæc imitaris, & in præſentia quum ſis gubernator, quæ tibi conuenire uiſa fuerint, facito: ego uerò, ut eſt uectorum conditio, tacitus ſedebo, per omnia tibi iubenti obſecundans. MER. Rectè admones ô Charon. ipſe enim quid facto opus ſit, ſcieroz ac ſpeculam nobis idoneam inuenero. Num ergo Caucaſus idoneus, aut hoc altior Parnaſſus, aut utroq; eminentior Olympus ille? Atqui in Olympū mihi intuenti, non cōtemnendi cuiuſdam conſilij in mentem uenit: uerùm ad hanc rem tuo & labore & obſequio pariter erit opus.

CHAR.

Χά. πρίασθε, ἐπαμυνόσω γὰ ὅσα δυνατά. Ερ. Ομηρ& ὁ ποιητὴς φησι, τὼς Αλωέως υἱέας, λέγω γὰρ αὐτὼς ὄντας, ἔτι παῖδας, ἐθελῆσαί ποτε τῷ Ος σαν ἐν βάθρῳ ἀνασπάσαντας, ὠδιθέναι τῷ Ολύμπῳ, ἄνω τὸ Πήλιον ἐπ' αὐτῷ, ἐπαναβὰ ταύτῃ πλίμακα ἔχειν οἰομένους, ἐγὼ πρόσθασιν ἔπὶ τὸν ἐρανόν. ἐκάνω μὲν ἔν τῷ μεταξὺ (ἀταδάλω γὰ ἔγωγε) ἅπαντα ἐτιόντω. νῦν δὲ, ἐ γὰρ ἔχὶ ναῦν τῶν θεῶν ταῦτα βιαλύομεν) τί ἐχὶ οἰκοδομῶμεν ἐγὼ αὐτοὶ κατὰ τὰ αὐτὰ, ὠδιανυπιδῦντες ἐπάλληλα τὰ ὄρη, ὡς ἔχοιμεν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀναβιβάσθαι τὸν σοφιλῆ; Χά. ἢ ἀννοόμεθα, ὦ Ερμῆ, ἂν ὄντες αὐαβιβάσαι, ἀφάμενοι τὸ Πήλιον ἢ τῶν Οσσαν; Ερ. Διὰ τίνα ἂν οὖν, ὦ Χάρων; ἢ ἀξιεῖς ἡμᾶς ἀγχωνιστῆρας ἄνευ τῶν βριφυλλίων ἐκάνειν, ἢ ταῦτα διὲ ναφάρχοντας; Χάρ. ἐν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δοκᾶ μοι ἀπίδανόν τινα

CHA. Tuũ ergo fuerit imperare ô Mercuri: equidem pro mea uirili in omnib. pãrere conabor. MER. Homerus poeta dicit, Aloei filios, cum & ipsi duo essent, ad hæc pueri statuisse olim unà cum radicibus Ossam euulsum Olympo superimponere, deinde & huic Pelion: quòd arbitrarentur hoc pacto sufficientem se gradum & ascensum in cœlum habituros. Verùm bi adolescentuli cum impij essent, audaciæ suæ pœnas dederunt. Nos autem, qui hæc in deorum iniuriam minimè molimur, cur nõ & ipsi eandem uiam ædificamus, montẽ monti agglomerãdo, quò uidelicet exactiorẽ & cõmodiorẽ habeamus prospectũ? CHA. Et duobus nobis, ô Mercuri, uires suffecerint ad loco mouẽdũ uel Pelion, uel etiã Ossã? MER. Quidni ô Charõ? an tu nos abiectiores magisq; imbecillos infantulis illis iudicas? maximè quũ simus dij. CHA. Nequaq; sed res ipsa incredibilẽ q̃dam

τῶν μιγαλαργίαν ἔχειν.
Ερ. ἀπότυφος ἰδιώτης γὰρ εἶ, ὦ Χάρων, καὶ ἁπλῶς ποιητικὸς ὁ γεραιὸς Ομηρος, ἀπὸ δυοῖν στιχοῖν αὐτίκα ὑμῖν ἀμβατὸν ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν, ἅτε ῥᾳδίως συνταθείσης τῆς ὕλης. καὶ θαυμάζω δὲ σοι ταῦτα τοιαῦτα ὄντα ἀγνοεῖν, τὸν Ατλαντα δηλαδὴ φιλότι, ὃς τὸν πόλον αὐτὸν, ἐφ' ὧν, φέρει, αὐτίκα ἡμᾶς ἅπαντας ἀναδὺς ἢ ἴσως καὶ τὴν ἐμὲ ἀλλαξὶ πίεζει, τὸν Ηρακλέους, ὡς διαλάβοιτό ποτε αὐτὸ ἀναπαύσεως πρὸς ὀλίγον τὸν ἄχθους, ὑποθεὶς ἑαυτὸν τῷ φορτίῳ. Χά. ἀκούω καὶ ταῦτα· ἀλλὰ τῆς ἀλαζονείας ὅρα, σὺ αὖ ὦ Ερμῆ, καὶ οἱ ποιηταὶ ἀλαζόνες. Ερ. ἀλαζονεύεται, ὦ Χάρων· ἢ τίνα γὰρ ἔνεστι σοφὰ αὖθις ἐψεύδοντο αὖ; ὥστε ἀναμοχλεύσωμεν τὸν Οσσαν πρῶτον, ὥσπερ ἡμῖν ὑφηγεῖτο τὸ ἔπος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων Ομηρος, αὐτὰρ ἐπ' Οσσῃ Πήλιον εἰνοσίφυλλον· ὁρᾷς, ὅπως ῥᾳδίως ἅμα, καὶ ποιη-

magnifici operis oſtentatione cõtinere uidetur. MER. Non iniuria: ruſticus enim es, & in elegantia poeticæ minimè uerſatus. At egregius Homerus, duobus ſtatim uerſibus acceſſum nobis parauit in cœlum, adeò facilè congeſtis montibus. Porrò demiror hæc tibi prodigioſa uideri, quum tamen Atlãta non ignores, qui uel ſolum cœlum ipſum ferat, uniuerſos nos ſuſtinẽs. Sed et de fratre meo Hercule fortè audiſti, quomodo ipſe illi Atlanti in officium ſucceſſerit, ipſeq; ſe oneri, tantiſper dum ille interquieſceret, ſuppoſuerit? CHA. Audio ſanè huiuſmodi: an autem uera ſint, tu & poetæ uideritis. MER. Veriſſima, ô Charon: alioqui qua gratia uiri illi ſapientes mentirentur? Itaque quod felix fauſtumq; ſit, primùm Oſſam eruamus, quemadmodum carmen præſcribit, & ipſe architectus Homerus ſtat ſuper Oſſam, Pelion arborib. denſum. Vides quàm citra negociũ pariter, & quàm poeticè

ποιητικῶς; Περιεργασάμεθα; φέρε δῆτα, ἀναβὰς ἰδὼ ἐγὼ ταῦτα ἐκεῖνα, ἢ ὑποικοδομῶμεν ἔτι δύο ἢ τρεῖς, πάνυ κάτω ἔτι ὄντας ἐν τῇ ὑπωρείᾳ τοῦ ἐρωτος· ἀπὸ μὲν γὰρ τῶν ἑῴων μέρους Ἰωνία καὶ Λυδία φαίνεται· ἀπὸ δὲ τῶν ἑσπερίων, τὰ ὑπὲρ Ἰταλίας καὶ Σικελίας· ἀπὸ δὲ τῶν ἀρκτῴων, τὰ ὑπὲρ τὰς τοῦ Ἴστρου μόνα, πρὸς ἃ δὲ ἡ Κρήτη καὶ τὰ ταύτῃ σαφῶς. μισακινυῖται ὑμῖν αἱ πορθμοί, καὶ ἡ Σίτις, ὡς ἔοικεν, ἔτι ἡ Πραξαοὺς ὑπὲρ τῶν ὤμων. Χά. ὅπως ποιῶμεν. ὁρᾷς μόνον, μὴ λίαν πόρρω ὀρθρίσωμεν τὸ ὄρος, ἀπομηνύσωσι πῦρ τοῦ βαθύ, ἔτι συγκατάρρυφθέντες αὐτῷ, ὥσπερ τοῦ Ὁμήρου οἱ πολυμυθικῶς πειραθῶμεν, ξυσφιγγόντες τὰ ἡφαίστου. Ἑρμ. θάρρει, ἀσφαλῶς γὰρ ἕξει ἅπαντα. μετατίθει τὴν Σίτιν, ὦδι· συλλυθάδην καὶ ἡ Πραξαοὺς. ἰδού, κατάκειμαι αὖθις. ὦ ἔχει. πάντα ὁρῶ. ἀναβαίνει ἤδη καὶ σύ. Χάρ. ἄρειον, ὦ Ἑρμῆ,

poeticè effecerimus? Age hac mole conscensa dispiciam, nũ aut hæc faciãt satis, aut plura superstruere oportet. Papæ, quid hoc? Hæremus adhuc in ipsa cœli radice. Etenim ab oriente sole nix Ionia & Lydia conspiciuntur: ab occidente uerò non amplius Italia ac Sicilia. Porrò à septentrione, ea solũ quæ Istro adiacent, apparent. Illinc autem Creta, neque hæc admodum apertè. Quare, sicuti uidetur, & Oetã trãsponere oportet. postremò omnib. superimponẽdus Parnassus. CHA. Sic faciamus. At hoc solùm uide, ne plus æquo attenuãdo opus, ipsum tenui & fragiliusq; reddamus, ita ut tãdẽ unà cũ ipsa mole deturbati, Homericã illã ædificandi rationẽ nimis amarã experiamur, nimirũ caluarijs ex casu perfractis. MER. Bono animo es ô Charõ. res omnis in uado erit. tu Oetã trãspone, aduolutetur & Parnassus. En iterũ cõscẽdã. Bene habet, cũcta iã cõspicio: & tu nũc ascende. CHA. Manũ mihi porrige, ô Mercuri,

neque

πλὴν χάρμ, ἐ γὸ ὧδε μικρὰς μι πειρίτλω τλὼ μυχανλὼ ἀναβι βάσαι. Ερ. ἄγε κρὸς ἰλλῦρ ἰθι δας, ὦ Χάρων, ἅπασα, ἐκ ἰ νο δὶ ἄμφω, κὴ ἀσφαλῆ κὴ φι λοθλάμενα εἶναι, ἀλλ' ἔχε μου τ' δξιᾶς, κὴ φάδι μὲ κατὰ τ' ἀλιθυρῦ κατᾶμ. ὧγι ἀναλάμ βας κὴ σύ, κὴ ἰκάπορ δινάμενος ὁ Παρναασὸς ὄρι, μίαν ἰκά τερθε ἄκραν ἐπιλαβόμενοι, καθιζώμεθα. σὺ δὶ μοι ὅρα ἂν κύκλῳ πρόσιβλέπων, ἐκ σκόπει ἅπαντα. Χά. ὁρῶ γλῶ πολλὰ, κὴ λίμνλν τινὰ μεγά λλν περιβέβλσθαι, κὴ ὄρη, κὴ πό ταμὸς τ' Κωκυτ' κὴ Πυριφλε γέθοντος μίζονας, κὴ ἀνθρώπες πάνυ σμικρὸς, πάντινας φα νὰς αὐτ'. Ερ. πόλλας ἰκεῖνά σσιν, ἐς φιλὸς ἶναι νομίζις. Χά. οἶδα, ὦ Ερμῆ, ὡς ἀλλ' ἡμῖν πίπραπτ', ἀλλὰ μάτλω τ' Παρναασὸν αὐτῇ Κασταλίᾳ,

ne que enim paruam ac humilem molem me facis ascendere. NBR. Si singula contueri gestis ô Charō, discrimuni te committas oportet. Non enim ita comparatum est, ut simul & extra periculum sis constitutus: & tamen, quae cupis, licebit spectare. Postremò hac mea dextra nitere, ac pedetentim scandēdo, ne in lubrico pedem figas caue. Nunc omni ex parte res bene se habet, quū & tu superaris. Iam uerò quoniam bicipiti uertice prominet hic Parnassus, uterq; altero occupato consīdamus. Tu autem nunc oculis in orbem mihi ductis, intuere uniuersa. CHA. Terram uideo amplam, ac paludem quandam ingentem, quae undique terram circumfluit. Tum montes ac fluuios & Cocyto & Phlegethonte ampliores. Ad haec, homines admodum exiles, pariter & horū nidulos quosdā. NBR. Vrbes illae sunt, quos tu nidos arbitraris. CHAR. Vides quàm nihil nobis tanto labore sit effectum? quin frustra sede mouimus Parnassum unà cum Castalio, tum

&

κὴ τλῶ Οετλω κὴ τὰ ἄλλα ὄρη μιζηνενήσαμεν. Ερμ. ὅτι τί; Χά. ἀδύνατον βλέπειν ἐγωγε ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς σκοπῆς, βουλόμενον ἢ κάτω ἀεὶ ὁρᾶν αὐτὰ μόνον, ὥσπερ ἐν γραφαῖς σκιαγραφίαν, ἀλλὰ καὶ αὐθρώπους αὐτοὺς, καὶ πραττοντας, καὶ διαλεγομένους, ὥσπερ ὅτε μοι τὸν πρῶτον ἐντυχὼν ἄφνω γελῶντα, καὶ ὅρα μὴ ὅ, τι γελῶμι. ἀκούσας γάρ τινος, ὕφλω ὀλίγα προβαλών. Ερ. τί ἦν τοῦτο; Χά. ὦδί πέπων, εἶμι, πλησθεὶς ἑταίρου τινὸς τῶν φίλων, ἐς τλῶ ὑστεραίαν μάλιστα ἥξω, ὅρα. καὶ μεταξὺ λέγοντος, ἀπὸ τοῦ γείτονος κέραμίς ἔπεσεσα, ἐκ οἰκ ὀλίγου κινήσαντος, ἀπέκλασε αὐτόν. ἐγίλασα ἔγω, ὡς ἐπιτιλοῦντος τλῶ ἑταίρου. εἶπα δὲ καὶ αὐτῷ ὑποκαταβάντι, ὡς μᾶλλον βλέπειμι καὶ ἀκούμι. Ερμ. ἐχ' ἀρίστως, καὶ ἦτο γε ἐγὼ ἰάσομαί σε, κὴ ὀξυδορκίσατον

et Oetã cæteros q̃ mõtes omneis. MERC. Quid itaq̃ CHA. Equidẽ è sublimi ex acte despicio nihil: desiderium autẽ erat non urbes solum, neque montes ipsos tãquam in tabula depictos intueri, uerum & homines ipsos, tum quæ faciant, quæq̃ loquantur, exaudiret haud secus ac prius cũ tu obuium mihi factus ridentem conspiceres, ac quidnam ridere percunctareris. Nam cum ridiculum quiddam audirẽ, mirum in modum delectabar. MER. Quódnam hoc erat? CHAR. Cum quidam ab amicorum quopiam ad cœnam, opinor, uocatus esset, in posterum (inquit) diẽ ueniam, maximè. atq; interim dum hæc diceret, tegula quædam nescio quo deturbante à tecto in caput huic irruens, ipsum necauit. Risi ergo hominem, ut qui promissa minimè præstaret. Sed & nunc quò magis audiã, magisq; uideam, descendendum mihi censeo. MERC. Quietus es. nam & huic malo remedium inuenero, atque incantatione qua-

ἀφρίψατον ἐν βραχεῖ ἀποφα-
θῆ, πῶς ὁ μύρτις τινὰ ἡμῖν πρὸς
ἕτερα ὑπῳδὴν λαβών. καὶ εἰδὼς
εἴπω τὰ ἔπη, μίμησιν μηνίτι
ἀμβλυώττῃς, ἀλλὰ σαφῶς πάν-
τα ὁρᾷν. Χά. λέγε μόνον. Ερ.
Ἀχιλῆι δ' αὐτοὶ ἀπ' ὀφθαλ-
μῶν ἕλον, ἢ πρὶν ἐπῆεν, ὀφρ'
εὖ γνοίσῃς ἠμὲν θεὸν, ἠδ' ὃς κἀκεῖ
ὄρα. Χά. τί ὄφελος; Ερ. ἴδιε
δρᾶς. Χά. σκάφους γε. τυφ-
λὸν ἐλυγκεῖς ἐπαινεῖς, ὡς πρὸς
ἐμέ, ὅς τι σὺ λῷ ἐὼν τούτῳ προσ-
ἔοικα μι, κἠ ἀπεκρίνω ὁρῶντα
γε. ἀλλὰ βέλτιον κατὰ τὸ ὁ μύρτις
ἄγωμεν ὁρμᾶσθαι, ὡς μάθῃς ὁ-
κοῖόν μι ἐμιλεῖτο πρὸς μὲ τῶν ὁ-
μήρου; Ερ. κἠ πόθεν σὺ ἔχεις
τί τῶν ἐκείνου ἐθέλεις, τοιοῦτος
ἐὼ κἀγὼ προσκυνητὸς ὦν; Χά. ἐ-
ρᾷς; ὀνειδιστέον τοῦτό γε τῶν
τέχνων. ἐγὼ γὰρ ἐκεῖνα διεπέρ-
μευσα αὐτὸν ἀποδεσόντα,
πολλὰ ῥαψῳδῶν ἀκού-
σας, ἔνιον ἔτι μίμνημα· καί-

nequadam ab Homero accepta, uidendi aciem acutissimam tibi uel breui reddidero. Ac posteaquam carmina ipsa pronunciaro, memor sis non amplius hallucinari, uerùm aperte cuncta contueri. CHAR. Dic solum. MERC.

Dimoui nubem, uisum quæ texerat antè,
Vt tandem agnoscas qui sint hominés ue, deíue.

CHA. Quid est? MERC. An non iã uides? CHAR. Maximè, cæcus sanè Lynceus ille, si mecum componatur. Itaque deinceps hoc primùm me uelim doceas, mihiq; percunctanti respondeas. Sed heus tu, uin' & ipsum me Homericis uersibus tecum agere, quò uidelicet intelligas, neq; ipsum me ab Homeri elegantia abhorrere? MERC. Vnde tu quæ sò illum aliquid scire possis, nauta cum sis, et cum remis rem habeas? CHAR. Vides, opprobria sunt hæc in artè. At ego eum illum uita iam functum traijcerè, multa ex ordine cauentè audiui, quorũ nõnulla adhuc in memoria hærent. Porrò tem-

τιν χειμὼν ὑμᾶς ἐ μικρὸς τόν τι κατέλαβεν. ἐπεὶ γὰ ὕφεστα ἐξαίφνης ὁ πάνυ ἄσιτόν τινα ὦν ἀλλὰ τοῖς πλέουσιν, ὡς ὁ Ποσειδῶν σωθέντας τὰς νηΐλας, καὶ ἀταράξι᾽ τ᾽ πόντου, ὥσπερ τὸ μύλω τινὰ, ἐμβαλὼν τὴν δίαιναν, καὶ πάσας τὰς θυέλλας ὠρόθυνε, καὶ ἄλλα πολλὰ κυκῶν τὴν θάλασσαν ὑπὸ τ᾽ ἐπῶν, χειμὼν ἄφνω καὶ γνόφος ἐπέπεσεν, ὀλίγου δεῖν πᾶσι διαφθεῖραι ἡμῖν τὸν πλοῦν, ὅτε πρὸς καὶ ναυτιάσας ἐκεῖνος, ἀπέμισε τ᾽ βορβόρων τὰς πολλὰς αὐτῇ Σκύλλᾳ καὶ Χαρύβδει καὶ Κύκλωπι. Ερ. ὃ χαλεπὸν ὄν ἔῳ, εἰ τοσοῦτο ἐμοῦ ὀλίγα γὰρ διαφυλάττειν. Χά. ἀπὶ γάρ μοι. Τίς γὰ ὁδ᾽ ὅστις πάχιστος αὐτῶν, ὃν ὁρῶ τινα, Ἔξοχος καὶ θρώπων πιφαλὴν, καὶ δυφίας ὤμους. Ερ. Μίλων ἔστος, ὁ ἐκ Κροτωνιάτης ἄθλητής. Ἐπαινοῦσι δ᾽ αὐτῷ οἱ Ἕλληνες, ὅτι τ᾽ ταῦρον ἀράμενος, φέρει διὰ τ᾽ σταδίου μέσου.

rò tempestas non mediocris tum nobis incubuit. Etenim posteaquam cantilenã quandam nauigantibus non admodum prosperam neq; salutarem fuisset auspicatus, carminum ui impulsus Neptunus, & nubes cõuocauit, atque tridente uelut unco quodam hamo iniecto, cùm fluctuum procellas excitauit, tum alijs multis turbis uniuersum miscebat mare, adeò ut parũ abfuerit quin tempestas quæ unà cum deus sa caligine imminebat, nauem nobis subuertisset. Tum ergo & ille nauseabundus, bonam carminum partem Scyllæ & Charybdi euomuit: sed et Cyclopi. MER. Non ergo difficile fuit, extãto uomitu paucula aliqua reseruare. CHAR. At dic mihi,

Crassus & ille quis est, uir magnus, conspicuusq;,
Vertice sublimi, atque humeris latissimus amplis?

MER. Milo Crotoniata hic est athleta. Applaudunt aũt ei Græci, quòd taurũ sublatum solus per meduũ ferat stadiũ.

CHAR.

Χά. καὶ πόσου λιπαύτροφον αὖ τὸν μὲ, ὦ Ἑρμῆ, ἐπαινοίης, εἰ αὐτόν σοι τὸν Μίλωνα μετ' ὀλίγων ξυλλαβὼν, ἐνδύσομαι τὸ σκαφίδιον, ἐπίτηδες ὑπὲρ ὑμῶν, ὑπὸ τῶ ἀμαχητὶ τῶν αὐτοκρατεστάτω καταπαλαισθέντα τῷ θανάτῳ, μηδὲν ξυνιέντα ὅπως αὐτὸν ὑποσυλίσω; πῶς οἰμώξεται ὑμῖν ἀλλαλὰ, μεμνημένος τῶν στεφάνων τούτων, καὶ τῆς πρότερον ὑμῶν ὑπερηφανείας, θαυμαζόμενος καὶ τῇ τῶν ταύρων φορᾷ. τί δ' ἂν οἰκθείμεν ἄρα ἐλπίζων αὐτὸν καὶ ἐνθυμεῖσθαί ποτε; Ερ. πάθοι γὰρ ἐκεῖνος θανάτου νῦν μνημονεύσας ἐν ὑμῖν τοσοῦτος ὤν; Μά. ἴσα τοῦτο, ὅτι οὐ μὰ ἡμᾶς γέλωτα ὑμῖν παρέξονται, ὁπότ' αὖ πλοῦν μὴ δι' ἐλπίδα, ὡς ὅπως ταῦρον ἔτι ἄρασθαι δυνάμεως. σὺ δὲ μοι ἐνταῦθα ἀπὸ, τίς τ' ἂν ἦσθ' ἄλλος, ὁ σεμνὸς αὐτὸς; ὡς ἔλαθον

CHAR. At quanto iustiori causa ô Mercuri ipsum me laudibus ueherent, qui paulo pòst ipsum tibi Milonem, quàtus est, correptum in nauiculam imponam? nempe ubi à morte inuictissimo aduersario lucta superatus ad nos uenerit, quando nec ipse planè intelliget qua cruris implicandi ratione sit deiectus: tum profectò nobis plorabit, recordatus & harum coronarum, & huius applausus. Nunc autem quia propterea quòd taurũ gestarit, est admirationi, grandia sapit, ac mirificè sibi placet. Quid ergo de ipso arbitrabimur? Num quòd mortem etiam aliquando sibi imminere speret? MER. Quid? ille mortis recordaretur in tanto flore? CHA. Missum hunc face, ô Mercuri, risum nobis haud ita mul-

tò pòst exhibiturum, quando uidelicet nobiscum nauigans, ne culicem quidem amplius, nedum taurum ferre potuerit. Sed illud tu mihi dicas uelis, quis alius ille uir grauis, ac seueritate quadam uerendus, nec tamen Grae-

cus

λω, ὡς ἔοικεν ἀπὸ γᾶς τ' τοιᾶσδε. Ερ. Κῦρος, ὦ Χάρων, ὁ Καμβύσου, ὃς τὴν ἀρχὴν πάλαι Μήδων ἔχοντων, νῦν Πέρσαις ἦδη ἐποίησεν εἶναι. καὶ Ασσυρίων ἐναγχος ἄτοπ' ἐκράτησε, καὶ Βαβυλῶνα παρεσκεύασται, καὶ νῦν ἐλαύνοντι ἐπὶ Λυδίαν ἔοικεν, ὡς παθεῖν τ' Κροίσου, ἄγει ἀπάντων. Χά. ὁ Κροῖσος δ' ὃς πάρεστι κἀκεῖνός δεῦρο; Ερ. ἐκεῖσε ἀπόβλεψον δὴ τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν, τὴν τὸ φιλάργυρον τεῖχος, Σάρδεις ἐκεῖναι, καὶ τ' Κροῖσον αὐτ' ὁρᾷς; ἤδη δὲ πλέονος χρυσοῦ παθήμενον, Σόλωνι τῷ Αθηναίῳ διαλεγόμενον; βάλε ἀπόσκεψαι αὐτ', ὅ, τι καὶ λέγουσι; Χά. πάνυ μὲν οὖν. Κρῖ. ὦ ξένε Αθηναῖε, ἆθλόν γάρ μοι τ' πλοῦτον, καὶ τὰς θησαυρὸς, καὶ ὅσον ἄσημ' ἐστὶ χρυσός ὄντιν' ἡμῖν, πρὸ τῆς ἄλλης εὐδαιμονίας, ἐπεί μοι, ἵνα σὺ τ' πάντων εὐθρώπων εὐδαιμονέστατον ἔναι; Χάρ. τί ἄρα ὁ Σόλων ὁρᾷ:

cus, quantum ex peregrino habitu cõiici poteſt? MER. Cyrus, ô Charon, Cambyſis filius, qui imperium quod olim Medi obtinebant, ad Perſas tranſtulit, atque idē Aſſyrios nuper deuicit, & Babylonem expugnauit: ad hoc exercitum in Lydiam traducere iam parat, hoc iam in animo deſtinans, ut Cræſo ſuperato imperium habeat in omnes. CHA. At Cræſus ubi tandē ille? MER. Illorſum oculos deflecte in magnam illam arcem, quæ triplici muro eſt ſepta, Sardeis illæ. An non Cræſum ipſum uides in aureo ſedentem ſolio, ac cum Solone illo Athenienſe diſſerentem? Vis auſcultemus, qua de re uerba faciant? CHA. Volo, ô Mercuri. CROE. O hoſpes Athenienſis, quia iam diuitias noſtras uidiſti, theſauros ſcilicet, & quantum nobis auri ſit rudis, tum et aliam ſupellectilem preciosam: dic mihi, quémnam omnium hominũ felicißimum arbitratus? CHA. Quid tandem dicet Solon?

Ερ. Δάρρει, ἀλλ' ἀγχινῆς, ὦ Χάρων. Σό. ὦ Κροῖσε, ὀλίγοι μὲν οἱ σὺ λέγεις. ἐγὼ δὲ ὧν οἶδα, Κλεόβιν καὶ Βίτωνα ἔγωγε μακαριωτάτους γεγενῆσθαι, τοὺς τῆς ἱερείας παῖδας. Χά. τοὺς Ἀργείους φημὶ ἔγωγε, τοὺς ἅμα πρώην ἀποθανόντας, ἐπεὶ τὸν μητέρα ὑπεδύοντες, ἅλκυσαν ἐπὶ τὸ ἀπέρων, ἄχρι πρὸς τὸ ἱερόν. Κροῖ. ἔγωγε, ἐπειτωσαν τὰ πρῶτα ἐκεῖνοι τῆς εὐδαιμονίας· ὁ δεύτερος ὅ τίς ἂν ἂν; Σό. Τέλλος ὁ Ἀθηναῖος, ὃς ἐν τε ἐβίω, καὶ ἀπέθανεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Κροῖ. ἐγὼ δὲ πάθαρμα, ὅσου δὲ καὶ σὺ δύναμαι ἄνεσ; Σό. ἀλλὰ οἶδα, Κροῖσε, ὡ μὴ πρὸς τὸ τέλος ἀφίκῃ τοῦ βίου. ὁ γὰρ θάνατος ἀναιβὺς ἐλαχίστων τῶν τελευτῶν, καὶ τὸ ἄχρι πρὸς τὸ τέρμα εὐδαιμόνως διαβιῶναι. Χά. πάλλαγε, ὦ Σόλων, ὅτι ἡμῶν ἐκ ἐπιλέλησαι, ἀλλὰ τὸ προθυμεῖσθαι αὐτὸ ἀξιοῖς τεχνίδαι λῶ περὶ τῶν τοιούτων κρίσιν. ἀλλὰ τίνας ἐκ

MER. Ocioſo es animo, nihil ô Charō uel ingenero ſum, uel contemnendum. SOL. d Felices quidem admodum pauci : uerùm ex his quos ego noui, Cleobin & Bitonem ſacerdotis filios arbitror felicißimos exti tiſſe. CHA. Argiuæ ſaccerdotis hic dicit : qui nuper poſtquam matrem uehiculo inſidentē ad ſacrarium uſq; ipſi iugū ſubeūtes, adduxiſſent, è uiuis ſtatim exceſſerunt. CROE. Eſto, habeant illi felicitatis primas: at quis tenebit ſecūdas? SOL. Tellus Athenienſis, qui præterquam quòd bene uixit, mortem etiam pro patria obire non recuſauit. CRœ. Ego uerò, ô ſcelus, non tibi uideor felix eſſe? SOL. Nōdum ô Crœſe ſtatui, quòd necdum ad uitæ metam per ueneris. rectiſſimus enim eius rei index ac certißimus mors ipſa exiſtit, & uita ad finem uſq; feliciter perducta. CHAR. Optimè facis ô Solon, quòd noſtri non es oblitus, quoniam cymbam ipſam his de rebus iudicare cenſes. Sed quinam illi quos

κάνους ὁ Κροῖσος ἐκπέμπει, ἢ τί κῆ ἔστι τ' ὤμων φέρουσι; Ερ. πλίνθους τῷ Πυθίῳ χρυσᾶς ἀναστήσουσι, μισθὸν τ' χρησμῶν. ὑφ' ὧν κῆ ἀπολεῖτ' μικρὸν ὕστερον. φελόμαντις ἦ αὐὴρ ἐκτύπως. Χά. ἐκεῖνο γὰρ ὄφελον ὁ χρυσὸς, τὸ λαμπρὸν, ὃ ἀπεφίλβε τὸ ὕπωχρον μετ' ὀρυθήμα τὸς; νῦν γὰ πρῶτον εἶδον; ἀπάλαι ἀά. Ερ. ἐκεῖνο, ὦ Χάρων, τὸ ἀοίδιμον ὄνομα, κῆ πολεμιάχατον. Χά. κῆ μὰν ἐχ ὁρῶ ὅ, τι ἀγαθὸν αὐτῷ πρόσεστιν, ἐμὲ μὲν οὖν τ' μόνον, ὅτι βαρύωνται οἱ φθονοῦντ' αὐτό. Ερ. ἐγὼ οἶδα, ὅσοι πόλεμοι διὰ τ' το, κῆ ὑβρεις καὶ κῆ λησφόρια, κῆ ἐπορκίαι κῆ φόνοι καὶ δόμοι, καὶ πᾶσ μακρὸς, κῆ ἐμπορίαι κῆ δουλεῖαι; Χά. διὰ τ' το, ὦ Ερμῆ; τὸ μὲν πολὺ τ' χαλκὸν ἦ διαφέρον; οἶδα γὰρ τ' χαλκέα, ὀβολὸν, ὡς οἶδα, παρὰ τ' παπαπολύπων ἑκάστ' ἐκλέγων. Ερ.

quos Croesus emittit, aut qd humeris gestant? MER. *Aureos* Pythio *lateres dicat, oraculi eius mercedem, cuius beneficio paulò pòst peribit. Est uir ille plus æquo uatibus deditus, adeò ut omnino ex ipsis pendeat.* CHA. *Et illud est aurum splendidum scilicet, quodq; suppallidè refulget ruboreè nunc enim, quum antè iam sæpe de eo audierim, ipsum primùm uideo.* MERC. *Hoc celebre illud est nomẽ, cuius gratia tantopere pugnatur.* CHA. *Atqui non uideo quónam precio commẽdetur: nisi hoc forte ad rem pertinet, quòd qui ferunt, eo grauantur.* MER. *Non enim nosti quot huius gratia bella, quot insidiæ, quot latrocinia, quot periuria, quot cædes, quot uincula, quãq; longinqua nauigatio, quot mercaturæ, quot seruitutes.*

CHAR. *Propter hócne ô Mercuri; quòd parum ipsi æri præstat? Nam æs noui, ut qui à singulis uectoribus (quod & tu ipse non ignoras) obolum cum delectu accipiam.*

Ερ. ναί. ἀλλ' ὁ χαλκὸς μὲν πολύς, ὥστε ἀ πάνυ σπανίζεται ἀφ' αὐτῶν. Κρ. τὸν δὲ ὀλίγον ἐν πολλῇ τῇ βάθει οἱ μεταλλεύοντες ἀνορύττουσι, πλὴν ἀλλ' ἐν ᾗ γῆς ηὗρέ τις, ὥσπερ ὁ μόλιβδος, καὶ τἆλλα. Χα. λευκόν τινα λίγεις τῶν ἀνδρώπων τὸν ἀβελτηρίαν, οἷ τοσοῦτον ὄγκωτα ὁρῶσιν ὑχρῦ καὶ βαρέως κ]ήματος. Ερ. ἀλλ' ὁ Σόλων γε ἐκεῖνος, ὦ Χάρων, ὁρᾷν αὐτὸ φαίνεται, ὡς ὁρᾷς. πανταχοῦ γὰ τῦ Κροίσου, καὶ ἡ μεγαλαυχίας τῦ βαρβάρου. καί μοι δοκᾷν, ὄρθιόδαί τι βέλτιον αὐτὸν, ἐπακούσομαι δ' ἔγ. Σόλ. εἰπέ μοι, ὦ Κροῖσε, οἴει γάρ τι διαφέρειν τῶν πλούτων τούτων τὸ πύθιον; Κροῖ. νὴ Δί', ἐ γάρ ὄγκον αὐτῷ ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα δοῦναι τοιοῦτον. Σόλ. ὥστε μανικόν οἴει τὸν θεὸν ἀποφαίνειν, εἰ κ]ήσατο ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ πλούτοις χρυσᾶς; Κροῖ. πῶς

MER. Est ita ut dicis, ô Charon: uerùm æs, quia magna est eius copia, non est in precio: auxū uerò, & huius quidem parum, bi qui terræ uenas scrutantur, ex imo mensō profundo effodiunt. attamen ex terra prouenit, quemadmodum & plumbum, & reliqua metalla. CHA. Insignem quandam hominum stulticiam narras, qui tanto amore prosequuntur rem tum pallidā, tum etiam grauem. MER. At Solon ille aurum minimè mirari uidetur, ut & planè uides. Nam cum Crœsum ipsum, tùm uerò maximè hominis barbari iactantiā deridet, adeò ut uideatur etiam mihi hac ipsa de re Crœsum uelle percunctari. Quamobrem auscultemus. SOL. Dic mihi, ô Crœse, putás ne laterum horum indigere Apollinem? CROE. Per Iouem. nullum enim ipsi est donarium Delphis suspensum tam magnificum. SOL. Arbitraris ergo te Deum beatum reddere, si inter alia multos tuo beneficio & aureos lateres possideat? CROE. Quid

nú?

γὰρ ἔ; Σό. πολλάν μοι λέγεις, ὦ Κροῖσε, πρόφασιν ἐν τῷ ἀρχῇ, ἐὰν ἐκ Λυδίας μεταφέρειν δεῖ τὸ χρυσίον διὰ σὲ αὐτὸν, ἵνα ἐπιθυμήσωσι. Κροῖ. πῇ γὰ τοσοῦτον ἂν γένοιτο χρυσὸς, ὅσος παρ' ἡμῖν. Σ. ἔπι μοι, σίδηρος ἢ φύεται ἐν Λυδίᾳ; Κροῖ. ἐ πάνυ τι. Σό. ἦ βέλτιόνος ἀρα ἐνδεὴς ἐστι. Κροῖ. πῶς ἀμείνων ὁ σίδηρος χρυσίου; Σό. ἰὼ ἀποκρίνη μᾶλλον ἀγαθὸς εἶ, μάθοις ἄν. Κροῖ. ὁρᾷτε, ὦ Σόλων. Σό. πότερον ἀμάχους οἱ σώζοντες τινὰς, ἢ οἱ σωζόμενοι πρὸς αὐτῶν; Κροῖ. εἰ σώζοντες δηλαδή. Σό. ἆρ' ἂν μὴ Κῦρος, ὡς λογισθεῖς σὲ τινὸς, ἐπὶν Λυδοῖς, χρυσᾶς μαχαίρας σὺν ποιήσῃ τῷ στρατῷ, ἢ ὁ σίδηρος αὐαγκάσει τό τε; Κροῖ. ὁ σίδηρος δηλαδή. Σό. ἡκὲ δίγε μὴ ἔτυμα φασισθάσαι, οἴχοιτο ἂν σοι ὁ χρυσὸς ἐς Πέρσας αἰχμάλωτος. Κροῖ. σὺφήμει, ὦ ἄνθρωπε.

ni? SO. Magnâ mihi pertinacitate in cœlo narras ô Cræse, si deos, cum fortè desiderent, aurum ex Lydia aduehere oportebit. CRŒ. Vbi enim alibi auri proueniret tantum, quantũ apud nos? SOL. Rursus illud mihi dicito: ferrum in Lydia nascitur? CROE. Non temerè. SOL. Potioris ergo rei indigi estis. CROE. Quinam? ferrum præstantius auro? SOL. Si citra stomachum respondere uelis, facilè quidem intellexeris. CROE. Interroga tu modò ô Solon. SOL. Vtri præstantiores? an qui seruãt ac defendunt, an qui seruãtur et defendũtur? CROE. Qui seruãt profectò. SO. Quid ergo? Si (quemadmodum quidam narrant futurum) Lydos Cyrus adortus fuerit, aureósne gladios militi tuo facies, an ferro tum erit opus? CROE. Ferro sanè, ferro. SOL. Et si huius copiam non apparaueris, futurum ut egregium illud aurum captiuum ad Persas abeat. CROE. Bona uerba, ô homo.

Ηλ. μὴ γένοιτο μὴν ἄμεινον ἄτω ποιῶντα, φαίην δ' ἂν ἀμείνω τῶν σιδήρεον ὁμολογῶν. Κροῖ. ἀπὸ τοίνυν τῷ θεῷ πλάσας σιδηρᾶς πλίνθους ἀναπείσαι με, τὸν δὲ χρυσὸν ὀπίσω αὖθις ἀναπαλαῖν; Σό. ἀλλὰ σιδήρου γε ἀμείνους γε διάσεται. ἀλλ' εἰ τι χαλκοῦν, ἢ τι χρυσοῦν ἀναθῇς· ἄλλοις μέν ποτε κτῆμα ἢ Ερμιονεῦσιν ἴσως ἀναπεμπόμενος, φωκεῦσιν ἢ Βοιωτοῖς, ἢ Δελφοῖς αὐτοῖς, ἢ τινι τυράννῳ λαβών. τὸ δὲ θεῖον ὀλίγου μέλει τῶν σῶν χρυσοποιῶν. Κροῖ. ἀεὶ σύ μου τῷ πλούτῳ προσπολεμεῖς, ἡδὲ φθονεῖς. Ερ. ἀφίες ὁ Λυδὸς, ὦ Χάρων, τὸν παῤῥησίαν, καὶ τῶν ἀληθείαν τῶν λόγων, ἀλλὰ ξένην αὐτῷ δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, οἷόν ἐστι καὶ ἄδοξον καὶ ἀσχήμονα τὸ ὑπερτιθέμενον ἀληθόρρως λέγειν. μεμνήσεται δ' ἂν μικρὸν ὕστερον τῶν Σόλωνος, ὅταν αὐτὸν δέῃ ἀλοῦντα, ἐπὶ τῶν πυρῶν ἀναβαίνειν τὸν Κῦρον ἀναχθέντα. ἥκουσα

SOL. Dij meliora uelint, quàm ut hæc hoc modo fiãt. Verùm in hac uia uideris ferrũ auro nobilius fateri. CROE. Ferreos ergo lateres Deo me consecrare iubes, aurum autẽ reuocare? SOL. Neque ferro ille indignerit: seú sit æs siue aurum dicaris, alijs fortè futuram prædam ac possessionẽ suspenderis, & id quidem aut Phocensibus, aut Bœotijs, aut Delphis ipsis, aut etiam prædoni alicui tyranno. deus autẽ aurifices tuos planè nihil moratur. CRŒ. Semper tu quidem diuitias mihi inuides & oppugnas. MERC. Non ferè delicatus hic Lydus, ô Charon, uerborum et libertatem, et ueritatem: quin ei peregrina quædam res & noua uidetur, hominem obscuro loco natum, ac pauperem, ea quæ urgeant, intrepidè dicere. Atqui haud ita multo post Solonis recordabitur, nimirum quando eum à Cyro captum, in constructum rogum oportebit conscendere.

Nam

ἔκυνσα γὰρ τῆς Κλωθὸς πρόλω ἀναγινωσκούσης τὰ ἐπάνω ἐπιπεπλωσμένα, ἐν οἷς ἦσαν ταῦτ' ἐγέγραπτο, Κροῖσον μὲν ἁλῶναι ὑπὸ Κύρου, Κῦρον δὲ αὐτὸν ὑπ' ἐκείνου τῆς Μασσαγέτιδος ἀποθανεῖν. ἑρᾷς τὴν Σκυθίδα, τὸν ἐπὶ τῷ ἵππῳ τοῦ λουτροῦ ὀχλαύνουσαν; Χά. νὴ Δία. Ερ. Τῶμυρις ἐκείνη ἐστί, καὶ τὸν κεφαλὸν γε ἀποτιμωμένη τῷ Κύρῳ αὖτις, ὅν ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος. ὁρᾷς δὲ καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς, τὸν νεανίσκον; Καμβύσης ἐκεῖνός ἐστιν, ὅστις βασιλεύσει μετὰ τὸν πατέρα, καὶ μυρίας σφαλεὶς ἐν τῇ Λιβύῃ καὶ Αἰθιοπίᾳ, τὸ τελευταῖον μανεὶς ἀποθανεῖται, ἀπεκτάνας τὸν Απιν. Χά. ὦ πολλοῦ γέλωτος· ἀλλὰ νῶν τίς ἂν αὐτὴν προσβλέψειεν ἕτως ὑπερφρονοῦντας τῶν ἀλλων; ἢ τίς οὐ πιστεύσειεν, ὡς μετ' ὀλίγον οὕτως μὲν ἀχμάλωτος ἔσται, ὅστις ἢ τὸν κεφαλὸν ἕξει ἐμπλεων ἀσκῶν αἵματος; ἐκεῖνος

Nam quæ cuique Parcarũ fuso sint decreta, ipsam Clotho nuper legentem audiui, in quibus & hæc erant scripta: Cræsum quidem à Cyro captiuum duci, ipsum autem Cyrum à Massageti de illa necari. Viden' Scythicam illam fœminam candido uehentem equo? CHA. *Per Iouem.* MERC. *Tomyris est, quæ sua ipsius manu Cyri caput detruncatũ in utrem cruore refertum intrudet. Sed & filium Cyri uides adolescentem? Cambyses ille est. Is patre defuncto in imperium succedet. Ac ubi mille modis errarit & in Lydia, & in Aethiopia, tandem insania correptus, occiso à se Api, migrabit è uita.* CHA. *O risum inexhaustum. Sed numquis uel aspicere sustineat ipsos, adeò sibi præ cæteris placentes? aut etiam cui credibile uideri poterit, illum scilicet paulò pòst fore captiuum, hunc autem caput in utre sanguine pleno habiturum?*

ἐκεῖνος ἢ τίς ἐστιν, ὦ Ἑρμῆ, ὁ τὴν πορφυρᾶν ἐφεστρίδα ἐμπεπορπημένος, ὁ τὸ διάδημα, ὃν τὸν λαπτύλιον ὁ μάγειρος ἀναλίσκωσι, σὺν ἰχθῦσι κατατεμὼν νύσῃ ἐν ἀμφιῤῥύτῃ; βασιλεύς μέ τις δύσχιτ' ἄναξ. Ἑρ. σύγε πᾶρα λᾶς, ὦ Χάρων. ἀλλὰ Πολυκράτην ὁρᾷς τὸν Σαμίων τύραννον, πανδυσαίμονα οἰόμενον εἶναι. ἀταρ καὶ ὅτος αὐτὸς ὑπὸ τ' ἀκριτῶτος οἰκέτου Μαιανδρίου προδοθεὶς ὀρεί τῃ τὸ σκόλοπι, αὐασκολοπιδήσεται. ἄθλιος ἐκπεσὼν δὲ δυλαιμενίας ἐν ἀκμᾷ τ' χρόνου. καὶ τάχιστα γὰρ ὁ Κλωθὼ ἐκπέμψει. Χά. εἶγε, ὦ Κλωθοῖ, γε νικῶς καὶ αὐτὸς. ὦ βελτίστη, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτεμνε, καὶ αὐασκολόπιζε, ὡς ἐλάσσω ἄνθρωποι ὄντες ἐν τοσούτῳ δὲ ἐπαρεῖσθων, ὡς ἂν ἀφ' ὑψηλοτέρου ἀλγεινότερον καταπέσωσι. μέλλοι. ἐγὼ δ' γελάσομαι, τέως γνωρίσας αὐτ' ἕκαστον συμόν ἐν τῷ σκαφιδίῳ, μέτα πορφυρίδος καὶ διαδήματος καὶ τιάρας καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπιτηδείων. ἐπειδὰν δὲ ἐκπλεύσωμεν ἐς τὸ πέλαγος, ἐπιδείξω σοι καὶ τὸν Μιθρηδάτην καὶ τὸν Ἀριαράθην καὶ τὸν Ὀρόντην καὶ τὸν ἄλλους τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς καλούς, ἐπειδὰν ἀπορρίψω τοὺς ἀνδριάντας αὐτῶν καὶ τὰ ἐπιγράμματα ἐκκόψω τὰ ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτῶν γεγραμμένα. ἐκεῖνος δὲ ἐκεῖνος ἐστὶν ὁ τὸν Ἑλλήσποντον ζεύξας καὶ τὸν Ἄθω διορύξας καὶ τὴν Ἀσίαν τῇ Εὐρώπῃ προσβαλών; Ἑρ. ναί. Χά. ἀλλὰ τί ἐστὶν ὃ κλαίει; Ἑρ. ὅτι ἐν τῷ ἀναβαθμῷ ἐκείνῳ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐκάθισε καὶ ἐθεᾶτο τὸν στρατὸν διαβαίνοντα ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπὶ τὴν Εὐρώπην. Χά. ἀλλὰ τί ἐστὶν ὃ γελᾷ; Ἑρ. ὅτι ἐν τῷ ἀναβαθμῷ ἐκείνῳ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐκάθισε καὶ ἐθεᾶτο τὸν στρατὸν διαβαίνοντα ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν

λα, μήτε τιάραν ἢ πίλον χρυσοῦν περιζώσασθαι. ΕΡ. νὴ τὰ μὴ τούτων ὧδέ γε ἕξει. τὸν δὲ πλοῦτον ὧ Χάρων ὁρᾷς, τοὺς πλουτοῦντας αὐτῶν, τοὺς πολεμοῦντας, τοὺς δικαζομένους, τοὺς γεωργοῦντας, τοὺς ἀνειλοῦντας, τοὺς προσαιτοῦντας; Καὶ ὁρῶ ποικίλλων τινῶν τύρβην, νὴ μὰ τὸν ταραχῶδη τοῦτον βίον, νὴ τοὺς πόλεις γε αὐτῶν ἰσοπίους τοῖς σμήνεσιν, ἐν οἷς ἅπας μὲν ἰλαρόν τι κίνδυνον ἔχει, μάλιστα δὲ τὸν πλησίον κηρεῖ, ὀλίγοι δέ τινες, ὥσπερ σφῆκες, ἄγουσι τὴν ὑπολίπουσαν. ὁ δὲ περιπεπλεγμένος αὐτοῖς ἐν τοιαύτῃ ἔστ' ὄχλῳ, τίνες ἀσίν; ΕΡ. ἐλπίδες, ὦ Χάρων, καὶ λήματα, καὶ αὐλοί, καὶ ἀλαζονεία, καὶ φιλαργυρία, νὴ ὀργαί, καὶ μίσος, καὶ τὰ τοιαῦτα. τούτων δὲ ὁ ἄγυρις μὲν κάτω ξυναναμίμικται αὐτοῖς, καὶ ξυμπολιτεύεταί γε τὴ Δίκῃ, νὴ τὸ μισοῦν, καὶ ὑ ὀργὴ, ὁπόταν ἐξαπίνης περιστῶσιν αὐτοὺς, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μετέωρον ἀνακεκυφότες ἐπιβαίνουσιν ἀλλήλων, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἀναβαίνουσιν, ὥσπερ ἐπὶ βάθρων τινῶν ἢ κλιμάκων ἀναβαίνοντες. ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ τὰς ἁρπαγὰς ἀλλήλων ἐπιπηδῶσιν, ὥσπερ ἐπὶ τὰ ἄκρα τῶν δένδρων. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἀποπνίγονται ἔνιοι, καὶ ἀποκτείνουσιν ἀλλήλους, καὶ ἀποθνήσκουσιν ὑπὸ τῶν ἐπιπεσόντων. ἐκεῖνο δὲ ἐπὶ πᾶσι γελοῖον, ὅτι ἐπὶ τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐπαιρόμενοι, καὶ ἐπὶ τοσούτοις κακοῖς ἐπιπεσόντες, οὐδὲν ἧττον ἐπιθυμοῦσιν ἀλλήλων, καὶ ἐπιβουλεύουσιν, ὥσπερ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ. ΜΕΡ. ὁρᾷς ὦ Χάρων, καὶ ἐλπίδας καὶ φόβους καὶ ἀνοίας καὶ ὀργὰς καὶ ἐπιθυμίας καὶ ἔρωτας καὶ ἀπάτας καὶ ἐπιβουλὰς καὶ ἀλαζονείας καὶ τὰ τοιαῦτα; ΧΑΡ. ὁρῶ, καὶ ὀλίγου γε ἐπιλαβόμενος τοῦ πηδαλίου ἐπιστρέφω τὸν πλοῦν, ὡς μὴ ἐμπεσὼν εἰς τὸ μέσον τοῦτο τὸ κακὸν ἀπολέσω τὸν ἐπιβάτην. ΜΕΡ. ἀλλὰ μὴ δείσῃς ὦ Χάρων, ἐπὶ γὰρ τὸ ἀκρωτήριον τοῦτο ἀνάγαγε τὸ πλοῖον, ἐνθένδε γὰρ ἀκίνδυνος ἡ θέα. ΧΑΡ. ἀλλὰ ἀνάγω, καὶ ἐπιβεβήκασιν ἤδη ἡμῖν οἱ ἄνθρωποι. ΜΕΡ. ὁρᾷς ὦ Χάρων, ὅσα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἐθεάσω; ΧΑΡ. ὁρῶ, καὶ ἐθαύμασα τὴν ἀνθρωπίνην ἀνοίαν, καὶ ἐγέλασα πολλάκις, καὶ ἐλυπήθην ἐνίοτε, καὶ ἐμίσησα τὸ ἀνόητον τοῦτο καὶ ἀλαζονικὸν ζῷον. ΜΕΡ. ἀλλὰ τί ἐστιν ὃ ἐθαύμασας; ΧΑΡ. ὅτι ἐπὶ τοσούτοις κακοῖς ὄντες, οὐκ ἀπαλλάττονται τοῦ βίου, ἀλλὰ καὶ ἐπιθυμοῦσιν αὐτοῦ. ΜΕΡ. ἀλλὰ τί ἐγέλασας; ΧΑΡ.

καὶ ζηλοτυπία, καὶ ἀμαθία, καὶ ἀπορία καὶ φιλαργυρία. ὁ φόβος δὲ, καὶ ἐλπίδες, ὑπερφέρων τὰ μέλλοντα, ὁ μὲν ἐμπεσὼν ἐκπλήττει τὸν ἔχοντα, καὶ οὐ ποιῆσαι τι εἰᾷ· αἱ δ' ἐλπίδες ὑπὲρ κεφαλῆς αἰωρούμεναι, ἐπὰν μάλιστα εἰς τὰ ἄνω ἐπαρθῆναι αὐτῶν, ἀναπτάμενα εἰς οὐρανὸν, ἐκχυθέντας αὐτοὺς ἀπολιπεῖν, ὅπερ καὶ τὸν Τάνταλον κάτω φασὶν ἐν ἅδου ἐν τῷ ὕδατι. ὧν δ' ἀτενίσῃς, κατόψει καὶ Μοίρας αὖ ὑπὲρ πλοῦτον ἐκάστῳ τὸν ἄφαντον, ἀφ' ἧς ἐκτῆσθαι ξυμβέβηκε ἅπαντας ἐκ λεπτῶν νημάτων. ἐρᾷς, καθάπερ ἀράχνιά τινα καταβαίνοντα ἐφ' ἕκαστον ἀπὸ τῶν ἀφάντων; Χαρ. ἐγὼ παύομαι λεπτὸν ἐκάστῳ νῆμα ὑφιστάμενον τὰ πολλὰ, ἔστι μὲν ἐκάστῳ, ἔστιν δὲ ἄλλῳ. Ερ. ἀκούσῃς, ὦ Χαρίδημε. ἔοικα γὰρ ἐκείνῳ μὲν ὑπὸ τούτου φυσᾶσθαι, τούτῳ δὲ ὑπ' ἄλλου,

aemulatio: tum et imperitia, haesitantia, auaritia. Porrò metus & spes ipsos superuolitantes, ille quidem horrorem incutit, aliquando uerò tantùm trepidare facit: hæ autem supra caput in altum uergentes, ubi quispiam apprehendere conetur, in sublime uolantes aufugiunt, illis inhiantibus relictis: quod ipsum & Tantalum apud inferos abaqua patiuides. Quòd si acrem intenderis, conspicies in alto & Parcas ipsas expenso singulis adnere tenuia quædam fila, quibus uniuersum mortalium genus subnixũ dependet. Videntquasi quosdam araneorum nexus ab ipsis fusis in singulis demissos? CHA. Equidem filum ut plurimum admodũ tenue ac fragile cuiq; è sublimi iknexum uideo, hoc quidem illi, illud uerò alij.

MERCVR. Rectè uides ô portitor. Nam ab ipso fato imminet interitus, illi ab hoc, huic autem ab alio. Atque hunc hæredem fore eius,

καὶ κληρονομῆσαι γε τὸν μηδὲν ἱκανὸν, ὅτε ἂν ἡ μικρότερον τὸ νῆμα, ἐκεῖνον δὲ κἂν τότε τοιόν δε γάρ τι ἡ ἐλπὶς ἐκείνοις δηλοῖ. ὁρᾷς δ' ὅσ ἀπὸ λεπτῆς πρεμαμένους ἅπαντας; καὶ ὅτ' μὲν αὐασπασθεὶς αὖθις, μετέωρός ἐστι, καὶ μετὰ μικρὸν καταπίσων, ἀπορραγεὶς τ' λίνου, ἐπεδαὺ μυκτὶ αὐτίχα πρὸς τὸ βάρ', μέγαν τὸν ψόφον ἐργάσεται. ὅτ' δὲ ὀλίγον ἀπὸ γῆς αἰωρεῖ μόν', καὶ σῖον, ἀψοφητὶ κάσιται, μόγις καὶ τοῖς λίσσοιμ ἐγκαθεύδοντ' ἂν πῶμα. Χά. παγγέλοια τῶν, ὦ Ερμῆ. Ερ. καὶ μὴν ἀλλ' ἀπλῆ ἔχεις αὐ κατὰ τὴν ἀξίαν, ὅπως ἐρῇς καταγέλαστα, ὦ Χάρων. καὶ μάλιστα αἱ ἄγαν σπουδαὶ αὐτῶν, ἢ τὸ μεταξὺ τ ἐλπίδων οἴχεσθαι, αὐαγκάσους γιγνομένους ὑπὸ τ βιότ τε ἑκάστ. ἄγγιλοι δ' αὐτῶ ἢ ὑπηρέται μάλα πολλοί, ὡς ὁρᾷς· ὑπίαλοι ἢ πυρετοὶ, καὶ φθόαι, καὶ πορισταὶ μονίαι,

ius, cuiuscunq; filum fragilius fuerit rursus autem illiũ huius. tale enim quiddã connexio illa portendit. Vides ergo cunctos à tenui filo suspensos. Atq; hic quidem ex ipsis in altũ sibi raptus, sublimis est: uerùm paulo pòst, ubi ponderi tanto sustinendo non amplius par fuerit, filo dirupto decidens, ingentem excitabit strepitum. Alius[1] autem, qui paululũ tantùm à terra fuerit subductus, tametsi cadat, citra tamen strepitum iacebit, adeò ut ruinam uix ipsi exaudiãt uicini. CHA. Nimis quàm ridicula sunt hæc, ô Mercuri. MER. Atqui ne uerbis quidem ullis pro dignitate consequi possis, quàm sint ridicula maximè ardua ipsorũ studia, & quòd nõnum quã interea dum multa spealuntur, intercũt, ab optima scilicet morte arreptis cuiusnũcij & ministri, ut cernis, admodũ sunt multi, puta febres, tum feruidæ, tũ frigidæ (Latinis ueteribus quercera dictæ) tabes, pulmoniaq;, tum

κὴ ξίφη κὴ λῃστήρια κὴ λιμὸνες, κὴ δικασταὶ κὴ τύραννοι. κὴ τὰ τοῦτων ἅπαντα οὐδὲν ὅλως αὐτοὺς ἀσφαλίζεται, ἐὰν αὖ τὴν πρᾶξιν σώσωσιν. ὅταν δὲ σφαλῶσι, πολὺ τὸ δεῖμα, κὴ ὦ Διόνυσε, κὴ ὦ μοῖρα μοι. ἐὰν δὲ δύο δὴ ἀρχὴν ἐνέγκωσιν ὅτι θνητοί τε εἰσιν αὐτοὶ, καὶ ὀλίγον τοῦτον χρόνον ἐπιδημήσαντες τῷ βίῳ, ἀπίασιν, ὥσπερ ἐξ ἑνὸς ῥαγέντες, πάντα ἂν οὕτως ἐγένετο ἀφ' ἧς ἀρχῆς συμβαίνει, εἴ τι ἄρα σωφρονίσειεν, κὴ μικρὸν ἐπιλιμνάσαντες ἀποδανόντες. νῦν δὲ ἐπεὶ ἐπίσαντες χρῆσθαι τοῖς παροῦσιν, ἐπειδὰν ὀφείλῃς ὁ δανείσας ἀπαιτῇ, κὴ ἀπάγῃ, πείθωσι τῷ μιγιστῷ κὴ τῇ φθόνῃ, ἀγανακτοῦσι πρὸς τὸν ἀγαγόντα, ὅστις ποτὲ ἐπιδημήσαντες ἀποσπάδησι ἀπ' αὐτῶν. κὴ τί γὰρ ἂν ποιήσαιεν ἀνδρες, ὁ μὲν οἰκίαν σπουδῇ οἰκοδομούμενος, κὴ τὸν ἐργάτας ἐφεστήκοτα, εἰ μέλλοι, ὅτι ὁ βίος ἔξει τέλος αὐτῷ, ὁ

tum gladij, latrocinia, aconita, iudices quoq; ac tyranni. Et horum nihil omnino metuem eorum subit, tantisper sanè, dum conatus eorum feliciter processerint. At siquando sua spe falsos senserint, tũ illud obe frequens in ore, pariter et eheu eheu, et bei mihi, heimihi. Quòd si iã inde ab initio secũ perpẽderẽt mortales se esse, ac postea quam paululum hoc tẽporis in uita fuerint peregrinati, hinc relictis rebus terrenis omnibus uelut è somno migraturos, profectò & prudentius circumspectiusque uitam ducerent, et cum emoriendum esset, minus angerentur. Nunc autẽ quia præsenti rerum statu usuros se perpetuò sperant, cum minister aut uocarit, aut abducere fuerit conatus

irretitos uel febre, uel tabe: stomacbantur, & ducẽti renitẽtur, propterea sanè quòd abstrahẽdos se à bonis præsentib. ne expectarint quidẽ. Sedenim quid nõ faceret ille, qui domum magno studio ædificando, operarios urget, si prospexerit eam quidem finem habituram: ipsum autẽ se, cum

iam

ἢ αὖτε ἔσαὖθις τὴ ἐρεφομ ἀπίοι, τῷ πλουσίῳ διαταλιπὼν ἀποδαλεῖν τ, αὐτὸς μηδ' ἅπαξ πυήσας ἄθλιος ἐμ αὐτῇ; ἐπᾶνος μὲν γὰ ὁ χαίρων, ὅτι ἀρρίζων παῖδα ἔτυχεν αὐτῷ ὑ γωνὸ, κὴ φίλους λιπὼ τ τοῦ ἰδιώτ, κὴ τὄνομα τ πατρὸς τιθέμενον, ἀ ὑπίσατο, ὡς ἑπτέτης γενόμενος ὁ παῖς τεθνήξεται, ἆρα οὐ σοι δοκῇ χαίρειν ἐπ' αὐτῷ γιγνομένῳ; ἀλλὰ τὸ αἴτιον, ὅτι τ μὲν εὖ τυχόντα ἔσαὖθις τῷ παιδὶ ἐπᾶνον ὁρᾷς, τὸν δ' ἀθλιτὸ πατέρα, τ Ολύμπια νεικηκότος· τὸν γάτοια ἢ τὸν ἐπομίζοντα τὸ παιδίον ἐχ ὁρᾷς, ὅτι εἶδεν ἀφ' οἵας αὐτῷ πρόκης ἐπρίματο. τὸν μὲν γὰ πορὶ τῶν ὀρυμ διαφορομένου ὁρᾷς, ὅσοι σοὶ, κὴ τὰς ξυναγάροντας τὰ χρήματα, ἅτε πρὶν ἀπολῶσαι αὐτῶν παλαμένους ὑφ' ὧν ἄπορ, ἐπιόντων ἀγγίλων τι κὴ ἐπαύρι τ. Χά. ὁρῶ πάντα ταῦτα, κὴ πρὸς ἐμαυτ ἐγὼ ἐννοῶ, τί τὸ ὄφλὸ αὐτοῖς παρὰ τ βίου, frui liceat, ab imminentibus ministris auocantur. CHA. cum ipse cogito quidnam

tăduduũ fastigiũ imposuerit, decessurum, domo ita relicta hæredi, ut is fruatur, ipse autem miser ne semel quidem in ea cœnet? Iam quâ stirpe uirili auctus, conuiuio excipit amicos, patris nomẽ, nempe suũ, puero imponit: si præsciret puerum septem annos natum emoriturum, numquid ob prolem sibi uideretur gaudio ferri tam immodico? Verùm in causa est, quòd in eum quidem intuetur, cui in filio res prosperè cadunt, cui patrem esse contingit uel athletæ, uel eius qui uicerit olympia. Vicinũ autem, qui natum crematum effert, non inspicit, neque nouit quo funiculo quámque tenui sibi sit suspẽsus. Quin & eorum qui de finibus digladiantur, quanta sit turba uides: & quàm multi coaceruent pecunias, qui tamen antequam ipsis quos dixi tum nuncijs tum Video istæc omnia, & mecum ipse cogito quidnam sit eis in uita iucundum: aut

ἢ τί ἐπαινόσουν, ἢ σφόδρα μηροὶ ἀγωνιῶσιν. Ερ. Ἰὼ γᾶν τὰς βασιλέας ἰλὴ τὰς αὐτῶν, οἵπερ σὺν λιμοῦ σφισι ἄναξ δοκοῦσιν, ἐξῶ τῆς ἀβελτερίας, ἢ ὡς φῆς, ἀμφιβόλου τῆς τύχης, πλέω τῶν ἄλλων τὰ αὐλακὰ σὺν ἐσκοπεῖν προσόντα αὐτοῖς, φόβους ἠδὲ ταραχὰς, ἢ μίση ἢ ἐπιβουλὰς, ἢ ὀργὰς ἢ κολακείας· τούτοις γὰρ ἅπαντες ξυνέσεσιν. ἰῶ νῦν δὴ ἢ νόσους, ἢ πάθη, ἃ ἐστι μίας ἑκάστῃ ἀρχούσας αὐτῆς, ὅπως ἂν τὰ τούτων πονηρὰ, λογίσῃ ἑαυτὴν καιρὸς οἷα τὰ τῶν ἰδιωτῶν αὖ ἔχει. Χα. ἐθέλω γοῦν σοι, ὦ Ερμῆ, εἰπεῖν ᾧ τινι ἐοικέναι μοι δοκοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, ἢ ὁ βίος ἅπας αὐτῶν. ἔστι ποτὲ πομφόλυγας ἐν ὕδατι ἰδεῖν, ὅταν πρανεῖ τινι κατα ῥάστου τι αὐτομάτως, τὰς φυσαλίδας λέγω, ἃς ἂν ξυναθροίσῃς ὁ ἀφρός; ἐπάνω τούτων ἀεὶ μὲν τινες μικραὶ εἰσι, ἢ αὐτίκα ἐκραγᾶσαι ἀπόβλητοι· aut quid tandem sit illud quo spoliati tantopere stomachentur. MERC. Quin etiam si ipsorum reges, quos uel omnium felicissimos esse apparet, introspiciat quispiam diligenter: nimirum præterquam quòd instabili & ancipiti fortunæ ludo iactantur, inuenerit eis inhærere tristia longè plura iucundis: tot timoribus, tot turbis, tot odijs, tot insidijs, tot iris, tot adulationibus miseri illi inuoluuntur. Prætermitto & luctus, et morbos, tum & affectus, qui ex æquo tum uulgo & his domi nantur usque adeò, ut non minoris fuerit & temporis & negocij, horum hic recè sere mala, quàm et priuatorum.. CHA. Tibi ergo, ô Mercuri, dicere nolo, cuinã mortales assimiles mihi uidentur, atq; horũ uita omnis. Vidistin' aliquando bullas illas in aqua, torrente aliquo cum strepitu scaturiente exilientes? Tumores illos inflatos dico, quibus cogitur spuma. Earum sanè quædã sunt paruæ & exiles, quæ iã statim dissolutæ euanescãt.

Aliæ

ἄλλοι δὲ πολὺν διατρίβουσι, καὶ προσχαρασσῶν αὐτοῖς τὰ ἄλλα αὖται ὑπορρυσώμεναι, ἐς μίγιστον ὄγκον αἴρονται, εἶτα μεὸ τοι πᾶσαι πάντως ἀμφιῤῥάγησαί ποτε. ἐγὼ οἶμαι τι ἄλλως γεγόνασι. τοῦτο ὄντιν ἡ ἀνθρώπων βίος. ἅπασι ὑπὸ πνεύματος ἐμπεφυσημένοι, οἱ μὲν μάλιστα, οἵδ' ἐλάττιστα, καὶ οἱ μὲν ὀλιγοχρόνιον ἔχουσι καὶ ἀνύμορον τὸ φύσημα, οἱ δ' ἅμα τῷ ἐνσωλῦσαι παύονται. πᾶσι δ' ἔμ ἀπορρήγνυται ἀναγκαῖον. Ερ. ἐὰν χάρον σὺ τὸν Ομήρου ἀκούσας, ὦ Χάρων, ὃς φύλλοις τὸ γένος αὐτὸ ὁμοιοῖ. Χά. καὶ τοιοῦτοι ὄντες, ὦ Ερμῆ, ὁρᾷς οἷα ποιοῦσι, καὶ ὡς φιλοτιμοῦνται πρὸς ἀλλήλους ἀρχῶν πέρι, καὶ τιμῶν καὶ κλήσεων ἀμιλλώμενοι, ἅπερ ἅπαντα καταλιπόντας αὐτοὺς, λύσει ἕνα ὀβολὸν ἔχοντας, ἥκειν παρ' ἡμᾶς. βέλει δῆτα, ἐπειδὴ ἐφ' ὑψηλῆ ἐσμὲν, αὐτα-

Aliæ uerò diutius durant, at quæ aliis ad se coactis uehementer inflantur, ac in maximum surgunt tumorem. tandem & hæ dissoluuntur omnino, pereuntque. neque enim secus fieri poterit. Hæc tibi hominũ uita. Singuli flatu tumescunt, ita ut alij sint maiores, alij autẽ minores. postremò alij quidem momẽtaneam, nóxque deficientẽ sentiant inflationem: alij uerò prius deficiant, quàm omnino constituantur. At omnes destrui & euanescere necesse est. MER. *Nihil tu quidem infelicius hominum naturam similitudine expressisti, quàm uel ipse Homerus, qui uniuersum mortalium genus arborum foliis comparat.* CHA. *At cum tam fragilis sit eorum conditio, uides tamen ut inuicem auidè contẽdant pro imperijs, pro honoribus, possessionibusq; certando: cum tamen ipsos, uniuersis his post se relictis, unico tantùm obolo onustos ad nos uenire oporteat. Vis igitur, quoniã in edito cõsistimus loco, quàm*

ἀναβοήσας παμμέγιστον πα-
ρανύσω αὐτοῖς, ἀπέχεσθαι μὴ
τῶν ματαίων πόνων, ξύν δὲ
καὶ τοῦ δάπανον περὶ ἐφάλ-
μους ἔχοντας, λέγων· ὦ μάταιοι, τί ἐσπουδάκατε περὶ ταῦτα; παύσασθε πάμπονηροι· ἐπὶ γὰρ καὶ βιώσεσθε, ἐπὶν τῶν ἀνθρώπων σμικρὸν ἀπολίπητε, ἐπ' αὖ ἀπάγοι τις αὐτῶν τι ξὺν αὐτῷ ἀποδανούμενον. ἀλλ' ἀναγκαῖον τὸν μὴν γυμνὸν οἴχεσθαι, τῶν οἰκείων δὲ περὶ τοῦ ἀργύρου περὶ τοῦ χρυσίου καὶ ἄλλων ἄνευ, μὴ μεταβάλλειν τοὺς δεσπότας. ἀ ταῦτα περὶ τὰ τοιαῦτα δὴ ἐπικύψ ἐμβοήσαμι αὐτοῖς, ἐκ δὲ οἶει μέγα ὀφελήσειν τὸν βίον, περὶ σωφρονισθῆναι δὲ γρήσεσθαι παραπολύ; Ερ. ὦ μακάριε, ἐκ οἶσθα ὅπως αὐτὰς ἡ ἄγνοια, περὶ ἡ ἀπάτη διατεθέκασιν, ὡς μήδ' ἂν ῥυπαίνῃ ἔτι διανοιχθῆναι αὐτοῖς τὰ ὦτα, τοσούτῳ πηρῷ ἔβυσαν αὐτὰ, οἷόν πορ ο-

quàm possum magna uoce acclamando eos adhortet primùm quidē, ut à conatibus & stultis & uanis abstineant: deinde ut mortem semper præ oculis habētes, hunc uitæ cursum transigāt, in hanc sententiam uerba proclamās: O stulti, q̄d tanto studio in his rebus molimini? Desistite à laboribus. neq; enim perpetuò uiuetis. Nihil ex his quæ hic præclara habētur, perpetuū est: nec aliquid istorum, quum moriendum est, secum auferre quispiam poterit. Quin necesse est hominem quidē (quisquis is tandem fuerit) nudum abire, domum autē atque agrum & aurum in aliorum transire manus, semperq; dominum mutare. Hæc atque eiusmodi alia si unde exaudiri possint, ipsis inclamarem, an non putas uitæ eorū magnæ fore utilitati, ita ut etiā prudētiores longè inde fieri queāt? MER. O beate, nescis q̄ fortiter eos tū ignorātia tū error occupauerit, adeò ut eorū aures ne terebro quidē amplius apire queas. Tāta obturarūt cera, haud

aliter

ἄνωθεν τὰς ἀτάρους ἀκοὰς, ἀλλ' ἢ τὰς τῶν Σειρήνων ἀκροάσεως. πόθεν γὰρ ἂν οἱ ἐνθένδε ἀκούσαιεν, ὧν μὴ σὺ παράσχῃς ἀκοὴν ἐπιτεταμένην; ἢ ὅπῃ γὰρ καὶ ὑμῖν ἡ λήθη ἐπέλαται, τοῦτο ἐνταῦθα ἡ ἄγνοια ὁρᾷ δίκαιον. πλὴν ἀλλ' ἐσήν αὐτῶν ὀλίγοι, ἃ παραδεδεγμένοι τὴν περὶ ὧν τὰ ὦτα, πρὸς τὴν ἀλήθειαν ἀποκλίναντες, ἐξὺν ἀπολύουσι τὰ ἀκροάματα, καὶ διατεινόμενοι εἰς ὄγκον. Χά. ἀκοὴν ἐκείνοις γὰρ ἐμβοᾶς σὺ μάτην; Ερ. πόρρω τοῦτο λέγεις πρὸς αὐτοὺς, ἃ ἴσασιν ὁρᾷς ὅπως ἀποσάφηκε τὸ πολλῶν, καταγελῶσι τῶν γιγνομένων, καὶ ἐλαφρῶς ἐλαφρῶς ἀρὶ σκοπῇ αὐτοῖς, ἀλλὰ λῆροί εἰσι, δρησμὸν ἤδη βουλεύονται πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ βίου; καὶ γὰρ μὴ σοῦ, ἀλίγχοντι καὶ τῶν τοῦ ἀμαθίας. Χά. σύγε, ὦ γοργὰ λαῦ. πλὴν πάνυ ὀλίγοι εἰσὶν, ὦ Ερμῆ. Ερ. ἴσασι καὶ γ' ἔτοι. ἀλλὰ κατίσμεν ὕδατι. Χά. ἴν' ἔτι πόδεν ἀλίνω, ὦ Ερμῆ,

aliter ac ſociorum aures & Vlyſſes, ueritus ne Sirenum cantus exaudirent. At quinã audire poterint, etiam ſi uocem in tantum intendãs, ut rumparis? Nempe quod apud uos obliuionis fons poteſt, idem hic præſtat ignorantia. Quanquam ſunt in eis & pauci quidam, quã quoniam ceram in aures nõ accipiunt, ad ueritatem ipſam declinant, atque in ipſis rebus cernentes acutũ, quales ſint agnoſcant. CHA. Vel illis ergo ſolis acclamarem. MER. Superuacanea um fuerit, ea quæ ſciunt, ad eos dicere. Vides quomodo à uulgi turba ſemoti, rideãt quæ alij factitarint? Tum neutiquam conuenit ipſis cũ uulgo, adeò ut iam nunc appareat, ipſos fugã è uita ad nos adornare. Verùm oĩbus odioſi ſunt, eò q̃ iſtorũ impe ritiã redarguãt. CHA. Bellè ô generoſi uos: tametſi ô

Mercuri, admodũ ſunt pauci. MER. Vel hos eſſe fuerit ſatis. Sed nũc deſcẽdamus. CHA. Vnum adhuc diſcere deſide

καί μοι λάξας αὐτὸ, ἐντιλῦ
δον τῶν ὑφιγήσειν πεποιη-
κώς, τὰς ἀποθήκας τῶν σω-
μάτων ἵνα πατρύσῃσι, διά-
σασθαι. Ερ. ἠρία, ὦ Χάρων,
καὶ τύμβους καὶ τάφους καλῦ-
σι τὰ τοιαῦτα. ΜΕΝ. τὰ μὲν τῶν πόλεων ἐπάνω τὰ χώμα-
τα ὁρᾷς, καὶ τὰς στήλας καὶ πυ
ραμίδας; ἐπάνω ταῦτα πάν-
δοχεῖα καὶ σωματοφυλάκια ἐ-
στι. Χά. τί οὖν ἐπάνω στεφανοῦ
σι τοὺς λίθους, καὶ χρίουσι μύρῳ;
οἱ δὲ καὶ πυρὰν νάσσοντες πρὸ
τῶν χωμάτων, καὶ βόθρον τινὰ
ὀρύξαντες, κάπειτά τι ταυτὶ τὰ
πολυτελῆ δεῖπνα, καὶ εἰς τὰ ὀ-
ρύγματα οἶνον καὶ μελίκρατον,
ὡς γὰρ ἀκούσαμεν, ἐγχέουσιν; Ερ.
ἐκ οἶδα, ὦ πορθμεῦ. τί ταῦτα
πρὸς τοὺς ἐν Ἅιδῃ; ΜΕΝ. πιεῖσθαι
νασι δ' ἔοικας τὰς ψυχὰς αὐα
πεπομφότας πάντῃ, δεα-
νεῦμ μὲν, ὡς εἶδόν τι, σκιαὶ
τομένας τῶν νεκύων καὶ τὸν
καπνὸν, πίνειν ἢ ἀπὸ τοῦ βό-
θρου τὸ μελίκρατον. Χά. ἐ-
πάνουσ ἔτι πίνειν ἢ ἐδίειν,
ὧν τὰ κρανία ξυρότατα;

rium est, quod ubi docueris, perfectā sanè doctrinā dederis, nā cōtueri gestio, in quæ cadauera reponant dū in terrā defodiunt. MER. Sepulchra, cōditoria & monumēta hæc uocant. Cæterùm tumulos illos ante urbes uides, tū columnas, & pyramidas. Omnia illa mortuorū sunt receptacula, cadauerumq; tentoria. CHA. Quid ergo saxa illi coronāt, unguētoq; inungūt? aly præ tumulis cōstructo rogo, ac fouea effossa, sumptuosas illas exurunt cœnas, et uinū mulsumq; (quantum coniecturis assequi possum) in ipsas foueas infundunt? MER. Equidem ignoro, ô portitor, quid hæc ad eos qui apud inferos agunt, pertineant: uerùm illis persuasum est, umbras ab inferis reduces cœnare quidem, utcunq; liceat, circum nidorem uolitando, bibere autem è foueis mulsum. CHA. Illos adhuc bibere uel esitare, quorum caluariæ sunt aridissimæ?

Atqui

καὶ τοι γελοῖος ἐμί σοι λέγων ταῦτα, ὅσημέραι κατάγοντι αὐτούς. οἶδ' ὅμ, ἀλλ' ἀναίνεται αὖ ἔτι αὖθις ἅπαξ ὑποχθόνιοι γενόμενοι, ἐπεί τοι οὐ παγγέλοια ἂν, ὦ Ἑρμῆ, ἐπάσχομ, εἰ ὀλίγα πράγματ' ἔχων, ἐθέλοι μὴ κατάγειν μόνον αὐτούς, ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀνάγειν πειρῷτο. ὦ μάταιοι καὶ ἀνόητοι ἄνθρωποι, εἰ ἐλάττω ὀλίγοις ὅροις διακέκριται τὰ νεκρῶν καὶ τὰ ζώντων πράγματα, οὐ σῖα τὰ πεφ' ἡμῖν ὄντα. οὐ γὰρ ἐλαχεῖ τύμβος.

Ἐνθ' οὐ τιμῇ ἴσον, πρέωντά περ Ἀγαμέμνονι,
Φοίτῃ θ' ἴσον ἀτιτάλλεται πᾶσι μετόπισθε.
Ἀτὰρ καὶ ἐσθλὸν ὅμως νεκύεσσιν ἀμείνονα κάρφεα,
Θυμοί τε ξηροί τε, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα. Εφ. Ἡράκλης,

Atqui ridiculum est me tibi hæc dicere, qui quòd quotidie ipsos deducas, probè nosti an ubi semel terrâ subierint, denuò uelut postliminij iure ad superos remeare queant. Quin & ipse maximè ridicula paterer, tot negocijs occupatus, si eos traijciendo non deducere solum, sed reducere oporteret, si quando uellent bibere. O stulti, quæ est hæc amentia? Non scitis, quàm latè distantibus finibus uiuentium & mortuorum res sunt seiunctæ? quoque pacto se res habeant apud nos, ubi

Mortuus est æquè, tumuli qui nescit honorem,
Et qui sortitur spectandi funera saxi:
Atq; honor unus adest & regi Agamemnoni, & Iro:

Thersitæ & similis Thetidos formosus Achilles.
Umbræ nam pariter siccæ, nudæq; pererrant
Asphodeli cãpos, confracto uertice cũctæ.

MERCVR.

Ηράκλεις, ὡς πολλὰ τ' Ομηρου ἀπαυτλεῖς. ἀλλ' ἐπάφρ αὐτμησάς μι, βέλω σοι δεῖξαι τὸν τοῦ Αχιλλως τάφον, ὁρᾷς τ' ἐκεῖ τῇ θαλάττῃ; Σίγειον μὲν ἐκεῖνο τὸ Τρωϊκὸν, ἀνωτερὼ δ' ὁ Αἴας τέθαπται ἐν τῷ Ροιτέῳ. Χά. ὦ μεγάλοι, ὦ Ερμῆ, οἱ τάφοι. τὰς πόλεις τὰς ὑπερφυεῖς ἤδη δεῖξόν μοι, ἃς πάντα ἀνθρωπος, τὴν Νινον τὴν Σαρδαναπάλε, καὶ Βαβυλῶνα, καὶ Μυκήνας καὶ Κλεωνὰς, καὶ τὸν Ιλιον αὐτόν. πολλοὺς γὰρ μέμνημαι διαπορθμεύσας ἐκεῖθεν, ὡς λίμνας ὅλον ἐτ', μὴ δὴ νωθρύνας, μὴ δ' ἀνεψύξας τὸ σκαφίδιον. Ερ. ὁ Νινος μὲν, ὦ πορθμεῦ, ἀπόλωλεν ἤδη, καὶ δεδιέναι ἔτι λοιπὸν αὐτῷ, δεδ' οὐ δικαίως ὅπως ποτ' ἰῶ. ὁ Βαβυλὼν δέ σοι ἐκεῖνον ὄγκιον, ὁ δὲ πυργος, ὁ τ' μέγας περίβολος, ὁ μετὰ πολὺ καὶ αὖθις ἀνατεθεμένον, ὥσπερ ὁ Νινος. Μυκήνας δὲ καὶ Κλεωνὰς αἰσχύνομαι δεῖξαί

Papæ! quàm multa ex Homero hauris. Sed quia me submonuisti, Achillis sepulchrum tibi uolo indicare. Vides illud quod prope mare situm est? illic Troianum est Sigeum. Eregione autẽ conditus est Aiax in Rhœteo. CHA. Non magnifica neque insignia sunt monumenta. Verùm celebriores urbes mihi commonstra, de quibus inferne tam magnifica audimus, Ninum scilicet Sardanapili urbem, Babylonem, Mycenas quoque, tũ & Cleonas simul, & Iliũ ipsum. nam illinc oriundus, multos memini traiecere, adeò ut totis iam decem annis neq; nauẽ subduxerim, neq; ea interim refrixerit. MER. Ninus quidẽ, ô portitor, iã est euersa, ita ut ne uestigiũ eius sit reliquũ, neq; ubi sita fuerit olim facilè dixeris. Babylõ aũt tibi illa est tot turribus bene munita, quæq; magno illo ambitu est septa, haud ita multo pòst & ipsa desideranda, quemadmodũ nunc Ninus. At Mycenas & Cleonas me sanè commonstrare

Ἥξειν σοι, καὶ μάλιστα τὸ Ἴλιον. ἀποπνίξειας γὰρ, ὦ ἑταῖρε, ὅτι τὸν Ὅμηρον κατέλιπεν, ὑπὸ τῆς μεγαλογορίας τῶν ἐπῶν. πλὴν ἀλλὰ πάλαι μὲν ὅσοι δυδαίμονες, νῦν δὲ τυφόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀποθνήσκουσι καὶ, ὦ πορθμεῦ, καὶ πόλεις, ὥσπερ ἄνθρωποι, καὶ τὸ παραπλήσιον, καὶ ποτὲ μὲν ἦσαν. Ἰνάχου δὲ ἐν τάφοις ἐν Ἄργει ἴσως κατακέκισαι. ΧΑ. Φαῦ τῶν ἐπαίνων Ὁμήρου, καὶ τῶν ἀνδρείων, Ἴλιον ἰδὼν καὶ συγγνώμην, καὶ ὑπολιμπάνει Κλεωναί. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίνες ἆρα οἱ πολεμοῦντες ἐκεῖνοι, ὃ τῶνδε τίνες ἀλλήλοις φονεύουσιν; ΕΡ. Ἀργεῖοι ἐρᾷς, ὦ Χάρων, καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τὸν ἡμιθνῆτα ἐκεῖνον στρατηγὸν Ὀθρυάδην, τὸν ἑαυτοῦ ἐπιγράφοντα τὸ τρόπαιον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. ΧΑ. ὑπὲρ τίνων δὴ καὶ τοῖς, ὦ Ἑρμῆ, ὁ πόλεμος; ΕΡ. ὑπὲρ τῆς χώρας αὐτῆς, ἐν ᾗ μάχονται. ΧΑΡ. ὦ δαὶ αὐτίκα, εἶγε

ſtrare pudet: omniũ uerò maximè Iliũ: alioqui, ubi deſcẽderis, ſatſcio, præfocaris Homerũ, propterea quòd tam magnificis uerſibus has nugas decantare non erubuerit. Veruntamen & quondam extiterunt felices, nunc autem mortuæ ſunt et ipſæ. Vrbes enim, ô portitor, perinde ac homines emoriuntur: & quod longè mirabilius, ſolidi etiam fluuij, ita ut Inachi ipſius in Argo ne monumentum quidem reliquũ appareat. CHA. *Vah, quæ laudes Homere, quanq; ſuperba nomina, Ingens Ilium, ac mœnibus amplum. Tum ſtructæ bellè Cleonæ. Sed interim dum fabulamur, quinam illic dimicãt, & qua pro re ſe mutuò cædunt?* MER. *Argiuos uides, & Lacedæmonios, ô Charon, atque ſemimortuum imperatorem Othryadem, ſuo ipſius nomine tropbeũ inſcribentẽ.* CHA. *At pro quo eis eſt pugna?* MER. *Pro eo ipſo agro in quo pugnãt.* CHA. *O hominũ amẽtiã,*

εἰγε ἐπ ἴσασιν, ὅτι καὶν ἄλλω τῶν πελοπόννησον ἅπασαν αὐτῶν κλήσωνται, μόγις ἂν τοσαύτην λάβοιεν τόπον παρὰ τὸν Αἰακόν. καὶ μὲν μᾶλλον τοῦτο ἄλλοτε ἄλλοι γεωργέσουσι, τοῦ λάκκου ἐπὶ βάθρων τὸ ῥόπαλον ἀεὶ ἀποπάσσοντες τῷ ἀρότρῳ. Ερ. ἄτω μὴν ταῦτα ἔσται. ἡμεῖς δὲ καταβάντες ἤδη, κατὰ χώραν διϊτήσασθε αὖθις τὰ ὄρη, ἀπαλλαττώμεθα, ἐγὼ μὲν καὶ ἐγὰ, σὺ δ' ἰὼν τὸ πρόσωπον. ἥξω δὲ σοι μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὸς νικροσολῶν. Χα. σὺν ἐπείσας, ὦ Ερμῆ, δυσχερῆ ἀεὶ ἀναγκάσας. ἀνάμνησόν μέ τι δι' ἃ σὺ ἀποδημίας, οἷά ὄφελ τὰ τῶν κακοδαιμόνων ἀνθρώπων πράγματα, βασιλεῖς, πλίνθοι χρυσαῖ, ἑκατόμβαι, μάχαι· Χάρων δὲ ὀλίγος.

qui haud sciunt se, etiam si nunc quisque eorum totam Peloponnesum possideat, unius tamen uix pedis locum ab Aeaco accepturos. Campum autem aliàs alij colent, sæpe etiã hoc trophæo per aratrum reuulso. MERC. Hæc quidẽ hoc modo se habebũt. At nos iam hinc descendamus, ac montibus his in suas sedes repositis regrediamur, ego quidẽ quò sum ire iussus, tu uerò ad nauem. Equidem post paulũ ueniam & ipse, tibi umbrarum gregem mecum adducens. CHAR. Probè fecisti ô Mercuri, atque in eorum album adscribêris, à quib. beneficio me affectum perpetuò agnoscam: quandoquidem tua ope in hac peregrinatione plurimum sum adiutus. O` qualia infelicium hominum studia? Reges, lateres aurei, magnifica sacrificia, prælia: Charontis autem nulla habetur ratio.

IN DIA-

IN DIALOGVM MENIPPI ET *Amphilochi, Gilberti Cognati annotationes.*

a Trophoni.) Tradunt autores, Trophonium uirũ quempiam fuisse supra modum gloriæ famelicũ, extructoq; sibi sub terraneo fano & domicilio in Lebadia Bœotiæ, oracula reddidisse. deinde ubi ille famę interijsset, genium quendam in id demigrasse, atq; oracula reddere perrexisse. pòst superstitione mortalium plures oraculi causa, sacra stola amicti, placentasq; quas lemuribus & serpentibus obijcerent, gestantes, in id antrum demisisse sese, ac dies complures fuisse commoratos, qui postea nunquam risere. Quæ quidem fabula Erasmus noster in centuria 7 Chiliadis primæ, Patricij Scoti puteo contulit. Sed enim Trophonij oraculi celebritas, & frequẽs apud scriptores mẽtio est, ut apud Ciceronẽ in Tusc. & de Natura deorum, Herodotum in Clio, Philostratũ in Apollinis Tyanei uita, Pausaniam. Quod certè Lucianus noster hîc, & alibi ridet. b Amphiloche.) Amphilochus, in Oropo Atticæ pro deo uates cultus, ut T. Liuius in 5. lib. Decad. 5. scribit. Templumq; uetustum fontibus, riuisq; habuit, ad quod uisendum P. Aemylius uictor prodijt. Meminit & Strabo & Pausanias, qui & eius aram Athenis describit. Itẽ in Mallo Ciliciæ urbe, cuius oraculum Pausanias sua ipsius ætate cætera omnia ait superare. Thucydides lib. 2. Histor. Amphilochũ scribit Amphiarai filium, post bellum Troianũ cum domũ reuersus esset, Argos exosum, domicilium condidisse in sinu Ambraciota urbẽ, quam de nomine primæ urbis & suo Argos Amphilochiũ appellauit. c Heros.) Seruius potestates supernas existimauit corporib. sese humanis infundere, unde procreari ẽtur, heroes hoc est semidei. Hi animas cœlestes credebãtur gerere, sacrasq; mẽntes, atq; sub humana effigie in totius mũdi cõmoda procreatos antiquitas existimauit. Hinc sunt qui eos ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, hoc est à uirtute nuncupatos dixerunt, quòd scilicet uirtutẽ prædití essent. d Lebadiam.) Lebadia oppidũ est antiquum in Bœotia, teste Gell. lib. 12. cap. 5. Bœotia autem

Europæ regio, in qua Thebe ciuitas fuit, Athenis
non cedens claritate.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Κατηγορητικὸς καὶ ἀναστρεπτικός.

Amphilocho uati falsum positum, atq; Triphonis
Quidam miratur, stultitiamq; hominum.
Fatidicos ridet quosdam & responsa Menippus:
Idq; putat uere solius esse Dei.

Vos nimirum Trophoni.) κατηγορία. Cum sitis mortui.) ἐκ τῶν μαχομένων. Quid? an nobis.) ἀπολογία. Atqui non ista fuissent opinati, ni uos.) Causam in eos transfert. Noue rit Amphilochus.) ἀποδίωξις. Cæterùm ego Heros sum.) ἀποκρισις ὑπὲρ αὐτοῦ. At tu uidere nunquam.) Obiectio. Equidem nisi.) Solutio à signis, per asseuerationem. Sed age per ipsam diuinandi artem.) ἐρώτησις ὁρικὴ. Est quiddã partim.) ἀποκρισις ὁμοία. Nempe quòd neque sit homo.) Repetit ὅρον. Quò nunc recesisti.) Interrogatio. Reddit otacula.) Responsio. Haud intelligo quid dicas.) Conclusio εἰρωνικὴ.

IN DIALOGVM MERCVRII & Charontis, Gilberti Cognati Annotationes.

a Charontis.) Charon Noctis & Herebi filius, tria inferni flumina seu paludes obseruare dicitur: puta Acherõtẽ, Stygẽ, Cocytum: & animas mortuorum ad profundum Herebi transuehit, quẽ Virg. in 6. pulchrè describit. b Ceram.) Græci κηρὸν pro ceræ picisq; mixtura accipiunt. consule Plinium lib. 16. cap. 12. Hinc ceratæ naues dicuntur, cera piceq; simul confusis oblitæ.

IN EVNDEM IOANNIS Sambuci Annotationes.

Λογισικὸς.

Lucratis exoptant mortem Damonq; Charinusq;
Vt citius capiant munera magna senis.

Quis

Queis iubet illudi, Stygijs qui præsidet oris:
Ne alterius cupias ergo obitum ante diem.

Rationem supputemus.) Propositio iubentis. Supputemus Mercuri.) Assensio. Satius enim est.) Ratio. Anchoram ut mandaras.) λογισμὸς per enumerationem. Vnde Hyperam feciſti.) ὑπῆραι funiculi sunt, quibus antennarum cornua traducuntur. Vnde prouerb. Omissa hypera pedem quæris. Erasmus & Suidas. Rectè laudo.) Collaudatio. Hæc sunt.) Cõclusio supputationis. Quando autem hæc.) Postulat solutionem. Nunc quidem Mercuri.) Petit dilationem. Fieri aliter non potest.) λογισμὸς. Nam pauci nunc.) Consilium suum exponit. Pax enim est.) Ratio. Verùm enimuerò prisci illi.) Comparatio mortuorum. Proinde neque & ego.) Conclusio.

IN DIALOGVM MENIPPI & Cerberi, Gilberti Cognati annotationes.

a Stygiam.) Per Stygiam paludem. Hunc deorum poeticorum iusiurandum religiosum & grauissimum esse uolunt. Homerus Odyss. & Virg. lib. 6. Aeneid.

Stygiamq; paludem,
Dij cuius iurare timent & fallere numen.

Qui enim per eam peierauerit, illũ oportet annũ & dieb. nouẽ ambrosia & nectare defraudari. b Socrates.) Hic de Socratis sapientia atq; constantia seu fortitudine agitatur, de qua Hieronymus: Eundem semper uultũ, inquit, habere nõ possumus, quod de Socrate falsò gloriãtur philosophi. Philosophus Atheniẽsis fuit, Sophronisci statuarij & Phanaretę obstetricis filius, Apollinis oraculo omniũ sapiẽtissimus iudicatus, q ęqua bilitatem in omni uita adeò seruauit, ut idem semper uultus, eademq; frons siue prosperis siue aduersis rebus extiterit usque ad extremum. Præceptores habuit Anaxagoram & Damonem. Postea ad Archelaum physicum se contulit. ubi cũ animaduerteret naturalis speculationis nullum esse fructũ, primus Ethicen inuenit, id est moralem philosophiam, ad quam

transiens fertur dixisse: Quæ supra nos, nihil ad nos. Vxores eo dẽ tẽpore duas habuit, Xantippen & Myrtonẽ, quæ cũ crebrò inter se iurgarent, & ille eas solitus esset deridere, quòd propter se fœdissimum hominẽ, simis narib. recalua fronte, pilosis humeris, repãdis crurib. disceptarent, nouissimè uerterunt in eum impetũ, quẽ fugientẽ diu persecutæ sunt. Interrogauit Alcibiades, cur uxores tã acerbas domo nõ exigeret. Quoniã, inquit Socrates, cum illas domi perpetior, assuesco, & exerceor, quo foris petulantiũ iniuriã facilius ferã. Nonne tu toleras anseres perstrepentes? Illo annuente: Quoniã mihi oua & pullos pariunt. Et mihi, ait, Xanthippe filios gignit. Xanthippe uerò adeò molesta fuit, ut ipso cum discipulis differẽte, mẽsam non rarò subuerterit. De eius patientia Gellius, castitate uerò Aelianus scribit. Accusatus tandem ab Anyto quodã diuite, & Melito poeta, & Lycone oratore, quòd de dijs male sentiret, iuuentutemq; præpostera Venere corrũperet, cum à iudicibus de more interrogaretur, Quánam potissimũ pœna se dignũ censeret: Vt, inquit, in Prytaneo alar de publico. Quo responso irritati iudices, capitis eum damnauerunt, & ad bibendã cicutã cõpulerunt. qua ille intrepidè accepta, & non alio quam quo uinũ solet, uultu exhausta, supremum uitæ diẽ clausit. De quo Persius:

- *Barbatum hoc crede magistrum*
Dicere, sorbitio tollit quem dira cicutæ.

Ex Comœdijs Sotadis hoc quoq; de eo extat: Socratẽ mũdus facit sapientem, ac male Socratẽ in carcere interemit. Epota enim cicuta, mortuus est. Cic. 1. de Oratore plurib. illius historiã persequitur. Et Erasmus in Alcibiadis Sileno. c Non latrare modo.) Virgil. 6. Aeneidos:

- *licet ingens ianitor antro*
Aeternum latrans exangues terreat umbras. Et:
Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci
Personat. -

d Menippus.) Phœnix philosophus Cynicus, cõditione seruus, qui reliquit lucubrationes crebris salib. Cynicaq; mordacitate refertas: ad quarũ imitationẽ M. Varro Satyras conscripsit, quas ab illius nomine Menippeas appellauit, ut tradit Macrobius in Saturn. laqueo uitã finiisse dicitur à Diogene Laert. Dicit hic se esse canẽ. canes enim uocãtur Cynicę sectæ philosophi.

losophi. e Aconito mordens.) Id est, ueneno, ἀπὸ τ̃ ἀκονιτ̃. Est aũt aconitũ, omniũ uenenorũ ocyssimũ, authore Plinio, quod cõtraxit spuma Cerberi, ab inferis extracti. quod passim describitur ab autoribus in primis poetis, sed ignoratur adhuc hodie. f Quod uolenti nolenti.) Vsus huius adagij, Velim nolim, est, quũ contra sententiã animi fit aliquid. Pro eo Plautus sæpe utitur ingratijs, ut in nostro Adagiorũ collectaneo anno tauimus. g Diogenes.) Philosophus Cynicus celeberrimus. h Omnib. plorare renunciantes.) Hac prouerbiali uoce Lucianus sæpè usus est, de qua nos in primo Necricorum dialogo, & nostro Adagiorum collectaneo.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

ἀναισθησικὸς: Fortitudinem Socratis falsam fuisse.

Socratis exponit trepida de morte Menippo,
Cerberus infernas ut metuatq; domos.
Nescio quàm fortis fuerit: sub iudice lis est,
Mors etiam magnos territat usq; uiros.

Heus Cerbere.) ἐνθυμηματικὴ ἐρώτησις, ἢ ἀξίωσις. Verisimile.) Ratio προληπτικὴ à posibili. Verùm etiã.) ἀφήγησις. Quũ procul.) Primum tẽpus. Quasi mortẽ.) Factũ. Verùm simul atq;.) Alterũ tẽpus. Nihilq; nõ.) Cõclusio. Cæterùm.) Ex positio suæ sententiæ de Socrate. Equidẽ illud.) ὑπόκρισις γνησία. Quo nam animo.) Interrogatio de seipso. Vnus mortalium.) ἀποκρισις ὑποπτικὴ. Propterea quod.) αἰτιολογία.

IN DIALOGVM CHARONTIS & Menippi, Gilberti Cognati annotationes.

a Charõti poetæ inferorũ fluminũ custodiã & cymbæ guberNaculũ tribuũt. b Naulũ.) Paruũ numisma, in os mortuorum inditũ, Charonti pro portorio soluendũ. c Ditẽ.) Plutonem inferorũ deum, Iouis & Neptuni fratrẽ. d Quod non habeo.) Alludit ad illud Plauti in Asinaria: Nudo detrahere uestimẽta me iubes: de quo in nostro Adagiorũ collectaneo. e Sẽtinã.) nauis partẽ inferiorẽ, in quã qcquid instillat aquarũ, influit, corruptęq; malè olẽt. Cic. de Senect. Alij sentinã exhauriã, &c. f Acaco.) Hũc poetę fabulãtur apud inferos unà cũ Minoe & Rha-

& Rhadamantho iudicem delectum esse,et sontiũ crimina discutere,& unicuiq; pro meritis pœnam constituere. Lucianus noster in Necyomantia,portorio apud inferos colligẽdo præfectum facit.In Cataplo is Mercurium obiurgat. g Lupinum.) Lupini uniuersam atq; adeò mirabilem historiam lege apud Theophrastum libro octauo, apud Plinium libro decimooctauo, cap.duodecimo:& 22.cap.ult. Editur frumentorũ inopia. quòd instar lupi terræ sit appetens,dicitur lupinum. h Hecatæ cœnã.)Hecate Iouis & Latonæ filia,& soror Apollinis.Huic triplex numen attribuitur.unde etiã à Virg.4 Aen. Tergemina uocatur. Nã in cœlo creditur esse Luna, in terris Diana,& apud inferos proserpina.Dicta Hecate,teste Seruio, quòd centum uictimis placetur, aut quòd centum annos faciat errare insepultos.Sub nouilunium ditiores uepere cœnam mussitabant (ut dicebatur) in triuijs ,nocte pauperes aderant,clausis portis,qui eã famelici diripiebant, postridie persuadentes uulgo,Hecaten id quod appositum esset deuorasse. Vnde quoties significare uolumus quid per tumultum direptum,Hecates cœnam appellare licebit.Eandem & præparcam ac sordidam ueteres appellabant,quod apud inferos umbræ tenui ac uilissimo cibo uictitare dicantur , ut malua ac porro. i Canem.) Id est impudentem.Nota est eius bestiæ impudentia,unde & Homericum illud κυνῶπις & Cynicorum appellatio fluxit.Sed & apud Terentium in Eunucho , & canis & os durum impudentiam significat.

IN EVNDEM IOANNIS *Sambuci Annotationes.*

Ἐρισικὸς De naulo enim Charonti
reddendo litigant.
Nauita de naulo quærit rogitando Menippum,
Vt soluat uectus per Phlegetontis aquas.
Sed nihil extorsit,nec erat soluendo Menippus:
Post uitam nullas namq; tenebat opes.
Redde naulum.) Postulatio. Redde inquam.)Repetit postulationem. Haudquaquam.) Recusatio cum ratione. Equidem ignoro.)Inficiatio. Ipse certè,)Affeueratio. Atqui

quí præfocabo te.) ἀπειλή. At ego illiſo baculo.) ἀνταπειλή. Num ergo tecum.) ἀπὸ τοῦ ἀδύνατου. Mercurius meo nomine.) Reiectio in Mercurium. Haud gratis.) ἀντιπαραγωγή.

IN DIALOGVM ACHILLIS ET *Antilochi, Ioannis Sambuci Annotationes.*

Aequalem omnium apud inferos eſſe conditionem, neminemq; præferri mortalium: & de Achillis apud inferos puſillanimitate.

Ingentem quanquam Pelides Hectora uicit,
Martia cui ſemper prælia ludus erant.
Non tamen eſt melior timidis in Ditis auerno:
Nominis eſt illo gloria parua loco.

Quæ nam ſunt.) Propoſitio per interrogationem ἐπιχείρημα πρὸς ἐρώτησιν. Audiui enim.) Ratio αὔξητική. Quæ ſi rudis.) Approbatio per comparationem. Verum ex Peleo.) ἐντασιαστολοσις ἀπὸ τοῦ ἀπρεπους. Ex omni heroum numero.) Exornatio ἐπιβεβαιωτικὴ κατ' ἔπαινον. At ô Neſtoris fili.) ἀποδειοσις ὀδυρτική. At qui ſerò.) ἀντικατάλλαξις. Apud inuos enim.) κατάσκευς τοῦ διαλόγου. Sed neque uires.) Expolitio huius ſententiæ. Adde quod.) αὔξησις. Hæc ſunt.) Concluſio querimoniæ. At uerò Achilles.) παραμύθιον. Quando ſic natura comparatum eſt.) Aᵛ neceſſario. Vt omnes cogantur.) Ab exemplis æqualium. Cæterùm aſpice nos.) παραίνεσις. Non enim ſolus.) Aᵛ communi malo. En tibi Herculem.) Gaudium eſt miſeris ſocios habere pœnarum. Sociorum hæc.) Conceſſio. Verùm haud ſcio.) Correctio. Arbitror autem.) ἀντιδιαβολὴ. Non equidem.) χαριεντισμός. Silere enim.) Fortis eſt σιωπᾶν, φρόνιμον καὶ σπουδαῖα τὰ καιρά.

IN DIALOGVM MENIPPI ET *Mercurij, Gilberti Cognati annotationes.*

a Vbi nam formoſi ſunt.) Forma bonum fragile eſt, & fugaciſſimum.

ciſsimum: nam cito pede labitur, & uelut roſa arescés perit.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Irridet formoſos: quorum eximia pulchritudo ac ſpecies poſt mortem nulla eſt.

Forma nihil prodeſt, foliis leuiorq; caducis:
Perdidit hæc multos, milléue damna dedit.
Hanc etiam propter cecidérunt mœnia Troiæ:
Ob formam ut placeant deſine uelle tuam.

Vbinam formoſi. ἐρώτησις πρὸς τῶν καλῶν, καὶ ἀξίωσις. Quin tu iſthuc.) προσαξις. Illic &.) Λύσις. Atqui hæc ſunt.) Irriſio.

Forma bonum fragile eſt: quantumq; accedit ad annos,
Fit minor, & ſpacio carpitur ipſa ſuo.

Et huius ſcilicet.) Obiectio. Cæterùm.) ὁμοίωσις. Proinde illud demiror.) θαυμασις ποιηματικὴ. Haud mihi uacat.) Præciſione concludit.

IN DIALOGVM MENIPPI & Chironis, Gilberti Cognati Annotationes.

ARGVMENTVM.

Huius Menippi & Dialogi argumentum eſt, præſentibus eſſe acquieſcéndum, iuxta illud ἐκ παρόντων εὖ ποιεῖν ſiue εὖ τίθεσθαι. id eſt: Quod adeſt, æqui boniq; facere oportet. quo'utitur Plato in Gorgia. Ne nos alienarum rerũ cupiditate maceremus, inquit Eraſmus noſter, ſed quæcunq; contigit, fors eam uelut optimam amplectamur. Magna enim felicitatis pars eſt, ut ſua cuiq; fortuna placeat.

a Chiron.) Chiron Centaurus, Saturni & Phylliræ filius, dimidia ſui parte equus, reliqua homo. Fabulãtur eñ poetæ, Saturnũ, cum Phylliram Oceani filiam adamaret, eiusq; frueretur concubitu, Odis uxoris interuentu turbatum, ſubitò in equum ſe conuertiſſe: Phylliram autem ex eo grauidam effectam, fœtum peperiſſe, cuius anterior pars hominem, poſterior equi referret, eumq; Chironem nominaſſe. qui ubi primũ adoleuit, in ſyluas ſeſe cótulit, ibiq; herbarum uires edoctus, in præ-

in præstantissimum medicum euasit. Senex tandem effectus, (senem enim Theocritus in Thalysia dixit) atq; uitæ lõgioris pertæsus, à superis impetrauit, ut immortalitatem, (utroque enim parẽte immortali natus erat) sibi morte liceret cõmutare. b Satietas.) Aristoteles 2 Rhetoricarum præceptionum lib. scribit, quod semper idem stati perpetuiq; habitus, parit satietatem uarietatemq; & uicissitudinem iucundã esse. Fit enim, inquit, iuxta naturam transmutatio. Vnde illud dictum est, uicissitudo rerum omnium iucunda. Id quod repetijt lib. Moralium Eudem. 7. Euripides in Oreste, μεταβολὴ πάντων γλυκύ. id est: Mutatio iucunda rerum est omnium. Eõdẽ alluſit Virg. in Palæmone:

Alternis dicetis, amant alterna Camœnæ.

Mimus: Nil iucundum, nisi quod commendat uarietas. Item: Bonarũ rerum consuetudo pessima est. Ea rerum natura, inquit Erasmus noster, eiusmodi sensus humani fastidium, ut nihil esse possit tam suaue, quod nõ abeat in nauseam, si paulo diutius utare: nihil tam egregiũ, quod idẽ diu placere possit. Iuuenalis:

Voluptates commendat rarior usus.

Teren. in Eunucho: Tẽdet harum quotidianarũ formarũ. In Phormione. At enim tẽdet audire eã millies. Cic. ad Atticũ lib. 2. Prorsus uitæ tædet, ita sunt omnia omniũ miseriarũ plenissima. Varietas, inquit Erasmus, tantam in omni re uim habet, ut commendatiõe nouitatis interdum & pessima pro optimis placeant. c Arbitror fieri non posse.) Sibylla apud Maronẽ, ad inferos uiam Aeneæ non negat quidem, sed deterret à difficultate reditus, quam componit cum descensus facilitate: obliquè notans temerariũ Perithoi & Thesei conatũ, qui ab inferis redire non ualuerunt. Nam ab inferis reditus uia, ut angusta, ita infrequens est, & rarum uidet uiatorem, ut quoq; noster Lucianus in Diogenis & Alexandri dialogo scripsit: neq; enim fas est reuerti quenquam, qui semel paludem transmiserit, &c. d Præsentib. rebus sis contentus.) Menippus hic nos cum Chirone admonet, ut quemcunq; statũ sors dederit, in eo lætè tranquilleq; uiuamus. iuxta illud:

ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διάπλει, Quæ præsto sint, in hisce uitam nectito.

IN

IN EVNDEM IOANNIS *Sambuci Annotationes.*

Exosus Chiron præsentis munera vitæ,
Tetras exoptat posse videre domos.
Esse ibi hic etiam fastidia multa docetur:
Vtere præsenti non meliora sciens.

Equidem inaudiui.) ἀφήγησις τίλλει. Vera ista.) Asseueratio. At quæ nam te.) Inuestigatio causæ. Dicam apud te.) Ὑπόχρισις. Iam mihi desierat.) Λήγησις. Quid? an iniucundum.) Interpellatio. Erat inquam.) Ratio primæ sententiæ. Verùm cum ego.) Continuat narrationem commemorando ea quæ fastidium satietatemq; uiuendi adferre solent. Neque enim in eo.) Ratio ex loco communi. Cæterùm hæc.) Secunda interrogatio. Haud insuauiter.) Responsio & ratio. Siquidem æqualitas.) Occupatio. Vide Chiron.) Hortatio. Nempe.) Ratio à minori. At de integro.) Consilium eius quod fieri non potest. Quid igitur.) Petit aliud cõsilium. Præsentibus sis contentus.) γνώμη προτροπική.

ANNOTATIONES, MENIPPVS *seu Necyomantia, Gilberti Cognati Annotationes.*

ARGVMENTVM.

Hic falsè taxat uel Magorum præstigias, uel inania poetarum figmenta, uel incertas quauis de re philosophorum inter se digladiationes. Occasio dialogi ab incessu & habitu Menippi.

a O miseri.) Occasio argumenti. b Ac primùm sanè.) Narratio continens causam descensus ad inferos. c Alius etenim.) Philosophorũ incertæ & diuersæ doctrinæ. d Peruigilante mihi.) Sequitur nunc quomodo ad inferos descenderit. e Hecaten.) Hecate triformis & tergemina à poetis uocatur, eandemq; esse putant cum Proserpina. Verùm hîc à Proserpina Hecaten separat Lucianus. f Accusant autem.) Iudicia

Iudicia & accusatores & pœnæ defunctorum. g Peritura eorum superbiam.) Detestatur nimiam hominum superbiam, qualem ferunt fuisse Tarquinij, cui Superbi cognomen inditum à moribus quidam docent Dionysius libro quarto scribit Tarquinium à Romanis Superbum cognominatum esse, quòd insolentia quadam tyrannica & moribus superbissimis præditus fuerit. h Dionysium.) Vide Ouid. libro 4 de Ponto, & 5 Tristium, elegia 9. Erasmũ quoque in prouerbio: Dionysius Corinthi. i Ab altis illis.) Actores planis, id est, nudis pedibus proscenium introeuntes, quibusdam excalceati & planipedes dicuntur. k Dic mihi.) Obiectio. l Nugaris tu quidem.) Vanam esse gloriam, quam in hac uita plerique appetunt. m Quoniam.) Decretum contra diuites latum. n Optima.) Summa & scopus totius argumenti. o Trophonij.) Per Trophonij antrum Menippus hic seiocatur ab inferis rediisse.

IN EVNDEM IOANNIS SAMbuci Annotationes.

Salue atrium.) Occasio Dialogi ab incessu & habitu Menippi. At quid sibi nult.) ἀναγνώρησις. Salue Menippe.) ἀσπασμὸς. Vnde nobis.) ἐρώτησις. Adsum reuersus.) ἀπόκρισις ἀφηγητικὴ κατα τα μιτρα ἰαμβεῖα. O Hercules.) ἐκφώνησις βαθμικὴ. Non, sed me.) Responsio de genere sui discessus. Quæ nam causa.) διάσκεψις τῆς αἰτίας. Iuuenta me.) Redditio causæ efficientis. Siste ô beate.) ἀξίωσις καὶ κατάβασις ἀπὸ τῶν ἰαμβείων. Quæ nam hæc uestis.) ἐρωτήσεις ἄλλαι. Res dilecte grauis.) ἀπόκρισις ad posterius membrum κατα τὰ ἐπι. Vt consulerem.) A causa finali. Atqui deliras.) ἐπιτίμησις. Quid ais, noui ne.) Interrogatio. Per Iouem.) Asseueratio à quantitate. Verùm prodere.) Occupatio. Nequaquam.) Pollicetur taciturnitatem. Verùm tui gratia.) ὑποχώρησις. Decretum est.) Narrationis principium. Ne prius ô beate.) Interpellatio ordinis instituendi gratia facta. Quæ vi delicet.) διαίρησις τοῦ διαλόγου. Verisimile enim.) Re Parendum etiam in his.) Assensus ad istam petitionem. Quid facias.) κατάσκεψις τοῦ πρώτου. Ac primùm.)

continens cauſam deſcenſus ad inferos. Ego igitur.) Narrat quid ex poetarum lectione hauſerit. Seditiones ac bella.) τὰ τῶν ἀχαιῶν κατὰ μέσον. Poſtquam uerò.) Alterum tempus. Hic leges.) Quid leges de Dijs ſtatuant. Hic hæſitabundus.) ὁ ἀκβάκχος, ἢ μιγάλη. Neque enim Deos.) ἀπίκεν σις ἰδέαν κατὰ πρόσκοπόλσιν. Niſi de his.) ἐ κάτιον. Neq; rurſus.) ὁ λογισμὸς, καὶ ὁ ἀντίτροφος πραχθείς. Hæc igitur mecum.) Contulit ſe ad philoſophos. Alius etenim.) μέσον μόν narum ſectarum. Corpus ſiti.) ἡ ἀπάθεια. Alius iubet.) τὰ ἀλλάφορα ὁ προηγμένα. De mundo uerò.) Academici, eorumq; ἄτομοι καὶ ἰδέαι. Vt nec ei qui.) In utramque partem probabiles diſputationes. Prorſum igitur.) ἐ ἀκβάκχος. Præterea.) Hactenus de doctrina, nunc de uita. Eos enim.) Diſtributio, contemptores diuitiarũ. Ii uerò.) οἱ σοφισαὶ. Ergo hæc.) Concluſio. Aliquantulũ tamẽ.) ἐ παραμύθιον. Perungilanti mihi.) παράσκευή ad modũ deſcẽſus. Venit in mentem.) ὁ λογισμὸς. Vt conueniré.) A' cauſa. Eos carminib.) Magorum potentia & ſuperſtitio. Optimè ergo.) Concludit conſiliũ. Si cum horum quopiam.) ὁ τελικὸς αἴτιος τῆς καταβάσεως. Ac ſtanti quidem.) Narratio profectiõis & aduentus. Quo cum uenio.) ἐ ἐ πραχθείς. Coma quidem canum.) προσωποχραφία à narratiõe habitus, animi & corporis. Nomen autem.) A' nomine. Orans igitur.) ἐ β πραχθείς. Sciſcipiẽs uerò.) τὰ τῶ μιβροβαρβάνες πραχθέντα. Primum quidẽ.) ἐ α, à tempore. Ad Euphratẽ.) A' loco. Volubile quiddã.) τὸ λεχθὲν, ἢ ἰσωσθῆ. Poſt illam igitur.) ἐ παραλαφθείς. Cibus quidem.) ἡ σιτία αὐτῶν. Potus.) ἐ ὕδωρ. At poſtquam.) τὰ ἄλλα πραχθέντα ὑπὸ τῶ μιβροβαρβάνες. Deinde totũ.) ἐ κάτιον τελικὸν. Nos præparauimus.) ἐ τῶ ἀμφωτέρε. Iuſsit præterea.) ἡ παρακέλευσις. Quid ita ὁ Menippe.) Inueſtigatio cauſarum. Atqui perſpicuum.) Prodit cauſas iſtius habitus, & mutati nominis. Nam hi qui ante.) Narratio de nauigatione. Iam igitur dies.) ὁ χρόνος ὁ ὁτός. Parata ſiquidẽ.) τὰ ὄργανα, καὶ σκεύη γα κάτια. Iam egredimur.) Profectio. Puteum effodimus.) τὰ πραχθέντα. Summiſſo murmure.) τὰ λεχθέντα, ἢ ἠ ἰσωλή. Dæmones conuocat.) Poetica ἐποτύπωσις Orci, carminibus magicis excitati. Ac porrò.) Secũdus acceſſus ad inferos. Vmbrarum.) Diſtributio. At quum.) Conſilij habitus, euentus. Iam enim.) Occaſio. Sed quoniam.) Tertius tranſitus per inferos. Tum paulo.) Deſcrip-

tio inferorum & eorum iudicij. Nos igitur.)Attentio. Per Iouem.) ἀξίωσις. Hæ nos igitur.) Accusatores qui. In hos præcipuè.) Quos pœnæ potissimùm maneant. At nunc spè dida illa.)καταγραφὴ diuitum defunctorum Et si quem eorum.)Menippi σαρκασμός. At ipse uix.)ὁ πρᾶχθεὶς. At Minos.) Iudex infernalis iudicat in gratiam. Cyrenæus.)Cyrenæus Aristippus cum absoluit à pœna,ob beneficia in doctos collata. Tum nos.)Transitio ad locum supplicij,πρὸς ὃ κολα στικὸν. Nam simul.)ἡ ἔκθεσις τῶν λιπῶν. Cerberus lacerat.)συναθροισμός. Et quosdam.)ἄλλο τι μεσομοῦμόκον. Id seruiliter.)ἡ περιπιτία. Sed illa quoque.)ἄλλο μέρος. Hos tandem prætereuntes?)Transitio ad ἀντίθεσιν. In campum uenimus.)Campus Acherusius,siue Elysius. Alios quidem.) Distributio. Verum dignoscere.) Occupatio. Cum igitur multi.)Aequalitas inferorum. Quo nam signo) Deridet formosos,& alios dispares fortuna. Hæc igitur.)ὁμοίωσις. Alium siquidem.)Distributio. Fortuna hominum uaria & incerta. Quin habitus.)Amplificatio,in qua docet humanam uitam esse fabulam. Sed ornatu.)τὰ μετὰ τῶν πομπῶν, καὶ ἡ πόλιτία. Aliquantisper quidem.)Fortunæ bona non propriè nostra sunt, sed extra nos posita,fluxa & caduca. Quin in scena.) Illustratio à similitudine,à scenicis fabulis, earumq; personis histrionibusq; ducta. At cum fabulæ.)τὰ μετὰ τὸ δρᾶμα. Sic se mortalium.)Conclusio. Dic mihi.)Obiectio. Nugaris.)ἀπόλυσις ab exéplo,uanã esse gloriã, quã plerique; maximi uiri in hac uita expetunt. Hoc tãtũ.)ἐπανόρθωσις γέλοια. Nã cũ.)αἰτιολογία. At uchemẽtius.)νέα πρόταστις. Si reges.)τὸ ἀόριστον,de regib.& satrapis. Perinde.) ὁ ὡσαυτῶς. Quin alios)τ' ἄλλα τῆς ἐπαγωγῆς παραλλήγματα. Socrates autẽ.)μεταβασις. Etiam ibi.) ἀφήγησις. Cæterum quódnã illud decretũ.)Tertia pars, περὶ τ ἐψηφισματ τῶν πλουσίων τ ἀπὸ τῆς ἀσωτλανησεως ἐπανόρθωσις. Dum igitur ibi.)ἀφήγησις. Concionẽ.)ἡ ἐκκλησία. Cõspiciẽtes.)οἱ ἐκκλησιασαὶ. Agitata sunt.)τὰ λεγματα προσλήψ. Quoniã.) Decretũ cõtra diuites factũ. Curię)ἡ ἀνάγνωσις τ ψηφίσματος. Corpora.) Diuitũ pœnę. Quę igit)Clausticula. Tũ ego.) Secũda Dialogi pars suscitatoria. Est aũt.) Tiresię descriptio. Haudquaq̃.)Tergiuersatio. O patercule.)Instat orãdo. Optima est.)Súma & scopus totius argumẽti. Ideo ab.)προτροπὴ.

Hoc ſolum.)Epicureum conſilium. Hæc quum.) Concluſio. Ego igitur.)Diſceſſus ab inferis,& reditus in Græciã. Hoc ſermone gauiſus.)Concludit dialogum.

IN CHARONTEM, SIVE *Contemplantes, Gilberti Cognati Annotationes.*

ARGVMENTVM.

Hîc & in Cataplo ſiue tyranno mira gratia humanæ condi tionis miſeriæ depinguntur.

a Quid rides.)Propoſitio. b Cyrus.) Primus fuit qui apud Perſas regnauit,tranſtulitq; imperium,capto auo Aſtya ge à Medis ad Perſas,de quo multa apud Herodotum & Iuſtinum habes:quamuis Xenophon alio modo hæc referat. Is non ſolùm potentia & imperio fuit clarus, ſed etiam pruden tia,conſilio,religione,pietate. c Crœſus.)Lydorũ rex fu it opulentiſsimus:hinc pro ditiſsimo ſæpe ponitur. Cuius hiſtoria luculenter exponitur ab Herodoto libro primo, & à Pindaro in Olympijs. d Felices quidem.)Locus commu nis de felicitate,& contra diuitias. e Aurũ ex Lydia:)Multum auri in Lydia prouenire,receptum eſt. Hinc prouerbialiter dicitur,Lydia harena,unde aurum conficitur. Habetur quoque terrarum fertiliſsima, quemadmodum ex Chryſanthe oratione apud Xenophontem facilè colligitur: ἄλλα γὰρ ἔστι,&c. Enimuerò,inquit, poſtquam non de Syria ſolùm certabimus,ubi triticum eſt multum,& pecudes,palmæq; fru ctiferæ: uerùm de Lydia quoque, ubi multum uinum, multæ fici,multum oleum,mareq; alluit,per quod plura aduehuntur,&c. f Crœſum.)Profligauit Cyrus Crœſi Lydi copias,illumq; captum habuit,de quo Herodotus in Clio & Euterpe. g Cambyſes ille eſt.)Cambyſes Cyri filius, Perſarũ & Medorum rex,qui quantum à patre diuerſus fuerit,ex hiſtoricis facilè apparet. Nam ſororem contra ius & leges Perſarum in uxorem duxit,eamque paulo poſt peremit. Fratrem etiam Smerdem curauit interfici. Patrijs regnis Aegyptũ adiecit. Sed offenſus illorum ſuperſtitionibus, Apidis, cæterorũque

que deorum ædes dirui iusſit. Ad Ammonis quoque templum expugnandum exercitum miſit, qui in Libya deſerta arenis obrutus, uniuerſus interijt. Ipſe quoque cum ſuo ſe gladio imprudens læſiſſet, deorum (ut creditur) ultione, leuiſſimo ex uulnere mortem oppetijt: qua de re uide Herodotum libro ſecundo. h Sed & uaſtam.) Communis deſcriptio ſtudiorum & cupiditatum humanarum, & primò priuatorũ. i Porrò ſpes & metus.) Spes & metus ut nos afficiunt, uide in Pſeudomante, & quæ ibi annotauimus. k Nam ab ipſo fato.)

Stat ſua cuiq; dies, breue & inreparabile tempus
Omnibus eſt uitæ.

l Alius autem.)

- Tolluntur in altum
Vt lapſu graniore ruant,

m Mortales aſsimiles.) Vitas hominum bullis ſimiles facit: quarum aliæ ſimulatque natæ ſunt, protinus euaneſcunt: aliæ paulo diutius durant: omnes breuiſsimis quibuſdam interuallis, aliæ ſuccedunt alijs. Neque quicquam profectò potuit excogitari quod melius repreſentaret, quàm nihil ſit hæc uita noſtra, qua nihil fragilius, nihil fugacius, nihil inanius. Vnde homines Homero μινυνθάδιοι ſunt, citò perituri, ſicut Iliad. σ. ijdem cum folijs conferuntur, quorum alia uentus humi proſternit, alia uireſcunt tempore uerno. Et hoc ſibi uult prouerbium ab Eraſmo noſtro copioſiſsimè explanatum, huic loco plurimùm inſeruiens, Homo bulla. Eſt enim bulla tumor ille inanis, qui uiſitur in aquis, momento temporis enaſcens ſimul, & euaneſcens. n Earum ſanè.)

Amplificatio per collationem. o O qualia.) Epilogus & ſcopus Dialogi.

SEQVVNTVR ORATIONES, quarum quædam adhuc inter Mortuorum dialogos, & Meretricum: quædam adhuc inter Saturnales epistolas prius relatæ fuere: nonnullæ quoq; Dramaticæ.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΑΙΡΕΣΕΩΝ. Λυκίνῳ χῆ Ερμοτίμῳ.

HERMOTIMVS, *siue de Hæresibus, id est Sectis.*

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus didacticus est. Disputat autem de sectis philosophorum, quę nam optima sit, & ad felicitatem, quam omnes promittunt, certissimè ducat. Et quia impossibile apparet, ex tam multis, tamque diuersa sentientibus, quid optimum atque uerissimum sit, eligere: tandem concluditur, satius esse non philosophari, quàm frustra ætatem ac operā in eo quod assequi nequeas, consumere. Series dialogi ita se habet. Occasio & exordium ab ingressu & habitu Hermotimi Stoicæ philosophiæ sectatoris sumitur, qui quoniam uiginti iam annos perpetuos philosophos audierat, neque tamen adhuc mediā ad uirtutem uiam superauerat, disputationi occasionem & materiam subministrat. Prima igitur quæstio tractatur, quanto omnino tempore opus sit ad uirtutem & felicitatem consequendam, Luciano longitudinem illius ut nimiam accusante, Hermotimo autem contrà præmia & mercedem tanti laboris opponente. Atque hoc disputationis procœmio, & quasi quadam sylua præmissa, mox ad principalem quæstionem uenitur, puta quę nam philosophorum secta certissima atque optima sit, & quomodo eadem deprehendi debeat. Ibi Hermotimus Stoicam præferens, eiusque rei rationes quasdā nō satis idoneas adhibens, à Luciano deridetur magis quàm confutatur. Idem autem mox totam hanc disputationem quasi de integro

integro orditur. Ac primò quidē uirtutis icone quadā propo
sita ostēdit, cum multi adeò sint qui uiam ad illā pollicētur,
in tam diuersa turba, tamq; graui causa optimū & certissimū
ducem quærendū atq; eligendū esse. Quem cum alter ex Stoi-
cis sumendū esse rursum diceret, eiusq; rei argumentū etiam
hic non satis idoneū afferret, Lucianus per prosopopœiā re-
liquorū philosophorū, ipsos immeritò causa indicta dāna-
ri, ac Stoicis istis recentioribus præponi querentiū, apologiam
subiungit, Hermotimumq; reprehendit qui quos nunquā co-
gnorit ac legerit, temerè adeò dīnet. Et hunc locum ita cōclu
dit, ut dicat, quoniā in incerto sit quænam philosophādi uia
alijs præferri debeat, omnes æquè relinquendas esse. Hinc ue
rijs similitudinib. utrinq; res agitur, Hermotimo defendente
Stoicā uiam, & cōtendente apud unū aliquē deprehensa uerita-
te, nō esse opus alios ultrà consulere: contrà aūt opponente
Luciano, sed apud unū aliquem nondū inuentam ac depre-
hensam illam esse, & ob id pariter omnes perscrutandos & co
gnoscendos esse. Quo obtento, iam & de tēpore agitur, quo
ad cognoscendos omnes opus sit: quod tām longum præsimi-
tur, ut impossibile uideatur uel partem illorum etiā per om-
nem ætatem ab uno aliquo euolui atq; cognosci posse. Rur-
sum igitur quod suprà concluditur, quoniā impossibile sit om
nes euoluere, & tamen idem necessarium, si uerā uiam ad uirtu
tem deprehendere uelis, satius esse in totum ab illis abstinere.
Et hinc quoq; ad similitudines deueniunt, Hermotimo cōtra
hanc longitudinem temporis contendente, non esse necesse ut
omnium omnia scripta euoluantur, sed ex parte cognosci ac
iudicari totum posse: Luciano autem contrà negante, nisi si to
tum idem uniforme sit, & antea aliquando, quale sit, uisum ac
cognitum fuerit. Nam philosophiam ipsam non uniusgeneris
esse, sed de multis ac diuersis rebus tractare. Post hæc idē alijs
quoq; argumētis ostendit difficultatē eligendi & iudicādi tum
de ipsis uijs, tum de ducib. & præceptorib. Deinde ut maximè
de uia & duce constet, inanē tamen ac uanā spem propositam
esse. & hæc multis similitudinibus passim amplificantur. Po-
strem ò per fictionem concesso eo, ut Stoicorum optima uia,
sit, testimonio ipsius Hermotimi comprobat, neminem ad-
huc illorum inuentum fuisse, qui, quod promitteret alijs, ipse
præstitisset. Deniq; & mores & uitā illorū cū officio & effectu

pirtutis pugnare: quod & exemplo cuiusdam Stoici præceptoris confirmat. Concludit igitur, philosophandum hoc pacto non esse: id quod mox Hermotimus facit, ex pœnitentia, priore uita atque habitu reiectis.

LVCIANVS.

ΣΟΝ, ὦ Ἑρμότιμε, τῶν βλίβω, ἠδὲ τὴν τοῦ βακλίσσης τοῦ σπουδὴν τιμωρεῖσθαι, παρὰ τὸν διδάσκαλον ὑπαγομένῳ ἔοικας. ἐνίστε γοῦν τι μεταξὺ παρεῖμαι, ἠδὲ τὰ χείλη διασάλευσα, ἐρίμα ὑποτονθορύζων, καὶ πλὴν χεῖρα ὦδε κἀκεῖσε μετάφρις, ὥσπερ τινα ῥῆσιν ὠδὴ σιωπῇ διατιθέμενος. ὁρῶ τοίνυν ἔγωγε, ἢν τί τῶν ἀγκύλων σωτιδεὺς, ἢ σκίμμα σοφιστικὸν ἐναφροντίζων, ὡς μηδὲν ὅλως βαδίσῃ σχολῇ ἄγοις, ἀλλ' ἐνδρυὸς ἔσῃ, ἀεί σπουδαῖόν τι πράττων, καὶ ὃ πρὸ ὁδοῦ σοι γένοιτ' ἂν ὀλίγα

Vantũ acùm ex codice, tũ properandi studio conjecturam facere licet, Hermotime, ad præceptorẽ gradũ maturãti similis esse uideris. Volutas uerò sedula agitatione inter progrediendũ aliquid in animo, cũ ipsa labia cõmouere soleas sensim, & tacitè submurmurando. Quinetiam ipsam manum iam in hanc, iam in alterã partẽ transfers, quasi orationẽ aliquã apud te digeras. Quæstionem autẽ, aut alioqui ex obliquis illis captiunculis quidam componis, aut etiam disceptationem sophisticã comminisceris, ita ut neq; per uiã incedens, ociũ agere sustineas, uerùm semper in negocio fer uens & sedulus, nunquam non quid piam feriæ rei confecis, adeò ut itineris quoq; laborẽ ad disciplinarũ exercitiũ referre

τὰ μαθήματα. Ερ. Νὴ Δί᾽ ἔγωγ᾽ Ανηνίνε, τοιοῦτό τι. τῶν γὰρ χθιζῶν συνουσίαν, ἡνίκ᾽ ἄπι πρὸς ὑμᾶς, ἀνιπιμαζόμην ἐπιὼν τῇ μνήμῃ ἕκαστα. χρὴ δὴ μηδένα καιρὸν, οἶμαι, ὠφελίνας, ἐλόντας ἀληθὲς ὃν τὸ ὑπὸ τοῦ Κώου ἰατροῦ εἰρημένον· ὡς ἄρα βραχὺς μὲν ὁ βίος, μακρὴ δ᾽ ἡ τέχνη, καί τοι ἱκανῶς ἰατρικῆς πρὸς ταῦτ᾽ ἐλλιγχθείσης πράγματος. φιλοσοφία δ᾽ ἡ μακρῷ τῷ χρόνῳ ἀνίφικτος, ἵν᾽ μὴ πάντες ἐγρηγόρως, ἀτρεκὲς ἀεὶ ἡγοῖτο γεγονὸν ἀποβλίπειν ὃν αὐτῶν. ἡγοῦ τὸ κινδυνώδιμα ἀ περὶ μικρῶν, ἢ ἄθλιον εἶναι, ἐν τῷ πολλῷ τῶν ἰδίων συρφετῷ παραπολόμενον, ἢ δυδαιμονῆσαι φιλοσοφίσαντα. Λυ. τὰ μὲν ἄδηλα, ὦ Ερμότιμε,

referre soleas. HER. Sanè per Iouem, Luciane, tale quiddam est quod dicis. Cõmodùm enim hesternæ disputationis conuersationẽ, quæ ille ad nos disseruerat, singula recogitando intereundum in memoriam reuocabam. Aequum uerò esse opinor, ne quod tempus uacuum laboris temerè & negligenter prætereamus: præsertim cum nobis obscurum non sit, uerissimum esse quod medicus dixit Hippocrates, nimirum hanc uitam angustis circunscriptã esse terminis, ipsam uerò artem infinitæ prolixitatis. Sedenim hoc ipsum ille de arte Medica protulit, quæ quidem res multo minore labore perdiscitur: cæterùm philosophia multo tempore haud ita comprehensu facilis est, nisi quis summa uigilantia inconniuẽter & perpetuò oculos habuerit in eam coniectos. Atqui neque de paruis rebus aut ludicris in periculum uenimus. Aut enim oportet miseram et ærumnosam, in promiscua priuatorum multitudine, ætatem agere: aut Philosophiæ studijs excultum, uitam felicem degere. LVC. Enimuerò ipsa præmia, quæ dixisti, ô Hermotime,

θαυμάσια, φίλτατε Ἡρακλᾶς, admirationis plena sunt, & quantiuis precij existimanda. Porrò opinor illa ipsa fermè te contigisse, nec ita procul à te esse sepositā, ſū quo modo fas est coniecturam facere ex temporis longitudine, quod in philosophiæ studijs perdiscendis cō triuisti. Insuper etiam ex labore, quem mihi non mediocrem iam olim impendisse uisus es. Quippe, si rectè cō memini, hic fermè annus est uigesimus, ex quo te nihil aliud rei facere conspexi, q̄ præceptores frequentantē, & quamplurimùm librū prono et obstipo capite intentum, ad hæc dissertationum philosophicarum commentarios describentē, semper diutinis curis & cogitationibus pallidū, & exucco corpore prorsus aridum, adeò ut somni quoque parcissimus mihi uisus sis. ea tua est in studijs urgendis frequentia & sedulitas. Hæc itaque cum mecum memoria repeterem, breui fore spero, ut exoptatam felicitatem apprehendas: atq; adeò, nisi nobis ignaris imposueris, iamdudū cum illa conuersatus es.

HER.

Ερ. πόθεν, ὦ Λυκῖνε, ὃς νῦν ἐρχόμεθα παρακινῆσαι τὸν ἀλήθη; ἦ δ' ὃς Ἀριστὸν παῦρον πόρων καλεῖ τὸν Ἡσίοδον εἰπεῖν, ἡγεῖτο ὁ εἶμεν ἴσ' αὐτῶν μακαρός τε καὶ ἐρίδευπος καὶ ἄφρων χύς, ἐλαφρότατα ἂν ἀλίγον ἔχων τοῖς ὁλοιπέρεσι. Λυ. ἐχίνα νὰ ἦν ἕ ἐρωτάσοι, ὦ Ερμότιμε, καὶ ὠλοιπόμεθα; Ερ. ἔφημι, ἀλλ' γὰρ ἐκώλυέ μι πᾶσι λόγοις ἄμεινα εἶναι, ὧδε τῷ ἄνω ἐρχόμεθον. τὸ δὲ νῦν ἀφεῖσθαι ἔτι, ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλὰ τῶν γε ἀρχῶν, ὃ αὐτὸς οὕτως Ἡσίοδος ἥμισυ τοῦ παντὸς ἔφη εἶναι, ὥστε κατὰ μίαν τῶν ἄνωθεν εἶναί σε ἤδη λέγοντες, ἢν ἀν ἁμάρτοιμεν. Ερ. ἀλλ' πω ἀλλὰ τοῦτο, πάμπολυ γὰρ ἂν ἡμῖν ἰώνητο. Λυ. ἀλλὰ πῶς γάρ σε φῶμεν τὸ ὅλον τυγχάνειν ὄντα; Ερ. ἐν τῇ ὑπωρείᾳ κάτω ἔτι, ὦ Λυκῖνε, ἐφη

HER. Vndenam hãc animo spem cõcipis, ô Luciane, qui ad uiã prolato iam primum capite prospicere incipio? Ipsa porrò uirtus, si quid Hesiodo credimus, ualde procul sita est, ad quã pertingendam ut uia est lõga, ita non minus ardua & aspera, non parum sudoris et laboris uiatoribus exhibẽs. LVC. Ergo nondũ satis tibi sudatum est, neque satis cõfectum itineris? HERM. Mihi quidem non uidetur. nihil enim impedimento mihi esse uiderem, quò minus per omnia felix essem, si unquam mihi conceßũ fuisset in summo fastigio consistere. nunc uerò, Luciane, tantùm adhuc incipio. LVC. Atqui principium ille ipse Hesiodus dimidium totius esse dixit. Itaq; si iuxta medium te ingressum esse dixerimus, fortasse non multum à uero aberrabimus. HER. Nullo modo, ne hoc quidẽ dixeris, quantumuis multũ nobis confectũ sit. LVC. Proinde ubi tandem in itinere te constitutum esse rectè dixerimus? HERM. In ipso montis radice consistentem, ô Luciane, modò

ἄρτι προβαίνειν διαζώμενον, ἀλλὰ πρὸς ἀκρωρείαις τραχείαις, καὶ λίαν χαλεπὰ ἐρίγοντος. Λυ. ἀλλ' οὖν ὁ διδάσκαλός σοι τοῦτο ἱκανὸς ποιῆσαι, αὖθις ἐπ' ἄκρου, καθάπερ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ζεὺς, χρυσῆν τινα σειρὰν καθιεὶς, τοῖς αὐτοῖς λόγοις, ὑφ' ἅπερ σὺ ἀναπτῇ διαλαβὼν, καὶ αὐτὰ ἐκφέρειν πρὸς αὐτόν τι καὶ τῶν ἀρετῶν, αὐτὸς πρὸ πολλοῦ ἀναβεβηκώς. Ερ. αὐτὸ ἔφραδε, ὦ Λυκῖνε, τὸ γιγνόμενον. ὅσῳ γὰρ ἐπ' ἐκείνῳ, πάλαι δὲ ὑποπάσμαι αὖν, καὶ σωλῶ αὐτοῖς, τὸ δ' ἐμὸν ἴστε ἐνδεᾶ. Λυ. ἀλλὰ θαῤῥεῖν χρή, καὶ θυμὸν ἔχειν ἀγαθὸν, ὅτι τὸ τέλος ἤδη ὁρῶντα, καὶ τῶν αὖν συλλαμβάνειν, καὶ μάλιστα ἐκείνῃ συμπροθυμουμένοις. πολλὰ ἀλλὰ τίνα σοι ἐλπίδα ὑποφαίνει, ὡς δή ποτε ἀναβησομένῳ, ὅτι modò porrò ire conantem. Est uerò omnino uia lubrica & aspera: ac planè eo opus est, qui manu protensa ascendentem subleuet. LVCIAN. Nunquid igitur præceptor tum ad hoc tibi satis idoneus est, quemadmodum Iupiter Homericus catenam quandam auream, ex summo demittens, suas ipsius orationes opinor, quibus te uidelicet subductum, cùm ad se, tum ad Virtutem subleuare queat, præsertim cum ipse multo antè ascenderit? HERM. Hoc ipsum profectò Luciane, quod dixisti, à præceptore sedulò factum est. Etenim quantũ ad illius operam attinet, iam olim subductus sum, et cum illis conuersationem habui quãtum uerò ad me attinet, nondũ ascendi. LVC. Atqui bonum animum habere oportet, optima spe mente concepta, ad itineris finem & felicitatem in summo propositam conspicientem: maximè uerò, illo animo sis inclamationibus cohortante & inclamante. Veruntamen ualde scire uelim, quæ nam spes ab illo tibi ostensa sit, superato iam cacumine: an mox

ἐς νῆστιν ἐπαίρῃ· ὦδή τὸ ἄπρον ὀσιδαί σι, οἷον μετὰ τὰ μυστήρια τὰ ἄλλα, ἢ Παναθήναια; Ερ. ὀλίγου φῄς, ὦ Λυκῖνε. Λυ. ἀλλ' ἐς τὸν ἑξῆς Ολυμπιάδα; Ερ. καὶ τοῦτο ὀλίγον, ὡς πρὸς ἀρετῆς ἄσκησιν, καὶ διαμονίας πίστιν. Λυ. μετὰ δύο μὲν δὴ Ολυμπιάδας ταύτας, ἢ πολλῷ μᾶλλον ὑμῶν ῥᾳδυμίαν παλαγνοίη τις, εἰ μηδ' ἐν τοσούτῳ χρόνῳ ἱκανὸς εἶ, ὅσον ἐκ Ηρακλείων στηλῶν ἐς Ινδοὺς ἀπελθεῖν, ἔστ' ἐπανελθεῖν ῥᾴδιον. εἰ καὶ μὴ δυνατὸν, μηδ' ἀεὶ βασιλεύοι τις, ἀλλ' ἐν τοῖς διὰ μέσου ἐθνεσι κᾀκιπλανώμενος, καί τοι πόσῳ τινὶ βάλει ὑψηλοτέραν καὶ λαμπροτέραν δόξαν ἀνακτίσαι τὴν ἄπρον, ἐφ' ἧς ὑμεῖν ἡ ἀρετὴ ἵδρυται, ἢ Λέρνου ἰκάνυς, ὃν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν Αλέξανδρος κατὰ κράτος εἷλε; Ερ. ὅμοιον, ὦ Λυκῖνε.

an mox futurum coniectandum sit, te in summo fore post mysteria, aut omnino post Panathenæa? HER. Perexiguum est quod dicis Luciane. LVC. An post quinquennium iam subsequens? HER. Et hoc quidem modicum est cùm ad uirtutem exercendam, tum ad felicitatis possessionẽ consequendam. LVC. d Proinde ad summum post decennium, nisi extremè pigri & lenti haberi uelitis, cum neque tanto tempore ad uirtutis fastigium ascẽdere queatis, quanto unus aliquis ter à columnis Herculeis ad Indos usq; haud difficulter ire atque redire possit, si nõ recta aut citra intermissionẽ perpetua profectiõe iter faceret, uerùm apud populos iacentes in medio paulisper commoratus oberraret. Et quónam modo tandem credibile est, petram, supra quam uobis Virtus habitare creditur, altiorem decliuioremq; esse illa e Aorna Indica, quæ paucis in diebus ab Alexandro summa ui euersa est fundi-tùs? HERM. f Dißimile prorsus est quod adfers, ô Luciane.

πίνη, ἐπ' ἴστε τὸ πρᾶγμα τοιᾶτον, οἷον σὺ εἰκάζῃς, ὡς ὀλίγῳ χρόνῳ κατρακαλιῦαι καὶ ἀλῶναι, ἐπ' αὖ μόνοις Ἀλεξάνδροις προσβάλλουσιν. ἐπὰ πολλοὶ ἂν οἱ αὐτάντες ἅπαν, νῶν ἢ αὖθις χοντῇ μὴ ἐν ὀλίγοι μάλα ἐρῶ μεῖναι, καὶ πρασσχοντῇ ἐπὶ πο σὸν μέν, οἱ μὲν ἐπὶ πάνυ ὀλίγον, οἱ δὲ ἤδη πλεῖν. ἐπειδὰν ἢ κατὰ μέσον τῶν ὁδὸν γένωνται, πολλοῖς τοῖς ἀπείροις καὶ δυσχερέσιν ἐντυγχάνοντες, ἀπορουσπεῖσί τι, καὶ αὐχηρίσκουσιν ἀδημάνον τες, καὶ ἱδρῶτι ῥεύμενοι, ὁ φέροντες τὸ πάμαγον. ὅσοι δ' ἂν ἐς τέλος διακαρτερήσωσιν, ἔνοι πρὸς τὸ ἄκρον ἀφικνοῦνται, καὶ τὸ ἐπ' ἐκείνοις εὐδαιμανοῦσι, θαυμάσιόν τινα βίον τὸ λοιπὸν βιοῦντες, οἷον μύρμηκας ἀπὸ τῆ ὕψους θεωρουντας τινας τὸς ἄλλους. Λυ. παπαὶ ὦ Ερμότιμε, ὡλίγους ἡμᾶς ἀποφαίνεις, ἐπὶ κατὰ τὸς Πυγμαίους

ciane. neq; enim eadem res est quam tu confingis, quæ tam in exiguo temporis spacio confici aut capi queat, non si infiniti Alexandri ad unum omnes suas uires continxerint: quoniam multi qui conscendere moliebantur, fuerunt iam uerò non parum multi ualde forti ascendunt animo, et proficiunt partim quidem nõ nimium, partim uerò altius. Cæterum ubi medium itineris iã attigerint, multis perplexi difficultatibus, protinus omnia fastidiũt, & reuertuntur grauiter anhelantes, multoq; sudore perfluentes, itineris laboribus absterriti. Quicunq; autem omnibus gnauiter superatis incõmodis & discriminibus, in finem usq; animose perduraverint, illi tandem ad fastigium usq; conscendunt, & ex illo felices facti, uitam quandam admirandam per reliquam ætatem exigunt, alios quidem mortalium non secus atque formicas è sublimi contemplantes. LVC. Papæ ô Hermotime, quam tulos homunciones nos esse ostendis, qui neque Pygmæis quidem

λάττυς, ἀλλὰ χαμαὶ παιλάπα σιν ἐν χοῒ τ' εῦς. εἰκότως· ὑψη λὰ γὰ ὄδε φρονεῖς, ἢ αὔωδγ. ἡμεῖς δ', ὁ συμφιτεῦε, ἢ ὅσοι χα μαὶ ὀρχούμενοι ἐσμὲν, μετὰ τῶν θεῶν ἢ ὑμᾶς προσδεόμεθα, ὑπόρυφιλυς γιγομένυς, ἢ ἀνιλθόντας οἵ πάλαι σπεύδο τι. Ερ. ἀ γὰ γένοιτο ἢ αὐιλθεῖν, ὦ Λυκῖνι, ἀλλὰ παμπολὺ τὸ λοιπόν. Λυ. ἡμεῖς ἐκ ἐο φαδα ὀπίσω, ὡς χρέων παραβαλεῖν. Ερ. ἀλ' αὐτὸς γὰρ εἶλα, ὦ Λυκῖνι, τάχιβίε. εἰκά ζωμεύ τοι ὁ πλάτων τῶν ἐπισω ἐτῶν ἐσιδαι, μιᾶ δ' ἡμέρᾳ τως τε ἢ ὠδὶ τῷ ἄκρῳ ἐσόμε θα. Λυ. Ηράκλεις, πολὺ λίγυς. Ερ. ἠδὲ γὰ περὶ μιγίστων, ὦ Λυκῖνι, οἱ πόνοι. Λυ. τυτὶ μὲν ἴσως ἀμυδὶς, ὑπὸρ δὲ τῶν ἐπισω ἐτῶν, ὅτι βιώσομ τοσαῦτα, πότερον ὁ διδάσκαλός σου παλυπίσχετο,

quidem ipsis nos conferre dignaris: sed in totum humi repentes, in cauernis terræ degere confingis? Non iniuria alta et quæ sursum sunt sapis. Nos uerò infimæ plebeculæ extrema fex, et quot quot per humum repentes sumus, post deos etiam uos supplicibus uotis deuenerabimur in alto constitutos, animumq; properandi addentes conscendentibus. HER. Vtinam saltem ascendendi facultas unquam nobis daretur: uerùm multum adhuc uiæ conficiendæ superest. LVC. At tu nondum exposuisti, quanto temporis spacio opus sit ut in complexu uirtutis interquiescas. HER. Neq; ipse admodum hoc ipsum exactè calleo, ô Luciane: opinor tamẽ non minus uiginti annis peropus esse, quibus exactis omnino me in summo fastigio futurũ esse confido. LVC. O Hercules, perlongũ est quod dicis. HER. Siquidẽ de maximis rebus nobis labor est propositus. LVC. Fortasse illud uerum esse nõ ualde negauerim. Quòd aũt uiginti annos adhuc mictura sis, quónã modo præceptor tuus certũ te reddidit,

nedum

ὁ μόνον σοφὸς, ἀλλὰ καὶ μαντικὸς ὢν, ἢ θεῖόν τινα χρησμολόγος τις, ἢ ὅσοι τὰς Χαλδαίων μυθόδους ἐπίστανται; φασὶ γὰρ ἀδύνατα τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ οἶμαι ἀνθρώπῳ ἀδήλῳ, ἐν βίῳ μὲν ἔχει πρὸς τὸν ἀριστὸν, τοσούτους πόνους αὐτίκα δύεσθαι, καὶ ταλαιπωρεῖν νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, ἐπ' ἀδήλοις εἰ σε πλουσίου ἤδη τοῦ ἄκρου γενόμενον, τὸ χρεὼν ἐπισπᾶν, καταπαύσει λαβόμενον τοῦ πολλοῦ, ἢ ἀτιμάσει δὲ ἐλπίδων. Εμ. ἄπαγε, δύσφημα γὰρ ταῦτα, ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἴσθι βεβαίως, ὡς μίαν γέ μοι ἡμέραν ἀνδραμοῦσαν, σοφὸς γενόμενος. Λυ. καὶ ἵνα μή σοι αὐτὶ τῶν τοσούτων παθημάτων ἡ μία ἡμέρα. Εμ. ἐμοὶ μὲν οὐκ ἀπειρίαν, ὁπόσον ἐναντίον. Λυ. τὰ δὲ δὴ αὖν ὅτι ἀνδράσιν, καὶ τοιοῦτα, ὡς πάντα χρεὼν γενόμενα δὶ αὐτὰ, πόθεν ἔχεις ἀδύνατα;

nedum ſapiens exiſtens, uerùm etiam fatidico ſpiritu præditus, aut unus ex illis qui Chaldaica diſciplina ſunt imbuti? Aiunt itaq; & hæc ſciri poſſe. neq; enim uerisimile eſt, adeoq; iniquum eſſe, ut tu uitæ tuæ incertus, num unquã in humanis agens uirtutem amplexurus ſis, tantos labores temerè ſuſciperes, tot perpeßis diu noctuq; difficultatibus: præcipuè uerò cum prorſus ignores, nũ in propinquo ſummitatis te cõſiſtẽtem imminẽs Parca, pede correptũ, atq; ab omni ſpe potiundæ uirtutis deiectum, deorſum detractura ſit. HER. Apage iſta: quippe nefas & irreligioſum eſt talia loqui, ó Luciane. Atqui abunde ſat eſt, ſi unicam tantũ dieculam ſapiens factus, felicitate illa perfruar. LV. Ergo pro tãtis exãtlatis laboribus unius diecu læ ſpaciũ tibi ſatis eſſe uidetur? HER. Mihi eqdẽ breuiſſimũ etiã tẽpuſculũ ſatis eſt. LV. Cæterùm illã ſuperne cõtingẽdã felicitatẽ, cuiuſmodinã ſit, cuius gratia dignũ exiſtimas nihil nõ perferẽdũ eſſe, undenã habes perſpectã et cognitam?

ἐγὼ δὲ αὐτὸς πω ἀνελήλυθας. Ερ. ἀλλὰ τῷ διδασκάλῳ πιστεύω, λέγοντι, ὁ δὲ πάντων ἐλάχιστον, ἄπειρότατος ἤδη εἶναι. Λυ. ἴλεως δὲ πρὸς θεῶν, ποῖαι τὰ περὶ αὐτῶν, ἢ τίνα τῶν ξυλλαμβάνειν ἅπαντι τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ πᾶσι τισὶ πλεῖστον ἤκει πρὸς ἀρετῆς ἄκρον καὶ ὑπερβολὴν τετυχηκέναι; Ερ. σκόπει ὦ ἑταῖρε· ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ ταῦτα, πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀρίστῃ βίον. Λυ. ἀλλὰ τίνα φῂσι τἀγαθὰ, ἃ μὴ ταῦτα ἔξειν πρὸς τὸ τέλος ἐπανήσοντας ἀλθόντας; Ερ. σοφίαν ἤκειν ἀνδρίαν, ἤκειν τὸ καλὸν αὐτὸ, ἤκειν τὸ δίκαιον, ἤκειν τὸ πάντα ἐπίστασθαι βεβαίως πεπαιδευμένον, ἢ ἱκανῶς ἔχειν πάντας ἂν ἤκειν ἀφίξεσθαι καὶ ὅλους, ἤκειν ὅσα τοῦ σώματος, πάντα ταῦτα κάτω ἀφῆκεν, ἤκειν ἀνο-

gnitam? neq; enim ipse unquam in uirtutis usque cacumen ascendisti. HER. At ego præceptori differenti fidem habere soleo, cui hæc ad unguem explorata esse dubium non est, cum præ omnibus sit in summo uirtutis fastigio excelsissimus. LV. Dic uerò per Deos, qualiánam illic esse, aut cuiusmodi tandem felicitatem gnauiter ascendentes manere affirmabat? Nunquid confertas diuitias? an dignitatem & gloriam? aut uoluptates quaspiam non æstimandas? HER. Bona uerba, ô amice: neque enim hæc quicquã faciunt ad uitam uirtuti uacantem. LVC. Quæ igitur sunt illa bona, si ne hæc quidem bi qui ad exer-

citij finem deuenerunt, habituri sunt? HER. Sapientiam, animi magnitudinem, ipsiusq; honesti & iusti precium, præterea autem omnium rerum exactam & absolutam cognitionem, certò & constanter persuasum nihil sapientem desideraturum. Porrò diuitias, dignitates, uoluptates, & cætera quæcunque sunt corporis, hæc inquam in uniuersum infrà relinquit: quibus

ἀποδυσάμενον δ' αὐτὸν χιτῶνα, ὥσπερ φασὶ τὸν Ἡρακλέα ἐν τῇ Οἴτῃ, κατακαυθέντα, θεὸν γενέσθαι, καὶ νῦν ἐναίνεσθαι ἀπελθεῖν ἐς ἄστρον αὐτὸν ἐκ πυρὸς, καὶ καθαρόν τι, καὶ ἀκήρατον φθορᾶς τὸ θεῖον, ἀνίησιν ἐς τὸν Δία ἀπολιπόντα τὸ ἀνθρώπειον ὑπὸ τῆς πυρός. καὶ ὅτοι μὲν ὑπὸ φιλοσοφίας, ὥσπερ ὑπό τινος πυρὸς, ἅπαντα τοῦτα περιαιρεθέντες, καὶ τοῖς ἄλλοις δαιμονικὰ ἀνακτησάμενοι, ἐν ὀρθοῖς λοξήσουσιν, ἀνυβρίστως ὦδε τὸ ἄκρον σύλλαμβανόντες, κλίνει καὶ δόξης καὶ πλούτου καὶ ἁπλῶς· ἀλλ' ἐκ μεμνημένοι ἔτι, καταγελῶντες δὲ τῶν ἀμελούντων τούτων εἶναι.

Αν. Νὴ τὸν Ἡρακλέα, ὦ Ἑρμότιμε, τὸν ἐν Οἴτῃ, ἀνθρώπους οὐδαίμονας λέγεις περὶ αὐτοῦ. πλὴν ἀλλὰ τόδε μοι εἰπέ, καὶ πάρεστιν ἐν τῷ ἄστρει, exutis & abiectis, omni euicta difficultate in summitatem emergit nō secus atq; Herculem in Oeta monte combustum, ad Deos migrasse tradūt, & ipsum deum factum. Etenim ille cum à se abiecisset quicquid à matre humani atq; mortalis contractū acceperat, seruata pura & incorrupta diuinitate, probè prius extructæ pyræ incendio purgatus, in cœlum subuolasse creditur. Ad hunc modum illi quoq; philosophiæ opera et adminiculo tanquam igni quodam perpurgati, omnibus illis rectis, & à se amputatis quæ uulgi animis digna precio & admiratione uidentur, parū recto & sano utentes iudicio, cōscenso cacumine, felicē et beatā de-

ducunt uitam, diuitiarum, dignitatum & uoluptatū ne memores quidem amplius, è sublimi deridentes eos potius à quibus hæc alicuius momenti esse ducuntur. L V C. *Ita sanè per Herculem Oetæum, Hermotime, est quædam animi excellētia, magnitudoq; & felicitas, quæ penes ipsos est. Cæterùm hoc mihi quæso edissere, an numquā è fastigio illo uir-*

tutis, ubi

ἐῶ ἐνιλέσθαι, χρεὼν μᾶλλον τοῖς πάσιν, ἃ καταλέλοιπασιν, ὧν ἀνάγκη ἅπαξ ἀπελθόντας αὐτὸν μέσον, καὶ σωθῆναι τῇ ἀρίστῃ, πλάστιγγι λέξας ἡδὺ ὁλοκλῆρον καταγελῶντας; Ερ. ἐμόν γ' ὅτι, ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ὃς ἂν ἀποτελειωθῇ πρὸς ἀρετὴν, ὅτι ἔρρωται, ὅτι φίλος, ὅτ' ἀθάνατος ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ Λουκιανός, ἀλλ' ὧν λυποῦντι, ἀλλ' ὅλως πάθος ἐστὶ τοιοῦτον πάθοι ἄν. Λυ. καὶ μὴν ἔγωμι λάβοιμι, μηδὲν ἀπολέσαντα, ἀπῆν τἀληθὲς ἀλλ' οὐ φυμαῖν χρὴ, οἶμαι, μήθ' ὅσιον ἄναν, ἀγιτάξειν τὰ κατὰ τῶν σοφῶν γιγνόμενα. Ερ. μηδαμῶς. ἀλλ' εἰπέ, τι καὶ λέγεις. Λυ. ὅρα, ὦ Ετάρι, ὡς ἐγωγι καὶ πάνυ ἀκούω. Ερμ. ἀλλὰ μὴ ἄκουε, ὦ γενναῖε, πρόσεχε μόνον ἐμοὶ λέγοντι. Λυ. τὰ μὲν τοίνυν ἄλλα, ὦ Ερμότιμε,

tutis, ubi uelint, regrediatur postliminio, reb. quas à tergo reliquerunt, usuri? An omnino necessarium est semel delatos in uerticem, ibidem perpetuâ uitam agere, cum ipsa uirtute suauiter cõuersantes, medio ungue ostentis diuitijs, honoribus & uoluptatibus? HER. Non solum hoc illis liberum esse sciu ô Luciane, sed quemcũq; uirtute consummatum cõspexeris, eundem neq; iracundiæ, neq; timori, neque ullis concupiscentijs turpiter deditũ esse aut seruire putato. Nõ, si rebus insigniter dubijs iactetur, aut tristicia affectus fuerit, ullum animo dolorẽ concipit. LVC. Sedenim si fas foret me nihil reueritum ueritatem proloqui: uerùm satius esse opinor, optabiliora & iucũdiora afferre in mediũ, neq; religiosum esse accuratiore indagine ea perquirere quæ fiunt à sapientibus. HER. Nequaquã: imò quicquid habes, audacter dicito. LVC. Vide mi amice, q̃ omnib. modis ad dicendũ pigrè & cunctanter affectus sim. HER. Atq; nihil ẽ, ô generose, quod apud me solũ dicere reformides. LV. Animuerò alia omnia quæ dixisti Hermotime, haud

λιγωμένῳ σοι παρεπόμην, καὶ ἐπίστευον ἅπαν ἔχειν, σοφές τι γίγνεσθαι αὐτὸς, καὶ ἀνδρείως καὶ μεγαλίως, καὶ τἄλλα, καὶ πως ἐκυλόμην πρὸς τὸ λόγον. ὁπότε δὲ καὶ πάνυ ἐφρόντιζες καταφρονεῖν σφᾶς, καὶ λίχνος καὶ ὀλονῶν, καὶ μήτε ὀργίζεσθαι, μήτε λυπεῖσθαι, πάντων ἐντεῦθεν (μόνον γὰρ ἐσμὲν) ἐπίστευον, ἀναμνησθεὶς δὲ πρότερον ἐλθὼν ποιοῦντα, βάλλ, φῶ τινα; ἢ ἐκπλὴν καὶ αὖθις ἐνόμιστον; Ερ. μηδαμῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐᾶσαι, ἔστι δ' ὧν. Λυ. διδάσκαλον αὐτὸς ἦτον, ὁ σὸς, ἀνὴρ τάτ' ἄλλα ἀξιόλογος ἄξιος, καὶ γεγονὼς ἤδη ἐς τὸ γῆρας. Ερ. τί οὖν δὴ ἐποίει; Λυ. τὸν ξένον οἶσθα τὸν Ηρακλειώτην, ὃς ἐν πολλῇ σωφροσύνῃ ἀσέβεια αὐτῷ, μαθητὴς ὢν, τὸν ξανθὸν, τὸν ὀρθικόμην; Ερμ. οἶδα,

haud difficulter persuasum, ita se habere credidi: nimirum sapientes esse philosophos, et magno animo praeditos, neque non aequi seruãtes. Et mehercule non mediocrem tua oratione persensi dulcedinem. i At ubi eosdem affirmabas & diuitiarum contemptores, atque etiam dignitatis & uoluptatum negligentes esse, neque moueri iracundia, neque tristicia conturbari: nõ potui (soli enim sumus) non uehementer addubitare, cũ in mentem ea mihi uenirẽt, quae nõ multò antè uidebam fieri. Atque enim, si placet, producam quendam, & si hoc non parum tibi esse uidetur, etiam nullo edito nomine. HER. Nunquam facias, uerũ nominatim perstringe eundem, quicunq; tandem fuerit. LVC. Ille ipse praeceptor tuus, uir cum aliàs quidem uenerandus, tum aetate penè confecta. HER. Quid igitur se indignũ admisit sceleris? LVC. Hospitem illum Heracleotem, qui multo iam tempore in ijsdem philosophiae studijs discipulus eius fuit, flauicomum & contentiosum illum nouisti? HER.

Noui

εἶδα, ἐμοὶ λέγεις, Δίωνα αὐτῷ τὸ ὄνομα. Λυ. ἐκεῖνον αὐτὸν, ἐπεὶ τὸν μειδίαν, οἶμαι, μὴ ἀπολλὺς κατὰ καιρὸν, ἀπάγαγε περὶ τὸν ἄρχοντα ἀναγκῆ, πρόδικός γε αὐτῷ δεινότατον περὶ τὸν βάκχιλον, καὶ ἐβόα, καὶ ὠργίζετο, καὶ εἰ μὴ τῶν ἐν τάχει τινὲς, ἐν μέσῳ γενόμενοι, ἀφείλοντο τὸν νεανίσκον ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῦ, σὺ ἴσθι, πρόσφυς ἂν, ἀπέδαγε αὐτῷ τῶν δίκαιά γόβων, ἅτως ἠγανάκτει. Ερ. πονηρὸς γὰρ ἀεὶ ἐκεῖνος, καὶ ἀγνώμων, ὦ Λυκῖνε, περὶ τὰς ἀποδόσεις, ἐπεὶ τὰς γε ἄλλας. οἷς δανείζει, πολλοὺς ὄντας, ὀλίγα τοιαῦτά που διατίθησιν· ἀποδιδόασι γὰρ αὐτῷ κατὰ καιρὸν τοὺς τόκους. Λυ. τί δ'; ἂν μὴ ἀποδιδῶσιν, ὦ μακάριε, μέλει τι αὐτῷ πρὸ δραχμῆς ὑδὲ χρὴ φιλοσοφίας, καὶ μάλιστα τ' ἐν τῇ οἰκίᾳ κα-

Noui quem dicis: Dioni, ni fallor, illi nomen est. LV. Illum ipsum dico. proinde cum fortassè non reddidisset illi mercedem in tempore, ad prætorem paulò antè rapuit miserum, pallio eius collo iniecto uociferans, & excãdescens admodum; & nisi è familiaribus quidam è manibus furiosi adolescentẽ eripuissent, qui forte fortuna ei rei interfuerant, periculum erat ne nares misero mordicus auulsisset senex. adeò impotenter debacchabatur incensus iracundia. HER. Semper quidem & aliàs durus & implacabilis esse consueuit, si quis non in tempore pactam mercedẽ, Luciane, numeret: nunquam tamen adeò uersus illos non paucos, quibus usuræ pendendæ gratia mutuò dedit utendam pecuniam, quicquam tale designauit, siquidem ad præscriptũ tempus præsentaria pecunia semper reddunt fœnora. LVC. Quid? sùntne, ô beate, qui illi pendant fœnora? kAn dum etiam illi à philosophia diligentissimè perpurgato, earum rerum faciendarum cura est, quibus in Oeta re-

πολλοστημορίων διαμερών; Ερ. οἶμαι γ', ὅτι ἐμοὶ χάριν ἴσως ὑπὲρ τοιούτων ὑποδήσῃ; ἀλλ' ἔστιν αὐτῷ παιδία νεογνά, ὧν κήδεται, μὴ ὑπ' ἀπορίας καταβιώσωσι. Λυ. ἀλλ' ὦ Ερμότιμε ἀναγκαῖόν μέ πᾶ να ὠδὶ πλὴν εἰρηκέναι, ὡς σωσον δαιμονίῳ αὐτῷ, πλήτε παραινοῦντα. Ερ. ἀ σχολή μοι, ὦ Λυκῖνε, περὶ τούτων διαλέγεσθαί σοι. σπεύδω γὰρ ἤδη ἀκροάσασθαι αὐτοῦ, μὴ νὴ λάθω τελέως ἀπολειφθείς. Λυ. δάρρει ὦ γαθὲ. τὸ τέμαχος γὰ ὑπιχαρία ὑπάγγελται, ὅσον ἐγὼ ἀφίημί σοι ὅσον ἔτι λοιπὸν ἐς ὁδῦ. Ερ. πῶς λέγεις; Λυ. ὅτι ἐν τῷ παρόντι ἐκ αὐ ἐλεύσεις αὐτὸν, ἐγὶ χρὴ πιστεύσαι τῷ προγράμματι. πανάπαυσιν γάρ τι ἐκρέματο ἐκπρέ πυλῶνος, μεγάλοις γράμμασι λέγων, τέμαχος ἐ συμφιλοσοφῶν. λέγετε δὲ παρ' Εὐκρά-

lictis nihil opus habet? HER. Equidem hæc sui gratia, ut tu fortasse falso suspicaris, non facit: sed sunt illi infantes pueri, quorum, ne olim presti inopia grauiter egeant, curã habere cogitur. LVC. Atqui cõueniebat, ô Hermotime, ut & illos ad uirtutem subduceret, quò cõmuni cũ illo felicitate posthabitis diuitijs unà frueretur. HER. Non est mihi sanè hisce de rebus tecũ disputandi ociũ, Lucianes: accelero enim ut ipsum iam audiã, ne per omnẽ ætatẽ in obscuro mihi delitescendũ sit. LVC. Bono animo esto, ô bone: quippe hodie à philosophicis cõmentationib. uacatio promulgata est. Itaque quod reliquum est itineris, tecum unà conficiã. HER. Quomodo dicis? LVC. In præsentia quidẽ ipsius tibi non dabitur uidẽdi aut audiẽdi copia, si qua fides inscriptioni habẽda est. Siquidem tabella quæpiam præ foribus suspensa, literis maiusculis in hunc modum: Hodie philosophicis dissertationibus non uacabimus. Porrò tuum præceptorem apud Eucra-

tem

σα, τῷ παιδὶ, ἀφηνιάσας χθὲς, γενέθλια ἄγοντι, πολλά τε συμφιλοσοφῆσαι ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ πρὸς Εὐθύδημον τὸν ἐκ Περιπάτου παροξυνθῆναί τε, καὶ ἀμφισβητῆσαι αὐτῷ, ὑφ' ὧν ἐκεῖνον ἀνάγκασεν ἀντιλέγειν τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ὑπό τε τοῦ τῆς περιττῆς νεανικῶς τῶν περιπάτων ἀκροᾶσθαι, καὶ ἰδιωσαι μάλα πολλὰ, ἃ μέσας νύκτας ἐκτεταθάσας, ὡς φασι, τῇ συνουσίᾳ. ἅμα δὲ καὶ ἐκπεπόνηκε, οἶμαι, πλέον τῶν ἐκεῖνον, τῶν παρόντων, ὡς ἐκὸς, φιλοτιμίας περιενέγκαντα· καὶ ἰδιαπονῆσαι πλέον, ἢ κατὰ γρόνον, ὅτι ἀναστήσας ὄμιλόν τε, ὡς ἔφασαν, πολλὸν· καὶ μίσον ἀνθρώπων παραλαβὼν τὰ πρῶτα, ἐπίσης τῷ παιδὶ κατόπιν ἰόντι παρηκολούθησε· καὶ συμπαίσας ὠμιλίας, τὸ ἀπ' ἐκείνου παιδύλα, μυθίνα ἀσθιχθαι παρηγγείλατο.

tem filiæ suæ natalicia celebrante hesterna nocte cœnitasse dicebat: multa præterea in symposio super rebus philosophicis commentatū esse ad hæc aduersus Euthydemū Peripateticum nonnihil exasperatū esse, suscepta cum eo ipso his de rebus cōtentione, pro quibus nunquā non cum Stoicis diglaediari solēt Peripatetici. Præterea nimia uerò uociferatione, etiam capitis dolorē, & uehementē quidem, contraxisse, & in multam usq; noctē sustulisse, producta in longū disputatione. Quinetiam iustolargius, ut arbitror, poculis semet inuitauerat: cū hi qui aderant, frequentius, ut par est, præbibentes, eundē philotesijs prouocassent. Insuper in ipsa cœna immodestiori crapula quàm seni conuenerat, semetipsum onerauit, adeò ut domum reuersus multa euomere cogeretur. Solas uerò carnium portiunculas, quas puero à tergo astistenti in conuiuio adseruandas dederat, numeratas excepit, ne quem intromitteret magnopere interminans.

τῶτα λὶ Μίδα ἤκουσα, τῦ ἐμῦ πάτε αὐτᾶ, λιαγκαῖόν τισι τῶν μαθητῶν, οἱ καὶ αὐτοὶ αὐτῶν ἦσαν μάλα πολλοί. Ερ. ἐκφάνωσι λὶ πότερ@, ὦ Λυκῖνε; ἐ Αἰακίδης, ἢ ὁ Εὐθύδημος, ἃ τί καὶ τοιοῦτον ἔλεγεν ὁ Μίδας; Λυ. τὰ μὲν πρῶτα φασὶν, ὦ Ερμότιμε, ἀγχώμαλα σφίσι γεγενῆσθαι, τὸ δ' ἔσχατον τέλος ἢ νίκης παῤ ἡμᾶς γένοιτο, καὶ πραπολὺ ὁ πρισβύτης κατέσχε. τὸν γοῦν Εὐθύδημον ἐκ ἀναμωτί φασιν ἀσπιδᾶν, ἀλλὰ ῥᾶῖμα πάμμι γενέσθαι ἔχοντα ἐν τῇ πφαλῇ· ἐπεὶ γὰρ ἀλαλᾶν ἐῶ καὶ ἔλεγχον πλησθῆναι, καὶ πάθεσθαι ἐν ἔδρᾳ, ἀλλ πφᾶξαι ἐθέλοντ ἀντᾶ ἐλέγχεσθαι, ὁ Διδάσκαλός σα ὁ βέλτις@, ὃν ἔχει, σκῆφον Νεστόρειόν τινα καταφέρει αὐτᾶ, πλησίον κατακειμένᾳ, καὶ ἔπειτ ἐκφάτνωσε. Ερ. εὖγε, ὦ

Hæc itaque è Mida *famulo* eius audiui, *discipulis* quibusdam commemorãte, qui & ipsi, cum illorum *essent* non pauci, domum *regressi* sunt. HER. Vter uerò illorum, Luciane, *obtinuit* uictoriam, *præceptor* meus, an Euthydemus? Nunquid etiam tale quippiam Midã commemorantem inaudisti? LVC. Initiò quidem, Hermotime, aiebat illos penè per omnia fuisse pares, ipsum uerò finem uictoriæ tandem penes uos fuisse, ita ut senex longè fuerit in pugna superiori: Euthydemum porrò incruentum haudquaquam abisse, nempe qui per magnum in capite *inflictũ* uulnus haberet. Cum enim immodicè *esset* arrogãs & contentiosus, nec perfuaderi uellet, neque seni se præberet facilè redarguendum atque conuincendum, præceptor tuus ille uir optimus eidem iuxtà accumbenti inusitata magnitudine & pondere scyphum Nestoreum, quem fortè tenebat in manibus, fortiter incutiendo in caput illisit: atque hac quidem ratione uictoriæ palmam superato aduersario obtinuit. HER. Macte animo

γὰρ ἄλλως ἐχρῶ πρὸς τοὺς μὴ
βουλομένους ἄκειν τοῖς πράττο-
σι. Λυ. ταυτί μοι, ὦ Ερμότι
μου, πάνυ δόκουν· ὃ τί γὰρ πα-
θὼν Εὐθύδημος, αὖθις γέ-
ροντα παρώξωσεν, ἀόργητον,
καὶ θυμοῦ πράττοντα, σπύφον
ὄντω βαρὺν ἐν τῇ χειρὶ ἔχοντα:
ἀλλὰ σχολὴ γὰρ ἄγομεν, τί ὃ
λεγῇ μοι ἑταῖρε ὄντι, ὃν φέ-
ρον ὠρμᾶτο τὸ πρῶτον φι-
λοσοφεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς, ἀ δυ-
νατὸν, ἀδιαπορήτως ὑμῖν τὸ ἀπὸ τῶνδε ἀρξάμε-
νος; ἢ γὰρ ἀποκλάσει τί μοι
λιλαδὴ φίλει ὄντδν. Ερμ.
ἦ γὰρ ἐβουλόμεσθα, ὦ Λυκῖνε, ἢ
ἐν βραχεῖ ὅσον λοίσθιος τῶν
ἄλλων, πᾶσιλας, ὃ ἴδοι, οἰόσε
ἅπαντας, ὡς πρὸς σὲ, τοσοῦτον
ἐπιφροντίσας αὐτός. Λυ. ἰ-
σασὸν, ἀ μετὰ ἔκοσιν ἔτη γι-
γοιμὶν τοιοῦτος, οἷος σὺ νῦν.
Ερ. ἀμέλει καὶ αὐτὸς κατὰ σὲ
γιγονὼς

animo præceptor: atq; haud
sanè alio modo æquum erat
agere cum his qui recusant
cedere melioribus. LVC.
Probabilia quidem admo-
dum sunt quæ dicis, Hermo
time. Quorsum enim attine-
bat ut Euthydemus homi
nem senem exasperaret, a-
lienum ab iracundia, anio
moq; longè præstantiorem,
scyphum insuper tam gran
dem & grauem tenentē in
manibus? Sedenim ocium
iā agimus: quid obstat quò
minus mihi tuo familiari
exponis, quónam modo sub
initium philosophari incæ-
peris, ut & ipse, si fieri pos-
sit, communem uobiscū pro-
fectionē suscipiam, nunc pri
mùm facto ad eandem exor
dio? Neq; enim temerè me
excludetis à cōmuni itinere,
hominē familiarē. HER. Si
modò hæc res tibi cordi esset, Luciane, breui uidebis quantū
excellas omnes cæteros. Pueros, sat scio, opinaberis oēs alios
præ tenitātū ipse ingenio et intelligētia præpollebis. LV. Mi-
hi uerò abundè satis esset, si post uiginti annos iā exactos
talis euaderē, qualis tu nunc es. HER. Profectò & ego

γιγονὼς ἐξέμαθον φιλοσοφῶν, ἐπεὶ τοσαυτάκις σχολὴν ἀπό σε, εἶμαι, σὺ νῦν γίγνεσθαι. Λυ. τοσοῦτόν γε, ὦ Ἑρμότιμε· ὥστε τὴν ἀνθ' ἡλικίαν λαβὼν, πρὸ μικροῦ που μεμάθηκα. καὶ πρῶτόν γέ μοι ἔστω τοῦτο, εἰ δοκεῖ σοὶ τοῖς μαθήσεσιν, ὧν τε μὴ ὀρθῶς λέγεσθαι δοκῇ αὐτοῖς, ἢ ἐπιφέρειν τοῦτο τοῖς νῦν πρᾶσσε. Ερ. ἀπαδὸν . σὺ δὲ, ὦ τί βάλῃ, ὁρῶντα μεταξὺ, καὶ ἀντιλέγειν ἔξεσον γὰρ ἄτοπα μάθῃς. Λυ. σὺγε νὴ τὴν Ἑρμῆν, ὦ Ἑρμότιμε, αὐτὸν, ἃ ἐπύνθανου ἐμοῦ τυγχάνεις. ἀταρ ἐπεί μοι, μία τίς ὁδός ἐστιν, ἣ ἐπὶ φιλοσοφίαν ἄγουσα, ἢ τῶν Στωϊκῶν ὑμῶν; ἢ ἄλλη τις ἐγὼ ἥκουσα, ὡς καὶ ἄλλαι πολλαί τινες εἰσι; Ερ. μάλα πολλαί, πρόδηλα τοῦτο καὶ ἐπανύρεσι, καὶ οἱ τῶν Πλάτωνα ἐπιγραφόμενοι. καὶ οὐ Διογένης ἄλλαι τινὲς, καὶ

ipse cum in tua essem ætate, tunc primùm ad philosophiam animum appuli, iam fermè ann. 40 natus, à quibus te non multũ abesse arbitror. LVC. Rem ipsam putasti Hermotime: tot enim annos iam habeo. Quare si eam iam cõprehensam tenes, age & me adducitor haud enim iniusta postulo, Et primùm quidem hoc mihi respõnde, est ne philosophiæ candidatis relicta & concessa contradicendi libertas, si quid parum rectè dictũ illis uidebitur; aut non hæc libera est natu iuniori bus? HER. Haud admodũ, tibi tamen, si quid uolueris, interea & quærendi et contradicendi facultatem liberam facio. Ita enim facilius perdisces singula. LV. Bene sanè per Mercurũ, ô Hermotime, dic mihi, est ne unica uia ad philosophiam adducẽs, uidelicet Stoicorũ uestrorũ? Nisi enim falsa audierim, etiam alios complures esse certum est. HER. Et ualde quidem multi sunt: uidelicet Peripatetici, & Epicurei, & qui Platonis titulo philosophiam profitentur. Sunt item complures quoq; Diogenis & Antisthe-

Αντιδίνυς ζηλωταὶ, καὶ οἱ ἀπὸ τῆ Πυθαγόρε, καὶ ἔτι πλέυς. Λυ. ἀληθῆ τῦτα, πολλοὶ γάρ εἰσι, πότερον δὲ, ὦ Ερμότιμε, τὰ αὐτὰ ἅπαντες λέγυσιν, ἢ διάφορα; Ερ. καὶ πάνυ διάφορα. Λυ. τὸ δέ γε ἀληθὲς, εἷς μαι, πάντως πρὸ ἐμῦ ὦν τῶν, ἀλλ' ὁ πάντα, διάφορά γε ἂν τα. Ερ. πάνυ μὲν ὖν. Λυ. ἴθι δὴ, ὦ Φιλότυς, ἀπόκρινάι μοι. τῷ πεῖ πιστεύσας τὸ πρῶ τον σὺ, ὁπότε ἤεις φιλοσοφέσων, πολλῶν σοι βυρῶν ἀνα πεπλαμένων, παρεὶς σὺ τὰς ἄλλας, εἰς τὴν τῶν Στοικῶν ἤγαγε. καὶ δὴ ἐκάνυς ὑξέως ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἐσίνας, ὡς δὴ μάνυ ἀληθῶς ὄντος, καὶ τὴν εὐβᾶσαν ἐπλατυνόσως τ' ἂ ἄλλων εἰς τυφλὰ καὶ ἀνέξε λεγμα φρυσῶν; τίνι τῶτ' ἔτι μᾶλλον τέτι; καὶ μή μοι τὸν νῶν λὰ τῦτον σεαυτὸν ἐννέι, τὸν ἔτι ἐμίσοφον, ἔτι σοφὸν

Antiſthenis aſſeclæ, tum etiam ipſius Pythagoræ imitatores, & alij his quoque longè numeroſiores. LVC. Vera ſunt hæc: omnino enim illorum magnus eſt numerus. Vtrum autẽ Hermotime eadem omnes uno ore dicant, an diuerſa? HER. Diuerſiſſima. LVC. Prorſum tamen unũ alicubi eſſe uerum, in quo conſentiant omnes, credibile eſt: ita ut non omnia pugnent quæ ab illis pro uero affirmantur. HER. Admodũ. LV. Proinde age, ô amice, hoc mihi expedi, cuinam fidẽ habuiſti tu ſub initium, quando ibas philoſophiæ operã daturus, cum multas uideres ianuas tibi apertas & patentes, omnibus alijs progrediendo deuitatis, in Stoicorum potiſſimùm diuertens, tanquam hæc ſola uera fuerit, ac illa quæ cõpẽdioſam ad uirtutẽ uiã ingredientibus exhiberet, alijs omnibus in obliqua et deuia ducentibus? Quibúsnam argumentis aut coniecturis hæc tum potuiſti deprehẽdere? Ac mihi nõ eum qui nunc es, in animo concipe, ſiue ſemiſapientẽ, ſiue abſolutæ ſapiẽtiæ

Hermotis

ἄλλα τὰ βελτίω κρίνειν τῶν πολλῶν ἡμῶν διωκόντων, ἀλλ' ὅτως ἀπόκρινε, ἐπεὶ τόγε ἴδιόν τι ἔοικας ἰδιώτης, καὶ κατὰ τὸν νῦν ἐμέ. ΕΡ. Ἃ σωίημι ὁ, τί σοι ἔστο βούλεται, ὦ Λυκῖνε. ΛΥ. καὶ μὲν ὁ πάνυ ἀγκύλον ἀρόμην πολλῶν καὶ ὄντων φιλοσόφων, οἷον Πλάτωνα καὶ Ἀριστοτέλη καὶ Ἀντισθένη, καὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων, τὸν Χρυσίππου καὶ Ζήνωνα, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι εἰσὶ, τῷ σὺ τι φρόνησας, τὲς μὴ ἄλλες ἅπας, ἢ ἀπάντων δὲ προιλόμενος ἄνδρ' προέρησαι, ἀξιοῖς κατὰ ταῦτα φιλοσοφᾶν; ἆρα νὴ σὶ ἔοικας τὸν Χαιρεφῶντα ὁ Πύθιος ἐπιπλῆξαι ἂν τὰ Στωϊκῶν, ἀρίστους ἢ ἀπάντων πρᾶξαι πόν; εἰ γὰρ αὐτῷ ἄλλον ἐπ' ἄλλο ἄλλος φιλοσοφίας προσύπεμψεν, τὸν ἀριστότατον ἔφατ, ἵνα πᾶσι ἀρέσῃ. ΕΡ. ἀλλ' ἐγὼν

Hermotimum, qui nunc præ multis millibus optima discernere & iudicare posſit: ſed ita reſponde ac quiſpiã homo idiota, qualem tunc agebas, aut ego nũc poßim. HER. Quid ſibi hæc tua uerba uelint Luciane, haud intelligo. LVC. Atqui nõ admodum obliquũ eſt quod percontabar, cum multi ſint philoſophiæ principes, uide licet Plato, Ariſtoteles, Antiſthenes: præterea maiores noſtri, Chryſippus & Zenon, alijq; complures quot quot tandem ſunt: cuinam inquam credidiſti, poſthabitis & omißis alijs, ut ea ex omnibus deſumens, quæ quidem à te ſelecta ſint, ſuſtineas iuxta illa philoſophiæ ſtudijs incũbere? Nun quid etiam te, ut Chærephõtem, Apollo Delphicus ad Stoicorum placita delegauit, ubi prædixiſſet oraculo illos ex omnibus longè eſſe optimos? Siquidem illi mos erat, alium ad aliam philoſophiæ rationem & formam cohortandi, quippe cui probè perſpectum erat, ut opinor, quæ cuique potißimùm congrueret. HERMOT. Nihil tale

ἄλλῳ τοιούτῳ, ὦ Λυκῖνε, οὐδὲ ἐρόμενον πώποτε τοῦτον τὸν θεόν. Λυ. πότερον οὖν οὐκ ἄξιον θείας συμβουλίας ἡγούμενος αὐτὸς, ἱκανὸς ἦν αὐτὸς ἑαυτῷ τὸ βέλτιστον, κατὰ σαυτὸν, ἄνευ τοῦ θεοῦ; Ερ. ἔμοιγε. Λυ. ἀκοὴν οὖν ἐμοῦ καὶ διδάσκοις τοῦτο πρῶτον, ὅπως διαγνωσόμεθα ἐν ἀρχῇ, τίς ἡ ἀρίστη φιλοσοφία ἐστὶ, καὶ ἡ ἀληθεύουσα, καὶ οὐ καὶ τις ἕλοιτο, πειρᾶσθαι τὰς ἄλλας. Ερ. ἐγώ σοι φράσω, ἑώρων τοὺς πλέους ἐπ' αὐτῶν ὁρμῶντας, ὥστε δίκαιον ἐμοὶ μὲν εἶναι αὐτόν. Λυ. πόσῳ τινὶ πλείους τῶν Επικουρείων ἢ Πλατωνικῶν ἢ Περιπατητικῶν; ἠρίθμησας καὶ αὐτοὺς ἀκριβῶς, καθάπερ ἐν ταῖς χειροτονίαις; Ερ. ἀλλ' οὐκ ἠρίθμησα ἐγώ, ἀλλ' ὤμην. Λυ. ὡς ἂν ἰδίᾳ διδάξαιμι,

tale est ô Luciane, neq; de his unquam Deum consului. LVC. Quid? an indignam æstimabas hanc rem diuina consultatione? aut ipse sufficiens tibi uidebare, qui quod optimum erat & præstantissimum, per teipsum posses eligere, non consulto Deo monitore? HER. Ita mihi quidem uidebar. LVC. Quin igitur et nos isthuc ipsum doces, quónam modo statim ab initio queamus noscere quæ optima sit & uerissima philosophandi ratio, & quam quispiam prætermissis aliis rectissimè eligeret? HER. [m] Ego haudquaquam istuc dicere grauabor. Cum multos uiderem ad eandem certatim uiam affectantes, facilè æstimabam Stoicam philosophandi rationem cæteris esse præstantiorẽ. LVC. Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platonicorum, an Peripateticorum? Proinde illos numerasti, ueluti in ferendis colligendisque suffragijs usuenire solet. HER. [n] Atqui nõ numeraui, sed cõiecturis deprehendi. LV. Vt quid igitur me tantopere cupientẽ non doces,

μι, ἀλλ' ὑβριστὰς, ὃς πρὸ τῶν τοιούτων ἐπασμῶ φὴς μὴ πλήθει κρίνειν, ἀποκρυπτόμενον & λέγειν πρός με τἀληθές. Ερμ. ἀ μόνον ἥττω, ὦ Λυκῖνε, ἀλλὰ καὶ ἤκουσα ἁπάντων ὁμοίως γέντων, ὡς οἱ μὲν Ἐπικούρειοι γλυκύθυμοι καὶ φιλήδονοί εἰσιν. οἱ Περιπατητικοὶ δὲ καὶ φιλόπλουτοι καὶ ὀρεγτικοὶ τινες. οἱ Πλατωνικοὶ δ' ἂν τινὲς τῶν καὶ φιλόδοξοί εἰσι. πρὸς δὲ τῶν Στωικῶν πολλοὶ ἐφασκον, ὅτι αὐθάδεις, καὶ πάντα γιγνώσκουσι· καὶ ὅτι ὁ τὰν τλὼ ἰὼν τλὼ ὁδὸν, μόνος βασιλεύς, μόνος πλούσιος, μόνος σοφὸς, καὶ σωθέντως ἅπαντα. Λυ. ἐλέγομεν δ' ταῦτα πρὸς σὲ ἄλλοι ἀλλαδὴ περὶ αὐτῶν· ἐγὼ δὲ ἐκείνοις αὖ αὐτοῖς ἐπίστευσας, ἐπαινῶν τὰ αὐτῶν. Ερ. δαιμῶς, ἀλλ' οἱ ἄλλοι ἐλεγον. Λυ. οἱ μὲν δὴ αὐτάδοξοι

doces, sed uana spe lactas: ac decipis, affirmans, de tantis rebus coniectura & multitudine fretum iudicasse. HER. o Non solùm hoc quidē, ô Luciane, sed omnes quoq; cæteros mortales sæpenumero affirmātes audiui, Epicureos quidem esse corruptos delicijs, uoluptatumq; extremè amantes. Peripateticos autē ad rem attentiores, parandis cumulandisq; diuitijs inseruire, & quosdam ex illis immodicè contentiosos. Porrò Platonicos arrogantes, & nimio fastu turgidos, gloriæq; cupientissimos. Cæterùm de Stoicis multorū semper idē fuit testimoniū, uidelicet q uiriles esset, masculo animo præditi, & nihil illos fugeret: & q eam uiā ingressus, solus rex, solus diues, solus sapiens, breuiter, in uniuersum nihil non esset. LVCIAN. Videlicet ista tibi de illis dixerunt alij. Neque enim uerisimile est hæc illis de se ipsis prædicantibus, suaq; superbè collaudantibus te credidisse. HERMOTIM. Non, uerùm hæc ab alijs prædicata audiui. LVC. Facilè tamè cōijcio hæc diuersa

δι ἐλεγον, ὡς τὸ εἰκὸς ἔστι λέ-
γειν οἱ τὰ ἄλλα φιλοσοφοῦν-
τες. Ερ. ὁ γαρ. Λυκ. εἰ δ'
ἐξ ἰδιώτας ταῦτα ἐλεγον;
Ερ. καὶ μάλα. Λυ. ὁρᾷς, ὅ-
πως οὐδὲν ἐξαπατᾷς με, καὶ
ὁ λέγας ἐλευθὲ, ἀλλ' ἐα Μαρ
γίτη διαλεγεσθαί τινι, ὡς πι-
στεύσας ἐστὶ Ερμότιμῳ ἀνὴρ
σωφρὸν, ἵνα τότι γενόμενος τῶν
παράπαν τα, πρὸς φιλοσοφίας
καὶ φιλοσόφων ἀνδρῶν, τοῖς
ἰδιώταις ἐπίστευσα, καὶ κατὰ
τὰ ἐμὰ ἐναντία λεγόμενα ἐ-
ποιεῖτο τὸν ἔρωτα, καὶ τῶν
πραγμάτων ἀξιῶν. ὁ γὰ πιστὸν
σαυτὶ σοι τοιαῦτα λέγοντι.
Ερ. ἀλλ' οἶδα ὦ Λυκῖνι, ὁχὶ
τοῖς ἄλλοις μόνον ἐπίστευον,
ἀλλὰ καὶ ἐμαυτῷ. ἐώρων γὰρ
αὐτὸς κομῶντας βαδίζοντας,
ἀβαθιλημένης σὺν ἀσφαλῶς, φρον
τίζοντας ἀεὶ, ἀρρύτωνας, ἐν
χρῷ κυρίας τοὺς πλέοντας,

uersæ sectæ & opinionis af-
firmasse neminẽ. Quare an
illi quos tu te audiuisse præ-
dicas, è numero philosophã
tiũ fuerint, nescio. HER.
Ne ij qdẽ. LV. Proinde ho
mines idiotas hæc dixisse
credibile est. HER. Et val
de quidẽ. LV. P Obsecro, ut
iterum me deceptũ ab omni
spe dejicere soleas: neq; uerũ
sermonẽ exponis, sed existi-
mas te cũ Margita quopiã
insulso et stupido uerba face
re: ut planè psuasum habeo
rẽ, Hermotimũ uirũ singula
ri præditũ cũ ingenio tũ in
dustria, annos nũc natũ 40,
hominib. tamẽ idiotis de sa
pietiæ studio, deq; utris phi-
losophiæ cãdidatis credidis
setillorũq; inductũ testimo-
nio et prædicatiõe, rectiore
uia philosophãtiũ electionẽ
feciſſe. neq; n. ista tibi prædicãti facilè crediderim. HER.
At ne hoc quidẽ te fugiat Lùciane, me nõ solùm credidiſ-
se aliis, uerùm mihi quoq; ipsi. Etenim cõspiciebã illos hone
ste et ornatè incedẽtes, splendidè & decẽter amictos, nun-
quã non certis cõmentationib. cogitabundo animo inten-
tos, aspectu tetricos & terribiles, demiſſa barba, & longa

coma

ἀλλ' ἀβρὸν, ἀδ' αὖ παῦν ἐς τὸ ἀλλάφρον ὑπορρικτίσιον, ὡς ἐκπλυντον εἶναι, καὶ κωμικὸν ἀτιχνῶς, ἀλλ' ὡδὶ τὸ μέσον καταψήματος, ὃ δὴ ἄριστον ἅπαντες εἶναί φασιν. Λυκ. αὖ ἦν κἀκεῖνα ἐλθὼν ποιοῦντας αὐτὸς, ἃ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγον αὐτὸς ἐωρακέναι τὸν σὸν διδάσκαλον, ὦ Ερμότιμε, πράττοντα; εἶεν δὲ νεύοντας, καὶ ἀπαιτοῦντας πρῶς, καὶ φιλονείκως παῦν ἐρίζοντας ἐν τοῖς ξυνουσίαις, καὶ πάλαι, ὅσα ἀδιάκριτα; ἢ τούτων ὀλίγον σοι μέλει, ἔχεις αὐ ἀνταλὲς ἢ ἀναβολὴ, καὶ ὁ πώγων βαθὺς, καὶ ἐν χρῷ ἡ κόμη; καὶ πρὸς τοῦτο λοιπὸν ἄρα ἐσπουδακὼς τυγχάνει κανόνας, καὶ τάδε μὲν ἀκριβῆ τὰ τοιαῦτα, ὡς Ερμότιμός φησι καὶ χρὴ ἀπὸ σχημάτων, καὶ βαδισμάτων, καὶ κο-

coma uenerandos, nihil molle aut parum uirile, aut citra delectum aliquid admittentes, quod quidem alijs fluporem induceret, aut planè uideretur impudens & Cynicum, sed in media & regia uia constitutos, quæ quidem ab omnibus affirmabatur esse optima. LVC. Nunquid igitur & hæc illa quæ paulo antè præceptorem faciente me uidisse testabar, ipsos designantes uidisti? uidelicet fœnori & usuræ seruientes, amarulenter & contentiosè mercedem à discipulis exigentes, in conuiuijs aut colloquijs immodestè et pertinaciter digladiãtes, aliaq; quæcunq; indecorè plerunq; peccare consueuerãt? Aut fortasse harum rerũ nullam curam habendam esse existimas, modò uestitus sit probè mundus, & nitidè compositus, et barba profunda, prolixaq; in capite cæsaries? Quare in posterũ, ut uideo, hic nobis certus erit canõ & regula rectè philosophantes exactè cognoscẽdi, quẽ uidelicet proponit Hermotimus: oportetq; omnino ex habitu mundiore, grauioreq; incessu, & capillo prolixiore, optimorum cognitionem

βας διαγιγνώσκειν τὰς αἱρέσεις· ὃς ἂν μὴ ἔχῃ ταῦτα, μὴ δὲ σκυθρωπὸς ᾖ, μὴ φροντιστικὸς τὸ πρόσωπον, ἀπόλυπος καὶ ἀπορρητός· ἀλλ' ὅρα, μὴ καὶ ταῦτα, ὦ Ἑρμότιμε, φαίης πρός με, ὡς ῥᾳθύμως καὶ ὑπερφυῶς σωίνιμι. Ερ. διατί τοῦτ' ἐφθέγξω; Λυκ. ὅτι ὦ γαθὲ αὐτοῖς ἀληθέσιν ταύτῃ ὑπεναντία λέγεις, τῶν ἀπὸ τῶν σχημάτων. παραπολὺ γὰρ ἐκεῖνο σὺν σχημονίστροις, καὶ τὰς ἀναβολὰς κοσμιώτερον, φειδοῖς τισὶν ὦ Ἀλκαμένης ἢ Μύρωνος, πρὸς τὸ εὐμορφότατον εἰκάσαντος. εἰ δὲ καὶ ὅτι μάλιστα χρὴ τιμαῤῥιθδεῖν τοῖς τοιούτοις, τί αὖ φέροι τις, ἀ τυφλὸς αὖ ἐπιθυμίᾳ φιλοσοφῶν; τῷ διαγνῶ τ' τῶν ἀμέινω περὶ ἑκάστων προυπημελόν, ὅτι σχῆμα, ὅτι βάδισμα ἑρᾷν ἀνωφελὲς;

gnitionem sumere. Itaque cui hæc deesse uiderimus, neque ille tetricus fuerit, aut perpetuis intentus cogitationibus obambulauerit, reprobandus, & nihili æstimandus est. Sed uide, Hermotime, ne & hæc illudendi gratia ad me dixeris, periculum faciendo, num deceptum me esse sentiam. HERM. Quorsum istud dicis? LVC. Quòd hæc, ô bone, rectius statuarum sit cognitio atque indagatio, quam tu ab habitu sumendam esse dixisti. Omnino enim illæ habitu ferè sunt elegantiore, & amictu ornatiore, quas aut Phidias quispiam; aut Alcamenes, aut Myron ad pulcherrimæ absolutæ formæ archetypū expresserit. Quòd si etiā maximè inde coniectura capienda est in illis dignoscēdis, quid ille aget, qui uisu captus, philosophiæ perdiscendæ desiderio tenetur? Quî enim fieri posset, ut in habendo delectu non tota uita aberret; cum neque habitum neque incessus perspiciendi facultatem habeat?

μενος; Ερ. ἀλλ' ἔμοιγε ὁ πρὸς τυφλὸν ὁ λόγος, ὦ Λυκῖνε, ἐδέ μοι μέλει τῶν τοιούτων. Λυ. ἀχρεῖον μέν, ὦ χρηστέ, καινόν τε τὸ γνώριμον εἶναι τῶν οὕτω μεγάλων, καὶ ἅπασι χρήσιμον. πλὴν ἐλλοκᾷ, οἶ μὴ ἔξω ὑμῖν φιλοσοφίας μεμετωκότες τυφλοί, ἐπιπέφυκε μηδὲ ὁρᾶν σε. καὶ τοι καὶ οὐκ ἄλλως ἐμοὶ τοῖς τοιούτοις μάλιστα φιλοσοφῆν, ὡς μὴ πάνυ ἄχθεσθαι τῇ συμφορᾷ· οἱ δὲ μὴ βλέποντες, κἂν πάνυ ἐξυδρικῆς ὦσι, τί ἂν δύναιντο σωφρονεῖν ἢ δὲ ψυχῆς, ἀπόγνωθι δὲ ἐξωθεν ἰάσιμος ἁπλῶς· ὃ δὲ βέλομαι ἀπᾶν, τοιόνδε ἔστιν, ἐκ ὅτι τὸ γνώμης τῶν ἀνθρώπων ὁρᾶσθαι προσῆκεν αὐτοῖς, μὴ ἔξω ἀμάθειαν γίγνεσθαι ἐς τὸ γνώμης; Ερ. καὶ μάλα. Λυ. πῶς οὖν εἶδέν τί σοι ἐῶ, ἀφ' ὧν

HERM. Ego uerò, ô Lucian, non ad cæcos uerba facio, neque illorum mihi quicquam curæ est. LVCIA. Atqui conueniebat, ô bone, ut tantarum rerum, adeoq; omnibus necessariarum cognitu, communis quædam esset cognitio. Sed enim quando ita tibi uidetur, à philosophiæ commercio cæci exclusi maneãt, posteaquam orbati sunt oculis: tameisi cumprimis operæprecium mihi uidebatur, illos præ omnibus alijs philosophiæ studio incumbere, ne acceptam amissi usus calamitatẽ ferrent immoderatius. Cæterùm illi qui probè uident, etiãsi fuerint perspicacissima oculorũ acie præditi, quónam pacto ea quæ in animo tecta sunt, peruidere possint ab illa externa uestitus mundicie? Nisi enim me fallat animus, tale quiddã est quod dicturus sum, nimirũ te parãdæ et colligendæ sapientiæ cupidine cum istiusmodi uiris conuersari, utq; ea indies aucta, cumulatius euadas melior. HERMO. Et maximè quidem. LVC. Quî igitur tibi promptũ fuit, atque

ἐν ἐφωδᾶ ἰκανὴν τῶν γνω-
ρισμάτων διεξᾶν τ' ἐρδῶς ἐ-
λοσοφοῦντα, ἢ μή: ὁ γὰ φιλᾶ
τὰ τοιαῦτα οὐτω διαφάνι-
ᾶται, ἀλ' ἴσιν ἀπόρρητα, κὰ
ὲν ἀφανῆ πάλαια, λόγοις κὰ
συνουσίαις ἀναλαμνύμενα, κὰ
ἔργοις τοῖς ὁμοίοις ὀφὶ μόλις.
ὁ γὰρ Μῶμος, ἀκήκοας, οἶμαι,
ἃ τοτ' ἠτιάσατο τὸ Ηφαίστ,
ἀ ὄ μὲν, ἀλλὰ νῦν ἄκει. φασὶ
γὰ ὁ μῦθος, ὄρισα Αθλωᾶν κὰ
Ποσειδῶνα κὰ Ηφαιστον δὶς τ-
χνίας πρὶ, κὰ τὸν μὲν Ποσει
δῶ, ταῦρόν τινα ἀνκπλάσα,
τὸν Αθλωᾶν δ', εἰκόνα ἔπινοῆ
σαι· ὁ Ηφαιστ ὄ ἀνθρωπον
ἀρκ σωτήσατο, κὰ ἐκάκφ
ἔδη τὴν Μῶμου ὄκον, ὃν πρὸ
Δικασῶν πρεσάλετο, διασά-
μενος ἑκάτερ ἐκάστ τὸ ὄργον·
τ μὲ ἄλλων, ἃ ἵνα ἠτιάσα, τὸ
πρετὸν ἂν εἰκ λίγειν, ἔτι
δ' αὐδρώπ ὄ τοτο ἐμέμψατο,

atque adeò factu possibile,
ut ab ijs ipsis quas dixisti
cognitionibus, philosophan
tem aut secus perspiceres?
Neque enim ista perinde
solent propalàm esse conspi
cua, sed sunt abstrusa ualde,
atque adeò in obscuro repo
sita, quæ multis uix oratio-
nibus & congressibus, po
stremùm uerò opibus consi
milibus licet animaduerte-
re. u Qualia enim Momus
in Vulcano reprehenderit,
opinor aliquando inaudi-
uisse te: quòd si me fallit o-
pinio, audi iam nunc. sic e-
nim habet x fabula nimi-
rum Mineruam, Neptunũ,
& Vulcanum contentio-
nem inter se suscepisse de
artificij principatu et præ-
stantia: atq; ipsum quidem
Neptunum taurum effin-

xisse, Mineruã uerò domum excogitasse: porrò Vulcanus ho
minẽ cõposuit, fabricauitq;. Cæterùm ubi iã ad Momũ uẽtũ
esset, quẽ certaminis arbitrũ & expensorẽ elegerãt, et ille
singulorũ opera diligẽtissimè inspexisset: in alijs quidẽ quæ
reprehenderit, superuacaneum fortasse foret referre: il-
lud tamen in hominis opificio potissimùm calumniatus est,

καὶ τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπέπλη-
ξε τὸν Ἥφαιστον, διότι μὴ καὶ
θυρίδας ἐποίησεν αὐτῷ παρὰ
τὸ στέρνον, ὡς ἀναπτυσσόμε-
σῶν, γνώρι μα γίγνεσθαι ἅπα-
σιν ἃ βούλεται, καὶ ἔσωθεν, καὶ
ἃ ψεύδεται, ἢ ἀληθεύει. ἐκεί-
νος μὲν δή, εἴτε ἀμβλυώττων,
εἴτε πρὸς τῶν ἀνθρώπων δι-
εφθάρη· σὺ δ' ὑπὲρ τὸν Λυγ-
κέα ἡμῖν διόψας, καὶ ἐρᾷς
τὰ ἔνδον, ὡς ἔοικε, διὰ τὸ σίφ
νι, καὶ ἀνύκτα σοι τὰ πάν-
τα, ὡς ἀδίνα μὴ μόνον ἃ βού-
λεται, καὶ ἃ γιγνώσκει ἕκα-
στον, ἀλλὰ καὶ πότερον ἀμέ
νων ἢ χέρων. Ερ. πάλαι, ὦ
Λυκῖνε, ἐγὼ δι' κατὰ δίνην ἐ-
λήλυθα, καὶ ἐμπαρέλκει μοι τὸ
ἀρίστιον, ἐκεῖνόν δι' τοῦτο πρὸς
τὸν ἐμέ. Λυ. ὅμως ἐκ ἂν εἴ-
ποις, ὦ ἑταῖρε, καὶ πρὸς ἐμέ,
ἀλλὰ πρόθυμόν με παρασκεύ
ασον ἐν πολλῷ τῷ συρφετῷ;
Ερ. ἐλέγ γὰρ οὐ σοι ἀρκέσει,
ὃν δ' ἔπω. Λυ. ἐκ ἂν γοῦν.

atq; ipsum quidem architectum Vulcanum non mediocriter perculsit, quòd artifex non in y pectore ostiola quædam addidisset, quibus apertis & recluſis perſpicuum fieret omnibus quid ille uelit, aut in animo ſtrueret & cogitaret: num mentiretur, an uerum diceret. Atq; ille quidem uelut cæcutiens ſic de hominibus ſtatuit: tu uerò nobis ipſo etiam Lynceo es perſpicacior, qui, ſicuti uidetur, per pectus ipſum quæ intus ſunt cernis: ſuntq; tibi aperta omnia, adeò ut non ſolùm certò teneas quid quiſq; uelit aut cogitet, uerùm etiam uter ſit melior aut deterior. HER. Tu quidē, Luciane, ludos ex me facis: ego uerò Apollinis dulcu & auſpicio delectū habui, neque prorſus electionem morior: atque hæc quidem ſatis Hermotimo. LVC. Attamen ne ſic quidē mihi dignaris exponere, ô amice, ſed me in ima uulgi fece uerſantem ſuperbè contemnis. HERMOT. Nihil fortaſſe illorum tibi placebit, quæ dixero. LV. Nequaquā, ô bone, uerùm

ἀλλ' ἐκεῖνο ἐβέλεις ἐμοῦ, ὅπως μὴ ἀφήσεις. ἐπεὶ δ' ἔφ ἐμοὶ μὲν μὴ ἀποκρύπτῃ, καὶ φθονῆσαι ἡμῖν, ὡς μὴ δῇ ἴσως γυμνάσασθαί σοι φιλοσοφούσαντος, ἐγὼ παράσομαι, ὅπως ἂν εἰδῶς τι, ᾧ κατ' ἐμαυτὸν ἐξαρῶμαι τῶν ἀκριβῶς περὶ τούτων κρίσιν, καὶ τῶν ἀσφαλεστάτων ἀφορισμόν. ἆρα δὴ καὶ σὺ, εἰ βούλει. ΕΡ. ἀλλὰ βέλομαι, ὦ Λυκῖνε· ἴσως γάρ τι γνώσεσθαι ἐρῶ. ΛΥ. σκόπει δὴ, καὶ μὴ καταγελάσῃς, ἂν πεπταμένοις ἐμοὶ ἰδιωτικῶς ἀναξύτῳ αὐτό. ἀνάγκη γὰρ ἴσως, ἐπεὶ μὴ σὺ ἐθέλεις σαφέστερον εἰπεῖν, ἐγὼ δέ μοι φαίνομαι ἄμουσον, ἴσως, μέν τι ἀληθὲς ἴσως τοιοῦτόν τι, οἷον πάλαι τις, διδάσκουσι ἐχρσατὸς ἐμπειρίστους (ὡς φάναι ἐκεῖνο διδάσκαλος ὁ σός, ἐπαθόν πεδῳ ἀφιγμένῳ) σοφὸς ἐν τὸ ἀκριβέστερον, ἀδελφέος

uerùm nihil eorum uis dicere, quod me delectaturum esset. Et quia tu me celas de industria, nobis inuidès, ne fortè tibi pares euadamus, si philosophiæ indagandæ studio operam nauaremus: periculum faciam, si quo modo fieri possit, ut per me exactam iudicandi rationem, minimèque fallibilem delectus habendi uiam inueniam. Quocirca tu, si uolueris, arrectis auribus attento fac sis animo. HERMO. Prorsus isthuc uolo, ô Lucianè: fortassis quiddam scitu dignum dicturus es. LV. At uide ne naso me suspendas, si illud omnino rusticè & ineptè proposuero. Ita enim facto opus esse uideo, posteaquam tu qui harum rerum es multo peritior, illud manifestius & disertius explicare grauaris. Itaque uirtutem urbis instar esse fingas uolo, quæ ciues habeat honestissimè & integerrimè Rempublicam administrantes, quemadmodum tuus quoque præceptor, qui isthuc aliquãdo peruênit, idem hoc affirmare non dubitat: præterea summa sapientia uiros exornatos, magno infractóque animo

ἄπαντας δικαίως, σώφρονας, φίλους θεῶν ἀκριβοῦντας. οἷς ἢ πολλὰ γίγνεται παρ' ἡμῖν, ἁρπαζόντων καὶ βιαζομένων, καὶ πλεονεκτούντων, ἀδίκων δὲ ἄλλως, φασίν, ἐν ἀνάγκῃ τῇ τοῦ δεῖν τολμήμασιν, ἀλλ' ἐν ἁρπαγῇ καὶ ἡμονίᾳ ξυμπολιτεύοντας, μάλα ἀκόπως. ἃ γὰρ ἐν πόλεσι ἄλλοις πέλαγος, οἶμαι, καὶ φάσεως καὶ φιλονεικίας ἐγείρει, κἀν ὀλίγαις ἐπιβουλεύσεσιν ἀλλήλοις, ταῦτα πάντα ἐν τοιούτῳ ὄχλῳ ἀνάγκης· ἃ γὰρ ἔστι χρυσίον ἔτι, ἔστι φιλοῦσι, ἔστι λέξαι ἐρῶσιν, ὡς διαφέρεσθαι περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ πάλαι τοῦ πόλιος ἐξωλυλάπασιν αὐτά, ἐκ αὐχμηρᾶς ὑγιοσάμενοι ξυμπολιτεύεσθαι, ὅτι γαλεπόν τινα, καὶ πανοπλίαν μένα βίᾳ βιᾶσι, ξὺν δυνάμει κἀ ἰσχύι κἀ ἀνδρείᾳ, κἀ τοῖς ἄλλοις

præditos, iusticiæ seruantissimos, modestia admirãdos, parũ infra Deorũ cõditionem consistentes. Cuius rei multa apud nos designantur, rapina, uiolentia, iniuria, habendi cupidine: eorum flagitiorum ne tantillum quidem quenquam audere in ea urbe cõspiceres, sed pacati & cõcordes Reipublicæ munia simul obeunt & administrant. Nec iniuria. Ea enim quæ alijs in urbibus seditionum & factiosarum contentionum concitandarum occasionẽ suppeditant, quorũmque gratia alter alterum clandestinis petit insidijs, ea in quam omnia è medio illorũ sublata & remota sunt. Neque enim aut aurũ, aut uoluptates, aut honores habent in precio, tanquã alia cuius momenti ista apud illos habenda sint, uerũm iã olim hæc in uniuersum, tanquam parum necessaria existimantes ad bene gerendam Rempublicam, urbe eiecerunt. Itaque tranquillam quandam & omnibus modis felicem degũt uitam, bonis legibus, æqualitate, libertate, & omnibus denique

ἄλλοις ἀγαθοῖς. Ερ. τί δ᾽ ὦ, ὦ Λυκίνη, ἀκ ἄξιον ἅπαντας ἰδιώτας γίγνεσθαι καὶ τοιούτους πόλιτας γίγνεσθαι μήτε κάματον ὑπολογιζομένους τ᾽ ἰν τῇ ἀλῷ, μήτε πρὸς τὸ μῆκος τῶ χρόνου ἀπαγορεύοντας, ἀ μέλλοσιν ἀφελόμενοι ἐγγραφήσεσθαι καὶ αὐτοὶ, καὶ μηδ᾽ ξειν καὶ πολιτείας; Αν. νὴ Δί᾽ ὦ Ερμότιμε, πάντων μάλιστα ἔστι τοῦτο σπουδαστέον, τ᾽ ἄλλων ἀμελητέον, καὶ μότε περιόντ᾽ ἰστοῦσθαι ἱκανῶς λαμβανομένους, πολλὴ πολλῶν λόγων, μήτε πάλαιον ὄντα γένων, ὅτου ἐσμὲν, ἱκανῶς ἐπιμελητέον ἢ πλαδμυριζομένου ἐν πικαῖδευτ᾽ ἀλλὰ μάλιστα μὲν ἐκείνους παρακαλέσ᾽ ἔστ᾽ ἰλὼν αὐ ἰλὼν ὁδὸν, ἢ δὲ μὴ ἐθέλοιεν, ἢ μὲν δίκαιόν ἐστ᾽ ἀποστάμενον αὐτοὺς, χαίρειν δόντ᾽ ἢ παῦσθ᾽ ἀμύνειν ἐκείνοις πόλιν, ἢ αὐ τὸ ἀπορρίψασθαι τὸ ἰμάτιον,

denique bonis institutam. HER. Quid igitur, ô Lucia ne tam non tibi uidetur æquissimũ esse, ut omnes certatim eius urbis ciues fieri desiderẽt, ita ut itineris tam laborioſi moleſtiam pro nihilo reputent, neq; temporis longinquitate uicti animũ deſpõdeãt, certò ei cõſtãter perſuaſum habẽtes, ſe omni eu ficta difficultate in ciuiũ numerũ relatũ iri, eiuſq; politiæ ſe participes futuros? L. V. Sanè p Ioue, ô Hermotime: omnib. omnes neruos in hoc intẽdẽdos eſſe arbitror, cætera uerò negligẽda. Nec patriæ tenaciter nobis inhærentis magna cura habenda eſt: neq; ualde moueri decet aut frangi animo, parentũ aut liberorum nos detinentiũ complorationibus: ſed & illi pari opera ad eandem profectionem nobiſcum ſuſcipiendam cohortandi ſunt. Quòd ſi aut ſequi nos recuſauerint, aut per ætatem non potuerint: illis relictis & poſthabitis, recta ad urbem omnium feliciſſimam animoſè tendendum erit, reiectis etiã uestimẽtis, ſi eiſdem amicti detineremur,

ἐ τότε ἐπελημμένου, κατδύ illic hauddubiè conueſtien-
ποιεν ἐυσύμβουν ἐκᾶσι· γὰρ di. Neque enim periculum
ἦν, μὴ σί τις ἀπωκλέσοι, ἢ eſt ne quis te eò nudo corpo
γυμνὸν ἐκᾶσι ἥκοντα, ἄλλ re delatũ excluſurus ſit. Iam
γάρ ποτε καὶ ἄλλοτι πρεσβύ enim & alias uirum multa
τερον αὐλρὰς ἄκουσα διεξιόντος, canicie reuerendum diſſe-
ὅπως τὰ ἐκεῖ πράγματα ἔχοι, rentem audiui, quinam illic
καί μι προθύμως ἐπεδαί οἱ ſe res baberent: meq; ma-
πρὸς τὴν πόλιν· ἠγάσθαι γὰ gnopere cohortabatur ille,
αὐτὸς, καὶ ἐλθόντα ἐγγρά- ut me ſibi ad urbẽ eũti comi
ψαι, καὶ φυλέτην ποιήσασ tẽ adiungerẽ. ſiquidem polli
θαι, καὶ φρατρίας μεταδώ cebatur itineris ducẽ ſe fo-
σειν δ αὐτῷ, ὡς μετὰ πάν re, & quòd me ciuitate do-
των ἐυδαιμονοίην. ἀλλ' ἐγὼ nare uellet, unumq; ex tribu
ἐκ ἐπιδόμην τὴν αὐτίκα καὶ libus facere, ſuo adſcriptum
πιότητα· τότε, πρὸ πρωτικαί ſodalitio, adeò ut nulla non
δικα σχολὴν ἐτῶν· ἴσως γὰρ ex parte bene & feliciter
ἂν αὐτὰ ἤδη ἀμφὶ τὰ πεσά agerem. Cæterùm ego id ę-
σεια, καὶ πρὸς τοῖς πόλαις tatis rectè monenti nõ ob-
λιν ἄν. ὀλίγου δ' ἔμ πρὶ τῆς temperabam, ſtulticia et ru
πόλιως, ἐγὼ μέμνημαι, ἄλλά dibus annis dehortantibus:
τι πολλὰ, καὶ ἤδη καὶ τάλι, nõdum enim egreſſus eram
ὡς ξύμπαντος μὴν ἐνόμιζόν annum quintum & deci-
καὶ ἕνεκα ἔσε, αὐθιγενὴς ἢ ἀ mum. Fortaſsis ſi ſecutus fu
λὴς, ἀλλὰ καὶ βαρβάρε ἐμ iſſem, iam in ſuburbio aut
præ portis conſiſterem. Porrò de ciuitate, ſi rectè commemini, cùm alia multa, tum hæc quoque prædicare ſolebat, quẽadmodũ omnes eius urbis incolæ eſſẽt aduenæ & peregrini, nec ullus eſſet indigena. Quin etiam illud addebat, non parum multos in eadem Republica uerſari barbaros,

πολιτεύεσθαι πολλὰς, καὶ δὲ ἀσθενεῖς καὶ ἀμόρφους, καὶ μικρὰς καὶ πένητας, καὶ ὅλως, μετέχειν δὲ πόλεως τὸν βελόμενον. τὸν γὰρ δὲ νόμον αὐτοῖς ἐκ ἀπὸ τιμημάτων ποιεῖσθαι τὴν ἐγγραφὴν, ἀλλ' ἀπὸ σχημάτων, ἢ μιγάδες, ἢ παλαιὸς, ἀλλ' ἀπὸ γένους, ἀλλὰ λαμπρῶν ἐκ προγόνων, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀλλὰ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς, ἀποχρῶν δ' ἑκάστῳ πρὸς τὸ πολίτην γενέσθαι σώφρονα, καὶ ἐπιθυμίαν τῶν καλῶν, καὶ πόνων, καὶ τὴν ἀλυπίαν, καὶ τὸ μὴ ἐν λύπαις, μηδὲ μελαγχολᾶν πολλοῖς τοῖς δυσχεροῦσι, κατὰ τὴν ὁδὸν ἐντυγχάνοντα. ὡς ὅστις ἂν ταῦτ' ἐκδιδάξῃ, καὶ διδάσκειν, προσιόντι δ' ἄχει πρὸς τὴν πόλιν, αὐτίκα μάλα πολίτην ὄντα τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ, καὶ ἰσότιμον ἅπασι· τὸ δ' χάρμα ἢ πράττων, ἢ σωφρόνως, ἢ ἀγενὴς, ἢ ἄλλος, ἢ ἀλύ-

& seruilis conditionis homines, informes, modicos, pauperes, breuiter neminẽ non eius Reipub. fore participem, quem penes modò uoluntas esset eò tendendi quandoquidem illis morem ciuitate donandi aduenas, affirmabat non sumi aut ab externa cultus & uestitus elegantia, aut à corporis procetritate & formositate, neq; à generis splendore, aut claris maioribus, sed ea pro nihilo æstimari apud illos. Oportere tamen eos qui ciuitatis ius indipisci uelint, intelligentia instructos esse, rerumq; honestarum tangi cupidine, labore non frangi, nullis uoluptatum illecebris capi, neque effœminari aut emollescere rebus dubijs & difficilibus inter eundũ ingruentibus. Quisque itaque præstiterit, expositq; ubi primùm urbem attigerit, actutum in ciuium communionem assumitur, quicunque tandem fuerit, parem experturus honorem. Porrò peior an melior, an nobilis, an ingeneroſus, an seruus, aut liber, aut an prorsus

ἢ ἰκανὸν ὅρον, ἀλλ' ὅλως εἶναι, ἢ οὐκ εἶναι ἐν τῇ πόλει. Ερ. ὁρᾷς ἃ λυπεῖ, ὡς ἀμάτιλα, δεῖ τι περὶ μικρῶν κάμνειν, πολίτης ἐν τοιούτοις γενέσθαι καὶ αὐτὸς αὖ τοιοῦτος καλῶς καὶ εὐδαίμονος πόλεως; Λυ. καὶ γὰρ αὐτὸς ὦ Ερμότιμε, τῶν αὐτῶν σοι ὁρῶ, καὶ ἔπειτα ὅτι οὐ μοι περὶ τούτων ὀξέμαλα γενέσθαι. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ὧν πλησίον ἴσως ἡ πόλις, καὶ φασὶ πάντα ἐλεῖν ἅπασι, πάλαι αὖ, οἶδα, μηδὲν ἐνδεεστέρως, αὐτὸς ἔχειν ὅτι αὐτῶν, καὶ ἐπιλελοιπότι ἂν ἐν πολλῷ ἐπεὶ δὲ, ὡς ἡμεῖς φασι, σύτε, καὶ Ησίοδος ὁ βαψῳδός, πάνυ πόρρω ἀπῳκισται, καὶ ἀνάγκη ξυτεῖν ἐλέγετο τὸν ἄγουσαν ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀγομένα τ' ἄριστον. ἢ ἐκ εἶει σὺ οὕτω χρῶναι πειθῆ; Ερ. καὶ πῶς ἂν ἄλλως ἴδοι τις; Λυ.

infimæ sortis & conditionis homo sit, in ea ciuitate ne nominantur quidem. HERM. *Hinc perspicere potes, Luciane, quòd non temerè aut pro rebus ficulneis tantos sudores perferã, cum adeò felicis & exoptatæ Reipub. ciuis fieri concupiscam.* LVCIA. *Ego quidem harum rerum communi tecum cupiditate teneor: atque haud scio, an quicquam sit quod perinde præ his mihi uotis expetendum putem. Iam si in propinquo urbs sita foret, & omnium prospectui exposita: iam olim, ut scis, nulla animi ambiguitate præpeditus, eam fuissem ingressus, inq; ea multum iam temporis uersando contriuissem. Posteaquã uerò (quemadmodum uos perhibetis, nimirum tu, & Hesiodus ille rhapsodus) ualde procul hinc remota est: operæprecium mihi esse uidetur, ut & uiam ipsam quæ recta nos ad urbem ducat, inuestigemus, nec minus operæ & studij in duce quamoptimo deligendo ponamus. An non ita quoque tibi faciendum uidetur Hermotime?* HERMOTIM. *Et quinam alia ratione eò quis peruenireti?*

LVC.

Αν. ἐπᾶν σοὶ μὴ δοκῶ τὸ ὑπὲρ σχυάδων, ἡδὺ φάσκειν ἐλαίνειν, πολλὴ ἀφθονία τῶν ὑγιασμένων· πολλοὶ γὰρ ἕτοιμοι παρεῖναι πάντες αὐτοσχέδιοι, ἑκάστοτε ἕνεκα λέγοντες. ὁδὸς γὰρ μία καὶ ἡ αὐτὴ φαίνεται, ἀλλὰ πολλαὶ καὶ διάφοροι, καὶ οὐδεμία ἀλλήλαις ὁμοία· ἡ μὲν γὰρ ἀπὸ τὰς ἑσπερίας, ἡδεῖα ἀπὸ τῶν ἄνω φέρουσα ἰόντων, ἡδεῖα ἀπὸ τὰς ἀρκτους, καὶ ἄλλη δὲ ἐπὶ μεσημβρίαν. καὶ ἡ μὲν διὰ λειμώνων καὶ φυτῶν, καὶ σκιᾶς, ἁπαλὴ καὶ ἱλαρὰ, ὀλίγον αὐτίτυπον ἢ δύσβατον ἔχουσα· ἡ δὲ πετρώδης καὶ τραχεῖα, πολὺν ἥλιον, καὶ λίψος καὶ κάματον προσφέρουσα. καὶ ὅμως αὖ πᾶσαι πρὸς τὴν πόλιν ἄγειν λέγουσι, μίαν ἔσαν, ὅτε τὰ ἐναντιώματα ἀπελύετο, ἵνθα δή μοι καὶ ἡ πᾶσα ἀπορία ἐστίν.

LVC. Nónne uides igitur immẽsam multitudinẽ promittentium & affirmantium se uiæ peritos esse? Multi enim ad hoc parati circumstant, quorum nemo nõ se indigenam esse persanctè deierat. Cæterùm non esse unam tantum uiã, illud apparet liquidò, sed innumeram & ualde diuersas, nec quicquam habentes in quo inter se conueniant. Nam hæc quidem ad occidentalem plagam uergit, illa ad solem exorientem: mox altera ad Septentrionẽ uiatorem ducit, altera uerò rectà ad meridiem. Rursus hæc quidem per florida prata, & molles plantas sub umbra amœna & delectabili, nihil habens asperitatis aut difficultatis: altera autem petricosa, & omnibus modis aspera, multum exhibens uiatoribus cùm sitis tum ardoris, tùm etiam laboris & molestiæ. Et tamen omnes illæ cum multæ sint, ad eandem urbem quæ una est, tendere perhibentur, tametsi sint inter se diuersissimæ. Inde incredibilis animum meum habet perplexitas & hæsitãtia.

Etenim

ἐφ' ἑῶ γὰρ αὖ ἕλθω αὐτῶν, ἀε-
ναὸς καὶ τὶς ἀρχὴ ἀ ἀρα-
τῶν ἵναπερ ἱφιστῶς, ἐν τῇ ἀε-
σίδῳ μάλα τις ἀξιόπιστος
ἀρίγνω τι τῆς χάρας, καὶ προσί-
ωτα κατὰ τὴν αὐτῦ ἀνδρίαν,
λέγων ἵναπερ αὐτῶν μόνος
τὴν ἐυθεῖαν ἐλαύνει, τοὺς δ'
ἄλλους πλανᾶσθαι, μήτε αὐ-
τοὺς ἐλκυσθέντας, μήτε ἄλλους
ἐγκαλεῖν ἀμαμβόνας ἀπατη-
θέντας. κἄμ ὑδὲ τ' πλα-
σίως ἀφίκωμαι, κἀκεῖνος τὰ
ἄμεινα ὑπισχνῆται πρὸς τ' αὐ-
τῆ ἑδὲ, καὶ τοὺς ἄλλους πανί-
ως, καὶ ὁ παρ' αὐτῷ ὁμοίως, καὶ
ἐξῆς ἅπαντες. τό, τι τοίνυν
πλεῖστος τῶν ὁδῶν, καὶ τὸ ἀ-
νύμενον αὐτῶν, ἐ μυρίοις τα-
ράττει μι, καὶ ἀπορᾶν ποιῶ,
καὶ μάλιστα οἳ ἐγκμόνες ὑπερ-
βλητικνάμενοι, καὶ τὰ ἴαυτ',
ἕκαστοι ἐπαινοῦντες· ἐγὼ δ' οἶδα
ἐμῶ τινα ῥαπόμενος, ἃ τῶν
μὲν ἄλλων ἀπολειθόμενος, ἀφικοί-
μην

Etenim in quaecunq; forte fortuna incidero, uirtutem quæpiam circa ingressum diuerticuli consistentem offendo, antiqua uirtute & fide admirandum, statim in introitu accedenti manus porrigentem, uehementerq; cohortantem, ut ipsius uiã ingrediar. usqueadeò certatim unusquisq; illorum se cõpendiosæ uiæ gnarum esse iactat identidem, alios uerò tota uia aberrasse, neq; unquam eò peruenisse, neque aliorum insequentium duces esse posse. Tandem ubi proximum accessero, audio & illum de uia sua magnificè pollicentem, aliosq; malitiosè uituperantem. Ad eum quoq; modũ facit is qui huic uicinus est, & sic deinceps omnes reliqui. Hinc itaq; uiarum multitudo et diuersitas non mediocriter me cõturbãt, animũq; meũ incertũ diuersè distrahunt, maximè uerò duces ipsi præter modum uociferantes, dum quisque sua immodicis laudibus deprædicat. Neque enim calleo in quam declinans, aut quem potißimùm ex ducib. secutus, urbem

μὲν οὖν πρὸς τὴν πόλιν. Ερ. ἀλλ' ἐγώ σε ἀπολύσω τῆς ἀπορίας· τοῖς γὰρ προπεπορευμένοις, ὦ Λυκῖνε, πιστεύσας ἂν οὐ σφαλείης. Λυ. τίσι λέγεις, τοῖς κατὰ πόδας ὁδὸν ἰόντας, ἢ τίνι τῶν ἡγεμόνων ἀκολουθήσασιν; αὗθις γὰρ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἄπορον ἐν ἄλλῃ μορφῇ ἀναφαίνεται, ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπὶ τοὺς ἄνδρας μεταλυθέντι. Ερ. πῶς τοῦτο φῄς; Λυ. ὅτι ὁ μὲν τῶν Πλάτωνος βαπέμβατος, ἢ σιωδεία πορεύσας μετ' αὐτοῦ, ἐκπίπτων ἐκκυνήσει δηλονότι· ὁ δὲ τῶν Επικούρου ἐκπόρευτος, ἀεὶ ἄλλον ἄλλοσε· οὐ δὲ τῶν ὑμετέρων. ἢ πῶς γὰρ, ὦ Ερμότιμε, ἐχ ἕτερα; Ερ. πῶς γὰρ ἔ; Λυ. ὁ τοίνυν ἀπήλυσάς με τῆς ἀπορίας, ἀλλ' ἔτι ἀμείνους ἀγαγὼν τῷ μᾶλλον χρὴ πιστεῦσαι τῶν ἑτεροτέρων· ὁρῶ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν, ἢ αὐτὸν, καὶ τὸν ἡγεμόνα, μιᾶς

bem accedere queã. HER. At ego te, Luciane, ab omni hæsitatione liberabo. Etenim haud facilè, si ijs qui ante nos idem itineris confecerunt, fidem habueris, aberrabis. LVC. Quibus tu habendam fidem dicis? aut quę ex ducib. sequuti sunt? aut per quam uiam ingressi sunt? Iterum enim nobis sub alia forma eadem apparet animi perplexitas, à rebus ad homines translatis. HER. Quónam modo istuc dicis? LVCIA. Quoniam quidem qui in Platonis uiam digressus est, & illo duce se in uiam dedit, illã hauddubiè laudaturus est. rursus qui Epicurum ducem sibi sequendum elegit, Epicuri. ita omnino alius aliam commendabit: tu uerò uestram omnibus alijs præferes. Aut nõ ita futurũ esse, Hermotime, credendũ est? HER. Et cur nõ? LVC. Proinde ab ancipiti animi perplexitate me non liberas, cum etiamnum ignorem ex uiatoribus cuinam potissimùm fides adhibenda sit. Video etenim unumquenq; illorum, & ipsum, & ducem eius, unius tantum

πεπαραμυθήσω, καὶ ἱκανὸν ἡγοῦμαι ἐπαινέσαι τοσοῦτον, καὶ λέγοντα ὡς οὐ τὴν μόνην ἄγει ἐπὶ τὴν πόλιν. ὁ μὲν τοι ἔγωγε οὐδέπω οἶδα ἄλλην θεὸν φησιν· ἀλλ' ὅτι μὴν ἀφῖκται πρός τι τέλος, καὶ ἐπί τινα πόλιν, δῆλον αὐτῷ ἐστιν. ἐπὶ δὲ ἱκανὸν ἦλθεν, ὧν ἐχρῆν, ἢν ἔτυχεν ἐπιδυμῶν ἐγώ τε καὶ σὺ πολιτεύεσθαι ἡμῖν ὡς ἐς Κόρινθον ἐλθεῖν, ἐπ' ἐς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον οἴεται Κόρινθον ἰδεῖν, ἄλλον ἐμοιγε δοκεῖ. ὁ γὰρ πάντως ὁ τινὰ πόλιν ἰδών, Κόρινθον εἶδεν, ἄγει δὲ μόνη πόλις ὄντως ἡ Κόρινθος. ἐμὲ δὲ μάλιστα εἰς ἀπορίαν μι καθίστησιν, ἐπεὶ ὁρᾷ, τὸ αὐδύναι, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη μίαν εἶναι τὴν ἀληθῆ ὁδόν· καὶ γὰρ ἡ Κόρινθος μία ὄντως ἐστίν, εἰ μὴ ἄλλη ναυτικωτέρα μᾶλλον, ἢ εἰς Κόρινθον ἄγουσιν· εἰ μή τις ἄτοπα σοφίσματα παραπαίσει, ὡς οὐδὲν καὶ τῶν εἰς ὑπερ-

tantum uiæ feciſſe periculũ, ac illam laudare, affirmantem hanc ſolã eſſe quæ perducat ad urbem. Ego autem num uerum dicat, ſcire non poſſum. Quòd enim ad finem aliquem delatus ſit, & ciuitatem quandam conſpexerit, fortaſſe illi haud difficulter cõceſſerim: cæterum num illam uiderit quam oportebat, in cuius Republica ego & tu uerſari cõcupiſcimus, in Corinthum delatũ, ille autem Babylonem profectus, Corinthũ ſe uidiſſe putarit: hoc quidem etiamnum mihi incertũ eſt. Neque enim ille qui aliquã ciuitatem uidit, ſtatim & Corinthum uidit: ſiquidem non ſola Corinthus eſt ciuitas. Quod autem omnium maximè me facit animi incertũ & ambiguũ, illud eſt, quòd ſciam neceſſariò unam atq; adeò ueram eſſe uiam. ſiquidẽ nec plures quàm una Corinthus eſt, aliæ autem quoquo gentiũ magis uiatorem quàm in Corinthum perducunt. Niſi quis uſqueadeò delirus eſſet, & mente captus, ut putaret & eam quæ ad

Hypero-

Ὑπερβορέους, καὶ τὸν εἰς Ἰνδοὺς ἄγουσαν, εἰς Κόρινθον τέλλειν. ΕΡ. καὶ πῶς εἶόν τι, ὦ Λυκῖνε; ἄλλη γὰ ἀλλαχόσε ἄγει. ΛΥ. ἐκεῖνο, ὦ καλὲ Ἑρμότιμε, ἐ μικρᾶς ἀεὶ βουλῆς ἐδὲ τῶν ἀρίστων τῶν ὁλῶν τι καὶ ὑγιεμένων. ἐκεῖ ἔτω δὲ τὸ πρᾶγμα γε ποιήσομεν, ἵνα ἀν ὑμᾶς οἱ πόδες φέρωσιν, ἐκεῖσε ἴωμεν, ἐκεῖ λήσομεν ἄγοντες, ἀντὶ τοῦ εἰς Κόρινθον ἀγόντες, τὸν ἐπὶ Βαβυλῶνος ἢ Βάκτρων ἀπιόντες· ἐδὲ γὰ ἴσασιν ἐκεῖσε πα λῶς ἔχει, τῇ τύχῃ ἐπιτρέποντες, ὡς τάχα ἂν τῶν ἀρίστων ἐμελήσεις, ἃ καὶ ἀνοσιώσειε ἐμήσαμεν ἐδὲ μίαν τῶν ὁλῶν, ἐντυχόντες· δοκεῖ μὲν γὰ καὶ ἔτω γεγόνθαι, καὶ ἴσως τοῦτό ἐγένετο ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. ὑμᾶς δ' ἐγὼ περὶ τ ἔτω μεγάλων ἐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως καὶ ἀπρονοήτως, ἐδ' ἐς τυφλὸν πο μιδὴ καταπλήττειν τὸν ἐλπίδα,

Hyperboreos, & eam quæ ad Indos tendit, in Corinthum recto tramite perducere. HER. Quónam pacto hoc fieri posset, ó Lucia ne, cũ alia aliò tendat? LV. Proinde, ó bone Hermotime, non mediocri opus est cõsilio in eligẽdis cum ijs, tum ducibus. Neq; illud inde gò iactati prouerbij committendum est, ut quocunq; nos pedes duxerint, eò incõsulto abeamus: quo modo ita hauddubiè decepti, pro Corintho ad Babylonios aut Bactra abiremus. Atqui ne hoc quidem ualde mihi consultum factu uidetur, ut fortunæ tantam rem committamus, tanquam optimã fortasse apprehendentes, si citra omnem uiarum exactã peruestigationem, in unam aliquam quamcunque tandem temerè irrueremus. Nihil enim obstat quò minus & fieri possit, & fortasse iam olim in tanta temporis longinquitate factum est. D Haudquaquam uerò æquũ esse opinor, ut tam incõsideranter de reb. adeò magnis spem abijciamus, aut ita in angustũ coactã constringamus,

ἐπὶ ῥίπὸς, ὡς ὑ παρειμία φυ-
σὶ, τὸν Αἰγαῖον ὦ τὸν Ἰόνιον
διαπλῦσαι βλοντας. ὅτι δὲ
αὐτιασάμιθ' ἂν δυλόγως τῶ
τύχω, ἐ τοξούσα ηοὶ ἀπου-
τίξουσα, μὴ πάντως ἐντυχι τῦ
ἀληθῦς, ἐνὸς ὄντ@ ἐν μυρίοις
τοῖς ψύδεσιν. ὅπερ δὲ τῷ
Ομηρικῷ τοξότη ὑπῆρξεν, ὡς
δίκην τῶν πελειάδα κατατο-
ξῦσαι, ὁ δὲ τὸν μέγιστον ἐτι-
μᾶν, ὁ Τεῦκρ@, οἶμαι, ἀλλὰ
παραπολὺ ἐκεῖνο δυλογώτερον
τῶν πολλῶν, χαδύσεδαι, ηοὶ
πορπισᾶδαι τῷ τοξεύματι
ὑπίδεμ, ὃ πάντως ἐκεῖνο τὸ
ἐν ἐξ ἁπάντων. ὁ δὲ κίνδυ-
ν@ ὅτι ὲ μικρὸς, ἐ αὐτὸ δ' ἐπ'
ἀνθῦ ἀγάσαι, ὃς τῶν πολλα-
πλασίων μίαν ἀγαθωτάτ@ ἐμ
πίσοιμᾶν, ὑπίδεντάς ἄμει-
νον αἱρήσεδαι τῷ τύχῳ ὑ-
πὲρ ἡμῶν, ἀπάξειν οἶμαι. δεῖ
γὰ ἀκριβῶσαι ἔτι, ηοὶ ἀσφα-
λῶς ἐπίσω ῥᾴδιον, ὡς ἅπαξ
ἁπλῶ

uirgultea ſcapha (quod aiunt) Aegæum aut Ionium tranſmittere uolentes. Neq; enim rectè aut probabiliter fortunam incuſaremus, ſi ſagittando & iaculando non prorſus aſſecuta ſit ueram illam uiam, unam nimirū inter tot infinitas falſas & erroneas exiſtētem: quod nec Homerico quidem ſagittario conceſſum fuit, qui cum debuiſſet columbam arcu fixam deijcere, linea uincula rupit: opinor autem fuiſſe Teucrum. Sedenim hoc multo magis rationi conſentaneum eſt, ſpem habere multa uulnerandi, & iaculo petendi, quàm omnino illud unum ex omnibus: quoniam periculum nō mediocre eſt, ſi pro recta & compēdioſa uia in unam ex erraticis & deuijs imprudentes incidemus, ſperantes fortunam meliorem pro nobis electuram eſſe. Opinor autem in tali re comparatione utendum, & demonſtrandum eſſe. Neque enim promptum & facile eſt reuocare curſum, ſaluúmque & incolumen retrò euadere, ſi quis ſoluta

ὑδιαῦ τῇ πλέοντι τις αὐτὸν, τὰ ἀπόγεια λυσάμενον· ἀλλ' ἀνάγκη ἐν τῷ πελάγει διαφορεῖσθαι ναυτιῶντα ὡς τὸ πολὺ, καὶ δεδιότα, καὶ καρηβαρῶντα ὑπὸ σάλου. δίον δὲ ἀρχῆς, πρὶν ἐκπλεῦσαι, ἀναβάντα ἐπὶ σκοπιήν τινα, σκέψασθαι, εἰ διαφορὸν ἔστι ἢ ἔρεμον τὸ πνεῦμα τοῖς εἰς Κόρινθον διαπλεῦσαι βέλτιστοι, ἢ νὴ Δία νυβερνήτην ἵνα τὸν ἄριστον ἑαυτῷ ἐκλέξασθαι, καὶ πλῶν σύμπαγῆ; οἷόν διαρκέσαι πρὸς τηλικοῦτον πλοῦν. Ερ. ἔτω γε ἄμεινον, ὦ Λυκῖνε, παραπολύ, πολὺ δῆλά γε, ὅτι ἅπαντας ἐν κύκλῳ περιελθὼν, ἐπ' ἄλλους οὐ σύροις, ὅτι ἀγαθοὺς ἁμάνυς, ἢ κυβερνήτας ἐμπειροτέρους τῶν Στωϊκῶν. καὶ δὴ ἰδιάσης γε ἀφικέσθαι ποτὶ πρὸς Κόρινθον, ἐπένοις ἔψῃ, κατὰ τὰ Χρυσίππε καὶ Ζήνωνος ἴχνη προϊών, ἄλλως

soluta naui mari se semel cõmiserit: uerùm necessarium est, in pelago fluctuum arbitrio iactari & circumferri, nauseãtem utplurimùm, & metu perculsum, capiteque marinis fluctibus grauatum. Aequum uerò fuerat, sub initium priusquam uela uentis permisisset, conscensa specula explorare si mare esset nauigabile, et secundus flaret uentus Corinthum nauigare uolentibus. Et per Iouem quidem gubernator quispiã optimus summo cum iudicio illi deligendus fuerat: præterea nauis satis firma cõquirenda, quæ tantis fluctib. & cursui par esse potuisset. HER. *Est quidem, Luciane, quod dicis, non improbandum. Verùm enimuerò hoc satis certò scio, quòd si etiam per circulum omnes ad unum accesseris, non tamen alios inueniet neque duces meliores, neque gubernatores maiori peritia præditos quàm Stoicos. Atque si animus tibi est aliquando Corinthum perueniendi, illos sequendos esse putabis, per Chrysippi & Zenonis uestigia incedendo.* Falioqui

ἀλλ' ἀλλώπατον. Αν. ὁρᾷς Ἑρ-
μότιμε, ὃς ποινὴν, ἢ Ἑρμότιμε, ἆρα
ταῦτα: ἆπορ γὰρ αὖ αὐτὸ τοῦτο ὁ τῷ
Πλάτωνι ξυνοδοιπορῶν, καὶ ὁ
Ἐπικούρῳ ὑπέμενος, καὶ εἴ ἄλλος
μοι ἀναλάβοι μὲ ἐς τὸν Κόρινθον, εἰ μὴ μικρὸν ἐκεῖσε ἔναγχος.
ὡς ἴσθι, ὦ πᾶσι πιστεύειν χρὴ, ὑπὲρ
γελοιότατον, ἢ ἀπιστεῖν ἅπασιν·
μανικὸν δὲ ἀσφαλέστατον τὸ τοιοῦτον, ἄχρις ἂν σὺν
μηδὲ τἀληθῆ ὑποσχόμενον,
ἀκριβῶς, εἰ καθάπερ νῦν ἔχω,
ἀγνοῶν ἔτι ὅστις ἢ ἀπάντων
ἥκει ὁ ἀληθεύων, ἀλλὰ τὰ
ἀμύητα, οἷ μεστεύσας, ἀναλαβὼν
φίλον ἅτερον μόνον εἰλόμενος τὸν
Ἑρμῖνον, καὶ μίαν ὁδὸν ἰὼν
πορεύσασθαι ταύτην, ἵνα τα θεῶν τις ἀναβιῶναι ποιήσας
Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν καὶ Ἀριστοτέλην, καὶ τὰς ἄλλας, οἱ δὲ
πᾶσιν

fruſtra hanc uiam tentabis.
LVCIA. *An non ſentis ô Hermotime, commune quid dam te dixiſſe? hauddubiè enim hoc ipſum dixerit & quiſque qui communem cũ Platone uiã ingreditur, & qui Epicurũ ducẽ ſequitur, inſuper & alij, me uidelicet Corinthum nunquam uenturum, niſi cum illorum aliquo itineri memet accingam: ita ut neceſſarium mihi eſſe uideam, aut omnibus ſine diſcrimine credere, quod abſurdiſſimũ eſt: aut omnibus iuxtà diffidere, quòd quidem multo tutiſſimum eſſe opinor, donec uera pollicentem inuenerimus. Age G uerò, ſi quemadmodum nunc ignarus ſum, etiã num certum nõ habens quinam ex omniũ philoſophãtiũ ordine & numero uerũ diceret, ueſtræ ſectæ me addicerem, habita tibi fide uiro amicò et familiari, attamen Stoicæ ſaltem philoſophiæ perito, tantúmque unicam illam uiã ingreſſo: poſtea uerò deorum aliquis ab inferis in uitã reuocaret Platonem & Ariſtotelem, præterea etiam alios omnis generis philoſophos; illi autem circumſiſtentes interroga-*

ἀφικόμενος ἐρωτῷη με, καὶ τὸν Δί᾽ ὡς δικαστήριον ἀγαγόντες, ὕβρεως ἡμᾶς ἂν δικάζοιντο λέγοντες· ὦ βέλτιστε Λυκῖνε, τί παθὼν, ἢ τίνι πειθόμενος ταῦτα ἐποίησας, Χρύσιππον καὶ Ζήνωνα προλιμπάνειν ἡμῖν, πρὸ βαθέος ἤδη μεσοῦντος ἑσπέρου, χθὲς καὶ πρώην γνωρίμους, μήτε λόγων μεταλαβὼν ἡμῖν, μήτε παρεδὼς ἡμᾶς, ὧν φαμὲν, ἃ τοῦτο λέγοις ἂν, τί σὺ ἀποκριναίμην αὐτοῖς, ἢ ἐμαρτύρησάμην, ὡς ὅτι Ἑρμοτίμῳ ἐπαιδεύθη, φίλος αὐτοῖς; ἀλλὰ φαῖεν ἄν, οἶδ᾽ ὅτι, ἡμεῖς, ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἴσμεν, τὸν Ἑρμότιμον ὅστις ποτέ ἐστιν, οὐδὲ ἐκεῖνος ἡμᾶς· ὥστε ἐκ τοῦ χείρονος ἀπαίτιον καταγιγνώσκειν, οὐδὲ ὁρώμενον ἡμῖν παντελῶς, αὐδρὶ τοιούτῳ τὰ μέγα ὅλον ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ σοὶ ταὐτὸν ἴσως ἀνεμβῶς κατανοήσαντι. εἰ δὲ γε νομοθέτου, ὦ Λυκῖνε, οὐκ

terrogarent, & per louem quoque in ius pertractum contumeliæ accusarent, dicentes: Quid uerò passus es optime Luciane, aut à quo persuasus Chrysippum & Zenonem nobis, qui multo antè fuerimus, proposueris, homines heri & paulo antè natos, cum nos nec; seromonis participes feceris, neque prorsus quæ loquamur tentaris? Quod si hæc ab illis dicerentur, quidnam illis responderem? An satis mihi fore existimas, si dixero me ab Hermotimo uiro familiari ita persuasum esse? Atqui dicerent, sat scio: Nos uerò, Luciane, quis ille sit Hermotimus, iuxtà cum imperitis ignoramus, sed neque ille nos nouit: quare æquum non fuit, omnibus in totum repudiatis, nos indicta caussa condemnare, fidem dantem uiro unicam tantum in philosophia uiam, sed neque illam fortasse exactè satis perspectam habenti. Hæ sedenim legum conditores, ô Luciane,

ἀχθέτω προστάτησι τοῖς διαιτᾶσι ποιεῖν, ὁλίγ τ ἑτέρου μὲν ἀκούειν, τὸν δὲ ἕτερον ἀκροᾶσθαι λέγειν ὑπὲρ αὐτ, ἃ οἴεται ξυμφέρειν, ἀλλ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, ὡς ῥᾷον αὐτιξετάζοιεν τοὺς λόγους, διορίσοιεν τὰ λεχθέντα τι καὶ ψευδῆ, καὶ ἰόντα μὲν ἕτερα ποιῶσιν, ἰφίενται διδόασιν ὁ νόμος ἐς ἕτερον διακρίνειν τοιαῦτα, ἄτλα ἀκοὸς ὁρᾶν αὐτούς. ὃ τάχ' ἂν τις αὐτ ηξὶ προσέροιτό με, ἀπόμοι, λέγων, ὦ Λυκῖνε, εἴ τις Αἰθίοψ μηδεπώποτε ἄλλους ἀνθρώπους ἰδὼν, οἵους ἡμᾶς ἐσμέν, διὰ τὸ μὴ ἀποδεδημηκέναι τὸ παράπαν, ἢ τινι συλλόγῳ τ Αἰθιόπων διαιτηχρίσοιτο, καὶ λέγοι μηδαμοῦ τ γῆς ἀνθρώπους εἶναι λευκοὺς ἢ ξανθοὺς, μὴ ἦ ἄλλό τι, ἢ μέλανας, ἆρα πιστεύοις ἂν τῷ αὐτ; ἢ ἔποι τις ἂν πρὸς αὐτ τ πρεσβυτέρων Αἰθιόπων,

ad hunc modum non imperant faciendum iudicibus, nimirum ut altero tantum audito, alteri facultas pro se loquendi ea quæ ex usu suo esse intellexerit, non concedatur: uerùm utrunque iuxtà audiendum esse præscribunt, quò facilius diuersis sermonibus inter se examinatis & perpensis, quæ uera, quæ falsa sint, inuenire queant. Quod nisi sic factitatum fuerit, permittit lex appellandi libertatem, ut in aliud iudicium ea trãsferantur quæ illos loqui par est. I Aut si quispiam fortasse illorum me interrogaret, dic mihi, inquiens, ô Luciane, si quis Aethiops qui nunquam alios homines conspexisset, quales nos sumus, propterea quòd nunquã peregrè extra patriam profectus sit, in quadam corona & conuentu Aethiopum pertinaciter affirmaret, diceretq; nusquam gentium homines albos aut flauos reperiri, neque ullius alterius coloris quàm nigros: nunquid alijs fidem suis dictis faceret? Diceret autem ad illum quispiam ex senioribus Aethiopibus:

πων, τὸ δὲ λοιπὸν πόθεν τοῦτο, ἢ θρασύτατε, οἶδας; ὁ γὰρ ἀπὸ Δήμητρος παρ' ἐμοῦ λαβόμενος, ἀλλὰ νὴ Δία τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἰδιῶται ὄντα, φαῦλα ἂν ἴσως λίαν ὀρθῶς τὰ περὶ βύτλων; ἢ πῶς, ὦ Ἑρμότιμε, συμβαλεῖς; Ερ. ὅτῳ λιπαώτατα γὰρ ἐπιπλῶξαι δοκῶ μοι. Λυ. πρὸς γὰρ ἰμάτιον, ὦ Ἑρμότιμε, ἀλλὰ τὸ μετὰ τοῦτο ἐν ἴσῳ οἶδα ἀμείνων πρὸς σοὶ λόγων· μοὶ μὲν γὰρ νὴ τοῦτο πάντα δοκεῖ. Ερ. τὸ ποῖον; Λυ. ἐπάξει ἀναμενῶ ὁ αὐτός, νὴ φύσει πρός με ὀλίγως, ἀναλογον τοίνυν πάθω τις ἐμοῦ, ὦ Λυκῖνε, τὰ Στωικῶν μύνα ἀλῶς, παθάπερ ὁ σὸς φίλος ἔνδον, ὁ Ἑρμότιμος, ἀποδυμήσασθαι ἢ μελετῶντι, μήτε εἰς Πλάτωνος, μήτε παρὰ τὸ Ἐπικούρου, μὴ

pibus: Tu uerò unde hæc cognita & explorata affirmas, audaciſſimè neq; enim unquã à nobis ſuſcepta ad exteros populos profectione peregrinatus es, neq; per Iouem qualia apud exteras nationes ſint, unquam peroueſtigaſti, aut præſens oculorum teſtimonio didiciſti. An uerò hunc ſenem nõ rectè et grauiter ſentire prædicarem? Aut qd tu conſilij in mediũ adfers Hermotime? HER. Imò uerò tuæ ſententiæ aſſentior: iuſtiſſimè enim mihi uidetur eius temeritas ita poſſe cõpeſci. L. Et quidẽ mihi, ô Hermotime. Cæterùm quod poſthac dicturus ſum, quomodo tibi mecum conueniat, ſcire nõ poſſum: mihi quidem & illud iam ualde perſuaſum eſt. HERMOTIM. Qualẽ nam illud eſt? LVCIAN. Nempe uir ille probabili inductione inferet dicturus: K Ergo abſurdè propoſitum eſt nobis quiſpiam Luciane, qui ſaltem Stoicorum placita calluerit, quemadmodum amicus ille tuus Hermotimus, cum nunquam peregrè profectus, neque ad Platonis Academiam ſe contuleru, neque apud Epicurum diuerterit, neque

μὸ ἦλθε πρὸς ἄλλον τινά. ὡ τοίνυν λίαν, μηδὲν ὕτω καλὸν ἄναι, μήτ' ἀλλοῖς παρὰ τοῖς πολλοῖς, οἷα τὰ τῶν Στωϊκῶν ἐστί, μὴ δ' ἰκάνη φαίνη, ἐπ' αὐ δὲ λόγως θρασὺν ἄναι δίκαιόν σοι, περὶ τοιούτων ἀποφαινόμενον, καὶ ταῦτα, ἢν ἀλλοῖς, ἀλλοιώποτε ἰδὼν Αἰθιοπίας τὸν ἱστορίαν πλάτ προειλθών; τί βέλει, ὦ πικρίνομαι αὐτῷ; τὸ ἀληθέστατον ἐκάνε λαλεῖ, ὅτι ὦ μῶν τὰ μὴ Στωϊκῶν καὶ πάνυ ἐκμεμαθάκαμεν, ὡς ἂν κατὰ τοῦτο φιλοσοφῶν ἀξιοῦντις. ἐπ' ἀγνοῦμεν δὲ μὴ τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων λεγόμενα· ὁ γὰ λεπτότατος κἀκεῖνα μεταξὺ μὴ λείξασι πρὸς ἡμᾶς. μὴ αὐαφρίπει γε αὐτὰ, προδῶς αὐτός. ὦ νομίσεις ἐνταῦθα σιωπήσειδαι ἡμῖν τὸν ἀμφὶ τὸν Πλάτωνα μὴ Πυθαγόραν μὴ Ἐπίκουρον, μὴ τὸς ἄλλος, ἐπὶ δὲ αὐτὸ γελάσαντας ἂν ἀνῶν πρὸς ἡμέτοιαν πειθῶ, ὦ Λυκῖνε, ὃ ἐταῦρός σου ὁ Ἑρμότιμος; neq; omnino cũ alio quoq; familiaritatẽ cõtraxerit. Itaq; si dixerit nihil ita pulchrũ aut ita uerũ inueniri apud omnes reliquos, qualia Stoi corũ sunt, et quæ ab illis asseruntur an non iure optimo temerarius & audax tibi uideri debeat, de omnib. definiẽdi & pronũciãdi authoritatẽ sibi sumẽs, maximè uerò cum tantum unius sectæ peritus sit, neq; unquam ex Aethiopia uel alterũ pedem protulerit? Quid uerò existimas illi respõdẽdũ esse? Nũ ueriſſimũ illud, nos uidelicet Stoicis addictos, illorũ philosophiam perdiſcere, iuxta quã dignũ putemus philosopharĩ neq; tamẽ nobis obscura sunt ea quæ dicuntur ab alijs: siquidẽ præceptor noſter, & illa inter diſſerendum proponit, refellens subuertensq; illa satis argutè. Num uerò existimas hoc reſponſo audito tacituros eſſe Platonicos & Epicureos, tũ etiã alios? An non in riſum ſoluti iure optimo ad me dicerẽt: Qualiá nã facit familiaris tuus Hermotimus, ô Luciane, qui

ἀξιοῖ τοῖς ἀντιδίκοις περὶ ἡμῶν πιστεύειν, ἢ οἴεται τοιαῦτα τὰ ἄντικρυς τὰ ἡμέτερα, οἷα ἐκεῖνοι φάσιν, ἢ ὅτι ἀληθῆ, ἢ πρωτόμυθοι τὰ ἀληθῆ, ἀκοῇ ἴσως τινὰ καὶ τῶν ἀθλητῶν ἰδὴ ἀσκούμενον πρὸ τοῦ ἀγῶνος, παντίζοντα εἰς τὸν ἀέρα, ἢ μὴ ἐξ ἀρχῆς πληγήν τινα καταφέροντα, τὸν αὐτὸν γυμνασιῶν ἄθλον ἀγωνίζεσθαι, δυοῖν ἀναπηδήσαι αὐτὸν ἀγωνοθέτης ὢν, ὡς ἀμαχέν τινα; ἢ ἀνδρὸς μὴν εἰσιόντος ῥᾴδιον εἶναι, καὶ ἀσφαλῆ τὰ παιγνίδια, ἀθλητοῦ αὐταρκοῦντος αὐτῷ, κἂν δι' ὕπνου πυκτεύοντα κρίνεσθαι, ὁπόταν καταγωνίσηται τὸν ἀντίπαλον αὐτὸν, καὶ κρατήσῃ, ὁ δ' ἀκαταγώνιστος, ἄλλως δὲ ἴσως· μὴ τοίνυν μηδὲ Ἑρμότιμον, ἀφ' ὧν αὐτοὶ διδάσκαλοι αὐτοῦ σκιαμαχοῦσι πρὸς ὑμᾶς ἀπόντας, οὐδὲ

qui dignatur aduersarijs de rebus nostris fidem habere, prorsus existimans eiusmodi esse omnia nostratia, qualia ipsi falsò confingunt & dictitant, quorum aut ipsi imperiti sunt, aut ipsam ueritatem de industria celãtes obfuscãt improbi? M Aut igitur si uiderit aliquem ex athletis exercẽtem se priusquam in arenam descenderit, calcitrãtem in aera, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi cæderet aduersarium, illum ideo statim proclamabit præfectus certaminis esse inuincibilem? Aut non potius existimabit perfacile et tutum esse, ita pueriliter & iuueniliter Thrasonem gloriarum plenum agere, nullo aduersario illi repugnante: ipsam autem uictoriam tunc primùm decernendam esse, quando aduersarium fortiter deiectum prostrauerit, & superior certãdo euaserit, altero lassitudine confecto, alioqui uerò nequaquam? Proinde neque Hermotimus ab his quibus præceptores sui aduersum nos absentes in umbra dimicant atque digladiãtur,

εἶναι αὐτῶν, ἢ τὰ ἡμέτερα τοιαῦτα εἶναι, ὡς αὐτὰ ῥᾳδίως ἁλίσκεσθαι· ἐπὶ τοῖς τοῦ ὁμοίου αὖ ὄντος τοῖς τῶν παιδίων οἰκοδομήμασιν, ἃ καταπηλᾶσαι ἔστιν ἐπὶ πολὺ ἀφειδῶς, οὐδὲν αὐαρπάσαι. ἢ ἡδὺ γὰρ Διὶ τοῖς τοξεύμασι μιαντῶσιν, οἱ κάφοι τινὰ σωθέντες, ἐπειτα ὥσπερ ἐκ παντὸς πάλαι τοξεύσαντες, ἐπὶ πόρρω προδήλοις, σχάζουσι τὰ φάρετρα, καὶ ὡς τύχοι ποτὲ, καὶ διαπάρωσι τὰ κάφοι, κἀκεῖναγον οὐθὲν, ὥς τι μέγα ποιήσαντες, εἰ διεξεληλύθοι αὐτοῖς τὸ βέλος διὰ τῶν φρυγάνων. ἀλλ' οὐ πόρρω γε οὕτω ποιοῦσιν, ἀλλὰ Σκυθῶν ὅσοι τοξόται, ἀλλὰ πρῶτον μὲν αὐτοὶ κινούμενοι ἀφ' ἵππων, ὡς τὸ πολὺ τοξεύουσιν· ἔπειτα καὶ τὰ τοξεύματα κινεῖσθαι ἀξιοῦσιν, ἀκίνητα, ἀλλὰ προσιμένοντα τὸ βέλος, ἵν' αὖ ἐμπίοι, ἀλλὰ διαδιδράσκοντα, ὡς ἐνί μάλιστα,

illos uictores esse putet: aut ea quæ à nobis asseruntur, tam sine negocio posse reselli aut subuerti: N quoniã illud persimile esset puerorũ ædiculis, quas illi ut infirmas parare solent, ita protinus subuertunt ac diruunt. Aut per Iouem etiam his qui exercitio sagittandi sunt occupati, qui stipulis quibuspiam colligatis, & super contum fixis, nec ita procul positis, emisso telo iaculaturi ac si quando forte fortuna collimantes scopum tetigerint, stipulasq; præfixas iaculo penetrauerint, ilico exclamãt quasi re magna peracta, si telum per sarmenta euolarit. Cæterùm nequaquam ad hunc modum Persæ facere consueuerunt, sed neq; Scythæ, quotquot illorum arcu & arte iaculandi præcellunt: uerùm initiò ipsi equis insidentes, obequitando emittũt iaculũ: deinde etiã ea ipsa faciunt mobilia, ad quæ arcu collimãt, nõ stabilia, aut sagittam expectantia donec inciderit, sed cumplurimùm fugiẽtia, nempe feras,

λεγα, θυρία γέ τοι ὡς τὸ πολὺ κατατοξεύσει, καὶ ὀρνίθων ἐνίοτε τυγχάνουσιν. ἰὼ δέ ποτε καὶ ἀδὲ σκοπὸν δεῖ πειραβλῶσι τὸ τόνδε δὴ πλευρᾶς, ξύλον αὐτίτυπον, ἢ ἀσπίδα ὠμοβοείνην προβέβλησθαι διελαύνουσι, καὶ οὕτω πιστεύουσι καὶ δι' ὅπλων σφίσι χωρήσασθαι τὸν ἐχθρόν. ἀπὸ τοίνυν, ὦ Λυκῖνε, παρ' ἡμῶν Ερμοτίμῳ, ὅτι οἱ διδάσκαλοι αὐτῶν φρύγανα προβεβλῆσθαι παῖζε ξεύσειν, ἔπειτα φασὶν αὐθαδῶς ὡπλισμένων πεπαυκέναι, καὶ αἰνέσας ὑμῶν γραψάμενοι, πυκάσειν φησὶ ἱκάνας, καὶ κρατήσασθαι, ὡς τὸ ἀνδρεῖον, κρατεῖν ἡμῶν οἴεσθαι. ἀλλὰ φαίνεσθαι αὖ ἕκαστον πρὸς αὐτὸν τὰ τοῦ Ἀχιλλέως ἱκάνα, ἅ φησι περὶ τοῦ Ἕκτορος,

ἐγὼ ἐμὸς κόρυθός τε λόφος τε
μίτνοιτον.

ταῦτα μὲν οἱ ξύμπαντες, ἐν τῷ μέρει ἕκαστος. ὁ Πλάτων δὲ αὖ

ras, & maximè uolucres feriunt. Quòd si nonnunquam scopus quo que feriendus est, emissi teli firmitate & impetu lignum trāsuersim obiectum, aut scutum bouinis corijs confectum præponentes, transfigunt: ac tunc quidem bonam spem habent fore ut eorum tela etiam per arma, ubi usus erit, penetrēt. Quapropter, ô Luciane, dic nostris uerbis Hermotimo, præceptores eius sarmentorum seu stipularū fasciculos propositos telis petere: deinde ambitiosè gloriari homines armatos se deuicisse: insuper aduersus imagines nostras depictas pugilū more depugnare: quibus etiam, ut par est, superatos, nos prostratos esse existiment. Atqui unusquisque nostrūm ad illos dicere possemus, quod ab Achille dictū est de Hectore:

Ille meam haudquaquam galeam, cristasq; comantes
Aspicere audebit. — Hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singulatim autem alius alia. Plato

ἀλ' οὖν μοι δοκῶ καὶ λυπήσασθαι ἄν τι τῶν ἐν Σικελίᾳ, ὡς οὐ εἰδὼς τὰ πλεῖστα. τῷ γὰρ Συρακουσίῳ τύραννι φασὶ λυσιτελεῖν ἔναιμον τὸ στόμα, καὶ ἔτι ἀδηλοῦσι διαλεληθέναι αὐτὸν, ἐπειδὴ τολμήσασα καὶ ἐπιτυχοῦσα τὸ βάσανον ἀφεῖλε, μέχρι μέν τινα χρόνον ξένῃ, συνεχωρήθη ἐκείνῃ, τολμῆσαι καὶ ἐπιτῆδες ἔχει. τὸν δὲ πρὸ τῆς γυναικὸς ἐλθόντα τῶν ἄλλων ὀργίζεσθαι, ὅτι οὐκ ἐμέμνητο πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' ἄγαν μάλιστα τῶν ἀνοσιλίων. τῆς δὲ παρατεθῆναι συγγνώμην ἔχειν αὐτῇ· ὑπὸ γὰρ τοῦ μὴ πεπεῖσθαι ἄλλου αὐλοῦ, μηδὲ ὁμιλῆσαι πλησίον, οἷς ἔθεσιν ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις τοιοῦτό τι ἀπαντᾶν τοῦ στόματος. καὶ Ἑρμότιμος τοιγαροῦν, ἅτε μόνος τῶν Στωϊκῶν ξυνὼν, φάσκων ἐν ἱ πλέον,

hauddubiè mihi uidetur aliquid narraturus eorũ quæ facta comperit in Sicilia, quorum non pauca habet cõperta. O Siquidem perhibent Geloni Syracusiorum tyranno os fuisse putridum, infectumq; graueolentia id quod per multum temporis illum latuit, cum nemo auderet ob hoc ipsum reprehendere, uirum præpotentem tyrannide, donec illi mulier peregrina adducta, rem ut se haberet, sumpta audacia exposuisset. Quà re ille inflammatus iracundia, uxorem suam acceßit, grauiter cum ea expostulans, quòd illi non palàm feciſſet fœtidi oris graueolentiam, cum eius uitioſæ animæ probè fuisset conscia. Illa uerò orauit sibi habendam esse ueniam, propterea quòd nunquam antea ullum alium uirum sit experta, neq; cum quoquã tam propè cõgressa, ita ut pro certo putarit in uniuersum omnes uiros non aliam animam ore exhalare. Itaque Hermotimus, quia cũ solis Stoicis commercium habuit, proculdubiò diceret Plato, non

τῶν, ἀπίστως ἀγνοεῖ ἑποῖά τῶν ἄλλων τὰ τέμαχά ἐστιν. ὁμοίως δ' ἂν καὶ Χρύσιππος ἴσως, ἢ ἔτι πλείω τούτων, εἰ μὴ λιπὼν αὐτὸν ἄκριτον, ἐπὶ τὰ Πλάτωνος ἐρμήσαιμι, πιστούσας τινὶ τῶν μάνυ πλάσωνι ὡμιλημένων. ἵνα τι λέγω ξυνηθὲς φημι, ἄχρις ἂν ἀδίκως λόγον ἢ, τὶς ἀληθὴς ἔστι περαίτερος ἐν φιλοσοφίᾳ, μηδεμίαν αἱρεῖσθαι· ὕβρεις γὰρ εἰς τὰς ἄλλας τὸ τοιοῦτον. Ηρ. ὦ Λυκίνε, πρὸς δὲ Ἐφίας Πλάτωνα μὲν καὶ Ἀριστοτέλη καὶ Ἐπίκουρον, καὶ τὰς ἄλλας ἀφήσομεν· σὺ γὰρ κατ' ἐμοὶ, αὐταγωνίσεσθαι αὐτοῖς. τοῖ δὲ, ἐγώ τε καὶ σὺ, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν διατάσομεν, ἃ τοσοῦτόν ἐστι τὸ φιλοσοφίας πρᾶγμα, εἶεν ἐγώ φημι αὐτὸ ἄνω. Διὸ διώκας δὲ, ὦ τῶν Πλάτωνος γνωρίμα, τί ἔλεε καλῶν ἐκ Συρακουσῶν ὧδε τὸν λόγον;

to, non iniuriâ nescius est qualiánam aliorum sint ora. Non dissimilia fortasse & Chrysippus diceret, & his etiam multo plura, si illo indemnato & indicta caussa relicto ad Platonis Academiam à quodam eius assecla persuasus me recipe rem. Iam, ut tandem pau cissimis uerbis totius rei summam complectar, ita statuo, dum quidem in incerto fuerit quae nam uera sit secta philosophandi, nullam esse eligendam, propterea quòd non careat contumelia, si hac electa, aliam neglexerit. HERM. Per societatem domesticam, Luciane, age Platonem quidem & Aristotelem, quin etiam Epicurum & alios missos faciamus. Neq; enim ex dignitate mea est, ut aduersus illos ego conflicter. Cæterùm nos duo, ego inquam & tu, accuratè discutiamus, num res philosophica tale quiddam sit, cuiusmodi ego esse affirmo. Aethiopas autem, aut Gelonis uxorculam, quorsùm nam opus erat ex Syracusis usque ad nostrum colloquium accersere?

LUC.

Λυ. Αλλ' ἐκεῖνοι μὲν ἀπίτω-
σαν ἐκ τοῦ μέσου, ἐμοὶ δοκοῦσι
πρόχειροί εἶναι πρὸς τὸν λό-
γον· σὺ δὲ λέγε ἤδη, θαυμαστὸν
γάρ τι ὄρᾶν ἔοικας. Ερ.
Δοκῶ μοι, ὦ Λυκῖνε, καὶ πά-
νυ λωποδὺν εἶναι, μέγαν τὰ τῶν
Στωϊκῶν ἐκμεμαθότα, ἐθέλειν
παλαίειν ἀπὸ τούτων, ἢν μὴ
τὰ τῶν ἄλλων ἐπιξυθῇ τις
ἐκμεμαθάνων ἕκαστα. ἔτοιμος δὲ
σκόπει, ἐάν τις λέγῃ πρὸς σὲ μό
νον τοῦτο, ὡς οἱ δύο δυάδες τὰ
τέτταρα ἀριθμὸν ἀποτελοῦσιν,
ἆρα δοκοῦσι προῖδυῖα σε πᾶν
θάνεσθαι τῶν ἄλλων, ὅσοι ἀριθ
μητικοὶ, μή τις αὖ καὶ πύθῃ,
ἢ ἐπὶ λέγων αὐτὰς εἶναι, ἢ
αὐτίκα ἐθέλεις αὖ ὅτι οὐδὲν ἀ-
ληθὲς λέγει; Λυ. αὐτίκα, ὦ Ερ
μότιμε. Ερ. τί μοι δῆτα ἀδύ-
νατον εἶναί σοι δοκῶ, ἐντυγ-
χάνοντά τινα μόνον τῶν Στωϊ
κῶν

LVC. Sanè illos quidem
missos faciamus, quandoqui
dem tibi ad nostram di-
sceptationem parum uti-
les et superuacanei uisi sunt.
Tu uerò dic modò: apparet
enim similis quiddam admi
randi dicturo. HERM.
Mihi Q equidem prorsus
uidetur, Luciane, omnibus
modis fieri posse, eum qui
tantummodo Stoicorum do
gmata perdidicerit, ex illis
ad unguem cognitis uerum
nosse, tametsi aliorū decretis
posthabitis nequaquam sin
gula perdiscendo excusserit.
Considera uerò tecum, ad
hunc modum ratione inita,
si quis hoc tantum ad te di-
xerit, duabus dyadibus nu-
merum quaternarium absol
ui. Ergo tibi iam circumeū-
dum est, & uiritim exqui-
rendum ab alijs omnibus, quotquot arithmeticæ non sunt
rudes, ne fortè quispiam inter illos sit qui dicat, bis duo-
bus quinque aut septem constitui. An non illicò tibi
planum sit eum uirum uera dicere? LVCIA. Illi-
cò quidem, ô Hermotime. HERMOTIM. Quî i-
gitur tibi fieri posse non uidetur, eum qui solùm in Stoi-
corum

ταῖς λίγουσι τὰ λεγόμενα, παιδιώδεις τινὰς, αὐτοῖς, ἢ μικρὸν ἀπόδεσιν τῶν ἄλλων, ἀλλὰ ὅτι ἐν οὐ πολλοῖς τὰ τέτταρα μόνα γίνεται τὸ, ὅλον οὐ μυρίοις πλάτωνος ἢ πυθαγόρου λέγουσιν; Αν. οὐδὲν πρὸς ἐπῶ, ὦ Ερμότιμε· τὰ γὰρ ὁμολογούμενα τοῖς ἀμφισβητουμένοις ἀπάδοις, πολὺν διαφέροντα αὐτῶν. ἢ τί οὖν φαίης; ἔστιν ᾧ τινι ὧν τετύχηκας, λίγοντι τὰς δύο δυάδας συντιθέσας, τί ἐπὰ, ἢ ἑνδεκα ἀριθμὸν ἀποτελεῖν; Ερ. ἐκ ἔγωγε, ἢ μαίνοιτ' ἄν, ὁ μὴ τέτταρα ξυμβαίνειν λέγων. Αν. τί δαὶ, ἐντετύχηκας πώποτε, ἢ πρὸς χαρίτων πεπρωμένῳ ἀλυθούσιν, Στωϊκῷ τινι, ἢ Επικουρείῳ, μὴ διαφορουμένοις περὶ ἀρχῆς ἢ τέλους; Ερ. ἐδαμῶς. Αν. ὁρᾶ τοίνυν, μή πως μὴ παραλογίζῃ, ὦ γενναῖε, ἢ

corum scholam inciderit uel ritatem dicentium, illorũq; sermonibus planè persuasum, aliorum non amplius egere ductu & auspicijs, cũ certus iam factus sit, nunquam fore ut quatuor quinque fiant, non si infiniti Platones aut Pythagoræ diuersum affirmauerint? LVC. Nihil R aduersum, quod aiunt, dicis ô Hermotime, clã ea quæ omnibus iamdudum sunt certa & persuasa, rebus dubijs & incertis assimulare non dubites, longè lateque inter sese dißidentia. Quid autem respondes? esse ne aliquem quo cum tu sermonem sociaris, contendentem duas dyadas cõiunctas, aut septenariũ aut undenarium numerum constituere? HERM. Haudquaquam ego, nisi fortasse per insaniam deliraret, negans ex his non nisi quatuor excrescere. LVCIA. Quid autem? incidisti ne aliquando (& per Gratias uerum dici uolo) in Stoicum aliquem & Epicureum de rerum principijs, & bonorum fine inter se non dißidentes? HER. Nunquam. LVC. Proinde etiam atque etiam uide, ne tuis falsis & euanidis rationib. me fraudulẽter decipias,

τῶν τε, φίλον ὄντα. ἐπεὶ οὐκοῦν γε ἡμῶν, οἵ τινες ἀληθεύειν ὑμῖν φιλοσοφίᾳ, σὺ τοῦτο προσαρπάσας, ἕλκυσας φέρων τοῖς Στωϊκοῖς, λέγων, ὡς ἄρα οἱ σοὶ εἰ τὰ λοιπὰ λύε, τίσιν ἄρα τιθέντες ὅρον, ὑπὲρ ἃ δύο ὄντως ἴσχει. φοβοῦμαι γὰρ μὴ οἱ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοί, σφᾶς μὴ ὄντα ἓξ τιθέναι, ὑμᾶς ἢ πέντε ἢ ἑπτὰ λέγειν αὐτά. ἢ δ' ἀσπάζοι σοι τοῦτο ποιῶν, ἐπειδὰν ὑμᾶς μὴ μόνον τὸ καλὸν, ἀγαθὸν ὑγιὲς δὲ εἶναι, οἱ Ἐπικούρειοι λὲ τὸ ἡδύ; καὶ ὅταν ὑμᾶς λέγητε σώματα εἶναι ἅπαντα, ὁ πλάτων δ' νομίζει καὶ ἀσώματόν τι ἐν τοῖς οὖσιν εἶναι; ἀλλ' ἐωρῶ ἐφ', πλουσιοπαρόντως πάσαν τὸ ἀμφισβητούμενον συλλαβὼν, ὡς ἀναμφιλόγως ἴδιον τῶν Στωϊκῶν λίθος αὐτὸ ἴσχειν, καί τοι αὐτιλαμβανομένων τῶν ἄλλων,

decipias, maximè uerò amè cum tuum existentem. Cum enim nos subinde quæram quinam in philosophiæ studijs uera loquantur, tu nihil cunctatus hoc præoccupatum Stoicis attribuisti, dicens illos esse qui bis duo quatuor esse statuerint: quod quidem obscurum est num ita se res habeat. fortasse enim dicerent Epicurei aut Platonici uestram hanc esse compositionem: nos autem quinque aut septem illa esse dicimus. An non uidentur hoc ipsum tibi egregiè præstare, cum uobis hoc solum quod bonestum est, bonum esse putantibus, Epicurei uoluptatem summum bonum esse statuant? Et cum uos pertinaciſsimè contendatis omnia esse corporea, Plato tamen eius opinionis est, ut censeat in rerum natura nonnihil quoque esse incorporeum. Et quod primo loco dixi, nimium auidè illud quod in dubio uersatur, tanquam minimè dubitanter proprium illud Stoicis habendum tradidisti. Iam cum alij hoc sibi uendicent,

ἕλλειν, περὶ λεγόντων αὐτῶν τοῦτο εἶναι, ἔνθα δὴ πρέσειε μάλιστα, οἶμαι, δεῖ. εἰ μὲν ἦν πρόδηλον γίγνεται τοῦτο, ὡς Στωϊκῶν ὄντι μόνων, τὰ δίς δύο, τέτταρα ἡγεῖσθαι, ὥρα σοι πᾶν τοῖς ἄλλοις. ἄχρι δ' οὗ αὐτὸ τοῦτο πίρι διαμάχονται, πάντων ὁμοίως ἀκουστέον, ᾧ δοκοῦσι τι πρὸς χάριν διπάζειν δίξεσθαι. Ερ. ἔμοιγε δοκοῦσι, ὦ Λυκῖνε, ξυνιέναι, οὗπερ βούλομαι ἐγώ. Λυκ. ἀκριβῶς σαφήσομεν χρὴ λέγειν, ἢ ὑπόπτου τι, ἀλλὰ μὴ τοιοῦτον φήσεις. Ερ. ἴσως αὐτίκα εἶδόν τι λέγειν· ἔμελλον γάρ τινας δύο διαλαμβάνειν ἐν τῷ Ασκληπιῷ, ἢ ἐν τῷ Διονύσου τὸ ἱρὸν, ἔπειτα μὲν τοι φιάλην τινὰ τῶν ἱρῶν ἀπολωλέναι, δόξαι δέ τισι ἀμφοτέρους ἱρὸν νυδίως αὐτοὺς, ἑκάτερον γὰρ πόλιν ἔχει τὸν φιάλην.

cent, dicántque illud esse, sanè ibi tum summo iudicio opus esse opinor. Porrò autem si apud omnes in confesso esset, solos Stoicos uerè autumare bis duo esse quatuor, aliis mea quidem sententia conticescendū est. Quamdiu uerò ea de re inter ipsos contentioſè digladiantes anceps est controuersia, omnes ex æquo audiendi sunt, aut compertum habere, uideri nos ad gratiam ferre iudiciū. HERMOTIM. Non uidêre mihi, Luciane, intellexisse quid dicere uoluerim. LVCIAN. Ergo crassius & manifestius explicandum tibi erit aliud quippiam dicturo, tantum uide ne tale aliquid debinc addu cas. HERMOTIM. Scies actutum, cuiusmodi sit quod dico. TPonamus enim duos aliquos in Aesculapij aut Dionysij fanum ingressos, deinde phialam quandam è rebus sacris esse sublatam atque deperditam: hauddubiè iam summopere necessarium est, ut ambos inuestigatione habita perscrutemur, uter nam illorum phialam in sinu abditam habeat.

LVC.

Λυ. κ᾽ μάλα. Ερ. ἴχνη γ᾽ ποῦ τοῦ ἑτέρου. Λυ. πῶς γὰρ, εἰ γε ἀπόλωλεν; Ερ. ἀκοῦσον οὖν· ἀφ᾽ ἑστίας τῷ πρώτῳ σοῦ τὸν ἕτερον ἀπολύσεις, πρόδηλον γὰρ ὡς ἐκ ἔχει. Λυ. πρόδηλον. Ερ. κ᾽ εἴγε μὴ σοὶ ἐν τῷ τοῦ πρώτου κόλπῳ, ὁ ἕτερος πάντως ἔχει, κ᾽ ὀδὰξ ὀδύνας ὀδὰξ οὕτω δᾶκ. Λυ. ἴσχ᾽ ταῦρ. Ερ. κ᾽ ὑμᾶς ἴσως νῦν, ἐὰν σοῦ μὴ ἐν παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς τὴν φιάλην, ἐκ᾽ ἔτι ὀδυνᾶν ἴσε ἄλλως ἀξιώσομεν, ἔχοντες ὃ πάλαι ἐζητοῦμεν; ἢ τίνος γὰρ ἕνεκα ἔτι κάμνοιμεν; Λυ. ἀλλὰ, ἄγε σοῦ τοι, καὶ εὑρόντες ἴσχετε ἐκεῖνον ὡς ἐκεῖνο ἴσως τὸ ἀπολωλὸς, ἢ ἐ ὅλως γνώριμον ὑμῖν ἐὰν τὸ ἀνάθημα. νῦν δὲ, ὦ ἑταῖροι, πρότερον μὴν ἐ δύο ἡμῖν οἱ παριόντες ἐς τὸν νεὼν, ὡς ἀναγκαῖον εἶναι τὸν ἕτερον αὐτοῖν τὰ φώρια ἔχειν, ἀλλὰ

LVC. Maximè. HER. Omnino autem alterum habere necesse est. LVC. Et cur non, si quidem deperdita est? HER. Proinde si apud priorem amissam phialam inueneris, alterum nequaquam exuendum esse putas. iam enim palàm est illã non habere. LVC. Sanè palàm est. HER. Et si in prioris sinu reperta nõ fuerit, alterum habere sanè cõsentaneum est: neq; hic longa pèrscrutatione opus est. LVC. Certè enim habet. HER. Ergo nos quoq; si apud Stoicos phialam iam inuentã habemus, alios perscrutandos esse superuacuũ & indignum existimamus, habentes quod dudum tantopere quærebamus: aut quã obrẽ inani labore nos ipsos amplius defatigaremus? LVC. Nullius profectò gratia, si reperta phiala penes uos fuerit, illáq; inuenta pro certo compertum habetis illud ipsum esse quod erat deperditum: ant planè uobis cognitum est donarium. VIam uerò ô amice, non saltem duo sunt qui templum ingrediuntur, ut necessarium sit alterum habere rem furto subtractã, uerùm

profectò

μάλα πολλοί τινες. ἔτα γὰρ τὸ ἀπολόμενον αὐτὸ ἄδηλον ἦ, τί ποτ' ὄντ' ἔστιν, ὅτι φιάλη τις, ἢ σκύφος, ἢ στέφανος. ὅσοι γὲν ἱερῆς, ἄλλ' ἄλλο ἔναι λέγουσι, καὶ ὀδὲ περὶ τῆς ὕλης αὐτῆ ὁμολογέουσιν· ἀλλ' οἱ μὲν χαλκῆ, οἱ δὲ ἀργύρεα, οἱ δὲ χρυσῆ, εἷς ἕ καστος τῶν ἔναι αὐτὸ φάσκουσιν. αὐτάγνα τοίνυν ἅπαντας ἀποδυσαι τοὺς ἀσυλλύτας, ἀ βάλλε σύρειν τὸ ἀπόλωλός. καὶ γὰ ἂν παρὰ τῷ πρώτῳ σύβυς σύρης φιάλην χρυσῆν, ἔτι καὶ τοὺς ἄλλους σοι ἀποδυτέον. ΕΡ. διὰ τί, ὦ Λυκῖνε; ΛΥΚ. ὅτι ἄδηλον, ἀ φιάλη τὸ ἀπολόμενον ἦν ἐκ ἕ καὶ τοῦτο ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται, ἀλλ' ὅτι γε χρυσῆν ἅπαντες φασὶν ἔναι τὴν φιάλην, ἀ δὲ καὶ μάλιστα γνώριμον γένοιτο, ὡς φιάλη ἀπόλοιτο χρυσῆ, τὴ σὺ παρὰ τῷ πρώτῳ σύβοις φιάλην χρυσῆν,

profectò illorum magna est copia. Deinde non minus obscurum est, quid illud tandem sit quod deperditum est, num phiala quæpiam, num scyphus, num corona. Quotquot enim sacerdotes sunt, subinde alius aliud esse affirmat: quippe qui neque de ipsa materia unanimiter consentiunt, uerùm hi ex ære, alij ex argento factum, partim autem aureum, partim uerò argenteum illud esse dictitant. Itaque planè operæpretium esse uides, detractis uestimentis omnes in templum ingressos exui, si animus est rem amissam inuenire. Quanquã enim apud primum aurea phiala tibi reperta fuerit, nihilo secus tamen & cæteri pari opera sunt exuendi. HERMOT. *Quamobrem, ô Luciane?* LVCIA. *Propterea quòd incertum sit, num phiala illud ipsum sit quod erat amissum. Tametsi uerò & hoc uno ore omnes confessi fuerant, haud tamen omnes auream fuisse phialam confirmabant. Porrò autem ut maximè inter omnes constet auream phialam esse amis-*

ολῶ, ἀλλ' ὅτῳ παύσῃ διερευνώμενος τὰς ἄλλας· ἐ γὰ δῶ λόγ ωσ, ἐ αὐτὸ λῶ ἐ τῦ θεῦ. ἐ ἐκ οἶει πολλὰς φιάλας ἔνια χρυσᾶς; Ερ. ἴσως. Λυ. διὰ σε δὴ ἔσῃ πάντας ἴσως ὅρον ὄντα, κὴ τὰ παρ' ἑκάστῳ σὺρε δίκτα πάντα ἀς μέσον καταδίκτα ἀνάλωμα ἦ, τί ποτ ἀν τῶν ψήφοι ἀφ' ἑαυτ πτῆμα εἶναι. κρὶ γὰ αὖ τὸ πλῆ πολλῶ ἀπορίαν παρεχόμενον, τῦτό ὄχλῳ, ὅτι ἴσμαν τ ἀποδυσομένων ἕκα τι πάντως, ὁ μὲ σκύφον, ὁ δ' φιάλην, ὁ δὲ τρίπουν. κρὶ ὁ μὲ ἐκ χαλκᾶ, ὁ δὲ ἐκ χρυσᾶ, ὁ δὲ ἀργύρε. ἀ δὲ ὁ ἔχα, τῦτ ἰσρόν ἐστιν, ὁ δίκαιον δῆλον. πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη ἀποβῆν, ὅν τινα ἐσρόσυλον ἴσης, ὅπερ γε κρὶ ἀ πάντες τὰ ὅμοια ἔχομεν, ἄδικον λῶ· κὴ ὅτῳς ὄστις ὁ τὰ τ θεῦ ἀφῃρημένος· ἴσως γὰ κὴ ἰδιωτικὰ

sam, tamen ne sic quidem alios perscrutandi finem facies: neq; enim tibi constabit, num Dei sit illa ipsa: aut non reputas infinitas esse phialas aureas? HERM. Sanè censeo. LVC. Igitur omnibus modis necessarium est, perscrutantè omnes accedere, & illis quæ apud quemque inuenerit, in mediũ depositis, cõijcere quódnam ex eisdem diuinũ donariũ potißimùm sit exßtimãdũ. Etenim quod omniũ maximè dubio inuoluit animum, illud est, quòd unusquisq; exutorum aliquid apud se habeat, hic scyphũ, ille phialam, alius coronã, et hic quidem ex ferro fabricatam, alter autem aureã, tertius argenteam. Nõdum uerò clarum est & perßpicuum, num hæc sit res sacra, quod habetur. Quare magnam tibi impositam esse uides necessitatem dubitandi, quémnam ex tanto numero sacrilegij infimules. Vbi uerò omnibus essent paria & similia, iuxtà foret incertum cognitu, quínam diuina donaria sustulisset. sunt enim harum rerum possessiones etiam priuatæ,

uatæ. Cæterùm ignorantiæ

καὶ ἔχειν. τὸ δ' αἴτιον τῆς ἀγνοίας ἐμ ὄγμι, οἶμαι, τὸ ἀνεπίγραφον εἶναι τῶν ἀπολωλότων φιάλων. δῶμεν γὰρ φιάλην ἀπολωλέναι, ὡς ἔγει ἐπιγέγραπται τοῦ τὸ θεῖ τὸ ὄνομα, ἢ τῆ αὐτὰ θέντ&, ὅστις αὖ ἀνάμνημεν, περὶ ἀρόντος τῶν ἐπιγεγραμμένων, ἀπαυάμεθ' ἂν ἀποδόντες, περὶ ἀνοχλοῦντες τὰς ἄλλας. οἶμαι δέ σε, ὦ Ερμότιμε, καὶ ἀγῶνας ἤδη γυμνικὰς ἐπιφανεῖς πολλάκις. Ερ. νὴ ὀρθῶς εἶπ. πολλάκις γὰ, περὶ πολλαχόθι. Λυ. ἆ ἔν ποτε περὶ πρὸ τὰς ἀθλοθέτας αὐτὰς ἀναβῆς; Ερ. νὴ Δία, ἐναγχ& Ολυμπιάσιν ὧδὶ τὰ πλεῖα τῶν Ελλανοδικῶν, Εὖαν μέρος τῆ ἡλίᾳ θεᾶν μοι προκαταλαβόντ&, ἐμ τοῖς ἱππ& πολίταις. ἐπιθύμην γὰ ἐγγύθεν ἅπαντα ὁρᾶν τὰ παρὰ τοῖς Ελλανοδίκαις γιγνόμενα. Λυ. οἶδα ἔν νὴ Δία, πῶς πλησίον, ἔμ τινα ὦ τινι χρὴ παλαίειν,

causſam unam eſſe arbitror, quòd nullo titulo inſcripta ſit deperdita phiala. Ponamus enim amiſſam eſſe phialam, quæ ſi Dei nomine, aut eius qui illum templo dicatam conſecrauit, foret inſignita titulo, minori in perſcrutando labore defatigaremur, & ea quæ inſcriptiuncula notata foret reperta, finem faceremus exeundi, & alios perturbandi. Opinor autem, Hermotime, iam te ſæpenumero gymnicis certaminibus interfuiſſe. HER. Et rectè quidem opinaris: iam enim perſæpe interfui. LVC. Nunquid igitur etiam aliquando iuxta Athlothetas conſediſti? HER. Per Iouem nuper in Olympijs læuum latus iudicum ſedendo claudebam, Euandrida Elei filio inter

ciues ſuos ſpectaculum mihi præoccupante. Cupiebã enim ſingula propius inſpecta cognoſcere, quæ fierent circa iudices. LVC. Proinde etiam illud exploratum habes, qua ſortiendi ratione uti ſoleant, cuinam cum quoq; luctandũ,

ἢ παγκρατιάζειν; Ερμ. εἶ-
πε γάρ. Λυκ. οὐκοῦν ἄ-
μεινον σὺ ἐπίστεις, ἐγγύθεν ἰ-
δών. Ερμ. τὸ μὲν παλαι-
ὸν, ὦδε Ηρακλείους ἀγωνοθε-
τοῦντος, φύλλα λάφνης.
Λυκ. μή μοι τὰ πάλαι, ὦ
Ερμότιμε, ἃ δὲ νῦν ἐγγύ-
θεν, ἐκεῖνα λέγε. Ερμ. πάλ-
πις ἀργυρᾶ προκειται ἱερὰ
τοῦ Διός, ὃν ταύτῃ ἐμβάλ-
λοντες κλῆροι μικροί, ὅσον λέ
κυαμίαιοι τὸ μέγεθος, ὀνό-
γεγραμμένοι. ἐγγράφεται δὲ
ἐς δύο μὲν ἄλφα, ἐν ἑκατέ-
ρῳ, ἐς δύο δὲ τὸ βῆτα, καὶ ἐς
ἄλλους δύο τὸ γάμμα, καὶ ἑ-
ξῆς κατὰ τὰ αὐτὰ, ὡς πλέ-
ους οἱ ἀθληταὶ ὦσι, δύο ἀεὶ
κλῆροι τὸ αὐτὸ γράμμα ἐχου-
σθον. προσιόντων δὲ τῶν ἀθλη-
τῶν ἑκάστῳ, προσβάλλε-
ται τῷ Διΐ, καθεὶς τὴν χεῖρα
ἐς τὴν πάλπιν, ἀνασπᾷ τῶν
κλήρων ἕνα, καὶ μετ' ἐκεῖνον
ἕτερον,

aut Pancratio decertandum sit. HERMOTI. Planè perspectum habeo. LVC. Longè itaque prōptius & melius tu expedies, qui ista propius & curiosius sis contemplatus. HERMOTIM. Apud priscos quidem præsidente in certaminibus Hercule, laurea folia. LVCI. Ne mihi quæso priscorum instituta percenseas Hermotime, sed quæ ipse coràm conspexisti, cedo. HERMOTIM. Initiò quidem urna argentea Deo sacra in mediū proponitur, in eam paruae quædam sortes conjiciuntur, fabacea fermè magnitudine, literis inscriptæ. Inscribuntur autem duæ, ut tracq; uidelicet litera α, deinde in alteras duas scribitur β, mox in alias γ, ac deinceps iuxta eandem rationem inscribuntur & reliquæ pro numero athletarū, si plures fuerint, ita ut semper binæ sortes ijsdē sint insignitæ literis. Accedit deinde quisq; ex athletis susceptis uotis Ioui supplicās: immissaq; in urnā manu, unā ex sortib. extrahit, & post

ἕτερον, ἢ παρισῶς μαστιγο-
φόρος ἑκάστῳ, καὶ τίς αὐτ' τῶν
χαρᾶ, ὁ παρίχων ἀναγνῶναι
ὅ,τι τὸ γράμμα ὄφειν, ὃ αὐτ-
σπακφ. ἀπαύτων δὲ ἤδη ἐ-
χόντων, ὁ Αλυτάρχης, εἶμαι,
ἢ τῶν Ελλανοδικῶν αὐτῶν εἷς
(ἐκ ἔτι γὰρ τοῦτο μέμνημαι)
πορεύεται, ἐπισκοπῶν τὰς κλή-
ρους ἐν κύκλῳ ἑστώτων. πρὸς οὖ-
τον τὸν μὴν τὸ ἄλφα ἔχοντα,
τῷ τὸ ἕτερον ἄλφα αὐτσπα-
κάτι, παλαίειν ἢ παγκρατιά-
ζειν συνάπτει· τὸν δὲ τὸ βῦ-
τα, τῷ τὸ βῦτα ὁμοίως, καὶ τὰς
ἄλλας τὰς ὁμογράμμους κατὰ
ταῦτα. ἕως μὴν γε, ὧν ἀρτίοι
ὦσιν οἱ ἀγωνισταὶ, εἶεν ὁκτὼ
ἢ τίνασβι ἢ δώδεκα. ὧν δὲ
περιττοὶ, πέντε, ἑπτὰ, ἐννέα,
γράμμα τι περιττὸν ἐνὶ κλή-
ρῳ ἐγγράψαν συμβάλλειν αὐ-
τοῖς, ἀφίεσαν ἄλλο ἐκ ἔχων.

post illum alius. Quib. singu-
lis assistens flagellifer pro-
tensa manu obstat, ne legan-
tur literæ quæ à singulis ex-
tractæ sunt. Cæterùm ubi
iam singuli singulis sortes
habuerint, tum demum Aly-
tarches, ut ego opinor, aut
unus ex iudicibus (neque e-
nim amplius memoria te-
neo) circumeundo contem-
platur & explorat sortes
in circulo consistentiũ. At-
que ita eum quidem qui a
habuerit, cum altero sortem
a inscriptam habente, aut
lucta aut Pancratio decer-
taturum committit. Deinde
pari ratione etiã eũ qui b ha-
bet extractum, cum altero
eiusdem literæ. qui tenor
committendi seruatur eti-
am in alijs consimilium li-
terarum sortes habentibus.

Et hæc est ratio componendorum athletarum, numero illorum æquali seu pari existente, nimirum si octo aut quatuor aut duodecim illorum fuerint. Quòd si dispares accesserint, quinque uidelicet, aut septem, seu nouem, tum litera quæpiam superuacua sorti inscripta, unà cum alijs in urnam mittitur, non habens literam sibi respondentem.

ὃς ἂν οὖν τοῦτο ἀνασπάσῃ, ἀφιλρόσ ὑπος ὁρισμένος, ἵν' ἂν ἄλλοι ἀγωνίσωνται. οὐ γὰρ ἔχει τὸ αὐτίγραμμα. ἀλλ' ἔστι τοῦτο οὐ μικρὰ εὐτυχία τοῦ ἀθλητοῦ, τὸ μέλλειν ἀκμῆτα τοῖς πυκνοῖσι συμπλέκεσθαι. Λυκ. ἴσχ' ἄρρωμα. τοιοῦτον γὰρ ἀθλίμως μάλιστα. οὐκοῦν ἴσθι ὄντος, αὐτοπάλαιστον ἀναστήσ, καὶ ἔχουσι τοὺς κλήρους. ὁρίζων δή (βούλομαι γάρ σε ἐλευθερίως αὐτὶ διατοῦ ποιῆσαι) ἐπισκόπουσον τὰ γράμματα· καὶ οὐ πρόσορον, οἷμαι· μάθοις ἄν, ὅστις ὁ ἀφιλρός ὅστιν, ἵν' μὲν ὅτι πάντας ἴλθῃς, καὶ συλλέξῃς αὐτούς. Ερμ. πῶς, ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῄς; Λυκ. ἀδύνατόν ὅστιν οὐδὲ ἅρπαι τὸ γράμμα ἰκανῶς, τὸ ἀκριβῶς τὸν ἄφιλρον. ἢ τὸ μὲν γράμμα ἴσως ἂν εὕροις, ὁ μὲν ἴσως γε, ἀ

Quicunque ergo illam extrahendo conſecutus fuerit, alijs ad ultimum uſq; præſidet, expectans donec alij finitis certaminibus decertauerint: neque enim habet literam ſuæ oppoſitam. Eſt que illa non mediocris athletæ felicitas: quippe qui ad huc uiribus integer, cum defeſſis congreſſurus ſit. LVC. Iam quidem pauliſper interquieſce. etenim illud eſt, cuius egebam maximè. ergo illorum iam nouem ſunt, omnesq; immiſſa in urnam manu ſortem extraxerunt. tu uerò age iam circumeundo (pro ſpectatore enim certaminis, iudicis officium tibi deferam) contemplare literas. Haud quaquam enim credo priuſquam cogniturum, quis ex illis præſes dicendus ſit, quàm ad omnes ueneris, & illos inter ſe compoſueris. HERM. Quorſum uerò iſta dicis, Luciane? LVC. Horſum uidelicet, quòd nullo modo fieri poſſe uideatur, ut illico reperiatur litera illa declarans præſidem: fortaſſe enim inuenire potes literam, incertum

δ' ἀκριβώς ὄψιν· ὁ γὰρ προάγων
ταῦ, ἴστ' τὸ κῦ τὸ μ ἢ τὸ ι δῆ-
τὸ χαρασσόμενον τὴν ὀφρύν.
ἀλλ' ἐπειδὰν τῷ α ἐντύχῃς,
ῥητῆς τὴν τὸ ἕτερον α ἔχον-
τα, ἡγοῦ ἀνρῶν, ἱκάνως μὴν ἔσ-
ῃ σωιζόμενος. ἐντυχὼν δὲ
αὖθις τὸ βῆτα, τὸ ἕτερον βῆ-
τα, ὅπως ὄψει, ῥητῆς, τὸ αὐτίπα
ἀνρ τῷ ἀνριδίντι·κὴ ὧδε πάν
των ἡμέρας, ἄχρις ἂν ἐπὶν-
σαι πορρωτέρω, ὁ τὸ μόνον
γράμμα ἔχων τὸ ἀνταγώ-
νιστον. Ερ. τί δ', ἐὰν ἱκάνῳ
πρότερ ἢ ἀδελφῷ ἐντύχῃς,
τί ποιήσω; Λυ. ἔμοιγε.
ἀλλὰ σὺ ὁ Ελλανοδίκης, ἐδή-
που ἀδίκου ἦ, τι περὶ πράξας,
πότερον αὐτίκα ὄψει ὁ τι-
νὰς ὄψιν ὁ ἐφηβῶν, ἢ δίκαια
ὧδε πάσχεις ἐν κύκλῳ ἱλιόν-
τα, ἰδὲν ἔπι αὐτῷ γράμμα
ἀμυδρὸν ὄψιν. ὡς ἄγα μὲν
νοῦς πάντων πλέιστος ἐ-
σσι, σὺν ἂν μάθοις τὸν ἐφη-
βον. Ερ. περὶ μὲν, ὦ Λυκῖνε,

incertus tamē eris num illa
sit. neq; enim ulla exceptio
ne prædictū est ν aut μ aut
ι fore eam literam, quæ pre
fidem sit constituta.
Atqui ubi in α inciderís,
alius α habens tibi quæ
rendus est: quo inuento, il-
los inter se ad cōgrediēdum
cōponis. Deinceps in β pro
lapsus, alterum ὁ ubi sit stu
des inuestigare, quod inue
nto aduersum est. Ac ita qui
dē agis cū cæteris omnibus,
donec ille tibi relictus fue
rit, qui solitariam habuerit
literam, nullum aduersariū
indicātē. HER. Quid aūt
si ad illum forte fortuna pri
ma aut secunda uice delatus
fuerisī quid tum faciendum
tibi uidetur? LVC. Nihil
eqdē: uerūm tu Græcorū iu
dex, scire uolo qd facturus
sis, an actutū eūdē pro præsi
de is proclamaturus, aut po
tius putes oēs in circulo neces sariò accedēdos et inspiciēdos
esse, nū uspiā cōsimilis penes aliquē relicta esset litera, ita ut
nisi omniū sortes uiritim tibi inspectæ fuerint, nunq; cogno
scēs præsidē. HER. Atq; perfacilè scire possum, Luciane,

ῥαδίως ἂν μάθοιμι. ἐπὶ γοῦν τῶν ἐννέα λοιπῶν τὸ τ σῦρω πρῶτον ἢ δεύτερον, οἶδα ὅτι ἐφ' ἑρμῆ ὁ τῦτο ἔχων ἔσται. Λυ. πῶς, ὦ Ερμότιμε; Ερμ. ὅτων, τὸ α δύο αὐτῶν ἔχουσι, καὶ τὸ β ὁμοίως δύο, τῶν λοιπῶν δὲ τετ[ρ]άρων ὄντων, οἱ μὲν τὸ γ, οἱ δὲ τὸ δ πάντως αὐτοπαθ πασι, καὶ αὐδήλωται ὕδη ἐς τὰς ἀθλητὰς ὁπότ' ὦν ὄντας, τὰ τέτ[ρ]αρα γράμματα. δῆλον δ' ὅτι μόνον αὖ ἕτω πρετ[ρ]ὸν ἂν τὸ ἑξῆς γράμμα, [ὃ τ, καὶ ὁ ἔστι, σύνισωκῶς, ἑρμῆρές ἔσται. Λυ. πότερον ὦ Ερμότιμε, ἐπαινέσω σε τῆς συνέσεως, ἢ βέλεις αὐτάπω τάχι μοι δεῦ πωῦται, ἐπεὶ καὶ ἢ; Ερμ. νὴ Δία, διαπορῶμαι δέ τι, ὃ, τι ἂν εὔλογον αὐτοπαθῶν ἔχοις πρὸς τὸ τοιῦτον. Λυ. σὺ μὲν γὰ, ὡς ἑξῆς πάντως γράφω. μέλων γραμμάτων, εἶρπας, οἷον

nouem illorum existentibus. Etenim si τ primo aut secundo loco inuenero, planè certus sum eum fore præsidē, qui eo sortem inscriptā habuerit. LVC. Quónam pacto, ô Hermotime? HERMOT. Ad hunc quidem modum: illorum enim duos α habere certum est. consimiliter etiam alij duo β sibi uendicant. Iam cum adhuc quatuor sint reliqui, duos illorum γ, alteros δ extraxisse, dubium non est. Et iam quatuor literæ in octo athletas distributæ & absumptæ sunt. Pro certo igitur constat tantummodo superesse τ, quod qui extraxerit, præses hauddubiè constituitur. LVC. Vtrum igitur, Hermotime, collaudem ne ego te ob singularem ingenij tui industriam, an placet ut ea refellam quibuscunque tandem probabiliter contradici posse reor? HERMOT. Ita per Iouem. uehementer enim animi pendeo, etiam atque etiam cogitās quidnam his ratione probabili posis contradicere. LVC. Equidē tu, quemadmodū literæ pingūtur ex ordine, dixisti, ueluti

εἶον πρώτῳ τῷ α, ἀυτοῦ δὲ τῷ β, καὶ κατὰ τὴν τάξιν, ἕως ἂν ἐν αὐτῶν τελευτήσῃ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθλητῶν. καὶ δίδωμί σοι Ολυμπιάσιν ὅτῳ γίγνεσθαι. τί δαὶ, ἃ βέλτιστ' ἀτάκτως οὕτω γράμματα, ἐξ ἁπάντων τὸ χ, καὶ τὸ σ, καὶ τὸ ῐ, καὶ τὸ ν, καὶ τὸ θ; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τέτταρα, διαπλᾶσαι τῶν πλήθων τῶν ἐντὸς γράφοιμι, τὸ δὲ ῐ μόνον ἐπὶ τῷ ἐννάτῳ, ὃ δὴ καὶ ἁπλοῦν ἐμοὶ δοκεῖν ἡμῖν τὸν ἱστορεῖν, τί ποιήσεις πρῶτον δὴ φὴν τὸ ῐ; τῷ διαγνώσῃ ἱστορεῖν ὄντα τὸν ἔχοντα αὐτὸ, διὰ μὲν δὴ παύλας ἐλθὼν, σύμφης δῆλον αὐτῷ συμφωνῆν; ἐγὼ δ' ἔχθρ', ὅσπερ νῦν, τῇ τάξει αὐτῶν τιμωρήσεται. Ερ. Αν σοφίσειεν τοῦτο ὁρωτᾶς. Αν. ἰδὲ δὲ καὶ ἐπόψεως τὸ αὐτὸ ἐπισκήψασον. τί γὰρ οὐ μηδὲν

ueluti primo loco α ponitur, secundo β, ac deinceps aliæ secundum illarum seriem, usque ad unam illam in qua terminatur athletarum numerus. Et sanè facilè assentior tibi ita fieri in X Olympicis certaminibus. Quid autem si non seruato literarum ordine, quinque ex omnibus indiscriminatim eligeremus, uidelicet ipsum χ, deinde σ, mox ῐ, postremo ν, & θ? Quatuor itaque literæ, octo sortibus inscribentur, ipsum autem ῐ super nonam solùm, quo præses nobis indicabitur. Quid ergo iam facies statim sub initiũ literula ῐ inuẽta? Quomodo uerò cognosces præsidem existentem eum qui illam habuerit, nisi omnes accedens, nihil huius simile inueneris? Neque enim tibi integrum erit, quemadmodum nunc, ex illarum ordine cognoscendi præsidis coniecturam facere. HERMOT. Rem arduam ex me interrogas, ad quam ut tibi respondeam, mihi promptum non est. LVC. Age si placet hoc ipsum alia ratiõe cõsiderandũ tibi proponã. Quid si

μηδὲ γράμματα γράφειμηδ᾽ ὧδε τῶν πλήθων, ἀλλὰ ζητὰ συμβόλῳ καὶ χαρακτῆρσι, οἷα πολλὰ Αἰγύπτιοι γράφουσιν ἀντὶ τῶν γραμμάτων, πιθανὸν φάσκειν τινὰς εἶναι, μὴ ταυροκεφάλους ἀνθρώπους; ἢ ἵππια μὲν ἴσως ἐστίν, ἀνάπαλιν δὲ ἀνθρώπους; φρόνει δὲ τὰ μονοειδῆ καὶ ἁπλᾶ ἐᾶν γράψωμεν, ὡς οἶδε, ἀνάσειστοι ἀνθρώποις ὦσι ἀνοίαν πολλοῖς, λόγοις ἀνοίαν, καὶ ἀνικρύνους λόγους, καὶ πιθανὰς δόξῃ ἢ ἐννάτῳ, λαμβάνετε ἐπίσωμου. ὦ τοίνυν τῷ λεοντοφόρῳ τούτῳ πλήθει ἀρχὴ ἐντύχῃς, πάθος ἔχετε ἐπεὶ ὅτι ἔτος ὅταν ἢ τέταρτον ἱππάρια πεπᾶν, ὦ μὴ πρὸ θεμιστόκους ἅπαντας ἰδιώτας, ἄλλο τι καὶ ἄλλα λέοντα ἴχνη; Ερ. ἐν ἴχνη δ᾽, τι σοι ἀπεκρίνωμαι, ὦ Λυκῖνε, Λυ. ἀκήκοε· ἐδὲ γὰ ἐνθρώπινον ἐλέγ. ὥστε ὦ ἰδὼν λαμβάνεις ἢ τέταρτον ἴχνος τὸν ἰσχὺν

nullis literarum figuris, sed signis quibusdam & characteribus sortes connotaretur, cuiusmodi permulta literarum loco depingũt Aegyptij, puta homines caninis aut leoninis capitibus? Aut illa quidem, si uidetur, missa faciamus, cum sint peregrina & exotica, & à nostro instituto prorsus aliena. Age uerò simplicia illa & uniformia sortib. inscribamus, quemadmodum fieri potest assimulantes, mirum binis sortibus homines, deinde binos equos alteris binis, mox duos gallos, postremò duos canes. Porrò nonae, tanquam praestantissimae, leonis imago insculpta sit. Proinde si mox initiò in sortem leoninam ferentem imaginem incideris, qbúsnã cõiecturis persuasus dices eã esse qua praeses destinatur, nisi omnes accuratè circũspiciendo perlustraueris, nũ quis etiã alius praeter hũc adsit habẽs sortẽ leoniferam? HER. Nihil habeo, Luciane, quod tibi ad haec respondeã. LVC. Nõ iniuria. neq; n. uideo qd posßit aptè respõderi, adeò ut si animũ induxerim aut eũ inuenire penes quẽ sacra sit phiala,

φιάλην ἀνῆν, ἢ τὸν ἡγεμόνα, ἢ ἃ ἆθλα ἡγησόμενον ἡμῖν ἐν τῷ τοιούτῳ ἀγῶνι τῶν κάλλιστα ἐνθυμεῖσθαι, καὶ πάντας ἀναγκαίως ἀφιξόμεθα, καὶ ἡνίκα σπουδάσομεν, ἄκροις παρώμεθα, καὶ ἀποδύοντες καὶ περιεσπάντες. μόλις γὰρ ἄν τινα τὰληθὲς ἐκμάθοιμεν, καὶ εἴ τις μέλλει σύμβουλός μοι ἀξιόπιστος ἔσεσθαι φιλοσοφίας περὶ, διὰ τίνα φιλοσοφητέον, ἔτι ἂν μόνος ὁ τὰ ὑπὸ πάντων λεγόμενα ἐλέγξει. εἰ δ' ἄλλος, ἀτιμάσας, καὶ ἐκ ἂν πιστεύσαιμι αὐτοῖς, ἐπ' ἂν καὶ μιᾶς ἀπέραντοι ὦσι· τάχα γὰρ ἂν ὁ κρίσιν ἐκείνου ἕν. ἐγὼ δέ, εἴ τις παρασπασάμενος καλὸν ἄνθρωπον, λέγει τοῦτον εἶναι κάλλιστον ἀνθρώπων ἁπάντων, πιστεύσαιμι ἂν αὐτῷ, διὰ μὲν ἐλάμβανον, ὅτι πάντας ἀνθρώπους ὁρᾶκεν, sit phiala, aut qui inter athletas præsidis loco habēdus sit, aut cuius ductu & auspicio felicissimè in Corinthū urbem illam florentissimā peruenire queamus, omnes necessariò accedendos esse putem, summaq; diligentia detractis uestimentis, omnib. tentatis solertissimè exquirendos: etenim uix etiā sic ueritatē indagantes perueſtigabimus. Quòd si quis mihi unquā futurus esset eō siliarius fide dignus super rebus philosophicis, contendens omnino operā esse nauandā philosophiæ studijs: ille demū solus erit, quē eorum quæ dicūtur ab omnibus, ad unguem peritū esse cognouero. Reliquos autem omnes ut inutiles, & nulla re dignos contemnā, nihil si dei illis habitur⁹, donec etiā unius fuerint neſcij, quæ fortasse ex illis esse poßit omniū optima. Z. Neq; enim si quis adducto homine formoso dicat būc ex omnib. hominē esse formosissimū, statim ille suis uerbis mihi fidē factur⁹ est, ut credā eū uera loqui, niſi certū habuero oēs homines illi uisos esse: fieri enim fortasse potest, ut hic homo non sit contēnendæ elegantiæ:

ἴσως μὲν γὰρ ἐγὼ οὕτω καλὸς, ἀλλὰ πάντων κάλλιστος, ἂν σὺ ἴχνη ἀφίναι, μὴ ἰλὼν ἕπεσθαι ἐμοῦ δ' ἂν αὐτὸ μόνον καλῶ, ἀλλὰ τὸ κάλλιστον λέγω, καὶ ὧν μὴ τοῦτο σύμοιμι, ἐλθὼν ἐμοῦ πλέον πεπράχθαι ἡγησόμεθα. ὁ γὰρ ἀσπάσομαι, ἐπεὶ μήποτε καλῷ ἐντυχὼν, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ἀπρόσιτον ζητῶμεν κάλλος, ὅπῃ αὐάγκη ἦν ἄνω. Ερ. ἀλλὰ σῦ. Λυ. τί δῆτα; ἔχεις μοι τινὰ ἀνδρῶν ἁπάντων ἐλλ' ὅστις ἐμμέμυσται ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ ὃς τά τε ἐκεῖ πάντα ἀγάγοι καὶ Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους καὶ Χρυσίππου καὶ Ἐπικούρου, καὶ τῶν ἄλλων λεγόμενα ἀθρόως, τοιοῦτον μίαν ἁλόντα ἐξ ἁπάντων ὁδὸν, ἀλλοῦ τι δοκιμάσας, καὶ πείρᾳ μαθὼν ὡς μόνη ἄγει εὐθὺ τ' εὐδαιμονίας. ἀ γάρ τινα τοιοῦτον σύρεσθαι,

elegãtiæ quòd autem summæ sit inter omnes formæ & venustatis, scirc haudquaquam possum, nondum uisis omnibus. Nos porrò non formoso tantum egemus, sed formosissimo: quem nisi inuenerimus, parum sudatum, & nihil actum esse putabo. Non enim cõtenti erimus, in qualemcunque tandem amabilis & honestæ formæ hominem inciderimus, uerùm summam illam quæ maior esse non potest, formæ elegantiam persectigamus, quam necessariò unam esse negare non potest. HERMOTI. Vera sunt hæc. LVCIAN. Quando ergo aliquem mihi produces totius in philosophia itineris peritum, quem'que ea non fugiant, quæ cùm à Pythagora, tum à Platone, præterea quæ ab Aristotele, Chrysippo & Epicuro, aliisq; omnib. dicuntur & affirmãtur? Deniq; qui una uia ex omnib. electa, experimento edoctus pro certo cõpertũ habeat, eam solã esse uiã quæ rectà ducat uiatores ad felicitatẽ tãtopere quæsitã. Etenim si talẽ quẽpiam

μλῃ, πανσόμεθα πράγματα ἔχοντες. Ερ. ἀ ῥᾴδιον, ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτον αὖθις ἄρξαι. Λυ. τί δὲ ἔτι πράξομεν, ὦ Ερμότιμε; ἢ κἀκεῖ ἀπαγορευτέον, εἰμὶ, καὶ μυδῶντες ὑγιεῖς ἐσμεν τοιοῦτοι ἐς γε τὸ παρὸν ἐσπορίμεθα. ἆρα τέλος πάντων πρακτέον ὅτι, καὶ ἀσφαλέστατον, αὐτὸν ἕκαστον ἀξιοῦμεν, διὰ πάσης προαιρέσεως χωρῆσαι, καὶ ἐπισκέψασθαι ἀκριβῶς τὰ ὑπὸ πάντων λεγόμενα: Ερμ. ἐοικεν ἀπό γε τούτων, πλὴν ἔνιά μοι ἐναντίον ἦν, ὁ μικρῷ πρόσθεν ἔλεγες, ὡς ἀ ῥᾴδιον ἀδιαλύτα ἐοντα, καὶ πιστάσασθαι πλὴν ὀδύνῃ, ἀναθαμβῆσαι οὖδες. πῶς γὰρ οἷόν τε πάσας ἐπιλαβεῖν τὰς ὁδοὺς ἐν τῇ πρώτῃ, ὡς φῄς, περασχιδησομένῳ; Λυ. ἐγώ σοι φράσω, τὸ τῆ Θησέως ἐπὶ-

piam quærendo conſecuti eſſemus, deſineremus nos moleſtis onerare negocijs. HERMOT. Haud quaquam, Luciane, ciuſmodi uir inuentu facilis eſt. LVCIA. Quid igitur faciemus, Hermotime? neque enim animo abijciendus eſt, propterea quòd eiuſmodi ducis inopia in præſentia laboramus. Ergo illud aggrediamur, quod facto mihi uidetur multo conſultiſſimum & tutiſſimum, ut quiſq; ab initio exorſus, omnes ſectas percurrat, eaq; accurata et diligenti indagine conſultando examinet quæ dicta ſunt ab omnibus. HERM. Quantum quidem tua uerba intelligo, ita facto opus eſſe uidetur, niſi quòd illud quod non multo antè à te dictum eſt, cum his mihi pugnare uidetur, uidelicet arduum & graue eſſe, eum qui uni uiæ iam ſeſe tradiderit, expanſis denuò uelis recurrere. Quomodo enim fieri poteſt, ut is qui in priori iam occupatus detinetur, reliquas omnes percurrat? LVCIA. Illud equidem paucis tibi expediã; nimirum Theſei inſtitutum

τὸ μιμησόμεθα, καί τε λίνον τοιοῦτον ἐπὶ τὴν τραγικὴν Ἀριάδνην λαβόντες, δώσομεν ὅτι τὸν λαβύρινθον ἅπαντον, ὡς ἔχειν ἀπραγμόνως μηνύσαντος αὐτὸ ἰέναι. Ερ. τίς οὖν ἔσται ἡμῖν Ἀριάδνη γένοιτ' ἄν, ἢ πόθεν τὸ λίνον σὺν ᾧ πορευσόμεθα; Λυ. θάρρει, ὦ ἑταῖρε, λοιπὴ γάρ μοι δοκεῖ γυνὴ ἐ τινος ἐχόμενος, ἥτις θησόμεθα αὖ. Ερ. τί δὲν τοῦτό ἐστιν; Λυ. ἐν ἐμοὶ ὁρᾷ, ἀλλά τινος τῶν σοφῶν, τὸ Νέστορος, ἣν μιμούμενοι ἀπιστῆσαι· ἐὰν δὲ μὴ ἕπεσθαι πιστεύσωμεν ἀκόντες, ἀλλὰ δικαίως αὐτὸ ποιῶμεν, ἀπολιπόντες ἡμᾶς τοῖς ἐξῆς λόγοις, ἴσως εὐμαρῶς αὖ τὸν λαβύρινθον ἐκφύγοιμεν. Ερ. σὺ λέγεις, καὶ τοῦτο ποιῶμεν. Λυ. ἆρ' ἐπί τινα ἴωμεν αὖ τῶν πρώτων ἐλθόντες αὖ; ἢ τοῦτο μὲν ἐᾶν δοκεῖ σοι; ἀρξάμενοι

tutum imitabimur, philoq; à tragica illa Ariadne accepto, nullum non Labyrinthum ingrediemur, nec dubito quin sine negocio tantum ductu fili ita nobis licebit regredi. HERM. At unde tandem nobis illa Ariadne comparebit, aut unde filū parabimus? LVCIA. Bonum habe animum, ô amice: iam enim uideor mihi reperisse cuius ductum sequuti, hauddubiè egrediemur. HERMO. Quódnam igitur illud est? LVC. Certè meum nō est quod dicturus sum, sed cuiusdam ex sapientibus uiri summi, nempe illud: Sobrius esto, & memento diffidendum esse. Etenim si minimè leuiter & facilè persuasi, quibúsuis auditis fidem habuerimus, sed more iudicum, aliis quoque fandi copiam concesserimus, fortasse haud difficulter horum Labyrinthorum inextricabiles errores effugiemus. HERMOTIM. Bene sanè dicis. Illud quoq; nobis faciendum intelligo. LVC. Videlicet ea cæterùm ad quem illorum omniū primum nos conferemus? aut non permagni illud interesse putas? Ab eo tandem quicunq;

ἀφ' ὁτῳοῦν, ἕως ἀπὸ Πυθαγόρου, ὧδ' ἔτω τύχῃ, πόσῳ ἂν χρόνῳ εἰώμεθα ἐκμαθεῖν τὰ Πυθαγόρου ἅπαντα; καί μοι βούλει καὶ τὰ ἔτι ἐκεῖνα τὰ ἀπόρρητα. σοὶ δ' ἔγωγε τοῖς οὖσι, ἐκεῖνα φράσοντα εἶναι· ἃ δ' οὐ, ἀλλὰ πάντως γε ἐροῦσι. Ερ. Δύο μέν ἔτως, ἔτα ἐξῆς τῷ Πλάτωνι δοτέον διαλαβὼν τοσαῦτα ἕτερα, ἔτι μὲν ἡγοῦ Ἀριστοτέλει ἐκ ὀλίγ[ω]. Λυ. ὀ γάρ. Ερ. Χρυσίππῳ δ' ἴσως ἐν ἔτι ἐρώσομαί σε πόσα· οἶδα γὰρ, ὅτι πτ[αράντα] μέγιστ' ἐκεῖνα. Λυ. οὕτως. Ερ. ἔτα ἐξῆς Ἐπικούρῳ, ἡγοῦ τοῖς ἄλλοις· ὡς ἐγὼ οὐ πολλὰ ταῦτα τίθεμαι, ἐκεῖθεν μᾶλλον ἀκούσῃ, ὅσοι ὑγιαίνουσιν ὡσὶ Στωϊκοὶ ἢ Ἐπικούρειοι ἢ Πλατωνικοί, ὁμολογοῦντες μὴ πάντα ἀδύνατα τὰ ἐν ἑαυτῷ ἀμφίσβητα ὑπάρχειν, ὡς

quicunq; sit, incipiamus, nè pe à Pythagora, quandoquidem ita ceſsit. Quantum uerò temporis ſtatuemus omnibus Pythagoricæ philoſophiæ placitis perdiſcendis ſuffecturum? Volo autẽ annos in quibus ſub initiũ Pythagoricæ ſectæ candidatis conſileſcendum eſt, excipi. Opinor omnino cum illis quinq; ſatis fore 30, aut ad minimũ omnibus modis uiginti peropus eſt. HER. Ponamus ita eſſe. deinceps uerò totidem alij Platoni cõcedendi ſunt, ac mox nihilo pauciores Ariſtoteli. LV. Non pauciores profectò. HER. Chryſippo autem quot impendendi ſint, non eſt quòd multis te interrogem. Iam enim certus antea ex te audiui, quadraginta uix ſuffecturos eſſe. LV-

CIA. Ita ſanè. Deinde Epicuro & alijs. Quòd autem non nimium illis tribuere uidear, hinc perdiſces facillimè, apud animũ tuum conſiderando quòd nam ſint oſtogenarij cùm Stoici tum Epicurei, atq; etiam Platonici, ingenuè fatentes nondũ cũcta ſuæ ſectæ ſibi eſſe explorata et cognita,

ita ut

ὡς μηδὲν ἱκανῶς σοφίσιν ἐς τὰ μαθήματα. ἐ. ἀλλὰ μὰ, ἀλλὰ Χρύσιππός γε, καὶ Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων φαῦλον αὖ· τὸ πρὸ τούτων, ὁ Σωκράτης ἀδιάφορον ἡγοῦμαι, οὐδὲ τούτων, ὃς ἐπιστήμονα πρὸς ἅπαντας, ἐχ ὅπως μὲν πάντα, ἀλλὰ μηδ' ὅλως ἀξιώσει τι, ἢ τοῦτο μόνον, ὅτι ἐν οἶδε. λογισώμεθα δὴ ἀφ' ἀρχῆς, ὅσοι τῷ Πυθαγόρᾳ ἐτέθησαν, εἶτα Πλάτωνι τοσοῦτοι ἕτεροι, εἶτα ἐξῆς τοῖς ἄλλοις. πόσα δ' ἂν ταῦτα συμπεσόντα ἐν τριακοσίοις γένοιτ' ἄν, ἐὰν μόνας ἀφέλῃ τὰς αἱρέσεις ἐν φιλοσοφίᾳ. Ερ. ὑπὲρ διακοσίους, ὦ Λυκῖνε. Λυ. βέλτιον ἦν, ἀφαιρῶμεν τὸ τέταρτον, ὡς πρωτικαίλιπα ἔτη ἑκατὸν εἶναι; ἢ τὸ ἥμισυ ὅλον; Ερ. αὐτὸς αὖ ἀλλάξ ἄμεινον· ἐγὼ γὰρ ὁρῶ τοῦτο, ὅτι ὀλίγοι κἂν νῦν οὕτω

ita ut in disciplinarum cognitione nihil in ipsis desiderari queat. Quòd si alij in hoc tergiuersari uidētur, nō tamē, ut opinor, hoc negabit Chrysippus & Aristoteles, & Plato, potißimùm autem præ cunctis Socrates, illis certò non postponendus, qui omnium testimonio profeſſus eſt, ſe nō tantum omnia, ſed in uniuersum nihil noſſe, aut hoc tantum ſe ſcire, quod neſciret. Computemus igitur ſubducta ratione ab initio, uiginti Pythagoræ attributi ſunt, deinde totidem alij Platoni, mox nihilo pauciores alijs conceßimus. Quot ergo in ſumma iſti ſunt anni ſimul comprehenſi, ſi decem ſaltem in philoſophia diſciplinarum ſectas conſtituerimus? HERMOTIM. Plures quàm ducenti, ô Luciane. LVCIAN. Ergo ſi tibi conſultum factu uidetur, quartam partem annorum auferamus, ſaltem quindecim ſtudijs noſtris ſatisfacere putantes, aut omnino partem dimidiam. HERMOT. Tu quidem multo melius hac de re quid faciendū ſit, ſtatues. Ego hoc probè perſpicio, perquàm paucos ad

διὰ πασῶν ἡλικιῶν, ἐκ γε τῆς τύχης ἀρξάμενοι. Λυκ. τί ἂν πάθοι τις, ὦ Ἑρμότιμε, ἐν τοιούτῳ ὄντι τῷ πράγματι; ἢ ἀποστρεπτέον ἐστὶν ἅπαξ τὰ ἔθη ἡμῖν λογισαμένοις, ὡς ἐν αὐτῷ τοῦ ἁλόντος ἐν πολλῷ τῷ βελτίονι, μὴ ἐκ πειραθέντας ἀπαύστως, ὡς τόν γε αὖθις πείρας ἀρεσόμενον, μᾶλλον, ἢ πρίσει ταλαθοῦς ἀναξιστῶντα; ἐχθρὸς ἐλέγομην; Ερ. ναί. Λυκ. πᾶσα τοίνυν ἀνάγκη, ἕνα τοσοῦτον βίον καὶ ἡμᾶς, ἐν μέλλομεν ὅτι ἀρέσεσθαι, ἀπαύστως πειραθέντες, κρὶ ἐλέγχοντες φιλοσοφήσειν, κρὶ φιλοσοφήσαντες ἀδιαλαμενήσειν. πρὶν δὲ ὅτου ποιῆσαι, ἐν σκότῳ, φασὶν, ὀρχήσομαι ἂν, εἰς τύχοιμι προσπαίσαντες. κρὶ ὅ, τι ἂν πρῶτον

hunc modum omnes sectas percursuros, tametsi statim ab ineunte pueritia philosophiæ studium exorsi fuerint. LVCIAN. *Quid autem faciendum suades, Hermotime, cum ita se res habeat? An subuertenda et refellenda ea existimas, quæ iam antè haud dubitanter confessi sumus, neminem uidelicet unquam electurum id quod ex multis omnium est præstantissimum, nisi omnium facto periculo singula degustauerit? adeò ut qui magistra experientia delectum non habuerit, ei oraculo magis aut responso ueritatem inuestigandam esse.* An *non istiusmodi inter nos dicta sunt?* HERMOTIM. *Sanè.* LVCIAN. *Proinde summoperè necessarium esse uideo, tantum temporis nos ætatem agere, si unquam ex omnibus pertentatis rectè eligere consilium est, iamque acto delectu philosophiæ incumbere, qua percepta & cognita felicem uitam uiuere queamus. Prius uerò quàm ita fecerimus, in tenebris, quod aiunt, saltaremus, in quæcunque inciderimus, illiso pede impingentes. Et quodcunque*

πρῶτον δὲ τὰς χεῖρας ἐλθὼν, τοῦτ' ἔνεκα τὸ ζητούμενον ὑπολαμβάνοντος, διὰ τὸ μὴ ἀληθὲς τἀληθὲς. ἃ δὲ νῦν σύγκειμαι ἄλλως, κατά τινα ἀγαθὴν τύχην περιπεσόντος αὐτῷ, οὐχ ἥξομεν βεβαίως εἰδότες, εἰ ἐκεῖνό ἐστιν, ὃ ζητοῦμεν· πολλὰ γὰρ ἔστιν ἴσως αὐτοῖς, λίγου δεῖν ἅπαντα αὐτὰ ἔνια τἀληθέστατα. Ερμ. ὦ Λυκῖνε, ἐγὼ οὐκ ἴσως σύλλογα μὲν δοκῶ μοι λέγειν, ἀτὰρ (ἐρώτα γὰρ τἀληθῆ) ἐμοὶ μὲν ἴσως αὐτὰ, διεξιὼν αὐτὰ, νῦν ἀναβολογούμενος ἐδόκουν· ἴσως δὲ νῦν ἔοικα ἐν τῷ ἀγαθῷ ἐγκεκυφέναι τύμαρον ἐν τῇ οἰκίᾳ, νῦν ἐγκύψαντα ἐντετυχηκέναι σοι, ὃς με πλησίον ἤδη τῆς ἐλπίδος ὄντα, ἐκ ἀπορίας φόβων ἐμβέβλεσαι, ἀδύνατον ἀποφαίνων τῆς ἀληθείας τὴν σύρισιν, ἐπῶν γε ποσοῦτον δεομένην. Λυ.

primum in manus nobis uenerit, illud quod quærimus esse existimabimus, propter ueritatis ignorantiam. Quòd si etiam maximè bona fortuna ad illud delati fuerimus, constanter tamen nunquam sciemus, num id sit quod tantopere à nobis quæsitum est. Sunt enim non parum multa his ipsis similia, singulis affirmantib. hoc ipsum esse multo omnium uerißimum. HERMOTIM. Haud scio, ô Luciane, quàm mihi uideare argumenta persuasionis bonarúmque rationum plena inter disputandum producere: uerùm enimuerò non mediocriter me perturbas ista disserendo, nimiúmque argutè & anxiè disquirendo, quod ad rem parum attinet. Fortasse autem uideor etiam inauspicatò hodie pedem domo extuliße, cum egreßus tibi obuiã uenerim, quime prope ßpei portum consistentẽ, in ineuitabilem animi desperationem iniecißi, Veritatis inuentionem impoßibilem esse ostendens, tantum uidelicet temporis requirentem. LVCI.

Cui

δικὴν, ὦ ἑταῖρε, πολὺ μᾶλλον τὸν πατέρα μᾶλλον ἢ τῷ πατρὶ σου Μενεκράτει, καὶ τῇ μητρὶ, ἥτις ποτ' ἐκαλεῖτο, ἐπεὶ γὰρ οὖν ἔλαχε, καὶ καλῶς πρότερον τῇ φύσει ἡμῶν, ὅτι σὲ μὲν, κατὰ τὸν Τιθωνὸν, πολυετῆ καὶ μακρόβιον ἐβούλετο, ἀλλὰ προὐγράψατο μὴ πλέω βιῶναι τὸ μάκιστον ἐτῶν ἑκατὸν, ἄθρωπον ὄντα. ἐγὼ δὲ μετὰ σοῦ σπεύδω τὸ μακρότατον, εὕρον τὸ ἐν τῷ λόγου ἀποβαῖνον. Ερμ. ἦν, ἀλλ' ἀθρεῖτε μὴ σὺ, καὶ ὃν οἶδ' ἔγω, τί ποιεῖν, μισεῖ φιλοσοφίαν, καὶ δὴ τοὺς φιλοσοφοῦντας ἀπεσπούδακας. Λυκῖ. ὦ Ἑρμότιμε, ἤ τις μᾶλλον ἢ ἀληθὴς λόγος, ὑμᾶς ἂν ἄμεινον ἔποιε τοὺς σοφοὺς, οὕτω, καὶ ὁ διδάσκαλος. ἐγὼ δὲ τό γε τοσοῦτον οἶδα, ὡς οὐ πάνυ ῥᾴδιά λόγῳ αὐτὸ

Cur ergo hoc ipsum, ô amice, non multo iustius cum patre tuo Menecrate, & matre tua, quodcunque tandem illi nomen fuerit (neque enim teneo) expostulas? aut potius cum natura omnium nostrûm parente, quòd te quoque β nõ ut Tithonum, annosum & longæuum constituerit, sed præfinito destinarit homini uitam etiam longissimam centum annorum numerum non excedentem? Cæterùm ego tecum considerando reperi, quod è disputatione nostra potissimùm potuit elici. HERMOTIM. Nequaquam, uerùm tu semper quidem conuiciator es: atque haud scio quinã factum sit, ut tu extremè odio habeas philosophiam, eósque qui sapientiæ studijs sunt addicti, salibus & dicteriis delusos, naso suspendas. LVCIAN. Cuiusmodinam res sit ueritas, ô Hermotime, uos longè melius & promptius, qui sapientia ornati estis, expedietis: nimirum tu, & præceptor tuus. Ego saltem hoc me planè scire arbitror, hanc non nimiũ auditu iucundã & dulcẽ

αὐτὴ τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον λανθάνει τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας. σὺ προσωπίτην μὲν ἐκεῖνον, καὶ διὰ τοῦτο ἄμορφον. ὁ δὲ, εἴτε μᾶλλόν τι καλὸν ἐστὶ τῇ ὄψει καὶ τῷ ὄντι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαφρίζει τοῖς ἀνθρώποις, καὶ διὰ τοῦτο ἔχθονται αὐτῇ. ἐμοὶ δὲ γέ τοι ἡ σὺ νῦν ἔχθη μοι, τάλανδός ἐστι βεβυρσύσθαι πρὸ τούτων μετὰ σοῦ, καὶ λυπῆσαί τινα οἷον ὀφθῆναι ἐγώ τι, ἢ σὺ, ὡς ἀ πάνυ ῥᾳδίως. ὥσπερ δὲ αὐθαδές τοι ὀδὼν ἐτύγχανεν, ἢ ὡς τοῦ ξυσθαι, τὸ λαμβάνων αὐθρωπον εἶναι· ἐγὼ δὲ κατιδὼν ὡς λίθῳ ἢ χαλκῷ εἶη, ἐμιμησάμην πρός σε τὴν συνοῦσαν, ὅτι ἀδυνάτων ὁρᾷς, καὶ τότε λύσουν ἐμοὶ εἶναι ὦν αὐ σωτῷ, διότι σε οὐκ ἐῶν βαπατᾶσθαι, ἀλλὰ

esse mortalibus, quoniam lõge latet, & mendacio est inferior & vilior. Est enim hoc apud homines multo in specie formosius & praecelentius, atque hoc nomine quoque auditu iucundius & dulcius. Illa verò quia nihil in se habet insinceritatis aut adulterini, cuius sibi esset cõscia, magna cum libertate differit inter homines, eamque ob rem plerisq; intolerabilem adfert molestiam: quemadmodum & tu nunc indignaris, nec mea dicta ferς humaniter, quibus tecũ super hisce rebus veritatem erui, tibiq; planè indicium feci cuiusmodi ea sint, quorum utrique iuxtà immodico & amore & desiderio teneamur, quàm prorsus illa natu

ctu non sint facilia: veluti si statuam aliquam non informem infando amore deperires, eaq; te posse potiri in animum induceres, suspicãs esse hominẽ: ego verò intuitus aut lapideum aut æreum esse simulachrum pro mea in te benevolentia tibi significarem, rerum quarum potiundarum nulla esset relicta copia, te amore capi, ac tu iniquum tunc & maleuolentem me tibi censeres, quia nolim te decipi,

absurda

ἄλλοτε ἄλλοτε ἡδὺ αὐλήσεται καὶ πίσεται. Ερ. οὐκοῦν τοῦτο, ὦ Λυκῖνε, φῂς, ὡς ὁ φιλοσοφητέον ἡμῖν, ἀλλὰ χρὴ ἀργίᾳ παραδόντας αὐτοὺς, ἰδιώτας κατὰ βαῖνειν; Λυ. πῶς γὰρ τοῦτο ἔκνους; ἐγὼ γὰρ οὐκ ὡς οὐ φιλοσοφητέον φημὶ, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ φιλοσοφητέον, ὅλοι τε πολλαί εἰσιν ὁδοὶ φιλοσοφίας, ἑκάστην ὑπ' ἀρετῆς λέγειν φάσκουσαι, ἃ δ' ἀληθὴς ἐν αὐταῖς ἔδηλος, ἀνεμβάτου ποιήσασθαι τὴν διαίρεσιν. ἀδιάφορον δέ γε ἡμῖν ἐφάνη τοῦτο, πολλῶν προτιθέντων, ἐλέσθαι τὸ ἄριστον, ἃ μὲν ὧδε πάντα ἴσως τις παρώμνυ, ἔστι τινας μακρὰ ἡ πεῖρα ὥρθη. σὺ δὲ πῶς ἄξεις (αὖθις γὰρ ἥδομαι) ἔτι πρότερον ἐντύχῃς, τούτῳ ἴσθι, πρὸ συμφι-

absurda & monstrosa nec spei consentanea sperãtem. HERMOTIM. *Eò igitur hæc tibi dicta sunt, Luciane, quasi putes nullam operam philosophiæ studijs nobis nauandam esse, sed oportere nos socordiæ & inertiæ addictos priuatam uitam in terris agere?* LVCIAN. *Et quando aut ubi ista me dicentem audiuisti? Ego quidem non eò, quasi non sit philosophandum, ista dico, uerùm quãdoquidem omnino philosophiæ studendum est, uiæ autem ad illam sint non paucæ, quarum nullum nõ perhibetur compendiosissimum esse ad uirtutem diuerticulum, tametsi etiamnum incerto sit quæ ex illis uera sit: diligentem & exquisitam diuisionem faciendam esse existimo. Quî enim fieri posse sperem, multis nobis propositis, ex illis eligere quod optimum est, nisi quis omnia faciendi periculi gratia accesserit? Deinde, num longa adhuc supersit peregrinatio, aut an finis iam instare uisus sit. Cæterùm quid tibi uidetur? Iam enim deintegrò te interrogabo: numeum qui sub initium tibi occurrerit, sequêris?*

συμφιλοσοφήσει, κἀκεῖνος Ερμείαν ποιήσεταί σε; Ερμότ. καὶ τί σοι ἀποκναίω μέλλω εἰς ἕτι; ὃς οὔτι αὐτόμ τι. γα κρίναι οἷόν τε ἄναξ φὴς, ὦ μὴ Φοίνικος ἅτις βιῴη, πάντας ἂν πύκνῳ κρείττων, καὶ πανώμωνος, οὔτι τοῖς προσιτεραμένοις τιτάνα ἀξιοῖς, ἅτις τοῖς πολλοῖς ἐπαινοῦσι, καὶ μαρτυροῦσι. Λυκῖν. τίνας φὴς τοὺς πολλοὺς ἑλκύστας καὶ τετιμημένους ἀκηκόντων; ἀγαθός τις τοιοῦτός ὄφιν, ἱκανὸς ἐμοὶ γε καὶ εἷς, καὶ ὃν ἔτι πολλῶν λιπόν. ὦ δὴ τὲς οὗν ἑλκύστας λέγεις, ἴδιόν τι τὸ πᾶν δ' αὐτῶν προσάξεταί με τιτάνιον, ἄχρις ἂν ἅπαν μὴν, ἕ ἐν ἑλκύστ, προσίκαστον ἀποφαίνωνται. Ερμότ. μὲν δὴ σὺ τὰληθὲς κατᾶ λεν, οἱ δ' ἄλλοι αὐτοῦ ἐπαινέτ, ὅσοι φιλοσοφοῦσι.

cúmque illo communibus philosophiæ disciplinis inuigilabis, atque ille te certum faciet? HERMOTIM. Quid uerò tibi amplius respondeam, qui neges quenquam rectè discernere posse, nisi Phœnicis auis uixerit, omnésque per orbem periculum faciendo accesserit? Neque dignum ducis fidem habere illis qui iam olim harum rerum sunt expertißimi, neque multis illis ista collaudatibus, suoque testimonio comprobantibus? LVCIAN. Quos tu mihi multos illos narras? num qui harum rerum sunt probè gnari, & ijdem iam omnium facta indagine periti? Quòd si quispiam talis esset, mihi quidem uel unus sufficeret, neq; multis opus haberem. Porrò si imperitos dixeris, nunquam illorum multitudine adduci potero ad credendum, donec de omnibus nullius ignari definiendi facultatem sibi parauerint. HERMOT. Proinde tu solus ueritatem perspexisti, cæteri uerò quotquot philosophantur, in uniuersum omnes uecordes sunt, & sine iudicio?

LVC.

Δυκῖν. καταψεύδῃ μου, ὦ Ἑρμότιμε, λέγων ὡς ἐγὼ προτίθημί σε ἐμαυτὸν τῶν ἄλλων, ἢ τάττω ὅλως ἐν τοῖς ἀνδράσι. ἐγὼ δὲ μνημονεύω, ὧν ἔφην, οὐκ αὐτὸς ἀδίνας τὰληθὲς πρὸς τοὺς ἄλλους διατεινόμενος, ἀλλὰ μετὰ πάντων αὐτὸ ἀγνοῶν ὁμολογῶν. Ερμότ. ἀλλ', ὦ Λυκῖνε, τὸ μὲν ἀδὴ πάντας ἁπλῶς ἀγνοεῖν χρῶναι καὶ περαιτέρω ἴσως φασί, καὶ τὸ μὲν αὐ ἄλλως ἐλπίζειν τὸ βέλτιον, ἢ οὕτως, εὔλογον ἴσως· τὸ δὲ τῇ πάσῃ τοσαύτῃ ἴσως ἀπορεῖσθαι, παγγέλοιον, ὥσπερ ἔχω εἴπερ τι ἄλλο, ἀπ' ὀλίγων καὶ ταχέως ἂν τὰ πάντα. ἐμοὶ δὲ καὶ πάνυ ῥᾴδιον ἂν δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, καὶ ὃ πολλῶν διάφορα βίων ἀκούσαντι. φασί γέ τοι τῶν παλαιῶν τινα, Φειδίαν εἶναι, ἔμψυχα

LVCIAN. Tu quidem, Hermotime, falsò me mendacij coarguis, cum dicere non uerearis quòd me ipse cæteris omnibus anteponam, aut omnino in numero eruditorum haberi cõtendam: parúmque memor esse uidère eorum quæ per me antè dicta sunt. Neque quidem me præ aliis ueritatem dignoscere contentiosè uociferor, uerùm ingenuè fateor me cum aliis omnibus iuxtà ignarum esse.

HERMOT. Atqui, Luciane, quòd ais omnes accedendos esse, eorum'que experimentum sumendum quæ dicuntur ab aliis: neque aliam rationem meliorum eligendorum supereſſe, fortasse non ualde improbarim. Cæterùm cuique experientiæ tot annos impendi oportere, perquàm ridiculum mihi uidetur: quasi uerò non & è paucis cuncta perdiſci queant. Mihi equidem ista perpendenti, haudquaquam graue aut operosum hoc uidetur, quodq; multo exercitio eget minimè. Siquidem aiunt quendam ex statuarijs, opinor autem fuisse Phidiam,

ὄνυχα μόνου λέοντος ἰδόντα, ἀπ' ἐκείνου ἀναλογίσασθαι, ὁπόσος καὶ οἷος λέων γένοιτο, κατ' ἀξίαν τοῦ ὄνυχος καὶ ἀνατλασθάς. καὶ σὺ δή, ὦ τέκνον, εἰ χώραν μόνον δεδρωμένου λάβῃς, τὰ ἄλλα σῶμα ἀνακαλύψας, ἴσως, οἶμαι, αὐτίκα, ὅτι ἀνδριὰς ἐστὶ τὸ κεκαλυμμένον, κἂν μὴ τὸν πᾶν σῶμα ἴδῃς. καὶ τοίνυν τὰ μὲν πεφαλαιώδη, ὧν ἅπαντες λέγουσι. ῥᾴδιον κατανοῆσαι ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας. τὸ δ' ὑπερπεπερασθαι τούτου, καὶ μακρᾶς τῆς διατάσεως δεόμενον, οὐ πάνυ ἀναγκαῖον ὂν πρὸς αἵρεσιν τοῦ βελτίονος, ἀλλ' ἐνίοτε κρῖναι καὶ ἀπ' ὀλίγων. Λυ. πάνυ μὲν οὖν, ὦ Ἑρμότιμε, ὡς ἰσχυρὰ ταῦτ' ἔρρηται, ἀπὸ τῶν μερῶν ἀξιῶν τὰ ὅλα ἀθρεῖν. καίτοι γε τὰ ἐναντία ἀκούσας μέμνημαι, ὡς ὁ μὲν τὸν

tantum ab ungue leonis conspecto aestimasse in quantam magnitudinem totum leo exurgeret, si iuxta unguis rationem fuisset sculptum atque formatum. Neque mihi dubium est, quin & tu, si quis tantum hominis manum tibi commonstraret reliquo corpore obuelato, nihil cunctatus actutum scies hominem esse quod absconditum est, etsi totum corpus non videris. Ita quoque rerum capita, de quibus multus est multorum sermo, sine negocio in exiguo etiam puncto diei perdisces. Accurata autem & exacta harum rerum cognitio, cui consequendæ longa perquisitione opus est, nullo modo ad electionem melioris requiritur, uerumetiam ab illis quæ dixi, iudicium facere licebit. LVCIAN.

Papæ: quàm firma sunt et fortia quæ dixisti, Hermotime, contendens ex partibus totum cognosci posse? Quanquam ego me tuæ sententiæ diuersum audire memini, ut qui totum

τὸ ὅλον ἀλλὰ, ἀλλὰ οὐ πρὸ τὸ μέρος, ὁ δὲ μόνον τὸ μέρος, οὐκοῦν πρὸ τὸ ὅλον. οὕτω καί μοι τόδε ἀπόκρινον, ὁ Φειδίας οὖν ποτε ἰδὼν ὄνυχα λέοντος, ἔγνω ἂν ὅτι λέοντός ἐστιν, εἰ μὴ ἑωράκει ποτὲ λέοντα ὅλον; ἢ σὺ ἀνδρώπου χεῖρα ἰδὼν, ἴσχυσ' ἂν εἰπεῖν ὅτι ἀνδρώπου ἐστὶ, μὴ πρότερον ἰδὼν, μήθ' ἑωρακὼς ἄνδρωπον; τί σιγᾷς; ἢ βούλει ἐγὼ ἀποκρίνομαι ὑπὲρ σοῦ τάχα ἀναγκαῖα, ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις; ὥστε κινδυνεύει ὁ Φειδίας ἄπρακτος ἀπολελυθέναι, μάτην ἀφαπλάσας τὸν λέοντα· οὐδὲν γὰρ πρὸς τὸν Διόνυσον, ὦ πᾶς, λέγων.

Ἢ πῶς ταῦτ' ἐπάνοις ὅμοια: τῷ μὲν γὰρ Φειδίᾳ, ἦν σοὶ εὐδὲν ἄλλο τοῦ γνωρίσαι τὰ μόρια πλεῖον ἢ, ἢ τὸ ἀφεῖναι τὸ ὅλον, ἀνδρωπον λέγων, ἦν λέοντα. ἐν φιλοσοφίᾳ δὲ, οἷον τῇ

tum cognouerit, etiam partem perspectam habeat: porrò qui partem saltem, is non statim etiam totum habet cognitum. Iam tu hoc mihi quoque responde, quomodo? Phidias quondam leonis ungue conspecto cognoscere potuit leoninum esse unguem, nisi antè aliàs totum leonem uidisset? An uerò tu hominis manu saltem uisa dicere posses hominis esse, cum antea hominem neque uidisses neque cognouisses unquam? Cur autem tacesc? Nunquid uis ut ego pro te respondeam ad quæstionem tibi propositam, uidelicet quòd nullo modo posses? adeò ut periculum sit, ne Phidias infecta re abeat, leone quicquam incepto & exculpto. "Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponũtur, faciunt. aut quomodo hæc inter se sunt similia? Neq; enim tibi & Phidiæ alia cognoscendarum partium causa fuit, quàm prior totius cognitio, hominis dico et leonis. Cæterùm in philosophia, nẽpe

τῇ Στωϊκῶν, πῶς ἂν ἀπὸ τῆ μέρους ἡμῖν τὰ λοιπὰ ἴδοις, ἢ πῶς ἂν ἀποφαίνοις ὡς παλά; ὁ γὰρ εἰδὰ τὸ ὅλον, ἢ μέρη ἐναντία ὄντα. ὁ δὲ φῄς, ὅτι τὰ περίφανα ῥᾴδιον ἀνῦσαι ἀναίσθητε φιλοσοφίας ἐν ὀλίγῳ μορίῳ ἡμέρας, οἷον ἀρχὰς αὐτῶν, καὶ τέλη, καὶ τί δεῖ εἰδέναι ἄνεσι, τί ψυχῇ, καὶ τίνων μὲν σώματα πάντα φασὶ, τίνες δὲ καὶ ἀσώματα ἄνευ ἀξιοῦσι, καὶ ὅτι οἱ μὲν ἀθεώτατοι, οἱ δὲ τὸ καλὸν, ἀγαθὸν καὶ εὔδαιμον τίθενται, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἅτινα μὲν ἀπόσωστας ἀποφήνασθαι ῥᾴδιον, καὶ ὄργανον ἀδίκου· ἀδίκου δέ, ὅτις ὁ τἀληθὲς λέγων ὄχλον, ἵνα μὴ ὀχὶ μόριόν ὄχλου ἡμέρας, ἀλλὰ πολλῶν ἡμερῶν λύπας. ᾧ τί γὰρ ἐναντίον πάθοιτ' ἄν, εἰ αὐτῶν τέτων ἕνα.

quam tradunt Stoici, quónam pacto ex aliqua parte cognita, etiam reliqua cognosces? Aut quomodo illa ut honesta & pulchra demonstrabis? Neque enim totum nouisti cuius illa sunt partes. Quod autem dicis, totius philosophiae capita auditu facilè posse comprehendi etiam in modica diei portiuncula, nimirum quae rerum sint principia, qui fines, quam opinionẽ de Dijs habeant philosophi, praeterea quid animam esse sentiant, & quòd nonnulli omnia corporea esse affirment, rursum alij etiam plaraque incorporea esse contendant: tum quòd pars illorum uoluptatem, pars autem nescio quod honestum, summũ bonum felicitatemque esse statuãt, atq; id genus sexcenta alia: haec inquã auditu facilè discerni & definiri posse, nihilq; in his excutiendis & statuendis esse operae: nosse aũt eum qui uera dicat, uide ne non unius saltem diculae particulam requirat, sed multorum potius dierum opus & labor sit. ⁂ Aut quid animi illis fuisse putas, qui de his ipsis rebus aliquot librorum

ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας βιβλίων ἕκαστοι συγγεγράφασιν, ὡς πάσασιν, οἶμαι, ἀληθῆ εἶναι τὰ ὀλίγα ἐπαινα, καὶ σοὶ φίλοις ἐξεδίας καὶ σύμπασιν: ἐμοὶ δὲ μάστιγας, οἶμαι, δόξει σοι κάντεῦθεν πρὸς τὴν αἵρεσιν τῶν πραττόντων, ἃ μὲν αὐτὴ χρὴ τὴν διαιρεσιν, ὡς ἀκριβῶς ἑκάστα αὐτὸς ἅπαντα, καθ' ὅλον ἕκαστον κατανοήσας, ἐπίστομα γὰρ αὐτῇ γένοιτ' ἂν ἐκ ἔχουσα πορισμὸν, ὅτ' αὖ ἀναβολὰς, ἃ μεταξὺ λάμψιν τὴν μαθησιν, ἀνύσας τῶν πραγμάτων, σφαγιάζοις ἱερεῖοις. ἀπαλλάξει γάρ σε ὁ βίος μυρίων πραγμάτων, λάξας ἐν τῷ τῆς ὁδοῦ ἵππατι, ἃ τινά σοι ἀριστίνον. ἃ δὲ βέλτιον καὶ ἄλλο τι ἀπραγμονέστερον ὑπο-

brorum centurias & chiliades conscribere non graue sunt? nimirum non ob aliam causſam, quàm ut persuasum facerent omnibus, uera esse, ut mea fert opinio, pauca illa & modica quæ tibi uidentur facilia, nullóque labore comprehensibilia. Iam uerò omnino uate tibi opus esse opinor ad meliorum electionem faciendam: nisi, ut dixi, exercitij impigro studio illud consecutus fueris, ut in deligendo accuratè uniuersa discutias, & unumquemque totum ad unguem exploratum cognoueris. Haud enim ualde negauerim, hoc pacto philosophiam in compendium contrahi posse, neque habituram multas uariarum rerum comprehensiones, neque ullam moram aut cunctationem, si constitutum uatem omnium rerum capita percensentem audieris, & inter audiendum ad singula mactatis hostijs sacra feceris. Hoc enim pacto infinitis laboribus Deus te subleuabit, posteaquam ex oblatis extis tibi commonstrauerit quæ nam potißimùm tibi eligenda sint. Quòd si autem uolueris, & aliud multo minoris negocij

compendium

παραδέσομαί σοι, ὡς μὴ ἰδρῶτα καταβύσῃ σωτὶ, καὶ θυσιάσῃ, τῷ μηδὲ ἱρᾶ τινὰ τῶν μιγαλομίδων παρακαλῶν· ἀλλ' ἢν πάλιν ἐμβαλὼν γραμματεῖα, ἔχοντα τῶν φιλοσόφων ἑκάστου τοὔνομα, κίναδον πᾶλαι τῶν αὐτῶν ἀμφιθαλῆ τινα, προσελθόντα πρὸς τὴν πάλιν αὐτὸν δ, τι ἂν πρῶτον ὑπὸ τὴν χεῖρα ἔλθῃ τῶν γραμματείων, καὶ τὸ λοιπὸν κατὰ τὸν λαχόντα ἑκάστου, ὅστις ἂν ᾖ φιλοσοφεῖν. Ερμότ. σωτὶ μὲν, ὦ Λυκῖνε, βωμολοχικὰ, καὶ οὐ κατὰ σέ. σὺ δὲ ἀπό μοι, εἴπερ ἄρα ἐστὶ σοὶ ὥριον αὐτός: Λυ. καὶ μάλα γοῦν. Ερμότ. ἆρ' οὖν περιέρχῃ ἅπαντας ὑμῶν τοὺς ἐν τῇ πόλει παραπώλους, ἀγοραζόμενός τε καὶ παραβάλλων καὶ αὐτοξυτάζων τὰς οἴνους. Λυκ. ἔνια μᾶλλον. Ερμ. χρὴ γὰρ, εἰμαί, σοι

compendium eligendi tibi subiiciam, quod secuto, neque uictimæ tibi offerendæ sunt, neque ullus ex sacerdotibus magna mercede conducendis tibi adsciscendus est: uerùm coniectis in urnam literulis, cuiusque philosophorum nomina habentibus, iube puerum aliquem impuberem floreſcente ætatula, ad urnam accedentem extrahere eam literam quæcunque primùm illi sub manum uenerit: ac tandem inſpecta literula ducem cognoſces, quem tibi in philoſophia ſequendum exiſtimo. HERMOTIM. Iſta quidem, Luciane, ſcurrili dicacitate à te, & non ex animo dicta ſunt. Tu uerò reſponde mihi, nunquámne ipſe uinum commercatus es? LVCIAN. Et perſæpe quidem. HERMOTIM. Nunquid ergo per orbem circuire ſoles quotquot in urbe ſunt caupones, deguſtans, licitans, atque expendens uina? LVCIAN. Nequaquam. HERM. Opinor enim illud, cui

σοι τῷ πρώτῳ χρυστῷ ἡδὺ ἀ-
ξίῳ ἐντυχόντι ἀποφρίναι. Λυ. νὴ Δία. Ερμ. ἡδὺ ἀ-
πόγε τὸ ὀλίγιστον ἐπάνω γεύμα-
τος ἅμα δεῖ αὖ ἐκπιεῖν, ὥσπερ ἅπαξ ὁ οἰνός ὄφιν. Λυ. ἔχομ γάρ. Ερμ. ἐὰ δὲ δὴ ὀλιγοῦ προσλαβὼν τοῖς παιδίοις, ἵνα καὶ ποτύλιν πρίασθαι βούλομαι, δότε μοι, ὦ οὗτοι, ἐκπιεῖν ὅλον ἕκαστος ὑμῶν τὸν κίθον, ὡς διαπαυτὸς ἐπιξηλοθῶν, μάθοιμι ὁπόσε ἀμείνων τὸν οἶνον ἔχει, ἡδὺ ὅθ᾽ ὅτι μὴ ἀνατίον· ἐκ ταύτ᾽ ἄλλοσε, ἐκ ἂν οἶσι καταγελάσαι σε αὐτούς; ἐὰ δὲ ἡδὺ ὑδρηλίαν ἐνοχλοίης, τάχ᾽ ἂν ἡδὺ προσχίσαι τῷ ὕδατος; Λυκ. οἶμαι ἔγωγε, ἡδὺ λίκκιά γ᾽ ἂν πάθοιμι. Ερμ. κατὰ ταυτὰ δὲ ἡδὺ ἐν φιλοσοφίᾳ. τί δῆτα ἐκπιεῖν τὸν κίθον, ἀναμεμιγότα ἀπ᾽ ὀλίγου τῷ γεύματος ἐκδίνεα

cui ſub initium bono & digno incideris, auferendum tibi eſſe. LVCIAN. *Ita per Iouem.* HERMOTIM. *Proinde à modica illa & tenui deguſtatiuncula pronũciare iam potes de toto uino cuiuſmodi ſit.* LVCIAN. *Haud dubiè poſſum.* HERMOTIM. *Porrò ſi diceres, aſſiſtens cauponibus, Poſteaquam uini ſextarũ coemere ſtatuerimꝰ agite ô amici, date quæſo unuſquiſq; ueſtrũm totum dolium mihi ebibendum, ut omnibus exhauſtis certum habeam quinam ueſtrũm generoſiora uina uenalia habeat, & unde mihi uinum ſit commercandum: quòd ſi hæc inquam diceres, an non iure optimo pro inſano ab illis deridendus eſſes: atque ſi illos acriter inſtando perturbandi finem non faceres, fortaſſe etiam aqua ab illis perfunderêre?* LV. *Sanè opinor, & profectò meritis meis digniſſima paterer.* HERM. *Non ſecus ſe quoq; habent res philoſophicæ. quid enim neceſſarium eſt totum uas exhauſtire potando, cum etiam à modica illa deguſtatiũcula nobis*

promptum

ἐκεῖνον τὸ πᾶν ὄξος; Λυκῖν. ὡς ὀλισθηρὸς, ὦ Ἑρμότιμε, καὶ ἀλισθράσεις ἐκ τῶν χειρῶν. πλὴν ἀλλ' ὕστερός γε διόμνυσι γὰρ ἐκπεφυγέναι, εἰ τὸν αὐτὸν κύρτον ἐμπεπλήκεις. Ἑρμότ. πῶς τοῦτο ἔφης; Λυκῖν. ὅτι ὡδὶ ὁμολογήσομεν πρᾶγμα λαβὼν, καὶ γνώριμον ἅπασι, τὸν οἶνον, ἐκκάλεσαι αὐτῷ τὰ ἀνομοιότατα, καὶ πρὶν ὧν ἀμφισβητοῦσιν ἅπαντες, ἀφανῶν ὄντων· ὥστε ἴσως ἐν ἴσῳ ἐκεῖ πάντα κεῖσθαι σοι ὁμοίως φιλοσοφίαν καὶ εἶναι ἄδηλα, καὶ τοῦτο μόνον, ὅτι καὶ φιλόσοφοι ἀποδέδονται τὰ μαθήματα, ὥσπερ οἱ κάπηλοι, κεκρασάμενοί γε οἱ πολλοὶ, καὶ δολώσαντες καὶ πανουργήσαντες. οὐτωσὶ δ' ἐπισκεπτώμεθα ὅ, τι καὶ λέγεις. τὸν οἶνον φὴς τὸν ἐν τῷ πίθῳ ὅλον αὐτὸν αὐτῷ ὅμοιον

promptum sit noſſe qualè sit futurum? LVCIA. Quàm lubricus es, ô Hermotime, quámque tergiuersando láberis è manibus! uerùm profectò tua tergiuersatione parum promouisti. cum enim ſperaris te effugiſſe, in eaſdem plagas incidiſti. HERMOTIM. Quorſum iſta dicis? LVCIAN. Quoniam rei per ſe planæ & indubitatæ, omnibus certæ & cognitæ, nempe uino, longè diſſimillima aſſimilando comparas, & ea quidem de quibus nemo non incertum animi ambigit, in obſcuro conſiſtentibus, ita ut ego mehercle dicere nequeam, quatenus tibi uinum & philoſophia ſimilia uideantur: niſi fortaſſe in hoc ſolo, quòd et philoſophi in quæſtu habeant diſciplinas uerum expoſitas, quemadmodum caupones uinum, quas quidem commiſcentes doloſè & fraudulenter adulterant, & maligna menſura diuenditant. Ad hunc uerò modum quod dicis cõſiderabimus. Ais autem uinum in uaſe exceptũ, totũ eſſe

μιον ἓναι, νὴ μὰ Δί' ὀλίγ ἄπο
πον, ἀλλὰ καὶ εἴ τις γεύσαι
το, ἀρυσάμενος ὀλίγον ὅσον
αὐτὸ, ἔσικεν αὐτίκα ὀπτὸς
ἅπας ὁ οἶδος ὑγίης, ἀπίλου-
θον καὶ τοῦτο, καὶ ὀλίγ ἂν ἕ-
γω γέ τι αὐτάπω. ὅρα δὲ καὶ
τὸ μιτὰ τοῦτο, φιλοσοφία, καὶ οἱ
φιλοσοφοῦντις, οἷον ὁ διδάσκα
λος ὁ σὸς, ἆρα ταῦτα πρὸς
ὑμᾶς λέγει ὁσημέραι, καὶ πε-
ρὶ τῶν αὐτῶν, ἢ ἄλλα ἄλλοτι;
πολλὰ γὰρ ὅτι, πρόδηλον, ὦ
ἑτᾶρι. ἢ ἐν ἓν ἑνὸς ἐτι πα-
ρέμφυις αὐτῷ, κατὰ τὸν ὁνο
σίκα πορρινοτῶν, καὶ πολυπλα
κούμενος, εἰ τὰ αὐτὰ ἑλίγα,
ἀλλ' ἀπίχρη ἐῶ σοι καὶ ἅπαξ
ἀκούσαντι: Ερμ. πῶς γὰρ ἔ:
Λυκ. πῶς ἂν εἶόν τί σοι λῶ,
ἀπὸ τῦ πρώτυ γεύματος ἀδή
ναν τὰ παίδια; ἐγὼ μὲν ἐῶ σε,
ἀλλ' ἀεὶ ἕτερα καινὰ ὦδὴ καὶ
νοῖς ἀείγετο, ἐχ ὥσπερ ὁ οἶνος
ἀεὶ ἑαυτὸς λῶ. ὅτι ὦ ἑτᾶρι,

esse sui simile. & profectò
nihil absurdi in hoc à te dictum est. Atqui si quis etiam
degustauerit illud; hausto
saltem modico, statim compertum habet quale totum
sit dolium: & hoc in confesso
est apud omnes, nec est quòd
quicquã tibi in his contradicã. Vide uerò etiã posthac,
philosophia, eiusq; alũni, nẽ
pe præceptor tuus, num eadem quotidianis prælectionib. ad uos disserit, ijsdemq;
de rebus nunq; non uerba facere cõsueuit, an nõ subinde
alio tempore alia uobis solet proponere? Esse enim nõ
parũ multa philosophiæ abstrusa mysteria, iã olim, amice, nemini obscurum est. An
nõ uerò tu etiamnũ, ut par
est, instar Vlyssis apud illum
perduras circumeundo &
oberrando, si semper sonat
eadem per eadem, at fortasse satis est si semel quippiã inaudieris? HERMOT. Et cur non? LVC. Quinam igitur
fieri potuit, ut tu primo gustu statim nosceres uniuersa,
Neq; enim semper eandẽ cantilenã nobis solet occinere, se
subinde noua nouis differendo agglomerat. Non, ô amic
ut uinu-

m

ἐὰν μὴ ὅλον ἐκπίῃς τὸν πίθον, καὶ ἄλλως μεθύων περιάσεις· ἀτιχύσῃς γὰρ ἐν τῷ πυθμένι δοκῶ μοι ὁ θεὸς κατακρύψαι τὴ φιλοσοφίας ἀγαθόν, καὶ τὸν τῶν φύγα αὐτῶν. δύσον ὖν ὅλον ἐξαντλῆσαι δεῖ τέλος, ἢ οὐ. ποτ' ἂν εὕροις τὸ νηπάρσιον ἐκεῖνο πῶμα, ὃ πάλαι διψῶν μοι δοκᾷς. σὺ δὲ οἶμαι τοιοῦτον αὐτὸ εἶναι, ὡς ἀμάσον γοῦν σαυτῷ, καὶ σπάσαι μηκέτ', ὅσον αὐτίκα σε παύσομεν γενόμενον, ὥσπερ φασὶν ἐν Δελφοῖς τῶν φρεάτων, ἐκεῖθεν πίῃ τῆς ἱερᾶς πάματος, ἐνθουν δέ τινα γίγνεσθαι, καὶ χρᾶν τοῖς περιοῦσιν. ἀλλ' ἔχ ἔστως ἔχειν ἔοικεν. σύ γ' ἦν ὑπὲρ ὑμῶν τοῦ πίθου ἐκπιπτωκὼς, ἐναρχέσθαι ἔτι ἐλπίζεις. ὅρα τοίνυν, μὴ τῶν μᾶλλον φιλοσοφία ἔοικεν. ὁ μὲν

ut unum quod ſemper idem eſt, adeò ut niſi totum uas ſtrenuè exhauſeris, nequicquam inebriatus obambulabis. Planè enim in fundo mihi uiſus eſt Deus philoſophiæ adyta abſtruſiſſe, ſub ipſam fecem uſque. Itaque totum dolium poſtremò exhauries neceſſe eſt, ſi unquã conſilium tibi fuit nectareã illam potionem inueniendi, quam aridis faucibus iam olim auidiſſimè ſitire mihi uiſus es. Porrò autem eam perſuaſionem tibi perſuaſiſti, ut putes tale quippiam eſſe philoſophiam, ut ſi ſaltem leuiter illam primoribus, quod aiunt, labijs deguſtaueris, ſtatim fore ut omnibus ſapientiæ numeris euadas abſolutiſſimus: quẽ admodum perhibent de diuinatrice illa in Delphis, quæ ſimulatque ſacra fluenta deguſtauerit, actutùm afflata numine, accedentibus reſpondet oracula. Atqui non ita ſe habet philoſophiæ ſtudium. Itaque te, quem ultra mediũ iã dolij ebibiſſe cõſtat, adhuc incipere perhibeas. Quare uide ne rectius huic philoſophia comparari queat.

Dolium

ὁ μὲν γὰρ οἶδ' ὅτι μέλιττον σοι, καὶ ὁ κάπηλος, ἐνέστω δὲ μηδὲν ἴσως, ἀλλὰ πανσπερμίαι τινες, πυρὸς ἀποβραύσω, καὶ μικτὰ τοῦτο κύαμοι, ἔπειτα κριθαὶ, καὶ ὑπὸ ταύταις φακοὶ, ἔπειτα ὄρόβινθοι, καὶ ἀλλὰ ποικίλα πρός. ἐὰν δὴ σὺ ἀνύσασθαι ἐθέλων τῶν σπερμάτων, καὶ δὲ ἀφιλῶν τὸ πυρὸν, ἔπειτα λάβοι, ἀνίλωκέ σοι λῆγμα ὃν τίλω χάριν, ὡς ἰδίοις· ἆρα οὖν ἔχοις ἂν εἰπεῖν, εἰ ἐκεῖνο ἀποβλέπων, εἰ καὶ οἱ ὄρόβινθοι καθαροὶ, καὶ οἱ φακοὶ σύτακτοι, καὶ οἱ κυαμοὶ ὁ λιάκινοι; ΕΡΜ. ὁλαμῶς. ΛΥ. ὁ τοίνυν ὁλίγου φιλοσοφίαν ἀφ' ἑνὸς, ὧν φάσκει τις τὸ πρώτου, μάθοις ἂν ἅπασαν ἐποῖά ἐστιν. οὐ γὰρ ἕν τι λῶ, ὥσπερ ὁ οἶνος, ᾧ ὥσπερ σὺ αὐτίλω ἀπεκάλεσας, ἀξιῶν ὁμοίαν εἶναι τῷ γεύματι. τὸ δὲ ἑτεροῖόν τι ὤφθη, ὁ παραβύσας

Dolium enim & cauponem adhuc tibi finemus, nihil autem insit uini, sed potius omnium frugum confusum quoddam seminarium, in summo quidem triticum, cui subsint fabæ, quibus deinde subiectum sit hordeum, mox lentes, quintò cicera, postremò aliæ quæpiam diuersorum seminum species & genera. Iam si institorem accederes seminum mercandorum gratia, illeque à summo tritici aliquot grana insp icienda in manum tibi traderet: posséne igitur conspectis granis dicere cicer esse mundum, & lentes probè purgatas, fabas autem inanes? HERMOTIM. Nullo modo. LVCIAN. Proinde neque philosophiam ab uno aliquo eorum quæ quis dixerit, uniuersam pernosces cuiusmodi tota sit. Neque enim una aliqua res est, quale est uinum, cui quidem tu illam, tametsi ualde inæquali comparatione contuliſti, contendens similem esse totam primo gustui. Quòd autem diuersum quiddam uisum est,

οὐ περίεργον τῆς ζητήσεως. οἶνον μὲν γὰρ φαῦλον πρίασθαι, ἢ ἀνοῖξαι ὀβελοῦ ἢ κίνδυνον. αὐτὰρ ἀνήρ τινα ἐν τῷ συμφυρῷ περιπεσεῖσθαι, ὥσπερ καὶ αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἔφασθα, οὐ μικρὸν ἂν εἴη κακόν. ἄλλως τε, ὁ μὲν ὅλον ἀξιῶν ἐκπιεῖν τὸν οἶνον, ὡς κοτύλην πρίαστο, ζημιῶσαι ἂν τὸν πάνυ λον, οὕτως ἀσίδεσ να γενόμενον. φιλοσοφία δὲ ἀλλ' ἂν τοιοῦτο πάθοι, ἀλλὰ πᾶν ὅτι πλεῖστα πίῃς, οὐδὲν ἐλάττων ὁ πότος γίγνεται, οὐδὲ ζημιώσεται ὁ πάσκων· ὑδρηρὰ γάρ, κατὰ τὸν παροιμίαν, τὸ πρᾶγμα ἐξεστηκὸς δὲ τὸ ἐμπαλιν, ἢ ὁ τῶν Δαναϊδῶν πίθος. ἐκὰν μὲν γὰρ τὸ ἐμβαλλόμενον οὐ σωθήσεται, ἀλλὰ διέρρει εὐθύς. ἐντεῦθεν δὲ λοιπὸν ἀφίλης τι, πλῆρη τὸ λοιπὸν γίγνεται. δῆλον δέ σοι καὶ ἄλλο ὅμοιον ἀπᾶν φιλοσοφίας πρᾶγμα, καὶ μή μοι νομίσῃς βλασφημεῖν περὶ

curiosa perscrutatione non eget. Etenim siquis uinum acetosum aut alioqui malũ emerit, duorum obolorum iacturam facit. Porrò autẽ in media plebe uersari, sicuti & tu dixisti statim initiò, non mediocre malum est. Alioqui qui totum uas epotare uoluerit, ut uini sextarium eoemat, damno cauponem afficiet, tam inciuiliter & insolẽter degustãdo. Nihil autẽ tale philosophia patitur: uerùm tametsi nimis multa biberis, uas tamẽ non imminuitur, neq; ullam iacturam facit cauponam exercens. In idem enim loci fluit exhaustum negocium, laborq;, iuxta prouerbium, & contrà fit ꝑ atq; in Danaidũ dolio. illud enim quic quid infusum fuerit, non cõtinet, sed protinus hac atque illac perfluit. Hinc uerò etiam si multa abstuleris, multo tamen plura relinquitur. Cæterùm aliud quddã nõ dissimile de philosophiæ gustu tibi proponã: tu uerò caue putes in philosophiæ contemplatione

φὶ σῶ?Π, λὼ ἔπω ὅτι φαρμάκῳ ὁμοίῳ ἔοικεν, οἷον πανάκῃ ἢ ἀκονίτῳ, ἢ ἄλλῳ τῶν τοιούτων· ὁμοῖ γὰρ ταῦτα, ἐπάπτῃ δυναίμεθ' ἂν φόρα ὄζειν, ἀπεπ[άνει ἄν, εἴ τις ὀλίγον ὅσον ἀκαριαῖον ἀπεξύσας αὐτῶν, ἅπτῃ τῇ ψυχῇ ἀπαγούσαι?ο, ἀλλὰ λὼ μὴ τοσοῦτον. ὅσον χρὴ, ηὲ ἔφυσε, ηὲ ξυὼ οἶς, ὅτι ἂν ἀποδάνοιτο προσφυγμένῳ. σὺ δὲ ὀξίως τὸ λάχιστον ἐξαρκεῖν, ὃς ἀπιστεῖσαι τὼν ἄλλων γνώσιν. Ερμίτ. ἐγω ταῦτα, ὡς βάλλει, Ανιῖνι, τί ἂν ἑκατὸν ἐτῶν χρὴ βιῶναι, ηὲ τοσαῦθ' ἑκόμενα πράγματα; ἢ ὅτι ἂν ἄλλως φιλοσοφήσαιμεν; Ανιῖν. οὐ γὰρ, ὦ Ερμίτιμε, ηὲ πολὺν οὐκ ἔμ', εἴ γε ἀληθῆ ἔλεγεν ὁ πρεσβύτης, ὡς ἐ μὲν βίος βραχὺς, ἡ δὲ τέχνη μακρή. νῦν δὲ σὺν οἶδ' ὅ, τι παθὼν ἀγωνακ[ᾶτε, ἃ μὲ meliam ista me dicere, si dixero illam similem esse exitiali & pernicioso pharmaco, cuiusmodi est cicuta, aut aconitum, aut aliud tale quippiam. ?Neque enim illa tametsi sint lethalia & mortifera, statim mortem inferunt, si quis modico quopiam de illis ablato, summo ungue degustauerit: uerùm si non tantum, quantum ad conscicscendam mortem necessarium est, & qua ratione fieri oporteat, & cum quibus sumendum sit, certè non morieris. Tu autem contendis ad totius cognitionem parandam minimum quodq; sufficere. HERMOT. Sint sanè ista, Luciane, quèadmodum ipse uolueris. quorsum igitur centum annos nobis uiuendum autumas, & tantorum negociorum molem sustinendam, quasi uerò alioqui nobis philosophari non foret integrum? LV. Non profectò, Hermotime: neq; hoc tibi graue & arduum auditu uidebitur. Etenim si sub initium uera dixisti, uitam? uidelicet breuem esse, artè uerò longã: nunc nescio quî fiat ut tu grauiter succensere soleas,

ἀ μὴ κἀμοῦ δεῖν ἡμῖν πρῖν λιώσαι ἥτιον, Χρύσιππόν θ' ἕν Πλάτωνα ἢ Πυθαγόραν γένεσθαι. Ερ. πορεύσομαι, ὦ Λυκῖνε, ηὐδὲ συνεταίνεις ὅτι τχνὸν, ὀλίγον ὑπ' ἐμοῦ λαυθάνων, ὑπὸ φθόνου ἁπλοῦ, ὅτι ἐγὼ μὲν πρᾴοτερον ἐν τοῖς μαθήμασι, σὺ δὲ ὠλιγώρησας ἐμαυτοῦ, τηλικοῦτος ὤν. Λυκῖν. εἶδ' ἔν ὁ δράσεις: ἐμοὶ μὲν, ὥσπερ κορυβαντιῶντι, μὴ πρόσεχε τὸν νοῦν, ἀλλ' ἐκ ληρῶν. σὺ δ' ὡς ἔχεις, πρόχωρει ὅτι τὸ πρόσθεν ἦδη, καὶ πίφαυε κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς σοι διδοκιμάζοντα πρὸ τούτων. Ερμό. ἀλλ' ἐκ ἐᾷς σὺ, βίαιος ὤν, ἀρᾳδιά τι, ὦ μὴ πειραδῶ ἐγὼ παύτων. Λυ. ἦ μὲν οὖν ἐκ ἐᾷ ναι χρὴ, ὡς ὑπ' αὐτοῦ ποτε ἄλλο ἐποιμι. βίαιον δὲ λέγω ἐμὶ, αὐθάδιον δοκεῖς μοι, καὶ ἀ τὸν

nisi priusquã sol diurni cursus pensum absoluerit, nobis Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras euadas. HER. MOT. Insidiosè imponis mihi, ô Luciane, meq; in an gustum constringis, nihil unquam mali à me passus, nimirum præ inuidia, quòd ego quidem in disciplinis nonnullum operæprecium fecerim, te ipsum uerò nihili pendens dare soles negle-ctui, nullis disciplinis liberalibus animum excolens, tantus ætate existens. LVCIA. Scis igitur quid faciendum tibi putem? Mihi quidem tanquam atrabili percito, & insanienti, ne di-cto audiens esto, neue mentè adhibeas, sed sine nugari me libere: tu uerò, ut quidem iam facis in præsentia, porrò perge uiam tuam, atq; ad illa quæ initiò decreuisti persequi, alacriter contende. HER. Atqui tu nullam mihi permittis deligendi copiam: tam uehementer & uiolenter me urges, nisi omnium experimentum sumpsero. LVCI. Siquidem planè peritum esse oportet, ut ne quid interim dicam aliud. Quòd autem me uiolentũ dicis, uidêre mihi insontem & inculpabilẽ iuxta

ποιεῖτ' ἂν ἐπιτιᾶσθαι αὐτὸν, ἐγὼ δ' ἂν μὴ ἕτερός σοι λόγος συμμαχήσας ἀφῄρηται τῆς βίας, ἤδη ἀγόμενον, ἰδοὺ γέ τοι ἤδη τάδε πολλῷ βιαιότερα φαίη ἄν σοι ὁ λόγος, σὺ δ' ἐκείνων παρεὶς, ἐμὲ ἴσως ἐπιτιάσῃ. Ερ. τὰ ποῖα; δεινὰ μάζω γάρ, εἴ τι ἀῤῥητον παρελίλειπται αὐτῷ. Λυκ. οὐκ ἐκεῖνο ἔναι φησι, τὰ ταῦτα ἰδεῖν καὶ διεξελθεῖν ἅπ' αὐτῶν, ὡς ἔχειν ἤδη ἱλιάδα τὸ βέλτιστον; ἀλλ' ἔτι τὸ μιγίστου ἐπόλαυε. Ερμότ. τίνος τοῦτο; Λυκ. περιττοῦ τινος, ὦ θαυμάσιε, καὶ ὑπερφυοῦς πραγματικοῦς, καὶ νὴ ὀξέος, καὶ διανοίας ἀκριβοῦς καὶ ἀδιαπάστου, οἵ ἂν χρὴ ἄνευ τούτων περὶ τῶν τοιούτων διακρῖναι, ἃ μάτην ἂν ἅπαντα ἐσπουδάκοι εἶν. ἀποδοτέον δ' ἔμοιγε καὶ τῷ τοιούτῳ χρόνον ἐκ ὀλίγου, καὶ προβιβαστέον ἄνωθεν εἰς μέσον, ἀφεῖσθαι διαμέλλοντα, καὶ βραδύνοντα, ἕως ἂν ἅπαντα ἐπισκεψάμενος, καὶ ἐξετάσας ἀκριβῶς, ἐκλέξηται τὰ βέλτιστα. Ερ. ἀλλ' ἐκεῖνο ἔτι μοι λέγε, τί ἐστὶ τὸ ἐπιτιᾶσθαι αὐτὸν; Λυκ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω σοι λέγειν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἴσως ἂν ἔχοι, ὁ τὸν λόγον ἐπιτιώμενος.

iuxta poetam incusare. nisi dum altera tibi inuecta fuerit oratio pro te faciens, nunquam quod iam illatū est, auferetur à uiolentia. Ecce his multo etiā uehementiora tibi proponeret oratio, tu uerò illa omissa me fortasse incusares. HER. Qualia nam? demiror enim si quid etiamdū abstrusum illi relictum sit. LVC. Parū esse ait, neque sufficere omnia perspexisse, illaq; obiter perlustrasse, ut posis iam optimum eligere, uerùm adhuc opus esse re quapiā maxima. HER. Qua tandem? LVC. a Critico quopiā, ô admirande, excussoq; iudicio, mentecq; acuta & solerti, intelligētia insuper summa & acri, qualē esse sumopere necessarium est de rebus tantis iudicantem. Aut semel nequicquam uniuersa uisa sunt. quinetiā permultū temporis huic rei tribuendum esse confirmat, quod omnibus exactè & diligēter excutiēdis & indagandis sufficiat, omnibusq; in mediū propositis eligere oportere cūctantē, et

βραδιώντα, μᾶλλόν τε ἐπισκοπεῖν τα, μήτι ἡλικίαν τοῦ λέγοντος ἑκάστου, μήτι σχῆμα ἢ δόξαν ἰδὼν σοφίας ἀεὶ μέλον, ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἀρεοπαγίτας αὐτὸ πεποιῶντα, οἷς ἐμ νυκτὶ ἡγεῖ σκότῳ λιπαρῆσαι, ὡς μὴ ὁρᾶν τὸν λέγοντας, ἀλλ' εἰς τὰ λεγόμενα ἀποβλέπειν. ἡγεῖ τότ' ἤδη ἔξεσται σοι βιβάδην ἰόντι φιλοσοφεῖν. Ερμότ. μετὰ τὸν βίον φῄς. ἐν γὰρ τούτῳ, ἐδίσχυρε ἀνδρῶπων βίῳ ἐξαρκίσειεν ἄν, ὡς ἔστι πάντων ἐπιδεῖν, ἡγεῖ ἕκαστον ἀκριβῶς ἐπιδεῖν, ἡγεῖ ἔστι λόντα κρῖναι, ἡγεῖ κρίναντα ἐπιδεῖξαι, ἢ ἐπόμενον φιλοσοφῆσαι· μόνως ἡγεῖ δὲ ἅπως ἀριδήλως φῄς τἀληθές, ἄλλως δὲ ὄ. Λυκῖν. ὀκνῶ γάρ σοι εἰπεῖν, ὦ Ερμότιμε, ὅτι ἐμοὶ δοκοῦμεν ἐπιδεῖν τί πω ἡμεῖς, ἀλλ' ἔτι μοι δοκεῖν ἐπιδεῖν ἡμᾶς αὐτοὺς, οἰόμενοι μέν τι ἀνευρηκέναι βέβαιον, ἀνεύροντες δὲ οὐδέν,

tardantem: nullo modo autem diſſerentis annos ſpectandos eſſe, neque habitum ſuſpiciendum, neque opinionem ſapientiæ reuereri oportere, ſed in more Areopagitarum cuncta eſſe facienda, quibus mos eſt noctu & in tenebris cognoſcendis cauſis dare operam, ut non in dicētes, ſed in ea quæ dicuntur, defigant oculos. Ad hunc quidem modum tibi eligenti promptum erit philoſophari. HERMO. Iuxta uitæ rationem tu dicis. ex his enim quæ dixiſti, nullum hominis uita ſatis longa eſſe poteſt ut omnia percurrat, & unumquodq; non oſcitanter perſpiciat, perſpectáque iudicet, iamq; iudicata eligat, delectuq; habito philoſophetur. Hac enim ſola ratione uerum inueniri poſſe contendis, alioqui nequaquam. LVCIAN. Vereor ad te dicere, ô Hermotime, ne hoc quidem ſatis eſſe, uerùm adhuc mihi uidemur noſmetipſos fallere, exiſtimantes aliquid certi & firmi nobis inuentū eſſe, cū tamē nihil inuenerimus: quemadmodum

ἔσπερ οἱ ἁλιεύοντες, πολλάκις καθίεντες τὰ δίκτυα, καὶ βάρος τινὸς αἰσθόμενοι, αὐτὰ μὲν ἕλκουσιν ἰσχυρῶς παμπόλλης γε περιβεβλημένα ἐλπίζοντες, ἅτε ἰχθυαλοῦς πάμπολυν ἀνασπῶντες, ὃ δὲ καὶ τις αὐαφαίνεται αὐτοῖς, ὃ πρόμιον ψάμμου σωρὸς γεμίσιον. σκέψαι, μὴ καὶ ἡμᾶς τι τοιοῦτον αὐτοσπάραγμα λάβῃ. Ερμ. ἐμανθάνω τί σοι τὰ δίκτυα τῶνδε βούλεται· ἀτυχῶς γάρ μοι προβέβλεπε αὐτοῖς. Λυσ. ἐκεῖνο πάσχω μὲν ἀγνοῶ· σοὶ δὲ ἴσως γάρ εἴδεα τάδε, ὦ πάτερ, ἔλεγε. ἐγὼ γάρ, πάνυ ἐφ' ἅπασιν ἐλπίδος παρώμην, καὶ τοῦτο πράσσωμεν, ἔφη τοτε, ἐκεῖνο δὲ τοῦτο δίκαιον ἴσως δοκεῖ νομίζω, εἴ τις ἐξ αὐτῶν ἔχει τὸ ζητούμενον, ὃ πάντες ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν. Ερμῆ. τί φῄς; ἐκεῖ τούτων τις πάντως ἔχει;

admodum hoc ipsum non raro usu uenire solet piscatoribus, qui cum in capturam retia eiecerint, & aliquid graue ac ponderosum senserint, attrahunt rete, sperantes piscium copiosam multitudinem conclusam esse. deinde postquam attrahendo nimiū delassati fuerint, aut ingens lapis, aut uas aliquod arena refertum, præter spem illis apparet. Proinde etiam atque etiam tibi considerandum est, ne & nos tale quippiam subtraxerimus. HERM. Non intelligo quid sibi ista uelint retia, plane tamen ipsa me irretitū inuoluis. LVCIA. Proinde ego te rursum extricare conabor. Neque enim mihi dubiū est peritia natandi te præcellere, si quis etiam alius. Etenim ego, etsi ad uniuersos uenerimus experimenti sumendi gratia, & illud aliquando fecerimus, nondum tamen planum & certum esse existimo, penes quem illorum, illud quod quærimus, delitescat. Possibile enim est, ut eius omnes in totū ignari sint. HERMOT. Quid ais? an opinaris penes nullum illorum esse?

Λυ. ἄλλου. ἢ σοὶ ἀδύνατον δοκεῖ πάντας ψεύδεσθαι, τὸ δ' ἀληθὲς ἄλλο τι εἶναι, πρὸς μηδενὸς αὐτῶν πω φρυμένου; Ερμ. πῶς εἰπεῖν τις; Λυκίν. ἴσως. ἴσως γὰρ ὁ μηδ' ἑπτὰς ἀριθμὸς ἡμῖν, ἐὰν νοσῇ. οἷον πυάμους τις ἔχοι ἐν τῷ χειρὶ λαβών, ἔπειτα ἐρωτῴη, πόσοι εἰσὶν οἱ πύαμοι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῷ· οἱ δ' ἀπάντων, ὁ μὲν εἴκοσι, ὁ δὲ τριάκοντα λέγοιεν, ὁ δέ τις μηχανῇ πεντηκοντάδα, ἐγὼ ὅλως, ἄλλος δ' ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν, ἐνδέχεται μέν τοι καὶ τύχῃ τινὶ ἀληθεύσαι, ἢ γάρ; Ερμ. ναί. Λυκ. ἐμοὶ μὲν δὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἅπαντας ἄλλον ἄλλος ἀριθμὸς ἁπάν, τοὺς ψευδεῖς, ἐγὼ δὲ ὄντας, μηδένα αὐτῶν φάναι, ὅτι εἴκοσιν ὁ ἀνὴρ πυάμους ἔχει. ἢ τί φῄς; Ερμότ. ὀρθῶς ἀδύνατον. Λυκ.

LVC. Incertum est. Nũquid non uidetur tibi fieri posse, ut mentiãtur omnes, ipsáq; ueritas alia quæpiam res sit, quæ penes nullum horum inueniri queat? HER. Quinam fieri poße credam? LVC. Ad hunc modum: sit enim nobis certus aliquis numerus ex compoßito constitutus, nempe uiginti. Iam si quis uiginti fabas in manũ sumeret, & ea clausa decẽ quoßpiãinterrogaret, quótnam fabas in manu sua conclusas haberet: illi autem dicti coniectura, hic quidem septem, ille triginta, alter uerò decem aut quindecim, prorsusq; alius alium numerum diuinaret: poßibile enim est aliquem fortefortunà uerum dicere: an non uerisimile tibi uidetur? HER. Sanè. LVC. Ergo ne hoc quidem factu inpoßibile credendum est, ut omnes ex æquo alius alium numerum dicat, falsum tamen, & à quo longè lateq; absit certus ille numerus, adeò ut nullus ex illis dicat uirum in manu sua habere uiginti fabas. Quid autem tu ad ista respondes? HERMOTIM. Fieri poße. LV.

Non

κατὰ ταῦτα τείνων ἅπαντες μὴ οἱ φιλοσοφοῦντες τὴν εὐδαιμονίαν ζητῆσιν ὑποῖόν τί ὄντι, καὶ λέγουσιν ἄλλο ἄλλο τι αὐτὴν εἶναι, ὁ μὲν ἡδονὴν, ὁ δὲ τὸ καλὸν, ὁ δὲ, ὅσα ἕτεροί φασι πρὸς αὐτῆς. εἰκὸς μὲν ἦν τούτων ἕν τι εἶναι τὸ σὺν λογισμῷ. ἐκ ἀπείκος δὲ, καὶ ἄλλο τι παρὰ αὐτὰ πάντα, καὶ ἰσίαν μὴν ἡμᾶς αὐτάπαλιν, ἃ ἐγχρῶν, πρὶν τὴν ἀρχὴν ὑρᾶν, ἐπανάγεσθαι πρὸς τὸ τέλος. δεῖ δ', οἶμαι, πρότερον φανερὸν γενέσθαι, ὅτι ἔνεστι ταληθὲς, καὶ πάντως ἔχει τις αὐτὸ ἐκ τῶν φιλοσοφούντων, εἶτα μετὰ τοῦτο, τὸ ἐξῆς αὐ τῷ ζητεῖσθαι ὥραῖον ἔσται. Ερ. ὅτι, ὦ Λυκῖνε, τοῦτο φῂς, ὅτι ἐκ' αὐδιὰ πάσης φιλοσοφίας χωρήσομεν, ἐπὶ τότε πάντως ἕξομεν ταληθὲς ὑρᾶν. Λυκῖν. μὰ ἐμὲ, ὦ γαθὲ, ὄρμα, ἀλλὰ τὸν λόγον αὖδις αὐτὸν, καὶ

Non alia ratione quotquot philosophantur, felicitatem quærere insistunt, cuiusmodinam tandem res sit, planéq; alius aliud quiddã esse somniando confirmat: hic quidem uoluptatem, ille honestum: alius alia quapiã de illa comminiscitur. Consentaneum aũt est, unum quiddam ex illis esse felicitatem. Contrà uerisimile est, præter hæc omnia aliud quiddam esse. Ac nos planè uidemur conuerso rerum ordine, secus quam oportet, ante inuentum prinicpium ad finem festinare. Oportebat aũt prius, ut mea fert opinio, manifestum esse, ueritatem esse cognitam, essetq; ex philosophantiũ numero aliquem, qui eandem certò cognorit. Deinde primũ quærere, cui potissimùm fides adhibenda sit. HER. Ergo ea ista dicis, Luciane, quòd etsi omnem philosophiam excusserimus, nunquam tamen facultatem nobis parabimus ueritatem inueniendi. LVCIA. Quid me interrogas, ô bone? quin potius istum sermonem exquiris?

ηχὶ ἴσως αὖ ἀπειρήσεταί σοι, ὅτι οὐδὲν πω, ἵνα αὖ ἄλλων ᾖ, ἀλλ' ἢν τι τούτων ὄφελον, ὧν οὗτοι ἀκηκοασιν. Ερμότ. ἀλλ' οὐκ ἄρα, ὡς ὦν σὺ φῂς, ἀνυβρίσομεν, ἀλλὰ δεῖ σε ἡμᾶς ἀπολιπεῖν τινὰ βίον ἕξειν, ἀποστάντας τῆ φιλοσοφίᾳ. Λυκ. τοῦτο ξυμβαίνει γε, ὡς ὦν φῂς, ἀδύνατον ἀνθρωπον φιλοσοφοῦσαν, καὶ σύνηθες τοῖς ἀνθρώποις γίγνεσθαι· ἀξιοῖς γὰρ τὸν φιλοσοφήσοντα μέλλοντα, ὀλίγου πρώτου φιλοσοφίας τὸν ἀρίστου, ἢ δ' ἄριστος ἔτυ σοι ἐλέσθαι μόνος ἀκριβὲς αὖ γενέσθαι, ἀλλὰ πάσης φιλοσοφίας χωρήσαντος, ἐλαίμιδα τῶν ἀληθεστάτων. ἔπειτα λογιζόμενος ἐτῶν ἀριθμὸν, ὁπόσον ἑκάστη ἱκανὸς ὄφειν, τὸν μὲν ἐξεπιστῆσθαι, ἀπομπιώσων τὸ πρᾶγμα ἐς γρηὶς ἄλλας, ὡς ἐπιτηδειότερον γένοιτο τὰλλοῖς τὸ ἑκάστου βίου. τοσούτων ᾖ, ηχὶ

& fortasse respondebit tibi, nunquam hoc fore, quoad incertum fuerit, num unũ quiddam illorum sit de quibus illi uerba faciũt. HER. Proinde nunquam, ut tu contẽdis, philosophiæ dabimus operam: sed necessarium omnino esse uideo, ea abdicata priuatam quandam uitã cum uulgo nos agere. LV. Illud quidem accidit quod dicis, philosophari promptũ non esse, estq; ei qui quidem homo sit, ineuitabile. Iubes enim, ut is qui philosophiæ operam daturus sit, statim initiò optimam quanq; deligat. Ipsius autem delectus habẽdi ratio in hoc solo accuratè tibi uidetur consistere, si tota philosophia perlustrata elegerimus quam uerissimam. Deinde numerum quoque annorum cõputando, quantus unicuique perscrutandæ satis est, longè latèq; excidisti omni ex parte frustratus, ipsum negocium producẽs atq; reijciens in aliud seculum, ita ut ipsa ueritas uniuscuiusq; uitæ ultra præstitutum tempus uix deprehendi queat.

Postremò

περὶ τοῦτο αὐτὸ ἀν ἀσφαλέστερον ἀποφαίνοις, ἄδηλον εἶναι λέγων, εἴ τι σύρηται πρὸς τῶν φιλοσόφων πάλαι τἀληθὲς, εἰ τι περὶ μή. σὺ δ' ὅπως Ερμότιμε μάθωμεν ἂν ἐπομοσάμενος ἀπᾶν ὅ τι σύρηται πρὸς αὐτῶν; ἐγὼ μὲν ἂν ἂν ἡμόσαμι. καί τοι πόσα ἄλλα παρεῖδον ἐκεῖν σοι, βεβιασάσης μὲ πρᾶς περὶ αὐτὰ διόμνυσθαι; Ερ. τὰ ποῖα; Λυκ. ἂν ἀκούοις τῶν Στωϊκῶν ἢ Επικουρείων ἢ Πλατωνικῶν εἶναι φασκόντων, τοὺς μὲν ἀδήλους τοὺς λόγους ἁπάντων, τοὺς δὲ μὴ, καί τοι τά γε ἄλλα πάνυ ἀξιοπίστους ὄντας; Ερμότ. ἀληθῆ ταῦτα. Λυκ. τὸ τοίνυν διακρίνειν τοὺς ἀδήλους, περὶ διαγνῶναι ἀπὸ τῶν ἐν ἀδήλῳ μὴ, φασκόντων δὲ, ἅ σοι δοκῇ πάντων ὀρθῶς ἔχειν; Ερ. νὴ μάλα. Λυ. δώσει τοίνυν σοι, ἃ μέλλει Στωϊκῶν τὸ ἄριστον ἔσεσθαι, ἀ

Postremò ne hoc quidem ut ambiguum unquam perpendisti, cum incertum esse dicas, num à philosophis iam olim inuenta sit ueritas, nec ne. Cæterùm tu, Hermotime, poßesne iureiurãdo interposito confirmare ab illis inuentam esse? Ego quidem nequaquam iurare uelim. Non illibenter uerò & alia multa tacens prætergredior, quæ & ipsa indagatione non indiligenti discutienda forent. HERMO. Qualiánam sunt illa? LVCIA. Nónne audis Stoicos aut Epicureos aut Platonicos dicentes esse partim quidem qui teneant omniũ rerum rationes: partim uerò illarum prorsus esse rudes & imperitos, ex quibus permulti sunt fide longè spectatißima? HERMO. Vera sunt hæc. LV. Proinde discernere peritos ab imperitis, semet tamen peritos perhibentibus, nónne res tibi uidetur plena laboris & negocij? HERM. Ita profectò. LVCIA. Oportebit itaque te, si uolueris Stoicorum optimum cognoscere, tametsi

καὶ μὴ ἐπὶ πάντας, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς πλείστους αὐτῶν δεδιέναι, καὶ παραβῶσι, καὶ τὸν ἀμείνω προτιμᾶσθαι διδάσκαλον, γυμνασάμενόν γε πρότερον, καὶ κριτικὸν τῶν παίδων λύσαμεν πορισάμενον, ὡς μή τις λάθῃ ὁ χείρων προκριθείς. καὶ σὺ καὶ πρὸς τοῦτο ἅπαν ἐσον δὲ τῷ χρόνῳ, ὃν ἐκεῖνος παρῆκας, διάτεινε μὴ σὺ ἀγοναπτήσῃς, καίτοι τόγε μέγιστόν τι ἅμα, καὶ ἀναγκαιότατον ἐν τοῖς τοιούτοις, λέγω δὲ τοῖς ἀδήλοις τε καὶ ἀμφιβόλοις, ἵν' τοῦτό σοι εἴπω, δίμαι. καὶ μόνῳ σοι αὖθ' τε πιστεῦ καὶ βέβαιον ἐλπὶς ἐδὲ τῶν ἀλλοδαπῶν τι καὶ σύμφυτον αὐτῇς, ἄλλα δὲ ὀλίγ' ὑποτοπῶ, ᾗ τὲ κρίνειν διώκασθαι, καὶ χαρίζεσθαι τῶν ἀληθῶν τὰ ψευδῆ, καὶ ὑπὲρ χεῖρα σοι καὶ παρὰ τοὺς ἀφηγουμένους διαγιγνώσκειν ἅ, τι λήμμα καὶ ἀπίβολα, καὶ ἃ παρακινομμένα,

tametsi non ad omnes, ad plurimos tamen illorum accedere, eorundemq; periculum facere, meliorēq; præceptorem præstituere, qui prius multis sit exercitatus, quiq; censoria quadam eligendorum præceptorum facultate animum tuum imbuat ne uidelicet tibi imponat, deterior per electionem cæteris præpositus. Atqui hoc tibi quoq; considerandum uenit, quātum hoc requirat temporis, quod ego de industria prætermisi, ueritus ne tu meis uerbis stomacharere. Et sane quod maximum iuxtà ac summopere necessarium est, in talibus puta rebus hisce dubijs & ambiguis unū illud esse opinor. Insuper sola fides & spes non fallax & incōstans tibi relicta est ueritatis, eiusq; inuentionis consequendæ alioqui nihil aliud, quàm ut discernere queas & seiungere à ueris quæ falsa sunt, utq; posiis in morem argentariorū discernere ea quæ proba sunt, & non adulterina, à fucatis & factitijs.

Hano

ηχὴ ἔπεστι τοιαύτην τινὰ δύναμιν καὶ τέχνην παρεισάμενον, ἅπας ἔσῃ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένων, ἐὰν μὴ μόνον ἴδῃς, ὡς οὐδὲν κωλύσει σε τῆς ῥᾳστώνης ἀπολαύειν ὑφ' ἑκάστου, ἄλλῳ προσεσχηκότι ἀκολουθεῖν, ὥσπερ τὰ πρόβατα. μᾶλλον δὲ τῷ ἐπιβραβεύοντι ὅλως τοιοῦτόν τι ἴσον, ἐφ' ὅ, τι ἂν μέρος ἕλκύσῃ σέ τις, ἅπερ τῷ λακτίζοντι ἀγόμενος, ἐὰν μὴ Διὸς κάλαμόν τινα, ἵν' ἔχῃ παραποταμίαν πτερυκότι, καὶ πρὸς ταῦτα τὸ πνεῦμα κατασπομένου, κἂν μικρά τις αὔρα διαφήσασα, διασαλεύσῃ αὐτόν. ὡς ἔγ' τινα σύριγγα διὰ σκελοῦ, ὃν ἀποδείξεως πρός, καὶ σὺ τῶν ἀμφισβητουμένων διαπρίσεως, τέχνην τινὰ ἐκκαλοῦς, διδάξει σε, παύσῃ διαλαλῶν πράγματα ἔχων· αὐτίκα γὰρ σοι τὸ βέλτιστον φανεῖται, καὶ τάλαντος ὑπαχθὲν τῇ ἀπο-

Hanc inquam facultatem & artem consequutus, conferre te potes ad suprà dictorum perpensionem: sin minus, planè tibi persuasum esto, nihil obstaculo esse quò minus ab unoquoque nare (quod aiunt) traharis, aut prælatum & florescentem oliuæ ramum te sequi, perinde ut oues. Magis autem aquæ cuius in mensa usus est, assimilabere: in quamcunq; enim partem te quispiam traxerit summo digito, ducêris. aut per iocum arundini cuipiam fluuiali iuxta littus enatæ, ad quemcunque statum semet flectenti: & si tenuis & permodica quæpiam aura flauerit, illam illicò commouere solet. Non secus tecum quoque agetur præceptore quopiam inuento: qui si de demonstrationibus & rebus dubijs discernendis alicuius artis gnarus te docuerit, cessabis baudda hiè temetipsum onerare negocijs. Siquidè actutũ quod optũ est tibi comparebit, ipsaq; ueritas arte illa compẽdiaria & de-

ἀποδεικτικῆ ταύτῃ τέχνῃ, καὶ τὸ ψεῦδος ἐλεγχθήσεται, καὶ σὺ βεβαίως ἁλήθους καὶ κρίνας, φιλοσοφήσεις, καὶ τῶν ἀρίστου σὺν ἀσκήσει πεισόμενος, καὶ βιώσῃ μετ' αὐτῆς, ἅπαντα συλλήβδην ἔχων τὰ ἀγαθά. Ερμ. εὖγε, ὦ Λυκῖνε· παρακαλῶ γὰρ ταῦτ' ἀμείνω, καὶ ἐλπίδος ἐμπρᾶς ἐχόμενος λέγεις. καὶ ἡνιπάπιος, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν αὖθ' τις τοιοῦτος, διαγυμνασθεὶς τὰ διαπρεπτικὰς ποιήσων ἡμᾶς, καὶ τὸ μίγιστον, ἀπαθεστάτους, ὡς τά γε μετὰ ταῦτα ῥᾴδια ἅπαντα καὶ ἀπράγμονα, καὶ ἐ πολλῆς διαβιβῶς λάμψας. κἀγὼ μὲν χάριν εἰδὼς σοι, ἐξευρόντι σώτομόν τινα τούτῳ ἡμῖν, καὶ ἀρίστῳ ὄντι. Λυ. κἀμὲ ἀλέγω χάριτος εὖ μοι ἀλέγειν ἀκότως· ἐλπὶς γάρ σοι ἐξευρηκέναι ἔδοξα & demonstratiua eruetur, neq; non mendaciũ deprehensum redarguetur: tuq; iam certo & cõstanti iudicio delectu habito philosophiæ perdiscendæ nauabis operã, atq; ter exoptatã felicitatem cõsequutus, cõuersationẽ cum illa sociabis iucund.simã, uniuersis bonis in totũ semel fruens et abundans. HER. Euge, ô Lucia ne, quanto iam præstantiora, & spem non mediocrẽ ostendentia, quàm dudũ dixisti! Estq; nobis omnino, ut par esse uidetur, eiusmodi uir quispiam studioſe cõquirendus, cuius opera earũ rerũ cognitionẽ & iudiciũ nobis paremus, & quod maximũ est, infallibilẽ demõstrationẽ. Hoc pacto cõfido fore cætera deinceps comprehensu facilia, nec nimium operosa aut laboriosa futura, quæque non multum sint requisitura exercitij. Atque ego quidem magnas tibi iam habeo gratias, propterea quod nobis tandem compendiariam quandam & optimam uiam inueneris. LVCI. Atqui iure optimo nullæ mihi abs te habendæ sunt gratiæ. neq; enim quicquã meo labore inuentum tibi demonstraui, quo

ἔμε, ὡς ἐγγυτέρω σε ποιήσειν τ ἀληθείας· τὸ δ᾽ ὅλον πολλῷ πορρωτέρω γεγόναμεν, ἢ πρότερον ἦμεν. οὐ κατὰ τὰς παροιμίας ξυμβέβηκε, πολλὰ μοχθήσαντες, ὁμοίως ἀμελεῖ. ΕΡ. πῶς τοῦτο φῄς; πάνυ γάρ τι λυπηρόν τι καὶ ἀνύσιλπι ὄρᾳν ἔοικας. ΛΥ. ἔστι, ὦ ἑτᾶρε, καὶ σύμμαχόν τινα ἀλίνδα τι ἀποδέδειχεν, οὐ ἄλλον διδάξειν, οὐδὲ αὐτίκα, οἶμαι, ποιήσομεν αὐτῷ, ἀλλά τινα ζητήσομεν τ κρίναι δυνάμενον, ἃ ἀληθῆ ἐ αὖθ᾽ ἡμῖν λέγει· καὶ γὰρ τάττ᾽ οὐκ ἀρέσκομεν, ἄλλον ἴσμεν, ἐ ὃ ἐπαγγέλλεται ἔτος οἶδε διαγιγνώσκειν τ ὀρθῶς κρινόντα, ἢ μὴ· καὶ ἴσως αὖ αὖθις τοῦτον ἄλλα ἀδιγνώμονα, οἶμαι, ἀῦ. ἡμῖς γὰρ πόλλ᾽ ἂν ἐθέλοιμεν διαπρίνειν τὸν ἄριστα κρίνειν δυνάμενον· ὁρᾷς ὅπως ἔχει τὸ ἀπορεῖν;

quo spē tibi firmiorē, aut ei te uiciniorē fecisse: sed multo magis ab omni spe remoti excidimus, quàm antè fueramus. Ac prorsus iuxta uulgò iactatū prouerbiū nobis scīū agitur: Cum multū laborauerimus, in eodem loco sumus. HER. Quorsum istuc, Luciane? Videre quidā supra modū triste et admirandū dicere. LV. Quoniā, ô amice, tametsi inuētum nobis fuerit is qui polliceatur se quādā scire demōstratione certā & infallibilē, seq; docturū alium: nō statim propterea, ut opinor, illi fidē habebimus, sed aliū alio quē quærere conabimur, q iudicio exactè habito discernere ualeat, num uir ille uera polliceatur. Iam ubi etiā illū ex sententia nacti erimus, nihilo secus tamen etiamdum incerti erimus, num ille quem ad cognoscendum adsciuimus, probè cognoscere posſit rectè iudicantem, necne, & sic iterum deinceps ad priorē alio ad cognoscēdū apposito nobis opus erit: nos enim undenam tāta præditi intelligētia, sciremus discernere eū q optimorū iudicium habere posſit? Vidēsne quousq; protēdatur, & quàm

καὶ ὡς ἀπίστων γίγνεται, φλυκτίδι, καὶ καταληφθῆναι μὲν δυσχερῶς, ἐπειὰν τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς, ἐπόσας εἶδον τι διορίσειεν, ἀμφισβητουμένας ὄψει, καὶ μηδὲν ἧττον βεβαιοῖ· αἱ γὰρ πλεῖσται αὐτῶν, ἐπὶ ἄλλων ἀμφισβητουμένων πέφυκεν ἡμᾶς βιάζουσι πιστεύειν, αἱ δὲ τῶν πάνυ προδήλοις τὰ ἀφανέστατα συνάπτουσαι, ἐδὲν αὐτοῖς κοινωνοῦντα, ἀποδείξεις αὐτῶν εἶναι φάσκουσιν, ὥστε δ' ἄν τις οἴοιτο ἀποδείξειν εἶναι θεὸς, ὁπόταν βωμοὶ αὐτῷ ὦσιν φανερῶς. ὅτι, ὦ Ἑρμότιμε, οὐκ οἶδ' ὅπως, καθάπερ οἱ ἐν μύλῳ θορυβῶ, ὧδε τῶν αὐτῶν ἀρχὴν καὶ ἀπορίαν ἐπανειλήφαμεν. θαυμάζω, ἔφ. οὐδέ με ἀγάσω, ὦ Λυκῖνε, εἴθε ῥᾳδίας μοι τὰ θεοσεβῆ ἀποφήνας· καὶ ὡς ἔοικεν, ἀπολεῖταί μοι τὰ τοσαῦτα ἔτη,

& quàm immensum fiat, anxio & suspenso animo esse eum qui comprehendere nequeat? Quandoquidem ipsas quoq; demonstrationes, qualescunq; tandem inueneris, dubias & incertas esse comperies, nihil habentes in se firmitudinis. Plurimæ igitur ex ipsis per alias non minus dubias ad persuadendum nos certæ esse per uim adigentur. Aliæ autem rebus omnium confessu manifestis obscurissima conuingentes, & ne tantillum quidem cum illis participantia, illorum tamen demonstrationes esse perhibentur: ueluti si quis contenderet ita demonstrari posse Deos esse, quòd in illorum cultum & honorē aræ passim constructæ cernerentur. Proinde, ô Hermotime, nescio quónam modo, quemadmodum ij qui in circulo currunt, ad ipsius initij carceres, & omnium rerum desperationem deuenimus. HERM. Quàm insigni me afficis iniuria, Luciane, χcum pro thesauro non nisi carbones mihi exhibeas? Et quēadmodū ueri simile esse uidetur, tot anni quos studijs philosophiæ impēdi, mihi planè sine fru

ctu

ἔτι, καὶ ἐ κάματος ἢ πολὺς πλοῦς· ἀλλ', ὦ Ἑρμότιμε, πολὺ ἐλαττόν ἐστιν ἢ ὑπονοεῖς ὅτι ὁ μόχθος ἐξω μέλλει τῶν ἰδίων ἀγαθῶν ἀπολεῖν τινα; ἀλλὰ πολὺ πλείω, ὡς ἐν σοὶ εἰπεῖν, περὶ ἑνὸς σπάσας μάχονται οἱ φιλόσοφοι πολλοί. ἢ τίς ἂν δύναιτο λίθος ἢ ξύλον ἀναίσθητον χορῦσαι, ἢν ἐμοὶ; ὅπερ ἀδύνατον ἢ αὐτὸς λέγεις ἀνάγκη. νῦν δὲ ὑμεῖν μοι δοκοῦσι ποιεῖν, ὥσπερ ἔ τις δὰ μύνοι, μὴ αὐτίωτο τὴν τύχην, ὅτι μὴ δύναιτο αὐτὴν ὃν τ' ἐρανὸν, ἢ ὅτι μὴ βύθιον ἐπὶ βάθος ἐς τὴν θάλατταν, ἀπὸ Σικελίας ὃν Κύπρον ἀναδύσεσθαι, ἢ ὅτι μὴ ἀρθεὶς πτέρυξιν, αὐθημερὸν ἀπὸ τῆ Ἑλλάδος ἐς Ἰνδοὺς πτᾶσθαι. τὸ δ' αἴτιον τ' λύπης, ὅτι ἐλπίσας, οἶμαι, ἢ ἴσως τοιοῦτόν τι λόγον ἔχον, ἢ αὐτὸς ἑαυτῷ ἀναπλάσας, ἐ πρόσω ἤγε-

ctu periere: insuper etiam labor ille & sudor immodicus nequicquam exhaustus est. LVC. Sedenim, ô Hermotime, multo minus animo perturbato discrucieberis, si cogitaueris te nõ solum rerum speratarum desiderio falli & frustrari, uerum omnes, ut habet prouerbium, de asini umbra disputantes philosophi. Aut, pŏ testne quispiam per hæc omnia quæ dixi, uagari & discurreret quod quidem nullo modo fieri posse iam ante ipse confessus es? Nunc autẽ non absimile quiddam mihi uidere facere, quàm si quis profundẽ do lachrymas fortunam culparet, quòd illi in cœlum non liceret conscendere, aut quòd non perinde ut monstra natantia mare ingressus à Sicilia natando apud Cyprum emergeret, aut quòd non in sublime sublatus remigio alarum, uno die è Græcia ad Indos usq; extremos peruolaret. Causa autem eius tristiciæ ea est, quòd sperauerit, ut opinor, aut uisum aliquando somnium eiusmodi, aut rem à seipso ita sibi confictam, cum parum

ἐγκάσας εἰ ἰφικτὰ σύγκεται, ηδὲ κατὰ τὴν αὐθρώπε φύσιν. ηδὲ δὲ ηδὲ σὶ, ὦ ἑταῖρε, πολλὰ ηδὲ θαυμαστὰ ἐνυπνιαζόντα νύκτας ὁ λίγας, ἀπὸ τῶν ὕπνε ἐκθορᾶν ἐπείσε, εἶτα ὀργίζη αὐτῷ, ἐπὶ μᾶλλον τὰς ὀφθαλμὰς ἀνοίγων. ηδὲ ἢ ὕπνον ὁ ῥᾳδίως ἀποστέμψας, ὑφ' ἡδονῆς, ὧν ἑώρας. πάσχεσι δ' αὐτὸ ηδὲ εἰ τὴν ηρὶ ὧν μαναρίων ἑαυτοῖς ἀναπλάττοντες, ὧν μεταξὺ πλουτοῦσιν αὐτοῖς, ηδὲ θησαυρὰς ἀνορύττοντες, ηδὲ βασιλεύοντες, ηδὲ τᾶλλα διαλαμπόμενοι. εἶσι πολλὰ ἐμβιὸς ἐκάνε ῥᾳδιεργᾶ, ὁ δ' ἐχὼ μεγαλόδωρ ἅπαντ, ἢ πρὸς ἀλλ ἀνατίλλεσθαι, ηδὲ πλουτεῖν δόλε τινὶ γενέσθαι, ηδὲ πολυτελείᾳ τὸ μέγιθ, ηδὲ ὅλα χρυσᾶ ὀρύσσειν. ὧν τοίνυν τοιαῦτα ἐννοοῦσιν αὐτοῖς, ὁ παῖς προσελθὼν, ὄρθριά τι τῶν

sub initium expenderit num ea in optatis habuerit quæ consequi poterat, neq; essent præter hominis naturam. Præcipuè uerò te, ô amice, multa & admiranda uersantem in somnijs, cum pupugisset ratio, è somno te exilire fecit: deinde in illam commotus exeanduisti, uixq; dum aperiens oculos, somnum non facilè discutiens præ uoluptate eorum quæ uidisti. Patiuntur idem tecum persæpe qui inanem quandam uoluptatem & euanidam sibi confingunt, cum interea sibi uidentur ampliter esse nummati, effodientes thesauros, regnãtes & dominantes, bene uiter, quantum ad omnia alia attinet, felicem uitam agentes: ω qualia perquàm multa Dea illa sine negocio operatur, nempe uotum existens liberale & magnificum, nulli rei quamlubet absurdæ contradicens, adeò ut si quis alatus fieri concupiscat, aut Colossæa mole esse conspicuus, aut optet montes prorsus aureos inuenire. Quòd si igitur hæc ab illis in animo uersantibus puer accedens postu-

laret

τῶν ἀναγκαίων, οἷον, ὅθεν ἀρὸ τινος ὠνητέον, ἢ ὅ, τι ἢ, φαγεῖν πρὸς τὸν ἀπαιτοῦντα τὴν οἰκίαν, ἐν πολλῇ πορφυρέοντα, ὅτως ἀγανακτήσειν, ὡς ὑπὸ τῆ ῥοιμδῷ καὶ παροχλήσαντα ἀφαιρεῖν ἅπαντα ἐκεῖνα πάγαθὰ, καὶ ὀλίγου δεῖν τὸν βίον τοῦ πανδὸς ἀποστερῆσαι. ἀλλὰ σὺ, ὦ φίλτατε, μὴ πάσθαι τὰ πρὸς ἐμὲ, ἢ σε διασωθῆναι ἀσυρίστοντα, καὶ πιπράμενον, καί τινας ἐνυπνίας ὑποφρυᾶς ἐνυσῆντα, καί τινας ἐλπίδας ἀνυφίστους ἐλπίζοντα, φίλε ὦν, ὁ πρεσβύτης ἀεὶ πάντὸς τοῦ βίου, ἐνόρνιθος ἀλλὰ μᾶλλον, ἀτὰρ ὀνείρου γε σμικρὸν, μετασκεύασόν δὲ, ἀξιῶ, πράττειν τι τῶν ἀναγκαίων, καὶ ἴσως παρέσται σοι ἐν τῷ λοιπῷ τοῦ βίου, καὶ πολλὰ ταῦτα φρονεῖν.

laret aliquid rerum neceſſariarum, uidelicet unde panis eſſet coemendus, aut quidnã reſponſi dandum ſit pro locatis ædibus penſionem flagitanti, qui multo iam tempore expectaſſet, adeò inflammantur iracundia, ac ſi ab interrogante & odioſe interturbante omnibus illis bonis uel cum puluiſculo ſint exuti atque diſpoliati, ac propemodũ pueri interpellantis naſum ſolent mordicus abripere. Veruntamẽ, ô amice, ne ad hunc modũ uelis quoq; erga me animatus eſſe, ſi te theſauros effodientem, & uolantem, cogitationesq; quaſpiam naturæ noſtræ non conſentaneas animo concipientem, ea ſperantẽ quæ nullo modo te cõſequi poſſe uideo, amicum tibi exiſtẽs, nõ patiar, aut permittã per omnẽ uitã nequicquã ſomnio iucundo fortaſſe illo & dulci, ſomnio tamen congredientem oblectari, cum uehementer cupiam te regreſſum ad ſanitatem agere quiddam quod magis ex uſu tuo eſſet, cúmque te emittere cogitem, ut reliquum ætatis quod ſupereſt, ad communes cum aliis uitæ actiones ſapientius inſtitutum componeres.

ἀπὰ, ἐρωτῶ σε πρῶτον, μὴ ἐπὶ τούτοις ἐξ ἀρχῆς τῶν ἱππο-
κενταύρων καὶ Χιμαιρῶν καὶ Γοργόνων διαφθορὰ, μὴ ὅσα ἄλλα, ἃ
ποιηταὶ, καὶ γραφεῖς, ἀλόγως ὁρῶντες, ἀσυμπλάτως ἐπιστεύ-
σαμεν, ὥστε γενόμενα πάσχειν, ὅτι γενέσθαι δυνάμενα, καὶ ὁ-
μοίως ἐνθουσιᾶν τοῖς ποιήμασιν καὶ κηλᾶσθαι ἐρῶντες,
ἃ ἀκούοντες τὰ τοιαῦτα, διὰ τὸ ξένα καὶ ἀλλόκοτα εἶναι. καὶ εἰ
δὲ μυθευτοῦ τινος ἀκούσας, ὡς ἔστι τις γυνὴ ὑπὲρ φύσιν
τὸ κάλλος, ὑπὲρ τὰς Χαρίτας αὐτάς, ἢ τῶν ἐραστῶν ἄναν,
μὴ πρότερον ἐξετάσας, εἰ ἀλη-
θῆ λέγει, καὶ εἰ ἔστι πω ἐπὶ γῆς
ἐκεῖθεν τοιαύτη, ὕβρεως ἂν
δοῦναι, εἰ μὴ φασι τὸν Μίδαν
καὶ ἐξ ὀνείρατος ὁρᾶσθαι τὸ
σκορόδου ἢ τὸ μάλιστά σοι πρὸς τὸ
ὄρθιον ἐπιτήδειον, καὶ τὸν ἀλ-
λον ἅπαντα ἐκεῖνον ἐκεῖθεν ἀδό-

Nam quod hactenus feciſti, & nunc facis, atq; etiã tecum uerſas in animo, nullo diſcrimine à fabuloſa Hippocentaurorum & Chimærarum Gorgonũq; narratione diſcerni poteſt. Præterea quæcũq; alia cùm à ſomnijs offeruntur, tum à poetis & pictoribus confinguntur, quæ neq; fuerint unquã, neque poſt unquã fieri poſſunt quib. tamẽ promiſcua vulgi multitudo credit, & non mediocri uoluptate iſta uidendo aut audiendo afficitur, quia peregrina ſunt, & auditu admiranda, nec paßim obuia. Et tu fabulatore quopiam audito, confirmante mulierem quandam eſſe ſupra modũ formoſam, quippe quæ ipſas Gratias pulchritudine ſuperet, quæque plane cœleſti quadã forma prædita ſit, nõ prius ad eui mẽ tuũ expẽdens nũ uera diceret, & num uſpiã gentiũ eſſe putanda ſit eiuſmodi tã amabilis formæ mulier, ſtatim eãdẽ miſerè deperires, quemadmodũ perbibent A Medeã ex ſolo ſomnio exarſiſſe in amorẽ Iaſonis. B Hoc autem quod maximè ad amorem te illexit, aliosq; quotquot eius ſimulachri deſiderio

μι ὄρῶσι, τοῦτο ὦ, ὡς γέμοι, desiderio inflammati sunt,
ἀπαίροντι φαίνεται, τὸ τὸν λέ- illud erat, ueluti mihi conie
γοντα ἐπάνω πρὸ τῆ γυναι- cturam facienti res appa-
κὸς, ἐπάπερ ὑπῆρξε τῆ πρῶ- ret, quòd is qui de muliere
του, ὅτι ἀλλοδὴ λέγει, ἀπέλυσα memorabat, posteaquam sta
ἐπάγειν. ὡς τοῦτο γὰρ ἐφάνη tim initio narrationis cre
μόνον, καὶ διὰ τοῦτο ἄλλην ἐπὶ ditum est uera dixisse, priori
μᾶς ἀρχὴς, ἐπάπερ ἀπαρ- orationi non aliena aut dis-
τίως πρώτως λαβὼν ἐφιλάνα- similia induxisse uideretur.
τε αὐτῶ, καὶ ἦγεν ὑπὸ τῶν ἀε- In hoc enim solùm attenti
γαπωμένων, ὀλίγον δεῖς ὄντος δε- estis, & per hoc nare uos
ήσας ἐλθ. ἐῤῥᾴδια γὰρ εἶναι trahit, posteaquam semel il
τὰ πατὰ ταῦτα, καὶ ἐλθὼς ὑ- li sub initium ansam suppe-
μῶν ἂν ἐπισφάλλοιτο ἀε- ditastis, uosq; ad dilectam
τῶν ἀσαφῆ, ἐξήπασεν ἐ ἀλη- perduxit, per eam quã præ-
θῆς ὄντ, καὶ ἐ μὴ ἐλαφ, παρ- dicebat rectam uiam. Nulla
ὼν ὃν ἐχρῆν ἀσυλλόγ, ἀλλ' ὀ- enim difficultate conficiun-
λοβόλει τοῖς τῶν πρωτοβουλί- tur & reliqua, ut ego qui-
ων ἴχνεσι, παθάπερ τὰ πρό- dem opinor, neq; quisquam
βατα πρὸς τὸν αὐτῶν ἡγέμο- ex uobis iuxta ingressum cõ
νον, ἄτοπον ἐπὶ τῆ ἀσάλῳ, καὶ uersus exquirebat num ue-
κατὰ τὴν ἀρχὴν, σβένν συ- rus sit, & an obliuione seu
ψάσθαι ἐπὸ ἀσυτασίαν. ὃ δὲ errore ductus eam uiam in
φημι, σαφέστερον ἂν μάθοις, gressum esset, quam deuitare
ὦ oportebat. Verùm ille ea-

rum qui præcesserunt sequendo insistit uestigijs, ueluti oues præcedentem pastorem aut arietem consequuntur, cum æquum fuerat statim in ingressu perpendere nunquid in eam uiam diuertendum fuerat. Illud autem quod dicturus sum, manifestius fortasse et facilius intelliges,

λύ τι τοιοῦτον ἕμπορον πρᾶ-
γμα ἐπιχειρήσειν αὐτῷ. λογιστὴς γάρ
τις καὶ τῶν μιγαλοτόλμων νέ-
ων ποιητὴς, ἢν γένηται ποτὲ
δεκάφαλος, καὶ ἑξάχειρ αὖθις
δρυμὸς, εἰ τὰ πρῶτον τοῦτο
τὸ ἀπραγμόνως ἀποδεξάμε-
νος ἐπιτάσας ἐπὶ πλεῖστον, ἀλλὰ
πιστεύσας, ὅτι οὐκ ἀπολοῦνται
αὖθις ἐπάγει καὶ τὰ λοιπά, ὅτι
καὶ ὀρθμιεῖς ἐκ τούτου. ἔχεις
ἐξ, καὶ ὅσα ἐξ, καὶ φηνὰς ἔβα
πέμα ἀφίει, καὶ ἐδίει διὰ ῥιπῆς
τοσμάτων, ἢ λαπάλης ῥιά-
πασα ἔχει, ἐχ ὅπως ἔκαστος
ἡμῶν δύνατ' ἐν ἀμφοτέραις χε-
σί· ἢ εἰ πολεμεῖν δεῖ, εἰ ῥᾴ-
στης χάριν, ἑκάστῳ πέλτας ἢ
γέρρον ἢ ἀσπίδα ἔχει, εἰ ῥᾴ-
δι, ἢ μὲν πέλτην πανοῦρ-
γον, ἢ δὲ λάγχην ἀφίει, ἢ δὲ
τῷ ξίφει ἐχρῆτο. καὶ τίς ἂν
οὖν ἀπιστήσειε ταῦτα λέγον-
τι

sit tale quiddam non absimile priori perspexeris. Quòd si enim quispiam ex poetis Herculea audacia nihil non affirmare audentibus, diceret olim fuisse tricipitē quendam, & senis manibus instructum hominem: iam si istum initiò ista non gratiam credenda susceperis, neque habita ratiõe discussis, num fidei consentanea dixerit, sed nihil cunctatus constanter credis ita se habere: pari ratione & reliqua inferet, uidelicet quòd etiã senos habuerit oculos, neque non senas auriculas, præterea quòd tres uoces semel pariter emiserit, quod que per tria ora cibũ sumpserit, quòd triginta digitos habuerit, non quemadmodum quisque nostrũm, decem in utrisque manibus. Tum quoties illi belligerandum erat, tres manus tenebant unaquæque aut peltam, aut parmam Persicam, aut clypeum: tres autem aliæ, illa quidem securim ancipitem ferebat, altera hastam uibrabat, tertia gladio utens depugnabat. Et quisnam hæc illi affirmanti fidem habere dedignabitur

να αὐτῷ· ἀνάλυσε γὰρ τῇ ἀρχῇ, περὶ ὧν ἔχομεν οὐδὲν σκέπειν ἔτι δεῖ. διαίτης, καὶ ὁ συγχωρήσας τι αὐτοῖς ἔχειν. διὸ δ' ἅπασι ἐναντία λέγειν, οὐδὲ ῥᾴδιον τὰ λοιπὰ, καὶ ὅ τι ποτὲ σύνεται, καὶ τὸ ἀντιφάσει αὐτοῖς ἐν ἔτι ῥᾳδίως, ἐπάρχειν ἀνάλυσα καὶ ὁμολογῆσαι ὧν τῇ συγχωρηθέσῃ ἀρχῇ, ἄπερ καὶ ὑμᾶς πάσχειν. ἐπεὶ γὰρ δὲ ὁρῶντες καὶ πρόδηλα μίαν, ἐν ἐξετάσαντες τὰ ἐν τῷ ἑξῆς λόγῳ, ὅπως ἡμῖν ἔχει, προχωρῶσι. ὑπὸ δὲ ἀπολυθίας ἀληθείας, ἐν ἐννοηθῶσι, εἰ πῶς γένοιτ' ἂν ἀνάλυδόν τι αὐτῷ, καὶ φθόνος ὑμεῖον δ' εἴ τις λέγει τὰ λίαν πίστει, ἐπὶ ἐναι, καὶ σὺ πεισθέσαι αὐτῷ, μὴ ἀριθμήσας ὑδὲ σοφοπεῖν, ἐπάρξει ἀναλαβὲ, ἔστι καὶ τρόπος πίστει, τοσαραπλάσια πάντως ὄν, καὶ μήκεις ἂν ἔτι ἰδιαίτερον,

bitur? ualde enim hæc omnia principio ſunt ſimilia & conſentanea, de quo ſtatim ſub initium conſiderandum fuerat, num iſta omnia citra contradictionem ſuſcipienda & concedenda erant, ita ſe conſtanter & pro certo habere. Porrò autem ſi ſemel illa conceſſeris, etiam cætera conſequuntur. Nec iam facile eſt illis fidem denegare, poſteaquam iſta à principio prius conceſſo non diſcrepant, ſed planè cum illo conueniunt, cuiuſmodi & uos patimini. Siquidē præ magnitudine amoris & alacritatis, nō expendētes ea quæ circa quenque ingreſſum uobis obijciuntur quo pacto cuncta ſe habent, ſubinde porrò progredimini, rerū conſequentiæ ductu protracti, parum aut nunquā in deliberationē ſumētes, num quod priori uidetur cōſentaneū, etiā falſum eſſe poſſit, uelut ſi quis diceret bis quinque ſeptem eſſe: & tu illi fide habita perſuaſus, apud te non numerares, hauddubiè cōſimili quoq; ratiōe inferet, ter quinq; eſſe quatuordecim, quod quidem faciet quouſque libuerit, aut ſibi uiſum fuerit:

ἐξ ἀρχῆς ὑπομιμνήσκω. καὶ γὰρ τοῦτο ἐν ἀρχῇ ἀλλόκοτά τινα αἰτήματα αἰτήσασα, καὶ συγχωρηθῆναι αὐτῇ ἐξαίσια, καὶ συγγνῶναι ἀμυάμβρα, συμβάντα τινὰ ἀμυρῶν, καὶ γραμμὰς ἀπλατεῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὧδέ σαθροῖς τοῖς θεμελίοις τούτοις οἰκοδομεῖ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἀξιοῖ ὡς ἀπόδα ξιν ἀληθῆ λέγειν, ἀπὸ ψευδῶν δὲ ἀρχῶν ὁρμωμένων. καίτοι τῶν τὰ τοίνυν καὶ ὑμᾶς δίκαιόν τὰς ἀρχὰς δὲ προαιρεῖσθαι ἐμάσθης, πιστεύειν τοῖς ἐξῆς, καὶ γνήσια δὲ ἀλλάδας αὐτῶν τὸ ἀπολυθέντα ὑγιᾶ δέναι, ψευδῆ ὄντα. ἔπειτα οἱ μὲν ὑμῶν ἀναπεπόνθασι τῶν ἰδίων, καὶ καταγνῶναι τῶν βεβασανισμένων· οἱ δὲ πᾶν εἰ ὄντες βεβασανισμένοι, ὑφί τι γρέοντες ἤδη γρήσεσθαι

qualia permulta admiranda illa Geometrica facilitate consueuit. Etenim illa ab his qui primùm eam artē exordiuntur, cum postulata quæpiam exotica & absurda efflagitet, eaq; ipsa sibi concedi cōtendat, nullo modo subsistere queūtia signa, nonnulla indiuisibilia, lineasq; quaspiam informes, aliaq; eius generis consimilia, eiusmodi fundamētis putridis substruit, uolēs ad demonstrationem faciendam uera adducere, tametsi à falsis facto initio artem exorsa diatur. Non secus uos quoq; unamquamq; sectam exorsi, cæteris quibusque deinceps sequentibus fidem habetis, ueritatis certam cognitionē illorum consequentiam, licet falsam, esse existimātes. Interea partim quidem uestrūm spebus nequicquam amplis & magnificis animo cōceptis immoriūtur antè aliquanto quàm ueritatē conspexerint, eosq; à quibus illis turpiter impositū est, nouerint: partim uerò tametsi sagaciter subodorati fuerint se miseris modis deceptos esse, serò tamen cū iam penè senio sint cōfecti,

piget

ἡμῶν αὐχηρίαν, αἰδούμενοι, ἀ λύσει τηλικοῦτοι αὐτὸς ὄντες ὁμολογήσαι ἂν ὅτι πράγματα παίδων ἔχοντες, ἠσχολήθησαν, ὡς τι ἠμελέσθαι τοῖς αὐτοῖς ὑπ' αἰσχύνης, μὴ ἐπαινέσαι τὰ παρόντα. καὶ ἐπόθους ἂν λάβωσιν, προφέρουσιν ὅτι τὰ αὐτὰ, ὡς ἂν μὴ μόνοι ὑπαπατηθέντες ὦσιν, ἀλλ' ἔχωσι παραμυθίαν, τῷ καὶ πολλοὺς καὶ ἄλλα τὰ ἡμέτερα παθεῖν αὐτοὺς. καὶ γὰρ ἂν πάνυ ἐρῶσιν, ὅτι ὧν ἐξαπατῶσιν, ἀν ἔτι συμνοεῖν, ὥσπερ καὶ, καὶ ὑπὲρ τῶν πολλῶν λοιδοροῦσιν, ἀλλὰ τιμῶσιν τὰ ἡμέτερα. ὧν οὖν ἔμ' ἐπόνησθε δίκαιος, ἀλλὰ τοῦτ' ἔφ' οἷς ἐπιτρόπτετε, ὁμοίως τοῖς ἄλλοις λέξουσιν. ὀλίγοι δ' ἂν πάνυ εὐτύχοις, τὰ αὐθράσως τολμῶσι λέγειν ὅτι ὑπατίωτα, καὶ

piget illos ab incœpto regredi, uerentes ne tanti nati cum sint, confiteri cogantur se puerilibus negocijs hactenus fuisse occupatos. Proinde pudore obstante in studijs semel cœptis perseuerant, ea immodicè collaudãtes & commendantes. Et quoscunq; persuadere pos-sunt, ad ea pertrahunt, ut non ipsi soli decepti uiuant, sed consolationem habeant ex his qui eadem fraude illecti, communibus cum illis malis conflictantur. Etenim & illud acutè perspexerũt, quòd si ueritatem semel ingenuè faterentur, fore ut nõ amplius uenerandi haberentur, quemadmodum in præsentia, neque supra plebei am sortem in illo precio æstimarentur: sed ne tantillũ quidẽ, ut prius, ullo honore habito honestè cõsultarent. Quare haudquaquã libenter ista fatẽdo cõmemorant, cum non sint nescij à quib. rebus sibi excidẽdum foret, et æquali cum alijs omnibus bonore & sorte fruendum. Vix enim fieri potest, ut in perquàm paucos illorum incidas, qui magnitudine animi præditi, se deceptos esse confirmare audeant,

καὶ τὰς ἄλλας ἀπορίπαν, τ ἐμοίων παρομόσαι. ἃ δ' ἂν τινι ταύτῃ ἐπιχειρεῖς, φιλαλήθη τι καὶ τὸν τοιοῦτον, καὶ χρυσὸν καὶ δίκαιον, καὶ ἀβλαβῆ, φιλόσοφον· ἐγὼ γὰρ ἁπλοῦν τινα καὶ τοῦτον μόνον τὸν ἀνθρωπον. τὸ δ' ἄλλοι, ἢ ἰδίᾳ ἀλλοῖος ἴσως εἶναι, φιλοῦσι δ' ἄλλοι, ὃ ἰδίᾳ τοῦτ' ἐστὶν ἀπειρόκλητον καὶ ἀκατάκλιτον, καὶ αὐτοχώνητον, ἢ τ προπεπαιδεῦσθαι βάλλεσθαι. καὶ τοι πρὸς τ Ἀδίκως, ἄκουσα μὲν, ἐμοὶ ἐφάνη, ἀκούσαμεν, αὐτῷ πιστεῦσαι τοῦτο, καὶ λάθοι τις ἐμὲ αὐτὸν, ὥσπερ τῶν πρὸ ἐνιαυτοῦ ἀκριβῶς ἐπιστάμενος. ἐπεὶ δ' ἐμοὶ ἢ τοῦτο φιλοσοφεῖν ἐφάνη εἶναι τ Σωκράτη, ἀλλ' οὐ μικρὸ διέτεινεν, ἰδιωμένη ἐρώτησιν αὐτὸν, καὶ ἀναγνῶναι ἄγειν, ἃ μάτην κάμνουσιν, ἐπίσης ἐρίζοντα αὐτοῖς. τὰς

alios q; ab inauſpicato inſtituto auertere, atq; deborta ri ſimilia tentare quæ ſtatuiſſent. Quòd ſi in eiuſmodi uirum unquam incideris, il lum ſanè ueritatis amantẽ, & uirum bonum, & iuſtũ, atq; etiam, ſi uis, philoſophũ compellato. Hunc enim ſo lum huius nominis compellatione dignum exiſtimauerim: cæteri uerò aut nihil de uero comperti habent, utcunque ſibi eius gnari & periti eſſe uideantur: aut ſi alio quid explorati habuerint, illud tamen præ paruitate animi, & pudore, & deſiderio, quo præ aliis in præclara hominũ opinione & præ cijs haberi concupiſcunt, òc cultant ſedulò. Et ſanè per Mineruam quæcunq; hactenus à me diſputata ſunt, miſſa faciamus hoc ipſo loco abiecta, & ſit ſempiterna quædã omniũ illorũ oblitio: qualẽ fuiſſe perhibẽt earũ rerũ quæ ſub Euclide duce Athenis pactæ ſunt. E Cæterũ ponam philoſophiã Stoicã præ omnib. alijs uerã et rectã eſſe, diſpiciamusq; nũ illã ullo modo queãt conſequi, aut num bi fruſtra laßitudine afficiantur malè locata opera, quicũq; eius cõſequendæ deſiderio capti ſunt. Etenim

μεῖζόν γε ὑποσχέσεως αὐτὸν ὄντα μεγάλας τινας, ἵνα σὺ δὴ καὶ πόσου ποτὲ ἄξιον τὸ ἀπέρατον ἐν δόξῃς· μόνους γὰρ τούτους πάντα συλλαβόντας ἔχειν τὰ τῷ ὄντι ἀγαθά. τὸ μετὰ ταῦτα δ' οὐ δεινὸν ἀδῆσαι, εἴ τινι ἐντυχόντας Στωϊκῷ τινὶ τῶν, καὶ Στωϊκῶν τῷ ἀκρῳ, οἵῳ μήτιν ὠφέλει, μήτ' ἐφ' ἡδονῆς καταπαῦσαι, μήτ' ὀργίζεσθαι, φθόνου δὲ κρείττονι, καὶ πλούτου καταφρονοῦντι, καὶ σωμάτων ἀδιαφόρως ἔχοντι, ἀπόνου χρὴ τὸν κανόνα εἶναι, καὶ γνώμονα τῶν κατὰ τὸν ἀρετὴν βίον. ὁ γὰρ καὶ κατὰ μηδόταιον ἐνδίων, ἀτιμίας· κἂν πάντα πλοῦτον ἔχῃ, ἃ δὲ τότε ἔχει, πάντων ἀθλιώτατος.

Epi.

nim promissiones magnificas, & illas quidem admirandas audio, uidelicet per omnia felices & beatos fore, quicunque ad summum philosophiæ fastigium unquam conscenderint. Solos enim illos omnibus bonis haudubiè semel potituros perhibent. Sedenim quod deinceps dicturus sum, tu me longè exactim scire potes, num unquam cum eiusmodi Stoico tibi commercium fuerit, atque inter Stoicos summo illo, nimirum quem nullus affectus animi ulla tristitiæ nebula perturbaret, quem nullæ uoluptatum illecebræ commouerent, qui non inflammatus iracundia aliquando in furorem erumperet, qui inuidiæ contagio non esset infectus, qui diuitiarum amore & desiderio non tangeretur, sed illas pro nihilo duceret: breuiter, qui per omnia felix esset: quam regulam & amussim certissimam esse oportet uitæ planè uirtuosæ. Etenim in quo uel minimũ quiddam desideratur, ille etiamdum imperfectus habendus est, tametsi cæteris omnibus abundet: hoc tamẽ cum consecutus non sit, nondũ exoptatæ & tãtopere quæsitæ felicitatis particeps dicẽdus est.

HER.

ἑρμῆ, ἀδικα τοιοῦτον ἄδον.
μν. σύγε, ὦ Ἑρμότιμε, ὅτι οὐ
φθόνῃ ἐκεῖν, εἰς τί γὰρ ἀπο-
βλέπων, φιλοσοφῶν, ὅταν ἐρῇς
μοῦτε τὸν δεδάσκαλον τὸν σὸν,
μήτε τὸν ἐκεῖνα, μήτε τὸν πρὸ
αὐτῶ, μηδ' ἂν εἰς δυνατὸν σοι
ἀναγάγῃς, μηδὲ ἐπὶ δέκατα ἀν-
ελθὼν ἀπεβῶς, κἀὶ ἐπὶ τῶτο ἀν
εὐδαίμονα γεγραμμένον; οὐδὲ
γὰρ ἂν ἐκεῖνο ὀρθῶς εἴποις, ὡς
ἀπέχει, κἂν πλησίον γένῃ τῆ
εὐδαιμονίας, ἐκεῖ ἐκεῖν ἴφι-
κῃ. ἐμοίμε γὰρ ἔξω τῆ ἐλεῖν ἐσο
μεῖν, κἀὶ ἐν τῷ πρόθύρῳ, ὁ, τι
περὶ τῶν θύραν ἔξω ἑστὼς,
κἀὶ ὁ πόρρω· διαλλάττοισιν δ'
ἂν, ἐτο μᾶλλον οὐτ᾽ ἀπέ-
στηκε, ὁρῶν ἐγγύθεν εἶναι ἐσ-
γατὰ. ἄτα, ἵνα πλησίον γέ-
νῃ τῆ εὐδαιμονίας (λόγου
γὰρ τοῦτ᾽ ἐστι) τοσαῦτα πο-
νῶν κατατρύχων σεαυτὸν, κἀὶ

HERMO. *Nullum quidem tale unquam me audisse, mihi sum conscius.* LVCIA. *Euge, Hermotime, quandoquidem iubens meum dictum non dixeris. ad quē ergo finem intentus, philosophiae perdiscendae impendis operam, cum neq; praeceptorem tuum, neq; illum, neque ullum alium ex prioribus, neq; si ad decem retrò secula descenderis, quenquā Stoicorum perfectè sapientem uideas, et per hoc quoque fuisse felicem? Neq; enim, ut opinor, hoc à te rectè dicetur, sufficere si quis saltem felicitati proximus fuerit, posteaquam nihil inde fructus & utilitatis capi posſit.* Z *Nihilo secus enim extra uiam sub dio diuersatur is qui iuxta ostium foris stat exclusus, quàm qui eminus adhuc labore itineris conficitur: nisi quòd uerisimile est illum non mediocri perturbatione discruciari, uidentem in propinquo ea quibus priuatus est. Deinde ut quamproximè etiam felicitatem accedas (illud enim tibi concedam) tanta laborando perfers, temetipsum miseris modis absumens & cōficiens, atq;*

καὶ παραλελαμπκὸς ὁ βίος ὁ τοσοῦτος, ἐν ἀνοιᾳ καὶ ἀμαθίᾳ καὶ ἀγρυπνίαις, πάντων ὑφορώντα, καὶ ἀσαῤῥῶς πονούμενον, ὡς φῄς, ἄλλα ἄπονον ἔτι τελάχιστον, ἵν' ὀγδοηκοντούτης γηράμενος. ἀλλ' εἰ τὸν ἰσχνὸν ὄντα σοι, ὅτι βιώσῃ τοσαῦτα, ὅμως ἐν τοῖς μυθίοις ἀνελπιστήσεις, ἢ μὴ μόνος εἶναι τοιοῦτος τοῦτο, καὶ ἀμήσειν ἀπόνως, ἢ πρὸς τὰ μάλα πολλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, καὶ ἀνύτορες πραγμάτων διάπονοι, ἢ κατειλαβον. ἀλλὰ καὶ κατάλαβε, εἰ δοκεῖ, καὶ ἴχνος ὅλον συλλαβὼν τὸ μὴν δὲ πρῶτον ἴχνος ὁρᾷς, τί ποτ' ἂν ἐν τοιούτοις ἀνάξιον δόξαις τῶν πόνων τῶν τοσούτων. ἴσως τοι δὲ πόσον τὸν λοιπὸν χρόνον ἀπολαύσεις αὐτῆς, γήρως

atque ita tantum ætatis pur
ſocordiam & ſupremam
negligentiam tibi elapſum
eſt, immenſo labore & vi-
gilijs multis attenuato, &
obſtipo capite in terrã de-
fixo. Quinetiam deintegrõ,
ut ais, alios viginti annos, ad
minimum laboribus teme-
ipſum exercebis, ut euadas
octogenarius. Quis autem
obſtricta fide ſponſor tibi
factus eſt, te certò tot annos
victurum? Nihilominus
tum eorum in numero habe
beris, qui felicitatis nondum
ſunt compotes: niſi tu ſolus
putes illud te conſtanter con
ſecuturum, & inſectando
captarum, quod ante te non
parum multi & boni, mul-
toq; uelocitate præſtantio-
res omnibus uiribus conſe-
ctantes comprehendere non potuerunt. H Sed eſto, ſi ui-
detur, te cõprehendiſſe, tamq; uotis tuis optata omnino con
tigiſſe: tamen omnium primum bonum illud cuiuſmo-
dinam ſit, non poſſum perſpicere, num tantis laboribus pro
illo conſequendo impenſis & exhauſtis dignum & con-
ueniens æſtimari debeat. Deinde non uideo quam il-
lo per reliquam ætatem iucũde & dulciter frui poſſis, tan-

tum nata

μὴν ὕλη, καὶ παντὸς ἁπτοῦ ἔξωρος ὢν, καὶ τὸν ἕτερον πόδα, φασὶν, ἐν τῇ σορῷ ἔχων· ἀ μή τι δὺ ἄλλον, ὦ γεν ναῖε, βίον προγυμνάσας σεαυτὸν, ὡς ἐς ἀπάνθρωπον ἐλθὼν, ἄμαυρον διαγάγοις, ἀλλὰ ἔμ τινα ῥᾴονα χρὴ βιοῦν, ἔμειον ὡς ἂ τις ἐς τοσοῦτον σκληράσοι πο, καὶ σύριττοι, ὡς ἀπαυθύσων ἄμαυρον, ἄχρις ἂν λάθῃ τὸ λιμοῦ διαφθαρέν. ἀλλὰ μὲν δὴ ἐπὶνί πω καταγινώσκω, οἶμαι, ὡς ὁ μὲν ἀρτὸν ἐν ἀγορᾷ λάπου ὠνούμενον, οἷον ἐν τῇ λίπαιᾳ πρώτιστον, καὶ σοφὸν καὶ εὐλαβῆ. ὑμᾶς δὲ (τὸ δὲ ὑμᾶς ὅταν εἴπω, τοὺς ἄκρους τῶν φιλοσοφούντων φημὶ) ἀφέντες ταῦτα ἅπαντα, καὶ πολλῷ, ῥιμάτια μόνον μανιᾶτε, καὶ συλλογισμὸς,

tum natu cum sis, quippe iam incuruatus senio, & ad omnem uoluptatem capiendam parum aptus & accommodus, iam capulo uicinus, & alterum pedem (quod aiunt) loculo insertum habens: nisi fortasse, ô generose Hermotime, ad aliam uitam uarijs laboribus temetipsum exerceas, ut in illam iam delatus uitam mollius et suauius, certior iam factus quemadmodum uita in posterum instituenda sit. ☉ Quod mihi perinde uidetur factum, atque si quis deambulationcula & exercitijs quibuspiam se præpararet atque instrueret, quò maiore cum uoluptate cœnaret, donec nescius præ fame necaretur. Cæterum nec hoc unquam mihi animaduertisse uidere, ut opinor, solidam uirtutem in actione consistere, uidelicet in recte & sapienter factis, & ijs quæ fiunt magno animo. 1 Vos autem, summi nempe philosophi, quos per uos quoties dixero innuere soleo, pose ea in his inuestigandis et faciendis parũ estis occupati, uos cuias quaspiã miseras cõsectãtes meditamini, cõnectẽtes syllogismos

ἀγῶσι μὲν, καὶ ἀπορίαις, καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ἐν τούτοις διαφθεῖρε, καὶ ἐς οὐδετέρᾳ ἐν αὐτοῖς, κἀλλίονι ὑμῖν δοκᾶ. ἀφ' ὧν, οἶμαι, καὶ τὸν διελόμενον τοιοῦτ' ἂν μᾶλλον γενέσθαι ἄνδρα, ἵνα μὴν πρεσβυτέραν ἐς ἀπορίαν καθίστασι, καὶ οἶδ' ὅτι, ὡς χρὴ ὁρᾶσθαι καὶ σοφίσασθαι καὶ παιανιεῖσθαι, καὶ ἐς ἄφατον ἐκπλαγῆναι, καὶ τὸν παρ' ὑμῖν ἀτιχῶς ἀφίστης (οὐ γὰρ δὴ ἐμοῦ γε περὶ τὰ ὄργα) περὶ τὸν φλαῦρον ἀσχολᾶσθαι, τὰ φύλλα καταχίστης ἀλλήλων ἐν ταῖς ὑμιλίαις. ἢ γὰρ ἄλλα τί ἐστιν, ἃ περᾴτιστι, ὦ Ἑρμότιμε, παίστις ἔνδον ἐς ἐσπέραν; ΕΡΜΟΤ. ἐπ, ἀλλὰ ταῦτα. ΛΥ. ἆ ἔγ' ἔχει καὶ ἐθῶς τοι φάτι, τὸν

logismos & perplexitates, atque in his maiorem uitæ partem sine fructu conteritis. At quicunque in commodè dicendi promptior fuerit et dexterior, huic uictoriæ palmam unanimi consensu defertis. Quo nomine, ut ego quidem opinor, etiam præceptor tum tantopere uobis est in admiratione & existimatione multa; uir quidem ætatis decrepitæ, quia suos assectas una secum sermonem sociantes, perplexis & captiosis quæstiunculis probè calleat inuoluere, tenens quid quærendum, & quo quisque pacto κ sophisticis nugis sit circumducendus, optimum nimirum doloſè & callidè agendi, inſq; non euitabiles laqueos eonjciendi magister exercitatissimus. Hoc planè nihil aliud esse confirmare ausim, quàm neglecto fructu circa corticem occupatos esse, adeò ut tantum folia in disputationibus uestris uicissim decutere uideamini. Aut fortasse alia quæpiam sunt, Hermotime quæ uos à summo mane ad uesperam usque facere oportet? HER. Non profectò, sed ea ipsa sunt quæ facilitare solemus. LV. An non igitur restò quis dicere,

νῶν σπιὰς ὑμᾶς διαφύγῃ, ἀλλ' ἐκπεφευγὼς τὸ σῶμα, ἢ τὸ θερμὸν τὸ σύφαρ, ἀμελήσαντας ἢ ἐλαφρῶς μᾶλλον δὲ τὸ ὅμοιον πεῖσον, ὥσπερ εἴ τις ἐς ὄλμον ὕδωρ λαμβάνων, ἐπὶ τῷ σιδηρῷ πλήσσοι, βραχίονα ἀναγκάζοι τις ἂν βαρύτερον διὰ τοῦτο; ἢ οὐδὲν ἧττον ἂν ἀποβαίη, φασὶ τὸν ὕδωρ πλήσαντα, ὕδωρ ὁμοίως τὸ ὕδωρ μεῖον; καὶ μοι δοκεῖς ἐντεῦθεν ἤδη ὑφηδαίσειν ἐπὶ βέλτιον· ἀφεὶς τὰ ἄλλα ἰσοπίνειν τῷ δεδιπνηκότι, ἕτοιμος ἐργάζου, ἵνα δὲ μισολόγος, ἵνα ᾖς φιλόνεως, ἵνα, καὶ φιλόδοξος, τὸ Δι', ὦ καὶ μὲ τοῖς πολλοῖς λοιδορῇ. Ερμ. τίσι γε; Λυκίν. ὦ Ερμότιμε, βέλτιον διαγόσομαι, ἢ πρώην ἤκουσα τοῦ φιλοσοφίας τινὸς λιγάντος, ἀνδρὸς πάνυ γεγηράκοτος, ὃν πάμπολλοι τῶν νέων ἐπὶ σοφίᾳ πλησιάζουσιν· ἅπαντ

uos relicto corpore solam umbram uenari? aut neglecto nuui serpentis tractu, salem exuuium cõsectari? Aut potius huic persimiles in agendo, qui infusam in mortarium aquam ferreo pistillo magno conatu tunderet, rem quampiam summopere conducibilem se facere existimans, ignarus tamen, etiam si humeros, ut aiunt, uerberando decutiat, tamen aquam quamlibet contusam, manere aquam? Permitte uero ut ego te deinceps liberè interrogem. dic mihi, nũ in uotis habeas excepta eruditione in cæteris omnibus, per omnia præceptori tuo esse similis: nempè ut ita sis ad iracundiam propensus, ita morosus, ita sordidus, ita contentiosus, deniq; in tantũ uoluptatibus deditus, tametsi per Iouem ita paucis esse uideatur? HERM. Quibus tandem? LVCI. Si placuerit, Hermotime, ea tibi commemorabo, quæ uirũ quempiam multa canicie infectum, super philosophia disserentẽ audiui, ad quem permulti iuuenes sapientiæ comparandæ gratia certatim cõmigrant. Cum enim à quodã ex discipulis mercedem

γὰρ παρά τινος τῶν μαθητῶν τὸν μισθὸν, ὁ γεωπότης, ἄγων ὑποβράδυνον εἶναι, καὶ ἐπιτρόθεσμον τὸ ὀφλήματος, ὃν ἔδει πρὸ ἑπτάδος ἡμέρων ἐπιτελεῖναι τῇ ἕνη καὶ νέᾳ· οὕτω γὰρ συνέθεντο. καὶ ἐπὶ τούτοις ἠγανάκτει. παρίτυς ὁ θεὸς τὸ νεανίσκου, ἀγροικος αὔθρωπος, καὶ ἰδιώτης, ὡς πρὸς τὰ ἡμίτροπα, πίστωσος, ἄνορ, ὦ δαιμόσιε, τὰ μάγιστ' ἀπαΐδευτα λίγων, εἰ μὴ μάτην παρὰ σοῦ πεμάθην, μηδέπω ἐπιτετίναμεν διάφορον. ἐκεῖ τοι, ἃ μὲν ἡμῖν πώρασας, ἔτι ἔχεις καὶ αὐτὸς, καὶ οὐδὲν ἔλαττον γίγονί σοι τῶν μαθημάτων· τὰ δ' ἄλλα, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμῶν, σωίτρεφά σοι τὸν νεανίσκον, ὁ δ' οὐδὲν ἀμάνων γεγένηται διὰ σὲ τοῖς τοῦμῦ γήτευ. Ἐχπράττε τὸν συγατέρα σωαρπάσας, παρδίνον δοσο δίκαιον. καὶ ἐλίγου δεῖν ἐφυγον βιάων,

mercedem exigeret, uehementer incanduit, affirmãs ultra præscriptum tempus solutionem debiti sibi prorogari, quod ante decimũ sextum diem dissoluendum fuerat. Ita enim pactum esse. & ob hoc quidem indignabatur. Cum autem forte fortuna adstaret ibidẽ eius iuuenis auunculus, homo rusticus, & nostrarum rerum minimè peritus: Desine, inquit, uir admirande, te magna iniuria affectum esse conteſtari, si uoculas à te cõmercantes nescio quas, mercedem tibi nondum reddiderimus. Ea enim quæ nobis fecisti, etiam dum ipse integra habes & posſides, neq; quicquam tibi imminutum est ex disciplinis tuis: in cæteris autem quibus sub initium adolescentem tibi offerens, eum dem desiderabam imbui, nihilo melior tua opera factus est, quippe qui

mei uicini Echecratidis filiæ raptæ per uim uitium intulit: & sanè pœnam dedisset damnatus iudicio, ni-

si ego

ἄνω, ἐὰ μὴ ἐγὼ παλαιτέρου ὑποσάμενος τὸ πλημμέλημα παρὰ πάντων αὐδρὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ. πλὴν μητέρα γὲ πρώην ἐφώρασα, ὅτι κατὰ πλάτιον τοῦ τοῦ πάνυ ἐκκωφοῦντος τὸν πάππον, ὡς ἔχω συμβολὰς εἶναι, πικραθῆναι. τὰ μὲν γὰρ ὀργῆ καὶ θυμῷ, καὶ ἀναισχυντίᾳ καὶ θρασύτητι, καὶ ψευδομαρτυρίᾳ τινὶ ἄμετρον ἔχει περιουσίαν, ἢ νυνί. καίτοι ἐβουλόμην ἂν αὐτὸν ὑπὲρ τούτων ἀφιλοδώρητον ὑπὲρ σοῦ μᾶλλον, ὥσπερ ἐκείνων ἐκείνας, ἢ παρ' ἑκάστου ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ἐλλιμενίσεις, ὅτι τὸ λοιπὸν διεξόρχεται, ὡς προδόταν ὄρφασι πανδίκην, καὶ ὑπέσχηται ἀποδώσειν αὐτὸ, ἂν ἀναμείνητε· ὁ πατὴρ οὐκοῦν ὁ, τι ὑμῖν ἀπαγγέλλειν ἔχει, ἡμέρας ἔσους, μὴ νύκτα εἶναι. φησὶ δὲ καὶ λέγεται ἡμῖν ὁ γραῦς οὐκ ἀφ', ὃν

si ego à vicino paupere tam lento mulctam redemissem. Porrò autem ipsi matri nuper incussit alapas, quòd ipsum in manifesto furto deprehendisset, sub sinu cadum efferentem, ut haberet, nisi fallor, unde cum sodalibus bibens deponeret symbolũ. Etenim quantum ad iracundiam & furorem, & impudentiam, & audaciam, & proloquenda mendacia, aliaq; vitia attinet, superioribus quidem annis longè melius sese habebat, quàm nunc, cum his ipsis sit omniũ contaminatißimus. Atqui planè mihi persuaseram in biscè vitandis & dediscendis illum præcipuè à te adiutum & formatum iri, magis quidem, quàm quòd illa perdisceret, quæ quotidie ille ad nos, quibus illa audire

 consueuit disserere, quemadmodũ crocodilus rapuisset puerum, patriq; pollicitus esset se redditurum, si respõdisset nescio quid. Aut quòd cum dies sit, necesse esset noctem non esse. Nõnunquã & cornua nobis assingere solet generosus ille, ne-

ὃν δὲ ἴσως παμπλήσιον τὸν λόγον. ὑμᾶς δὲ γελᾶμεν ὧδε τύπτοις, καὶ μάλιστα ὅτε σπουδάζομεν καὶ τὰ ὦτα, μᾶλλον πρὸς αὐτὸν ἕξει τινὰς, καὶ σχήσεις καὶ καταλήψεις καὶ φαντασίας, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὀνόματα διεξιών. ἀκούομεν δ' αὐτῶ λέγοντος, ὡς καὶ ὁ θεὸς ἐν τῷ ἐμεσῷ ὄρῳ, ἀλλὰ διὰ πάντων πεφοίτηκεν, οἷον ξύλων καὶ λίθων, καὶ ζώων, ἄχρι καὶ τῶν ἀτιμοτάτων. καὶ δή γε μυρίους ἀρομένης αὐτὸν, τί ταῦτα λέγῃ, καταγελάσας αὐτῆς, ἀλλ' ἵν' τὸν λῆρον τοῦτο, ἔφη, ἵνα μάθω ἀκριβῶς, ὁλίγου λυλύσει με μόνον πλοῦτον, μέγαν βασιλέα ἐναντίους δὲ ἄλλους, ἀνδράποδα καὶ παιδάρια νομίζεσθαι, ὡς πρὸς ἐμὲ. τοιαῦτα τῷ αὐλῷ ἀνάντης, ὁ φιλόσοφος, ὅτε οἷόν ἀνόμεσιν ἀνακρίνατο, ὦ Ἑρμότιμε, ὡς πρεσβυτικῶν. ἔφε γὰρ, ἀλλ'

le, nescio quo pacto sermonem connectens. Nos autem bis auditis ridere solemus, maximè uerò quando obstructis auribus seduola agitatione secum meditatur, habitus & dispositiones quaspiam: praeterea catalepses & imaginationes, multa denique id genus nomina percurrendo. Quinetiam non raro ipsum dicentem audiuimus, Deum in cœlo non esse, sed per omnia certatim penetrare, nimirum per ligna, per lapides, per animantia, usque ad ea quæ sunt omnium despectissima. Cæterùm matrem illum interrogantem, cur ad hunc modum delirans ista secum nugaretur, subsannare solet. Sed si eas nugas, inquit, exactè perdidicero, nihil uideo obstare mihi quò minus solus dicues, solus rex sim, cæteri uerò mihi collati, mancipia & hominum purgamenta existimandi sint. Hæc cùm dixisset uir ille, uide mi Hermotime cuiusmodi responsum ille dederit philosophus, quàm uerò maturè et senile. Atqui nisi

ἀλλ' εἴγε μὴ ὑμοῖ ὑπῆρξεν ἔτι, καὶ οἷα μαχεῖται χάρη αὐτὸν ἐξεργάσασθαι, ὃ πρὸ τοῦ Δίκαιος τῷ Λαμίᾳ παρακαθίσθαι; ὡς νῦν γε χαλινόν τινα ἐμ βίβλῳ αὐτῷ ὁ φιλοσοφία, καὶ ὃ μὲν ταύτῃ αἰδοῦς, καὶ διὰ τοῦτο μετριώτερός ἐστιν ὑμῖν, καὶ φορητὸς ἔτι· φέρει γάρ τινα αἰσχύνην αὐτῷ, ἀναξίως φαίνεσθαι τοῦ σχήματος καὶ τοῦ ὀνόματος, ἃ δὴ παρακαλύπτει παιδαγωγὰ αὐτόν. ὅστις δίκαιος ἂν εἴη, ἐὰν μὴ, ὧν βέλτιον ἀπέφηνα, μισθὸν παρ' ὑμῶν λαβών, ἀλλ' ὧν ὑπὲρ ὑμῶν γε, ἃ μὴ δίδαρχος, ἀλλὰ μέγας φιλοσοφίας, ὑπὲρ πρὸ τοῦ τοιάδε λέγει περὶ τοῦ παιδίου, ὡς ἀμείνω αὐτοῖς ἐν διδασκάλου· καὶ γὰρ ἂν μηδὲν πω μαθὼν ἀγαθὸν τι φύσαντος, ἀλλ' οὖν φαῦλον ἔτι ποιήσουσιν, ἐπεὶ μίσουσιν. ἐγὼ μὲν οὖν τἆλλα παύσω ἀποπλῶν μετ

me ille, inquit, deceſſiſſet, non ne putas quòd longè peiora flagitia admiſiſſet, aut per louem etiam traditus fuiſſet torquendus carnifici? Nunc autem frenum quoddam illi iniecit philoſophia iuxtà ac uerecundia, & ob hoc ipſum modeſtior uobis noſtra opera factus eſt, & moribus adhuc tolerabilis. Illud enim pudorem illi incutit, quòd indignus habitu & nomine philoſophiæ appareat. Cæterùm quæ à nobis abſtulit, ea illum in diſciplina continentiora ut iuſtus eſſe uidear, ſi mercedẽ à uobis accepero, etſi illum haud multo meliorẽ reddiderim. nam in his quæ nondum admiſit, philoſophiam reueritus eſt, poſteaquã nutrices quoq; talia de pueris dictitare ſoleãt, nẽpe præceptoris ædes illis adeũdas eſſe. Siquidẽ nuſquã alibi locorũ pueris relicta eſt copia boni quiddã perdiſcẽdi: ſed neq; mali quippiã unquã in ſe admittũt, quãdiu ſub præceptorũ cuſtodia militauerint. Ego quidẽ oẽs officij mei partes in excolendo iuuene mihi impleſſe uideor.

μοκῶ, καὶ ἴσ τινα αὖ ἰδίλγε τ ἀλλήλων τὰ ἡμέτερα, ἦκέ μοι τε αὖθις παραλαβών, ὄψει τι ἧμας ὀρθῶς, καὶ πῶς ἀποκρίνεται, καὶ ὅσα μεμάθηκε, καὶ ὅσα ἄλλα εὐάγωνι βιβλία, περὶ ἀξιωμάτων, περὶ συλλογισμῶν, περὶ καταλήψεως, περὶ καθηκόντων, καὶ ἄλλα ποικίλα. εἰ δὲ ἡ τῶν μητέρα ἔτνε πλοῦσα, ἡ παρθένους σωφρόνας ἔλιπε, τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; οὐ γὰρ παιδαγωγόν με ἐπιτήδειον αὐτῇ. τοιαῦτα γέρων αὖλερος ὢν καὶ φιλοσοφίας ἐλεγε. σὺ δὲ καὶ αὐτὸς αὖ φαίης, ὦ Ἑρμότιμε, ἱκανὸν ἂναι, ὡς διὰ τοῦτο φιλοσοφοίημεν, ὡς μηδὲν τῶν φαυλοτέρων πράττοιμεν: ἢ ἵνα ἄλλως ἐπιστοίμεθα ἀρχὰς φιλοσοφίας ἐξεύροιμεν, ἐφ ὡς τ ἰδιωτῶν ποσμιώτεροι ἐσόμεθα πορίσασθαι; τί ἂν ἐπ αὐτοῖς εἴην καὶ τοῦτο; Ερ. τί δὲ ἄλλο, ἢ ὅτι

uideor. Iam quicũq; tibi placuerit nostrarũ rerum non imperitus, illo tecum assumpto cras me accedas, & uidebis quàm promptè et expeditè interroget alios, quãque ingeniosè & argutè ad quæsita respondeat: tũ quãtam eruditionẽ sibi mea opera pararit, & quos iam libros euoluerit de proloquijs ac syllogismis, de complexionib. & officijs, deq; alijs multis & uarijs. Cæterùm quòd matrẽ pugnis cæciderit, atq; etiam raptas uirgines uitiarit, quid ad me attineat? neq; enim me illi pro pædagogo constituistis. Hæc quidem bonio senex de philosophia disserebat. Tu fortassè & ipse Hermotime, diceres abundè satis esse, si ob hoc ipsum philosopharemur, ne quid eorũ quæ mala & uitiosa sunt, faceremus. An uerò non initiò longè ampliori spe inducti philosophandũ nobis esse existimabamus, non ob hoc saltem, quòd paulo quàm priuatus quispiam ex uulgò boniores essemus? Cur igitur non & ad hoc dignaris dare responsum? HER M. Quid uerò aliud tibi respondeam,

ἢ ὅτι ἡδὺ δακρύσαι ὀλίγου δεῖν; ἐς τοσοῦτό μου παθεῖν τὸ πάθος ἀλγηδὼν ὦν, ἡδὺ ὀδύρομαι, σοῦ μὲν παῖδα καὶ χρόνον ἀνήλωκα, ἡδὺ προσέτι μίδδας ἐκ ὀλίγους τιλῶν αὐτὶ τῶν πόνων. καὶ γὰρ, ὥσπερ ἐκ μίδας αὐαινόμην, ἐμὲ οἶμαι μὴν ἔσεσθαι ὧν ἔρων, ἀπόσα δὶ πόνους δεῦρο διὰ ταῦτα. Λυ. ἡδὺ τί δέ δακρύων, ὦ χρυσέ; τὸ γὰ τῦ μύδου ἐκεῖνο πάνυ συνετὸν εἶναι, δν Αἴσωπος λέγει. ἴφη γὰρ αὐθρωπόν τινα ἐπὶ τῇ ἠϊόνι καθῆσθαι, ἔπὶ πλὶν λυματώδη, ἀριθμῶν τὰ λύματα σφαλίττα δὶ ἄρχεδθαι ἡδὺ ἀπὸ τῶν λοιπῶν παραπλήσιον ἀνῶν αὐτῷ, τί ὦ γρυλλὲ ἀ νηῒ τῶν παριλθόντων ἕνεκα; ἄλλ᾽ τὸ ἐντῦθα ἀρξάμενον ἀριθμῶν, ἀμιλήσαντα ἐκείνων. ἡδὺ σὺ τοίνυν ἐκείνων αὐτῶ σοι δοκᾶ, ἐς τὸ λοιπὸν ἂν ἀμείνων ποιήσαις, βίας numero cõplecti nõ posset, aduenies callida uulpes, non inidoneo cõsilio hominis perturbationẽ subleuauit. Quid discruciaris, inqt, propter undas quæ prætergressæ sunt? hinc numerare incipias oportet, illas missas facito. Et tu quãdoquàm quòd propemodũ etiã mihi lachrymãdũ intelligo? usq; adeò me cõmouit oratio tua nimiũ uera. Et iam quidẽ grauiter lugeo me miserũ tantũ temporis frustra insumpsisse & cõtriuisse, ad hæc mercedẽ tã grandẽ pro laboribus impẽdisse. Iã enim tanquã ex ebrietate profunda ad sobrietatẽ reuersus, uideo cuiusmodi illa sint, quorũ amore capiebar, tũ quantas ærũnas pro illis cõsequẽdis ego miser exhauserim.

LVC. Fletu quidẽ et lachrymis haud opus est ô bone, lõgè aũt præstabilius et prudẽtius esse opinor, quod in fabulis Aesopus cõmemorat. Ait enim quẽdã in maris littore cõsedisse conãte ○ singulas undas pernumerare: cũq; undarũ mutuò se trudentiũ multitudine obrueretur, animoq; grauiter angeretur q

σμ τι ποιῆσαι ἄπασι βέλτιον ἀξιῶν, καὶ συμφωνότατον τοῖς πολλοῖς, ἀλλ' ἀλλόκοτον καὶ τετυφωμένον ἀπόφασιν, ἢ ἀκοσμίαν, ἣν πρὶν φρονεῖς, ἀγνῶσαν εὐθυμίαν μεταβάλοι, καὶ μεταχωρήσεις πρὸς τὸ βέλτιον. ταῦτα ταῦτα, ὦ Φιλότης, ὅσα ἔπαθον, μή μοι τοῦτο μίσος κατὰ τῶν Στωϊκῶν περισκεδασμένον, ἢ ἐχθρᾶν τινὰ βαρύτητα πρὸς Στωϊκοὺς ὑπανυπονοήσῃς ἐρεύνᾳ, ἀλλὰ ποιοῦς οἶδ' ἅπαντας ὁ τόγε. τὰ γὰρ αὐτὰ πρὸς σὲ ἔπαθον ἄν, ἃ τὰ Πλάτωνος ἢ Ἀριστοτέλους ἤ φασι, τῶν ἄλλων ἀπείρατον ὄχλῳ κατηγοροῦς. νῦν δὲ ὑπὲρ τὰ Στωϊκῶν πρεσβεύσασθαι, πρὸς τὸν Στοϊκὸν ἀντιτετάσθαι ὁ λόγος ἴδοξε, ἀλλ' ἔβαρύτατα πρὸς αὐτὸν ἔχων. Ερ. ὦ λόγε. ἄπειμι γὰρ ὑπ' αὐτὸ ἕτο, ὡς μετὰ βαλούμενος ἠκούτο δὴ τὸ σχῆμα.

dē ita tibi uidetur, posthac magis ex usu tuo feceris, si cōmunem cū aliis uitā uuere decreueris, ac ita quidem cū multis in Repub. uersaberis, ni hil absurdū aut fastuosum animo cōcipiēs aut spherans. Nec est quòd pudore afficiaris, quòd iam primū decurso uitæ spacio rectè sapere incipias, aut mutato cō silio ad meliora te recipias. Proinde hæc omnia, ô amice, P quæcunq; à me dicta sunt, nolim putes me de industria præmeditatū et instructū aduersus Stoicos, quasi mihi cū illis essent susceptæ inimicitiæ, dixisse, sed communē aduersus oēs orationē esse putato. Nec; alia cōtra te protulissem, si aut Platonis aut Aristotelis te sectatorē esse testatus esses, cæteris indicta causa contemptis et

posthabitis. Nunc autem posteaquam Stoicos cæteris omnibus anteferebas, aduersus Stoicā omnē disputationē quòq; nostram instituimus, nihil alio qui simultatis aut diffidij aduersus illam susceptum habentes. H B R. Bene sanè dicis. Iā itaq; abeo, ut ego me totū unà cū uestitu & habitu cōmutē.

ἥξεις γὰρ ἐπ' ὀλίγῳ καιρῷ ὅτι πώγωνα, ὥσπερ νῦν, λάσιον καὶ βαθὺν, ὅτι λιπαρὰν κνημολαβίδα μέλλω, ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα καὶ ἁλόβρια, τάχα δὲ καὶ πορφυρίδα μεταμφιάσομαι, ὡς ἀνδρὶ ἄπαντι δῆτι μηκέτι μοι τῶν λόγων ἐκείνων μέτεστιν. ὡς αἴσθῃ γε καὶ αἰσχύνομαι δοκῶν τὸν ἓν ἅπαντα ἐκεῖνα, οἷσπερ ἔκπυστα πᾶσι αὐτῶν. καὶ οὐ δοκῶ, ἐπὶ σοὶ ὄκνησα καὶ ἀλλίβορον πιεῖν διὰ τοῦτο, ἐς τὸ ἐμπαλιν, ἃ ὁ Χρύσιππος, ὅπως μηδὲν ἔτι ἐν νοήσαιμι ὧν φασι. σοὶ δ' ἔμ' ὁ μακρὰν χάριν οἶδα, ὦ Λυκῖνε, ὅτι μοι περιῳρύμενον ὑπὸ δεινοῦ τινος καὶ χαλεπῆς νόσου, φασὶν, ἀνιᾶσθαι καὶ ἀπορεῖν, ἀνεπιλήπτως ἐμαυτὸν, καὶ κατὰ τὸν συρρέοντα τῷ ὕδατι, αἰσθόμενος ἐπιστὰς, τὸ τῆς γραφῆς τοῦτο, θὺς ἐκ μεγαλείου ἐπιφωνήσας. δοκῶ δέ μοι ἐκ ἀλόγου σὺ καὶ ξυρήσασθαι τὴν κεφαλὴν, ὥσπερ οἱ ἐκ τῆς ναυαγίων

Videbis igitur in breui, non ueluti nunc, me neq; barbam tam denſa & profunda horridũ, neq; ita aſſuctã & aſperã uictus ratione, uerùm molliora omnia, magiſq; libero homine digna ſequẽtẽ. fortaſſe, neq; purpurã induere grauabor, ut omnibus fiat perſpicuum, mihi priores nugas nõ amplius curæ eſſe. Atque utinã etiã ex intimis cordis penetralibus euomere ea omnia poſſem, quæcunq; ab illis unquam audita deuoraui. Et ut pro certo ſciue, neq; helleborum ebibere formidabo propter hoc ipſum, contrà quàm Chryſippus conſueuit, ne quid eorum unquam poſtbac quæ dixerũt, mihi in mentem ueniat. Cæterùm tibi Luciane non mediocre habeo gratiam, quòd me hactenus iactatum & circumlatum à turbido torrente & aſpero, iuxtaq; fluxum unà cum undis fluitantem extraxeris, aßiſtens iuxta Tragœdorũ prouerbium, Deus ex improuiſo oſtenſus. Videor aũt mihi nõ abſurdè facturus ſi & caput raſero, quẽadmodũ facere ſoliti ſunt qui è naufragijs

ρίων ἀποσωζομένων ἰλιάδων, ἅτι καὶ σωτήρια τύμβου ἄξιον, τοσούτου ἀχλὺς ἀπόσκε φάους & τῶν ἐμμάτων. φίλος δὲ ἐς τὸ λοιπὸν ἀὴρ ἄκων ποτὶ ὠν ἐδῶ βαδίζων ἐντύχω, ἅτως ἐκφεύξομαι, πόρρω ἐόμενος, ὅσπερ τὰς μυκτῆρας τῶν κυνῶν.

naufragijs enatant incolumes, ita ut salutis meæ festiuitatem hodie concelebrē, postea quam tantarum nebularum caligo ab oculis meis discussa est. Porrò autem conspectum philosophi posthac, & si in uitum inter eundum alicui obuiam uenero, non secus deuitabo extra uiam declinando, quàm rabiosos canes fugere soleo.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

ARGVMENTVM.

Inanis illa philosophia, quam etiam Paulus summo studio cauendam docuit, si non alio nomine semp apud cordatos fuisset in odio, certè eā ob causam debebat sapiētib. & ingeniosis hominibus iure optimo esse suspecta et inuisa, ꝙ hęresib. penè innumeris, & per hoc diuersissimis esset infecta & obscurata. Quemadmodū enim corpus quod ex diuersis inter se mēbris nec cohærentibus, cōpositū est, uerum & naturæ opificio consentaneum esse non potest, sed potius monstrū existimari debet, cuiusmodi in exordio artis Poeticę adumbrauit Horatius: ita nec ulla unius alicuius disciplinæ professio seu uitæ ratio sana & recta habenda est, quæ sectarum diuersitate & discrepantia distracta & uitiata est. Quī enim ad aliquem finē eius rei ullus potest patēre exitus, cuius initia sunt incerta & repugnantia, & uiæ nullo modo inter se conueniunt? Veluti de rerum principijs, & bonorum finibus, breuiter de rebus omnibus inter se dissentiunt, discordant & dissident philosophi: cum hic aerem rerum principium fuisse contendat, ille aquam: ab Homero fortè persuasus, affirmante Oceanum omnium rerum esse parentem. Alter particulas nescio quas similares, quartus ignem, quintus aeris infiniti raritatē

& densi atem sextus litem & amicitiam. Quibus annumeratus Pythagoras, ex numeris & horum dimensionibus omnia fluxisse μυλα φιλοσοφικῶς confirmat. Rursus hic bonorum finem in uoluptate & delicijs sitam habet, ille in indolentiæ pstantia, alius in ficto & falso uirtutis uocabulo: est, qui in dignitate & summis atque amplissimis honoris & gloriæ gradibus uitæ beatæ summam collocat. Nam quorsum percensere attinet, quàm contraria & pugnantia de mundo, anima & dijs statuerint: cum hic interiturum mundum, alius sempiternum fore confixerit: hic innumerabiles, alius nouos subinde exoriri commentus sit? Quo de numero est mollis & uoluptarius ille Epicurus & Democritus. Iam quidsunt è schola Pythagorica, animam numerum seipsum scientem esse definierunt: Aristoteles, entelechiam primam corporis: alius, quatuor elementorum harmoniam. Et ne cuncta persequendo nimius sim, cuique pro suæ rationis intellectu, aut (quod uerisimilius est) pro nocturnis somnijs semper alia atque alia res uisa est anima: adeò, ut si collatæ inter sese fuerint de illa philosophorum opinioes, anima res erit omnium monstrorum monstrosissima. Deinde, quot illorum sunt qui deos omino esse negant: rursum, quot sunt qui innumeros esse somniant? Omitto, quàm absurda & ridicula de sole & luna impudenter mentiatur. Præterea quàm stulta & insulsa, quàm uana & nugatoria de materia, de motu, de infinito, de loco, de uacuo, de tempore, de ideis, de atomis, de nubibus, de uentis, de pluuijs, fulminibus, tonitribus, deq; reliquis hoc genus meteoris disputant: ita ut si rem propius contempleris, in tota philosophia nihil cernas aliud quàm confusissimam quandam repugnantissimarum opinionum confusionem, & uerborum pugnas nunquam finiendas: ut rectè in hoc Dialogo eleganti mihi scripsisse uideatur Lucianus, πάντας, ὡς ἐπ' ἐσχάτῳ, πόρῳ ὄντα σπᾶς μάχεσθαι τοὺς φιλοσοφοῦντας. His ergo nugis cum melior selectissimæ iuuentutis pars pulcherrimis ingenijs prædita perderetur, & ad ciuilium rerum administrationem capessendam in uniuersum inutilis redderetur: credo, Luciano implacabili philosophorum hosti, fuisse in consilio, ut hunc de sectis Philosophicis dialogum conscriberet: uel ut illorum insignem stultiti-

siam

giam pro more suo falsè subsannaret : uel ut palàm faceret, nullo modo quenquam exactam philosophiæ cognitionem parare posse, propter sectas in ea multiplices, & uias diuersissimas. Mihi, quoties animo & memoria mecum repeto ueterum philosophorum discordes disciplinas, semper succurrit nostra religio, quæ & ipsa ita sectis & diuersis uiuendi modis discerpta est, ut neque in ea quicquam manserit sanum, sincerum & integrum, profligata fide, & uera pietate extincta, donec lucis Euangelicæ exortu imposituræ diaboli sagaciter deprehensæ sunt, & hæc ignorantiæ nostræ caligo discussa est. Sed ad Lucianum regrediamur, qui si hoc tempore reuiuiscceret, & nonnullorum gymnasiorum studia uigilantius consideraret : dij boni, quot illi misero Hermotimi forent conscribendi? Nam si quis facta collatione nostros philosophos cum ueteribus composuerit, & utrorumque philosophiam penitius excusserit, non dici potest, quanto feliciores prisci illi nostris existimandi sunt. Qui tametsi in multas hæreses erant distracti, & omnibus fermè opinionibus inter sese discordabant : digniores tamen habuêre magistros quos sequerentur, nempe Platonem, Aristotelem, Cratippum, Zenonem, Epictetum, alios que innumeros. Nostri planè neminem (neglectis his quorum nominibus & titulis impudenter gloriari solent) quàm spurcissimam illam fecem indoctissimorum sophistarum, & immundissimas illas ranas, neque non locustas loquacissimas, Occam, Scotum, Thomam, & qui inde nati sunt innumerabiles peruersores, rectiorum studiorum pestes præsentissimas, sectarum magistros stupidissimos Modernalium, Realium, Thomistarum, &c. Vide uerò, quæ istorum hominum fuerit amentia, aut potius extrema cæcitas & peruersitas, cum ad perdiscêdas sacras & diuinas literas, per istam sectarum colluuiem omnibus uix alia uia fuit ascendendũ: nemine scilicet in albũ theologistarum recepto, nisi alicui sectę nomẽ antè dedisset, eamq; fermè nugacissimarũ nugarũ plenis faucibus exhausisset, & ita promouisset, ut clamore, barbarie, & impudentia, cum quouis ex æquo decertare posset. Ex his itaq; locustis magistri nostri orti sunt, præclarum illud genus hominum : per quod non solàm quicquid humanarum

fuit

fuit literarum extremè corruptum & contaminatum est, uerùm omnia quoq; sacra irreligiosissimè profanata sunt. Quare (quando iam omnibus liquet) hic non est prolixius disputandi locus. Iam quanquam & apud Germanos rectiora studia caput erigere cœperint: mirum tamen, quàm multis in locis adhuc frigeant, regnante etiamdum peruersæ & inanis philosophiæ studio, magistrorum nostrorum propugnatione & opera. Et formantur adhuc artium & philosophiæ magistri, belli scilicet & insignes asini, quibus ne nomen quidem philosophiæ rectè cognitum est: non, quòd hunc ritū in Gymnasijs coronandi, aut ornandi meritos damnem: sed quòd indignum esse putem, ejusmodi bestias hoc potissimùm insigniri titulo, à quo absunt longissimè, siue eorum uitam spectes, siue eruditionem perpendas. Nam cum perhibeāt, ex philosophia utrumq; iuxtà & morum elegantiam, & multarū rerum cognitionē parari: illi tamen interim neq; ulla morum ciuilitate sunt ornati, neq; ulla literarum peritia, aut rerum uel tenui iudicio perpoliti. Et hi tandem sunt, quibus in Academijs integrum est docere literas, clauum scholæ tenere, iuuentutis magistros esse, melioribus & doctioribus per sycophantiam & impudētiam loco motis & eiectis. Illorum ergo fastū & arrogantiam, hoc Dialogo egregiè ridet Lucianus.

a Quantum cum.) Exordium ab occasione. b Enimuerò.) Occasio disputatiōis, ex diurna auscultatione. c Vnde nam) Ratio auscultatiōis, à descriptione uirtutis. d Proinde ad summum.) Eleuatio studij tanquā inanis, à simili. e Aorna.) In India petra Aornos est, quæ propter frigora & altitudinem ab auibus uitatur. De ea Lucianus in præceptore Rhetorū. f Dissimile prorsus.) Dilutio, à negatione & euentu. g Neq; ipse.) Redit ad primam quæstionem, quamdiu philosophandum sit, ut felicitas illa summa comparetur. h Cæterùm illū.) Causa tanti laboris, & effectus. i At ubi eosdem.) Effectus & confutatio, ab exemplo. k An dum.) Dilutio exempli, à causa. l In præsentia quidem.) Inuitat ad disputationem, ficta opportunitate ocij, cum descriptione quadam præceptoris Hermotimi, cuius exemplo mox ad confutandos Stoicos utetur. m Ego haud.) Rationes quibus Stoicam uiam prætulerit. n Atqui non.) Confutatio ab absurdo. o Non solùm.) Alia ratio. p Vide obsecro.)

obſecro.) Confutatio eiuſdem rationis. q At nehæc.) Ratio. r Nunquid igitur.) Confutatio à ſuperiori exemplo. s Rectius.) Alia, per abſolutionem. t Cæterũm illi.) Vnde iudicandus & cognoſcendus ſit ſapiens. u Qualia.) Amplificat fabula. x Fabula.) Huius fabulæ mentionẽ facit Plato. Momũ Heſiodus in Theogonia ait Nocte matre, Somno patre progenitũ. Huic deo mos eſt, ſeipſum nihil quidem operis edere, ſed aliorum deorum opera curioſis oculis contemplari, & ſi quid omiſſum, aut perperam factum, id ſumma eum libertate carpere. Nam μῶμος Græcè reprehenſionem ſignificat. y Quod artifex.) Vitruuius Pollio libro de Architect. tertio, in præfatione, hanc ſententiam Socrati tribuit: Socrates (inquit) memoratur, prudenter doctiſſimeq; dixiſſe, opportuiſſe hominum pectora feneſtrata eſſe, ut non occultos haberent ſenſus. z Nequaquam.) Redit ad caput quæſtionis, latius quàm planius exponendo illam, ficto icone uirtutis, & eius uiæ. A Ego quidẽ.) Hactenus uirtutis imaginem deſcripſit: iam & de uia ad ipſam, quæ (ut inquit Heſiodus) in altiſſimo loco conſtituta, non niſi cum ſudoribus poteſt aditi. Volentibus enim ad eam peruenire, ſenſus & cõcupiſcentia ſe opponunt: & omnes ferè homines fraudibus & dolis ita præpediunt, ut ſuſcepti itineris faciant pœnitere. B Qui habendam.) Redit ad quæſtionem ſuperiorem, quænam uia philoſophandi potiſſima ſit. C Quod autem.) Amplificatio à ſimili. D Haudquaquam uerõ.) Alia à fine. E Eſt quidẽ.) Redit ad id quod ſuprà propoſitũ fuit, Stoicã uiam eſſe optimã. F Alioqui fruſtra.) Confutatio, à reiectione cauſæ. G Age uerõ.) Proſopopœia cæterorũ philoſophorũ, ſeſe contra Stoicos defendentium. H Sed enim.) A iuſto, & forma iudiciorum. I Aut ſi.) Ab abſurdo & ſimili. K Ergo abſurdẽ.) A modo & officio iudicantis. L Neq; tamen.) Obiectio, cui reſpõdet à qualitate perſonæ. M Aut igitur.) Amplificatio à ſimili. N Quoniã illud.) Alia, à collationib. O Siquidẽ perhibẽt.) Alia, ab exẽplo Gelenis. P Iam ut tandẽ.) Finis & ſcopus. Q Mihi quidẽ.) Alia defenſio Stoicorũ, cõtinens hãc quæſtionẽ: An ex una aliqua uia ueritas cõparari poſſit, an omnes ſint cognoſcendæ. R Nihil aduerſum.) Confutatio. S At non.) Ab exẽplis. T Potiamus.) Alia defenſio per diuiſionem. V Iam uerõ.) Confutatio

futatio ab inæqualitate similitudinis. X Olympicis.) Olympicum certamen quinto quoq; anno fieri solebat, in honorem Iouis Olympici, cuius autorẽ Herculem fuisse putãt. Y Non iniuria.) Adaptatio similitudinis, & finis quæstionis, oẽs esse cognoscẽdas uias ei qui uerã eligere uelit. Z Neq; enim.) Amplificatio à simili. α Quantũ uerò tẽporis.) Quo, & quanto tempore quiq; philosophi cognoscendi. Et hic locus finem disputationis continet, seu scopum, de quo suprà: uidelicet, quòd impossibile sit omnes philosophorum doctrinas & uias cognoscere, ut ex ijs quæ uera sit eligatur. β Tithonum.) Poetæ fingunt, Tithonum adamatum ab Aurora in cœlum sublatum fuisse, atq; illius succo perfusum, ad tantam peruenisse senectutẽ, ut tandem optauerit, ut in cicadam uerteretur. Inde Tithonios annos pro longa senectute usurpauit idem Lucianus in dialogo Zenophantæ & Callimedę: καὶ γὰρ Τιθωνὸν ἴσμεν ὁ γέρων. id est: Atq; ultra Tithonũ uiuebat senex. Basil. ad nepotes cap. 17. Τιθωνοῦ τινος γηρᾶς. γ Et quando.) Redit ad propositionem, mitigando illã diuisione. δ Atqui, Luciane.) Confutatio tẽporis, quod Luciano præfinitum fuerat ad singulos cognoscendos ε Papæ quàm.) Diluit obiectionẽ ab ipsius argumenti serie, & inæqualitate exẽpli. ζ Phidias.) Statuarius insignis, cuius opera præclarè prædicat Plin. li. 36. Mũdi suæ historiæ. η Nihil em̃ ista.) Hęc clausula in prouerbiũ abijt, quo significatur, illa nihil ad rem attinere, & nimiã inæqualẽ esse cõparationẽ. Idẽ usus est illa in Baccho: de quo uide Erasmũ in Chiliad. θ Aut qd.) Amplificatio à signo. ι Quòd si aũt.) Irrisio. κ Tu uerò.) Aliud simile, quo idẽ cõtendit, ex parte totũ cognosci posse. λ Quoniã rei.) Respõdet eadẽ ut suprà ratione, inæqualẽ esse collationẽ. μ Illa in Delphis.) Delphos tellus à principio uaticinari solita fuit, quæ paulo pòst Daphnẽ cõstituit, à qua Themis eandẽ facultatẽ adepta est: à Themide uerò Apollo dono accepit. qua de re Pausanias in Phocicis. ν Quare uide.) Superiorem similitudinem diluit alia. ξ Danaidũ.) Plato scripsit, puellas Danaidas apud inferos hoc genus pœnæ pendere, ut assiduè aquam in doliũ pertusum, uasis itẽ pertusis inferant. ο Cicuta.) Veneno cicutæ noxij apud Athenienses tollebãtur. π Neq; enim.) Aliud acerbius paulo, eũ præfatiũcula. ρ Vitã breuẽ.) βίος τετύφλωκε ὁ χρόνος τῆς ζωῆς κλωβῷ

ἐμπόρ, Philotheo interprete. Vita siue tempus uitæ nostræ breue ab Hippocrate etiam dicitur, in primo Aphorismo de artis comparatione, quæ quidem longa est. Quanquã etiam simpliciter uita nostra breuis, fugax, ac momentanea est. Siquidem uniuersum uitæ nostræ tempus, Dauide teste, anni sunt septuaginta, uel ad summum octoginta. Quam quidem, de uitæ breuitate Dauidis sententiam, Eobanus Hessus ijs uersibus scitissimè expressit:

Tam nostri tacitis labuntur cursibus anni, *Quàm citò*
quæ loquimur uerba perire solent. *Viuitur humanos bis septem lustra per annos:*
Vix rectè ut ualeas, lustra bina octo feres. *E quibus eximios quos uiuimus omne laborum,*
Et genus, & miseri fata doloris habent.
Tam citò desinimus, tam fors hæc nostra caduca est:
Tam citò ceu penna præpete uita fugit.

Quare rectissimè etiam ab Horatio dictum:

Vitæ summa breuis spem nos uetat inchoare longam.

ε Critico quopiã.) Argumẽtũ à difficultate. ϛ Areopagitarũ.) De Areopagitarum integritate, & simul authoritate, multa scribit in Anacharside, & Isocrates in Areopagitico. Præerãt enim morib. Athenis, in pago & uico Martis. Hinc dicitur Areopagus, quasi Martis pagus. ν Ad hũc modũ.) Amplificatio à simili. φ Proinde.) Aliud argumentũ à difficultate eligẽdi præceptoris. χ Pro thesauro carbones.) Prouerbiũ est de his qui spe sua frustrãtur, sperantes magnũ quiddã se reperturos, tum uerò nugas offendunt. Vsus est in Zeuxide, in Philopseude, in Timone, de Auro inuento: rursum in Votis. Lege Erasmum in Chiliad.. † Et quemadmodũ.) Aliud, ab inutili doctrina philosophorũ, & spe fallaci discẽtiũ. ω Qualia per.) Amplificatio à collatione. A Medeã.) Regis Colchorũ filiã, quã Iason cũ Argonautis rapuit. B Hoc aũt.) Alia, à causa impellẽte. Γ Quòd si em.) Amplificat similitudine quadã. Δ Geometria.) Hãc Philo ἀρχὴν © μυητικὴν omniũ disciplinarũ appellat: & Plato eius artis exptes, minimè ad scholã suam admittebat. E Cæterùm ponamus.) Redit ad Stoicam uiam κατ' ἀναίρεσιν: ostendens, etiam illa uera & optima existente, tamen non esse frustra adeò in illa tempus terendum: quia nihil re ipsa præstent eorum quæ uulgò pollicent. Z Nihilo secỹ.) Antipophora persimile.

Sed

H Sed esto.) Alia cõfutatio ab eleuatione præmij propositi. Θ Quod mihi perinde.) Amplificatio à simili. I Vos aũt.) Alia à uirtutis effectu seu fine, cum qua effectus Stoicæ philosophiæ cõparat. K Sophisticis.) σοφισὴς fuit suapte natura honestissimum uocabulũ, quemadmodũ etiã tyrannus, qui nõ alius fuit quàm rex, monarcha, princeps, aut quisquis tandem unus rerũ potitur. Tantũ uerò (ut fit) hominũ improbitas professioni cõciauit inuidiã, ut Sophistæ nocabulum in uitio ponatur. Varius tamen eius usus est. Nam significat rhetorem seu oratorẽ, philosophũ, eum qui falsis cõclusiunculis utitur, & impostorẽ, magistrũ inuentorem argutiarũ. Λ An nõ igitur.) Amplificatio collationis. M Si placuerit.) Comprobat exẽplo rei gestæ. N Crocodylus.) Consule ac uide ea quæ annotauimus in Necricorum dialogo, & in Vitarũ auctione. Ξ Quid uerò aliud.) Cõclusio, qua fingitur Hermotimus pœnitentia duci prioris uitæ, adeò frustra consumptæ. O Conantem singulas undas numerare.) Ad hunc Aesopiçũ apologũ usus est respicere Theocritus in Charitib.

ἀλλ' ἴσον γὰρ ὁ μόχθος ἐπ' ἀέλι κύματα μετρῆσαι,
ἢ σὺν ἄριθμῷ χῖσον ἀλὶ μετὰ γλαυκὰς ἁλὸς ὠθεῖν.

Namq; perinde fiet, quasi si numerare labores,
Quot uenti è pelago trudunt ad littora fluctus.

Verg. 2. Georgic. hunc sequutus:

Quem qui scire uelit, Libyci uelit æquoris idem
Discere, quàm multæ Zephyro turbantur harenæ:
Aut ubi nauigijs uiolentior incidit eurus,
Noße, quot Ionij ueniant ad littora fluctus.

P Proinde hoc.) Mitigatio per translationem.

ΖΕΥΞΙΣ, Η ΑΝ. ZEVXIS, VEL Antiochus:

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Apologia quædam scriptorum Luciani est, qua ille ostendit non tãtum nouitati seu peregrinitati studere se, sed & rerũ sententiarũq; elegantiæ, deinde & aptæ compositionis harmoniæ. Cæterùm quòd sola nouitas illorum in admiratione sit, fieri cõmuni quadã hominũ natura, qui sola nouitate pleruq; detineatur, interim aliorũ nulla habita ratiõe. Idẽ. n. &

Zeuxidi

Zeuxidi olim in pictura Centauri, in quam præter nouitatem argumenti, multam artem impenderat: & Antiocho in pugna contra Galatas accidisse, hostibus nouitatem & insolentiam elephantorum, non ipsius apparatum pertimescentibus. Tractatur autem eadem fermè ratione, qua & superior oratio: nisi quòd hic ipsa causa à principio ponitur, exempla autem, eaq; amplificata sequuntur. Etiam tituli eadem ratione, ut suprà, impositi sunt.

Ναγχ& ἰτὼ μὲν ὑμῖν λέξας τὸν λόγον, ἀπέραν ἐπαλι. προσιόντες δέ μοι τ ἀκηκοότων πολλοὶ (πολλοὶ γὰ ἦσαν) εἶπαν, ὡς ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς φίλους ἄλλ ὄντας ὑμᾶς λέγειν ἦ προσιόντες ἦν ἀληθῆ ἔσται, καὶ θαυμάζουσιν ὑφίστασαν. ἔπεσκὼ γὰ παρεμαρτύρησε, ἄλλος ἄλ λοθεν ἐβόων, καὶ ἐπῄνουν, ἄχρι ἐμὲ καὶ ὁμοθυμαδὸν μὲ, μὴ ἀρ' ἐμαυτῷ δὲ ἀξίας τῶν ἐπαίνων ἀπολαμβάνειν. τὸ δ' ἦν αἰσχύνομαι αὐτοῖς τῦτο λῦσαι, καὶ πάντες ἦν καὶ τὸ αὐτὸ ἐπιστομαίνοντες, τὸν γνώμων

Habita a nuper in cõfessu uestro oratione, domum me cõferebam. Permulti autem ex ijs qui orationi interfuerant, me accesserunt. Nihil enim prohibere opinor, quin & ista uobis meis iam familiaribus exponam. Itaque accedẽtes porrecta dextra me consalutabant, & admiratione persequentibus similes esse apparebant. Multo autem itinere comitatu suo me deducẽtes, alius aliunde exclamabat, laudabatq;. donec pudore quoq; me suffunderent, uerentem ne longè lateq; à dignitate laudum quas in me congerebãt, relinquerer. Caput aũt & summa laudationũ hæc illis fuit, & omnes uno ore unam eandemque sententiam præ se ferebant, confirmantes orationum mearũ compositionem et

μὲν τῶν συγγραμμάτων ξένον εἶναι, καὶ πολὺ ἐν αὐτῇ τὴν νωτεδρισμόν. μᾶλλον δὲ αὐτὰ ἀπᾶν ἄμεινον, ἄπορ ἀπᾶνει ἀπιφθέγγοντο. ὦ δὴ καινότητος, Ἡράκλεις, τῆς παραδόξου ἀγωγίας. δεινὸν καὶ ἀθρῴως, οὐδὲν αὖ τις εἶπει τῆς ἐπινοίας ναφώτερον. οἱ μὲν τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγον, ὡς ἐκπλήττοντο δηλαδὴ ὑπὸ τῆ ἀπροσδοκήτου. ἔτίνα γὰρ ἂν ἄλλα ἔχων ψυδιαθαι, καὶ παλαιὸν τὰ τοιαῦτα, ξένον ἀνύρεσιν, οὐ πάνυ πολλῆς αὐτοῖς φροντίδος ἄξιον τὰ ἄλλα; πολὺ ἐμέγε (ἀρὰ σιγᾶν γὰρ) οὐ μικρὰς λύπας ἐπαυσθε αὐτῶν. καὶ ἐπειδή ποτε ἀπηλθόντων καὶ ἐμαυτὸν ἐγχωμίω, ἐγχώσουσ' ἐκεῖνο τοῦτο μόνον χαρίζομαι τοῖς ἀμοῖς ἑταίροις, ὅτι μὴ συνύδυ, μηδὲ κατὰ τὸ παιὸν βαλίζειν

sententiam peregrinam esse, ac multum in sese complecti nouitatis. Multo uerò satius est, eadem illa uerba cõmemorare, quibus illi tum usi fuere. O nouitatem, inquiut. O Hercules, dictionẽ inauditam. Homo promptus & agilis. Certè nemo dixerit quicquam orationum tuarum cogitatione perinde esse nouum. Equidem illi id genus uerba permulta faciebant, prout quisq; inter audiendum oratione mea affectus aut commotus fuerat. Aut quam alioqui talia mentiendi & assentandi aduersus me causam habuissent, hominem peregrinum, quẽ aliàs contemptui habentes, non magnifaciebant? Verũtamen ego (neque enim tacitum dissimulabo) non mediocriter illorum laude discruciabar. Tandem uerò illis labentibus cum ad me rediissem, mente atque animo sic mecum agitaui: Ergo tantum hac gratia & uenustate scripta mea condita sunt, quòd ad consuetam dicendi rationem formata non sint, nec iuxta communem loquendi uiam

δίξα τοῖς ἄλλοις, ὀνομάτων δὲ καὶ ἁρμονίας καλῶν ἐν αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὸν ἀρχαῖον κανόνα συγκειμένων, ὃ νοῦν ὄξυν, ὃ τι φρονίσαι τινὰ, ὃ χάριτος ἀπλῶς, ὃ ἁρμονίας, ὃ τέχνης τῆς ἐν ἅπασι, τούτων δὲ πόρρω ἐστὶ τοὐμόν. οὐ γὰρ ἂν παρίντος αὐτὰ ἐπαινέσαι, ἐπαινέσω μόνον τὸ παινὸν τῆς προαιρέσεως, καὶ ξυνίημι. ἐγὼ δὲ ὁ μάταιος ὤμην, ὁπότε αὐτοῖς ἐπαινοίην, τάχα μέν τοι καὶ αὐτὸ τοῦτο προσάγεσθαι αὐτούς· ἀληθὲς γὰρ εἶναι τὸ τοῦ Ομήρου, καὶ τὴν ψόγον ἐπὶ μιχαρισμένῳ ὑπάρχειν τοῖς ἐπαινουσιν.

οὐ μὴν τοσοῦτόν γε, οὔτι ἔδοξον τῇ κανότητι νέμειν ἐξίσου, ἀλλὰ τὴν μὲν, ὥσπερ ἐν προσόψεως μοίρᾳ σεμνυνουμένην τι, καὶ πρὸς τὸν ἔπαινον σωτηρίαν καὶ αὐτὴν· τὰ δὲ ἄλλα ἐπαινέμενα, καὶ

diuiam fluant, uerborum uerò elegantium nihil in illis admixtum est, ad uetere. rem sermonis regulam & canonem positorum, nulla præterea sententia argutè dicta exornata sunt, nulla industria, nulla Atticæ linguæ uenere perpolita, aut compositionis harmonia, aut arte ad amussim elaborata, sed ab his omnibus longè lateque discrepant. Neque enim hæc ipsa à præsentibus laudata sunt, sed uerborum nouitas illorum iudicio peregrina & aliena uisa est. Ego uerò stolidus hoc ipso eos, si unquam ad me collaudandum subsilirent, potißimùm adductum iri putabam. Verißimum enim illud Homeri esse persuasum habebam, nouam quamque cantilenam, audientibus esse gratißimam. Non tamen tantum laudis, neq; adeò summã, nouitati concedi uolebam: uerùm hanc non aliter atq; cumuli loco adjci, & nonnihil sanè ornatus ad gloriã afferre, sed ita,

καὶ ὑπὸ τῶν ἀκούντων εὐφημεῖσθαι, ἵνα ἄνια ὦσι τοῦ μύθου ἐπάξια, καὶ ἵνα ἀληλώσουν πιστεύσωσιν αὐτοῖς, ἵνα καὶ μόνον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἄνια λέγωσι, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ κατὰ τὴν παρασκευήν, Ἀνδρικῶς ἡμῖν ὁ ὑποσωρὸς ἦσαν· καὶ ὀλίγου δεῖν, βαυματοποιοῦ τινος ἐπαινον ἐπαινῶδαι μοι δοκῶ αὐτῶν. ἐθέλω γοῦν ὑμῖν καὶ τὸ τοῦ γραφέως διηγήσασθαι. ὁ Ζεῦξις ἐπεὶ δὲ, ἔφη, γραφέων γενόμην, τὰ λεγόμενα καὶ τὰ καινὰ ταῦτα οὐκ ἐγραφον, ἃ ὅσα πάντων ὀλίγα, ὥρας ἢ θεοὺς ἢ πολέμους, ἀεὶ δὲ παντοδαπῶν ἐπειρᾶτο, καί τι ἀλλήκοτον αὐ καὶ ξένον ἐπινοήσας, ἵν' ἐπάνω τῶν ἄκρων τὴν τέχνην ἐπιδείκνυτο. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις τολμήμασι, καὶ θέλων Ἱπποκενταυρον ὁ Ζεῦξις αὐτὸς ἐποίησεν, αὐαρρίφουσάν γε πρόσθεν παιδίον Ἱπποκενταύρῳ διδύμῳ, νομίζω νηπίω. τῆς δὲ καὶ ταύτης αὐτὶ γραφὸς ὄζει νῦν

ut quæ uera laude & auditorum applausu digna haberentur, illa essent. Itaque non modicè commouebar, penè eò adductus, ut illis fidem haberem, unum atq; adeò solum inter Græcos esse confirmantibus. atq; id genus alia. Thesaurus autem, iuxta prouerbium, nobis carbones erant. Ac [b] propemodum ut præstigiatór quispiã ab illis laudor. Volo itaque uobis pictoris institutum denarrare. Zeuxis ille omniũ pictorum præstantissimus, popularia & communia illa nequaquam pingere solitus est, aut admodum pauca, nempe heroas, aut deos, aut bella: semper autem noui aliquid comminiscendi illi cõsuetudo fuit. Cæterùm inter alia audaciæ suæ egregia facinora, & Hippocentaurũ fœminam ipse Zeuxis adumbrauit, alentem adhuc uberibus pueros Hippocẽtauros, geminos nimium infantes. Illius picturæ exemplum nũc

Athenis

Ἀθήνησι, πρὸς αὐτῷ ἱκάνῳ ἀπογράφῃ τῇ τάθμῃ μετρηθεὶς γεγραμμένον. τὸ δὲ ἀρχέτυπον δὴ αὐτὸ, Σύλλας ὁ Ρωμαίων στρατηγὸς ἐλέγετο μετὰ τῶν ἄλλων εἰς Ἰταλίαν ἀποπεμφθῆναι· ἔδοξε πρὸς Μαλέαν, εἶμαι, ναυαγῆσαι δὲ ὑπὸ λαίλαπος, ἀπολέσθαι ἅπαντα, καὶ τὸν γραφέα. πλὴν ἀλλὰ τόν γε ἀκόντα δὲ ἀπόντος ἄδην, καὶ αὐτὸς ὑμῖν, ὡς οὐ οἶδε τι ὤ, λάξω τῷ λόγῳ, οὐ μὰ τὸν Δία γραφικὸς τις ὢν, ἀλλὰ πάνυ μιμνῄσκομαι, οὐ πρὸ πολλοῦ ἰδὼν ἐν τινος τῶν γραφέων Ἀθήνησι. καὶ τὸ ὑποβαυμάσαι τότε τῷ τέχνῃ, τάχ' ἂν μοι καὶ νῦν πρὸς τὸ σαφέστερον ἀπλῶσαι συναγωνίσαιτο. ἀλλ' ἔτι χλόης ἁβρᾶς ἡ Κένταυρος αὕτη πεποίηται, ἅτε μιᾷ τῇ ἥκιστα χαμαὶ πεπλεύσῃ, καὶ ἀποτέτανται εἰς τὸ πίσω οἱ πόδες, τὸ δὲ γυναικεῖον ὅσον αὐτῆς ὑγιὲς ὑπό-

Athenis repositũ conseruatur, ad ueră imaginẽ accuratißimè expreßũ: ipsum porrò archetypum Sylla Romanorum Imperator unà cum alijs rebus aliquot preciosis in Italiam misisse ferebatur: deinde iuxta Maleam Laconiæ promontorium, ut opinor, fracta naui oneraria atq; submersa, periisse omnia, atque ipsam etiam picturam. At enim uerę imaginis imago mihi uisa est. Ac ipse, quoad eius fieri poterit, eandem oratione uobis adumbrabo, non per Iouem quòd pingendi ualde peritus sim: sed quòd adhuc in recenti mihi hæreat memoria, quippe quam nuper admodũ Athenis in pictoris cuiusdam ædibus uiderim. Ipsa quoque admiratio qua tunc artem diligenter cõtemplando prosequebar, non parum nunc mihi afferet adminiculi ad cuncta manifestius declaranda. In cessitie nimium floreſcente & uiridi Centaurus ipsa facta est, ea parte qua equam refert, tota humi posita, pedes posteriores retro extendit. Qua uerò

ὀπύγδτ, καὶ ἐπ' ἀκρωνύχ ὄγκυ. οἱ δὲ πόδες οἱ ἔμπροσθεν, ὅσον ἔτι κατ' ὀλίγον ἔτοι ἀπεστάλκασι, οἷον ὠδὶ πλαγιαύλου καμπῆς, ἀλλ' ὁ μὲν ἑτέρως ἐπλάζουτι ἐπίκυφ, ὥσπερ καμπύλος ὑπεσταλμένος τῇ ὀπλῇ, ὁ δὲ ἕτερος ἐπανίσταται, καὶ τῇ ὀνύχι ἀντιλαμβάνεται, οἷον ἄσμυ ἕτεροι πειρώμενοι αὐαπηδᾶν.

τοῖν νεογνοῖν δὲ τὸ μὲν ἄνω, ἔχει αὐτὸν ἐν ταῖς ἀγκάλαις, καὶ βρέφος ἀνθρωπικῶς, ἐπίχυσα τὸν γναθικὸν μαστὸν· τὸ δ' ἕτερον ἐπ' ἀγκῶνος ἔππου θηλάζει, ἐς τὸν ἀνθρώπειον τρόπον. αὖν δὲ ἀγκῶνος, οἷον ἀπό τινος σκαπὸς ἱπποκένταυρός ἐστι, αὐχὴν ἐκάστης λαγόνος, ἀπὸ τοῦ βρέφους ἀμφοτέρωθεν τίθευται μέσης, ὅπως μὴ γιλῶν, ἐκ ὅλος φανόμενος, ἀλλ' ἐς μέσον τὸν ἵππον, λέοντος σκύμνον αὐέχων τῇ δεξιᾷ, καὶ ὑπὲρ ἑαυτὸν ἀωρῶν, ὡς δειλίξειε σὺν παιδιᾷ τὰ βρέφη. τὰ

parte mulieris gerit imaginem, ea sensim subsurgit usque ad cubiti longitudinem. Pedes anteriores ne illi quidem porrectim extensi sunt, ueluti iacentis in latere, uerùm alter quidem geniculatim inflexo similis est, ungula retrò tracta incuruum existens. Alter autem cõtrà exurgit, & solum attingit, quemadmodum ferè sunt equi subsilire molientes. Cæterùm infantes, alterum quidem ante se habet in ulnis complexum, quem humano more nutrit, mulliebrem mammam in os illi inserens. Alterum uerò ex equino lactat ubere, quemadmodum pulli à matribus lactari solent. In superiore parte tabulæ, ueluti è scopulo Hippocentaurus quispiam, uidelicet mulieris illius infantes utrinque nutricantis maritus, prominenti capite ridens prospicit, haudquaquam toto apparens corpore, uerùm media parte equi, leonis catulum in dextra retinens: quem sustollit in hoc, ut pueros re ludicra cum risu perterrefaceret.

Ad

μὲν δὴ ἄλλα δι' γραφῆς, ἰφ' ἅσα τοῖς ἰδιώταις ἡμῖν ἀπὸ τῆ ἐμφανοῦς οὐσίας, τῶν ἄλλων ἁπάντων ἔχει διάφορον τὸ τέχνης, εἶδον τὸ ἀποτόνους τὰς γραμμὰς ἐς τὸ δυνατώτατον, καὶ τῶν χρωμάτων ἀκριβῆ τῶν πράσιν, καὶ σκιαγραφῶν τῶν ὑπαβολῶν ποιήσασθαι, καὶ σκιάσεις ἐς ἄκρον, καὶ τῆ μιγάδος τὸν λόγον, καὶ τῶν τῶν μίσων πρὸς τὸ ὅλον ἰσότητα καὶ ἁρμονίαν, γραφίων παῦλάς τε ἀκαινότομον, οἷς ὄρθρον ἀδύνατα τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ τῆ Ζεύξιδος ἐπῆνουν μάλιστα ἐπήνεσα, ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῆ αὐτῆ ὑποδύσει ποικίλως τὸ περιττὸν ἐπιδείξατο τὸ τέχνης, τὸν μὲν αὖ ἄνδρα ποιήσας παύτη φοβερὸν, καὶ κομιδῆ ἄγριον, σκληρὸν τῆ χαίτη, λάσιον τὰ πολλὰ, οὐ κατὰ τὸν ἕτερον αὐτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ' ἕτερον τοῦ ἀνδρώπου, καὶ

At [d] reliquæ picturæ partes, propter quas non ubique accurata artis præstantia nobis idiotis comparere solebat, nihilo secus tamen summa industria erant elaboratæ, uidelicet linearum ductibus atque extensionibus rectissimis, colorum commixtionibus scientissimis, neque non temperatiuarum adiectionum circeüductionibus. Insuper decentibus inumbrationibus, neque neglecta magnitudinis ratione, & mensurarũ totius operis æqualitate atque harmonia: quæ omnia admirari solẽt pictores, quibus studium est ea omnia cognoscendi. Ego uerò eam in Zeuxide uirtutem & industriam præcipua laude extollebam, quòd in uno eodemq; argumento habita diuersitatis ratione, artis discrimen egregiè indicarit. Virum quidem per omnia adornauit horridum atque terribilem, ac uehementer agrestem, horrentem capillitio, cute hirtum & hispidum, non per equinam tantum partem illius, sed per alteram quoq; qua humanam refert speciem.

καὶ ὀφρῦς αὐτῷ τὸς ὤμους ἐπὶ πλεῖστον, τὸ βλέμμα, καί τοι γελῶντος, θηριῶδες ὅλον καὶ ὀργίλον τι, καὶ αὐθέμερον, τριττὸν μὲν ἰκαίνου. τῶν θέλαττον δὲ, ἵππῳ γε δὴ καλλίστης, εἶκε μάλιστα αἱ Θετταλαὶ εἰσιν, ἀλλ' ἄγριόν γε, καὶ ἄβατον. τὸ δ' αὖ ἡμίτομον γυναικὸς, παγκάλον ἐξ ὧν ὕστερον, ἰκαίνας δὲ μόνας Σατυρίσκοις ὄψιν αὐτῇ. καὶ ἡ μίξις δὲ, καὶ ἡ κρᾶσις τῶν σωμάτων, καθὸ συνάπτεται, καὶ συνδέεται τῇ γυναικείᾳ τὸ ἐπ' ἀκρον ἐγγὺς, καὶ ἐν ἀθρόῳ μεταβαίνουσα, καὶ ἐν προσαγωγῇ ῥιπτομένη, λανθάνει τὸν ἥψιν, ἐν βαθρᾷ ὡς τὸ ἕτερον ὑπαγομένου. τὸ δὲ ἕτερον δὲ, τὸ ἐν τῶν γυναίων, ὅμως ἄγριον, καὶ ἐν τῷ ἀπαλῷ ὄν. δεινὸν φοβερόν. καὶ τοῦτο θαυμαστὸν, εἶδον ἐδοξέ μοι, ἡνίκα ἔτι παιδίῳ μάλα πρὸς ἓξ σπύμνον τῷ

Plurimum autem sublimibus illum fecit humeris, uultumq; tridentis præ se ferentem, prorsus tamen ferinum & montanum, ac immane spectatum. Tali quidem imagine uirum expressum extulit. Porrò fœminam ad equæ pulcherrimæ imaginem adumbrauit, quales cumprimis sunt illæ Thessalæ indomitæ, necdũ sessoris patientes. Dimidiam uerò mulieris partem summa formauit elegantia, extra ambas auriculas eas solas informes reliquit, & horridas. Porrò autem corporum iunctura atq; commixtio, quatenus muliebris pars cum equina coit atque coniungitur, sensim & non dense subsurgens, atque ex lento accessu deriuata, spectantium fallit oculos, ex altero in alterum perducta. Alter autem ex infantibus, non secus atque pater agrestis est, et iã in ætate tenera aspectu sæuus atq; terribilis. Neq; hoc, ut mihi perpẽdenti uisum est, admiratione singulari carebat, tum quòd admodũ pueriliter ad leoninũ catulum

τῷ λίνῳ ἀναβλέψαντι, μεταξὺ δὲ θηλῆς ἰσάτροφος ἐπεπλεγμένοι, ἐν χρῷ τῇ μητρὶ προσιστάμενοι. ταῦτα δὲ ἅμα ἐξαίρετος ὁ Ζεῦξις, αὐτὸς μὴ ἐπιτηδεύσας τὸν ἐρῶντας ἐπὶ τῇ τέχνῃ. εἰ δὲ καὶ τινα μᾶλλον ἐβόων. ἢ τί γὰρ ἂν ἐποίησε, παλλίστῃ διάματι ἐντυγχάνοντες; ἐπῄνουν ἅπαντα μᾶλλον, ἅπερ καινὰ πρώην ἐπῆλθε, δὲ ἐπινοίας ἀξίωσε, πρὸ τῶν γνώμων δὲ γραφῆς, ὡς νέον, πρὸ τοῦ ἐμπροσθεν ἐγνωσμένου ὄντος. ὅτι ὁ Ζεῦξις σωφρόνως ὅτι αὐτὸς ἐσχολάζε ὁ ὄχλος, καινὰ ὄντα, ἢ ἀνάγκη τῇ τέχνῃ, ὡς ἐν παρέργῳ τοιοῦτον τῶν πραγμάτων, ἄγε δή, ἔφη, ὦ Μικκίων, πρὸς τὸν μαθητήν, ἀφελοῦ ἔξω τῶν ἀνόνα, πρὸς ἀφάλειαν ἀποκρίσεται εἶναι. ὅτοι γὰρ ἡμῶν τὸν πολὺν δὲ τέχνης ἐπαινοῦσι, τῶν

catulum respicerent, intereà uterq; dependens ab ubere, colore matrem referentes. Hæc ergo cum singulari artificio Zeuxis exopressisset, ipse quidē in eam veniebat cognitionē, ut putaret ob artis eximiam præstantiam atque excellentiā omnes in stuporem & admirationem spectantes se ductur um. Illi autem actutum exclamabant. Aut quid aliud facerent, pulcherrimo incidentes spectaculo? Enimuerò laudibus certatim extollebant omnes, quemadmodum & nuper me illi, nempe inuentum peregrinum, neque non nouum picturæ consilium ignotū prioribus. Vt uerò Zeuxis animaduertit quòd argumenti nouitate tantùm illorum detinerentur animi, eosq; ea ipsa ab arte perpendenda abduceret, ita ut neglectui darent exactam rerū expressarum diligentiam: affatus discipulum, Age, inquit, ô Micciō, inuolutam picturam atque sublatam domū aufer. etenim illi nos tantùm ob insuetam artis materiam collaudant:

τῶν δ' ἐφ' ὅπλων, ἃ παλῶς ἐσχα, καὶ κατὰ τὴν τέχνην, οὐ φασὶν ποιοῦνται λόγον, ἀλλὰ καὶ πρόθυμα τὴν ἀπρίβειαν τῶν ὄργανων ὑπὲρ τὴν ὑπόθεσιν παντοπρεπῆ. ὁ μὲν οὖν Ζεῦξις οὕτως, ὀργὴ δέ τις αὐτὸν ἔσχε. Ἀντίοχον δὲ, ὁ Σωτὴρ ἐπικληθὲις, καὶ οὗτον ὁμοίου τι πεδὰν λέγεται ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας μάχῃ. ἃ βούλομαι, διηγήσομαι καὶ τοῦτο, ὑμῖν γενέσθαι. ἀλλὰ γὰρ τούτους ἀλκίμους ὄντας, καὶ πλήθει παμπόλλους ὁρῶν, καὶ τὴν φάλαγγα παρεφῆκε συμπεριῆγεν, καὶ ἐπὶ μιτύμου μὲν προσκείσεται τοὺς χαλκοθώρακας αὐτῶν, ἐς βάθος δὲ καὶ τετράγωνον καὶ ἀσπίσι τεταγμένους ὁπλίτας, ὧν πάντας δ' ἱππασόμενον τὴν ἵππον ἀνομμένα οὖσαν, ἐν δὲ τοῦ μέσου τὰ ἅρματα ἱππεῦσιν ἀνδράσι μίλλοντα, ἀμφιπαφόρα ἐγδούποντα, καὶ

corum uerò quorum elegantia exornata est, quæq; arte magistra absoluta sunt, nullum illi dignantur habere respectum: sed uincit operis diligentiam, argumenti nouitas. Ad hunc quidem modum Zeuxis, & fortasse quàm par erat, commotius. Cæterum Antiocho, cui cognomen erat Soteri, & illi non dissimile quiddam accidisse fama est, in ea pugna quam ipse aduersus Galatas habuisse dicitur. Si uultis, et hanc uobis historiam ordine, ut gesta est, percensebo. Cum non ignoraret & corporis uiribus & audacia Galatas esse præditos, inusitatamq; illorum multitudinem uideret, tum phalangem fortiter coniunctã, à tergo uerò aeneis thoracibus indutos bellantes, præterea in profundum semper armatos uiginti quatuor ordinatos, in utrunque autem cornu equitatũ qui uiginti millibus equitũ constabat, dispertitũ esse, porrò è medio octoginta curr⁹ falcatos erupturos, ac cu-

καὶ συνωρίδας ἐπ' αὐτοῖς δὶς τοσαύτας, ταῦτα ἐρῶν, πολὺν πονηρὰς εἶχε τὰς ἐλπίδας, ὡς ἀμάχων ὄντων ἐκείνων αὐτῶν. ἐκεῖνοι γὰρ, διὰ ὀλίγου τῆς φρατρίας ἐκείνης παρασκευασθείσης, οὐ μεγαλωστὶ, οὐδὲ κατ' ἀξίαν τοῦ πολέμου ἀφίκετο, παρὰ μικρὰ ὀλίγοι ἄγαν, καὶ τούτων πολιτικὸν τὸ πολύ. καὶ ψιλικὸν. οἱ γοῦν πλεῖστοι διὰ τὸ ὅπλων ἔχειν τῆς τριτίας ἦσαν. ὥστε ἐλόφοις αὐτῶν ἤδη σκιάζεσθαι, καί τινα ἀνηρῆσθαι τοῦ πολέμου. ἀλλὰ Θεοδότας ὁ Ῥόδιος, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ τακτικῶν ἔμπειρος, οὐκ ἐᾶν παρὼν ἠθύμει. καὶ ἦσαν γὰρ ἐπταέλεφα ἐλέφαντες τῷ Ἀντιόχῳ. τούτους ἐκέλευσεν ὁ Θεοδότας τοῖς μὲν ἔχειν, ὡς οἷόν τε, καταφύγειον τὰς, ὡς μὴ κατάδηλοι ἔσοιντο τοῦ φρατροῦ ὄντες.

ac cum illis bigas bis totidem: hæc inquam cum videret, spem ualde malignã animo concipiebat potiundæ uictoriæ, tanquam illis inuictis existentibus. Siquidem ipse modicè instructo exercitu, neque ampliter, neque pro belli dignitate, & apparatu aut magnitudine, sanè perquàm paucos ducens aduenerat, ac illos quidem utplurimùm scutatos & nudos. Sedenim ex iis qui nudi erant, plures quàm dimidia pars exercitus numerabantur. Itaque iam de petendo fœdere, ferendisq; pacis conditionibus, & bello conuenientissimè componendo secum agitabat. Atqui Theodotas Rhodius, uir excelsi et generosi animi, instruendæ aciei non imperitus, cum præstò esset, regem perturbato animo esse non sinebat. Et erant Antiocho undecim in exercitu elephanti. Hos Theodotas iussit interea, quoad eius fieri posset, habere quàm occultissimè, ne ex acie apparentes conspicui fierent hostibus.

Vbi

ἐπιπεσὼν δὲ συμβῇ ἤδη σαλπιγκτὴς, καὶ δὴ συμπλακῆναι, καὶ ἐς χεῖρας ἰέναι, καὶ ὁ ἵππος ὁ τῶν πολεμίων ἐπελαύνῃσι, καὶ τὰ ἅρματα οἱ Γαλάται, ἀνοίξαντες τὸν φάλαγγα, καὶ διαῤῥήσωσιν, ἐπαφῶσι, τότε ἀνὰ τέτταρας μὲν τῶν ἐλεφάντων ἅμα ἀπαντᾶν ἐφ' ἑκάτερα τοῖς ἱππεῦσι, τοὺς δὲ λοιποὺς δὲ αὐτοῖς ἐπαφῶναι τοῖς ἁρματηλάταις καὶ σιωμιαφῶς. ἃ γὰρ τοῦτο γένοιτο, φοβηθέντας αὐτῶν, ἔφη, τοὺς ἵππους, καὶ ὃν τοὺς Γαλάτας αὖθις ἐμπεσοῦσθαι φεύγοντας· καὶ οὕτως ἐγένετο. οὐ γὰρ πρότερον ἐλέφαντες εἶδον ἅπαντα, οὔτε αὐτοὶ Γαλάται, οὔτε οἱ ἵπποι αὐτῶν, οὕτω πρὸς τὸ παράδοξον τῆς ὄψεως ἐταράχθησαν, ὥστε πρόῤῥω ἔτι τῶν θυρίων ἄντων, ἀπὸ μόνου τοῦ φρυγάνου ὄμενοι, καὶ τοὺς ὀδόντας ὅλον ἀποστίλβοντας ὑπερμέτρους, ὡς αὖ ἐν

Vbi uerò tuba signum datum esset, ac iam infestis signis concurrendum, & manus conserendæ forent, ac hostium equitatum impreßionem faceret, & Galatæ aperta phalange currus immitterent, tunc unà cum quatuor elephantis utrinque equitibus esse occurrendum doceo hatio: dicto autem reliquos ad rigis & curribus esse immittendos. Hoc enim facto, inquit, illorum equi perterrebuntur, ac retrò fugientes, in ipsos Galatas illapsi impetum facient. Nec opinionem eius rei prædictæ euentus frustratus est. Cum enim antea nullum elephantum uidissent cùm ipsi Galatæ, tum equi illorum, adeò nouo & inopinato elephantorum spectaculo animis consternati sunt, ut longè adhuc à beluis constituti, postea quàm solùm rugientes audissent, dentesq; candore relucentes uidissent, ueluti ex toto nigro corpore, tum etiam

ἐπ μάλαν@ τῶν ποδῶν σύμματ@, καὶ τὰς προνομάδας, ὡς ἐς ἁρπαγὴν ἐπιφερομένους, πρὶν ἢ τὸ τέλος μάχης ἔξωθεν ἐπιδεῖν ἐπιλίναντες, ἅμα ἡλίῳ κάμνοντι ἐφύγομ· οἱ μὲν πεζοὶ, πορίσασθαι βέλεμνα ἐπ' ἀλλήλων τοῖς δορατίοις, καὶ συμπατούμενοι ὑπὸ τῶν ἱππέων, ὡς ἔχομ, ἐμπίπτοντες ἐπ' αὐτούς· τὰ ἅρματα δὲ ἀναστρέψαντα, καὶ ταῦτα ἐμπαλιν ἐς τοὺς ἐπέχοντας οὐκ ἀναμενεῖ διεφέρετο ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ τῦ Ομήρ,

Δίφροι δ' ἀνετυμβαλίδον ζομ.

οἱ ἵπποι δ' ἐπεὶπερ ἅπαξ ἐξ ἰς τὸ διδὺ ἰδοῦ ἀπερίπεσον, οὐκ ἀνασχόμενοι τῶν ἐπιφερόντων, τοὺς ἐπιβάτας ἀπεβαλλόντο, κεν' ἴχια προτάλλομ, τύπτοντες τὸ Δία, καὶ διαρρώγνυτες τοῖς ἀρπάγοις, ἔτυπόν τινας τῶν φίλων καταβάλλοντες. πολλοὶ δ' ὡς ἐν τοιαύτῃ τοσούτῳ, κατεβάλοντο. ἔπεσόν τε καὶ οἱ ἐλέφαντες

etiam proboscides ad praedam & direptionem faciendam sublatas: prius quàm ab arcubus tela extorsissent, uersis retrò habenis, nullóq; seruato ordine auffugerunt. & Sedenim pedites aliquantisper alterna cæde semet hastis confodientes, conculcabantur ab equitibus in illorum ordinem illapsis: currus autem subuersi, & illi deinceps denuò in suos non citra sanguinem ferebantur, ac planè iuxta illud Homeri,

Subuersi currus passim iacuere supini.

At uerò equi posteaquam semel à recta uia auersi declinassent, elephantorum impetum non sustinentes, sessores dorso excutiebant. Currus strepebãt, proscindentes per louem atque dissecantes acutis falcib. quoscunque ex amicis comprehendissent. Non pauci uerò, ut in tali tumultu, electi prosternebantur. Hos elephanti insequebantur, pedibus

συμπατοῦντες, καὶ σωσανάῤ ῥιπτοῦντες εἰς ὕψος τῶν προσωπείων, καὶ σωαρπάζοντες, καὶ τοῖς ὀδοῦσι τιτρώσκοντες, καὶ τίλος, οὐδὲν τοιοῦτον πράττοντες παραδιδόασι τῷ Αντιόχῳ τὸν νίκην. οἱ Γαλάται δὲ, οἱ μὲν ἐναπεθνήσκουσιν, πολλοῦ τοῦ φόνου γενομένου, οἱ δὲ ζῶντες ἐλαμβάνοντο, πολὺ πλείους ὀλίγοις, ἐπίσης ἐφθάσαν εἰς τὰ ὄρη ἀναφυγόντες. οἱ Μακεδόνες δὲ, ὅσοι σὺν Αντιόχῳ ἦσαν, ἐπαιώνιζον. καὶ προσιόντες ἄλλος ἀλλαχόθεν, ἀνέδουν τὸν βασιλέα, καλλίνικον ἀναβοῶντες. ὁ δὲ καὶ δακρύσας, ὡς φασιν, αἰσχύνομαι, ἔφη, ὦ στρατιῶται, οἷς γε ἡ σωτηρία ἐν ἐκκλίσεσι τοιούτοις θηρίοις ἐγένετο, ὡς εἰ μὴ τὸ καινὸν τοῦ θεάματος ἐξέπληξε τοὺς πολεμίους, τί ἂν ὑμᾶς ἔδρασε πρὸς αὐτούς; ἐπί τι τῷ βοπάκῃ κιλούρι ἄλλο

pedibus proterentes atque conculcantes, simul atque in alium proiicientes proboscidibus, unaq; rapientes, ac dentibus correptos transuerberantes. Ad extremum illi summa ope annitentes Antiocho victoriam pepererũt. Cæterùm Galatæ alij quidem dimicando occiderunt ingenti clade edita, alij autem uiui capti in victoris potestatem peruenerunt, exceptis perquàm paucis, quotquot præuenientes fuga in montes semet abdiderant. Porrò autem Macedones quicunque cum Antiocho in prælium descenderant, Pæana canebant, ac alius aliunde accurrentes regem coronabant victorem, & clamantes. At ille profusis, ut fertur, lachrymis: Pudore afficimur, inquit, ô milites, quibus salus in hisce undecim stetit beluis, adeò ut nisi spectaculi nouitas hostium animos perculisset, quid nos erga illos fuissemus? In tropheum nihil aliud quàm

λο μᾶλλον, ἱλιφαντα δὲ μόνον ἐγκολάψαι. ἅμα τοίνυν μὲ σκοπῶμεν, μὴ καὶ τὰ μὲν ἡμέτερα ὅμοιον ᾖ τῷ Ἀντιόχῳ. τὰ μὲν ἄλλα, ἐκ ἄξια μάχης, ἱλιφαντῶν δέ τινων, καὶ ξένα μερμιλύματα πρὸς τὰς ὄψεις, καὶ θαύματοποιΐαν, ἄλλως ἐκπλῆξαι γῦν ἐπαινοῦσι πάντες. οἷς δ' ἐγὼ ἐπιπείθομαι, οὐ πάνυ ταῦτα λόγῳ πιστὰ αὐτοῖς ὄσιν, ἀλλ' ὅτι μεγὴ θήλεια ἱππόκενταυρ& γεγραμμένη, τοῦτο μόνον ἐκπλήττονται, καὶ ὥσπερ ὄζει, παντὸν καὶ τεράστιον δοκεῖ αὐτοῖς. τὰ δ' ἄλλα μάτλιο ἄρα τῷ Ζεύξιδι πεποίηται, ἀλλ' οὐ μάτλιο γεγραπται γὰρ ὑμᾶς, καὶ μετὰ τέχνης ἵνα τα ὁρᾶτε, ἵν' μόνον ἄξια τοῦ διάρρ δακρύειν.

quàm elephantum iussit sculpere. Itaq; iam hora est considerandi ne & mea perinde censeantur, ut Antiochi apparatus bellicus. Etenim omnia alia pugna digna æstimanda nō sunt. Quidam autem elephantes, & peregrina terriculamenta spectantibus metum & trepidationem incutientia, ac plena præstigij, ea ab omnibus laude extolluntur. Porrò quibus ego confidebam, ea nō admodum in illorū sunt sermone. Sed quia mulier Centaurus depicta est, hoc solum est quod mentis stuporem & admirationem inducit spectantibus, & quemadmodum est, nouum & monstrosum illis esse uidetur. Cætera uerò nequicquā à Zeuxide facta sunt. At non frustra. etenim uos cum fingendi & pingendi artificij rudes non estis, singula arte magistra spectantes, expendite num solùm ista digna sint ut theatro spectanda commonstrentur.

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Habita nuper.) Oritur ſtatim ab expoſitione cauſæ. b Et propemodum.) Adaptio exemplorum, quibus oſtendit, uulgò uoluptatem placere, & præ ea cęteras negligi. c In ceſpite.) Tabula & pictura eiuſdem. d At reliquæ picturæ.) Amplificatio artis à malo. e Cęterùm Antiocho.) Alterum exemplum Antiochi. f Sed enim.) Amplificatio periculi per hypotypoſin.

ΑΡΜΟΝΙΑΗΣ. HARMONIDES, Vincentio Obſopœo interprete.

ΑΡGVMENTVM.

Commendat ſe amico ex principibus cuidam ſuo, adductus, ut ipſe fingit, exemplo Harmonidæ: qui cum magiſtrum ſuum de paranda gloria & immortalitate conſuluiſſet, monitus ab eodem fuerit, ut artem quã à ſe didiciſſet, non omnibus Græcis, (nam id impoſsibile fore) ſed optimatibus ac præſtantiſsimis quibuſq; oſtentaret. ſic enim fore, ut cum illi ipſi laudati fuerint, ubicunq; ipſum laudarent, ueram ex eo gloriam ac laudem conſequeretur. Statuiſſe igitur ſe, eòdem pacto & huic commendari ſe ſuaq; debere, ut qui primùm ea præſtantia, eoq; iudicio ſit, ut quod ipſe ſuo calculo approbaſſet, deinde & cæterorum omnium probaretur, amplificando hanc perſonæ illius excellentiam per collationem. Deinde & ex eadem patria ſecum natus ſit, ut uel eo nomine fauere ac patrocinari ſibi debeat. Poſtremò & à ſcriptorum ratione facilitatem ac meritum cauſæ oſtendit. Oritur ſtatim ab expoſitione exempli, cuius occaſione adductum ac motum ſeſe fingit. Concludit autem orationem per comprecationem & uotum, à Diis precando ut cœptam laudem ſuam creſcere ac perpetuam eſſe uelint. Titulus eadem ratione qua in ſuperioribus, inditus eſt

Harmo-

Ἁρμονίδης ὁ αὐλητὴς ἤρετο ποτὲ Τιμόθεον, διδάσκαλον αὑτοῦ ὄντα, εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Τιμόθεε, πῶς ἂν ἐνδοξος γενοίμην ἐμὴ τέχνῃ, καὶ τί ποιῶν τὰ ἀφανταί μοι οἱ Ἕλληνες ἔσεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα σὺ πεποίηκάς μοι, ἐπιδιδάξας μὲν ἅπαν, ἀφορμὰς δὲ ἅπασαν τὴν αὐλῶν ὅση τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἐμπνεῦσαι τὴν γλωττίδα λεπτόν τι, καὶ ἐμμελὲς, καὶ ὑποβάλλειν τοὺς δακτύλους εὐαφῶς ὑπὸ πυκνῇ τῇ ἀρσει καὶ θέσει, καὶ βαίνειν ἐν ῥυθμῷ, καὶ σύμφωνα ἅπαντα τὰ μέλη πρὸς τὸν χορὸν, πρὸς τ' ἁρμονίας ἑκάστας διασαφυλάττειν τὸ ἴδιον, τῇ Φρυγίᾳ τὸ ἔνθεον, τ' Λυδίᾳ τὸ βακχικὸν, τ' Δωρίᾳ τὸ σεμνὸν, τ' Ἰωνικῶς τὸ γλαφυρὸν. ταῦτα μὲν ἅπαντα ἐμεμάθηκα παρὰ σοῦ. τὰ μίγιστα δ', καὶ ὧν ἕνεκα ἐπεδυμησα τ' αὐλητικῆς

Harmonides a tibicē quodam tempore b Timotheum magistrum suum interrogauit: Dic mihi, inquit, ô Timothee, quomodo mea arte possum euadere clarus & nobilis? Aut quid faciendum mihi existimas, ex quo in uniuersæ Græciæ cognitionem uenturus sim? Nam alia quidem omni me studio & beneuolentia iam edocuisti, nempe exquisitum tibiæ & accōmodum usum, mox lingulam tenui & modulāti spiritu insufflare, infrà autem digitos aptè adhibitos crebrò sustollere ac deprimere, deinde ad numeros ingredi, & modos facere concinnos, chorōq; congruos, postremò conseruare singulorum concentuū proprietates, c quidā in Phrygio attonitum, in Lydio turbulentum, grauitatem in Dorico, in Ionico suauitatem. Hæc inquam omnia te magistro didici. Atenim quæ maxima sunt, & quorum gratia tibiæ cognoscendæ desiderio labo-

κῶς, ἐχ ὁρῶ, πῶς ἂν ἐγὼ αὐλῶ μου προσγένοιτο ἡ δόξα, ἢ πα ρὰ τῶν πολλῶν, καὶ τὸ ἐπίσημον ἄνωθεν πλήθοσι, καὶ λά πυνθάνεσθαι τῷ δακτύλῳ, καὶ ὧν που φανῶ, σὺ θὲς ἀδηρίφιδα πάντας ἐπ' ἐμοί, καὶ λέγε γαρ τοῦνομα· ἔστ' ἐκεῖνος Ἁρμονίδης ὅδ', ὁ ἄριστος ἀν λητής. ὥσπερ, ὅτε καὶ σύ, ὦ Τιμόθεε, τὸ πρῶτον ἐκ τῶν οἴκοθεν ἐν Βοιωτίᾳ, πκευλήσας τῇ Πανδιονίδι, καὶ νε νίκας ἐν τῷ Λίακι τῷ ἐμμελεῖ, τὸ ὁμώνυμόν σοι ποιή σαντος τὸ μέλος, οὐδεὶς ὧν δὲ ἠγνόει τοῦνομα, Τιμόθεον ἐκ Θηβῶν. ἀλλ' ἔνθα ἂν καὶ ναῦς φανῇς, συνθέουσιν ἐπὶ σὲ πάντες, ὥσπερ ἐπὶ τὴν γλαῦκα τὰ ἔρνια. ταῦτ' ὄζει δὲ ἄπορ ἠυξημένω ἀκλεοῦς γοήσθαι, καὶ ὑπὸρ ὧν πεπί νηκα τὸν πόνον τὸν πολύν.

ἐπεὶ

rauí, nondum uideo quomodo ab illo mihi paranda sit gloria, & apud multos celebris opinio, utq; in multitudine cuiu existimatione aliqua clarus & conspicuus obambulem, ac prætereuntium digito commonstrer. Tum sicubi propalam apparuero, statim omnium oculi in me conuertantur, ac me nominatim collaudantes dicant: Hic ille est Harmonides tibicen omnium præstantissimus, quemadmodũ quo tempore & tu ô Timothee, primùm ab ædibus patrijs è Bœotia profectus, tibicinem agens Pandionidi, victoriã in Aiace florente reportabas, ac melodiam tuo cognomine nobilitaras, nemo fuit qui nomen tuum ignoraſſet, ac Thebanum illum Timotheum. Sed & nunc ubicunque saltem in publico apparueris, certatim ab omnibus ad te curritur, ueluti ad Noctuam reliquæ auiculæ sturnatim & graculatim conuolitant. Et hæc sunt quorum nomine aulœdus fieri optauerim, tum quorum gratia tantũ laborẽ strenuè exhauſerim: quando-

ἐπεὶ τό γε αὐλεῖν αὐτὸ, καθ' αὑτὸ τῷ ἐνδοξον εἶναι δι' αὐτὸ, ὀκνῶ δεῖξαι μοι προσγενόμενον. σὺ δ' ἐὰν Μαρσύας ἢ Ὀλυμπος γενέσθαι μᾶλλόν μοι λανθάνων· ἐδὲν γὰρ ἄφελος ἀποῤῥήτου, φασὶ, τοῖς ἀφανοῦς τῆς μουσικῆς. ἀλλὰ σὺ, ἔφη, ἐπεὶ ταῦτα παιδεύσόμ μι, ἵνα μοι χρήσιμον πάντως, καὶ τῇ τέχνῃ, καί σοι διατελῶ ἐσόμενος τῶν χαρίτων, καὶ ὧδε τῇ αὐλήσει, καὶ τὸ μέγιστον, καὶ ὅτι τῇ δόξῃ αὐτῆς. ἀποκρίνεται ἔν αὐτῷ ὁ Τιμόθεος· ἀλλ' ὦ Ἁρμονίδη, ὁρᾷς μὲν, ἔφη, εὖ ἴσθι, οὐ μικροῦ πρόγματος, ἐπαίνου καὶ δόξης, καὶ ἐπίσημον εἶναι, καὶ γνώσκεσθαι πρὸς τῶν πολλῶν. τοῦτο δὴ, εἰ μὴ σύτως ἐστὶ τὸ πλῆθος ἁπλανῶς, ἐπιπλανύομαι δ' ἐβούλοις περίεσθαι, μακρὸν ἂν γένοιτο, καὶ

quandoquidem tibia canere per se citra famæ & existimationis accessionem haud ualde concupiscerem, si in obscuro mihi delitescendum foret, tametsi hac arte ad amussim exornato, nõ si Marsyæ aut Olympo similis euasurus essem delitescens. Siquidem c incelebris & f occultæ, quod aiunt, musices nullus est respectus aut utilitas. Atqui tu, inquit, & ista me doce, quo modo mihi me ipso rectè utendũ sit, tum etiam arte. Ac tibi duplici nomine habebo gratiam, cum propter tibiæ peritiam qua me excoluisti, tum (quod maximum est) propter gloriam quam ex illa conseçuturus sum. Ad hæc autem illi ita respondit Timotheus: Atqui, ô Harmonide, rei, inquit, non uulgaris aut mediocris amore & cupiditate ardes; id quòd scire potes, nempe laudis & gloriæ, utq; fama celebris sis, ac uulgo notus. Hanc autem quanquam tibi ad hunc modum in medium multitudinis progresso artem ostentando, consequi in animo est, multi ac longi laboris opus aggrediaris,

ηδὲ ἀλλ' ὅτως ἅπαντάσι σοι τοῦτό σι. τὲγὼ αὖ σφριδέα ὦ διάφορον, ὦ τάλιον ὅτω μέγα, ἐν ᾧ πᾶσιν αὐλήσασι τοῖς Ελλησιν; ὡς δὲ ποιήσας γνωσθήσηται αὐτοῖς, ηδὲ ὡδὶ τὸ πέρας ἀφίξῃ τῆς σὸυχῆς, ἐγὼ ηδὲ τόδ' ὑποθήσομαί σοι. σὺ γὰρ αὖλει μὲν ηδὲ πρὸς τὰ διάφορα ἐνίοτι, ἀταρ ὀλίγον μέλιτω σοι τῶν πολλῶν. ὁ δ' ἐπίτομος, ηδὲ ῥᾷστα ἔπὶ πλὶν δέξαι ἄγασα, ὑδὲ ὄσιν, ἀ γὰρ ὠδὶ πλεξάμενος τῶν ἐν τῇ Ελλάδι τὰς ἀρίστας, ηδὲ ὀλίγους αὐτῶν, ὁσοι περιφανεῖς, ηδὲ ἀναμφιλόγως θαυμασοὶ, ἐπ' ἀμφότερα πιστοὶ, ἀ τούτοις (φημὶ) ὧδὶ πλέξαι τὰ αὐλήματα, ηδὲ οὗτοι ἐπαινέσουτάσι σι, ἅπασιν Ελλησι νόμιζε ἤδη γεγηθέναι γνώριμος ἐν οὕτω βραχεῖ. ηδὲ τὸ πρᾶγμα ὅρα πῶς σωτίδημι. ἀ γὰρ σὺς

tamen ne sic quidem uniuersi te cognoscent. Etenim ubi gentium aut theatrũ aut stadium ita magnum inueniri potest, in quo omnes Græci tibia canentem te audiant? Vt autem aliquo pacto illis innotescas, ac tui uoti desiderio tandem potiaris, & hoc ego tibi subnuciam. Vtere tu quidem arte tua et in theatris nonnunquam, parũ tamen tibi curæ sit g promiscua uulgi multitudo. Porrò compendiaria & facillima ad parandam gloriam uia hæc est, si collectis Græciæ optimatibus, & paucis illorum quicunq; dignitate & auctoritate præcellunt cæteros, atque indubitanter uiri magni sunt, & admirandi, & aliorum omnium antesignani, quorum fides in utraque fortuna spectata sit: ijs inquam, si artis tuæ egregium specimen exhibueris, illiq; laudis suæ testimonio te cohonestauerint, omnibus Græcis in puncto temporis te lõgè lateq; innotuisse putato, & paßim inclaruisse. Et uide in quod cõpendiũ tantã rem tibi cõtraxerim. Nam

si ij

δὲ ἅπαντες ἴσασι, κἀξ ὧν θαυμάζουσιν, ὅτοι δὲ ἄσοντά σε αὐλητὴν ἀδόκιμον ὄντα, τί σοι δεῖ τῶν πολλῶν, οἵ γε καὶ τοῖς ἀκολουθήσουσι τοῖς ἄμεινον κρῖναι δυναμένοις; ὁ γάρ τοι πολὺς ὄχλος, αὐτοὶ μὲν ἃ γνώσει τὰ βέλτιστα, βαύσουσι ὄν τις οἱ πολλοὶ αὐτ', ὧν τινα δ' ἂν οἱ πρόσχοντες ἐπαύσουσι, πισσύσει μὲν ἂν ἀλόγως ἐπαινέσει τὸν, ὥστε ἐπαινέσει κἀκείνοι, κἀγὼ ἐμοὶ ἐν τοῖς ἀγῶσιν, οἱ μὲν πολλοὶ θεαταί εἰσι, κρατῆσαί φασι, καὶ συρίσαι, κρῖναι δὲ ἐπὶ τὰ ἀ νίκη, ὃ ὅσοι δύ. ταῦτα ὁ μὲν Ἁρμονίδης ἐκ ἴσης ποιοῦσα · μετὰ ξὺ γὰρ αὐλῶν · φασίν, ὅτι τὸ πρῶτον ἠγωνίζετο, φιλοτιμότερον ἐμφυσῶν, ἐκανόν-

si ij qui omnibus noti sunt, & quos nemo non admiratur, tibicinem præclarum & celebrem te esse cognoscent, quorsum tibi uulgi iudicio aut opinione opus est, tantùm eos sequentis, qui meliores sunt rerum expensores & iudices? Siquidem popularis ista multitudo ferè semper quæ optima sunt ignorat, cũ maior illius pars manuarij sint opifices. Cæterùm quemcũq; illi laudibus illustrauerint, qui reliquos uitæ [h] splẽdore & dignitate anteeunt, eundẽ neq; quaquam temerè laudari planè persuasum habẽt. Itaque magnorũ uirorum industi præconio, laudant & illi. Quippe in ipsis quoq; certaminibus multi spectatores athletis nonnunquam clarè solent applaudere, non rarò etiam sibilis illudere: penes tamen septem, aut quinque, aut quotcunque tandem fuerint, iudicandi potestas reposita est. His magistri sui consilijs parum obsecutus est Harmonides. Etenim inter tibias, ut fertur, cum primùm in musices certamen descendisset, magna contentione insufflans, in ipsum tibiam inspirando exha-

στέφανωσι τῷ αὐλῷ, καὶ ἀστεφάνωτος ἐν τῇ σκηνῇ ἀπέθανε, τὸ αὐτὸ καὶ πρῶτον καὶ ὕστατον αὐλήσας ἐν Διονυσίοις. ὁ μὲν τοι τῶν Τιμοθέου λόγος οὐκ αὐλητάς, οὐδ' Ἁρμονίδᾳ μόνον εἰρῆσθαί μοι δοκεῖ, ἀλλὰ πᾶσιν, ὅσοι πόρις ἐρίγουσαν, ἀμφισείοντι τὸ ἐπαλαινύμενοι, τοῦ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνου ἀνάμενοι. ἐγὼ γ' οὖν, ἀποτίκα καὶ αὐτὸς ἐνεθύμουν τὰ ὅμοια περὶ τῶν ἐμαυτοῦ, καὶ ἐζήτουν ὅπως ἂν τάχιστα γνωσθείην πᾶσι τῷ Τιμοθέου λόγῳ ἐπόμενος ἐπιεικεστέρως, ἔστιν ἄρτι δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὅτῳ πιστεύουσιν οἱ ἄλλοι, καὶ ὡς αὐτὶ πάντων ἀρκέσειν ἄν. οὕτω δὴ ἆρα σὺ ἐμοὶ δεῖ μὴν φαίνεσθαι τῷ δικαίῳ λόγῳ, ὅτι περ τὸ κεφάλαιον ἀρετῆς ἅπασης ὁ γνώμων, φασὶ,

lauit animam, & incoronatus atque exanimis eadem ratione prima & ultima uice tibia canendi usus in scena corruit, celebrante populo Dionysia. At sanè Timothei tam prudens oratio, non tibicinibus neque solùm Harmonidæ mihi dicta esse uidetur, uerùm omnibus quicunque appetentes sunt gloriæ, ingenij aut artis suæ specimen publicè exhibentes, ac multitudinis laudem suppliciter ambientes. Quare, quo tempore & ipse nõ dissimilia de rebus meis agitabam animo, quæreremq; quo pacto quamocyssimè apud omnes inclarescerem, prudentissimum Timothei consilium secutus, cõsiderabam qui nam in Repub. omnium foret præstantissimus, cuiq; plurimum fidei apud alios foret repositum, tum qui præ omnibus alijs esset acceptissimus. Proinde talis tu nobis apparere debebas iusto omnium sermone, ueluti uniuersæ uirtutis caput & summa, ac talium rerum k gnomon

&

φασὶ, καὶ ὁ ἰσθμὸς παντὸς τῶν τοιούτων. ἐὰν δέ σοι δείξαιμι τὰ ἐμά, καὶ σὺ ἐπαινέσειας αὐτὰ (οὐ γὰρ οὕτω φαυλίσαιμι) καὶ δὴ ἴσως ὥρας ἤκειν μετὰ τῶν ἐμῶν, ἐν μιᾷ ψήφῳ τὰς ἀναθάσεις λαβόντα. ὃ τίνα γὰρ ἂν πρὸ σοῦ ἑλοίμην, οὐχὶ παραπαίειν ἂν δόξαιμι; ἆρα λόγῳ μέν τινες ἀνδρὸς ἀνορθρίζομεν τὸν κύβον. τὸ δ' ἀληθὲς, ὥσπερ ἂν εἰ τοῖς ἀπαστραχίζουσι ἀνθρώποις ἐπιδεικνύμενοι τοὺς λόγους· οὐδὲν γὰρ, ὡς ἔοικε τι, καὶ σοὶ ἅμα πάντων σπουδασμένων, μόνῳ αὐτοῖς ἀμάνων ἂν ἦδα. οἱ μὲν γὰρ Λακεδαιμονίων βασιλῆς, τῶν ἄλλων ἑκάστου μίαν ψῆφον φερόντων, ἑαυτοῖς μόνοις, ἑκάτερος αὐτῶν, δύο ἐφερον. σὺ δὲ καὶ τὰς τῶν ἐφόρων, καὶ τὰς τῶν γερόντων πρεσβύτ, καὶ

& recta regula. Porrò si mea tibi spectanda & excutienda offerrem, tuque ea prosecutus esses laudibus, essent haudubiè ita apparitura: ego que iam notis tantopere speratis potitus essem, in uno calculo omnes assecutus. Aut quem tibi in eligendo præferens, non iure optimo deliquisse in habendo delectu existimarer? Itaque iuxta prouerbium, in knouiro iecimus aleam: sed me hercle non aliter factum est, atque ominibus ubique hominibus meam in dicendo facultatem ostendissem. Quippe in confesso est, quòd & separatim singulos, & collectim uniuersos ipse solus morum bonitate atque ingenij gloria exuperaris. Lacedæmoniorum reges alijs omnibus unicum tantum calculum ferentibus, ipsi soli

præ cæteris duos ferre soliti sunt. Tum uerò & Ephoros præterea, & senes, in summa uniuersos calculorum

καὶ ἅπας ἀναστὰς ὁ πολὺς φόβος καὶ ἡ παλαιὰ σὺ γε καὶ μάλιστα, ὅσῳ τῶν λοιπῶν ἀεὶ καὶ σύ ἐσσο φέρεις, ὁ καὶ δεξιὰν μὲ τῷ παρόντι ποιεῖ, διά γε τὸ μέγεθος καὶ τοῦ τολμήματος, καὶ παύει δικαίως ἂν φοβούμενα. καὶ νῦν δὴ, νὴ Δία, προσέτι καὶ αὐτῷ δεξιὰν ποιεῖ, τὸ μὲν παντάπασιν ἀλλότρια τὰ μὰ ἀνάσσει, ὃς πόλιός τε ἐμοὶ πάντες ἐμοί, καὶ πολλάκις σὺ ἐποίησας, τὸ μὲν πρῶτον ἰδίᾳ, τὸ δὲ δεύτερον κοινῇ, μετὰ παντὸς τοῦ δήμου. ὥστε καὶ νῦν καὶ τῶν ἐμοὶ ὀλίγον τὸ χεῖρον ἐγένοντο ἐν ψήφοις ἐν τῷ λόγῳ, καὶ ἐλάττους ὦσιν ἐμοὶ ἐμάνουν, σὺ τῶν τῆς Ἀθηνᾶς προστιθεὶς, ἀναπλήρου τὸ ἐνδέον παρὰ σαυτοῦ, καὶ τὸ ἐπανόρθωμα εἰκαίως σοι δοκάτω. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐπαινῶ μοι ἱκανὸν, ἢ πολλοὶ ἐθαύμασαν πρότερον, ἃ ἐνδεξ ἔδη

multitudine in disciplinis excedis. Quin etiam in primis tu candidum & saluti ferè semper suffragantem calculum addere consueuisti: quod non mediocrem in præsentia mihi addit animum, alioqui propter audaciæ facti magnitudinem iure optimo metuenti. Sed & in illud per Iouem non uulgariter me consolatur, quòd mea non prorsus à te sint aliena, qui & ex ea urbe sum oriundus, quam tu persæpe primùm quidem priuatis officijs, tandem etiam publicis iuuisti perbenignè & liberaliter. Itaque si cubi & nunc in peiorem mihi partem calculi uergerint in oratione, ac paucior erit meliorum & candidorum numerus: tu adiecto Mineruæ suffragio, ex te ipse defectum suppleto, tuiq; familiaris censorem & correctorẽ te egisse putato. Atqui ne hoc quidem contentus ero, si antehac multi me admirati sint, si iam per ora uirũm clarus ego & celebris uolitem,

Ἄλυ ἐγὼ, ἃ ἐπαινοῦνται πρὸς τῶν ἀκουσάντων εἰ λόγοι. ταῦτα ἐνύπνια ἐπωλώμια ἀνέφρατά φασι, νῦν ἐπῶν σκιαὶ. τὸ δ' ἀληθὲς, ἐν τῷ παρόντι μαχθήσεται. οὕτω δὲ ἀκριβὲς ὅρον τῶν ἐμῶν, οὐδὲν ἀμφίλεκτον ἔτι, οὐδ' ὡς αὖθ' τις ἐνδοιάσειεν, ἀλλ' ἢ ἄκρατον κατὰ παιδιὰν διώσει νομίζεσθαι, σοί γε λόγων, ἢ παύτων. σὺ μὲν δὴ χρὴ, πρὸς οὕτω μέγαν ἀγῶνα κεχρῆσθαι· λόγαμεν γὰρ, ὦ θεοὶ, λόγου ἄξιοι. καὶ βεβαιώσατε ἡμῖν τὸν παρὰ τῶν ἄλλων ἔπαινον, ὡς τὸ λοιπὸν θαρρῶμεν, ὅτ τοὺς πολλοὺς παρῶνα. παῦ γὰρ ἄλα τάδιον ἦτ[illegible] φοβερὸν τῷ Ολύμπια τὰ μεγάλα νφιπυκότι.

uolitè, si oratiões meæ audiẽtiũ laudib. respõdeant. Omnia illa uentosa et euanida, ut est in prouerbio, sunt somnia, & uerborum umbræ. Cæterùm ipsa ueritas in præsens certißimis argumentis declarabitur. Ille exactus erit mearum lucubrationum finis & terminus, nec amplius ambiguitati locus relinquetur, ne tantum quidem, quod uel ullius mentem aliquo dubio distrahat: sed aut optimum iuxta disciplinas æstimandum est quod tibi apportet gloriam, aut omnium. Sed meliora proferenda, & magis ominatiora, ad tantum certamen eunti. ¶ Videamur uerò, ô superi, hominum opinione & existimatione nõ indigni: ac eam quæ nobis ab alijs euentura est, laudem confirmate, ut in posterum fidenti animo ad ampliorem perueniamus. Quippe omne stadium minus reformidandum est ei, qui magna Olympia deo uicerit.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Harmonides.)Occasio cõmẽdatiõis ab exẽplo. b Timotheũ.)Hic nobilissimus sub Alexand. Magno florut, de cuius musica tã potẽti, & qua Alexãdrũ ad bellũ accẽdere solebat, meminit etiã Diõ in lib. De regno. c Cõcentuũ.)Modorũ ratio circũscribitur. Phrygio tribuit τὸ ἐνθουσιαστικὸν, id est furorẽ, sed sacrũ dũtaxat: Lydio Bacchanalẽ licentiã, Dorico seueritatẽ, Ionico incũditatẽ. Hęc Antigẽidę tibicini tribuit Apul. li. 1. Florid. Tybicẽ inquit, quidã fuit Antigenidas, omnis uoculæ mollis modulator, & idẽ omnis modi peritus modificator, seu tũc uellet Aeliõ simplex, seu Iasium uariũ, seu Lydiũ querulũ, seu Phrygiũ religiosum, seu Doricũ bellicosum: quẽ Lucianus ἓρμιονα uocat, Apuleius querulũ, cũ Ionicũ Iasiũ dixit. Sũt plures modi, sed hos quatuor ut pcipuos dũtaxat nominauit Lucianus, quos cõcẽtus, seu harmoniæ, pprietatẽ nominat. d Veluti ad noctuã.)Noctua noctu uidet, canit & uolat sola, odiosa cęteris auib. inquas astuta utitur dimicatiõe. Nã auicularũ multitudine circũdata, resupina pedib. pugnat, collectaq; in arcũ, rostro & unguib. tota tegitur. Ei auxiliatur accipiter, fœdere quodã naturę, ut inqt Plinius. Laertius scribit Timonẽ Phliasiũ hoc nomine maximè reprehẽdisse Arcesilaũ, quòd is populares plausus nõ aliter cõsectaretur, atq; noctua frequẽti auiũ cõcentu claudi cõsucuit: *Hæc ait & turbã dextra lęuaq; frequentẽ Ingreditur, uolucres ululas mirãtur ineptas. Illa stupet stolidũ: sed tu uanissime, plebis Captator, quid ob hæc tam nõ præclara superbis?* Apologũ Ang. Politianus in Lamia sua uerbis expolitissimis exponit. e Incelebris.)Abstrusę. f Occultæ, quod aiũt.)Huius adagij sensus est, quis egregias dotes ingenij, si nõ pferas, perinde esse, quasi nõ habeas. Hoc refertur à Sueton. in Nerone, & Gel. li Noctiũ 13. ca. ult. Nosti, inqt, magister uerbũ illud scilicet uetus, egregiã musicã, quę sit abscõdita, illã esse nullius rei. Alluſit huc hauddubiè Ouid. cũ ait: *Tu licet ad Thamyrã superes, atq; Orphea cantu, Non erit ignotæ gratia magna lyræ.* g Parũ sit tibi curæ.)Dionysius tybicen gloriatur apud Laertiũ in Cratete, quòd nemo pulsus suos audisset, neq; in triremi, neq; ad fontẽ, quẽadmodũ Ismeniæ. sentiẽs, se nunq; captasse plausus sordidorũ & impitorũ,

sed

sed sat habuisse se probari paucis eruditis. h Vitę splẽdore.) Ea est enim profectò laus iucũda, quę ab ijs proficiscitur qui ipsi in laude uixerunt Cic. lib. 15. Epistolarũ familiariũ: Lætus sum: laudari me, inquit Hector, opinor apud Nævium abs te, pater, laudato uiro. i Proinde.) Propositio, qua se commendat amico ex principibus uni. k Gnomon.) γνώμων. Latinis norma uocatur, ad quam exiguntur anguli, sicuti ad regulam longitudines, ad perpendiculum altitudines. Quæ Cicero lib. 2. Academicarum quæstionum tria complexus est: Atqui si crederemus, inquit, nõ egeremus perpendiculis, nõ normis, non regulis. l Aut quem.) Ratio, à præstantia & iudicio personæ eius cui scribit. m Tu uerò,) Ab amplificatione personæ, à collatione. n Sed & illud.) A communi patria. o Somnia.) Somnium est quod in somnis uideré uidemur: unde prouerbialiter somniũ & somnia rẽ futilẽ, inanem & nihili dicimus. Idem in dialogo Nirei, Thersitæ & Menippi: ὀνείρατα μοι λέγεις, Somnia mihi narras. p. Sunt somnia.) A ratione scriptoris. q Videamur uerò.) Conclusio κατ' εὐχήν.

ΣΚΥΘΗΣ Η ΣΚΥΘΑ, SEV

Πρόξενος. [a] Hospes.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Laudat Macedonicos quosdã ciues, patronos, ut uidetur, suos, ut à quibus maximè adiutus, atq; apud cæteros promotus fuerit. Facit aũt hoc collatione quadã Anacharsidis Scythæ, & Solonis Athenien sis. ad quẽ cum alter Athenas profectus, à Toxare populari suo adductus fuisset, & humaniter acceptus ab illo, breui toti ciuitati notus atq; acceptus est. Eodem igitur pacto & se, cum in Macedoniam uenisset, ab omnibus, ut ad illos de quibus encomium hoc instituit, diuerteret, ijsdemq; sese commendaret, admonitum fuisse ait. Vt enim apud Athenienses aliquando Periclem, Aristotelem, & Solonem, quasi cæterorum omnium instar fuisse, ita hos inter Macedonas reliquos excellere. Titulum ex eadem ratione, qua superiores, hæc quoq; oratio habet. Cætera plana sunt.

NON

ΟΥ πρῶτος Ανάχαρσις ἀφικτο εἰς Σκυθίας Α- θλώας, πεπαιδείας ἐπιθυμίᾳ τ Ελλωικῆς, ἀλλὰ καὶ Τόξαρις περὶ αὐτ, σοφὸς μὲν, καὶ φιλόπαλος ἀνὴρ, καὶ ἐπιτηδεύμασιν φιλομαθὴς τῶν ἀρίστων. οἰκεῖ δὲ ὁ τῶ βασιλέως γένους ὤν, ἀλλ τῶν πολυφερῶν, ἀλλὰ Σκυθῶν τῶν πολλῶν, καὶ δημοτικῶν, οὐδὲ ἐκ τοιούτων οἱ ἀνδράσι λέγ καλέμενοι • τοῦτο δ ὄχ, ἀλλ βοῶν δισπότλω ἄναξ, καὶ ἀμάξης μιᾶς. ἔτ ὁ Τόξαρις δὲ ἀπῆλθ ἔτι ὀπίσω ὁ Σκύθας, ἀλλ Αθλώσειν ἀπιβαίνει καὶ μετ ὀ πολὺ καὶ ὥρας ἐλθεῖν, καὶ ἐντυγχάνειν αὐτῷ ξένῳ ἐκ τῶν Αθλωδῶν τοῦτο γὰ τὄνομα ἥρως γενόμενος ἐπωνυμίαν ἔσχε. πλὴν δ αἰτίαν δ ἐπωνυμίας, οὐδ ὅτι ἐς τὰς ἥρωας κατελέγη, καὶ τῶν Α-

ON b fuit primus c Anacharsis, q ex Scythia Athenas usque peregrè profectus est Græcanicæ disciplinæ perdiscendæ desiderio: sed ante illum & Toxaris, uir & multæ sapientiæ, & elegantiæ ac rerum optimarum studiosus admodum, sed qui domi non erat de sanguine regio, neq; ex ijs qui tiaras gestare solent: uerùm unus è uulgo Scytharum & popularium, cuiusmodi sunt qui apud illos uocantur d Octipedes: quo significant aliquem duorum boum & unius plaustri esse dominum. Hic ergo Toxaris haud iterum postliminio ad Scythas regressus est, sed Athenis manens diem suum obiit, ac non multo pòst etiam heros esse uisus est: atq; hunc peregrinũ medicũ Athenienses nõ secus atq; unũ colũt ex heroũ numero. Hoc enim nomẽ cũ heros esse declaretur, possidere cœpit. Sed enim causam cognominis, et quamobrẽ in heroũ catalogũ relatus sit, unusq; ex

Aesculapia-

σκληπιαδῶν ὡς ἔοικεν, ὁ χῆ
ρος ἴσως διαγένοιτο, ὡς μά
θοιτε ὁ Σκύθαις μόνοις ἐπιχώ
ριον ὂν ἀποθανατίζειν, ἠδὲ
νήμασιν περὶ τὸν Ζάμολξιν,
ἀλλὰ καὶ Ἀθηναίοις ἔξεστιν
ἀποτιθῆναι τοὺς Σκύθας ἀδὲ
Ἑλλάδι. κατὰ τὸν λοιμὸν
τὸν μέγαν, ἔδοξεν ὑ Ἀρχιτέ
κτονος γυνὴ, Ἀρεοπαγίτου ἀνδρὸς,
ἐπιφανέντα οἱ τὸν Σκύθην, κε-
λεύσαι ἀνθρ Ἀθηναίοις, ὅτι
παύσονται τῷ λοιμῷ ἰχόμε-
νοι, ἐὰν τὸν ξυνωνὸν οἶνῳ πολ
λῷ ῥαύνωσι. ἔτι συχνάκις γι-
νόμενον (ἐπὶ γὰρ θαύμασαν Α-
θηναῖοι οἱ ἀπόσαντες) ἐπαυσε
μηκέτι λοιμώξειν αὐτὸς, ἐπὶ
ἀτμός τινας πονηρὸς ὁ οἶνος
σβέσας τῇ ὀλμῇ, ἐπὶ ἄλλο τι
πλέον ἀλνὸς ὁ ὄμβρος ὁ Τέξα.
μις, ἐπὶ ἰασπινὸς ὢν, συνεβέ-
λοντο. ὁ δ' ἔν μεδὸς δὲ ἰά-
σιμος ἔτι νῦ νῦν ἀποδίδοται αὐ-
τῷ, λευκὸς ἵππος καθαυ-
μένῳ ἐπὶ τῷ μνήματι, ὁ-

Aeſculapianis uiſus ſit, nō alienum fortaſſe eſt percenſere, ut cognoſcatis. Nos Scythis tantum moris eſt immortalitate donare homines, & ad Zamolxim e ablegare mortuos: ſed Athenienſibus quoque licitum eſt, in Græcia Scythas deos facere. Quo tempore ſæua peſtilentia populus Athenienſis infeſtabatur, uidere uiſa eſt Architelis uiri Areopagitici uxor ſibi Scytham adſtitiſſe, dixiſſeq; fore ut Athenienſes à peſtifero contagio liberarentur, ſi angiportus uino conſpergerent. Hoc cum ſæpius fieret (neque enim Athenienſes mulierculæ uerba audita dederunt neglectui) factum eſt ut non amplius peſtis in eos graſſaretur, ſiue uaporibus quibuſdam noxijs uini odore extinctis, ſiue aliud quiddam maioris efficaciæ norit heros Toxaris, quippe qui medicus exiſtens, iſta Athenienſibus facienda ſuaſerit. Itaque curationis merces etiam nunc illi perſoluitur. nam niuei coloris equus ad eius monimentum quotannis immolatur,

quo

δὲν ἐλαίξειν ὁ Δαμασίστρατος προσιόντα κύτινον, ἐντάλασθαι ἐκεῖνα τὰ περὶ τὸ σῆμα. καὶ δύρίδην πάθοι ὁ Τόξαρις τὸ δαιμόνιον, τῇ τε ἐπιγραφῇ γνωσθεὶς, ἃ καὶ μὴ πᾶσα ἐφαίνετο ἔτι· καὶ μάλιστα ὅτι ἐπὶ τῇ στήλῃ Σκύθης ἀνὴρ ἐγκεκόλαπτο, τῇ λαιᾷ μὲν τόξον ἔχων ἐντεταμένον, τῇ δεξιᾷ δὲ βιβλίον, ὡς ἐλόκει, ἕν τε καὶ νῦν ἐλοιπε σὺν αὐτῷ ὑποπρὸ ἥμισυ, καὶ τὸ τόξον ὅλον, καὶ τὸ βιβλίον, τὰ δ' ἄλλα τῇ στήλῃ, καὶ τὸ πρόσωπον ὁ χρόνος ἤδη ἠλυμήνατό που. ἔστι δὲ ὀλίγον ἀπὸ τοῦ Διπύλου, ἐν ἀριστερᾷ ἐς Ἀκαδημίαν ἀπιόντων, ὁ μέγα τὸ χῶμα, καὶ ὁ τάφος μακρὰν, ἀλλ' ἐπιπολαίως γε δή. καὶ φασί τινες ἤδη πρεσβύτας τινὰς ἤδη πεπαῦσθαι ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μὰ τὸν Δία ἀδίκως ἄπιστον, ὡς ὅλως περὶ ἰάσατο τῶν νόσων. ἀλλὰ γὰρ οὐ περὶ τούτων ἐμνήσθην αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἔτι ὁ Τόξαρις,

quo loci mõstrauit Dimenideillũ accedentem ea quæ de uino spargendo diximus, imperasse. Et inuentus est eo loco Toxaris esse sepultus, ipsa inscriptione cognitus, tametsi non integra appareat: in primis uerò quòd super columnam uir ornatus Scythico sculptus fuerat, læua arcum intensum, dextra uerò, ut uisus est, librum tenens. Etenim adhuc plus quàm dimidio corpore conspicitur, & arcus totus una cum codice: reliquas uerò partes statuæ una cum fronte temporis longinquitas iam deuastauit. Est autem non procul ab ædibus Dipyli, à læua in Academiã ingredientibus tumulus non magnus, & statua humi fita, uerùm subinde recentibus sertis redimita. Aiuntq; nõnullos febre laborantes iam ab illo subleuatos esse: & per Iouẽ à uero nõ abhorret, quippe qui totã ciuitatem quõdã peste grauatã liberauerit. Sed regrediamur ad id cuius gratia illius mẽtionẽ fecimus. Adhuc qdẽ in uiuis erat Toxaris,

ὁ Ἀνάχαρσις δὲ αὖτε κατα-πλησθεὶς, αὐτὰ ἐν Πειραιεῖ, εἶτα δὲ ἐν ἄστει, καὶ βάρβαρος, καὶ μετρίως τεταραγμένος ὅτι τὴν γνώμην, πάντα ἀγνοῶν, ψαφοδεὴς πρὸς τὰ πολλὰ, ἂν ἔχων ὅ, τι χρήσαιτο ἑαυτῷ. καὶ γὰρ σαφῶς κατεγιγνώσκετο παρὰ τῶν ὁρώντων ἀδηλότητα σκοπῶν, καὶ ὁμόγλωσσον ἀλλήλοις αὐδήσαι, καὶ ἅλως, μετέμελεν αὐτῷ ἤδη τὸ ὁδὸν καὶ ἀλλοδαπὸν, ἰδόντα μὲν τὰς Ἀθήνας, ὡδὶ πόλλα σὺν ὑμῖν ἐπίσω χωρῶν, καὶ πλείου ἐπιβαίνοντα, πλὴν αὖθις ἐπὶ Βοσπόρου, ὅθεν ὃ πολλὰ ὅλως ἐμελλησεν αὐτῷ ἔσεσθαι οἰκαδε, ὁδὸς Σκύθας. ἅτως ἔχοντι τῷ Ἀνακχάρσιδι ἐντυγχάνει δαίμων τις ἀγαθὸς, ὡς ἀληθῶς, ὁ Τόξαρις ὕστερον τῷ Κεραμεικῷ. ἐφ' ὃ τὸ μὲν πρῶτον ὑπ' ὀλίγου αὐτὸν ἐπεσπάσατο, παρῆσταί ἔσα, ἅτα μέντοι οὐ χαλεπῶς ἐμέλλε ἐφ' ἑαυτὸν γνώσεσθαι τὸν Ἀνάχαρσιν,

ris, Anacharsis aût cum nuper soluisset è patria, ex Pyræo in urbem uenit, ueluti hospes & barbarus, non mediocriter animo perturbato, omnia ignorans, ad multa meticulosus & trepidus, pendens animi quid ageret. Siquidem non obscurè intelligebat à uidentibus se haberi ludibrio propter habitus peregrini insolentiam, & eandem linguam sonare callentem inueniebat neminẽ. In summa, iam illum susceptæ profectionis pœnitebat, constitutum habens in animo, uisis tantum Athenis actutum retrò abire in patriam, conscensoq; nauigio iterum soluere in Bosporum, unde non multum itineris illi conficiendum restabat in Scythiam. Ad hunc modũ hæc secum reputanti Anacharsidi dæmon quispiã bonus illi fit obuiã, ut reuera credendum est, nempe Toxaris in Ceramico. Ad quod primùm illũ pertraxit habitus, quem uidebat sibi esse patrium. Deinde haud difficulter cogniturus erat et ipsum Anacharsis,

nempe

ἅ τι γένος τῶ λαμπροτάτου ὄντα, καὶ ἐν τοῖς πρώτοις Σκυθῶν, ὁ Ἀνάχαρσις λέ, πόθεν ἂν ἐκάνου ἐγνω ὁμοιόβιος ὄντα, Ἑλληνιστὶ ἐσαλπιόν, ὑπεξυρημμένον τὸ γένειον, ἄξωστον, ἀσίδηρον, ὅλα τετμύλον, αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν ἕνα τῶν αὐτοχθόνων; ἢ τυ μιτιπιποίητο ὑπὸ τῶ χρόνω. ἀλλὰ τὸ ξαρις Σκυθιστὶ προσεπῶν αὐτὸν, ὦ σὺ, ἔφη, Ἀνάχαρσις ἦν τυγχάνεις, ὁ Δαυκαίτης; ἰδὰ πρυσζ ὑφ' ἡδονῆς ὁ Ἀνάχαρσις, ὅτι καὶ ἀμόφωνον εὑρήκει τινὰ, καὶ τοῦτο ἀλλότα ἔστις ἐῶν ἐν Σκύθαις, καὶ ἤρετε, οὐ λέ πόθεν οἶδα ὑμᾶς, ὦ ξένε; καὶ αὐτὸς ἔφη, ἐκάβιν ἀμι παρ' ὑμῶν, Τόξαρις τέκνωμαι, ὁ τῶν ἐπφανῶν, ὥστι καὶ ἐγνῶδαι αὖ σοι κατ' αὐτόμῶν, ἔφη, ὁ Τόξαρις ἅ, πρὶ ἔ ἐγὼ ἔκεσα, ὡς τις Τόξαρις, ὅρωτι

nempe ex illustri ortum genere, quiq; inter Scytharum primates non infimum locũ obtineret. Porrò autem Anacharsis unde cognoscere potuisset popularem sibi esse Toxarim, more Græcorũ exornatum, mentum habentem detonsum, incinctum, nullo ferro munitum, iam multa facundia facetum & lepidũ, atq; ex ipsis Atticis unum indigenam? Adeò iam transformatus erat longinquitate têporis. Verùm Toxaris Scythica lingua affatus illum, Non'ne tu, inquit, Anacharsis ille es Dauceto patre prognatus? Lachrymatus est præ gaudio Anacharsis, propterea quòd eiusdem linguæ hominem inuenisset, planeq; callentem quis esset, aut quem apud Scythas dignitatis locum obtineret. & interrogauit: Tu verò unde me nosti, ô hospes? Cui ille: Inde ego sum, inquit, è uobis oriundus, ex Scythia: nomen mihi est Toxari, non ex claris illis ducenti generis originem, ut per hoc tibi notus esse queam. Nũ, inquit ille, tu es Toxaris, de quo ego inaudiui, Toxarim quendam

ὅτι τ' Ελλάδ@, ἀπολιπὼν
γυναῖκα ἐν Σκυθίᾳ, καὶ παι
δία νεογνὰ, εἰ χρεὼν ὃν Αθή
νας, καὶ νῦν διαβίβει κἀθ',
τιμώμενο@ ὑπὸ τῶν ἀρίστων;
ἐγὼ, ἔφη, ἐκεῖνός ἐμι, εἴ τις καὶ
μᾶ λόγ@ ἐστι παρ' ὑμῖν. ὑπὸν
δὲ ὁ Ανάχαρσις, μανθάνω
σε ἰδὼν μι γιγνωσκόμενον, καὶ ζη
λωτὸν τῇ ἐρωτ@, ὃν ἐράσθης
ἰδιᾶν πλὴν Ελλάδα. καὶ κατά γε
τοῦτο ἐμπορίαν ταύτην ἀπεδυ
μίσας, ἵνα σοι, μυρία παθὼν
ἐν τοῖς διὰ μέσ@ ἔθνεσι. καὶ εἰ
γε μὴ σοὶ ἐντέτυχον, ἐγνωσ
θ' ἄν, πρὶν ἥλιον δῦναι, ὀπί
σω οἴκοθις ὧδε ναῦν κατάνασ,
ἅπας ἐπιτεφάγμενο, ξένα καὶ
ἄγνωστα πάντα ἐρῶν. ἀλλὰ
πρὸς Ακινάκη καὶ Ζαμόλξιδος,
τ' παρόντων ἐμῖν θεῶν, σύ μι,
ὦ Τόξαρι, παραλαβὼν ξεναγή
γησον, καὶ δεῖξον τὰ κάλ
λιστα τῶν Αθήνησιν, ἔπα καὶ
τὰ ἐν τῇ ἄλλῃ Ελλάδι, νόμων
τε

quendam amore uisendæ Græciæ, relictis domi uxore & infantibus filijs, Athenas esse profectum, & nũc ibi uersari, inq; magno esse precio apud optimates? Ego, inquit, ille ipse sum, si qua etiam nunc apud uos de me fama superstes est. Proinde, inquit Anacharsis, scias me tuum factum esse discipulũ, ac amoris tui æmulũ, quò huc perductus es, scilicet ut uiderem Græciam. Itaque h huius negociationis gratia peregrè profectus uenio, infinitis malis perfunctus apud gentes in medio sitas. Et nisi tu mihi factus fuisses obuiam, iam decretũ erat, priusquam sol occidisset, me retrò ad nauem uoluisse referre gressum. usque adeò consternatus eram animo, peregrina & incognita omnia conspiciens.

Sed age per i Acinacem & Zamolxim, deos nobis penates, tu me assumptum, ô Toxari, ut hospitem circumducito, ac mihi pulcherrima quæq; quæ Athenis sunt, cõmõstrato; deinde, si qua etiam passim in reliqua sunt Græcia admi-

τι τὰς ἀρίστας, καὶ αὐλείων τὰς βελτίστας, καὶ ὕδωρ καὶ πανηγύρεις καὶ βίον αὐτῶν, καὶ νομοθεσίαν, ἢ ἄπορόν τι πάγωμεν σὺ τοσοῦτον ὁδὸν ἥκομεν, καὶ μὴ πρόθυμίας ἀθανάτου αὐτῶν ἀναπλήσωντα. τάχα μέν, ἔφη ὁ Τέξαρις, ἕνεκα ὀρνιθῶν ἕρπομεν, ἐπὶ τὰς θύρας αὐτὰς ἐλθόντα, οἰχήσεσθαι ἀπιόντα. πλὴν ἀλλὰ θάρρει· ἐγὼ γάρ, ὡς φὴς, ἀνέλθω, δόξω αὖ ἀφίξεσθαι ῥᾳδίως ἐπόλυ. οὐχ ἥττως ἐλίγα τὰ θυγάτρα ἔχω πρὸς τοὺς ξένους, ἀλλὰ μάλα ἀδιλύψεται σου, ὡς μήτε γυναικὸς ἔτι, μήτε παίδων, εἰ σοι ἥδομαι, μεμνῆσθαι. ὡς δ' αὖ τάχιστα πᾶσαν ἰδοις τὴν πόλιν Ἀθηνῶν, μᾶλλον δὲ τὴν Ἑλλάδα ὅλην, ἢ τὰ Ἑλλήνων παλαί, ἐγὼ ὑποθήσομαί σοι. ἴσθι σοφὸς αὐτὸν ἐντεῦθεν, ἐπιχώριο-

randa & uisenda, cùm leges optimè constitutas, tum uiros quosque integerrimos, ad hæc mores & ludos publicos, & uitam illorum, et Rempub. quorum indagandorum gratia prior tu, exin ego post te tantum itineris exhausimus. Et ne permittas, ut his omnibus nondum uisis mihi retrò pes mouendus sit. Hoc equidem, inquit Toxaris, minimè amanter dixisti, uix tactis pede liminibus, mox te rediturum postliminio. Atqui bonum habe animum: neq; enim, ut tu tecum cogitas, abibis, neq; te facilè dimissura est ciuitas. Neq; uerò adeò medica habet erga retinendos hospites demulcimenta aut illectamenta, uerùm multo magis te susceptum ita tractabit, ut neque uxoris amplius, neq; liberorum, si quos interea nobis absente susceperis, admodum memor futurus sis. Cæterùm ut quàm celerrimè uniuersam Athenienſium urbem uisam cognoscas, aut potius omnem Græciam, & ea quæ apud Græcos maximè uisenda sunt, ego tibi effectum reddam. Agit hic uir multæ & admirandæ sapientiæ, & quidem indigena,

sed

σε μὲν, ἀποδημήσαντα μὲ μάλα πολλὰ ἐς τε Ασίαν, καὶ ὅλην Αἴγυπτον, καὶ τοῖς ἀρίστοις τῶν ἀνθρώπων συγγενόμενον, τὰ ἄλλα δὲ τῶν πλείονα, ἀλλὰ καὶ κομιδῇ πένητα. Ὁρᾷς γοῦν τοῦτο, ὅτι δημοτικῶς ἔχω μέσον, πολλῷ διά γε τὴν σοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν, πάνυ τιμῶσιν αὐτὸν, ὥστε καὶ νομοθέτῃ χρῶνται πρὸς τὰ πολιτεύματα, καὶ ἀξιοῦσι κατὰ τὰ ἐκείνου προστάγματα βιῶν. ἀ τοίνυν φίλον κτήσασθαι, καὶ μάλα δοκεῖ οἷόν τ' εἶναι, πᾶσαν νόμῳ τὴν Ελλάδα ἐν αὐτῷ ἴσχειν, καὶ τὸ κεφάλαιον ἤδη αὐτὸν ἀπολέσαι τῶν τῇδε ἀγαθῶν ὅτε ἐν ἔστιν, ὃ, τι αὖ μᾶλλόν σοι καὶ ἂν χαρίσασθαι δυναίμην, ἢ συσήσας ἐκείνῳ. μὴ δοίνυν μέλαμβε, ἔφη, ὦ Τόξαρι, ὁ Ανάχαρσις, ἀλλά με λαβὼν, ἄγε πρὸς αὐτὸν· ἀταρ ἐκεῖνο δέδια, μὴ δυσπρόσοδός σε, sed qui diu multumq; susceptis peregrinationibus & in Asiam et in Aegyptū profectus sit, ac cum optimis quibusque mortalibus uitæ consuetudinem habuit: cæterà homo non admodum diues, uerùm infimæ penè fortunæ mendicus. Videbis senem adeò populariter exornatū uiuentem: cùm propter sapientiæ excellentiā, tum aliarum uirtutum quibus præditus est, præstantiam, ab omnibus certatim colitur, adeò ut etiam pro legum auctore eo utantur in constituenda Repub. neque iuxta eius præcepta uiuere dedignantur. Hunc si amicitia tibi iunctum possederis, ac planè cuiusmodi uir sit, perdideris, uniuersam Græciam in te habiturum haud dubitanter existima. Et quod caput est nosse, sic habe, ex omnib. bonis hic rebus positis, nō maiori me tibi gratificari posse aut officio aut obsequio, q̄ si huic te quā cōmendatissimū reddidero. Ne igitur cūctemur, ô Toxari, inqt Anacharsis, sed me assumēs quāto cyssad illū ducito. Sed & illud uereor, ne difficilis accessu sit,

νὴ μὲν παρρησιάζῃ δῆτά σοι τῶν ἔντυξιν ὑπὲρ ὑμῶν. σὺ φόμει, ἦ δ' ὅς, ἱκανῶς τὰ μέγιστα χαρίσεσθαί μοι δοκῶ, ἀφορμὴν παρασχὼν ἐπὶ ξένον ἄνδρα εὐποιΐας. ἓν μόνον· ὅσῃ γε δύῃ πρὸς τὸν ξένον ἐπιδὼς, νὴ ἄλλη ἐπιτηδείᾳ νὴ χρηστότητι, μᾶλλον δὲ κατὰ δαίμονα ὅτῳ αὐτὸς ὑμῖν πρόσοισιν, ὁποίᾳ σωφροσύνῃ, ὁποίᾳ λαλιᾷ χαίρῃ, νὴ ἅμα πρὸς ἅπασι τὸ Σόλωνα. τοῦτό σοι, ἔφη, δῶρον μέγιστον ἥκω ἄγων, ξένον ἄνδρα, φιλίας δεόμενον. Συνίης δὲ ὅστις τῶν παρ' ὑμῖν ἐπιδημίᾳ δῶν, νὴ ὅμως τὰ καὶ πάντα ἀφεὶς, ἵνα σωτερόμενος ὑμῖν, νὴ τὰ πάλαια ὀφόμενος τῆς Ἑλλάδος πάγχυ ἐπιτομήν τινα ταύτην βεβυσσον αὐτῷ, ὅπως ἔμαθε νὴ αὐτὸς μάθοι πάντα, νὴ γνώριμος γένοιτο τοῖς ἐπιτυμᾶς; erga me ſtudium tanquam ſuperuacaneũ reſpuat. Bona uerba, inquit ille. uideor enim illi rem omnium gratiſſimam facturus, beneuolentiæ erga hoſpitem oſtentandæ occaſionem illi offerens. Tantum uerò me ſequere, ſtatimq; qua ſit erga hoſpites reuerentia, tum quàm à comitate non auerſus, tum quæ alia eius bonitas, & ingenij amœniſſimi ſuauitas, cognoſces. Quin potius bona fortuna duce ille ipſe nos accedit: nempe ille qui cogitabundus ſecum loquitur. Et cum dicto Solonem allocutus: Venio, inquit, maximum tibi munus adducens, uirum peregrinum egentem amicitiæ. Eſt autem genere & nationc Scytha, unus apud noſtrates ex nobilibus & ſummo loco natis. Omnibus uerò in patria relictis, huc uenit no biſcũ cõuerſaturus, eáque quæ per Græciã ſunt præſtãtiſſima, uiſurus. Porrò ego eius rei cõpendiũ illi inuentũ curaui, quopacto facillimè ſimul & expeditiſſimè uniuerſa perdiſceret, & optimis quibuſque innoteſceret. Aliam uerò ad hæc conſequenda uiam compendioſiorem nõ tenebam, quàm

ποιεῖ. τοῦτο δ' ἐὰν σοι προσάγαγῃ αὐτὸν, ἐὰν τοίνυν ἐγὼ Σόλωνα εἶδα, οὕτω ποιήσας, ἡδὲ προεγνώσεις αὐτοῦ, ἡδὲ πολίτην γνήσιον ἀποφανεῖς τῆς Ἑλλάδος. ἡδὲ ὅπερ σοι ἔφην μικρὸν ἔμπροσθεν, ὦ Ἀνάχαρσι, πάντα ὑμῖν ἔσται ἤδη, Σόλωνα ἰδόντι. τοῦτο δὲ Ἀθῆναι, τοῦτο ἡ Ἑλλάς. σὺν ἔτι ξένος, σύμπαντές σε ἴσασι, πάντες σε φιλοῦσι, τηλικοῦτόν ὄζει τὸ κατὰ τὸν πρόβυτον τοῦτον. ἀπάντων ἐπιλάθου τῶν ἐν Σκυθίᾳ, σαυτῷ μόνῳ. ἔχεις τῆς ἀποδημίας τὰ ἄθλα, τοῦ ὄρους τὸ τέλος. οὐτός σοι ὁ Ἑλληνικὸς κανὼν, τοῦτο λάγυμα τῆς φιλοσοφίας τῆς Ἀττικῆς. οὕτω τοίνυν γίγνωσκε, ὡς σὺ λελαμπάδευσαι ὧν, ὃς σωτὴρ σοι Σόλων, ἡδὲ φίλων χρύσεον αὐτῷ. μακρὸν ἂν εἴη λιμενίσασθαι, ὅπως μὴ ἥδιον ὁ Σόλων τῷ λόγῳ, εἰ καὶ ἄπορον.

quàm si hunc tibi adductũ familiarem feciſſem. Itaque ſi Solonem ego planè pernoui, ſic facies, ac illum in bonorum noticiam & ſtudiũ perduces, & germanum ciuem Græciæ eſſe oſtendes. Et quod tibi paulo antè dixi, Anacharſi, omnia iam uiſo Solone conſpexiſti. Hoc ſunt Athenæ, hoc eſt ipſa Græcia. Neque amplius hoſpitem te eſſe puta. Omnes te nouerunt, omnes certatim amore te proſequuntur. Tantum tibi in hoc ſene bonorum repoſitum eſſe ne dubites. Omnium in Scythia relictorũ te capiet obliuio, iuncta cum illo conuerſatione. Habes peregrinationis tuæ præmia, ac amoris finẽ tantopere deſideratum. Hic tibi græca eſt regula, neque non Atticæ philoſophiæ index certiſſimus. Quare hoc tibi perſuade, eum eſſe multo feliciſſimum, quicunque cum Solone uerſatus fuerit, eoq; amico utitur. Perlongum eſſet referre, quàtum cùm Solõ ſit delectatus munere,

ὡς δὲ λοιπὸν σωῆσαν, ὁ μὲν πρεσβύτερος, καὶ διδάσκων τὰ κάλλιστα, ὁ Σόλων, καὶ φίλον ἅπασι ποιῶν τὸν Ἀνάχαρσιν, καὶ προσάγων τοῖς Ἑλλήνων καλοῖς, καὶ παύτα ῥόπον ἐπιμελούμενος, ὅπως ἥδιστα διατρίψει ἐν τῇ Ἑλλάδι. ὁ δὲ σοφὸς τῶν σοφίαν αὐτῷ, καὶ μᾶλλον τὸν ἕτερον πόθῳ ἐπῶν ἄνω ἀπολαπόμενος. ὡς γὰρ ὑπίσχετο αὐτῷ ὁ Τόξαρις, ἢ ἐνὸς ἀνδρὸς τῶν Σόλωνος ἅπαντα ἐγνω ἐν ἀκριβῶ, καὶ πᾶσιν ἦν γνώριμος, ἢ ἐτιμᾶτο δι' ἐκεῖνον· ἐγὼ μικρὸν ὧν Σόλωνος ἐπαινῶ, ἀλλ' οἱ ἄνδρωποι τὸ πῶ, ὡς νομίζειν ἐπέβοντο. καὶ ἐφίλουν, ὃς ἐκεῖνος ἀσπιμάζοι, ἢ ἐπίστευον ἀρίστως ἄνδρα εἶναι τὰ τηλικαῦτα, καὶ ἐμνήδη μὲν ὁ βαρβάρων Ἀνάχαρ

tum quibus uerbis responderit, ita ut in reliquum tempus dulciſſimè ſimul & cõiunctiſſimè conuixerint, alter quidem illorum, nempe Solon, docens & inſtituens rebus pulcherrimis, & amicum Anacharſin in omnium familiaritatem aggregans, Græcorumq; optimatibus adducens, tum per omnia diligentiſſimè curam agens, quo pacto quamiucundiſſimè in Græcia in precio habitus præcelleret. Alter autem admirandam illius ſapientiam attonito animo admiratus, ne altero quidem pede uolens à ſenis latere diſcedebat. Itaq; quemadmodum illi pollicitus fuerat Toxaris, ex unico Solone in

puncto temporis uniuerſa cognouit, ac omnibus innotuit, et illius gratia à cunctis familiariter colebatur. Neq; enim mediocri laude Anacharſis uirtutes ſolebat extollere Solon: uerùm hominibus & hoc moris erat, ut quẽadmodum Soloni legislatori libenter dicto audientes erant, amore quoq; & benevolẽtia proſequebantur, quoſcũq; ille aliquo precio dignos eſſe exiſtimabat, ac prorſus eoſdẽ in reliquum uitæ optimos eſſe credebãt. Solo uerò ex Barbaris Anacharſis

ους δημοσίους γεγόμενος, ἐ
κεῖ Θεόξενος πίστιν, καὶ ἕ
νο ἑστιάτωρι περὶ κύπρῳ. καὶ
ὧν οὖν ἐκ ἀναγράψω, οἶμαι,
ὑπὲ Σκύθας, ἐὰ μὴ Σόλων ἀπέ
θανεν, βάλοιμι ἂν ἔξω ἐπαγάγε
σθαι τῷ μύθῳ τὸ τέλος, ὡς μὴ
ἀπίφανα καὶ πορρωτέρω; ἄφα
γε δὴ λέγω, ἐ τινὸς μοι ἄνω
πεμπε ὁ Ἀνάχαρσις ἐκ Σκυθίας,
καὶ Τόξαρις τὰ πρῶτα ἐκ Μακε
δονίας ἥκοντε, ἵνα καὶ Σόλωνα
γοργύτερα αὖθις ἐπαγαγόμε
νοι Ἀθήναζε. φαμὲ δὲ ὁμοίόν
τι καὶ αὐτὸς παθεῖν τῷ Ανα
χάρσιδι. καὶ πρὸς Χαρίτων,
μὴ νεμεσήσητέ μοι ἐπὶ ἀνάγκῃ,
ἐ βασιλικῷ αὐθαδεστέρῳ ἐπα
σσα βάρβαρος μᾶλλον ἢ πε
πᾶν. καὶ εἴδέ τι φαίνε ἐν
τὸς Σύρους ἡμᾶς φαυλοτέρους
εἶναι τῶν Σκυθῶν. ἀτὰρ οὐδὲ
κατὰ τὸ βασιλικὸν ἰσοπεδῶ
τέρα ἐς τὴν ὁμοιότητα, κατ'
ἐκεῖνα δ'. ὅτι γὰρ πρῶτον ἐ
πιλήμοσα ὑμῶν τῇ πόλει,

sis initiatus est, ac ciuitate do
natus. si Theoxeno fides ha
benda est, qui præter cætera
& hoc de illo literis ac
memoriæ prodidit. Sed
neque, ut opinor, retrò ad
Scythas Anacharsis abi
nisi Solone mortuo. Vultis
igitur fabulæ finem tam im
ponam, ne sine capite obam
bulet? proinde tam tempus
est cognoscendi, cuius
rei gratia mihi Anacharsis
ex Scythia, & Toxaris in
præsentia uenerunt in Ma
cedoniam, ad quos Solonē
quoq; adultæ ætatis hom
nem ab Athenis adduxi. Si
quidem k ao & me non
dissimile quiddam cum Ana
charside passum esse. Ac
per Gratias uos obsecro, ne
indignabundo animo mihi
uitio uertatis similitudinē,
si uiro regio memet ipse
cōparauero. Barbarus enim
ille fuit: cæterùm nos Syros ulla in re Scythis deteriores non
facile dixeris. Atqui neq; res meas cū regia magnificētia cō
ponere annitor similitudine, nisi quātū ad ea quæ diximus.
Nam cum primùm in uestrā urbem hospes immigrassem,

ἐξεπλάγην μὲν οὖν, ἐλθὼν τὸ μέγεθος, καὶ τὸ κάλλος, καὶ τῶν ἐμπολιτευομένων τὸ πλῆθος, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν, καὶ λαμπρότητα πᾶσαν. ὅτι δ' ἐπὶ πολὺ ἐθαύμαζον πρὸς ταῦτα, καὶ οὐκ ἐχόμην τῷ θεάματι, εἶδόν τε καὶ ὁ νεανίσκος ἡμᾶς νεανίσκος ἐπανόρθωσε, πρὸς τὴν τοῦ Μενελάου οἰκίαν. καὶ ἐμέλλομεν οὕτω διατεθέσθαι τὴν γνώμην, ἐλθὼν πόλιν ἀνεμάξεσαν ἀνὴρ τοσοῦτος, καὶ κατὰ τὸν ποιητὴν ἐναῖον, Ἀνθεῦσαν ἀγαθοῖς πᾶσιν, οἷς ἄλλαι πόλεις. οὕτω δὲ ἔχων, ἐσπευδόμην ἤδη περὶ τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐβουλόμην τὸν λόγον ὑμῖν, πάλαι ἐκπλήττουσι γὰρ ἂν ἄλλοις ἐλεξα, σιωπῇ παρελθόντα τηλικαύτην πόλιν· ἐβούλομαι γὰρ, ἐπικρυψόμενα τἀληθὲς, οἵ τινες εἰσὶ περιέχουσιν ἄγαν, καὶ εἴ τις παρελθὼν, καὶ συγγραφεὺς

statim animo obstupefactus sum, uisa eius & amplitudine & pulchritudine, ac incolarum multitudine, ac alia; potentia & splendore omni cognito. Itaque multo tempore animo hærebam attonitus ad hæc, nec poteram cuncta abunde satis admiratione prosequi: cuiusmodi quiddam & iuuenis conspectis Meneali ædibus passus est. Neque uerò alium ego obtinebam animum, intuitus urbem tanto uigore uigentem, ac iuxta poetam illum omnibus bonis florentem, quibus ciuitas felix & beata solet affluere. Hoc iam affectus animo, deinceps de ijs quæ agenda forent, mecum deliberabam. Iam enim olim constitutum habebam, oratione uos & laudibus illustrare. Quibus enim alijs ostendi, silentio tam præclaram ciuitatem præteriens? Quippe quærebam (neque enim ueritatem prudens celabo) si qui essent qui reliquos dignitate anteirent, & quos aggressus aliquis, ac

historiæ

συγγραψάμενος προσάτας, σωαγωνιστὰς χρῶτο πρὸς τὰ ἄλλα. ἐνταῦθά μοι ἐχεῖς, ὦ σπουδαῖε τῷ Ἀναχάρσιδι, καὶ ὁ βάρβαρος, ὁ Τόξαρις, ἀλλὰ πολλοί, μᾶλλον δὲ πάντες τὰ αὐτὰ, μόνην ἐκ αὐτῶν συλλαβὰς ἴλιγον· ὦ ξένε, πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι χρηστοὶ, καὶ ἀξιοι ἀνδρὸς τῶν πόλιν, καὶ ἐν αὐτῇ ἀλλαχόθι τοιοῦτοι σύροις ἐν ἄρας ἀγαθούς. μάλιστα δὲ τοὺς ἡμῖν αὐθις ἀφίξει, γνοὺς μὲν καὶ ἀξιώματι πολὺ προέχοντας ἁπάντων, καὶ λείαι δὲ, καὶ λόγων δυνάμει τῇ Ἀττικῇ δικάδι παραβάλλοις ἂν, ἡ δὲ παρὰ τῶ λόγου δύναμις, πάνυ ὄρθιον πρὸς αὐτὰς, καὶ τι γίγνεται ἕτι, τι ἂν ἄριστον ᾖ τῇ πόλει. τῶν μὲν γὰρ χρηστότητα, καὶ τῶν πρὸς τὰς ξένους φιλανθρωπίαν, καὶ τὸ ἐν μεγέθει τοσούτῳ ἀνεπιφθονον, καὶ τὸ μετ' εὐνοίας ἀκρόασιμον, καὶ τὸ πρᾶον,

historia de illis memoriæ prodita, adiutoribus uteretur ad omnia. Ibi uerò mihi non unus, quemadmodum Anacharsidi, & ille quidē barbarus Toxaris, sed plures, aut potius omnes eadem tantùm non ijsdem syllabis respondebant. Multi quidē & alij præclari & industrij uiri, ô hospes, in hac urbe habitant, nec temerè alibi eiusmodi uiros inuenies perinde bonos. Duo [m] tamē cumprimis sunt longè optimi & præstantissimi, generis splendore & dignitate omnibus longè superiores: cæterùm disciplinarum cognitione ac dicendi facultate, Atticæ Musæ eos non absurdè comparaueris. Populi mirum erga illos fauor, & studium singulare exstit. Et hoc quoque quod in ciuitate optimum & præstantissimum esse constat, illorum bonitatem, & obuiam erga hospites humanitatem, nullamq; in tanta magnitudine inuidentiam, ac reuerentiam coniunctam cum beneuolentia, tum animi

ου, καὶ τὸ σύνηθες ἁπλοῦν, αὐτὸς αὖ ἄλλοις λίαν ὄσιος, παραπλήσιος μικρὸν ὕστερον. καὶ ὡς μᾶλλον θαυμάσῃς, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας ἐστὸν, ὑὸς καὶ πατὴρ, ὁ μὲν, εἴ τινα Σόλωνα, ἢ Περικλέα, ἢ Ἀριστείδην ἐπῄνεσε· ὁ δὲ υἱὸς, καὶ ἐφ' ὧδε μὲν, αὐτίκα ἀπᾴξεταί σου. ἔστιν μέγας ἐστὶ, καὶ καλὸς ἐρᾶσθαι νεανίου τινὸς τῶν εὐμορφίαν. ἐὰν δὲ καὶ φθέγξεται μόνον, εἰ χάσκοντάς σε ἀπὸ τῶν ὤτων αὐτοῦ ἀνασπάσῃ, τοσαύτην λόγου δύναμιν ἐν τῇ γλώττῃ ὁ νεανίσκος ἔχει, ἢ γε τοῦ πόλεως ἅπασα, πιχνιάσθαι ἀκούσαι, ἐπεὶ ἂν ἀκμαιοτέρου πώποτε φανῇ. ἐπεῖδον φασι τὸν τότε Ἀλκιβιάδην πρὸς τὸν τῦ Κλεινίου πατρὸς μειρακίσκον ἐπιστομίσαι, παρ' ὃν οἱ τοῖς μὲν ἐν ἐρωμένοις μετρίως ἐχρῶντο, ἐμὲ δὲ ἐράδησαν ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου. τοῦτον δὲ ἡ πόλις ὁ φιλεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ σέβεται

manſuetudinem & morum facilitatem quibuſuis accedentibus expoſitam, ipſe hanc dubie alijs uerbis celebris, paulò pòſt harum rerum facto periculo. Atq; ut mireris impenſius, ex una eademq; familia ſunt pater & filius. Alter quidē nō alius q̄ ſi Solonē, aut Periclē, aut Ariſtidē animo concepe ris: alter uerò filius, te ſaltē cōſpectū actutū domū abdu cturus eſt. Adeò præſtanti corpore uiſendus eſt, & maſcula quadā forma decorus & amabilis. Quòd ſi modo ore uocem ſoluto loqui inceperit, ducet te reuinctum ab auribus tantam dicendi uenerem, et uerborum ſuauitatem iuuenis in lingua ſitam poſſidet. Quinetiam uniuerſa ciuitas ad audiendū inhiat, quoties ad populum uerba facturus progreditur: cuiuſmodi aiunt Athenienſibus quondam accidiſſe in Cliniæ filio adamando, præterquam quòd nō multo pòſt eos amoris ſummè pœnituerit, quo Alcibiademn cōplexi fuerant. Porrò hunc non ciuitas ſolùm arctiſſimè diligit, uerumetiam reuerenter habere nō dedigna-

ἄλλα ἐξεσὶ. καὶ ὅλως, ἐν τοῦτο ὑμῖν δημόσιον ἀγαθόν ὄτι, καὶ μέγα ὄφελος ἅπασιν, ἀνὴρ ἔτος, ἀ δὲ αὐτός τι, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῷ, δέξαντό σε, καὶ φίλον ποιήσαντο, πᾶσαν ἔχεις τὴν πόλιν· καὶ ὅπως ἅπασι χρὴ τὴν χάριν ἴστο μόνον, καὶ ἐκ ἔτ' ἐνδεεῖσιμα τὰ σά. ταῦτα νὺ τὸν Δί' ἅπαντ' ὀλίγου, ἃ χρὴ καὶ ὅρκον ἐπόμενον τῷ λόγῳ· καί μοι, ἅ δὴ πρωμελῶν, νὺ πολλοῖς τ' προσόντων ἀρτίως εἰδέναι. οὐχ ἥδομαι τοίνυν, ἐδ' ἀμβολὰς ὀφ γων, ὡς ὁ Κᾶ φησίν, ἀλλὰ χρὴ πάντα μὴ πάλιν πιεῖν, πάντα δὲ πράτσειν, καὶ λέγω, ὡς φίλοι ὑμῖν τοιῶτοι γένοιτο. ὧν γὰ τῶν ὑπάρξει, σύλλα πάντα, καὶ πλεῖς ἔρι, καὶ λειμῶνων ἡ θάλασσα, καὶ ὁ λιμὴν πλησίον.

dedignatur. In summa, unicum hoc nobis populare bonum est hic uir, & ingens commoditas omnibus. Hic si te & eius pater susceperint, & tecum amicitiam & societatem fecerint, totam ciuitatem deuinctã habebis. Tantum autem ad illum manus extendenda est, nec amplius res tuæ erunt in ambiguo. Hæc per Iouem ab omnibus dicebantur, etsi iureiurando oratio mea mihi cõ firmanda sit. Ac mihi iam earum rerum facienti periculum, ne minimam quidem partem dicendo assecutus esse uideor. Itaq; neq; desidiæ, neq; moræ indulgendæ locus est, ut ait Poeta Ceius, uerùm omnes rudentes pariter mouendi sunt, præterea nihil non dicendum & faciendum, quo in amicitiam illorum insinuemur. Quod quidem si ex sententia consecuti fuerimus, tranquilla sunt omnia, & nauigatio non improspera, ac mare placidũ, & portus in proquinquo constitutus.

Annotationes.

a Hoſpes.) Aut hoſpitũ excipiẽdorũ præfectus. Suidas: πρὸ ξένων ἐκάλουν, τοὺς τεταγμένους, εἰς τὸ Λακεδαίμονα τοὺς ξένους, ἢ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. id eſt: Proxenos appellabant, qui eſſent hoſpitibus excipiendis præfecti. Hic enim erga peregrinos humanitatis laudem & imaginẽ continet. b Anacharſides.) Vide huius uitam & epitaphium apud Laertium. Nam is Scytha natus, inter celebres philoſophos habitus eſt Athenis, de quo fertur epigramma hoc Ioannis Alexandri Briſicani, ad Ioannem Fabrum;

Hoſpes Anacharſis Scythicis egreſſus ab oris,
(Nam patriæ morum eſt nomine uictus amor)
Multorum mores, multorum uidit & urbes:
Nempe Ithaci fertur laus ea prima ducis.
Tandem animi linguæq; ut cultum abſolueret, urbem
Cecropiam celeri pergit adire gradu.
Atq; iſthic ſimili Græcorum ornatus amictu,
Nam Scythiæ dederat cætera cuncta ſuæ.
Viuendi non pauca exempla accepit Athenis:
Vrbs equidem exemplo ſæpe iuuare ſolet
Dogmata tum magni dudicit conſulta Solonis:
Sic tacitas uires ſæpe magiſter habet.
Idem hoſpes Latijs nunc ſe quoq; finibus infert,
Romana immutans pallia Græca toga.
Illi, igitur qui mos tuus eſt me interprete, amicos,
Pande fores, placido ſuſcipe & hoſpitio.
Certè hominem ſic iſtuc cupiat quod dicitur eſſe,
Sincera hoſpitij teſſara ſola facit.
Quòd ſi illam improbitas morum, faber optime, frangat,
Non uideo quid nam turpius eſſe queat.

c Non fuit.) Exempli narratio, qua quos laudare inſtituit, cum ueteri Solone comparat, eosque quaſi omnium aliorũ inſtar quoddam facit. d Octipedes.) Scythico prouerbio dicebantur, quibus ruſticanę tantum opes erant, quique duos poſſiderent boues, & currum unum. Inter opes enim ruſticanas, præcipuè recenſet Heſiodus libro ſecundo, Operum & dierum

dierum τὸν βοῦν ἀροτῆρα, id est bouem aratorem. e Ablegare.) Morem hunc mittendi ad Zamolxim, scribit Herodotus in 4. Strabo in 7. & Suidas in dictione Ξαμόλξις. f In Ceramico.) Locus erat Athenis, ubi, qui in bello cecidérãt, sepeliebantur: autore Suida. Meminit & Pausanias in Græcia, Attica, & Lucianus in Piscatore. Itẽ in Meretricio Melissæ & Bacchidis, ubi pro loco, in quo meretrices habitabant, capitur. g Atque ex his ipsis Atticis.) Athenienses se dicebant esse αὐτόχθονις, quasi interrigenas dicas, ex ipsa terra genitos, ipsius terræ alumnos, indigenas. Aiunt Erichtheum ex terra editum, præbuisse argumentum, ut Athenienses, quibus is imperarit, terra item geniti censerentur, ac nominarentur αὐτόχθονις, sicuti etiam docuit Plato. Proinde eius rei symbolum τέττιγας, id est cicadas aureas solitos gestare, dictosque eo nomine Tettigophoros. Etenim eiusmodi traditur animalis origo. Cuius rei testis quoque locupletissimus est Thucydides historia prima, id quod Virgilius, in Cyri indicat:

Aurea solenni comptum quem fibula ritu.

Mosopio erecti, nectabat dente cicadæ Meminit & Iustinus libro secundo, & Demosthenes in Oratione πρὸς τὴς παραπρεσβείας: μόνοι γὰρ τῶν πάντων αὐτόχθονές ὑμεῖς. Tertullianus in libro De uelandis uirginibus. Athenæus in lib. β Δειπνοσοφιστῶν. Verùm omnium copiosissimè, interpres Aristophanis in Nubibus: οἱ μὲν παλαιοὶ κατα τὸν ἀναπλοῦν, τῶν τειχῶν χρυσῶν ἐφόρουν τέττιγα τεκμήριον, ὅτι αὐτόχθονές ἦσαν, &c. Quo loco citat & Thucydidem eius rei authorem. h Itaque huius negociationis.) Cicero lib, tertio Officiorum, mercatum bonarum artium appellat. Max. Tyrius Platonicus, Sermone 17 scribit, Pythagoricos honestam mercaturam in Græciam misisse, nempe ex Italia scientias quasdam Athenas usq;. Plato in Sophista & in Pythagora, docet longe nos attentiores esse debere in disciplinis, quàm in alijs mercibus emendis. In eundum modum & Isocrates admonet, esse longe quàm turpissimum mercatores immensa maria transmittere, quo facultates suas augeant, & adolescentes neutiquam industriæ contendere, quo rectam animi constitutionem è bonis studijs assequantur. i Sed age.) Per suos deos unaquæque gens iurare consueuit. Scytharum dij sunt Acinacis, Zalmois & Ventus. uide Lucianum in Toxaride. k Siquidem aio.)

aio.) Adaptatio suæ causæ. l Insularis ille.) Telemachus, scilicet ex insula Ithaca, Homerus Odiss. d Menelai domum ex auro, electro, argento & ebore concinnatam, cum stupore quodam miratur. m Duo tamen.) Collatio & amplificatio personarum. n Alcibiadem complexi.) Hoc abundè scibit Plutarchus in Alcibiade, Aristophanes in Ranis, & Val. Maximus lib. 7 De sapienter factis & dictis.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΝ.

QVOMODO HISTORIA SCRIBENDA SIT,

Iacobo Mycillo interprete.

ARGVMENTVM.

Didascalicus liber est, continens præcepta ac regulas de historia scribenda. Diuiditur autem in duas partes. In priore expositio fine seu officio Historici, & confutatis ijs qui duplicem Historiæ finē faciunt, utile uidelicet & delectabile, mox uitia recensetur, quæ tum in uerbis & compositione, tum in ipsis rebus uitiada sit, & hoc sub exemplis aliorum, quo quique modo aut genere peccarint, ostendendo. In posteriore autem parte primùm quæ afferre ad hanc rem, quæque antea quasi domi suæ comparata habere debeat is qui ad scribendam historiam accedit, exponit. Deinde regulas primùm de rebus, deinde de expositione & phrasi uerborum, postremò & de partibus operis tradit, etiam hic exemplis aliorum præcepta sua confirmando. Orditur autem ab occasione, quam collatione Abderitici morbi amplificat.

ABDE-

Βεβυρίτας φασὶ, Λυσιμάχου ἤδη βασιλεύοντος, ἰσχυρόν τι νόσημα, ὦ πάντα φίλτατε, τοῖς πυρετιάσιν ἀρξάμενον πρῶτα πανδημεὶ ἅπαντας, ἀπὸ τῆς πρώτης σύδυς ἰρρωμένως, καὶ λιγαρᾷ τῷ πυρετῷ, περὶ δὲ τὴν ἑβδόμην, τοῖς μὲν αἷμα πολὺ ἐκ ῥινῶν ῥυὲν, τοῖς δὲ ἱδρὼς ἐπιγενόμενος πολὺς, καὶ οὕτω λῦσαι τὸν πυρετὸν, εἰς γαλεπὸν δέ τι πάθος μεταστήσας τὰς γνώμας αὐτῶν. ἅπασι γὰρ ἐσφαγιάζειν πάντα ἐπενόουν, καὶ ἰαμβεῖα ἐφθέγγοντο, καὶ μίγα ἐβόων, μάλιστα δὲ τὴν Εὐριπίδου Ἀνδρομάχην ἐμανώδησαν, καὶ τὴν Τροϊάδος πρῶσιν ἐν μέλει διεξέρχεσθαι. καὶ μετὰ ταῦτ' ἐκ πόλεως ἀχθῶν ἅπαντων καὶ λιπῶν. Τὰ ἐδομαίων ἐπαίνων βαρυφθόγγων· Σὺ δ' ὦ θεῶν τύραννε, κἀνθρώπων ἔρως,

Eberitis [a] aiunt Lysimacho iam regnante morbum [b] incidisse, optime Philo, huiusce modi quendam: Febricitari principiò quidem cœpisse per urbem uniuersos, primo statim die febri continua ac ualida grauiter correptos. Circa septimum autem diem alijs quidem multus è naribus profluens sanguis, alijs uerò exortus sudor, etiam ipse immodicus, febrim dissoluit ac finijt. Cæterùm ridicula quadam perturbatione mentes illorum idem hic morbus inuoluit. Omnes enim quasi ad Tragœdias [c] agendas impelebantur, & Iambica personabant, multumq; uociferabatur. Maximè aũt Euripidis Andromedã cãticis referebant, et Persei sermonẽ per uices recitabãt. Plenaq; adeò ciuitas erat pallidis et macilẽtis illis septimanis Tragœdis notum illud:

At ô tyranne hominũq; diuorũq; Amor,

καὶ τἆλλα μεγάλη τῇ φωνῇ ἀναβοώντων, καὶ τὸ τοῦτο ἐπὶ πολύ, ἄχρι δὴ χειμὼν, καὶ πρύμναι μεγαχγνύμενον, ἔπαυσε λυμωύμενος αὐτούς. αὐτίκα δὲ μοι δοκεῖ τοιοῦτο παρασχεῖν Ἀρχέλαος ὁ τραγῳδὸς. σὺν δυσκολίᾳ τότε, μεσούντος θέρους, ἐν πολλῷ τῷ φλογμῷ τραγῳδήσας αὐτοῖς τὴν Ἀνδρομέδαν, ὡς πυρίξας τι ἀπὸ θεάτρου τοὺς πολλούς, καὶ ἀναστάντας ὕστερον, δι' ὅλου τραγῳδίαν παρολισθάνειν, ἐνίοις δὲ καὶ ἐμφιλοχωρῆσαι τὴν Ἀνδρομέδαν τῇ μνήμῃ αὐτῶν, καὶ ὅπερ σίνηται ἔτι σὺν τῇ Μεδούσῃ, τὸν ἐκάστου γνώμῃ περιπεπτωκότα, ὡς ἔοικεν, φασιν, ἐνὶ παραβαλεῖν, τὸ ἀβδηριτικὸν ἐκεῖνο πάθος ἢ νῦν τοὺς πολλοὺς τῶν πεπαιδευμένων περιελύθειν, οὐχ ὥστε τραγῳδεῖν ἐπαίειν γὰρ ἂν τοῦτο παρέπαυον, ἀλλοτρίοις ἰαμβείοις, ἢ φαύλοις καὶ τισχυκεῖοις, ἀλλ' ἀφ' ἧς δὲ τά ἐν ποσὶ ταῦτα κεκίνηται.

Et cætera quæ sequuntur, magna uoce exclamãtibus, & hoc in longum usq; donec superueniente iam hyeme, frigus nimium obortum ab insania ac nugis istis cohiberet ipsos. Causam uerò eius rei uidetur mihi præbuisse Archelaus Tragicus poeta, qui illis temporibus celebris erat, qui media æstate, multoq; æstu, Andromedæ fabulam ipsis egerat, ita ut multi ex theatro redirent febricitantes, & mentibus euersi postea in eadè Tragœdiam delaberentur, obuersante illorum memoriæ Andromeda, ac Perseo unà cum Meduſa ſingulorũ animis & cogitationibus obuolante. Vt igitur alterum cum altero comparetur, quemadmodum uulgò dicunt, Abderiticum illud malum etiam hoc tempore pleroſq; doctorum inuaſit: non ut ipſi quoque Tragœdias agant. nam in hoc minus delirarent, alienis Iambicis, ijſq; haud malis occupati: ſed ex quo obuia illa, et uelut ante pedes expoſita ſemel

ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τὸς βαρβάρους, καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ γενόμενον πάθος, καὶ αἱ σωτήριαι νῖκαι, ὅλαις ὅσις ἐκ ἱστορίαις συγγράφει. μᾶλλον δὲ Θουκυδίδαι, καὶ Ἡρόδοτοι, καὶ Ξενοφῶντες πάντες ἡμῖν ἀπαντῶσι, καὶ ὡς ἔοικεν, ἀληθὶς ἀλλ' ὦ ἑταῖνε, τὸ πόλεμος ἁπάντων πατὴρ, εἴγε καὶ συγγραφέας τοσούτους ἀνέφυσεν, ὑπὸ μιᾷ τῇ πληγῇ. ταῦτα τοίνυν, ὦ φίλτατος, ὁρῶντά μοι καὶ ἀκούοντά μι, τὸ τῦ Σινωπέως ἐκεῖνο εἰσῆλθεν, ὅπότε καὶ ὁ Φίλιππος ἐλέγετο ἤδη ἐπιλαύνειν, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράττοντο, καὶ ἐν ὄργῃ ἦσαν· ὁ μὲν ὅπλα ἐπισκευάζων, ὁ δὲ λίθους παραφέρων, ὁ δὲ ὑποκολλῶν τὸ τάχος, ὁ δὲ ἐπαλξιν ὑποστηρίζων, ὁ δὲ ἄλλος ἄλλό τι τῶν χρησίμων ὑπουργῶν. ὁ δὲ Διογένης ὁρῶν ταῦτα, ἐνόμιζεν ἔχειν ὅ, τι καὶ πράττοι (ἕκαστος

semel moueri cœpere, puta bellum istud aduersus Barbaros, & uulnus in Armenia acceptum, continuæq; uictoriæ illæ, nemo unus iam est qui non historiam scribere uelit: imò uerò Thucydides, & Herodoti, & Xenophontes, cuncti nobis facti sunt: &, ut apparet, uerum illud tandem fuit, quod dicit: Bellum omnium pater est: quãdoquidem & historiarum scriptores tam multos procreauit, idq; una hac plaga. Hæc igitur, ô amice, postea quam uiderem atque audirem, Sinopensis illius in mentem uenit. Quando enim Philippus rex ferebatur cum exercitu iam aduentare, Corinthij omnes trepidi turbari cœperunt, & pro se quisque sedulò facere: alius quidem arma apparando, alius autem saxa comportando, alius muros ciuitatis reficiendo, alius propugnacula & turres suffulciendo: denique alius aliud aliquid quod ad rẽ pertineret, subministrãdo. Diogenes aũt cum hæc aspiceret, quoniam ipse nihil haberet quod ageret

(ἀδεὲς γὰρ αὐτῷ τὸ ἀλλότριον ἐγχεῖτο) διασωσάμην τὸ φιβάνιον, σπουδῇ μάλα καὶ αὖθις τὸν ἰκρίαν τὸν πίθου, ἐν ᾧ ἐτύγχανον εἰκῇ, αὖθις καὶ κάτω τοῦ Κρανίου· καί τινων τῶν συνήθων ὁρμωμένου, τί ταῦτα ποιεῖς, ὦ Διόγνητε: νὴ λίαν, ἔφη, κἀγὼ τὸν πίθον, ὡς μὴ μόνον ἀργὸν λοιπὸν ἐν τοσούτοις ὀδυνηφόροις. καὶ τὸς ὅς, ὦ φίλων, ὡς μὴ μόνος ἄφωνος ἄλλων ἐν ὕτῳ πολυφώνῳ τῷ καιρῷ, μηδ' ὥσπερ καὶ μικὸν λογυφόρημα, κιχρὼς σιωπῇ παραφοιμῶ, κακῶς ἔχειν ὑπόλαβον, ὡς δυνατόν μοι κυλίσαι τὸν πίθον, ἐγχίσφ ἀφίεσαν συγγράφειν, δὲ πράξεις αὐτὸς διεξίναι. οὐχ οὕτω μεγαλόστολμος ἐγὼ, μηδὲ τοῦτο δείσῃς περὶ ἐμοῦ. οἶδα γὰρ ὀλίγος ὁ κίνδυνος, ἐ κατὰ τῶν πετρῶν κυλίει τις, καὶ μάλα εἶσι τὸμὸν ὅτο πιθάκνιον,

(nemo enim ipsum ad ullum aliquod ministerium adhibebat) cincto circum se pallio, seriò admodum & ipse dolium suum, in quo tum forte habitabat, sursum ac deorsum per Cranium uolutare cœpit: ac rogante quopiam ex familiaribus, &, quid hoc, inquiente, Diogenes agis? Voluto, respondit ille, etiam ego dolium meũ, ut ne solus ocioſe feriari uidear inter tot laborãtes. Et ego igitur, ó Phile, ut ne salus mutus forem in hoc loquaci ac ſtrepero ſeculo, neque perinde ac comicum aliquod ſatellitium cum ſilentio hians præterueherer, nõ abs re facturum me eſſe arbitratus ſum, ſi quoad poſſibile mihi eſſet, etiam ipſe dolium uolutarem: non hiſtoriam ſcribendo, neque etiã ipſas res geſtas commemorando: non ita temerarius equidem ſum, neque etiam hoc de me timeas licet. Noui enim quantum periculum hoc ſit, ſi quis per ſaxa ac rupes uolutet, & maxime tale, quale meum eſt doliolum, ne ualide

ον, οὐδὲ πάνυ πατρῷος πυ
κνὸς μεμιλμένον· ἀλλὰ γὰ αὐτί
κα μάλα πρὸς μικρόν τι λιθί
διον προσπαίσασα, συλλιγεῖν
τὰ ὄστρακα, τί ἂν ἴγνωσά μοι,
καὶ ὅπως ἀσφαλῶς μιδίξω τὸ πο
λέμιον, αὐτὸς ἔξω βέλτιστος, ἐγ
γώ σοι φράσω. τοῦ μὲν πατρὸς,
καὶ νύμφης, καὶ φροντί
δων, ὅσαι τῷ συγγράφειν ἐνε
σιν, αὐτὸς ἐμαυτὸν, οὐ ποιῶν.
παραίνεσιν δέ τινα μικρὰν,
καὶ ὑποδήκας ταύτας ὀλί
γας ὑποδήσομαι τοῖς συγγρά
φουσιν, ὡς κοινωνήσαμι αὐ
τοῖς τῆς ὁδοποιΐας, ἐγὼ δὲ
μὴ τῆς ἐπιγραφῆς, ἄκρῳ γε
τῷ λακτύλῳ τοῦ ποδὸς προ
σαψάμενος. καί τοι γὰρ
παραίνεσιν οἱ πολλοὶ λίαν
εἰσὶν σφίσιν αὐτοῖς τὸ πρᾶγ
μα, οὐ μᾶλλον, ἢ τίχνης τι
νὸς ὧν τὸ βελτίωσαι, ἢ βλί
πειν, ἢ ἰδίαν· ἀλλὰ πάν
υ ῥᾴδιον καὶ πρόχειρον, καὶ
ἅπαντος ἀναι, ἱστορίαν συγ
γράψαι, ὧν τις ἐμελησῆσαι,
τὸ

ne ualidè quidem satis etiã fictum ac coctum, adeò ut si quis exiguum aliquem lapillum ipsi illidat, statim admodum testæ colligendæ illi sint. Quid igitur decretũ mihi est? & quo pacto bellum tutò capessam, ipse extra teli iactum constitutus? Dicam equidem tibi. Ἀ fumo quidem, & fluctibus, & curis, quæcunq; historiã scribentem circũstant, abstinebo meipsum: admonitionem autem quandam paruam, et præceptiones hasce modicas scribentibus subministrabo, ut exædificationi saltem unà cum illis adsim, etiãsi ab inscriptione abfuero, summo tantum digito uidelicet lutum attingendo. Quanquam neq; admonitione plerique opus esse sibi ad hanc rem putant, nõ magis quàm arte aliqua ad uadẽdũ, aut uidẽdũ, aut edendũ, sed planè facillimũ ac pröptũ, & cuiusuis homi

nis esse existimãt historiã scribere, si quis modo exponere

τὸ ἐπιτιθὲν διώγματα. τὸ δὲ, εἰδὼς σου καὶ αὐτὸς, ὦ ἑταῖρε, ὡς ὁ τῶν συμπαιγνίων, οὐδὲ ῥᾴθυμόν σωστὸν ὂν ἀμελῶν τοῦτ' ὄγμα, ἀλλὰ δεῖ τινὸς λόγου καὶ ἄλλου, πολλῆς δὲ φροντίδος καὶ μέλεσθαι, ὧν τις, ὡς ὁ Θουκυδίδης φησὶν, ὡς ἀεὶ κτῆμα σωτιβάν. οἶδα μὲν ἔγωγε ὀλίγους αὐτῶν ἐπιστρέψων, ἐνίοις δ' ἴσως καὶ πάνυ ἐπαχθὴς δόξω, καὶ μάλιστα, ὁπόσοις ἄνωθεν τέτυφται ἤδη, καὶ ἐν τῷ κοινῷ δεδόκηται ἤδη ἱστορία. ἐμὲ δὲ καὶ ἐνθένδε τῶν τότε ἀμφισβητούντων, μανίας ἄν γε ἐπὶ τοῖς οἱ τοιοῦτοι μετακοσμήσουσιν, ἢ μεταγράψουσί τι τῶν ἤδη πεπραγμένων, καὶ ὥσπερ δὲ τὰς βασιλέως αὐλὰς ἀποκεκλῄσθαι. ὅμως δὲ οὐ χάριν καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐρεῖν τινα ἔχω, ἵν' εἴ ποτε πάλιν καὶ ἄλλος συγγράψει, ἢ Κελτοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰν-

uerbis possit quod utcunque in mentem uenit. Cæterùm h nosti & ipse, ò amice, quòd hoc neq; facillimorum quippiam sit, neque eorum quæ negligenter ac temerè componi possunt, sed si quid aliud quid usquam inter ea quæ oratione traditur, multa cura opus habet, hoc certè habet, si quis, ut Thucydides ait, historiam quasi perpetuam possessionē adornet. Scio igitur paucos fore, quos mea hæc oratio cōuertet, imò quibusdam etiā molestus uidebor: illis maximè, quibus iam opus suum absolutum est, & historia in publicum emissa. Quòd si uerò etiam laudata est ab ijs qui tum audierunt eam, insania profectò fuerit sperare illos immutaturos aliquid, aut transcripturos esse eorum quæ iam semel edita atque auctorata, et quasi in regiam aulam relata sunt. Sed tamen non abs re fuerit, etiam eos ipsos admonere hic, ut si quando bellum aliud exortum fuerit, uel Galatarum contra Getas, uel

ἢ Ινδοῖς πρὸς Βακτρίους (οὐ γὰρ πρὸς ἡμᾶς γε τολμήσειν ἄν τις, ἁπάντων ἤδη κεχειρωμένων) ἔχοιμεν ἄμεινον συντιθέναι, τὸν ναυάρχου τοῦτον προσάγοντες, ὡς πρός γε λέξιν αὐτοῖς ἐρῶντες εἶναι. ἐὰν δὲ μὴ, αὐτοὶ μὴν ἴσως τί τῷ αὐτῷ πάχει, ὅσπερ ἦν πρίν, μισθόντων τὸ πρᾶγμα. ὁ ἰατρὸς δὲ ἐὰν πάνυ ἀνιάσεται, ὡς πάντες Ἀβδηρίται ἰνδύντες Ἀνδρομέδαν βαγῳδῶσι. Διττὴ γὰρ ἔν-τῷ δὴ συμβουλῇ ὁδός· τὰ μὲν γὰρ αἱρεῖσθαι, τὰ δὲ φεύγειν διδάσκει, φησὶ, πρῶτα ἅπαντα ἅ τινα φιλτίστου τῷ ἱστορίαν συγγράφοντι, καὶ ὧν μάλιστα καθαρεύειν. ἔπειτα, εἰς χρόμιον, ἐκ τοῦ ἀμαρτεῖν δὴ ὁρᾶς, ἦν δ' ἐγώ, ὅσης, οἷόν τι εἶναι αὐτῷ ἀρχὴν ὅλου, καὶ τάξιν ὡς τινα τοῖς ὀρθογραφικοῖς, καὶ μέτρον ἁπάσῃ,

uel Indorũ contra Bactrianos (neque enim aduersum nos puto quisquam aliquid mouere sustinebit, cunctis iam perdomitis & sub iugum missis) melius ac rectius componere tamẽ possint adhibita hac quasi quadam regula, si modò recta eadem ipsis uidebitur: sin minus, ipsi quidem tamen eodem cubito, quemadmodum & nunc, metiantur negocium: medicus autem non admodum ægrè feret, si omnes Abderitæ isti uolentes ac ultrò Andromedæ fabulam agant. Porrò quando duplex i huius consilij opus est (alia enim eligere ac sequi docet, alia uerò uitare) principiò age dicamus quænam fugienda sint ei qui historiam scribet, & à quibus integrum ac purum maxime præbere se debeat. Deinde quibus rebus, utendo non aberrauerit à recta uia & eò quo tendit, ducentes nempe quo exordio incipiendum sit, quo ordine res quæque iungendæ inter se & componendæ sint, quis modus singulis adhibendus, quæ silentio prætereunda, quibus immoran-

σι, καὶ ἃ σιωπητέον, καὶ οἷς
ἐν διαιρετέον, καὶ ἕως πα-
ρασκευῆς ἄμεινον, καὶ ὅπως
ἐρμηνεύσαι αὐτὰ, καὶ συναρ
μόσαι. ταῦτα μὲν, καὶ τὰ τοι-
αῦτα ὕστερον, νῦν δὲ τὰς κα
κίας ἤδη ἀπαριθμῶν, ἐπίσασθαι τοῖς
φαύλως συγγράφουσι παρα-
κολουθῆσαι. ἃ μὲν οὖν ποιοῦ
σαν πάντων λόγων δεῖται ἁμαρτή
ματα, ἐν τε φωνῇ καὶ ἁρμονίᾳ
καὶ διανοίᾳ, καὶ τῇ ἄλλῃ ἀτεχ
νίᾳ, μικρόν τι ἂν ἐπιπλεῖν,
καὶ δὴ παρούσης ὑποθέσεως
οὐκ ἴδιον ποιεῖ γὰρ, ὡς ἔφω,
ἁπάντων λόγων δεῖν ἁμαρτή
ματα, ἐν τε φωνῇ καὶ ἁρμο-
νίᾳ, ἃ δὲ ἐν ἱστορίᾳ διαμαρτά
νουσι, τὰ τοιαῦτα δὴ σὺ δοῦλε
ἐπιτηρῶν, οἷα πάμπολλα πολλά-
κις ἀπροσωπολήπτῳ ἰδέᾳ, καὶ μά-
λιστα, ὡς ἅπασιν αὐτοῖς αὐτα-
πιτάσσει τά ὦτα. οὐκ ἄπαι-
δον δέ, μεταξὺ καὶ ἀπομνημο
νεῦσαι ἔνια, παραλέγματος
ἕνεκα, τῶν ἤδη ὅτῳ συγγρι-
γραμμένων. καὶ πρῶτόν γε
ἐπᾶνε,

dũ, et quæ cursu præterueh
satius sit, quomodo exponen
da eadẽ et coaptãda sint. At
que hæc quidem & his simi
lia posteriore loco tracta
bimus, nunc autem uitia ea
commemorabimus, quæ ma
lè scribentes aut componen
tes sequi solent. Quæ igitur
cõmunia [k] scriptorum uitia
sunt, in uerbis, in sonoritate,
in sentẽtia, & cæteris malè
et insciteˊ cõpositis, longũ fue
rint persequi, & à præsen-
ti institutoˊ etiam alienum.
Nam communia, ut dixi, o-
mnium sermonũ uitia sunt,
quæ in uerbis & concinni-
tate uocum peccantur. Quæ
uerò in historia perculiario
ter quidam peccant, ea faci
lè deprehendas obseruando:
id quod & mihi sæpenume
ra usu uenit, inter auscultan
dum, & maximè si omni-
bus illis aures apertas præ-
bueris. Sed non intempestiu
um fuerit interea etiã ex-
empli causa quædã eiusmodi repetere et cõmemorare, quæ
iam ita composita atque edita habentur. Ac primùm qui-
dem

ἐκεῖνο, ὑλίκον ἁμαρτάνουσιν, ἐπισκοπήσωμεν. ἀμελήσαντες γὰρ οἱ πολλοὶ αὐτῶν τὴν ἱστορίαν τὰ γεγραμμένα, τοῖς ἐπαίνοις ἀρχόντων καὶ στρατηγῶν διαρρήδην, τὰς μὲν οἰκείας ἑκάστου ὕβρεις ἐπαίροντες, τὰς πολεμίους δὲ ὥρας καταῤῥίπτοντες, ἄγνωτα ὄντα ὡς ἐσχάτῳ τῷ ἰσθμῷ δυὸ σφαλῆναι καὶ διχοτομήσαι ἡ ἱστορία πρὸς τὸ ἐγκώμιον. ἀλλά τι μέγα τεῖχος ἐν μέσῳ ὄχθη αὐτῶν, καὶ τὸ μουσικῶν λεγόμενον, διὰ πασῶν ὅσα πρὸς ἄλληλα, ἢ γε τῷ μὴ ἐγκαταλείπειν μόνον ἑνὸς μέλους, ἐπισῶν ἐπαινέσαι, καὶ ἀνθρώπου ἐπαινέσεως, καὶ ἀφθονίας ἐπαίνου παρέχοις τυχεῖν ἐπαίνου, ὀλίγου αὐ φροντίσας· ἢ ἂν καὶ τι ψόγου ἐμπνεῖν ἡ ἱστορία, δεῖ ἀπαρεῖται αὐάσχιστος, οὐ μᾶλλον, ἢ τὸν ἀρτηρίαν ἑαυτῶν παῖδας φασὶ τὸν βραχεῖαν παραλείπειν. εἴ τι δὲ αὐτὸν κατανοήσῃ.

dem illud, quàtum peccent, consideremus. Nam plerique ipsorum neglecto eo ut rem ipsam perinde ut gesta est exponant, in laudibus Imperatorum et ducum immorantur, suos quidem in cœlũ extollentes, contrà autem hostes ultra modum deprimentes, ignari uidelicet quòd non angusto aliquo Isthmo l diuisa & interfecta sint historia & encomium, sed magno quodam muro per medium eunte distincta, & musicorum illud, δὶς διὰ m πασῶν, hoc est, bis per omnes chordas, quod dici solet, inter se distant. Siquidem ille qui encomium scribit, hoc unum spectat, ut quibuscunq; modis posſit, eum quem laudãdum suscepit, extollat atque oblectet: etiamsi per mendacium fortè id consequatur quo tendit, parum id curat. At cõtrà historia n nihil falsum inferi sibi, ne pauxillum quidem permittit, non magis quàm arteriam dicunt medicorũ pueri, quæ trachea siue aspera uocatur, quicquam potus aut cibi in se recipere.

ὅτι ἀγνοεῖν ἐοίκασιν εἰ τοῦτο, ὡς ποιητικῆς μὲν, καὶ ποιημάτων ἄλλα ὑποσχέσεις, καὶ παυόνδε ἰδίοις, ἱστορίας δὲ ἄλλοις. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἀνεκτὸς ἡ ἐλευθερία, καὶ νόμος εἷς, τὸ λέξαν τῷ ποιητῇ. ἔνθεος γὰρ, καὶ κατόχου ἐκ Μουσῶν, καὶ ἵππων ὑποπτέρων δρόμων ἅρμα ξυζεύσαι δύνατο, κἂν ἐφ' ὕδατος ἄλλως, ἢ ἐπ' ἀνύδρων ἄκρων θυσεμένης ἀνιπτοβατούσης, φθόνος οὐδείς. ἐνθάπτων ὁ Ζεὺς αὐτῶν ὑπὸ μιᾶς σειρᾶς ἀναστάσας, ἀνωφελῆ ἡμῖν γλῶ καὶ θάλατταν, διδόασι μὴ ἀποβαίνειν ἐκάστης, συμβιβᾷ τὰ πάντα κατοχωτέρα, ἀλλὰ κἂν ἀγαμέμνονα ἑαυτὸν σαι δύνωσιν, ἐᾶσι ὁ κωλύων, Διὶ μὲν αὐτὸν ὅμοιον εἶναι τῶν κηφαλῶ, καὶ τὰ ἔμπαλιν, τὸ σθένος δὲ, τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τῷ Ποσειδῶνι, τὸ δ' ἦνυν, τῷ Ἄρει, καὶ ἅλως,

Rursum nescire ijdem uidentur quòd & poeticè quidem & poemata aliud promittunt, aliud historiæ, regulasq; diuersas habent. Nam illic quidem libertas nullius alterius arbitrio subiecta est, unaq; hæc lex est, quicquid poeta ipsi usum fuerit. Diuino enim spiritu agitur, & à Musis dependet, illarum numine afflatus: & siue equos alatos currui iungere uoluerit, siue alios super aquam, aut in summa aristas cursurus per illas attollet, nemo uetat: neque etiam quando Iupiter ipsorũ ex una catena alligata in sublime attraxerit pariter terram & mare, quicquam ex eo sibi metuunt, ne uidelicet dirupta illa conterantur, ac pereãt omnia illa deorsum præcipitata. Sed & si Agamemnonem laudare uolunt, nemo prohibet quo minus illum sui similem faciant, & quod ad caput, & quod ad oculos pertinet: quod autem ad pectus attinet, fratri ipsius Neptuno, & quod ad balteum, Marti & omnino

ὅλως, συνθετον ἐκ παντων δια
των γεγενθαι δεῖ, τὸν ἀξιον τῆ
Ἀτρέως. ὁ γὰρ ἱκανὸς ὁ Ζεὺς,
ἀλλ' ὁ Ποσειδῶν, ἀλλ' Ἄρης, μό-
νος δ' ἱκανος ἀναπληρῶσαι
τὸ κάλλος αὐτό. ἡ ἱστορία δέ,
ἐὰν τινα πολακείαν τοιαύτην
προσλάβῃ, τί ἄλλο, ἢ ποίη-
της ποιητικὴ, γίγνεται, τῆς
μεγαλεφωνίας μὲν ἱκάνης ἐ-
φαπτομένης, τῶν λοιπῶν δὲ τε-
θαττέαν γυμνῶν τῶν μύθων,
τῆ δὲ αὐτὴ ὑποπομπεύσας ἐκ-
φαίνουσα; μέγα τοίνυν, μᾶλ-
λον δὲ ὑπερμεγα τοῦτο κακὸν,
ἐὰν μὴ ἀληθὲς τις χωρίσῃ τὰ ἐ-
φορίας, καὶ τὰ ποιητικῆς, ἀλλ'
ὑπεισάγει τῇ ἱστορίᾳ τὰ τ' ἐπί-
ρας πομπώματα, τὸν μῦθον,
καὶ τὸ ἐγκώμιον, καὶ τὰς ἐν
τούτοις ὑποβολάς, ὥσπερ ἂν
εἴ τις ἀθλητὴν τῶν ὑγιεστάτων
τούτων, καὶ πομπῇ πρεπόντων,
ἀλειφόμενοι ῥυπαρόν, καὶ τῷ ἄλ-
λῳ

omnino compositum quendam ex omnibus dys oportet esse filium illum Atrei & Aeropes. Neque enim sufficit Iupiter, neque Neptunus, neq; Mars, ut singuli illius pulchritudinem ac formam compleant. At uerò historia si quam huiusce modi adulationem recipiat, quid aliud quàm pedestris quædam poetice redditur, grandiloquētia ista uerborum carens: cæterùm reliquas illas præstigias ac uanitates nudas absque uersibus, & ob hoc etiam magis conspicuas ostentans? Magnum igitur hoc, imò magis plus quàm magnum uitium fuerit, si quis nesciat ea quæ historiæ propria sunt, ab ijs quæ sunt poetices, separare, sed introducit in historiam alterius ornamenta & fucum, fabulas uidelicet & laudes, & eos qui in his rebus ueritatis excessus fiunt: non secus ac si quis athletæ alicui istorum ualidorum & uehementer robustorum puro puram induat, ac cæteris ornamentis meretricijs eum

λῳ κόσμῳ τῷ ἐταιρικῷ, καὶ φύκιον ἐνῴβοι, καὶ ψιμυθίου, τῷ προσώπῳ, καὶ ἁπλῶς, ὡς κατάγλαστον αὐτὴν ἀπεργάσαιτο, αἰσχύνας τῷ κόσμῳ ἰκάνῳ, καὶ ὁ τοῦτο φημι, ὡς ἐχὶ καὶ ἐπαινετέον ἐν ἱστορίᾳ ἐνίοτε, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι ἐπαινετέον, καὶ μέτρον ἐπακτέον τῷ πράγματι, τὰ μὲν ἐπαχθῆ τοῖς ἔπειτα ἀναγνωσομένοις αὐτὰ, καὶ ἅλως, πρὸς τὰ ἐπιτήδεια κατανοεῖν τὰ τοιαῦτα, ἅπερ μικρὸν ὕστερον ἐπιλέξομαι. ἐοικέναι δὲ οἱονταὶ πάλιν διαιρῶν ἐς δύο τὴν ἱστορίαν, ἐς τὸ τέρπνὸν, καὶ χρήσιμον, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαινοῦσι καὶ τὸ ἐγκώμιον ἐς αὐτὴν, ὡς τέρπνὸν, καὶ σύμφορον τοῦτο ἐντυγχάνοντας, ὅσῳ ὅσον τἀληθὲς ἀμιγὲς τυγχάνει· πρῶτον μὲν πιβάλλω τῇ διαιρέσει χρήμασι· ἓν γὰρ ἔργον ἱστορίας καὶ τὸ χρήσιμον, ὅπερ ἐν τοῦ ἀληθοῦς μόνου σωζόμενον, τὸ τέρπνὸν δὲ, ἄμικτον μὲν, ἐκ τοῦ ἀληθοῦς δὲ, ἐπίκτητον, καὶ ἐπιπλάστου τοῦ ἐπὶ τέρψιν ἕνεκα ἐπεισαγομένου.

exornet præterea et fuco et ceruſſa faciẽ cim oblinat. Vt enim, dij boni, omnino ridiculum redderet, deformando ipſum ornatu illo? Atqui non hoc dico, quaſi non & laudãdum in hiſtoria interdum ſit, ſed ſuo loco & tempore laudandum, modumq; rebus adhibendum eſſe censeo, ne qua moleſtia afficiantur ij qui in poſterum hæc eadem aliquando legent. Et in ſumma, ita hæc omnia moderãda ſunt, quaſi poſteris, non præſentibus ſcribãtur, ut & paulo pòſt oſtendemus. Porrò qui putant rectè diuidi in duo hiſtoriam, puta in iucundũ et utile & ob hoc & encomiũ in eã introducunt, tanquam quod & iucundum ſit, & deleCtet legentes: uides nimirum quantum à uerò aberrent. Primùm quidem diuiſione mala atque adulterina utentes. Vnum enim opus eſt hiſtoriæ, & unus finis, utilitas, quæ ex ſola ueritate conciliatur. Iucundũ uerò ſi & ipſum ſequatur, melius quidẽ hoc, perinde

ἀλλ' ἡ αὐτὸ παραπολαύσεται, ὥσπερ ἡ πάλαι ἀθλητῆ, ἀ λλ' εἰ μὴ, ἀλλ' οὐ πολύσει ἀφ' Ηρακλέους γεγόναι Νικόστρατον, τὸν Ισιδότου, γενναῖόν ἄντα, ἢ τῶν αὐταγωνιστῶν ἰσχυρότερον ἀλλ' ἐλαττόμενον δὲ αὐτοῦ μᾶλλον ἀσχημονοῦντα καὶ φαῦλον τὴν ὄψιν, Αλκαῖος δ' ὁ καλὸς, ὁ Μαλήσιος, αὐταγωνιζόμενος αὐτῷ, καὶ ὁρώμενος, ὡς φασι, τῷ Νικοστράτῳ ὤν. καὶ τοίνυν ἡ ἱστορία, εἰ μὲν ἄλλως τὸ τερπνὸν παρεμπορεύσαιτο, πολλὰς ἂν τὰς ὀργὰς ἐπισπάσαιτο, ἔχει δ' ἂν καὶ μόνον ἴσχει τὸ ἴδιον ἐντελὲς, λέγω δὲ τὴν ἀληθείαν ἐμφαίνουσαν, ὀλίγου τῆ πάλαι φρονεῖν, ἔτι καὶνὸν ἄξιον, ἔτι ἀλλὰ τερπνὸν ἐν αὐτῆ τὸ κομιδῆ μυθῶδες, καὶ τὸ τῶν ἐπάνω μάλιστα πρόσωπον, παρ' ἑκάστοις τοῖς ἀκούουσίν ἐω, μὴ τὸν συγγραφέα, καὶ

perinde ut si forma seu pulchritudo athletam: sin minus, nihil uetat ab Hercule prognatum esse Nicostratum illum Isidoti filium, generosius cum sit, & utroque colluctatore suo fortior, etsi ipse quidem quod ad faciem attinct, turpissimus uideatur: Alcæus autem formosus ille Mitylenæus colluctetur cum eo, amasius quoq; ut aiunt, ipsius Nicostrati existens. Quare historia siquidem obiter, & uelut auctarij modo, iucunditatem additã habeat, complures amatores ad se allicieti: sed quatenus perfectum atq; integrũ, idq; solum habet, quod peculiare ac proprium ipsius est, ueritatis expositionem dico, non magnam pulchritudinis rationem aut curã habet. Præterea etiam illud

dicere q non indignum fuerit, quòd neque iucundum adeò in historia, quod ualde fabulosum est, & ad laudẽ maximè inclinat, utrobiq; auditoribus esse solet, dum non de fece hominum, ac multa promiscuaq; plebe hoc intelligamus,

sed

πρὸς τὸν πολὺν λῆρον ὑπνοῦσι, ἀλλὰ τοὺς δικαστικῶς, καὶ νὴ Δία συκοφαντικῶς προσέχει γε ἀπροσκαμένους, ἢν ἀπ' αὐτῶν τι λάθοι πτερολαμών, ἐξέτοπον μὲν τοῦ λόγου ἐρῶντας, καὶ πανταχόθεν τῷ σώματος, ἀργυραμοιβικῶς δὲ τῶν λεγομένων ἕκαστα ἐξετάζοντας, ὡς τὰ μὲν παρακεκομμένα σὐδὲ ἀποβλέπειν, παραδέχεσθαι δὲ τὰ δόκιμα καὶ ἔντομα, καὶ ἀπριβῆ τὸν τύπον. πρὸς δὲ ἀποδεδεγμένοις καὶ συγγράφειν, τῶν δ' ἄλλων ὀλίγον φροντίζειν, κἂν διάβραχῶσιν ἐπαινοῦντες. διὸ δ' ἀμελήσας ἐπαίνων, ὁδύνης πόδα τοῦ μιχθῆναι τῇ ἱστορίᾳ, μύθοις καὶ ἐπαίνοις, καὶ τῇ ἄλλῃ θωπείᾳ, τάχ' ἂν ὁμοίως αὐτὸν ὀβρύσαιο τῷ ἐν Λυδίᾳ Ἡρακλεῖ· ἐπαρκέσει γάρ σου σε ἀκοὴ γεγραμμένον, τῇ ὁμοφάλῳ δουλεύοντα, πάνυ ἀλλὰ

sed de ijs qui iudicantium more, atque adeò, per Iouẽ, sycophantarum modo auscultant, quos nihil subtere fugere facilè poteſt, utpote ipſo etiam Argo acutius, ac toto corpore undiq; omnia intuentes, menſariorum autem more, ſingula eorum quæ dicuntur, accuratè ac diligenter explorantes, ita ut alia quidem uelut adulterina reijciant, ea uerò quæ proba ſunt & legitima, & quæ typum ſeu formam accuratè & expreſsè referũt, recipiant atque approbent. Ad quæ etiam reſpicere decet eos qui hiſtoriam componunt, aliorum autem nullam aut paruam habere rationem, etiam ſi rumpantur laudatores. Si uerò negleXis hiſce ſtudebis hiſtoriam ſupra modum delectabilem facere, admixtis fabulis, laudibus, & cæteris huiuſcemodi adulationibus, celerrimè ſimilem illã reddes Herculi in Lydia. Vidiſſe enim alicubi te cõſentaneũ eſt, pictũ illum Omphalae ſeruientẽ, atque

ἀλλότριον σκευὴν ἐσθῆτα μελέου, ἐκείνῳ μὲν τὴν λέοντα αὐτοῦ προβεβλημένῳ, τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσαν, ὡς Ἡρακλέα δῆθεν ὄσαν, αὐτὸν δὲ ἐν κροκωτῷ καὶ πορφυρίδι ὄγκια ξαίνοντα, καὶ ταῖς μέσον ὑπὸ σφᾶς Ὀμφάλης τῷ σανδάλῳ. καὶ τὸ βάδισμα αὖ σχῆμον, ἀφιεῖσα ἡ ἰδὼς τοῦ σώματος, καὶ μὴ προσῆκον. σα, καὶ τοῦ βίου τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημόνως καταβλακώμενον. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἴσως καὶ ταῦτά σε ἐπαινέσονται· οἱ ὀλίγοι δὲ κἀκεῖνοι, ὧν σὺ καταφρονᾷς, μάλα ἡδέως, καὶ ὅτι μόρον γελάσονται, ἐρῶντός τὸ ἀσύφωλον καὶ ἀνάρμοστον, καὶ ἀνακόλλητον τὸ πρᾶγμα. ἐπάσης γὰρ δοκεῖ ἰδίου τι, καλὸν ὄφειν· ἃ δὲ τοῦτο ἀναλλάξειας, ἀπαλλὶς τὸ αὐτὸ παρὰ τὴν χρῆσιν γίγνεται. ἐῶ λέγειν, ὅτι οἱ ἐπαινοὶ ἐνὶ μὲν ἴσως τρανοί, τῷ ἐπαινουμένῳ τοῖς

que admodum alieno ornatu ac habitu indutum, illa uidelicet pelle ipsius Leonina ueſtita, & clauam manu tenente, eoq; Herculem ſcilicet præ ſe ferente, ipſo autem in crocoto & purpura lanam trahente, & uapulante ab Omphale ſandalio, & quod turpiſſimum ſpectaculum eſt, ueſtitu cũ corpore non conueniente, neque ad proportionem illius quadrante, atque ipſo deo utilem illum corporis habitum turpiter adeo effœminante. Ac multi quidem fortaſſis etiam hæc tua laudabunt: pauci uerò illi quos tu contemnis, ſuauiter admodum & ad ſatietatem uſque ridebunt, aſpicientes indoctam ac diſſonam maleque cohærentem rei cõpoſitionem. Nam quod uniuſcuiuſque rei proprium eſt, id pulchrum eſt. Hoc ſi mutaueris, deforme id ipſum uſu reddetur. Omitto hic dicere quòd ipſæ quoq; laudes uni fortaſſis alicui iucũdæ ac delectabiles ſunt, ei puta qui laudatur

τοῖς δ' ἄλλοις ἐπαχθῶς, καὶ μάλιστα ὧν ὑπερφυᾶς τὰς ὑπερβολὰς ἴσχουσιν, εἴσε καὶ πολλοὶ ἀπεργάζονται, τὴν σύνεσιν τὴν παρὰ τῶν ἐπαινουμένων θεωμένοις, καὶ ἐνδιατρίβοντες ἔχει τὸ πᾶσι προφανῆ τὴν κολακείαν ἐξεργάσασθαι. ἐδὲ γὰ κατὰ τέχνην αὐτὰ δρᾶν ἴσασιν, ἔδ' ὑποκρίνεσθαι τὸ θεατάν, ἀλλ' ἐμπεσόντες, ἀθρόα πάντα, καὶ ἀπίθανα καὶ γυμνὰ διηγοῦσιν. ὥστε ἐδὲ τυγχάνουσιν ἃ μάλιστα ἐφίενται. οἱ γὰ ἐπαινούμενοι πρὸς αὐτὰ, μισοῦσι μᾶλλον, καὶ ἀποστρέφονται. ὧν δὲ λάλακας, ἵν' ποιῶνται, καὶ μάλιστα, ὧν ἀνδρώδεις τὰς γνώμας ὄσιν. ὥσπερ Ἀριστοβούλῳ μονομαχίαν γράψαντος Ἀλεξάνδρου καὶ Πώρου, καὶ ἀναγνόντος αὐτῷ τοῦτο μάλιστα τὸ χωρίον τ' γραφῆς (ἦν γὰ χαριεῖσθαι τὰ μέγιστα τῷ βασιλεῖ, ὑπερβαλόμενος ἀριστέας τινὰς

datur: cæteris autem molestiæ, et maximè si immodicos ueri excessus siue hyperbolas habuerint, quales ipsis plerique faciunt, dum benevolentiam eorum quos laudant, uenantur, & eò usque immorantur illis, donec omnibus adulationem hanc manifestam reddant. Neque enim secundum artem hoc facere norunt, neque adulationem tegunt, sed irruentes, conferta omnia & incredibilia & nuda exponunt: quare neq; illud consequuntur, quod maximè intendunt. Nã qui laudantur ab ipsis, oderunt multo magis ipsos & auersantur, ut adulatores: rectè sanè facientes, & maximè, si uirili ac generoso animo præditi sunt: quemadmodũ Aristobulo accidit, qui singulare certamen Alexandri & Pori cõscripsit. Eo enim ipso legẽte hũc potißimũ locum cum quo pugnã hãc descripserat (putabat enim se maximã apud regem gratiam hoc pacto initurum esse, aßignatis illi falsò rebus quibusdã præclariſſimè gestis, & effictis operibus

τινὰς αὐτῷ, καὶ ἀναπλάττε-
των ὅρκα μείζω τῆ ἀμιλλίας)
λαβὼν ἐκεῖνο τὸ βιβλίον (πλέ-
οντις δ' ἐτύγχανεν ἐν τῷ πο-
ταμῷ τῷ Υδάσπει) ἔρριψεν
ἐπὶ πρωρέως ἐς τὸ ὕδωρ, ἐκ-
πώμ, καὶ σὲ δι' ὅπως ἐχρῆν, ὦ
Ἀριστόβουλε, τοιαῦτα ὑπὲρ ἐ-
μοῦ μονομαχοῦντα, καὶ ἐλέφαν-
τας ἐν ἀκοντίῳ φονεύοντα. καὶ
ἐμιλλᾶο γε οὕτως ἀγωνικῶσαν
ὁ Ἀλέξανδρος, ὃς γε ἐδὴ τῶν
τῶ ἀρχιτέκτονος τόλμαν ὑπε-
σχετο, ὑπεσχημένου τὸν Ἄθω
ἀνδριάντα ποιήσειν αὐτὸν, καὶ μι-
κατοσομήσειν τὸ ὄρος ἐς ὁμοιό-
τητα τῶ βασιλέως, ἀλλὰ νέον
λαβὼν σύβδην ἔσιγνὸς, ἢ αὖθις
πειρᾶτο ἐδὴ ἐς τὰ ἄλλα ὁ-
μοίως ἔχοντα. τί τοίνυν τὸ τέρπνὸν ἐν τούτοις; ἢ τὸ
δὲ μή τις πομπὴ αὐόητος
ἂν, ὡς χαίρειν τὰ τοιαῦτα
ἐπαινούμενος, ὧν παρὰ πό-
δας οἱ ἐλέγχοι, ὥσπερ οἱ
ἄμορφοι τῶν ἀνθρώπων,
καὶ μάλιστά γε τὰ γύαια
τοῖς

ribus ueritatè excedentibus) Alexander accepto libro (nam tum fortè in flumine Hydaspe nauigabant) proiecit præcipitem in aquam, & te, inquiens, eodem modo decebat Aristobule præcipitari, qui talia pro me singulari certamine pugnaueris, & elephantos sagitta interfeceris. Et certè indignaturus ita fuerat Alexander, ut qui nec architecti illius audaciam ferre potuerit, pollicentis se monte Atho ad illius imaginem effecturum esse, montemq; ipsum illius similitudine exornaturum: sed statim pro adulatore homine illo agnito, non amplius neq; ad cætera res eodem ut antea usus est. Vbi igitur delectabile illud in hisce manet? nisi si quis uehementer amens adeò foret, ut oblectaretur huiusce modi laudibus, quarum uanitas & confutatio ante pedes & in promptu esset, perinde ut homines deformes interdum solent, & præcipuè mulierculæ, quæ

τοῖς γραφοῦσι παρακελεύομαι, ὡς καλλίστας αὐτὰς γράφειν. οἴονται γὰρ ἅμεινον ἕξειν τἀνδρείᾳ, ἐὰν ὁ γραφεὺς αὐτῶν ὀρυθρίαν τινὰ πλείω ἐπιχρίσῃ, καὶ τὸ λευκὸν ἐγκαταμίξῃ πολὺ τῷ φαρμάκῳ. τοιοῦτοι τῶν συγγραφόντων οἱ πολλοί εἰσι τὸ τέρψιν, καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τὸ χρησιμεῦον, ἤ, τι ἂν ἐκ τῆς ἱστορίας ἐλπίσωσι, βδραπεύοντες, ὡς μισεῖσθαι καλῶς ἔχῃ, δι' ἃ μὲν τὸ ψεῦδος, κόλακας πρεσβύτας καὶ ἀτίχνους ὄντας, ἐς τὸ πρόσθεν δὲ ὑποπτον τοῖς ἐπιβουλεύσουσι τὸν ὕστερον πραγματείαν ἀποφαίνοντας. ἐὰ δέ τις παύσεται τὸ τέρπνὸν ἡγεῖσθαι καταμιμήσθαι λόγῳ τῇ ἱστορίᾳ πάσῃ, τὰ ἄλλα, ἃ σοὶ ἀληθέα δοκεῖ εἶναι, τοῖς ἄλλοις κάλλιστα τῶν λόγων, ὧν ἀκηκόασιν οἱ πολλοί, τὰ μηδὲν προσήκοντα ἐπεισκυκλοῦσιν. ἐγὼ δ' ἂν οὐδὲ λελήσομαι, ὁπόσα μέμνημαι ἐναγχος ἐν Ἰωνίᾳ συγγραφέων τινῶν,

quæ pictoribus mandant ut se quampulcherrimas pingant. Arbitrantur enim melius habituram sibi esse faciem, si pictor ipsis & plurimum ruborem illinat, & multum candoris intermisceat pigmento. Tales plerique scriptorum hodie sunt, qui & proprium & utile quod ex historia sperandū fuerat, palpando tractant, quos odio habere conueniebat, ut qui in præsenti adulatores manifesti & inertes sint, & in posterum suspectum reddant totum negocium propter nimios ueritatis excessus, & incredibilitatem. Quòd si uerò quispiam existimat omnino iucunditatem per totam historiam admixtam esse debere, præstet cætera illa quæ reuera delectabilia sunt, inter reliqua ornamenta orationis, quibus plerique neglectis, ea quæ nihil ad rem pertinent, ingerunt atque inuoluunt: ego uerò etiam narrabo quæ non ita multo antè memini me audire, cum in Ionia historiarum scriptores,

atque

καὶ τὴ Δίκε, ἐν Αχαΐᾳ πρώτῳ ἀνάσσας τὸν αὐτὸν τοῦτο πόλεμον διεγκμιόων. Καὶ πρὸς Χαρίτων, μηδὲν ἀπιστήσητε τοῖς λεχθησομένοις. ὅτι γὰρ ἀληθῆ ὄψει, πᾶν ὑπομιμνήσκομαι, ἀ ἀκροατὴς ὢν ἔμαθον ἐντυθῖναι συγγράμματι. εἴ τις μέν τις αὐτῶν ἀπὸ Μουσῶν οὐδὲν ἤρξατο, παρακαλῶν τὰς θεὰς σωτηρίαν θεῖναι τῷ συγγράμματι. ἐρᾷς ὡς ἰμμολὴς ὁ ἀρχὴ, καὶ παρὰ πόδα ἡ ἱστορία, καὶ τῷ τοιούτῳ ἄδει τῶν λόγων περιπτοσα; ἆρα μικρὸν ὑποβὰς, Αχιλλᾶ μὲν τὸν ἡμέτερον ἄρχοντα ἔπαρθι, Θερσίτην δ' τὸν τῶν Πέρσῶν βασιλία, ἐκ εἰδὼς ὅτι ὁ Αχιλλεὺς ἀμείνων ἦν αὐτῷ, ἀ Εκτορα μᾶλλον, ἢ Θερσίτην καθῆρει, καὶ ἀ πρόσθεν μὲν ἀγαθὸς ἰδικὸς τις, ἐλίπνει δὲ μὴν μὴν· ἀμείνων. ἆρ' ἐπῆγεν ἂν ὅ αὐτὸ τι ἐγκώμιον, ἢ ὡς ἄξιος ἦν συγγράψαι τὰς πράξεις, οὕτω λαμπρὰς atque adeò per locum in Achia quoq; nuper quosdam auscultarem idem hoc bellum exponẽtes. Ac per Gratias, ne quis pro dubijs aut incertis ea habeat quæ dicentur. Nã si uel iureiurando affirmare ausim, si modò urbanum foret iusiurandum inserere commentario, uera illa esse. Ac unus quidem ipsorum statim à Musis exordiebatur, inuocando deas, ut ipse ad opus hoc describendum adesse uellẽt. Vidés ne quàm scitum principium, & in promptu historia, & tali orationis figuræ conueniens? Deinde paulum progressus, Achilli quidem nostrum Imperatorem comparabat, Therſitæ autem regem Persarum: ignorans uidelicet quòd Achilles multo melior futurus ipsi fuerat, si Hectorem potius quàm Therſitem interfecisset, & si prior quidem bonus quispiã fugeret, persequeretur autem ipsum multo clarior alter. Post hæc adducebat & prose ipso encomium quoddam, quo dignus esse qui conscriberet res gestas adeò præcla

λαμπρὰς ὥσπερ. Ἀλλ' ὁ παῖς ὧν, καὶ ἐπὶ τῇ πατρίδι τῶν Μιλησίων, προσῳδὸς, ὡς ἄμεινον ποιεῖ τὸ Ὁμήρου, μᾶλλον μνησθεὶς τοῦ δὲ πατρίδος ἀπ' ἀρχῆς τέλους τοῦ προοιμίου, ὑπισχνεῖτο διαρρήδην καὶ σαφῶς, ὡς μᾶλλον μὲν ἅπαντα τὰ ἐμπίπτοντα, τοὺς βαρβάρους δὲ κατασκευάσων καὶ αὐτοὺς, ὡς οὐ δύνατον· καὶ ἤρξατό γε τῆς ἱστορίας ὅθεν, ἄνωθεν ἁπάντων τοῦ πολέμου ἀρχὰς διεξιών. ἦν γὰρ μιαρώτατος, καὶ πάνυ ἀναιδόμηνος. Οὐολόγαισος ἤρξατο πολεμεῖν δὲ αὐτίαν τοιαύδε. ἔστι μὲν τοιαῦτα. ἐνῆν δὲ Θουνυδίδῃ ζηλωτὴς ἄνηρ, οἷος οὐ μάλα τῷ ἀρχετύπῳ ἀπαμελής, καὶ τῷ ἀρχῷ· ὡς ἐκεῖνος, οὐ τῷ ἑαυτοῦ ὀνόματι ἤρξατο, χαριέστατα ἀρχὴν ἀναδοῦν, καὶ δυμοῦ τοῦ Ἀττικοῦ ἀποπνεύσαν. ὁρᾷ γάρ, κρηπίδι καλπουρνιάδος Πομ-

rum ac splẽdidas uideri uolebat. Hinc aũt descẽdẽs, etiã patriã suã Miletũ laudabat, illud addẽs, quòd rectius faceret ipse q̃ Homerus, quo niã ille nusquã patriæ suæ mẽtionẽ feciſſet. Poſtremò ad finẽ proœmij polliçebatur nominatim ac planis uerbis, ſeſe noſtrorum res in maius ſublaturum, Barbaros autem cõtrà etiam ipſum per ſe debellaturum atq; oppreſſurũ eſſe. Ac hiſtoriam quidem in hunc modum incipiebat, ſimul & cauſas unde id bellum cœpiſſet, commemorãdo: Nam ſceleſtiſſimus ac peſſimè perditus iſte Vologeſus bellum mouere cœpit ob talem cauſam. Atque hic quidem in hunc modum. Alter uerò quidam Thucydidis imitator ſummus quiſpiam, & ad archetypum ſeu primum exemplar ad modum bene comparatus, etiã principiũ perinde ut ille, ſuo proprio nomine appoſito fecit, feſtiuiſſimũ illud quidẽ omniũ principiorũ, et Atticum animũ planè ſpirãs. Vide enim; Crepero, inq̃t, Calpurnaue.

Pom-

πομπηΐου πολίτης συνίγρα-
ψε τὸν πόλεμον τῶν Παρθυ-
αίων πρὸς Ρωμαίους, ὡς ἐπο-
λέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀρ-
ξάμενόν θ' ὁπόθεν ξυνεπεμύθη.
ὥστε μετὰ γε τοιούτου ἀρχῆ-
τί ἂν ἔτι τὰ λοιπὰ λέγοιμι,
ὁποῖα ἐν Ἀρμενίᾳ ἐδημηγό-
ρησε, τὸν Κερκυραῖον αὐτὸν
ῥήτορα παρασκάμμων, ἢ
οἷον Νισιβηνοῖς λοιμὸν, τοῖς
μὲν τὰ Ρωμαίων ἀφιμένοις
ἐπήγαγε, παρὰ Θουκυδίδου
χρησάμενον ὅλον ἀφελῶ,
πλὴν μόνης Πελασγικῆς, ἣ περὶ
τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν, ἐν
οἷς οἱ τότε λοιμώξαντες ᾤκη-
σαν. τὰ δ' ἄλλα περὶ ἀνὼ Αἰ-
θιοπίας ἤρξατο, ὅθεν περὶ ὀλ-
Αἴγυπτον κατέβη, περὶ ἃ τὸν
βασιλικὸν γῆν τὴν πολλὴν, ἢ
ἦν ἐκάστη γε ἐμπορίᾳ ἐν ποιῶν.
ὅγε γ' ἦν δάπλουτος αὐτὸν ἐ-
τι καταλιπὼν τοὺς ἀθλίους
Ἀθηναίους ἐν Νισίβει, ἀπῆλ-
θον, ἀκεχθῶς ἐδὼς κἠόσε ἀπιὼ
θέσθαι ὁρᾷν ἐμέλλε. κἠγὼ αὖ κἠ
τοῦτο ἐπιεικῶς ἐπολὺ τῶν ἄλ-
λων, ἐπεὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐπὶ
πολὺ ἐπιεικῶς ἐπολὺ τῶν ἄλ-
λων, ἐπεὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐπὶ

Pompeiopolita conſcripſit bellum Parthorum ac Romanorum, quo pacto illud inter ſe geſſerunt, ſtatim ab eo exorſus, quando illud primum moueri cœptum eſt. Quare poſt tale utique principium, quid tibi cætera amplius dicam? quomodo uidelicet in Armenia perorauerit, Corcyrenſem illum oratorem ſeipſum exhibendo, aut qualem Niſibenis peſtē immiſerit, quia partes Romanorum ſequi noluerant? à Thucydide mutuatus omnia prorſus, excepto ſolo Pelaſgico, & longis muris, in quibus tum habitarunt illi qui temporibus illis peſte laborabant. Cætera uerò etiam ab Aethiopibus exorſus eſt: quare & in Aegyptum deſcendit, & in terrā regis multam, in illaq; ibi manſit, recte ſanè faciens. Ego itaque reliſto illo ſepeliente adhuc miſeros Athenienſes Niſibe, abij, ſatis ſciēs etiā ea quæ me digreſſo dicturus poſtea eſſet. Nā rurſus etiā illud abūde multū nūc eſt,

τὸ διὸδια τάττ ἄνω τοῖς Θουκυδίδη ἀκόλουθα λέγειν, ἢ ὀλίγον ἐνδέοντα, τὰ αὐτῷ ἐπαίνου λέγει τις μικρὰ πάνυ, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης, ἢ δι' αὐτῶν τὸ Δία, πάνυ ὀλίγα δῆλα παρέλιπον. ὁ γὰρ αὐτὸς ὅτῳ συγγραφεὺς, πολλὰ καὶ τῶν ὁπλων, καὶ τῶν μηχανημάτων, ὡς Ρωμαῖοι αὐτὰ ὀνομάζουσιν, ἅττα αὐτὸς γράψει, καὶ τάφρον, ὡς ἐκεῖνοι, καὶ χῶμα, καὶ τὰ τοιαῦτα. καί μοι δοκεῖ, ὀλίγον τὸ ἀξιωματῶδες ἱστορίας, καὶ ὡς Θουκυδίδης φήσιν, μεταξὺ τῶν ἀτιμοτάτων ὀνομάτων, τὰ Ἰταλικὰ ταῦτ' ἐγκαθεῖναι, ὥσπερ τὴν πορφύραν ἁπαλὰ ποιοῦντα, καὶ ἐμφερῆ ποιοῦντα, καὶ πάντως σωφρόνοντα. ἄλλο δέ τι αὐτῶν, ὑπόμνημα τῶν γιγνομένων γυμνὸν συναγαγὼν ἐν γραφῇ, καὶ διῃ τι ἴδιον, καὶ χαμαιπετὲς, οἷον καὶ στρατιώτου

putare hoc esse Thucydidi consentanea atque similia dicere, si parũ reuerimur, ea quæ sunt ipsius illius, dixerit quispiam, ut μικρὰ πάνυ, hoc est, parua & illa. &, ὡς καὶ αὐτὸς ἂν φαίης, id est, ut etiam ipse dixeris. &, δι' αὐτῶν τὸ Δία. id est, non ob eam causam, per Iouem. &, πάνυ ὀλίγα δῆλα παρέλιπον. hoc est, etiam illa parum abfuit quin præterirẽ. Nam idem hic scriptor multa quoq; armorum & tormentorum genera ijsdem nominibus quib. ea Romani uocant, perscripsit, & fossam itidem ut illi, & põtem & similia dixit. Ac mihi cogita, quanta hæc historiæ dignitas, & quàm Thucydidi hoc conueniens sit, inter Attica nomina, Italica ista perinde ut purpuram interponi, exornantia, & decentia, & omnino consonantia. Alius uerò quispiam ipsorum, quasi quoddam commentarium actorum nudum in scripta relatum, ualde pedestre ac humi serpens, perinde ac si miles aliquis, aut faber, aut caupo, qui una cum

στρατιώτης αὐτῷ τις τὰ καθ' ἡμέραν ἀπογραφόμενος συνέβαινεν, ἢ τίνων, ἢ παρ' οἷς χρησάμενος τῇ στρατιᾷ, πλὴν ἀλλὰ μετριώτερός γε ὁ ἰδιώτης οὗτος ἦν· αὐτὸς μὲν αὐτίκα δῆλος ἦν οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίσηται, καὶ δι' ὀλιγωτέρων ἱστορίαν μεταχειρίσασθαι δυνησόμενος. τοῦτο μόνον ἐπιτιμήσαιμι αὐτοῦ, ὅτι οὕτως ἐπέγραψε τὰ βιβλία, τραγικώτερον ἢ κατὰ τὸν τῶν συγγραμμάτων τόκον. Καλλιμόρφου ἰατροῦ τῶν ἐπὶ τοξοτῶν λεγιῶνος, ἱστορικῶν Παρθικῶν, καὶ ὑπογεγραμμένα ἑκάστῳ ἀριθμός. καὶ τὸ Δία, καὶ τὸ προοίμιον ὅτι ψυχρὸν ἐποίησεν, ἢ τῷ σωφρονεῖν, οἰηθεὶς δεῖναι ἐν βραχεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, εἰ γε ὁ Ἀσκληπιὸς μὲν Ἀπόλλωνος ἦν υἱός, Ἀπόλλων δὲ μουσηγέτης, καὶ πάσης παιδείας ἀρχηγός. πλὴν ὅτι ἀρξάμενος ἐν τῇ Ἰάδι γράφειν, ἐν οἷς ἔτι δέξαιο αὐτίκα

nà cum exercitu circumuagaretur, ea quæ in singulos dies acta fuissent, annotasset, composuit: nisi quòd priuatus hic modestior certè fuit, quippe qui ipse quidem statim qualis esset, manifestè apparuerit: alteri autem alicui, maiori gratia prædito, quique historiam aliquando aggredi posset, materiã subministrarit. Hoc unum in eo reprehendere solco, quòd ita tragicè inscripsit libros suos, magis quàm proipsorum scriptorum fortuna, in hunc uidelicet modũ: Callimorphi, medici hastatorum legionis sextæ, historiarum Parthicarum, &c. & subscriptus infrà erat unicuique libro numerus. Ac per Iouem etiam proœmium parum frigidum fecerat, ita colligens, familiare ac proprium Medici esse, historiam scribere: siquidem Æsculapius Apollinis filius foret: Apollo autem Musarum dux, & omnis eruditionis princeps. Deinde quòd & Ionica lingua exorsus scribere, mox nescio qua sententia,

τίνα μᾶλλον ὑδὲ τῶν πυνλὼ μι
πῶλθεν, ἰατρεῖον μᾶλλον λέγων,
καὶ πάρλω, καὶ ὀπόσα, καὶ νό-
σοι, τὰ δ' ἄλλα ὅσα ὁμοδίαι-
τα τοῖς πολλοῖς, καὶ τὰ πλεῖ-
στα, εἶπε γὰρ τριόδου. ἐὰ δέ μι δᾶ
καὶ σοφοῦ αὐδρὸς μνεῖδλῶναι,
τὸ μᾶλλον ὄνομα ϛ' ἀφανὲς πάν-
δυ, τὴν γνώμλω δ' ὀρθῶ,
καὶ τά πρώλω ἐν Κορίνθῳ
συγγεγράμματα, πρόσῳ πά-
σας ἐλπίδ&. ϛ' ἀρχῆ μᾶλ
γὰ σύδὺς, ἐν τῇ πρώτῃ τ προ-
οιμίᾳ πειράσθλω, σωυρώτησι
τὲς αὐχιγιγνώσκοντας, λόγου
παύσοφου δᾶξαν σωφύλαν,
ὡς μόνῳ αὖ τῷ σοφῷ πρέ-
πει ἱστορίαν συγγράφειν. ἔπε
μετὰ μικρὸν ἄλλ& συλλο
γισμὸς, ἔπα ἄλλος κ' ἄλλος, ἐν
ἅπασι σχήματι σωυρώτη-
το αὐτῷ τὸ πρεσίμιον τὸ
τῶν Ἰωλαπέων ἐς Ἰώρον. καὶ
τὰ ἐγκώμια φορτικὰ, καὶ
ἡμιμᾶῆ βαμβοχικὰ, σὺν
ἀσυλο

quo ue animo statim admodum ad cõmunem transijt iatρᾶλον, hoc est, medicam artem, & experientiam, & quaecunque, & morbũ, pro iατρεῖλω, & πᾶρον, & ὀπόσα. & νόσον, iatρᾶλον & πρόσλω, & ὀπόσα, & νόσον dicens: cætera autem cum multitudine consueta atque eadem, ac plurima etiamue lut ex triuio desumpta. Si ue rò & sapientis uiri meminisse me decet, ipsum quidẽ nomen in obscuro positum sit, sententiam autem dicam & scripta paulo antè Corinthi edita, omni spe potiora. A principio enim statim, in prima exordij periodo, disputabat cum lectoribus, sermonem omnino eruditum ac sapientem exhibere studens, quòd soli uidelicet sapienti conueniret historiam scribere. Deinde post paulum sequebatur alius syllogismus, deinde ità alius: et prorsus per oẽs figuras disputãdo ratiocinabatur illi exordiũ istudadulatoriũ, uidelicet usq; ad satietatẽ, & enconia ista molesta ac ualde scurrilia,

συλλόγισμα μὲν τοι, ἀλλὰ συνηρωτημένα, καὶ συγγράμματα μᾶλλον. καὶ μὲν καὶ πάνυ φορτικὸν ἐλέχθη μοι, καὶ ἅμα τῷ φιλοσόφῳ αὐλῷ, καὶ πάγχυ πολιῷ καὶ βαθεῖ γέροντι, τὸ ἐν τῷ προοιμίῳ εἰπεῖν, ὡς βαύκαλον τοῦτο ἕξει ὁ μῦθος & ἄχρηστον, εἴ γε τὰς πράξεις, καὶ φιλόσοφόν ἄνδρα συγγράφειν ἀξιοῦσι. τὸ γὰρ ποιῆσαι, εἰπεῖν ἦν, ἡμῖν ἅπασι καταλιπεῖν λογίζεσθαι, ἢ αὐτὸν ἐκεῖνον. καὶ μὲν οὐκ ἐς πάνυ ὄψιον ἀμνημονοῦσαι, ἐς τοιοῦτ' ἐρχὼν ἤρξατο· Ἐγὼ χρῆναι ὁρῶν περὶ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, καὶ μικρὸν ὕστερον· ἐδόκει γὰρ Περσῶσι γενέσθαι κακῶς. καὶ πάλιν· ὦ Θουκυδίδη, τὸν οἱ Ἕλληνες Ὀξυφόλιν ὠνόμασαν. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ἐρᾷς, ὁμοῦ & ἔτος ἐκεῖνο, παρ' ὅσον ἐμὲ Θουκυδίδην, οὕτω & ἂν Ἡρόδοτον τὸν μέλλοντα ἐρεῖν. ἄλλος τις ἀοίδιμος & ἐκ λόγων ἀνὴρ Θουκυδίδης,

rilia, syllogistica tamẽ et disputatoria, & contracta seu condensata etiam illa. Et sanè etiã illud perquàm ineptum uidebatur mihi, & uiro philosopho, & barba cana promissa; minimè dignum, quod in procœmio dicebat, principem nostrum hoc præter cæteros præcipuum & quasi seorsim habiturum esse, quòd eius res gestas etiam philosophi iam memoriæ prodere dignarentur. Nam tale, si modò fieret, conueniebat cogitandũ nobis relinqui potius, quàm ipsum dicere. At uerò neque illius fas erat obliuisci, quid a principio exorsus esset: Venio dicturus de Romanis ac Persis. & paulo pòst: Necesse enim erat Persis malè euenire. Et rursum: Fuit Oroes, quem Græci Oxyroen nominant: & alia id genus multa. Vides igitur ut similis hic illi fuerit in eo, quòd ille Thucydidem, hic aũt Herodotum bene admodũ aßimulabat. Iam alius quidam celebris & decantatus ob dicendi uirtutẽ, Thucydidi

καὶ αὐτὸς ἅμα, ἢ ὀλίγῳ ἀ- μείνων αὐτοῦ, πάσας πόλεις καὶ πόντους ἄρη, καὶ πεδία, καὶ ποταμοὺς ἁμιλλωμένους, πρὸς τὸ σκληρότατον καὶ ἰσχυρότατον, ὡς ᾤετο. τὸ δὲ ὂν ἐχθρῶν κεφαλὰς ὁ ἀληξίπαν βρίψει, τοσαύτη ψυχρότης ἐνεῖν, ὑπὲρ τὴν Κασπιακὴν χιόνα, καὶ τὸν πρύσταλλον τὸν Κελτικόν. ὁ γοῦν ἀσπὶς ὁ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅλῳ βιβλίῳ μόγις ὑπερμλωσύθη αὐτῷ, καὶ Γοργὼν ἐπὶ τοῦ ὁμφαλοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐκ μυκτοῦ καὶ λευκοῦ καὶ μέλανος, καὶ ῥάμνοι ἰρμιλλόμενοι, καὶ ἀράκοντες ἑλικηδὸν, καὶ βοστρυχηδόν. ὁ μὲν γὰρ Οὐολογήσου ἀσπιδοχαλινὸς, ἢ ὁ χαλινὸς τοῦ ἵππου, Ἡράκλεως, ὅσας μεμάλθη ἱππικὰς πόνους τούτους, καὶ οἷα λῶ ὁ Ὀσρόης νέμων, διανήχοντες τὸν Τίγρητα, ἢ ὅν οἶον αὔχμον κατίφυγε κεῖ τε, καὶ μυρρίνους ἢ δάφνας, ὅν ταυτὸ συμπιφυκότων, καὶ σύσκιον ἀκριβῶς ποιούντων

& ipse similis, aut etiã melior paulo illo, omnes ciuitates, et omnes montes, campos præterea & fluuios interpretatus est quàm planissimè ac uelidissimè, ut ipsi uidebatur. Illud autem in inimicorum capita uertat malorum auerruncator Hercules. Tanta enim frigiditas inerat, quæ & Caspias niues, & glaciem Gallicam superaret. Clypeus igitur Imperatoris uix toto libro ab illo describebatur, & Gorgon in umbone, & oculi eius ex nigro & albo & cæruleo compositi: præterea et baltheus arcum cœlestem imitans, & dracones inter se implicati, & capillorum more dependentes. Nam Vologesi bracca, aut frenum equi, ô Hercules, quot millia uersuum unũquodq; horũ absoluebat, deinde qualis fuerit coma Osroæ natantis per Tigrim, & in quale antrum effugerit, tectum uidelicet ex hedera & myrto & lauro, quæ eodem loco creuerant, & quasi in unum coaluerant,

atque

αὐτὸ σπάσωα ὡς ἀναγκαῖον τῇ ἱστορίᾳ τοῦτο, ηδὲ ὡς ἐν αὐτῷ αὐτῶν ἤδη μέ τι τῶν ἐπὶ προχθέντων· ὑπὸ γὰρ ἀσθενείας δὲ ἐν τοῖς χρησίμοις, ἢ ἀγνοίας τῶν λυτέων, ἐπὶ τὰς τοιαύτας τῶν χωρίων ηδὲ αὖθις ἐπιφάσεις ῥίπτονται. ηδὲ ἀπόταν ἐς πολλὰ ηδὲ μεγάλα πράγματα ἐμπέσωσιν, οἷσπερ σὺν εἰκότι νεοπλούτῳ, ἀφ' οὗ δεσποτῶν πλουτισθέντες, ὃς ἔστι τῶν ἐδέτων εἶδος ὡς χρὴ περιβαλέσθαι, ἔστι δεπτῦσαι κατὰ νόμον, ἀλλ' ἐμπεδῶσαι πολλάκις, ὀρνίθων ηδὲ συείων ηδὲ λαγωῶν προκειμένων, ὑποβρεμπίπλαται ἔστιν τινὲς, ὃ τυρίχιν, ἵν' ἂν διαῤῥαγῇ ἐδίων. οὕτω δὲ ἔν, ἐν προσώπου, ηδὲ βάμματα συγγραφῆς πάνυ ἀπίθανα, ηδὲ δακάτου ἀλλαντίου, ὡς ἀπ' ἀκίλλου τοῦ ποδὸς τὸν μέγαν βωβάς τις, ὥστινα

atque idem illud opacum et umbrosum fecerant. Considera igitur quàm hæc ad historiam necessaria sint, & quàm non absq; his ea quæ illic gesta sunt, scire potueramus. Nam præ imbecillitate (qua inter ea quæ utilia sunt cognitu, discernenda laborant) aut præ ignorantia (dum quid potißimùm dicendum sit, nesciunt) ad huiusce modi locorũ & antrorum descriptiones diuertuntur. Ac quoties in multas ac præclarè gestas res incidunt, similes esse videntur seruo recens locupleti facto, qui domino suo nuper in bonis succeßit, qui neque uestem nouit quo pacto induere debeat, neque cœnam ex more ac legitimè capere nouit, sed sæpenumerò irruens gallinis & suillis & leporinis appositis, pro ijs pulmento aliquo aut salsamento oppletur adeò, dum ingurgitando rumpatur. Hic igitur, de quo antea dixi, etiam uulnera descripsit admodum incredibilia, & mortis genera aliena, puta quo pacto in digitum pedis maiorẽ uulneratus quidam,

κὼτίνα ἐτιλεύτησε, καὶ ὡς ἐμβοήσαντος μόνου Πρίσκου τοῦ στρατηγοῦ, ἑπτὰ καὶ ὀκτὼ τῶν πολεμίων ἀπόλωλεν. ἔτι δὲ καὶ ἐν τούτων τοῖς ἀριθμῷ, τοῦτο μὲν καὶ παρὰ τὰ γεγραμμένα, ἐν ταῖς τῶν ἀρχόντων ἐπιστολαῖς ἐψεύσατο· καὶ γὰρ Εὐρώπῃ, τῶν μὲν πολεμίων ἀποθανόντων μυριάδας ἑπτὰ καὶ δισμυρίους, καὶ ἑξακοσίους, Ρωμαίων δὲ μόνους δύο, καὶ βασματίας γενέσθαι ἐννέα. ταῦτα, ἐπεὶ οἷμαι ἄν τις αὐτῷ φροντὶς ἀνάσχοιτο, καὶ μοὶ λιπαρὲς λεπτόν, ἐμικρὸν ὅμως ὑπὲρ γὰρ τοῦ παμπόλλ' Ἀτλικὸς ἄνθρωπος καὶ ἀπαπαπαδάρδας τὸν φωνὸν ἐς τὸ ἀκριβέστατον, ἐξίωσεν οὕτω καὶ τὰ ὀνόματα ποιῆσαι τῶν Ρωμαίων, καὶ μεταγράψαι ἐς τὸ Ἑλληνικὸν, ὡς Κρόνον μὲν, Σατυρνῖνον λέγειν, Φρόντιν δὲ, τὸν Φρόντωνα, Τιτάνιον δὲ, τὸν Τετιανὸν· καὶ τἆλλα πολλῷ γελοιότερα.

cõfestim decesserit: & quòd inclamante solùm duce exercitus Prisco, septem & octo hostium mortui fuerint. Præterea & in numero occisorum ab hac parte etiam contrà quàm in Imperatorum epistolis scriptum continetur, mendacium est. Nam circa Europum hostium quidem cecidisse millia trecenta septuaginta, & sex supra ducentos ait, Romanorum autem non amplius duobus, saucios autem factos fuisse nouem: quæ haud scio an ullus sanæ mentis ferre queat. Iam & illud dicendum, quod neq; ipsum parum est. Nam præ nimio studio Atticæ elegantiæ, & quòd uideri cupiebat uocem omnino ad eius linguæ proprietatem quàm accuratissimè emundasse, uolebat eodem pacto & Romanorum nomina efferre, eademq; inter Græca transcribere: ut Cronon quidem Saturnium uocabat, Phrontin autem Frontonem: Titanium, Titianum, & id genus alia multo magis ridicula.

Præ

ἔτι δ' αὐτὸς ὅτως περὶ τοῦ Σεβήρου ἐγραψεν, ὡς οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐξηπατῆσθαι, διὰμόνου ξίφους τυθῆναι αὐτὸν, ἀποθανόντα δὲ αὐτὸν, σιτίων ἀποσχόμενον· τοῦτον γὰρ αὐτῷ ἀληθέστατον δόξαι τὸν θάνατον, ἐκ ἀδόκητον, ὅτι τὸ μὲν πάθος ἐκεῖνος ἑαυτῷ, τοῖς δὲ ὅλοις ἐμοὶ τε καὶ ὑμῖν ἐγένετο· ἀπίστως δὲ, καὶ ἐπὶ διαφανεῖ οἱ πολλοί. ἐκεῖνος δὲ μὴ τοῦτ' ἀκολάβοι τις, ὡς Ὀσρόης ἀτάκτως πρὸς μέρος, ἐφ' ᾧ τὸν Σεβῆρον ἀπόλεται, μὴ διὰ τοῦτο ἐκ ἐπάγοι διὰ τὸ ἐξ ἀδόκητος. τοὺς δὲ μὴ ποιητικοῖς ἐνόμασιν, ὦ καλὲ Φίλων, φ' ἱστορίᾳ χαιρόντα τῶν ἄν τις θάν, τοῦς λέγοντας, ἰλλεξε μὲν ὁ μυχανὴ· τὸ τεῖχος ἢ πεσὼν, μεγάλων ἰδόντος. καὶ πάλιν, ἐν ἑτέρῳ μέρει τοῦ παλαιοῦ ἱστορίας, Ἐδεσσα μὲν δὴ οὕτω τοῖς ὅπλοις περιεθορυβάχατο,

Præterea idem hic de morte Seueriani scripsit, quòd cæteri quidem omnes decepti ac falsi sint, qui putarunt ipsum gladio interfectum esse, quando inedia et cibi abstinentia perierit. nam hanc mortem illi facil limam, & minimè grauem uisam fuisse: nescientes uidelicet quòd totum illud quod ille paßus est, trium opinor dierum fuit: qui autem inedia moriuntur, etiam in septimum usq; diem plerique sufficiunt. Nisi si quis hoc credere uolet, quòd Osroes adstiterit, expectans donec Seuerianus fame interiret, & ob hoc ante septimum diem in aciem nō eduxerit. Porrò eos qui & poeticis nominibus, optime Philo, in historia utuntur, quo'nam loco ponamus? eos puta, qui dicunt, ἰλλεξε, hoc est, stridorem dedit machina impulsa, & murus cadens uehemēter ἰδόντος, id est fragorem dedit. Et in altera parte præclaræ huius historiæ, Edessa x igitur ita armis περιεθορυβάχατο, hoc est, circumcircà personabat, & ἄλοβος erat, hoc est fremitu, qualis maris tempestuosi esset solet.

Ut,

καὶ θόρυβος ἦν, καὶ κίνησις πᾶσα ἐκεῖνα. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐμβριμήσασθαι, ὥ φασιν, ἔμελλε πρὸς τὸ τεῖχος. ἅτε μεταξὺ οὔσης ἀπειλῆς ἐνόμασα, καὶ ἀνίσχνα, καὶ ταπεινὰ, καὶ πλαχικὰ πολλὰ παρεγκειμένου, τὸ, ἐπέστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, καὶ οἱ στρατιῶται ἠγόρασαν τὰ ἐγχρίοντα, καὶ ἤδη λιπαρούσι περὶ αὐτὰς ἐγίγνοντο, καὶ τὰ τοιαῦτα· ὥστε τὸ πρᾶγμα ἰσχνὸν ὂν σφόδρα λῶν, τὴν ὑστέραν μὲν πόδα ἐπεμβάτην ὑψηλὸν ἐπεβεβήκει, θατέρῳ δὲ, σανδάλῳ ἐκεκόλιτο μέτριον. καὶ μὴν καὶ ἄλλους ἰδοις ἂν, τὰ μὲν πρόοιμια λαμπρὰ καὶ φαντασιώδη, καὶ ὑπερβολὴν μεγέθους συγγράφοντας, ὡς ἐλπίσαι θαυμαστὰ εἰπεῖν τὰ μετὰ ταῦτα πάντως ἀκούσεσθαι, τὸ σῶμα δὲ αὐτὸ τῆς ἱστορίας μικρόν τι καὶ ἀγεννὲς ἐπάγοντας,

Et, omnia illa κίνησις, id est, tumultus ac strepitus erant. Et, ipse dux ἐμβριμήσασθαι, hoc est, animo huc atq; illuc uersabat, quo pacto potissimùm muros inuaderet. Deinde autem inter hæc, adeò humilia & abiecta nomina, adeò plebeia & mendicis cõuenientia multa infarta erant, in quibus uelut rimæ aut lacunæ cæteræ obturarentur, quale est illud: ἐπέστειλεν ὁ στρατοπεδάρχης τῷ κυρίῳ, hoc est, scripsit castrorum præfectus domino. Et, οἱ στρατιῶται ἠγόρασαν τὰ ἐγχρίοντα, id est, milites emebant necessaria. Et, ἤδη λιπαρούσι περὶ αὐτὰς ἐγίγνοντο, hoc est, iam loti ad ipsos uenerunt: & id genus alia. Vt mihi hæc res perfimilis uideatur esse Tragœdo, qui altero quidem pede calciamento alto & grandi incedat, alterum autem sandalio subligatũ habet. At uerò & alios quosdam reperias, qui procœmia splendida ac tragica, & excellẽter longa cõpositа habent, ut speres ex eo, quæ sequentur omnino mirabilia quædã auditurũ te esse: at mox corpus ipsum historiæ exiguum quoddam & ingenerosum subtexunt: ut &

ὡς ἐκεῖ τῶν τοιούτων παιδίων, ἐὰν τι ὄψωνται ἄλλο παίζοντα, προσωπεῖον Ἡρακλέους μέγα καὶ Τιτᾶνος ἐμβεβλημένον. ἐνθὺς γὰρ οἱ ἀκούοντες ὑμῖν ἐμβόησονται αὐτοῖς, ἢ τὸ, ὠδίνουσιν ὄρη. καὶ δὴ μὴ οὕτως, ἀλλ' ὅμοια τὰ πάντα, καὶ ὁμόχροα εἶναι, καὶ σωφρόνως τῇ κεφαλῇ τὸ ἄλλο σῶμα, ὡς μὲν χρυσοῦν μηδὲ τὸ κράνος ἔχῃ, θώρακα δ' ἴσως πάντων γελοῖον ἐκ ῥακῶν ποικίλων, ἢ ἐκ δερμάτων σαπρῶν συγκεκαυμένων, καὶ ἀσπίδα οἰανοῦν, καὶ χοιρίνην περὶ τοῖς κνήμαις· ἐκείνοις γὰρ ἂν ἁρμόττοι τοιούτοις συγγράφειν, τῷ Ῥοδίῳ Κολοσσῷ πηλοῦ κεφαλὴν νεκύδων σώματι ἐπιτιθέντας, ἄλλως δὲ ἔμπαλιν ἀκέφαλα τὰ σώματα ἀνάγοντας, ἀπροσωπίατα, καὶ ἐνθὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων, οἳ καὶ πρωτοπαρίσοντες τὸν Ξενοφῶντα, οὕτως ἐξάμβησαν,

Δαρεῖον

ut & hoc non dissimile uideatur puero aut infanti alicui. sicubi fortè uidisti Cupidinem ludentem, personam Herculis amplam & magnam, aut etiam Titani alicuius induentem. Statim igitur qui auscultant, acclamare ipsis solent notum illud, Parturiunt montes, &c. Decet autem non ita, sed similia inter se omnia, & eiusdem coloris esse, & capiti reliquum corpus respondere, ut non aurea quidem sit galea, thorax autem omnino ridiculus, ex pannis alicunde uetustis aut pellibus putribus consutus: deinde et clypeus salignus, & tibialia conchis incrustrata, aut ex corio porcino facta. Videas enim perquàm multos huiusmodi historiarum scriptores, qui Rhodyy illius Colossi caput, alicuius seu pumilionis corpori imponant. Vt rursum alios, qui corpora sine capitibus introducunt, absque proœmijs, & statim ab ipsis rebus incipientes, qui & Xenophontis sectatores in hoc uideri uolunt, quoniam & ipse sic exorsus est,

Darij

Δαρέου καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο, καὶ ἄλλοι τῶν παλαιῶν, οὐκ ἀδίτοις, ὡς λωάμεθα τὰ προοίμια ὄντα κηλήσοντα τοὺς πολλούς, ὡς ἐν ἄλλοις δείξομεν. καίτοι ταῦτα πάντα φορητά ἐστιν, ἐὰν ἢ ἐν μύθοις, ἢ δὲ ἄλλως διατάξωσι ἁμαρτήματα ὄντα. τὸ δὲ καὶ πόρρω τῆς τέχνης εἶναι τοὺς ψεύδεσθαι, οὐ παρὰ σμίκρα μέρη, ἀλλὰ καὶ παθημένους ὅλους, τίνι τῶν καλῶν ἔοικε; εἰ γοῦν οὕτω ῥᾳδίως συνάγειν τὰ πράγματα, οὔτι Σύρῳ τινὶ ἐντυχὼν ἢ οὔτι τὸ λεγόμενον ἀλλ' αὐτὸ, τῶν Ἐπικουρείων τὰ τοιαῦτα μυθολογούντων ἀκούσας, ὥστι πρὸς Εὐρώπου λέγων, οὕτως ἔφη, Η δὲ Εὐρώπη κἀκεῖ μὲν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, σταθμοὺς δύο τοῦ Εὐφράτου ἀπέχουσα,

Darij & Paryſatidis filij naſcuntur duo, &c. & aliorum ueterum, ignorantes quòd quædam procemia tũ ſeu potestate ſunt, quæ pleroſque latent, ut alibi oſtendemus. Quanquam hæc omnia adhuc tolerabilia ſunt, quæcunque uel circa compoſitionem uerborum, uel reliquam diſpoſitionem peccantur: at uerò circa ipſorum quoque locorum deſcriptiones mentiri, idque non ſolùm paraſangas aliquot, ſed et totas mãſiones, quantum unius diei itinere caſtra promoueri ſolent, illud quæſo cui honeſto aut pulchro cõparabimus? Vnus igitur quidam adeò oſcitanter ac deſidioſè res ipſas collegit, utpote neque Syro aliquo conſulto, neq; notum illud quod uulgò dici ſolet, Epicureorum fabulis de his ipſis rebus auditis, ut cum de Europo mentionem faceret, in hunc modum dixerit: Europus, inquiens, ſitæ quidem ſit in Meſopotamia, manſionib. duab. ab Euphrate diſtans, deduo

σαι, ἀπῳκισαν δ' αὐτὴν Ε-
δεσσαῖοι. καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπέ-
χρησεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ τὴν
ἐμὴν πατρίδα τὰ Σαμόσατα
αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἀφέ-
ρυθρ' ὑγιεῖ, αὐτῇ ἅμα πό-
λει καὶ τάχει μετέθηκεν
ἐς τὴν Μεσοποταμίαν, ὡς πε-
ριῤῥεῖσθαι αὐτὴν τὰ ἀμφὶ
τοῦτον τὸν ποταμὸν, ἐκα-
τέρωθεν ἐν χρῷ παραμειβο-
μένων, καὶ μετεωρίζει τάχει
ψαύοντων. τὸ δὲ καὶ γελοῖον, εἰ
σοι νῦν ὁ Φίλων ἀπολογούμενος,
ὡς ὁ Παρθυαῖος, οὐδὲ Μεσο-
ποταμίτης σοι ἐγὼ, εἰς μι φέ-
ρων ὁ θαυμαστὸς συγγραφεὺς
ἀπήνεσε. νὴ Δία ἐφικτέον νο-
μιεῖν παιδευθῆναι περὶ τὰ Σεβη-
ριανοῦ ὁ αὐτὸς ὢν ἄνηρ ἐπι-
μοσάμενος, ὃ μὲν ἀνεῦρε
νῦν τῶν δ' αὐτοῦ τοῦ ὄργου
διαφυγόντων· οὔτε γὰρ ξίφει
ἐθέλησεν αὐτὸν ἀποδανεῖν,
οὔτε φαρμάκῳ πιεῖν, οὔτε βρό-
χον ἄψασθαι, ἀλλά τινα θάνα-
τον ἐπινοῆσαι τραγικὸν,
καὶ

deduxerunt autem eam co-
loniam Edeſſæi. Neq; hoc
illi ſatis fuit, ſed & patriam
meam Samoſata, idem ge-
neroſius ille in eodem libro
ſublatam unà cum ipſa arce
& muris in Meſopotamiã
tranſtulit, ita ut tota ambi-
retur ac terminaretur utro-
que flumine, utrinq; altero
quaſi cutem illius præterla-
bendo radente, & tantum
non ipſos muros alluente.
Ridiculum autem etiam fo-
ret, ſi tibi nunc Philo apolo-
giã aliquã cõtexã, quòd neq;
Parthus, neq; Meſopotamitæ
ſim: inter quos relatum me
egregius iſte ſcriptor collo-
cauit. Quin & illud ualde
ſcilicet credibile idem hic
de Seueriano dixit, appo-
ſito etiam iureiurando,
quòd quæ dicat, ex quo-
dam audierit eorum qui ex
ipſo eo opere effugerunt.
Neque enim gladio illum
mori uoluiſſe, neque uene-
num bibere, neq; laqueo col-
lum innectere, ſed mortem quandam excogitaſſe tragicã,

& quòd

καὶ τῇ τόλμῃ ξυμίσοντα τυχεῖν μὴν γὰρ αὐτὸν ἔχοντα πᾶσαν γῆθεν ἐπιώμενα ὑαλᾶ, ἐπὶ παλλίστης ὑάλου. ἐπεὶ δὲ πάσης ἀποδανεῖν ἔγνωσε, κατάξαντα τὸν μέγιστον τῶν φιάλων, ἐπὶ τῶν θρασυμάθων χρύσασθαι ὡς φαγεῖν, ἐντεμόντα τῇ ὑάλῳ τὸν λαιμὸν. οὕτως εὐξιφίδιον οὐ λόγου χαρίεν σύρραν, ὡς αὐθρᾶϊς γε αὐτῷ, καὶ ἐρυθρὸς ὁ θάνατος ἐγένετο. ἔπειτα ἐπειδὴ Θουκυδίδης ἐπιτάφιόν τινα ἔφη τοῖς πρώτοις τοῦ πολέμου ἐπάνοις ἀνδράσι, καὶ αὐτὸς ἐγένετο χρῆναι ἐπιτάφιον τῷ Σεβηριανῷ. ἅπασι γὰρ αὐτοῖς, ἐμοὶ τὸν εὐδίλιν αἴτιον τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ κακῶν, τὸν Θουκυδίδην ἐπαμιλλᾶ. βάψας οὖν τὸν Σεβηριανὸν μιγαλοφρονίως, ἀναβιβάζεται ἐπὶ τὸν τάφον Ἀφράνιόν τινα σίλωνα, ἑκατόνταρχον, ἀνταγωνιστὴν Περικλέους, ἐς τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα ἐπιῤῥητόρευσεν

&, quòd ad audaciam attineret, omnino externam ac peregrinam. Fortè enim habuisse ipsum admodum magna uitrea pocula, ex uitro pulcherrimo facta. Postquã igitur omnino decretum illi fuisset mori, fracto ex scyphis maximo, uno quodam cructorum usum esse ad cædem, inciso uidelicet gutture, uitro. Atq; ita neque gladium, neq; lanceam reperit, quo moreretur, dummodo uirilis ipsi & heroica mors obtingeret. Postea autem, quoniam Thucydides funebrem orationem quandam habuit pro ijs qui primi tum eo bello occubuerunt, ipse quoq; Seueriano talem habendam esse censuit. Omnibus enim ipsis cum Thucydide, eo qui nihil in culpa fuit eorum malorum quæ in Armenia acciderant, æmulatio atq; contentio est. Sepulto igitur Seueriano magnificè, adducit ad tumulum Afranium quendam Centurionem, æmulum Periclis, qui talia ac tanta rhetorice

ρθλοσφ εἰντῷ, ὥστ᾽ με νὴ τὰς Χάριτας πολλὰ παῦ λαο πρίσαι ὑπὸ τοῦ γέλωτος, καὶ μάλιστα, ὁπότε ὁ ῥήτωρ ὁ Αφράνιος, ὡδὶ πέλας τοῦ λόγου, λαμπρύνων ἅμα σὺν εἰμωγῇ πλατιασθῇ, μιμνησκόμενος τῶν πολυτελῶν ἐκάνων δείπνων, καὶ προσίσεως, ἃς τα ἐπίθυκεν Αἰακίδης τινα πλὴν παρανίδα. σπασάμενος γὰρ τὸ ξίφος ἀγχοῦ παῦ, καὶ ὡς Αφράνιον ἀνὴρ λίθ. πάντων ὁρώντων, ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν ὡδὶ τῷ τάφῳ, οὐκ ἀναξίως ὧν, μὰ τὸν Ενυάλιον, πρὸ πολλοῦ ἀποθανὼν, ὁ τοιαῦτα φθέγγεσθαι. καὶ τοῦτ᾽ ἔφη ἰδόντας τοὺς παρόντας ἅπαντας διανοήσεσθαι, καὶ ὑπερφυῶς θαυμάσειν τὸν Αφράνιον· ἐγὼ δὲ καὶ τἄλλα μὲν αὐτοῦ κατεγίγνωσκον, μονονουχὶ ζωμῶν καὶ λοπάδων μεμνημένον, καὶ ὑδιλαμπρύνοντος τῷ τῶν πλακούντων μνήμῃ. τοῦτο δὲ μάλιστα ἠτιασάμην, ὅτι μὴ τὴν συγγραφέα,

rico more de illo perorauit, ut ego, per Charites, multũ admodum lachrymarũ præ risu effunderẽ, & maximè quando rhetor iſte Afranius ad finem orationis lachrymans pariter cum miſerabili ploratu, ſumptuoſarũ cœnarum & propinationum illarum mentionem faciebat, deinde & Aiacis quendam colophonem imponebat. Nam gladio euaginato, generoſe admodum, & ut Afranium decebat, aſpicientibus omnibus ſeipſum ad tumulum iugulauit, non indignus per Bellonam, qui multo antè mortuus fuiſſet, ſi talia rhetoricatus eſſet. Atque hoc dixit idem, aſpicientes omnes tum qui aderant, admiratos fuiſſe, laudaſſeq; Afranium ſupra modum. Ego uerò etiam cætera illius dãnabam, ut qui tantum non offarum & ollarum meminiſſet, & placentarum memoria illachrymaretur. Hoc tamen præter cætera reprehendi, quòd non ſcriptore ipſo

καὶ διὰ λόγου τὸν τοῦ δράματος προσποιφάξαντα ἀπόθανεν. πολλοὺς γὰρ καὶ ἄλλους ὁμοίους τούτοις ἔχων σοι, ὦ ἑτᾶρε, καὶ ἀριθμήσασθαι, ὀλίγων ὅμως ἐπιμνησθήσομαι, ἐπὶ τῶν ἐτόρων ὑποσχέσιν ἤδη μετελεύσομαι, τῶν συμβαλῶ, ὅπως ἂν ἄμεινον συγγράφοι τις. οἶσί γάρ τισιν, οἱ τὰ μεγάλα μὴ τῶν πατραγμένων, καὶ ἀξιομνημόνευτα παραλείποντες, ἃ παραθήσομεν, ὑπὸ δὲ ἰδιωτείας καὶ ἀνωμαλίας, καὶ ἀγνοίας τῶν λυσιτελούντων ἢ σιωπῶντων, τὰ μικρότατα καὶ σὺν λαυθάνῃ καὶ φιλοτόνως ἐπιλαμβάνονται ἐπιβραδύνοντες· ὥσπερ ἂν εἴ τις τοῦ Διὸς τὸ μὲν ὅλον κάλλος, τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον ὄν, μὴ βλέποι, μικρὰ δὲ ἐναυσὶ μικρὰ τοῖς ὄμμασιν ἐπιβαίνοι, καὶ ἀκριβολογία δὲ τό, τε σύνδεσμος καὶ τὸ σύρισμα θαυμάζοι, καὶ τὸ κρηπίδος τὸ εὔρυθμον, καὶ ταῦτα σὺν μικρᾷ πολλῇ φρονίδι διεξιών.

& actore fabulæ huius ante se iugulato mortuus fuerat? Multos aũt & alios consimiles his cõmemorare tibi, amice Philo, posſem: uerũtamen paucis quibuſdã adhuc additis, ad alterã promiſsionis partem transibo: puta ad id conſilium, quo pacto rectius ac melius hiſtoriam ſcribere quiſpiam debeat. Sunt enim quidam, qui, quæ rerum geſtarũ maximæ, & memoria digniſsimæ ſunt, prætermittant, aut quaſi in tranſcurſu tantum attingant: præ imperitia aũt & ineptitudine, & ignorantiæ eorũ quæ dicenda uel tacenda ſint, ea quæ minima ſunt, admodum prolixè & laborioſè immorando uerbis exponunt, non aliter ac ſi quis Iouis Olympici uniuerſam pulchritudinẽ ac formam, quæ tanta ac talis eſt, non uideat, nec laudet, neq; etiã ijs qui de ea neſciũt, quæcquã narret, ſed ſubſellij rectitudinẽ & expolitionẽ, et crepidinis concinnitatẽ admiretur, & hæc admodũ cũ multa diligẽtia et cura exponat,

ἔγωγ' ὃμ ἤκουά τινος, τῶν μὲν ponat. Equidem audiui quẽ
ἐπ' Εὐρώπῃ μάχιμα ἐν ἐκ dam, qui pugnam eam quæ
ἅπασι ἐπὶ ἴσοις παραδρα- ad Europũ comissa fuit, ne
μόντος, ἔκεσι ἢ μίτρα, ἣ ἔτι totis quidem septẽ uersibus
πολὺ ὕδατος ἐνεπλήσθη ἂν præter currebat: uiginti au-
ψυχρὸν, τὴν ἐκεῖνον ὑμῖν προσή- tem mensuras aut etiam am-
κουεν διήγησιν, ὡς Μαῦρός plius aquæ consumpserat in
τις ἐπιὼν, Μαυσάκας τοῦνο frigidã, et nihil ad nos per-
μα, ὑπὸ λίψυς πλανώμενος tinentem narrationem, quo
καὶ τὰ ἴχνη, κατελάβοι Σύρος uidelicet pacto Mauritanus
τινὰς τῶν ἀγροίκων, αἴτιον quidã eques, Mausacas no-
παραπεδιμελίας, καὶ ἔτι τὰ μὴ mine, præ siti errãs per mõ-
πρῶτα ἐκάνοι φοβηθῆναι αὐτ, tes, deprehẽderit Syros quos-
ἅπερ μὲν τοι μαθόντος ὡς dam agrestes prandium ap
τῶν φίλων ἦν, κατεδίξαντο, ponentes, & quòd princi-
καὶ ἐστιάσαντο· καὶ γάρ τινα pio illi metuerint ipsum: de-
τυχὸν αὐτ ἀποδιδυμικότα· inde uerò intellecto quòd ex
καὶ αὐτὸς ὃν τῶν Μαύρων, ἀδελ- amicis unus esset, receperint
φὸν ἑαυτῶν ἐν τῇ γῇ στρατευ- ad se hominem, & cibum
μένον. μῦθοι τὰ μετὰ τοῦτο μα- præbuerint. Nam & illorũ
κροὶ, καὶ διηγήσασ, ὡς διάφα- forte quendam aliquando
σιεν αὐτὸς ἐν τῇ Μαυρουσίᾳ, in Mauritaniam profectum
καὶ ὡς ἴδοι τὸν ἀδελφὸν ἐπ fuisse, cum ipsius frater in ea
πολλὸν ἐν τῷ αὐτῷ στρατεύμα terra militaret. Posi hæc fa-
τος, καὶ ὡς ὑπὸ λέοντος ἀδίκω bulæ longæ et narrationes,
δεῖν κατεβρώθη, καὶ ἐλέησε quo pacto ipse in Mauritia
ἰχθῦς ἐπρίατο ἐν Καισαρείᾳ. uenatus esset, & ut uidisset
καὶ elephantos multos in eodem
loco pascentes, & quòd parum abfuerit quin à leone de-
uoratus fuisset: deinde & quantos pisces emerit Cæsareæ.

καὶ ὁ θαυμασὸς συγγραφεὺς ἀφεὶς τὰς ἐν Εὐρώπῃ γιγνομένας σφαγὰς τοσαύτας, καὶ ἐπιπλοῦσει, καὶ σπουδὰς ἀναγκαίας, καὶ φύλακας καὶ ἀντιφύλακας, ἄχρι βαθέως ἐσκάψατο ἀφανέσι, ἐρῶν Μαλχίωνα τὸν Σύρον ἐν Καισαρείᾳ, σπάρτα ταμιγύδας ἀξίας ὠνήσασθον· ἃ δὴ μὴ νὺξ κατέλαβε, τάχα καὶ σωτηρίαν ἂν μετ' αὐτῶν, ἤδη τῶν σκάφων ἐσκευασμένων. ἅπερ ἃ μὴ ἐνεγέγραπτο ἰδιωτικῶς τῇ ἱστορίᾳ, μεγάλα ἂν ὑμᾶς ἤγνοια πάντες ἔλαθεν. καὶ ἡ Ῥωμαίων ἀφέρητος, εἰ Μαυσάκας ὁ Μαῦρος λευκῶν μὲν ἵππων, ἀλλ' ἄδοτος ἐπανῆλθεν ἀδωρητί. καίτοι ὅσα ἄλλα, μαυρῶν αὐχενιαύτορα, ἐκεῖνον ἐγὼ νῦν παρίημι· ὡς καὶ αὐλητρὶς ἦκεν ἐκ πλησίον κώμης αὐτοῖς, καὶ ὡς ἄδρα ἀλλήλοις αὐτίκα σαν, ὁ Μαῦρος τῷ Μαλχίωνι λάγχιον, ὁ δὲ τῷ Μαυσάκᾳ πίλον,

Atque ita egregiam iste historicum relictis tot cædibus circa Europam factis, tot præliorum motibus, & fœderibus necessarijs, & custodijs alijs alijs oppositis, usq; in profundam ueſperã substitit, aſpiciens Malchionem Syrum istum, Cæsareæ scaros ingentes uidelicet ementem. Et niſi nox occupaſſet ipſum, fortaſsis et ad cœnam cum illo ueniſſet, ſcaris iſtis iam apparatis. Quæ niſi ille tam diligenter hiſtoriæ tradidiſſet, magnas nimirum res ignoraturi nos fuiſſemus: & damnum hoc Romanis intollerabile fuiſſet, ſi Mauſacas iſte ſitiens potum nõ inueniſſet, ſed incœnatus ad caſtra reuerſus eſſet. Atqui quàm multa alia longè magis neceſſaria uolẽs ego nũc prætereo: què admodum et tibicina quædam uenit ex propinquo ui co ad eos, & ut dona mutuò inter ſe dederunt, Mauritanus uidelicet ille Malchioni lanceam, hic autem contrà Mauſacæ fibulam: atque

πλῶν, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα ἐν τῇ Εὐρώπῃ μάχης, αὐτὰ δὴ τὰ κεφάλαια. τοιγάρτοι ἀνάτους ἂν τις εἴποι τοὺς τοιούτους, τὸ μὲν ῥᾴδιον αὐτὰ μὴ βλέπειν, τὰς ἀκανθώδεις δὲ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τὴν ῥίζαν, ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν. ἄλλως, ὦ Φίλων, μάλα καὶ ἅτοπος γελοῖος, εἰ τὸν ἕτερον πόδα ἐν Κορίνθῳ μὲν πώποτε προβεβηκὼς, εἰς δὲ ἔχει Κεγχρεῶν ἀποδημήσας, εἴ τι γε Συρίαν ἢ Ἀρμενίαν ἐλθὼν ἤρξατο, μίμημα γοῦν ἂν ἐφαλμῶν ἀπιστότερον γράφοι τούτων ἃ εἶδον, ἢ ἀκήκοα. καὶ ὅτως ἀκριβῶς ἅπαντα ἑωράκασι, ὥστε τὰς δρακόντας ἐν τῷ Παρθυαίων (σημεῖον δὲ πλήθους τοῦτο αὐτοῖς γίγνεσθαι, οἶμαι, ἑκατὸν δράκοντας ἄγειν ἕκαστον δράκοντας) μεγέθει εἶναι, γεγυμνῶσθαι ἐν τῇ Περσίδι, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰβηρίαν. τέτταρας ἢ, τίνας ἄλλους ποτὲ μεγάλων ἐκδήμους,

atque alia multa talia, quæ pugnæ illius ad Europum ipsa adeò capita & summaria sunt. Proinde meritò dixerit quispiam, tales scriptores rosam quidem ipsam nõ uidere, spinas autem quæ iuxta radicem enascuntur, diligenter contemplari. Iã alius aliquid, ô Philo, admodum & hic ridiculus, qui alterum pedem nec extra Corinthum quidem unquã protulerat, neque ad Cenchreas usque peregrè profectus fuerat, nedum Syriam aut Armeniam conspicatus, in hunc modum exorsus est, memini enim: Aures quàm oculi minus fide digni sunt. Proinde scribo quæ uidi, nõ quæ audiui. atque ita diligẽter omnia uiderat, ut diceret dracones Parthorum (signum autem hoc multitudinis ipsorũ est, mille enim dracones uiuos draco producit) ingentes esse, generatim quoque in Perside paulo supra Iberiam. Hos autem antea quidem ex hastis siue longuriis suspensos, illos in

νες, ὑψηλοὺς ἀωρᾶδαι, καὶ πόρ-
ρωθεν τοῖς ἐκυνόυντων, ἀλλ' ἐμ-
πεσεῖν, ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ὄρυγι,
ἐπειδὴ ἐμοῦ ἐσοι, κύσαν-
τάς αὐτοὺς, ἐναφιᾶσι τοῖς
πολεμίοις, ἀμέλει πολλοὺς
τῶν ἡμετέρων οὕτω κατατω
βέντας, καὶ ἄλλους πρεπεσεῖ
θαι τοῖς ἐκπυνιγῶσι
καὶ συμπαλαβῶσι. ταῦτα δὲ
ἐφιτὼς ἐρᾷν αὐτὸς, ἐν ἀσφα
λεῖ μέν τε, ἀπὸ δένδρου ὑψη
λοῦ πεποιμένον τὸν σκο
πὸν, καὶ εὖ γε ἐποίησε, μὴ ἐκ
μίσιχρήσας τοῖς θηρίοις, ἐ-
πεὶ ἂν κἀν ἡμᾶς θαυμαστὸν ὅ-
σον συγγραφέα νῦν ἔχομεν,
καὶ ἀπὸ χειρὸς αὐτὸν μεγά-
λα καὶ λαμπρὰ ἐν τῷ πολέ-
μῳ τούτῳ ἐργασάμενον. καὶ
γὰρ κινδύνους πολλὰ, καὶ
τρώθη περὶ σοῦσαν, ἀπὸ τῆ
Κρανείου ἀκτοῦτι βαλίων
ἐπὶ τὸν Λέρναν. καὶ ταῦτα
Κορινθίων ἀκουόντων αὐτογί-
νωσκε, τῶν ἀκριβῶς ἐκόντων,
ὅτι μηδὲ κατὰ τοῖχον γεγραμ
μένον πόλεμον ἑωράκει, ἀλλ'
ἐκεῖ

altum attollere, eoq; ter-
rorem ijs qui à longe ad-
uentarent, facere solere: in
ipso uerò prælio, quando
iam congressi sunt, solutos il
los in medios hostes immitte
re: nimirum multos nostro-
rum hoc pacto deuoratos
esse, alios aut, implicantibus
& compungentibus ipsos il
lis, strangulatos & confra-
ctos: adstitisse autem ipsum,
atq; hæc uidisse, in tuto ta-
men, nempe ab arbore qua-
dam excelsa spectando. Et
recte sanè fecit, quòd pro-
pius ad feras istas non ac-
cesserit. neq; enim nos tam e-
gregium scriptorem, & qui
eminus ipse præclara ac ma
gna adeò in hoc bello effe-
cerit, nunc haberemus: nam
& pericula multa subijt, et
uulneratus est circa suram,
à Crania uidelicet iter fa-
ciens ad Lernam. Atq; hæc
Corinthijs audientibus re-
citabat, satis scientibus il-
lis quidem quòd ne in pa-
ricte pictum quidem bellum unquam uidisset. Sed

nec

οὐδὲ ὅπλα ἐκεῖνός γε ἤδει, οὐδὲ μηχανήματα οἷα ὄντα, οὐ δὲ τάξεων ἢ καταλογισμῶν ὀνόματα. πάνυ γοῦν ἐμέλησεν αὐτῷ τῆς πλαγίας μᾶλλον τῶν φάλαγγα, ἐπὶ πλεῖστον δὲ λέγειν τὸ ὠθεῖν μετώπου ἄγειν. ἧς δέ τις βέλτιστος ἅπαντα ἐξ ἀρχῆς ἐς τέλος τὰ πεπραγμένα, ὅσα ἐν Ἀρμενίᾳ, ὅσα ἐν Συρίᾳ, ὅσα ἐν Μεσοποταμίᾳ, πρὸς ἔτι τῷ Τίγρητι, τὰ ἐν Μηδίᾳ, πρεσβευσάμενος δ' ἅπασι σπουδῇ παραλαβὼν, συνέγραψε, καὶ τοῦτο ποιήσας, ἱστορίαν συγγεγράφθαι φησί· τῶν μὲν τοι ἐπιγραφὴν ὀλίγου δεῖν μακροτέραν τοῦ βιβλίου ἐπέγραψεν, Ἀντιοχιανοὶ τὸ Ἀπόλλωνος ἱερονίκου (δόλιχον γάρ τινα, εἶναι, ἐν παισὶ νεανίσκοις) τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ Μεσοποταμίᾳ καὶ ἐν Μηδίᾳ Ῥωμαίοις νεῦν πραχθέντων ἀφήγησις. ἤδη δ' ἐγώ τινος καὶ

nec arma ille quidem norat, neque machinas quales esset, neq; ordinum aut acierum nomina. prorsus enim studio habuit πλαγίαν, hoc est obliquâ uocare phalangem, ἐπὶ πλεῖστον autem, hoc est protentis cornibus, id quod exporrecta fronte educere dicitur. Alius autem suauissimus quidam cuncta à principio ad finem usque gesta, quæcunq; in Armenia, quæcunq; in Syria, quæcunque in Mesopotamia, præterea quæ ad Tigrim, quæcunq; in Medis acciderant, ne totis quidem quingentis uersibus complexus scripto edidit, eoq; facto historiam composuisse uideri uolebat: inscriptionem uerò parum abfuit quin longiorem ipso libro inscripserit, uidelicet hoc modo: Antiochiani certaminis Apollinis sacri uictor (nam cursus certamine, quod Dolichum uocãt, puer olim uicerat) eorum quæ in Armenia, in Mesopotamia, & in Medis à Romanis nunc gesta sunt, historica narratio. Iam & quendam ego audiui,

καὶ τὰ μέλλοντα συγγεγραφὼς ὅτ' ἔπλεον, καὶ τῶν λιμένων Οὐολογίσου, καὶ τῶν Ὀσροηνῶν γλῶ, ὡς παραβλητέα τῷ λιονῖτι, καὶ ἔτι πᾶσι τὸν ῥιπέβυτον ὑμῖν βρίαμβον, ὃν τὰ νῦν μαντεύῃ ἅμα ἔχων, ὥσπερ ἄγε ἤδη πρὸς τὸ τέλος ἤδη γραφῆς· ἀλλὰ καὶ πόλιν ἤδη ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ὑμῖν, μιγάδα τινὰ μιγίστην, καὶ πάλαι λίαν· ἔτι μὲν τοι ὀπωπᾶ, καὶ ἀναβλαστάνται, εἴ τι Νικαὶ αὖ ἀπὸ τῆς νίκης χρὴ ὀνομάζεσθαι, εἴ τι Ὁμόνοια, εἴ τι Εἰρήνιον. καὶ τοῦτο μὲν ἔτι ἄκριτον, καὶ αὐόνυμον ὑμῖν ἢ καλὴ πόλις ἐκάνυ, λέγω πολλῶν, καὶ παρίζῃς συγγραφικῆς γίνεσθαι, τὰ δ' ἐν Ἰνδοῖς πρᾶγματα μόνα ὑπόσχετο ἤδη γράψειν. καὶ τὸν περίπλουν δ' ἔξω θαλάττης, καὶ ἐν ὑπόσχεσιν τῶν τὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ προοίμιον δ' Ἰνδικῆς ἤδη συνῆπται ἡμῖν,

qui quæ futura essent, historiæ commendarat, & Vologesi captiuitatem uidelicet, & Osroæ eadem, quæ admodum leoni obiciendus esset, & postremò omnium etiam multoties illum desideratum à nobis triumphū. Adeò omnino uatis in modum sese gerens, properabat iam tum ad finem scribendi. Quin & ciuitatem idem iam in Mesopotamia condidit, magnitudine maximam, & pulcbritudine pulcherrimam: adhuc tamè speculatur & deliberat, an eam Nicæam à uictoria cõueniat nominari, an uerò Homonœam, an etiam Ireniam. Et ob hoc quidem adhuc in dubio pendet, & sine nomine præclara illa ciuitas nobis est, nugis multis & fastu historico referta. Quæ uerò in India posthac agentur, etiã ea promisit se iam nunc scripturũ esse: præterea et descriptionẽ maris exteriοris nauigantibus traditam. Neq; promissiones modò hæ sunt, sed & proœmium Indicæ historiæ iam cõpositum est.

& ter-

κῶμα, καὶ τὸ τρίτον τάγμα, καὶ οἱ Κελτοὶ, καὶ Μαύρων μοῖρα ἁλίγα, σὺν Κασσίῳ πάντες ὅσοι περαιώθησαν τὸν Ἰνδὸν ποταμόν. ὅ, τι δὲ πράξουσιν, ἢ πῶς διέξεισι τῶν ἐλεφάντων ἡ ἐπίλεψις, ὅπως δὲ μαυρουσίοις συγγραφεύς, ἀπὸ Μυσύριδος, ἢ ἀπ' Οξύδρακων πόρρωθεν ἐπιστέλλει. ἰδιωτεύοντα πολλὰ καὶ ἀπαιδεύτοις ἁμαρτάνει, τὰ μὲν ἀξιώματα ἔτι ἐρεῖν ἴσως ἔστι ἃ βλέποντα, κατ' ἀξίαν ἀπᾶν δυνάμενοι, ἐπιστῆσαι δὲ, καὶ ἀναπλάττοντες ἅ, τι μὴ ἐν ἀκριβείαις γλώττης, φασὶν, ἴσασι, καὶ ὧδε τῷ ἀριθμῷ βιβλίων ἔτι συμπαρόμενοι, καὶ μάλιστα ὧδε τῶν ἐπιγραφῶν. καὶ γὰρ οὖν καὶ οὗτοι τὰ ἀγγέλλουσι, τῶν Ἰάνου Παρθικῶν νικῶν τοσάδε. καὶ οὖν Παρθικὸς δεύτερος, καὶ Παρθικὸς πρῶτος, Ἀσσύριος. ὡς Ατθίδης καὶ Δηλεύτης. ἄλλως ἀτεχνίστερον παρακεκόλουσται γὰρ Δημητρίου Σαγαλασσέως Παρθονικὰ, οὐδ' ὡς ἐν γίλωτι

& tertium tagma, seu tertius liber. Ac Galli quidem, & Maurorum pars quædã modica cum Cassio, omnes isti iam Indum fluuium transiecerunt. Cæterùm quid facturi sint, aut quomodo excipient elephantorum incursus, non multo pòst egregius iste scriptor à Musuride aut ex Oxydracis ad nos scribet. Huiusce modi multa, præ insciti & imperitia nugantur, ea quæ uisu dignissima sunt: neq; uidentes, neque etiam si uideant, pro dignitate exponere scientes, excogitantes autem & effingentes quicquid temere in linguam, ut aiunt, uenerit: etiam numero librorum præterea superbientes, et maximè inscriptionibus. Nam rursum & hæ omnino ridiculæ sunt, ut istius nescio cuius Parthicarum uictoriarum libri tot, uel tot: & rursum Parthicos primus, secundus, & cætera: ut Atthidos scilicet. Alius etiam urbanius paulo. Nam legi Demetrij cuiusdam Sagalassensis Parthonicica. Nõ quòd

γέλωτι ποιήσασθαι, καὶ ἐπισκώψας τὰς ἱστορίας, οὕτω καλὰς οὔσας, ἀλλὰ τὸ χρήσιμον ἕνεκα, ὡς ἔστι σὺν τούτοις καὶ τὰ τοιαῦτα φεύγειν, πολὺ μᾶλλον καὶ ἄλλης τὸ ὀρθῶς συγγράφειν ἔτι προσάλλοι. μᾶλλον δὲ ὀλίγων ἔτι προσδέοιτο, εἴγε ἀληθὴς ἐκεῖνό φησιν ὁ Δικαιαρχικὸς ὡς τῶν ἀμίσων ὁ τριτόπους αἴρεσις, τὸ ἕτερον πάντως αὐτεισάγει. καὶ δὴ τὸ θυρίον σου, φαίη τις ἄν, ἀπηρθῶς αὐχμηκάθαρται· καὶ εἴ τι ἄκανθαι, σποδοῦσαι ὦσαν, καὶ βάτοι ἐκκεκομμέναι ἀσοί, τὰ δὲ τῶν ἄλλων ὀρύττεται ἄλλοι ἐπιφέρονται. καὶ εἴ τι ῥαχὺ δὲ, καὶ τοῦτο λάβρον ἐστὶν, ὥστε εἰσδεδόμηκέ τι δὲ ἄλλο καὶ αὐτὸν, ὡς λάξεις ἐκ αὐτρίψαι μόνον τὰ τῶν ἄλλων, γοργάδας ὦν, ἀλλά τι καὶ αὐτὸς ἐπινοῆσαι λιξιὸν, καὶ ὁ ἐθέλοις ἄν, ἀλλ' οὐδ' ὁ Μῶμος μωμήσασθαι δύναιτο. φημὶ

pro risu habeam, & illudam historijs adeò præclaris, sed utilitatis causa hæc commemoro, quòd quisquis hæc atq; huiusmodi alia euitarit, is bonam partem historiæ rectè scribendæ consecutus iam sit, imò pauca adeò illi etiam desunt: si modò uerum illud est quod Dialectica tradit, quòd eorum inter quæ medium nullum est, altero eleuato, alterū contrà deprimitur. At uerò area ipsa, dixerit quispiam, purgata probè iam est, ac spinarum quicquid fuit, & rubi excisi, reliquorum autē ruinæ ac rudera iam exportata sunt: & si quid asperum antea fuit, id totū sublatū & cōplanatū est: quare tempus iam est ut ædificium aliquod superstruas etiam ipse, quo ostendas non modò aliorum euertendis generosum esse te, uerùm etiam per

te ipsum excogitando atq; inueniēdo tale aliquid præstare posse, quod & dexteritatem quandam præ se ferat, & à nemine Momo quidem reprehendi ac carpi queat.

Aio

φημὶ τοίνυν τ' ἄριστα ἱστορίαν
συγγράφοντα, λύο μὲν ταῦτα
προυχοντατα εἰπεῖν ἔχοντα
ἔμπειρον, σύνεσίν τε πολιτικὴν,
καὶ λιάσαμιν ἐρμηνευτικὴν
τίνα μὲν, ἀλλακτόν τι τ φύ-
σεως λαβόν· ἡ λιάσαμις δὲ,
πολλῇ τῇ ἀσκήσει, καὶ συνε-
χεῖ τῷ πόνῳ, καὶ ζήλῳ τ ἀρχαί
ων προσεγγυμένη ἔστω. ταῦ
τα μὲν ἔν ἄτεχνα, καὶ ἐκτὸς τέ-
χνης συμβάλλεται· ἐγὼ δὲ συν
τεῖναι καὶ ὄξεις ἀποφαίνειν,
τὸν μὴ παρὰ τ φύσεως τοιού-
τον, φησὶ τοῦτο ἡμῖν τὸ βιβλί-
ον ἐπεὶ πολλῷ ἂν, μᾶλλον δὲ
ἧ πανταπάσι δεῖξον, ἀ μετα-
πλάσαι καὶ μεταλλοσμῆσαι
τὰ τυλικαῦτα ἐλιάσατο, ἢ ἐκ
μολίβδου χρυσὸν ἀποφῆναι, ἢ
ἀργυρον ἀπὸ κασσιτέρου, ἢ ἀπὸ
Κόνωνος Τίτορμον, ἢ ἀπὸ Λεω
βοφίδος Μίλωνα ἐξεργάσασθαι,
ἀλλά πη τὸ δὴ τέχνης, καὶ τὸ
δὴ συμβουλῆς χρήσιμον οὐκ
ἐς ποίησιν τῶν προσόντων,
ἀλλ'

Aio igitur eum qui optimè conscribere historiã uolet, duo hæc præcipua domo secum & de suo afferre debere: Prudentiam quandã siue intellectum ciuilem, & potestatem dicendi. Quorum alterum quidem nulla doctrina traditum, naturæ donum quoddam est: dicendi autem potestas, multa exercitatione, assiduoq; labore, & imitatione ueterum comparanda erit. Atq; hæc quidem extra artem sunt, neq; me consultore opus habent. Neque enim prudentem siue intelligentẽ & acutum reddere eum qui non natura talis fuerit, libellus hic meus promittit: quoniã magni sanè æstimandus, imò omnibus anteferendus foret, si trãsformare, & quasi uno quodam ornatu indere huiusmodi ille posset: puta uel ex plumbo aurum reddere, uel ex stanno argentum, uel ex Conone Titormum, uel ex Leotrophide Milonem efficere. Verùm artis & cõsilij utilitas ea est, non ut ea suppeditent quæ antè adsunt,

se

ἀλλ' ἐς χρῆσιν αὐτῶν τῶν προ
σόντων. οἷόν τι ἀμίλλα ἦν
Ἰκκῳ, καὶ Ἡροδίζυς, καὶ Θέ-
ων, καὶ εἴ τις ἄλλος γυμνα-
στὴς ἐπίσχοιντο ἂν σοι, τοῦτον
περδίκκαν παραλαβόντες, ἃ
δὲ ὅτις ὄζιν ἡ μετρυιᾶς ἐρα-
σθείς, καὶ διὰ ταῦτα κατι-
γνωσθῇ, ἀλλὰ μὴ Ἀντίοχος, ὁ
τ Σελεύκυ Στρατονίκης ἐπά-
νυς, ἀποφάναι Ὀλυμπιονί-
κην, καὶ Θεαγένει τῷ Θασίῳ,
ἢ Πολυδάμαντι τῷ Σκοτουσ-
σαίῳ ἀντίπαλον, ἀλλὰ τῶν δε
δῶσαν ἐπίδοσιν εὐφυᾶ πρὸς
ἄσκησιν ἡ γυμναστικῆς,
παρασκευὴ ἀμείνω ἀποφάναι
μετὰ τῆς τέχνης. ἔστι ἀπίσω
καὶ ὑμῖν τὸ ἐπιφθόνου τοῦτο
ἡ ὑποσχέσεως, ἐπὶ τέχνην φαι
μεν ἰέναι οὕτω μεγάλην καὶ χα-
λεπὴν τῷ πράγματι ἐφορμῶν-
τας· ἐγὼ δὲ οὐτινοῦν παραλαβὼν
τόν, ἀποφάναι συγγραφέα
φαμὲν, ἀλλὰ τῇ φύσει σωζομέ-
νῃ, καὶ
ἄρισα

sed ut illis rectè ac cõueniẽ
ter uti doceant. Quo pacto
nimirum & Iccum, & Her
rodizes, & Theon, & si
quis alius artis palæstri
cæ magister atque exercito
tor fuerit, pollicerentur tibi
Perdiccam hunc acceptum
(si modò hic est ille qui no
uercam amauit, & ex eo
contabuit, & non potius
Antiochus Seleuci filius,
Stratonices illius amore cap
tus) Olympionicem redde
re, qui cum Theagene Tha
sio illo, aut ? Polydamante
Scotussæo, certamine con
grederetur, non ut naturam
& ingenium ad eam rem
suppeditarent, sed ut mate
riam iam antè à natura da
tam, & ad hanc palæstræ
exercitationem suscipiendã
idoneam atque habilem,
per artem multo meliorem
redderẽt. Quamobrem ab
sit et nobis hæc inuidia pro
missionis, ut artẽ aliquã rei adeò magnæ ac difficili nos inue
nisse dicamus. Neq; enim quẽuis acceptũ reddere historicum
nos uelle dicimus, sed ei q̃ naturà intellectu bono præditus, es
ad dicen-

ἄριστα πρὸς λόγους ἐσκευάσθαι τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰς ἐν δέοντι παρακλήσεις ἐπιτήδειον εἶναι τοὺς στρατιώτας· ἐὰν δὲ μὴ τοιαῦτα φαίνηται, ἄλυτος χαλεπώτερος, βάσανος ἀνωφελὴς, ἀπαίδευτος πρὸς τὸ συμφέρον τέλος ἄγειν, ἄλλως τε καὶ πρὸς τὸν σκοπόν. καὶ τοι γε καὶ τὸν φάσκοντα ἀπροσδεῆ τέχνης εἶναι τὸν στρατηγὸν ἐπιστήμης τῆς περὶ τὰ στρατόπεδα, ὧν ἀγνοεῖ· ἐπεὶ πῶς ἐπιδάρσεις μὴ μαθὼν, πῶς ἔνυλον, καὶ ψαύσας ἂν ἐπίστατο. νῦν δὲ μὴ μαθὼν, εἰ μή τι αὐτῶν χειρουργήσας, ὑποδείξαντός τινος, ἔξεστί τι ἂν μάθοι, καὶ οὐ μετὰ χρόνου ἐφ' αὐτῷ. καὶ τοίνυν καὶ ἡμῖν τοιοῦτός τις ὁ μαθητὴς τῶν παραδιδόντων, σωφανάς τι καὶ ἀπὸ τῶν ἀγχινοῦς, ἀλλ' ὀξὺ διόρασις, οἷός καὶ πράγμασι χρήσασθαι ἂν. ἃ ὅτῳ φαπάν, καὶ γνώμην στρατιωτικὴν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πολιτικῆς, καὶ εὐψυχίαν στρατηγικὴν ἴσχειν. ἡ γὰρ Δίκη, ἡ ἐν στρατοπέδῳ

ad dicendum quamoptimè exercitatus fuerit, uiam quã dam ostendere rectam (si modò talis ulla apparet) qua utendo, citius atq; aptius ad finem & scopum usque quo tendit, peruenire possit. Nõ enim neque illud dixeris, eũ qui intelligentia præditus fuerit, arte ac doctrina earum rerum quas ignorat, opus nõ habere. Nam si absq; doctrina & institutione cithara ludere posset, etiam tibia canere, ac cæteras omnia sciret. Nunc autem, nisi doctus ab aliquo, nihil quis quam eorum manu facilè attingit: at demonstrante aliquo uiam ac rationem, & discit facillimè, & rectè eidem administrat per se ipse sum. Proinde nobis quoque nũc talis discipulum tradatur, qui & ad intelligendas res, & ad dicendum non sit degener, sed acutum tueatur, positiq; rebus uti, si committantur illi, ac animum habeat militarem, sed tamen cum ciuilitate coniunctum: & experientiam, quam ducis militaris esse conuenit. Denique, per Iouem & in ca-

πεπάδη γιγνόμε πεπι, ηδὲ γυμναζομένους ἢ τακτομένους στρατιώτας ἰππικούς, ηδὲ ὅπλα ἀδόντας, ηδὲ μαχέσματα ἴνια, ηδὲ τί ἐπὶ δεξιᾶς, ηδὲ τί ἐπὶ μετώπου, πῶς εἰ λόχοι, πῶς οἱ ἵππαρχοι, ηδὲ πόδιμ, ηδὲ τί ἐξελαύνειμ, ἢ περιελαύνειμ, ηδὲ ὅλως, οὐ τῶν κατοικιδίων τις, ἀλλ' οἷος περσέμειμ μόνον τοῖς ἀπαγγέλλουσι. μάλιστα δέ, ηδὲ περὶ τῶν παίδων ἀδέβλητος ἴσω πλὴν γυμνάσιον, ηδὲ μήτι φοβέσθω μηδένα, μηδ' ἐλπιζέτω μηδέν, ἐπεὶ ὁμοίως ἴσα τοῖς φαύλοις δικαστὰς, πρὸς χάριν, ἢ πρὸς ἀνίχθειαν ἐπὶ μιᾷ δίκῃ δικάζουσιν. ἀλλὰ μὴ μελέτω αὐτῷ, μήτι φίλιππος ἐπικομμένος τὸν ὀφθαλμὸν τὸν ἀφ' ὃν Ἀστὴρ τῷ Ἀμφιπολίτῃ, τῷ τοξότῃ ἐν Ὀλύνθῳ, ἀλλὰ τοιοῦτος, οἷος ἦν, δεχθήσεται· μήτι Ἀλέξανδρος ἀπέσταξε ὠδὶ τῇ Κλείτου φαγῇ,

stris aliquãdo uersatus sit, et milites ipsos, seu cum ad præ lia exercentur, seu cũ re ipsa in aciẽ educuntur, conspica tus sit: præterea et arma no orit, & machinas quasoam, & quid sit deductis cor nibus, & quid exporrecta frõ te instruere aciem: quomo do cohortes, & quomodo turmæ constituantur: unde, & quid erumpere, & quid item circũducere equitẽ sit, sciat. Et in summa, neq; eorũ quispiã sit, qui domi defiden tes nusquã foràs ipsi progre diuntur: neq; facilè credat ijs quæ solùm ab alijs narra ri audiet. Maximè autem et ante omnia libero animo sit, ut neq; metuat quenquã, neq; ab ullo speret quicquã: quoniam simulis hoc pacto foret malis iudicibus, qui uel ad gratiã, uel ad odium ac cepta mercede sententiã fe runt. Quin neq; curet magnopere neq; Philippũ oculo ab Astere Amphipolitano isto sagittario priuatum circa Olynthum, sed talem qualis re ipsa est spectandum proponat: neque illi Alexander graviter se excruciet ob Clitì cædem

cru-

ὠμῶς ἐν τῷ συμποσίῳ γενομένην, ἢ σαφῶς ἀναγράφοιτο. ἐπεὶ Κλέωνα αὖ φοβοῦσα, μέγα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δυνάμενον, καὶ κατέχων τὸ βῆμα, ὡς μὲ ἐκεῖνον, ὅτι ὀλίγοι καὶ μανικὸς ἄνθρωπος ἔστι, λῇ, ἢ σύμπασα πόλις τῶν Ἀθηναίων, λῇ τὰ ἐν Σικελίᾳ καὶ κατὰ ἱστορῇ, καὶ τὴν Δημοσθένους λῆψιν, καὶ τὴν Νικίου τελευτήν, καὶ ὡς ἐδίψων, καὶ οἷον τὸ ὕδωρ ἔπινον, καὶ ὡς ἐφονεύοντο πίνοντες· οἱ πολλοὶ ὑγιόντα γ', ὥσπερ δικαιότατον, ἵνα συδενὸς τῶν νοῦν ἐχόντων αὐτὸς ἥκειν τὴν αἰτίαν. λῇ τὰ ἀτυχῶς ἢ αἰσχύντως γιγνόμενα, ὡς ἐπράχθη, διηγῆται· οὐχ ἥκιστ' ἂν αὐτῶν, ἀλλὰ μάλιστ' λῇ. ὅτε καὶ ἀπ' καταῦαν μαχῶνται, τότε οὐκ ἐκεῖνον ὁ κατὰ δύναμιν ἀγῶν, καὶ φεύγοντα, οὐκ

crudeliter in ipso conuiuio perpetratam, si planè ac manifestè coloribus suis depingendus sit: neque item Cleon illum perterrefaciat, eo quòd multum in concione potens sit, & suggestum siue tribunal quasi possessionem suam detineat, quo minus hominem exitiosum & insanum hunc esse dicat: denique neque tota Athenienſium ciuitas absterreat illum, ne non ubi de cladibus in Sicilia acceptis historiam composuerit, omnia ista commemoret, quo pacto & Demosthenes captus fuerit, & Nicias mortem obierit, quomodo exercitus siti laborarit, & qualem aquam biberint, & ut inter bibendum plerique trucidati fuerint. Existimabitur enim (id quod iustissimũ est) ab ijs qui sana mẽte præditi sunt, nõ ipse in culpa esse, si ea quæ feliciter aut stultè gesta sunt, ita ut gesta sunt, narrabit. Nõ. n. ipse talia fingit, sed uerbis tãtũ indicat atq; exponit. Quare etiã siue prælio nauali superati fuerint, nõ ille tamẽ is est q̃ eos submergit: siue in fugã conuersi fuerint, nec

ἐκ ἐκείνου ὁ Διόφαντος, ἐπεὶ δὲ μὴ δίκαιόν ἐστιν, μή τι παράλειπε ἐκεῖ τοιοῦτον γε, ἀ σιωπῶσας αὐτὰ, ἃ πρὸς τοὐναντίον ἀπῆν, ἐπανορθώσασθαι ἐδύνατο, ῥᾷστον δὲ ἐν καλάμῳ τῷ Θουκυδίδου αὐτὰ ψαύσῃ τὸ ἐν ταῖς ἐπιπολαῖς παραπάχωμα, καταδῦσαι δὲ τὸν Ἑρμοκράτους τριήρη, καὶ τὸν κατάπτυστον Γύλιππον διαπρᾶξαι, μεταξὺ ἀποτειχίσαντα τὰς ὁδοὺς καὶ τάλλα, Συρακουσίους μὲν ἐν ταῖς λιθοτομίαις ἐμβαλεῖν, τοὺς δ' Ἀθηναίους πρῶτον μὲν Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν, μετὰ τοῦτο πρώτην τοῦ Ἀλκιβιάδου ἀλίσθησιν. ἀλλ' οἶμαι, τὰ μὲν πραχθέντα οὐδὲ Κλωθὼ ἂν ἔτι ἀναπλώσειεν, οὐδ' Ἄτροπος μεταβάλοι. τοῦ δὲ συγγραφέως ἔργον ἐστὶν, ὡς ἐπράχθη, οὕτω φράσαι. τοῦτο δ' οὐκ ἂν δύναιτο, οὔτε ἂν ὁ φοβούμενος Ἀρταξέρξην, ἰατρὸς αὐτοῦ ὤν, ἢ ἐπὶ τῆς Κανδάκης πορφυροῦν,

neque idem ille est qui eos persequitur: nisi si cum optãdum fuerat ne quid tale euenirent, ille hoc intermisit. quandoquidem si tacendo hæc, aut in diuersum narrando, corrigi aut emendari possent, facillimum fuerat Thucydidi, uno ac tenui calamo inuertere quidem Epipolarũ munitiones, submergere autem Hermocratis triremem, & execrabilem istum Gylipum confodere interea dum uias obstruit, & fossis intercludit. Denique & Syracusanos in lapicidinas conijcere, Atheniensibus uerò copiam facere tum Siciliam tum Italiã cum prima illa Alcibiadis spe circumnauigandi. Verum enim, opinor, ea quæ semel facta sunt, neque Clotho reuoluet denuò, neque Atropos in diuersum mutabit. Proinde historici opus unum est, ut quæque perinde ac facta sunt, exponat. Hoc autem facere non poterit, donec uel Artaxerxem metuerit, medicus ipsius existens, uel sperat Candyn purpureum, & torquem

καὶ τριπλοῦν χρυσοῦν, καὶ ἴσως τῶν Νισαίων λήψεσθαι, μισθὸν τῶν ἐν τῇ γραφῇ ἐπαίνων· ἀλλ' οὐ ξενοφῶν αὐτὸ ποιήσει, δίκαιος συγγραφεύς, οὐδὲ θουκυδίδης· ἀλλὰ πᾶν ἰδίᾳ μισῇ τινας, πολὺ ἀναγκαιότερον ἡγήσεται τὸ κοινὸν, καὶ τῶν ἀληθειῶν περὶ πολλοῦ ποιήσεται ἢ ἴχθρας, κἂν φίλῳ, ἐάν τι ἐν ἁμαρτάνοντι· ἓν γὰρ, ὃ ἐγὼ, τοῦτ' ἴδιον ἱστορίας, καὶ μόνῃ δύτιν τῇ ἀληθείᾳ, εἴ τις ἱστορίαν γράψων ἐπιλήσῃ δ' ἄλλων ἁπάντων ἀμελήσῃ ἐν αὐτῷ, καὶ ἅλως, οὐχὶ ἵς, καὶ μέτρον ἀκριβὲς, ἀποβλέπων μὴ ἐς τὸς νῦν ἀκούοντας, ἀλλ' ἐς τὸς μετὰ τοῦτο συνοισομένους τοῖς συγγράμμασιν. ἐκ δὲ τοῦ παραυτίκα τινὰ τις θεραπεύει, δ τῶν πολλαπλασίονων μερίδα ἐκάστης ἂν νομιεῖται, ἐς πάλαι ἡ ἱστορία ἐξ ἀρχῆς οὖσα ἀπὸ τραπέζης, ἐ μᾶλλον, ἢ παιδικὴ ἐ γυμ-

& torquem aureum, & equũ ex Niſæis illis aliquẽ ſe acceptarum eſſe, mercedem uidelicet laudum earũ quas ſcriptis inſeruiſſet. At neque Xenophon illud faciet, iuſtus ſcriptor, neq; Thucydides, ſed ſiue priuatim oderit quoſdam, multò magis neceſſarium putabit eſſe id quod publicum eſt; uerita temq; plurìs faciet, quàm inimicitiam: ſiue etiam amauerit, tamen non parcet illi, quiſquis peccauerit. Vnum enim hoc, ut dixi, proprium hiſtoriæ eſt, ac ſoli immolandum ueritati; ei qui ad hiſtoriam ſcribendam accedet, cætera uerò omnia poſtponenda. Et in ſumma, ulna una & menſura certa eſt, aſpicere non ad præſentes auditores, ſed ad eos qui in poſterum in his ſcriptis legendis uerſabuntur. At ſi quis continuò benuolentiam & fauorem captat,

meritò in parte adulatorum recenſebitur, quos olim hiſtoria ſtatim ab initio auerſata eſt, non minus quàm comœdi-

ὁ γυμναστικὴ. Ἀλεξάνδρου γοῦν ἡ τοῦτο ἀπομνημονεύσιν, ὡς ἥδιστος ἂν, ἔφη, πρὸς ὀλίγον αὖθις εἰσίην, ὦ Θυεστικράτες, ἀποθανὼν, ὡς μάθοιμι ἅπας ταῦτα οἱ ἄνθρωποι τότε αὖ γινώσκουσιν. εἰ δὲ νῦν αὐτὰ ἐπαινέσει, καὶ ἀσπάζονται, μὴ θαυμάσῃς· οἴονται γὰρ ἐμικρῷ τινι τῷ διαλιπεῖν τὸν τῆς ἀθανασίας ἅπαντα τὸν παρ' ἡμῶν σίνεσιν. Οὐκοῦν γοῦν, καί τι πρὸς τὸ μυθῶδες τὰ πλάσματα συγγραφέως τι καθ' ἑαυτὸν Ἀχιλλέως, ἥδιστ' ἂν ἡδέως τινὲς ἀπάγονται, μόνον τοῦτο ἐκ ἀποδέχεσθαι ἀληθῆ μᾶλλον τιμώμενον τοῦ θωμάζεσθαι. ὅτι μὲν περὶ ἑαυτοῦ γράφων· ἐγὼ δὲ ἴσως οἶμαι οὐ τινος ἕνεκα ἐψεύδετ' ἄν. τοιοῦτος οὖν μοι ὁ συγγραφεὺς ἔστω, ἄφοβος, ἀλήθεστος, ἀδέσποτος. παῤῥησίας δὲ καὶ ἀληθείας φίλος, ὡς ὁ Κωμικός φησι, ἰδὲ σῦκα σῦκα, ἰδὲ σκάφον σκάφον· ἐκ μίσους, ἐδὲ

artem Gymnasticē. Alexandri igitur hoc quoq; dictum referturi Libenter, inquit, in uitam paulisper redirem, ô Thucrates, post mortē, ut cognoscerem quo pacto hæc legerent homines, qui tum erunt. Nam si nunc ea laudant, & amplectuntur, mirum non est: putant enim non paruo illectamento uidelicet ipsi quiq; sibi beneuolentiam apud me cōciliaturos esse. Homero itaq; quā quam fabulosa plurima de Achille scripserit, nonnulli tamen eò adducuntur ut illi iam & fidem adhibeant: unum hoc argumentum ad demonstrationem ueritatis magnum existimantes, quòd non de uiuo illo scripsit. Nō enim causam aliquam uidēt cuius gratia mentiretur. Talis E igitur mihi sit historicus ille, ut & metu Z careat, & nullis muneribus corrumpatur, & liber sit, & dicendi libertatē, H ac ueritatē amet, & quemadmodū Comicus ille ait, ficus ficus, ligonē ligonem nominet: nō odio

neq;

δὲ τὴν φιλίαν τινὸς, οὐδὲ φαδίως μισῶν, οὐδὲ αἰσχυνόμενος, οὐδὲ δυσκίνητος· ἐπιεικὴς δὲ κριτὴς, οἷος καὶ παρακαλεσθῆναι πρὸς τὸ μέτριον· ἐν μὲν τοῖς βιβλίοις, τῇ ἱστορίᾳ, αὐτόνομος μᾶλλον, ἀβασίλευτος, καὶ τί τῷδε δόξει, καὶ τῷδε λέξει, λογιζόμενος· ἀλλὰ τί πραχθῆναι, λέγων. ὁ δὲ καὶ Θουκυδίδης οὗ μάλα δοκεῖ τοῦτο ἐνεμιδέτησεν, πρὸς ἀπόνοιαν αἰρετὸν καὶ παντὶ συγγραφικῷ, ὁμοῦ μάλιστα δεῖν μαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἅμα καὶ τῶν πρὸ Μούσας πλουτοῦσαι αὐτῷ τὰ βιβλία· κτήματα γάρ φησι μᾶλλον δὲ ἀεὶ συγγράφασθαι, ἤπερ τὸ παρὸν ἀγώνισμα, καὶ μὴ τὸ μυθῶδες ἀσπάζεσθαι, ἀλλὰ τῶν ἀληθῶν τῶν γεγραμμένων ἀπολάπειν τοῖς ὕστερον, καὶ ἐπάγειν τὸ χρήσιμον. καὶ ἐ τίνας ἂν τις ὢν φρονῶν ἐνόησεν ἱστορίας, ὡς ἐ πρὸς καὶ ὧδε ἐμοὶ

nec̃ amicitiæ quicquam tri buens, non parcens aut mi- sereſcens, aut erubeſcens, aut exorari ſe facilè patiens: æ- qualis iudex, ac beneuolus omnibus, eò tamen uſq; dum ne alteri plus æquo aliquid tribuat: hoſpes in libris ac peregrinus, ſuis legibus ui- uens, nullius imperio ſubie- ctus, non quid huic aut illi placiturum ſit, ſecum cogi- tans, ſed id quod actum eſt, exponens. Thucydides igi- tur bene admodum lege hoc conſtituit, & uirtutes ac ui- tia hiſtoricorum inter ſe di ſcreuit, qui cum uideret He- rodotum in ſumma admi- ratione eſſe, adeò ut & Mu ſæ uocarentur ipſius libri, poſſeſſionem tamen ait ſe ſcribendo compoſiturum eſ- ſe quæ in perpetuum du- ret, potiũ q̃ quæ ad præ- ſens certamẽ cõpareturin: nec̃ ſe id quod fabuloſum ſit, amplexurũ, ſed ueritatẽ rerũ geſtarũ relicturum poſteris eſſe: deinde & utilitatẽ addit, et quem finẽ is qui rectè ſa- pit, hiſtoriæ ſtatuere debeat, ut ſi quando etiã rurſus ſimiliã

ὅμοια παταλάβοι ἐχειρο, φυ-
σὶ, πρὸς τὰ προγεγραμμένα
ἀποβλέπουσις, σὺ χρῆσθαι τοῖς
ἐν πόλεσι, καὶ τῶν μὴν γνώ-
μων τοιαύτην ἔχων, ὁ συγγρα
φεὺς ἁπάντων μὲν τῶν λοι φω
νῶν, καὶ τῶν δ' ἐμμελείας ἰ-
σχυὸς, τῶν μὴν σφοδρὰν ἐπά-
νω, καὶ παρῳχημένην, καὶ σπειρο
χῦ τῶν περιόδοις, καὶ ἀγκυ
λαις τῶν ὠθισμένοις, καὶ τῶν
ἄλλων δ' ῥητορείας δεινότητα
μὴ πομιδῇ τεθαρμένος, ἀρχὴ
δὲ τῆς γραφῆς. ἀλλ' ἀρεμαίου τε
τρόπου διακείμενος καὶ ὁ μὲν τῆς σὺ
φοίχοις ἔγω, καὶ πυκνὸς, ὁ λέξις
ἢ σαφὴς καὶ πολίτικὸς, οἷα ἱστο
ρίας ἁπλῆν τὸ ἐκκεκλιμένον.
ὡς γὰ τῇ γνώμῃ δ' συγγραφέως
σπουδὴν ἐναδίμιδα, καὶρίως
οἷον καὶ ἀληθέστατα, οὕτω δὲ
καὶ τῇ φωνῇ αὐτῇ τὸ σπουδὲ
ὁ πρῶτος, σαφῶς δηλῶσαι,
καὶ φανότατα ἐμφανίσαι τὸ
πρᾶγμα, μήτε ἀκατεργάστοις,
καὶ ἔξω πάτου ὀνόμασι,
μήτε τοῖς ἀγοραίοις τούτοις,

quædam incidant, inquiēs, ad hæc descripta respicientes, rebus ciuitatis rectè uti possint. Ac animo quidem & sententia tali præditus historicus ille mihi accedat: uoce autem, & expositionis ui, uehementi illa quidē & aspera, & circuitionibus continua, deinde & aggressionibus flexa & rotunda. Præterea & reliqua oratoriæ facultatis grauitate nō ita ualde instructus et acuminatus scripturā exordiatur, sed sedatior paulo et trāquillior sit. Ac sententiæ quidē inter se iunctæ ac sociatæ & densæ sint: dictio autē plana & ciuilis, quàm significantissimè manifestans id cui adhibetur. Nā ut mentis scriptoris scopum hunc proponimus, libertatem dicendi uidelicet, & ueritatem, ita & uoci eius unum hic scopus & primus propositus sit, ut planè indicet, & quam lucidissimè rem ipsam declaret, uerbis neque obscuris, & extra communem uitam positis, neque etiam uulgaribus illis

&

καὶ καπηλικοῖς, ἀλλ' ὡς μὴ πᾶσι τοῖς πολλοῖς συνιέναι, τοῖς δὲ πεπαιδευμένοις ἐπαινέσεσθαι. καὶ μὴν καὶ σχήμασι καὶ κοσμήσει αὐτὴν χρῆσθαι, καὶ τὸ αὐτηρότατον μάλιστα ἔχουσιν, ἐπὶ τοῖς κατηρτυμένοις τῶν ῥωμῶν ἐπιτήδειον ἀποφαίνειν τοῖς λόγοις. καὶ ὑμῖν γοῦν μοι δοκοῦντά τι καὶ ποιητικῶς, παρ' ὅσον μεγαλόφρονα, καὶ ὑπερμεθέλκη καὶ ἐπάνω, καὶ μέλλοντα ἐπέκεινα περατάξεσι καὶ μάχαις ἢ ναυμαχίαις συμπλέκεσθαι· δηλοῖ γὰρ τὸ τοιοῦτο πνεῦμα τὸ αὐτόματον, ἐπουρίσαν τὰ ἀκάτια, καὶ συμβοήσουσι ὑψηλὸν, καὶ ἐπ' ἄκρων τῶν κυμάτων τὴν ναῦν. ἐλλείψει δὲ ὑμᾶς ἐκεῖ γῆς βιβαίτης τῷ μὴ πάλαι, καὶ τῷ μεγέθει τῶν λεγομένων συνεπαρθήσεσθαι, καὶ ὡς ἔνι μάλιστα, ἐμπεσουμένοις, μὴ ἐξοίσουσι δὲ, μᾶλλον ὑποβρυχίους τὸν λιμένα εὐθυσιοῦσα. κίνδυνος

& tabernarijs, sed itaut et à pleriſque intelligantur, et ab eruditis laudentur. Iam uerò & figuris & exornationibus utatur minimè molestis, minimeq; affectatis: quoniam perinde ut in alio quod, oratione quoq; rectè conditam exhibere debet. Ac ſententia quidem etiam cum poeticè communicet, eiusq; partem aliquam contingat, in quantum grandiloqua & in ſublime elata etiam illa eſt, & maximè quoties aciebus & pugnis & naualibus prælijs concurret. Opus enim tunc erit poetico quopiam uento, qui ſecundo flatu uela impleat, & ſublimem ac per ſummos fluctus nauem ſublatam prouehat. At dictio tamen humi incedat, cum pulchritudine quidem ac magnitudine eorum quæ dicuntur, ſimul elata, & ijſdem quàm maximè licet, aßimilata: cæterùm neque peregrinitatem præ ſe ferens, neque intempeſtiuè exultans, quaſi quodam furore concuſata.

κίνδυνος γὰρ αὐτῇ, τό, τε μέγιστον, παρακινῆσαι καὶ μεταχωρίσαι εἰς τὸν τῆς ποιητικῆς πορύβαντα, ὅτι μάλιστα καὶ τὸν τιμιωτάτῳ τῷ χαλινῷ, καὶ σωφρονιστῆρι, ἀλόγῳ ὡς ἱπποτυφία τις, καὶ ἰμάλογος πάθος ἐ μικρὸν γίγνεται. ἄμεινον ἄρ, ἐφ' ἵππου ὀχουμένῳ τότε τῇ γνώμῃ τὸν ἱμαλωάκρα ἅμα συμπαρεδᾶν, ἐχομένῳ τοῦ ἐφιππίου, ὡς μὴ ἀπολείποιτο τῆς φορᾶς. καὶ μὴν καὶ συνθέσει τῶν ὀνομάτων σύμφατον καὶ μέσην χρῆσιν, οὔτι ἄγαν ἀφιστάντα τὴ ἀκροτῶντα· βαχὺ γάρ, οὔτι ξυμπᾶν παχὺ ἀλίγον, ὡς οἱ πολλοί, σωλέπτοντα. τὸ μὲν γὰρ ἀπαίσιον, τὸ δ' ἀνιᾶς τοῖς ἀκούουσι. τὰ δὲ πράγματα αὐτὰ, οὐχ ὡς ἔτυχε, σωτακτέον, ἀλλὰ φιλοπόνως καὶ σκαιωπόρως πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν αὐκπρίνοντα, καὶ μάλιστα μὲν παρόντα, καὶ

Periculum enim est ipsi, ne, quod uel maximū est, prorsus de statu mentis emoueatur, & in Corybantem istic poetices impingat. Quare maximè tum fidendum freno est, & ratione utendum: illud scientes, quòd & in uerbis non mediocre malum Hippotyphia est. Proinde satius fuerit, sententia tunc super equo incedente, expositionem seu dictionem humi iuxtà currere, ephippio adhærentem, ut ne à tergo relinquatur cursu præterita. At uerò & compositione uocum temperata, ac media quadam utendum est, ita ut neque nimium distrahantur ac dissecentur (nam hoc asperum foret) neque rursùm numerosè omnia, id quod plerique student, continuetur. Alterum enim uitiosum, alterum autem auditoribus molestum est. Ipsæ uerò res non ut fortè sese offerunt, ita construendæ sunt, sed diligenter ac laboriosè de ipsdem sæpius eorum interrogare decet, ac maximè præsentē, et coràm intuentem.

καὶ ἀφροῦντα, ἃ δὲ μὴ, τοῖς ἀδιαστρόφοις ἐπιγομένοις πρόσχυτα, καὶ ὡς ἀνάσαρκα αὖ τις, ἥκιστα πρὸς χάριν ἢ ἀπιχθίων ἀφαιρήσομαι, ἢ προδώσω τοῖς γεγονόσι, κἀκταῦθα ἄλλα καὶ τερατικός τις, καὶ συμβιτικὸς τοῦ βίου γυτρὸν ἔσω. καὶ ἱπαλλαὰ ἀμοίρους ἅπαντα, ἢ τὰ πλεῖστα πρῶτα μὲν ὑπόμνημά τι συναγαγεῖν αὐτῶν, καὶ σῶμα πειρᾶται ἀναλλὶς ἴτι, καὶ ἀδιάρθρωτον. εἶτα ἐπιδοὺς τῇ τάξει, ἐπαγίτω τὸ κάλλος, καὶ χρωννύτω τῇ λέξει, καὶ χρηματιζέτω, καὶ ῥυθμιζέτω. καὶ ὅλως, ἐπιπλέτω τόδε τι τῷ τοῦ Ὁμήρου Διὶ, ἤτοι μὲν τὴν ἐπικρατόλην Θρηκῶν γλῶ ἐρῶνίδι, ἤτοι ἢ τὴν Μυσῶν. καὶ γὰρ ταυτὰ γὸ, κἀ αὐτὸς ἤτοι μὲν τὰ Ρωμαίων ἰδίᾳ ἐράτω, κἀ δὲ αὖτω ἐρᾶν, οἷα ἐφαίνετο αὐτῷ, tuētē. Quòdsi aũt hoc fieri nequeat, tũ ys aduertere animũ, q̃ sincerè et incorruptè magis narrare uidebuntur, & quos putaueris minimè uel ad gratiam, uel odio detracturos aliquid, aut etiam addituros esse rebus gestis. Iamq; etiam hic quispiam sit, qui & coniecturis colligere facilè, & quod probabilius fuerit, constituere possit. Ac posteaquam iam omnia, aut etiam plurima collecta habuerit, principiò capita rerum, & quasi summarium aliquod contexat, delineetq; corpus quoddam rude & informe, & nullis ad huc articulis expreſsũ. Postea aũt super addito ordine & formam inducat, & colorem dictione adhibeat, & singulis explicandis immoretur, & eãdem numerositate quadam concinnett & in summa, similem se tũ gerat Homerico Ioui illi, qui nunc quidem equestrium Thracum terram aspicit, nunc autem rursum ad Mysorum terram oculos deflectit. Eodem enim pacto & ipse nunc quidem ad res Romanorũ seorsum aspiciat, indicetq; nobis quales eæ apparuerint,

ἀφ' ὑψηλοῦ ἰδοῦντι, αὖθις δὲ τὰ ex alto intuenti sibi: nunc
Πέρσων, εἶτ' ἀμφοτέρα, ἀ μὴ autem rursum ad res Per-
χοιντο. καὶ ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πα- sarum se conuertat: postea
ρατάξει, μὴ πρὸς ἓν μέρος etiam utroque pariter con-
ἀράτω, μή δ' ὅλην ἐπάνω, templetur, puta cum inter
πῇ δέ, ἐὰν μὴ Βρασίδας τις ἐν se pugna congressi fuerint.
πρωτηλάτῃ, ἢ Δημοσθένης ἀν- Etiam in ipsa acie non ad
ακρίβῃ τὴν ἐπίβασιν, ἐς unam tantum partem respi-
τοὺς τραπησθέντας μὴ τὸ πρῶ- ciat, neque ad unum aliquem
τον, καὶ εἴ τι παρακελεύσατο equitem aut peditem, nisi
το, κἀκεῖνο ἀκούσῃ, καὶ ὅ- Brasidas quispiam fuerit,
που, καὶ ἢ τινι γνώμῃ καὶ ὑ- qui de naui prosiliat, aut De
πονοίᾳ ἐτάξατο. ἐκεῖνον δὲ mosthenes, qui scalas rescin
αὐχμηρὸν ὄντα, κενὸν ὄγκου ὄ- dat, & ascensum in terram
ντα, καὶ ξυγκατάτου τέτ, prohibeat. Ac duces quidem
ὥσπερ ἐν φυτοῖς τὰ γιγνό- primùm omnium intueatur,
μενα· καὶ συμπλοκὴν, καὶ & si quid hortati fuerint, il
συμφοβήσῃ, καὶ πῶς τού- lud quoque audiat, & quomo
τοις μέρος ὑπάξει, μὴ ἐς πόρ- do, & qua sententia atque
ρω, μὴ δ' ἀπαρασκεύους, μὴ consilio aciem instruxerint,
δὲ ἐς ῥᾳδίως ἀπωλείαν, ἀλλὰ uideat. Postquã autem iam
ῥᾳδίως ἀπωλείαν, καὶ τόσους manus consertæ fuerint, cõ-
ἐντεῦθεν πρὸ τῶν ἐν munis utriusque partis contẽ-
ἐκείνοις μεταβαίνῃ, ἐὰν platio sit: ac tum uelut in tru
tina appendat & examinet ea quæ geruntur, simúlque & persequatur fugientes, & fugiat cum cedentibus. At omnibus hisce modus quispiam adhibeatur, ne ad satietatẽ usque, neue ineptè, neue etiam iuueniliter progrediatur, sed cum facilitate quadam absoluat sese. Atque his hic alicubi subsistere iussis, ad illa trãsgrediatur si festinat,

μετιτάγη· ἅτα ἐπαείτω λυθὲς, ἐπέτω ἐπᾶνα παλῖ. καὶ πρὸς πάντα σπεύδετω, καὶ ὡς δυνατὸν, ἐμμελῶς ἀπτέτω, καὶ μεταπιτάδω ἀπ' Ἀρμενίας μὲν ὡς Μηδίαν, ἐνθένδε δὲ διὰ μιᾶς ἐπὶ τὴν Ἰβηρίαν, ἔπειτα δὲ Ἰταλίαν· ὡς μηδενὸς καιρῷ ἀπολείποιτο. μάλιστα δὲ κατὰ ἕνα τρόπον ἐπιτηδειότατα παρασχόν τὸν γνώμονα, ἀδόλως καὶ γλαφυρῶς καὶ ἀναβὰν τῷ κύκλῳ· καὶ ἐπείας ἂν δέξεται πάσας μορφὰς τῶν ὀργάνων, τοιαῦτα καὶ ἀποδώσει αὐτά, διάφορον δὲ, ἢ παρέλαβεν, ἢ ἐπιβάλλοντα μηδέν· οὐ γὰρ ὥσπερ τοῖς ῥήτορσι γράφουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν λεχθησόμενά ἐστι, καὶ ἀφέσεται, τέτταρα καὶ ἕνα, καὶ δὲ τάξει, καὶ ἀπ' αὐτά. ὅτι, ἢ τί ἔπραττον, ἐπιτήδειον αὐτοῖς, ἀλλ' ἃ ἔπραττον ἔπρεπεν, ἅμα ἢ γομιτέον, τὸν ἱστορίαν συγγράφοντα, φειδίαν, ἢ πραξιτέλη χρῶσαι ἐμίνην,

si festinat. Deinde rursum huc redeat, absolutus atq; paratus futurus quãdocũq; illa reuocauerint. Ac ad omnia festinet, et quatenus fieri potest, eadem tempora omnibus tribuat, transuoletq; ex Armenia quidem in Medos, hinc autem curriculo uno in Iberiam, inde in Italiam, ita ut nullam occasionem prætermittat. Præcipuè autem speculo similem animum gerat, liquido uidelicet, ac splẽdido, & qui centrum accuratè impressum habeat, & qualescunque operum formas receperit, tales easdem etiam spectandas exhibeat; peruersum autem & obtortum, aut colore diuersum, aut specie mutatum nihil reddat. Non enim perinde ac oratoribus scribunt, sed ea quidem quæ dici debent, sunt, & mox dicentur: facta enim iam sunt: cæterùm ordinare oportet & exponere ipsa. Quare non quid dicant, quærendũ ipsis est, sed quomodo dicãt. Prorsus autem putandũ est, eũ qui historiã scribit, Phidiæ, aut Praxiteli,

ἐκείνας, ἢ Ἀλκαμένει, ἢ τῳ ἄλλῳ τοιούτῳ. ἐπεὶ γὰρ οὐδ' ἐκεῖνοι χρυσὸν ἢ ἄργυρον, ἢ ἐλέφαντα, ἢ τίνι ἄλλῳ ὕλῃ ἐποίουν, ἀλλ' ἃ μὲν ὑπῆρχε, πρὸ πολλοῦ προβέβλητο, Ἠλείοις ἢ Ἀθηναίοις ἢ Ἀργείοις πεποιασμένα. οἷς δὲ ἐπλάττετο μόνον, καὶ ἐφεῖτο τὴν ἐλέφαντα, καὶ ἔξεσαν, καὶ ἐπέλλουν, καὶ ἐρρύθμιζον, καὶ ἐπλούτιζον τῷ χρυσῷ. καὶ τοῦτο λοιπὸν ἡ τέχνη αὐτῶν, ἐκ ἄκρου οἰκοδομήσασθαι τὴν ὕλην, τοιοῦτε δή τι καὶ τὸ τῆ συγγραφικῆ ὄργανον, ἐκ πολλὴν διαθέσθαι τὴν παρασκευήν, καὶ εἰς δύναμιν ἐναργέστατα ἐπιδεῖξαι αὐτά. μὴ ἐταῖρός τις ἀκροώμενος δόκῃ μοι τὰ ταῦτα ὁρᾶν ἃ λέγομεν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐπαινῇ, τότε δὴ τότε ἀπυνρίβωται, καὶ τὸν οἰκεῖον ἔπαινον ἀπάληφε τὸ ἔργον τῷ τοῦ ἐφεῖ ἐκείνῳ τοῦ Φειδίου. πάντων δὲ ἤδη παρεσκευασμένων, μὴ ἀπροσδιόνυσον μέν τοι τοιοῦτον τὸν ἀρχὸν, ὅταν μὲ πάντα ἐκ ἔχῃ, ἀλλ' ἐκ ἄκρου ἐπιδεῖν ἐκ ἐπιτρέπῃ.

aut Alcameni, aut alteri cuipiam illorum similem esse oportere. Non enim neq; illi aurum, aut argentū, aut ebur, aut aliā materiā faciebant, sed illa antea præexistebat, & quasi ad eam rem præparata erat, suppeditantibus illam Eleis, aut Atheniensibus, aut Argiuis: illi uerò fingebant tantum & secabant ebur, & poliebant, & conglutinabant, & concinnabant, atq; auro incrustabāt. Et hoc artis illorū erat, materiā uidelicet cōmodè exedificare. Idē fermè igitur et historici op' est, ut uidelicet ea quæfacta sunt, bene acrectè componat, & q̄ fieri potest clarissimè spectanda exhibeat. Ac quando is qui ea sic scripta recitari audiuit, putat se postea etiam uidere quæ dicta sunt, atq; inde ea laudat: tum demum opus boc exactum & absolutum erit, propriamq; ac uerā laudē historico illi Phidiæ siue artifici suo retulit. Porrò omnibus iam ita adornatis atq; paratis, etiam absq; v procemio interim exordiri licebit, quādo uidelicet non admodū ir-

σν παῖσαι ἐξιῶ τὸ πρᾶγμα προδι-
ασκευάζειν τι ἐν τῷ προοιμίῳ·
δυνάμει ἢ μὴ τίνι φροιμίῳ χρή-
σεται, τῷ ἀπροσφωνήτῳ πρὸς τὰ
λεγόμενα. ἐνίοτε ἢ μὴ φροιμιάσε-
ται, ἀπὸ δοξῶν μόνον αἴξεται, ὃ-
χ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἀπὸ τριῶν, ἀλλὰ τὸ τῆς σ-
νήθειας παρὸν, προσεχλιὰ ἢ σ-
μάδηλον ἐμπορίσει τοῖς ἀκρ-
ασι· προέξεσι μὲν γὰρ αὐτ-
τῷ, ὧν λέξῃ, ὡς περὶ μεγά-
λων ἢ ἀναγκαίων, ἢ εἰκάζων ἢ
χρησίμων ὄρᾳ. σύμβῃ δὲ,
ηὰ σαφῆ τὰ ὕστερα ποιῆσαι,
τὰς αὐτίας προεκτιθέμενος,
ηὰ προιερίσῃ τὰ πεφάλαια
τῶν γεγραμμένων. Τοιούτοις
προοιμίοις οἱ ἀρίστοι τῶν συν
γραφέων ἐχρήσαντο, Ηρόδοτο
τ' μὲν, ὡς μὴ τὰ γενόμε-
να ἐξίτηλα τῷ χρόνῳ γένητ',
μεγάλα ηὲ θωμαστὰ ἔντα, ηὲ
τὰ μὲν, νίκας Ελληνικὰς δυ
λοῦτα, τὰς δὲ βαρβαρικάς.

get ac postulat ipsa res præ-
occupari quædam, & quasi
ad futurum opus præfatio-
ne aliqua præparari. Poten-
tia M uerò seu tacitè etiam
tunc procœmio utetur, indi-
cante uidelicet ac manife-
stum faciente, de quibus re-
bus dicendum sit. Quando
autem etiam apertè procœ-
mio utetur, à duabus rebus
tantum exordium sumat,
non ut Rhetores à tribus, sed
benuolentiæ loco præter-
misso, attentionem & doci-
litatem pariat auditoribus.
Aduertent N enim ipsi ani-
mum, si ostenderit quàm de
magnis, aut necessarijs, aut
ad ipsos pertinentibus, aut
utilibus deniq; rebus dictu-
rus sit. Docilia Z autem &
plana posteriora faciet, si
causas præmittet, ac rerum
quæ gestæ sunt, capita ac
summas quasdam præscribet. Atq; huiuscemodi procœ-
mijs optimi historiarum scriptores usi sunt ut: Herodotus
quidem, ne res gestæ longinquitate temporis interirent,
magnæ adeò, & admiratione dignæ, & præterea Græ-
corum uictorias & barbarorum clades declarantes, &c.

Thucydi-

Θουκυδίδης δὲ, μέγαν τι νὴ αὐτὸν ἐπίσης ἐσεσθαι, καὶ ἀξιολογώτατον, καὶ μάλα τῶν προγεγραμμένων ἐπαίνων τὸν πόλεμον· καὶ γὰρ καὶ ἀκμαίως ἐν αὐτῷ μεγάλαι ξυνίβη γενέσθαι. μέγα δὲ τὸ πρόοιμιον ἀρμόττον τοῖς πραγμασιν, οὐ μικρωτέρου ἢ βραχυτέρου. ἁρμονία δὲ καὶ διάταξις ἴση οὖσα τῇ τῶν λόγων μεταβάσει. ἅπαν γὰρ ἀτυχοῦς τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς ἱστορίας, διήγησις μακρά ἐστιν, ὅτι ταῖς τῆς διηγήσεως ἁρμονίαις κατακεκομμένοις, λάθοι τις καὶ ἐμαλῶς προϊοῦσα καὶ αὐτὴ ὁμοίως, ὥστε μὴ προσέχειν, μήτε καταλύεσθαι. ἵνα δὲ τὸ σαφὲς ἐπαυξάτω τῇ λέξει, ὡς ἐφην, μεμυχανημένον, καὶ τῇ συμπλοκῇ τῶν πραγμάτων· ἀπέλυσε γὰρ νὴ ἐστιλῇ πάντα πεμέσας. καὶ τὸ πρῶτον ὑπογραφάμενος ἱκανῶς τὸ διήγημα, ἐχόμενον αὖ τοῦτο, καὶ ἀλύσεως δίκην συνεχὲς σώζων, ὡς μὴ διακεκόφθαι, μηδὲ διηγήσεις πολλὰς ἄνευ,

Thucydides autē, quòd magnum etiam ipse bellum illud futurum existimaret, & memorabile maximè, & maius quàm omnia ea quæ antea gesta fuissent, Magnū autem proœmium erit, quādo rebus æquale & consonum erit, siue productū fuerit, siue abbreuiatū. Trāsitio uerò ad narrationē mollis ac placida sit. Nā omnino omne reliquū corpus historiæ lōga quadā narratio est, quare et narrationis uirtutib. exornari debet, leniter atq; æqualiter procedens, atq; ipsa sui similis, ita ut neque extet alibi, neq; hiatus aut cōcauitates aliquas habeat. Deinde & perspicuitas eluceat, dictione (quemadmodum dixi) & complexione rerū adornata. Absoluta enim et perfecta omnia faciet; & primo ad finem perducto, mox secundum inferet continuatum illi, et in morē catenæ coaptatū, ut neq; peruisum aut interruptū sit, neq; narratiōes plures mutuò sibi adiacere

ἀλλήλοις παραπεμφάσας, ἀλλ' ἀεὶ τὸ πρῶτον τῷ λόγῳ μὴ γειτνιᾶν μόνον, ἀλλὰ καὶ κοινωνεῖν, καὶ αὐτοῖς πρᾶξαι κατὰ τὰ ἄκρα, τάχ' ἂν δὲ πᾶσι χρήσιμον, καὶ μάλιστα, ἃ μὴ ἀπορίαν τῶν ὀνομάτων ἔχει καὶ τοῦτο πείσεσθαι χρὴ μὴ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν ὀνομάτων ἢ ῥημάτων, ὅσον ἀπὸ τῶν πραγμάτων. λέγω δ', ἃ παρέδοσαν μὲν τὰ μεγάλα, καὶ οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖα, λέγοιτ' ἂν ἐκείνων τὰ μεγάλα, μᾶλλον δὲ καὶ παραλειπόμενα πολλά· ἐδεῖ γὰρ ἴσως τοὺς φίλους, καὶ παόντα ἢ παρασκευαζόμενα, διὰ τοῦτο ἐν μὲν τοῖς πόμασι, καὶ τοῖς ἐρωτικοῖς, καὶ λοπάσι τοσαύταις, καὶ συσίν ἀγρίοις, καὶ λαγωοῖς, καὶ ὑποχαιρίοις, καὶ σκάρθμοις ἰνδικοῖς καὶ ἔτνεσι, δέ τι κἀκεῖνο παρβαίνοιτο, ἀμελέσαι δὲ τῶν συνήθων. μάλιστα δὲ σωφρονεῖν χρὴ ἐν ταῖς τῶν ὀρῶν ἀνατυχῶν

adiacere uideantur, sed semper quod primum est, secundo non modo uicinū ac proximum sit, uerùm etiam cū eo communicet, & per extrema commisceatur. Breuitas in omnibus utilis est, et maximè, si non inopia quædam fuerit rerum dicendarum. Et hanc suppeditari oportet non tam à nominibus ac uerbis, quàm ex ipsis rebus. Dico autem, si præter ueharis cursu, ea quidē quæ parua sunt & minus necessaria, exponas aut ē & explices copiosè ea quæ sunt magna. Imò uerò & prætermittenda multa. Neque enim si conuiuio accipias amicos, atque omnia apparata fuerint, ob hoc inter media bellaria, et auiculas, & patinas tam multas, & sues feros, & leporina, & fumina uel uuluas, saperdā quoq; appones, & pulmentum, etiā si & illud apparatū & coctum habeas: sed quæ uiliora sunt, missa facies. Maximè ○ aūt tēperantia quædā adhibenda est in descriptionibus montium, aut murorum,

aut

ἢ ποταμῶν ἐρημώσεως, ὡς μὴ λιώσαιμι λόγων ἀπειρεπάλως παρεισλήνυδον δοκοῦσι, καὶ τὸ σαυτῆ ἀρᾷν, παρὰς τὴν ἱστορίαν, ἀλλ' ὀλίγον προσαψάμενον τῶν χρησίμων, καὶ σαφῶς ὑπομνήσαντα μεταβάσαι, ὅπουγε ἢ ἰξίων ἢ τὶν τῷ πράγματι, καὶ τὴν τοιαύτην ἅπασαν λιχνείαν, εἴπερ ὁρᾷς τι καὶ Ὁμηρον ὡς μεγαλόφρονα ποιεῖ. καί τοι ποιητὴς ὤν, παραβὰς τὸν Ταύταλον καὶ τὸν Ἰξίονα καὶ Τιτυὸν, καὶ τοὺς ἄλλους. ὁ δὲ Παρθένιος ἢ Εὐφορίων ἢ Καλλίμαχος ἐλίγα, πόσοις ἄν, οἶμαι, ἔπεσι τὸ ὕδωρ ἄχρι πρὸς τὸ χεῖλος τῶν Ταντάλου ἤγαγον, ἅπερ καὶ σοὶ ἴξίονα ἐκύλισαν; μᾶλλον δὲ ὁ Θουκυδίδης αὐτὸς, ὀλίγῳ τῷ τοιούτῳ ἅδην τὸ λόγῳ χρησάμενος, σκόπει ὅπως δύνῃ ἀφίσεται, ἢ μηχάνημα ἐρημώσας, ἢ πολιορκίας σχῆμα ἀνλύσας, ἀναγκαῖον καὶ χρεῶδες ὄν, ἔτι

aut fluuiorum, ut ne uim ac potestatem uerborum inepte ac præter rem ostentare uelle uideare, tuumq; ipsius negocium agere historia omissa, sed modicè adhibitis illis, utilitatis & perspicuitatis tãtum gratia, mox inde digrediaris, uisco seu glutino quod in hac re est, atque uniuersa tali gulositate euitata: quemadmodum & Homerus, utpote magnanimus, fermè, ut uides, facit. Quanquam enim poeta est, prætercurrit tamen Tantalum, & Ixionem, & Tityũ & reliquos. At si Parthenius, aut Euphoriõ, aut Callimachus eadem tractaret, quàm multis putas uersibus aquam ad usq; labia Tantali adduxisset? deinde quàm multis idem Ixionem uolutasset? Quin & Thucydides ipse modicè hac orationis figura usus, uide quàm mox ab eãdem iterum recedat, quoties uidelicet aut machinamentum aliquod exponit, aut obsidionis speciem, quæ necessaria atq; utilis sit, declarat, aut

ἢ ἴτε πόλιων σχῆμα, ἢ Συρακουσίων λιμένα. ὅταν μὲν γὰρ τὸν λοιμὸν διηγῆται, καὶ μακρὸς ἅπας λόγος, σὺ τὰ πράγματα ἐννόησον· ὅσῳ γὰρ ἧττον τὸ βάχος, καὶ ὡς φεύγοντος ὅμως ὑπολαμβάνονται αὐτῷ τὰ γιγνόμενα, πολλὰ ὄντα. ὧν δὲ ποτε καὶ δέηται ὁρμώντά τινα διὰ σοῦ ἀσάγειν, μάλιστα μὲν οἰκεῖα τῷ πρεσβύτῃ, καὶ τῷ πράγματι εἰπεῖν διήγησιν, ἅπαντα δὲ σαφῆ καὶ τούτων, πλὴν ὑφῆται σοι τότε καὶ ῥητορεῦσαι, καὶ ὑπὸ δάξαι τῶν τῆς λόγου λανθάνοντα. ἅπασι μὲν γὰρ ψόγος, πᾶσιν ὑφεσμένοις καὶ περιβόητοις καὶ ἀσυνηφάντοις, καὶ μετὰ ἀπολάξεως, καὶ ταχέως, καὶ μὴ ἄκαιρος, ἀπὸ ἓξ ὧν λυπηροῦ μένοι ἀσι, καὶ τῶν αὐτῶν Θεοπόμπῳ αἰτίαν ἔχε, φιλαπεχθήμονος κατηγορεῖν τι τῶν πλήσιον, καὶ διαβολῆ

aut etiam ciuitatũ formas, aut Syracuſanum portum deſcribit. Nam cum peſtem illam narratione proſequitur, atq; etiam longior eſſe uidetur: tum ipſas res conſidera. cognoſces enim hoc pacto breuitatem, & ut fugientem illum res geſtæ tum apprehendant ac retineant, ut quæ multæ ſint. Quòd ſi quando autem & dicentem aliquem introducere opus erit, curandum eſt ut maximè perſonæ decora, & rei conuenientia ac propria dicat, deinde ut quamplaniſſimè etiam hæc. Niſi quòd tibi permittitur, tunc rhetoricari quoq;, & oſtentare uerborum & orationis grauitatem. Nã laudes quidem aut reprehenſiones, omnino parcæ, & circumſpectæ, & calumnijs minimè obnoxiæ, præterea & cum demõſtratione quadã, et breues & nõ intẽpeſtiuæ texẽdæ ſunt. Nam extra iudicium ac forũ illi ſunt de quib. hæc dicũtur. Alioqui in eandem cũ Theopompo culpã incurres, qui inuidioſè nimis accuſat plurimos, & eam rem in ſtudium

ποιεμένῳ τὸ πρᾶγμα, ὡς
πατηγορῶν μᾶλλον, ἢ ἱστορῶν
τὰ πεπραγμένα. καὶ μὲν δὴ
μῦθόν, εἴ τις παρεμπέσοι, καὶ
πῆ μὴν, ἐ μὲν πιστὸν
γάρτοι, ἀλλ' ἐν μέσῳ θετέον.
καὶ τοῖς ὅπως ἂν ἐθέλουσιν, ἀ-
πάσοις πρὸς αὐτά. σοὶ δ' ἀ-
κίνδυνον, καὶ πρὸς ἑκάτερον
ἐπιῤῥοπῆσόν. τὸ δ' ὅλον,
ἐπέστω μοι μέμνησο, πολλά-
κις τὸ αὐτὸ ὁρῶ, καὶ μὴ πρὸς
τὸ παρὸν μόνον ὁρῶν γράφε,
ὡς οἱ νῦν ἐπαινέσονταί σε, καὶ
τιμήσουσιν, ἀλλὰ τῷ σύμπαν-
τα χρόνῳ ἱστάμενον, πρὸς τοὺς ἔπειτα μᾶλλον σύν-
γραφε, καὶ παρ' ἑκάστων ἀκού-
του τὸν μισθόν. εἰ γράφῃς, ὡς
λέγεται καὶ πρὸ σοῦ, ἑκάστῳ
μὴ τοιοῦτος αὐτὸς ὦ, πολὺ
καὶ παῤῥησίας μεστός· ἐδὲν
ἐδὲ κολακευτικὸν, ἐδὲ δου-
λοπρεπές, ἀλλ' ἀλήθεια ἁπά-
σαις. τοῦτ' ἐ σωφρονοῦν-
τος, ὑπὲρ πάσας τὰς νῦν
ἐλπίδας θᾶττ' ἂν, οὕτως
ἀλγο-

& exercitationem quandã uertit, ut accusare magis, quàm historiæ tradere res gestas uideatur. Iam uerò et fabulam, si qua fortè incidat, dicenda quidem erit, non tamen credenda omnino, sed in medio relinquenda ijs qui quoquo modo uolent, coniecturam de ea facturi sint. Tibi uerò extra periculum sit, neq; in hanc uel in illam partem magis inclinet. In uniuersum autem illud memineris (sæpius autem idem dico) & non ad præsens solùm tempus respiciens scribas, ut ij qui nũc sunt, te laudent, & bonoribus afficiãt, sed in omne æuum intentus, illis potiùs qui in posterum uicturi sunt, historiam compones, atque ab illis mercedem scriptionis deposcas, ut dicatur & de te aliquando: Ille uerò uir liber fuit, & ad dicẽdũ fiducia plenus, nihil neq; adulatorij, neque seruile, sed ueritatem in omnib. secutus. Atque hoc, si quis modestè sapiat, ante omnes præsentiũ spes meritò ponat, breues

ἀλιγοχρονίους ὄσας. ὁρᾷς τὸν Κνίδιον ἰκῆνον ἀρχιτέκτονα, οἷον ἐποίησεν: οἰκοδομήσας γὰρ ἤδη τῷ Φάρῳ πύργον, μέγιστον καὶ κάλλιστον ὁρᾷς ἁπάντων, ὡς πυρσεύοντα ἀπ' αὐτοῦ τοῖς ναυτιλλομένοις, ἵνα πολὺ ἀφ' ἁλάττης, καὶ μὴ καταφορεῖσθε ἐν τῷ Παραιτονίῳ, παγχάλεπον, ὥς φασιν, ὄρμον, καὶ ἄφυκτον, εἴ τις ἐμπέσοι ἐς τὰ ῥηχματα. οἰκοδομήσας οὖν τὸ ὄργον, ἵνα ἐκ τοῦ μὴ κατὰ τῶν λίθων τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐπιγράψῃ, ἐπιχρίσας δή τι αὖθις, καὶ ἀδικαλύψας ἐπέγραψε τοὔνομα ἑαυτοῦ καὶ τοῦ βασιλεύοντος ἀεὶ δὲ, ὅπως μὴ ἐγένετο, πάνυ ὀλίγου χρόνῳ συνεπιτρίβεται μετὰ τοῦ σχήματος τὰ γράμματα, ἀφανιζόμενον ἦ, Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοΐ ζομένων. οὕτως οὐκ ἐπὶ τὸν τότε καιρὸν, ἀλλὰ breues adeò ac momentaneis existentes. An non uides Gnidium illum architectum, cuiusmodi fecerit? Cū enim extruxisset illam in Pharo turrim, maximū atq; pulcherrimum operum omnium, ut ex ea faces incensæ nauigātibus uiam dirigerent in multū usq; maris, et ne deferrentur illi in Parætonium, locum omnino (ut aiunt) periculosum, et unde non facilè redire atq; effugere licet, si quis intra anguſtias ac septa illius delatus fuerit. Hoc igitur opus postquā exædificasset, intus quidem in saxis suum ipsius nomē inscripsit, superne autem calce illita, atq; ita priore inscriptione occultata, nomen eius qui tum regnauit, super inscripsit, ratus (id quod & euenit postea) paruo admodum tempore futurū esse, ut literæ istæ foris inscriptæ unà cū calce illita recidèrent & euanescerent, appareret autem interior titulus, hic uidelicet: Soſtratus Dexiphanis filius, Gnidius, Dys seruatoribus, pro ſalute nauigantiū, &c. Hoc pacto neq; hic

ἀλ' τὸν αὐτῶ βίον τὸν ὀλίγον ὥρα, ἀλλ' εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἢ τὸν ἀεί, ἔχεις ἀν ἐφικνεῖσθαι γνώμης, ἢ μίνη αὐτῶ ἡ τέχνη. χρὴ τοίνυν καὶ τὸν ἱστορίαν οὕτω γράφεσθαι, σὺν τῷ ἀληθεῖ μᾶλλον, πρὸς τὸ μίλλοντας ὠφελίας, ὑπὲρ σὺν παραχρῆμα, πρὸς τὸ ἄδην τοῖς νῦν ἐπαινουμένοις. ὅτις σοι παρὸν καὶ τάδε ἱστορίας δικαίας. ἢ ἃ μὲν σαθ μόσοντά τινος αὐτῆ, ὦ ἂν ἔχοι, καὶ εἰς δίκην ἐμὴν γένοιτο ἐπαινεῖσθαι δὲ μὲ, κινδύνευσα ὁ λίθος ἐν Κρανίῳ.

ad illud tẽpus quod tũ erat, neq; ad uitã ſuã, quæ modica ac breuis erat, reſpiciebat: ſed ad hoc præſens, & in petuũ, donec turris ea ſuperſtes futura eſt, ars quoq; illi manebit. Oportet igitur & hiſtoriã eodem modo componi, cum ueritate magis in futuram ſpem, quàm cum adulatione ad gratiam & dulcedinem ijs qui eam in præſentia nunc laudãt. Atque hæc tibi regula & amuſſis hiſtoriæ iuſtæ. Quæ quidem ſi qui examinando ac perpendendo utentur, bene res habet, & commodùm hæc à nobis ſcripta ſunt: ſi minùm, uolutatum eſt in Cranio dolium.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

ARGVMENTVM.

Lucianus in hoc libello finem hiſtoriæ conſtituit, ut iuuet: ἄ χρήσιμον, quod Græci uocant, non τὸ τερπνόν. Nam illud ex ueritate qui ultimus eſt finis, proficiſcitur. Quòd ſi per ſe ſubſequatur ἄ τερπνόν, non extrinſecus adductum, aut accerſitum, id quoque magnopere ad hiſtoriam ſpectare. Hæc ita Lucianus expoſuit, bellè quidem & doctè. In eo porrò, qui ſcripturus eſt hiſtoriã, duo inſint, oportet: σύνεσις πολιτικὴ, & δύναμις ἑρμηνευτικὴ.

a Abderitis aiunt.) Conſcribendæ hiſtoriæ ratio.

b Iam regnante.) Exordiũ.

c Tragœ-

o Tragœdias.) Tragœdia uehementiſs. cõſtat affectibus, ita ut tragœdias agere uideatur eſſe quiddam inſaniæ ſimillimũ. Proinde Lucianus hic narrat Abderitis, ex Euripidis tragœdia recitante tragœdo, Archelao publicitùs febrim obortã: eam ſeptimo poſt die tranſiſſe in inſaniam, ita ut omnes ingenti uoce uerſus quoſdam ex Archelai Andromeda pronũciarent. d Non ut ipſi.) Adaptatio exempli. e Bellum omniũ.) Prouerbium ideo dictum eſt, quòd bellum omnium rerum nouandarum autor eſt, ut ex eo ueluti nata uideantur omnia. f Diogenes autem.) Occaſio conſilij. g At fumo quidem.) Propoſitio operis. h Cæterùm noſti.) Attentio à difficultate. i Porrò quãdo.) Diuiſio. k Igitur cõmunia.) Quæ uitia fugienda hiſtoriã ſcribẽti. l Iſthmo diuiſa.) Ἰσθμὸς terra anguſta inter duo maria. Eſt enim diuidẽs Euxinum & Caſpium mare. Eſt & alius Corinthiacus, qui efficit, ut naues longo & ancipiti ambitu iuxta peninſulam circumuagentur. m Δὶς λιὰ πασῶν.) id eſt, Bis per omnia. Adagium, ut idem Lucianus hic in Apologia indicauit, ex arte muſica mutuò ſumptum, quo diſcrimen ingens ac longiſsimum interuallum ſignificatur. Vnde quæ pugnantiſsima inter ſeſe uidentur, totoque diſsidere genere, ea δὶς λιὰ πασῶν inter ſe diſcrepare dicuntur. Vide quæ ſuprà annotauit Eraſmus noſter in Chiliadibas ſuis. n Nihil falſum.) Danda enim opera eſt ei qui res hominum ſcriptis mandare uolet, primò, ne narrationi ſuæ mordacia & res commenticias adiungat. Hoc enim uitio cùm in omnibus rebus nihil eſt turpius & pernicioſius, tum uel maximè in monumentis rerum ueterum. o Porrò qui putant.) Reſpondet eorum obiectioni, qui duplicem hiſtoriæ finem faciunt. p Ipſum ſequatur.) A remotione. q Præterea etiã.) Ab ipſius laude & effectu. r Cæteris uerò.) A perſona eorũ qui laudantur. s Singulare certamen.) Probat exemplo Alexandri. t Nam uel.) Subijcit exẽpla uitiorũ. u Homerus.) Neq; de patria ſua quicquam prodidit, nec propriũ nomẽ ſuis poematis intexuit. Eũ tamẽ in Chio habitaſſe, docuiſſe, & uxorẽ atq; familiã habuiſſe, ſcribit Herodotus. Hinc Chiũ uatẽ Theocritus in Thalyſia uocat. Septẽ tamen urbes certant de eo:

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamin, Chios, Argos, Athenæ.

In Chio aũt inſula ſepultum eſſe, notauit Iacob. Bononiẽſis

in Gellij cap.11.lib.3. x Edessa.) Edessa Arabiæ ciuitas, antea Antiochia dicta,ut scribit Plinius lib.5.cap.24. y Qui Rhodij.)Inter colossos & statuas ingētes,in primis celebratur colossus Rhodius,pedibus centum & quinque altus. z At uerò.)Hactenus de uitijs uerborum & compositionis:iam quæ in rebus peccantur. A Iam alius.) Aliud exemplum. B Nullum est.)Vulgò sic:Posito contrariorum altero, tollitur alterum. Γ Polydamante.)Ferunt hunc cum Antenore & Aenea,urbem Troiæ tradidisse Græcis. Δ Maximè autem.)Libertas historici. E Ob Cliti cædem.)Clitus nutricis Alexādri filius,& dux eius fidissimus,tandem ab ebrio Alexandro,quòd liberius patris Philippi res gestas extulisset,interemptus.De quo uide Curtium de gestis Alexandri: & Lucianum nostrum in dialogis Diogenis & Alexandri ,itē in Alexandri & Philippi. Z Talis igitur mihi sit historicus ille.)Historicus qualis esse debet,Salustius etiam docet in Catilinarij exordio.Sed à quo incœpto,studioq; me ambitio mala detinuerat,eōdem regressus,statui res gestas populi Romani carptim,ut quæq; memoria digna uidebantur perscribere: eo magis quòd mihi à spe,metu,partibus Reipub.animus libererat. H Vt metu careat, & nullis muneribus corrūpatur,& liber sit.)Metus est diffidentia expectati & impendentis mali,ut Cicero in calce lib.4.Tusculan. diffinit. Historicus metuere non debet,ut si quem in scribenda historia offenderit,is illi in honoribus aduersetur, aut alia quacunq; in re. Θ Et dicendi libertatem,ac ueritatem amet.) Nam in historia potissimùm requiritur fides. Igitur inquit Salustius de Catilinæ coniuratione: Quàm uerissimè potero, paucis absoluam. Cicero in secundo de Oratore,ubi de præceptis historiæ tradit,lumen ueritatis appellat historiam: Historia, inquit,testis temporum,lux ueritatis, uita memoriæ, magistra uitæ.& infrà,paulo pōst: Nam quis nescit primam esse historiæ legem,ne quid falsi dicere audeat : deinde,ne quid ueri tacere audeat,ne qua suspicio gratiæ sit in scribendo , ne qua simultas.Et Strabo lib.1.Historiæ finis est ueritas. Polybius lib.3.Atqui scriptorem rerum gestarum decet, non mouere hominum affectus,neque orationem ad id aptam requirere,neque calamitates hominum infectari,quod tragœdiarum scriptores faciunt: sed dicta factaq; hominum uerè referre.

ferre, etiam si mediocria fuerint. & infrà, Augustinus lib. 1. ca. 5. de Ciuitate Dei: Salustius, inquit, nobilitate ueritatis insignis historicus est. I Herodotum.) Vide in Herodoto uel Aetio quæ annotauimus. K Hippotyphiam.) Græci pro ingenti fastu, & nimia gloriæ affectatione accipiunt. Nam ἰγκῶ in compositione auget, τύφος autem superbiam & fastum significat. A Quòd si autem.) Collatio rerum. M Proœmio.) De proœmijs historicis, & cæteris partibus. N Potentia.) Planius sic: Initium uim proœmij habebit. Dat regulâ historicam, ut in exordio attentionem tantum & docilitatē, nō etiam beneuolentiam captet historicus. quam Liuius seruat in præfatione, in primis tertiæ Decadis: In parte, inquit, operis mei licet mihi præfari, quod in principio summæ totius possessi sunt pleriq; rerū scriptores: bellum maximè memorabile omnium quæ unquam gesta sint, me scripturum, quod Annibale duce Carthaginenses cum populo Romano gessere. Orditur à captanda attentione, quæ propositionem totius illius Decadis continet: & uidetur alludere ad hæc Græcorū exordia. Σ Aduertent.) Attentos reddet. O Docilia.) Dociles: auditores, & perspicua quæ sequentur, faciēt. P Maximè autem.) Qui ordinem temporum digerit, regiones & loca describit, exactè consilia tractat, res gestas commemorat, suam de reb. sententiam rectè pronunciat: quique celebrat homines fama & nomine illustres, aptas conciones, exhortationes, accusationes, legationes, facta, dicta, malos euentus, & hæc omnia eleganti uestit oratione: non solùm magnus est historiographus, sed etiam bonus orator. Quando autem etiam apertè proœmio utitur, à duabus rebus tantum exordium sumat, non ut rethores à tribus: sed beneuolentiæ loco prætermisso, attentionem & docilitatem pariat auditoribus. Salustius Catilinæ historiam complexurus, & dociles & attentos facit, promittendo breuitatem, & de quibus reb. sit dicturus. P Prætermittitur.) Licet historico in conciones ῥητορεύσαι. i. rhetorico more loqui. Historica enim facultas è rethorice enascitur. Σ In Pharo.) De hac turri uide Strabonem libro 17. Fuit autem Prætonium locus paulo supra Alexandriam uersus Libyam, ut Plinius ait.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟ- HISTORIAE VE-
ρίας λόγος ά. ræ Liber primus.

ARGVMENTVM.

Vt suprà Historiæ præcepta & regulas tradidit, ita in his duobus libris exemplum eiusdem proponit, non quidem rerum uerè gestarum, sed fictarum: simul ut formam aliquã operis, ceu uidetur, proponeret: simul ut animos à rebus seriis auocatos, paulisper reficeret & delectaret. Quid autem in his narrationibus potissimùm spectandũ sit, nempe qua occasione, quóue consilio argumentum hoc tractarit, ipse in proœmio exponit.

ΣΠΕΡ τοῖς ἀθλητικοῖς, ἡ περὶ τὸν τῶν σωμάτων ἐπιμέλειαν ἠσκημένοις, ἀ τῆς εὐεξίας μόνον, ἀλλὰ τῶν γυμνασίων φροντίς ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἡ κατὰ καιρὸν γινομένη ἀνέσεως, μᾶλλον δὲ καὶ ἡ ἀσκήσεως τὸ μέγιστον αὐτῶν ὑπολαμβάνουσιν. οὕτω δὴ καὶ τοῖς περὶ λόγους ἐσπουδακόσιν ἔγωμαι προσήκειν, μετὰ τῶν πολλῶν τῶν σπουδαιοτέρων αὐτὰ γνώσιν, αὐλάσεί τι τῶν διατριβῶν, καὶ πρὸς τὴν ἐπιτατικὰ μᾶλλον ἀναπαυτέον παρασκευάζειν. γίνοιτο δ' ἂν ἐμμελὴς ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῖς,

MOs a est athletarum, ac eorum qui summa diligentia corpus exercent, non modò bonæ habitudinis ac exercitationis habere rationem, uerumetiam (quod magnã exercitationis uim habere arbitrantur) nonnunquam remissioni corporis acquiescere. Idem literarum studiosis fieri oportere censeo, ut cum quibus ac seriis legendis defatigati fuerint, ad animi laxamentum aliquãtisper declinent, donec ad futurum laborem robustiores ac uegetiores efficiãtur. Maximum uerò ex hoc otio atq; quiete fructũ caperent,

à

δὲ τοῖς τοιούτοις τῶν ἀναγνω-
σμάτων ὁμιλοίεν, ἃ μὴ μόνον
ἐν τῷ ἀφθόν τι καὶ χρίσιν &
φιλῶ παράξει τῶν ψυχαγω-
γίαν, ἀλλά τινα καὶ θεωρίαν
ἐν ἀμούσοις ἐπιδέξεται, εἴδ'
τι καὶ περὶ τῶνδε τῶν συγ-
γραμμάτων φρονήσειν ὑπο-
λαμβάνω. ἐχὶ μόνον τὸ ξέ-
νον δὲ ὑποθέσεως, ἀλλὰ τὸ χα-
ρίεν δὲ προοιμίων, ἐπαγω-
γόν ἐστιν αὐτοῖς, ἀλλ' ὅτι ψεύ-
σματα ποικίλα, πιθανῶς τι
καὶ ἐπαληθῶς ἐξηνυσόμενα,
ἀλλ' ὅτι καὶ τῶν ἱστορημένων
ἕκαστον ἐν ἀκωμῳδήτοις πρός
τινας ἤνικται τῶν παλαιῶν
ποιητῶν καὶ συγγραφέων
καὶ φιλοσόφων, πολλὰ τερά-
στια καὶ μυθώδη συγγεγρα-
φότας· ἓς καὶ ἐνομασὶ αὐτί-
γραφον, ἃ μὴ καὶ αὐτῷ σοι ἐκ
τῆς ἀναγνώσεως φάνεσθαι ἔμελ
λε. Κτησίας ὁ Κτησιόχου, ὁ
Κνίδιος, συνέγραψε περὶ
τῶν Ἰνδῶν χώρας, καὶ τῶν
παρ' αὐτοῖς, ἃ μήτε αὐτὸς ἤκ-
κουσε μήτε

sit talium rerum lectioni uacarent, quæ non modò tenuem ac ieiunam, uerùm neque rudem neq; incõcinnã speculationem præ se ferẽt, quale quiddam & de his scriptis sensuros suspicor. Neque enim solùm materiæ nouitas atq; festiuitas, neque id quòd multa ac uaria mendacia uersimiliter ac probabiliter confinguntur, eos ad legendum alliciet uerùm id præcipuè, quòd omnis fermè narratio neminem ex antiquis aut poetis aut historicis aut philosophis, qui monstrosa quædã, & fabulis similiora quàm ueris, literis mandarunt, sine morsu reprehensionis prætermisit. Quorum quidem omnium nomina subiecissem, nisi ea tibi ex ipsa lectione perspicua & manifesta fore intelligerem. Ctesias enim Ctesiochi filius Gnidius mira quædam de Indorum regione conscripsit, atque ea quidem quæ neq; ipse audiuerat,

μήτι ἄλλα ἀπάντων ὑπερφυᾶ. ἐγὼ γοῦν οἶδα καὶ ἀμβλὺν καὶ περὶ τῶν ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάττῃ πολλὰ παραλόγως γινόμενα μὴ ἅπασι τὸ ψεῦδος φανερὸν, ἀπιστοῦντα δ' ἐμοὶ σωθεὶς τὴν πόδισιν. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι, τὰ αὐτὰ τούτοις περιόμενοι, συνίστασι ψεύσας, ὧν δή τινας ἑαυτῶν ὕλας τε καὶ ἀποδημίας, ἐμοῦ τι μεῖζον ἐφορεῦσαι δόξαι, καὶ αὐθρώπων ἀμότητας, καὶ βίους ἀκατάστατους. ἀρχηγὸς δὲ αὐτοῖς, καὶ διδάσκαλος ὁ πολύτλας βασιλοχίας, ὁ τοῦ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, τοῖς περὶ τὸν Ἀλκίνοον διηγούμενος, αὐτόματόν τι δουλεῖον, καὶ μονοφθάλμους, καὶ ἀνθρωποφάγους, καὶ ἀγρίους τινὰς ἀνθρώπους, ἔτι δὲ πολυκέφαλα ζῶα, καὶ τὰς ὑπὸ φορμάκων τῶν ἐταίρων μεταβολὰς, οἷα πολλὰ ἐκεῖνος περὶ Ἰθάκην τοῖς Φαίαξι διηγήσατο. τούτοις δὴ ἐντυχὼν ἅπασι, τοῦ ψεύσασθαι μὲν ὁ σοφὸς τὰς ἄκρας ἐμεμψάμην, ἐφ' οἷς

neq; ab alio qui uera narraret, acceperat. Iambulum quoq; de his quæ in mari magno sunt, multa præter fidem ac opinionem hominū suis libris inseruit: omnibus quidē apertum commentum mendacium, non tamen insuauis materiæ compositor. Multi præterea hos imitati, in eadem ratione scribendi uersati sunt, qui errores suos ac peregrinationes, ac immensa beluarum corpora, & feritates hominum, & inusitatos mores enarrarūt. Huius uerò scurrilitatis artē fex & inuentor extitit Homericus ille Vlysses, qui apud Alcinoum uentorū seruitutem, & unoculos crudas; uorantes homines, & multorum capitum animalia, socios 'que meretricum ueneficijs permutatos, multas; monstris similia rudi Phæacum populo est ementitus. In quæ qdē cū incidissem, nō multum sanè his ob mendacium succensebam, quum

ἐμῶν ὕλη συνυφδν ἐν τούτο τοῖς φιλοσοφῶν ὑπισχνουμένοις· ἱκανὸν δ' αὐτῶν ἰδεῖν μασα, ἃ ἐνόμισεν λόγων ἐν ἀλλοδ συγγράφοντδν. διὸ μοι καὶ αὐτὸς ὑπὸ καινολογίας, ἀπιλπῶν τι σπουδάσας τοῖς μθ' ἡμᾶς, ἵνα μὴ μόνῳ ἐμοιγε ὧδ' ἐν τῷ μυθολογῶν ἀλυδρίας, ἐπὶ μᾶλλον ἀληθὲς ἐφορῶν ἔχειν (οὐδὲν γὰρ ἐπιτύνδαν ἀξιόλογον) ἐὰν τὸ ψεύδ ὑφαπόμην, πολλῷ τῶν ἄλλων εὐγνωμονέστερον. πᾶν ἐν γὰρ διὰ τοῦτο ἀληθεύειν λέγω, ὅτι ψεύδομαι, οὕτω δ' ἂν μοι δοκῶ καὶ πλεῖο περὶ τῶν ἄλλων κατηγορίας ἐκφυγεῖν, αὐτὸς ὁμολογῶν μᾶλλον ἀληθὲς λέγειν. γραφῶ τοίνυν, περὶ ὧν μήτ' εἶδον, μήθ' ἱπαδον, μήτι παρ' ἄλλων ἱπυθόμην, ἔτι δὲ μηδὲ ὅλως ὄντων, μὴ δὲ πλεῖο ὠφελῶ γρήσασι λωαμένοις. διὸ δὴ τοὺς ἐντυγχάνοντας μεδαμῶς πιστεύειν αὐτοῖς. Ορμηθεὶς γὰρ ποτε ἀπὸ Ηρακλέων

quum hoc genus sermonum ab his qui se philosophos esse profitentur, usurpari uiderem: illud uerò non parũ in eis admiratus sum, si quũ falsa dicerent, id alios latère existimarent. Quapropter & ipse præ rerum nouarum studio, uolens posteris aliquid relinquere, ne solus expers sim libertatis in fabulis dicendis (nihil enim memoratu dignum, quod uere narrare possem, mihi cõtigerat) ad mendacium me transtuli, atq; ut mea quidẽ fert opinio, multo tolerabilius quàm cæteri. Nam quũ hoc ipsum quòd mentior, uere dicam, idcirco me aliorũ reprehensiones iure ac meritò effugere existimaui, quoniam nihil me ueri narraturum polliceor. Ea igitur scribo, quæ neq; ipse uidi, neq; passus sum, neq; ab aliis audiui, quæ præterea omnino non sunt, neq; ab eo qui hæc legerit, nullam his fidem adhibeat oportet.

nitio esse potuerunt. Egressũ olim ab Herculeis

πελῶν, καὶ ἀφεὶς ἐς τὸν ὑπὲρ
ἐμὸν Ωκεανὸν, ἐρίῳ αὔρᾳ τῇ
πλοῖ ἐπουίμην. αἰτία δὲ μοι
ἡ ἀποδημίας, καὶ ὑπόθεσις, ἡ
δ' διανοίας περιεργία, καὶ
πραγμάτων καινῶν ἐπιθυ-
μία, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν,
ὅ, τι τὸ τέλος ἔχει τὸ Ωκεανοῦ,
καὶ τίνες οἱ πόρρω κατοικοῦν-
τες ἄνθρωποι. τοῦτο γάρ τοι ἦν
τὸ, πάμπολλα σιτία ἐμβαλό
μην ἐναύλῳ ἢ κῆ ὕδωρ ἐν. δία
μην, ἀγορήσαντα ἢ τῶν ἁλι-
σκομένων προσεκοινωσάμην, τῶν
αὐτῶν ἐμοὶ γνώμην ἐχόντας.
ἔτι ἢ κῆ ἔπλουν πολύ τι πλεῖ
θος ἀφικνούμενος, κῆ νυ
βερνήτην τ' ἄριστον, μισθῷ μι
γάλῳ πάσας, παρέλαβον. καὶ
ἦν νεῶν, ἁπάντων ἢ ἐλάττω, ἐς πρὸς
μέγαν κῆ βίαιον πλοῦν ἐπιτη
δείως ἐσκευασμένην. ἐν κῆ νύκ
τα ἤρίᾳ αὔρᾳ πλέοντες, ἔτι τ'
γῆς ὑποφαινομένης, ἐ σφόδρα
βιαίως ἀνηγόμεθα. τῇ ὑστέρᾳ
ἢ, ἅμα ἡλίῳ ἀνίσχοντι, ὅ, τε ἄε
νεως ἐπελάβετο, καὶ τὸ κῦμα ἐν-
εξάνετο, καὶ σάλος ἐνεγίγνετο, καὶ
ἐκ τ' ἐδόκει σφᾶς τῶν ἐθέλειν ἐν

columnis, & in occidentalem Oceanū delatus, secūdis quidem uentis nauigabam. Causa autem peregrinationis & argumentum, animi curiositas, & nouarum rerum desiderium, quodq; scire cupiebā qui fit Oceani finis, quiq; homines ultra Oceanum inhabitent. Huius igitur gratia commeatum & suppellectilem multam imposui, aquæq; quantum satis erat, ac coætaneos quinquaginta eiusdem animi mecum adiunxi, & armorum copiam paraui, gubernatoremq; optimum magno precio conducens accepi in nauem. Erat autem nauis mediocris, ad magnam ac uiolentam nauigationem robusta. Die igitur & nocte secunde nauigantes, terra adhuc apparente, nō adeò multa ui agebamur. Sequenti die simul sole oriente uentus increuit, et fluctus intumuere, caligoq; sub

ὑπὲρ τὴν ὦ, ὠθρόψαντες ἔμ τῷ πυθμένι, καὶ παραδόντες αὐτὸν,

ἐκαμάτιμο-

ἐχόμεθα ἡμέρας ἐννέα καὶ ἑβδομήκοντα, τῇ ὀγδοηκοστῇ, ἄφνω ἐκλάμψαντες ἡλίου, καθορῶμεν ἐπὶ πόρρω νῆσον ὑψηλὰν καὶ δασείαν, ἐ φαιᾷ πρὶν χειμῶνι τῷ νύματι καὶ γὰρ ἦν τὸ πρωὶ ἡ ἅλις κατεσκότιζε. προσχέοντο ἤν, καὶ ἀποβάντες, ὡς ἂν ἐν μακρᾷ ταλαιπωρίας, πολὺν μὲν ἐπὶ τῷ χῶ χρόνον ἐκάμομεν διεσκαμμένοι ὑ ὕδατος, ἀπεκρίναμεν ἡμῖν αὐτοῖ φιάλην τὰ φύλακας τ νεὼς παραμενόντας, ἵνα σὺν ἡμῖν ἐκκαυνιάδῃν, ἐπὶ κατασκοπῇ τ ἐν τῇ νήσῳ. προελθόντες ὑ ἴσον τριάκοντα βᾶς ἀπὸ τ θαλάττης ἀλί ὕλης, ἐρημικόν τινα τόπον χαλκῷ πεποικιλμένον, Ἑλληνικοῖς γράμμασι καὶ ἀναγεγραμμένον, ἀμυδροῖς ὑ καὶ ἐντετριμμένοις, λίσσεσθαι, ἄχρι τῶν Ἡρακλῆς καὶ Διόνυσος ἀφίκοντο. ὧν ὑ καὶ ἴχνη δύο πλησίον ἦν ὧν πίβας, τὸ μὲν πλῆθος ἦσαν, τὸ δ ἔλαττον, ἡμῖν δοκεῖν, τὸ μὲν τ Διονύσου τὸ μικρότερον,

orta est, neq; iã demitti uelũ poterat. Cũ uẽto igitur cõuersi, & cõmittentes nos ipsos tẽpestati, hyemauimus dieb. nouẽ & septuaginta. Octogesima uerò die orientẽ iam sole repentè conspicimus non longè insulam subolimem, & arboribus consitam. Circa eam fluctus nõ asperi frangebantur. etenim procellæ iam maxima pars quieuerat. Adeuntes igitur, & descendentes, ut ex multa maris molestia, sic per terram strati diu iacuimus. Tandem exurgentes, ex nobis ipsis quidem statuimus triginta custodes qui naui adstarent: uiginti autem mecum qui ascenderent quæ in insula erant exploratum. Progredientes igitur circiter stadijs trib. à mari p syluã, uidem⁹ colũnã quãdã æreã Græcis literis inscriptã, caducis tñ, et cõsumptis quæ indicaret eo usq; Herculẽ et Bacchũ deuenisse. Erãt aũt & propè uestigia duo in saxo, unũ qdẽ instar iugeris magnũ, alterũ aũt min⁹, ut mihi uideretur Bacchi fuisse q̃ min⁹ erat

Herculis

θάτερον δὲ Ἡρακλέος. προσκυνήσαντες οὖν προήειμεν. ἔπιν ἢ πολὺ παρήειμεν, ἢ ἰσταμένοις ποταμὸν, οἶνον ῥοῦν τὸν ἡμέτερον μάλιστα, εἰ καὶ ὁ Χῖος ἄγαν. ἄφθονον ἢ ὦν ῥεῦμα, καὶ πολὺ, ὥστε νιφάδι καὶ ναυσίπορον ἄνω διαβαίνειν. ἦν δὲ ἡμῖν πολὺ μᾶλλον πιστεύειν τῇ ὕλῃ τὰ γράμματα, ῥηθεῖσι τὰ συμβάντα τοῦ Διονύσου ἐπὶ Ἰνδοὺς. δόξαν δὲ μοι καὶ ἔδρᾳ ἄρχεται ὁ ποταμὸς, καταμανθάνομεν, αὐξόμενον παρὰ τὸ ῥεῦμα. καὶ παγὶς μὲν ἀλιείων οὐδεμία αὐτοῦ, πολλαὶ ἢ καὶ μεγάλαι ἀμπέλαι, πλήρεις βοτρύων παρὰ ἢ τὸν ῥοῦν ἑκάτερα, αὐξόμενοι γοῦν εἶναι διαυγὲς, ἀφ' οὗ ἐγίνετο ὁ ποταμὸς, ὧν ἢ καὶ ἐχθὺς ἐν αὐτῷ πολλὰς ἰδόντες, οἶνος μάλιστα καὶ τὸν χροιὰν καὶ τὸν γεῦσιν προσεικότας. ἀμᾶς γοῦν ἀγρεύσαντες αὐτῶν τινας, καὶ ἐμφαγόντες, ἡδὺ ἄμικρον, ἀμέλει καὶ ἀναπιμπλᾶσι αὐτὲς, ἀφίεμεν δὲ ἡμεῖς ῥηγνὺς μετρίως.

Herculis autem quod maius. Venerantes igitur locũ proceßimus. Non iam longè aberamus, quum ecce fluminis adſtitimus uino fluenti, ſimillimo profectò illi quod in Chio inſula naſcitur. Erat & fluxus inundans & multus, ita ut alicubi nauibus eſſet tranſitus. Nobis ergo maior addita eſt fides ut literis, crederemus quas antea ſculptas in columna uideramus, animaduerſis ſignis de Bacchi peregrinatione. Cupiens tamen et fluminis initium inueſtigare, aſcendebam contra fluctũ: & fontẽ quidẽ nullũ, multas tamen ac magnas uites uuis onuſtas inuenimus. Earum autem cuiuſq; è radicibus uinum ſcatebat lucens, quod in unum confluens, flumen efficiebat. Videbamus et in eo piſces & colore & guſtu uino ſimiles. Nos igitur cũ cepiſſemus ex illis aliquot, ac uoraſſemus, cõtinuò temulenti e naſimus: quos etiã præcidẽtes, fece plenos inuenieba-

mus

ὕστερον μὲν τοι ἐπνιγόμενον τὸν τὰς ἄλλας ἰχθῦς, τὸν ἀπὸ τοῦ ὕδατος παραμυγνύντες, ἐκαρτύνομεν τὸ σφοδρὸν τῆς οἰνοφαγίας.

τότε δὲ τὸν ποταμὸν περάσαντες, ἢ διαβατὸς ἦν, σῦριγμα ἀμπέλινον χρυσοῤῥάστιον. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς γῆς, ὁ τίλιχος αὐτὸς, σὺν ῥίζαις ἦρτο πάχυς· τὸ δ' ἄνω, γυναῖκες ἦσαν, ὅσαι τῶν λαγόνων, ἅπαντ' ἔχουσαι τέλεα. τοιαύτην γὰρ δὴ καὶ τὴν Δάφνην γράφουσιν, αὖτε τὰ Ἀπόλλωνος καταλαμβάνοντος, ἀποδενδρουμένην. ἀπὸ δὲ τῶν δακτύλων ἄκρων ἐβλάστουν αὐτῇσι οἱ κλάδοι, καὶ μασταὶ ἦσαν βοτρύων. καὶ μὲν καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπόμπων εἶλιξί τε καὶ φύλλοις καὶ βότρυσι. προσελθόντας δὲ ἡμᾶς ἠσπάζοντο, καὶ ἐδέξιουν τὰς μὲν Λύδιον, αἱ δὲ Ἰνδικὸν, αἱ δὲ πλῆθος δὲ τῶν Ἑλλάδα φωνὴν προϊεμένων, ἢ ἐφίεμεν ἢ ἡμᾶς τοῖς τόμασιν· ὁ δὲ φιλήσας, αὐτίκα ἐμέθυεν, καὶ παρ-

m⁹. Deniq; re animaduersa cõmiscentes eos qui ex aqua nascuntur pisces, ac commendentes, uinalem uehementiam temperauimus. Tunc & flumen trajicientes, quòd uadabile fuit, uitium portentosam rem inuenimus. Nam truncus inferior, qui à terra surgebat, ferax erat & crassus, superior autem mulieres erant, ab utero ferè sursum perfecta omnia habentes. Talem apud nos Daphnem scribunt, Apolline iam comprehendente in arborem uersam. A summis autem earum digitis exoriebantur palmites uuis pleni. Quin & capitibus pro comis inerant clauiculi, & folia, & uuæ. Bæ ergo ad nos accedentes salutabant, & dextras protendebant, quædam quidem Lyda, quædam Indica, plurimæ Græca lingua loquentes: oreq; nos deosculabantur. uerùm qui osculum susceperat, illicò ebrius

ac

παράφορ& ὦ. δρέπωδα μὲν τοι ἀ πυρέχον τῦ κερπὸ, ἀλλὰ ἄλγυν, κὴ ἐβύων, ἀποσπᾶ μενόν. αἱ δὲ κὴ μίγνυδαι ἡμῖν ἐπιδύμυν, κὴ λύο τινὶς τῶν ἑταίρων πλησιάσαντες αὐτᾶς, ὡς ἴτ' ἀπιλύοντο, ἀλλ' ἐν τῶν αἰδοίων ἐδίδεγο τὸ σωιφύοντο γὰ, κὴ συμφύ φιξαντο, κὴ ἤδη αὐτοῖς πλέδοι ἦσαν οἱ δάκτυλοι, κὴ πᾶς ἦλξι περιπλικόμενοι, ὅσον οὐλίπω κὴ αὐτοὶ ἁρπε φορήσαν ἐμιλλον. κατελιπόν τὸν δ' αὐτὰς, ἐπὶ ναῦν ἐφεύγομεν, κὴ τοῖς ἀπολαφθῆσι λυγυόμιδα ἐλδέντὸν τάτι ἄλλα, κὴ τῶν ἑταίρων τὶν συμπλανὸν, κὴ τὶν ἀμπλομιξίαν, κὴ λαβόντὸν ἀμφορίας ἐνὰς, κὴ ὑδρευσάμενοί τι, ἅμα, κὴ ἐκ τῦ ποταμῦ οἰνισάμενοι, κὴ αὐτῦ πλησίον αὐλισάμενοι. ἐνθεν αἰήχθημεν, οὐ σφόδρα βιαίῳ πνεύματι. πρὶ μεσημβρίαν δὲ, ὡς ἔτι δὲ νῆσον φαινομένης, ἄφνω

ac nutabundus reddebatur. Fructum autem decerpi non sinebant, sed eo euulso dolebant, & quidem cum clamore. Gliscebant autem uehementer nobis commisceri: duoq; ex nobis cum illis coiuisse nt, ab eis non amplius soluti, sed ex pudendis connexi sunt. Traxerunt enim repentè ex eadem specie naturam, & contradicati manere. Iam & ipsis palmites digiti emittebant, & clauiculis circumplexantibus uuæ plenæ erumpebant. Derelinquentes igitur eas, in nauim cõfugimus, & cum conuenisse mus, ijs qui ibi remanserant, cum alia, tum & derelictorum comitum commixtionem cum uitibus enarrauimus. Acceptis ergo amphoris aquas hausimus, item & è flumine uinum: inque uicino littore noctem duximus. Mane autem ferebamur, & non meridiem uerò, non iam apparente insula, repentè turbo

ἄφνω τυφὼν ἐπιγενόμενος, καὶ περιδινήσας τὴν ναῦν, καὶ μετεωρίσας, οἷον ἐπὶ τα-λίους χιλίους, οὐκ ἔτι κατὰ θάλατταν ἀεὶ τὸ πέλαγος, ἀλλ' αὖθις μετέωρον, ἐξαρτημένην αὔρᾳ, ἐμπεσὼν τοῖς ἱστίοις, ἔφερε, πολλὰ σὺν τῷ δένδρει. ἑπτὰ δὴ ἡμέρας, καὶ τὰς ἴσας νύκτας ἀφορμούσας τὸν, ὀγδόῃ καθορῶμεν γῆν τινα μεγάλην ἐν τῷ ἀέρι, καθάπερ νῆσον λαμπρὰν καὶ σφαιροειδῆ, καὶ φωτὶ μεγάλῳ καταλαμπομένην. προσφερόμεθα δὲ αὐτῇ, καὶ ὁρμισάμενοι ἀπέβημεν. ἐπισκοποῦντες δὲ τὴν χώραν, εὑρίσκομεν οἰκουμένην τε καὶ γεωργουμένην. ἡμέρας μὲν οὖν, οὐδὲν αὐτόθεν καθορῶμεν. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ἐφαίνετο ἡ μὲν ἄλλη νῆσος πλησίον, ἡ μὲν μείζους, αἱ δὲ μικρότεραι, πυρὶ τὴν χρόαν προσεοικυῖαι. καὶ ἄλλη δέ τις γῆ κάτω, καὶ πόλεις ἐν αὐτῇ καὶ ποταμοὺς ἔχουσα, καὶ πελάγη καὶ ὕλας καὶ ὄρη. ταύτην ἦν τὴν κατ' ἡμᾶς οἰκουμένην ἐικάζομεν.

turbo factus est, qui nauem circumuoluens, & in sublime eleuans ad ter mille fere stadia, non iam in pelagus deposuit, sed sublatam suspendit, ingruensq; uelis uentus, & sinu facto deferebat carbasum. Septem igitur dies ac totidem noctes per aera decurrentes, octaua die inspicimus terram quandam magnam in medio aeris, uelut insulam lucidam, & circularem, multa luce micantem. Ad hanc ergo delati, portumq; ingressi descendimus. Explorantes autem regionem, inuenimus eam habitatam, & cultam: & die quidem nihil uidebamus, nocte autem apparebat & aliæ nō procul insulæ, quædā, ut uidebātur, maiores, minores quædā, igni colore similes. Erat & alia subtus terra, urbes in se habens & flumina, & maria, & syluas, & montes, quam hanc quæ à nobis incolitur, imaginabamur.

Volentes

λέξαι δὲ ὑμῖν καὶ ἐτι πορρωτέρω προιέναι, ξυνειλήφθημεν τοῖς ἱππογύποις παρ' αὐτοῖς καλουμένοις ἀναβεβηκότες. οἱ δὲ ἱππογύποι οὗτοί, ἆσιν οὐδενὸς ἧττον γυπῶν μεγάλων ὀχούμενοι, καὶ καθάπερ ἵπποις, τοῖς ὑπὲρ ὦσιν χρώμενοι. μεγάλοι γὰρ οἱ γῦπες, καὶ ὡς ἐπίπαν βρεγμαλέοι. μάθοι δ' ἂν τις τὸ μέγεθος αὐτῶν ἐντεῦθεν· νεὼς γὰρ μεγάλης φορτίδος ἐστὶν ὅπασον τῶν πλοίων μακρότερον καὶ παχύτερον φέρουσι. τούτοις οὖν τοῖς ἱππογύποις περιτάττονται, ὅταν ἐπιτεμόμενοί τὴν γῆν, ἤ τις ἀγριβαίη ξένος, ἄγωσιν ὡς τὸν βασιλέα. καὶ δὴ καὶ ὑμᾶς ξυλαβόντες, ἄγουσιν ὡς αὐτόν. ὁ δὲ διασάμενος, καὶ ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἀνάσας, Ἑλληνες ἄρα, ἔφη, ὑμεῖς, ὦ ξένοι. συμφησάντων δέ, πῶς οὖν ἀφικνεῖσθε, ἔφη, τοσοῦτον ἀέρα διιπτόντες; καὶ ὃ· μεῖς τῷ πεζῷ αὐτῷ διηγεύμεθα, καὶ ὃς ἀρξάμενος, τὰ παθ' ἑαυτὸν ὑμῖν διεξέει,

Volentes ergo ulterius procedere, comprehensi fuimus in Equiuultures (sic enim illos dicunt) incidentes. Hi autem Hippogypi homines sunt, equorum loco uulturibus insidentes. Magni etenim sunt uultures, & ut plurimum tribus capitibus innixi. Hinc autem discat quis illorum magnitudinẽ. Malo etenim oneraria nauis unaquæq; ala maior & robustior est. His igitur Equiulturib. imperatũ est circũuolãtib. terrã, si quis aduena inueniretur, ad regem agere. qui & nos comprehendentes ad regem duxere. Is uerò ut inspexit, ex ipsis, ut opinor, uestibus cõiectũram capiens: Græci certè, inquit, uos aduenæ. Assentientibus autem nobis: Quomodo, inquit, aduenistis, tantum aeris superantes? At nos illi omnem rem retulimus. Tum ille incipiens, nobis quæ sibi contigerant, narrabat, quod

ὅτ' τῶν αὐτὸς αὖθρωπος ὢν, τῦνομα Ενδυμίων, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας γῆς παβούδων, ἀναρπασθὰν ποτὲ, καὶ ἀφικόμενον & βασιλεύσαι τ χώρας. εἶναι ἢ τῶν γῶν ἐκείνων ἴλιγγι, τῶν ἡμῖν κάτω φαινομένων σεληνῶν. ἀλλὰ θαῤῥεῖν παρεκελεύετο, καὶ μηδένα κίνδυνον ὑφορᾶσθαι· πάντα γὰρ ἡμῖν παρέσεσθαι ὧν διέμεθα. ἐὰν ἢ καὶ πατερβάσω, ἔφη, τὸν πόλεμον, ὃν ἐκφέρω νῦν πρὸς τοὺς τὸν ἥλιον κατοικοῦντας, ἁπάντων εὐδαιμονέστατα παῤ ἐμοὶ καταβιώσετε. καὶ ἡμᾶς ἠρόμεθα, τίνες τε εἶεν οἱ πολέμιοι, καὶ τῶν αἰτίαν τ διαφορᾶς. ὁ δὲ, Φαέθων, φησὶν, ὁ τῶν ἐν τῷ ἡλίῳ κατοικούντων βασιλεὺς (οἰκεῖται γὰρ δὴ κἀκεῖνο, ὥσπερ καὶ ἡ σελήνη) πολὺν ἤδη πρὸς ὑμᾶς πολεμεῖ χρόνον. ἤρξατο δὲ ἐξ αἰτίας τοιαύτης· Τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ, τῇ ἐμῇ φησι, τοὺς ἀπορωτάτους συναγαγὼν, ἐβουλήθην ἀποικίαν ἐς τὸν ἑωσφόρον στεῖλαι,

quòd uidelicet homo esset nomine Endymion [b], in nostra ortus terra, raptusque olim dormiens eò delatus fuerit, ubi & regioni imperaret. Esse autem terram illã dixit, quæ infrà à nobis luna uidetur. Sed bono animo nos esse iußit, neque periculũ ullum suspicaremur etenim, ait, cuncta uobis aderunt necessaria. Si autẽ uicero bellum, inquit, quod nunc solem incolentibus infero, omnium felicißimè apud me uiuetis. Hinc nos interrogauimus qui essent hostes, & quæ odiorum caussæ. Tum ille; Phaethon, inquit, eorum qui in sole sunt, Rex (etenim ille etiam habitatur, quemadmodum & luna) multo iam aduersum nos bellum gerit tempore. Cœpit autem ea quam audietis ratione. Ego olim pauperrimis quibusque qui in meo erant regno, colonis, uolui coloniam in Luciferum deducere, de-

σθαι, ὄντα ἄδυμον, ηδὲ τὸ μηλόβοτον καὶ οἰκούμενον· ὁ τείνων Φαέθων φθονήσας, ἐκώλυσε τὴν ἀποικίαν, καὶ μέσον τὸν πόρον ἐπαναβὰς ἐπὶ τῶν ἱπποκενταύρων. τότε μὲν ἦν νικηθέντες (οὐ γὰρ ἴσμεν αὐτοῖς τῇ παρασκευῇ) ἀνεχωρήσαμεν. νῦν δὲ βέλομαι αὖθις ἄγειν ἐπὶ τὴν πόλεμον, ηδὲ παραγγέλλω τῷ ἀποικίσοντι. ὦ ἂν ἰδεῖν, μετὰ τοσαύτης μοι τῆς τάλαντος ἀπὸ ὑμῶν ἐγὼ παρίξω τοὺς βασιλεῦσι ἑκάστῳ, ηδὲ τῷ ἄλλῳ ἐπίσειρ· αὔριον δὲ ποιησόμεθα τῶν ἐξόδων. ἔτως, ἔφην ἐγώ, γιγνέσθω, ἐπειδή σοι δοκεῖ. τότε μὲν ἦν παρὰ τοῦτῳ ἐστιαθέντες, ἐμείναμεν. ὠθέν δὲ διαναστάντες, ἐτασάμεθα. ηδὲ γὰρ οἱ σκοποὶ πλησίον ἦσαν ἀπήμαντον τοὺς πολεμίους, τὸ μὲν ἦν πλῆθος ἀπὸ στρατιᾶς, ἅπαν μυριάδες ἐγένοντο, ἀπὸ τε σπουδοφόρων, καὶ τε μαχαιροποιῶν, καὶ τε πεζῶν, ηδὲ τε ξύλων σκαμάχων. τούτων ἢ δὲ ταξιομύριοι μὲν ἦσαν οἱ ἱππότοξοι

sertum tunc, & nullis habitatum: Phaethon autem inuidia stimulatus, transitum prohibuit, medio in itinere occurrens, Equiformicis aduectus. Tunc quidem uicti (non enim apparatu aequales eramus) cessebamus. Nūc autem iterum uolo bellum inferre, & coloniam emandare. Quòd si uultis mecum communicare cum exercitu, ex regijs uulturibus dabo unum unicuiq;, & ceteram armaturam. Cras autem facietis exitum. Ita, inquam, quando tua haec est sententia, fiat. Tunc apud eos conuiuio excepti mansimus. Mane autem exurgētes statuebamur in aciem: nunciabant enim exploratores hostes appropinquare. Magnitudo quidem exercitus centum millia erant, absq; pedituibus et externis auxilijs, item absque impedimētis, et machinarū fabris. Horū aūt octoginta millia Equiuultures erant: qui

τοι, δυσμύριοι ἦ, οἱ ὅπ τῶν λα χανοπ|δρῶν. ὄρνιον ἦ κὴ τοῦτό ὄζι μέγιστον, αὐτὶ τ πτερῶν, λαχάνοις παύτη λάσιον. τάδ' ὠκύπτερα ἔχει θηλακίνοις φύλλοις μάλιτα προσοικό τα. ὧδι ἦ τούτων οἱ Κιγχροβό λοι τετάχαντο, ηχὶ οἱ Σκορο λομάχοι. ἄλδον ἦ ηχὶ ἀπὸ τῆ αὐτῆ σύμμαχοι, δισμύριοι μὲ Υυλλοτοξότ, πεντακισμύ ριοι ἦ Ανεμοδρόμοι. τούτων ἦ οἱ μὲν Υυλλοτοξόται, ὅπ ψυλ λῶν μεγάλων ἱππάζονται, ὀ θεν ηχὶ τὶν προσηγορίαν ἔχε σι· μέγεθ τῶν ψυλλῶν, ὅσον λώδικα ἑλίσσουσι. οἱ δ' Ανε μοδρόμοι, πεζοὶ μὲν εἰσι, φέ ρουτ δ' ἐν τῷ ἀέρι αὖθ τῶν πτερῶν, ὁ ἦ ῥόπ τ φορᾶς τοιόσ δ' χετῶνας πεδήρεις ὑπεζωσμένοι, κολπώσαντες αὐτὰς τῷ αὔραν, καθάπερ ἱ στία φέρονται, ὥσπερ τὰ σκά φη. τὰ πολλὰ δ' οἱ τοιοῦ τοι ἐν ταῖς μάχαις πλησιάζ ουσιν. ἐλίγοντο ἦ ηχὶ ἀπὸ τῶν ὑπερ τὶν Καππαδοκίαν

qui autem ab Lachanopteris ferebantur, uiginti millia. Est autem ales hæc maxima, oleribus pennarum loco obsita. Qui uerò ex his uelociores erant, pennas habebant lactucæ foliis maximè similes. Ibi uerò & cum his Cenchroboli ordinati sunt, & Scorodomachi. Aduenerunt & à septentrione auxilia Psyllotoxotæ quidem numero triginta millia, Anemodromi autem quinquaginta millia. Horũ sanè Psyllotoxotæ magnarum pulicum sessores sunt, unde & appellationem trahunt: pulicum uerò magnitudo, ut duodecim elephantes. Porrò Anemodromi pedestres quidem sunt, feruntur autem uento absque alis per medium aera. Modus autem quo feruntur, talis est. Subcingunt se talares tunicas, easq; uento sinuantes, uelorum in morem, ac uelut naues agitur. Hi in pugna scutis armati plurimùm ualent. Dicebantur aũt aduentare ab his quæ supra Cappadociam

ἀστρώων ὑξεων, Στρουθοβάλανοι μὲν, ἑπτακισμύριοι· Ἱππογύρανοι δὲ, πεντακισχίλιοι. τὸ τε γὰρ ἐν ἑβδομήκοντα· ὁ γὰρ ἀφικνουμένῳ, διότι γράψαι αὐτῶν τὰς φύσεις ἐτόλμησα. τερατώδη γὰρ καὶ ἄπιστα περὶ αὐτῶν ἐλέγετο. καὶ τὰ μὲν τοῦ Ἐνδυμίωνος ἦν δύναμις. σκευὴ δὲ πάντων ἡ αὐτή. πρῶτον μὲν ἀπὸ τῶν κυάμων· μεγάλοι γὰρ παρ' αὐτοῖς οἱ κύαμοι, καὶ παρ' Ἕλλησι. θώρακες δὲ φολιδωτοὶ παχεῖς, βρόμνοι· τὰ γὰρ λέπη τῶν δρόμων συρράπτουσι, ποιοῦντα θώρακας. ἀῤῥηκτον δὲ ὑπὸ τῆς γίνεται τῶ δρόμου τὸ λέπος, ὥσπερ κέρας. ἀσπίδας δὲ, καὶ ξίφη, οἷα τὰ Ἑλληνικά. ἐπὶ δὲ παρὸς ὧν, ἐτάξαντο ὧδε. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχουσιν οἱ Ἱππόγυποι, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς ἀρίστης περὶ αὐτὸν ἔχων, καὶ ὁμοῦ ἐν τούτοις ἦμεν. τὸ δὲ εὐώνυμον, οἱ Λαχανόπτεροι· τὸ μέσον δὲ, οἱ σύμμαχοι, ὅσ' ἕκαστοι. τὸ δὲ πρόσω, ὅσαν

sunt Stellis, Struthobalani quidem numero septuaginta millia, Equogrues quinquaginta millia. Hos ego nō uidi, nō enim uenerāt: quare nec eorum naturas scribere ausim. Portentosa quædam ac incredibilia de his dicebantur. Et is quidem erat Endymionis exercitus. Omnium autem armatura eadem erat. Galea quidem è fabarum spolijs. Magnæ autem apud illos fabæ & durissimæ. Thoraces autem squamei omnes, & squamis quidem lupinis. etenim lupinorum siliquas consuentes, thoracas faciunt. Sunt autem siliquæ ipsæ ut cornu durae: scuta & enses, quales Græcorum. Vbi uerò ad certamen data est, sic in aciem deducti sunt. In dextro quidem cornu Equiuultures, et rex optimos quosq; circa se habens, cum quibus & nos eramus: in læuo uerò Lachanopteri: porrò inter utrumq; auxilia, ut cuiq; magis placuit. Erat & peditatus myriadum sex millium.

Hunc

ἦσαν μὲν ἀμφὶ τὰς ἐξακισχι-
λίας μυριάδας, ἐτάχθησαν δ'
ὅτως· ἀράχναι παρ' αὐτοῖς πολ-
λαὶ, καὶ μεγάλαι γίγνονται· πο-
λὺ τῶν Κυκλάδων νήσων ἐλ-
ασσόω καὶ μείζω. τούτοις πρόσ-
ταξιν διφθίραι τὸν μεταξὺ
ἀέρα· πλείστας δὲ καὶ τὰς ἰσοφόρους ἀ-
έρα, ὡς ἂν τάχιστα ἐργάσασθαι
το, καὶ πεδίον δ' ἐπείησαν,
ἐπὶ τούτῳ παρίταξε τὸ πεζόν.
ἦγεῖτο δ' αὐτῶν Νυκτερίων ὁ
Εὐδιανάκτος, ἐπίτε αὐτός.
τῶν δὲ ἀριστερῶν τὸ μὲν σύνο-
πυμον ἄχον οἱ Ἱππομύρμη-
κες, καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ Φαέθων.
θηρία δ' ὀξὺ μέγιστα, καὶ πτέρυ-
γα, τοῖς παρ' ἡμῖν μύρμηξι
προσεικότα, πλὴν τῷ μεγέ-
θει· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτῶν, καὶ
διπλάσιος ἦν. ἐμάχοντο δὲ,
ὁ μόνον οἱ ἐν' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ
αὐτοὶ μάλιστα τοῖς ἵπποις,
ἐλίγοντο δὲ ὅτοι ἄνω ἀμ-
φὶ τὰς ῥίνας μυριάδας.
ἔστι δὲ τοῦ λεξιοῦ αὐτῶν ἐτά-
χθησαν οἱ Ἀροκόνωποι, ὄντος

Hunc ſtatuêre in aciem in hunc modum. Araneæ apud illos multæ ac magnæ ſunt: nam Cycladibus inſulis una quæq; multo maior. Has iußit intexere medium aeris quod à Luna in Luciferum diffunditur. Idq; ut primùm perfecerunt, campus ſubſtratus apparuit, in quo peditatum ſtatuunt. Ducebat autem hunc Nyctterion Eudianactis filius. Hoſtium autem læuum quidem Equiformici, & in his medium Phaethon. Beſtiæ autem magnæ ſunt alatæ, bisque quæ apud nos ſunt formicis, præter magnitudinẽ non diſſimiles. Harum maxima duorum iugerum menſuram implet. Pugnabant autem non ſolùm qui deſuper inſidebant, ſed & ipſæ, cornibus maximè. Dicebant eſſe borum numerum penè quinquaginta millium. In eorum autem dextro Aero-

culices ferè quinquaginta millia, ſagittarij omnes, magnis in culicibus inſidentes. Poſt hos autem Aerocoraces,

ἦντες ἡδὺ ὅτοι ἀμφὶ τὰς πίστι μυριάδας, παύτις τοξόται, πώνωψι μιγάλοις ἐποχούμενοι. μετὰ δὲ τούτους οἱ Ἀβροκόμαι, ψιλοί τε ὄντες, καὶ πεζοί, πλὴν μάχεσθαί γε καὶ οὗτοι. πέρρωθεν γὰρ ἰοφορούντων ῥαφανίδας ὑπερμεγίθεις, καὶ ὁ βλαβὲς οὐκ ἦν ὀλίγον αὐτίχεμα ἐδιδύκτο· ἀπίθυσκε δὲ δυσσοσμίας τινὸς αὐτίκα τῷ βάλλοντι, ὠδιγχρομένης. ἐλέγοντο δὲ χοίεμ τὰ βέλη μαλάχης ἓξ. ἐχόμενοι δ' αὐτῶν ἐτάχθησαν οἱ Καυλομύκητες, ἐπλίται ὄντες, καὶ ἀγχέμαχοι, τὸ πλῆθος μύριοι. ἐμάθησαν δὲ Καυλομύκητες, ὅτι ἄσπίσι μὲν μυκητίνοις ἐχρῶντο· λόγχαις δὲ κανλίνοις, τοῖς ἀπὸ τῶν ἀσπαράγγων. πλησίον δ' αὐτῶν οἱ Κυνοβάλανοι ἔστασαν, ὃς ἐπεπώκεσαν αὐτῷ οἱ τὸ Σείριον κατοικοῦντες, πεζοὶ μυριάκις χίλιοι. καὶ ὅτοι αὖθρις κυνοπρόσωποι, ὑπὸ βαλάντων πλῆθος μαχόμενοι. ἐλέγοντο δ' ἐκκάνων ὑστρίζειν τε συμμάχων, ὃς τις ἀπὸ τοῦ Γαλαξίου μιγνύμενος σφενδονίτας, καὶ οἱ

expediti quidem illi ac pedestres, uerum bellicosi. Etenim procul raphanos iaculabantur maximos, percussusq; neque parum subsistere poterat: moriebatur enim confestim, uulnere quodam fœtore infecto. Namque sagittas maliæ ueneno delibutas ferebant. Hos iuxta Caulomycetes posuerunt armis accinctos, & comminus pugnantes, numero decem millia. Dicuntur autem Caulomycetes, quoniam scutis quidem fungeis utuntur, hastilibus uero asparagorum uirgultis. Steterunt autem post hos & Cynobalani, quos ij miserunt qui Canem stellam inhabitant, quinquaginta millia numero: & hi uiri non humanis sed caninis uultibus super alatas glandes pugnabant. Dicebant autem ab ipsis hostibus & alia auxilia defeciſſe à Lacteo orbe emittenda, iaculatores scilicet ac

Nipsi-

Νιφετώδης γὰρ ἐγένετο· ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν, τὰ μάχης ἤδη κεκοινωνήκοτα ἀφικοντο· ὡς μήποτε ὠφελον, οἱ σφενδονῆται δὲ ἀπ' ὅλου παρῳκήκεσαν, διόπερ φασὶν αὐτοὺς ὕστερον ὀργισθέντας τὸν Φαέθοντα, πυρπολῆσαι τὴν χώραν. τοιαύτη μὲν δὴ Φαέθων ἐκεῖσε πεφασκηκὼς συμμίξαντες δ' ἐπειδὴ τὰ συμβατήρια, καὶ ἀγκύλαν τὸν ἐκ τῶν ἵππων οἱ ἱππεῖς (τέτταρες γὰρ αὐτοὶ σκολιγοῖς χρῶνται) ἐμάχοντο. καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον τῶν Ἑλλήνων αὐτίκα ἔφυγεν· δεῖ δὲ τὸν χῶρον λεξάμενον τὸν ἰωποῦντας, καὶ ἡμᾶς ἀπόμβλα κλάοντες. τὸ δεξιὸν δὲ αὐτῶν ἐκράτει τῶν ἡμετέρων, καὶ ἐπεξῄλαυν οἱ Ἀκροκώνιται, διώκοντες ἄχρι πρὸς τοὺς πίσους. ἐνταῦθα δὲ κἀκείνων ἀθιβοδάντων, ἔφυγον ἐπικλίναντες, καὶ μάλιστα ἐπὶ κάθοντο τὰς ἀπὸ τῶν εὐωνύμων σφῶν γεγενημένας. ἐπεὶ δὲ ἐπῆσαν λαμπρὰς γενομένας, πολλοὶ μὲν ἔῶντες ἐλίσκοντο, πολλοὶ δὲ καὶ αὐτοῦ, ὡς ἐτύγχανον ἕκαστοι, ἐπὶ τῶν ἁρμάτων ἐσφάγησαν. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοῖς ἵπποις, ἐνταῦθα δὴ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀνδράσιν ἐγένετο. ἐπὶ γὰρ τοῖς ἵπποις ἐγένετο, ὅτι ἐκ τῶν ἁρμάτων ἐκβαίνοντες ἐπὶ τοὺς ἵππους ἐπήδων, καὶ ἐκ τούτων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἐπεσκίρτ

καὶ τὸ αἷμα ῥῥεῖ πολὺ μᾶλλον ἐπὶ τῶν νεφῶν, ὥστε αὐτὰ βάπτεσθαι, καὶ ὑπυθρὰ φαίνεσθαι, οἷα παρ' ἡμῖν, ἀνατελλόντος τοῦ ἡλίου φαίνονται. πολὺ δὲ καὶ ἐς τὴν γῆν κατέσταξεν, ὥστέ μοι εἰκάζειν, μὴ ἄρα τοιόν τι τινὸς καὶ πάλαι αὖθις γενομένης, ὅμηρος ὑπολαβὼν αἵματι ἔφασε τὸν Δία, ἐπὶ τῷ τοῦ Σαρπηδόνος θανάτῳ. ἀναστρέψαντες δὲ ἀπὸ τῆς Λιβύης, δύο τρόπαια ἱστήσαμεν· τὸ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀραχνίῳ, τὸ πεζομαχίας, ἐπὶ τῇ νεφῶν. ἀρτι δὲ τούτων γεγενημένων, ἐγγίλλοντο ὑπὸ τῶν σπουδῶν οἱ Νεφελοκένταυροι προσιλαύνοντες, ὃς ἔδει πρὸ τῆς μάχης ἐλθεῖν τῷ Φαέθοντι. τὴν μὲν ἰφάνοντο πρωσίοντες, δίαιμα παραδοξότατον, ἔκ ἵππων τε καὶ ἀνθρώπων συγκεκιμένοι. μίγιθος δὲ τῶν μὲν ἀνθρώπων, ὅσον τῶν Ῥοδίων κολοσσὸς ἐξ ὑμισείας ὃν τὸ ἄνω, τῶν δὲ ἵππων, ὅσον νεὼς μεγάλης φορτίδος. τὸ μὲν τοι πλῆθος αὐτῶν, οὐκ ἀνέγραψα, μὴ ἀλίδας ὀνεραρίας νεὼς.

nubes ſanguis multus defluebat, ut inficerentur, ac rubræ apparerent, quales apud nos uidentur occidente ſole. Multus & in terram decidit: ut cogitarem num le aliquid olim contigiſſet, quum Homerus ſuſpicatus fuerit Iouem in Sarpedonis morte ſanguineas guttas pluiſſe. Conuerſi autem à cæde, duo trophæa ſtatuimus: unum quidem in aranearum telis, & pedeſtris pugnæ: alterum autem pugnæ in aere ſupra nubes. His iamdudum exactis, nunciatum eſt ab exploratoribus, Nubecentauros aduentare, & irrumpere, quos Phaethonti antea aduenisſe oportuerat. Iiſq; ubi aduenêre, ſpectaculum præbuêre inſolitum & inexpectatum. homines erant alatis equis commixti. Magnitudo quidem hominũ quanta Rhodiorũ coloßi à medieta te ſurſum, equorũ aũt ſimilis eorũ numerum non ſcripſi, ne cui

μήτω καὶ ἄπιστον λέξαι, τοσοῦτον ὦν. ἠγεῖτο δὲ αὐτῶν ὁ ἀπὸ τοῦ ζωδιακοῦ Τοξότης. ἐπεὶ δὲ ἤδοντο τοὺς φίλους τραπομένους, ὡδὶ μὲν τὸν Φαέθοντα ἐπέμπουν ἀγγελίαν αὖθις ἐπάναξ, αὐτοὶ δὲ διατεξάμενοι τεταραγμένοις ἐμπίπτουσι τοῖς Σελήνης, ἀτάκτοις, ὑφὶ τῶν λάφυρα διασπασμένοις, καὶ πάντας μετὰ φρονήσεως· αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα κατακλείουσι πρὸς τὸν πόλιν, καὶ τὰ πλῆθα τῶν ἀρίστων αὐτοῦ κτείνουσιν. ἐδίωξαν δὲ καὶ τὰ τρόπαια, καὶ κατέλαμον ἅπαν τὸ ὑπὸ τῶν ἀραχνῶν πεπλεγμένον· ἐμὲ δὲ, καὶ δύο τινὰς τῶν ἑταίρων ἐδώρησαν. ἤδη δὲ παρῶν καὶ ὁ Φαέθων, καὶ αὖθις ἄλλα τρόπαια ὑπ' ἐκείνων ἵστατο. ἡμεῖς μὲν οὖν ἀπηγόμεθα ὃν τὸν ἥλιον αὐδυμεδοῦν, τὸ χεῖρι ἐπίσω δεδεκτὸν ἀραχνίν ἀποδύμενοι. οἱ δὲ πολιορκῆν μὲν ἐν ἐγνωσαν τὴν πόλιν, ἀναστρέψαντες δὲ,

ne cui incredibile id fiat. Tantus erat. Ducebantur autem à Sagittario à qui est in Zodiaco. Vbi autem amicos deuictos sensere, ad Phaethontem quidem miserunt ut iterum rediret, ipsi autē in aciem structi in Lunares turbatos irruunt, inordinatos quidem, ob eam quam hostibus fecerant fugam, et iam spolia diuidentes: omnemq; nostrorum multitudinem in fugā uertunt. Ipsum autem regem insequuntur usque ad ciuitatem, atque ex illius auibus conficiunt plurimas. Deiecerunt autem & trophæa, ac omnem aranearum contextum. Cāpum decurrerunt, meq; ceperunt, et è comitibus duos. Iam autem & Phaethon aderat, & sub illis alia trophæa statuerunt. Nos autem ad Solem ipso die ducebamur, araneæ telæ fragmēto manib. post tergū ligatis. Hi ciuitatem obsidere omnino noluerunt, conuer-

τὸ μεταξὺ τοῦ κόσμου ἀπεστάχυ
σαν· ὥστε μηκέτι τὰς αὐγὰς ἀφ'
ἑαυτῆς πρὸς τὴν σελήνην
διήκειν. τὸ δὴ τάχος ἐκεῖνο δι-
ωλύθη, περιστᾶσα σκότος ἐφ'
ἑκάστης τῆς σελήνης ἐγεγόνει, καὶ
νυκτὶ ἀδιακρίτῳ πᾶσα κατέχε-
το. πεισθεὶς δὴ ὁ Ἐνδυμίων, πέμψας ἐπίτηδες κα-
θαιρεῖν τὸ ἐπιβούλημα, καὶ μὴ
σφᾶς ἀφορισθῆναι ἐν σκότῳ βιο-
τεύοντας. ἐπισχνεῖτο δὴ καὶ φόρ
ους τελέσειν, καὶ σύμμαχον
ἔσεσθαι, καὶ μηκέτι πολεμή-
σειν, καὶ ὁμήρους ἐκ τούτου δώ
σειν ἔνδηλον. εἰ δὲ πρὸς τὸ Φαέθον
τα, γνωμένης δὲ τῆς ἐκκλησί-
ας, τῇ πρωτοβολίᾳ μὲν ἀδίκῳ πα
ρέλυσαν καὶ ὀργῇ, τῇ ὑστεροβολίᾳ
δὲ μετέγνωσαν. καὶ ἐγένετο ὁ ἐκ
βολὴν ἐκ τούτου· κατὰ τάδε
συνθήκας ἐποιήσαντο οἱ Ἡλιῶ
ται καὶ εἰ σύμμαχοι, πρὸς Σε-
ληνίτας καὶ τοὺς συμμάχους, ἐκ
τῆς παλαιᾶς μὲν τοὺς Ἡλιώτας
τὸ διατείχισμα, καὶ μηκέτι ἐς
πόλεμον σελήνῃ ἐσβάλλειν, ἀποδό
ναι δὲ καὶ τοὺς ἁλόντας
ἑκατὸν ἕκαστον χρημάτων,
φόρους δὲ Σεληνίτας, ἀφῆναι μὲν

si uerò mediũ aeris uallauerunt, ut decaterò splendor à sole ad lunam minus perueniret. Vallum autem erat duplex nubeum, ut Lunae defectio manifesta fieret, & iam continua nox cuncta teneret. qua in re pressus Endymion, mittens oravit, ædificium demolirẽtur, neq; se paterentur in tenebris uersari. Promisit autem & tributa persoluere, seq; auxiliarem & amicum fore, neque in posterũ bellaturum: insuper & obsides offerebat. Phaethon uerò congregato bis concilio, primò quidem in ira perstitit: postremò mutauit sententiam, ac pacis conditiones acceptæ sunt huiusmodi. Fœdus inierunt Solarij & horum socij cum Lunaris, eorumq; socijs, his legibus, ut intermurale deijciant Solarij, neque posthac Lunam inuadant: statutoq; precio captiuos reddant: Lunarij aũt dimittãt stellas liberas,

αὐτονόμους τὰς γε ἄλλας ἀφιέναι, ὅπλα δὲ μὴ ἐπιφέρειν τοῖς Ηλιώταις, συμμαχεῖν δὲ τῇ ἀλλήλων, ὧν τις ἐπίη. φέρειν δὲ ὑποτελῆ ἑκάστην ἔτους τὸν βασιλέα τῷ Σηληνίτῃ τῷ βασιλεῖ τῷ Ηλιωτῇ, ἀργύρου ἀμφορέας μυρίους, καὶ ἑκατὸν ἀμφορέας μυρίους· τὸν δ' ἀποικίαν, τὴν ἐς τὴν ἐωσφόρον, κοινὴν ποιεῖσθαι, καὶ μετέχειν τῶν ἄλλων τῶν βουλευμάτων. ἐγγράψαι δὲ τὰς συνθήκας στήλῃ ἠλεκτρίνῃ, καὶ ἀνατῆσαι ἐν μέσῳ τῷ ἄστει, ὧδε τοῖς μυρίοις. ὤμοσαν δὲ Ηλιωτῶν μὲν Πυρωνίδης καὶ Θρίτης καὶ Φλόγιος, Σεληνιτῶν δὲ Νύκτωρ καὶ Μένιος καὶ Πολυλαμπής. τοιαύτη μὲν ἡ εἰρήνη ἐγένετο· σὺν δὲ τὸ τάχος καθῆρπασε, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀλγεμαλώτους ἀπέδοσαν. ἐπεὶ δὲ ἀφικόμεθα ἐς τὴν σελήνην, ὑπεδεξάμεθα ἡμῖν, καὶ ὑσπάσαντο μετὰ δακρύων οἵ τι τέκνα, καὶ ὁ Ενδυμίων αὐτός. καὶ ὁ μὲν ὑπεξῆν μεθ' ἑαυτοῦ παρ' αὐτῷ, καὶ κοινωνὸν τῆς ἀποικίας, ὑπισχνούμενος δώσειν πρὸς γάμον τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἐπὶ δὲ ἡμᾶς ἐκέλευε μένειν, καὶ κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας. ἐπεὶ δὲ ἐγὼ μὲν ἐδόκουν ἐπὶ τοσοῦτον ἀφῖχθαι, ὡς ἐπισκεψόμενος τὴν χώραν, καὶ ἀπαγγελῶν ὅπως ἔχει, ἐκεῖνος δὲ ἐπὶ τῷ ἀποικεῖν ἐκέλευε μένειν, ἐπεὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἀφῖκται,

πάλαι γυναῖκας γὰρ ἐν αὐτοῖς παρὰ αὐτοῖς. ἐγὼ δὲ ἀλαμῶς ἐπειθόμην, ἀλλ' ὀξέως ἀπεπεμφθῆναι πάντας ἐς τὴν θάλατταν. ὡς δ' ἔγνω ἀδιάφορον ὂν πάδειν, ἀποπέμπει ἡμᾶς, ἑπτάσας ἐπὶ ἡμέρας. ἃ δ', ἐν τῷ μεταξὺ διαλιβὼν ἐν τῇ σελήνῃ, κατοψόμενα καινὰ περὶ παραδέξα, ταῦτα βούλομαι ὑμῖν πρῶτα μὲν τὸ μὴ ἐν γυναικῶν γεγονέναι αὐτοὺς, ἀλλ' ἀπὸ τ' ἀρρένων γάμοις γνῆσίοις ἀρρένες χρῶνται, καὶ ὀνόματα γυναικεῖα ὅλως ἴσασι. μέχρι μὲν ἓν πίνειν καὶ ἐπισιτίζεσθαι γαμέτας ἕκαστος, ἀτὰρ ἢ τέταρτον γαμεῖ αὐτός. κύουσι δ' ἐκ τῆς ὑπνοῦ, ἀλλ' ἐν τοῖς γαστροκνημίαις. ἐπειδὰν γὰρ συλλάβῃ τὸ ἔμβρυον, παχύνεται ὁ κνήμη. καὶ χρόνῳ ὕστερον αὐτομάτως, ὠδίγουσι νηπιά, ἐκβιάζει δ' αὐτὰ πρὸς τὸν ἄνειμον μηχανότατα, ἐπιστοιῶσι. δοκεῖ δέ μοι, καὶ ὅθεν τοὺς Ἕλληνας ἐκεῖθεν ἥκειν τὸ γαστροκνημίας τόνομα,

uxorem mihi pollicebatur suum quem habebat. Nam apud eos mulieres nullæ sunt. Ego autem haudquaquam parui, sed petebam dimitti in mare. Qui ut persuaderi non posse animaduertit, septem diebus conuiuio acceptos, tandem dimisit. Quæ interea in Luna uersatus uiderim, quæue noua & inaudita cognouerim, dicã. Primùm quidem eos non generari ex mulieribus, sed maribus. nam masculis nuptijs utuntur: sed nec quid sit fœmina, omnino sciunt. Nam ad quintum & uigesimum usq; annum omnes mulierum habentur loco, eo autem supra non habentur, sed habent. Concipiunt autem non in uentre, sed in crurium posteriori parte. Vbi enim fœtus conceptus est, tumet crus, & tandẽ suo tẽpore præcidẽtes educũt mortua: tũ eadẽ ad uẽ tũ hiãtia exponentes mulcent, & ad uitã excitant. Inde et mihi uidetur ad Græcos illud gastrocnemiæ uocabulũ deueniſſe,

τὸν νόμον, ὅτε παρ' ἐκείνοις αὐτὴ γαστρὸς πυφορεῖ. μᾶλλον δὲ τούτου ἄλλο διηγήσομαι· γίνος ὄζοι παρ' αὐτοῖς ἀνδρώπων, οἱ καλέμενοι Δρυάδες· γίνονται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον· ὅρχεις ἀνδρὸς τὸν δεξιὸν ἀποτεμόντες, ἐν γῇ φυτεύουσιν. ἐκ δ' αὐτοῦ δένδρεον ἀναφύεται μέγιστον, σάρκινον, οἷον φαλλὸς, ἔχει δὲ καὶ κλάδους καὶ φύλλα. ὁ δὲ καρπὸς ὄζει βάλανοι, πυχυαὶ τὸ μέγεθος ἐκπελάν ἐν πιπαυθῶσι, ῥυγήσαντες αὐτὰς, ἐκπελέπουσι τὸς ἀνθρώπους. αἰδοῖα μὲν τοι προδήλα ἔχουσιν, οἱ μὲν λιφαύτινα, οἱ δὲ πίνυ· τὰ αὐτῶν ξύλινα, καὶ διὰ τέλους ἔχουσι, καὶ πλουσιάζουσι ταῖς γαμεταῖς αὐτῶν. ἐπειδὰν δὲ γηράσῃ ὁ ἀνθρώπος, ἐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὥσπερ καπνὸς διαλυόμενος, ἀὴρ γίνεται. φορὴ δ' ἔστιν ἅπασιν ἐπὶ αὐτά. ἐκφλαύουσι γὰρ πῦρ αὐτικα σοι, βαρύχρως ὀπτῶσιν ὑπὲρ τῶν ἀνθράκων. πολλοὶ δ' παρ' αὐτοῖς εἰσιν ἐν τῷ ἀέρι πετόμενοι, ἐκπεμελόμενοι, περικαθίζοντες, ὥσπερ ἐν περὶ ῥάπισμα,

uenisse, q̃ apud illos uentris loco sura cõcipit. Maius qddam & his enarrabo. Genus hominũ apud illos est, qui dicuntur arborei: idq̃ hoc modo nascitur. Testiculum hominis præcidentes, in terram plantantium more defodiunt. Inde autem exoritur arbor carnea maxima, ut phallus. Ramos quidem habet & frondes, fructus uerò cubitales glandes. Vbi autem eæ maturæ fuerint, decerptas cudunt, atq̃ in homines effingunt. Pudenda autem habent appositicia, quidam eburnea, pauperes autem lignea, quibus coeant, & uxoribus misceantur. Postquam autem senuerit aliquis, non moritur, sed ut fumus solutus euaneſcit in aerem. Cibus est omnibus unus: structo etenim igne ranas assant super prunas. Multæ apud illos sunt ranæ per aera circumuolantes. His autem assatis circumfusi uelut ad mensam lambunt

λάπτουσι τὸν ἀναθυμιώμενον καπνὸν, καὶ συνάγονται. σίτῳ μὲν δὴ φέφυκε τοιούτῳ, ποτὸν δὲ αὐτοῖς ὄξος, ἀὴρ ἀποθλιβόμενος εἰς κύλικα, καὶ ὑγρὸν ἀνιεὶς, ὥσπερ βρόσον. ἐμεῖν μὲν οὐ πεφύκασί γε, καὶ ἀφοδεύουσιν, ἀλλ' ἐδὲ τίβολται ἢ περ ἡμεῖς. ἀλλ' ἐδὲ τῶν σωφρονεόντων οἱ πάνυ δοκοῦσιν ἐν ταῖς πυγαῖς παχύνεσθαι, ἀλλ' ἐν ταῖς ἰγνύσιν, ὑπὲρ τῶν γαστροκνημίων· ἐκεῖ γάρ εἰσι τετρημένοι. καλὸς δὲ νομίζεται παρ' αὐτοῖς, ὃν πεπιλαλαμένος ἐς κεφαλὴν ἐς κεῖνος ᾖ· τοὺς δὲ κομήτας καὶ μυσάττονται, ὡδὶ δὲ τῶν κομητῶν ἀστέρων τἀναντίον, τοὺς κομήτας καλοὺς νομίζουσιν· πεδύμην γάρ τινες, οἱ μὴ περὶ ἱκάνων διηγοῦντο. καὶ μὰν καὶ γένεια φύσει μακρὰ ὑπὸρ τὰ γόνατα. καὶ ὄνυχας ἐν τοῖς ποσὶν οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες εἰσὶ μονοδάκτυλοι. ὑπὸρ δὲ τὰς πυγὰς ἑκάστῳ αὐτῶν πρόμβυ ἐκφύεται μακρὰ, ὥσπερ ὀρὰ, βάλλουσα εἰς ἀεὶ, καὶ ὑπτίᾳ αὐαπίπτουσα, ὑ κατακλωμένη.

ἀπο-

lambunt euaporatum ex illis fumum, ac ueſcuntur. Et cibo quidem tali aluntur. Potus autem illis eſt aer expreſſus in calice, liquorem ex ſe ut rorem reddens. Nō egerunt autem, neque mingunt, neq; perfoſſi ſunt ea parte qua nos: ſed ne pueri quidem natibus rem obſcœnam præſtant, uerùm poplitibus ſupra ſuram: nam illic perfoſſi ſunt. Pulcher apud illos habetur caluus, & ſine coma: comatos autē abominantur. Apud eos uerò qui cometas inhabitant Stellas, comati contrà formoſi habentur. Aduenerunt enim quidam qui nobis illorum mores narrauerunt. Barbā autem ad genua demittunt, & in pedibus ungues non habent, ſed unodigiti ſunt omnes. In ſpecim caudæ braſſica natibus cuiuſque illorum innaſcitur prolixa, ſemper germinans, quæ & reſupino cadente non frangitur. Emungunt & mel amariſſi-

ἀποκύήσιν τε καὶ μάλι ἀρμόττοντα πρὸς τὰς ἀποκυήσεις, ἢ γυμνάζονται, γάλακτι παχὺ τὸ σῶμα ἀλάφειον, ὥστε καὶ τὰ ῥοὺς ἀπ' αὐτῶν πήγνυσθαι, δεῖ λίγον τε μέλιτος ἐπιστάξαντες. ἔλαιον δὲ ποιοῦνται ἀπὸ τῶν πρεμνύων, πάνυ λιπαρόν τε καὶ εὐῶδες, ὥσπερ μύρον. ἀμπέλους δὲ πολλὰς ἔχουσιν ὑδροφόρους· αἱ γὰρ ῥάγες τῶν βοτρύων αὐτῶν ὥσπερ χάλαζα. καί μοι δοκεῖ, ἐπειδὰν ἐμπέσῃ σὺν ἄνεμος δεινός τὰς ἀμπέλους ἀνάγας, τότε πρὸς ἡμᾶς καταπίπτειν ἡ χάλαζα, διαῤῥαγέντων τῶν βοτρύων· τῇ μὲν γὰρ ὅσα πώρα χρῶνται, τιθέντες ἐν αὐτῇ ὁ σῦν λέγονται· αὐθωπτὴ γὰρ αὐτοῖς αὕτη, καὶ πάλιν κλωτή ἐστιν. ἐντέριον δὲ ἐν αὐτῇ ἐλάχιστον φαίνεται, ἢ τὸ μόνον, ὅτι δακτύλου ἐντός ἐστι, καὶ λάσιόν ἐστιν· ὥστε καὶ τὰ νεογνὰ ἐπιτηδείως ἐσθίεται. ἐδοὺς δὲ τοῖς μὲν πλουσίοις ὑάλινα μαβδωτά, τοῖς πένησι δὲ χαλκᾶ, ὑφαντά. τὸ δὲ χάλκωμα γὰρ τὰ ἐπὶ χωρίων

amariſſimum: qui ſi quando uel labori inſudant, uel luctantur, corpus lacte oblinunt, ut & caſcus eo coaguletur, molle paululum diſtillante. Oleum autem è cepis educunt maximè pingue, ac redolens ut unguentum. Vineas habèt plurimas, et aquæ feraces: uuarum autem acini ſunt uelut grando quæpiam: & mihi quidem uidetur ubi uentus inciderit, uites illæ quaſi, fractiſque uuis grandinem huc ad nos mitti. Venire ut ſacculo utuntur, in eum quantum cupiunt mittentes. Aperitilis etenim uenter eſt illis, & iterum clauſilis, neque in illo inteſtinum ullum aut hepar apparet, ſolùm autem deuſum eſt intus, & pilis obſitus, ita ut & paruuli ubi frigent, in eum ſubeant. Amictus autem diuitibus quidem uitreus & mollis, cæteris aureus contextus. Nam ea loca metallorum ſunt fœcunda,

idemq;

ηδὲ ὀργάζονται τὴν χαλκὴν ὕδατι τοβρίξαντες, ὥσπερ τὰ ὄρια. περὶ μὲν τοι τῶν ὀφθαλμῶν, οἷς ἔχουσιν, οὐκέτι μὴν ἐπαῦ, μή τις με νομίσῃ ψεύδεσθαι, διὰ τὸ ἄπιστον τοῦ λόγου· ὅμως δὲ ηδὲ τοῦτο ὀρῶ. τοὺς ὀφθαλμοὺς περιαιρετοὺς ἔχουσι. καὶ ὁ βουλόμενος, ἐξελὼν τοὺς αὐτοῦ, φυλάττει, ἕως ἂν δέῃ ἰδεῖν, ὅτω δὲ ἐνθεμένῳ, ὁρᾷ. καὶ πολλοὶ τοὺς σφετέρους ἀποδόσαντες, παρ' ἄλλων χρησάμενοι ἑώρων· ἐσὶ δ' οἳ καὶ πολλοὺς ἀποθέντες ἔχουσιν, οἱ πλούσιοι. τὰ ὦτα δ', πλατάνου φύλλα ὄζειν αὐτοῖς, πλήν γε τοῖς ἀπὸ τῶν βαλάνων· ἐνίοις γὰ μόνοι ξύλινα ἔχουσι. καὶ μὴν καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τοῖς βασιλείοις ἐθεασάμην· πάντων μέγιστον κάτω τοῦ φρέατος, ἐν βαθεῖ φρέατι. εἰ μὲν οὖν ἐς τὸ φρέαρ καταβῇ τις, ἀνθρώπων τῶν παρ' ἡμῖν ἐν τῇ γῇ λεγομένων. ἐὰν δὲ ἐς τὸ κάτοπτρον ἀποβλέψῃ, πάσας μὲν πόλεις, πάντα δὲ ἔθνη

ijdemq; aqua macerata metalla ut lanam exercẽt. Quales autem habeant oculos, omnino non ausim scribere, ne forte me quis mentiri putet ob sermonis absurditatem: tamen & id quidem dicam. Oculos exemptiles habent, ut qui uelit suos exemptos, seruet eos apud se donec illis ad uisum egeat: quos cum reposuit, cernit. Et multi cum forte proprios perdiderint, ab alijs mutuantur, & uident. Sunt et locupletes qui plures habeant, occultos quidem et reconditos. Aures illis sunt platani folia, præter eos qui ex glandibus formantur. illi enim solùm ligneas habent aures. Cæterùm & miraculum aliud in regia conſpicatus sum. Speculum maximum supra puteum positũ est, non adeo altum. In puteum si quis descenderit, omnia audiet quæ apud nos in terra dicuntur. Si uerò speculum intueris, omnes quidem urbes, omnesq; gentes uidebis,

non

ἰρᾶς, ὥσπερ ἰφιστὼς ἑκάστοις. τότε ηκὰ τὰς οἰκίας ἐγὼ ἐδια ύμην, ηκὰ πᾶσαν τὴν πα τρίδα· ἀ δὲ ἀφικνοῦμαι ἐς ἐμ αυτὸν, ἐν ἔτι ἔχω τὸ ἀσφαλὲς ἀπᾶν. ὁτιε δὲ μὴ πιστεύσε τῶν ἄντως ἔχειν, αὖ πιστ ἢ αὐτὸς ἑκάστοις ἀφίκηται, ἄστ τα δὲ ἀλλᾶ λέγω, τότε δ' ἦν ἀσπασάμενος τὸν βασιλέα, ηκὰ τὰς ἀμφ' αὐτὸν, ἐμβαί νομεν αὐηχθημεν. ἐμοὶ ἢ ηκὰ δῶρα ἐδωκεν ὁ Ενδυμίων, δύο μὲν τῶν ὑκλίσεων χιτῶνας, πέντε δὲ χαλκᾶς, ηκὰ πανοπλίαν βοᾶμίνην, ἃ πάντα ἐν τῇ νάυτ κατέλιπον. σωίηται δὲ ἐμοὶ ηκὰ ἱππογύπους χιλίους, παρακιμψοντας ἔχει πεδίον πρστακοσίων. ἐν ἢ τῷ παράπλῳ πολλὰς μὲν ἢ ἄλ λας χώρας παρημείψαμεν, πρσόσχομεν δὲ ἢ τῇ ἰωσφέ φῃ, ἄρτι σωοικιζομένῃ, ηκὰ ἀποβάντες ὑλησόμεθα. ἐμ βάντες ἢ ἐς τ ἑωθινὸν, ἐν ἀ ριστερᾷ παρημείψαμεν τ ἦλιον, ἐν χερῷ τὴν γῆν παραπλέον τες· ἐ γὰ ἀπέβημεν, ναί τοι

non secus ac si omnibus interesses. Tunc & ipse meos uidi, & patriam omnem an uerò & illi me uiderint, satis exploratum non habeo. Quòd si forte quis non credet hæc ita se habere, cũ eò peruenier, sciet me uera dixisse. Tunc salutato rege, & ijs qui circa illum erãt, nauem ascendentes ferebamur. Abeunti autem mihi dona dedit Endymion, uestes quidem uiteas duas, æreas autem quinque, lupi neamq; e panopliam: quæ omnia postea in ceto amisi. Misit & nobiscum Equiuultures mille, qui nos deducerent stadijs quingentis. Nauigantes autem circa terrã illam, prouincias quidem plurimas et alias præter lapsi sumus, appulimus uerò ad Luciferum nuper inhabitatum: ubi descendentes, aquas hausimus. Hinc Zodiacum introeuntes, ad læuam quidem solem præterygrediebamur, circa illius terræ marginẽ nauigãtes. Nec

ωολλὰ Ϝ ἐταίρων ὑδρυμένο
των. ἀλλ' ἐ αὐτομ@ ὲν ἀφῶ
μεν, ἰθυόμενα μὲν τοι τὸν χώ
ρον αὐταλή τι καὶ πίονα καὶ
σύνδρομον, καὶ ωολλῶν ἀγαθῶν
μεστὸν, ἰδόντες ὑμᾶς οἱ Νε-
φελοκένταυροι, μισθοφορήσοντες
παρὰ τῷ Φαέθοντι, ἐπέπλευσαν
ὑμῖν τὸν ναῦν, καὶ μαθόντες ὅτι
σπένδας, ἀπεχώρησαν· ἡμᾶς δὲ
καὶ οἱ Ἱππόγυποι ἀπελαύνε-
σαν. ωλάσασθαι δὲ τὸν ὑδρί
αν τύχης καὶ ἡμέραν, περὶ ἑσπέ
ραν ἀφικόμενα ἐς τὸν Λυχνὸ
πολιν καλουμένην, ἤδη Ϝ πάν
τω πλῆρ διώκοντες. ἡ δὲ πόλις
αὕτη κάτω μεταξὺ Ϝ Πλειά-
δων, καὶ Ϝ Υάδων ἄρτι@, παρ'
ἑσπέρα μὲν τοι Ϝ ἰουλιακῦ. ἀν
αβάντες δὲ, αὔδρωπον ἐδίνα
μαι συρομένην, λύχνους δὲ ωολλοὺς
περιφέροντας, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ
περὶ Ϝ λιμένα διαφιβοῦντας τοὺς
μὲν μικροὺς, ὡσπερ ἀπὸ
πίνυκας, ὀλίγους δὲ τῶν
μεγάλων καὶ δωδεκῶν πά-
νυ λαμπροὺς καὶ περιφανῆς.

enim descendimus, & quidem socijs id summè cupientibus. Erat enim uentus qui nos à terra propelleret, quanquam uideremus regionem fœcundam, ac pinguem, & irriguam, ac bonorum multorum plenam. Atqua Nubocentauri, hi uidelicet qui Phaethonti militabant, speculati nos longè, ac delapsi uolauerunt ad nauem: quumq; socios esse didicissent, abiere: iam enim & Equiuultures discesserant. Nauigantes autem sequenti nocte ac die, circa uesperam peruenimus ad Lucernarũ urbem (sic enim illam uocant) iam iter nostrum ad inferiora secantes. Hæc autem ciuitas medio inter Pleiades ac Hyadas stellas aere sita est, zodiacoq; multo inferior. Descendentes autem neminem quidem inuenimus, lucernas uerò multas decurrentes, & in foro & secus portũ deambulantes, nõnullas quidem paruas, et ut ita dicam, egenas, ex magnis autem ac potentibus paucas, & has ualde illustres ac nobiles.

Domus

οἰκήσεις δ' αὐτοῖς ἡ λυχνοῦ-
χος ἰδία ἑκάστῳ πεποίωτο. ἡ
αὐτοὶ ἐνόμιζον ἔχειν ὥσπερ οἱ
ἄνθρωποι, ἡ φωνὴν προϊεμέ-
νων ἠκούομεν. ἡσὰν δ' ἐπ' ἐμᾶς
ὀλίγον· ἀλλὰ ἡ ὧδε ἕρπον ἑκά-
λυπτ. ἡμᾶς δ' ἡμῶν ἐφοβούμεθα,
ἔτι λειπνῆσαι, ἔτι ὑπνῶσά
τις ἡμῶν ἐτόλμησεν· ἀρχὰς
δ' αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ πόλει τι
ποίυται, ἵνα ὁ ἄρχων αὐτ',
ἀπ' ἴλης νυκτὸς κάθητ', ἐνόμι-
ζε δὲ καλῶν ἕκαστον. ὃς δ' ἂν μὴ
ὑπακούσῃ, κατὰ λιπάζητ' ἀ-
ποθανᾶν, ὡς λιπὼν τὴν τά-
ξιν· ἢ δ' θάνατός ἐστι, σβεσθῆ-
ναι. φαρμάκοις δ' ἡ ἐμᾶς, ἵνα
φῶμεν τὰ γιγνόμενα, ἡ ἠκέσ-
μεν ἅμα τ' λύχνων ἀπολογι-
μένων, ἡσὰν τὰς αἰτίας λυόν-
των, ἀπ' ἐς ἐβράδυνον. ἵνδα
ἡ τ' ἐμίτερον λύχνον ἐγνώμ-
σα, ἡ προσεπὼν αὐτ', πρὸ
τ' ἦκτ' εἶπον ἐκωδωνόμην,
ἵνως ἐχοιςο· ὁ δὲ μοι πάντα δι-
ηγήσατο. τὴν μὲν νύκτα ἐκά-
νευν αὐτοῦ ἐμάναμεν. τῇ ὑπο-
βόσῃ δὲ ἀφικνεῖτ', ἐπλέομεν
πλησίον τῶν νησῶν. ἵνδα
δὴ ἡσὰν τὴν Νηριληποκηνγίαν

Domus illis & lychneones seorsum unicuiq; erant, & hominum more appellabantur, & uocem emittentes audiebamus: neq; nocebant, sed potius ad diuertendum inuitabãt. Nos tamẽ formidare, nec nostrũ uel unus apud illos cœnare, aut capere somnũ est ausus. Palatiũ aũt illis in media ciuitate extructũ est, ubi per totam noctẽ earũ sedet princeps, nomine unãquãq; cõpellãs. Quæcũq; uerò nõ paret, cõdemnatur ad mortẽ ut trãsfuga. mori aũt est extingui. Astãtes aũt nos considerabamus quæ fiebant, simulq; lucernas respondentes audiebamus, causasq; quare abfuissent dicentes. Hic & lucernam nostram agnoui, & allocutus rogabam, quomodo se haberent domestici nostri. ea autem mihi omnia enarrauit. & noctẽ quidẽ illã ibi mãsimus. Sequẽti uerò die soluẽtes, secº nubes nauigabamus. Hic & Nephelococcygiam

πόλιν ἰδόντες, ἐθαυμάσαμεν· ἐπέβημεν αὐτῆ, ἐπεὶ γὰρ διὰ τὸ πνεῦμα. βασιλεύει μὲν τοι τῶν Κομανῶν ὁ Κοττυφίωνος· καὶ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἀριστοφάνους τοῦ ποιητοῦ, ἀνδρὸς σοφοῦ καὶ ἀληθοῦς, καὶ μάτην, ἐφ' οἷς ἐγραψεν ἀπιστούμενον. τρίτῃ δ' ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ, καὶ τὸν Ὠκεανὸν ἤδη σαφῶς ὠφείλομεν, γῆ δὲ ἐδαμοῦ, πλὴν γε τῶν ἐν τῷ ἀέρι, καὶ αὐτὰ δὲ πυρώδεις ἤδη, καὶ ὑπαυγάζοντα ἐφαντάζοντο. τῇ τετάρτῃ ἦ, πρὸ μεσημβρίου, μαλακῶς ἐνδιδόντος τοῦ πνεύματος, καὶ σωΐζόντων ὧδη πλέω βάλατταν κατιτίθεμεν. ὡς δὲ τῷ ὕδατος ἐψαύσαμεν, θαυμάσιον ὡς ὑπερηδόμεθα, καὶ ὑπερηχαίρομεν, καὶ λέπτον πᾶσιν ἐν τῶν παρόντων ἐποιήσαμεν· καὶ ἀπορρίψαντες ἐνεχόμεθα· καὶ γὰρ ἔτυχε γαλήνη ἔσα, καὶ αὐτατὸν τὸ πέλαγος. ἔοικε δὲ ἀρχὴ κακῶν μεῖζόνων γίγνεσθαι πολλάκις, ἐπὶ πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολή. καὶ γὰρ ἡμῖν δύο

uidimus urbem, uidentes & admirati sumus: nec in eam descendimus, non enim permittebat aura. Imperat autem illis Coronus Cottyphionis filius. Tum ego Aristophanis poetæ recordatus sum, hominis quidem sapientis & ueri, ac in his quæ scripsit, frustra non creditî. Tertia autem ab illa die, et Oceanum iam manifestè uidebamus, terram autem nusquam, præter aerias illas, quæ iam ipsæ quidem igneæ et micantes mihi uidebantur. Quarta autem die circa meridiem molliter aspirante aura & subsidẽte, in mare deponimur. Vt uerò aquam attigimus, mirè ac supra modum læti fuimus, & omnibus prandium ex ijs quæ suppetebant exhibuimus, & descendentes natabamus. erat enim tranquillum mare. Sed, ut uidetur, sæpenumero mutatio in melius, maiorum malorum cõsueuit esse principium. Etenim nobis duos tantum

dies

μέναις ἡμέρας ἐν ὕδατι πλοῦ σαντες, διάφορα ἐπιφανέν- σεως, πρὸς ἀνίσχοντα τ ἥλιον ἄφνω ὁρῶμεν θηρία καὶ κήτη πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα, ἐν ᾧ μέγι στον ἁπάντων, ὅσον σταδίων χιλίων καὶ πεντακοσίων τὸ μέγεθος. ἐπῆν δ' κεχηνὼς, καὶ πρὸ πολλῆ ταράττων τὴν θάλατταν, ἀφρῷ τε πρικλυζόμενον, καὶ τοὺς ὀδόντας ἐκφαίνων, ὡς μὲν τ παρ' ἡμῖν φαλλῶν ὑψηλοτέρους· ὀξεῖς δ' πάντας, ὥσπερ σμίλακας, καὶ λευκοὺς, ὥσπερ ἐλεφαντίνους. ἡμᾶς μὲν ἓν τὸ ὕστατον ἀλλήλοις προσεπώντας καὶ περιλαβόντας, μελόμενον τὸ δ' ἄλλο παρῆν, καὶ ἀναρροφῆσαι, ἡμᾶς αὐτῇ νηὶ κατέπιεν. ὃ μὲν τοι ἔφθη συνενεχθέν τοῖς ὀδοῦσιν, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀραιωμάτων ὁ ναῦς ἐς τὸ ἔσω διέπεσεν. ἐπεὶ δὲ ἔνδον ἦμεν, τὸ μὲν πρῶτον, σκότος ἦν, καὶ ὀλίγον ἐωρῶμεν· ὕστερον δὲ αὐτῆ ἀναχασκόντος, ἐλόμεθα κἀτος μέγα, καὶ παντὶ πλατὺ, καὶ ὑψηλὸν, ἱκανὸν μυριάνδρῳ πόλει ἐνοικεῖν. ἐνίοτε

dies feliciter nauigantibus, illucente tertia ad orientem solem repentè belua uidemus, & cete cùm multa alia, tum omnium maximũ, & quingentorum & mille stadiorũ magnitudine. aduenieba autem hians, & mare procul turbans, spumaq; undiq; circumfusum. Dentes exerebat phallis nostris multo longiores, acutos omnes ut pali, ac ebore candidiores. Nos igitur cum postremùm nobis mutuò uale dixißemus, & amplexi essemus, præcolabamur iret & cum resorberet, unà cũ naui ipsa nos deglutiuit. Non autem contigit in dentes offendere, sed per eorũ raritatem nauis delapsa intrò decidit. Vbi autem intus fuimus, primò quidem obscurum erat, & uidebamus prorsus nihil. Tandem eo hiante uidemus cetũ magnum undequaq; altum latumq;, & ciuitatis capacẽ, quæ uel decem hominum millia capere posßit. Erant

τα δ' ἐν μέσῳ καὶ μικρὰ ἰχθύδια, καὶ ἄλλα πολλὰ θηρία συνεκολυμβᾶτον, καὶ πλοίων ἰγδία, καὶ ἀγκυρῶν, καὶ ἀνθρώπων ὀστᾶ, καὶ φορτία. κατὰ μέσον δ', καὶ σῦ καὶ λύκοι ὅσοι, ἐμοὶ δοκεῖν, ἐκ τῆς ἰλύος, ὡς κατέπινε, σωρηδὸν ἦσαν. ὕλη δ' ἐπ' αὐτοῖς, καὶ λίνα δρῦς πανταχόθεν ἐπεφύκει, καὶ λευκὴ καὶ χλοερὰ ἐβεβλάστηκει, καὶ ἐώκει παράδεισος ἀναργασμένοις. περὶ μέσους δὲ τοὺς γῦς, στάδιοι διακόσιοι ἢ τριακόσιοι ἦσαν. ὧν δ' ἐλαίας καὶ ὄρνιθας τὰ θαλάττια, λάρους, καὶ ἀλκυόνας, ὡσεὶ τὰ λίνα δρῶμεν νεοττεύοντας. τότε μὲν οὖν ὡσὶ πολὺ ἐδακρύομεν. ὕστερον δὲ αὐξήσασι τοῖς ἰταίροις, πλῶ μὲν νῶν ὑπεστρεψάμεθα, αὐτοὶ δὲ τὰ πυρῶα σωρεύσαντες, καὶ ἀνακαύσαντες, δᾷδιον ἐκ τῶν παρόντων ἐποιήμεθα. παρῆμεν δὲ ἄφθονα καὶ παντοδαπὰ κρέα τῶν ἰχθύων, καὶ ὕδωρ ἔτι, τὸ ἐκ τῶν ἰωσφόρων ἔχομεν. τῇ ἐπιούσῃ δὲ διαναστάντες, εἴ ποτε ἀναχάσοι τὸ κῦτος, ἐωρῶμεν ἄλλοτε μὲν ὄρη, ἄλλοτε δὲ μόνον τὸ ὁρατὸν, πολλάκις δὲ καὶ νήσους·

praeterea passim & parui pisces, & alia quaedã animalia concisa multa, nauiumq; uela, & ancorae, & hominũ ossa et onera. Circa medium uerò & terra & colles erant, ut conijcio, ex eo quem absorpserat limo, accumulati. Igitur & sylua in his innata erat, & arbores omnigenae, oleraq; accreuerant, ac cuncta cultis agris similia. circuitus autẽ terrae stadia 200 et 40. Erat aũt uidere et marinas aues, laros et alcyonas inarborib. nidificantes. Tunc uerò plurimum lachrymati fuimus. Deniq; cũ erexissem comites, nauẽ fulcimus, ipsiq; è silicibus excitantes ignem, & accendentes, cœnam ex his quae aderant fecimus. Aderant enim omnigenũm piscium carnes, aquamq; ad huc ex Lucifero etiam bababamus. Sequenti uerò exurgentes die, si quãdo biasset cetus, nonnunquam montes uidebamus, quandoq; solum cœlum, quandoque insulas.

nam

ηδὺ γὰ ἠδανόμεθα φορεμένοι αὐτὸ ὄρθιος πρὸς πᾶν μέρος ἡ θαλάττης. ἐπειδὴ δὲ ἱκάνομεν τὴν λιαζόμενῃ ἐγεγενόμεθα, λαβὼν ἐπ' ἐμὲ τῶν ἑταίρων, ἐβάδιζον ἅμα ὅτι πλεῖν ἦλθον, περισκέψασθαι τὰ πάντα βουλόμενος. ἔστι δὲ ἦλθε πίνυξ λιθάδων μαλίστα, ἱερὸν ἱδρυμένον Ποσειδῶνος, ὡς ἐδόκει ἐ ἰδιγραφὴ, καὶ μετ' ὀλίγον, καὶ τάφοι πολλοὶ, καὶ σῦλαι ἐπ' αὐτῶν, πλησίον τι πηγὴν ὕδατος διαυγοῦς. ἔτι δὲ καὶ νυνὶ ὕδατα ἐνίοις, καὶ καπνὸς ἀφάνετο πόῤῥωθεν, καί τινα καὶ ἐπαυλιν ἀνεβόμεν. σπουδῇ δὴ βαδίζοντος, ἱστάμεθα πρὸς βύτην καὶ γέροντα. μᾶλλον προδύμως πρασιάν τινα ἀργαζομένους, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆ πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύοντα. ἀσπαζόντος οὖν ἅμα καὶ φαιδύντος ἡμᾶς. ἠρώτων δὲ τὸν γέροντα ὑμῖν, ὡς τὸ ἄνδρε, πάθόντος, αὐτοὺς παρεγένεσθε. χρόνῳ ἦ ὁ πρεσβύτης ἔφη, τίνες ὑμεῖς ἄρα ἐστὲ, ὦ ξένοι; πάτριοι,

nam sentiebamus eum concitè ferri ad omnem pelagi partem. Postquam autem mansioni iam assueti eramus, accipiens è comitibus septem, deambulabam per syluam, cuncta lustrare ac explorare uolens. Necdum quinque stadijs totis digressus, inueni sacellum quoddã Neptuni, quemadmodũ testabatur inscriptio: ac paulo pòst & sepulchra multa, et columnas desuper, iuxtaq; fontem perspicuæ aquæ: & canis etiam latratum audiuimus: longeq; apparebat fumus, & domũ quampiam conijciebamus. Festinanter igitur accedentes, offendimus senẽ & adolescentẽ sedulò ac diligenter sulcũ quẽdam facientes, ac per eum aquam de fonte deriuantes. Læti ergo simul ac territi constitimus illi uerò idẽ & nobiscũ meritò passi, sine uoce stetêre. Tandem uerò aliquando: Qui uos estis aduenæ, inquit senex,

πότερον, ἔφη, τῶν ἐναλίων ἄλλο μόνων, ἢ ἄνθρωποι δυσυχεῖς, ἡμῖν παραπλήσιοι; ἡμεῖς γὰρ ἄνθρωποι ὄντες, καὶ ἐν γῇ θραφέντες, νῦν θαλάττιοι γεγόναμεν· καὶ σωσυχόμεθα τῷ θηρίῳ τούτῳ θύριον, ἀλλ' ὃ πάσχομεν, ἀκριβῶς ἀδότες· τεθνάναι μὲν γὰρ ἀπάξομεθα, ζῆν δὲ πιστεύομεν. πρὸς ταῦτ' ἐγὼ εἶπον, καὶ ἡμεῖς τοι ἄνθρωποι νηΰλεις, ὦ πάτερ, ἐσμέν, ἐν τῷ σκάφει πρώην καταποθέντες· παρεληλύθαμεν δὲ νῦν, βουλόμενοι μαθεῖν τὰ ἐν τῇ ὕλῃ, ὡς ἔχει· πολλὰ γάρ τις καὶ λάσιος ἰφαίνετο. δαίμων δέ τις, ὡς ἔοικεν, ἡμᾶς ἤγαγε, σέ τε ὀφθαλμοῦς καὶ σωζομένους, ἔτι μᾶλλον ἐν τῷδε καθαίρεσθαι τῷ θηρίῳ· ἀλλὰ φράσον ἡμῖν τὸν σεαυτοῦ τύχας, ὅστις ὢν, καὶ ὅπως ἀδύρε ἀσπλδις. ὁ δὲ πρότερον ἔφη ὁρᾶν, ἀδὲ πυθέσθαι παρ' ἡμῶν, πρὶν ἐρέσθαι τε παρόντων μεταδοῦναι, καὶ λαβὼν ἡμᾶς ἤγαγεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἀπορίπτε ἢ ἐστάφυλα, καὶ σικάδας ἐνεκεκλείμετο,

num ex marinis eſtis diis, an infeles homines nobis ſimiles? Etenim nos homines, & in terra nutriti, marini nunc ſumus, fluctuamuſq; hac belua circumclauſi, neq; quid de nobis fit, ſatis nouimus. Mori quidem uidemur, uiuere tamen arbitramur. Ad hæc ego: Et nos, inquam, ô pater, adſumus hic homines aliunde profecti, ipſa cum naui nuper abſorpti. Acceſſimus autem nũc uolentes ſcire, quæ in ſylua ſint, quomodo ſe habeant, multa enim nobis & denſa uiſa eſt. Deus autem, ut uidetur, nos duxit te ut uideremus, ſciremuſq; nos in hac belua incluſos eſſe non ſolos. Sed narra nobis tuam ipſius fortunam, quiſquis es, & unde huc introieris. Is autem inquit: Non dicam, neq; quæ apud me ſunt, ſcietis, ni prius hoſpitio recepti, ex præſentib. bonis fruamini. ſimulq; acce

ptos nos duxit in domũ. Cũ aũt nobis olera & glandes apposuiſſet,

δόμενος, καὶ ἄλλα διήρτισο. καὶ ἐμοῦ ἀκροάσεως ἕνεκα ἐπιθυμοῦντος, καὶ ἐρωτῶντος τί ποτε ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τί ἐν τῷ ἀέρι πλῆν, καὶ τί πόλεμον, καὶ τἄλλα, μίχρι δὴ τοῦ τῆς κατακλύσεως, ὁδ' ὑπερθαυμάσας, καὶ αὐτὸς ἐμοὶ μέρος τῶν καθ' αὑτὸν διήγησε, λέγων· τὸ μὲν γένος ἐμοί, ὦ ξένοι, Κύπριος, ἐμπορίας δὲ ἕνεκα μετὰ παιδὸς, ὃν ὁρᾶτε, καὶ ἄλλων πολλῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν πλοίῳ φορτίον πομίζων, ἐν νηὶ μεγάλῃ, ὧν ἔμπορος τύχης διαλελυμένου ἴσως ἡμᾶς ἀπάνθρωπος, μίχρι μὲν Σικελίας εὐτυχῶς διεπλεύσαμεν· ἐνθένδε δὲ ἀρπασθέντες αὐτίκα σφοδρῷ, βορέᾳ τε καὶ Ὠκεανῷ ἀπήχθημεν, ἔνθα τῷ πνεύματι περιτυχόντες, καὶ αὐτανδροι κατακλυσθέντες, δύο ἡμᾶς, τε ἄλλων ἀποθανόντων, ὀλυ-

posuisset, ac pisces, uinumq; infudisset: postq; saturi fuimus, rogabat qd nobis accidisset. Cui ego omnia ut sese habebant enarraui: nimirũ tempestatem illam, et quid in insula contigisset, tum nauigationem in aere, atque bellum cũ reliquis alijs, usque ad id quòd à ceto absorpti fuerimus. Ille uerò supra modum admiratus, & ipse ex parte quid sibi contigisset enarrabat, aiebatq;: Genere quidem, hospites, sum Cyprius. Egressus autem ad mercatum cum filio quem uidetis, alijsque meis familiaribus multis, nauigabam in Italiam, naui quidem magna, ac uarijs mercibus onusta, quam fortè in ore ceti dissolutam uidistis. Igitur in Siciliam usque felicitер nauigauimus: inde uiolento flatu ablati, post tertiã diẽ in Oceanũ delati fuimus: hic in cetum incidentes, & ipsa cum naui ac comitibus absorpti. cæteris morientibus, duo nos euasimus.

ἀνάθυμος θάψαντες ἢ τὸν ἑ-
ταῖρον, καὶ ναὸν τῷ Ποσειδῶνι
ἀναμάξομεν, τοιοῦτον βίον ζῶ-
μεν. λάχανα μὲν κυπαρίττομεν,
ἰχθῦς δὲ σιτέμεθα, καὶ ἀπρό-
δρυα. πολλὰ ἦν, ὡς ὁρᾶτε, ἡ ὕλη,
καὶ μῆλα καὶ ἐλάφους ἔχει πολ-
λοὺς, ἀφ' ὧν ἥδιστος οἶνος γί-
γνεται· καὶ τῶν πηγῶν ἢ ἴσως
ἥδιστα καὶλίστη καὶ ψυχροτάτη
ὕδατος. σὺν ὧ ἀπὸ τῶν φύλ
λων ποιήματα, καὶ πῦρ ἀφθονον
παίομεν. καὶ ὄρνιας ἢ θηρεύομεν
τὰ εὐπετέστατα, καὶ ἰσχάδας ἰχ-
θῦς ἀγρεύομεν, ἡδίστας δὲ καὶ
τὰ βραγχία τῆ θυρίᾳ. ἔνθα καὶ
λούμεθα, ἐπόταν ἀθυμῶμεν
μεν. καὶ μὲν καὶ λίμνην ἐπάρ-
ρῶν ὄχθην ἁλμυρὰν, παλίνορ ἄπο
σι τῶν πορθμίδων, ἰχθῦς ἔχει-
σα παντοδαπούς. ἐν ᾗ καὶ νυ-
χόμεθα, καὶ πλέομεν ὧδε σκά-
φος μικρὸν, ὃ ἐγὼ ἐναπηγασά
μην, ἵνα ὑμῖν ὄζῃ τῆς κατα-
σκευῆς ταύτης, ἐπὶ λα καὶ
ἄπαυσι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐ
ως φρέαν ἀναμάξομεν· οἱ
δὲ γείτονες ἡμῖν καὶ πάροικοι,
σφόδρα χαλεποὶ καὶ βα-

Sepultis aut ſocijs templum
Neptuno ereximus, & eam
quam uidetis agimus uitam.
Olera quidem ex horto le-
gimus, ueſcimur uerò piſci-
bus ac glandibus. Multa au-
tem, ut uidetis eſt ſylua, &
ſanè uineas habet plures, è
quibus nobis uinum exori-
tur duciſſimum, fontẽq; non
minus optima quàm frigi-
diſſima aqua. Lectulũ autẽ
ſubſternimus è frondibus,
ignemq; ſuccendimus copio
ſum, aduolantesq; uolucres
aucupamur, piſcamur &
uiuos piſces, ad beluæ bran-
chias ſolicitatos, ubi ablui-
mur ſi quando cupimus. ete
nim ſtagnum ſalſum eſt nõ
procul, uiginti ſtadiorum
circuitu, quoduis piſcium
genus continens, in quo &
namus, & nauigamus pa-
ua in cymba, quam ipſe cõ-
pegi. Annos autem à ceti
abſorptu ſeptem & uigin-
ti numeramus & alia qui-
dem utcunque ferre poſſe-
mus ſed incolæ & uicini moleſti uehementer ſunt & one-

roſi,

φᾶσι ἀθρεῖν, ἄμικτοί τε ὄντες, καὶ ἄγριοι. ἐγὼ γάρ, ἔφην ἐγώ, καὶ ἄλλοι τινὲς εἰσὶν ἐν τῇ κάτω; πολλοὶ μέν οὖν, ἔφη, καὶ ἄξενοι, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτοι. τὰ μὲν γὰρ ἑσπέρια καὶ οὐρεία τῆς ὕλης Ταριχᾶνες οἰκοῦσιν, ἰδὼν ἐγχελυωπὲς, καὶ παρκεφαλόπρόσωπον, μάχιμον καὶ θρασὺ καὶ ὠμοφάγον. τὰ δὲ τῆς ἑτέρας πλευρᾶς, κατὰ τὸν δεξιὸν τοῖχον, Τριτωνομελίδιτες, τὰ μὲν ἄνω ἀνδράσι τοῖς ἡμετέροις ὁμοιότατα, τὰ δὲ κάτω τοῖς γαλεώταις, ὄφεσι μέν τισι ἔοικοι ὅσοι τῶν ἄλλων. τὰ λοιπὰ δὲ Καρκινόχειρες καὶ Θυνοκέφαλοι, συμμαχίαν τινὰ καὶ φιλίαν πρὸς ἑαυτοὺς ποιούμενοι. τῶν δὲ μυρίγγων νέμονται Παγουράδαι, καὶ Πιττόποδες, γένος μάχιμον καὶ δρομικώτατον. τὰ ἴσα δὲ, πρὸς αὐτῷ τῷ στόματι, τὰ πολλὰ μὲν βρύουά ὅση, προσπλυσίμοια τῇ θαλάττῃ· ἔνιοι δὲ ταῦτα ἐγὼ ἔχω, φέρον Πιττίσσοσιν ὀστρείλων, ἰκάνα

rosi, feriq; & agreſtes. Pa pæ, inquam ego, & alij etiam ſunt in cēto? Multi quidem, inquit, & in buma ni, ac uiſu deformes. Nam occidentalem & extremā ſyluæ partem Tarichanes inhabitant, gens oculis anguillinis, & facie Carabea, bellatrix, temeraria ac mordax. Aliam quæ ad dextrum eſt latus, Tritonomēdites tenent, ſuperioribus quidem partibus hominibus ſimiles, inferioribus uerò felibus: atqui alijs minus immites ſunt. Ad lęuam uerò Carcinochires, & Thynocephali, mutua inter ſe amicitia & fœdere iuncti. Mediterraneam denig; Paguradæ ac Pſittopodes, genus bellicum, ac celerrimum. Quæ ad orientem, ad beluæ uidelicet os uergunt, deſertæ, ut plurimùm ſunt, & à mari ſtagnantia: tamen & hæc ego teneo, ue Etigal pēdēs Pſittopodibus, oſtrea

ἐκάστου ἔτους, ὄστρια πεντακόσια. τοιαύτα μὲν ὁ χώρα ἔχει. ὑμᾶς δὲ χρὴ ὁρᾶν, ὅπως ἀνυποιήμεθα τοσούτοις ἔθνεσι μάχεσθαι, καὶ ὅπως βιωτεύσομεν· πόσοι δ', ἔφην ἐγώ, ἐστὲ πάντες οἱ; πλείους ἢ χίλιοι μυριάδες ἢ τίνα ἐστὶν αὐτοῖς; ὅπλα δὲ ἢ τίνα ἐστὶν αὐτοῖς; ὅπλα, φησὶν ἐκεῖνος, ἔφην ἐγώ, οὐδὲν ἔχει διὰ μάχης ἀλλᾶν αὐτοῖς, ἃ τε ἔσιν αὐόπλοις, αὐτός γε ἁπλισμένος. εἰ γὰρ κρατήσομεν αὐτῶν, ἀλλῶς τὸ λοιπὸν οἰκήσομεν. ἔλεξε ταῦτα, καὶ ἀπιόντες ὅτι ναῦν, παρεσκευαζόμεθα, ὡς τίας δὴ τῷ πολέμῳ ἐμέλλομεν ἔσεσθαι, ἢ φόρου ἢ ἐκ ἀπόδοσις, ἄλλα τε πρόθυμος ἦν καὶ δὴ μὴν ἔτι μᾶλλον, ἢ ἔλεγεν ἀπαντες, ὁ δὲ ὑπερφρονικῶς ἀπεκρίνατο, ἀπιόντας τοὺς ἀγγέλους. πρῶτον μὲν οἱ Τετράποδοι, καὶ οἱ Παγουρίδαι, καὶ λιπαίνοντες τὴν Σκιντάρον (ἔστι γὰρ ἐκαλεῖτο) μετὰ πολλῆς ὀργῆς ἐπῆεσαν. ἡμεῖς δὲ τῶν ἔρεδον ὑποπτεύοντες, βαιὸν ἀναμείναντες, ἐδέχε-

ostrea quingenta. Hæc autem sic se habet regio. Nos autem prospicere oportet, quomodo possimus tot cum gentibus congredi, & quo iure uiuere. Quot, inquam ego, omnes hi? Plures, inquit, mille. Armis autem quibus utuntur? nullis, inquit, nisi piscium ossibus. Igitur, inquam ego, feliciter dimicabimus, si nos his bello cõgrediamur, utpote nos armati cum inermibus. Si enim eos superabimus, posthac sine timore uiuemus. Quæ ut probauimus, abeuntes ad nauẽ accingebamur. Belli autem causa futura erat, quòd pensio non persolueretur, iam pacti tempore imminente. Et illi quidem misẽre tributa postulantes: is uerò superbe respondens, nuncios persequutus est. Primi igitur Psittopodes & Paguradæ Scintharo (sic enim uocabatur) indignati, cum tumultu ingruebant. Nos uerò aggressum præuidentes, stetimus armati,

χεν

χορ τινὰ προτάξαντες αὐτῶν πάντι τῷ ἀκοσιμ. ἐρητο δὲ αὐτοῖς ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, ἐπειδὰν ἴδωσι παρελθόντας τὰς πολεμίους, ἐπανίστασθαι. καὶ ἅτις ἐποίησαν. ἐπανασταντες γὰρ, κατόπιν ἐκόπτον αὐτὰς, καὶ ἡμᾶς ἢ καὶ αὐτοὺς, πάντι καὶ ἀκοσι τὸ ἀριθμὸν ἴσοι (καὶ γὰρ καὶ ὁ Σκίνθαρις, καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ, συνεστρατεύοντο) ἐδιωκόμεθα, καὶ καὶ συμμίξαντες θυμῷ καὶ ῥώμῃ, ἐπαμυνόμεθα. τέλος δὲ, ἐπὶ πολὺ αὐτοὶ ποιούμενοι, κατεδιώξαμεν ἔχω πρὸς ἵππους φυλάσσ. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν πολεμίων, ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν, ἡμῶν δὲ ἕξ, καὶ ὁ κυβερνήτης· ῥίγανε πλευρᾷ διαπαρεὶς τὸ μετάφρενον. ἐπάνω μὲν οὖν τῶν ἡμέραν καὶ τῶν νύκτα, ἐπαυλισάμεθα τῇ μάχῃ, καὶ ῥόπαιον ἐστήσαμεν, ῥάχιν ξυρεὰν διελφὸν ἀναπήξαντες τῇ ὑστεραίᾳ δὲ, καὶ οἱ ἄλλοι ἀκόλουθοι παρῆσαν, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἔχοντες οἱ Ταριχᾶς ἦγε δὲ αὐτῶν Πέλαμος, τὸ δ' εὐώνυμον οἱ Θυνοκέφαλοι, τὸ μέσον δὲ οἱ Καρκι-

insidiis statuentes hominũ quinque & uiginti. Præceptum autem erat his qui ex insidijs erãt, ubi prætergressos hostes uidissent, insurgerent. quod & fecêre. Nam insurgentes à tergo cædebant illos, nos uerò & ipsi uigintiquinque (siquidẽ Scintharus eius filius comitabatur) obuiauimus, cõmittentesq; manum ira & uiribus decernebamus. Denique conuersos in fugam, ad suas usque latebras insequuti sumus. Cæsi autem ex hostibus sunt nonaginta, è nostris uerò unus, & gubernator, tergum triglæ costa perfossus. Die igitur illa & nocte mansimus in prælio, trophæumq; statuimus, arida Delphini spina in sublime erecta. Sequenti uerò die aderant & alij, quæ facta fuerant sentientes. Dextrum quidem cornu Tarichancs, quos & Pelamum ductitabat, læuum Thynocephali medium Carcino-

cbires

μάχησις. εἰ γὰρ Τριτωνομενδήτης τὴν ἡσυχίαν ἦγον, ἀδηλότ' εἰς συμμαχίαν προσφερόμενοι. ἡμᾶς δὲ προσπαντήσαντες αὐτοῖς, περὶ τὸ Ποσειδώνιον προσμίξαμεν, πολλῇ βοῇ χρώμενοι, καὶ σάλπιγξι δὲ τὸ πᾶν ὅσον τὰ σπήλαια. ψοφήσαντες δὲ αὐτοὺς, ὅτι γυμνῆτας, καὶ πανδημεὶ ἐξαναστάντες ὀπίσω τῆς ὕλης, τὸ λοιπὸν ἐπικρατοῦμεν τῆς γῆς. καὶ μετ' οὐ πολὺ πέμψαντας ἀποστέλλαντες, νεκρούς τε ἀνεμοιοῦντο, καὶ περὶ φιλίας διελέγοντο. ἡμῖν δὲ οὐκ ἐδόκει σπένδεσθαι, ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ χωρήσαντες ἐπ' αὐτοὺς, πάντας ἀθρόους βάλλομεν, πλὴν τῶν Τριτωνομενδητῶν. ἔτοι δὲ, ὡς ἄδηλον τὰ γιγνόμενα, διαλαμβάνοντες ἐν τῶν βραγχίων, ἀφῆκαν αὐτοὺς ἐς τὴν θάλατταν. ἡμεῖς δὲ τὴν χώραν ἐπιπλέοντες, ὅμιλον ἤδη ἔσω τῶν πολεμίων, τὸ λοιπὸν ἀδεῶς κατεφοῦμεν, τὰ πολλὰ γυμνασίοις τε καὶ παιγνιδίοις χαίροντες,

chires tenebant. nam Tritonomendetes quiescebant, neutri parti addicti. Nos uerò congressi apud Neptuni templum obtinuimus, manúmque conseruimus, multo clamore usi. Resonabat autem cetus, ut antrasolent. His item in fugam uersis (erant enim expediti undique) & in syluam fugatis, ex illo terra potiti sumus, neque post multum præcone misso sustulerunt suos in bello mortuos, fœdera & amicitias postulantes. Nobis uerò de amicitia uel fœdere non est usum, sed postera die conuersi in eos, funditus omnes cæcidimus, præter Tritonomendetes. Siquidem bi ut uidedêre quæ contigerant, dilapsi per ceti branchias, desiliere in mare. Igitur prouinciam ingressi iam hostibus uacuam decaterò absq; timore habitabamus, palæstris, aliisq; gymnasijs pluri mùm ac uenationibus dediti. Quan-

ποτὲ ἀμπελουργοῦντες, ἢ τὰ πρῶτον συγκομιζόμενοι τὰ ἐκ τῶν δένδρων. ποτὲ ὅλως, ἐμπεπλεγμένοις ἐν διαμωτηρίῳ μεγάλῳ καὶ ἀφύκτῳ φυφῶσι καὶ λιλυμένοις. ἔνιαι τὰ μὲν ἔτη, καὶ μῆνας ὀκτὼ, ἔτος διάγομεν τὸ βίπον. τῷ δ' ἐννάτῳ μηνὶ, πέμπτῃ ἱσταμένου, περὶ τὴν δευτέραν τῆς ἡμέρας ὥραν ἐξοίξιν (ἅπαξ γὰρ δὴ ἔτους, κατὰ τὴν ὥραν ἑκάστην, ἐποίει τὸ κῆτος, ὅτι ἡμᾶς πρὸς τὰς αὐξήσεις τεκμαίρεσθαι τὰς ὥρας) περὶ ἔαρ τὸν δεύτερον, ὡς ἔφην, ἀκοῦσαι μὲν ἐφθέγγετο, καὶ βοήν πολλὴν, καὶ δέρβεις ἐκίνει, καὶ ὥσπερ κελεύσματα, καὶ ἐρεσίαν. παραχθέντες ἔαρ, αὐτεπάγγελμα ἐπ' αὐτὸ τὸ ἡμᾶς τὸ δεῖμα δεῖσαι, καὶ ταύτης ἐντὸς τὸ ὀλέθρου, καθειρῶμεν ἅπαντα. ὧν ἐγὼ εἶδον δραμάτων παράδοξότατον, ἄνδρες μυγάλης, οὐσαν ἡμιταλαίας τὰς ἡλικίας, ὧδε νέσων μεγάλων προσωλίσθησας, ὥσπερ ἐκ φρεάτων. εἶτα μὴ ἀπίστοις ἴσως ὑπάρχειν ἱστορήσω, λέξω δ' ὅμως.

ti. Quandoq; uineas exercebamus, aut ex arboribus poma legebamus, omnino his similes, qui in maximo & ineuitabili carcere concluſi delicijs & uoluptatibus indulgent. Annum autem & menſes octo ibi exegimus. Nono autem menſe, quinta die menſis, circa ſecundum oris hiatum (tunc enim id ſemel unoquoque anni tempore faciebat, ita ut nos cõiectura aſſequeremur quatuor ea eſſe anni tempora) Ad ſecundum igitur, ut prædiximus, oris hiatum, confeſtim uocem ac tumultum audiebamus, ut nautarum præcipientium ac remigantium. Turbati igitur ad ipſum beſtiæ os prorepſimus, ſtantesq; intra dentes, aſpiciebamus omnia, ſpectaculum, quod quidem uiderim, inuſitatiſſimum: homines magnos dimidij ſtadij ſtatura, magnis inſulis non ſecus quàm triremibus nauigantes. Et quanquam ſciam me non ueriſimilia narrare, dicam tamen.

Inſulæ

νῆσοι ἦσαν ὑδρμήκεις μὲν, ὀ
ρθὰν δὲ ὑπηλαὶ, ἴσον ἑκατὸν
σταδίων ἑκάστη τὸν περίμε-
τρον, ἐπὶ δὲ αὐτῇ ἐπίκειτο ἡ αὐτὴ
ἀνδρῶν κάνων ἀμφὶ τὰς εἴκοσι
καὶ ὀκτώ. τούτων οἱ μὲν πρὸ ἑ-
κάστοις καθήμενοι, ἐφεξῆς ἐκπεπλάτυν, κυπαρίσ
σοις αὐτοκλάδοις, μεγάλοις καὶ
αὐτεπήμοις, ὥσπερ εἰ ὄρεσι οἷς.
κατόπιν δὲ, ἐπὶ δὲ πρύμνης,
ὡς ἐδόκει, κυβερνήτης ἐπὶ λό-
φου ὑψηλοῦ ἑστήκει, χαλκῆν ἔ-
χων πηδάλιον, σταδιαῖον τὸ
μῆκος. ἐπὶ δὲ τῶν πρώρεως, ὅσον
τεσσαράκοντα ἐπλισμένοι αὐ-
τῶν ἐμάχοντο, πάντα ἀνικότα-
ταὐθρώπινοι, πλὴν δὲ κόμης·
αὕτη δὲ πῦρ ἦν, καὶ ἐκαίετο, ὥστε
καὶ περιδύειν ἐδόκουν. αὐτοὶ δὲ
ἐστῶτες, αὐτομάτως ἐμπίπτων τῇ
ὕλῃ, πολλὴ ἐνῆν ἐν ἑκάστῃ,
ἐκόπτου τι αὐτῶν· καὶ ἐφερε
τὸν νῆσον, οἷ ἐδόκει ὁ κυ-
βερνήτης. πολυτρόπως δὲ ἐφε-
στήκει αὐτοῖς, καὶ πρὸς τὸν ἀ-
ρβυλίαν ἐξεκινοῦντο, ὥσ-
περ τὰ μακρὰ τῶν πλοίων.

Insulæ erant in longum qui
dem porrectæ, arduæ ta-
men, singulæ centum stadio
rum ambitu, in quibus na-
uigabant ex uiris illis circi-
ter uigintiocto. Horum ali-
qui utrinq; insulæ lateribus
insidentes ordine remiga-
bant cupreßis magnis ipsis
cũ ramis ac frõdibus tanquã
remis. Ponè aũt ad ipsam
puppim, ut uidebatur, gu-
bernator ut in colle quodã
sublimi stabat, æreum regens gubernaculum, longi-
tudine stadij unius. Ad pro
ram uerò ex his armati cir
citer quadraginta pugna-
bant, hominibus, præter co
mam, omnino similes. Ipsa
enim coma ignis erat, &
ardebat, ut galearum usu
non sanè opus esset. Pro ue-
lis uerò uentus in syluã in-
cidens, quæ plurima cuique
inerat, sinuabat insulam, et
deferebat quò gubernator
ipse cupiebat. Erant & in
his præfecti ad remigium incitantes: ac ocyus moue-
bantur, quemadmodum longæ naues consueuerunt.

Primum

τὸ μὲν πρῶτον δύο ἢ τρεῖς ἐμ-
βλέψαι, ὕστερον δ' ἐφάνησαν
ὅσον ἑξακόσιοι, καὶ διασᾶν-
τες ἐπολέμουν, καὶ ἐναυμά-
χουν. πολλαὶ μὲν οὖν αὐτῶν πρω-
ραι συνηράσαντο ἀλλήλαις,
πολλαὶ δὲ καὶ ἐμπλεκόμεναι
λυόντο. αἱ δὲ συμπλεκόμεναι,
ἰσχυρῶς διαγωνίζοντο, καὶ ἅμα
δύνουσαι ἀπελύοντο· οἱ γὰρ ἐπὶ
πρώρας τεταγμένοι, πᾶσαν
ἐπιδάκνωντο προθυμίαν, ἐπιμ
βαίνοντές τε καὶ ἀναρρωῶντες, ἰ-
σχύρει δὲ ἐδέλεαρ. αὐτὶ μὲν χερῶν
σιδηρῶν, πολύποδας μεγάλους,
ἐκδιδεμένους ἀλλήλοις ἐπιῤῥί-
πτουν, οἱ δὲ περιπλεκόμενοι τῇ
ὕλῃ, ἐβάλλοντο τῶν νεῶν, ἐβαλ-
λον μέντοι, καὶ ἐστέρισκον ὀ-
στρέοις τὰ ἀμαξόπλοθοι, καὶ
σπόγγοις πλείοσιν. ὄστεα δὲ
τῶν μὲν Αἰολοκένταυρος, τῶν δὲ Θα
λασσοπότης. καὶ μάχη αὐτοῖς ἐ-
γεγένητο, ὡς ἐδόκει, λέαις ἐοι-
κώς. ἐλέγετο γὰρ ὁ Θαλασσοπότης
πολλὰς ἀγέλας δελφίνων τοῦ
Αἰολοκενταύρου ἐληλακέναι, ὡς
ὃν ἀκούειν ἐπικαλούντων ἀλ
λήλοις, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν

Primùm igitur duos uidebamus aut tres, postremò autẽ sexcenti apparuêre, stãtesq; seorsum committebant prælium, ac pugnabant. Multæ quidẽ inter se commissæ obtritæ sunt, multæq; dissolutæ submersæ sunt. Aliæ cõnexæ certabant fortiter, neque facilè abinuicem soluebantur. Qui autem ad proram constituti pugnabant, omnẽ ostendebant industriam, conscendentes & cædentes: neminem autem uiuum ceperunt. pro ferreis autem rostris polypos magnos inuicem connexos iaciebant, qui & syluis cõplicati tenebant insulas. Iaciebant etiam ac cædebant ostreis, quorum unum currũ impleat: et spõgijs iugereis. Hos autem ducebat Aeolocentaurus, illos Thalassopota. Pugnare autem ipsis, ut uidebatur, cõtigit prædæ gratia. etenim dicebatur Thalassopotes multos Aeolocentauri delphinorum greges surripuisse, ut erat audire ex eo quòd sibi inui-

βασιλίων ἐπεβωμεύων. Τίλος δὲ νικῶσιν οἱ τῆ Αἰολοκενταύρῳ, καὶ νίσους τὶ τῶν πολεμίων διαπλέυσειν ἀμφὶ τὰς πεντήκοντα, καὶ ἄλλας τρεῖς λαμβάνουσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν· οἱ δὲ λοιποὶ πρύμνας ἐφυγον. οἱ δὲ μίχρι τινὸς διώξαντες, ἐπειδὴ ἐσπέρα ἦν, τραπόμενοι πρὸς τὰ ναυάγια, τῶν πλείστων ἐπεκράτησαν, καὶ τὰ ἐνεῶν ἀνέλυσε. καὶ γὰρ ἐκείνων κατέδυσαν νῆσοι ἐν ὀλίγοις τῶν ἐγγὺς ὀγδοήκοντα. ἔστησαν δὲ καὶ τρόπαιον τῆς ναυμαχίας, ὧδε τῆ διφαλῆ τῆ λίνης, μίαν τ' πολεμίων νῆσον ἀναφωράσαντες. ἐκείνῃ μὲν ἦν πλὼ νύκτα πρὸς τὸ θερμὸν ἐνορίσαντο, ἀγάψαντες αὐτῆ τὰ ἀπόγαια, καὶ ἐπ' ἀγκυρῶν πλοίου ὁρμισάμενοι. καὶ γὰρ ἀγκύρας ἐχρῶντο μεγάλας, ὑαλίνας, λιθοτρώτους. τῆ ὑστεραίᾳ δὲ θύσαντες ὧδε τῆ λίνης, καὶ τὸς οἰκείους θαψάντες ἐπ' αὐτῆ, ἀπέπλεον ὑλόμενοι, καὶ ὥσπερ παιᾶνας ᾄδοντες.

cem exprobrarẽt, & regum nomina conclamarent. Tãdem uicerunt qui ab Aeolocentauro ſtabãt, & inſulas ſubmerſerunt centum circiter & quadraginta, tresq; ipſis una cum hominib. cepe rũt. cæterae uerò puppi colli ſa fugerunt. Sanè bi paululũ illos inſecuti, ueſpere facto ad naufragia conuerſi, plurima obtinuere, ſuaq; recepere. etenim inſulae non minus octoginta perierant. Statue rũt autem trophæum inſula ris pugnae in capite ceti, unã ex boſtiũ inſulis ſuſpendẽtes. Nocte quidẽ illa circa beſtiã commorati ſunt, retinaculae ad illam alligantes, & anco ris non procul iactis. Nã utebantur ancoris magnis uitreis fortiſſimis. Poſtera autem die ſupra ceti tergũ litantes, ſuosq; ibi tumulãtes, abiêre læti, & ut pæana canentes. Hæc igitur in inſulari pugna geſta ſunt.

ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν ναυμαχίαν γιγνόμενα.

GIL-

Annotationes.

a Mos athletarum.) Præfatio in ueras narrationes. b Endymion.) Pastor fuit admodum formosus, qui cum in Latmo mõte obdormiuisset, aliquãdo à luna deosculatus est: quæ in eius amorem ita exarserat, ut fratri bigas suas agitandas dederit. Seneca in Hippolyto: Arsit obscura dea clara mundi nõ cte deserta, Nitidosq; fratri tradidit currus: alite regẽdos, &c. In Latmo monte lunæ motum obseruasse dicitur. Hinc Poetis præbita est hæc fabulandi occasio. Ouid. Latmius Endymion non est tibi Luna pudore. c Pyllotoxotæ.) Pulex Græcis dicitur ψύλλα, ἀπὸ τ βοτάνης ψύλλης τινὸς ἀσμένως βοσκηθαι. d A sagittaria.) Chironem intelligit Centaurum, qui à Dijs in cœlum translatus, & in Zodiaco locatus, & Sagittarius appellatus. Virg. de duodecim cœlestibus signis. e Panopliam.) πανοπλία armatura tota & uniuersa interpretatur.

ΑΛΗΘΟΥΣ ΙΣΤΟ
ρίας λόγ☉ β.

HISTORIÆ VE-
ræ Liber secundus.

Ὁ δ' ἀπὸ τῦ-
τ μικρὸν φύ
σαν ἐγὼ τὸν
ἐμ τῷ ὕπνῳ διώκων, ἀχ-
θόμενός τι τῇ μονῇ, μηχανὴν
ἐζήτουν, ὅτι ἐξ αὖ βελ-
τίων γένοιτο. πρὸ τὸ μὲν πρῶ-
τον ἐδόξεν ἐμοὶ, διορύξασι διὰ
τὰ τὸν ἔξωθεν τοῖχον, ἀποδρά
ναι· πρὸ ἀρξάμενος δὲ διανοῖ-
γειν. ἐπεὶδὲ ὁ πρωτοβόλος ἔσον
πάχος ἐφάνη, ἔδοξεν ἐνύειν,

Nterea non iam amplius illum ferens in ceto uiētum, mane sionisq; illius tædio affectus, quærebam quánam arte nobis pateret exitus. Et primùm quidẽnõ inutile usum, ad dextrũ latus fodere, perq; defossum foramẽ tentare figã. Incipiẽtes igitur pertũdebam9. Vbi uerò progressi ad quinq; stadia effodim9, nihil proficiẽtes, abopere destitim9.

τῦ ῥεύγματ⁊ ἐπαυσάμεθα. τὸν δὲ ὕλλω λαῦσαι διέγνωμεν· οὕτω γὰρ ἂν τὸ λῆτ⁊ ἀποβαναῖμεν. ἐ δὲ τᾶτο γένοιτο, ῥᾳδία ἐμέλλομ ἡμῖν ἐσεσθαι ἡ ἔξοδ⁊. ἀρξάμενοι ἓν ἀπὸ τ ἑπτὰ ἡμερῶν, ἐπαύομεν, καὶ ἡμέρας μὲν ἑπτὰ, καὶ νύκτας ἴσας, ἀναπνοὴν ἄχι τῦ λιμαίνεσθαι. ὀγδόῃ δ᾽ ἡ μὲν ἐννάτη σωίεμεν αὐτῦ τὸν νοσοῦντ⁊, ἀργότερον γοῦν αὐίχασκε, καὶ δ᾽ ποῖε αὐτὸ χάνοι, ταχὺ σωίεμεν. δεκάτῃ δὲ καὶ ἑνδεκάτῃ, τέλεον ἀπεθνῃκότο, καὶ διεσῶμεθ᾽ ἤδη. τῇ δωδεκάτῃ δὲ μόγις ἐνοήσαμεν, ὡς εἰ μή τις χάνοι⁊ αὐτῷ, ἐπαισῤῥίξει τὸς γομφίους, ὥστε μηκέτι συγκλεῖσαι, διανοιγόσομεν διατανυσθέντος, ἐν νεκρῷ αὐτῷ ἀπολίσθαι. οὕτω δὲ τὸ στόμα μεγάλαις δοκοῖς διεῤῥάσαντες, τὸν ναῦν ἐπεισκυάζομεν. ὕδωρ τε ὡς ἔτι πλεῖστον ἐμβαλλόμενοι, καὶ τἆλλα ἐπιτήδεια· διεβρήσαμεν δ᾽ ἐμέλλομ ὁ Σκίνθαρ⁊. τῇ δ᾽ ἐπιόσῃ, τὸ μὲν ἤδη ἐτεθνήκει· ἡμεῖς δ᾽ ἀνειλκύσαμεν τὸ πλοῖον, καὶ

Tum syluam exurere uisum est, ut sic cetus morereturquod si fieret, facilè liceret egredi. Igitur ab extremitate incipientes cõburebamus: & dies quidem septem, ac totidem noctes calorem non sensit. Porrò octaua ac nona intelleximus illum ægrotare, quum hiabat non solita cum uehemẽtia, cum neq; hiatum suspendebat ac protrahebat, sed confestim cõprimebat. Decima autẽ & undecima moriebatur, ac malè olebat. At duodecima uix sensimus periclitari nos, & in cadauere concludi, in hiante ceto cuneos submitteremus, quò fauces in posterũ non præcluderentur. Itaque maximis trabibus illum diuulso ore, nauem parabamus, aquæ plurimũ inferentes, & ad necessitatem cætera. gubernator futurus erat Scintharus. Postera autem die iã ille mortuus erat. Nos uerò attrahentes nauẽ, & per raritatem dentium educeno-

ἀπὸ τῶν ἀφωμοιωτῶν διαγαγόντες, ἐν τῶν ὁλόντων βάθος ἡσυχῆ, ἄριστα καθήκαμεν εἰς τὸν θάλατταν. ἐπιβάντες δ' αὖθι τὰς ναῦς, καὶ θύσαντες τῷ Ποσειδῶνι, αὐτῇ περὶ τὸ τρόπαιον, ἡμέρας τρεῖς ἐπαυλισάμεθα (γλωμία γὰρ ἦν) τῇ τετάρτῃ ἀπεπλεύσαμεν. ἔνθα δὴ πολλοῖς τῶν ἐκ τῆς ναυμαχίας νικηφόροις ἀπαντῶμεν, καὶ προσπίπτομεν, καὶ τὰ σώματα διαθαμβοῦντες, ἐθαυμάζομεν. καὶ ἡμέρας μέν τινας ἐπλέομεν, σὺν πράτῳ ἀέρι χρώμενοι· ἐπεὶ δὲ βορέας σφοδρὸς πνεύσας, μέγα κρύος ἐγένετο, καὶ ἐπ' αὐτῇ πᾶν ἐπάγη τὸ πέλαγος, οὐκ ἀπὸ ἐπιπολῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς βάθος, ὅσον εἰς τετρακοσίας ὀργυιὰς, ὥστε καὶ ἀποβάντες, διαβῆναι ἦν τοῦ κυρτάλλου ἐπιμελόντως· ἦν τε πνεύματος, φέρειν οὐ δυνάμεθα, τοιὸν δή τι ἐπεφύκαμεν. ὁ δὲ τῶν γυάμων ἀποφρανέμεν, ἦν ὁ Σκίνθαρος. σπάψαντες γὰρ ἐν τῷ ὕδατι σπήλαιον μέγιστον, ἐν τούτῳ ἐμείναμεν ἡμέρας τριάκοντα,

educentes ac explicantes, leniter in mare demisimus. Ascendentes autem in dorsum apud trophæum Neptuno immolauimus, ibiq; tribus diebus mansimus (erat enim tranquillitas) quarta uerò nauigātes absceßimus. Hinc nos multis ex nauali pugna cadaueribus obuiauimus, & impegimus, ubi et corpora dimēsi miraḃamur. Diebus autem quibusdā nauigauimus multa aeris temperie usi: tandem uiolento spirāte Borea frigus magnū secutum est. ab eoq; totum glacie astrictū est pelagus, non modò in superficie, sed & in profundum & altè ad passus trecentos, ut de scendentes super glaciē curreremus. Quum autem uentus perstaret, neque amplius ferre possemus, tale quiddā commenti sumus. Qui uerò in ea re consilium dederat, erat Scintharus. Igitur in aquā antrum maximū fodientes, in eo latitauimus diebus

τῶν ἀσκαλώνιτῶν, καὶ σιτέμενοι τοὺς ἰχθῦς, ὑρύσσομεν δὲ ἀνορύττοντες. ἐπεὶ δὲ ὕδωρ ἐπέλιπε τὰ ἐπιτήδεια, προσελθόντες, καὶ τῶν νεῶν ἀπαγαγόμενοι ἀσκαφάσαντες, καὶ πετάσαντες τῶν ἱστίων ἐφερόμεθα, ὥσπερ πλέοντες, λάβρος καὶ πρόσωπος, ὡδὶ δ' πάγος λίσσα διάντες. ἡμέρᾳ δὲ πέμπτῃ ἐλύετο τὸ ὄρος, καὶ ὁ πάγος ἐλύετο, καὶ ὕδωρ πάντα ἦν ἐγίνετο. πλεύσαντες δὲ ὅσον τριακόσιοι σταδίους, νήσῳ μικρᾷ καὶ ἐρήμῃ προσωρίχθημεν· ἐφ' ἧς ὕδωρ λαβόντες (ἐπιλελοίπει γὰρ ὕδωρ) καὶ δύο ταύρους ἀγρίους ἐκ πάλου ξύσαντες, ἀπεπλεύσαμεν. οἱ δὲ ταῦροι εἶχον τὰ κέρατα οὐκ ἐπὶ τῷ μετώπῳ ἔχον, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὥσπερ ὁ Μῶμος ἔφη. μετὰ δὲ πολὺ ἐς πέλαγος ἐμβαίνομεν, οὐχ ὕδατος, ἀλλὰ γάλακτος. καὶ νῆσος ἐν μέσῳ ἐφάνετο λευκή, πλήρης ἀμπέλων. ἦν δὲ ἡ νῆσος τυρὸς μέγιστος, πάνυ συμπεπηγὼς, ὡς ὑστερον ἐμφαγόντες ἐμάθομεν, σταδίων ἀπεισι-

triginta, ignēq; accēdebamus ac ueſcebamur piſcib. ſiquidē fodiēdo plurimos inuenie bamus. Vbi uerò cōmeatus defecit, egreſſi infixam nauē euulſimus, ac uelum expādimus, trahebamurq; ut nauigātes molliter ac leniter per glaciem delapſi. Quinta autem die tepore glacies ſoluebatur, iterumq; omnia in aquā ſoluta. Iam uerò & citer ſtadia trecenta nauigabamus, quum ad inſulam delati, nō adeò magnam, & eam deſertam, aquis bauſimus (iam enim defecerant) taurosq; ſyluestres ibi duos arcu confecimus. Ipſi autem tauri cornua non in fronte, ſed in ipſis habebant oculis, ut Momo placuit. Poſt paulum in pelagus deuenimus, non aqueum, ſed lacteum: et in eo inſula appareba talba, referta uitibus. Erat autem inſula caſeus maximus, uehementer coagulatus, quemadmodum poſtea comedentes

dicimus. Eius autem circuitus ſtadiorum uigintiquinq; & uiros

κύστει τὸ μίγιθος. αἰδ' ἄμπε-
λοι βοτρύων πλήρεις· ὁ μὲν τοι
οἶνον, ἀλλὰ γάλα ἐξ αὐτ ἀπο-
θλίβομεν. ἱδρύσθ δ' ἐν μέσῃ τῇ
νήσῳ ἀφιερωμένῳ τῷ Γαλατίας
τ Νηρηίδος, ὡς ἐλέγετο τὸ ἐπί-
γραμμα. ὅσον δὴν χρόνον ἐνε-
μάνθημεν, ἔψομεν τὶ ἡμῖν ἐκ σι-
τίων ὁ γῆ παρέχει, πολὺν δὲ τὸ
ἐκ τ βοτρύων γάλα βασιλεύειν
ἐν τούτων τ χωρίων ἐλέγετο Τυ-
ρὼ, ὁ Σαλμωνέως, μιᾶς τῶν ἐν
Θεσσαλίᾳ ἀπελλατῶν, ἣν αὐτῶν πα-
ρὰ τ Ποσειδῶνος λαβοῦσα τὸν
τιμὸν. μάνθανοντες δ' ἡμέρας
ἐν τῇ νήσῳ πέντε, τῇ ἕκτῃ ἐξορ-
μίσαμεν, αὔρας μέν τινες πα-
ραπεμπόντων, λειπούσης δὲ
ὕσης τῆς θαλάττης. τῇ ἑβδόμῃ
δὲ ἡμέρᾳ πλέοντες, ἐκ τῆς
διὰ τ γάλακτος, ἀλλ' ὕδατος ἐν
ἁλμυρῷ καὶ ἀνανθῷ ὕδατι, πολ-
λοὺς μὲν ἀνθρώπους ὁρῶμεν ἀνὰ
τ πελάγους διαβαίνοντας,
ἅπαντα ἡμῖν προσεοικότας,
καὶ τὰ σώματα, καὶ τὰ μεγέ-
θη, πλὴν μόνων τ ποδῶν· τού-
τοις γὰρ φέλλινα ἦσαν, ἀφ' οὗ
μοὶ, οἶμαι, καὶ ἐπαλοιῶντο Φε-
λλόποδες. ἐθαυμάζομεν δὲ,

& uites uuis ſcatebant, ex quibus lac, non uinũ expreſſimus. Templũ aũt eratinme dia inſula Galateæ b Nerei di ſacrũ, ſicut oſtendebat epi gramma. Quamdiu igitur in inſula conſedimus, eſcam qui dem nobis ac cibũ terra ſup peditauit: lac autem ex uuis expreſſum potum. Regnare autem in regionibus illis dicebatur c Tyro Salmonei filia, cũ è uita diſceſſiſſet, eo à Neptuno honore accepto. Exactis autem in inſula die bus quinq;, ſexta egreſſi ſumus portũ, tranquillo quidẽ mari ab undis, ac aura quadã impellẽte. Porrò octauæ die nauigantes non amplius per lac, ſed in ſalſa ac cœrulea aqua, uidemus homines multos ſupra mare decurrẽtes, omnino nobis ſimiles & corporibus et magnitudine, præter ſolos pedes, ſiquidem hos ſuberinos habebãt. Quare, ut exiſtimo, & Phellopodes appellati ſunt. Mirabamur autem cum

λέγυτδν ἐ ἐκπλεόμενος, ἀλλ' ὑπερίχοντας τῶν κυμάτων, καὶ ἀλίτως ὀδοιπορούντας. οἱ δὲ καὶ προσήσαν, καὶ ὑσπάζοντο ἡμᾶς Ἑλληνικῇ φωνῇ, ἵλεω γάρ τι εἶς Φελλὼ τὴν αὐτῶν πατρίδα ἐπήγεσθαι, μίχρι μέν τινος συνωδοιπόρουν ἅμα μὲν παραθεόντες, ἔπειτα ἀποστραπόμενοι τὸ ὅλον ἐβάδιζον, σύντομον ἡμῖν ἐπευξάμενοι. μετ' ὀλίγον δὲ, πολλὰ νῆσοι ἐφαίνοντο. πλησίον μὲν ἦν ἀριστερῶν ἡ Φελλώ, ἐς ἣν ἐκεῖνοι ἔσπευδον, πόλις ὑπὲρ μεγάλης τῆς θαλάσσης Φελλὰς οἰκουμένη. πόρρωθεν δ', καὶ μᾶλλον ἐν δεξιᾷ, φαίνεται μέγιστα, καὶ ὑψηλότατα, καὶ πῦρ πολὺ ἀϊσσόμενον τοῦ λατὰ τὴν πρώραν, μέσα πλατεῖα καὶ τραχεῖα, σταδίους ἀπέχουσα ἐκ γιάλου τριακοσίους. ἤδη δὲ πλησίον τι ἦμεν, καὶ θαυμαστή τις αὔρα προέπνευσεν ἡμᾶς, ἡδεῖα καὶ εὐώδης, οἵαν φασὶν ἐ συγγραφεῖς Ἡρόδοτον, ἀπίεσθαι τὴν Ἀραβίαν. εἶπον δὲ ἐγὼ καὶ ὑγιείαν καὶ ὑπνον θεόν, καὶ λιμένα καὶ ἵππους, ἵνα δ' μὴ

uideremus eos non demergi, sed supra fluctus extare, intrepideq; incedere. Qui & accedentes, salutarunt nos Græca uoce. dicebãt autem se in Phello patriã suam properare. Comitabantur autẽ aliquousq; nos præcurrẽtes, postea conuersi ab itinere ibant, felicem nobis nauigationem cõprecati. Post paulum uerò & insulæ multæ apparuêre. Propè quidem à læua Phello, ad quã illi properabant, quæ ciuitas super magno ac rotũdo subere habitabatur. Longè autem & ad dexteram magis, quinq; maximæ insulæ et altissimæ, ubi ignis accendebatur multus. Ad proram autem una lata & humilis, distans stadijs non minus quingentis. Iam uerò non procul abera mus, cum mira quædam nos afflauit aura, dulcis et odorifera, qualẽ historicus Herodotus à felice Arabia spirare dicit. nã qualis à rosis, narcissis, byacinthis, liliys, uiolis, myrto,

φύσις ἡδὺ ἄφορυς ἡδὺ ἀμπι-
λαύθης, τοιοῦτον ὑμῖν τὸ ἄλσος
προσέβαλλεν, ἐδόκουν δὲ τῇ
ἀληθείᾳ, ἢ χρησάμενοι πόνων
ἐλπίσαντες, κατ' ὀλίγον
ἤδη πλησίον τῆς νήσου ἐγιγνό-
μεθα. ἔνθα δὴ καθορῶμεν πε
μελέας τε πολλὰς, περὶ πᾶσαν
ἀκλύστους ἡδὺ μεγάλας, ῥέον-
τας μέν τι διαυγᾶς, ἐξιόντας ἐρ
μαῖς τῶν θαλάττων, ἔτι δὲ
λειμῶνας ἡδὺ ὕλας, ἡδὺ ὄρνεα
μουσικὰ, τὰ μὲν ἐπὶ τῶν ἠιό-
νων ᾄδοντα, πολλὰ δὲ καὶ
ἐπὶ τῶν ἐλάδων. ἀὴρ δὲ πᾶ-
σῳ τῇ νήσῳ ἐπεπίνητο
τῶν χώρων. ἡδὺ αὖραι δέ τινες
ἠρέμα διαπνέουσαι, ἐρίμα τῶν
ὕλων διασάλευον, ὥστε ἡ ἀπὸ
τῶν ἐλάδων διανεμέυμη, τέρ
πνα ἡδὺ σωτιχῆ μέλη ἀπεσυ-
ρίζετο, ἐνιότε τοῖς ἐν' ἐρη-
μίᾳς αὐλήμασι τῶν πλαγίων
αὐλῶν. ἡδὺ μὼ ἡδὺ βοῇ σύμε
μικ]ο ἠκούετο, ὁ βομβώδης,
ἀλλ' οἷα γένοιτ' ἂν ἐν συμπο
σίῳ, τῶν μὲ αὐλουώτων, ἄλ-
λων δὲ ἐπαυομένων, ἐνίων δ'
ἐρετῶν τῶν πρὸς αὐλὸν ἢ λι
θάρᾳν. τούτοις ἅπασι ἐκπεπληγμένοι, καὶ ἐγχθέντες ὑπ' ἐκείνων

myrto, uel lauro redolere cō
sueuit, talis nobis odor aspi-
rauit, à quo delinuti, boniq;
aliquid lōgis ex laborib. spe-
rantes, iā in insulā propè ad
ueneramus. Hic & portus
uidemus plurimos tranquil-
los, & magnos, nitentiaq;
flumina leniter in mare po-
rumpere, prataq; & syluas
& canoras aues, partim
quidem per littora canētes,
multas autem super ramis.
Aer autem lenis ac placidè
spirans, regioni circumfun-
debatur. Hinc suaues quædā
auræ spirantes leniter syluā
mouebāt, ut ex motis ramis
dulces & perpetui cātus e-
derentur, similes ijs qui in lo
cis desertis obliquis fistulis
reddi solent. Atqui audieba-
tur uox quædam promiscua
non tumultuosa, sed qualis
in conuiuio reddi posset, cū
quidam fistula canunt, alij
probant, alij ad fistulam aut
citharam saltant. His ille-
cti deferebamur in portum

σῶν, ἀπιβαίνομεν, τ Σκίνθα
ρον ἐν αὐτῇ, καὶ δύο τ ἑταί-
ρων ἀπολιπόντες. φοιδοντδ ὄ
λιὰ λειμῶνος ἀνυθεωπος,
ἐντυγχάνομεν τοῖς φρουροῖς, καὶ
περιπλέοντες. οἱ δὲ λύσαντδ
ἡμᾶς ἐρέθισεν στεφάνοις (οὗ-
τος γὰρ μίσιος παρ' αὐτοῖς
δεσμός ἐστιν) ἀνῆγον ὡς τὸν
ἄρχοντα. παρ' ὧν δὴ καὶ ἀλλο
τι πύθομεν, ὡς ἡ μὲν νῆσος ἦν τ
Μακάρων προσαγορευομένων
ἄρχοι δ' Κρῆς Ραδάμανθυς.
καὶ δὲ αὐαχθέντδ ὡς αὐτ', ἐν
τάξει τ δικαζομένων ἐστήμεν
τέταρτοι. ἦν δὲ ὁ μὲν πρώτος
Αἴακος ὁ τ Τελα-
μῶνος, ὅτι χρὴ αὐτὸν σωθῆ-
ναι τοῖς ἥρωσιν, ὅτι καὶ μά. λα
συγγρῶτο ὄ αὐτῷ, ὅτι μιμήσει,
καὶ ἑαυτὸν ἀπικτόνοι. τέλος ὄ,
πολλῶν ἐνδιατριψάντων, ὁ Ραδάμαν
θυς ἀπεφαίνετο· νικᾷ μὲν αὐτὸν
πιόμενον τ ἑλλιβόρου, παρελθὼν
δὲ ὑπὸ Ἱπποκράτει τῷ Κῴῳ
ἰατρῷ, ὑγιᾶ δὲ σωφρονέσαν
τα, μετέχειν τ συμποσίου. δεύ
τερος ὄ ἦν ἐρίσεις ἐρωτικῆ, ὃν
φίλιος καὶ Μενέλαε, περὶ τῆς
Ἑλένης διαγωνιζομένων, πο-

egreſsiq; nauem, Scintharū
in ea & ex ſocijs duos dimi
ſimus. Procedētes aūt perflo
rensquoddā pratū, in cuſto-
des incidimus ac miniſtros,
qui nos roſeis uinculis uinciē
tes (id enim apud eos maxi-
mū eſt uinculū) ad principē
adduxēre: à quibus & per
uiā intelleximus eā eſſe bea-
torum inſulam, regnareq; in
ea Creticum d Rhadaman-
thum: ad quem ubi adducti
fuimus, ſtetimus in ordine re
dicendorum quarto loco. Bo
rat aūt prima cauſa de Aiace
Telamonio, an illi in heroū
numero eſſe liceat, an non.
Accuſabatur autē quòd fu-
rijs ſactus ſeipſum necaſſet.
Denique multo prius habito
ſermone, uiſum eſt Rhada-
mantho, hauſto elleboro, ac
demū reſipiſcētē, tradere eā
Hippocrati Coo medico, in-
deq; iam in heroum conui-
uium recipi. Secunda autem
cauſa amoris erat, Theſei
ſcilicet ac Menelai pro He-
lena certantium, utri illa

πρὸς γε τὴν χρηστοσυνειδησίαν. τὴν δὲ Ῥαδάμανθυς μὲν Αἰακοῦ, Μενελάῳ συνῆναι αὐτὴν, ὅτι καὶ πάσης πόνους συνεσπάσατο, καὶ διὰ τὸν Διόνυσον τὸν γάμον ἔνεκεν· καὶ γὰρ αὐτὴν Θησεῖ καὶ ἄλλας ἄνανδρους γυναῖκας, τὴν τε Ἀμαζόνα, καὶ τὰς τοῦ Μίνω καὶ Πασιφάης. τρίτην δὲ ἐλπίδα προῆχθαι προνοίας, Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου, καὶ Ἀννίβα τοῦ Καρχηδονίου. καὶ ἰδοὺ προῆκεν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ θρόνῳ αὐτῷ ἐνίδρυται παρὰ Κύρου τοῦ Περσῶν, τὸν πρόπορον. τέταρτοι δ' ἡμᾶς προσανέχθημεν. καὶ ὁ μὲν ἤρετο, τί πάθοντός, ἐπὶ ξυντόνου, ἱερὰ χωρία ἐπιβαίημεν. ἡμεῖς δὲ πάντα ἐξῆς διηγησάμεθα. ὅτι δὲ μεταστησάμεθα ὑμᾶς, ὀλίγον χρόνον ἐσκέψατο, καὶ ἔφη συνέδρους ἐκεῖ γενέσθαι περὶ ἡμῶν. συνέδρουν δὲ ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ὁ Ἀθηναῖος. ὃν δὴ ἐθέλοντα αὐτῷ, ἀπηνέγκατο δὴ ἡ πολυπραγμοσύνη καὶ ἡ ἀποδημία, ἐπειδὴ ἀποθάνοιμι

cohabitare debeat. Et Rhadamanthus quidem eam Menelao adiudicauit, qui cõiugij huius gratia tantis olim laboribus sese obiecerit, periculisq. Etenim Thesei ipsi alias esse mulieres, Amazonem, ac Minois filias. Tertia uerò de præeminentia inter Alexãdrum Philippi filium, & Hannibalem Carthaginẽsem. uisum est Alexãdrũ præcellere, eiq; sedes posita est apud Cyrum Persem primũ. In quartam autẽ causam nos adducti sumus, et is quidẽ interrogauit, quid nã in causa esset quòd adhuc ui ui ad sacrũ illum locum deueniſſemus. Nos autẽ ex ordine cũcta illi enarrauimus. Tũ nobis paululũ è loco sumotis, secũ diu pẽsitabat, & de nobis cõmunicabat cũ assessoribus. Cõsederãt autẽ ei cum alij multi, tũ & Atheniensis Aristides, cognomento iustus, cui ut placuit decreuit, ut darem pœnas curiositatis et peregrinationis, postquam

πωμάζη λοιῶνας τὰς δυσώνας, τὰ δὲ νυνὶ, ῥητὸν χρόνον μένοντας ἐν τῇ νήσῳ, ἡ σωδίκα πυθέσθαι τοῖς ἥρωσιν, ἀπιέναι θᾶττον. ἐταξε δὲ καὶ τὸν προθεσμίαν τῆς ἐπιδημίας, μὴ πλέον μησῶν ἑπτά. τοσοῦτον, αὐτοματοι ἡμῖν τῆς φιφανὴν περιῤῥύεντων, ἐλελύμεθα, ἡ εἰς τὸν πόλιν ἠγόμεθα, ἐς τὸ τῶν μακάρων συμπόσιον. αὕτη μὲν ἡ πόλις πᾶσα χρυσῆ, τὸ δὲ τεῖχος σμαράγδινον. πῦλαι δὲ εἰσιν ἑπτὰ, πᾶσαι μονόξυλοι, λιναμώμινοι. τὸ μὲν τοι ἔδαφος τῆς πόλεως, ἡ ἐντὸς τοῦ τείχους τῆς ἐλεφαντίνου. ναοὶ δὲ πάντων θεῶν, βηρύλλου λίθου ᾠκοδόμηνται· ἡ βωμοὶ ἐν αὐτοῖς μέγιστοι, μαρμάρινοι, ἀμεθύστινοι, ἐφ' ὧν ποιοῦσι τὰς ἑκατόμβας. περὶ δὲ τὴν πόλιν ῥεῖ ποτάμιος μύρου τοῦ λιπαλίου, τὸ πλάτος πηχέων ἑκατὸν βαθυτάτων, βάθος δὲ, ὅσον νᾶυ δύναιτο. λητρὰ δὲ ἐστὶν αὐτοῖς, οἷοι μεγάλοι, ὑάλινοι, τῷ λιναμώμῳ ἠσταιόμενοι, αὐλὶ μέσοι τοι τὸ ὕδατος, ἐν τοῖς πύλαις

quam moreremur. Nūc uerò præscripto tempore licere nobis in insula apud heroas uersari, indeq; abire. Præscripsit autē recessus terminum, non amplius quàm mensium septem. Hinc suā sponte defluentibus sertis à nobis, soluebamur, ac in urbem adducebamur, ad beatorum conuiuium. Ipsa autē ciuitas tota aurea, murus uerò smaragdo lapide cingitur. Porrò portæ septem sunt, omnes ex integro ligno & amomo. Pauimentū uerò ciuitatis, & quæ intra mœnia est, terra eburnea: omnium autē deorum templa, beryllo lapide constructa sunt, et altaria in eis maxima, uno ē simplici lapide Amethysto constanti: in quibus & dijs immolant. Circa ciuitatē uerò fluuius defluit unguento optimo: huiusq; latitudo regaliū cubitorū centum: altitudo, ut commodè nare posses. Porrò ipsium balnea, domus magnæ sunt uitreæ, cynnamomo succensæ.

Atqui

ἀφ' ὕδατος θερμοῦ ὄντος. λουόμενοι γὰρ χρῶνται, ἀφ' ἁπαλῶν λινῶν οἰκείοις, καὶ φυρσοῖς. αὐτοὶ δὲ σώματα μὲν οὐκ ἔχουσιν· ἀλλ' αὐαφῆς, καὶ ἄκρως λεπτοῖς ἀγγείοις ὁμοιότατοι εἰσι, μορφὴν δὲ καὶ ἰδέαν μόνην ἐμφαίνουσι. καὶ ἀσώματοι ὄντες, ὅμως ἅπτεσθαι, καὶ διανοεῖσθαι, καὶ φρονεῖσθαι, καὶ φαντάζεσθαι. καὶ ὅλως ἔοικε γυμνή τις ἡ ψυχὴ αὐτῶν περιπολεῖν, τὸν τε σώματος ὁμοιότητα παρεκπεμπόντα. ἐὰν γοῦν μὴ ἅψασθαί τις, ὅπου ἂν ἐπίσχῃ μὴ εἶναι σῶμα τὸ ὁρώμενον· ἀεὶ γὰρ ὥσπερ σκιὰ ὀρθὰ, καὶ μίλακι ὅμοια. γηράσκει δὲ οὐδείς, ἀλλ' ἐφ' ὃν ἂν ἡλικίαν ἔλθῃ, παραμένει. ἐκ μὲν γὰρ ἐδὲ νὺξ παρ' αὐτοῖς γίγνεται, οὐδ' ἡμέρα παύλαν ἄγει· ἀλλὰ διαβάσης τὴν νυκταυγίς ὕδε πρὸς ἕω, μηδέπω αὖ ἀνατέλλοντος ἡλίου, τοιοῦτον φῶς ἐπέχει τὸν χῶρον. καὶ μέχρι τοι ἂν ὠρῶν μίαν ἴσασι δύεσθαι· ἀεὶ γὰρ παρ' αὐτοῖς ἔαρ ὀψὲ, καὶ ἐς ἄνεμος πνεῖ ὁ ζέφυρος. ὁ δὲ χώρα, πᾶσι μὲν αὐθισι, πᾶσι δὲ φυτοῖς, ἡμέροις

Atqui pro aqua ros tepidus in peluibus seruatur. Vtuntur autē uestibus purpureis, tenuissimis aranearum telis. Hi corpora non habent, sed & impalpabiles sunt, & absq; carne. Formam autem & effigiem solam habēt ac ostendunt. Incorporei tamē cum sint, stant, mouentur, intelligunt, uocemq; emittunt: omninoq; uidetur eorū anima nuda quædam circūuagari, corporis similitudine circūdata. Si quis autem nō tetigerit, nō credet quòd uidetur non esse corpus. Sūt enim ut umbræ rectæ, non nigræ. Senescit nemo, sed ea ætate qua se eò contulit, permanet. Deniq; hic haud qua quam est nox, neq; dies admodum clara, sed quale crepusculum esse solet, iam aurora apparente ante orientem solem. talis lux terram habet. quare & unum solū anni tempus nouēre. Sēper enim apud eos uer est, unusq; uentus spirat Zephyrus. At locus cūctis quidem floribus, omnibus mansuetis plantis & umbrosis

τι καὶ σκιεροῖς τέθυλεν. αἱ μὲν γὰρ ἄμπελοι δωδεκάκαρποί εἰσι, καὶ ἑκάστη μῆνα ἕκαστον καρποφορεῖ· τὰς δὲ μηλέας καὶ ἄλλο ὀπώραν ἐλέγον μὲν εἶναι τρισκαιδεκάφορον· ἐνίοις γὰρ μήνεσι, τὸ ὠὰρ αὐτοῖς Μινῴου, δὶς καρποφορεῖν. αὐτὶ δὲ πυροῦ, οἱ τάχυνς ἄρτους ἑτοίμους ἐπ' ἄκρου φύουσιν, ὥσπερ μύκητας. ὠνοῦνται δὲ τοῦ πλήθους, ὕδατος μὲν ὠνητοὶ κ' ἑξήκοντα καὶ τρία κύσσιοι, μέλιτος δὲ ἄλλα τοσαῦτα, μύρου δ' ὠγδοήκοντα, μικρότερα μέν τοι αὐτοῦ, καὶ ὠνταμοὶ γάλακτος ἕπτα, καὶ οἶνος ὀκτώ· τὸ δὲ συμπόσιον ἔξω δὴ πόλεως ὠνόμαται· ἐν τῷ Ηλυσίῳ λειμῶνι κάλλιστος, καὶ πρὸ αὐτοῦ ὅλη παντοία, πυκνὴ, ἐπισκιάζουσα τὸν κατάκλιτον. καὶ στρωμνὴ μὲν ἐν τῷ αὐθημερὸν ἀποβάλλουσα. διακονοῦνται δὲ, καὶ διαφέρουσιν ἕκαστοι οἱ αὔριοι, πολὺ γε τοῦ ἐνεστῶτος· τότε γὰρ ἀδύνατα, ἀλλ' ἔστι δένδρα πρὸ τοῦ συμποσίου ὑάλινα, μεγάλα

umbrosis uiret. Quæ illis sunt uineæ, duodecies quotannis ferũt, & singulis mẽsibus uuas reddunt: mala uerò granata ac malos, cæteraq; poma ter decies ferre dicebãt. Nã mense qui apud eos Minous appellatur, bis ferre fructũ: pro frumẽto uerò spicas in summitate paratos panes emittũt, ut fungos. Fõtes sunt per ciuitatẽ, aquæ quidẽ quinq; et sexaginta ac trecẽti: mellis uerò alij totidẽ: unguenti quingenti: uerùm & hi minores sunt. flumina lactis septem, & uini octo. Conuiuiũ autẽ celebratur extra ciuitatẽ in campo qui Elysius uocatur. Etenim pratum est pulcherrimũ, et circa illud nemus omni arborum specie consitum, umbrã discũbentibus faciens. Stratũ autẽm substernũt è floribus. Ministrãt quidem ac cũcta afferũt uẽti, præterquã quòd uinũ non miscent: siquidem ea nõ indigent. nam circum cõuiuiũ arbores sunt uitreæ, magnæ,

λα, ἢ λιπαγισάτως ὑάλ. ὁ
παρὰδὲ ἔστι τούτων τῶν δύο
μερῶν, πλήρια ποιοῦσα ἀμ τὰς
κατασκευάς, καὶ τὰ μεγέθη.
ἐπειδὰν δέ τις εἰς τὸ
συμπόσιον, τρυγήσας ἓν ἢ δύο
δύο τῶν ἐκπωμάτων, παρα-
τίθεται, τὰ δὲ αὐτοῖς οἶνου
πλήρη γίγνεται· ἔστω μὲν πί-
νουσιν. αἱ δὲ τ σφάνων, αἱ
κυκλόσβ, καὶ τἄλλα τὰ μοσι-
κὰ ὄρνια, ἐκ τῶν πλησίον λει
μώνων τοῖς τόμασιν εὐθέλο-
γοῦσα, διατιθέασι αὐτὸς,
μετ' ὠδῆς ἀπορπετόμενα. καὶ
μὴν καὶ λυρίζουσι δὲ νυφί-
δες πυκνὰ ἀναστάσασαι μέ
μερ ἐκ τῶν πηγῶν, καὶ τὸ πο
ταμοῦ, καὶ ἐπιγάσασι ὑπὲρ τὸ
συμπόσιον, ἀρίμα τῶν αὐτο
μόλων ἀπεβλιβέντων, ὕσοι λι-
πεῖν, ὥσπερ Ὁμηρον. ἐπὶ δὲ
τῷ λάπτειν, μουσικῇ τινὶ καὶ ὠ-
δαῖς σχολάζουσιν, ἄξιστα δὲ
αὐτοῖς τὰ Ὁμήρου ἐπη μάλι-
στα, πᾶσι αὐτοῖς δὲ παῖσι, πᾶσι
συνουσιάζεται αὐτοῖς, ὑπὲρ
ἣ Ὀδυσέως διαπλεούσης. εἰ μὴ
ἔν χορεῖ ἐν παίδων ἀοιδῇ, ἢ παρ
θένων. ἔχρησε γὰρ σωφρόσυνη, Εὐτυμίδει τῷ Λαρισ. καὶ Ἀρίονι
τῷ Λέσβ.

magnæ, è micante uitro. ba-
rū fructus pocula sunt omni
specie operis ac magnitudi-
nis. Vbi autem quis ad conui
uium accesserit, unum ex il-
lis uel duo decerpta mensis
apponit: ea cōfestim uino re
plētur. Prosertis uerò, luscio
niæ canoræq; uolucres cæte
ræ, flores è proximis pratis
ore legentes, cum cātu eos su
per uolāt, aspergunt q;. Porro unguntur ad hunc modū:
Densæ nubes unguentū cō
bibentes è fontibus ac flumi
ne, supraq; conuiuiū sparsæ,
sensim exprimentibus uētis,
tenuissimū quiddā uelut ro-
rem distillant. In cœna autē
musicæ & cantilenis uacāt:
Canuntur autem in primis
Homeri uersus, qui & ipsis
adest, & cum illis conuiuā-
tur, supra Vlyssem discum-
bens. Choreæ autem sunt è
pueris & uirginibus, præ
sunt uerò illis & concinunt
Eunomus Locrus, & Arion
Lesbius,

ὁ Λέσβιος, καὶ Ἀνακρέων καὶ Στησίχορος· καὶ γὰρ καὶ ἕτερον παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην, ἤδη τὴν Ἑλένην αὐτῷ διηλλαγμένους. ἐπειδὰν δὲ οὗτοι παύσωνται ᾄδοντες, διαδέχονται χορὸς παρθένων, ἀπὸ κύκνων καὶ χελιδόνων καὶ ἀηδόνων. ἐπειδὰν δὲ καὶ οὗτοι ᾄσωσι, τότε δὴ πᾶσα ἡ ὕλη ἐπαυλεῖ, τῶν ἀνέμων ἁπαλαρχόντων. μέγιστον δὲ καὶ πρὸς εὐφροσύνην ἐκεῖνό ἐστι, πηγαί εἰσι δύο παρὰ τὸ συμπόσιον, ἡ μὲν γελῶσα, ἡ δὲ ἡδονῆς. ἐκ τούτων ἐπαφέντες πάντες ἐν ἀρχῇ μὲν σὺν χάρισι πίνουσι, καὶ τὸ λοιπὸν ἀδόμενοι, καὶ γελῶντες διάγουσι. βούλομαι δὲ ἐπεῖν καὶ τῶν ἐπισήμων, ἅ τινας παρ' αὐτοῖς ἐθεασάμην. πάντας μὲν τοὺς ἡμιθέους, καὶ τοὺς ὅσοι ἴλην στρατεύσαντας, πλὴν γε δὴ τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος· ἐκεῖνον δὲ μόνον ἔφασκον ἐν τῷ τῶν ἀσεβῶν χώρῳ κολάζεσθαι. βαρβάρων δέ, Κύρους τε ἀμφοτέρους, καὶ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν, καὶ τὸν Θρᾷκα Ζάμολξιν, καὶ Νομᾶν τὸν Ἰταλιώτην, καὶ μὴν καὶ Λυκοῦργον τὸν Λακεδαιμόνιον, καὶ Φωκίωνα καὶ Τίμων,

Lesbius, & Anacreon, & Stesichorus: nam & hūc apud eos uidi, iam ipsi Helena recōciliata. Vbi autem ij quieuerunt, secundæ choreæ succedunt è cygnis, philomenis, ac hirūdinibus. Postquā & illæ canere cœperint, iā tota sylua resonat, præsidentibus uentis. Hoc autem maximum ad lætitiam habent, fontes duo sunt circa conuiuium: unus quidem risus, alter uerò uoluptatis. Ex horū ambobus in initio conuiuij omnes bibūt, deinde reliquū læti ac ridentes exigunt. Volo et ex insignibus uiris quos apud eos uidi, dicere. Omnes quidē semideos, et qui sub Ilio militauēre, præter Locrensem Aiacem: nā hūc solum dicebāt in impiorum loco supplicio affici. Barbarorū autē utrunq; Cyrū, Scythāq; Anacharsim, et Thracē Zamolxim, Numāq; Italicū, necnō & Lacedæmoniū Lycurgū, et Phocionem

Τέλλον, τὸν Ἀθηναῖον, καὶ τὸν σοφὸν, ἄνδρα Πριαύδην. ἄδων δὲ καὶ Σωκράτη τὸν Σωφρονίσκου, ἀκολουθοῦντα μετὰ Νέστορος καὶ Παλαμήδους περὶ δὲ αὐτὸν ὄντα Ὑακινθόν τινα Λακεδαιμόνιον, καὶ Θεσπιᾶν Νάρκισσον, καὶ Ὕλλαν, καὶ ἄλλους καλούς. ἐμάνη μὲν ἐδόκει ἐρᾶν τοῦ Ὑακίνθου, τὰ πολλὰ δ' οὖν ἐπῆνον διήλεγχον. ἐλέγετο δὲ χαλεπαίνειν αὐτῷ ὁ Ῥαδάμανθυς, καὶ ὑπαλγεῖν πολλάκις, ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς νήσου, ἐν φυλακῇ, καὶ μὴ βίλτ, ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν, σώζεσθαι. Πλάτωνα δὲ μόνον ἐν παρλῷ ἄλλ' ἐλέγετο καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ αὐναπλασθείσῃ πόλει οἰκεῖν, χρώμενος τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοῖς νόμοις, οἷς συνέγραψε, πολιτεύεσθαι. οἱ μέν τοι ἀμφ' Ἀριστίππου τε καὶ Ἐπίκουρον τὰ πρῶτα παρ' αὐτοῖς ἐφέροντο, ἥδιστοί τε ὄντες, καὶ διχαιολογώτατοι καὶ συμποτικώτατοι, παρλῷ δὲ καὶ Αἴσωπος ὁ φρυξ· τούτῳ γ', ἴσα καὶ γελοίοτοιῷ χρῆσθαι. Διογένης μὲν γὲ Σινωπεὺς τοσοῦτον μετέβαλε τοῦ τρίπου, ὅσον γῦμνα

& Tellum Athenienſes, & præter Periãdrum ſapientes omnes. Vidi & Socratẽ Sophroniſci filiũ cum Neſtore & Palamede nugãtem circa quem Hyacinthus Lacedæmonius, et Theſpieus Narciſſus, Hylas, alíq; formoſi. Videbatur autẽ Hyacinthũ amare, idq; multis argumẽtis. Ferebatur autem illi ſuccenſere Rhadamanthum, et ſæpenumero comminatum, ſi pergeret ineptire, ſe illum ex inſula eiectũrum, aut niſi omiſſa ſimulatione conuiuaretur. Solus Plato non aderat, ſed conditã à ſe ciuitatẽ habitare dicebatur, ubi repub. et legibus quas tulerat, uteretur. Porrò Ariſtippus & Epicurus primi apud illos habebantur, cum hilares eſſent, et læti, compotoresq; ſuauiſſimi. Aderat et Phryx Aeſopus, quo homine pro morione utuntur. Atqui Diogenes Sinopẽſis tantũ à priſtinis moribus degeneraue-

Λαΐδα τὴν ἑταίραν, ἀρχαῖόν τι, καὶ μέγα πελλάκις αὐτῇ ἐμέλησεν, καὶ παρεκάλει. τῶν δὲ Στωϊκῶν οὐδεὶς παρῆν· ἔτι γὰρ ἐλίγετο ἀναβαίνειν τὸν ἀριστῆα ὄρθιον λόφον. ὑπέμενε δ' ἂν καὶ πρὸς Χρυσίππου, ἵνα ἐκ πρώτου αὐτῷ ἐπιβλῶσα ἡ νέος θύμις, πρὶν τὸ σύνταρον ἑαυτὸν ἐλλιβορίσῃ. τοὺς δὲ Ἀκαδημαϊκοὺς ἐλίγου ἐβίλεαν μὴ ἐλθεῖν, ἐπίχαρν δ' ἴσε, καὶ μαστιπτίσθαι· μόλις γὰρ αὖ τὸ τοῦτό πως καταλαμβάνειν, ἢ καὶ νῆσός τις τοιαύτη ἔστιν. ἄλλως τε καὶ τὴν ὑπὸ τῷ Ῥαδαμάνθυϊ, οἶμαι, μρίσιν ἐδεδοίκεσαν, ἅτι καὶ τὸ περιὸν αὐτοῖ ἀνερυκόσθ. πολλοὺς δὲ αὐτῶν ἔφασαν ὁρμηθέντας, ἀκολουθεῖν τοῖς ἀφικνουμένοις, ὑπὸ νυθείας δὲ ἀπολέσθαι, μὴ καταλαμβάσαντας, καὶ ἀσαφρίφειν ἐν μέσῃ ᾗ ὁδῷ. οὗτοι μὲν ἦν ὅσαν ἀξιολογώτατοι τῶν παρόντων. τιμῶσι δὲ μάλιστα τὸν Ἀχιλλέα, καὶ μετὰ τοῦτον Θησέα, πρὸ δὲ ἁπάντων

rat, ut Laidem meretricẽ duceret uxorẽ, & subinde susgereret, ac temulẽtus saltaret, debacchareturq;. Stoicorũ autem aderat nemo: nam ad huc illos rectum uirtutis uerticem ascẽdere aiebãt. Quin & id de Chrysippo audiuimus, illi non prius fas esse ut insulã ingrederetur, quàm iã quartò se elleboro purgaret. Academicos dicebãt uel le quidem uenire, continere se tamen, & adhuc considerare: neque enim satis adhuc capere nũ usquam talis insula sit, necne. Verùm, ut cõgcio, Rhadamanthi iudiciũ hauddubiè metuerunt, utpote qui forũ iudiciarium sustulerint. Quanquam nõ pauci cos ex illis excitatos fama erat, ut eos qui illuc præcesserãt, subsequerentur, uerùm præpigricia defecisse, neq; potuisse assequi, sed è medio itinere redijsse. Hi igitur inter eos q aderãt, erãt maximè memorabiles. Enimuerò Achillẽ, & post illũ Thesẽ

in

ειας, καὶ ἀφροδισίων οὕτω φρονῆσαι. μίσγονται μὲν ἀναφανδὸν, πάντων ὁρώντων, καὶ γυναιξὶ καὶ ἄρσεσι, καὶ ἐλάμβανε τοῦτο αἰσχρὸν αὐτοῖς λοιδορεῖν· μόνος δὲ Σωκράτης διώμνυτο, ἢ μὴ καθαρῶς πλησιάζειν τοῖς νέοις καὶ μετὰ τοῦ παύσασθαι αὐτὰ ἐπιτρέπειν ἐκείνοις γίγνεσθαι. πολλάκις γοῦν ὁ μὲν Υάκινθος ἢ ὁ Νάρκισσος ὠμολόγουν, ἐκεῖνος δὲ ἠρνεῖτο. καὶ δὲ γυναῖκας αἱ πᾶσαι παῖδας, καὶ ἐλεύθερα τῷ πλησίον· ἀλλ' αἱ τοῦτο μάλιστα Πλατωνικώτατοι. καὶ εἰ παῖδάς δὲ παρίσχοι τοῖς βουλομένοις, ἐλίμ αὐτιλίγουσιν. ἔστιν δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας διελυλύθασιν, καὶ προσιόντων ἐγὼ Ὁμήρῳ τῷ ποιητῇ, σχολῇ εἶναι ἀμφοῖν, τάττ ἄλλα ἐπιθαυμάζω, καὶ ἔθος ἐστὶ, λίγων τοῦτο μάλιστα παρ' ἡμῖν αἰσχρὸν νῦν ἐπιτηδεῦσαι. ἐῇ, αὐτὸς μὲν ἀγνοεῖν ἐφασκεν· οἱ μὲν γὰρ Χῖον, οἱ δὲ Σμυρναῖον, πολλοὶ δὲ Κολοφώνιον αὐτὸν νομίζουσιν. ἄνευ μέντοι ἔλεγε Βαβυλώνιον·

in primis colunt. Quòd uerò ad coitum & Venerem pertinet, commiscētur fœminis simul & maribus palàm, et spectantibus omnibus, idq; baudquaquam turpe arbitrantur. Solus uerò Socrates deierabat, se innocēter cum iuuenibus uersari, & quidē cum omnes illū peierare scirēt. Siquidē Hyacinthus & Narcissus fatebātur, ille autem negabat. Fœminæ sunt omnibus cōmunes, neq; quisquā uicino inuidet, sed sunt certè in hac re maximè Platonici. Pueri quoq; uolentibus se exhibēt, nihil reluctātes. Vix autē duos aut tres tot os dies uenerā, cū accederē Homerum poetā: nam utriq; eciū erat: & cùm alia multa, tum illud rogebam, cuiam esset, dicēs illud maximè apud nos ad hūc usq; diē esse in controuersia. At ille se nescire respōdit. Nā quidā Chium, alij Smyrnæū, alij Colophoniū eū arbitrātur, ipseuerò se Babyloniū esse dicebat: siquidem

καὶ παρὰ γε τοῖς πολίταις, οὐχ Ὁμηρον, ἀλλὰ Τιγράνην καλεῖσθαι· ὕστερον δὲ ὁμηρεύσας παρὰ τοῖς Ελλησιν, ἀλλάξαι τὴν προσηγορίαν. ἔτι δὲ καὶ περὶ τῶν ἀθλουμένων ἔτι ἐρωτῶντος, εἰ νῦν ἐκείνων οἱ γεγραμμένοι, καὶ ὃς ἔφασκε πάντας αὐτὸς εἶναι, καὶ γεγένησκεν οὖν τῶν ἀμφὶ τὸν Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον γραμματικῶν πολλὰ τὴν ψυχρολογίαν, ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἐκείνως ἀπεκρίνατο, πάλιν αὐτὸν ἠρώτων τί δήποτε ἀπὸ τῆς μίας καὶ τῆς ἀρχῆς ἐποιήσατο. καὶ ὃς ἔφη, ὅτι ἔτως ἐπιλάβοι αὐτῷ, μηδὲν ἐπισπάσαντι. καὶ μὴν ἐκεῖνό γε ἐπιθυμοῦσιν εἰδέναι, ἐν πρώτοις ἔγραψε τὴν Ὀδύσσειαν ἢ Ἰλιάδα, ὡς πολλοί φασιν· ὁ δὲ ἠρνεῖτο. ὅτι μὲν γὰρ ἦδει τυφλὸς ὤν, ὁ καὶ αὐτὸ περὶ αὐτοῦ λέγοιμι, αὐτίκα ἦν. γάμῳ γὰρ, ὥστι ἦδει πανθάνεσθαι ἐθέμενον. πολλάκις δὲ καὶ ἄλλοτι τοῦτο ἐποίουν, εἴ ποτε αὐτὸν σχολὴν ἄγοντα ἐώρων· πρόσιων γὰρ ἄν τι ἐπανθανόμην αὐτοῦ, καὶ

siquidem à ciuibus suis non Homerum, sed Tigranē uocatum fuisse: postea uerò cū apud Græcos obsidis officio functus esset, pristinam appellationem mutasse. Rogabam præterea, nū & ij uersus qui uulgò reijciūtur, ab se conscripti essent, necne. Ille autem omnes suos esse asseuerabat. Vbi ego Zenodoti & Aristarchi grammatici frigidas ratiocinationes non potui non damnare. Vbi autē hæc abundè disseruit, iterum rogabam quamobrē ab ira poematis sui initiū sumpserit. Sic enim, inquit, mihi in mentē uenit, nihil studio agenti. Tum et illud scire cupiebā, an quod multi uolūt, Odysseam Iliade priorē scripsisset. Ille uerò negabat. Nā quòd cæcus nō esset, quod et de eo affirmāt, mox cognoui: uidebā enim, quare nō erat opus illū percōtari. Quin idē aliàs sæpe egebā, ubi illi uacare uiderē. Cū autem illū adirē, rogarēq;, ipse cōtrà

prompte

ἓε προθύμως πάντα ἀπεκρίνετο, καὶ μάλιστα κατὰ τῶν Αἰακίδων, ἐπειδὴ ἐκφάτνοιο. ἓν γάρ τις γραφὴ κατ' αὐτῦ ἀπεσκευασμένη ὕβρεως, ὑπὸ Θερσίτου, ἐφ' οἷς αὐτὸν ἐν τῇ ποιήσει ἐσκωψε. καὶ ἐνίκησεν Ὅμηρος, Ὀδυσσέως σωηγορεῦντος. κατὰ δὲ τὰς αὐτὰς χρόνους τούτους, ἀφίκετο καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἐπὶ λάκις ἀλλαγὰς, καὶ ἐν τοσούτοις ζώοις βιοτεύσας, καὶ ἐκτετικὼς τὰς ψυχὰς τὰς πορείους. ἦν δὲ χρυσοῦς ὅλον τὸ δεξιὸν ἡμίτομον, καὶ ἐκρίθη μὴ συμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς. ἐνεδοιάζετο δ' ἔτι, πότερον Πυθαγόραν, ἢ Εὔφορβον, αὐτὸν ὀνομάζειν χρή. ὁ μὲν τοι Ἐμπεδοκλῆς, ἦλθε μὲν καὶ οὗτος πορίφορος, καὶ τὸ σῶμα ὅλον ἐπεμελέτο· ὁ μὲν πα ρελίχθη γε, καί τοι πολλὰ ἐκε τεύσων. πρεσβύτης δ' ἦν χρόνου, ἐ νίστη ὁ ἀγὼν, τὰ παρ' αὐτοῖς θαυμαζόμενα. ἐνενοεῖτο δ' Ἀχιλ λεὺς τὸ πίμπτον, καὶ Θησεὺς τὸ ἕβδομον. τὰ μὲν οὖν ἄλλα μα κρὸν ἂν εἴη λέγειν, τὰ δ' ἐκφάλαια

prompte ad omnia respõdebat, maximè uerò post causam quam uicit. Nam illum calumniæ Thersites accusauerat, quòd se in poesi cõuicijs agitasset. Vicit autẽ Homerus causam, agẽte Vlysse. Aduẽnit et circa illa tẽpora Pythagoras Samius septies mutatus, qui in tot animalibus uixit, & animæ errores cõsummauit. Erat autẽ eius dextra pars aurea: et uisum est ut communi cum illis republica uteretur. Dubitabatur autẽ adhuc, utrũ Pythagoræ, an Euphorbi nomine appellandus esset. Empedocles uerò (nam & ipse uenit semielixus, & toto corpore excoctus) non receptus est, quanquã id multis precibus postularet. Procedente autẽ tempore instabat certamen quod apud illos Thanatusia appellãtur. Præfuit Achilles iam quintum, Theseus uerò septimum. Porrò quid in totum actum sit, longum esset commemorare: uerùm

λαια τ' πραχθέντων διηγήσομαι. πάλιν μὲν ἐνίκησε Κάρος, ὁ ἀφ' Ηρακλέους, Ὀδυσέα πρὸς ἕτερον ἀναγωνισάμενος· τὸν μὲν οὖν ἴσα ἐγένετο, ἀράσι τε τὸν Αἴγυπτίου, ὃς ἐν Κορίνθῳ τέθαπται, καὶ Ἐπειοῦ, ἀλλήλοις συμπλόντων. παγκράτιον δὲ ἐτέθειτο ἆθλα παρ' αὐτοῖς. τὰ μὲν τοῦ Δρόμου, ὅπως ἔτι μίμνωμεν τοὺς ἐνίκησεν. ποιητῶν δὲ, τῷ μὲν ἀληθάς, πεφανερωμένον ἐράτατα Ὁμήρῳ, ἐνίκησε δὲ ὅμως Ησίοδος. τὰ δ' ἆθλα, ἦν ἅπασι φέρεσθαι, πλακοῦς ἐκ πλήθους τεταγμένων. αὖτε δὲ τῶν ἀγώνων συντετελεσμένων, ἀγγέλλοντο οἱ ἐν τῷ χωρίῳ τὰ ἀναιβῶν ἐκλελοιπότες, ἀποῤῥῆξαι τὸν ἀθυμὰ, καὶ τὰ φρουρᾶς ἐπιπρατήσαντες, ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν νῆσον· ἡγεῖσθαι δ' αὐτῶν Φάλαριν τε τὸν Ακραγαντῖνον, καὶ Βούσιριν τ' Αἰγύπτιον, καὶ Διομήδη τὸν Θρᾷκα, καὶ τὸν πρὸς Σκείρωνα καὶ Πιτυοκάμπτην. ὡς δὲ ταῦτ' ἤκουσεν ὁ Ραδάμανθυς, ἐκτάσσει τοὺς ἥρωας ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. ἡγεῖτο

summã ac capita rerũ perstringã. Lucta qdẽ uicit Carus, qui ab Hercule stabat, et pro corona cũ Vlysse decertabat. Pugilũ æqualis fuit pugna, Arij Aegyptij, qui Corinthi sepultus est, et Epij, q̃ sibi mutuò cõgressi erãt. Nã apud eos Pancratij nullum præmiũ proponitur. Porrò quis cursu uicerit, nõ satis memini. Ex poetis, ut uerè dicã, quanquã lõgè excelleret Homerus, uicit tamẽ Hesiodus. Præmia autem omnibus erat corona ex pauonũ ipẽnis contexta. At iam absoluto certamine nunciatum est, eos qui in impiorũ loco plectẽrctur, ruptis uinculis, & superata custodia, in insulã irrumpere: eorum duces esse Phalaridẽ Agrigentinũ, & Busyridem Aegyptium, Diomedem Thracem, & Scironem, & Pityocampten. Vt uerò hæc animaduertit Rhadamanthus, statuit heroes in aciẽ super littus. Ducebat autem exercitũ Theseus,

ἤγετο δὲ Θησεὺς τὸ πρῶτον καὶ Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ἤδη σωφρονῶν. καὶ συμμίξαντες ἐμάχοντο, καὶ νίκης σαν οἱ ἥρωες, Ἀχιλλέως τὰ πλεῖστα διαπραξαμένου. ἐρίσθησαν δὲ καὶ Σωκράτης, ὃς τῷ δεξιῷ τάχιστος, πολὺ μᾶλλον, ἢ ὅτι ζῶν ὑπὸ Δηλίων ἐμάχετο· προσιόντων γὰρ τῶν πολεμίων, οὐκ ἔφυγε, καὶ τὸ πρόσωπον ἀτρεπτος ἦν. ἐφ' οἷς καὶ ἕτερον ἐμνήσθη αὐτῷ ἀριστεῖον, λειμών τις καὶ μίγας παράδεισος ἐν τῷ προαστείῳ· ἔνθα συγκαλῶν τοὺς ἑταίρους, διελέγετο, νεκρακαδημίαν τὸν τόπον προσαγορεύσας. συλλαβόντες δὲ αὐτὸν τοὺς νενικημένους, καὶ λύσαντες, οὐδὲν ἀπεκρύψαντο ἔτι μᾶλλον λοιδορούμενοι. ἔγραψε δὲ καὶ ταύτην τὴν μάχην Ὁμηρος, καὶ ἀπιόντι μοι ἔλαχε τὰ βιβλία λαμβάνειν τοῖς παρ' ὑμῖν αὐθρώποις· ἀλλ' ὕστερον καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων ἀπολίσαμεν. ἦν δὲ ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος αὕτη· Νῦν δέ μοι ἔνεπε Μοῦσα μάχην νικήσαν ἡρώων.

seus & Achilles, et Aiax Telamonius, iam iam ad se reuersus. Cõmixti ergo inter se pugnabãt, uicerũtq; heroes, Achille uel in primis rẽ strenue gerente. Fortiter se gessit et Socrates in dextro cornu constitutus, multoq; fortius, quàm quũ adhuc apud Deliũ pugnaret. Nã ingruẽtibus hostibus haudquaquã fugit, sed uultu intrepido cõstitit. quãobrem præmio donatus est, nimirum luculẽto & amplo horto, in quẽ cõuocatis alijs disserebat: quẽ locum Necracademiam appellauit. Comprehensos igitur & colligatos eos qui uicti fuerant, remisertũt multo grauius puniẽdos. Eã autẽ pugnam scripsit & Homerus, & mihi abeũti libellos dedit ad nostros homines deferendos. Verùm hos unà cũ reliquis postea amisi. Erat poematis initiũ ferè in hunc modũ: Nũc mihi Musa refer pugnam heroũ extinctorũ.

τότε δ' οὖν λυάμενοι ἐψήσαντο, ὥσπερ παρ' αὐτοῖς νόμος, ἐπειδὰν πόλιμον μάχος θώσωσιν, ἱερεῖόν τι ἐπινίκια, καὶ ἑορτὴν μεγίστην ἄγουσιν. μόνος δὲ τούτων ὁ μιτρᾶκις Πυθαγόρας, ἀλλ' ἀπεῖχε καὶ πόρρω ἐμαυτὸν ἐποιούμην, μυσαττόμενος τὸν τῶν κυάμων φαγίαν. ἤδη δὲ μικροῦ δεῖν πλησίον τῶν ἑβδόμων, καὶ πρὸς μεσοῦντα τὸν ἕβδομον, νεώτερα συνέβαινε πράγματα. κίνησις γάρ, ὁ τοῦ Σκινθάρου παῖς, μέγας τις ἦν, καὶ καλὸς, ὥρα πολλὴ ἤδη χρόνου· ἐφ' Ἑλένῃ, καὶ αὕτη δὲ ἐπιμανῶς ἠγάπητο αὐτὸν τὸν νεανίσκον· πολλάκις γοῦν καὶ διέσυρον ἀλλήλους, ἐν τῷ συμποσίῳ, καὶ προϋπενεν, καὶ μόνοι ἐξανιστάμενοι, ἐπλανῶντο πρὸ τῶν θυρῶν. καὶ δὴ καὶ ὑπ' ἐρωτος καὶ ἀμυχανίας ἐβαλλόσατο ὁ Κίνυρος, ἁρπάσας τὸν Ἑλένην (ἐδόκει δὲ μὴ κάνευ τούτου) οἴχεσθαι ἀπιόντας ἐς τινα τῶν ἐπικαιροτάτων νήσων, ἤτοι ἐς τὴν Φιλλὼ, ἢ ἐς τὴν Τυρίαν. συνωμότας δὲ πάλαι προσελήφεσαν τρεῖς τῶν

Cum igitur fabas coxissent, quemadmodum illis mos est ubi bello rem præclarè gesserint, Epinicia celebrarūt, & festū solenne egerunt. Solus Pythagoras à cōuiuio illo abstinuit, & ieiunum procul desidebat, abominatus fabarum esum. Iam uerò mēsibus sex exactis, septimoq; ad medium deducto, res nouæ ac insperatæ exortæ sunt. Nā Cinyrus Scinthari filius, iā grādis & formosus, Helenā multo iā tēpore deperibat: ipsa autem cōtrà manifestè adolescentē ad insaniāusque redamabat. Siquidem in cōuiuio subinde alter alteri annuebat, & præbibebat: soliq; ex cæteris surgētes in sylua deerrabāt. Tādē præ amore & impatientia cōsiliū cepit Cinyrus rapiēdi Helenā. Illa uerò hoc probabat, ut cederent, ac in uicinā quā piā ex insulis proficiscerentur, nimirum in Phellō, aut Tyroessam. Addiderunt & huic cōsilio cōiuratos è meis comitibus

τῶν ἑταίρων τῶν ἡμῶν, τινὲς θρασυτάτους· τῷ μὲν τοι καὶ περὶ ὧν ἡμῖν σοι ταῦτα, ἠπίστατο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ πολλὰ δεδρόμενον. ὡς δ' ἄλλα αὐτοῖς, ἐτέλεων τὴν ἐπιβολήν. ἡμεῖς δὲ ἐπὶ νυξὶ ἐγένετο, ἐγὼ μὲν ἐν παρλῶν ἐτύγχανον γὰρ ἐν τῷ συμποσίῳ ἐπικοινωνῶν. οἱ δὲ λαθόντες τοὺς ἄλλους, ἀναλαβόντες τὴν Ἑλένην, ὑπὸ σπουδῆς ἀνήχθησαν. ὡρὶ δὲ τὸ μεσονύκτιον αἰσθόμενος ὁ Μενέλαος, ἐπὶ ἅμα τῇ σὺν νῷ λοχῶν ἐγρηγορόσι, βοῇ τε ἴσῃ, καὶ τὸν ἀδελφὸν παραλαβών, ἦει πρὸς τὰ βασίλεια τῷ Ραδαμάνθυος. ὑπέρας δ' ὑποφαινούσης, ἐλιγύν οἱ σκοποὶ καθορῶν τὴν ναῦν, πολὺ ἀπέχουσαν. ὅτε δὴ ἐμβὰς ὁ Ραδάμανθυς ψυχτὰ μάλα τῶν ἑῴων ἐς ναῦν μονόξυλον, ἀσφοδελίνου, παρήγγελε διώκειν. οἱ δὲ ὑπὸ πρόθυμίας ἐλαύνοντες, ὡρὶ μεσημβρίαν καταλαμβάνουσιν αὐτὸς, ἤδη ἐς τὸν γαλακτώδη Ὠκεανὸν ἐμβάλλουσας, πλησίον δὲ Τυρίας,

comitibus tres audaciſſimos. Nã hæc patri non indicauerat: ſciebat enim quòd ab illo acriter increpar etur. Itaque cũ ipſis opportunum uiſum eſſet, facinus perpetrarũt. Vbi enim nox aduenit, (nã tum fortè non intererã, ſed in cõuiuio diſtertebã) illi clàm alijs correpta Helena, maturè ſe proripuerunt. Menelaus autè cum circa mediã noctis excitatus torũ uacuũ ſenſiſſet, protinus clamore ſublato, & fratre ſecũ accepto, ad regiam Rhadamãthi profectus eſt. Porrò illucescẽte die aiebãt exploratores nauẽ procul diſtantẽ appare re. Itaq; Rhadamanthus, cũ quinquaginta heroes in nauẽ Aſphodelinam, & ex integro & ſolido ligno cõſtructã collocaſſet, iuſſit eos perſequerẽtur. At illi cũ magna alacritate remis incũberent, tandem circa meridiem eos deprehendunt, cum iam in lacteum Oceanum ſubirẽt, haud procul à Tyroeſſa in-

πρὸς τοσοῦτον ἦλθον διαδράναι, καὶ ἀναλυσάμενοι τὴν ῥάχιν ἀλύσει ῥοδίνῃ, μακροτέρῳ. ὁ μὲν οὖν Ελένου ἰδὼν πρύτι, καὶ ἠσχύνετο, καὶ ἐκαλύπτετο. τὰς δ' ἀμφὶ τὸν Κίνυρον ἀναπρίνας πρότερον ὁ Ραδάμανθυς, εἴ τινες καὶ ἄλλοι αὐτοῖς συνίσασιν· ὡς ἀδίκως ἄκουσιν, ἐν τῶν ἀσεβῶν λάσας, ἐπέπεμψεν ἐς τὸν τῶν ἀσεβῶν χῶρον, μαλάχῃ πρότερον μαστιγωθέντας. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ ἡμᾶς ἐμπροθέσμους ἐκπέμπειν ἐκ τῆς νήσου, τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν μόνον ἐπιμένοντας. ἔνθα δὴ ἐγὼ ἀνιώμην τι, καὶ ἐλάκρυον, εἰ ἐμέλλομ ἀγαθὰ ἐκπλεπτὸν, οὐθὲς πλανηθόσεσθαι. αὐτοὶ μέντοι παρεμυθοῦντο λέγοντές, ὡ πολλῶν ἐτῶν ἀφίξεσθαι πάλιν πρὸς αὐτούς. καί μοι ἤδη θρόνον τινὰ καὶ πλησίον ἐς τὸ πρῶν παρεκάλυψαν, πλησίον τοῦ ἡρίστου. ἐγὼ δὲ προσελθὼν τῷ Ραδαμάνθυϊ, πολλὰ ἱκέτευον ἀκοῦσαί με τὰ μέλλοντα, καὶ ἐκδιδάξαί μοι τὸν πλοῦν.

fula. tantum enim aberāt ut elaberētur. Cum igitur nauem rosea catena reuinxissent, reuerſi ſunt. Helena itaque flebat & erubeſcebat, operiebaturq;. Verùm Rhadamanthus habita prius cū Cinyro diligenti quæſtione, num & alij quipiam cōſcij fuiſſent poſtquā ullum fuiſſe negauit, uinctum hominē ex pudēdis, & malua prius bene cæſum, in impiorū locū amādauit. Decreuerunt & nos ante præſcriptum tēpus ex inſula ablegare, data unius proximæ diei mora. Ibi ego grauiter ferre, et lachrymari, utpote qui eiuſmodi felicitate relicta rurſus erraturus eſſem. At illi contrà cōſolabantur me, quòd futurū dicerent ut propediem ad ſe eſſem rediturus. Iamq; mihi in futurū ſedē & locum optimis quibuscq; uicinū oſtendebāt. Ego uerò accedēs Rhadamāthum, obnixè orabā, ut quæ mihi futura eſſent, prædiceret, et de nauigatione ecce

πλοῦν. ὁ δ' ἔφασκεν ἀφίξεσθαι μὲν εἰς τὴν πατρίδα, πολλὰ δὲ πρότερον πλανηθέντα, καὶ διυφωσύσασθαι. τὸ δὲ χρέων ἐκ ἐτὶ τῶν ἐπαοιδῶν προδᾶναι ἐβούλετο, ἀλλὰ δὴ καὶ δεικνὺς τὰς πλησίον νήσους (ἦσαν φαίνονται δ' πέντε τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἄλλαι ἔκτη πόῤῥωθεν) ἰδοὺ ταύτας μὲν ἔνια ἔφασκε τὰς τῶν ἀσεβῶν, τὰς πλησίον, ἀφ' ὧν δὴ, ἔφη, ὁρᾷς τὸ πολὺ πῦρ ἀναῤῥιπίζον, ὥσπερ δὲ ἐκάστη τῶν ἐνόχων ἐ πίλις. μετ' αὐτὴν δέ, ἣ δὲ Καλυψὼς νῆσος, ἀλλ' ἐλείπει σοι φαίνεται. ἐπειδὰν δὲ ταύτας παραπλεύσῃς, τότε δὴ ἀφίξῃ εἰς τὴν μεγάλην ἤπειρον, τὴν ἐναντίαν τῇ ὑφ' ἡμῶν κατοικουμένῃ. ἐντεῦθεν δὲ πολλὰ παθὼν, καὶ πολλὰ ἔθνη διελθὼν, καὶ ἀνθρώποις ἀμίκτοις ἐπιδημήσας, χρόνῳ ποτὲ ἥξεις ἐς τὴν ἑτέραν ἤπειρον, τοσοῦτ' ἄπω, καὶ ἀσπάσασθαι ἀπὸ τῆς μαλάχης ῥίζαν ἔφη μοι ταύτην, λυσάσας ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις ταύτῃ προσεύχεσθαι, παρήνει δὲ

ne certitorē redderet. Is autē me quidē in patriam rediturum respōdit, uerùm multis prius erroribus & periculis exantlatis. Tēpus autē quo essem rediturus, addere noluit, sed ostēsis uicinis insulis, (apparebant autē numero quinq;, & alia sexta lōgius) hæc, inquit, adiacētes sunt impiorum, in quibus uides ignis plurimū accēsum. Sexta autem illa somniorum est ciuitas. Post hāc et Calypsus est insula, uerùm nondum tibi adhuc apparet. Vbi uerò has præternauigaueris, tum deuenies in magnā illā continentem, quæ eregionē est ei quæ à nobis incolitur. Illic multa passus, multasq; gētes prætergressus, & inter Barbaros incultosq; homines peregrinatus, tandem in alteram terram deuenies. Hæc ubi dixisset, euulsam è terra maluæ radicem mihi porrexit, iubens ut hanc adorarem cum in maximis periculis uersarer. Admonuit autem,

δι περὶ ἐμοῦ ἀφικοίμην εἰς πάτριον τὴν γῆν, μήτε πῦρ μαχαίρᾳ σπασάμενον, μήτε θρέμμος ἰδίαν, μήτε παιδὶ σπείρᾳ τὰ ἀνηνυσίδητα ἔτη πλησιάζοντα· τούτων γὰρ μεμνημένον, ἐλπίδας ἔχειν δι᾽ ἃς τὴν νῆσον ἀφίξεται. τότε μὲν οὖν τὰ πρὸς τὸν πλοῦν παρεσκευάζομεν, καὶ παρὰ λαμβάνειν, συναγαγόμενοι αὐτοῖς. τῇ ἑπέρᾳ δ᾽ ἐλθὼν πρὸς Ὅμηρον, τὴν ποιητὴν, ἐδεόμην αὐτοῦ ποιῆσαί μοι δίστιχον ἐπίγραμμα. τὸ μὲν ἐποίησε, πέπλῳ βυβλίαν λίθῳ ἀναστήσας, ἐπίγραψα πρὸς τῷ λιμένι. τὸ δ᾽ ἐπίγραμμα ἦν τοιόνδε· Λουκιανὸν τάδε πάντα, φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν, Εἰδότι τε, καὶ πάλιν ἐλθόντα φίλοις ἐς πατρίδα γαῖαν. μάντις δ᾽ ἐκέλευε τὴν ἡμέραν, ἣ ἐπίσσομαι ἀναγόμενος, τῶν ἡρώων παραπεμπόντων. ἔνθα μοι καὶ Ὀδυσσεὺς προσελθὼν, λάθρα δ᾽ Πηνελόπης, δέλτον ἐπέστειλε, δίδωσιν ἐπιστεῖλαι, ἐς Ὠγυγίην τὴν νῆσον, Καλυψοῖ κομίζειν. σωφίσμασι δὲ μοι ὁ Ῥαδάμανθυς τὸν

autem, si unquam in hãc terrã incolumis redirem, ignẽ gladio ne foderem, neue lupinis uescerer, neue puero supra decẽ & octo annos nato congrederer. quorũ si memor essem, bene sperarẽ de reditu ad insulam. Ibi demũ quæ ad nauigationem pertinent, parauimus; cumq; opportunũ esset, cum illis cibum cepi. die deinde proxima accedens Homerum, orabam ut mihi duorũ uersuũ epigramma cõderet. Quod ubi fecit, colũna beryllo lapidis erecta iuxta portũ inscripsi. Erat autẽ epigrãma huiusmodi: Lucianus charus ẽuis hæc cuncta beatis
Vidit, & hinc iterũ patrias remeauit ad oras.
Manẽs autẽ & diem illam, sequẽti proficiscebar, deducentibus heroibus. Hic et Vlysses accedẽs nescitẽte Penelope, mihi literas dat in insulam Ogygiam ad Calypsonferendas. Misit & mecum Rhadamanthus portitorem Nauplium,

πορθμίαν Ναύπλιον, ἵν' ἀπαντηχθέντες εἰς τὰς νῆσους, μὴ λάθωμεν ὑμᾶς συλλάβοι, ἅτε πανταχοῦ ἄλλην ἐμπορίαν πλέοντας. ἐπεὶ δὲ τὴν δυσώδη ἄέρα προῆλθεν, παρεπλεύσαμεν, αὐτίκα ὑμᾶς ὀλμός τις λευκὸς διεδέξατο, οἷον ἀσφάλτου καὶ θείου καὶ πίσσης, ἅμα καιομένων. καὶ λυσσῶσα δὲ φωνὴ, καὶ ἀφόρητος, ὥσπερ ἀπ' ἀνθρώπων ὀπλωμένων, καὶ ὁ ἀὴρ ζοφώδης καὶ ὁμιχλώδης, καὶ παντάπασιν ἑαυτῷ ἀρόσῳ πιτλίνη. καὶ μέν τοι καὶ μαστίγων ψόφος ἠκούετο, καὶ οἰμωγὴ ἀνθρώπων πολλῶν. τὰς μὲν ἐν ἄλλαις ἀπροσίσχομεν· ἐς δὲ ἐπίβαμεν, τοιάδε ἦν· λύκλῳ μὲν πᾶσα ὑψηλὴ καὶ ἀπόξυρος, καὶ ἀπέξυρος, πέτραις καὶ τράχυσι λασιοκλινέσι λίνθροις δὲ, καὶ ὕδατι ἐνδεῶς. ἀνθρύσκαι δὲ ὅμως λιπαραὶ τὰς ὑψηλὰς, πρόῤῥιζαι μὲν διὰ τὸν ἀκανθώδεις, καὶ σκολόπων μισθὸς ἀτραπῶν, πολλὴν ἀμορφίαν τε χάρας διεπεφύκασι. ἐπεφύκεσι δὲ καὶ ἐλάαι ὑψηλαὶ, καὶ τὸ πολυτάρσιον, πρῶτα

Nauplium, ut si ad insulam appelleremus, nemo nobis manum injiceret, uelut ij qui ad mercatum quempiam aliũ nauigarẽt. Vbi uerò progressi odoratum aerem præterissemus, continuò nos terruimus nescio quis odor excepit, uelut bituminis & sulphuris picis-ue, cum simul ardẽt. Nidor autẽ erat grauis, intolerabilisq;, uelut ab exustis hominibus. Erat & aer obscurꝰ et caliginosus, à quo distillabat ros quidã piceus. Quin & uerberũ strepitus exaudiebatur, et multorum hominũ eiulatus. Ad alias igitur nõ applicuimus: illa uerò quã ascẽdimus, talis erat. Tota in gyrum præceps est, & exusta, cautibus et saxis aspera. Arbor autẽ aut aqua ne inerat quidẽ. Irrepsimus tamen per præcipitia, et per spinosam et aculeis plenam semitam euasimus, transiuimus regionis tetram fœditatem. Procedentes autem ad carceres, et supplicij locũ, primùm

πρῶτα μὲν τῶν φύσιν τῶ τό-
που ἐθαυμάζομεν. τὸ μὲν γὰρ
ἕλαφρ & αὐτὸ, μαχαίραις καὶ
σκόλοψι πάντη ἐξωθούμενον, ὑ-
πλην δὶ μεταμὺ πορφύρεον,
ὁ μὲν ὑδρώδης, ὁ δὲ αὖτρ & οἷ
ἄμματ &, ὁ δὲ ἐνδον, πυρὸς
πάνυ μέγας οὗτ &, καὶ ἀπέ-
ραντ &, καὶ ἱρρεῖ, ὥσπερ ὕδωρ
ἀνυμετρῆτο, ὥσπερ θάλασσα.
καὶ ἰχθῦς δὶ ἦχι πολλὰς, τὰς
μὲν ἁλοὺς προσικότας,
τὰς δὶ μικρὰς, αὐόραξι πάν-
υ μιμέυοις· ἐκάλουν δὶ αὐτὰς
λυχνίσκους. ἐσοδ & δὶ μία,
πρὸ διὰ πάντων· καὶ πολυ-
φὶς ἐφοιτᾶτο, Τίμων ὁ Αὐ-
τεπ &. παρελθόντ δὶ ἡμῖν,
ἐπ Ναυπλίῳ διατυγχάνει, ἐκ-
ρῶμεν πολαζομένους, πολλοὺς
μὲν βασιλέας, πολλοὺς δὶ ἰδιώ-
τας, ὧν ἐνίους κὴ ἐγνωρίζομεν.
ἐδεδμεν δὶ καὶ τὸν Κίνυρον,
ἐκπνεῦν ὑποτυφόμενον, ἐκ τῶν
αὐλοίων ἀπαρτημένον. προ-
στίθεσαν δὶ οἱ πρόξενοι καὶ κὴ
τὰς ἐπάγων βίας, καὶ τὰς αἰ-
τίας, ἐφ' οἷς πολάζοντο. καὶ
μυρίας ἀπάντων. τιμωρίας
ἐπίμενον οἱ φανέντες τι

primùm quidem loci naturã admirati sumus. Siquidẽ uniuersum solum gladijs & mucronibus efflorebat, circum quod fluuij duo decurrebant, unus cœno, alter uerò sanguine, & itẽ alius intus igne, & quidem ingens & immẽsus. fluebat autem uelut aqua, & instar maris agitabatur. Habebat etiãnũ & pisces permultos, quorũ aliquot torribus erant similes, nonnulli uerò minusculi carbonibus ignitis, quos Lychnisc os uocabãt. Aditus autẽ unus erat, & perquã angustus. Ianitor adstabat Timõ Athenien sis. Ingressi tamen duce Nauplio, uidebamus eos qui supplicio afficiebantur, inter quos reges & priuati erãt plurimi: quorũ etiã nõnullos agnouimus. Vidimus & Cinyrum fumo enecari, & à pudendis pẽdere. Addebãt & ductores singulorum uitas, & causas ob quas supplicio k afficerẽtur. Maxima uerò omniũ pœna

eis

παρὰ τὸν βίον, καὶ οἱ μὲν τὰ λεγόμενα συγγεγραφότες, ὧν εἷς καὶ Κτησίας ὁ Κνίδιος ἦν, καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ἄλλοι πολλοί. τούτους ἅπαντας ἰδὼν ἐγὼ, χρυσᾶς ἔχοντας τὰς τιάρας ἐπὶ τοῖς ὠσὶ, ἐλπίδα μὲν ἐμαυτῷ ἐποιούμην εὐπόρου σωμπεφάμενος ἔσεσθαι βίου· ἧκιστα δὲ αὐσταίνων ὑπὸ τοῦ πλοῦ (ἐγὼ γὰρ ἀπλοώτερον φέρειν τὸ ὕδωρ) ἀσπασάμενος τὸν Ναύπλιον, ἀπέπεμψα. καὶ μετ' ὀλίγον, ἐφάνητο πλησίον ἡ τῶν ὀνείρων νῆσος, ἀμυδρὰ, καὶ ἀσαφὴς ἰδεῖν. ἔπασχε δὲ καὶ αὐτὴ τοῖς ὀνείροις τι παραπλήσιον, ὑποχωροῦσα γὰ προσιοῦσιν ἡμῖν, καὶ ὑπεφεύγε, καὶ περρωτέρω ὑπέβαινε. λαβόμενοι δὲ ἅμα τοῦ πλοὸς, καὶ ἐπεδύσαμεν τὸν εἰς τὸν Ὕπνον λιμένα προσορμούμενον, πλησίον τῶν πυλῶν τῶν ἐλεφαντίνων, ἡ τὸ τῆ Ἀλεκτρυόνος ἱερόν ἐστι, πρὸ δέλτα ὑψίαν ἀπειβαίνομεν. παρελθόντες δὲ ἐς τὸν πύλον, πολλὰς ὀνείρους τὴ πόλιν ὑποδυόμεν. πρῶτον ἤβλεψαμεν πρὸ τ' πόλιν ἐπὶ μέσ

eis imminebat, qui in uita quippiã ementiti essent, neq; ueritatẽ literis mandassent: inter quos erat Ctesias ille Cnidius, et Herodotus, et alij nõ pauci. Hos ergo cũ uiderẽ, bono animo esse cœpi. nã nullius mẽdacij mihi cõscius erã. Itaq; ad nauẽ maturè reuersus (neq; enim tale spectaculũ ferre amplius poterã) salutato Nauplio discessi. Neq; ita multum pòst apparebat nõ procul somniorũ insula, obscura illa, & uix uisu perspicua. Habebat autem & ipsa somnijs aliquid simile. cedebat enim accedẽtibus nobis, & subterfugiebat, ac lõgius se subducebat. Cum ergo tandẽ eã comprehendissemus, et in portũ qui Somnus dicitur, delati essemus, prope eburneas portas, ubi ædes est Gallinaceo sacra, sub obscurã uesperã descẽdimus: cũq; in portã progressi fuissem⁹, somnia multa uariaq; uidebam⁹. Verùm de ipsa ciuitate libet ante omnia

comme-

μήτ' ἄλλῳ τινὶ γέγραπται περὶ αὐτῶν, ὃς ἢ μὴ μέμνηται Ὁμήρου, ἢ παύσαι ἀκριβῶς συγγραψάμενος. λίμνη μὲν περὶ πᾶσαν αὐτὴν ὅλη αὐτὴ ἐστι· τὰ δένδρα δὲ ἔχει μήκη μέγιστα ὑψηλά, καὶ μανδραγόρας, καὶ ἐν αὐτοῖς πολύ τι πλῆθος γυναικείδων· τοῦτο γὰρ μόνον ἐν τῇ νήσῳ γίγνεται ὄρνεον. ποταμὸς ἢ παραρρέει πλησίον, ὃν αὐτῶν καλοῦσιν Νυκτίπορον. καὶ πηγαὶ δύο περὶ ταῖς πύλαις, ὀνόματα καὶ τούτοις, τῇ μὲν Νήγρητος, τῇ δὲ Πανυχία. ἡ δὲ περίβολος τῆς πόλεως, ὑψηλός τε καὶ ποικίλος, ἰρισμοῖ τῶν χροιῶν ὁμοιότατος. πύλαι μέν τοι ἔπεσιν, ἃ δύο, καθάπερ Ὅμηρος ἔφη εἶναι, ἀλλὰ τέτταρες. δύο μὲν, πρὸς τὸ τῆς ἐλαφρίας πεδίον ἀποβλέπουσαι, ἢ μὲν σιδηρᾶ, ἢ δὲ λιθάμιλλος πεποιημένη, καθ' ἃς ἐλέγοντο ἀποδημεῖν αὐτῶν εἴ τι φοβεροὶ καὶ φοινικοῖ καὶ ἀπλωτεῖς. δύο δέ, πρὸς τὸν λιμένα καὶ τὴν θάλατταν· αἱ μὲν ἐλεφάντιναι, αἱ δὲ, καθ' ἃς ἡμεῖς παρήλθομεν, ἐλιφαντίνεαι.

cõmemorare, quoniã de eã nemo adhuc conscripsit: sola autẽ Homerus eius meminit, nõ ita accuratè ex actẽq; descripsit. Circa hãc undiq; circumiacet sylua. Arbores autem sunt papauera procera, & mandragoræ, in quibus magna uis ueſpertilionum sedet. Sola enim hæc auis in ea insula nascitur. Flumen autẽ iuxtà praterlabitur, quod ab illis Nyctiporus appellatur. Sũt & fontes duo iuxta portas, quibus & nomẽ est uni quidem Negretus, alteri uerò Pannychia. Ipsa autem ciuitatis mœnia alta sunt, uariaq;, iridis colore similima. Enimuerò portæ sunt, non duæ, ut uoluit Homerus, sed quatuor. Nã duæ Mollitiei campũ respiciũt, hæc quidẽ ferrea, illa uerò testa cõstructa, per quas horrẽda et sæua immitiaq; somnia emitti aiebãt. Duæ uerò alteræ ad portũ et mare, ex quib. quædã corneæ erãt, quædã, per quas transiuimus, eburneæ.

Ingreſſis

δεσίοντων δ' ὃν τῶν πόλιν, ἐν δεξιᾷ μὲν ὄψει τὸ Νικήτειον· σέβουσι γὰρ θεῶν ταύτην μάλιστα, καὶ τὸν Ἀλεκτρυόνα ἱκανόν· ἐν δὲ, πλησίον τῷ λιμένι, τὸ ἱερὸν πεποίηται· ἐν ἀριστερᾷ δὲ τὰ τῆς ὕπνου βασίλεια. οὗτοι γὰρ δὴν ἀρχὴν παρ' αὐτοῖς, σατράπας δύο, καὶ ὑπαρχους πεποιημένοι, Ταραξίωνά τε τὸν Ματαιογένους, καὶ Πλειστοκλέα τὸν Φαντασίωνος. ἐν μέσῃ δὲ τῇ ἀγορᾷ πηγή ὄψιν, ὃν καλοῦσι Καρεώτιν. καὶ πλησίον ναοὶ δύο, Ἀπάτης καὶ Ἀληθείας. ἐνθα καὶ τὸ ἄδυτόν ὄψιν αὐτοῖς, καὶ τὸ μαντεῖον, ὃ προεστήκει προφητεύων Ἀντιφῶν, ὁ τῶν ὀνείρων ἐπιστατῶν, ταύτης περὶ τὸ ὕπνου λαχὼν δὴ τιμῆς. αὐτῶν μὲν τοι τῶν ὀνείρων, οὔτε φύσις, οὔτε ἰδέα ἡ αὐτή· ἀλλ' οἱ μὲν, μακροί τε ὄσον, καὶ καλοὶ, καὶ ἀλᾶς, οἱ δὲ μικροὶ, καὶ ἄμορφοι· καὶ οἱ μὲν χρύσοι, ὡς ἀληθῶς, οἱ δὲ ταπεινοί τε καὶ εὐτελεῖς. ἦσαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πτερωτοί τινες, καὶ τρι-

Ingreſſis autem ciuitatem ad dextram eſt templũ Nocti. Nam illam ex deis in primis colunt, & Gallinaceum, cui iuxta portum ſacellum dedicatum eſt. Ad ſiniſtram uerò Somni regia. Is enim apud eos regnat, duobus à ſe ſatrapis & præfectis conſtitutis, Taraxione Mataeogenis, & Plutocle Phantaſionis filio. In medio autem foro fons eſt quẽ Careotin appellãt, delubra duo adiacent, Impoſturæ ui delicet, & Veritatis: ubi & illorum eſt adytum & oraculum, cui præfectus erat Antipho ille ſomniorum hiſtrio, hunc apud Somnum honorem ſortitus. Somniorum autem neq; natura neq; forma eadem eſt. Nam quædam procera erant & formoſa, ſuauiaq; : quædã uerò breuia & deformia. nonnulla etiam aurea, ut uidebantur: ſordida item & abiecta nonnulla. Erant et inter illa alata aliquot, &

τύδειν, καὶ ἄλλοι, καὶ ἀπὸ τῶν πομπῶν διασκευαζόμενοι εἰς βασιλέας, εἴτε εἰς θεούς, εἴτε εἰς ἄλλα τοιαῦτα διασκευαζόμενοι. πολλὰς γὰρ καὶ ἐγνωρίσαμεν, πάλαι παρ' ἡμῖν ὠραϊσάντες. εἰ δὲ καὶ παρεσήεσαν, καὶ ἀσπάζοντο, ὡς δὴ καὶ συνήθως ἐκ πάρχοντες. καὶ παραλαβόντες ἡμᾶς, καὶ κατοικοδομήσαντες, πάνυ λαμπρῶς καὶ δεξιῶς ἐξένισαν πολύτελεῖ καὶ πολυτελῆ μεγαλοπρεπῶς παρασκευάσαντες, καὶ ἀπισχυρίζοντο βασιλέας τε ποιήσειν, καὶ σατράπας· ἔνιοι δὲ καὶ ἀπήγαγον ἡμᾶς εἰς τὰς πατρίδας, καὶ τοῖς οἰκείοις ἐπιδείξοντες, καὶ αὖθις ἀπολαβόντες σὺν χαρᾷ μεγάλῃ κατῆρχάγασαν, ἐρόμενοι καὶ ἀσκαθορεύοντες, ἀσύχθαμβοι ἐπιστησάμενοι. ἥκαμεν δὲ ἐκεῖθεν, τῇ Ωγυγίᾳ τόσον προσχήντες, ἐπεβάσαμεν. περίσταμαι δὲ ἐγὼ λύσας τῶν ἑπτὰ βιβλίων, ἀνεγίνωσκον τὰ γεγραμμένα.

monstrosa, alia uelut in pompam instructa, nimirũ in Reges, aut Deos, aut aliquid eiusmodi. Quin & ex illis non pauca agnouimus, utpote ea quæ olim apud nos uideramus. Quædam etiam nos accedebant, salutabant q; , uelut familiaria iam & domestica. Quæ cũ nos excepissent, ac sopiuissent, splendidè planè ac elegãter tractauerunt, apparato magnifico alio diuersorio, pollicita reges aut satrapas ex nobis se facturæ. Nonnulla & in suam quẽque patriam abduxêre, & domesticos ostendêre, rursus q; eadẽ die reduxêre. Diebus ergo triginta, & totidẽ noctibus dormiẽtes comessantes q; apud eas mãsimus. Hinc tonitru cum ingenti fragore repentè edito excitati ac cõsternati, saturi discessimus. Inde post tertiam diẽ in Ogygiã delati descendimus. Hic ego primum resignatis literis, quæ scripta erant

ρλεία. Ἰὼ ἦ τοιάδ' ὀλασὼς Καλυψοῖ χαίρειν. Ἴδομι, ὡς τὰ πρῶτα ἐξίπλευσα παρὰ σῦ, τὴν σχεδίαν κατασυνασάσα μέσος, ναυαγίῳ χρυσάμενον, ἢ μόλις ὑπὸ Λευκοθέας διασωθέντα ἐς τὴν Φαιάκων χώρεαν, ὑφ' ἧν ὅν τὴν οἰκίαν ἀποκυμφθείς, κατέλαβον πολλὰς δὴ γυναικὸς μνηστῆρας, ἐν τοῖς ἐμοὶ τέροις ῥυφῶντας. ἀποκλάνας δ' ἅπαντας, ὕστερον ὑπὸ Τηλεγόνυ, τ' ἐκ Κίρκης μοὶ γεγενημένυ, ἀνῃρέθην. ἐκεῖ νῦν ἐμοὶ ἐν τῇ Μακάρων νέσῳ, πάσῃ μετανίῃ ἔκ τῷ κατελιπεῖν τὴν παρά σοι δίαιταν, ἢ τὴν ὑπὸ σῦ πρεταν μεθίλω ἀθανασίαν. ἰὼ ἦν καιρὸν λάβωμαι ἀποδρᾶς, ἀφίξομαι πρὸς σέ. ταῦτα μὲν ἐθέλω ἐ ἰδίᾳ τολὲ, ἢ πρὸς ὑμῶν, ἑταῖραι ξυνιδάπεμψ. ἐγὼ ἦ προλθὼν ὀλίγον ἀπὸ θαλάσσης, εὗρον τὸ σπέλαιον τοιῦτον, οἷ ὁ Ὅμηρος ἔφη, ἢ αὐτὸν τα λασιεργέσαν. ὡς ἦ τὴν ἱπιτολὴν ἔλαβε, ἢ ἀνέδέξατο, rant legebam. Erant autem ferè huiusmodi: VLYSSES CALYPSONI S. Nolim te ignorare, quòd ubi primùm abs te discessissem rate instaurata, postquã naufragiũ feciſſẽ, & uix à Leucothea in Phæacum regionẽ seruatus fuiſſẽ, à quib. domũ remissus fui, me multos uxoris procos deprehendisse, qui reb. nostris abuterentur ad uoluptates suas: quos cũ oẽs cõfeciſſem, tã dẽ ipse à Telegono, quẽ ex Circe susceperã, è medio sublatus sum. Nũc aũt in beatorũ sum insula, uehementer dolens ob relictã, qua apud te usus sum, cõsuetudinẽ, & ablatã abs te mihi immortalitatẽ. Quòd si per occasionẽ licebit, hinc arrepta fuga ad te ueniã. Et hæc quidem quæ per literas significabãtur: de nobis præterea, ut hospitio exciperemur. Ego aũt procedens parũper à mari, inueni antrũ tale quale Homerus descripsit, ipsamq; laniſtcio dantẽ operã. Postquam uerò literas accepit, admisitq;

πρῶτα μὲν ὀπτιπολὺ ἐλάυρω γ· ἔπειτα δὲ παρεπάλα ἡμᾶς ἐπὶ ξενίαν, καὶ εἰσία λαμπρῶς, καὶ πρὸ τῦ Ὀδυσσέως ἐπωδύρετο, καὶ πρὸ δὲ Πηνελόπης, ὁποία εἴη τὸν ἴδιν, καὶ ὡς σωφρονεῖη, καθάπερ Ὀδυσσεὺς πάλαι πρὸ αὐτῆς ἐκόμπαζε. καὶ ἡμᾶς τοιαῦτα ἀπεκρινόμεθα, ἐξ ὧν ἀκάρδομεν εὐφραινόμενον αὐτόν. τότε μὲ οὖν ἀπελθόντες ἐδὴ ναῦν, πλησίον δὲ ἤδη ἐκοιμώμεθα, ἅμα ἕῳ δὲ ἀναγόμεθα, σφοδρότερον πατέοντος τῦ πνεύματος. καὶ δὴ χαμαδύντες ἡμέρας δύο, τῇ τρίτῃ πρωΐ πλησίον τῶν Κολοκυνθοπειρατῶν. αὐθρωποι δὲ εἰσιν ἔτι ἄγριοι, ἐκ τῶν πλησίον νήσων λῃστεύοντες τοὺς πορευομένους. πλοῖα δ' ἔχουσι μέγιστα, κολοκύδινα, τὸ μὲν πηχῶν ἑξ· ἐπειδὰν γὰρ ξηρανθῶσι, κοιλάναντες αὐτὰ, καὶ ἐξελόντες τὸν ἐνδρικώδη, ἐμπλέουσιν, ἱστοῖς μὲν τοῖς χρώμενοι καλαμίνοις, αὐτὶ δὲ πτόδυνος, τῷ φύλλῳ τ' κολοκύδιε, προσλαβόντες δὲ ἡμῖν,

primùm quidè abūdè fleuit, tū nos ad hoſpitiū inuitauit, ſplendidèq; excepit, interim de Vlyſſe multa ſciſcitata, et Penelope cuiuſmodi forma eſſet, num ita caſta eſſet, quemadmodum de ea Vlyſſes iactauerat. Nos autem ea quibus potiſſimùm eam delectari coniiciebamus, reſpondimus. Digreſſi igitur ad nauem prope littus obdormiuimus. Mane autem ſoluimus, uehementius uento inſurgente. Tandem poſt biduī tempeſtatem die tertia incidimus in Colocynthopiratas. Homines autem immanes ſunt hi, feriaque, qui ex uicinis inſulis nauigantes infeſtant. At uerò naues magnas habent cucurbitinas, ſex cubitorum longitudine. Nam ubi exaeruerint, excauata una, & medulla illius egeſta nauigant. ſiquidem malis arundineis utuntur, & pro uelo, cucurbitæ folio. Impetu ergo in nos facto, duabus

inſtructis

ἀπὸ δύο πληρωμάτων ἐμάχοντο, καὶ πολλὰς κατέδραμάτισαν, βάλλοντες αὐτὰ λίθων τῷ σπέρματι τ̃ κολοκυνθῶν. ἐγκομάζοντες δ' ἐπὶ πολὺ ναυμαχοῦντες, τὸ μὲν μεσημβρίαν ἤδομεν κατόπιν τ̃ Κολοκυνθοπειρατ̃ προσπλέοντας τὰς Καρυοναύτας· πολέμιοι δ' ἦσαν ἀλλήλοις, ὡς ἐδήλωσαν. ἐπὶ δὲ γε ἡμᾶς ἤδοντο αὐτὸν ἐπόντας, ὑμῶν μὲ ὀλιγώρησαν, δραπέμψαι δ' ἐπ' ἐκείνους ἐναυμάχουν. ἡμεῖς δ' ἐν τοσούτῳ ἐκάρασσεν τὸν ὀθόνιον, ἐφορῶμεν, ἀπολειπόντες αὐτὸν τὸς μαχομένους. καὶ δῆλοι ἦσαν πρατήσαντες οἱ Καρυοναῦται, ἔτι μὲν πλέιους (πλέονες γὰρ ἔχον πληρώσαντες) καὶ ἀπὸ ἰσχυροτέρων νεῶν μαχόμενοι· τὰ γὰρ πλοῖα ἦν αὐτοῖς πλείονα, πεντήκοντα ἡμίτομα, πεντηκοντόρυα. μίγιστα ἐκάστη ἡμιτόμου ἦν μῆκος, ὀργυιὰς τεσσαρακαίδεκα. ἐκκεκόψαμεν δ' ἀπὸ κερύψαμεν αὐτῶν, ἰσόμικτά τε τῆς δραμασίας, instructis classibus oppugnabant, & è nostris complures sauciabant, uice lapidum cucurbitarum grana iaculati: ut plurimùm enim comminus depugnabant. Circa meridiem uerò à tergo Colocynthopiratarum uidemus adnauigare Caryonautas. erant autem inter se hostes, ut postea declarauerunt. Nam ut eos adesse senserunt, nobis neglectis in eos conuersi, nauibus conflictabantur. At nos interea sublato uelo, illisq; pugnantibus inter se relictis, cepimus fugam. Manifestò autem uidebantur superiores futuri Caryonautæ, utpote qui numerosiores essent. Nam illis classes erat quinque, pugnabantq; nauibus aliquanto fortioribus. Siquidem naues habebant corticeas, è putamine nucũ per medium secto excauatoq;. Magnitudo autem putaminis cuiusq; in longum decem & octo cubitos protendebatur. Vbi uerò ab his subducti fuimus, eos qui saucij fuerant, curauimus,

ηχὰ τὸ λοιπὸν ἐν τοῖς ὅπλοις ὡς ἐπίπαν ὄμβρῳ, ἀεί τινας ἐπιβυλὰς προσδεχόμενοι, ἀ μάλιστα. οὔπω γὰρ ἀνέλυκε ὁ ἥλιος, οὐ γὰρ ἀπό τινος ἐρήμης νήσου προσώλκυσεν ἡμῖν, ἐσεφ ἄνδρας αὐθρις, ἐπὶ δελφίνων μεγάλων ἐχόμενοι, λῃστὰς οὐ δοκοῦντας. οἱ δελφῖνες αὐτοὺς ἐφερον ἀσφαλῶς, οὐ ἀνυπεδόητοι ἐχρημάτιζον, ὥσπερ ἵπποι. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν, διαταύτης οἱ μὲν ἐνδοθεν, οἱ δ' ἔνδοθεν, ἵβαλλον ἡμᾶς συπίαις ξηραῖς, καὶ ὀφθαλμοῖς ἀκριβέσιν. τοξεύοντων δ' ἡμῶν, καὶ ἀνατείνοντων, ἀλλὰ φοβούμενοι οἱ πολλοὶ αὐτῶν, πρὸς τὴν νῆσον κατέφευγον. περὶ δὲ μεσονύκτιον, γαλήνης οὔσης, ἀλάθομεν προσωκάλαντες ἀλκυόνος καλιᾷ παμμεγέθει. σταδίων γὰρ ἐξήκοντα ἐδόκει αὐτῇ τὸ περίμετρον. ἐπέπλει δ' ἡ ἀλκυών, τὰ ὠὰ θάλπουσα, ἀ πολὺ μέσῳ δὴ καλιᾶς, καὶ δὴ αὐκπλαμβάνοι, μικρὸν μὴ κατέδυσε, τὴν ναῦν τῷ ἀνέμῳ τε πρῶμ- ὤχετο

& poſtea in armis ferè ſtetimus, ſemper inſidias quaſpiam ſubueriti. neque id quidem immeritò. Nondum enim occiderat ſol, cum ab inſula quadã deſerta circiter uiginti uiri delphinibus prægrãdibus inſidẽtes nobis adequitabãt. Erant aũt hi prædones, quos firmos ac ſtabiles ferebãt Delphines, perinde ac equi ſubſultãtes, & hinnientes. Cũ aũt iam propè adſtarent hinc atque hinc diuiſi, nos aridis ſepijs, et crancorũ oculis feriebãt. Verùm cũ nos ſagittaremus & iacularemur, nõ potuerunt ſubſiſtere, ſed magna parte eorũ ſaucia, ad inſulã cõfugerũt. Circa mediã ueró noctẽ cũ tranquillũ eſſet mare, nõ aduertentes in Alcyonis nidũ miræ magnitudinis incidimus. Erat enim eius circuitus ſtadiorũ ſexaginta. Inſidebat aũt illi Alcyon, fouebatq; oua, nido haud multo maioriquæ cum auoaret, parum abfuit quin alarũ uento nauem ſubmergeret.

fuga

ἔκετο γὰρ φεύγουσα, γοερόν τινα φυλὴν προϊεμένη. Θαμβαίνεις ἢ ὦμάς, ὦμβρας ἕδη ὑποφαινούσης, ἰθυμίμβα τῶν παλιαὶν, σχεδίης μεγάλης προσοικειῶσαν, ἐκ δένδρων συμπεφορημένῃσιν. ἦσαν δ' ἢ ἐν αὐτῇ πρόσω ταρίσιαι, ἕκαστον αὐτῶν Χίης βίδος βαρυπληθέστερον. ἤδη μέν τοι καὶ οἱ νεοσσοὶ ἐνδοθεν ἐφαίνοντο, καὶ ἐπρώζομεν. πελίκανοι δὲ τῶν ἁλιαέτων ἐν τῷ ὠῷ, νεοσσὸν ἁπαλόπτερον ἐξελόμενοι, δίκροα γυπῶν ἀφῆκαν. ἐπεὶ δ' πλείονας ἀπόχομεν τῆς καλιᾶς, ὄφιν τριάδος διακοσίους, τέρατα ἡμῖν μεγάλα καὶ θαυμάσια ἐπεσήμαινεν· ὅτι γὰρ ἐν τῇ πρύμνῃ χλωίσκης ἄφνω ἐπτερύξατο, καὶ ἀνεβόησε· καὶ ὁ κυβερνήτης Σκίνδαρος, φάλαν μὲν ἕδη ὧν, ἀενάοντα· καὶ τὸ πεύκινον ἕδη παραδεξάμενον· ἐγὼ δὲ ἰὼν τὸ νεῶς ἐξελάφυσα, καὶ κλάδους ἀύξουσι, καὶ ἐπ' ἄκρῳ ἐκαρποφόρουν. ὁ δὲ καρπὸς ὦν σῦκα, καὶ τραφυλὰς μεγάλας, ὕπω πίονας. ταῦτ'

fuga enim se proripuit, edita tristi quadam & lamentabili uoce. Nos igitur iam die apparente uidemus nidum ingenti naui simile ex arboribus congestum. Inerant autem & ouа, quorũ unumquodq; Chio dolio erat capacius. Atqui & pulli iam intus conspiciebantur, & crocitabant. Cum igitur unũ ex ouis securibus præcidissemus, pullum implumen uiginti uulturibus ampliorem eduximus. Vbi uerò propè ducentis stadijs à nido digressi fuimus, mira & inusitata prodigia nobis obuenère. Nam qui in prora erat chenifcus, subitò alas emisit, & exclamauit. Porrò gubernator Scintharus cum iam calus esset, capillos produxit, & quod est omnium inusitatissimum, ipse malus nauis germinauit, & ramos propagauit, atque in uertice fructum edidit. Erant autem eius fructus fici, & uuæ permagnæ, necdum satis maturæ.

τῶν· ἰλιγγιῶντες, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐτυφλάμεθα, ἡ ἠυχόμεθα τοῖς θεοῖς, ἀποτρέψαι τὸ ἀλλόκοτον τοῦ φαντάσματος. ἔπειτα ὑπὲρ πεντακοσίους σταδίους διελθόντες, οὐδέπω ἔλαττον μιγίστου, καὶ πάσσου, πεπεύσμεθα καὶ κυπαρίττων· καὶ ἡμᾶς μὲν ἀπέσαμεν ὕπερθεν ἀνατείνοντα· ἐῶ πέλαγος ἄξυστον, ῥίζαις λιμνάζοις καλαφυτευόμενον. ἀτὰρ ἦν γε τὰ λιμνάζοντα, ὀρθὰ, καθάπερ ἐπὶ πλοίων πεπηγότα τις ἂν εἴποι, καὶ τὸ πᾶν κατεφοίνισσεν, ἐν ἀπόρῳ εἰχόμεθα, τί χρὴ δρᾶν· ἤτε γὰρ διὰ τῶν λίνων ἄρειν πάλιν διωκτὸν ἐῶν, πυκνὰ γὰρ καὶ πρόσοιχα ἐφαίνετο, ἔτ' εὐπορίαν ῥᾴδιον εἶναι, ἐγὼ δ' ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ μίγιστον λιμνάζον, ἀπεβοώπων τὰ ἑπόμενα, ὅπως ἔχει. καὶ οὐδὲν ἐπὶ πολλὰς μὲν ἐφαίνετο, ἠόλιγῳ πλείης, πλὴν ὕλης ἄσσον· ἐπεὶ τὰ δὲ αὖθις ἕτερον ὠκεανὸν ἐπηλυθόμενον. καὶ δὴ ἰόντα ἡμῖν, ἀνεκδιηλύσθη

Hæc ſi poſteaquam uidimus, non iniuria turbati ſumus, deos precati ut portentoſam uiſionem auerterent. Nondum autem quingentis ſtadijs proceſſeramus, cum uideremus ſyluam magnam & frondoſam pinis & cupreſſis. Nos autem arbitrabamur continentem eſſe, uerùm erat gurges, cui fundus nõ erat, arboribus quæ radices non haberent, totus conſitus. Ipſæ tamen arbores immobiles ſtabant ac erectæ, ac ſi ſupernatarent. Cũ ergo acceßiſſemus proprius, & totam rem animaduertiſſemus, dubitabamus quid nam fieri conueniret. Nam per arbores nauigare haud facilè erat, quòd denſæ ac contiguæ eſſent: neq; reuerti facilè uidebatur. Itaque aſcendens in altiſſimam arborem, contẽplabar quomodo ſe haberent quæ ſequerentur: atq; ſyluam uideo ſupra quinquaginta ſtadia aut paulo pauciora porrectam, aliumq; uidi Oceanum ſuccedere. Tum ibi uiſum eſt nobis

τὴν ναῦν ἐπὶ τὴν κώμην τῶν Λενδρων (συνεχὴς γὰρ ἦν) ἐμβιβάσαι, ἀναιμάξαντες, ὃ καὶ τὴν ἐτέραν θάλατταν, καὶ ἅπαξ ἐποιήσαμεν· ἐκβιβάσαντες γὰρ κύκλῳ μεγάλῳ, καὶ ἀνελόντες τὰς ἐπὶ τὰ Λενδρα, μόλις αὖθις ἀναβάντες, καὶ θύσαντες ἐπὶ τῶν πλάδων, πειράσαντες τετάχασι, καθαπερ ἐν θαλάττῃ ἐπλέομεν, τῶν αὐρῶν προωδηκότων, ἐπισυρόμενοι. ἐνθα μὲ καὶ ὁ Αντιμάχου τοῦ ποιητοῦ ἔπος ἐσῆλθε· φησὶ γάρ πως πανέφνος, Τοῖσι δ' ἀλήσασθαι διὰ πλόον ἔρχεμενοῖσι. διελθόντες δ' ὅμως τὴν ὕλην, ἀφικόμεθα πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ πάλιν ὁμοίως καταβάντες τὴν ναῦν, ἐπλέομεν διὰ καθαρᾶς καὶ διαυγοῦς ὕδατος, ἔχοντες δὲ ὑπέρυμνον χάσματι μεγάλῳ, ἐπὶ ὕδατος διεξῶντος γεγεφυρωμένῳ, καθάπερ ἐν τῇ γῇ πολλάκις ἑώρωμεν ὑπὸ σεισμῶν γεγενημένα διαχωρήματα. ὑπὸ δὲ τῶν ναῦς, καθελόντων ἡμῶν τὰ ἱστία, ῥᾳδίως ἴσα, καὶ ὀλίγον ἐλλεῖσα κατεχωλώθη.

nobis nauem in arborum frondes, (erant enim denſæ) & ſi fieri poſſet, in aliud mare tranſferre. quod & fecimus. Nam nauem magno fune colligauimus, ac in arbores conſcendimus, eamq; ægrè in altum eduximus. quam cum ſuper ramis demiſiſſemus, explicatis uelis uelut in mari uento impellente nauigabamus. Hic & mihi Antimachi poetæ uerſus in mentem uenit. Nam & quodam loco ille ait: Iis qui ſyluoſum tentant per cœrula curſum. Superata tamen aliquando ſylua ad aquam deuenimus, ubi demiſſa naui per purã & lympidam aquam nauigabamus, donec ad hiatum quendam magnum qui aqua hinc atque hinc diuiſa contigerat, peruenimus, quemadmodum in terra à terræmotu nonnunquam uoragines fieri uidemus. Nauis autem mox detractis uelis facilè conſtitit, quanquam parum abfuit quin in præceps delaberetur.

ἐπορνύψαντες δὲ ὁμῶς, ἰνω-
ρῶμεν βάθος, ὅσον σταδίων χι-
λίων, μᾶλλα φοβερὸν, καὶ ἀπρόσ-
οψιν· ἀφῆκε γὰρ τὸ ὕδωρ, ὅσ-
περ μιμησόμενον. θεωρεῖν
δὲ ἦν κατὰ δεξιὰ, ἐρω-
μένῳ πλέοντι γίγνεσθαι ἐπι-
ζευγμένα, ὕδατος συνάπτον
τα τὰ πελάγη, κατὰ τὸν ἰσ-
θμὸν φαίνεσθαι, μίαν τ' ἠπείρας βα-
λάττης, ἐς τὸν ἠπείρου διαῤῥέ-
οντα. περιλάσαντες οὖν
τὰς λύσεις, κατ' ἴκνος πα-
ραβάλομεν, καὶ μετὰ πολλῆς
ἀγωνίας ἐπεράσαμεν, οὐ πο-
τὲ προσδοκήσαντες. τότε δὲ
ὄφις ἡμᾶς ὑπεδέχετο πέλαγός
τι πρόσωπος, καὶ νῆσον ὁ με-
γάλη, εὐπρόσιτος σωφυκυία.
ἐνέμοντο δὲ αὐτὴν ἄνθρω-
ποι ἄγριοι, Βουκέφαλοι, κέρα-
τα ἔχοντες, οἷον παρ' ἡμῖν τ
Μινώταυρον ἀναπλάττουσιν.
ἀποβάντες ὖν, προσήειμεν ἀ-
λοησόμενοι, καί τοι καὶ σιτία
πεφυκότα, ἐπ' ἐνίοις δυσβάτοις
μὲν ἦν ἔτι γὰ ἔχομεν. καὶ ὕ-
δωρ μὲν, αὖτ πλούσιον εὕρομεν,
ἄλλο δὲ ἀδὲν ὑπεφαίνετο,

At nos perſpicientes uide-
mus ꝓoraginem perquàm
horrendam & incredibi-
lem, ad mille ferè ſtadia
patère. Nam aqua uelut u-
trinquc diuiſa ſtabat. Cir-
cumſpicientes autem ad dex
trã uidemus procul pontem
extructum, aqua duo ma-
ria iungente, quantum ad
ſuperficiem attinet, & ex
alio mare in aliud defluen-
te. Incumbentes igitur remis
ad illud delati ſumus, ac
multo labore prꝛter ſpem
traiecimus. Hinc nos ſuſce-
pit mare placidum ac mite,
inſulaq; non magna, ad
quam facilis erat acceſſus.
Hanc autem incolebant Bu
cephali, homines feri ac a-
greſtes, cornutiq;, cuiuſmo
di apud nos m Minotau-
rum fabulantur fuiſſe. De-
ſcedentes igitur ibamus a-
quatum, & ſi uſquam fieri
poſſet, commeatum compa-
raturi. iam enim nobis defe-
cerat. Et aquas quidem illic
non procul inuenimus, & prꝛterea nihil apparebat,

niſi

πολὺ μυπαρώτερον ὄντα, ἐπὶ τὰ ἐσθιόμενα ὁρμῶντας, ἐπὶ τὰ ἀπόρρητα τοῦ σώματος ἐπιτίθεσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ πολὺ ἐπεδίωκον, καὶ οὐδὲν ἐποίουν, ἐπαύσαντο τοῦ διώκειν. ἐπεὶ δὲ ἐπαύσαντο, ἐπὶ τὰ ἐσθιόμενα ἐτράποντο, καὶ ἐπὶ τὰ ἀπόρρητα τοῦ σώματος ἐπιτίθεσθαι ἐπειρῶντο. ἐπεὶ δὲ ἐπειρῶ

συνίεμεν γὰρ αὐτῶν λιχνεύοντων, καὶ γοερόν τι μυκωμένων, ὥσπερ ἱκετεύοντων. τὰ λύτρα δ' ἦν τυροὶ πολλοὶ, καὶ ἰχθῦς ξυροὶ, καὶ κέρμινα, καὶ ἐλαφοι τέτταρες, βᾶις ἑκάστῳ πόδας ἔχουσι· δύο μὲν τοὺς ἔμπροσθεν, οἱ δὲ πρόσω ἦσαν συμπεφύκεσαν. ἐπὶ τούτοις ἀποδόντες τοὺς σωπλυμμένους, καὶ μέσον ἡμέρας ἀπιμάναντες, ἀνήχθημεν. ἤδη δὲ ἰχθῦς τινὰς ὑμῖν ἐφαίνοντο, καὶ ὄρνια παρεπέτετο, καὶ ἄλλα, ἅπερ σημεῖα γῆς πλησίον ἔσης, σημεῖα προφαίνετο. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ αὖθις ἐδόμεθα, ναυῶν βόπῳ ναυτιλίας χρωμένων. αὐτοὶ γὰρ, καὶ ναῦται, καὶ νῆες ἦσαν. λέξω δὲ καὶ βόπον. ὕπλοοι κάμηλοι ὧδε ὑδατίοις, ὀρθώσαντες τὰ ἀμφία (μιγάλα δὲ φέρουσιν) ἐξ αὐτῶν ἐδόνεω τι τάσαντες, καὶ ταῖς χρεὶ τὰς σπολιώνας κατέχοντες, ἐμπί πλοντος δ' αὔρης, ἔπλεον. ἄλλοι δὲ μετὰ ταῦτα, ἐπὶ φελλῶν

Intelligebamus autem eos ex nutibus, & tristi quodã mugitu quem edebant uelut supplicantes. Erat autem redemptionis precium, multi casei, & sicci pisces, & cepe cum ceruis quatuor, quorum unicuiq; tres duntaxat essent pedes: duo quidem in parte posteriore: nam qui in anteriore erant, in unum concreuerant. His conditionibus redditis captiuis, unã tantum diem commorati, recessimus. Iam inde nobis pisces apparebant, & aues præteruolabant: & eiusmodi alia quæ terræ uicinæ signa solent esse, occurrebãt. Neq; uerò multo pòst homines uidimus, qui nouo & insolito more arte nautica uterentur. Ipsi enim simul & nautæ & naues erant. Libet autem nauigationis modum indicare. Resupinati super aquam iacebant, erectis in altum pudendis: nam illa grandia ferunt. ex illis linteum extendebant, et manib. pedem tenebant, ac incidente uento nauigabant. Post hos & alij suberibus insidentes,

πανδήμοι, ξαύξαντες δύο δελφῖνας, ἥλκωνόν τι, καὶ ἱππόκουρον· οἱ ὑπερίοντες, ἐπισύροντο τὰς φιλίας. ἔνιοι ἡμᾶς ἔτι ὀλίγον, ἔτι ἐφοβοῦντο, ἀλλ' ἥλαττον ἀδήλως τι καὶ ἀφιλικῶς, τὸ εἶδος τῆς ἡμετέρας πλοίας θαυμάζοντες, καὶ πάντοθεν περισκοποῦντες. ἐπεὶ δὲ ὑπέρας ἦν ἤδη, προσέχθημεν νήσῳ ἐπὶ μεγάλῃ, καλουμένῃ δὲ αὐτῇ ὑπὸ γυναικῶν, ὡς ἐνομίζομεν, Ελλάδα φωνὴν προϊεμένων. προσήκαμεν γοῦν, καὶ ἐξιόντες, καὶ ἀσπαζόμενοι, πάνυ ἐταιρικῶς πᾶσαι μὲν καὶ λαὶ πᾶσαι, καὶ νεάνιδες, πολύμορφος τὸν χιτῶνας ἐπισυβόμεναι. ἡ μὲν οὖν νῆσος ἐκαλεῖτο Καβαλοῦσα, ἡ δὲ πόλις αὐτῇ, Υδαμαρδία. λαβοῦσαι δ' ἡμᾶς αἱ γυναῖκες, ἐκόμιζον πρὸς ἑαυτὰς ἀσπαζόμεναι, καὶ ξένον ἐποιοῦντο. ἐγὼ δὲ μικρὸν ὑποσὰς (ἐπεὶ καὶ χρόνον ἀπεστενύμην) ἀκριβέστερόν τι περιβλέπων, ὁρῶ πολλῶν αὖ θρώπων ἐγᾶ, καὶ πρασιὰ κάμμηκα. καὶ τὸ μὲν βοῶν ἐστάναι, καὶ τὰς ἑταίρας συνεκάλουν,

dētes, tūctis duob. delphinis remigabāt equitabāt, alij præcedentes subera trahebant. Hi nulla nos iniuria affecére, neq; fugerunt, sed intrepidè & pacatè uehebantur, nauis nostræ figuram admirati, & undique circumspectantes. Sub uesperā autem appulimus ad insulam non admodum magnam, quæ, ut arbitrabamur, à mulieribus græca lingua loquentibus habitabatur. Nam nos accesserunt, & exceperunt, salutarūt; meretriciè admodum comptæ ornataq;, ac formosæ omnes & inuēculæ, talares tunicas secū trahentes. Insulæ quidem nomen erat Caballusa, ciuitatis uerò Hydamardia. Susceperunt itaque nos mulieres, & secū quemque singulæ abduxerunt, ac hospitem fecerunt. Ego uerò cūctabūdus substiti. nihil .n. fausti ominabar circūspiciēsq; diligētius, uideo multorū hominū ossa et caluas passim iacēre. Vt aūt clamorē suscitarē, & socios cōuocarem, ac ad

περὶ ἐς τὰ ὅπλα χωρεῖν ἐκέλευ-
ον, ἀμαζόνων προσκειμένων· ἐγὼ
τῶν μαλίχλων, πολλὰ εὐχόμην
αὐτῇ, διαφυγεῖν ἐκ τῶν παρ-
όντων κακῶν. μικρὸν δὲ ὕστερον,
ἡ ξένη διακοσμηθεῖσα, εἶδον
τὰ σκέλη ἐ γυναικὸς, ἀλλ' ὄνου
ἁπλᾶ. περὶ δὲ σπασάμενος
τὸ ξίφος, συλλαμβάνω τε
αὐτῆς, περὶ δύσας, σφρὶ
τῶν ὅλων αὐτομολῆσαι. ἡ δὲ,
ἀκούσασα μὲν, ἔφη δὲ ὅμως,
αὐτὰς μὲν εἶναι θαλασσί-
ους γυναῖκας, Ονοσκελίδας
προσαγορευομένας, βραδὺ
δὲ πειθεσθαι τοῖς ἐπὶ θα-
λάττιος ξένοις· ἐπειδὰν
γὰρ, ἔφη, μεθύσωμεν αὐτὰς,
συνευνηθῆσαι, κοιμωμέ-
νοις ἐπιχειροῦμεν. ἀκού-
σασ δὲ ταῦτα, ἐπάνω μὲν
κατέλιπον αὐτοῦ δειλιῶ-
σαν, αὐτὸς δὲ αὐτάδων ὠθῶ
τὸ σῆγος, ἐβόων τε, καὶ τοὺς
ἑταίρους συνεκάλουν. ἐπεὶ
δὲ συνῆλθον, τὰ παύτα ἐ-
μήνυον αὐτοῖς, καὶ τάτε ὀπᾶ
ἐλάκτυνον, κἀγὼ ἦγον ἔσω πρὸς
τὸν δειμένην. ἡ δ' αὐτίκα ὑ-
δωρ ἐγίνετο, κἀφαντὸς ὦν, ὅμως ἦ τό ξίφος τ' ἐς ὕδωρ καθῆκα,
παρά-

ac ad arma prosilirem, non placuit: uerùm accepta in manus malua, enixè orabam eam, ut ex præsentibus malis euaderem. ac paulo pòst cum ministraret hospita, uidi non mulieris crura, sed ungulas asini. Ibi mox & eam educto gladio corripio, & uinctam de omnibus interrogo. Illa autem, etsi inuita, fassa est tamen se mulieres esse marinas, quæ Onoscelæ appellãtur, ueséq; peregrinis hospitibus. Vbi enim, inquit, eos iã temulentos reddidimus, illis concumbentes, dormientes inuadimus. Hæc postquam audissem ego, illam quidem uinctam reliqui, uerùm supra tectum ascendi ipse, et uociferabar, comitesq; conuocabam. Qui ubi conuenissent, illis totam rem indicabam, & ossa ostendebã, atq; intrò ad uinctam ducebam. At illa protinus in aquã uersa est, & euanuit.

περιόμενος· τὸ δὲ ἄλμα ἐγέ-
νετο. ταχέως ὧν ὑδὴ ναῦν κα-
τιλθόντες, ἀπεπλεύσαμεν. κὴ
ἐπὶ ἡμέρας ὀκτώ γαλῆν, τίνι τι
ἤπειρον ἀποβλεπόμενοι, ἀνή
χθημεν ἔναι τῶν αὐτοπίρων τῇ
ὑφ' ἡμῶν εἰκυμένῃ κειμένῳ.
προσκωύσαντες ὃ, κὲ προ-
σευξάμενοι, περὶ τ μελλόν-
των ἐσκεπτόμεθα. κὴ τοῖς μὲ ἰδὲ
καὶ ὠδιβᾶσι μένειν, αὖθις ἐπί-
σω ἀναχωρίσειν· τοῖς δὲ, τὸ μὲ
πλέον αὐτ καταλιπεῖν, αὐτὶ
βάντας δὲ ἐς τῶν Μισόγαιαν,
παραβῶαι τῶν ἐνοικόντων.
ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐλογιζόμεθα,
χειμὼν σφοδρὸς ἐπέπεσεν, κὴ
τχοσαιρέσας τὸ σκάφ@ τῷ
ἀγκάλῃ, ἀπέλυσεν. ἡμᾶς δὲ
μόλις ἐξενεξάμενα, τὰ ὅπλα
ἅπαντος, κὲ εἴ τι ἄλλο εἶός τι
ἦν, ἁρπασάμενοι. ταῦτα μέν,
τὰ μέγιστ. τ ἱστία γὰρ σαπέ
νεχθέντα μοι ἐν τῇ θαλάσῃ,
κὲ παρὰ τὸν πλοῦν ἐν τοῖς
ὄρεσιν, κὴ ἐν τῷ ἀέρι, κὴ μετὰ
ταῦτα, ἐν τῷ νότῳ, κὴ ἐπὲ δὴ
ἐλθομεν, παρὰ ἰν τοῖς ὕρεσι,
κὲ

ego uerò experiri uolens,
gladium in aquã condidi,
illaq; mox ſanguis effecta
eſt. Ocyus igitur nauẽ repe-
tentes abnauigauimus. Hinc
poſtquam illuxit dies, con-
ſpecta terra, coniecimus eſo
ſe eam quæ noſtro orbi opo
poſita eſt. Procidentes ita-
que, atq; precati, quid eſſet
futurum diſpiciebamus.
Quibuſdam autem place-
bat aſcendere duntaxat, &
rurſum redire: aliis uerò il-
lic relicta naui, ad terræ me
ditullium proficiſci explo-
ratum incolas. Interea cum
hæc cogitaremus, oborta ue
hemens tempeſtas, nauem
littori impactam cõminuit.
Nos uerò ægrè enatauimus,
armis, & quod quiſq; pote-
rat, ſecum correptis. Hæc
autem & huiuſmodi fuere,
quæ mihi, donec ad alteram
terram uenirem, contigêre
nimirum quæ in mari, &
inter nauigandum, in inſu-
lis, & in aere, & quæ po-
ſtea in ceto, & cum ab illo exiſſemus, quæ apud Heroes

&

περὶ τοῖς ἐνύπνιοις, περὶ τὰ τελευταῖα, παρὰ τοῖς Βουκεφάλοις, περὶ τοὺς Ονοσκελίας· τὰ δ' ἄλλα ὅσα ἐν γῆς, ἐν τοῖς ἑξῆς βιβλίοις διηγήσομαι.

& Somnia, postremò quæ apud Bucephalos, & Onoscelas: cætera autem quæ in terra acciderunt, sequentibus libris enarrabo.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Momo placuit.) Lucianus hic alludere uidetur ad id quod de Momo scripsit Aristoteles de patribus animalium libro 3. eum naturam incusasse quòd bobus cornua in capite, non in armis potius addiderit, uidelicet quòd uehementius possint ferire. b Tyro.) De ea habes Dialogum, inter Deorum dialogos Neptuni & Enippe: Item in Philopatre. c Galatheæ Nereidi.) Nerei filiæ, quæ dicitur quasi lactis filia Galatea. d Regnare in ea Creticum Rhadamanthum.) Rhadamanthus Lyciæ rex, filius Iouis ex Europa, Minois & Aeaci frater, uir iustissimus. Vide Virg. 6 Aeneidos, & Seruium in eundem. e Homeri uersus.) Nullius opera in tanta celebritate & laude fuerunt apud ueteres quàm Homeri, ita ut maxima rediret fama ad eos, quos in suis scriptis uel semel nominasset Eius sunt duo præcipua poemata, Ilias & Odyssea. in hac Vlysses describit errores: illa uerò bellum Troianum, ac potissimùm Achillis gesta f Omnes quidem semideos.) ἡμίθεοι, id est, semidei non integri dij, neque homines, sed altero parente diuino, altero humano: aut semidei, ratione uirtutis, qua supra humanam naturam ascendebant proximè ad diuinam: uel, qui in natura humana, uirtute diuina præditi erant. Tertullianus quatuor Gentilium deorum differentias fuisse scripsit: quorum quidam selecti, & maiorum gentium dij uocati sunt: quidam semidei & heroes: quidã medioxumi: & quidã semones. Selectos deos credidit antiquitas eos, quib. maior inesset potestas, & ingentiquatuor excogitauit hisce nominibus: Iuppiter, Saturnus, Ianus, Apollo, Genius, Mercurius, Mars, Vulcanus, Neptunus, Cupido, Orcus qui dicitur Pluto, Liber pater. Duodecim deorum selectarum

ẽarum nomina: Iuno, Tellus, Ceres, Lucina, Diana, Minerua, Venus, Vesta, Thetys, Bona dea, Isis, Themis. Semideos uocarunt antiqui uiros probos, & fœminas sanctimonia uitæ spectabiles: ut Aesculapium, Herculẽ, Romulũ, ex hominibus assumptos in cœlũ. Semones uerò dixerũt, qui à lunari globo ad media aeris regione potẽs in terrã imperiũ habẽt, & dominiũ in reliquas creaturas: quales fuerũt Vertumnus, Hippo, Priapus. Medioxumos nuncuparunt eos, qui mediocris essent potestatis, & minorũ Gentiũ dij, quorũ numerus planè fuit incognitus. Nam eò superstitionis deducta fuit antiquitas, ut cuilibet numini, elemẽto, herbę, radicibus arbori & fructib. terræ, deũ assignauerit. Syluis & nemoribus quatuor deos attribuerunt: Faunos, Panes, Satyros & Syluanos. g De eo affirmant.) Iupiter in Bis accusato Homerũ uocat cæcũ & præstigiatorẽ. Thersites itidẽ in Mortuorũ dialogis. Martianus lib. 1. de nuptijs, Philogiæ cæcutientẽ Mæonium dixit. Alij adeò pauperem fuisse dicunt, ut nõ esset illi unde sumptus puero à quo duceretur, impẽderet. Fecit nominis eius claritas, ut quẽ uiuũ, rebusq; omnib. egentẽ nemo agnouerit, nũc multę Græcię urbes certatim sibi uendicẽt, adeò ut quib. potissimũ credere debeamus, nõ facilè fuerit discernere. Quod etiam testatur Cic. pro Archia: Homerũ, inquit, Colophonij ciuẽ esse dicunt suũ. Chij suũ uendicant, Salaminij repetũt, Smyrnæi uerò suũ esse cõfirmant. Itaq; delubrũ eius in oppido dedicauerunt. Multi alij præterea pugnant inter se, atq; contendunt. Extat de eâ re distichon Græcum apud Gell. lib. 3. cap. 11. h Euphorbi nomine.) Troianus fuit adolescẽs Panthi filius, fratris Hecubæ: teste Homero Iliad. 17. Interfectus à Menelao. Eũ fuisse tẽpore belli Troiani dixit Pythagoras: ut est apud Laertium in Pythagora, & Ouid lib. 15. Metamor. i Pauonũ pennis) In pauonis cauda Iuno Argi oculos posuisse dicitur. Ouid. in fine 1. metamorph. k Maxima uerò omnũ.) Lucianus hic cum in campis Elysijs, diuersa nocentium genera grauissimis pœnis affici, se uidisse referat: acerrimè eos qui in uita mentiti essent, apud illos puniri ait, quorũ Herodotũ Ctesiamq; principes ponit, facetissimè equo, sed id animo spectasse subiũgens, quippe qui nullius sibi mendacij esset conscius. Idẽ etiam in eo Dialogo, qui φιλοψευδὴς ἢ ἀπιστῶν inscribitur, uctores Græcos, præcipuéque Herodotũ Ctesiamque

Enidiũ, atq; his superiores: & Homerũ deniq; etiã scriptis mẽ dacia cõseruasse testatur, nõ modò ut ad eos quib. sua ipsi recitabãt, sed ad posteros quoq;, quasi per manus tradita, pulcherrimis uerbis metrisq; seruata peruenirẽt. Luciani de ijs scriptorib. iudiciũ nõ est improbandũ, cũ & alij Græci complures in eadẽ fuerint sententia: Straboq; ac Diodorus Siculus, nõ semel eos nugatos asserit. (E'medio sublatus sum.) Quo modo uerò id factũ sit, Didymus satis succinctè refert: ait enim. οἱ πατέρα τὸν περὶ τηλέγονον ἀνευρήκασαν, ὃν Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως ὡς λόγοι κατὰ χρησμὸν τοῦ πατρὸς εἰς Ἰθάκην ἐλθὼν ἐπὶ ἀφανισμὸν πατρὸς διαβεβλημένου τρυγόνι κέντρῳ. Recentiores hæc de Telegono Cyrces Vlyssisq; filio dicta cõfinxerunt, qui cum ad quærẽdum patrem in Ithacam esset profectus, eum per ignorantiã turturis osse occidisse existimatur. Vlyssis mortẽ magis explicitè nobis exponit septimus Dictys Cretẽsis de bello Troiano liber, in cuius calce hæc de ea re legimus Vlyssem nempè frequẽtibus augurijs somnijsq; territũ, quòd à filio sibi timeret: propterea q; Telemachũ in Cephaloniæ campos relegasset. Telegonum ex eo, & Cyrcæ genitũ, ab Aeæa insula, ut patrẽ cognosceret, uenisse. qui cũ ab Vlyssis custodibus aditu ad patrẽ prohiberetur, eorũq; nõnullos trucidasset, ab Vlysse ad clamoris nunciũ excitato, lancea petitus, fatũ quidẽ ipse euitauit: hastili aũt cuius summitati marinæ turturis os præfixerat, patrẽ insciũ interfecit. m Minotaurũ.) Fuit is Minotaurus ex adulterio Pasiphaes, & Tauri, qui scriba Minois fuit, genitus, ac propter ignominiã in Labyrintho conclusus à Minoe. Hinc poetæ finxerũt, Minotaurum monstrum quoddam esse, quod ex homine tauroq; natum.

ΛΕΞΙΦΑΝΗΣ. LEXIPHANES:

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Deridet hoc dialogo Lucianus Cacozelos istos, & affectatores obscuri atq; inusitati sermonis, qui dũ uerbis plerunq; obsoletis, & ab ultima uetustate repetitis, interdũ etiã nouis, & à se cõfictis, omnia obscurãt, & quasi quibusdã tenebris involuũt, egregiè cloquẽtes ac docti perhiberi cupiũt: ficto ad hoc exẽplo Lexiphanis cuiusdã, quẽ dialogũ quendã ad imitationẽ (ut ipse quidẽ uideri uult) Symposij Platonis cõpositũ, recitãtẽ introduxit, adeò ineptũ atq; ridiculũ, ut propter

uerborum

uerborũ obſcuritatẽ, quæ tamẽ eiuſmodi ſunt, ut uix ab ipſis illis antiquę comœdię ſcriptoribus, ex quib. pleraq; ea deſumpta ſunt, ſi redeãt, intelligi ſatis poſſe uideãtur: res quoq; & ipſum argumẽtũ eiuſmodi ſint, ut nõ facilè quicquã frigidius excogitari queat. Quo illud nimirũ indicare uoluit, affectatores iſtos, dũ nõ res quas dicãt, ſed uerba ad quæ res accõmodent, quærũt, in utroq; pariter ridiculè ac ſtultè ſeſe dare ſolere. Subijcit tamẽ ad finẽ paræneſes quaſdã, quibus eundem hũc Lex iphanẽ, rectã eloquentiæ ac ſtudiorũ bonorũ rationẽ edocet: quale quiddã infrà quoq; in Rhetorũ didaſcalo facit, ubi duplicẽ ad eloquentiã cõparandam uiã proponit: alterã aſperam quidẽ, ſed ueram ac rectam: alteram aũt compẽdioſam ac facilẽ, ſed ad nouũ atq; affectatũ iſtud genus, cuius exẽplum hic proponit, ducentẽ. Semper aũt hoc hominũ genus apud oẽs odio habitũ fuit. Quid enim deteſtabilius, quàm id quod omniũ præſtantiſſimũ à natura accepimus, & quo ſolo à cæteris animantib. differimus, ita corrũpere ac deformare, ut iam neq; effectũ amplius ſuũ habeat (quẽ enim moueãt aut doceãt nõ intellecta?) neq; ad id adhiberi queat, ad quod ab initio cõparatum eſt? Proinde & olim legimus Auguſtum Cæſarem ob hoc uitiũ Mecœnatẽ & item Caiũ nepotẽ reprehendere ſolitũ: & apud Athenæum irridentur cùm alij quidã, tum Dionyſius, qui uirginẽ μίναυδρον, & bouem γαρύταν, & porcum ἴακχον, & alia id genus nouis atq; affectatis uerbis diciſſet. Noſtra quoq; ætate Dialogus Oſcorũ atq; Volſcorum ille, indicio eſt quantũ ab hoc dicendi genere, doctorũ ingenia ſemper abhorruerint. Porrò quod ad uerſionem attinet, equidẽ ueniam à lectorib. precor audacię huius meæ, qui ſcriptũ adeò tenebricoſum, & alicubi (ut uidetur) nõ ſatis integrũ quoq;, uertendũ mihi ſumpſerim in tanta ueterũ authorũ paucitate atq; penuria, ſine quib. pleraq; intelligi hic rectè nõ poſſunt. Quòd ſanè haud unquã facturus fuiſſem, niſi inſtituti operis, & amici eius cui hanc operã locaui, maiorẽ quàm famæ rationem habendam putaſſem. Nam illud ingenuè fateor, me non pauca planè adhuc aſſecutum nõ eſſe, & pleraq; per coniecturas & modica quædã ueſtigia incedendo, leuiter, & quaſi per quandã tranſennam, ut dicitur magis, aſpexiſſe quàm deprehẽdiſſe. Ob quæ etiam ſi reprehẽdendus fuero, illud tamẽ nõ omnino cõtemnẽdũ effeciſſe me puto, quòd p

hoc alijs ac doctorib. quibuſdã anſam inueſtigandi atq; ultrà

cõtendendi præbuisse uideor. Neq; uerò illud me latet, quòd hoc argumentum non simplicibus uerbis uertendum atq; tractandum fuerat, & quòd simili aliquo dictionis genere ludendum, & Græcis respondendum erat, propterea quòd hic nihil aliud quàm uerba, & eorum siue antiquitas siue obscuritas spectanda ueniant, rebus ipsis ne tantillũ quidem eos qui hæc latinè legant, iuuantibus. Sed tamen cum in eo genere ipse mihi nihil tribuã, neq; me dignũ aliquid præstare posse uideã, malui equidẽ quibusunq; uerbis ac modis reddere hæc: cætera aũt quæ ad ludũ & festiuitatẽ pertinent, illis relinque re, qui & ingenio plus ualẽt, & in eo genere aliquando periculum fecerunt.

Λυκίνε, Λιξιφάνες, ἢ περὶ Σωπόλιδος.

LVCIANVS.

Εξιφάνες ἰωὰ λὲ μῖ βιβλίου. Λιξ. νὴ Δί', ὦ Λυκῖνε, γράμμα ὅτι τυτινέμ τῶμ ἡμῶν νυχμέμ. Λυκ. ἤδη γάρ τε πρὸ αὐχμῶν ἐμῖν γράφεις; Λι. ἀλλ' ὀλίγα, οὐδὲ αὐχμὸν ὄπειν. ἀλλ' ὅρα σοι τὸ ἀρτιγραφὶς ἔστω καλεῖν· σὺ δὲ κυψελίβυσα ἰσιπας ἔχειν ὦτα. Λυκῖν. σύγγνω δι ὦ ἑταῖρι· πολὺ γὰρ τοῦ αὐχμοῦ τὸ νυχμὸν μιτίχα. ἀλλ' γνόσε amice: nam multum affinitatis inter se habent calor & squalor.

Exiphanes, formosus ille, cum libro scilicet. LEXI. Per Iouem Luciane, scriptum est hornum quoddam meorũ, calidum adhuc. LVCIA. Iam enim quippiã de squalorib. nobis scribis? LEX. Haud equidem. Neq; uerò squalorẽ dixi, sed uenustas quædã est, scriptum adhuc recens ita appellare. Tu autem uideris aures sordibus oppletas habere. LVC. Ignosce amice: nam mul-

Sed

ἀλλ' ἀπό μοι, τις ὁ τῦς τῷ συγγράμματι; Λι. αὐτισυμπο σιάζω τ' Ἀρίστωνος ἐμ αὐτῷ. Αυ. πολλοὶ μὲν οἱ Ἀρίστωνδε, σὺ δ', ὅσων ἀπὸ τ' συμποσίε, τ' Πλάτωνά μοι δοκᾶς λέγειν. Λι. ὀρθῶς, αὐτισυμπο τὸ δ' λιπόμενον, ὡς ἔλλῳ ποθὲν αὐτὸν ἐμὲ λῶ. Αυ. ἀκ δ' ὀλίγα μοι αὐτ' αὐάγνωθι τῦ βιβλίε, ὅπως μὴ πᾶσαπάσιν ἀπολῇ πείμλω ἀ ἐξιάσιμε· νικῆσαι γάρ τινες ἐκπλαε εἰσχυόσαν ἐμὲ ἀπ' αὐτ'. Λι. τ' μὲν ἄρυγα πιθοῖ καταβαλε, σὺ δ' σύκορα πειῆσαι τὰ ὦτα, ἵνα ἀκρι· ἀπέσω δ' ἐξαβύσρα, ὁ ψυλλίς. Αυ. λίγε θαῤῥῶν, ὡς ἐμοι γε ὅτε Κύψελός τις, ὅν τι περίανδρος ἐν τοῖς ὠσὶ πάθοι. Λι. σκόπει δὲ μεταξύ, ὅπως διαπεράσομαι, ὦ Λυκῖνε, τ' λόγον, εἰ σύρχος γε ἐστὶ, καὶ πολλῶ πλῶ εὐλογίαν ἐμπλεκνύμενον, καὶ σύο λιξις, ἔτι δὲ εὐόνυμον.

Sed dic mihi, quod nam argumentum scripti istius est? LEX. Conuiuium in eo uicißim instituo contra Aristonis illud. LVC. Multi quidem Aristones sunt: sed tu, quantū ex sympoſio colligere licet, Platonem uideris mihi dicere. LEX. Rectè sentis: cæterùm quod dicitur, ut facilè cuiuis alter, in explicabile fuißet. LVC. Proinde mihi pauca ipſius libri recita, ut ne omnino expers sim epuli istius. Nectar enim quoddā pocillatorum ex ipso nobis esse uidēre. LEX. Cauillatorem igitur hunc abs te in humum proijce. Ipſe uerò auribus factū permeabilibus, auſculta iam: absit autem obturatrix ista Cypſelū. LVC. Dic audacter. Nā mihi quidem neq; Cypſelus neq; Periander in auribus reſidet. LEX. Aduerte itaq; interea quo pacto peragam, Lycine, orationem, an ea principium cōmodū utiq; habeat, ac multū eloquentiæ præ ſe ferat, ſtilo haudquaquam trito atq; obuio compoſitā, præterea autem & uerbis bonis ornata.

Αν. ἴσως τοιοῦτόν ἐστιν, ὦ Καλλίκλεις· ἀλλ' ἄρξει ποτέ. Λιξ. ἐπὰν ἡμᾶς κελεύσωμεν, ἢ δ' ὃς ὁ Καλλικλῆς· ἐπὰν δὲ Καλλικλῆν πρεσβύτην ὁμιλήσωμεν ἐν Λυκείῳ, τοῦτο δὲ ἴσθι ἡμῖν ὅτι χρὴ δεῖσθαι τὸ ἐλλόγιμον, καὶ πρὸς τοῦτο ἄλλο δεῖσθαι, καὶ λουσαμένους ἀριστητέον καὶ ἤδη γε ἐπιτήδειον, σὺ γὰρ ὦ παῖ, στλιγγίδα μοι, καὶ βύρσαν, καὶ φυσάνια καὶ ῥύμματα ἀναγκαῖα· ὅτι τὸ βαλανεῖον, καὶ τὸν μίσθωμα· ἴσχε δὲ χαμαί· πρὸ τῶν ἐγγυτάτω δ' ὀβολώ· σὺ δὲ τί ἀγεῖ πράξας, ὦ Λιξιφάνες; ἔξεις, ἢ λουσόμενος ἴσι αὐτόθι; πᾶς γὰρ, ἵνα λαμπρὸς ἴσι· ἐν δημόσιος ἴσι γὰρ ἴσχω, καὶ τὰ ἀμφὶ τῶν βάλανον ἀκριβῶς ἐπίσταμαι, ἐπεὶ ἀναβαίνοις ἂν ἐκεῖσε· ὁ γὰρ ἀγρὸς βαλάττης ἐπέσπαρκται, καί τοι ἀσχολίαν οὐτός. ἀλλὰ καὶ ἡμῖν αὐτῷ ἐν ἀμφὶς δῶ τῷ ἀγρῷ· παύλαβον γὰρ τοὺς ἐργάτας λυγρίζοντας τῶν θερινῶν ᾠδῶν,

LVC. Apparet huiuscemodi esse, præsertim tua cum sitis. sed incipe tandē. LEX. Proinde cœnabimus posteā, inquit Callicles. Exin uespertinum illud (quod solet) in Lycēo obambulabimus. Iam nunc autem tempus est ungendi, pro meridiano atque æstiuo more, & ad solis splendorem apricandi, ac postquam lauerimus, panem esitandi. Atque adeò abeundum iam est. Tu uerò puer strigilem mihi, ac uestem pelliceā, lin teaq;, & saponem, ut mittas in balneum, atq; abluto riam ut afferas. Habes autem humi iuxta armariolū duos obolos. Sed et tu quid ages Lexiphanes? Venies ne, an amplius hic demoraberis? Tum ego: Iam olim, inquam, lauaturio. Nam et agrē incedo, & ex ijs quæ circa anum sunt, malē habeo, mula clitellaria uectus uidelicet. Approperabat enim mulio, tametsi claudicaret ipse. Sed & in ipso agro absque labore non fui. Deprehendi enim operarios cantillantes æstiuam cantionem,

eos

νὲς ἢ τάφον τῷ ἰμῷ πατρὶ καὶ τασκευάζοντας. ϕωτυμβωρυχήσας ἔγὼ τοῖς, καὶ τοῖς ἀναχῶσι τὰ ὀρύγματα, κἀγὼ ὀλίγα συγχαροπεποιήσας, ἱκέτευσε μὴ διαρῆναι, ϗ τι πρύους ἔνεκα, κἀγὼ ὅτι παύματα λῶν. εἶδα ἢ, ὡς ἐν πρύει σφοδρῷ γίνεσθ τὰ παύματα. ἐγὼ ἢ πιθανὸν τὰ ἀρώματα, σπόρους τι ὑγρὸν ἐν αὐτοῖς πιφυκότα. καὶ γυμνασθέντε τινὲς αὐρύξαι, κ τῶν σκανδίκων καὶ βρακανῶν λαχανοδόκον μέλ ὅτι ἢ πάχρυς θερμόμενος, (ὕπω ἢ οἱ λιμῶνες αὐτοῦ δεσμίων ἦσαν, ὡς αὐτοπρὸ λυτὶ βαδίζειν) αὐανθὲς ἐπὶ τῶν ἀτράβων, ἀλάβρως τ ὄρθρου. καὶ νῦν βαδίζω τι ἤδη ἁπαλῶς, καὶ ἰδίων δεμὰ, καὶ μαλακῷ τὸ σῶμα, καὶ λουόμενος ἐν τῷ ὕδατι ἄπο πλάγιον, χάρων ἢ, μετὰ πάνυ μόνον ἀπαλγούμενος. ἀποθρίξομαι ἔν κ αὐτὸς τ παῖδα, ὃν ἐγὼ ἢ παρὰ τῷ λεκυθοπώλιδι,

eos nimirum qui patri meo sepulchrum extruebant. Postquam igitur cum illis unà fodissem, & cum ijs quoq; qui ripam aggerebãt, ipse paruper manum operi admouissem: illos quidem reliqui & frigoris causa, & quia uredo quædam erat. Scis autem quòd in frigore uehementi uredines generentur. Ego uerò obãbulans culta agrorum, etiã allia reperi inter ipsa enata, Ac terræ clauis aliquot effossis, Scanarijsq; herbis & Bracanis esui collectis præterea & bordeo coempto (nondum autem prata floreſcentibus uitibus fragrabant, ut pedibus incedere liberet) sublatus in mulã, attriui summum podicem. Et nunc ex eo ægrè et cum dolore incedo, & sudo frequenter, & corpore langueſco, opus que habeo quàm plurimùm in aqua pernatare. Iuuat autem post laborem ablui. Proin ipse puerum curriculo ablegabo, quem ueriſimile eſt aut apud Lecithopolidem,

ἢ πρὸ τῆς γραμματικῆς μὴ πραγμάτων. καίτοι πρωΐ γε ἐξῆλθον τὰ Σίλγια ἀπαντήσων. ἀλλ' ὡς μάτην ἀπεσὶ αὐτὸς ἐμπολήσας γε, ὡς ὁρῶ, πυρράτλωτίνα, καὶ ἰσκαριώτας, καὶ φύκας, καὶ οἶβον τινά, καὶ λάγανον, καὶ βοὸς τὸ πολύστιγμον ἔγκατον, καὶ φύκιας, οὗγε, ὦ Ατλικίων, ὅτι μοι ἄβατον ἐποίησας τὸ πολὺ τῆς ὁδοῦ. ἐγὼ δ', ἣν δ' ὃς, σίλλας, ὦ ἀριστοτα, γιγνώσκεις, σὺ πραγμάτων. σὺ δὲ πῆ χρὴ ἐλάττης, μῶν παρὰ Ονομακρίτης; ἐμὲ μὲν Δί', ὦ δ' ἐγώ, ἀλλ' ἀγρὸν δ' ὀχέμενον, ψύστεον πᾶσα πάνας. εἶδα δ', ὡς φιλαγρέε ἐμοί. ὑμᾶς δ' ἴσως ὤιεθ' μὴ λαγωῶν πατάβας. ἀλλ' ἀσιὼν, ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἐλώφεμ, καὶ τῶν καράδοπον σμῆν, ὡς θρυλανίνας μάτοιτε ὑμῖν. ἐγὼ δ' ξυραλειφόμενος ἀπιὼν. καὶ ὑμᾶς, ἦ δ' ὃς, ὁ Φιλῖνος, ἐγώ τε καὶ Ονόμαρχος, καὶ Ελλάνικος ἑπόμεθα.

aut certè apud eum qui faculos distrahit, me expectare. Atqui edictū illi fuerat, ut ad Selga obuiam ueniret. Sed in tẽpore eccum ipsum, adest, mercatus panem colostratum, & alios subcinericios, et cepas uirescentes, & Fucas, & œbum istum, & leporinam, & bouis intestinum illud multiplex et rugosum, & Phocas. Euge ô Atticion, rectè abs te factum, quòd magna itineris peragendi parte me subleuasti. Ego uerò, inquit ille, Sillus propemodum here factus sum, dum te circumspicio. Cæterùm, ubi tu heri cœnasti? Nũ apud Onomacritũ? Haudquaq̃ per Iouẽ, inq̃ ego, sed rus ibã, ubi ripæ agerẽ portendi. Scis aũt q̃ studiosus agrorũ sim. Vos autẽ fortasse putabatis Cottabo rum strepitum exercuisse me. Sed ingressus, hæc atque alia suauiter condito, ac mactram emunda, ut Thridacinas nobis pinsatis. Ego autem abiens, In sicco & ad solem ungar. Et nos, inquit Philinus, ego uidelicet & Onomarchus, & Hellanicus hic sequemur.

Nam

σὶ, ἰψόμιθα· ἤδη γὰρ ὁ γνώμων σκιάζει μέσην πόλον. ἡ ἄλλος, μὴ ἐν λυρίῳ ἀπολισώμιθα, κατ' ὀπίσω τῶν παριμαύτων, μετὰ τῶν σύρφακος βύσσῳ ὠτιζόμενοι. ἡ ὁ Ἑλλάνικος ἴφη· ἰγὼ δὲ ἡ ἀνοσιωτάτη γὰρ τὰ κάρα μοι ἐπιτιθέλω ὅση, ἡ σκαρδαμυκτῶ θαμὰ, ἡ κρίδακρύς ὠμι. ἡ τὰ ὄμματά μοι φαρμακῶδ, ἡ δέομαι Ἀσκληπιάδου τινὸς ὀφθαλμοσόφου, δὲ ταχέως ἥξει, ἡ ἰγχίας μοι φάρμακον, ἀπορυθμέσας πεπόσα τὰς ὀφθαλμὰς, ἡ μικρὸν λιμμίζει ἄνω, μικρὸν δὲ κάτω βλέπων. τοιαῦτα ἄττα διξιόντες ἔπαυτες οἱ παρόντες, ἀπέσμιλε. κἀκεῖνα λέγω ὑμῖν ἀντὶ τοῦ συμπόσιον, ἀπυδυμεῖσι ὕοδυ, ἡ μέλ τις ἀπροχαιμασμῷ. ἡ ἦ ῥαχιτισμῷ κἀὶ ὀρθοπάλῃ ἰχρῆτο· ἡ δὲ λίπαδχειράμενοι ἐλυγίζιτο, ἡ δὲ αὐτάρκαλι τῷ πυρίνῳ, ἡ δὲ μολυβδαίνας χρωμαλίους ἀ-

Nam & gnomon medium iam horologium umbra designat, & periculum est ne in aqua ista impura, & aliorum eluuie coinquinata, lauandum nobis sit à tergo Carimantum inter fecẽ uulgi, confertis illis undiq; nos trudentibus. Ibi tum Hellanicus: Ego uerò, inquit etiã ægrè intueor, & mihi pupillæ oculorũ quasi quodam atramẽto offuscatæ sunt, et nisto frequẽter, et lachrymas subinde emitto: atq; ip si mihi oculi medicinã gestiũt, ac opus habeo Aesculapij filio aliquo, medicinæ ocularis probè pito, q miscẽdo atq; infũdẽdo medicamẽtũ aliquod rutilare mihi faciat oculos, et nõ amplius lippitudine laborare, aut humidũ et aquosum uidere. Atq; huiusc emodi quædam inter nosuerbis prosecuti, oẽs q tũ aderam⁹ abiuimus. Et postquã uenimus ad gymnasiũ, exutiuestibus, alius quidẽ pancratio, alius aũt luctæ & palæstræ recta exercebatur, alius pinguiter perunctus mẽbra uariè distorquebat, alius iaculo contendebat, alius plũbeos quos-

φάγδιν ἔχων, ἐχρῆτο λίθῳ. ἅμα σωρηβίοντες, καὶ ἀλλήλοις παραπαίζοντες, καὶ ἐμπαίζοντες τῇ γυμνασίῳ, ἐγὼ μὲν καὶ Φιλῖνος, ὃν τῇ διαμῇ νυκτὶ παρασυνεβίοντες ὀξέως ἐμεθύσθημεν λουσάμενοι γὰρ ψυχροβαφεῖ παρὰ λιμένισαντες, παρίημεν ὑπερβρύχιοι θερμασίους. ἀναψύξαντες δὲ ἄλλοτε ἄλλοσε ἐρρύημεν. ἐγὼ μὲν ὑποδησάμενος, ὀξυδόμου τινὸς περιπαλιὼ τῇ ὁδῷ τῇ ξύστρᾳ· καὶ γὰρ ἐκτίον, ἀλλὰ σπαφίον ἐκκαρόμενον, ὡς ἀπὸ πρὸ πολλοῦ τὸ πόννον, καὶ τινὸς παρυφάσιον ἀποκεκομμένον. ἄλλος ἐτρώγετο ῥάγα, ὁ δὲ ὄμφακα τῇ σταφυλῇ· ὁ δὲ ἀρύσας ποιῶν τὰς φακοῦδας. ἐμυστίλατο δὲ ἐχθυρᾷ ζωμᾷ. ἄλλος ὕδατι φακλίας, ὁ δὲ ἱρύφια τῶν περιῶν. πάνυ πολὺ παρὰ τὸν λῶ, ἐπ' ἀγκῶνος ἐλαπτόμενοι, ἵνα τὸ μὲν καπνίζηται, τὸ δὲ ἀπόκειται. τὸ μὲν ἀπὸ συμφορῶν.

dã lapides obnixè atq; uibratim tenens manu iaciebat. Deinde ubimutuò exercuissemus nos, atq; alter alterũ postergassemus, gymnasioq; satis illusissemus: ego quidẽ & Philinus postquã in labro calido abluisse mus nos, abiuimus. Reliqui uerò, ubi caput frigida tinctum, Delphinũ more immersissent, mirabili quodã modo inter aquas iuxtà adnatabant. Reuersi aũt iterum, diuersis locis diuersa agitabamus. Ego quidẽ subligatis crepidis, caput fricabam dentato strigile. Non enim in Cepij, sed in Scaphij modum tonsus eram, ut qui nõ multo antè mentum ac uerticẽ detondissem. Alius aũt calida glutiebat, alius uentrem reiectabat, alius raphanis in tenues partes concisis absorbebat salsus ac pisculentas illas offellas, alius agrestes oliuas commanducabat, alius etiam hordeum ingurgitabat. Atque ubi iam tempus erat, in cubitos inclinati cœnabamus. Posita autem erant & sellæ & grabatula quædã. Proin cœna quidem collaticia erat,

Apparata

παρεσκεύασται ἢ πολλὰ καὶ ποικίλα, διχηλὰ ὄντα, καὶ σχιζόδους, καὶ ὑβριάμα, καὶ τευτλίδος ἰξύος, τὸ ἐμβρυολίχνιον ἔντερον, καὶ λοβὸς ἐκ ταγήνης, καὶ μυττωτὸς, καὶ ἀβυρτάκης, καὶ τοιαῦτά τινα παρυπάδια, καὶ θρυμματίδες, καὶ θρῖαι, καὶ μιλτοπέτραι. τῶν δὲ ὑποβρυχίων τὰ σιλάγχια ψιλὰ, καὶ ὅσα ἐντραύλια τὸ λόβιμα, καὶ τευθὰχη Ποντικὰ τῶν ἐκ Σαρογαύσης, καὶ κωπαΐδες, καὶ ἔχενις σώφορος, καὶ ἀλικρυῶν ὕλη ἀπυρὸς, καὶ ἰχθῦς ἐκ τῶν φάσιν. καὶ ἴϊν ἢ ὅλον ἐπὶ νοτῆ ἰχομένη, καὶ βοὸς λακτογυῶν καὶ πολλῶ. ἀρτοι μὲν τοι ἄσαν σιφάδες, ἐ φαῦλοι, καὶ ἄλλοι τυμβώδεις, ὑποβρόμβροι δὲ ἑορτῆς, καὶ λάχανα, τάτι ὑπόγαια, καὶ τὰ ὑπερφυῆ. εἶν ἢ ἐκ ὦ γίγαν, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ βύρσης, ἤδη μὴ

Apparata aũt erãt multa, & uaria, bifida uidelicet ſuilla, et laterũ pulpamẽta, & ſuminis quædã, & ſuis nuper enixæ inteſtinũ illud quo fœtus recipit, et hepar e ſartagine, et alliatũ, et Abyrtace, & ſimilia quædã cõdimẽta opipara, deinde et Thrymmatides, et fricti llæ ficulnis folijs inuolutæ, & ex melle dulciaria. Ex nata tilib. aũt & marinis cartilaginea multa, & quæcũq; oſtraceis teguntur, & offæ ponticæ, eorũ quæ ſportulis ſiue naßis excipiuntur, & anguillæ copaides, & gallina altilis, & gallus qui canere deſyt. Etiã piſcis erat paraſitus, & ouẽ totam in furno aſſatã habebamus, bouiſq; iam grandioris atq; æuo cõfecti pernã anterioré. At uerò panes aderãt ſiliginei, non mali, & alij no uiumares, poſt feſtum ceu præterito uadimonio dilati, & bolera tum ſubterranea, tum in altum excreſcentia. Vinũ autem erat, non uetus, ſed ex ijs quæ in utribus offeruntur, quod iam muſtum quidem deſierat eſſe, nondum

ἀγλαΐσκε, ἔπιπ]ε δὲ ἐτι. πετύρια δὲ ἐπατο παστὸς ὧδ' ἐτῦς Δελφινίδος τράπεζας, ὃ πυγλιμίτατος, ἢ τρυγλη μεσοφρυὴς, βύλαβῦ ἔχων τὸν πόρον, καὶ βεμβυλίδε, καὶ λαγανοτύτλου· καὶ γογγρῦ πολλὰ, οἷα Θυεϊλλῦς, ὄπλα ἀγκυλαβῦ τι, καὶ ἄλλα σύτομα, τὰ μὲν Φωκαΐδος, τὰ δὲ Κνιδίλλου· ταῦτα μὲν τοι εὐτμοφόρητα, καὶ ὑμεγέτρατα, κυμβία δὲ ἴῶ, καὶ φιαδίδε, ἢ πετύρια γραμματικὰ, ὅτι μιτὸμῦῶ τὸ κυλίκιον. ὁ μέν τοι ἐπιτολίβης ὑπόφλαφλάζων, ὃν πιφαλῶ ὁμῖν ἐπὶ ῥιπίδος αὔθρατας. ὑπίνομεν ἤ ἄμυτι, ἢ ἤδη ἀπροβόρακον ἤμῆν, ἄτ' ἐχεμίδα παπυχαρίδι. καὶ ἀσκυλίσί τι ὁμῖν τῖν πολοπτύπω καὶ ῥιγωνίσκιον, μικὸν δὲ, ὁ μέν τις ὧδ τῖν κατάλιφα, αὐχρὸς ἐχόμενος, ἔπφόρημα ἰβύτης, ὁ ἢ λυκίνδα ἐπαμ-

nondum tamen ad plenum coctum erat. Pocula uerò posita erãt omnis generis in Delphinide mẽsa, putacrater ille occultator frõtis, & clauatus, Mentoreũ opus, habens ansam prehensu facilem, & Bombylius, & Dirocypelum, & fictilia multa, qualia Thericles coquebat, multicapaciaq; atque alia lati oris, quorum quædam ex Phocæa, alia uerò è Gnido aduecta fuerunt. Omnia uerò tenuia, fragilia q;, ac teneras testas habentia. Erant autem ibi & cymbia, & paruæ phialæ quædam, & pocula quædã grammatica, ita ut plenum esset abacum. At uerò lebes furnario subulliens, in caput nobis euertit carbones. Bibimus autem continuis hanstibus, & iam inebriati eramus, atq; exinde ungebamur cancharide, & introduxit nobis quispiam podoclypam, & trigonistriam, atque exinde alius quidam in tabulatum assultans, irrumpendi locum quærebat, alius autem crepitu ac plausu digitorum ludebat,

alius

ἦν· ἄλλως ἐρρικνοῦτο σὺν γέλωτι τῶν ὁσφύων, καὶ ἐν τούτῳ ἀναλαμβάνοι, ἀσκιώμασιν ἡμῖν αὐτιπάγγελτοι. Μεγαλώνυμός τις ὁ διαβολίφως, καὶ Χαιρέας ὁ χρυσοτίκτυμ, ὁ κατὰ νότα ποικίλος, καὶ ὁ Ωκυπάταξις Εὔδημος. πάγω ἐρώμην αὐτὰς, τί παθόντες, οἱ ἥκοιεν. ὁ μὲν οὖν Χαιρέας, ἐγὼ δ' ὅς, λάβδιν τινὰ ἐκρότην, καὶ ἱλαρίαν, καὶ πίδας τῇ γυναικὶ τῇ ἐμῇ, καὶ διὰ τοῦτο ὑμῖν ἐσπλάσπνισθον ἀφίγμαι· ἐγὼ δ', ἦ δ' ὅς ὁ Μεγαλώνυμος, περὶ ἄλλα ἄχθομαι· ἐμοὶ μὲν γὰρ ἄδικος ἡμέρα, ὡς ἔστι, καὶ ἄλογος. ὡς ἂν οὖν ἐγκλωτίσαι ἔσχες, ὅτι ῥοιμιβδῶν ἔχομ, ὅτι ἀμφιλογίαν ὡς ὑλαγομάδαν. παιδίμην δὲ, ὅτε ὁ στρατηγὸς οὗτός ἐστι, λαβὼν ἔχρησα ἱματίοις, σύριγξι καὶ ἀφόρτοις ἐκκολάμασι, ἐξήφησα ἱμαντίν.

alius porrò cum risu lumbos lasciuiter agitabat. Atq; interea ubi iam lauissemus, comessantes ad nos intrò irruperunt ultrò, non accersiti, Megalonymus, causarũ ac litium sectator ille, & Chærea aurifex, is qui tergum uariegatum habet, & Eudemus Ocataxis. Ego uerò interrogabam eos, quidnam accidisset eis cur tam serò uenirent? Chærea igitur: Segmentum quoddam, inquit, & inaures & pedicas filiæ meæ apparabam, & ob hoc ad repotia uobis ueni. At ego, inquit Megalonymus, alijs rebus occupatus fui. Dies enim fuit baud quaquam iudicialis, ut scitis, & nefastus: proinde, utpote silentio in foro existente, neq; perorare licuit, neque per diem dicendo, aquam & clepsydram dispensare. Cum audissem autem quòd Imperator conspiciendum sese præberet, acceptis uestibus inusitatis, & bono stamine textis, subligatisq; calceis antea non gestatis, proripui meipsum foràs atque

ἅτ' οὖν ἐντυχόντα Δαδούχῳ τινὶ καὶ Ἱεροφάντῃ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀρρητοποιοῖς, Δινίαν σύροντι ἀγελῶ ὑπὸ τὸν ἀρχὸν ἐγκλήματα ἐπάγοντας, ὅτι ἀνόμαζεν αὐτὸς, καὶ ταῦτα οὐκ ἀλλως, ὅτι ἐξ οὗπερ ὠσιώθησαν, ἀνώνυμοι τί εἰσι, καὶ οὐκ ἔτι ἀνομαστοί, ὡς ἂν ἱερώνυμοι ἄλλα γιγνωμένοι. ἀλλοῖα, ἔφ' ἐγώ, ὦ λίγυς, τὸν Δινίαν. ἐκάλει δ' οὖν με τοὔνομα. ἔστιν, ἦ δ' ὅς, ἐν τοῖς σκιαγραφίοις ἐγκαψικίδαλος ἄνδρωπος, τῶν αὐτολυκύδων, καὶ τὸ αὐτόματα βάλλων, ἀεὶ κυνηγῶν, ἀνδρομίδας ἀποδυόμενος, ἢ βαυκίδας, ἀμφιμάσχαλον ἔχων. τί οὖν, ἔφ' ἐγώ, ἐδίωκεν ἀνηγέτην ἀλκὴν, ἢ λαξ ἐπάτησας ὤχετο; καὶ μὴν ἐκάνός γε, ἦ δ' ὅς, ὁ τίτιος ἀνόλυμος, ἄλλο ἐμπαθὲς ὄφιν. ὁ γὰρ τραγυὸς, καί τοι ἀτιμαγελεῖται καρπώδυμά τι αὐτῷ πορίδας ἢ πορικίμαι

atque exinde ſtatim incidi in Daduchũ & Hierophantem, ac cæteros arcanis ac turpibus operantes, qui Diniam obtorto collo ad magiſtratum rapiebant, reum facientes, quòd ipſos nominaſſet, idq; cum ſciret quòd ex eo tempore quando initiati fuiſſent, & ſine nomine forent, & innominabiles, utpote ſacrinomines iã facti. At neſcio, inquã, quẽnam hunc Diniam dicas. Vocabat igitur me nomine. Eſt, inquit, in tabernis aleatorijs homo perditus, ex egenis[a] ac uilibus iſtis, ſemper comatus ac ſqualidus, endromidum aut baucidarum calceamento ſubligatus, ac ueſte manicata indutus. Quid igitur, inquam, dedit 'ne pœnas aliquo modo? an calcibus inſultans aufugit? At uerò ille, inquit Megalonymus, qui antea inter tibias & cantores perſtrepebat, iam immobilis ac tacitus eſt. Nam imperator ſegregatum, & à reliquo grege ſeorſim amotum, circumdatis illi manicis, & intento

[a] ἐκ πενήτων

ων ἐν πεδοπάναις καὶ ποδοστρόβοις ἐπίσσοφ ἐνεκ. ὅτι τὴν δισμοῖς ὧν τὸν βυλλί τι ἐκακοδαίμων, τὸν τ' Δίωνα, καὶ παρὰ λόγον ἔλων, καὶ χρήματα αὐτίψυχα δι' ὀλίγου ἔβλεφ. ἐμὲ δ', ἔφη δὲ ὁ Εὔδημος, τὸν τὸ ἀπροσπτωφὸς μετεσφάλασο Δαμασίας, ὑπάλαι μὲν ἀθλητὴς καὶ πολυνίκης, νῦν δ' ὕδη τὸν γήρως ἔφαλος ὢν. οἶδα τ' χαλκοῦν τ' ἐστῶτα ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ τὰ μὲν πολλῶν, τὰ δ' σῶν, διετέλεσεν. ὃς νεκτὸν γὰρ ἐμελλε τὸ μέρος ἀπ' ἀνδρὸς τῶν θυγατέρα, καὶ ἤδη ἐκάλλυνεν αὐλῶν, ἔτι μεμέρι δή τι κακὸν ἐμπεσὸν, ἀλίσκεται τῶν ἐορτῶν· ἐγὼ γὰρ ὑὸς αὐτ', ὁ Δίων, ἐκεῖσ' ἐφ' ἑτῷ λυπηθεὶς, μᾶλλον δ' θυσιχθεὶς σχεθεὶς, ἀπὸ πῦρ ἔχων ἐαυτὸν. καὶ σὺ ἴσ', ἀπολωλὼς ἂν, εἰ μὴ ἐγὼ ἐπισὰς, ἁπηγχόνισά τ' ἀνιαρᾷ παραπαθήματος, ὑπονόσαν τ' ἄνθρωπον, βασκαλῶν καὶ διακωδωνίζων,

to uinculo collari, in pedicis ac tibialibus tormẽtis degere hominẽ fecit. Quare in uinculis existẽs, pedebat nõ nihil miser ille præ timore, et crepabũdus erat, pecuniamq; pro redimẽda uitadare uolebat. At me, inqt Eudemus, summo diluculo accersiri ad se fecit Damasias, is qui olim quidem athleta fuit, multasq; uictorias retulit, nũc autem præ senectute iam à certaminibus abstinet. Nosti æream statuam in foro positam. Ac alia quidem picando, alia inflammando peregi. Domũ enim deducturus hodie fuerat filiã suã ad nouũ maritũ, iamq; adeò exornabat illã: cum interea anxium quoddam malum interueniens, diremit festum. Nã filius ipsius Dion nescio qua causa mœrore affectꝰ, imò deorũ odio aliquo agitatus, strãgulat se ipsum. Ac satis scitote, periisset ille, nisi ego superueniens ablaqueassem ipsum, & à resti soluissem, diu geniculatim assidens, & compungens hominem, huc illuc ceu infantem in cunis uersans, & undequaq; explorans ac tem-

μή πῃ ἔτι σωιχνὸς λίκτιλων φάρυγγα. τὸ δὲ μάλιστα ὀνῦσαι ἐκάνο ὦ, ὅτι ἀμφοτέρωσε παλασχὼν αὐτῆ τὰ ἄκρα, διανήσασα. μῶν ἐκάνου ὦ δ' ἐγὼ, φῆς Δίωνα, τὴ παλαπύγωνα καὶ λαπαροσχίονα, τὴ μάρτυρα, καὶ σχινοβάκτλαν τιανίσκον, αὐα φλῶντα καὶ βλιμάζοντα, ὦ τι νὰ πιώδη καὶ ψόδωνα κλώδυτάι, μὴν ὦν ἐκανὲς γε καὶ λιπαλίος; ἀλλά τοι γε τῶν θεῶν, ἦ δ' ὃς, ὁ Εὔδημος θαυμάσας. Ἄρτιμις γάρ ὄξιν αὐτοῖς ἐν μέσῃ τῇ αὐλῇ, σκοπάδειον ὄργον, τοῦτ' προσκισόντις, ὁ τε Δαμάσιος, καὶ ὁ γυνὴ αὐτ', προσβύτις ἤδη, καὶ τῶν κιφαλῶ ψολιὸν ἀκρεβῶς, ἱκέτευον ἐλεῆσαι σφᾶς. ὁ δ' αὐτίκα ἐπένευσε, καὶ σῶς ὦ. καὶ νῦν Θεόδωρον μᾶλλον ἢ ψορίφαιῶ Ἀρτεμίδωρον ἔχει τ' τιανίσκον. αὐθύσαν ἔν αὐτῇ τάτι ἄλλα, καὶ βίλη καὶ τέξα, ὅτι χάρι τούτοις τοξότις γὸ, καὶ ἐκεβόλ& καὶ τυλιμαχ&, ὁ Ἀπο-

ac tentās ſicubi concretū ad huc guttur haberet. Quod aūt potiſſimùm profuit, illud erat, g lambabus manib. cōprehendēs illius latera ui cōpreſſi. Tū ego: Nū illū, inquam, Diona dicis, cinædū, & ſcrotum propendens habentem, mulieroſum, & lentiſcum ſubinde rodentem, adoleſcentem maſtrupanotem, & obſcœna tractantem, ſi quem probè mutoniatum ſenſerit, ipſum admittentem? At ille, certè etiam delicatus & guloſus: At deam, inquit Eudemus, admiratus. Diana enim in pſis eſt in media aula poſita Scopadeum opus. Ad hāc procidentes & Damaſias, & uxor eius uetula iam, et capite admodum cano, ſupplicabant ei ut miſereretur ſui. Illa autē ſtatim annuit. Et nunc Theodorum, ſeu potius Artemidorum adoleſcētem hūc habēt. Cōſecrarūt autē illi cùm alia quædam, tum ſagittas & arcus, quoniā his delectatur. Sagittaria.n, et iaculatrix & bellatrix

Diana

ὁ Ἀρτεμις. πίνομεν οὖν, ἦν δ' ἐγώ, Diana est. Bibimus igitur inquit Megalonymus. Etenim & lagenam hanc uini uetustioris uenio uobis afferens, & recentis casei massas; & oliuas humi collectas. Custodio autem ipsas sub sigillis carioſißimis, & oliuas alias natatiles, & lutea hæc pocula, ac uti testacea de destillantia, ut ex ipsis bibamus, præterea & placentam ex intestinis cõcinnatam, & quibusdam quasi Crobylis intexiã. Tu uerò puer plus aquæ infunde mihi, ne capite grauari incipiam, & exinde ob id mangonẽ seu castigatorem contra te accersam. Scitis enim quàm grauiter concitari soleam dolore, & caput habeo densum, nec facile uaporibus peruium. Post potum autem nugabimur mutuò, qualia & quæ consueuimus. Non enim intempestiuum scilicet hoc, temulenter agere. Tum ego: Laudo, inquam, istuc. Emolumentum enim quodcunq; etiam sumus Atticæ proprietatis haud postremum. Rectè dicis, inquit Callicles,

τὸ γὰρ ἡδὺ σχεδὸν ἀλλήλοις συ-
γχέαντες, λανθάνομεν ἐγγύς
τι ἄγοντες ἀκολασίας. ἐγὼ δ', ὦ
Εὔδημε, ἔφη, ἀτεχνῶς ἀνάγκη
μοί ἐστιν, ἅτε οἶνον ἀκράτου
πεπωκὼς ἐπὶ δεῖπνον· ἀνάγκη
γὰρ χειμαίνειν ἄμοι, καὶ χλιαι-
νομένου, ἅλμην ἀπέοικε τῶν χαρ-
δίων τούτων, τὸ τι ἀνιᾷ, καὶ
δὴ βαρβιτιζόντων. τί ταῦτα
λέγεις ὦ Εὔδημε, ἦν δ' ἐγώ;
ἀλογίαν ἡμῖν ἐπιτάττεις, ὡς
ἀνόμοιός ἐσμι, καὶ ἀνιγλωτ-
τιζομένοις. ἐμὲ δὲ ἡ γλῶττά
τι ἔοικε λέγειν, καὶ δὴ καὶ πάλαι
μοι γε, ὡς αἰχμαλωτεύσων ὑ-
μῖν, καὶ καταυλῶν ἀπὸ γλώτ-
της ἅπαντας. ἀλλὰ σὺ τὸ ἐ-
μοῦ ἀργάσω μᾶλλον, ὥσπερ εἴ
τις ἐλπίδα τριάκοντα, ἢ
εὐρὺν πλοῦσαν, ἐμπνεύσας
πνεύσαντος τοῦ ἀπαρτίου, εὐφο-
ρεῖσθαί τι καὶ ἀπρονοήτως
ἔασον, ἔνθορά τισιν ἀμφιτό-
μοις, καὶ ἰσχάδας σιδηρᾶς
ἀφεὶς, καὶ ναυσιπόλας, αἴασο
χαλίζοις τοῦ βρόμου τὸ ῥόδιον,
φιλό-

nam nugis mutuò proue-
care nos, uoluptatem quan-
dam affert. Ego uerò, in-
quit Eudemus: frigus enim
est, meraciori uino malim
intus stipari. Nam frigoris impatiens sum, & tepefactus libentius au-
diuero digitis gesticulan-
tes istos, tibicinem puto
& Barbitædum. Quid
hæc ais Eudeme, inquam, an
tu silentium nobis imperas,
tanquam ore carentibus, et
lingua spoliatis? Mihi uerò
& lingua iampridem dic-
turit, adeoq; iam animo
prouehebar quasi antiqua
uobis narraturus quædam,
& ablaturus omnes uos lin-
gua. Sed tu simile quiddam
feciſti mihi, ac ſi quis nauem
onerariam tribus inſtru-
ctam uelis, ſecundo uento
nauigantem, implentibus
lintea Notis, proſperè la-
bentem, & per ſummos
fluctus euntem, retinacu-
lis quibuſdam ancipitibus, ancoris ferreis, naualibus-
que pedicis demiſſis retineat, & curſum impetũ inhibeat,

inuidens

φθόνῳ δὲ σὺν ὑμῖν, οὐκοῦν, ἢ
Α. ὅς, σὺ μὲν, εἰ βέλτιον, πλεῖ, καὶ
νᾶι, καὶ ἴδι κατὰ τὸ πλούσιον·
ἐγὼ δὲ ἀπίσω, πίνων ἅμα,
ὥσπερ ὁ τοῦ Ὁμήρου Ζεύς, ἐ
κεῖθεν φαλάρων, ἔνθεν δὲ ἀ-
περυσσοίας, ὄψομαι διαφορέ-
μενον σε τε, καὶ τῶν ναῦν πρύ
μνηθεν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κατευ-
θυνόμενόν. Λυ. ἆλις, ὦ Λιξιφά-
νους, καὶ ποτοῦ καὶ ἀκροάσε-
ως. ἐγὼ γοῦν ἤδη μεθύω σοι,
καὶ ναυτιῶ. καὶ ὦ μὴ τάχιστα
ἀπέσω ταῦτα πάντα, ἀπόσα
ἀνεῤῥιπίδωκας, οὐ ἴσθι, παρυβρι
στάσειν μοι δοκῶ, πορφύρου
σόμενος, ὑφ' ὧν ἐκατονόμα
σάς μου ὀνομάτων. ἐκεῖνο τὸ
μὲν πρῶτον γιλᾶν ἐνῆν μοι
ἐν αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ πολλὰ,
καὶ πάντα ἴσα ἐστὶν, ἤδη σε
τὴν παιδαιμονίαν, ὁρῶν ἀπ' ἀρ
χῆς ἀφυκτον ἐμπεπλεκό
τα, καὶ νοσοῦντα νόσον τῶν μεί
ζιστων, μᾶλλον ἢ μισαχολῶντα.

inuidens uidelicet tranquillitati. Proinde, inquit ille: tu quidem, si placet, nauiga, et nata, & curre per undas intemperiem: ego autem interea bibens, de terra, ut Homericus ille Iupiter, de rupibus alicunde, aut de summo cœli uertice spectabo, & te iactari fluctibus, & nauem ipsam de puppi à uento ad quas immersari. L V C. Satis ô Lexiphanes & potus & lectionis istius. Ego enim tibi ebrius iam sum, & nauseo: & nisi quamprimùm euomuero ista omnia quæcunq; recitando persecutus es, sat scias, uideor mihi mox insanus ac furiosus fore, obstrepentibus mihi undique uerbis istis, quæ mihi modò offudisti. Quanquam à principio ridere in mentem ueniebat mihi illorum gratia. Verùm postquam ea multa atque omnino similia erant, miserebar tui ob miseriam & infelicitatem istam, cum uiderem in labyrinthum quendam irremeabilem incidisse te, morbumque ægrotare maximum, imò uerò atra bile percitum.

ἑμαυτῷ ἔνδον, ἐνθένδε τὰ τοσαῦτα παρὰ σοῦ λέξω, καὶ ἐν ὀπίσω χρόνῳ, καὶ ὅπου παρακλάσας, ἔχοιμι τοσοῦτον ὅλον μὲν ἀτέκμαρ καὶ διαστρόφων ἐνυμάτων, ὧν τὰ μὲν αὐτὸς ἐποίησας, τὰ δὲ παντοῖα ῥαπτόμενα ποθὲν αὐασκῶν, παντὸς τὸ ἰαμβεῖον, ὀλοὸς, ἵνα τῶν ἐπιλοίπων τὰς συμφορὰς τοσοῦτον βάρβορον σωφρονίσας, παντιώτησάς με, μηδ' ὅτι λοιδόν ἠργασμένον. λοιπὸς δέ μοι μήτε φίλον τινὰ, ἢ οἰκεῖον ἢ σύνευν ἴσχειν μήτε ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ πώποτε, καὶ παρρησίαν ἄγοντι ἐντυγχάνειν, ὃς τάλαιβις ἀπὼν, ἵνα σοι αὖ σὺ, ὑλάβρῳ μὴ ἐχόμενον, καὶ ὑπὸ τοῦ πάθους λειβρασθῶσι κινδυνεύοντα, σωτῆρ δὲ δύσορκον ἄνευ λοιδορίας, καὶ δυσχερείας οἰόμενον τῶν συμφορῶν, καὶ ὑπὸ μὴ τῶν ἀνοήτων ἐπαινούμενον, ἀγνοούντων ἃ πάσχεις, ὑπὸ

Cogito itaq; apud me ipsum, unde tam multa mala collegeris, & quàm longo tempore, & ubi deniq; cõclusum habueris tantum examen absurdarum ac distortarum uocũ, quarum aolias quidem ipse finxisti, alias autem defossis alicunde eruẽs, iuxta Iambicũ illud, Pereas, miserias qui eligis mortalium.

Tantum cœnum undequaq; cogens, in me exhausisti. Porrò uideris mihi neminẽ amicum, aut familiarem, aut benevolum habere, neq; etiam in uirum liberum, & qui loquendi libertate utere tur, incidisse unquam, qui uera monendo, liberaret te à morbo isto intercutaneo, quo quidem correptus es, et præ malo illius, periculum ne disrumparis, sustinesti: tibi ipsi autem bene habito corpore esse uideris, & calamitatem istam pro bona ualetudine ducis, ac ab ijs quidem qui nihil intelligunt, laudaris, quando illi quid tu patiaris, ignorant: à doctis autem

ἀλλ' ὁ τῶν πεπαλαμμένων ἀνόητος ἰλιάμωνος, ἀλλ' ἐς παλαιὸν γὰ τετονὶ Σώπολιν ὁρῶ, τὸν ἰατρὸν προσιόντα. φέρε, τοῦτον ἐγχειρήσωμέν σοι, καὶ διαλιπὼν χθιζὸς ὑπὲρ τῆς νόσου, ἰασίμου τινὸς σοὶ φάρμακα εὑρώμενοι, σωτῆρος γὰρ εὑρεῖν, καὶ πολλοὺς ἤδη παραλαβὼν, ὥσπερ σὲ, ἠμιμανεῖς καὶ πορρωτέρω τῶν ἀπόλλυξιν, ἐχεγγύους ἀφάρμακον. χαῖρε Σώπολι, καὶ τετονὶ Λεξιφάνην παραλαβὼν, ἰατῆρον, ὡς εἴδα, ἡμῖν ὄντα, λάβε ὦ νῶν, καὶ ξένης περὶ τὴν φωνὴν νόσου ἐχόμενα, καὶ πανδωσόμενον ἤδη τὴν ὀλιγωρίαν, σῶσον ἐνί γε τῷ ῥήματι. Λυ. μὰ τὴν Σώπολι, ἀλλὰ τετονὶ Λυκῖνον, ὃς πιθανῶς μανεῖται, καὶ οὐδαμοῦ περιφερόμενος ἐλεεινὸς ἔσται, καὶ κατὰ τὸν Μησαρχου τὸν Σάμιον, σιωπᾷ καὶ γλωττάρχων ἐᾶν ἡμῖν ἐπιδάλλῃ. ἀλλὰ μὴν τὸν εὐδαίμονα Αθηνᾶν, καὶ τὸν μέγαν θεομάχον Ηρακλέα, δέ-

autem miseratione dignus putaris. Sed cõmodum Sosipolim hunc medicum accedere uideo. age huic tradendo te, & super morbo disserendo, remedium aliquod inueniamus tibi. Intelligens enim uir es, ac multos iam ad se receptos, itidem ut te, semisanos & infatuatos à morbo infuso pharmaco liberauit. Salue Sosipoli, atq; hunc Lexiphanẽ quæso ad te receptum, sodalem, ut scis, nostrum, nugis autem in præsentia quibusdam, et peregrino circa sermonem morbo correptum, periculumq; sustinentem ne prorsus pereat, serua, quocunque tandem modo. LEX. Nequaquam Sosipolime, sed hunc Lycinum, qui manifestè desipit, & homines mẽte præditos parum sapere existimat, ac iuxta Mnesarchi filium, Samium illum, silentium ac linguæ ignauiã nobis intendit. Sed per Mineruam haud unquam erubescentem, aut trepidam, & per magnum ferarum debellatorem Herculem,

οὐδ' ὅσον τὸ γρῦ καὶ τὸ φυὰ φροντιοῦμεν αὐτ. ἵετ]σύομαι ἐγὼ μηδὲ ὅλως ἐντυγχάνειν αὐτῷ. εἰκὸς δὲ καὶ ἡνιωχῆσθαι, τοιοῦτος ὑπιτιμῶντ@ ἀκούων, καὶ ἤδη ἐγὼ ἔωμαι παρὰ τὸν ἰταλικὸν Κλειτίαν, ὅτι πωδάριόν μου χρόνον ἤλη ἀκράχρηστον ἔναι αὐτῇ πρὸς γυναῖκα, καὶ ταύτην νοσῶν, ἕτι μὴ ῥᾳδίως ἐνίκα εὐνὴν ἀναβαίνειν αὐτῇ, ἀλλ' ἄβατος, καὶ ἀνήριτός ὅστ. Σώ. τί δὲ, τὸ φῆ, ὦ Λυκῖνε, Ἀξιφάνης; Λυ. αὐ]τὰ ταῦτα ὦ Σώστρατε ἐν ἀκοαῖς, οἷα φθέγγεται; καὶ ὁμᾶς τοὺς νῦν προσομιλοῦντας διαλεληθὼν, περὶ χιλίων ἐτῶν ἡμῖν διαλέγεται, διαστρέφων τὴν γλῶτ]αν, καὶ τοῖς τὰ ἀλλόκοτα σωτιθεὶς, καὶ σπουδαλὼ ποιούμεν@ ἐν αὐτοῖς, ὡς δή τι μέγα ἄν, εἴ τι ξυνίεσι, καὶ τὸ ἰαθιγμὸς γόμισμα δὲ φωνῆς ἀφαιρεῖσθαι. Σώ. μὰ Δί' οὐ μικρόν τι νοσῆς τὴν νόσον, ὦ Λυκῖνε·

ne tanti ipsum quantum Gryb uel Phuy faciamus. Moneo autem omnino ne obuiam quidem ueniendum ipsi esse. Videor mihi uerò etiam ringi, cum talia increpantem audio. Ac iam utique ab eo ad sodalem Cliniam, quoniam audio uxorē eius iãdiu mensib. nõ laborasse, et ex eo aegrotare illã, quia nõ fluit: quare nõ amplius ne inscēditur quidem, sed inaccessa & inarabilis est. S O S T R. Quid autem ĩan aegrotat, Lycine, Lexiphanes? L Y C I N. Ipsa haec, Sospoli, an non audis qualia loquitur, ac nobis, qui nunc cum eo conuersamur, relictis, quasi ante mille annos nobiscum sermocinatur, distorquens linguam, ac aliena atq; externa haec componens, omnemq; operam in illis sumens: perinde ac si magnum quiddam foret, si peregrinis uerbis utatur, & consuetam atque receptam monetam sermonis adulteret. S O S. Per Iouem haud parum quendam morbum narras Lycine.

sub-

βοηθητέον γοῦν τῷ οἰκείῳ πάθει μηχανῇ. καὶ κατὰ θεὸν γάρ, τῶν χολαγωγῶν τινι φαρμάκων τουτὶ καταμίξαντα, δὸς αὐτῷ πιεῖν. φησὶ, πρῶτος αὐτὸς πίθι, ὦ Λεξιφάνες, ὡς ὑγιὴς ἡμῖν, καὶ καθαρὸς γένοιο, εἰ τοιαύτης τῶν λόγων ἀτοπίας λοιπὸς εἴης. ἀλλὰ πάσχειν μέν, καὶ πίθι, καὶ ῥᾷον ἴσθι. Λε. σὺν θεῷ δ' ὁ καὶ πράσειέν με, ὦ Σώπολι· σύ τε καὶ Λυκῖνος, παρίσταντες τουτουὶ τοῦ φαρμάκου. πλοῦτα γοῦν, μὴ πλῆθος γένοιτό μοι τούτου τῶν λόγων τὸ πόμα. Αν. πίθι, καὶ μὴ μέλλε, ὡς ἀνθρώπινα ἔδη φρονοίης, καὶ λέγοις. Λε. ἀλλὰ πάσομαι, καὶ πίομαι. φεῦ τί τοῦτο; πολὺς ὁ βορβορυγμὸς, ἐγγαστρίβυθόν τινα ἔοικα πεπωκέναι. Σώ. ἀφλεγμάντως γε βαβαὶ. πρῶτον αὐτὶ τοῦ μέθυ, ἄτακτ μεῖζ' αὐτὸ ἐξ ἀμέτρου τὸ πᾶσα, ἅπαξ ἐπ' αὐτοῖς, τὸ

Subueniendum itaq; homini est quauis arte. Atq; adeò diuino quodam instinctu insanorum ac bile percitorum alicui pharmacum hoc mixturus, domo abij, ut epotum hoc uomeret. Age primus ipse bibe Lexiphanes, ut sanus nobis & mundus fias, tali uerborum absurditate euacuatus. Verùm obedi mihi, ac bibe, & minus difficilis eris. LEXIPH. Nescio quidnam etiam facietis mihi, Sospoli tu, & Lycinus hic, obtrudentes mihi pharmacum hoc epotandum. Metuo itaque ne ruina quædam mihi sit sermonum potio hæc. LYC. Bibe, & ne cunctare, ut humana deinceps sapias ac loquaris. LEXI. Ecce obedio & bibo. Pheu! Quid hoc rei est? Quantus tumultus uentris? Equidem diuinatorem quendam dæmonem uideor mihi imbibisse. SOS. Incipe igitur uomere. Papæ! Primùm hoc μῶν. inde post illud exiuit πάτα. istud

τὸ ὦ δ' ὃς, καὶ ἀμυγάνῃ, καὶ λῶστι καὶ δάιτυδζε, καὶ σωτχὶς τὸ ἄττα βίασαι δ' ὁμως, ἢ μάδδν ἂς τῖν φάρυγ γα τοὺς δακτύλους, ἐδὲ πω τὸ ἰητρ' ἰμάμυκας, οὐδὲ τὸ σκαρ δινᾶδαι ἐδὲ τὸ ταυτάζιδαι, οὐδὲ τὸ σκύλλιδαι. πολλὰ ἔτι ὑποδέδυκε, καὶ μιχθῇ σοι αὐτῶν ὁ γαστὴρ, ἄμαυρον δέ, ἂ καὶ πάνυ διαχυσιμύσεως δεῖται. ὑγιῶς σιλανωρδία μέγαν τὸν ψόφον ὀργάσεται, συναυτισοῦσα μετὰ τοῦ πνεύματος. ἀλλ' ἤδη γὰρ παφαῖς οὗτοι, πλὴν εἴ τι μυελώδικον ὑπόλειπον ἐν τοῖς κάτω ἐντέροις. σὺ δέ, τὸ μετὰ τοῦτο, παραλαβὼν αὐτὸν, ὦ Λυκῖνε, μετὰ παίδων, καὶ δίδασκε, ἃ χρὴ λέγειν. Λυκῖν. οὕτω ποιήσομεν, ὦ Σόφωνι, ἐπειδήπερ ἡμῖν προσῆκε ταῦτα παρὰ σοῦ. καὶ γὰρ σὺ τὸ λεκτέον, ὦ Λυξιφάνες, ὁ συμβουλή. ὥσπερ ἐν ὀθόνῃ ὑδάτος ὡς ἐλαδᾶς ἐπαναπάδαι ὧδε λέγεται, πᾶν τοῖς πλήθεσιν ἀδιακρίτως. τὰ μὲν

postea & ἦ δ' ὃς, & ἀμυγάνῃ, & λῶστι, & δάιτυδζε, & continuum illud ἄττα, At coge tamen, & insere in fauces digitos. Nondum uero ἰητρ' ἰμάμυκας illud euomuisti, neque σκαρδινᾶδαι illud, aut ταυτάζιδαι, aut σκύλλιδαι, multa adhuc intus abdita latent. Satius autem fuerit, si per inferiora quoque secernantur nonnulla. σιλανωρδία siquidem ista magnum strepitum faciet, una cum spiritu crumpens. At iã quidem mundus hic est, nisi si quid remansit reliquum in inferioribus intestinis. Tu uero postea acceptum eum Lycine dedoce, atq; institue quae decet loqui. LYC. Ita faciemus Sosipoli, postquam nobis uia iam ad eam rem abs te patefacta est. Ac tecum deinceps, Lexiphanes, consultatio mihi est. Quòd si igitur cupis uere ob dicẽdi potestatem laudari, ac in multitudine hominum

cele-

πρὸ μὲν τοιαῦτα πάντα φεύγειν, καὶ ἀποβάλλειν. ἀφεμένῳ δ' ἀπὸ τῶν ἀρίστων ποιητῶν, καὶ ὑπὸ διδασκάλοις αὐτοῖς αὐταγνοῖς, μετιέναι ἐπὶ τοὺς ῥήτορας. καὶ τῇ λιάνων φωνῇ συμφαρὰς, ἐπὶ τὰ Θουκυδίδου καὶ Πλάτωνος ἰὼν παρῇ μετιόντι, πολλὰ καὶ τῇ καλῇ κωμῳδίᾳ, καὶ τῇ σεμνῇ τραγῳδίᾳ ἐγγυμνασάμενος. παρὰ γὰρ τούτων ἅπαντα τὰ κάλλιστα ἀπαιδευτὶ σάμενος, ἴσως τις ἂν λόγοις, ὡς νῦν γε ἐλελήθεις σαυτὸν τοῖς ὑπὸ τῶν παροινούντων ἐν τῷ ἀγορᾷ πλατομένοις ὁμοῖος, μιχρομελὲς μὲν τῇ μίλτῳ καὶ τῷ κυανῷ, τὸ δ' ἔνδοθεν ὠχρὸν τε καὶ σύῤῥυπτον ὤν. ἐὰν ταῦτα ποιῇς, πρὸς ὀλίγον τὸ ἐπὶ τῇ ἀπαιδευσίᾳ αἰσχυνόμενος, μὴ ἀλλὰ μεταμανθάνων, βαρέως ἴσως λόγους τοῖς πλήθεσι, καὶ ἐπαγγελλόμενος, ὥσπερ νῦν, ὀλίγου διὰ τέλους ἐπὶ τῷ χέρνητι τοῖς ἄριστοις ἴσης. Ἑλλαττ-

celebrari, huiusce modi quidem omnia fuge atque auersare. Vbi autem exorsus fueris ab optimis poetis, & sub præceptoribus eos legeris, transi inde ad oratores. Cum iam cum illorum sermone quasi educatus unà fueris, ad Thucydidis & Platonis scripta in tempore accede, multum adeò & in pulchra comœdia, & in graui tragœdia te ipsum exercitando. Ex his enim ubi pulcherrima quæque decerpseris, eris alii quis dicendo. Nam nunc certè, non animaduertens, similem te præbuisti ijs quæ à luti figulis ad forum finguntur, foris quidem illitus minio ac cæruleo, intus autem & luteus & fragilis existens. Hæc si feceris, & non recusaueris aliquandiu ob insciti am refelli, neque etiam dediscere erubueris, bono animo esto, uersaberis in multitudine: & non quemadmodum nunc irrideberis, neque etiam in ore peiore conditione melioribus eris, Græ-

να καὶ Ἀτθικὸν ἀκριβῶς τούτων οἱ, τὴν μεδὶ βάρβαρον ἐν τοῖς σοφοῖς τάττοντες ἀξιοῦν. πρὸ πάντων δὲ ἐκεῖνο μέμνησό μου, μὴ μιμήσασθαι τῶν ὀλίγων πρὸ ἡμῶν γεγονότων σοφιστῶν τὰ φαυλότατα, μηδ' ὑπολαμβάνειν ἐκεῖνα, ὅσπερ νῦν, ἁπλᾶ τὰ μὴ τοιαῦτα διαπτύειν, ἐπεὶ μὴ τὰ ἀρχαῖα τῶν παραδειγμάτων. μηδὲ σε βλάψωσιν αἱ ἀνωμαλίαι τοῦ λόγου, ἀλλὰ κατὰ τὸ τῶν ἀθλητῶν νόμιμον, ὁ τῷ ῥᾳδίᾳ σου τροφὴ σωμάτων ἴσα. μάλιστα δὲ Χάρισι καὶ Σαφοῦς θύε, ὧν πάμπολυ λίαν νῦν ἀπολέλοιφε. καὶ ὁ τέρην δὲ, καὶ ὁ μεγαλοφυΐα καὶ ὁ παιδεύεσθαι, καὶ τὸ βραχυδιάδετον καὶ λαμπρυγίζειν ἀπίθανα, καὶ τὸ διασειλαίνειν τὰ τῶν ἄλλων, καὶ εἰδέναι ὃ τι πρῶτον ἴσον αὐτὸς, ὦ τὰ πάντων συνοφαντῆς. καὶ μὴν λιμᾶ-

cum atq; Atticum uocitatum tantibus te, qui ne cum barbaris quidem inter manifestißimos recenseri dignus sis. Ante omnia uerò illud memineris mihi, ne c imiteris Sophistarum eorum qui paulo ante nostram ætatem fuere, uilißima quæque, ne'uc etiam depascas illa, perinde ut nunc, sed talia quidem proculca pedibus: imitare autem uetera exempla. Neq; uerò demulceant te anemonæ uerborum, sed iuxta legem athletarum, solidus tibi cultus, consuetus ac familiaris sit. Præcipuè autem Gratijs & Perspicuitati sacrifica: à quibus plus quàm nimis nunc à tergo relictus es. Et fastus autem, & iactantia, & mala ista scribendi cupiditas, præterea & tumidum illud, atq; insolentem te gerere, uerbaq; plus æquo dilatare, procul absit, & acerbum illud, irridere aliorum scripta, & putare quòd tum demum primus ipse futurus sis, ubi aliorũ omnium uerba et orationes calũnioſè reprehenderis.

Iam

μέμψαιο δ μικρὸν, μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἁμαρτάνοις, ὅτι τὸ πρότερον τῆς διανοίας τὸ λέξιν προπαρεβάλοιο καὶ σπουδάζοις τοῖς ῥήμασι, καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλ' ὡσπερ ῥῆμα ἀφυὲς ὕφῃς, ἢ αὖ τὸν πλασάμενον οἰηθῇς ἄνευ παλιᾶς, τοῦτ' ἐκεῖνο διανοεῖσθαι φαρμόττειν, καὶ ζημίαν ἔτιν, ἂν μὴ παραλύσῃς αὐτὸ ὡς, κἂν τῷ λογισμένῳ μή. Ἀλλ' ἀνιαρὸν ἴσως οἷον πρώην τὸ ἐμάλωπα, ἐδόκει δέ τις ὑμῶν, ἀπορῆσαι, ἐδὲν κοινὸν τοῦτο τῷ ὑπεναντίῳ καὶ μὴ ἰδιῶται πάντες τοῦτο ἐπίστασθαι, ἀλλ' ἔξω τῆς πολιτικῆς τοῦτο τὰ ὦτα· οἱ δὲ πεπαιδευμένοι, ἐπ' ἀμφοτέροις, καὶ σοὶ καὶ τοῖς ἐπαινέσαι, ἐγέλων. τὸ δὲ πάντων καταγελαστότατον ἐκεῖνό ἐστιν, ὅτι ὑπεράγαν καὶ ἄνευ αἰτίων, καὶ τῶν φωνὴν ἧς ἦν ἀρχαιότατον ἀπηκριβωμένοις, τοιαῦτα ἔνια, μᾶλλον δὲ τὰ πολλὰ ἐπαναμιγνύοις τοῖς

Iam uerò neq; illud paruũ, imò uerò maximum uitium committis, quòd non antea sententias ac res, quàm uerba, paratas habes, ac postea uerbis eas exornas, sed sicubi uerbum alienum ac peregrinum reperisti, aut ipse fingens, pulchrum putasti esse. huic postea quaeris sententiam accommodare: ac damnum quoddam existimas, si illud non alicubi intruseris, etiam si ad id quod dicitur, minimè eo opus sit: quemadmodum paulo antè ἐμάλωπα illum, nesciens quidem quid significaret, proiecisti, cum ille cum argumẽto nihil conueniret. Atqui idiotæ & indocti quidem omnes obstupuerant, præ peregrinitate perculsi atque attoniti illorum auribus: at qui docti erant, amborum causa, & tui, & eorum qui te laudabant, ridebant. Illud uerò omnium maximè ridiculum est, quòd cum plus quàm Atticus uideri cupias, et sermonẽ ad uetustissimã dicẽdi formã diligẽter exercuisse, talia quædam, imò uerò plurima intermisces uerba, quæ

λόγοις, ἃ μηδὲ παῖς ἄρτι μανθάνων, ἀγνοήσειεν. οἷον ἀπάνω, πῶς εἶπα, κατὰ γῆς δύναιο ὑγχώμην, ἀκούων σου ἐπιτηδευμένου. ἔστι χιτώνιον μὲν, ἠξὶ τὸν ἀνδρῶον ὡς λέγουσι· δουλάρια δὲ, ἠξὶ τοὺς ἐρίφους τῶν ἀκολούθων ἀπεπάλμας. ἃ τίς οὐκ οἶδεν, ὅτι χιτώνιον ἠξὶ γυναικὸς ἰδεῖν, δουλάρια δὲ τὰ δύλια καλοῦσι; ἠξὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα προφαίνοιτο ἄν, οἷον τὸ ἴσλατε, ἠξὶ τὸ ἀναστόμωτον, ἠξὶ τὸ παιδιᾶς, ἢ δὶ μιτοικικὰ ἢ Αθωνάων φωνῆς. ἡμᾶς δὲ ἀλὶ ποιητὰς ἐπαινεῖτε, τοὺς κατὰ γλῶτταν γράφοντας ποιήματα τὰ τὰ ἢ σὰ ὡς ψιλὰ μήδοις παραβάλλων, παβάπαι ὁ Δωσιάδας βωμὸς ἂν εἴη, ἠξὶ ἢ τῆ Λυκόφρονος Αλιξάνδρα, ἠξὶ δί τις ἔστι τούτων τῶν φυλὴ κακοδαιμονίστερος.

αὐ τοίνυν ξυλόσας, ἢ μιτεμάθης, ἄριστα βιβλοδυμένον ἐπὶ

quæ ne puer quidem qui eum per biscere cœpit, ignorare queat, qualia sunt illa, πῶς εἶπα, κατὰ γῆς δύναιο ὑγχώμην, ἀκούων σου ἐπιτηδευμένου. Cum χιτώνιον quidem etiam uirilem uestem dici putabas, δουλάρια autem famulos pedisequos appellabas. Quæ quis non nouit? quòd uideliceta χιτώνιον quidem muliebris uestitus, δουλάρια uerò de fœminis tantum dicantur? Atque alia multa longè his clariora, quale est ἴσλατε, & ἀναστόμωτον, & παιδιᾶς illud, quæ ne inquilina quidē Attici sermonis sunt. Nos autē ne poetas quidem laudamus qui uerbis obscurioribus & minus usitatis poemata scribunt. Tua uerò, ut pedestrem orationem cum carmine conferamus, perinde ut Dositadæ ara, & Lycophronis Alexandra sese habēt, & si quid istis sermone etiā miseriore scriptū est. Quòd si igitur hæc imitatus fueris, et dedideris, optimè de te

ἐπὶ σεαυτὸν ἴσως. ὧν ἡ λάθῃς αὐθὶς ἂν τῶν τοιούτων πάσχειν δόξῃς, ἐμοὶ μὲν ἀπειπεῖν μέμφεται ὁ παραινέσας· σὺ δ' ἐπὶ σεαυτὸν αἰτιάσῃ, σὺ γὰρ ἐμοὶ ξυνὼν χάριν γνόμενος.

de te ipso statueris. Sin autem nihil animaduertens, iterum in auiditatem istam prolapsus fueris: ego quidem admonitioni atque officio meo satisfeciſſe uidebor, tu uerò te ipsum accusabis, si utique etiam intellexeris deteriorem esse te factum.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

a Ex egenis & uilibus.) ἀντολίκους inopem scurram, mendicumq; nebulonem, ac parasitum significat: quiq; se ad omnia obeunda onera paratum ultrò offert. Demosthenes aduersus Cononem: καλοῦσι τοὺς μὲν ἰδιώτας, τοὺς δὲ ἀντολικοὺς. αὐτοκαύλοκοι autem, uiles ac nihili homines dicuntur. Lycophron, αὐτοκαύλακον σκάφος. uide interpretem, & Athenæum lib. ιδ. b Gryuel Phuy.) Gry minimum quiddam significat, aut sordes unguium, rem uidelicet uilissimã: aut uocẽ suillam, quam edere solent ij, qui grauantur sermonem respõdere. Hinc hyperbole prouerbialis apud Græcos, Ne χοὶ quidem loquitur, pro eo quod est, ne tantillum quidẽ. Huius uocis usus frequẽs est admodũ, & apud Aristophanẽ, & Lucianum nostrum. c Ne imiteris.) Nobis igitur omnia dicta & facta nostra diligenter examinanda sunt, & seuocata retractaq; ab erroribus & ambagibus Sophistarum ad uerã philosophiæ sententiã constanter dirigenda & perducenda. Nõ enim satis, nosse uirtutes & uitia, nisi hęc fugiamus & auersemur, illas sequamur & amplectamur. Sophistæ passim à Platone perstringuntur, ut quodam in loco dicat, eos euidentẽ esse discipulorũ pernicie. d Videlicet χιώνιον.) χιτῶνιον pro muliebri solũm tunica accipiendam innuit, cum ea tamen sui oblitus in commentario πρὸ τῶν μιθῶ συνόντων, pro uirili obtruserit.

IACOBI

IACOBI MICYLLI SCHOLIA.

Calidũ.) Νεοχμὸν calidũ uerti, propter cõsonantiã uocũ, cã loris & squaloris. nã ἀυχμὸς eũ squalorẽ significat, qui ex nimia siccitate prouenire solet: unde & p peste q̃ ex nimio æstu cõtrahitur, positũ reperitur. νεοχμὸν aũt, id quod nuper factũ est. Videtur aũt & praua pronũciationẽ affectatoris istius notare. Cypselus.) κυψελὶς auriũ sordes significat. Cypselus aũt & Periãder Corinthiorũ reges uetustissimi fuere, quorũ & Pausanias meminit. Stilo haud.) ξυλίζῃς, quã uocem ipse infrà in Rhetorũ didascalo exponit τὸ λεπτὸν ἐρμηνεύσω. Obãbulabimus.) περιδινησόμεθα, quod uolutabimur propriè magis signi ficat. Vestẽ.) βύρσαν Græcè. Ablutoriã.) σκιλουτρον. Armariolũ.) ἐγγυοθηκίῳ Græcè. & notat Hesychius, ἐγγύαν etiã σφωνίαν significare. Mula.) In græco est ἀσραβυ & ἀσραβιλατης: quorũ alterũ nõnulli pro mulo seu iumẽto, alterũ pro ephippio seu sella, nõ pro mulione accipiũt. uide Suidã. Vredo.) λαῦμα: cuius uocis & Athenæus in hac significatione meminit lib. 3. ubi & ipse de affectatorib. huiusmodi tractat. Terræ.) γηκάτια λ& græcè. apparet aũt bulbi genus esse. Bracana uerò agrestia holera sunt, ut apud Suidã. Lecitho.) hoc est, quæ pisa uel etiam oua uendit. Qui sacculos.) Nã Suidas ψυμαθίαν σκευοθήκην ait: & Pollux à quibusdã peram dici affirmat. Vt ad Selga.) Vtrũ corruptũ hic aliquid sit, nescio: certè quid uelit, non puto facilè à quoquã intelligi posse. Panem coloſtratũ.) Sic interpretari placuit πυριατὸν, quẽ tamẽ alij pro ipso πῦρ, hoc est colostra accipiunt. Idem & πυριφθὸν dicitur. Cõmenta. in Aristoph. Vespas. Athen. lib. 14. & Pollux lib. 2. cap. 1°. Et fucas.) Gaza interim fucas, interim squillas uertit apud Aristotelem. Athenæus lib. 7. φυκίδας uocat. Et cœbũ.) Neq; de Oebo, neque de Phoctis reperio quicquã. pro λωγάνιον autem λαγῶνιον lego, quod & apud Hesychium legam. quanquã neq; de hoc adeò contendo. Sillus propemodũ.) hoc est, strabus: à σιλλαίνειν, quod propriè significat subsannandi causa oculos recute re seu retorquere: unde & Silli uersus. Pollux. Ripæ aggerẽ.) ὕτταν, id est πρόχυμα, quod contra aquæ impetum opponitur Suprà ἄνλωπα idem dixit. Vide Hesychium. Cottaborum strepitus.) De Cottaborum ludo Athen. lib. 10. 11. & 15. Pollux lib. 6. cap. 19. & Suidas meminit. & Plautus: Vide ne crebri inte

Cot-

Cottabi crepét. Vt thridacinas.)Hoc nomine μάγιδα quoddã genus Attici uocant. Ad solẽ.)ξηραλοιφῶ. Inde ξηραλοιφῶ locus Cõstantinopoli fuit,cuius alibi mentio fit. In aqua ista.) ἐν λεκάνῃ, Vide Hesychium. At tergo Carimantũ.)Carimantes quos dicat,nõ satis intelligo:nisi si accipiamus sordidos quospiã & mercenarios,qui caput obligatũ habeant, aut onera gestent,quales ab Hesychio & καριμοῖροι dicuntur. Alius iaculo contendebat.)τῷ κωρύκῳ ἀντίβαλλ. Vide Hesychiũ. Nõ enim in cepij,&c.)κήπῳ & σκαφίον tõsuræ species erant. Scaphiũ quando tota coma ad cutẽ usq; detonsa erat: cepium aũt seu cepus,quando ad frontis ornamentũ capilli resecti erant, ut Cõment. Aristoph. in Aues tradit. Calida.) ἱερομοσχαγεῖ,fortasse id quod Plautus dixit thermopotare. Ventrem.) τῷ πάνυ ἤμεί. significat autẽ νῆστις ieiunium,& item intestinũ ieiunũ inter stomachum & uentrẽ. Agrestes oliuas.)φαυλίας. Ita Suidas exponit:quanquã Hesychius genus mali grandioris esse dicat. Bifida uidelicet fuilla.) Intelligo pedes, eo quòd bifidi sunt. Hepar è sartagine) id est, frixũ. Propriè tamẽ λοβὸν extremã partẽ hepatis uocãt, Abyrtacẽ.)intritũ quoddã barbaricũ est. Vide Suid. Thrymmatides.)Pollux inter placentas recẽset θρυμματίδας. De Thrijs aũt Cõmentator Aristophanis in Equitib. copiosẽ. Quæ sportulis.)τῶν ἐκ σκαφάνης, de cuius significatiõe Hesychius. Qui canere desijt.)Capũ intelligo. Piscis erat parasitus.) Ipsa quidẽ uox parasiti quid significet, notũ est:sed quorsum spectet piscis parasitus, puto obscurũ esse. Panes aderãt.)σιφαῖοι scilicet,pro τιφαῖοι Atticè. Est aũt τίφοι,ut Hesych. exponit, ὄλυρα, quæ à Latinis quoq; olyra,qui busdã aũt filigo dicitur. unde τιφαῖοι panes,quorũ & Athenæus meminit lib 3. Tum.) Σκόγιά τε & Σκῶφοι. nisi quis malit parua ac magna accipere. Delphi.) Obscurũ quã intelligat,nisi si tripodẽ,qualis ἡ λιλφικὴ fuit. Bóbylius.) Poculũ est angusti oris,inter bibendũ sonũ edẽs. Athenæus & Pollux. Dirocy pelũ.) Vt apud Homerũ ἀμφικύπελλον. de cuius etymologia Athenæus li. 11. Qualia Theri.)De Thericleo poculo uide itẽ Athenæum. Tenuia,)ἀνεμοφόρητα,hoc est,quę uento ferri queant. Pocula quædam.)hoc est,literis inscripta·quorum ipsorum quoq; meminit Athenæus eodem lib. 11. Abacus.) ἀ κυλίκιον: sic enim malim. nisi quis κυλίκιον pro ora seu labro poculiaccipiat,& ἀ μισὸν ad γράμματα referat. Lebes.)ἰπνολίβας quòd Athen. lib. 3. à Romanis miliarijs dici ait, uas ad calefa

cien-

ciendam aquam comparatum. Vngebamur cancharide. Quódnam unguentũ hoc ſit, obſcurũ. Podoctypa autẽ & Trigoniſtria, nomina pſaltriarũ uidentur eſſe. Nã & Trigoniis & Heſychius & Pollux meminere. Plauſu digitorũ ludebãt.) λικνίσλα, à λικνῖν uidelicet, cuius uerbi Athenęus meminit li. 1. Lũbos laſciuiter agitabat.) Pollucẽ uide li. 4. cap. 14. Octaxis.) Suidas propriũ hoc eſſe tradit, quanquam apud illum ωστοκάπταξις legitur. ego tamẽ cognomẽtum magis eſſe puto, ab ouis uel frangẽdis, uel deuorãdis, uel ſimili aliquo factũ. Segmẽtũ quoddã.) λῆρόν τινα. Pollux tamẽ λῆρον per η habet. Veſtibus inuſitatis.) ἄχρηστα & ἀφόρητα, tametſi eæ uoces propriè inutiles & geſtu inhabiles ſignificent. In Daduchum.) Eum qui geſtat lampada, ut ſacerdotes Promethei, Vulcani, &c. Ex egenis.) ἐγκαπίσλαλος, quod ſi ab ἐγκαπίζειν & ἱσλάλου deriuetur, ceparum helluonẽ ſignificabit. Sed tamẽ apud Heſychiũ κατεπίσλαλος, per πη legitur, p eo, ut ipſe ait, ὃς μετὰ τὸν τὰ ἄλφιτα μὴ λιβλέντων τυγχάνει ἁλόμενος. quod neque ipſum quale ſit, ſatis planũ eſt. αὐτολίκυθος aũt & αὐτοκαβλαλος ab Heſychio exponuntur. Endromidum.) Endromides curſorũ ſunt, & propriè Dianæ: Baucides aũt, croceæ muliebres. Pollux. Domũ eũ.) Neſcio corrũpta ſint locus, an mutilatus. Anxium quoddã.) μίρμηρον. ſed haud ſcio an τὸ μίσον potius legendũ, de quo etiã in prouerbijs Eraſ. Illius latera.) τὰ ἄκρα, latera uerti, propterea quòd & in acie latera, τὰ ἄκρα dicuntur, ut ait Pollux. Mulierioſum.) μίρτωνα, ἀπὸ μυρτιᾶς, ſcilicet genitali muliebri. Lentiſcum ſubinde rodentẽ.) χιοτραγώκτονα, quo nomine notabantur qui elegantiæ & cultui muliebriter ſtudebant. Delicatus & guloſus.) λικκλίζων, ἀπὸ λικκίζων, ſeu λίκιζων, quod patinã ſignificat, ut Pollux. coniecturaliter tamen: quanquam haud ſcio an corruptus locus ſit. uidentur eũ deeſſe quoq; nonnulla. Theodorum.) Vt à dea ſeu Diana reſtitutũ, & uita donatũ. Carioſiſimis.) Pro antiquiſſimis accipio. Oliuas.) Fortaſſe eas quæ & hodie ex uino uel aqua aſſatis carnib. pro ſalſamento adhibentur. Teſtacea.) ἰμανλάκωτα, à πίλαξ uidelicet. Crobylis.) Fuerũt aũt Crobyli certæ quædã texturæ capillorũ in acutũ deſinentes, antiquorũ Athenienſiũ geſtamẽ, ut Cõment. Thucydidis in li. 1. Mangonẽ.) παιλοβοσμὸν, quo nomine & mangonẽ & puerorum moderatorẽ intelligi poſſe puto. Voluptatem.) Fortaſſis à λαλεῖν ἥδιόν τι πάσθαι. Digitis.) χροσόφρες, quos

quos ipse infrà in Rheto. didasc. exponit ἐρχήσας, id est saltatores. Etiam ringi.) γυμνήσῃς. Mensibus non laborasse.) ἀπάρξῃ τινα, cuius uerbi etiam Athenæus meminit lib. 3. diuinatorem quendam dæmonem.) ἐγγαστρίμυθόν τινα, quos & Eurycles Græci uocant. Suidas. μὴν.) id est num. ἆρα.) atque exinde. καὶ ὅς.) Inquit. ἐμηχανήθη.) aliquo modo. λῶστε.) optime. λάπτοιμι.) uidelicet. ἄττα.) quædam. ἐκτείνειν.) propè. σκερδᾶναι.) protendere membra cum oscitatione. τετοκέναι.) curiosè agere. σκώπτεσθαι.) unguibus rapere, & infestum esse, unde & Scyllæ nomen uidetur factum. σιλλικοπρέπεια.) id est petulantia & lasciuia. Quod si igitur.) Paræneſis de recta dicendi ratione. ὁμαλώτατα.) Hesychius meminit ὁμαλακικὰ cuiusdam, aitq; paræmiam esse qua ἐ μαλίῳ significetur. πῶς δῆτ.) id est, quomodo putas. ἄρα γὰρ λύραι μυχόμεναι, &c.) Id est sub terram ire optabam quando audiebam te recitantem. χιτωνίσκον.) id est tunicam. λιλαίεται.) seruulas. ἐπαίει.) uolauit. ἀπαντώμενος.) Obuiam ueniens. καθήμενος.) Sedens. Qui uerbis obscurioribus & minus usitatis. κατὰ γλῶτταν, ut etiam Quintilianus lib. 1. cap. 14.

ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ ΔΗΜΟΝΑCTIS BIOΣ. Vita,

Vincentio Obsopæo interprete.

ARGVMENTVM.

Oratio demonstratiui generis est, quæ historicæ ac didascaliçe tamẽ dictioni propior, quàm encomiasticæ. Describit autem genus, uitam, studia, eruditionẽ & professionem Demonactis philosophi, quæq; idem & priuatim & publicè fecerit, & ab alijs passus fuerit. Præterea & apomnemoncumata seu dicta illius memorabilia, aut aliàs argutè ac salsè responsa, in quibus recensendis potissimam orationis partem consumit. Postremò etiam quæ circa mortem & sepulturam illius acta, quibusq; officijs & honoribus illũ Athenienses & reliqui Græci prosecuti sint. Exordio attentos potissimùm facit, laudãdo suam ætatẽ, quòd ea quoque uiros memoria ac laude dignos, & ueteribus illis Herculi & Socrati simillimos procreârit: cuiusmodi sint Demonax hic, & Bœotius ille Sostratus, de quo alibi ipse fecerit mentionem.

Μιλλφ ἀρα μοὶ ὁ λαβ' ὑμᾶς βίος, τὸ παντάπασιν ἄμοι ρος ἐοικὼς ἀγαθῶν ἀνδρῶν λόγου καὶ μνήμης ἀξίων, ἀλλὰ καὶ σώματος ἀρετὴν ὑπορφυᾶ, καὶ γνώμων ἄκρως φιλόσοφον ἐκφαίνειν. λέγω δὲ, ἐς τε τὸν Βοιώτιον Σώστρατον ἀναφέρων, ὃν Ηρακλέα οἱ Ελληνες καλοῦσι, καὶ ὡσπερεὶ εἶναι, καὶ μάλιστα ἐς Δημώνακτα τὸν φιλόσοφον, ὃς καὶ ἐλθὼν αὐτὸς, καὶ ἰδὼν ἐθαύμασα. βαθυρρήμων δὲ τῷ Δημώνακτι καὶ ἐπὶ μέτρον συνηγμένῳ. περὶ μὲν δὴ Σωστράτου, ἐν ἄλλῳ βιβλίῳ γέγραπταί μοι, καὶ διήλυται, μέγεθός τε αὐτοῦ, καὶ ἰσχὺν ὑπερβολὴ, καὶ ὁ ὕπαιθρος ἐν τῷ χαρακώματι καὶ διαιτα, καὶ ὁ ἐπίπονος δὲ νὴ, καὶ τροφαὶ ὄρειοι, καὶ ἔργα σὺν ἀπραγμοσύνῃ τοῦ ἀνδρὸς. καὶ

Quidē cōsentaneum erat & nostram aetatem non in totum expertem fore uirorum laude & memoria dignorum, sed ijs quoq; qui et eximijs corporis uirtutibus, & mente sapientiæ studio excultißima præcelluerunt, florere. Dico autem cùm in Bœoticū Sostratum ista referens, quem Græci Herculem uocare soliti sunt, & esse existimabant: tum maximè in Demonacte philosophū: quos ego & ipse uidi, & ui sos magna admiratione suspexi. Cū altero quoq;, nēpe Demonacte, aliquandiu cōiunctam conuersationē habui. Sedenim uitam Sostrati in alio quopiam libello diligenter perscriptam executus sum, declaratæ eius & animi magnitudine, & excellenti fortitudine. Insuper quæ eius fuerit in monte Parnasso sub ipso dio uiuendi ratio, quod stratū laboriosum, quæ alimēta in montibus conquisita, quæ opera à nominis celebritate non abhorrentia.

ἴσα ἢ λῦσαι τὰς αἰτίας ὑπαρξῃ, ἢ ἐξαιρεῖσθαι τὰ ἄβατα, ἢ γεφυρῶσαι τὰ λύσιπορα. περὶ δὲ ὁδοιπορίας καὶ ὕδατος λίπους λέγε, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς ἐκείνου τι διὰ μνήμης ἂν τοῖς ἐρίστοις πόνοις ἔχοι· ἐμὶ, καὶ εἰ γενναιότατος τῶν νέων, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ἐρῶν δοκῶ, ἔχειν μὲν πρὸς τὰ ἀρχαῖα μόνα τῶν παραδειγμάτων σφᾶς αὐτὸς φυθμίσαι, ἀλλὰ μὴκ τὸ ἐμοὶ πρὸς βίαν ἐναντία προτίθεσθαι, καὶ βελτίω ἐκείνου, ἀγαθὸν ὄν εἶδα ἐγὼ φιλοσόφων γενόμενον. ὧν δὲ τὸ μὲν γένος Κυρηναῖος, ἀπὸ τῶν ἀφανῶν, ἐσα ἐς ἀξίωμα πολιτικὸν, καὶ λατῶσιν, ὁ μὲν ἀλλὰ καὶ πάντων τούτων καταφανὴς γενόμενος· καὶ ἀξιώσας ἑαυτὸν τῶν ἀλλοτρίων, πρὸς φιλοσοφίαν ὥρμησεν, ὑπὸ Ἀγαθοβούλου, μᾶ Δί', καὶ Δημητρίου πρὸς αὐτ', ὑπὸ

tia. Ad hæc quanta in tollendis è medio latronibus periculæ exhauserit, tum quanta per inuia faciendis itineribus, aut per tractu difficilia præbendo transitu, pertulerit. Iam uerò æquum mihi uidetur de Demonacte nonnihil in lucē edere, duarum rerum gratia: ut & illius memores sint uiri nostræ ætatis præstantissimi, & iuuenes quicq; generosissimi animū ad philosophiā applicantes, non necesse habeant ad uetera tantum exempla semetipsos componere, sed ex nostra quoq; uita habeant quem sibi pro uiuendi regula imitandum proponant, facti illius æmuli, quem ego omnium optimū ex philosophis esse cognoui. Erat itaq; Demonax gene-

re Cyprius, non ex obscuris ortus parentibus, quantum ad dignitatem & possessionem ciuilem attinebat: cæterùm his omnibus ille longè erat excelsior atq; superior: & cum rebus pulcherrimis atq; præstantissimis se ipse dignū iudicasset, ad philosophiæ studiū semet cōtulit, non per Iouem ab Agathobulo tātum et Demetrio, qui ante illum fuerāt, neq; ab

Ἐπικ]ήτου ἐπιγενόμενον, ἀλλὰ πᾶσι μὲν συνεγίνε]ο τούτοις, μᾶλ ἔτι Τιμοκράτει τῷ Ἡρακλειώτῃ, σοφῷ αὐδρὶ, φωνῇ τε καὶ γνώμῃ μάλιστα λελακσμένῳ. ἀλλ' ὁ γὰρ Δημώναξ, ἐχ' ὡς τέτυμ]ενος, ὡς ἔφην, παρακινηθεὶς, ἀλλ' οἰκείᾳ πρὸς τὰ καλὰ ὁρμῇ, καὶ ἐμφύτῳ πρὸς φιλοσοφίαν ἐρ]ῆ, ἐκ παίδων εὐθὺς λελογυμένος, ὡσπάδιε μὲν τῶν καθημερινῶν ἀγαθῶν ἁπάντων. ὅλον δὲ παραδὰς ἑαυτὸν ἐς ἀληθείᾳ καὶ παῤῥησίᾳ, διὰ τέλους ὃν τοῦτό τι ὀρθῷ καὶ ὑγιᾷ, καὶ ἀνεπιλήπ]ῳ βίῳ χρώμενον, καὶ τοῖς ἐρῶσι καὶ ἀκόσι παράδειγμα παρέχον, τῶν ἑαυτῷ γνώμῃ, καὶ τῶν ἐν τῷ φιλοσοφίᾳ ἀληθεσιν. ἃ μὲν ἀνέπ]οις γε ποσὶ, τὸ δ' λόγου, πρὸς ταῦτα ἕξον, ἀλλὰ καὶ πολυτᾶς σώτροφον ἐγένετο, καὶ τῶν πλάτων ἐμέμνητο, καὶ λόγων ἔσκυτο. καὶ τὰς ἐν φιλοσοφίᾳ πρωτείους,

Epicteto excitatus, sed cum illis cõuersabatur, præcipuè uerò cum Timocrate Heracleote, uiro cumprimis sapiente, neq; non eloquẽtia et industria plurimùm ornato: At Demonax nequaquã ab aliquo illorum, ut dixi, persuasus, sed peculiari quo rapiebatur ad res præclaras impetu, & insito quodã ad philosophiã amore, statim à puero permotus, omnia humana bona in uniuersum cõtempsit. Ac se cũ totũ libertati tradidisset dicendiq; fiduciæ, in ea cõstanter perstitit, cũ & ipse rectã ac sanã & inculpatã uitã uiueret, ac uidentibus & audiẽtibus suam ipsius mentem exemplum exhiberet, ueritatẽq; quam in philosophãdo perpetuã obtinebat. Cæterùm nequaquam illotis, quod aiunt, pedibus, hoc est à dicẽdi facultate alienus, ad philosophiæ studia accessit, sed in poetarũ lectionib. enutritus, multos tenebat memoria, dicẽdiq; artes nõ mediocri studio exercuerat. Ea uerò quæ in philosophia tractari solẽt, haud modicè,

ἐπ' ὀλίγον, ἀλλὰ κατὰ τὴν παροιμίαν, ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ ἀψάμενος, ἐπίστατο. καὶ τὸ σῶμα δὲ ἐγεγύμναστο, καὶ πρὸς καρτερίαν διεπονήθη. καὶ τὸ ὅλον, ἐμιμεῖτο μὲν τὸν μακρὸν ἐκεῖνον, ἄλλα προσθεὶς ἅπερ ἐκεῖνος ἐμαθεν ὑπ' ἐπιτηδεύσεως παρ' αὐτῷ διατρίβων, ἐκεῖνον ἀπηλλάττετο βίον, πολὺν ὑπὲρ αὐτὸν λόγον τοῖς ἀρίστοις τῶν Ἑλλήνων διαπαλαίσας. φιλοσοφίαν δὲ ἀληθῆ οὐκ ἐᾶν ἀποτιμώμενος, ἀλλὰ πολλοῖς τοῦτο διαμίξας, ὑπ' αὐτοῦ τι ἰδίφαυτι τῶν αὐτῶν ἐχαιρεν. ἥκιστα δὲ τῇ Σωκράτους μᾶλλον ὡμιλεῖτο, ἐκ τοῦ σχήματος, καὶ τῆς τοῦ βίου ῥᾳστώνης, τὸν Σινωπέα μιμεῖσθαι ἐδόκει, ὑπαναχωρήσας ἐκ τῶν ἀδιαιτων, ὡς θαυμάζοιτο, καὶ ἀπεβλέποιτο ὑπὸ τῶν ἐντυγχανόντων, ἀλλ' ὁμοδιαίτου ἅπασι, καὶ πίνων ὧν, καὶ ὑπ' ὀλίγον τύφῳ

modicè, neq; , ut est in prouerbio, summo tãtum digito attigerat, sed exactè cõperta habebat. Corpus præterea exercuerat, & ad tolerãtiam uarijs laboribus assuefecerat. Breuiter, in hoc summo studio & cura elaborauit, ne alicuius alterius esse, Quare postquam sensit se quoq; ipse sibi amplius nõ sufficere, uolũtaria morte è uita discessit, multo super hoc ipso Græcorum, optimatibus sermone relicto. Philosophiæ uerò haud quaquam unam tantũ speciẽ ab alijs seiunctã colebat, sed multis in idem commixtis, nõ admodum apertè ferebat qua potissimùm illarũ oblectaretur. Apparebat quidem Socrati se magis ad dixisse, tametsi habitu et uitæ frugalitate Diogenem æmulari uideretur. Non tamen ambitiosè adulterabat ea quæ ad uictum pertinebant, admirationis popularis emerendæ gratia, utcq; ij quibus cum conuersaretur, in eum coniectos haberent oculos: uerùm cõmuni cum alijs uiuendi ratione utebatur, ne tantillum quidem philosophico fa-

διάτεχ& σωλῶ, καὶ ξυνεπε-
λετσύετο, καὶ τῶν μὴ τῦ Σω-
κράτους ἀρωνείαν ἐ προσήμε-
νον, χάριτ& δὲ Ἀτθικῆς μι-
σῆς ἐκφαύνων τὰς σωκυ-
σίας, ὡς τὲς προσομιλήσαν-
τας ἀπίσας, μήτι διαλαφρεύ-
σαντας ὡς ἀγροικίας, μήτι τὸ
σκυθρωπὸν τῶν ἐπιτιμήσεων
ἀποφυγόντας, πανταχόθεν δὲ
ὑπ' εὐροσύνης γομένους,
καὶ ἐυσμισήτ&ς παραπολὺ,
καὶ φαιδροτέρους, καὶ πρὸς τὸ
μέλλον εὐελπίδας. ἐδὲ πόπο
τι γνῶ ὄρθιν διαφυγὼς, ἢ ὑ-
πρδιατεινόμενος ἢ ἀγανακτῶν
τῶν ἐδ' εἰ ἐπιτιμᾷν τῷ δέοι,
ἀλλὰ τῶν μὴ ἁμαρτημάτων
διαβάλλετο, τοὶς δὲ ἁμαρτάνου-
σι συνηγίνοντο, καὶ τὸ πρόσ-
φλεγμα πρὸς τῶν ἰατρῶν ἡ-
δέως λαμβάνων, τὰ μὴ νοσή-
ματα ἰωμένων, ὀργῆ δὲ πρὸς
τὲς νοσοῦντας ἐ χρωμένων.
ὠγάτο γάρ, αὐθρώπε μὴ ἔναι
τὸ

stu infectus & cũ aliis iucundam consuetudinem exercebat, et communibus Reipublicæ legibus non grauatim parebat. Porrò Socraticam ironiam nulla ex parte accedebat: gratia uerò attica plenas semper disputationes sermonibus haud obscuris in medium afferebat, ita ut eius discipuli abeuntes neq; contemnerent eum tãquam parum generosum, neq; eius inhumanam in obiurgando seueritatem atq; acerbitatẽ fugientes pertimescerẽt, sed omnimodi orationis, amabili lætitia reddebantur, ac subinde multo modestiores, de futuris præcipiẽdis optimam spem concipiebant animo. Itaq; nunquam uisus est uociferari, aut mira peruicacitate contendere, aut indignari: & si aliquis illi esset increpãdus, ipsa quidẽ peccata reprehendebat, cæterùm peccantibus benignè ignoscebat, exemplũ illud à medicis petitum usurpãs, qui morbos adhibitis pharmacis propulsare solent, iracundia uerò ægrotantes utuntur minimè. Existimabat enim hominis esse peccare,

τὸ ἁμαρτάνειν· θεῷ δὲ, ἢ ἀνδρὶ ἰσοθέῳ, τὰ πλησίον τὰ ἐπανορθοῦν. τοιούτῳ δὴ βίῳ χρώμενος, ὡς ἐκ τοῦ μὲν ἀρχοῦ ἐλάττω, φίλοις δὲ συνίστατο τὰ ἀνήκεστα. ἐπὶ τοῖς μὴ δυσχεραίνειν ἀνθρώποις ἐπιμέμφεσθαι, ὡς ἐπ' ὀλιγοχρονίοις τοῖς ἀνθρώποις ἐπιπροσθέσι. τοὺς δὲ ὑφ' ὕβρεως ἁλόντας, ἢ φυγῇ δυσχεραίνοντας, ἢ γῆρας ἢ νόσον ἀνιωμένους, σὺν γέλωτι παραμυθεῖτο, ἐκ ἐρώντας, ὅτι μικρὰ μικρὸν ἀνθρώποις πάσχειν μὲν τὰ ἀδικοῦντα, λύειν δὲ τοὺς ἀγαθῶν ἐπὶ κακῶν, ἐπὶ ἀνανδρίᾳ μικρὰ πάσχειν ἐν ὀλίγῳ διαλαλήσαι. ἐμοὶ δὲ ἀνῇ, καὶ ἀδελφὼ τὰ σπάζοντας διαλλάττειν, καὶ γυναιξὶ πρὸς τοὺς γεγαμηκότας ἀρμόζειν πρέπον ἀν. διὰ

peccare: Dei uerò, aut uiri dijs proximi, errata emendare. Ad hunc ergo modum cum uitã instituisset sapientissimè, nullius in rebus suis egebat auxilio, ipse uerò amicis in ijs quæ par erat, persæpe fidelem nauabat operam: ac nonnullos ex illis si qui secundiore fortuna uti uidebantur, submonefacere solebat, quòd bonis ad breue tempus duraturis, & planè caducis ac transitorijs efferri atque gestire animo uiderentur. Nonnullos quoq; inuisum paupertatis onus lugentes, aut exilium grauiter moleste; ferentes, aut senectutem aut morbum inocusantes, cum risu consolabatur, non uidentes breui futurum ut omnia quæ dolorẽ & moleſtiã in præsens illis adferrent, cessarent: bonorum uerò ac malorum obliuio unà cum longa libertate omnes esset in exiguo temporis spacio complexura. Ad hæc curæ illi erat, fratres quoq; inter se dissidentes atq; discordes, ad pristinam concordiam reducere, ac mulieribus cum maritis reconciliatis illorum animis pacem componere.

καί τι καὶ λόγου παρατεμόνοις ἐμμελῶς διαλιχθεὶς, καὶ τὸν πλείστου αὐτῶν ἐπισχὼν ἔκπυρ γίδι τῇ παρ' ἐκείνου λόγια. Ἐοικὼς οὖν ὁ τρόπος τῆς φιλοσοφίας αὐτῷ, πρᾶος καὶ ἥμερος καὶ φιλάνθρωπος, μᾶλλον αὐτὸν ἐνίας φίλανθρώπου καὶ ἡδέως, ὡς ἂν καὶ τὸ μίγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀγαθῶν, τὸν φιλικὸν ἡγούμενον. καὶ διὰ τοῦτο φίλος ἦν ὅσοις ἔπασι, καὶ ἐπ' ἐκείνῳ ὢν τινα ἂν εἰπεῖν ἐνέμεινεν, ἀδέσποτόν γε ἔτι. πλὴν ὅ γε ἐλάττων ἔσαρ, σωθὲν ἐνίοις αὐτῶν μόνοις ἡδιστάμενος, ἀπόσοι αὖ ἐλόμενοι αὐτῷ ἐκεῖνον τὸν θρασυπάθειαν διαμαχεσάμενον. καὶ τοῦτο παῦτα μετὰ Χαρίτων, καὶ Ἀφροδίτης αὐτῷ ἐκπαίζοντι, καὶ ἐλίγγος, ὡς ἀπὸ τοῦ λιμνίου πάνυ ἐκάνου, Τῶν πρὸ τοῦ χάλασιν αὐτῷ ἐπιπαθῶν. τοιγαροῦν καὶ Ἀθηναίων ὁ, τι σύμπας Δῆμος, καὶ οἱ ἐν τέλει, ὑπὲρ

Ac sanè aliquādo populum seditionibus exulceratū, sciteè et utiliter differendo cōpescuit, multosq; illorū persuasit, ut patriæ tranquillè & modestè subseruirēt. Talem quempiā in philosophia exercenda morē obtinebat, mitem & mansuetū ac hilarē. Solùm uerò amici aut morbo aut morte discruciabatur, ita ut rem omniū maximam & præstātissimam in rebus humanis amicitiā & uoluntatum cōiunctionē esse existimaret. Quocirca amicus erat omnibus, nec fuit quisquam quem nō familiarem compellasset, qui quidem homo erat. Maiorem uerò aut minorem animi alacritatem uultu præseferebat, conuersatione nonnullorum ex illis utēs, eosq; coarguens, quotquot illi uiolebant propter spem exhibiti obsequij delinquere. Et hæc omnia cum tanta gratia, eaq; uerborum uenere faciebat dicebatq;, ut semper iuxta Comicum, suadela labijs suis insedisse credibile sit. Itaq; & Athenienſium uniuersus populus, & ij qui in dignitatibus erant constituti, sum-

φυῆς ἰδιώτας ἦν αὐτὸν, καὶ Λειτύλεων, ὡς τινα τῶν ἐμπεσόντων πρόσληψιν. διὰ τοῦτο μὲν ἀρχὴ παρεῖχε τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, καὶ μισῶν ὁ μὲν τὰ παρὰ τοῖς πλήθεσιν ἐπετήδευτο, καί τι τῇ παῤῥησίᾳ καὶ ἀληθείᾳ. διά τινες ὑπ' αὐτοῦ ἀδίκησαν Ανυτοι, καὶ Μέλητοι, τὰ αὐτὰ ἐπ' ἐγκαλοῦντες, ἅπερ ἐκεῖνοι τότε, ὅτι ἔτι θύων ὤφθη ποτέ, ὅτι μόνος ἐν μέσῃ ἀπάντων τῶν Ελλήνων. πρὸς ἅπερ αὐδήσας μάλα σφοδρῶς, καὶ ἐκβαρὺν ἱμάτιον ἀναλαβών, καὶ παρελθὼν εἰς τὸν ἐκκλησίαν· τὰ μὲν ἐμμελῶς, τὰ δὲ πρὸς τὸν ἀκροατὴν ἀπολογησάμενος. πρὸς μὲν τὸ μὴ μεμυῆσθαι πώποτε Ἀθηναῖος, μὰ θεμιάσαι, ἔφη, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ πρόφασιν αὐτῷ εἶναι· ἐπεὶ γὰρ Ἀθήνησι

ti, summa cum reuerentia dolum admirabantur, eaq; in sententia permanserunt, ut unum ex optimatibus susp[i]cientes. Caeterùm cũ in Reip. procurationib. obeũdis uersaretur, multorum prauis et nefarijs conatibus restitit: unde odium & inuidiã nõ mediocrem multitudinis sibi cõflauit, tum propter dicendi interritam fiduciam, & monendi libertatẽ. Vnde factũ est ut nonnulli quaque aduersus illũ insurgerẽt Anyti & Meliti, ea ipsa in Demonacte accusantes, quæ prius per illos in accusando Socrate in crimẽ uocata fuerant, nempe quòd nunquam uisus sit sacrificans, quodq; solus omnium nunquam sit Eleusinijs initiatus. Ad quæ magno animo, & corona redimitus, et nitida ueste amictus, inq; concionẽ progressus, partim scitè & dexteriter, partim uerò asperius quàm philosophica requirebat professio, respondit. Etenim ad hoc quòd nunquam sacra feciſſet Mineruæ: Nulla uos capiat admiratio, inquit, uiri Athenienſes, ſi prius

ἀλλὰ δικαίως τῶν παρ' ἐμοῦ θυομένων κατηγόρουν. πρὸς ἃ δέκεσθον τὸ τῶν μυστηρίων, καὶ τοῦτο ἐφ' ἑαυτοῦ ἔχειν ἐμοὶ δοκοῦν, τὸ μὲν κατηγορίας μέρος τὸ τελετῶν, ὅτι οὐδέ τι φαῦλον ἢ τὰ μυστήρια, ἐδ' εἰκότως ἂν περὶ τῶν μὴ δεόντων μεμνημένος, ἀλλ' ἀπὸ τρίβης αὐτοῖς τῶν ὀργίων· ἂν δὲ ἐμελλε, πᾶσιν αὐτὰ ἐξαγορεύσειν ὑπὲρ φιλανθρωπίας. ὥστε τὸν Αθωνάδην, ὅτε λίθοις ἐπ' αὐτὸν ἐν τῷ χορῷ ἐχρῶντο, πρῶτον αὐτῷ, μὴ ἔλεως γενέσθαι αὐτίνα, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου πρᾶξαι μέσον τιμῶν μὴ ἀπολέσθαι, καὶ τὰ τελούμενα θαυμάσαι. καὶ σοι δοκῶ, ἐν ἀρχῇ τοῦ περὶ αὐτοῦ λόγου, τραχύτερόν τι χρήσασθαι τῷ περιοικίῳ· ἄνδρες γάρ, ἔφη, Αθωνάδαι, καὶ μὴ ὀρθῶς ἐστεφανωμένοι, ὑμᾶς ὑπὲρ ἐμοῦ καταλύσασθε· τὸ γὰρ πρότερον ἐκ ἐκαλλιερήσατε. βούλομαι δὲ ἐγὼ πρᾶξαι τοῦ δεύτερος

illi unquam sacrificauerim. nequaquam enim illâ sacris per me oblatis egere existimabam. Ad secundam uerò accusationis partem, nempe mysteriorum, eam dixit sub esse causam quò minus cum illis festiuitatis particeps fuisset hactenus: quòd si mysteria, inquit, praua & friuola comperissem, apud nõdum initiatos non tacuissem, sed ipsos ab orgijs celebrãdis auersos seciſſet: sin bona, rursus humanitate adductus, omnibus expositurus erat. Ita Athenienses qui iã aduersus illum lapides fustulerãt, actutùm mitem erga eundem & placidum animum induerunt, atq; ex illo eum cœperunt habitis bonoribus reuereri quoq; & colere: postremùm uerò admiratione etiam prosequi. Ille autẽ statim initio orationis ad illos habitæ, asperiore proœmio usus est: Viri enim, inquit, Athenienses, cũ me sertis coronatũ uideatis, quin me iam sacrificatis? etenim antehac nunquam litastis. Quæ dã uerò quæ ab illo acutè pariter & urbanè dicta animaduerti, uolo deinceps subiungere. Optio-

mum

βμα μὲ ἀφῆκε τὸν αὐτὸν λιλιγμένον. ἄρξασθαι ὃ ἀπὸ Φαβωρίνου καλοῦ, πρὸς ὃν πρὸς ἐκεῖνον ἔπηγε. Μετὰ γὰρ τὸ Φαβωρῖνον ἀκούσας τινός, ὡς ἐν γέλωτι ποιούμενος τὰς ὁμιλίας αὐτοῦ, μὲ μάλιστα τῶν ἐν αὐτοῖς μιλῶν, τὸ ἐπικεκλασμένον σῶμα, ὀνειδίσας μὲ γυναικεῖον, μὲ φιλοσοφίᾳ ἥκιστα πρέπον, πρῶτα θᾶττον ἠρώτα τὸν Δημώνακτα, Τίς ὢν, χλευάζει τὰ αὐτοῦ; ἄθλιε, ἔφη, ὀνειδάτιζα ἔχων τὰ ὦτα. Ὑγκεκμελὲς γὰρ σοφιστῇ, καὶ ἐρωτῶντός τινα ἢ μὴ ἀφόρητα ἔχων, ὦ Δημώναξ, ἦκας παιδὸς ἐς φιλοσοφίαν ἥκειν; Ἄρχεις, ἔφη. Ἄλλοτε δέ ποτε τοῖς αὐτοῖς προσιὼν, ἠρώτα τὸν Δημώνακτα τίνα αἵρεσιν ἀσπάζεται μᾶλλον ἐν φιλοσοφίᾳ· ὁ δέ, Τίς γάρ σοι ἔπηγε ὅτι φιλοσοφῶ; μὴ ἀπιὼν ἤδη, παρ' αὐτῷ ἀεὶ μάλα ἐγίλασε. τῇ δὲ ἐρωτήσαντι, ἐφ' ὅτῳ γελᾷ, ἐπανὼν ἔφη· γιλοῖόν μοι ἄνωθεν ἐλέχθη, ἃ σὺ ἀπὸ τῆς πώ-

mum autem factu uidetur, ut à Phauorino, & his quæ ad illum dixit, exordium faciam. Postquam enim Phauorinus à quodam audisset suas dissertationes à Demonacte haberi ludibrio, maximè uerò membrorum in illis nimiũ fractas deliciæ, ingeneroſam & mulierbrẽ molliciem, ac philoſophiæ minimè congruentẽ: accessit Demonactẽ, interrogauitq; quis nam esset à quo subsannaretur: Homo, inquit, cui aures sunt deceptu difficiles. Occurrente uerò quodã Sophista, atq; interrogãte Quibus nam uiaticis iuſtructẽ, ô Demonax, à puero ad philoſophiam acceßiſtiẽ respõdit, Teſticulis. Alio tempore cum semel idem ille accessisset, quæsiuit ex Demonacte, quã philoſophiæ sectã præ aliis studioſiẽ amplectetur: Quis uerò, inquit, te certũ fecit me philoſophari? Et cũ dicto abiens, risit apud se ualde suauiter. Illo uerò interrogãte quid esset quòd rideret, Demonax: Perridiculũ, inq, hoc mihi uisum est, tu à barba

phil-

γνων & ἀξιοῖ λρίνεσθαι τὸς φιλοσοφοῦντας, αὐτὸς πώγωνα ἐκ ἔχων. τῷ δὲ Σιδωνίῳ περὶ σοφιστῆ ἀλλώνιον εὐδοκιμοῦντι & λέγοντι & ἐπιδεικνυμένῳ ἑαυτὸν ἱκανὸν εἶναι τοῦτον, ὅτε πάσης φιλοσοφίας πιπάρχοι, ἐν χερσὶν δὲ αὐτὰ ἀπῆν, ἐν ὀλίγῳ, ἐὰν Ἀριστοτέλης με καλῇ ἐπὶ τὸ Λύκειον, ἕψομαι· ἐὰν Πλάτων ἐπὶ τὴν Ἀκαδημίαν, ἀκόλουθος· ἐὰν Ζήνων ἐπὶ τὴν Ποικίλην, διατρίψω· ἐὰν Πυθαγόρας καλῇ, σιωπήσομαι. ἐὰν γὰρ οὖν ἐκ μέσων τῶν ἀκροωμένων οὗτος, ἵνα προσκαλέσηται ἐνομα, καλῇ σε Πυθαγόραν. Πύθωνα δέ τινα τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐυπαρύφων νεανίσκων ὁρᾷς, ὡροχιλιῶντα αὐτὸν, πρετέννυσθαι & ἐρώτημά τι σοφιστικὸν, ἐκ διαλύοντα ἀκριβῶς τῷ συλλογισμῷ τὸν λύσιν, ἵν, ἔφη, εἰδῇ τίνων, ὅτε πράσσῃ. ἀγανακτήσαντα δὲ τὸν μέτωπον ἐπὶ τῷ τῆς ἀμφιβολίας ὀνόματι, καὶ συναπαλύνοντα philosophantes iudicandos esse existimas, ipse barbam non habens. Sidonius autē rhetor cū Athenis celebris & clarus haberetur, ac aliquando de se eiusmodi publica oratione decātaret encomium, quòd totius philosophiæ peritus esset, nec minus dicēdi facultate ea posset exequi quæ diceret: Etenim, inquit, si Aristoteles ad Lyceum me uocarit, sequar: si Plato ad Academiam, veniam: si à Zenone ad porticum Variam prouocabor, nihil cunctatus præstò ero: si Pythagoras me accersiuerit, silebo. Surgēs itaq; è medio auditorum Demonax: Heus tu, inquit, uocat te Pythagoras. Cæterùm Pythone quodā eorum qui fuerāt è Macedonia splendidè & nitidè culti, iuuene formoso subsannante illum, ac quæstionem sophisticam proponente, iubenteq; ut syllogismi solutionem diceret: Vnum, inquit, fili noui, quòd subigēris. Cum ergo ille stomachanti animo indignaretur propter scommatis amphiboliam,

illi

ὑποντος, αὐτίκα σοι μάλα τὸν
αὐλὸν ἀποδίξω. ὁ δὲ σὺν γέ-
λωτι ἔφη τοῦτο· ἦδη γὰρ αὐλὸν
ἔχεις; ἐπὶ δέ τισι ἀβλητὸν ἐκ
παιγνιδίου τὸν αὐτῷ, ὅτι τὸ
ὄμμα ὅμοιον αὐλοειδῶς ἀμυχὴ
μικρὰ, ὀλυμπιονίκου ὄμμα, ἐπὶ
παιδὸς αὐτὸν ἐκ τύχης λιθαλοὺ
λίθῳ, ἦδη δίμματος ἐφάνη. οἱ μὲν
οὖν παρόντες ἠγανάκτουν, ὡς αὐ-
τὸς ἴσως καὶ πεπληγμένος,
ἦδη ἰδρῶν ὕδατι τὸν αὐθύπατον
νίπτει· ὁ δὲ Δημώναξ, μὴ δα-
μῶς, ἔφη, ἀνδρὸς πρὸς τὸ αὐ-
θύπατον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἰατρόν.
ἐπὶ δέ ποτε ἦδη χρυσοῦν δα-
κτύλιον, δηλῶν βαδίζοντα τῇ ῥη-
γραμμάτιον ἐν ἀγορᾷ πρότε-
θεικε, ἐξεῖν τὸν ἀποδόντα,
ὅστις ἐν τῷ δακτυλίῳ δεσπό-
της, ἥκειν, ἦδη ἐπόντα ἑλκῶν
αὐτῷ, ἦδη λίθον ἦδη τύπον, ἀ-
ποδαμβάνειν. ἦκεν οὖν τις μι-
ρακίσκος ὡραῖος, αὐτὸς ἀπο
λωλεκέναι λέγων. ἐπὶ δὲ ὁ δὶν
ὑγιὴς ἐλέγχε, ἄπιθι, ἔφη, ὦ παῖ

illiq; cõminaretur, Statim ei bi uirũ ostendam. ille in multum risum effusus, interrogauit adoscentem: Ergo uirum habes? Quodam tempore cum quidam etiam athleta ab eo fuisset derisus propterea, quòd cum uictor ex stitisset in Olympia, uestitus molli & florido amictu cõspiceretur: uulnus illi lapide in caput incussit, adeò ut sanguis effluere. Itaq; qui aderant, indignãtes factũ graiter & molestè ferebant, quasi unus ex illis fuisset percussus. cumq; exclamarẽt ut ad Proconsulẽ iret: Nequaquam, inquit, uiri ad Proconsulem, quin multo magis eamus ad medicum. Dum alio quando obambulãs annulũ aureum in itinere fortè fortuna reperisset: proposita in foro schedula, uoluit eũ qui amisit annuli dominus existisset, uenire, atq; si illius pondus & gemmam & typum recte indicasset, recipere. Venit ergo adolescẽs quidam forma honesta & amabili, qui se amisisse perhibebat. Cæterùm cum nihil sani diceret: Abi, inquit, ô puer, ac

tuum

καὶ τὸν ἑαυτοῦ δακτύλιον φύλακα· τοῦτον γὰρ οὐκ ἀπολάβοις. τῶν δὲ ἀπὸ τῆ Ρωμαίων βουλῆς τις, Δβλώνιον ὑὸν αὐτῶ λάξας καλὸν ὡραῖον, θυλακοειδῆ καὶ διακεκλασμένον, προσαγορεύει σε, ἔφη, ὦ μὲν ὑὸς οὐτοσὶ καὶ ὁ Δεμώνακτος, καλὸς, ἔφη, καὶ σοῦ ἄξιος, καὶ τῆ μητρὶ ὅμοιος. τὸ δὲ λοιπὸν, ἐν ἀρχῆ διέμαξε φιλοσοφοῦντα, οὐ Ονώκρατον, ὥσπερ ἦν· μάζιτο, ἀλλ' Αρκεσίλαον καλῶν ἤξιε. ἐρωτήσαντος δέ τινος, τίς αὐτῶ ὁρᾶς εὐδαιμονίας ἄνευ Δονᾶ· μόνον εὐδαίμονα ἔφη τὸν ἐλεύθερον. ἐπένευσε δὲ φήσαντος, πολλὰς ἐλευθέρους ἄνευ· ἀλλ' ἐπαίνου νομίζω, τὸ μήτε ἐλπίζοντά τι, μήτε δειλιῶντα. ὁ δέ, καὶ πῶς ἄν, ἔφη, τοῦτό τις δύναιτο; ἅπαντες γὰρ ὡς τὰ πολλὰ τούτοις δουλεύομεν. καὶ μάλ, ἔφη, ἐὰν τοὺς τῶν ἀνθρώπων πράγματα, ὑγιῶς αὖ αὐτὰ ἐνοεῖ ἐλπίδος ὄντι φόβου ἄξια, tuũ ipsius annulũ diligenter obserua, etenim hunc nõ amisisti. Quispiam uerò è Romanis senatoribus cũ Athenis illi filium suum iuuenem supra modũ formosum commonstrasset, effœminatum uerò, et corruptum delicijs, dixisseq; : Salutat te Demonax hic meus filius: Pulcher est, inquit, & te dignus, & materi non absimilis. Porrò Cynicum in pelle ursi philosophantem, non Onocratum, quod illi nomen erat, sed Arcesilaũ uocare dignatus est. Cum quidam ex eo quæsisset quinam illi felicitatis finis esse uideretur: respondit solum eum esse felicem, qui liber esset. Illo autẽ subijciente multos esse liberos: Atqui hunc ego solum, inquit, liberũ esse existimo, qui neq; sperat aliquid, neq; pertimescit. Ille uerò: Et quomodo, inquit, hoc fieri potest? omnes enim plurimum his seruientes subiecti sumus. Atqui, inquit, si recto iudicio res humanas excusseris, haud dubiè easdem reperies neq; spe neque metu dignas propter-

προσκαλούμενον παύτως καὶ τὸ ἀσελγοῦς καὶ ἡδίονος. Πρωτεύς γε ὁ Πρωτίωνος ἐπιλιμώττων αὐτῷ, ὅτι ἰγίλα τὰ πολλὰ, καὶ τοῖς αὐλρώποις προσπαίζει, καὶ λίγονίος· Δημώναξ δὲ ἰωνέως, ἀπιπερίσατο· Περεγρῖνε, ἀν καὶ θρυπίζεις. καὶ μὲν καὶ φυσικόν τινα, περὶ τὸν ἀντιπόδων διαλεγόμενον ἀναστάσας, καὶ ἐπὶ φρέαρ ἀγαγὼν, καὶ δείξας αὐτῷ τὴν ἐν τῷ ὕδατι σκιὰν, ἤρετο· τοιούτους ἔφη τοὺς ἀντιπόδας ἔναι λέγεις; ἀλλὰ καὶ μάγα τινὸς ἔναι λίγονίος, καὶ ἰσχὺν ἰσχυρὰς, ὡς ἂν αὐτῶν ἅπαντας ἀναπάθαν, καὶ παρίχειν αὐτῷ, ὁπόσα βούλεται· μὰ θαύμαζε, ἔφη, καὶ γὰρ αὐτὸς ὁμότεχνος ἀμοί σοι, καὶ ἐθέλω, ἵνα πρὸς τὴν ἀρτέμωνα μὴ ὄψῃ με διὰ μιᾶς ὑπῳδῆς, καὶ μικρᾷ τῇ φαρμάκῳ πάσσασα αὐτὸν, δοῶσά μοι τὸν ἄγλον, ἀναστόμενος τὸ νόμισμα, ὡς τὰ ἴσα τῇ ὑπῳδῇ δωσάμενον. ὑπὸ δὲ Ηρώδου ὁ

propterea quòd & quæ dolcant, & iucunda sint, uxtà finem capiãt & euanescant. Peregrino autem, cui & Proteo cognomen fuit, obiurgante eum, quòd pleraq; omnia naso suspẽderet, hominibusq; illuderet, dicentẽq;: Demonax, nõ uiuis Cynicum. respõdit: Peregrine, non uiuis hominem. Physicũ quoque super Antipodibus dissentem, surgens deduxit ad puteum, illiq; umbra in aqua commonstrata, quæ fuit: Nũquid tales cõfirmare esse Antipodas? Præterea quopiam magum se esse profitente, habereq; carmina efficacissima quibus omnes homines impellere possit ac persuadere ut sibi quæcunq; uellet exhiberẽt: Ne hoc tibi mirum uideatur, inquit, eandem enim tecum artem exerceo: & si placet, ad piscẽ me sequere, uidebisq; me unica tantũ incantatiuncula ac modico ueneficio persuasurũ ipsam ut mihi panẽ det. subobscurè monetam innuẽs, æqualẽ cũ incantationis.uim obtinentẽ. Cum uerò Herodes

grauiter

ωάνυ, ἐπίτηδες τὸν Πολυδεύκη, πρὸ ὥρας ἀποθανόντα, ἢ ἐξὸν ὄχνμα ξυγγνῶναι αὐτῷ, ἢ ἵππους παρίσασθαι, ὡς αὐτὸς βουλεύῃ, καὶ δεῦρο παρασκευάζεσθαι, πρόσιλθών, φησὶ Πολυδεύκους, ἔφη, κομίζω σοι τινὰ ἐπιστολήν. ἀδύνατος δὲ ἀνάγνω, καὶ ἀκριβῶς, ὅτι ἐκεῖνα τὸ πονηρὸν καὶ αὐτὸς τοῖς ἄλλοις σωτρίχοις τῷ πάθει αὐτῷ, καὶ ἀπέντος· τί ἔν, ὦ Δημώναξ, Πολυδεύκης ἐξιοῖ; ἢ ἐκκαλεῖ σε, ἔφη, ὅτι μὴ ἥδη πρὸς αὐτὸν ἄπεις. ὁ δ' αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ πρεσβεύων, καὶ ἐν σκότῳ ἑαυτὸν καθέρξασθαι προσιλθὼν, ἐλεγε μάγος τις εἶναι, καὶ δύνασθαι αὐτῷ ἀναγαγεῖν τὸ παιδίον τὸ εἴδωλον, ἢ μόνον αὐτῷ τρεῖς τινας ἀνθρώπους ὀνομάσαι, μηδένα πώποτε πεπενθηκότας. ὅτι πολὺ ἦν ἐκεῖνο τοιοῦτον ἐνδιδόασιν, καὶ ἀπορεῖ τὸ· ἐγὼ γὰρ ἔχό τινα, οἶμαι, ἐκεῖνον λαθεῖν· εἶτ', ἔφη, ὦγιλοῖε, μόνος ἀφόρητα πάσχειν νομίζεις μηδένα ἐρῶν πένθους ἄμοιρον:

grauiter & peracerbè Pollucis immaturæ morte sublati obitū lugeret, uelletq; currum illi iungere, ac equos præstare tanquam ascensuro, & cœnam adornare: aggressus hunc Demonax: A Polluce, inquit, epistolã tibi adfero. Cæterùm cũ ille gauisus esset, putaretq; illum quoq; alijs esse dolori, dixit: Quid igitur ô Demonax sibi uult Pollux? Accusat te, inquit, quòd ad illum abire cũ cesseris. Idem quendam aliũ filij sui mortem inconsolabiliter lugẽtem, ac tenebris semet occultantem, accessit, seq; magum professus est, ac filij simulacrum ab inferis posse reducere, si tres tãtum homines illi nominauerit, quos nunquam ullum obitũ luxisse certò compertum haberet. Cũ ergo diu mulũq; secum hæsitaret, nec unum quidem, ut opinor, talẽ posset producere: ait tandẽ Demonax: O ridicule, ante solum intoleranda mala perferre existimas, cum luctu expertem uideas neminem?

Atqui

ὧν μὲν λεπάνην καταγιλᾷν ὄφις, τῶν ἐν ταῖς ὁμιλίαις, πάνυ ἀρχαίοις καὶ ξένοις ὀνόμασι χρωμένων. ἰνὶ γοῦν ἐρωτηθείς τι ὑπ' αὐτοῦ λόγου τινός, καὶ ὃς προπετέστερον ἀποκριθείς, ἐγὼ μέν σοι, ἔφη, ὦ ἑταῖρε, νῦν ἐρωτῶμαι, σὺ δέ μοι, ὡς ἐπ' Ἀγαμέμνονος ἀπεκρίνω. ἀπανθ' ὅτου τῶν ἑταίρων ἀπίωμεν Δημώνακτος εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, καὶ προσευξώμεθα ὑπὲρ τοῦ υἱέως, ἔφη, ἐκείνῃ τὸν Ἀσκληπιὸν, εἰ μὴ δύναται ἐκεντεῦθεν ἡμῶν εὐχομένων ἀκοῦσαι. ἰδὼν δέ τινας φιλοσόφους, νομίζῃ ἀπαιδεύτους, ἐν ἑτέροις ἱστάντας, καὶ τὸν μὲν ἄτοπα ἐρωτῶντα, τὸν δὲ ἄλλην πρὸς λόγον ἀποκρινόμενον· ἐ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ φίλοι, ἔφη, ὁ μὲν ἕτερος τούτων, ἐράγον ἀμέλγειν, ὁ δὲ αὐτῷ κάσκινον ὑποτιθέναι; Ἀγαθοκλῆς δὲ τὸ περιπατητικὸν μέγα φρονῶν, ὅτι

& illos falsè deridere solitus est, qui in sermonibus uetustis & peregrinis uocabulis uti consueuerant. Itaq; cum unũ aliquando super oratione quadam interrogasset, illeq; plus quàm Atticè respondisset: Ego quidem, inquit, amice, nunc te rogaui, tu uerò mihi quasi Agamemnone regnãte respondisti. Dicente quopiam ex amicis, Abeamus Demonax in fanum Aesculapij pro filij salute oraturi: Vehementer, inquit, surdum existimas Aesculapiũ, si nequeat nos nisi istîc orantes exaudire. Cum aliquãdo uidisset duos philosophos egregiè rudes & indoctos super quæstione quapiam satis ridiculè altercantes, ac alterũ absurda quærentẽ, alterum uerò ad rem nihil sanè respondentem: Nonne uidetur uobis, inquit, ô amici, alter illorum hircum mulgere, alter autem illi cribrũ supponere? Agathocles uerò Peripateticus cũ superbè & insolenter se ferret, & arroganter iactitaret dialecticorum se

ὅτι μόνος αὐτός ἐστι, καὶ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν· ἔφη, καὶ μάλα, ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ καὶ πρῶτος, ἀλλὰ μόνος· εἰ δὲ μὴ μόνος, οὐ πρῶτος. Κεθήγῳ δὲ τῷ ὑπατικῷ, ὁπότε διὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπῄει, πρεσβεύων τῷ πατρὶ, πολλὰ καὶ αἰσχύλα καὶ γέλωτος καὶ ποιοῦντος, ἐπεὶ δὲ τῶν ἑταίρων τις, ὁρῶν ταῦτα, ἐλεγχε αὐτὸν μέγα κακὸν ἔσεσθαι· μὰ τὸν Δί', ἔφη ὁ Δημώναξ, ἀλλὰ μέγα. ἠρώτα Ἀπολλώνιον δέ ποτε τὸν φιλόσοφον ἰδὼν, μετὰ πολλῶν τῶν μαθητῶν ἐξιλαύνοντα, ἤδη τῆς ἡμέρας μετάπεμπτος, ὡς ὑπὸ παιδιᾶς τῷ βασιλεῖ συνιόντος· προσέρχεται, ἔφη, ὁ Ἀπολλώνιος, ἠρώτα οἱ Ἀργοναύτης αὐτόν. ἄλλα δέ τοι ἐρωμένῳ, εἰ ἀθάνατος αὐτῷ ἡ ψυχὴ δοκεῖ εἶναι· ἀθάνατος, ἔφη, ἀλλ' ὡς πάντα. πρὸς μέν τοι Ἡρώδην ἐλιγχε ἀληθεύειν τὸ Πλάτωνα, φάσκοντα ἓν μέν ἡμᾶς ψυχὴν ἔχειν· ἓν γὰρ εἶναι τὴν αὐτῆς

solum & primum esse: At qui, inquit, ô Agathocles, si primus, nõ solus: sin uerò solus, non primus. Porrò autẽ Cethego uiro *consulari dignitate prædito, quo tempore per Græciam legatus abiret in Asiam, patri suo multa turpia & ridicula dicente & facitẽte, posteaquã ex amicis quispiam eadem uidisset, dixissetq; Cethegũ magnum scelus esse:* Per Iouem, *inquit* Demonax, *neq; magnum.* Idem cum aliquã do *conspexisset Apollonium philosophum multis cum discipulis discedẽtem, commodùm uerò abibat accersitus quasi disciplinarum nomine Regi esset cõuersaturus:* Accedit, *inquit, Apollonius, & eius Argonautæ.* Alio autem *quodam ex eo quærente, num anima illi immortalis esse uideretur:* Sanè *immortalis, inquit, sed ut omnia reliqua.* De Herode dicebat *uerum dixisse Platonem, affirmantem nobis haud unam saltem esse animam. Neque enim esse eiusdem animæ*

Regi-

σὺν ψυχῇ Ρηγίλλου, καὶ Πολυδεύκους, ὡς ζῶντας ἑστιᾷν, καὶ τὰ τοιαῦτα μελητᾷν. ἐτόλμησε δέ ποτε καὶ Ἀθηναίοις ἱερὰ τῶν Ἀγρυσίᾳ, τὰ προρρήσεις ἀνέσας· διὰ τίνα αἰτίαν ἀπελαύνοιεν τοὺς βαρβάρους, καὶ ταῦτα, τὴν τιλιτὶν αὐτοῖς διασκευασαμένου Εὐμόλπου, βαρβάρου καὶ Θρᾳκὸς ὄντος. ἐπεὶ δέ ποτε πλεῖν μέλλοντί αὐτῷ διὰ χειμῶνος, ἴσως τις τῶν φίλων ἐρόμενος Δήσιππος, μὴ δεδιέναι, μὴ ἀνατραπέντος τοῦ σκάφους, ὑπὸ ἰχθύων διαβρωθῇς; Διόπερ ἀγνώμων εἶ, ἔφη, ἀνδρῶν ἐσθίειν ἰχθύων μελλόντων, τοσούτους αὐτοὺς ἰχθῦς διαφθαρήσεσθαι. φήσαντί δέ τινι, διὰ τί μελετήσειεν, συμβάλλουσα ἀσκεῖν καὶ γυμνάζεσθαι. τοῦ δὲ εἰπόντος, ἀεὶ ἐν ἐμοὶ τοῦ λέγω· ἀκίνητος τοίνυν, ἔφη, τοιαῦτα λέγεις, μωρῷ ἀπροσῳ χρώμενος. καὶ μάντι δέ

Regilaum & Pollucem, ut tanquam uiuentes epulis ſuſcipiat, taliaq; illi curæ ſint. Auſus eſt quoque aliquando Athenienſes publicè interrogare, audita ſacrorum præfatione quam ob cauſſam excluderent barbaros, præſertim cum eam myſterij feſtinitatem conſtituiſſet illis Eumolpus, quem Thracem & barbarũ fuiſſe nõ ignorabat. Poſtea uerò quam illi ſemel nauigandum erat negocij gratia exiſtente hyeme, & iam nauem erat inſcenſurus, dixit amicorum quiſpiam: An non pertimeſcis Demonax, ne naui fracta atque ſubuerſa à piſcibus deuoreris? Atqui, inquit, perabſurdum foret metuere à piſcibus depaſci, cũ tot ipſe piſces antè deuorauerim. Cuidam rhetori uitioſiſſimè declamanti conſuluit, ut frequẽti exercitio in

cumberet. Cæterùm cum ille dixiſſet: Nunquam non apud me ipſum declamo: ergo iure optimo, inquit, tã ineptè dicis, qui ſemper ſtulto auditore uti ſoleas. Augure quoq;

δί ποτε ἰδὼν, δημοσίᾳ ὠδὶ με
δῶ μαστιγούμενον ἔχ ὑφ᾽ ἑνὸς,
φησ, ἐφ᾽ ἑνὶ τὸν μισθὸν ἀπαι
τῶν. εἰ μὴ γὰρ, ὡς ἀλλαξάμ
τε δυνάμενος τ᾽ ἐπιπλήσσο
μένων, ὀλίγον αὐτῶν, ὑπόσον
ἂν αὐτῷς ἀ δὶ ὡς δόξειεν τῷ
θεῷ, ταῦτα ἔσται, τί σε δύνα
ται ὁ μαντικὴ; προβέβυσται δί
τινος Ρωμαίων συνωμοτοῦντες
πρὸ τῶν ὑποπλίου αὐτῷ μά
χλω πρὸς πάσταλον ἐπιδεξα
μένῳ, πρὸ ὀρθμένῳ, πῶς σοι
Δημώναξ μεμαχῆσθαι ἔδοξε;
παλῶς, ἔφη, ἀν ξύλινον τὸν
ἀνταγωνιστὴν ἔχης. τῇ μὲν γὰρ
πρὸς τὰς ἀπόρους τῶν ἐρωτή
σεων πάνυ εὐτόνως παρεσκεύα
στο. ἐρωμένου γάρ τινος αὐτῷ
χλιάσειν, ἐχιλίας μνᾶς ξύ
λων λαύσαιμι, ὦ Δημώναξ,
πόσαι μναῖ ἂν καπνὸν γένοιν
το; πῶσον, ἔφη, τὴν σποδὸν,
τὴ δὲ λοιπὴν πᾶν, καπνὸς ὅλη.
Πολυβίῳ δί τινι, ἀνθρώπῳ ἀ-

semel publicitùs mercedis gratia uaticinãte cõspectos. Non uideo, inquit, quam ob rem mercedem exigas. Etenim si hoc nomine exigis, quasi quedam ea quæ à Parcis immobili consilio decreta sunt, depellere, modicum postulas, quantumcunq; tandẽ postulaueris. Sin omnia quẽ admodum Deo uisum est euentura sunt, quid tua præstare potest uaticinatio? Sanè uerò quopiam Romano bene corpulento, armatam illi pugnam aduersus ligneũ palum susceptam commonstrante, interrogãtes: Quãto tibi feruore ô Demonax pugnasse uisus sum? magno, inquit: siquidem hunc ligneum habuisti aduersariũ. Atqui ad intricatas & captiosas quæstiunculas acutè instructus erat. Interrogante enim quopiam ludibrij gratia: Si mille minis ligna combussero Demonax, quot minæ fumo cessuræ sunt? Pondera, inquit, cinerem, & reliqua omnia fumus erunt. Polybio autem, homine omnium fermè literarum rudi, elati

γὰρ ἑαυτὸν αὐθρώπῳ, καὶ σολοί-
κῳ καὶ ἀνήνορι, ὁ βασιλεὺς μεί-
ζονι ἐδωρήσατο Ῥωμαίων πολιτείᾳ τετιμηκώς·
διὸ σε, ἔφη, Ἑλληνα μᾶλλον, ἢ
Ῥωμαῖον ποιήσειεν. ἰδὼν δέ
τινα τῶν συμπαρόντων, ὑπὸ τῇ
πλατεῖ τὴν πορφύραν μέγα φρο-
νοῦντα, ὑψοῦς αὐτὴν πρὸς τὸ
οὖς, καὶ τὴν ἰδέαν λαβόμενος,
καὶ ἀνέκραγε, ἔφη· τοῦτο μέν τοι
πρὸ σοῦ προέβαλον ἐφόρει, καὶ
ὦν πρίβατον. ἐπὶ μέν τοι λαὸν
ἦλθον, ὀνηνόσων ἐς τὸ ὕδωρ
ἰέναι ἐμβῆναι, καὶ ἠτιάσατό
τις, ὡς ἀπορειλιάσαιτο, ἀπὸ
μοί, ἔφη, τοῦ πατρίδι σὺν-
τὸ πάσασθαι ἐμέλλον· ἐρομέ-
νου δέ τινος, ὁπόσα νομίζοις ἄν
ψαλῆναι ἀδύ, πρόσιμον, ἔφη,
ἀκηκόειν σοι ἐπεστάλη. Ἀρμό-
τῳ δέ τινι, ποιητῇ φαύλῳ, δέ
γοντι γιγραφέναι μονόστιχον
ἐπίγραμμα, ὅπερ ἦν τοῖς
διαβάταις διηνεκῶς ἐπιγε-
γραμμένον αὐτοῦ τῇ τάφῳ, οὐ
χαίρειν δὲ καὶ αὐτὸ ἀπεῖπεν,

elati tamen animi, arro-
gantius iactante, Rex Ro-
manorum ciuitate me dona-
uit: Vtinam, inquit, te magis
Græcum quàm Romanum
feciſſet. Rurſus conſpecto
quopiam ex molliter & de-
licatè conueſtitis, propter
purpuræ latitudinem ſuper-
bientem, inſolentiúſq; incedē-
te, admoto ad illum aurem
capite, apprehenſaq; ueſte
& commonſtrata: Heus tu,
inquit, hoc ante te ouis fer-
re ſolebat, & ouis fuit. Cū
ſemel in balneis lauans in
aquam feruentem inſcende-
re recuſaret, ac quiſpiam e-
undem meticuloſum & pa-
rum audacē accuſaret: Dic
mihi, inquit, num hoc ipſum
pro patria paſſurus eram?
Quærente ex eo quopiam:
Qualiáam, ô Demonax, in
orco eſſe exiſtimas? Præſto-
lare, inquit, & inde literis
miſſis tibi reſcribam. Adme

rātem uerò cuidam inepto poetæ dicenti ſe ſcripſſe Epigram-
ma monoſtichō, quod teſtamento quoque ſuæ ſtatuæ inſcri-
bendum mandarit, neq; malum eſſe illud perhibenti:

γᾶια λάβ' Ἀδμήτου ἐλυτρον, βᾶδ' εἰς βιὸν αὐτὸς. γελάσας ἄρχου, ἔτω καλὸν ὄφιν, ὦ Ἀδμητε, τὸ ἐπίγραμμα, ὥστε ἤδη νόμιζω αὐτὸ ἄλλη ἐπιγεγράφθαι. ἀλλ' ἤ τις ἰδὼν τ' σκιλῶν αὐτῆ εἶα τοῖς γήρεσιν ὀπαπὸς γίγνεται, ὕρισ' τί τοῦτο, ὦ Δαμώναξ; ὁ δὲ μειδιάσας, Χάρων μ' ἔφασκεν, ἔφη, ἰδὼν ἑνὸς μὲν τοῦ ἀπὸ Λακεδαιμονίου τινὰ ἰδὼν, τὸν αὐτ' εἰκότως μαστιγοῦντα παῖδα, ἔφη, ἐμὲ τιμιον σαυτῆ τὸν δοῦλον ἀποφαίνων. Δανάης δὲ τινος, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δίκην ἔχοντος κρίβοντι, ἔφη· σὺ γὰρ ἐς Δαναὴν, ὦ Ἀκρισίου θυγάτηρ. μάλιστα δὲ ἐπολίμα τοῖς οὐ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίδειξιν φιλοσοφοῦσιν, ἵνα γοῦν ἐ δῶν ἰωνικὸν, τρίβωνα μὲν ἐκ πώγωνα ἔχοντα, αὐτὸ δὲ βακτηρίας, ὑπερόγκου λυκαγκτα, καὶ λέγοντα, ὅτι Ἀντισθένους καὶ Κράτητος ἦ

Corpus humo tegitur, Admetus ad astra uolauit: solutus in cachinnos, inquit, Adeò elegans est, ô Admete, Epigramma, ut magno emerim illud iam inscriptũ esse. Cum uidisset quispiam crura eius tarda & turgida, qualia ferè senibus fieri consueuerunt, quæsiuit ex eo: Quid hoc sibi uult Demonax? ille subridens: Charon me mormodit, inquit. Intuitus semel Lacedæmonium seruum suum flagris cædẽtem: Desine, inquit, seruo tuo similem te ostẽdere. Puella quædam cui nomen erat Danae, fratri in iudicio litem intendente: Fratrem, inquit, in foro reum facies. neque enim es Danae Acrisij filia. Magno uerò atq; implacabili odio semper aduersus eos pugnabat, quos non iuxta ueritatis ductum, sed ad ostentationem philosophari animaduerteret. Itaq; cum uidisset Cynicum, pallium quidem & peram habentem, cæterum pro baculo supra modum fastuosè & arroganter uociferantem, dicentemq;, Antisthenis & Cratetis

Διογένης ὄζοι ζηλωτὴς · μὴ ψεύδου, ἔφη · σὺ γὰρ Ὑπερίδου μαθητὴς ὢν τυγχάνεις. ἐπὶ μέν τοι τῶν ἄθλητῶν ὑῶρα ἁπανομαχοῦντας, καὶ παρὰ τὸν νόμον τὸν ἐναγώνιον, αὐτὶ τῶ παγκρατιάζειν μάχεσθαι · ἐπ' ἀπαιδότους, ἔφη, τοὺς νῦν ἀθλητὰς, εἰ πάρεστιν ἡμῖν δόξ λίοντας ἁλαλῆσαι. ἀτοῦν δὲ λοιπὸν αὐτῶ, καὶ ἁπλῆναι ἅμα, τὸ πρὸς τὸν εὐβύπατον εἰρημένον ἦν μὴ γὰρ τῶν πιπλεμένων τὰ σκέλη, καὶ τὸ σῶμα ὅλον. λωϊκῶ δὲ τινι καὶ ὧδι λίθον ἀναβάντι, καὶ αὐτὸ τοῦτο λατυγροῦντος αὐτὸν, καὶ εἰς λιναιολίαν διαβάλλοντος, ἀτασκηπήσας καὶ λαβασπαδῶσαι τὸ λωϊκὸν λαβόσας, ἐμιλλᾶτο ὑ ξύλοις σωτρίψαι, ὑ καὶ φυγῆ ζημιῶσαι, ἀλλ' ἴγε Δημώνακ παρατυχὼν παρῆλθε συγγνώμλωίχθη αὐτῶ,

Cratetis ac Diogenis ſum æmulus? Caue impudenter mentiaris, inquit: ſiquidē tu Hyperidæ diſcipulus exiſtis. Cum non paucos ſemel uideret athletas malè te ignauiter pugnantes, præterq; legem eiſdem conſtitutam, pro eo quòd Pancratio decertādum fuerat, mordicus ſe proſcindentes: Non iniuria, inquit, noſtri temporis athletas concomitantes ſocij leones uocant. Neq; illud dictum ſale urbano caret, ac mordacitatis expers eſt, quo erga Proconſulem uſus eſſe fertur. Etenim unus ex his erat, qui crura totumq; corpus unguento ſolebant perungere. Porrò autē quidam Cynicus cum in lapidē aſcendiſſet, hoc ipſum in eo turpibus uerbis accuſauit, et tanquam obſcœnum & fœdè factum probroſè calumniatus eſt, adeò ut Proconſul inflammatus ira cundia, Cynicum captū abripi iuberet, quem aut fuſtibus cōtuſurus, aut exilio mulctaturus erat. Verùm cum fortè fortuna interueniſſet Demonax, deprecatus eſt Proconſulem, ut illi delicti gratiam conceſſa uenia

αὐτῷ, καὶ τινα πάτριον τοῖς
λωνικοῖς παῤῥησίαν θρασυ-
νομένῳ. εἰπόντος δὲ τῷ αὐθ
πάτερ· νῦν μὲν σοι ἀφίημι αὐτ
τὸν, εἰ δὲ ὕστερον τοιοῦτόν τι
τολμήσῃ, τί παθὼν ἄξιός ὅστι
κὴ ὁ Δημώναξ, δρωπανιῶδῶς
τότε αὐτὸν διέλυσεν. ἄλλῳ δέ
τινι, στρατοπέδων ἅμα κὴ ἔθ
νους ἡγεμόσι τῶν ἀρχῶν ἐμ
πιστευθεῖσι, καὶ βασιλικὰς ἐχε
μένῳ, πῶς ἄν τις ἄριστα ἀρ
ξειε διέργων, ἔφη· κὴ ὀλίγα μὲ
λαλῶν, πολλὰ δὲ ἀκούων, ἐχε
μένῳ δέ τινι, εἰ κὴ αὐτὸς πλα
κοῦντας ἰδίᾳ· εἶεν οὖν, ἔφη,
τοῖς μισθοῖς τὰς μελίσσας τι-
θεναι ἢ λυρίας; πρὸς ἢ τῇ πει
θήνῃ ἀνδριάντα ἱδρῦσθαι, τῶν
χαρᾶς ἀποκεκομμένων, ἢ τί πο
τε ἔφη Ἀθωνάκης εἰκόνι χαλκῇ
τῇ μακίνᾳ ἢ Κωνώπῃ. κὴ
μὲν κὴ Ῥωβῖνον ἢ Κύπριον, δέ
γω δὲ τὸν χωλὸν, τὸν ἐκ τοῦ
περιπάτου, ἱδρῦσθαι μᾶλλον ἔοι-

faceret, cum hoc peculiarē quadam dicendi libertate Cynicorum ausus esset. Ad quæ ille ita respōdit: In præsens quidem hunc tibi impunè dimittam: cæterùm si posthac tale quippiam animi temeritate ac linguæ intemperantia inductus designauerit, qua pœna afficiendus erit? Ad quem Demonax: Sanè tunc illum inungi, seu dropace uelli iubebis. Alteri cui rex & castra & magnum exercitum unà cū imperio crediderat, quærēti qua ratione quispiam imperium quàm optimè administrare posſit: Si ira, inquit, uacauerit, & quamminimùm loquens, plurima audierit. Sciscitanti cuidam, num & ipse placētis ueseeretur: An tu igitur, inquit, apes existimas fatuis suos fauos concinnare? Apud porticum multa pictura & arte uariam conspecta statua manibus mutila: Serò tandem, inquit, Athenienses aenea imagine Cynigerum honestarunt. Atqui Rufinum quoque Cyprium, claudum illum dico, ex schola Peripatetica,

Περι-

περιπάτοις ἐνδιατρίβοντα, ἀλλ' ὄχλον, ἔφη, αὐλαισχυντίστατον χωλὸν περιπατητικόν. ἐπεὶ δέ ποτε ὁ Ἐπίκτητος ἐπιτιμῶν ἅμα σωφρόνως αὐτῷ, ἀγαγέσθαι γυναῖκα, καὶ παιδοποιήσασθαι· πρέπειν γὰρ τῷ τοιούτῳ φιλοσόφῳ ἄνδρι, ἕτερον αὐτῷ αὐτὸν καταλιπεῖν τῇ φύσει, ἀπογεγονότα παρὰ αὐτὸν ἀντιπρίνα τὸν ἀνοήτων, ὃ Ἐπίκτητε, δός μοι μίαν τῶν σαυτοῦ θυγατέρων, καὶ μὴν καὶ τὸ πρὸς Ἑρμῖνον τὸν Ἀριστοτελικὸν ἄξιον ἀπομνημονεύσαι. ἀλλ' οὐδὲ ταύτην παγκάκιστον ὄντα, οὐ μυρίαι ἀκαναὶ ἐργαζόμενον, τὸν Ἀριστοτέλη ἡγοῦμαι, οὐ λόγοις καὶ τόμοις αὐτῷ τὰς δέκα κατηγορίας ἐγκεῖσθαι. Ἑρμῖνε, ἔφη, ἀλυθῶς ἄξιος εἶ δέκα κατηγορεῖν. Ἀθηναίων δέ ποτε βουλευομένων μετὰ ζήλου τὸν πρὸς Κορινθίους, καταστήσασθαι δίαν

patetica, cum multo tempore uidisset conuersantem cũ Peripateticis: Claudo Peripatetico, inquit, nihil est turpius atque impudentius. Cæterùm cum Epictetus quoq; aliquando obiurgans ei cõsuleret, ut uxore domum adducta, liberis procreandis daret operam, affirmans et hoc uiro philosopho nõ indecorum esse, alterum uidelicet sui loco naturæ relinquere: festiuissimè illi redarguto respondit, Da mihi igitur, ô Epictete, unam filiarum tuarum. Sed nec hoc quidem indignũ memoratu esse uidetur, quo Herminum Aristotelicum acerbè notauit. Etenim cum non ignoraret illum extremè malum esse, innumeraq; flagitia designantem: Aristotelem uerò, eiusq; decem categorias, quas prædicamenta uocant Dialectici, nunquam non in ore habentem: Sanè uerò, inquit, Hermine decem categorijs te haudquaquam indignum esse opinor. Athenienſibus quondam consultantibus quadam æmulatione erga Corinthios de singulari certamine congredientium

θέαν μονομάχων, προσιόντων
ἐς αὐτὸν· μὴ πρότερον, ἔφη,
ταῦτα ὦ Ἀθηναῖοι ψηφίσησθε,
ἢ μὴ τὸ ἱλίου τὸν βωμὸν ἐκ-
κλησι. ἐπεὶ ἦ ἐς ὀλυμπίαν
ποτὲ ἐλθόντι αὐτῷ Ἠλεῖοι ἐ-
δόκουν χαλκῆν εἰκόνα στῆσαι· μη-
δαμῶς τοῦτο, ἔφη, ὦ ἄνδρες
Ἠλεῖοι, μὴ δόξητε ἀνεπιδέξιον
τοῖς προγόνοις ἡμῶν, ὅτε μήτε
Σωκράτης, μήτε Διογένης ἐπὶ
τοιαύτῃ ἐπαίνῳ, ἄγαλμα ἢ ἀν-
δριάντα ἔλαβον, ἢ τῶν νόμων ἕν
τοῦτον τὸν νόμον ἐκεῖνο ἐποίησαν, ἐξεῖναι οἱ νό-
μοι, ἂν τι βουλῶνται ἄνευ τοῦ νόμου θεῖναι γράφοντι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι
τοιοῦτοι νόμοι, οἱ ἢ ὑπὸ νόμων ἄλ-
λων βελτίους γίγνονται, ἢ ὁμοίως ἔχουσιν ἵνα ἧττον μάλιστα, κἂν
θῶν ἡμῶς ἕν, τι ἀφέλῃς αὐτῶν,
ἢ τι πολλὰ προσθῇς. ἐπῄνει ἢ τὸν Θερσίτην, ὡς λευκόν τι
τὸν Ἀχιλλέως. ἐρωτηθεὶς δέ
ποτε, τίς αὐτῷ ἀρίστους ἢ φι-
λοσόφων, ἔφη· πάντες μὲν θαυ
μασοί,

constituēdo spectaculo, accedēs dixit: Ne prius hæc Athenienses decernatis, quàm misericordiæ ārā subuertatis. Cum in Olympiam semel profectus uenisset, illiq; Helei æream statuam erigendā decreuissent: Nequaquam hoc facietis, inquit, uiri Helei, ne maiores nostros probro afficere uideamini; cū neq; Socrati neq; Diogeni statuam poni curarūt. Quin ipse præsens hæc illū ad iurisperitum dicētem audiui, periculum esse ne leges omnes sint inutiles atq; superuacuæ, quodq; nec bonis nec malis rogētur. Etenim illi non egent legibus, ij uerò per easdem nihilo fiunt meliores. Ex Homericis uersiculis unū exactissimè calluit: Strenuus ut segnis fato potiuntur eodem.

Laude prosequi solitus est Thersiten, ut Cynicum quendam liberæ linguæ concionatorem. Interrogatus, quis illi potissimùm ex philosophis probaretur, inquit: Omnes equidem admiratione digni sunt; cæterùm ego quidem Socratem

μαγοί, ἐγὼ δὲ Σωκράτη μὲν σέβω, θαυμάζω δὲ Διογένη, καὶ φιλῶ Ἀριστιππον. ἐβίω δὲ ὁ ἀνὴρ ὀλίγῳ δέοντα τῶν ἑκατὸν, ἄνοσος, ἄλυπος, ὀλίγα ἐνοχλέσας τι, ἢ αὐτόσας, φίλοις χρώμενος, ἐχθροῖς ὀλίγα ἀεί ποτε ἐγκαλῶν. καὶ τοσοῦτον ἴσχυσε παρὰ τοῖς αὐτοῖς δαιμονίοις τε αὐτοῦ, καὶ ἅπασα ἡ Ἑλλὰς, ὥστε παριόντι ἐπιβοᾶσθαι μὲν τοὺς ἐρχομένους, σιωπὴν δὲ γίγνεσθαι παρὰ πάντων. τὸ τελευταῖον δὲ, ἤδη ὑπέργηρως ὢν, ἄπαις, καὶ εἰ ἄρα τύχοι, παριὼν οἰκίαν, ἰδιώτου τινὸς, καὶ ἐκάθευδε, τῶν ἐνοικούντων θεὸν τινα ἐπιφαίνεσθαι ἡγουμένων τὸ πρᾶγμα, ἵνα τι καὶ ἀγαθὸν δόμενα φοιλανθρωπίαν αὐτοῖς ἐς τὴν οἰκίαν. παρίοντα δὲ αἱ ἀρτωπόλιδες ἅδην ἀνθρώπων πρὸς αὐτὰς, ἐκάστη

Socratem colo, Diogenem admiror, Aristippum autem amore complector. Vixit annos ferme centum, nullo unquam morbo implicitus, nulla affectus animi ægritudine: neminem unquam facessendis negocijs molesta uit, aut in ius productum accusauit. Amicis utilem se præbuit, ac officiosum. Qui inimico in illum fuisset animo, nullum unquã habuit, ipse hostis nemini. Tanto ue rò amore cùm ipsi Athenienses, tum uniuersa Græcia eundem prosequebatur, ut prætereunti, bonoris gratia etiam ij qui magistratus officijs fungebantur, assurgerent, magnumq; illo præsente omnes agerent silentium. Postremùm ubi iam ætate supra modum ingraueſcẽte consenuisset, inuocatus in quamcunq; domum fortuitò incidisset, in ea cibum sumebat, ac dormiebat. Quo nomine earundem ædium familia plurimum sibi gratulabatur, Deo monacte uiso Deum sibi ostensum esse existimans, aut alio quem bonũ genium seu dæmonem in domum intrauisse. Prætereuntem uerò pistrices certatim ad seſe trahebant, una,

ἕκάστη ἀξιοῦσα παρ' αὐτῆς λαμβάνειν τὸν ἄρτον, ἡ δ' ἔτυθύνετο χίαν ἑαυτῆς ἡ δηλουμένη εὐτυχίαν. καὶ μὲν δὴ καὶ οἱ παῖδες ὀπώρας αὐτῇ προσέφερον, πατέρα δὲ αὐτὴν ἀποκαλοῦντες, πάσας δὲ αὐτῇ Ἀθήνησι γεγονέναι, ἀσπάζοντες ὡς τὴν εὐκλεεστάτην, ἡ φανεὶς μόνον, σιωπᾶν ἐποίησε καὶ αὐτοὺς ἐλθὼν δὲ μετανοοῦντας, ὡς δὴ ἀπὼν, καὶ αὐτὸς ἀπῆλθεν. ὅτι δὲ συνῆκεν ἐν ᾧ εἶδε τοῦ αὐτῷ ἐπιπορεῦον, ἀπὼν πρὸς τὸ παράπαν τὸν ἐναγώνιον τῶν λυπούντων ἐποίει. λέγει μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἕνεκα, καιρὸς δὲ ἐκεῖνα μᾶλλον. καὶ παύσασθαι ἀποσχόμενος, ἀπῆλθε βίᾳ, φασὶ, καὶ οἷος ἀεὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐφαίνετο. ἐλίγου δὲ πρὸ τῆς τελευτῆς, ὁρωμένου τινὸς, τοῦ δὲ ταφῆς τί ἐστι

unaquæque cupiens ut à se panem acceptaret: ac magnam felicitatem sibi datã esse interpretabatur illa, à qua panem accepisset. Quin etiam pueri poma illi afferre solebant, patrem honorificè compellantes. Gliscẽte aliquando inter Atheniẽses discordia, per sedutionem dissociatis ciuium animis, in concionem ingressus est: cumq; tantum compaeruisset, facto silentio discordantes compescuit. Verùm cum pœnitentia ductos eosdem resipuisse animaduertit, nullo adiecto uerbo & ipse abijt. Cæterùm cum iã haud obscurè persentisceret se sibi amplius auxilio esse non posse, dicta ad præsentes qua in certamine præcones uti solent clausula,

Iam finis est pulcherrimorum munerum
Certaminis, non differendum esse amplius
Tempus monet:

ac discedens ab omnibus, hilaro uultu diem suum obijt, quali semper obuiam uenientibus conspectus est. Aliquanto anteà uerò quàm moriebatur, interrogante quopiam, de se-

ἀνθρώπου; μὴ πολυπραγμονῆτε, ἔφη· ὁ γὰρ ὀλμὸς μιβάψα. φαμένου δὲ ἐκείνου, τί οὖν οὐκ ἀσχρὸν, ὀρύττειν καὶ κυνὶ βορὰν προτιθέναι τηλικοῦτον ἀνδρὸς σῶμα· καὶ μὴν ἀλλ' ἄτοπον, ἔφη, τοῦτο, ἃ μέλλει καὶ ἀποθανὼν, ζώοις τισὶ χρήσιμα ἔσεσθαι. οἱ μὲν τοι Ἀθηναῖοι καὶ ἔλαφον αὐτὸν ἀπεμάξαντο. καὶ ἔστι πολλὰ ἐπίθυσαν, καὶ τὸν θῦνον τὸν λίθινον, ἐφ' οὗ ἀνάπα, ὡσπερ λέμνοι ἀναπαύεσθαι, προσεκύνουν, καὶ ἐστεφάνουν τε τιμῶντες ὡς ἱερὸν ὀγόμενοι ἱερὸν εἶναι καὶ τὸν λίθον, ἐφ' οὗ κατέβησε. διὰ μὲν γὰρ τῶν ἀφορμῶν, ὑπ' ἄγαν ὄντες ἐν ἀπλότητι, καὶ μάλιστα τῶν φιλοσόφων· οὗτοι μέν τοι τὸ θεοειδὲς τοῦ, ἐπόμενον αὐτῷ ἄχρι πρὸς τὸν τάφον. ταῦτα ὀλίγα πάνυ ἐκ πολλῶν ἀπεμνημόνευσα. καὶ ἔστιν ἀπὸ τούτων τοῖς

De sepultura uerò quid imperas? Ne uos hæc cura non mordeat, inquit, solicitos. etenim fœtor me sepelliet. Respondente autem illo, an non turpe foret & nefarium, si tanti uiri corpus uoo lucribus & canibus dilaniandũ obijceretur? Atqui nihil absurdum est, inquit, si mortuus quoq; nonnullis animalibus utilitatem aliquã allaturus sim. Cæterùm Athenienses magnifico funere elatum illum sepelierũt, multoq; tempore eum obitum luxerunt, ac sedem illã lapideam super qua, si quãdo correpti lassitudine quie scere solebat, adorabant, sertis coronantes in honorem uiri, existimantesq; sacrum esse lapidem in quo sedisset. Circa funeris uerò efferendi procurationem, nemo erat qui non accurrisset, maximè uerò ex Philosophis. illi subiectis humeris pheretro, usq; ad sepulchrum effere bant mortuum. Hæc nimium pauca ex multis super Demonactis uita percensere libuit, ex quibus haud difficulter conie-

τοῖς ἀναγινώσκουσι λογίσασθαι, οἷός τις ἐκεῖνος ἀνὴρ γέγονεν.

coniecturam facere licet legentibus, cuiusmodinam ille uir fuerit.

ΟΝΕΙΡΟΣ Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV Gallus:

Erasmo Roterodamo interprete.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo diuitiarum atq; potentiæ incommoda molestias q; persequitur, ostendens quàm contrà tranquilla res paupertas sit, si modò sit forte sua contenta. Facit autem hoc ueluti collatione quadam. Nam in priore quidem parte dialogi Micyllus somnium exponendo suum, Eucratis cuiusdam opulenti cœnas, diuitias, luxum, & quæcunq; uulgò speciosa & expetenda uidentur, extollit, adiecto etiam encomio auri, tum ab exemplis, tum ab effectu & usu & cæteris amplificato. In posteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora in auem transformatus, cum hero suo Micyllo colloquens introducitur, diuitum cùm priuatorum ac ciuium, tum regũ atque potentum molestias, curas & pericula recenset, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa ualetudinem, quam luxus & crapulæ istæ labefactant, accidere solent, additis etiã exemplis eius rei, & hypotyposi quadam, dum fingitur idem ui pennarum suarum relatis ædium foribus ad ipsas diuitũ cellas Micyllum perducere, & coràm illa quæ uerbis narrauerat, spectanda exhibere. Cæterùm omnia hæc ita rursum Lucianus agit, ut non minus interim Pythagoram quoq; ut impostorem ac præstigiatorẽ quendam fugillet, quippe qui ridiculas & absurdas, & à natura quoque abhorrentes sui transformationes commentus fuerit, & multa eiusmodi, docendi simulatione tradiderit, quibus hominibus deceptis, solùm sibi auctoritatem compararit. Deinde & Stoicos eodẽ more suo corripit, ut arrogantes ac fastuosos, qui in rebus friuolis sapientiã affectent, & officiorum obseruantes uideri cupiant, in cæteris nerò neque domesticis neque publicis hominum cõuersationibus appositi atque idonei sint. Omnino autem festiuissimus

iocus

locus est, gallum cum hero suo ridiculè adeò acfamiliariter nugari, & interim tamen sapientius philosophari quàm quênuis in schola philosophum.

ΜΙΚΥΛΛΟΥ, Αλεκτρυόνος καὶ Σίμωνος.

Ἀλλά σε, ὦ μάκιστε Αλεκτρυὼν, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρίψαι, φθονερὸν οὕτω, καὶ ὀξύφωνον ὄντα, ὃς μὴ πλουτοῦντα, καὶ ἥδιστ' ὀνείρῳ ξυόντα, μὴ θᾶττον μαχλὼ σὺν Λακαινίαν σὺν Λακαινοῦντα, διάτορόν τι μὴ γιγνὸς ἀναβοήσας, ἐπήγειρας, ὡς μηδὲ νύκτωρ γοῦν τὼν ὀλίγων ἐμαυτῷ ὀφθαλμῶν ἡσυχίαν ἄγειν. καί τοι εἴ γε χρὴ τιμωρίαν τῇ τι ἡσυχίᾳ, πολλῇ ἔτι οὔσῃ, μὴ ἐπεγείρῃς, μηδ' ἐπὶ τὸ ἑῷον, ὥσπερ ἐωθὼς, ἀπατεῶνά τι γνώμων γὰρ εἶ, καὶ ἀψοφητὶ ἐσέρπεις μοι πρὸς τὰ λαγύνια ἡμῶν) ἔλιπε μέν σε νύκτωρ ὁ ὕπνος, ὁ δ' ἐγρηγορὼς ἦσθα, ὥσπερ ἐν χρυσοῦν ἐπὶ τοῦ

MICYLLVS, Gallus & Simon.

At te, a scelestißime Galle, cum ista tanta inuidentia, uocesq; tam acuta, ipse perdat Iupiter, qui quidem opibus affluentem me, ac dulcißimo in somnio uersantem, et admirabili felicitate fruentem, penetrabile quiddã & clamosum resonans, expergefeceris, adeò ut ne noctis quidem effugere liceat paupertatem, uel te ipso longè nocentiorem. Atqui si coniectandum est tum è silentio quod etiamdum ingens est, tum è rigore frigoreq; quod nondum me, quemadmodũ assolet, antelucanò b morsicat c titillatq; (nam hic mihi certißimus gnomon aduentantis d diei) ne medium quidã adhuc noctis est. Sed iste peruigil, perinde quasi e uello illud aureum

λώδιον φυλάττων, ἀφ' ἑσπέρας σύβδις ἤδη λέκραγεν, ἀλλ' ἔτι χαίρων γι· ἀμωσγέπως γὰρ σύβδις σι, ἢ μόνον ἡμέρα γένηται, σιωτρίβων τῇ βακτηρίᾳ. νῦν γάρ μοι πράγματα παρέξεις, ἀναπηδῶν τῷ σιότῳ. Αλε. Μίκυλλε λίσπουδα, ὤμην τι χαρίεν σοι, φθάνων τὰς γυναῖκας, ὑπόσον δυνάμην, ὡς ἔχοις ὀρθρεύοντι διανύειν τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. ἢν γοῦν πρὶν ἀλέκτορας ἄλλους ἢ λίαν μεγαλοφώνους ἐγρήσασθαι, πρωϊσθὲν σὺ τοῦτο τὰ ἄλφιτα μιπτεύσεις. εἰ δὲ σοι καθεύδειν ἥδιον ἐγὼ μὲν οὐκ ἀναγκάσομαί σοι, μὴ πρὶν ἀφωνότερος ἔσομαι τὴν ἐχθὲς ὤν. σὺ δ' ὅρα, ὅπως μὴ ὕστερος πλουτῶν, λιμώττῃς ἀνιγρόμενος. Μι. ὦ Ζεῦ τέρπιστε, καὶ Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτό ἐστιν; ἀνθρωπίνως ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶτά σοι τέρας εἶναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμοφώνων ὑμῖν ἐσμι; Μι. πῶς γὰρ οὐ τέρας;

aureum ſeruet, ab ipſa pro-
tinus ueſpera uociferari cœ-
pit. Verùm haudquaquam
impunè iſtiquidem mox pœ-
nas de te ſumam, fuſteq; cō-
minuam, ſi diluxerit modò:
nam nunc negocium mihi
faceres, ſubſiliens in tene-
bris. GAL. Here Micyl-
le, equidem f arbitrabar me
tibi gratum eſſe facturum,
ſi quoad poſſem alta nocte
lucem g anteuertiſſem, quò
poſſes antelucanò ſurgens,
quamplurimùm operis con-
ficere. Etenim ſi priuſquam
ſol exoriatur, uel unicam fe-
ceris crepidam, iſthuc labo-
ris lucro tibi acceſſerit ad
parandum uictum. Quòd ſi
tibi magis libet dormire, e-
quidem tuo arbitratu quie-
tè egero, lōgeq; magis h mu-
tus fuero piſcibus. Cæterùm
tute uideto ne per i ſomniū
diues, eſurias k experrectus.
MI. O l prodigiorū l auer
ſor m Iupiter, ô malorū depulſor n Hercules: quid hoc mali
eſt? Vocē humanā ſonuit Gallus. GAL. Hoccine tandē tibi
prodigiū uidetur, ſi eadē qua uos lingua loquor? MI. Quid?

an non

ἀλλ' ἀποτρέπεσθε ὅπως τὸ δαιμόνιον ἀφ' ὑμῶν. ΑΛΕ. σύ μοι δοκᾶς, ὦ Μίκυλλε, λογισμῷ ἀπαίδευτος ἄγαν, μηδὲ αἰσθάνεσθαι τὰ Ὁμήρου ποιήματα, ἐν οἷς ὁ Ἀχιλλέως ἵππος, ὁ Ξάνθος, μακρὰ χάσας φράσαι τῷ χαμαιτίζοντι, ἵνα ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἀπολογόμενος, ἵνα ἁλαθῆ λέγῃ, οὐκ ὥσπερ ἐγὼ νῦν, εἰδὼς τὸ μέλλον, ἀλλὰ κρὶς ἐμπεσοῦσα ἐκείνου, τὰ μέλλοντα προθεσπίζει, καὶ ἐδίμη τι παράδοξον λέγειν πέφυκεν, ἀλλ' ὁ ἀκούων ἐπικαλεῖται, ὥσπερ σύ, τὸν δαίμονα λιξιπαρῆ, ἀποτρόπαιον, ὑγιὲς μὴ τὸ ἄπαισμα. καί τοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοι ὁ Ἀργῶος πρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύσατο; ἢ βύσας ἂν ἄλλον ἐπέσπας, μὴ βοῶν λιτὰς μυκώμενα, ἐμίσησας ἂν ἐρεβίνθοις καὶ ἐρέβοις, πορφυρικαρμέλοις τοῖς ἐβιλοῖς; ἐγὼ δὲ, Ἑρμῆ πάρεδρος ὤν,

an non hoc portentum? Sed auertite Dij malum à nobis. GAL. At tu mihi o uideris admodũ illiteratus esse Micylle, nec euoluisse Homeri poemata, in quibus Pequus Achillis, cui nomẽ Xãthus, posteaquam hinnitu longum qualere iussisset, medio in prælio constitit differens, totosq; uersus ordine recitans, non quemadmodũ nunc ego prosa oratione loquens: quinetiam uaticinabatur ille, decq; futuris edebat oracula: neque quicquã prodigiosum facere uidebatur: neq; is qui tum audiebat, malorum auersorem, ita uti tu facis, implorabat, quasi rem abominandam et auertendam audisse sese iudicaret. At quid tandem faceturus eras, si tibi nauis cui nomen apud Homerum est Argo, carina fuisset elocuta, ita ut olim in Dodonæa

sylua phagus per se loquens oraculum edidit? Aut si tergorá direpta serpere uidisses, si carnes boũ mugire semiassas, co ἀσάς, uerubus transfixas? Ego uerò quum Mercurij simi

ὦμ, καλιστάτην καὶ λογιωτάτην θεῶν ἁπάντων καὶ τὰ ἄλλα ἰμιμελίστατον ὑμῖν, καὶ σώτροφον, καὶ χαλεπῶς ἐμιλλον ἂν θύσειδαι τῶν ἀνθρωπίνων φωνῶν. εἰ δὲ ἐχρυμυθήσατο ὑπόσχοιό μοι, ὅτι ἂν ὀκνήσω μί σοι τῶν ἀληθεστέρων αἰτίαν ἀπᾶν σὺ πρὸς ὑμᾶς ἐμφανίσαι, ἧ ἔθεν ὑπάρχει μοι ὅτω λαλῆν. Μί. ἀλλὰ μὴ ὄναρ καὶ ταῦτά ἐστιν, Ἀλεκτρυὼν ὧτω πρὸς ἐμὲ διαλεγόμενον. ἀπὶ δ' οὖν πρὸς τὸν Ἑρμῆ, ὦ βέλτιστε, ὅ, τι καὶ ἄλλο σοι σὺ φωνῆς αἴτιον. ὡς ἢ σιωπήσεμαι, καὶ πρὸς ἀδύνατα ἐρῶ, τί σοι χρὴ διαλύσαι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, ἃ τινι διηγοίμιλω, ὡς ἀλεκτρυόν αὐτὰ φθέγγεται ἀκηκοώς; Αλε. ἄκου τοίνυν, παραδεξότατόν σοι λόγον, ὧν οἶδ' ὅτι λέγω, ὦ Μίκυλλε. ἴσως γὰρ οὐκ ἂν σοι ἀλεκτρυὼν φανόμενος, οὐ πρὸ πολλοῦ ἄνθρωπος ἦν. Μί. ἄκουσόν τι καὶ πάλαι τοιοῦτον, ἀμί-

assessor loquacissimi, & deorum quoq; omniū facūdissimi: præterea contubernalis uobis & conuictor: haud mirum uideri debet, si sermonē humanum edidici. Quòd si mihi recipias taciturum te, haudquaquam grauabor ueriorem tibi causſam aperire, unde factum ſit ut eadem qua uos lingua loquar, & unde mihi ſuppetat huius orationis facultas. MI. *Modò ne iſthuc ipſum ſit ſomniū Galle, quod ita mecum loqueris: ſed dicito per Mercuriū, ó præclare, quid etiā aliud rei tibi ſit in cauſſa ut iſtam linguam ſones. Nam ut taceam, neq; cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem, me Gallum hæc loquētem audiſſe?* GAL. *Auſcultā igitur: nā orationem ex me audies omnium (ſat ſcio) maximè nouam atq; incredibilem. Siquidem hic qui nunc tibi gallus appareo, non ita pridem homo fui.* MIC. *Profectò*

& olim

ἐμέλλετε περὶ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις γενοίσθ', φίλος γένοιτο τῷ Ἄρει, καὶ συμπίνοι τῷ θεῷ, καὶ συγκωμάζοι, καὶ παιγνιοίη τῶν ἐρωτικῶν. ὑπὸ τι γοῦν ἀπίοι παρὰ τὸν Ἀφρο δίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἵνα γνοῖεν οἱ ἀλεκτρυόνες, καὶ ἵνα μάλιστα ὁ Ἥλιος ὕφιο γᾶτο, μὴ καταδὺς ἐξάπιν πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ἔξω πρὸς τὰς θύρας ἀπολάπαι τὸν γαμοῦ σιον, μαντεύοιτο ὑπότε φαίνοι ὁ Ἥλιος. ἅτε οὖν καταλειμβάνειν μὴ τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ προδιδόναι τὸν φράτορα δεσπότην, τὸν δὲ ἥλιον καθόντα, ὑποτίθεται τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τῷ Ἄρει ἀφρόντιδι αὐτοπαιγμόνων. διὰ τὸ πιστεύειν τὸν ἀλεκτρυόνα μόνῳ σὺν, ἢ τις ὑποίοι, καὶ ὅτω τὸν Ἥφαιστον πρὸ ὥλου μαθόντα, συλλαβὼν αὐτὸς, περιβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς λεπτοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφιδόντα δὲ, ὡς ἀφέθη, τὸν Ἄρη ἀγανα-

& olim istiusmodi quiddã de uobis inaudieram, adoleſcentulum quempiã fuiſſe Gallũ, & Marti adamatum, atq; hunc deo compotaſſe, colluſitaſſeq;, & in uolupta tibus geſsiſſe morem. Itaque cum Venerẽ & adiret Mars, cum ea cubiturus, hũc quoque Gallum una ſecum adduxiſſe. Quoniam Solẽ potiſsimum metueret, ne ſi è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet: foris ad oſtium adoleſcentulum ſemper relinquere ſolitum, cuius indicio certior fieret quãdo ſol emergeret. Deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe inſcientem, Solẽq; nullo præſentiente imminuiſſe Veneri ac Marti ſecurè dormienti, propterea quòd cõfideret Gallum indicaturũ fuiſſe ſiquis interueniſſet. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos deprehendiſſe, implicitos atque irretitos ijs uinculis quæ iam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martẽ ſimulatq; dimiſſus eſt,

ἀγανακτήσας μετὰ τῶν ἀλεκτρυόνων, καὶ μεταβαλὼν αὐτὸ εἰς τοῦτο ὅπερ ἐστίν, αὐτοῖς ὅπλοις, ὡς αὐτὸ τοῦτο περιῇν, τὸν λόφον ἔχειν ἀντὶ τῆς περικεφαλαίας. διὰ τοῦτο ὑμᾶς, ἀπολογουμένους τῷ Ἄρει, ὅτι ἤδη ὄφελον, ἐπεγείρειν αὐτίκα τὸν ἥλιον, πρὸ πολλοῦ δεῖν, ἐπισημαινομένους τὸν ἀνατολὴν αὐτοῦ. ΑΛΕ. φασὶ μὲν ταῦτα, ὦ Μίκυλλε· τὸ δὲ ἐμὸν ἀτρεκέστερόν τι ἐγένετο, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον εἰς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβέβηκα. ΜΙ. πῶς; οἶδα γὰρ τοῦτο μάλιστα ἐθέλων. ΑΛΕ. οἶσθα οὖν τὸν Πυθαγόραν; ΜΙ. τὸν σοφιστὴν λέγεις, τὸν ἀλαζόνα; ὃς ἐνεμβίτευε, μήτε ἐμψύχων γεύεσθαι, μήτε λευκῶν ἐσθίειν, ἥλιόν τε μοὶ γοῦν ὕψου, ἐκβάπτισεν, ἄπονον ἀποφαίνων· ἔτι δὲ καὶ πάθων τοὺς ἀνθρώπους, ἐς πέντε ἔτη μὴ λαλήσειν. ΑΛΕ. οἶσθα δῆτα ἐμὲ τοῦτον, ὡς πρὸ τοῦ Πυθαγόρου, εὐφυᾶ γενόμενον.

indignatum aduersus Gallū fuisse, atq; eum in auē transmutasse, ijsdem armis, ut in capite pro galea cristā obtineret. Hanc ob causſam, quòd uos Marti purgetis, quū iam nihil opus, simul atque Solem exorientē sensistis, multo antè uociferari, atq; illius exortum prænunciare. GAL. Feruntur quidem et illa Micylle: at quod ego sum narraturus, multo aliud quiddam fuit: atq; adeò nuper admodum in Gallum transformatus sum. MIC. Quónam modo? Nā isthuc maximopere cupio cognoscere. GAL. Audistin' de Pythagora Aquodam Mnesarchida Samio? MICY. Num sophistam illum dicis glorioſum, qui instituit ne quis uel C carnes gustaret, uel fabas ederet, suauissimum mihi edulium, salubre & parabile, à mensa submouens? Præterea aūt qui mortalibus suasit ne intra quinquennū D loquerentur? GAL. Scis nimirum & illud, quemadmodū priusquā Pythagoras esset, E Euphorbus fuit

μί. γένεται φασὶ, καὶ τέρας τυραννον τὸν αὔριπτον, ὦ Αλεκτρυών. Αλε. ἐκὼν & σὺ τὰς, ἐγώ σοι ἀμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστι παύε, ὦ ἀγαθὲ, λοιδορήμενός μοι, καὶ ταῦτα, ὃν οὐδὲν, οἷός τις ἦν τὴν τρόπον. Μι. τάτ' οὖ μαχοῦμαι ἐκεῖνα τὰ ρατσελίσφρον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφ&. ἀπὶ δὶ ἔμως, ὦ Μνησάρχη παῖ, ὅπως ἐμὶν, αὐτὶ μὲν αὐθρώπε, ἐγνὶς, αὐτὶ δὶ Σαμίε, Τανάγρα& ἀναπέφηνας· ὐ γιθανὰ γὰρ ταῦτα, οὐδὶ παύε πιτεῦσαι ῥᾴδια, ἐπὰ καὶ δύο ἄλλα μοι τέτραπται νῦνα δοκῶ, παύε ἀλλότρια ἐμ σοὶ τὰ Πυθαγόρα. Αλε. τὰ ποῖα; Μι. ὅμ μὲν, ὅτι λάλ& ἃ καὶ λαμπρὸς, ὁ δὶ σιωπᾷν ἐς πάντ' ὀλίγ' ἐτι, οἶμαι, παρῆνει· ἕτερον δὶ, καὶ πανταπᾶσι παράνομον. ὁ γὰρ ἔχων ὁ, τι σοὶ παραβάλομι, λυάμαι χθὲς, ὡς οἶδα, ἔχων ὅπον, καὶ σὺ ἀδὶν μιλλύσας, ἀπέλιξας αὐτός· ὥστι ὃ ψεῦ-

rit? MIC. Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse, ó Galle. GAL. Ille ipse ego tibi sum Pythagoras. Quare parce, quæso, mihi conuiciari, præsertim quum ignores quibus sim moribus. MIC. At hoc rursum multo etiam quàm illud portentosius: Gallus philosophus? Attamẽ expone ô Mnesarchi gnate, quî factum sit ut ex homine auis, ex Samio Tanagræus repentè nobis prodieris. Neq; enim ista uerisimilia, neque omnino facilia creditu: quãdoquidem duas quasdam res iam mihi uideor in te animaduertisse nimium alienas à Pythagora. GAL. Quas? MIC. Alterum quidẽ, quòd garrulus es & obstreperus, quũ ille silere in solidos quinque annos (si memini) præceperit. Alterum uerò planè cũ illius legibus pugnat. Etenim cum non haberem quod tibi obijcerem, fabas heri (sicut nosti) ad te attuli: ac tũ nihil cunctatus protinus eas sublegebas: unde fit, ut

δαί σοι αὐάγκη, καὶ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόραν ἢ ὑπὸ παρανομηκέναι, καὶ τὸ ἴσον ὑσιβηκέναι, ἰνάμας φαγέιν, ὡς ἂν ἀ τὶν λιφαλὸν τὸ πατρὸς ἰδὺ δόκεις. Αλλ, ἐ γὰρ οἶδα, ὦ Μίκυλλε, ἥ τις αἰτία τύτων, ἐδὲ τὰ πρόσφορα ἰπάγω βίῳ. ἐγὼ δέ τότι μὲ ἐκ ἤθιλον τῶν ἰνάμων· ἐφιλοσόφουν γάρ. νῦν δὲ φάγοιμι ἄν· ἐρνιθικὸν γὰρ, καὶ ἐκ ἀπόρρητος ἐμῖν ὁ τρόπος. ἀλλ' ἄ σοι φίλον, ἄκουε ὡς ἐκ Πυθαγόρα τῦτο νῦν ἄμι, καὶ ἐν ὄσοις πρίτερον ἐβιώτευσα βίοις, καὶ ἤ τι νὰ ἢ μεταβολῆς ἀπολίλαυκα ἐκάστης. Μί. λέγεις ἄν, ὡς ἔμοιγε ὑποῤῥάδιον ἂν τὸ ἄθυμα γένοιτο. ὅτι δέ τις ἄμεινον προθύμη, πότερον μᾶλλον ἐθέλω σε ἀκέσαι, τὰ τοιαῦτα λιξιώντα, ἢ τὸν παυδαίμονα ὄνειρον ἐκεῖνον αὖθις ἰδεῖν, τὴν μίκρὸν ὑμπροσθεν, ἐκ εἶδα ὁπότερον ἂν ἐλόμιλλ, necesse sit aut ementitũ esse te Pythagoram esse, quum aliud quiddam sis: aut si Pythagoras es, legem prætergressum esse te, imõq; uiolasse, quum fabas ederis, perinde ac si caput patris comederis. GAL. Nõ cognouisti Micylle quæ sit harum rerum causſa, neq; quæ ad unum quodq; uitæ genus cõducant. Ego tum quidem nõ esitabam fabas, propterea quòd philosophus essem. Nunc cõtrà comesurus sim, quippe auitio congruas, neque nobis repudiandum pabulum. Verùm si molestum non est, audi quemadmodũ è Pythagora cæperim esse id quod sum in præsentia, quamq; in multis uitæ generibus antehac uixerim, & quid ex unaquaq; transformatione sim consequutus. MIC. Narra H quæso: nã mihi quidem auditu iucundißimum fuerit, adeò ut si quis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an rursum felicißimum illud somniũ quod paulo antè uidi, uidere, haud sciam utrum electurus sim: usqueadeò cognata germa-

σοῦτος ἀδιλφὰ ἡγῆμαι τὰ σὰ τοῖς ἀδίκοις φανῆσι, κὴ ἐν ἴσῳ τιμᾷ ὑμᾶς ἄγω, σί τι, κὴ τὸ πο λυπίμηλον ἐνύπνιον. Αλ. ἐπεὶ γὰ σὺ αὐαπιμπάξη τ' ὄνειρον, ἅτις ποτ' ἐ φασέας σοι ἦν, ἢ ἀ τινα ἐνδάλμαῖα μάτεια διαφυλάττῃς, λέγελώ, κὴ ὡς ἐ πειπτικὸς λόγῳ, ἀμινωλώ τινα αὖθαμονίαν τῇ μνήμῃ μῖλαλείπων; Μί. ἀλλ' ὀλ' ἐπιλήσομαί πῶῖ, ὦ Αλκῖγνων, τὸ ἴδι, τ' ὄψιος ἐκίνος. οὕτω μοι πολὺ λοιπὸν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐ ὄντος ἀπλαλικὸν ὄχεῖο, ὡς μόγις ἀνοίγω τὰ βλιφαρὰ ὑπ' αὐτ', ἐς ὕπνον αὖθις ἀπλασπώμενα. οἷον εἰῶ ἐν τοῖς ὀσὶ τὰ πῖρὰ ἐργάῖτη σφιφόμενα, τειῶτον γάργαλον παρέχετό μοι τὰ ἐρώμενα. Αλ. Ηρά πλης, δῆτ' ἂν τινα φῆς τ' ἐρωτα ἢ ἐνυπνίε, εἴ γι πῖλωὸς ἦν, ὡς φασι, κὴ ἐρον ἴχων τὸ πῖστιως τ' ὕπνου, ὑπὸ τὰ ἐσπαμένα ἄδε πτιδᾶ, κὴ ἐνδιαῖγίβ αὐτῳ γόσι ἔοις ὀφθαλμοῖς, μιλιχρὸς οὕτω, κὴ ἐναργὲς φανέμενος.

germanaq; uidetur esse ista tua cum suauissimis illis uisis: & ex æquo uos æstimo, te pariter ac præclarum illud insomnium. GA. Etiã num tu somnium illud quod dudum tibi uisum est, in animũ reuocas, & inania quædam obseruas simulachra, atq; (uti loquuntur poetæ) euanidam quandam felicitatem memoria consectaris? MIC. Imò illud scias Galle, ne ullo quidem tempore unquam uisi illius mihi uenturam obliuionem. Tantum mellis somnium aufugiens in oculis mihi reliquit, ut præ illo uix queam palpebras attollere, rursus in somniũ coeũtes. Itaq; quælem uoluptatẽ mouẽt pennæ in aurib. uersatæ, talem titillationẽ mihi præbẽt ea quæ uidi. GA. Nouũ I. quendã hercule mihi narras amorẽ insomnij. siquidẽ alatũ quũ sit (sicut aiũt) metuisq; nolandi præscriptas habeat somniũ, iã septa trãsilit, in oculis etiam uigilantis obseruãs. adeò mellitũ & euidens apparet.

ἰδέλλω γοῦν ἀκοῦσαι, οἵᾳ τις ὄψις, ἅτε σοὶ τριπόθητος ὤν. Mi. ἕτοιμος λέγειν· ἡδύ γοῦν τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διηγήσασθαί τι περὶ αὐτῆς σοὶ ἢ μέλισσα, ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ τὰ περὶ τῶν μεταβολῶν; Αλλ. ἐπειδὴ σύ, ὦ Μίκυλλε, παύσῃ ὀναμύττων, καὶ ἀποψήσῃ ἀπὸ τῶν βλεφάρων τὸ μέλι, τὸ νῦν δὴ πρόσθεν ἀπί, ὡς μάθω, εἴ τι διὰ τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, ἢ τι διὰ τῶν ὑαλίνων σοι ὄνειρος ἦκε πιτόμενος. Mi. ἀλλὰ δὶ ἀμφοῖν τούτων, ὦ Πυθαγόρα. Αλι. καὶ μὴν Ὅμηρος δύο ταύτας μόνας λέγει. Mi. ἐμοιγέ φαίνεται τὸν λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, ἐλθὼν ἀλόητα ἐνύπνια πρός τινος ἰδὼν ἔνυπνος διὰ τῶν ἰσόπτρων ἀφειτῶσιν, εἶτε ἐκεῖνος ὁρᾷ, ἐλθὼν παύσασθαι τυφλὸς αὐτὸς ὤν, μηδὲ ἢ διὰ χρυσῶν τινων πυλῶν ἡδίστου ἀφικέσθαι, χρυσᾶ τὰ αὐτὰ νέα, καὶ χρυσᾶ πάντα περιβλήματος, καὶ πολὺ ἐπαγόμενα

Quare peruelim audire, cuiusmodi nam sit istud quod te supra modum delectat. MIC. Gestio narrare. Nã dulce est hoc ipsum meminisse, & commemorare de illo quippiam. Verùm heus Pythagora, quando tu narrabis de tuis transformationibus? GAL. Vbi tu Micylle desieris somniare, melẽ illud ab oculis absterseris. Interim prior dicito, uti intelligam utrùmne per portas eburneas, an per corneas tibi somnium aduolauerit. MIC. Neq; per has, neq; per illas, ô Pythagora. GAL. Atqui L duas has tantùm commemorat Homerus. MIC. Valere finas nugatorem illum poetã, qui nihil de somnijs intellexit. Paupertina fortasis somnia per istas commeant portas, qualia uidebat ille, neq; id admodũ perspicuè, quippe captus M oculis. Mihi uerò N per aureas quasdam portas dulcissimum hoc aduẽnit somnium, & ipsum aureum undiq;, & aureis circum amictum, & auri plurimum

μὴν & χρυσίον. Αλε. πῶν ᾧ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν· ἀτιχνῆς γὰρ ἐν σοὶ ἐκείνου σοι σύγκατ τὸ ἐνύπνιον, ἀλλὰ μὲ πάλαι ὅλα χρυσία διαμείδαι μοι δοκεῖς. Μί. πολὺ, ὦ Πυθία γόρα, χρυσίον εἶδον, πολὺ, πῶν εἰς, ἁλαλὰ, οἷαν τὶν αὐγὰν ἀπὸ παγρά πορ; τί πῆτε ὁ Πίνδαρος φησι περὶ αὐτῦ, ἐπαινῶν; ἀνάμνησον γάρ μι, ἄνορ εἶδα, ἐπέτα ὕδωρ ἄριστον ἐπῶν ἄπο τὸ χρυσίον θαυμάζα, σὺ πειθῶν ἐν ἀρχᾷ εὐθὺς τῦ λαλίαν τῶν ἀσμάτων ἀπαύστων. Αλε. μὴν ἐκεῖνο ἴσθε· Αριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἄτε, διαπρέπει νυκτὶ, μεγάνορ & ἔξοχα πλούτυ. Μί. νὴ Δία ἀντὶ τῦτο. ὥσπερ γὰ τὰμὲν ἐνύπνιον ἐμὸν ὁ Πίνδαρος, ὅτως ἐπαινῶ τὸ χρυσίον. ὡς ἔ ὕδω μάθης, οἷόν τι ἔν, ἄκουσον ὦ σοφώτατε Αλεκτρυών. ὅτι μὲν ἐκ ἐνύπνιόν ἐστ & ὧν χρὴς, οἶδα· Εὐκρα-

mum secum adducēs. GA. Desine optime Mida O de auro fabulari. Nam dubio procul ex illius uoto istud tibi accidit insomnium, & solidas auri uenas mihi duxisse uideris. MIC. Multam auri uim uidi Pythagoræ, multā, quàm putas pulchrā quo fulgore coruscantis? Quid tandem Pindarus? in illius laudem dicit? nam in memoriam redige, si quidē meministi, quum aquā præstantissimam dicens, poſtea aurum admiratur, idq; iure, statim in initio carminis unius omniū bellissimi. GA. Num illud quæris? Aqua est illa quidē optima: Cæterùm aurū, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum Cæteras supra opes, quæ Gloriam ac decus adduxit. MIC. Per Iouem, istuc ipsum. perinde enim ac si in somnium meum uideat Pindarus, ita prædicat aurum. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta iam sapientissime galle. Meministi, ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem Eucrates

νυς γάρ μοί πως τοῦτο ἐντυχὼν ἐν ἀγορᾷ λυσάμενον ὥραν ἐκέλευσε τὸν ὦραν, ὡς τὸ δεῖπνον. Αλ. οἶδα πάνυ ἔτι, πεινάσας γὰρ ὅλην τὴν ἡμέραν, ἄχρι μοι, διαβὰς ὧδε τὸ σπήραν, ἧκεν ὑπενδιδυμίσας, τὸν πίνακα ἐκείνου λυάμενος κομίζων, ἀ πάνυ λαμπρὸς τὸ δεῖπνον ἀλικτρυόνι, ἀθλητῇ πολὺ γεγονότι, καὶ Ολύμπια ἐν ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Μι. ἐπὰν ἐγὼ δειπνήσας ἐπανῆλθον, ἐκάθευδον εὐθύς, τὸν λυάμενόν σοι παραβαλὼν· ἐπεὶ μοι λαβὲ τὸ Ομηρον, ἀμβροσίαν δὲ νύκτα θεός τις ὦν ἀληθῶς ἔνειρον ἔπεμπε. Αλι. τὰ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ πρόσθεν ὦ Μίκυλλε διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, εἴτε ἐγένετο, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ πάντα· λαλιὰ γὰρ ἐλέγου, εἴθε σε λαπύαν, ὥσπερ ἔνα ῥοῦν τινα τῶν δείπνου ἐκείνου προάγουσα, καὶ ἀναμνημονεύμενον τῇ μνήμῃ τὰ βέβρωμένα. Μι. ἔμελλον ἐνοχλήσειν καὶ

dies ille fortè mihi in foro factus obuiam, lotum Q me in tempore ad cœnam uenire iusserat. GAL. *Isthuc equidem planè memini. Nã totum esuriebam diem, donec mihi profunda tandem uespera domũ reuersus subuiduum, uinoq; madens, quinque illas fabas proferres, nõ admodum opiparam cœnam gallo, qui quõdam fuerit athleta, quiq; Olympia non segniter olim decertarit.* MIC. *Ast ubi reuersus à cœna fabas tibi obiecissem, obdormij protinus. Tũ mihi, iuxta Homerum, ambrosiaR sub nocte diuinum quoddam haud dubiè somnium assistens.* GA. *Sed prius quæ tibi apud Eucratem acciderint Micylle, narra, & cuiusmodi fuerit cœna, quæ que super cœnam acta sunt omnia. Nihil enim prohibet te denuò cœnare, si ueluti somnium quoddam eius cœnæ reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumineS.* MICY. *Credebam molestum futurum me, si*

hæc

ταῦτα διηγούμενος· ἐπὰ δὴ καὶ σὺ πρόθυμος, καὶ δὴ λέγω. οὐ πρότερον, ὦ Πυθαγόρα, παρὰ πλουσίῳ τινὶ δαπάνασα, ἐν ἅπασι τῷ βίῳ, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ ἐντυγχάνω χθὲς τῷ Εὐκράτει. καὶ ἐγὼ μὲν πρόσκαιρον αὐτὸν, ὥσπερ εἰκὸς ἦν διοκότα, ἀπελλαττόμην, ὡς μὴ δι' ἐμὲ παρεσχώμαμι αὐτὸν, ἐν πολυτελεῖ τῷ τρίβωνι συμπαρομαρτῶν. ὁ δὲ, Μικυλλί, φησι, θυγατρὸς τέμενος ἑστιῶ γενέθλια, καὶ παρακάλεσα τοὺς φίλους μάλα πολλούς. ἐπὰ δὲ τινα φασὶν αὐτῶν μελαγχολῶντα ἰσχυρὰ, ἐξ οἵου τινὸς ἄνω ξυνόδου πυθόμενοι· σὺ αὖτ' ἐκάστου ἥκεις λεσάμενος, ὑγιὴς μὲν ἔγωγε δοκεῖς αὐτοῖς εἶναι ἀφίξεσθαι· ὡς νῦν γε ἀμφίβολός ἐστι. τότε ἀκούσας ἐγὼ, πρισπυνόμενος ἀπῆλθον, συγχώρησιν ἅπασι δούς, ὑπολόγου τινὰ, ἢ πλουσίου τινὸς ἢ πολάγραν ὑδροπίπωκα τῷ μελαγχολῶντι ἐκάστῳ, ἔφη δ' ἐγὼ, καὶ ἀντίδειπνον, καὶ διά-

hæc quoque retuliſſem: uerùm poſteaquam tu deſideras, en id quoque narrabo. Quum nunquam antehac in uita cœnaſſem apud ullũ diuitem, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi: atque ego quidem ſimulatq; dominum illum ſalutaſſem, ita uti conſueueram, ſubducebam me ne pudori illi eſſem, ſi lacera in ueſte fuiſſem aſſectatus. At ille: Micylle, inquit, hodie natalicia filiæ celebro, plurimoſq; ad conuiuiũ amicos inuitaui: uerùm quoniã aiunt quendã ex his incõmoda eſſe ualetudine, neq; poſſe pariter ad cõuiuiũ noſtrũ accedere: tu eius loco uenito lotus: niſi ipſe forte qui uocatus eſt, ſemet adfuturum renunciarit. nã nunc quidẽ ambigit. Hoc ubi audiſſem, adorato diuite diſcedebã, omnes obſecrãs deos, ut algidam febrem aliquã, aut laterũ dolorẽ, aut podagrã morbi auctariũ immitterent ualetudinario illi, cuius ego ſellæ occupator, cœnæq; uicarius & hæres

δεόμενος ἐπιτηρῶν. καὶ τὸ
μὲν χρυσοτρῆ, κἀκεῖνο μάταιον ἐ-
νόμιζον, σωτηρίᾳ ἐπισπωμένῳ,
ἐπεσάπιον τὸ τριχάριον ἦν, ἢ
πλείονα ἢ δύο λιπᾶδας λέγει.
ἐκπαγλότατος ἐφαίνετο ἀφί-
κετο, πρὸς τάχος ἐμαυτὸν ἀ-
παρρίπτας, ἀπέρχομαι, νομί-
ζων μάλα ἰσχυμαῖς σκέλεσι,
καὶ τετρίφθαι τὸ τριβώνιον, ὡς
ἂν τῷ λαβροβρόχῳ γένοιτο ὁ
ἀναβολή. καὶ λαμβάνω τὸ
πρὸς τῶν θύρων ἄλλο τι πολ
λὸν, καὶ δὴ λιμκᾶνον, φοράδην
κατὰ τετράγωνα λιπομιτομένον,
ᾧ μὴ ἐπιδαπανᾶν ἔδει, τὸν νε
ῶν λιγίμενον, καὶ ἰδόντα δὴ
πονήρως ἔχων, ὑπίσχνει γοῦν,
καὶ ὑπέβαλε, καὶ ἐπιχρίμπτετο
μυχόν τε, καὶ δυσπρόσοδον,
ὡχρὸς ὢν ἅλς, καὶ διαδυκνῶν,
ἀμφὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη σχεδόν.
ἐλέγετο ἦ φιλόσοφός τις ἄνω,
τῶ πρὸς τὰ μειράκια φλυαρεῖν
των. ὁ γοῦν πώγων μάλα τρα
γικὸς ἦν, καὶ ὑπερβολὴν κομῶν.

& hæres erat nocatus. Interim hoc ſpacij quod uſque ad balnei tempus interceſſit longiſſimum, ſecundum eſſe iudicabam: dum ſubinde reſpicio quot pedũ eſſet Tlitera, & quando illos iam lauiſſe conſentaneum eſſet. Hic ubi tempus tandem aduenisſet, ocyus me corripio, atq; abeo, nitidè admodum cultus, ſic obuerſo palliolo, ut qua eſſet parte puriſſimũ, ea uideretur. Offendo autem ad fores & alios complures, in quibus etiam illũ (geſtabatur autem à uiris quatuor) cuius eram ſubcõuiua uocatus, qui malè habere dictus erat, atq; id etiam præ ſe ferebat, quòd afflicta eſſet ualetudine: nam ex alto gemebat, tuſſiebatq; ac ſcreabat uelut ex abdito: quodq; ægrè graderetur, totus pallidus ac tumens, annos natus circiter ſexaginta. Ferebatur V autem philoſophus quiſpiam eſſe ex his qui apud adoleſcentulos nugas deblaterant. At barba mirè erat tragica, id eſt hirſuta, ſuprà quàm credi poſſet tonſoris egens. Porrò increpante

ἐγὼ μὲν οὖν ἀπιὼν ἤδη ἐτύγχανον τῷ ἰατρῷ, λύσει οὕτως ἔχων ἀφίκετο, τὰ δεδόκουν, ἔφη, ὁ χρὴ προδιδόναι, μὴ ταῦτα, φιλόσοφον ἄνδρα, δεῖν μυρίοις νόσοις ἐμπεσόντα ὑγιέσθαι· γέλως γὰρ Εὐκράτης ὑπὸ ἡμῶν ἔμοιγε δοκεῖ πρὸς ὑμῶν, ἔμοιγε, δοκεῖν ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινήσεται σε, ὃν οἶκεν ἥκιστα σαυτῷ μᾶλλον ἀποδεικνῦν ἐθέλειν, ἢ ὑπὲρ τῶν συμποσίων σωφρονεστέρως φάμενος τῶν ψυχῶν, μετὰ τῶν φλέγματος. ἐπὶ μὲν οὖν μεγαλοφροσύνῃ οὐ προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι τοῦ σκώμματος. ἐφίσταται δὲ μετὰ μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελουμένος, ἤδη ἰδὼν τὸν Θεσπόλιν, ἦν γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐπὶ πολὺ δὴ μάλα καλός, φησὶν, σὺ μὲν ἐπέσπασαι αὐτὸς ὄνειδος πρὸς ἡμᾶς. ἐμοὶ μὲν δ' οὖν τι σὺ ἐγένετο· καὶ γὰρ ἀσθενὴς γὰρ ἄπωθεν ἐξῆς ἐπύθετο αὖ. καὶ ἅμα λέγων ἐπὶ σοὶ, χεῖρας ἐρείσας αὐτῷ, ἐπόρευε δεομένῳ καὶ βίᾳ ἐπίτασις. ἐγὼ μὲν οὖν ἤδη ἀπιέναι παρεσκευαζόμην. ἐπὶ τούτοις εἰσέρχεται

crepante Archibio medico, quamobrem quum ita esset affectum, aduenisset: Non oportet, inquit, promissa deserere, præsertim hominem philosophum, etiam si mille urgeant & instent morbi. Putabit enim Eucrates sese à nobis haberi ludibrio. Haud quaquam, inquã ego: imò collaudabit te, si donet potius apud te uelis emori, quàm in conuiuio animam unà cum phlegmate excreans. Atque ille quidem prearrogantia dissimulabat sese dicterium audisse. Haud multo pòst accessit & Eucrates iam lotus: cõspectoq; Thespolide (nam id erat philosopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipse ad nos ueneris: tametsi nihilo deterius tibi fuerat futurũ, siquidem etiam absenti omnia ordine missa fuissent. Hæc simul atq; dixerat, introgreditur, manus illi porrigens pariter & famulis innitens. Ego igitur iam abire parabam: uerùm ille conuersus

μλω, ὁ δὲ ὑπεστραφὼς, νὴ Δία μόλις ὑπομείνας, ἐπά μι πάνυ σκυθρωπὸν ἄδε· παρίθι, ἔφη, καὶ σὺ ὦ Μίκυλλε, καὶ σωθῆ τινα μεθ' ἡμῶν· ἔστι γὰρ ἐν γυναικωνίτιδι, μίξας δὲ μηδὲν ἐφεδρεῦσαι, ὡς σὺ χάριν ἔχῃς. εἰσῄειν οὖν μάτην κύπτων καὶ χανὼν παρὰ μικρὸν, εἰσχωρούμην δ' ὅτι ὀλίγου ἐβαπτακίνει τὸ συμποσίῳ τὸ παυλίου τὸ Εὐηράτης. ἐπεὶ δὲ ἐλαπτακινεῖσθαι ἔμελλον πρῶτον μὲν ἀράμενοι, ἀνέδησαν τὸν Θεσμόπολιν, ὃν ἀπραγμόνως, νὴ Δία, φίντε, εἶμαι, νεανίσκοι εὐμηγέθεις, ὑπαυχένια πορφυρᾶ σκαλῶν αὐτῷ παύτοθεν, ὡς ἀναμένοι ἐν τῷ σχήματι, καὶ ὑπεπολὺ πατρῷον ἐφόρεσε. ἔπα μεδγὸς αὐτοχρόου πλινθίον ἐπετάκησαν αὐτῷ, ἐπὶ ἐπτακλίνοις φέρουσιν, ὡς ἐμετράπεζοι ἄνεμθεν. τοὐντεῦθεν ἐγὼ ἐλεπτόμην, ὦ Πυθαγόρα, πολύφθορόν τι, καὶ ποικίλον δεῖπνον, ὡδὶ χρυσᾶ πολλὰ, καὶ

sus, ubi diu secum hæsitasset, posteaquam me tristem admodũ uideret: Ades, inquit, tu quoq; Micylle, ac nobiscũ cœna. Nam filium in mulierum conclaui unà cum matre conuiuium agere iubebo, quò tibi sit locus. Ingrediebar itaq;, quum parum abfuerit ut lupus X frustra hians discederem: uerùm ingrediebar pudefactus, quòd Eucratis filiolum è conuiuio uiderem expulisse. Ast ubi iã tempus esset ut discumberemus, primum tollentes Thesmopolin cõposuerũt, haud sine negocio per Iouẽ, quinque (si Dijs placet) proceri iuuenes, ceruicalia illi supponentes undiquaq;: quò nimirum in eodem habitu permanere, ac longum etiam tempus durare posset. Deinde ubi nemo iam tolerare posset ut iuxta illũ accumberet, me adductũ reclinãt, ut eadẽ in mensa essemus. Deinceps Y cœnabamus, ô Pythagore, opiparã quandã & uariã cœnã, multoq; in auro, multo item argento. Pocula erãt

aurea

σφυγίς, καὶ ἱππάματα ἐν χρυσᾷ, καὶ λιάκωνοι ὡραῖοι, καὶ μαγειρικὴ καὶ γελωτοποιοί, καὶ ὅλως, ὑλίστε τὶς ὢν ὁ διατριβὴ· πολλὰ ἀλλὰ ἦν μοι ἐλύπει ὁ μιτρίων, ὁ Θεμιστοκλῆς ἐνοχλῶν, καὶ ἀριστίων τινα πρός μι διεξιὼν, καὶ διδάσκων, ὡς οἱ δύο ἀποφάσεις μίαν ἴσα τάφασιν ἀποτελοῦσι, καὶ ὡς, εἰ ἡμέρα ἔστι, νὺξ οὐκ ἔστιν. ἐνίοτε δὲ καὶ δίφατα ἔφασκεν ἔ. νειά μοι, καὶ τοιαῦτα πολλὰ ὁ δὲν διαλεχθεὶς πρὸς φιλοσόφων σωμέρει, καὶ ἐκπλήττοντο τῶν συμβεβηκότων, ὅτι ἐῶν ἀκούειν τῶν διαριζόντων ἢ ᾠδόντων. τοῦτο μέν σοι, ὦ Αλι κρυνὲν, τὸ δεῖπνον. Αλι. ἐχ ἥδιστον, ὦ Μίνυλλι, καὶ μάλιστα ὑπὸ σωπλησθέντες τῷ λόγῳ ἐκείνῳ γέγονα. Μι. ἄκυε δὲ καὶ τὸ ἐνύπνιον. ὧμην γάρ Εὐκράτην αὐτὸν, ἅπαντα ἔνθα, ὅτι δὲ, ὅπως ἀποθνήσκω· ἔπειτα πρόσκαλέσαί μι, καὶ διαθήκας ἐποιεῖτο, ἐν αἷς ἐκληρονόμει

aurea, ministri formosi: tum cantores, & cōcinendi risus artifices. In summa, iucundissima quæpiam erat uita: nisi quòd unum quiddā me uehementer malè habebat, Thesmopolis obstrepēs atq; obturbans, uirtutem nescio quam mihi commemorans, docensq; quòd duæ negationes unicam efficerent affirmationem: quodq; si dies sit, nox non sit. Nonnunquā & cornua mihi dictitabat esse: atq; id genus multa philosophabatur erga me, quibus eiusmodi nihil opus: plane q; uoluptatem interpellatione minuebat, quum non sineret exaudiri eos qui cithara uocēq; canebant. Habes galle de cœna. GAL. Non admodum suaui Micylle: maximè posteaquam cū illo deluro sene sortitus eras accubitum. MIC. Audi nūc insomnium. Visus enim mihi Eucrates ipse, quum orbus esset liberis, nescio quomodo è uita decedere. Debinc ubi me accersisset, ac testamentum condidisset, quo me in solidum hæredem,

omnium

ὧν ἀπεύνων ἐγὼ, μικρὸν ὕστερον ἀποθανεῖν. ἐμαυτὸν δὲ παραλύσας εἰς τὸν ὕσσιον, τὸ μὲν χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον ἔξω τοῖς, σκάφαις τισὶ μεγάλαις, ἐξαιρεῖν τι καὶ πολὺ ἐπιρρέον· τὰ δ' ἄλλα, τὸν ὑπάρχοντα καὶ παρακείμενα, καὶ ἐπιτήδεια, καὶ διακονοῦντας, αὐτὰ ἐμὲ, ὡς τὸ κοινὸν, εἶναι. εἶτα ὀξύλαιον ὑπὸ λευκῇ ῥοῦγι, ὀρθὸς ἀνέκλινον ἕως, παρέβλεπον δὲ πᾶσι τοῖς ἀρίστοις, καὶ ἐπιφθονος, καὶ περίβλεπτον πολλοῖς, καὶ περιϊππάσιμον, καὶ ὑπουλὸ πλήθος. ἐγὼ δὲ τὸν ὑπάρχοντα τὸν ἐμὸν ἔχων, καὶ δακτυλίους βαρεῖς, ἴσον ἐννεάδακτα, ὀκτωμιλεῖς τε δακτύλων, ἐπίλευκον ὑακίνθους τινὰς λαμπροὺς ὑπερτιθέντας, εἰς ἑκκαίδεκα χεῖρ τε φίλων. οἱ δ', ὡς ἐν ἑνὶ ῥοῦ κοινὸς, ἤδη παρῆσαν· καὶ τὸ δεῖπνον αὐτὸ συνεκομίζετο, καὶ ἐκέκτεις συνεπορεύετο. ἐν τούτῳ ἦντα μὲ, καὶ φιλοτησίας προσπίνειν ἐν χρυσαῖς φιάλαις, ἐκάστῳ τε παρῆν ὧν, ἤδη τοῦ πλησιοῦντος ἐκκομιζομένου,

omnium scripserat, paulò tempore superstes emori. Porrò ipse accidebar adire facultates: & tum aurum argentumq; ingentibus quibusdam scaphis exhaurire, perpetuò subscaturiens, & affatim affluês: tum autem uestes, mensas, pocula, ministros, omnia mea, ut parerat, esse. Postea candido uelbiculo uectabar resupinus; cunctis qui intuebãtur, cõspiciendus & admirandus: Accurrebant permulti, ac circumequitabant: complures sequebantur. Ego interim illius indutus uestitum, & annulos gerens circiter sedecim digitis insertos, epulum quoddam splendidum iubebam adornari, quo amicos acciperem. Iamq; illi, ita ut in somnio fieri consentaneum est, adcrant: iam epulæ erant comportatæ: iam potus ex animi sententia ministratus. In his quum uersarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis: quum iam inferrentur bellaria, intempestiuo

tuo

ἀναβαίσας ἀπείρως, σωτικὰ
ρήξας μὴ ὑμῖν τὸ συμπόσιον,
αὐτὸς ψιλώσας τὰς ῥαπίδας. τὸ
δὲ πλοῦτον ἐκεῖνον διασπαλάσας,
ἐλεεινὸν φίγωδα παρ-
ορύσσας. ἆρά σοι δόκουν
ἀγανακτοῦσα καὶ οὐ δοκῶ;
ὡς τερπνότερον ἂν ἐδόκουν ἐτι
ἅδον τὸ ὄνειρόν μοι γεγόμενον.
ΜΙ. ὕτω φιλόχρυσος ἢ φιλό-
πλουτος, ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον
τοῦτο δὲ ἀπαυδᾷς θαυμάζεις;
καὶ οὐχὶ σύδαιμον ἅπαν, πολὺ
μᾶλλον χρυσίον; Μι. ἐμοὶ γοῦν
ὦ μέλε, ὦ Πυθαγόρα, τοῦτο,
ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτὸς, ὁπότε Εὐ-
φορβος ἦδα, χρυσὸν καὶ ἄργυ-
ρον ἐξαμιλλώμενος τοσούτῳ,
ἡνίκα πολιμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς
καὶ ἐν τῷ πολέμῳ, ἵνθα σὺ δῶρα
φορᾶν μᾶλλον, ἢ χρυσοφορᾶν
ἤμελον ἦν· σὺ δὲ καὶ τότε ἠ-
ξίεις, χρυσῷ διαλιθμένος τὰς
πλευράς ἐχὼν διαπεπλυ-
μένην. ἐμοὶ μοι δοκῶ ὁμοίως
διὰ τοῦτο χαρίτεσιν ἐοικέναι
ἀεὶ ἄν σε τὰς κόμας, ὅτι χρυ-
σῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἰσοφύκοντο·
μακρῷ γὰρ ἀμείνους ἐλαλεῖ,

tuo clamore perturbaſti no
bis conuiuium, menſaſq; ſub
uertiſti, ac diuitias illas ita
diſſipaſti, ut in auras euane-
ſcerent. Num tibi uideor in
uiria ſtomachatus in te? nã
uel treis noctes perpetuas
libenter adhuc ſomniũ illud
quod mihi accidit, uidere cu-
piam. GAL. Adeóne es
auri β cupidus, & opum a-
uidus Micylle? idq; ex om-
nibus unum admiraris, ac fe-
licitatem unicam eſſe iudi-
cas, ſi plurimum poßideas
auri? MICY. Equidem
haud ſolus ita cogito Pytha-
gora: quin ipſe quoq;, tum
quum Euphorbus eſſes, au-
ro atq; argento comis intex-
to prodibas pugnaturus cũ
Achiuis id q; in bello, ubi ſer-
rum quam aurum geſtare
ſatius fuerat. At tu etiam tũ
uoluiſti calamiſtris auro in-
ternexis in periculũ deſcen-
dere. Atq; ob eam (opinor)
cauſſam, Homerus γ comas
tuas Gratijs ſimiles dixit,
quod auro argentoq; reuincirẽtur. Etenim longè nimirũ me

καὶ ἁρπάσαι τὸν ἐραστὴν, ὑπὸ τοῦ χρυσίου καὶ ταῦτα ἐξαπατηθεῖσα. ἐγὼ δὲ τοιαῦτα ἔχω τὰ ἐμὰ, οἷα καὶ ἐρασθῆναι καὶ ἁρπασθῆναι καὶ ἐξαπατηθῆναι. ἀλλὰ τί ταῦτα; ἐμοὶ γὰρ ἀρκεῖ καὶ ἡ ἐμὴ τύχη. σὺ δὲ ὁ πολὺς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς καὶ ἐν θαλάττῃ, ὁ τὰ πάντα ἐπισκοπῶν καὶ ἐπακούων καὶ ἐπιστρέφων, ὁ τὰ μὲν ἀνατρέπων, τὰ δὲ ἀνορθῶν, τὰ δὲ ἐπαίρων καὶ ἐπικουφίζων, ὁ τὰ μὲν ἐπιδεικνύμενος, τὰ δὲ ἀφανίζων, ὁ τὰ μὲν ἐπαινῶν, τὰ δὲ ψέγων, ὁ τὰ μὲν ἐπιτρέπων, τὰ δὲ ἀφαιρούμενος, ὁ τὰ μὲν ἐπιδιδούς

ἀνὴρ ἢ ἀλλαξόμενος ἰμβολώ; Αλ. οἶδα, ἢ σιμὸς, ἢ βραχυὺ, ὃς τὸ λαφαμικὸν τρύβλιον ὑφιλόμενος, ὑχιζο νῦν μάλιστ ἴχων, μὴ τὸ λίμνην, ὁ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν ἄδην γὰ αὐτὸς, ὦ Μίσ κυλλε. Μί. ἐγνωῦ ἐκεῖνος αὐτὸ ἐλάψας, ἄτε ἐπεμέσαλο θεὸς τοσούτους; ἀλλὰ τί ἂν ἐμόνυδε, κὴ ἐβίας ἕνεκ, ὦ ἀλιτήριε, λαὶ ξυμπότης ἡμᾶς ἐρῶν; Αλ. ἐκεῖνο πυθοῦ, ὃ μόνον μοι τότε ἐκωλύθη ἔτι. τί δ' οὖν ὁ Σίμων; ἡ ποτ γὰρ τι ὠφὶ αὐτὸ ἐρᾶν. Μί. αὐτὸς ἂν αὐτῷ, πλάσι ἐ ὑπόβολὸν, Δημύλου τοῦτο μα. ἔτ ἓν μὴ ἐλὶ ὀβολὸν ἐλλιπὶ τῷ Σίμωνι· πᾶς γὰρ, ὃς ἐλὶ αὐτὸς ἔπιστο τῶν χρημάτων; ἐπεὶ λὶ ἀπίθανο πρόλυ, ἅπαξ ἐκεῖνα, ἐκεῖνα τὸς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πινακὰ, ὁ τὸ τρύβλιον πρὸ λέχων, ἄσμενος ἐξελαύνα, ἀλλαχῦ κὴ ὑγιεινόταφῦ ἀμπιχόμενος, ἀνύπας κὴ ξούγ, κὴ χρυσᾶ ἐκπώματα, κὴ ἐλιφαντόπεδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἑκάστῳ προσκυνύμενος,

libus, dumq; extorti cæsiones immitterẽ. G A. Noui, Simonẽ ὁ illũ breuem: qui fictilẽ ellullã, quæ nobis erat unica, suffuratus, peracta cœna ea byst sub ala gestans. Nã ipse uidi Micylle. M I. Atqui quũ eam sustulerit, tãmultos ille deos postea iurabat. Sed cur nõ prodebas, acuocifera bare tũ ô Galle, quũ nos furto spoliari cõspiceres? G A. Coccyzabã, quodmihi solũ licebat id tẽporis. Verùm qd Simõ ille? Nã uidebare de illo dicturmnescio quid. M I. Ei cõsobrinus erat uir supra modũ diues, nomine Drimylus. is quoad uiuebat, ne obolũ quidẽ donauerat Simoni. nã quî daret, quũ ne ipse quidẽ pecunias attingeret? At sẽ mul atq; mortuus est nuper, uniuersis illis optb. iuxta leges Simon ille, qui coria putria, q patellã circũligebat, gaudẽs, purpura ostroq; circũtectus i famulosq; & currus, et aurea pocula, et mensis eburnis innixus pedibus posidet: abomnibus adoraturs

ἐδὲ προσβλέψαν ἔτι ἡμᾶς. ἐναγχος γοῦν ἐγὼ μὲν ἰδὼν προσιόντα· χαῖρε, ἔφην, ὦ Σίμων. ὁ δὲ ἀγανακτήσας· ἀπαττι, ἔφη, τῷ πτωχῷ, μὴ λοιμὸν μικρώσῃ με τὸνομα. ἐγὼ γὰρ Σίμων, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι καὶ ἐρῶσιν αὐτῦ καὶ αἱ γυναῖκες· ὁ δὲ θρύπτεται καὶ πρὸς ταύτας, καὶ ὑπερορᾷ. τὰς μὲν προσίεται, καὶ ἡδέως ὄψιν, αἱ δὲ ἀπελαύσιν αὐτὰς, ἀμελῶ μέμφεται. ὁρᾶς ὅσων ἀγαθῶν ὁ χρυσὸς αἴτιος, ἃ γε καὶ μεταποιᾶ τὰς ἀμορφοτάτους, καὶ ἱλαρούς ἀποργάζεται, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἀνὴρ καὶ λιτός. ἀπέρχεται δὲ καὶ τῶν ποιητῶν λεγόντων· Ω χρυσὲ, δι ξίωμα διάλλιστον λιτόρας. νὴ Χρυσὸς γάρ ὄστιν, ὃς βροτῶν ἴσχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἠγέλασας, ὦ Αλικτρυών; Αλι. ὅτι νῷν ἀγνοίας, ὦ Μίκυλλε, νὴ σὺ τὰ ὅμοια τοῖς πολλοῖς ὀνπάτησας, ὡς

iamq; nos ne aſpicit quidē. Etenim nuper quum illum procedentem conſpexiſſem: Salue, inquam, Simon. At ille indigne ferens: Edicite, inquit, mendico iſti, ne uocabulum meū diminuat. neq; enim Simō, ſed Simonides appellor. Porrò (quod eſt omnium maximum) mulieres etiam illius amore capiuntur. Atq; is quidem eluedit eas, ac faſtidit, & alias quidem admittit, comemq; ſeſe præbet: aliæ porrò quæ negliguntur, necem conſciturae ſibi minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, quandoquidem eos qui ſunt deformiſſimi, transfigurat & amabiles reddit, nō λ ſecus atq; ceſtus ille poeticus. Audis inſuper & à Poetis μ dictum:

O aurum auſpicata res, & oſtentum optimum.

Et rurſum:

Aurum eſt quod opibus imperat mortalium.

Sed quid interim riſiſti Galle? GAL. Quoniam & tu quoque per inſcitiam, Micylle, ſimili modo falleris opinione

ρὶ τῶν πλησίον· οἶδ', ὦ ἑταῖρε, ὅτι ἐγὼ πολὺ ἀθλιώτερον ὑμῶν τὸν βίον βιῶ. λέγω δέ σοι, καὶ πένης καὶ πολλάκις νηστεύων, καὶ ἅπαντα βίον πεπαραμυθούμενος, μετὰ μικρὸν δὲ καὶ αὐτὸς ἔσῃ ἐπαΐων. Μί. νὴ Δία, ἐπειδὴ γοῦν ἤδη καὶ ἀπᾶν ἔπεις ἀλλάγης, καὶ ἐς σώσεσθαι τῷ βίῳ ἐπάσῃ. Αλι. ἄκουε, τοιοῦτόν γι πρόσωπόν, μειδίαμα μετὰ εὐδαιμονίστερον βεβιωκότα ἐωρακέναι. Μί. ἰμᾶ, ὦ Αλικτρυών· οὕτω σοι γένοιτο· πρόσθεν γάρ μι λοιδορῆσθαί σοι. ἀλλὰ ἀπὶ, ἀπὸ Εὐφόρβου ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεβλήθης, ἅπαντα ἐξῆς, ἔχει τὸ ἀληκτρυόνος· ὡς νὰς γάρ σε ποικίλας καὶ ἰδέας καὶ πάθη, ἐν πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλ. ὡς μὴ ὄφ Απόλλωνος τὸ πρῶτον ἡ ψυχή μοι ἁλαπαλαμένη ἐς τὸν γλῶ, ἔνθ' ἦν ἐς ἀνθρώπου σῶμα, ἤν τινα

nione de duitibus, quemadmodum uulgus: uerùm (crede mihi) longè etiam ærumnosiorem uitã uiuunt, quàm uos. Hæc autè loquor, qui ipse & pauper, & diues aliquando fuerim, atq; omne uitæ genus sim expertus. Porrò paulo pòst ipse quoq; hæc omnia cognoscès. MIC. Per Iouem, tempestiuum iam est, ut & tu referas quemadmodũ sis trãsfiguratus, & quid in unoquoq; uitæ genere perspexeris. GAL. Auscultà, hoc è tantum præmonitus, me neminem feliciorem in uita, quàm tu sis, unquam uidisse. MICY. Quàm ego sim ô Galle? Hanc felicitatem tibijpsi imprecor. Nam uidere me tibi ridendũ proponere. Verùm age, narra, exordiès ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagorã transformatus: deinceps ordine ad Gallum usq;. Consentaneũ enim est te uarias res tum uidisse, tum tulisse, nimirum tam diuersis uitæ formis. GA. Quẽadmoddm w initiò ab Apolline profecta anima in terram deuolarit, & corpus humanum subierit, ut illic

τλὴν λαλιὰν ἐκτελοῦσα, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· ἄλλως τε ὅτι ὄοσιν, ἔστι ἐμοὶ εἰπεῖν, ἔστι σοὶ ἀκοῦσαι τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ δὲ Εὔφορβος ἐγχρόμπτω. Μί. ἐγὼ δὲ πρίν γε τοῦτο, ὦ θαυμάσιε, εἶς ἦν; τοῦτό μοι πρότερον εἰπέ, εἰ μὴ ἐγὼ πρὸ τοῦ ἄλλος, ὥσπερ σύ. Αλ. νὴ μάλα. Μί. τίς οὖν ἦν, εἰ τι ἴσθα ἐπίστασθον γὰρ τοῦτο ἀκριβῶς. Αλ. σὺ μυρμηξ ἰνδικὸς, ἢ τὸ χρυσίον ἀνορυττόντων. Μί. ἆρα ὄντως ὁ παιδαγώγων ὀλίγων ἢ ψυχῶν ἦμαρ ἐς βίου, ὃς ἐκ τοιούτου μέρους; ἀλλὰ νὴ τί μοῖρα ἔτι ἔσομαι, εἰπὲ· ἀκούειν γὰρ ἕτοιμός σε. ἀγαθὸς ἀναβὰς εἶμι, ἀπάγξομαι ἤδη αὐτὰς, ἀπὸ τῆς πιττάλου, ἐφ' οὗ σὺ ἐκρέμω. Αλ. ἀκ δὲν μάθοις ἔτι, ἀλλὰ μείζω μηχανῆ. πλὴν ἀλλὰ ἐκπόρ Εὔφορβός ἐγχρόμπτω (ἐκπόρ γὰρ ἐκ ἐκεῖνα) μαχούμενον ἐν Ιλίῳ, νὴ ἀποθανόντα γοῦν Μενελάῳ, χρόνῳ ὕστερον, ἐς Πυθα

pœnam quandam dependeret, id longum dictu futurũ sit: præterea neq; mihi refert fas est, neq; tibi eusmodi audire. Verùm ubi Euphorbus factus essem. MIC. Sed ego ῥ priusquam essem is qui nunc sum, ô præclare, quis nam eram? hoc mihi prius dicito, nunquid & ego uersus fuerim itidẽ ut tuũ GAL. Maximè. MIC. Quis igitur eram? si quo modo potes dicere: peruelim enim istuc cognoscere. GAL. Tu formica ῥ fueras Indica, ex earum genere quæ aurum effodiunt. MI. Et postea neglexi infelix, uel paucula frusta in uitam importare, quum illo essem alitus? Sed age, quid posthæc futurus sim dicito: quãdoquidem cõsentaneum est scire te. Etenim nisi quid bonæ sit rei, iam nunc suspendero me ab ista pertica in qua nunc stas. GA. Istuc profectò nulla ratione possis cognoscere. Cæterùm quum Euphorbus essem (nã ad illa redeo) in Troia pugnabã: atq; τ à Menelao necatus, aliquãto post tempore in Pythagorã peruenι.

Porrò

γέρων ἔτι ἐν. τίνα ἢ πορίσιμον ἄσιτον ἰσῆν, ἄχρι οὗ ἡ Μνάσυλλος ἡμῖν οἰκοδομήσῃ μοι τὸν οἶκον. Μι. ἄσιτος ὦν, ὦ παῖ, καὶ ἄποτος; Αλι. νὴ μὰ λία· ἢ ἢ γὰρ ἴδε τοῦτον, ἢ μένιν τῷ σώματι. Μι. ἐκεῖνα τὰ ἐν Ἰλίῳ πρότερόν μοι εἰπέ, τοιαῦτα ἦν, οἷά φασιν Ὅμηρος γεγενῆσθαι αὐτά; Αλι. πόθεν ἐκεῖνα ὄντα ἐπίσταιτο, ὦ Μίνυλλε, ὅς γε γνωμόνων ἐκείνων, μᾶλλον δὲ βάτραχος ἦν; ἐγὼ δὲ τοσοῦτόν σοι φημὶ ὑπερφυῆς, μυκὴ γενέσθαι τότε μᾶτι τὸν Αἴακον ἔτι μίγνυ, μᾶτι τὸν Ἑλένην αὐτὴν οὕτω καλὴν, ὡς εἶναι. ἄλλην γὰρ λευκὴν μᾶλλόν τινα, ἢ ἐπεμάνθανον τράχηλον, ὡς ἀπάξειν λύκειον ὑγιαῖνόν ἄνευ τἄλλα δὲ πάνυ πρόβατόν τιν, ὀλιγιστοῦ σχολὴν ἔ Ενάβης· ὧν γε Θησεὺς πρῶτον μὲν πάσας, ὡς Ἀφίδνας ἔχει, καὶ ἔ Ηρακλῆς γεγόμενον. εἰ δὲ Ηρακλῆς πρότερον εἶλε Τροίαν καὶ τὰς παῖδας ἡμῶν, τὸν

Porrò eousque abſq; tecto perdurabam, donec Mneſarchus aliquando mihi domum ædificaret. MIC. Obſecro te, num abſq; cibo potuq; ? GAL. Maximè. Nihil enim iſtis rebus opus, niſi corpori duntaxat. MI. Illud igitur prius dicito, ea quæ ad Troiã geſta ſunt, num ita ſe habent, qualia fuiſſe dixit Homerus ? GA. Quinam ille ſcire potuiſſet, Micylle, qui quidem ãũ iſta gerebantur, ipſe camelus erat in Bactris? Cæterùm ego tibi tantũ effabor diuinitùs, nihil id temporis eximium fuiſſe, neque Atacem uſquadeò magnũ, neque Helenam adeò formoſam, quãadmodum arbitrantur. ſiquidem uidi candida quandam & procera ceruice, ut hinc cygno a prognatã eſſe adſimularent: cæterùm uehementer anum, æqualem propemodum Hecubæ. Hanc Theſeus primùm raptam in Aphidnis poßedit. Is uixit Herculis fermè ætate. Porrò Hercules prius Troiam ceperat, patrum noſtrorum

τότε μάλιστα. διηγεῖτο γάρ μοι ὁ παιδὸς τοῦτο, καμοῦ μακάριον ὢν, ἱστορικώτατα λίγων τὸν Ἡρακλέα. Μι. τί δὲ, ὁ Ἀχιλλεύς, τοιοῦτος ἦν οἷος τὰ πολέμια; ἢ μῦθος καὶ ἄλλως περὶ τούτου; Αλι. ἐκείνῳ μὲν οὐδὲ συνεγενόμην, ὦ Μίκυλλε, ἀλλ' οὐ ἔχω μὲ σοὶ ἄτοπα διαπεφωνῆσθαι τὰ παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς λίγειν· πόθεν γάρ, πολίτου ὄντος; τὸν μέντοι Πάτροκλον ἐγκαλεῖσθαί μοι δοκεῖ, τὸν Πάτροκλον ἐγκαλεῖσθαι ἀπικέσθαι, διειλάσας τῷ ἑτέρῳ. Μι. ἆρά σε ὁ Μενέλαος μικρῷ σύγχρονον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐκανῶς· τὰ Πυθαγόρου δὲ ἤδη λίγε. Αλι. τὰ μὲν οὖν, ὦ Μίκυλλε, σοφιστὰ αὖθις ἔσται· καὶ γὰρ, οἶμαι, τἀληθῆ λίγειν. ἄλλως δὲ ἐπαίδευσαι, ἀπ' ἀμελήτου τοῦ Θεσσαλίου μαθημάτων. ἀπεδήμησα δὲ Αἴγυπτον, ὡς συγγενοίμην τοῖς προφήταις αὐτῆς σοφίας. καὶ τὰ ἀδυτα κατελθών, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου καὶ Ἰσιδος,

memoria, qui per id temporis maxime florebant. Nam hæc mihi Pathus narrauit, se, quum esset admodũ adolescens, uidisse Herculem. MIC. Quid autem Achilles? Nũ talis erat, nempe qualis in re præstãtissimus? an & isthæc fabulamẽta sunt? GAL. Cum illo quidem congressus non sum: neque queam adeò comperte de rebus Græcorum dicere. Etenim quî scire potui, quum hostis essem? Certè APatroclum illius amicum, haud ita magno negocio peremi lancea dissectum. MIC. Deinde te Menelaus minore negocio. Verùm istis de rebus satis: nunc res Pythagoricas refer. GAL. Illud in summa Micylle, sophistã quispiam eram (oportet enim uidelicet fateri uerũ) alioqui non imperitus, neq; inexercitatus in honestissimis disciplinis. Profectus sum autem in Aegyptum, quò cum prophetis congrederer, de sapientia communicaturus. Hic adyta subij, atq; ibi Orr & Isidis libros

πὴ αὖθις ἐς Ἰταλίαν ἀπλοῦ σας, οὕτω διέθηκα τὸν ἐμαυτὸν ἐκεῖνα ἔλεγον, ὥστε θεὸν ἴδοιμι. Μί. Ἔπεσα τοῦτο, ἢ ὡς δὴ ξένε ἀναβιβιώσκεται ἀποθανόν, καὶ ὡς χρυσοῦν τὸν μηρὸν ἐπιδείξαιτο αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι λέγε, τί σοι ἐπῆλθε νόμιμον ποιήσασθαι, μήτε ἐμεῖν, μήτε ἐνέμειν ἐδίεαν. Αλι. μὴ ἀνάπειρε τὰ τοιαῦτα, ὦ Μίκυλλε. Μί. Διατί, ὦ Αλικάρνασσε; Αλι. ὅτι αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τῶν ἀλλάθεαν ὑπὲρ αὐτῶν. Μί. καὶ μὴν ἐγὼ ἐδὲν ἐκεῖνα ἐκρῶ λέγειν πρὸς αὖθρα σώφρονα καὶ φίλον· ἀπιστῶ γὰρ ἐκ αὖ ἔπεσθαι ἔτι. Αλι. ἀλλ' ὑγιὲς, ἀλλ σοφὸν ἦν, ἀλλ' ἐώρων ὅτι ἐ μὴν τὰ σωφρονεῖν καὶ ταῦτα τοῖς πολλοῖς νομίζομεν, ἥκιστα ἐκποιήσομαι τὰς ἀνθρώπινας ἐς τὸ θεῖον· ὅσῳ δὲ αὖ ἐξηπίστει μι, τοσούτῳ μανότερόν ὦμην

bros perdidici. Post rursum in Italiam renauigabam, ac Græcos iuxta ea quæ in Aegypto didiceram, ita instituebam, ut me proinde ac deum susciperent. MIC. Equidem inaudierã istbæc: præterea quemadmodum creditus fueris defunctus in uitam redisse, utq; aureum femur illis subinde ostenderis. Verùm illud mihi dicito, quid tibi uenit in mentem, ut legem statueres, uti neq; carnibus neq; fabis uescerẽtur homines? GAL. Ne perconteris ista Micylle. MICY. Quam ob rem ô Galle? GAL. Nam pudet bisce de rebus uerum fateri. MIC. Atqui non conuenit uti id facere grauioris apud hominem cõtubernalem & amicum: nam horum posthac abstit ut dixerim. GA. Nihil sani, neq; præclari quicquã erat: uerùm animaduertebam, si consueta modò, ac eadẽ quæ uulgo traduntur à multis, præcepissem, nõ fore ut mortales in admirationem adducerẽ, sed quo peregriniora magisq; aliena proposuissem, futurũ ut hoc magis nouum, magisq; uiderer admirandum.

κὐτοῖς ἐνεῖδας. διὰ τ̃το ἔμενε
ποιῆν ἰλιάδα, ἀπόῤῥητον τι
πρᾶγμα ⊙ τῶν αὐτίαν, ὡς ἀ-
πάντων ἄλλοι ἄλλως, ἅπαν-
τᾶν ἀπλήτ̃ωτ̃ον, καὶ ἀπόρ
ὧν τοῖς ἀσαφέσι τ̃ χρυσμῶν.
Μί. ὁρᾷς; ἐκπλαγλᾷς μι καὶ σὺ
ὧν τῷ μέρα τοσοῦτον, ὅσον Κρο
τωνιατᾶν, καὶ Μιλησιάσιν καὶ
Ταραντίνοις, καὶ τ̃ ἄλλων ἀφρό
νων, οἳ ὑπομένουσιν, καὶ πρόσω
ποά τινα ἰχνῶν, ἃ σὺ πατῶν
ἀπολιμπάνεις. ἀπιδυσάμε-
νο ⊙ δὲ τ̃ Πυθαγόραν, τίνα μι
τιμφιάσω μετ' αὐτόν; Αλ.
Ασπασίαν τιν ἐκ Μιλήτ̃ ἑ-
τέραν. Μί. φεῦ τ̃ λόγ· καὶ
γυνὴ γαρ ἐγένετο ἐν τοῖς ἄλ
λοις, ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν τι
χρόν ⊙, ὅτε καὶ σὺ ἐπόησε, ὦ
ἀλεκτρυόνων γενναιότατε, καὶ
σωῶδα Περικλᾶ, Ασπασία
ἅσα; καὶ ἐνύεις ἀπ' αὐτ̃, καὶ
ἔμελε ἐξαυτ̃, καὶ ἐμέλπου ἐκ-
τέτυκτ, καὶ ἐγκαυκίζε τὸ
ἐταιρικόν; Αλ. πάντα ταῦ-

mirãdus. Proinde instituerã
in animo, nouæ quiddã rei
designare, eiusmodi propoſi
to decreto, cuius cauſſa eſſet
inexplicabilis, quò uidelicet
alijs aliud coniectantibus,
omnes redderentur attoniti: quemadmodum in obſcu-
ris oraculis ſolet uſu uenire.
MIC. Illud uide, ut rides
me tu quoq; non minus at
que Crotoniatas, ac Mile-
taponticos, & Tarantinos,
cumq; bis alios, qui muti ſe-
quuntur, tuaq; adorant ue-
ſtigia, quæ tu calcata reli-
quiſti. Verùm ubi Pythago-
ram exueras, quem poſt eũ
induiſtiſ GAL. Aſpaſiam
Miletenſem Eillã meretricẽ.
MIC. Papæ quid ego au-
dio? Siquidem & inter alia
mulier quoq; fuit Pytha-
oras. Itáne fuit aliquando tẽ-
pus, quo tu Galle generoſiſ-
ſime oua parieb as, cumq;
Pericle rem habebas, iam Aſpaſia uidelicet, atq; ex illo
grauida facta es? Præterea lanam tõdebas, tramamq; de-
ducebas? Poſtremò meretricum in morem geſtiebas, mul-
tumq; cõponebas? GAL. Iſta H quidem omnia feci, ta-
metſi

τα ἐποίουν, ὁ μὸν Θ, ἀλλὰ κὴ Τειρεσίας πρὸ ἐμῦ, κἠ ὁ Ελάτ τω παῖς, ὁ Καινεύς. ὥστε ὁπόσα ἂν ὑποσκώψης ἐς ἐμὲ, κὴ ἐπὶ ἐκείνους ἀποσκώψας ἴσῃ. Μι. τί οὖν, οὐκ ἀφ' ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ἔτι ἀνὴρ ὢν, ἢ ὅτι σὺ περικλῆς ὕπνος; Αλ. οἶδας οἶμ' ὅτι ἠρώτησας, ἀλλ' ἴσῳ τῇ φρονίμῳ συμφορήσασα τὴν ἀπάντησιν. Μι. ἀλλὰ λῷον σὺ μὴ φάσκειν, ἐπεῖπες ὁ Εὐριπίδης δὲ πρὸς τὸ τοιοῦτον, ἀπὸν, ὡς φρὶς ἂν βίλοι πὰρ ἀσπίδα τῦναι, ἢ ἅπαξ τυφῆν. Αλ. κἠ μὰν ἀναμνήσω σε, ὦ Μίκυλλε, ὅτι ἂς μαχὰν ἡδίνησαν· ἴσῃ γὰρ οἶδ' γυνὴ κὴ σὺ, ὅτι πολλῇ τῇ πορείᾳ, πολλάκις. Μι. ὅτι ἀπάγξῃ ὦ Αλκιβιάδη, ἅπαντας εἰσμέλῃς Μιλησίους ἢ Σαμίους ἄγειν; οἱ οὖν φασι, κἠ Πυθαγόραν ὄντα, τὴν ὥραν λαμπρὸν, πολλάκις Ασπασίαν γεγόνεναι τῷ τυράννῳ. τίς δὲ μετὰ τὴν Ασπασίαν, ἀνὴρ ἢ γυνὴ οὕτω αἰν-

metsi nõ ego solus: uerùm et ante me tum Tireſiæ, tum Elati proles [I] Cæneus. Proinde quicquid in me conuitij dixeris, tantundem & in illos dixeris. MIC. Age igitur [K], utra tibi uita erat ſuauior, quum uir eſſes, an quum Pericles tecum haberet conſuetudinem? GA. Vides cuiuſmodi iſthuc eſt quod percontaris? nẽpe cui ne Tireſiæ quidem expediret reſpondere. MIC. Atqui ſi minus fateare tu, tamen iſthuc Euripides ſatis explicuit, quum ait ſe malle ter ſub clypeo conſiſtere, quàm párere ſemel. GA. Imò præmoneo te paulo pòſt puerperam fore: ſiquidem & tu mulier es olim futurus, idq; ſæpius, longo nimirum ſeculorum orbe atq; recurſu. MICY. Non tu pendebis ô Galle, qui quidẽ omneis mortales Mileſios aut Samios eſſe ducis? Nã aiũt te etiã tum quũ Pythagoræ eſſes, uenuſta forma decorũ, ſæpius Aſpaſiã fuiſſe tyrãno. Verùm age, ſecundũ Aſpaſiã in quẽ uirum aut mulierẽ denuò renatu-

φάνυς; Αλε. ἰδιωτικὸς κράτης. Μι. ὦ Διοσκόρω τῆς αὐτοῦ μιότητος, ὅστις ἑταίρας φιλόσοφος; Αλε. εἶτα βασιλεὺς, εἶτα πῶνος, καὶ μικρὸν ὀλίγου σατράπης, εἶτα ἵππος, καὶ πολυτίμητος βάτραχος· καὶ ἄλλα μυρία. μακρὸν δ' ἂν γένοιτο, διεξιόντα θέμενα διαπαντὸς ἕκαστα, τὰ τοιαῦτα ἕν, ἀλικρινῶν πολλάκις· ἥδιον γὰρ τῷ βίῳ, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις δεδοκίμασας, βασιλεῦσι, καὶ πίνοσι καὶ πλουσίοις, τὰ τοιαῦτα, καὶ σοὶ νῦν σώζομαι, διαλογιζόμενος ὁσημέραι σε ποτιτιμῶντα, καὶ οἰμώζοντα ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τοῖς πλουσίοις θεὸν μέλοντα, ὡς ἀγνοίας τῆς ἐμῆς τοῖς περισσοῦσιν κακοῖς, ἢ γοῦν ἔδει τὰς φρενοῖδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσιν, ἰσχίλασας ἂν ὑπὸ σαυτῷ, πρῶτον οἰκτίσαντι τὴν ἀφροσυνάμενον ἀπὸ τοῦ πλουσίου. Μι. ἀκούω δ' ἔγωγε, ὦ Ἑρμῆ, εἰ μάλιστα χαίρεις βασιλεύμενος, ὡς μὴ ἀδικῶ σε ἀφαιρούμενος τὸν λόγον, ἄλλοτε ἄλλον καλῶν. Αλε. δικαίως

renatus es? GAL. In Cynicem Cynicum. MIC. O Caſtor, & ô Pollux, quàm diſſimile: ex ſcorto philoſophus? GAL. Deinde rex; deinde pauper: paulo pòſt ſatrapes: debine equus, graculus, rana, aliaq; innumerabilia. perlongum enim fuerit ſingula recenſere. Poſtremò Mgallus, atq; id ſæpius. nam hoc uitæ genere ſum delectatus. Interea & aliis diuerſis mortalibus ſeruiui, regibus, pauperibus, diuitibus: poſtremò nunc tecũ uiuo: rideoq; quotidie, quum uideo te pauperitatis tædio complorantem, eiulantemq;, ac diuitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adſit malorum. alioqui ſi curas noris quibus illi diſtringuntur, teipſum profectò riſeris, qui antea crediderit, eum qui ſit opulentus, ſtatim feliciſſimum eſſe omniũ. MI. Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudeas appellari, ne confundam orationẽ, ſi te nunc hoc, nunc illo nomine cõpellem. GA. Nihil interet,

μὲν ἀλλ', ὦ τι Εὔφορβον, ὦ τι Πυθαγόραν, ὦ τι Δοκασίαν καλεῖς, ἢ Κράτητα· ταῦτα γὰρ ἐγὼ πάντά ἐμι. πλὴν τί ταῦτα ἐρωτῶμεν τοῦτο, ἀλλ' εἰ ἐνόμισας, ἄμεινον ἂν ποιεῖς, ὃς μὴ ἀτιμάζοις, σύτιλλε' ἄναυδον, τὸ ὄρνιον, καὶ ταῦτα, τοσαύτας ἐν αὐτῷ ψυχὰς ἔχον. ΜΙ. ἀκούω ὦ Αλεκτρυών, ὡς πολὺ ἀπαύστων σχολὴν ἕξει τῶν βίων ἀπαράβυτ, ἀεὶ πάντα οἶδα, λέγεις ἂν ἕκαστα σαφῶς, ἰδίᾳ μὲν τὰ τῶ πλουσίων ὅπως βιῶσιν, ἰδίᾳ δ' τὰ πτωχῶν, ὡς μάθω, ἐὰν ἀληθῆ ταῦτα φῇς, δύναμαι σὺ μὲν ἀποφαίνων μι τῶ πλουσίων. ΑΛΕ. ἰδοὺ λέγω, σύτως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλλε, σοὶ μὲν ἔστι πολέμιος πόλεμος λέγω, ὧν λίγυς, ὡς οἱ πολέμιοι ἐπιλαύνουσιν, ἐκ φροντίδες μὲν τῶ ἀγρῶν τίμιον ἐμβαλοῦσις, ἢ τῶ παράδεισον ξυμπαίσουσιν, ἢ τὰς ἀμπέλους διώσουσιν, ἀλλὰ τῶ σάλπιγγ ἀκούων μόνον, εἰ πρόσεβα, tetereris, siue Euphorbum, siue Pythagoram, siue uocaris Asspasiam, siue Cratetē, quandoquidem ista omnia sum unus: nisi quòd rectius feceris, si (id quod imprasentiarum esse uideor) gallū me uoces, ne auem hanc parui ducere contemnere q; uideare, præsertim quum tam multas contineat animas. MIC. Ergo Galle, quandoquidem omnia penè uiuendi genera iam expertus es, atq; omnia cognita habes, age dilucidè mihi narrato quæ sint peculiaria diuitum ad uitæ rationē, quæ pauperum propria: quò uidelicet cognoscam, uerène istuc affirmes, me diuitibus esse feliciorem. GAL. Eo hūc ad modum interim perpende Micylle. Te quidem non magnopere N tangit cura belli, siquando rumor fit aduentare hostes: neq; solicitus es ne in agros incursantes populentur, néue hortum proculcent, proterantiq;, autuineas uastent: sed simul atque tubam audieris, si tamen audieris, de te ipso una circum-

περιβλέψῃς τὸ λαιὸν στρατὸν, εἴ τι ἀποκέκλεισται χρὴ συνθλῶσαι, ἢ ὕδατος διαφυγεῖν, εἰ δὲ ἀλλοῦντ' ἦ μὴ ἀμφ' αὐτοῖς· κἀκεῖνοι δ', ὁρῶντες ἀπὸ τῶν χωρίων ἀγόμενα καὶ φερόμενα ἅ σα ἔχουν ἐν τοῖς ἀγροῖς, καὶ ἰῶ ἦ ἀσφίγγειν δίκτυα, μόνοι ἀκολουθοῦσι· ἰῶ τι ἐπιξένιον, προπέμπουσι δῶρα στρατηγιῶντες ἢ ἐπαναχωροῦντες, οὐ δ', εἰσυένιλω ἀσπίδα ἔχων, σύφαλον καὶ κῶφον εἰς σωτηρίαν, ἕτοιμος ἱστιᾶσθαι τὰ ἐπινίκια ἐπιβὰς θύει ὁ στρατηγὸς νομικκός, ἐν ἀρόνῃ τι αὖ. σὺ μὲν ἦ δήμου ὢν, ἀναβαίνεις ἐς ἐκκλησίαν, συρεῖν θέλει ἦ πλουσίων· οἱ δ' ἦ φρίττουσι, καὶ ὑποπτήσσουσι, καὶ διανεμᾶσι ἑλόμενοί σ' ὀλίγα μὴ γὰ ὧν ἔχουσι, καὶ ἀγῶνας καὶ θεάματα, καὶ τἆλλα διαρκῆ, ἀπαυστὰ ἐπὶ τοῖς πονηροῖς· σὺ δ' ἐπὶ τοῖς, καὶ δοκιμαστὰς πικροὺς, ὥσπερ δισπότους, ἀεὶ λόγον αἰτοῦντας ἑαυτοῦ. λάθῃ σοι δοκῶ, ἐκτιχαλάζων circunſpectas, quò deflexum ſeruari queas, ac diſcrimen effugere. Contrà illi tum de ſeſe ſoliciti ſunt, tum animo diſcruciantur, quum de mœnibus quicquid opum poſſidebant in agris, id omne tollendeportarique conſpiciunt. Ac ſiue inferendum eſt aliquid in ærarium, ſoli accerſuntur: ſiue in prælium exeundum, periclitantur, aut peditum turmis, aut equitũ alis præfecti. Tu interim uimineum gerens clypeum, expeditus ac leuis es ad ſaluti conſulendum, paratus uictoriale conuiuium agere, ſiquando uictor exercitus ſacra fecerit. Rurſum pacis tempore, tu quidem quum de plebe ſis, ingreſſus in concionem; tyrannidem in diuites obtines: illi uerò trepidant pauitantq;, ac largitionibus choragijſq; te placant. ſiquidem quò tibi balnea, ludi, ſpectacula, reliquaq; id genus abundè ſuppeditent; ea omnia curãt illi. At tu, cẽſor et acerbꝰ expenſor, perinde quaſi dominum, ne alloquio qui dẽ interdum dignaris illos. quòd ſi tibi collubitũ ſit, ingẽtib.

ſaxis

βάς αὐτ' ἀφεῖναι τὰς λίθους, ἢ
τὰς οἰκίας αὐτ' ἀλλάξασθαι.
ὅτι ἢ συναφαιρεῖσθαι δίδιας αὐ
τὸς, ὅτι λῃστὴν, μὴ φιλῇ τὸ
χρυσίον, ὑπορύσσει τὸ τεῖχος,
ἢ ἀράξας τὸ τοῖχον ὅτι πράγμα
τα ἔχεις, λογίζεσθαι ἢ ἀπαι
τῶν, ἢ τοῖς καταφάτοις οἰκονό
μοις διακωλύειν, μηδὲ πρὸς
τὰς φροντίδας λογίζεσθαι,
ἀλλὰ ἁρπάζειν συνειλίσας,
ἐπὶ ἰβόλης τὴν μισθὸν ἔχων,
ἐπαναπαῆς, πρὶ δῆλον ὑφίσ
τασθαι, ἢ διὰ σαπέρ
δην τινὰ, ἢ μαγίδας, ἢ ὀρεμ
μὸν λιφαλίδας ὀλίγας πρὸ
μῆσαι, σὺν φάναι σαυτὸν, ἢ
δὲν τὰ πολλὰ, μὴ τῇ βιαίᾳ
πρίᾳ προσφιλοσοφῶν. ὥστι διὰ
ταῦτα ὑγιαίνεις τι, μὴ ἔρημος
τὸ σῶμα, μηδὲ διαπεπτῶσθαι
πρὸς τὸ ὑρύσσειν. εἰ πόνει γάρ σε
παραλόγως τὸν, ἐν σύναλφῇ
ναν αὐταγωνιστῶ ἀποφαί
νεσι πρὸς τὰ λοιπὰ τοῖς
ἄλλοις ἄμαχα ἔναι. ὥστι σὺ
λὴν σοι τῶν χαλεπῶν τούτων
νοσημά-

saxis in illos degrandinat, uel facultates eorum publicam facis upse neq; calumniatorem metuis, neq; latronē, ne tollat aurum, uel adium conscenso fastigio, uel parietē perfosso: neq; necesse habes rationibus occupari, neque exactionibus: neq; tibi cum sceleratis dispensatoribus conflictandum est: neq; tantas in solicitudines distraberis: uerūm simul atq; crepidam unam perfeceris, mercedemq; retuleris septē obolos, sero surgis crepusculo, & si libuerit, lauaris: tū empto saperda quopiam, aut manide pisciculo, aut paucis ceparum capitulis, temet ipse oblectas, canens plerunq;, optimaq; cum pace pertate philosophans, adeò ut eas ob res salubri sis ualētiq; corpore, obduruerisq; aduersus gelu. siquidem labores qui te exacuunt muniuntq;, certatorem haudquaquā contēnendū reddūt aduersumeas res, quæ cōplurib. inexpugnabiles esse uidētur. Atq; hinc nullus ex morbis illis grauio-

νοσημάτων ἔπιβλαύες. ἀλλ' ἰὼ πῖσι καφ& πυρίσσε ἰπιλάβυτ, πρὸς ὀλίγον ἀκριτίσας αὐτῷ, ἀνιπόδησας σύβυς, ἀπο σεσάμλη& τῇ ἀσιτίᾳ· ὁ δὲ φεύγ(αὐτίκα, φοβυθάς σι, ψυχρῇ τι ὁρῶν ἰμφερόμλνον, καὶ μακρὰν εἰμώζειν λίγου[α]σῶς ἰπ[ε]ρικῶς πορφύροις. οἱ δ, ὥσ' ἀπρασίας ἄβλιοι, τί τῶν μακρῶν ἀπ ἴχνοι; ποδάγρας καὶ φθίσις, καὶ πρ[ε]ιπνυμονίας καὶ ὑλίρυς. ταῦτα γαρ τ πολυτ[ε]λῶν ἰκπέμπων λάπανων ἀπόγονα. τοιγαρουῦν οἱ μλν αὐτῶν, ὥσπρ ὁ Ικαρος, ὅπ πολὺ ἄρα τοῦ αὐτοῦ, καὶ πλησιάσαντ τῷ ὑλίῳ, ὑπ ἀσθότ ὅτι μαρῷ ῥᾳμσσε αὐτοῖς ὁ πτ[ε]ρός, μίγαν ἰνίοτι τὸν πάταγον ἰποίησαν, ὠδὴ λιφαλῷ, ἰς πίλαγ& ἰμπισόντ. ὅσοι δὲ μα[α]τὴν Δαίδαλον, μὴ πάνυ μετίωρα, μηδ' ὑψηλὰ ἰφρόνησαν, ἀλλὰ πρόσγεα, ὡς νοτίῃ δαι ἰνίοτι τῇ ἅλμῃ τ λυρόν, ὡς τὸ πολὺ οὗτοι ἀσφαλῶς

graviorib⁹ impetit te. Quòd siquando P leuis ceperit febricula: paulo negocio eam medicatus, protinus exilis, inedia temet inde excutiens. Illa porrò fugit illicò: quippe metuens te, quem uideat etiam frigore ali, saturumq; fieri, ac medicorũ certis illis recursibus longum Σ plorare renunciantem. At illi ex aduerso propter intemperantiam uitæ, quid tandem mali non habent infelices? podagras, phthises, pulmonum exulcerationes, aquas intercutes. Nam hæc omnia à sumptuosis illis conuiuijs nascuntur. Proinde quicunque ex his Icari T in morem (ut ferè faciunt) sese attollunt, propiusq; se Soli admouent, haud cogitantes quòd alas habeant cera agglutinatas, ingentem nõnunquã strepitum mouẽt. Cæterùm qui Dædali exemplo nõ admodum sublimia neque excelsa appetunt, uerùm humilia, terræq; uicina, adeò ut cera nonnunquam salis aspergine madesceret: ij tutò plerunque ac citra discrimen

transuo-

ἀλίπλωσαν. Μί. ἔπιπαῆς τι νας, ἢ σωιτὸς λέγεις. Αλ. τῶν μὲν τοι γε ἄλλων, ὦ Μίκυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ ἂν σχᾶς ἴδοις ἄν, ὅταν ὁ Κροῖσος, πορίσιτιλμένος τὰ πρὸς γέλωτα παρίκῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὸν πυρὰν· ἢ Διονύσιος, καταλυθεὶς τῆς τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκων, μετὰ τοιούτων ἀρχῶν, παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Μί. ἐπεί μοι, ὦ Αλκιπρων, σὺ δὴ, ἔπειτε βασιλεὺς ἦσθα (φὴς γὰρ ἦ βασιλεῦσαι) ποίοις τισὶν ἐπιτηδεύμασι χαίρων τῷ βίῳ; ἢ πᾶν τοὐναντίον ἐδαιμόνιζες, τὸ ἀσφάλειαν ἔχον; τί πρὸ ὀφθαλμῶν ἀγαθὸν ἀπάντων, ἔχων; Αλ. μηδὲ ἐδαιμόνιζέ με, ὦ Μίκυλλε, οὕτω τεταραγμένον ἦν τότε, τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὑπὸ εὐδαιμονίας πάνυ δοκοῦν εἶναι λαμπρῶς, ἐνδον δὲ μυρίαις ἀνίαις συνών. Μί. τίσι ταύταις; παραλόγως γὰρ, ἢ σὺ πάνυ πιθανὰ

transuolarunt. MIC. Moderatos istos & cordatos narras. GAL. Verùm aliorum Micylle naufragia fœdissima conspicias, nempe Y ubi Crœsus reuulsis aliis risum exhiberet Persis, conscenso rogo: aut Dionysius quum abdicatus tyrannide, Corinthiorum in urbe ludi literarij Φ magistrũ ageret, post gestum tantum imperium puellos compellens ut syllabas connecterent. MI. Dic mihi Gallete: tu quum rex esses (nam ais te regem quoque fuisse) cuiusmodi tandem id uitæ genus experiebaris? Mirum ni tum felix eras, quãdoquidem id quod est bonorum omnium caput, posidebas. GAL. Nex mihi in memoriam regeras, ô Micylle: usqueadeò supra modum infelix tum eram. Nam quo ad res externas, quemadmodum dixisti, planè fortunatus esse uidebar: at intus innumerabilibus curis distringebar. MIC. Quibus tandem curis? Nam rem prorsus absurdam neq; credibilem nar-

φής. ΑΛ. Ἦρχον μὲν ἐπ ὀλίγης χώρας, ὦ Μίκυλλε, παμφόρε τινὸς, καὶ πολύθεν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τῶν πέλας, ἐν τοῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, πρὸς ἅμιλλάν τι ναυσιπόροις λιμέσιν ἀρρηγνυμένης, καὶ θαλάττῃ σύνορον χρωμένης. καὶ στρατιὰ μὲν πολλὴ, καὶ ἵππος συνεπιπροτυμένη, καὶ λιτουργικὸν ἐπ ὀλίγον, καὶ τρυφαὶ, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀναρίθμητον, καὶ χρυσὸς ἐκπολλῷ πάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγῳδία πᾶσα, ἐς τοσοῦτον ἐξηγνυμένη, ὥστε ὁπότε πρεσβεύοιμι, οἱ μὲν πολλοὶ προσκυνοῦσιν, καὶ θεὸν τινα ὁρᾶν ᾠοντο, καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις σωρεύοντο ὀψόμενοί με· οἱ δὲ καὶ ἐδεδίεσαν, ἐν μεγάλῳ ἐτίθεντο ἀκριβῶς ἑωρακέναι τὸ σεμνόν, τὸν ἐφεστρίδα, τὸ διάδημα, τοὺς προπέμποντας, τοὺς ἑπομένους. ἐγὼ δὲ ἁλῶς ἐπόσα μὲν ἱππίας, καὶ

ras. GAL. Equidem imperabam regioni ncutiquã exiguæ Micylle, omnijugarum rerum feraci, tum incolarum frequentia, neq; non urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluminibus nauigabilibus, ac mari portuoso commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus spectatißimus atq; excellens, satellitiũ haud exiguum, triremes, pecuniarum uis maior quam ut posset numerari, uasoriũ argenteorum plurima copia, reliquaq; omnis illa principatus tragœdia, strepitusq; & apparatus suprà quàm credi queat, extructus atq; accumulatus. Itaq; quum prodirem, plerique adorabant, deum quempiam in tueri sese ratiõ: alijq; trudentes alios concurrebant, quò me conspicerent. nonnulli conscensis tectis, magni æstimabant si plenè contemplari licuisset quadrigam, stragulam, diadema, tum ante ambulones, & eos qui à tergo comitabantur. Ego inter hæc mihi conscius, quanta me

ηκὲ ἐγρηφῳ, ἰκάνοις μὲ, τ' ἀγνοίας συνιγίγνωσκον, ἐμαυτὸν δὲ ἐλέσθω, ὅμοιον ὄντα τοῖς μιγάλοις ἰκάνοις Κολοσσοῖς, οἷος ὁ Φειδίας ὁ Μύρων ὁ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἰκάνων γὰρ ἴκασ@ τὰ ἐντὸς, ὁ μὲ Ποσειδῶν, ὁ Ζεύς ἐστι πάγκαλο@, χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντο@ ξυναρμασμένο@, ὑδρωνὸν ὁ ἀστραπὴν, ὁ τρίαινα ἔχων τῇ ἀριστερᾷ· ἢν δὲ ἀνοικύψας ἰδῇς τὰ ἐνδοθεν, ἤ τινας μοχλὲς, ἢ καὶ γόμφους, ἢ καὶ ἄλλο διαμπὰξ πεπερονημένους, ἢ καὶ πορμὲς καὶ σφῦρας, ἢ καὶ πίτταν ὑπόπυρον, ἢ καὶ τοιαύτην τινὰ πολλὴν ἀμορφίαν ἀποκρυπτομένην. ἐὰν λέγειν μοῦ πλέον@ ὁ μιγαλῶν, ἐμπολισθούμενον αὐτοῖς ἐνίοτε τοιοῦτόν τι ἢ βάσιλικὸν ἔστιν. Μί. ὀλίγου ἔφθα τὸν πλοῦν, καὶ τὰς γόμφους καὶ μοχλὰς, οἵ τινές ἂν ἦσαν ἢ ἀρχῆς, ὀλίγου τῶν ἀμορφίαν ἰκάνοις

tæ me res discruciarent, uersarentq; illos quidem propter insciitiam uenia dignos iudicabam, at mei ipsius miserescebat, qui prægrãdibus illis Coloßis uiderer persimilis, quales aa uel Phidias, uel Myron, uel Praxiteles fabricatus est. Etenim illorũ quisq; quo ad ea quæ foris apparent, Neptunus ipse est, aut Iupiter, mirificè decorus, auro eboreq; compactus: & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem fuscinam dextra sustinet: cæterùm si immisso capite quæ sunt intus inspicias, uidebis uectes quosdam, paxillos, et clauos introrsum prominentes, neque non uimina, cuneosq;, & picem sublitam, & aliam item id genus deformitatem intrinsecus inhabitantem. Omitto recensere muscarũ mustclarũq; uim, quæ nonnunquã in eis mansitant: Huiusmodi quædam res nimirum regnum quoq; uidetur. MIC. Nondum explicuisti lutum & clauos, & uectes, quinam fuerint in imperio, neq; fœditatem

ἐκείνων πλὴν πολλῶν, ἤ τις ἐ-
σῖρ· ὡς τί γε ἀξιλαύσειεν ἂν
βλιπόμενον, καὶ τοσούτων ἀρ-
χουῖα, καὶ προσκυνούμενον ὡς
μονίως, ἑωυτῷ οὕτως Κολοσ-
σιαίῳ παραδεδιγμαῖι· δισπέ-
σιον γάρ τι καὶ ἄτοπον σὺ μὲ καὶ
τὰ ἔνδον ὧδε ἔ Κολοσσῦ λέγε.
Αλ. τί πρῶτόν ἔπω σοι, ὦ Μί
κυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ λύγ-
ματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μῖσος
τὸ παρὰ τῶν σωόντων, καὶ
ἐπιβελὰς, καὶ διὰ ταῦτα, ὕπνον
τι ὀλίγον, ἐπιπόλαιον ἀκκῶ-
νον, καὶ ταραχῆς μετὰ ἐνέ-
ρα τα, καὶ ἐννοίας πολυπλό-
κους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηρὰς, ὧ
τὶν ἀσχολίαν, καὶ χρήματι σ-
μὸς, καὶ λίπας καὶ ἀκρατέας,
καὶ προσάγματα καὶ συνῆκ
μαῖα, καὶ λογισμός· ὑφ' ὧν
ἐλὶ ἴνα μ ἀπολαῦσαί τινος ἡ-
λὶ ἐγγίγνεται, ἀλλὰ ἀσάγκ
κη, ὑπὲρ ἁπάντων μόνον λιᾶ
σκοπᾶν, καὶ μυρία ἔχειν πρά
γματα· Ουλὶ γὰρ Ατρέλλω
Αγαμέμνονα ὕπνος ἔχε γλυ-

illam plurimam quæ nam
sit: nam istum ad modum ue
Elari, tam multis imperare
mortalibus, ac numinis in-
star adorari, hactenus qui-
dem cum Colossi exemplo
quadrat. Siquidē hoc quoq;
diuinum quiddam & admi
randum. Nunc autem quæ
sunt intra bb Colossum, ex-
ponito. . G A. Quid primo
loco tibi referam Micylle?
utrum metus, curas mordā-
ces, suspiciones, odium quo
regem persequuntur ij qui
cum illo uiuunt, insidias, at-
que eas ob res somnium ra-
rum, & hunc ipsum pertē-
nuem, ac plena tumultus in-
somnia, cogitationes perple
xas, spes semper improbas:
an ocij penuriam, & occupa-
tiones, iudicia, expeditio-
nes, edicta, fœdera, con-
sultationes? quibus rebus
fit ut ne per cc somnium qui
dem aliqua re suaui frui li-
ceat, uerùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse
est, milleq; negocia sustineat:
Quippe dd nec Atriden Agamemnona dulcis habebat
Somnus,

πρὸς, πολλὰ φρισσὸν ἐρμαίου
τα, καὶ ταῦτα, ῥιγηδότων Α-
χαιῶν ἀπαόντων. λυπεῖ δ' ἦ μὴ
Λυδὸν ὑὸς, ἰωφὴς ὢν, τὸν Πίρ
σιλω δὲ Κλέαρχος, Κύρῳ ξυμ
λογῶν, ἄλλον δὲ Δίων, πρὸς
οὓς τισι τῶν Συρακουσίων καὶ
συλλογάμβρος, καὶ ἄλλον παρ
μενίων ἐπαινούμενος, καὶ Πόρ
δικκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτο
λεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ καὶ
πᾶσα λυπεῖ, ὁ ὁρώμενος πρὸς
ἀνάγκην ξυνὼν, καὶ παλ-
λακὶς ἄλλῳ χαίρουσα, καὶ ἀπο
τύσασθαί τινος λιγόμενοι,
καὶ δύ' ἢ τέτταρσι τῶν λοιπ
φόρων πρὸς ἀλλήλους διαφι
θυρίζοντες. τὸ δὲ μέγιστον, ὑ-
φορᾶσθαι δεῖ τοὺς φιλτάτους
μάλιστα, μὴ ξ ἐπάνω ἀεί τι δῇ
νὸν ἕξειν ἐλπίζῃ, ὁ μὲν γοῦν ὑὸ
τ παιδὸς ἀπόθανε, ἐπφαρ
μάκων, ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τ
ἐρωμένου τ δι' ἄλλον ἴσως ὁ-
μοιότροπος θανάτ λαβίλια
βε. Μί. ἄπαγε, δεινὰ ταῦτα
φὴς,

Somnus, multigenas uer-
santem pectore curas.
idq; quū reliqui omnes A-
chiui sterterēt. Addē quòd
Lydum illum discruciat fi-
lius mutus: Persam uerò Cle
archus ad Cyrum desciscēs:
atq; alium quempiam Dion
cum Syracusanis nonnullis
ad aurem communicans.
Rursum alium quendam u-
rit Parmenion collaudatus.
Item Perdiccā Ptolemæus:
Ptolemæum Seleucus. Quin
illa quoq; molestiam affe-
runt, amasius per uim non
sponte conuiuens, concubi-
na alio gaudens: tum si qui
defectionem parare dican-
tur, aut duo quatuorue sa-
tellites inter sese consusur-
rantes. Porrò (quod est om-
nium grauissimum) amici-
simi quiq; uel maximè sunt
formidandi, semperq; me-
tuendum ne quid magni ma
li ab illis exoriatur. Nam a-
lius à filio ueneno necatus est: alius item ab amasio. A-
lium simile quoddam fortasis mortis genus eripuit.

MIC. Apagesis, atrocia miraq; sunt ista quæ narras

φὴς, ὦ Αλεκτρυών. ἐμοὶ γοῦν πολὺ ἀσφαλέστερον σκυ[ό]λευμᾶν ἐπικινυφότα, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, λωνέῳ καὶ ἀκονίτῳ συναναπηθᾶσαν φιλοτησίαν. ἐ λὶ λίνδυνος ἐμοὶ μὴν, εἰ παρολισθοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμαρτοι τῆς τομῆς ὀ ἐπ' ὀὐθὺ, ὀλίγον τι αἱμάξαι τὸ δακ[ύλι]ον ἐυτιμάν[τα]. οἱ ὄ, ὡς φὴς, θανάσιμα δύναχοῦσι, καὶ ταῦτα, μυρίοις κακοῖς συνόντες. ἔτ' ἐπειδὰν πίσωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκρι[τ]αῖς, ὧν πολλὰς ἰδὰν ὅτι, πίως μὴν Κίμβροι δ[ε]δῃῶν τας, ἢ Σισύφους ἢ Τηλέφους, διαδήματ' ἔχοντας, καὶ ξίφη ἐλιφαντόπωτα, καὶ ἐπίσειστον κόμην, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον· ἦν ὄ, οἷα πολλὰ γίγνεται, προσπρήσας τις αὐτ[ῶ], ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ [κ]ατα[π]ίσῃ, γέλωτα ἄυλαδὸν παρίχει τοῖς θεατᾶς, τὸ πρόσωπόν μὴν συν[τ]ρίβητ[ο] αὐτῷ διαδήμα[τι], ἡμιγυ-

ô galle. Mihi igitur multo fit tutius operæ cerdonicæ pronum incumbere, quàm ex aurea bibere phiala comiter delatum hauſtum, cæterùm cicuta aconitoq; temperatum. Nam mihi quidē hoc unum eſt periculi, ut ſi paulum aberret ꝫꝫ ſmilion, deflectatq; à recta inciſione, ſummum ſecantis digitū exiguo ſanguine tingat: at iſti, quemadmodum narrat, letifera agunt conuiuia, atq; id innumerabilibus in malis conſtituti. Deinde hh ubi cōciderint, perſimiles eſſe uidentur tragœdiarum hiſtrionibus. Nam multi, ſicut uidere licet, quoad ii Cecropes ſunt ſcilicet, aut kk Siſyphi, aut Telephi, diadémata geſtant, argēteiſq; capulis gladios, comamq; uentilantem, & auro intertextam chlamydem. quòd ſi quis (qualia nimirum permulta ſolent accidere) impulſos illos media in ſcena præcipites det, riſum profectò moueant ſpectatoribus, uidelicet perſona una cum ipſo diademate contrita,

ἠμαγμένης δὲ τῆ ἀλγούσῃ κε-
φαλῆς τὸ ὑποκειτὸ, καὶ τῶν
σκελῶν ὑπολὺ γυμνωμένων
ὡς τῆς τριβωνος τὰ ἐνδύσε-
φαίνεσθαι ῥάκια, λύτλωκε ὄν-
τα, καὶ τῶν ἐμ βάδλων τλίω ὑπ
πέδλοιν ἀμορφοτάτλω, ἢ ὃ
χὶ λατὰ λόγον τῆ πολλὸς ὀφᾶς
ὅπως μὴ καὶ ἀνάξεται ἐλλλα-
ξαι ἤδη, ὦβέλιστι Αλικτρυών.
ἀλλὰ τυραννὶς μὴν, τοιῶτόν τε
ὥφθη ἔσκ ἵππος δὲ ἢ λύων,
ἢ ἰχθὺς ἢ βάτραχος ὁπότε γε-
νοῖο, πῶς ἐφόβεῖ ἐκάνλω τλίω
διαξεβλώ; Αλ. μακρὸν τοιῶ-
τον ἀναμενᾶς τὸν λόγον, καὶ
ὃ τῆ παρόντος ἡμερῆ. πλὼ τό
γε λειφάλαιον, ἀδὲὶς ὅστις ὃν
ἀπραγμονέστερος τῶν βίων ἐ-
λοξέμοι τῆ ἀνθρωπέᾳ, μόνας
τᾶς φυσικᾶς ἐπθυμίας μὴ
χρέᾳας ἐμμετρυμένος, τελώ
νλω δὲ ἵππον, ἢ συκοφάντλω
βάτραχον, ἢ σοφιστλὼκολοιὸν,
ἢ ἀψοκοιὸν λύκνπα, ἢ λίνα-
λον ἀλικτρυόνα μὴ τᾶλλα, ὁ-
σα ὑμᾶς ἐπτυδόντι, εὖν

contrita, uero autem capite luxato, cruribus maxima ex parte renudatis: ut iam interioris amictus quàm miseri sint panni, fiat perspicuum: ac cothurnorũ quos pedibus induxerunt, appareat deformitas, haudquaquam ad pedis modum respondentium. Vide ut me iam similitudines conferre docueris optime galle. Cæterùm tyrannis talis quædã res tibi uisa est esse: uerùm ubi equus esses, aut canis, aut piscis, aut rana, quomodo eam uitæ rationem ferebas? GAL. Istum quem nunc suscitas sermonem, & longior sit, neq; huius temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus uitam mihi nõ uisam tranquilliorem uita humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus & usi bus circumscriptam. Siquidem publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculũ, aut popinatorẽ culicem, aut cinædũ gallum, atq; id genus alia, quæ uos studio cõminiscimini, haudquam

αὐτὸν ἰλαρὸν ἐκείνοις. Μί. ἀ-
ληθῆ ταῦτα ἴσως, ὦ Ἀλεκτρυ-
ών· ἐγὼ δέ, ὅτι αἰσχύνομαι πρὸς σὲ λέγειν. ἐ-
πίπονα δύναμαι ἀπομαθεῖν ταῦ-
την ἐπιθυμίαν, ἣν ἐκ παίδων ἔ-
χω, πλάσει τε γεγενῆσθαι, ἀλλά
μοι ἡδὺ τὸ ἐνύπνιον ἔτι πρὸ τῶν
ὀφθαλμῶν ἕστηκεν, ἐπιδεικνύ-
μενον τὸ χρυσίον. ἡδὺ μάλιστα ἀνθ' ἑαυτῷ Σίμωνι
ἀποπνίγομαι, τρυφῶντι ἐν ἀ-
γαθοῖς τοσούτοις. Ἀλε. ἐγώ
σε ἰάσομαι, ὦ Μίκυλλε, ἡδὺ ἐ-
πάειρε ἔτι νύξ ὄσην. βάδι-
σον, ἵνα μοι ἀπάξω γάρ σε
πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Σίμω
να, ἡδὺ δὲ τὰς τῶν ἄλλων πλη
σίον οἰκίας, ὡς ἴδοις, οἷα τὰ
παρ' αὐτοῖς ὄντι. Μί. πῶς δ' ἔ-
στι, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν;
μὴ γὰρ τοιχωρυχεῖν με σπουδα-
γάσεις; Ἀλε. ἀλλὰ μᾶς, ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς, οὗπερ ἱερός εἰμι, βάδι-
ον ἐδωκέ μοι τοῦτο, ὥν τις τὸ
ἐρῶον πρόσθεν τὸ μύκισον, ὁ δὲ
ἀπαλώτατα ἐπικαμπὴς ὄντι.

quaquâ inter illos uidebis,
MIC. Quæ dicis ô galle,
fortaßis uera sunt: uerùm
non me pudebit apud te fa-
teri quod mihi accidit. Haud
unquam quiui dediscere cu-
piditatem illam à puero mi-
hi insitam, uidelicet ut di-
ues euadam. Quin nunc quo
que somnium illud ob ocu-
los uersatur, aurum ostен-
tans: potißimùm autem sce-
lestus ille Simon excruciat,
qui quidem tantis inter o-
pes delicietur. GAL. At
ego te istonn leuabo morbo
Micylle, tametsi nox etiamo
dum est. Surge modò, ac se-
quere me. Siquidem ad ip-
sum te Simonem adducam,
atq; in aliorum diuitum æ-
des, quò nimirũ uideas quo
modo res habeant apud il-
los. MIC. Isthuc quo pa-
cto, clausis foribus? Nũ me
parietes transfodere com-
pelles? GAL. Nequaquã:
uerùm Mercurius, cui sum
sacer, hoc optanti mihi largitus est, ut sit quis longißimam
caudæ plumam, quæ ob mollitiem inflectitur. MIC.

Atqui

μί. Δύο δ' ἴσως σοι τοιαῦτα.
Αλε. τὸ δεξιὸν τοίνυν ὕτῳ αὖ ἐγὼ ἀποσπάσας παράσχω ἔχειν, ἐς ὅσον αὖ βούλωμαι, καὶ γεμ τι ὁ τοιοῦτ@ πᾶσαν βύρσαν λιώσατ, καὶ ὁρᾷν τὰ παντα, ἐχ ὁρώμεν@ αὐτός. Μι. ἠλιθίδης μι, ὦ Αλεκτρυὼν, καὶ σὺ γόης ὤν. ἐμοὶ δ' οὖν ἦν τοῦτο ἅπαξ παρέσχες, ἔψει τὰ Σίμωνος πάντα ἐμβραχῦ δοῦ ge μετοφλωγμένα· μετείσω γὰ αὐτὰ παρελθὼν, ὁ δὲ αὖθις πορτρώξεται, ἀποπίνων τὰ λαῖτύμαῖα. Αλε. ὀθίμις γενέσθαι τοῦτο· παφύγγελι γαρ ὁ Ερμῆς, ἢν τοιοῦτόν τι ἐργάσηται ὁ ἔχων τὸ πτερὸν, αὐτὸς βούσασθαί μι, λαῖαφωρᾶσαι αὐτόν. Μί. ἀπίθανον λέγεις, ἀλλ' ἐπῖλω τὸν Ερμῆν αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονερὸν ἢ τοιόν τι, ἀπιτμὴν δ' ὅμως· ἀφίξομαι γαρ ἢ χρυσίν, ἣν λιώσωμαι. Αλ. ἀπόστιλον ὦ Μίκυλλι πρόσθρον τὸ πῖλον. τί ἦττο, ἄμφω ἀπέστιλας; Μι. ἀσφαλίσθρον

Atqui duas habes eiusmodi.
GAL. At dextram ex his auulsam cutcũq; ego gestãdam dedero, is quoad uoluero, fores omnes poterit aperire, cunctaq; uidere, ipse inuisibilis. MIC. Equidem ignorabam, ὁ galle, te præstigiarum quoq; peritũ esse. Porrò si mihi isthuc semel præstiteris, uidebis illicò Simonis uniuersas opes huc deportatas. nam eas huc rediens transferam: at ille rursum circunrodet ebibetq; putria coria, quibus consuevit soleas compingere. GAL. Atqui nefas sit isthuc facere. siquidem Mercurius illud mihi mandauit, ut si quis pennam tenens, istiusmodi quippiam patrarit, uociferans furem proderem. MI. Rem neutiquam uerisimilẽ narras, nempe Mercurium, quum ipse sit fur, non sinere alios ut idem faciant. Sed tamen abeamus. Nam auruũ auferam, si modò posßim. GAL. Pennam prius reuellito. Quid hoc rei? ambas reuulsisti. MICY. Tutius

λίσθον ὥστε, ὦ Αλεκτρυών, ἢ σοὶ ἧττον ἄμορφον τὸ πρᾶγμα ἀμύτῃ, ὡς μὴ χωλεύοις διὰ θάτερον τῇ ὀρᾶς μέρος. Αλ. ἴσως. ἰοὺ τὸν Σίμωνα πρῶτον ἀπιμεν, ἢ ποῦ ἄλλον τινὰ τῶν πλουσίων; Μί. οὐμενοῦν, ἀλλὰ πρὸς τὸν Σίμωνα, ὃς καὶ τὶ δισυλλάβου τετρασύλλαβος, ἤδη πλουτήσας, ἅναι ἀξιοῖ. ἐπεὶ δὴ ποῦ δυμεν ἰοὺ τὰς θύρας. τί οὖν ποιῶ τὸ μεῖζον τοῦτο; Αλε. ἐπίβαθι τὸ πρῶτον ἰοὺ τὸ λιθάριον. Μί. ἰδὲ δὴ, ὦ Ηράκλεις, ἀναπεπταται, ὥσπερ λιπαρὴ, ἡ θύρα. Αλε. ἴθι τὸ προόδου. ὁρᾷς αὐτὸν ἀγρυπνοῦντα, καὶ λογιζόμενον; Μί. ὁρῶ νὴ Δία, πρὸς ἀμαυρόν γε καὶ λιψῶσαν λύχνου θρυαλλίδα, καὶ ὠχρὸς δ' ἐστὶν, ἀκοῖδ' ὁπόθεν, ὦ Αλεκτρυών. καὶ λατύπλακτον ὅλον, λιπαρικὸς ὑπὸ φροντίδων λελεπ δὲ· ἢ γὰρ νόσῳ ἄλλως ἰλίγιτο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν· ὡς γὰρ ὀθόνιον ἅπτος ἰλίγιτο ἔχει. Σί. ἀκούω τάλαντα μὲν sculta quid dicat. siquidem ad eum modum sit affectus.

boc quidem ô galle, tum tibi minus fœdum sit futurum, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. GAL. Age sanè. sed utrum Simonem prius adimus, an alium quempiam diuitum? MI. Haud aliò, imò ad Simonẽ, qui uidelicet pro disyllabo tetrasyllabus esse affectat, posteaquam diues euasit. Sed iã ad fores acceßimus. Quid igitur deinceps facio? GAL. Pennam feræ admoue. MIC. Ecce autem, dij boni, ostium perinde atq; claui resilijt. GAL. Perge, porrò præcedens. Vides illum oo uigilantem ac supputantem? MIC. Video per Iouem, & quidem ad obscuram siticulosamq; lucernam. Præterea pallet, haud scio unde, galle, totusq; exaruit, atq; extenuatus est, mirũ pp ni curis: neq; enim auditum est illum alioqui malè habere. GAL. Au intelliges quibus de caußis SI. Nimirum septuaginta illa

ἐβλεμήνυσα ἐκεῖνα πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κατορώρυκται, καὶ οὐδεὶς ὅλως ἤδει. τὰ δὲ ἑπτακαίδεκα ἔδει Σωσύλῳ ὁ ἱππονόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κατακρύπτοντά με. ὅλως γοῦν πρὸς τὸν ἱππωνᾶ ὄγκον ἐκάνυ ἐπιμελὴς, ἄλλως τ' ἐλὶ φιλόπονος ὤν· ἐκὸς δὲ διαπραττόμενον πολλῷ πλείω τούτων ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβις τὰ ῥίχνα αὐτῷ ἅτω μίγαν ὠψώνηκεν ἐχθές; ἐλίγιτο δὲ τῇ γυναικὶ ἑλλάβιον ἰωνῦδαι πέντε δραχμῶν. ὅλως τάμὰ ἔστει σπαδῶσι κακοδαίμοσι. ἀλλ' ἐλὶ τὰ ἐκπώματα ἰμ ἀσφαλῆ μοι ἀπόκειται, τοσαῦτα ὄντα. λίθια γοῦν μή τις ὑπορύξας τὸν τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα. πολλοὶ φθονοῦσί, καὶ ἐπιβουλεύουσί μοι, καὶ μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μί. νὴ Δία· σοὶ γὰρ ὁμοίως ἐγώ, καὶ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Αλκ. σιώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ καταφώρασε παρόν-

illa talenta tutò admodum sub lectica defossa sunt, neq; quisquam alius omnino uidit. At uerò sedecim illa Sosylus equiso uidit me sub præsepe occultantem. Itaque de curando stabulo non est admodum solicitus, quanquam nec aliàs admodum laboris appetens. Verisimile est autem, illum multo etiam bis plura sustulisse. Nam unde alioqui Tibius heri tam ingens falsamentum illi obsonio proposuisset? Tum autẽ aiunt illum monile emisse uxori drachmis quinq. Heu misero mihi. Hi omnia mea dissipabũt bona. Quid quòd ne pocula quidem sat in tuto mihi recondita sunt, quũ sint multa? Vereor enim ne quis ea suffosso pariete tollat. Complures mihi inuident, atque insidias parant: præter cæteros autem Micyllus iste uicinus. MIC. *Ita per Iouem. Nã tibi sum similis, ac patellas sub ala*

gesto. GAL. *Tace Micylle, ne protinus ipso in furto nos prodas.*

παρόντας ὑμᾶς. Σί. ἄρισον γοῦν, ἄγρυπνον αὐτὸν φυλάττειν, ἅπασαν μοι διανύσας τὴν νύκτα ἐν λύπῃ τῷ οἰκίαν. τίς οὗτος; ὁρῶ σέ γε, ὦ τοιχωρύχε, μὰ Δία, ἐπεὶ λίαν γε ὦν τυγχάνεις. ἰοὺ ἰού, ἀριθμήσω αὖθις, ἀνορύξας τὸ χρυσίον, μή τι μοι πρώην λάθραιον. ἰδού, πάλιν ἐψόφησέ τις ὄπισθέν μου, δείλαιός γε ἀπολοῦμαι, ἐὰν ἐπιβλέψωμαι πρὸς ἅπαντα. πᾶμοι τὸ ξιφίδιον, ἂν λάβω τινά; βάπτωμαι αὖθις τὸ χρυσίον. Αλ. τοιαῦτα μέν σοι, ὦ Μίσυλλε, τὰ Σίμωνος. ἀπίωμεν δὲ ἐπὶ παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ὀλίγον ἡ νὺξ λοιπὸν ᾖ. Μί. ἀνάπλασμον, οἷον διοῦ τὸν βίον; ἐχθροῖς οὕτω πλουτεῖν γένοιτο. κατὰ πόδας γοῦν πατάξας αὐτὸν, ἀπειλῆσαι βέλομαι. Σί. τίς πάταξις; λησόμεθα ὁ δυστυχής. Μί. οἰμωξῇ, ἐπὶ ἀγρύπνοις, ἢ ὅμοιος γίγνου τῷ χρῶμα τῷ χρυσῷ, προσιτικῶς αὐτῷ. ὑμᾶς δέ, ὦ δεσπῶ, γνίφωνα τὸν

prodas. SIM. Optimum igitur fuerit, ut ipse insomnis seruem. Omnem obibo domum, in orbem obambulans. Quis iste? Video te perlouem, ô parietũ perfossor, posteaquam es columna. bene res se habet. Pernumerabo denuò refossum argentum, ne quid fortè dudũ me fugerit. En rursum obstrepuit mihi nescio quis. Nimirum obsideor, atq; insidijs appetor ab omnibus. Vbi mihi gladius, si quenquam deprehendero? Rursum aurum defodiamus. GAL. Sic tibi habent, ô Micylle, res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum supereſt. MIC. O miser, cuiusmodi uiuit uitam? hostibus eueniat ad hunc modũ diuites esse, Itaq; pugno illi in maxillam illiso, uolo discedere. SI. Quis me pulsauit? Latrocinio despolior miser. MI. Plora ac uigila, auriq; similis corpore reddaris, quãdoquidẽ illi affixus ac deditus es. Nos alit, si uidetur, Gnophonem

ἀνεπτὸν ἰδοῦσα· ὦ μακαρία
λί· ἐγὼ οὔτ' οἰκᾶ, αὐίκατα
αὕτα ἐμοὶ ἡ θύρα. Αλ. ὁρᾷς
ἀπαγρυπνοῦσά σε ἐγὼ τὸν ὦδε
φρονοῦσαν, ἀνακλογιζόμενον
τὰς τύχας, καὶ τὰς δακτύλους μα
τθυπλυκότα, ὃν δύσ' μετ' ὀ-
λίγον ταῦτα ταῦτα λιπόντα,
σίλφιον ἢ ἰμπίδα ἢ μῦαν γρῦ
δαι. Μί. ὁρῶ μακαλαίμονα,
καὶ ἀνόητον αὐθρωπον, ἀλλὰ νῦν
πολὺ τῆς σίλφης ἢ ἰμπίδ'
ἄμεινον βεβιωτα, ὡς ἢ καὶ ἄτες
ἰκ τίκνων ὅλος ὑπὸ τ' λογισ-
μῶν; ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν. Αλ.
παρὰ τ' σὸν Εὐκράτ'ν, εἰ δο-
κῇ. καὶ ἰδὲ γ' αὐίκατ' καὶ αὕτη
ἡ θύρα, ὥστ' εἰσίωμεν. Μί. ἅ-
παντα ταῦτα μικρὸν ἐμπρο-
σθ γ' ἐμὲ ἦν. Αλ. ἔτι γὰρ σὺ
ὀνειροπολεῖς τ' πλοῦτον; ὁρᾷς
γ τ' [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

phonē fœneratorē uisa mm. Nā nec is procul hinc habi tat. Ipsæ nobis suapte sponte fores patuerunt. GA. Vi des ꝙꝙ hūc quoq; curis inuigilantem, & usurarum ra tiones iterantem digitis con tortis? cui propemodum re lictis his omnibus sit in sil pham aut culicem aut mu scam abeundum. MIC. Equidem uideo miserum ac uecordem hominem, ne nunc quidem multo melio rem uiuere uitam, quàm silphæ aut culicis: adeò totus & hic à curis & ration ibus est extenuatus. Nunc ad alium eamus. GAL. Ad tuum, si uidetur, Eucratem. En tibi fores per se patentes. Quin introimus? MIC. Paulo antè hæc omnia mea erant. GAL. At etiam nunc tu diuitias somnias? Vi desne igitur Eucratem ipsum quidem à famulo, uirum na tu grandem? MIC. Vi deo profectò quiddam baudquaquam uirile. Porrò al tera ex parte ipsam item uxorem à coquo constupra ri. GAL.

καὶ αὐτὸν. Αλι. τί οὖν ἐθέλοις ἂν καὶ τούτων ἀπηρυσάμην, ὦ Μίκυλλε, παύσασθαι ἔχειν ἀπὸ Εὐκράτους; Μί. μηδαμῶς, ὦ Αλικτρυών, μὰ τὸν Ἑρμῆν πρότερον ἀποθάνοιμι, ἢ τοιοῦτόν τι πάθωμαι. χαίρετω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ λάπυρα· δύο ὀβολοὶ ἐμοί γε πλείους ὄντες μᾶλλον, ἢ τοιχωρυχεῖσθαι πρὸς τῶν οἰκετῶν. Αλι. ἀλλὰ νῦν ἡμέρα γὰρ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυκαυγὲς αὐτό, ἀπιόντες οἴκαδε, πάρ ὑμᾶς. τὰ λοιπὰ δὲ ἀσαῦθις ὄψει, ὦ Μίκυλλε.

ri. GA. Quid ergo? Num optaris & horum hæres exiſtere Micylle, cunctaq; poſſidere quæ ſunt Eucratis? MIC. Haudquaquã galle: imò fame citius interierim, quàm id genus quippiam patrarem. Valeat aurum & conuiuia. Duo obeli mihi potiores diuitiæ ſunt, quàm ſi à domeſticis mihi domus perfodiatur. GA. Sed iam nunc, quandoquidẽ dies fermè diluxit, domum ad nos redeamus. Reliqua rurſus aliàs uidebis Micylle.

GILBERTI COGNATI ANnotationes.

ARGVMENTVM.

Dialogus longè feſtiuiſsimus, in quo Pythagoram uelut imposturem ac præſtigatorem taxat, tum eius dogma de metempſychoſi aut metamorphoſi prodigioſa animarum, hoc eſt, migratione earum in uaria corpora. Stoicorum etiam faſtũ ridet, qui alioqui molliſsimi uultus, ueſtiumq; ſeueritate, uitę continentiam præ ſe ferebant. Diuitum ac regũ uita quantis ſit ærumnis obnoxia, docet: contrà quàm expedita res paupertas hilaris, ſuaq; contenta ſorte. Introducit Gallum cum hero ſuo Micyllo ſutore confabulãtem, magis ridiculè quàm ullus poſſit γελωτοποιὸς: ſed rurſus ſapientius, quàm Sorbonicorum ac Sophiſtarum uulgus nonnunquam in ſcholis magno ſupercilio magnis de nugis diſputat. Solent autem uel extremæ ſortis homines, aliquando magnifica quædam ſomniare;

Marcique madmodum hic Micyllus, qui per somnium opulentissimus, experrectus cerdo quispiam erat, Iro penè paupertior. Nam somniare, sperandi genus est, inquit Erasmus. Non dissimilem huanæ spei ac cupiditatis imaginem, Theocritus proponit in Piscatore, Eidillio 25. qui somniasse grandem, piscem aureum cepisse, atq; ingenti gaudio exanimatum sanctè iurasse, nunquam se amplius dum uiueret, piscibus capiendis operam daturum esse, sed de aureo illo pisce quem in somnis cæperat, sumptum facturum, atq; ita suauiter in ocio & luxu uitam exacturum suam. Manè cum unà cum somno & aureus ille piscis, & spes ipsa auolasset, neq; esset experrecto ex aurifero illo somno unde uictitaret: nisi & ipse, & uxor ac liberi fame perire uellent, uel inuitus, & contrà quàm iurauerat in somnis, ad cõsuetos labores redire cogitur. Quod autẽ homines magnopere cupiunt & optant, de eo somniant. Vide prouerbium Erasmi: Quæcunque in somno uidentur.

a At te scelestissime.) Exordium ab imprecatione. b Antelucano morsicat.) Galli cantus importunus nonnunquã est. & quoniam nos à lecto excusitat, à Græcis (ut Plinius inquit) ἀλεκτρυὼν & ἀλέκτωρ dictus est. c Titillatq; nam.) Amplificatio à tempore. d Gnomon aduentãtis diei.) id est, horologium. Id fieri docent Physici, per ἀντιπερίστασιν. e Quasi uellus illud.) Alludit ad fabellam de dracone, peruigili custode aurei uelleris. Ouid. in Metamor. f Here Mycille, equidem.) Defensio per absolutionem, à fine. g Lucem antecurrisse m.) Gallus enim à poetis dicitur lucis prænuncius ales: & auis lucis, à Martiale hoc uersu:

Cristataq; sonant undiq; lucis aues.

h Magis mutus fuero piscibus.) Aristoteles 2. de Anima admittit omnibus piscibus uocem, excepto scaphro & porco fluuiatili. Veteres autem quemuis piscem uocabant ἄφωνα, quòd uocem edere non posset. Vnde Plutarchus in Symposiacis, & Athenæus, existimant Pythagoricos à piscibus abstinuisse ob ἀφωνίαν, id est, silẽtium, quam Pythagoras docuit. Idem Lucianus in Alcyone: Nam muta sanè quæ in aquis degunt. i. Per somnium diues.) Simile protulit Cicero in Salustium: Vade tu, qui modò ne paternam quidem domum redimere potueris, repentè tanquam somnio beatus, hortos pretiosissimos, uillam Tiburti, & Cæsaris reliquas possessiones

parauc-

paraueris. Quicquid enim optaris, id somniare contigit quibuslibet, sicuti Micyllus diuitem se ac prępotentem somniat. Pastor quidam apud Theocritum in Egloga nona:

ἄχω δή τοι ἔας ἐν ὀνείρῳ
Φαίνονται, πολλὰς μὲν οἷς, πολλὰς δ' αἰγιαίρας. id est:
Pos sideo quæcunque solent sub nocte uideri
In somnis, uim magnam ouium, multasq; capellas,

Apud eundem Theocritum Piscator somniat aureum piscem. Et infimæ sortis homines, nonnunquam reginarum cõiugium somniant. k Esurias experrectus.) Solomon in Prouerb. cap. 6. Vsquequò piger dormis? quando surges è somno tuo? Paululum dormies, & ueniet tibi quasi uiator egestas, & pauperies quasi uir armatus. l O' prodigiorum.) Τέρατος ζεὺς, Iuppiter prodigiorum auersor. Sophocles in Oedipo Epicolono uocat malorum depulsorem: ζεὺ ἀλιξήτωρ, τίς ποθ' ὁ πρισβύς; id est: Iuppiter malorum depulsor, quis nam hic senex? Hesychius ait, τιμᾶσιους θεοὺς deos esse signorum ac prodigiorum effectores. m Auersor Iuppiter.) Ab admiratione. n Malorũ depulsor Hercules.) Ἀλεξίκακος Hercules, hoc est, expellens mala, post Apollinẽ etiã dictus est, cuius etiã meminit Hesychius. Quibus monstris terras liberarit, plena sunt omnia. o At tu mihi.) Nouitatem rei eleuat ab exemplis. p Achillis equus.) Xanthus Achillis equus concionans apud Homerum Ιλιαδ. τ. in fine, τὸν δ' ἄρ ὑπὸ ζυγόφιν, προσιόφιν πόδας ὠκὺς ἰάλυσε ἵππος, &c. μακρὰ χαίρειν φράσας.) Longum ualere iussisset. Rem aũt à qua nos abdicamus, ei renunciare dicimur, ac longum ualere iubere: sumpta metaphora ab ijs, qui discedunt diutius abfuturi, seu nunquam redituri. Vsurpat Lucianus in Ioue Tragœdo. item in Apologia ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ προσαγορεύσει πταίσματος, interpretatur prouerbium his quidẽ uerbis: τὸ γοῦν μακρὰν χαίρειν τὸ μηκέτι φροντιστὴν ἀλλοῦ: id est, hoc dictum longum ualere, declarat nobis non amplius curæ futurum. Verg. Et longum formose uale, uale, inquit, Iola.

r Nauis cui nomen Argo.) Argo dicitur fuisse prima nauiũ, in qua Iason cũ quinquaginta quatuor heroibus Thessalis nauigauit Colchos, ad rapiendũ uellus aureũ. Dicta ab eiusdem nominis artifice, qui etiam inter nauigandum eius refarciendæ curam susceperat. Alij ab ἄργον, quod est uelox. Facta est autem arboribus Dodonæ syluæ Epyri Ioui sacræ, quibus olim

olim oracula reddebantur. Vocales enim fuisse dicuntur. Vnde & poetæ finxerunt, hanc nauem fuisse uocalem & loquaculã. Seneca: Ipsaq; uocem prodidit Argo. Ad id poeta doctissimus respexit quod Argonauticôn 4. Apollonius scribit, in carina nauis Argus à Pallade lignum fuisse impactum ex Dodonide fago, quod humana uoce fungeretur quandoq;. Sic enim ait: αὐτίκα δ' ἄφνω ἴαχον ἀνδρομέη ἐνοπῇ μεσσηγὺ θοάων ἀνδρῶν μάλα φωνήεντες ἄρηρον. Propterea Lycophron alicubi λαλήθρον πίτυλον: id est, garrulam nuncupat picam. Eius interpres: Illa, inquit λαλητικὴν εἶχε τὴν πρῷραν ἐκ τῆς Δωδώνης ἅρμης: id est Carinam habebat loquacissimam ex Dodonæ quercu. Porrò uetus Arati Phænomenon interpres scribit, Danaũ ab Aegypto fratre se proripientem, auxilio Mineruam inuocasse, à qua primùm sit compacta nauis, quæ Argo sit appellata. eaq; petierit Danaus Argos. Auctor autem Aeschylus, ab Minerua eâdem materiam quandam loquentem naui insertã: quod repetit Iginus quoq;. Extat & Antipatri epigramma de nauta quodam fulmine icto, cuius nauis per se, moderãte nullo, ad littus delata rem gestam significauit. Nec Argoam, inquit, expetiuit carinã. ἀγχιάλου θείου, ὃν λιγυὸς μιλήσιος ἔφρασεν ἄρτιον δ' ἐπόησε πρῷραν. Reperias & alibi eius rei mentionem, maximè apud Claudianum de uictoria Stiliconis contra Alaricum:

—Licet omnia uates
In maius celebrata ferant, ipsamq; seandis,
Argois trabibus iactent fudasse Minervam.
Nec nemoris tantum uinxisse carentia sensu,
Robora, sed cæso toto Iouis arbore luco
Arbore præsaga tabulas animasse loquaces.

s Mercurij sim assessor.) Poetæ Mercurio ideo Gallũ assessorem faciunt, quòd litirati & negociatores uigilare habent necesse. Nec totam somno fas est consumere noctem.

ὑ Loquacissimi.) ὑπουργὸς ἑρμῆς, id est, subsurro, seu ὑφηνὴς Mercurius: sic & Athenis & uocatus & cultus, cuius Demosthenes meminit in oratione Neæræ: si ea legitima sit, ut Harpocration scribit. u Deorũq; omniũ facundissimi.) Mercurius est sermonis auctor, & eloquentiæ Deus. Martialis libro septimo.

Cyllenes cœliq; decus, facunde minister.

Idem Lucianus in apolog a Pro mercede conductis: Eloquentiæ præsidi Mercurio sacrificabo. x Quempiam fuisse Gallum.) Gallus adolescens in auem conuersus. Rhodiginus lib. 16. ca. 13. y Cum Venerem adiret Mars.) Martis & Veneris adulterium à Sole deprehensum, uide apud Ouid. lib. 4. Metamorph. cuius uerba Boliginus sic contraxit:

Leucothæ post hanc Solis narrabat amores,
Qui tua uulgarat Martia stupra Venus:
Aurea tunc uobis ponuntur retia iunctis:
Et fuit hæc cunctis fabula nota deis.

z Solem exorientem.) Prisci noctis deliquium & accessum diei gallicantu metiebantur, gnomonibus horarijs nondum repertis. Gallus autem tribus interuallis canit, prænuncians diem. Qua de re Plinius lib. 10. cap. 21. Et hi nostri uigiles nocturni, quos excitandis in opera mortalibus, rumpendoq; somno natura genuit, norunt sidera, & ternas distinguut horas interdiu cantu. cum sole eunt cubitum: quartaq; castrensi uigilia, ad curas laboremq; reuocant. Nec solis ortum incautis sinunt obrepere, diemq; uenientem nunciant cantu: ipsum uerò cantum, plausu laterum. Hactenus Plinius. Cur autem id accidat gallis, Democritus apud Ciceronem de Diuinationibus, concoctionem esse in causa putat, quòd id tẽporis cib⁹ à pectore depulsus, in omne corpus digeritur. Huic aũt animanti uenter mirificè calidus, ita ut omnia statim cõcoquat. Poetæ ad hanc Luciani fabulam referũt. Ausonius:

—Ter clara instantis Eoi
Signa canit, ferus deprenso Marte satelles,

Martialis: *Cristataq; sonant undiq; lucis aues.*

Politianus scitè & eleganter naturam huius auis describit in suo Rustico. A Mnesarchida.) Mnesarchi annulorum sculptoris filio. de quo Diog. Laert. B Qui instituit.) De disciplina Pythagorica, siue eius dogmatibus & symbolis, Gellius libro primo, capite nono, item libro quarto, capite undecimo. Et Erasmus meus copiosissimè in Chiliadibus. Ouid. lib. 15. Metamorph. C Carnes gustaret.) Seneca 19. epistola ait, Pythagoram abstinuisse à carnibus. D Ne intra quinquennium.) Idem Lucianus in Dialogo βίων πρᾶσις quin-

quennale

quennaſſe ſilentium Pythagoreorum iocis ſuis inceſſit. E Euphorbus.) Nobilis Troianus Iliaco in bello à Menelao occiſus, cuius animũ Pythagoras in ſe immigraſſe affirmabat. Ouid. lib. 15. Metam. F Tanagræus.) At Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbs, de qua Ptolomæus libro tertio, cap. 5. Plinius libro 10. capite ſecundo. G Alterum quidem.) Tacitè notat Pythagoræ uanitatem, ut qui ſibijpſi repugnarit. H Narra.) Occaſio totius diſputationis. I Nouum quendam.) De ratione ſomniorum digreſſiuncula ex Homero. K Iam ſep. trãſiluit.) Vide Eraſmum noſtrũ in prouerbio, Vltra ſepta tranſilire. L Atqui duas.) Homerus ὀδυ. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.

Quem locum expreſsit Vergil. in fine 6.

Sunt geminæ ſomni portæ, quarũ altera fertur, Cornea, &c.

Si quis plura de geminis ſomni portis præter ea quæ Seruius ibi annotauit, legat Macrobium & Porphyrium philoſophum. Item Ouid. 11. Metam. M Captus oculis.) Obid Homeri nomen ſortitus eſt, quum prius Meleſigenes diceretur, quòd ad Meletem fluuium natus eſſet. Cumæi namq; & Ioues captos oculis ὁμήρους appellãt, quod ὁμηρεύῃ, id eſt, itineris ducibus egeãt. Hinc captus oculis ſic dicitur, & cęcutiens Meonius, à Martiano lib. 1. de nuptijs Philogiæ. N Mihi uerò.) Commendat ſomnium ſuum à materia ſeu ſubiecto. O Midæ.) Midæ Phrygiæ tyranni immenſæ opes fabulis compluribus & adagijs locum fecere. Huic Plinius primum attribuit locum inter inſigniter diuites, lib. 33. Hodie auari Midæ dicuntur. P Pindarus.) In Olympia Hieroni Syracuſano κλεν. τι, Ode 1. Optima res aqua. Aurum excellit in ſuperbis diuitijs, ſicut excellit fulgus ignis nocte. Q Lotum.) Lauabant ueteres & ungebantur ante cœnam, referente Homero Iliad. π. R Ambroſia.) Frequens noctis epitethon apud Homerum. S Credebam moleſtum.) Narratio continens deſcriptionem cœnæ Euęratis, & cauſam ſomnij. T Litera.) Pro linea gnomonẽ horologij intelligit. priſci enim lineis & umbris horas diſtinguebãt. Olim qui uocabãt ad cœnam, deſignabãt ad quam umbram ſolarij uellent adeſſe conuiuas: itidem qui uocabantur, ne uenirent ante tempus, rogabant ad quotam lineam eſſet ueniendum. V Ferebatur.)

Notat obiter & Stoicorum mores, qui sum ἀπαθῆς esse uellunt, interim nihil non appetunt. x Lupus frustra hians.) Aiunt enim, lupum prædæ inhiantem rictu latè diducto accurrere: qua si frustretur, obambulare hiantem. Vnde natum prouerbium, Lupus hiat: quòd dicebatur, si quis re multum sperata, multumque appetita frustratus discederet. Dionysius Sophista in epistola quapiam: Num insciens in prouerbium incidi, factusque sum lupus frustra hiãs? Vide Erasmum in Chiliadibus. y Deinceps cœnã.) Stoicorum inepta doctrina & conuersatio. z Duæ negationes.) Caius de uerborum significationibus: Duobus negatiuis uerbis quasi permittit lex magis, quàm prohibuit: idque etiam Seruius animaduertit. Grammatici etiam fatentur, duas negationes affirmatiuam inducere. α Porrò ipse.) Quæ in diuitibus speciosa ac beata habeantur uulgò. β Adeo ne es auri.) Auri encomium. estque hæc prior collationis pars, quæ diuitias commendat. γ Homerus Gratijs similes.) Homer. Ilia. ρ. in eo de Euphorbi: αἵματι οἰδαλέον κόμαι χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, id est, sanguine irrigatæ comæ Gratijs similes. Quam ob causam ἱπποπλόκαμος à Tzetze nuncupatur, ut qui solitus fuerit auri ramenta implicare cirrato capillitio. δ Neque isthuc.) Amplificatio ab exemplo Iouis. ε Saturno Rheaque progenitus, cum Argolicam illam puellam.) Iupiter Danaes, Acrisij regis Argiuorum filiæ, in turri à patre inclusæ, uigilibus custoditæ amore captus in imbrem aureum conuersus, corrupit. De hac fabula Ouid. libro 6. Metam. Horat. 3 Carminum: Ode. 16. ζ Iam uerò.) Ab effectu & usu. η Saturnalibus.) Saturno dicatis, quibus seruis discumbentibus Romani inseruiebant, feriatis interim ab operè septem dies, quibus exactis, ad solitas operas reuocabantur. Saturnalium meminit Athenæus libro 14. Macrob. cap. 1. lib. 1 θ Noui Simonem.) Probat exemplo uicini Simonis. ι Coccyzabam.) Coccycis proprium est, gallorum accidens. κ Simonides.) Simonidis Cij senectus in Macrobijs habetur, cuius etiam meminit Pausanias. λ Non secus atq; cestus ille poeticus.) Id est, poeticum ueneris cingulum. Est autem cestus Veneris cingulum, efficax ad illectamenta gratiarum & amorum, quo illa dicitur Martem sibi conciliare. Hinc τὸν κεστὸν λύειν habere dicuntur, qui nouis modis quemlibet

in

in amorem sui pelliciunt. Sumptum est autem ex Homericæ Iliad. §. Quo loco Iuno concubitura cum suo Ioue, Venerem adit, atq; ab ea cingulum gratiarum & amorum conciliatorem commodatò petit. Ab hoc & nostri incestum deduxere. Sic uerò uocatus cestus, uelut κεκοσμημένος, id est, ornatus, seu διακεκεντημένος, quòd uim uariam habet & colligandi & constringendi. Meminerunt huius Theocritus in Adonidis epithaphio, & Martialis multis in locis. μ A' Poetis.) A' testimonio poetarum, Euripidis in primis. ν Quoniam tu.) Hic pauperum & mediocrium in uita hominum cõditionem esse optimam & tranquillissimam, multis ostenditur. ξ Per Iouem.) Propositio alterius partis collationis. ο Hoc tantum.) Transitio. π Quemadmodum initio.) Series mutationum Pythagoræ, pertinens ad fidem faciendam sequentibus ρ Sed ego.) Micylli mutationes, per digressiunculam. σ Tu formica fueras.) Formicas Indicas aurum ex cauernis egerere, adscrit Plinius lib. 11. cap. 30. τ A' Menelao necatus.) Homerus in principio Iliad. ρ. υ Domũ.) Corpus animæ domicilium intelligit. φ Ea quæ ad Troiam gesta sunt.) Troiani belli historiam ueram non esse apud Homerum, testes plures sunt. Dion Prusensis in lib. de Troia non capta: Quidam, inquit, inter quos est Aristoteles, scribunt Ilium nunquam fuisse captum à Græcis. Eusebius quoq; libro tertio affirmat, à primæ Olympiadis tempore Græcam tantũ historiã creditã, cum inquit: Ante hoc ut cuiq; uisum est, diuersas sententias tulerunt. Mihi uidetur longè aliud sensisse D. Augustinũ cùm sæpe alias, tum maximè li. 1. Ciuitatis diuinæ, cap. 3. Circumferuntur hodie Dictys Cretensis de bello Troiano ac reditu Græcorum, uolumina sex. Extat Daretis Phrygij de excidio Troiæ liber. Extat & Ilias, nobile opus Homeri, quo Troiæ captæ historiam lib. 24. explicat, cum Vergil. duodecim libris complexus sit, quod ex utroq; opere uitium est decerpere. χ In Bactris.) Bactra Scythiæ prouincia ultra Assyriam, à flumine Bactro cognominata, in qua ciuitas eiusdem nominis, metropolis Scythiæ. † Exterùm ego.) Alia digressio de rebus Troianis & Homero. ω Cygno prognatam.) Tradunt Ledam Testij filiam, à Ioue in cygnũ conuerso, ad Eurotam amnem compressam. Quo compressu grauida, peperit Pollucem & Helenam: ex Tyndareo uerò,

Castorem & Clytæmnestram, quæ postea Agamemnoni nupsit. Fabulantur eam ex Ioue ouum peperisse, unde prognatos Castorem, Pollucem & Helenam. Hyginus secus fabulam refert. Paulo diuersius in commentarijs Isacius Tzetzes, quos scripsit in Cassandram Lycophronis. A Patroclum.) Iliad. 16. in fine. B Illud in.) Redit ad propositũ, & Pythagorã tacitè perstringit, ut sophistam & præstigiatorem, qui & quæ docuit, imponendi causa docuerit, & in quæ transmutatum se dixit, ab ijs natura quoq; repugnarit. Γ Ori & Isidis.) Monumenta literarum Hieroglyphicarum: sic enim uocantur ænigmaticæ sculpturæ, quarum priscis seculis multus fuit usus, potissimùm, apud Aegyptios, Vates & Theologos, qui nefas esse ducebant sapientiæ mysteria literis omnibus uulgo prophano prodere, quemadmum nos facimus: sed quid cognitu dignum iudicassent, id animantium rerumq; uariarũ expressis figuris, ita repræsentabant, ut nõ cuiusuis statim esset conijcere uerum, si singularum rerum proprietates, si peculiaris cuiusq; animantis uis ac natura cognita, penitusq; perspecta fuisset, is demum collatis eorum symbolorum coniecturis, ænigma sententiæ deprehendebat. Ori Aegyptij extant duo super huiusmodi symbolis libri. librorum, Isidis meminit Plato libro secundo de Legibus. Δ Crotoniatæ.) Populi Italiæ Tarentinis uicini, Pythagoræ omnes addicti, Metapontici quoque. E Aspasia.) Milesia à Pericle in matrimonium accepta, cum esset captiua, causa fuit Samij belli & Peleponnesiaci. Plutarchus in Pericle: & Aristoph. in Ἀχαρνεῦσι. Z Siquidem inter.) Ridiculum ab absurdo. H Ista quidem.) Defensio absurda ab exemplis. Θ Teiresias.) Rex Thebanus & augur. Cic. lib. 5. Tusc. Ouid. lib. 3. Metamorph. I Elati proles Cæneus.) A lacte nutricis elegantissima puella fuisse creditur. Eius Forma Neptunus captus, pro concubitu dedit ut in uirum mutaretur, & ferro uulnerari non posset. Imperabat Lapithis. quos quum per hastam suam per fastum & deorum contemptum iurare cœpisset, iratus Iupiter pugnantem cum Centauris arboris stipite oppressit. Mortuus in auem mutatus dicitur ab Ouidio lib. Metam. 12. Maro uerò, in priorem sexum redijsse, 6 Aencid.

It comes & iu uenis quondam, nunc fœmina Cæneus,
Rursus & inu eterem fato reuoluta figuram.

א Age igitur.) Digressio in quæstionem iocosam. ל Cratetem.) Philosophum Cynicæ sectæ studiosum, Thebanum. מ Deinde rex.) Redit ad disputationem de diuitijs, & quanta eædem incommoda iuncta habent: estq; hæc altera collationis pars. נ Te quidem nō magnopere.) Quæ belli temporib. diuitē excrucient: & contrà, quę pauperē ijsdē tēporibus cōmoda sequātur. ס Tu interim-) ἀντίθεσις. ע Rursum pacis.) Quę pacis tēporibus. פ At tu cēsor.) ἀντίθεσις. צ Quod si quando.) Quæ circa ualetudinem. ק Longum plorare.) πλαίειν etiam in prouerbium abijt, ut plorare iubeamus, quos contemnimus. Quidam inde natum existimant, quòd Scythæ Dario regi nihil aliud responderint, quàm πλαίειν, id est, ut ploraret. ר Icari in morem.) Alludit ad historicam fabulam Dædali, qui sibi ac filio suo fabricatis alis, in Siciliam fugit. Icarus pennis destitutus, in pelagus concidit, atq; loco nomen dedit. De quibus Verg 6 Aeneid. & Ouid. lib 8. Met. ש Nempe ubi Crœsus.) Amplificat exemplis. ת Ludi literarij magistrum.) Hinc Plutarchus ait, regiam Dionysij puluerulentam fuisse, propter eorū multitudinem, qui Geometricas in puluere figuras describebant. Fuit enim eruditus, utpote Platonis auditor olim. Interrogatus iam exul, quid ei philosophia prosuisset? respondit: Vt æquo animo ferrem talem fortunæ mutationem. Huius uitam ex Historicis petendam relinquimus. א Ne mihi in memoriam.) Hactenus quæ priuatis ac ciuibus accidunt: iam uidentur, quæ magnatibus ac regibus. ב At mei ipsius misereſcebat.) Amplificatio à collatione. ג Præ grandibus illis Colossis.) Colossis prægrandibus similes reges esse affirmat: quorum si structuram & apparatū inspicias, nihil felicius, nihil deorum uitæ similius: sin curas, suspitiones, odia contemplere, quibus intus discrutiantur, nihil calamitosius. Colossi autem dicūtur, uastæ prodigioſq; magnitudinis statuæ, quarum aliquot referuntur apud Plinium, ijs enim in pendiō delectabantur Romani olim. Hinc alibi & hic prouerbialis hyperbole apud Lucianum, Colossi magnitudine. ד Phidias.) De istis tribus statuarijs insignibus multa alibi annotauimus. ה Iatra Colossum.) Quorum Colossi foris multo nitebant ebore, multo fulgebant auro, uarijsque coloribus arridebant. Præterea Iouis aut Neptuni repræsentabat

imaginem, fulmen aut tridentem dextra tenentes, ut planè numen aliquod esse uiderentur, cum intus nihil appareret præter picem, faraneas, & id genus sordes. cc Ne per somnium quidem.) Græcis prouerbialiter dictum est, pro eo quod est, nulla ratione, nullo tempore. Idem de Mercede conductis: Ne per somnium quidem unquam albo pane satiatus est. Rursus de Electro: Porrò suauiter canentes, & eo modo quo tu prædicabas, ne per somnium quidem audiuimus. dd Quippe nec Atridem.) Homerus Iliad. α in principio, cum Agamemnonem cæteris Achiuis dormientibus solùm uigilantem facit. ee Adde quòd Lydum illum.) Crœsum intelligit Lydorum regem, quem filium habuisse Athym nomine, mutum, præter alios commemorat Solinus capite 7. Porrò quòd Græcè κωφὸς est, quod propriè significat mutum, ut uertit Erasmus, accipitur etiam αντὶ τοῦ βιβλαμμένου πρὸς ἀκοὴν, id est, pro eo cui auditus est uitiatus, hoc est surdo: propterea quòd qui (ut physici tradunt) naturâ surdi, ijdem & muti sint oportet. ff Ad aurē cōmunicans.) In aurē dicere uel hodie, inquit Erasmus, uulgò dictitant, proeo quod est clanculum & secretò committere Translatum ab ijs, qui propius admoti ad aurem insusurrant quæ nolint ab alijs audiri. Idem usus est De non facilè credendis delationibus. gg Aberret similion.) σιμίλιον cul ter est sutorius, quo corium inciditur. Vtitur etiam uocabulo hoc Erasmus in Parabolarum siue Similium libro. hh Deinde ubi considerint.) Alia collatio histrionum. ii Quo ad Cecropes.) De Cecrope Athenienſium rege, à quo Athenienses Cecropidæ dicti. kk Aut Sisyphi.) De Sisypho latrociinijs Atticam infestante, & de Telepho, qui ob eædem auunculorum in Mysiam fugit, nobis alibi dictum est. ll Istum quem nunc suscitas.) Pythagoras, cuius anima fingitur subinde mutato domicilio, per omnia uirorum ac mulierum, bipedum & quadrupedum corpora fuisse peregrinata, fatetur hic, se longè suauius uixisse quū esset rana, quàm cum esset rex. mm Illud aūt.) Conclusio. nn At ego te.) Iam & exemplis probat quę dixit hactenus. oo Vides illum.) Effictio diuitis cogitabundi, & rationem supputantis. pp Mirum ni curis.) Auari hominis hypotypoſis. Sic Horatius primo Sermonum:

Quem humana sibi doleat natura negatis,

An

An vigilare metu exanimem noctesq; diesq;
Formidare malos, fures, incendia, seruos,
Ne te compilent fugientes: hoc iuuat, &c.

Item Iuuenalis:

Parcus homo rerum tutela suarum,
Certa magis quàm si fortuna seruet eosdem,
Hesperidum serpens,— Idem:
Tantis parta malis cura maiore, metuq;
Seruatur: miseræ est magni custodia census.

qq Vides hunc curis uigilantem.) Similimum his Tantalis, hoc est auariſsimis hominibus, & animo inquietiſsimis, facit Plautus ſuum Euclionem. rr Vides Eucrates.) Honeſta admodum præciſio in re ualde turpi. Significat autem maſculam Venerem. Exaggerat eam turpitudinem ab ætate. Cũ enim (ut Cicero inquit) libido omni ætati turpis ſit, tum ſene ſtuti turpiſsima eſt.

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ BIS ACCVSATVS, ἢ ὁ Διπαράρια. ſeu Fora:

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Et hic Dialogus maxima ex parte cõtra philoſophos, idq; nominatim etiã inſtitutus eſt. Introducit enim iudicio inter ſe contendentes, primò Academiã & ebrietatẽ pro Polemone philoſopho, actione fugæ, quòd is cum antea per omnẽ ætatem ebrietati ac crapulæ deditus fuiſſet, audito fortè quodã Xenocrate, ſubitò relictis priore uita ac habitu, ad frugẽ redierit, ac philoſophari cœperit. Secundò, Stoã & uoluptatem pro Dionyſio Heraclienſi, iniuriarũ, quoniã hic ab initio Stoi cam profeſsionẽ ſecutus, mox cum morbo quodam correptus, ἀπαθίαν iſtam quam Stoici docent, cum corpore ac ualetudinis affectione pugnare uideret, eamq; præſtare nõ poſſet, ad Epicureos defecerat. Tertiò molliciem & uirtutẽ pro Ariſtippo, conſimili actione. Nam & hic cum ab initio Socratis auditor & uirtutis ſectator extitiſſet, poſtea uoluptatem ut finem bonorum aſſerere cœpit. Quartò menſariam Diogeni Cynico actionem fugæ intendentem, quoniam hic cum à principio quæſtũ patris ſecutus, pro menſario ſeſe geſsiſſet,

postea cum ob adulteratam monetam solum uertere coactus fuisset, Athenas uenit, & philosophiam sectari cœpit. Quinto pictoriam artem, Pyrrhonem ut desertorem accusanté, quòd ab initio pictor fuerat, postea autem relicta ea arte ad philosophiam sese contulerat. Videtur autem uelle Lucianus ostendere & quàm ipsi homines abiecti ac uiles, quidam autem etiá perditi per se fuerint, qui apud alios de uirtute ac summis rebus philosophari, & foris sapientiæ titulo gloriari soliti sint: & quàm à malis, interdum etiam turpibus principijs & causis, ad tantarum rerum professionem prosiluerint, cum alium uidelicet ex ebrio subitò Academicum factum, alium ex impostore Cynicum, alium autem etiam ex propria affectione bonorum finem & uirtutis naturam æstimasse ostendit. Postremò autem & se ipsum à Rhetorica & à Dialogo reum fieri fingit: ab illa, quòd ea à qua plurimum adiutus & nobilitatus fuerat, deserta, ad Dialogum transierit: ab hoc autem, quòd ueterem eius characterem & modum egressus, iocosa & comica argumenta, contra uetus Platonis exemplũ, tractare cœperit. Quo iterum uidetur & studiorum suorum & instituti rationẽ quandam exponere uoluisse, & pariter illis respondere quoque, qui ob scribendi genus, & dictionis nouitatem, ipsum fortassis nonnihil corripuerant, quemadmodum & suprà in Prometheo fecit. Ab exordio autem longam querelam Iouis de curis & officijs deorum præmittit, qua occasionem instituto dramati quærit, & quasi quandam uiam ad futuram actionem sternit. Deinde & alteram Iusticiæ, quæ se in terras iterum à Ioue ad præsidendum iudicijs uidelicet demitti grauatur. Vbi in genere quoq; philosophorum initia siue creationes, & contentiosas atq; clamosas disputationes persequitur, adhibita ad hoc Panos persona, utpote hberioris dei, & ipsam rem, ut est, παχυμερεστέρον etiam narrantis. Titulus alter ab eo qui bis, hoc est, à Rhetorica, & à Dialogo accusatur, sumptus est, alter à toto argumento.

ΕΠΝΟΥ.

ΕΗΝΟΣ, ΕΡΜΟΥ, Φίλιππε, Παυλε, Αθλιώτατε, Αλλ' ηδὲ Αλλε, Ανακλημάτα, Στοᾶτε, Αριστότ, Τρυφῆς, Διογένους, Ρητορικῆς, Σύρε ηδὲ Διαλόγε.

IVPITER, MERcurius, Iustitia, Pã, Atheniensis, Alius & Alius, Academia, Stoa, Epicurus, Virtus, Mollicies, Diogenes, Rhetorice, Syrus, Dialogus.

Αλλ' ἐπὶ τριβᾶς, ἐπίσοι τῶν φιλοσόφων παρὰ μόνοις τὸν ἀθλιωτάτον φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς. εἰ γοῦν ἤλπισαν, ἐπίσοι τῶν ἀνθρώπων ἵνα πάσχομεν, ἐκ τοῦ ἡμᾶς ἡ νίκηται ἡ ἀμβροσίας ἐμπλήσειν, ὁμοίως πιστεύσαντες, ὡς ἀρὶ τυφλῷ ηδὲ γόητι, μάκαρας καλοῦντι ἡμᾶς, ηδὲ τὰ ἐν οὐρανῷ διαγωμένους, ὃς ἐλὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἀκριβῶς ἐλεύσεται. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν ἥλιος οὗτος ἐστ ξάνθος τὸ ἅρμα, παχυμέρει τὸν οὐρανὸν πολυπολᾶ, πῦρ ἐνδυόμενος, ηδὲ τῶν ἀκτίνων ἀποστίλβων, ἐλὶ ὅσον ἐνὸ σαθρα

AT malè perearent, quicunq; philosophorũ apud solos deos felicitatem esse dicunt. Quòd si igitur noßẽt quàm multa nos hominum causſa patiamur, haudquaquã nos ob nectar aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero a uidelicet credentes, homini cæco, & præstigiatori, beatos uocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cum ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Iam primum certè Sol quidem hic iuncto curru totam diem cœlũ circũuagatur, indutus igne, & resplẽdẽs radijs, ne tantũ quidẽ ocij habẽs, quantũ ad scalpendam

καθαυτὸ οὖς, φασὶ, σχολὴ ἄγων. ἢν γάρ τι λάθῃ ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάθῃ, ἀφυνιά σαν δὲ οἱ ἵπποι, καὶ ἅλου παραλαμπόμενοι, διατέφλιξαν τὰ πάντα. ὁ σελήνη δὲ, ἄγρυπνος καὶ αὐτὴ παρέρχεται, φαίνουσα τοῖς λυμαίνεσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ ἀπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τι αὖ, πολυπράγμονα πᾶν τέχνῃ ἐπανιλάμπων, ὀλίγου ἅπαντα τὰ ὦτα ἐκκωφώσει, πρὸς τῶν ἐνοχλούντων κατὰ χρέαν δὲ μαντικὸς. νῦ ἄρτι μὲν αὐτῷ ἐν Δελφοῖς αὐτὰ γκῶσιν εἶναι μετ' ὀλίγου ἢ ὡς Κολοφῶνα δῦναι, καὶ πάλιν ἐς Ξάνθον μεταβαίνει, καὶ δρόμῳ ἐπὶ Κλάρον, εἶτα ἐς Δῆλον, ἢ ἐς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ὁ πρόμαντις, πᾶσα τὴ ἰδρὼ νάματος, καὶ μασσαμένη τὸ δάφνης, καὶ τὸ τρίποδα διασασαμένη, λιλαίνῃ παφεῖναι, ἄσπνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεῖναι

pendam aurem, ceu dici ſolet, ſufficiat. Nam ſi uel paululum ceſſauerit inſciens, arreptis habenis equi, & à uia transuerſe euntes, omnia miſcere incendijs ſolent. Luna autem inſomnis & ipſa circumit, lumen exhibẽs ijs qui nocturnis comeſſationibus atq; laſciuijs indulgẽt, quiq; præter tempus à cœnis domum redeunt. Rurſum autem & Apollo negocioſam quandam artem profeſſus, parum abeſt quin totis obſurdeſcat auribus, tanta illi multitudine quotidie obſtrepẽte, atq; oracula efflagitante. Ac nunc quidem in Delphis illi eſſe neceſſe eſt, paulo autem pòſt Colophonem currendo petit. Inde & Xanthum tranſit, & curſu poſtea in Clarum abit, deinde uerò etiam in Delum, uel ad Branchidas. Et in ſumma, ubicunq; ſacerdos oraculorũ interpres, poſtquã de ſacro latice biberit, & laurum cõmanderit, ac tripodem impulerit, adeſſe iubet, impigrum ac ſtrenuũ quamprimũ aſſiſtere neceſſe eſt, connectentem

τα, συνάρουσα τὰς χρυσμὰς, ἢ εἰχιδνα οἱ τῶν λόξων τ' τίχνης. ὡ γὰρ λίγων, ἐπίσα ὧδε πάρεστιν μανθάνειν ἐπιτυχοῦντας αὐτῷ, αἴρεσθαι μέρος, καὶ χιλιόναις ἐς αὐτὸ ἴφοιβος, ὅστις δὲ μὴ τῶν ἴσα ἐξὸς ἦν, μᾶλλον ἀπῆλθεν αὐτοῦ ὁ Λυδὸς λαβὼν γέλων. ὁ μὲν γὰρ Ασκληπιὸς, ὑγιὲς τῶν νοσούντων ἐνοχλέσμενος, ἰρῆ τι δυνὰ, διηγεῖται τι ἀνάλιον, ἵν' ἀλλοτρίοι τι συμφορᾶς, ἰδίας ἀφορῆται λύπας. τίχ ἂν, ὡς τὰς αὐτὰς φυτρεγοῦντας λίγοιμι, καὶ παραπέμποντας τὰ ψυχία, καὶ τοῖς λιμῶσιν ἐπιτίνοντας, ἢ τὸν ὕπνον, ὧδε πάντας ψυχόμενον, ἢ τὸν ἔνυπνον, μιτὰ τῆ ὕπνου διανυκτερεύοντα, καὶ μὴ φυτεύοντα αὐτῷ; πάντα γὰρ ταῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι, καὶ πρὸς τὸν ὧδε βίον ἐπάγουσι σωτηρίαν· καὶ γοῦν βίον ἐπάγουσι σωτηρίαν· καὶ γοῦν τοι τὰ μὲν τ' ἄλλων μέτρια,

Etentem oracula, uel intercidere artis huius gloriam sibi pati. Nolo enim dicere quàm multa experiendæ artis, & probandorum uaticiniorum causſa, insidioſè quidam contra ipſum machinantur, dum carnes agminas teſtudines ſq; uno & eodem uaſe coctas illi apponunt: niſi naſum acrem et acutum haberet, abiiſſet eo etiam deriſo Lydus ille. Nã Aeſculapius quidem, cũ ab ægrotantibus quotidie uexetur, & tuetur graue, & tractat iniucunda, alieniſq; ex malis proprias ſibi contrahit moleſtias. Quid enim Ventos dicam plantas foueẽtes, & promouentes nauigia, ijſq; qui frumenta uentilant, ac paleas ſecernunt, aſſpirantes? Aut [b] Somnum, ad omnes uolantem? aut etiã Inſomnium unà cum Somno pernoctans, ac ueluti interpretẽ quendã illius ſe gerens? Omnia enim hæc humanitate ac beneuolentia quadam erga mortales dij operantur, & ad uitam in terris agendã ſingulis contribuũt. Ac cæterorũ quidẽ negocia adhuc mediocria.

τρια· ἐγὼ δὲ αὐτὸς, ὁ πάντων βασιλεὺς καὶ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀνιάλικε αὐχήματα, ἴσασ ἢ πράγματα ἔχω, πρὸς τοσούτας φροντίδας ἀμερμερίζω; ᾧ πρῶτα μὲν τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπῆν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τι ἡμῖν συνδιαπράττουσι τῆς ἀρχῆς, ὡς μὴ βλακεύσωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα ἢ καὶ αὐτῷ μυρία ἄτρακτα πράττειν, μὴ σχολὴν ἀδίφικτα ὑπολιπόντι. ἐγὼ μόνον τὰ λιφάλαια ταῦτα δὲ διοικήσειν, ὑετὸς καὶ χαλάζας, καὶ πνεύματα καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς ἀνονυμοσάμην, καὶ διὰ τάξεως πέπαυμαι, τῶν ἄλλων μέρος φροντίδων ἀπηλλαγμένος, ἀλλά μοι δεῖ καὶ ταῦτα μὴ ποιεῖν, ἀποδιπεῖν δὲ ἐκατὸν τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπαίσχόσι, καὶ πάντα ἐπισκοπῆν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον, τὸς ἁλιπόλους, τὸς ἐπιορκοῦντας, τὸς θύοντας· ἄτις ἔσπεται, πόθεν ἡ ἁνιασα, καὶ ὁ καπνὸς

cria. Ego uerò ipse, omnium ille rex ac pater, quàm multas moleſtias ſuſtineo? quàm multa autẽ negocia habeo; tot ac tãtis curis diſtractus? Cui principiò quidem neceſſe eſt cæterorum deorum opera inſpicere, quicunque aliquid commune in adminiſtrando imperio nobiſcũ agunt, ne deſides ſint, & ad res obeundas torpeſcant: deinde uerò ſeorſim ac per me ipſum innumerabilia quædam peragere, eaq; quæ propè incomprehenſibilia & inacceſſa ſint præ tenuitate ſua. Non enim ſolùm generalibus illis adminiſtrationibus, pluuijs uidelicet, grandinibus, ueniis & fulguribus adminiſtratis, ceu curarum parte ſubleuato quieſcere mihi licet, ſed oportet me & hæc quidem facere: & præterea autem aſpicere eodem tempore in omnes partes, omniaq; contemplari, non ſecus atque illum in Nemea bubulcum, furantes, peieruntes, ſacrificantes, ſi quis libauit, unde nidor ac fumus

ἀπὸς αὐίρχεται, τὸν νεφῶν ἀ
ωλίων ἀναλισκ· ὃν τὸ πάντων
ἐπιτιμητότατον, ὑφ' ἑνὸς καιρὸν
ἔν τι ὀλυμπίᾳ, τῇ ἑκατόμβῃ
παρεῖναι, καὶ ἐν Βαβυλῶνι, τοὺς
πολεμιωτάτας ἐπισυνεπᾶν, καὶ
ἐν Γίταις χαλαζᾶν, καὶ ἐν Αἰ-
θιόπων συνχαίδαι. Τὸ δὲ μικρὸ
ψιμυθιον ἀλλ' οὕτω διαφυγεῖν
ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις οἱ μὲν
ἄλλοι θεοί τε, καὶ αὐτοῦ ἐπτε
παρυσχὰ ὑδροι παννύχιοι, τὸν
Δία ἢ ἐμὲ ἐν ἔχει νόδυμον ὕ
πνον. ἀ γὰρ πᾶ καὶ μικρὸν ἐπι
νυσάξεσθε, ἀλυθὺς αὐθὺς ὁ Ε
πίκυρος, ἀπρονοήτους ἡμᾶς ἀ
ποφαίνων τ ὠδὶ γῆς πραγμά
των. καὶ ὁ λύνδωνος ἐν δυκαί
φρόνητος, ἀ ταῦτα οἱ αὐθρω
ποι πιστεύσουσιν αὐτῷ, ἀλλ'
ἀντιφαύτοι μὲν ὑμῖν οἱ ναοὶ ἱ
σεστ, ἀκνίσανῶσι ἢ αἱ ἀγυιαὶ,
ἀστονδοι ἢ οἱ ἱεραῖῳδοι, ψυ-
χροὶ δὲ οἱ βωμοὶ· καὶ ὅλως,
ἄθυτα καὶ ἀκαλλίερτα,
καὶ ὁ λιμὸς ωολύς. τεταμ-
ενῶ, ὥσπερ οἱ λυβόφρυῆται,

fumm ascẽdat, quis nam ægrotans aut naui gans inuocarit, & quod omniũ acerbissimum est, uno eodemq; tempore in Olympia Hecatombæ adesse, in Babylone belligerantes intueri, in Getis grandinare, & in Aethiopibus conuiuari. Et tamen querelas ac reprehensionem ne sic quidem euitare facile est, sed sæpenumero dij quidem cæteri, atque hominũ populus cauda cristatus equina, dormiunt totam per noctẽ: me uerò Iouem uidelicet placidus soporem haud tenet unquam. Nã si cubi uel paululum nictauerimus, uerum illicò Epicurus iste est, qui nulla nos prouidentia, ea quæ in terris gerũtur, prospicere affirmat. Atq; adeò periculũ hoc haud quaquã cõtemnendum, si homines ei hæc credẽt, sed sine coronis quidẽ tẽpla nobis stabũt, sine nidore aũt plateæ, sine libamẽtis cratẽres, frigidæq; passim aræ. Et in summa, sine sacrificijs ac uictimis omnia, multaq; fames futura. Proinde ueluti nauiũ gubernatores, sublimiq;

ὑψηλὸς μόνος ὢν ἐπὶ πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἐπιβάται μεθύουσι, καὶ οἱ τύχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ δὲ, ἄγρυπνος καὶ ἄσιτος, ὑπὲρ ἁπάντων μεριμνῶ καταφρόνα, καὶ κατὰ θυμὸν, μόνῳ τῷ δεσπότης εἶναι δοκῶν τετιμημένος. ὥστε μάλιστα ἂν ἠρόμην τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνοι τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, πότε καὶ σχολάζων ἡμᾶς τῷ νέκταρι καὶ τῇ ἀμβροσίᾳ νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντας πράγματα. ἀλλὰ γὰρ ὑπ' ἀσχολίας, τοσαύτας ἑώλους μήνας φυλάττομεν ἀποσεσηρέας, ὑπ' αὐτῶν τῶν ἤδη καὶ ἀρχαίων διεφθαρμένας; καὶ μάλιστα, ἐπίσαν ταῖς ἐπιτύμβιαις καὶ τίχναις περὶ ἀνθρώπων τινὰς συντάσσει, πάνυ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ διηρράγασιν ἅπαντα ταχέως, καὶ ἀγανακτοῦσι, καὶ τὴν μέλιτα ἐπιβοῶντες, λιμῷ τὸ βραδύτητος αἰτιῶνται, ἀγγοσιῶ-

sublimis solus in puppi stare soleo, clauum tenens manibus: atque alij quidem qui in naui uehuntur, inebriantur scilicet, & si fors ita ferat, etiam dormiunt: ego uerò insomnis atq; ieiunus pro omnibus illis cura exerceor, & solicitus sum mente animoq;, solo eo nomine honoratus, quòd omnium dominus esse uideor. Quare lubens equidem interrogarim philosophos istos qui solos deos beatos prædicãt, quãdo tandem & nectari uacare nos & ambrosiæ putarent, innumerabilibus adeò implicatos negocijs. Ecce enim præ continuis occupationibus quàm multas cõtrouersias intus repositas iã olim seruamus, situ adeò atque araneis iam propè corruptas, præcipueq; eas quas scientiæ atq; artes aduersus homines quosdam habent, admodum antiquas illarum nonnullas. Illi uerò uociferantur undiq;, et indignantur, ac initicias inclamant, meq; ob tarditatem accusant, & pigritiam;

γνοιῶτον ὡς ἐκ ἐλιγωρίας ἴως ἀρίσεως ἀποφαίνεις συνίδη γεγένθαι, ἀλλὰ τινὸς ἢ δαιμονίας, ἢ σωθῆναι ὑμᾶς ἀπολαμβάνοι, τότε γὰρ τῶν ἀσχολίαν ἄγαθοι. Ερ. ἀλλὰ τοῖς, ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀεὶ κἀμὲ λυσχεραίνουσιν, λέγε πρὸς σὲ ἐκ ἐτίλλομαι. ἐπεὶ δὲ σὺ πρὸ τούτων τὸν λόγον ἐβάλου, ἐγὼ δὲ λέγω. πάνυ ἀγανακτοῦσιν, ὦ πάτερ, ἢ σχεδὸν διάφοροι, ἐγὼ δὲ τὸ φανερὸν μὲν ἐ τολμῶ λέγειν, ἀποδυσφορῶ δὲ συγκινυφόντων, ἀτὰρ ἐμφανὲς τὸν χρόνον, οὗς ἴδοι πάλαι, τὰ ἴδιαι αὐτῶν ἀδόξας, σφόδρα ἑκάστοις τοῖς δὲ διαπαμφύλοις. Ζεύς. τί οὖν ὦ Ερμῆ δοκῶ: προτίθεμεν αὐτοῖς ἀγῶνα δικῶν, ἢ βούλει, ἢ ἀεὶ τινὰ παραγγέλλωμεν: Ερ. εὔμοιγε, ἀλλὰ ἤδη πρὸ θύμων. Ζεύς. οὕτω ποιῶ· σὺ μὲν μύρνεῖ διακαπάμενος, gritiã: neſcio uidelicet quòd haudquaquam negligentia aliqua, iudicia ultra diem extrahi atq; differri hæc cõtingit, ſed præ felicitate ſcilicet iſta, in qua uerſari nos credunt. Hoc enim nomine occupationes baſce perpetuas illi uocant. MERC. Et ipſe, Iupiter, multa huiuſcemodi audiens grauiter ferentes & indignantes illos, dicere tibi non audebã. At poſtquam tu ipſe de his mentionẽ incepiſti, eloquar ſanè. Valde indignantur, pater, et animo ferunt iniquo, atq; etiam manifeſtè quidẽ profiteri nõ audent, ſubmurmurant autem apud ſeſe, inclinati & incuruati accuſantes tempus: quos tamen conueniebat iam olim, proprijs ſuis uitiis cognitis, cõtentum unumquemq; eſſe rebus iudicatis. IVP. Quid igitur uidetur Mercurio? Statimne illis forum conſtituemus, & agendi poteſtatem dabimus: an uis ut in proximum prorogato termino, diem illis dicamus? MER. Haudquaquam: ſed iam agendi copiã faciamus. IVP. Ita igitur facias. Tu quidem

ὅτι ἀγορᾷ δικῶν ὄζει καὶ τὰ δι, πάντας, ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπηνωϊόχασιν, ὄφειν τέμενος εἰς Ἄρειον πάγον· ἐκεῖ ἔν τῷ μὲν Διπλῷ ἀποκληρωθῆσι τὰ δικαστήρια, κατὰ τὸν νόμον τῶν τιμημάτων, ἐν ἀπάντων Ἀθηναίων. ἐὰν δέ τις ἄδικον εἶναι φῇ γεγράφθαι τῷ κρίσιν, ἐᾶναι ἐφίστε ἐν ἕλει, δικάζεσθαι ἐν ὑπαρχῆς, ὡς ἐὰ μηδὲ τὸ παράπαν δικασθῇ. οὐ δέ, ὦ δύγατερ, κακοῦργόν παρὰ τὰς σπονδὰς θεὰς, ἀποκλήρου τὰς δίκας, καὶ ἐπισκόπει τὸς δικάζοντας. Δί. αὖθις ἐς τῷ γλῶ, ἵν' ἐν λαυνομένη πρὸς αὐτῶν, ἁρπιτοῦ πάλιν ἐκ τοῦ βίς, τῷ ἀδικίαν ἐπιγελῶσαν ἐ φέρουσα; Ζεύς. χρηστὰ ἐλπίζεν γε λέ· πάντως γὰρ ἤδη πιπάκασιν αὐτὸς οἱ φιλόσοφοι σὶ δὲ ἀδικίας πρετιμᾶν, κρὶ μάλιστα ὁ τῆ Σωφρονίσκυ, τὸ δίκαιον ἐπαινέσαι, κρὶ

deuolans proclama quòd forum atq; iudicium constituetur, hoc pacto omnes quotquot actiones atque libellos suos obtulerunt, uenire hodie debere in uicum Martium. Illic autem iudiciorum quidem præsidem Iusticiã, sortituram esse ipsis sorte secundum rationem ac litis æstimationem, ex cũctis Athenienſibus. Quòd ſi quis autem iniuſtum putauerit factum eſſe iudicium, ſeq; ſententia grauatum, licere illi prouocanti ad me, deintegrò tum iudicio experiri, perinde ac ſi ſententia prorſum lata non fuiſſet. ᶜTu uerò filia, aßidens à iuxta deas uenerãdas & graues, actiones ſorte diſtribue, & inſpice iudicantes. IVS. Iterúmne in terram? ut eiecta ab illis, denuò fugitiua è uita abeam? ubi iniuſticiam ferre non potero irridentẽ.

IVP. Bene ſanè ſperare decet. Omnino enim iam perſuaſerunt illis philoſophi, ut te iniuſticiæ anteponant, ac maximè filius ille ᶜ Sophroniſci, laudato eo quod iuſtum eſt,

ηκει ἀγαθῶν τὸ μέγιστον ἀπο-
φήνας. Δι. παύνγεωῦ, ὦ
φίς, αὐτὸν ἐπαινον ὤνησαν οἱ
πρὸ ἐμὲ λέγοι· ὃς παραδοθεὶς
τοῖς ἑνδεκα, κ᾽ ἐς τὸ δεσμω-
τήριον ἐμπεσών, ὑπὸ ἄθλι-
τῶ λωνάκ, μυδὶ τὸν ἀλεκτρυό
να τῷ Ασκληπιῷ ἀποδιδω-
κώς. παρὰ τοσοῦτον ὑπερί-
σχυον οἱ διατάγοντες, τὰ ἀσεβοῦντα
περὶ τὰ ἀδικήματα φιλοσοφοῦν-
τες. Ζεύς. ξένε ἐπεὶ τοῖς πολ
λοῖς τὰ τῆ φιλοσοφίας ὧν τό-
τε, ηκὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσο-
φοῦντες, ὥστε ἀκόπως ἐς τὸν
Ανυτον ηκὶ Μέλητον ἐρρίπτε-
δικασήρια. τὸ ὃ νῦν ἔναι, ὁκ
ἐρᾶς ὅσοι τρίβωνες, ηκὶ βακ-
τηρίαι κ᾽ ὦμοι; ηκὶ ἀπαύστα
χῦ πώγων βαθὺς, ηκὶ βιβλίον
ὑπ τῇ ἀριστερᾷ. ηκὶ παύτες
ὑπὲρ σοῦ φιλοσοφοῦσι. μισεῖ δὲ
οἱ πρόπαλοι διατὰ ἴλαι κ᾽ φά
λαγγας, ἀλλήλοις ἀπαντών-
των, ηκὶ ὠθεῖς, ὅστις δ᾽ τρίτρι-
μος τ Αρίσης ἔναι δοκᾶν βά
λιστ. πολλοὶ γεωῦ τὰς τίχνας
ἀφίν-

est, & uelut omnium bono-
rum maximo comprobato.
IVS. Proinde & ipsi illi
quem dicis, admodum mul-
tum profuerint habiti de
me sermones, ut qui traditus
Vndecimuiris istis capitali-
bus, & in carcerem conie-
ctus, aconitum miser biberit, ne gallo quidem Aescu-
lapio persoluto. In tantum
prævalerunt accusatores cō
traria de iustitia philosophā
tes. IVP. Peregrina adhuc
pleriscq; tum philosophia e-
rat, paucisq; etiamdum phi-
losophabantur: quare meri-
tò ad Anytum & Meletū
foratum inclinabant. At
nunc an non uides quantum
ubiq; palliorum & baculo-
rum & perarum? & ut
nusquam non barba profun
da, & libellus in sinistra? at
que omnes adeò pro te phi-
losophantur. Plena aūt &
ambulacra, turmatim atq;
gregatim mutuò sibi obuiā
euntiū, nemoq; prorsum-sitq

nō uirtutis alūnus uideri cupiat. Multi igitur relicti is artib⁹

ἀφίντδν, ἂς ἔχον τίνος, ὡδὶ πλὶν πήραν αἴξασ῎δν καὶ τὸ τριβώνιον. καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ Αἰθιόπειον ἐπιχρώσαντδν, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων ἢ τεκτόνων περιέρχονται, οἱ καὶ πλὶν σλὼ ἀρετλὶν ἐπαινοῦσ῎δν· ὥστε ἐκεῖνα πλὶν παροιμίαν, θᾶττον ἂν τις ἐν πλοίῳ πιστὸν διαμεῖναι ξύλον, ἢ ἔνθα ἂν ἀπίδῃ ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπορῆσαι φιλοσόφου. Δι. καὶ μλὼ οὗτοί μι, ὦ Ζεῦ, δεδιέναι, πρὸς ἀλλήλους ἐριζοῦσ῎δν, καὶ ἀγνωμονοῦντδν ἐν αὐτοῖς, οἷς περὶ ἐμᾶ διεξέρχονται. φασὶ γὰρ καὶ τὰς πλήσας αὐτ῀, ἐν μὲ τοῖς λόγοις προσποιεῖσ῎δί μι, ὡδὶ δὲ τῶν πραγμάτων μὴ ὃ τ῎ πα ρεπτὸν ἐς πλὶν οἰκίαν παραδέχεσ῎δαι, ἀλλὰ δήλας ἔναι ἀποπλέουσας, ἢν ἀφικνμαί πο τι αὐτοῖς ὡδὶ τὰς θύρας· πάλαι γὰρ πλὶν ἀδικίαν προσπιξενῶσ῎δαι αὐτοῖς. Ζεύς. ἀ πάντες, ὦ δύγα῎ρ, μοχθηροί ἐσιν. ἐκεῖνόν γ, ἐμὲμ ἐνίους τισὶ χρηστὸν εἶναι. ΙΥΠ. Οὐκ ἔστιν, ὦ Ζεῦ, ἅπαντας εἶναι πονηρούς· ἀλλὰ καὶ ἀγαθοί τινες εἰσὶν ἐν τοῖς ἀνθρώποις.

quas antea exercebant, ad peram profilientes & pallium, & corpore ad solem ad Aethiopis modum infuscato, subiti & extemporales quidam philosophi ex coriarijs aut fabris prodeuntes obambulant, teq; ac tuam uirtutem collaudant: ut iuxta prouerbium, citius aliquis in naui cadens ligno destituatur, quàm hic quocunq; aspexerit oculus, philosophum desideret. IVS. At uerò, Iupiter, hi me territant, dum inter se altercantur, & improbè se gerũt in ijs ipsis quæ de me commemorant. Aiũt autem & plurimos eorum in sermone qũidem simulare me, re ipsa autem omnino ne in ædes quidem intrò admittere, sed manifestè præ se ferre quòd exosi mi sint, si unquam ad fores illorum propius accesserò. Nam iam olim iniustitiam ab ipsis bospitio acceptam esse. IVP. Non omnes, filia, flagitiosi adeò sunt. Et abundè satis est si uel paucos quosdam bonos reperias.

γοῖς ἐντύχῃς. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς λῷον ὀλίγα τύμβρον ἐπιτελεσθῆναι. Ερ. ἀπίωμεν, ὦ Δίκη, ἀλλὰ τὴν Σουνίαν μικρὸν ὑπὸ τὴν Υμηττὸν, ὡδὶ τὰ λαιὰ τὸ παρανυθὸν, ἔνθα αἱ δύο ἐκεῖναι ἀκραι· οὐ γὰρ ἔτι ἔσμεν ἐπιλελῆσθαι πάλαι τῶν ἀλλων. ἀλλὰ τί δακρύεις, ἡδὺ σχετλιάζεις; μὴ λήθου, ὡς τὰ ὅμοια τὰ ἐν τῷ βίῳ, τυφλώσουσιν ἐκεῖνοι πάντας, οἱ Σκάμανδροι καὶ Πιτυοκάμπαι, οὐ βουσίδαι καὶ Φαλάριδαι, οὐχ ἑλλείπει τόπῳ· νυνὶ δὲ Σοφία καὶ Ακαδημία καὶ Στοὰ πάντα ἔχουσι πάντα, καὶ πάντα ζητοῦσι, καὶ περὶ σοῦ διαλέγονται ἐπιχωρίως, εἰ πω θεμις ἐν αὐτῇ καταπεσεῖν πάλιν. Δί. σὺ γοῦν μοι τἀληθῆ, ὦ Ερμῆ, εἰπὲ ἄπαις μόνος, ἅτι σωθὲν αὐτοῖς τὰ πολλὰ, καὶ σωδιατρίβων ἐν τῇ γυμνασίοις, καὶ ἐν ᾗ ἀγορᾷ (καὶ ἀγορᾶς γὰρ ἂ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπεσεῖς γιγνόμενος, καὶ ἐν δικαστηρίοις παρ' αὐτοῖς

perias. Verùm abite iam, ut uel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. MER. Abeamus, Iusticia, rectà uersus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, ubi duo illi uertices. Tu enim uideris oblita iam olim esse uiæ istius. Sed quid flens, atq; indignaris? Ne metuas. Non amplius eodem pacto res humanæ se habent, ac mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc autem Sapientia & Academia & Stoa tenêt omnia, & ubiq; te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes sicunde ad ipsos iterum deuoles. IVS. Proinde tu mihi uerum Mercuri solum dicere poteris (utpote qui cum ipsis degas plerunq;, et conuerseris unà tum in gymnasijs, tum in foro: nam & forensis quoq; es, & in concionibus præconem agis) quales tandẽ sint: & num uideat apud ipsos commorari ac perma-

τοῖς ὑμενί. Ερ. νὴ Δία· ἀδελφὸν γὰρ ἄν, πρὸς ἀδελφόν σε ἔσαν μὴ λέγων. ἓν δλίγα γὰρ πρὸς τὴν φιλοσοφίας ὠφέλειαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν κἂν τὸ μηδὲν ἄλλο, ἀλλοί γοιῶ τοῦ σχήματος, μετριώτερα διαμαρτάνουσι. πλὴν ἀλλὰ κὴ μεχθηροῖς τισιν ἐντυχεῖν αὐτῶν (χρὴ γὰρ, οἶμαι, ταληθῆ λέγειν) ἐνίοις ἤδη ὑμισόφοις κὴ ὑμιφαύλοις. ἐπεὶ γὰρ αὐτὸς μετέβαλε τὸ φιλοσοφίαν παραλαβόσα, ὑπόσοι μὲν ἐς κόρον ἐπιον τοῦ βαφῆς, χρηστοὶ ἀκεραίως ἐπιτηδὲς ἄκαν, ἀμιγῆς ἐτέρων χρωμάτων, καὶ πρός γε τὸν σὸν ὑποδοχὴν ἕτοι ἑτοιμότατοι. ὅσοι δὲ, νεωτέρᾳ παλαιρύπᾳ, μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον ἀνυσσοποιὸν τῆ φυμάτων, τῶν ἄλλων ἀμάνυς, ἀτιλεῖς δὲ ὅμως, καὶ μιξέλυκοι καὶ ἐπιγιγνώσκουσι, καὶ παραλωτοὶ τὸν χρόαν. εἰσὶ δ',

nere posse. MER. Per Iouem: iniustè enim equidem agerem, si ad te, sororem utique meam, non dicerem. Non enim parum utilitatis ex philosophia perceperūt plerique ipsorum. Nam etiā si nihil aliud, illud saltem consecuti sunt, quòd pudore ac reuerentia habitum, modestius paulo delinquunt. Veruntamen & in flagitio sos quosdam ipsorum incides (decet enim, opinor, uerum quod est, fateri) nonnullos autē & semidoctos, & propè seruiles. Nā postquam acceptos eos alio colore infecit Philosophia: illi quidem quotquot ad satietatem usque tincturam imbiberunt, exactè boni probiq; effecti sunt, nullo alieno colore permixti. Et ad suscipiendam te, tales quammaxime appositi sunt. Quotquot autem prę ueteri squalore atque illuuie, minus altè, quantū medicamenti illius imbuendi uim habet, intrò receperunt: alijs quidem meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi, & quasi compuncti, par aliūq; modo, quod ad colorem attinet, uariegati euasere.

Sunt

εἰσὶ δὲ καὶ μόνον ψαύσαντες ἐπὶ τοῦ ἕρχου τὸ λίβιτος ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ὑπιχρισάμενοι τὸ ἀσβόλης, ἱκανῶς οἴονται καθ' ἕτερα μεταβεβάφθαι. σοὶ μέν τοι λέγουσιν ὅτι μετὰ τῶν ἀρίστων ἀναστρέφεται. ἀλλὰ μεταξὺ λέγωμεν, ἵνα νῦν παλαιάζωμεν τῇ Ἀττικῇ, ὅσα τὰ μὲν Σουνίου, ἐν ἀριστερᾷ καταλάπωμεν, τὰ δὲ τῶν ἀκροπόλιν ἀποσύωμεν ἤδη. καὶ ἐπάνω καβαίνωμεν, αὐτὸ μὲν ἐνταῦθά που, ἐπὶ τὸ πάγου καθεδούμενοι, τὴν Πνύκα ἐρῶσα, καὶ προμελέτωσα, εἰς τ' ἂν καμύξω τὰ παρὰ τοῦ Διός. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, μένων ἕτοιμος πάντας ἐν τῷ ἐπηκόῳ προσκαλέσομαι. Δί. μὴ πρότερον δὲ πίθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν ἀπᾶν, ὅστις ἄτ@ ὁ προσιὼν ὄγκιν, ὁ λιβαναφόρ@, ὁ τὴν σύριγγα, ὁ λάσι@ ἐν τοῖν σκιλοῖν. Ερ. τί φὴς, ἀγνοᾶς τὸ Πᾶνα, τὸν Διονύσου θεραπόντων τὸν βακχικώτατον, ἕτερος ὧδε ἢ τὸ πρόσωπον

Sunt autem etiam qui cum solum attigerint foris lebetem summo digito, ac fuligini nonnihil sibi illeuerint, abunde putent & ipsi sese tinctos denuò esse. Tibi uerò certum est quòd cum optimis conuersandum erit. Sed interea dum sermones cedimus, iam appropinquamus Atticæ: quare Sunium quidem ad dexteram relinquamus, ad arcem autem ita hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hic alicubi super uicum sede, ad Pnycen aspiciens, & expectãs, donec ea proclamauero quæ à Ioue imperata sunt. Ego uerò conscensa arce, facilius hoc pacto uniuersos ex alto, & unde exaudire uocem omnes possint, illos aduocabo. IVST. Ne antea abieris Mercuri, quam dicas quisnam iste sit qui huc accedit, cornutus uidelicet ac fistulam habens, & hirsuta crura. MER. Quid ais? an non nosti Pana illum, ex Dionysi ministris omnium maximè Bacchicum? Hic antea

ἀνα τὸ Παρθενιον· ἐπὶ δὲ τῶν Δατίδ & ἐκπλεων, καὶ τῶν Μαραθῶνα δὲ, τῶν βαρβάρων ἐπίξενον, ἥκοντα ἄκλητον & τῶν Αθηναίοις σύμμαχον, καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τῶν ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλυγγα ταύτην ἀπολαβόντα, εἶναι μισθὸν ὑπὸ τῇ Πελασγικῇ, ἐν τοῖς μετοικικοῖς σωτῆρι. καὶ νῦν, ὡς τὰ ἀκρὶς, ἰδὼν ἐν γειτόνων, πρόσοικοι δεξιούμενον. Πάν. χάριτι ὦ Ερμῆ, καὶ Δίκη. Ερ. καὶ. Δι. καὶ σύ γε ὦ Πὰν μουσικώτατε, καὶ ὦ Δητικώτατε Σατύρων ἀπάντων, Αθήνησι δὲ καὶ πολεμικώτατε. Πάν. τίς δὲ ὑμᾶς, ὦ Ερμῆ, δεῦρο χρεία ἥγαγεν; Ερ. αὕτη σοι διηγήσεται τὰ παρόντα· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀνδρὸς πολεμ, καὶ τὸ λέγυγμα. Δί. ὁ Ζεὺς, ὦ Παὶ, ἀπολύσαι με, ἀποκληρώσων τὰς δίκας. σοὶ δ' ὅπως ἔχει ἐν Αθήναις ἔχει; Πάν.

quidem habitabat in Parthenio monte: temporibus autem illis quibus Datis cū classe aduectus est, & Barbari in Marathonē egressi, ultrò atque inuocatus uenit Athenienſibus auxilium laturus. Et ex eo ſpelunca hac ſub arce uelut præmio eius rei accepta, habitat paulum infra Pelaſgicum g, inter ad uenas & inquilinos cenſus. Ac nunc quidem, ut uerſimile eſt, ex uicinis nos conſpicatus accedit, ſalutatos excepturus. PAN. Saluete Mercuri, & tu Iuſtitia. MER. Et tu. IVS. Et tu utiq, ô Pan, Muſicorū ſtudioſiſſime, et ſaltatorum inter omnes Satyros agilliime, Athenis autem & belli coſiſſime. PAN. Quid autē rei Mercurii eſt? aut quæ uos huc neceſſitas appulit? MER. Hæc tibi enarrabit omnia. Ego uerò in aream hinc, & ad præconium faciendum abeo. IVST. Iupiter, ô Pan, demiſit me, ut ſortitò diſtribuerem actiones forenſes. At tibi quo pacto res habent Athenis?

PAN.

πάν. τὸ μὲν ὅλον, ὦ ἐμοὶ ἀξίαν πρᾶτ᾽ω παρ᾽ αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερον τῆς ἐλπίδος, ἡδὺ τἄντα, πλὴν ὀλίγου τοῦ ἀπωσάμην καὶ λυπήσαντος, τοῦ ἐν τῷ βαρβάρῳ. ὅμως δὲ δὶς ἢ τρὶς ἤδη αὐτοῦ, ἐπιξέσαντες τράγον ἱερεῖον θύσοί μοι, πολλῆς τε λιτὰς ἀποίσονται· ἀτὰρ σὺ νῦν τὰ μὲν ἱερεῖα, πειρασάμενός μοι, τὰ δὲ φρεσὶν μάρτυρα, καὶ ψιλῶν τιμήσασθαι τῷ μέτρῳ. πολὺ ἄλλα ἔχει τινά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ὃ παιδιά. ΔΙ. τὰ ἄλλα δή, ὦ Πάν, ἀμάνυε πρὸς ἀρετὴν ἡμᾶς γενέσθαι, ἐπὶ τῶν φιλοσόφων· πάν. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ᾽ ἱκάνους τοὺς ἰατροὺς, τοὺς σωθρονιστὰς ξυνάμια πολλοὺς, τοὺς τὸ γένειον ἡμῖν ἡμοῖ, τοὺς λάλους; ΔΙ. καὶ μάλα. πάν. ἀκοῦσαι δέ, τι καὶ λέγουσιν, ἢ σὺ μὲν οἴει τὴν σοφίαν αὐτῶν ὁρᾶν καὶ γιγνώσκειν, καὶ

PAN. In uniuersum quidē haudquaquam pro dignitate apud ipsos ago, sed multo deterius quàm sperabam, et hoc, cum tantum depulerim tumultum illum à Barbaris exortum. Sed tamen bis aut ter quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, grauiter ac multum olente, sacrificant mihi: deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ eius uelut testem adhibentes, ac tenui quodam honorātes applausu: quanquam me nonnihil animo oblectat risus ipsorum & lusus. IVS. In cæteris uerò, ô Pā, ecquid meliores, & aduirtutem intenti magis redditi sunt à philosophis? PAN. Quósnam istos dicis philosophos? num tetricos illos, ac tristes uultu, congregatos pariter multos, quod ad mentum ac barbam attinet, non dissimi les mihi, loquaces præterea? IVST. Atque admodum. PAN. Non sanè intelligo neq; quid dicant, neq; quæ sit sapientia illorum. In montibus enim uersari ego soleo,

καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥήματα καὶ ἀστικὰ ὁ μεμάθηκα, ὦ Δί· πόθεν γὰρ ἂν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς ἢ φιλόσοφος; μέχρι τῆ πλαγίᾳ καλάμῃ καὶ αὐλῷ γ' ἐγὼ σοφὸς· τὰ δ' ἄλλα ἀπόλλω καὶ χορδῶν, καὶ ποιμικὸς, ἢν δέῃ, πλὴν ἀλλ' ἀκόλουθα τοῖς ἐκ παιδὸς πεπραγόσιν, καὶ αἰρετόν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα ἀνεξέλεγκτα, ἄγνωστα ἐμοὶ, καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ πρῶτα μὲν, εἰρωνικῶς ἐναρχόμενοι πρὸς ἀλλήλους λόγων, προϊόντες δὲ τῆς διατάσεως, ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον, ὥστε ὑπερδιατεινομένων, καὶ μεγάλα λεγόντων, τό, τε πρόσωπον ὅλον θερμῷ, καὶ ὁ τράχηλος ἐλᾷ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τῶν αὐλητῶν, ἐπέταται δὲ σχεδὸν τὸν αὐλὸν ἐμπνέοντες διάφανται, διαταράξαντές γε ὧν τὰς λόγους, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισεσυρμένον πάμφυρον

& affectata ista uerba atque urbana haudquaquam didici, Iusticia. Vnde enim in Arcadia sophista uel philosophus foret? Vsque ad transuersum calamum & fistulã doctus ego sum: quod ad cætera attinet, pastor, et saltator, & bellator etiam, si opus sit. Sed tamen audio certè illos assiduè uociferãtes, ad uirtutem nescio quã, & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem pacificè exordiuntur inter se sermones: cæterùm procedente aliquantum disputatione, intendunt uocem usque ad tonum seu modum quem orthium uocant, ut exinde cũ nimium distenduntur, atq; eloqui magna contendunt, & facies illis rubescat, & collum intumescat, & uenæ extantiores appareãt, perinde ut tibicinũ solẽt, quando angustã tibiam inflare ui quãdã cogũtur. Cõturbatis igitur sermonibus, & eo quod à principio instituerant, confusaneo relicto,

πέμψον συγχέασθαι, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοί, τὸν ἱδρῶτα ἐκ τοῦ μετώπου ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμένοι. καὶ δὴ τότε καὶ μάλιστα ἐκφανεῖς εἰσὶν οἱ μεγαλοφωνότατοι καὶ θρασύτατοι. πλὴν ἀλλ' ἔγωγε οἶμαι τὸν δῆμον, τὸν ἐκεῖ, θαυμάζειν αὐτούς, καὶ μᾶλλον, ὅπόσους μηδὲν τῶν αὐτοῖς ἀναγκαίων πρᾶξαι σχολή, καὶ παρεῖναι, πρὸς τὸ θράσος καὶ τὴν βοὴν ἐκπεπληγμένους. ἐμοὶ μὲν οὖν ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν ἀπὸ τούτων, καὶ ἀνιαρῶς ἂν ἔχειν τῇ τοῦ πώγωνος ὁμοιότητι. εἰ δέ τι ἀνωφελὲς τὴν βοὴν αὐτῶν, καί τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων αὐτοῖς ἐπιφύεται αὐτοῖς, ἐκ μὲν εἰκῆ ἔχειμι. πλὴν ἀλλ, εἴ τι δεῖ, μηδὲν ὑποσκάλλειν (οἶκος γὰρ ἀθρόως, ὡς ὁρᾷς) πολλὰς αὐτῇ πολλάκις ἤδη ἐθεασάμην πρὸ δείλης ὀψίας. Δί. ἐπίσχες ὦ Πάν, ἐχ ὁ Ερμῆς σοι

relicto, abeunt, conuician-tes sibi mutuò plerique, & sudorem ex fronte incuruo digito abstergentes. Atq; hic demum uincere uisus est, qui ipsorum maximè clamosus, aut cõfidentior alijs fuit. Sed tum populus iste promiscuus admiratur eos, & maximè ij quibus alioqui necessariæ rei nihil incumbit aut curæ est, qui tum astant confidentia atq; clamore illorum excitati. Proinde mihi quidem homines quidam arrogantes ob hæc uidebantur esse, atque ægrè afficiebar propter barbæ similitudinem. Vtrum autem utile aliquid, atq; in commune conducēs, clamori ipsorum ineesset, & num quid boni ex uerbis illis enascerctur ipsis, dicere sanè haudquaquam possum. Quanquam si conuenit utique depositio metu quod uerū est proferre (nā habito ueluti in specula quadam, ut uides) multos ipsorum sæpenumero iam conspicatus sum circa profundam uesperam. IVSTI. Sustine, ô Pan: an non Mercurius, tibi

σοι λαμπάδιον ἐλλεξις. ΠΑΝ. πάνυ μὲν οὖν. ΕΡ. ἀκούετε λεώ, ἀγορὰν δικῶν ἀγαθῇ δίκῃ καθαγισόμενα τόμιμον, ὀλαφηβολιῶνος ἐβδόμῃ ἱσταμένου, ὁπόσαι γραφαὶ ἀπαιώνιμαι, ἥκειν ἐς Ἄρειον πάγον. ἐνθα ἡ Δίκη ἀποπληρώσει τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταὶ, ὀβὸ ἁπάντων Ἀθηναίων. ἑ μισθὸς, ἰρισβολον ἑκάστοις δίκαιος. ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, κατὰ λόγον τὸ ἐγκλήματος. ὁπόσοι δὲ ἀποβιώσουσι γραφῶν, πρὶν ἀσπλβῆν ἀκίθεσιν, καὶ τούτοις ὁ Αἰακὸς ἀναπαυλάτω. ἢν δέ τις ἄδικα δεδικάσθαι εἰσται, ἐφίσιμον ἀγωνίσασθω τῶν δίκων ἢ ἧ ἔφισις, ἐπὶ τὸν Δία. ΠΑΝ. βαβαὶ τῆς βοῆς, ὦ Δίκη, ἀνεβόησας· ὡς δὲ καὶ σπουδῇ σωθήσεται, ἕλκουσιν ἀλλήλοις πρὸς τὸ ἀνωτέρω σὺν τῷ Ἄρεϊ πάγῳ· καὶ ὁ Ἑρμῆς δὲ ἤδη πάρεστιν,

tibi iam proclamare uisum est? PAN. Admodum igitur. MER. Audite populum: forum atque iudicium, quod felix faustumq; sit, cõstituemus hodie, mensis Februarij die septima. Quicunque igitur actiones detulêre, in uicum Martium ueniunto. Ibi Iusticia sortietur fora, atq; ipsa præsto erit iudicantibus. Iudices ex uniuersis Atheniẽsibus dabuntur. merces, tres oboli uniuscuiusq; causſæ. numerus iudicum, secundum æstimationẽ litis. Quotquot autem relictis actionibus priusquam iudicio experiri potuêre, fato functi sunt, & hos Aeacus remittat. Quod si uerò quispiam inique iudicatum esse putauerit, appellatione facta deniq; experietur: ipsa autem prouocatio ad Iouem fiat. PA. Papæ! qualis tumultus! quantum, Iustitia, exclamarunt! Vt autem ferìò undiq; concurrunt, trahentes sese mutuò per accliue sursum uersus Areopagum! Ipse autem Mercurius quoq; iam

ρεγερ. ὥστ' ὑμᾶς μὴ ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχειν, καὶ ἀποκλεῖσαι, καὶ διακρίνεσθαι, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ σωφρονέστερον ἀπελθών, συρίξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ᾧ τὴν Ηχὼ ἐώθασι σπερδολομᾶν. ἀκροάσεσθαι δ', ἢν λέγωμεν τῶν δικανικῶν ἄλλος ἐχεμεί, ὑσπμίρεα τῶν ἐν Αρέῳ πάγῳ διαπεφοιτηκότων ἀκούων τι. Ερ. ἄγε δὴ Δίκη, προσκαλῶμεν. Δί. σὺ λίγεις. ἀθρόοι γοῦν, ὡς ὁρᾶς, προσίασι βορυβοῦντες, ὥσπερ εἰ σφῆκες πορεύοιντο τὴν ἄκραν. Αθ. ἀλλ' ἀφάσι, ὦ καταράτε. Αλ. συκοφαντῆς. Αλ. ἰώσεως πᾶσι ὕδη τὴν δίκην. Αλ. ἀπολεῖ γέ σε, δίκαι' ἀργασμένον. Αλ. ἐμοὶ πρῶτον ἀποκλήρωσον. Αλ. ἵπτ μιαρὲ πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχε με. Δί. εἶδες ὃ δρώσομεν, ὦ Ερμῆ. τὰς μὲν ἄλλας δίκας εἰς τὴν αὔριον ἀπβαλοῦμεν· σὲ δὲ σύμεσον δὴ κληροῦμεν τὰς τοιαύτας,

iam adest. Quapropter nos quidem actionibus & iudicijs operam date, sortimini & disceptate pro eo atq; legitimum uobis est: ego uerò ad spelunca hinc digressus, fistula canam carmen aliquod amatoriu, quo h Echo solco probris incessere. Cæterùm auscultationum & orationum iudicialiu abundè habeo, quotidie contendentes ac litigantes in Areo pago audiens. MERC. Age Iustitia, aduocemus iustos. IVS. Rectè dicis. Cõferti siquidem, ut uides, accedunt tumultantes, & perinde ut uespæ circumstrepentes uerticem. ATHE. Cepi te, ô sceleste. ALIV. Sycophantam agis. AL. Dabis tandem iam pœnas. AL. Conuincam te, quòd grauia atq; indigna perpetraris. AL. Mihi primo sortire. AL. Sequere sceleste ad Iudicem. AL. Ne suffoca me. IVS. Scis quid faciamus, Mercuri? Cæteras quidem lites in crastinũ reijciamus: hodie autem ea tantum sortiamur, quæcunque ab arti-

τοιαύτας, ὑπόσαι τέχναι, ἢ βίοις, ἢ ἐπιστήμαις πρὸς ἄν-
θρωπους εἰσὶν ἐπηγγελμέναι, καί μοι ταύτας αὐτάλλ@ τῶν γρα-
φῶν. Ερ. μίθυ λαβὲ δὴ Ακα-
δημίας, ὑπὲρ Πολέμωνος, ἀν-
θρακοδίσμα. Δί. ἐπὶ λιθάρ-
ριφον. Ερ. ἡ Στοὰ κατὰ τῆς
ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὸν ὅρα-
τὸν αὐτῆς Διονύσιον ἀπέσ-
πάσατο. Δί. πάνυ ἱκανοί.
Ερ. πρὸ Αριστίππου Τρυφὴ
πρὸς Αρετήν. Δί. πάνυ καὶ
τούτοις δικασάτωσαν. Ερ. ἀρ
γυραμοιβικὴ, δραχμῆς Διογέ-
νει. Δί. τρεῖς ἀποκλήρω μό-
νους. Ερ. γραφικὴ λαβὲ Πύρ-
ρωνος λειποτάξιν. Δί. νι-
κάτω ἀμφότεραι. Ερ. βάλε δὴ
ταύτας ἀποκληρώμενον, ὦ Δί-
κη, τὰς δύο, τὰς πρώτας, τὰς
ἀπροσυνειμένας λαβὰ τῆ ῥή-
τορος; Δί. τὰς παλαιὰς πρό
τερον διαλύσωμεν· αὗται δὲ
εἰς ὕστερον διαδικάσονται. Ερ.
καὶ μὴν ὑμοιαί γε καὶ αὗται,
καὶ τὸ ἔγκλημα, εἰ καὶ νεαρὸν,

ab artibus aut uitis aut scientijs contra homines promulgatæ sunt. Ac mihi has in medium profer actiones. MER. *Ebrietas cõtra Academiam pro Polemone placij.* IVS. *Sortire septem.* MER. *Stoa contra Voluptatem, iniuriarum, quòd amatorem ipsius Dionysium, seductum ab ipsa abstraxerit.* IVS. *Quinq; sufficient.* MER. *Pro Aristippo Mollicies contra Virtutem.* IVS. *Etiam bis quinque iudicent.* ME. *Mensaria contra Diogenem, fugæ.* IVS. *Tres sortire satis.* MER. *Pictoria contra Pyrrhonem, ut desertorem.* IVS. *Nouem cognoscant.* MERC. *Vis'ne & has sortiamur Iustitia, duas uidelicet istas paulo ante, nosti, contra Rhetorẽ institutas atq; delatas?* IV. *Antiquiores illas prius decidamus, hæc autem posteà continuò disceptabuntur.* MER. *Atqui similes etiam istæ superioribus sunt, & id quod intenditur, etiam si recens ac nouum, affine tamen illis*

ἀλλὰ παραπλήσιον τοῖς προαποκληρωμένοις, ὥστε ἐν τούτοις δικαιοδοσίαν ἄξιον. Δί. ἔοικας, ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τῷ Διΐ, ἀποκληρώσειν δ' ὅμως, εἰ δοκεῖ, πλὴν ἀλλὰ ταύτας μόνας· ἱκανὰ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμένοι. λὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, δικαιοσύνη τῷ Σύρῳ, διάλογος τῷ αὐτῷ ὕβρεως. Δί. τίς ἦ ὁ τοῦτος ὄνομα; ὁ γὰρ ἐγγέγραπται τοῦτο. Ερ. οὕτως ἀποκλήρου τῷ ῥήτορι τῷ Σύρῳ· ἴσως λύσει γὰρ ἀλλ' οὐδὲ τοῦ ὀνόματος. Δί. ἰλλὰ, μὴ τὰς ὑποφορίας ἄλλη Αθήνησιν ἐν Αρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ἐλαθεῖς ἔχει διελκάσθαι, πλὴν ἀποκλήρου ἔνδεκα τὰς αὐτὰς ἑκατέρᾳ τῶν δικῶν. Ερ. σύγε ὦ Δίκη, φήσῃ, μὴ προλαβεῖν διελέσθαι τὸ δικαστικόν. Δί. οἱ πρῶτοι λαβόμενοι ἱερᾶς ἡ καλλιμιᾶς, καὶ ἦ μέθης· σὺ δὲ ὁ ὕδωρ ἔγχεε. πρότερα δὲ σὺ

illis est, de quibus modò sortiti sumus: quare inter ea disceptari quoque dignum est. IVS. Videris Mercurii indulgere nonnihil petitioni. Sed tamen sortiamur, si tibi uidetur: ueruntamen duas has solas. Sufficiunt enim hæ de quibus sortiti iam sumus. Cedò ipsas actiones. MER. Rhetorica contra Syrũ, malæ tractationis. Dialogus contra eundem contumeliæ. IV. Quis autem Syrus iste est? Neq; enim nomen adscriptum est MER. Ita sortire: contra Rhetorẽ Syrum. Nihil enim uetabit etiã absq; nomine proprio. IV. Ecce externas quoq; iã & peregrinas Athenis in Areopago sortiamur, quas rectius fuerat ultra Euphratem disceptatas fuisse. Veruntamen sortire undecim, eosdemq; utriq; liti. MER. Bia Iustitia, parce nimium adeò exhaurire fiscum tot

mercede iudicum. IV. Primi considento Academiæ & Ebrietati iudicaturi. Tu uerò aquam infunde. Prior autem die tu

σὺ λιγυ ἡ μίθυ, τί σιχᾶς, ηχὲ διαυσύη; μάθι ὦ Ερμῦ προσιλθών. Ερ. ἀ λιώκαμαί, φησι, τὸν ἀγῶνα ἀπεῖν, ὑπὸ τᾶ ἀκράτις τᾶν γλωττ]αν πιπιδυμίνυ, μὴ ἠ γίλωϛα ἐφλωϊμ τῷ δικαστηρίω, μέγι δὶ ἠ ἴσπακα, ὡς ἐρᾶϛ. Δί. ἀκοιῶ συνύηγορον αὐαδιδασάτωτῶν ἀφανῶν τίνα· πολλοὶ γάρ, ὃι λῶν ὠδὶ ϛριωβόλωδιαῤῥαγῆναι ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' ἀδὲις ἐθιλήσαι γε τῷ φανερῷ σωσαι γοροῦσαι μέϛι, πλὼ σὺγνώμονά γε τᾶτα ἐσιηϛ ἀξιοῦν. Δί. τὰ ποῖα; Ερ. Ακαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρόρμησάσα τὸ λόγυ, ηχὲ τὸτ' ἀσκᾶ, ταὐαντία λαλῆϛ ἀμώσθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν, ὑπὲρ ἐμῦ πρότερα ἀπάτω, ἔπα ὕστερον ὑπὲρ ἐαυτᾶς ἐρᾶ. Δί. λαμβὰ μὲν τοῦτο· ἀπὶ δὲ ὅμως, ὦ Ακαδημία τὸν λόγον ἀπάτρομ, ἐπά σοι ῥᾴδιον. Α. ἀκούϛι ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρότερον τὰ ὑπὲρ τοῦ μέθυς,

dic tu Ebrietas. Quid taces & nutas? Audi Mercurii accedens. MER. Non possum, inquit, certamen hoc perorare, lingua mihi præmero impedita atq; illigata, ne etiam risui me exponam in iudicio. Aegrè autem, ut uides, constiti quoq;. IVS. Proinde patronum adducat ex uehementibus ac grauibus istis aliquem. Sunt enim multi qui uel trioboli gratia disrumpi parati sunt. MER. At nemo certè uolet manifestè patrocinari Ebrietati. Verum æqua utiq; hæc postulare uidetur. IVST. Quænam? MER. Academia hæc semper in utranque parata atque instructa est orationem, idq; etiam exercet sese, ut contraria probè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat, atq; ita deinceps pro se ipsa uerba faciat. IVS. Noua quidem hæc. Sed dic tamen Academia orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. ACA. Audite uiri iudices, priore loco illa

quæ

μένης ἐπαινος γὰρ τό γε νῦν ἐστιν. ἀδίκητος δὲ ὑπ' ἀθλίας τὰ μέγιστα ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐμοῦ ἀνδράποδον, ὃ μόνον ἔχον οὐ πολλοῦ, καὶ πιστὸν αὐτῷ, μᾶλλον ἀσχολόν, ὧν προστάξαιμι, εἰσόμενον, ἀφαιρεθῆναι τὸν πολέμωνα ἐπαινον· ὃς μιθ' ἡμέραν ἐπώμοις διὰ τὰ ἀγαθὰ μέθης, ψάλτριαν ἔχων, καὶ κατασείμενον, ἵνα ἦν ἐν ἱσταμένοις μεθύουσι ἀεί, καὶ περιπαλῶν, καὶ τὸν ἐπιφανῆ τῆς στεφάνοις διλωσιμένον. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἱ μηδέποτε νήφοντα πολέμωνα ἑλόντες. ἐπεὶ ὅ γε καὶ παιδάριον ὢν τὰς τῆς Ἀκαδημίας θύρας ἐπώμοσεν, ὥσπερ ἔστι πάντας ἀνθρώπους, ἀνδραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τῶν χρημάτων τῆς μέθης ἀφέσασα μετὰ βίας, καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναγαγοῦσα, ὑδροποτῶν τε κατεπώκασεν, καὶ νήφειν μεταδίδαξεν, καὶ τοὺς στεφάνους περιῶσασεν, καὶ λόγον πίνειν

quæ pro Ebrietate afferuntur. Illius enim est id quod nũc dicitur. Iniuria affecta est misera, ut cum maximè, à me Academia, mancipio quod solum habebat beneuolũ ac fidele, quodq; nihil turpe eorum quæ ipsa impetrassent putabat, spoliata, Polemone illo inquam: qui interdiu cum lasciuia ac petulantia per medium forum ferebatur, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad uesperã usq; ebrius semper, et crapulæ indulgens, caputq; corollis ac floribus implicatum gerens. Atq; hæc quòd uera sint, testes sunt Athenienses uniuersi, qui ne unquã quidem Polemonem sobriũ uiderunt. Postquam autem infelix ille ad fores Academiæ quoq; comessabũdus et per lasciuiam illudens accessisset, perinde ut ad omnes solebat: mancipatum illũ, atque è manibus Ebrietatis ui ereptũ, & ad se adductum, aquã bibere, ac sobriũ esse docuit, corollasq; capiti

ναν ληστικὰ μέλη ν, ῥυμά-
τια σκολιὰ καὶ λυσιωδῆ, καὶ
πολλῆς φροντίδος καὶ ἀνάμνησα
ἀναλάβοις ἄν. ὅτι αὐτὶ τοῦ
ἵππου ἀκαθ. ὧντος αὐτῷ ἐ-
ρυθήματος καὶ ὠχρὸς, ἀθλιος,
καὶ ῥινὸς τὸ σῶμα γεγένη-
ται. καὶ τὰς ἡδονὰς ἁπάσας
ἀπὸ μακροῦ, ἄσιτος ἐνίοτε,
καὶ λιψαλέος ἐς μέσον ἐ-
σπέρας, κάθηται λυπρὸν, ἐ-
πεὶ τὰ μελλὰ ἡ Ἀκαδημία ἐγὼ
λυπῶν διδάσκω. τὸ δὲ μέγι-
στον, ὅτι καὶ λοιδορῆται τῇ μι-
θῇ, πρὸς ἐμοῦ ἀναρδὲς, καὶ
μυρία ἄκαιρα λέξεσι πρὸς
αὐτοῦ. ἁρπάζω σχεδὸν τὰ ὀ-
πτὰ δὴ μάλιστ' ἄλλ' καὶ ὑπὸ
ἀκαιρίας ὁρῶ, καὶ τὸ ἀπὸ
τούτου ἐμοὶ ῥοφάτω. Δί. τί
οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πάλιν
ἀλλ' ἔγχει τὸ ἴσον ἐν τῷ μέρει.
Ακα. οὕτω δὴ μὲν ἀκούσας
πάνυ σύλλογα, ὦ ἄνδρες δι-
καταὶ, ἃ σωθήσεσθαι ἔφησεν
ὑπὸ τῆς μέθης· ἃ δὲ πρὸ-
μοῦ μετ' οὐσίας ἀκούσεται,

detractas discerpsit. Ac quo
ties bibendum atq; accum-
bendum fuerat, uerba quæ-
dam perplexa ac misera, cũ
multa curiositate referta,
illi tradidit. Quare pro eo
qui antea efloresceb at in
illo, rubore, pallidus miser
& incurum corpore factus
est, & cant lenis illis unuer
sis obliuioni mandatis, sine
cibo interdu n & sitibunda
us ad mediã usq; uesperam
sedet, nugãdo uidelicet quæ
lia multa Academia ego nu
gari doceo. Quod autẽ ma
xim um est, etiã cõuiciatur
Ebrietati, à me eò inductus,
& innumera quædam ma
la de ea commemorat. Dic
ta fermè sunt quæ pro E-
brietate adduci possunt. Iã
uerò & pro me ipsa uerba
faciam: & exinde peroræ-
tum à me esto. IVST. Quid
igitur ad hæc respondebit?
Veruntamẽ infunde et huic
parẽ uicissim. ACA. At hoc quidẽ pacto auditu admodum
probabilia uidentur, uiri Iudices, quæ à patrono pro Ebrie
tate dicta sunt. Quòd si aũt & me eadẽ beneuolẽtia audie-
tis, in-

δοκεῖ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἠδίκηκε. τὸν γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, ψιφυλίτην οὐ φαύλως, οὐδὲ κατὰ τὸν μῦθον, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ, καὶ τῇ φύσει ὅμοιον προσφιλάσασα νέον ἔτι, καὶ ἀπαλὸν ὄντα, συνανογνιζομένους τῇ ἡδονῇ· ὃν ὥσπερ αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνυπεργᾶ, διέφθειρεν ἀδύτον, τοῖς πόμασι, τοῖς δὲ ταῖς ἑταίραις παρασχοῦσα ἐκδοτον, ὡς μὴ μικρὸν αὐτῷ τῆς ἀκόλου ὑπολείπεσθαι. καὶ ἄγει ὑπ' ὀρθρ ἑαυτῆς λίγιδας μικρὰν ἐμπροσθεν ὥστε, ὑπ' ὀρθρ ἐμοῦ ἀρῆδαι πειρήσασι. πρὸιέσι γὰρ ἑωθεν ὁ ἄδολος ἱστιφανωμένος, λιμπανόμενος, διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης καταυλούμενος, οὐδὲ πω τότε νήφων, κιμάζων ὅπη παύσεται, ὕβρεις τῶν προγόνων, καὶ δὴ πόλιος ὅλης, καὶ γίλωτα τοῖς ξένοις. ἀπὸ μέσου τε παρ' ἐμὲ ἥκων, ἐγὼ μὲν ἔτυχον,

tis, intelligetis sanè quòd nulla ipsam iniuria affeci. Nam Polemonem hunc, quem seruum illa suum esse ait, natum haudquaquam seruiliter, neque ita ut ebrietatem referret, sed familiarem mihi, & naturæ similem, præreptum adolescentem adhuc atque tenerum existentem, adiuuante ad hoc Voluptate, quæ illi in plerisque mutuam operam præstat, corrupit miserum, lasciuis comessationibus & meretricibus quasi in deditionem tradendo: ita ut ne paululum quidem uerecundiæ in eo remaneret. Atque ea quidem quæ illa pro se paulo antè dici putabat, pro me dicta esse existimate. Circumibat enim miser ille à primo statim mane coronatus, ac crapula perditus, per medium forum, sonantibus undiq; circum ipsum tibijs, nunquam sobrius, lasciuus ac petulans in oĉs, dedecus, & contumelia maiorũ, & præterea ciuitatis totius, ludibriũ autem peregrinorum ac bospitum. Postea quã aũt ad me uenit, ego quidẽ sorte quadã,

ὥσπερ ἐίωθα ποιεῖν, ἀναπαυόμενος παρὰ τῶν θυρῶν, πρὸς τοὺς παρόντας τῶν ἑταίρων, λόγους τινὰς περὶ ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης διεξιοῦσα. ὁ δὲ μετ' αὐλῆς καὶ τῶν στεφάνων ἥδιστος, τὰ μὲν πρῶτα ἡσυχῇ καὶ συγχέειν ἡμῶν ἐπειρᾶτο τὴν συνουσίαν, ἐπτοημένος τῇ βοῇ. ἐπεὶ δὲ ἐλίγη ἡμᾶς ἐπιφροντίκειμεν αὐτῷ, κατ' ὀλίγον (ἐ γὰρ τίλιον ὧν διάβροχος τῇ μέθῃ) ἀνένηφε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφῆρει τὰ τῶν στεφάνων, καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα, καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι ἠσχύνετο. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεγειρόμενος, ἑαυτόν τε ἐώρα ὁποῖος ἐλήλυθε, καὶ τὸ πάλαι βίου κατεγίγνωσκε. καὶ τὸ μὲν ὄρθυμα, τὸ ἐκ τῆς μέθης, ἀπέλιπεν, καὶ ἡ φαιδρότης, ἠρυθρία δὲ κατ' αὐτῶν τῶν ἀναμνήσεων. καὶ τέλος ἀνεστέναξε, ὥσπερ εἶχεν, ἐντεμόλως μοι παρ' ἐμὲ, ὅτι ἐπὶ καλοσαμένους,

ut consueui facere, patentibus foribus ad amicos quum præsentes erant, sermones quosdam de uirtute atq; modestia faciebam. Ille uerò cum tibia & coronis astans, principiò quidem uociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conuersationem nostram clamore suo interturbando. At postquã nos nullam illius rationem habebamus, paulatim (neq; enim omnino aut extremè uino madefactus erat) resipiscere cœpit ad sermones, et simul auferebat coronas, & tibicinam compescebat, & ob purpuram erubescebat: ac ueluti è profundo somno experrectus, cũ seipsum aspiciebat, quo pacto ornatus atq; affectus esset, tum uitam superiorẽ et anteactam damnabat. Et rubor quidem ille ex temulentia contractus defloreſcebat, euanescebatq; : ipse autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubescebat. Postremò ab illa aufugiens, ita ut erat, ad me transijt, neque uocante me,

τυς, οὔτε βιασαμένους, ὡς αὐτὸ τῇ φύσει ἐμοῦ, ἀλλ' ἑκόντος, αὐτοὺς ἀμείνω ταῦτα εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι ἤδη πάλαι αὐτὸν, ὅπως καταμάθητε, ὃν τρόπον διάκειται πρὸς ἐμέ, τοῦτον, ὃν οὐδεὶς δικαστὴς, παραλαβοῦσα γυλίους ἔχοντα, καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέναι, μήτε ἀκοῦσαι ἀπ' ἐκείνου ἀναμένουσα, ὑπέστρεψα, οὐ κατέγνωκα, καὶ αὐτὸ αὐλητὴν πάνυ ἀγαθὸν, πάνυ μέτριον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέλειξα. καί μοι αὐτός τι χάριν εἰδέναι ἐδόκει τούτοις, καὶ οἱ προσήκοντες ὑποδέξονται. ἀγαπᾶ. ὑμᾶς ἤδη σπουδάζει, ποτόρια ὑμῖν ἅμα τὸν λῷστον σωθῆναι. Ερ. ἄγε δὴ, μὴ μέλλετε, ψηφοφορήσατε, ἀνάστατε· καὶ ἄλλος χρὴ δικάζειν. Δί. πάσας ἡ Ακαδημία κρατῶ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παράδοξον οὐδὲν, ἀνά τινα καὶ τῇ μίᾳ τιθεμένην. καθήσατε, οἱ τῇ Στοᾷ πρὸς τὸν ἕνα τὸν λαχόντα, πρὸ

me, neq; cogente, perinde ut illa de me ait, sed ultrò ac uolês, meliora hæc nostra esse credens. Ac mihi iam ipsum huc aduoca, ut cognoscatis quo pacto à me immutatus atq; affectus sit. Hũc ego, uiri Iudices, ad me receptũ, ridiculè omnino se se gerentem, & neq; uocem edere, neq; consistere prædictum ualentem, conuerti, ac sobrium reddidi, & ex uili mancipio uirum modestum ac temperantem, precioq; dignum Græcis effeci. Et mihi nunc ipse gratiam pro ea re habet, & propinquis eius pro ipso. Dixi. Vos autem iam spectate, Iudices. utri nostrum satius fuerit illum conuersari. MERC. Agite itaq;, ne cunctemini. ferte sententiam, atq; inde exurgite: nam & cæteros iudicare oportet. IVST. Omnib. calculis superat Academia, excepto uno. ME. Nihil nouũ aut mirũ, si quis sit qui & pro Ebrietate ferat. Sedete nũc uos, q Stoæ cõtra Voluptatẽ sortitò electi estis,

τοῦ ὄρους λικάσαμ. ἐγκίχυται τὸ ὕδωρ. ἡ κατάγραφος, ἡ τὰ ποικίλα, σὺ ἤδη λέγει. Στοά. οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὦ ἄνδρες λῷστοι λικασταί, ὡς πρὸς σὺ πρόσωπόν μοι τὴν αὐτίκλησιν ὁ λόγος ἔσται· ἀλλὰ καὶ ὑμῶν τὰς πολλὰς ὁρῶ, πρὸς ἃς ἐκάνλω ἀποβλέποντας, καὶ μαλιῶντας πρὸς αὐτὴν, ἐμὲ δὲ καταφρονοῦντας, ὅτι ἐν χρῷ κίπαρμαι, καὶ ἀρρύπωπον βλέπω, καὶ σκυθρωπὸν λοκῶ. ὅμως δέ, καὶ ἰδιάσουτι ἀκοῦσαί μου λιγυόσης, θαρρῶ πολὺ λικαιότερα τούτης ὄρᾶν· τοῦτο γάρ τοι καὶ τὸ παρὸν ἐγκλημά ὄστιν, ὅτι οὕτως ἐταιρικῶς ἐσκευασμένῃ τῷ ἰματίῳ ἄγω. δέ ἴψιος, ὄρα σὺν ἐμὲ, ἀλλ' ὅρα τότι σώφρονα, τὸν Διονύσιον φρακίσασα πρὸς ἑαυτὴν πορίσασι. καὶ δῶ γέ μοι πρὸ ὑμῶν λίκω ἐλίκασαν, τῇ Ακαδημίᾳ καὶ τῇ μόδῃ, ἀλλοῖ τῆς παρούσης λίκης ἐστίν. ὀξυτάτιτι γὰρ ἐν

ad iudicium de amatore ferendum. Infusa est aqua. Deus picturata, ac uaricolo ribus induta, tu iam dic. STOA. Haud equidē ignoro, uiri iudices, quàm cōtra formosam aduersariam oratio habenda mihi sit. sed & uestrùm plerosq; uideo ad illam quidem aspicere, & eidem arridere, me uerò cōtemnere, quòd uidelicet ad cutem usq; tonsa sum, & uirile quiddam obtueor, tetricaq; ac tristis appareo. Sed tamen si me dicentem audire uolueritis, confido equidē multo iustiora, quàm hæc, dicturam me esse. Nam hoc ipsum illud est quod in præsentia accuso, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris amatorem meum uirum tunc modestum ac temperantē, Dionysiū uidelicet, fraude circūuentū, ad sese auulsum hinc abstraxit. Et quam præcedentes illi causam iudicauerint inter Academiā & Ebrietatē, quasi quædā soror præsentis causæ est. Examinabitis enim

ἐν τῷ παρόντι, ὁπότερα χείρω τῶν πατρίων ἤθων, τεθνηκότας ἡμᾶς ὄψεσθε, ἢ λαμπρούς καὶ ζῶντας, μᾶλλον μεγαλόφρονα ἐνθυμουμένους, ἢ ἐν λυπηροῖς τὸ καλὸν ἔχοντας καὶ ἡσυχάζοντας τὸ τρανὸν ἀσυλλόγιστον ἀσυλλήπτως φεύγοντας, μήτε τὸ ἀγχίνουν, μήτε ἀμαχον ἀλλάττεσθαι, μήτε τὸ ἀδὲν καὶ ἀπραγμόνως προσφιλονεικοῦντας, καὶ τῶν συλλαμβανόντων ἐν τῷ μιμεῖσθαι τὰς ἰσχάδας; τοιοῦτοι γὰρ αὖ μᾶλλον τοῖς ἀνοήτοις προτάττουσι, καὶ μὴ μελιτῖτα μέλιτι τῷ πόνῳ, προσάγοντα αὐτῶν τοὺς πολλούς, ἐν οἷς καὶ τὸν δάλαμον ἐκεῖνον ἀφωπάσαμεν ἡμῶν πιπεῖνα, προσιόντα τερέσασα; ὃ γὰρ αὖ ὑγιαίνων ποτὲ προσήκατο τοὺς παρὰ ταύτης λόγους. καίτοι τί αὖ ἐγὼ ἀγανακτοίλιμαι ἐπ' αὐτῷ, ἵνα μὴ λέγω τῶν δὲ ἄλλων φιλίστων, ἀλλ' αὐτίκα ἔτι μᾶλλον αὐτῶν δεκβάλλει, ὥστε ἀσωφρονῶσι, καὶ ἀσεβήσας αὖ

enim in præsentia, utrùm pro eorum more in terrum deiectos uiuere nos deceat, uoluptati indulgentes, nec quicquam generosum in animo cogitantes: an uerò posteriore loco, eo quod est delectabile, posito, præclara honestate, liberos liberè philosophari, nec dolorem ut ignauiæ quandam pertimescentes: nec id quod dulce est, mancipiorum more sectantes, felicitatem in melle & caricis quærentes. Huiusmodi enim illectamenta hæc stultis obiciens, & labore ceu quadam larua perterrefaciens, plerosque ipsorum ad se illectos adduxit, inter quos & miserum illum uelut excusso iugo à nobis secedere fecit, cum ægrotantem tacitè obseruasset. Neque enim rectè ualentem ac sanè oratione sua unquam facilè adduxisset. Quãquam quid ego adeò aduersus illam indignata sim, quando ne ipsis quidè dijs parcere soleat, sed administrationè ac prouidẽtiã illo rũ calúnieturi? Quare si rectè sapitis, iudices, etiã impietatis

λίπῃς λάβοις τι παρ' αὐτῆς. ἤκουσα δὲ ἔγωγε, ὡς οὐδὲ αὐτὴ προθυμοῦσθαι φαίη τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν Ἐπίκουρον αὐτὸν ἐκβιβάσεσθαι συνάγορον τούτοις, οὕτως ἐντρυφᾷ τῷ λιμῷ. πλὴν ἀλλ' ἐκεῖνό γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, εἰ οἶσθα καὶ ἡδέα γιγνόμενον, τὸν Ἡρακλέα, ἢ τὸν ἡμέτερον Θησέα, ἐπὶ τὴν ἔλυσιν, ἵνα φύγοιεν τοὺς πόνους· οὐδὲν γὰρ ἂν ἐκώλυε μιγῆναι δὲ λιμίαις ἄνευ τοῦ ἐλθεῖν, ἐκείνων μὴ πονησάντων. ταῦτα ἔστω, ὃ πάνυ τοῖς μακροῖς τῶν λόγων χαίρουσα. ἐὰν δέ γε ἰδιώσεται κατὰ μικρὸν ἀποκρινάσθαί μοι σωφρόνως μόνον, τάχα ἂν γνοίη τὸ μὴ λίμν οὖσα. πλὴν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ἅ δέομαι μανθάνετε, ψηφίσασθαι τὰ δόξαντα, μὴ πιστεύσαντες Ἐπικούρῳ, λέγοντι μηδὲν ὑπολαμβάνειν τῶν παρ' ἡμῖν γιγνομένων τοὺς θεούς. Ερ. μετάσχοιμι. ὁ Ἐπίκουρος δὲ τοῦτο τὸ ἡδονὴν λέγει.

Επί.

pœnas de ipsa sumetis. Porrò audiui equidem quòd neque orationem ipsa habere parata sit, sed Epicurum istum patronum pro se huc adductura. Adeò scilicet illudit etiam ipsi iudicio. Veruntamen illa certè ipsam interrogate, quales nam putet fuisse Herculem, ac Theseum nostrum, num etiam illi indulgentes uoluptati, laborem euitarint. Nihil enim prohiberet quo minus plena iniustitiæ terra foret, si illi laborem non sustinuissent. Atq; hæc dixi, ut quæ non admodum longis orationibus delectari soleã. Quod si utique uoluerit & parùper respondere mihi interrogata, celerrimè cognoscetur quòd nulla sit. Veruntamen uos certè iurisiurandi memores, decernite iã quæ iusta ac pia sunt, haudquaquam Epicuro fidem adhibentes, qui deos dicit nihil eorum quæ apud nos geruntur, attendere. MERCV. Transi hinc. Heus Epicure, pro Voluptate dicito.

EPIC.

χνί. οὐ μακρὰ, ὦ αὐλητὰ Διονύσου, πρὸς ὑμᾶς ὁρῶ. δεῖ γὰρ νῦν ἡμᾶς πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' ἃ μὲν ἀφελίας τισὶν, ἢ φαρμάκοις, ἵν' φησὶν ὁμαγλῶ ἑαυτῆς ἡ Στοὰ τὴν Διονύσου κατωμάγκασι ταύτης μὲν ἀπέχεσθαι, πρὸς ἑαυτὴν δὲ ἕλκειν ἡδονή· φαρμακὶς δ' ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἕλξις, ἣν ἀδικῶν ἐπείρατο, ἐπὶ τὸν ἀλλότριον ὁμαγλᾶς μαγγανεύουσα. ἃ δέ τις ἐλεύθερος, ἐν ἐλευθέρᾳ πόλει, μὴ ἀκαταγορεύτων τῶν νόμων, πόλυ παρὰ ταύτας ἀνελίας μυσαχθεὶς, περὶ ὧν φησι λυφάλεων τῶν πόνων, πόλις εὐδαιμονίαν πάρεργίγνεσθαι, λάβρον οὐδὲν, τοὺς μὲν ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, περὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀπέφυγε, πρὸς δὲ πόλυ ἡδονῆ ἐλαπίτου σοφ, ὥσπερ δισμῶ τινα ἀπερρίψας, τὰς τ' λόγων πλοκάνας, αὐδρώπινα νῆ ἐ βλακώδη φρενώσας, νῆ τ' μὲν πόνων, ἑαυτῆ

EPIC. Haudquaquam prolixius apud uos, uiri iudices, dicam. Nam multis uerbis ne opus quidem mihi est. Verùm si incantationibus aut medicamentis quibusdam Voluptas eam quæ Stoa hæc amatorem suum ait, Dionysium uidelicet, coegit ab hac quidem abstinere, ad se autem conuertere sese, uenefica meritò uisa est, & iniuriam feciſſe huic coarguitur, tanquam contra alienos amatores præstigias ac dolos machinata. At si quis liber, in ciuitate libera, legibus non uetantibus, molestiam atque acerbitatem quæ ab hac proficiscitur, perosus, & felicitate quam quasi caput laborum inde prouenire aiunt, pro nugis ac nihilo habita, obliquos & incuruos huius sermones, labyrinthicis similes reliquit, ad Voluptatem autem lubens transfugit, uerborum istorum retijs tanquam uinculis quibusdam abiectis haudquaquã stolida, sed humana sapiens, laboremq;

ἐκ τοῦ ἔτι, πονηρὸν, ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς ἡδονῆς οἰκεῖας, ἀποκλείσαι ἐχρῆν αὐτὸν, ὥσπερ ἐκ ναυαγίου λιμένα προσνέοντα, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, συνωθοῦντας ἐπὶ κεφαλὴν ὀκνοῦντα, καὶ ἐκδοτον τὸν ἄλλον ἐκβιάζεσθαι τῆς ἀπορίας, καὶ πάντα, ὥσπερ εἰκότως, ἐπὶ τὸ τοῦ ἡλίου βωμὸν, ἐπὶ τῆς ἀληθείας καταφεύγοντα, ἵνα τῆς πολυδρύλλητον ἀρετῆς ἄλσαλεῖ, ἐπὶ τὸ ἥδιον ἱδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν, ἴδῃ, καὶ τὰ λοιπὰ βιώσας τὸν βίον, ἀδιαλειπτον μετὰ τοῦ βίου. καὶ τοι τίς ἂν μετὰ ἀκριβοῦς ἐξετάσαι αὐτοῦ τὸν νοῦν, ὅτε πρὸς τὰ ἀκρα τῆς Στοᾶς ἀνῆει, ἃ μόνα τις ἄλλος, καὶ μόνον τίνας τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενος εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον ἐκ ἀμφοῖν ἀποκρίνας, ἔλιπε; τάχα γὰρ οἶμαι, τοὺς περὶ

ipsum, id quod est, malum, Voluptatem autem suauem ducens: excludere ne eum decebat quasi ex quodam naufragio ad portum, enatantem, & serenitatis cupientem, præcipiti capite in Libyrem impellendo, et ceu dedititicium, inopiæ atq; egestati miserum illum tradendo, idq; cū ille supplicis instar ad Voluptatem tanquā ad misericordiæ aram aliquam confugeret? Nimirū, ut passim ac multis iactatā illam uirtutem, cum multo sudore in arduum progressu aspiciat, atq; exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, demum post uitam peractam felix atque beatus fiat Atqui quis quæso iudex iustior in hac causa fuerit, quàm ipse ille qui & ea in quibus Stoa uersatur, cognouit ut quisquam alius: & cum antea solum illud quod honestū est, bonum putaret esse, postea quantū mali foret labor, cognito, id quod melius ex utroque probatū esse, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de

tolera-

πρὸς τοῦ παρεδρῶν, καὶ αὐτὸ
χαδὰν νόσου, πολλὰ διεξίον
τας, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἄλλων δι-
αμωμύοντας, καὶ μέχρι τού-
του γαυριῶντας, οἵοις δὲ
κατὰ τοὺς τῆς ἀλουσῆς νόμους
βιοῦντας, ἀσχημονοῦντας μὴ,
ἀ φανεῖται χαλῶντος τοῦ
τόνου, καὶ περιδιδόντες τὸ
λόγμα, πιστευθέντας ἢ αὐτὸ
μὲ τὸ τῆ Ταντάλου, καὶ ἐνδα
ὧν λύσειν, καὶ ἀσφαλῶς πα-
ραπαιόμενον ἐλπίσοντι, χαυδὸν
ἐμπιμπλαμένους τῆ ἁλίσει.
ἀ γοῦν τὴ αὐτοῖς τὸν τῆ Γύ-
γου δακτύλιον ἐδώκει, ὡς τι
φιδιμένους μὴ ὁρᾶσθαι, ἢ τῶν
τῆ Αἰδῶ κλινίδων, ὧδέ ὅτι
μακρὰν χάρμαν τοῖς πόνοις
φράσαντος, ἐκ τῶν ἀλουσῶν
ὠδυνῶτο ἂν, καὶ ἐμιμοῦντο
θαυμαστὸν τὸν Διονύσιον· ὃς
μέχρι μὲν νόσου, ἤλπιζεν
ὠφελήσειν τι αὐτὸν τὸς περὶ
τῆ παρεδρίας λόγους ἐπιδεικνὺ ἢ
ἤλπισεν, ἢ ἐνίσχυσεν, ἢ ὁ πόνῳ
ἀλυθησόμενον αὐτοῦ παιδίοις,

ἐλῶν

tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare solent, priuatim aũt Voluptatem colunt, eò quidem usq; iuueniliter seſe iactare, domi aũt secundum Voluptatis præcepta uitã degere, erubescentes quidem si deprehendantur remittere aliquid de firmitate & contentione, prodereq; professionem suam, patientes autẽ miserè interea Tãtali illudi & ubi latere seſe, ac tutò leges trãsgredi poſſe cõfidũt, hiantibus faucibus uoluptatem ingurgitantes. Proinde si quis ipſis Gygis annulum daret, ut eo inducto conſpici non poſſint, aut etiam Orci galeam: sat scio quòd laboribus longum ualere iuſsis, ad Voluptatem proſilirent, & cuncti imitarentur Dionysium: qui quidem antea quàm morbo correptus eſſet, sperare ſolebat illos de tolerantia ſermones multum ſibi profuturos eſſe. At poſtquam dolere atque ægrotare cœpit, ac labor re ipſa illum inuaſit, animad-

ἀλλὰμ τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ αὐ-
τιφιλοσοφοῦν τῇ Στοᾷ, καὶ
τἀναντία λογιατίζον, αὐτῷ
μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπίστευσε,
καὶ ἑαυτῷ ἀνθρώπῳ ὤν, καὶ
ἀνθρώπου σῶμα ἔχων, καὶ δι-
τέλεσεν, ἀχὼς ἀπλησιάστι αὐ-
τῷ χρώμενον, ἀλλως ἔτι δὲ
ἄν ἄλλως λέγῃ, καὶ ἀλουᾶς
κατηγορῇ, λέγοντος χαίρει, τὸν
δὲ νοῦν ἴσως σ' ἔχει. ἔρωτα. ὑ-
μᾶς δ' ὦδε τούτοις ψηφοφο-
ρήσαντ. Στοά. μηδαμῶς, ἀλ-
λ' ὀλίγα μοὶ συμβιβάσαι ἔστι
τρίψατ. Ἐπί. ὀρώτησον· ἀσ
πκρινοῦμαι γάρ. Στοά. καλ-
ὸν ἔγῃ τὸν νοῦν; Ἐπί. ναί.
Στοά. τῶν ἀλουᾶν δὲ ἀγα-
θῶν; Ἐπί. πάνυ μὲν οὖν.
Στοά. τί δὲ, οἶδα ὅ, τι διάφ-
ορον καὶ ἀδιάφορον, καὶ προη-
γμένον καὶ ἀποπροηγμένον;
Ἐπί. μάλιστα. Ερ. ὅ φασιν, ὦ
Στοὰ, σωπᾶναι οἱ λιπαρὰ τὰ
δισύλλαβα ταῦτα ὁρωτήματα. ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε, ψηφο-
φορήσοντες γάρ. Στοά. καὶ μὴν ἐ-
ρήτησα ἄν, εἰ συμπρώτησα

animaduertens corpus suum diuersam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, ibi magis quàm istis credidit: atq; ita sibi persuasit, homo cum esset, etiã corpus humanum habere sese: uixitq; exinde non ut statua illo utens, sed hoc sciens, quòd quicunq; aliter dicit, ac Voluptatem accusat, uerbis quidẽ delectetur, animũ aũt illuc cõuersum habeat. Dixi. Vos aũt ob hæc sententiã ferte. STOA. Nequaquam, sed pauca etiã interrogare mihi permittite. EPIC. Interroga: respõdebo enim. STOA. Malumne putas laborẽ? EPIC. Etiã. STOA. Voluptatem autem bonum? EPIC. Atque admodũ. STOA. Quid autem? Scisne quid sit differens, uel indifferens, et promotũ, uel reiectũ? EPIC. Maximè. MER. Negant se Iudices intelligere, Stoa, dissyllabas istas interrogationes: quare silentiũ agite. Iam. n. sententiã ferẽt. STOA. Atqui uicissem sanè, si interrogaßẽ

ἐν τῷ τρίτῳ τῶν ἀναπαλίν-
πτων σχήματι. ΔΙ. τίς ὑπο-
ρίσχῃ; ΕΡ. πάσαις ἡδονή.
ΣΤΟΑ. ἐφίημί σοι τὸν Δία.
ΔΙΑ. τύχῃ τῇ ἀγαθῇ· σὺ δ' ἄλ-
λους πάλει. ΕΡ. περὶ Ἀριστίπ-
που Ἀρετὴ ἡμῖν Τρυφὴ, καὶ Ἀ-
ρίστιππος δι' αὐτὸς παρίστω.
ΑΡ. πρεσβύω ἐμὶ χρὴ λέ-
γειν, τὴν Ἀρετήν· ἐμὸς γάρ
ὄστιν Ἀρίστιππος, ὡς δηλοῦ-
σιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. ΤΡΥ.
εὐμαθέως, ἀλλ' ἐμὶ τὴν τρυ-
φὴν· ἐμὸς γάρ ὁ ἀνήρ, ὡς ἴστιν
ἐρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ
τῆ πορφυρίδος, καὶ τῶν μύ-
ρων. ΔΙ. μὰ φιλονικῶντι· ὑ-
ποκρινάσεται γὰρ καὶ αὕτη ἡ
δίκη, ἵν' αὖ ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ
τῦ Διονυσίου· παραπλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν ἔσε-
σθαι. ὥστι αὖ μᾶλλον ἡ Ἡδονὴ ἡμα-
τύσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἕξει
ἡ Τρυφή. νικώσης δὲ αὖ τῆς
Στοᾶς, καὶ αὖτος ἴσται τῆς
Ἀρετῆς λειποψυχός. ὥστι ἄλ-
λοι

in tertia figura, eorum uide licet quæ demonſtrari non poſſunt IVST. *Vtra ſuperauit?* MERC. *Voluptas calculis omnibus.* STOA. *Prouoco ad Iouem.* IVST. *Bona ſanè fortuna, ut lubet. Tu uerò alios accerſe.* ME. *De Ariſtippo contendentes Virtus atq; Mollicies, et Ariſtippus uerò etiam ipſe adſto.* VIRTVS. *Priorem me dicere conuenit, Virtutem uidelicet. Meus enim eſt Ariſtippus, perinde atq; indicant ſermones, & opera.* MOL. *Haudquaquam, ſed me potius. Meus enim eſt homo ille, quemadmodum uidere licet ex coronis, & purpura, & unguentis.* IVST. *Ne ambitioſe adeò contendite. differetur enim & hæc cauſa eò uſq;, dum Iupiter de Dionyſio ſententiam ferat. Non enim diſſimile quippiã hoc quoq; uidetur eſſe. Quare tũ quidẽ, ſi Voluptas uicerit, etiã Ariſtippũ Mollicies habeb it. Vincente aũt cõtrà Stoa, et hic erit Virtuti cõdẽnatus. Proinde*

alij

λει παρίσασαν. τὸ δᾶνα μέ τοι μὴ λαμβάνοιτο ὗτοι τὸ δικαστικὸν· ἀδίκαστ' ἂν ὁ δίκη μηδέποτε αὐτοῖς. Ερ. μάτην οὖν ἀνηλάληθότες ὅσοι γεγόντες ἀνάβασιν; Δί. ἱκανὸν, ἢ ἡμιτιμόριον λάβοιεν. ἄπιτι, μὴ ἀγανάκτει, ἀλλ' ὅσον δικάσατι. Ερ. Διογένη Σινωπέα παρᾶναι καιρὸς, ἢ σὺ τοῦτο ὁ ἀργυραμοιβικὸ λέγε. Δι. καὶ μὰν ἀλλ' ἔγωγε μὴ παύσεται ἐνοχλοῦσα, ὦ Δίκη, ἕως ἔτι δρασμῷ δικάσιτά μοι, ἀλλὰ πολλῶν ἢ βαθέων τρωμάτων ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα κατάξω τῷ ξύλῳ. Δί. τί τοῦτο; ἀπόφυγε ὁ ἀργυραμοιβικὸ, ὁ δὲ δίκαιος, ἐπιμελέος τὸ βάκτρον, οὐ μετρίου τινὸς ἀνδρὸς ἡμῖν λήψεσθαι τὸν Πύρρωνα πάντως. Ερ. ἀλλ' ὁ μὲν γραφικὸ πάρεστιν, ὦ Δίκη, ὁ Πύρρων δὲ οὐδὲ πόδα ἐπὶ τοῦτο προέβη. Δί. διὰ τί, ὦ

alij adsunto. Istud autem ne accipiant hi, iudiciale præmiũ puta. Nã causa hæc incognita & indiscussa mã sit ipsis. MERC. Frustrane igitur per longam adeò atq; accliuem uiam ascenderint uiri hi senes? IVST. Abundè est si tertiam etiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs iterũ iudicabitis. MERC. Diogenem Sinopensem adesse tempus est. Actu itaq; Mensaria dic. DIOG. At uerò nisi desinat molesta esse, Iustitia, non amplius de fuga mecum apud iudicem aget, sed de multis atque altis uulneribus. Ego enim quamprimùm adeò fuste hanc contundã. IVST. Quid hoc rei est? profugit Mensaria: ille autem sublato baculo insequitur. Haud mediocre malum aliquod uidetur misera illa acceptura esse. Pyrrhonem proclama. MERC. At pictoria quidem iamdudum adest, Iustitia: ipse autem Pyrrho principiò ne ascẽdit quidẽ huc. Ac uidetur hoc facere. IVST. Qua de causa

Mer-

Ἑρμῆ: Ερ. ὅτι οὐδὲν ἡγοῦ-
μαι πρᾶγμα εἶναι δικαιότερον.
Δι. τοιγαροῦν ἄρξομαι αὐτῆ
καταλιπασάτωσαν. τὸν λόγο
γράφον ἤδη πάλαι τὴν Σύρον,
καὶ τοι πρώην ἀπωλίχνευσαν
κατ' αὐτῆ αἱ γραφαὶ, κ) ὁ Δίμ
ἔπεμψε ἤδη κηρύξαι. πλὴ
ἀλλ', ἵνα ἴδωμεν, πρότερον ἅπα
σαγε τὴ ῥητορικῆς τὴν δίκην.
βαβαὶ, ὡς σωκοφαντοῦσιν
ὑμῖν τῶν ἀνθρώπων; Ερ. ἀκού-
σατε, ὦ Δίκη, τί γὰρ μὴ ἐν
λόγῳ ἐστὶ τῶν πρίσιν, ἀλλὰ
καινὴ καὶ ξένη, χθὲς, ὥ-
σπερ ἵφυς, ἐπηγγελμένη, κ)
τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεσθαι ῥητο
ρικῆς μὲν καὶ διαλόγε, ἐν τῇ
μὲ σε κατηγορούσῃ, ἀπολο
γουμένου δὲ περὶ ἀμφοτέρας
τοῦ Σύρε, τοῦτο πολλοὺς ἐπή-
γαγε τῇ δικαστηρίῳ. πλὴ ἀλ
λὰ ἄρξαι ποτὲ, ὦ Ρητορικὴ,
τῶν λόγων. Ρη. πρῶτον
μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ
πάσαις

Mercuri? MERC. Quia
nullum putat iudicium aut
forum uerum esse. IVST.
Proinde contumaciæ poenam
condẽnent. At iam i scripto
rẽ prosæ orationis syrum
illum accerse. Quanquã nu
per adeò actiones contra ip-
sum bæ delatæ sint, & nio
hil necesse erat tantopere
festinari, atque eam tam ſta
tim disceptari: ueruntamen
quia ita uisum est, priorem
introduc Rhetorices cau
sam. Papæ, quàm multi ad
audiendũ cõuẽnere? MER.
Meritò, iustitia. Nam hoc
ipsum quòd actio hæc mini
mè uetus aut obsoleta est,
sed nouaac peregrina, heri,
quemadmodũ ais, primùm
intentata: deinde quòd &
sperant audituros se esse
Rhetoricã quidẽ atq; Dia-
logum per uices accusan-
tes, utrisque autem Syrum
respondentem, multitudi-
nem tantam ad iudicium contraxit. Veruntamen incipe
tandem Rhetorica causam dicere. RHETOR. Principiò quidem, uiri Athenienses, deos dessq; precor omnes,
ut quanta

πάσας, ὅσην εὔνοιαν ἔχουσα διατελῶ τῇ τι πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην παρέξεσθαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τοῦτο τὴν ἀγῶνα. εἶτ', ἐπειδὴ δίκαιόν μάλιστα λέγεται, τοῦτο παρὰ τῶν θεῶν ὑμῖν τὸν μὲν αὐτίκα μὲν σιωπᾶν κελεύω, ἐμὲ δέ, ὡς προοίμιον, καὶ βιβούλομαι, τὴν κατηγορίαν ἐᾶσαι ποιήσασθαι. οὐχὶ ταυτὰ δέ μοι παρίσταται γιγνώσκειν, ὅταν τι εἰς ἃ πέπονθα ἀναβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. τοὺς μὲν γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς, οὕτω ὁρᾶ πρὸς ὑμᾶς· τὰ δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα ὄψεσθε, ὥστε ἴσως μὲν χαλεπόν τι πάσομαι πρὸς αὐτοῦ, σκέψασθαι δίκην. ἀλλὰ γάρ, ἵνα μὴ μακρὰ προοιμιάζωμαι, τοῦ ὕδατος πάλαι ἐπὶ ῥοῦν, αἰτίαν μοι δοκεῖ κατηγορίας. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, τόν τε νόμον μὴ μεγάλην ὄντα, βάρβαρον ἔτι

ut quanta ipse benevolentia affectus sum erga hanc ciuitatem, ergaq; uos omnes, tantam à uobis ad præsens certamẽ hoc consequi possim. Deinde, quod ἐστ æquũ maximè, id uobis in mentẽ à Dijs immortalibus dari, ut aduersarium quidem silentium agere iubeatis: me uerò, quemadmodum constitui, mecumq; ipse deliberaui, accusationẽ peragere posse faciatis. Cæterùm haudquaquã eadem in mentem uenit statuere, quoties ad ea quæ passus sum aspicio, & ad orationem ac uerba quæ audio. Nam uerba quidem quàm simillima meis, iste ad uos faciet: res autem eò usque processisse uidebitis, ut mihi iam necesse sit spectare ne quid peius etiam ab ipso mihi accidat. At enim ut ne longiore procemio utar, aqua iamdudum frustra effluente, accusationem ipsam incipiam. Ego enim, uiri Iudices, hunc, cum admodũ adhuc adolescẽs esset, neq; nõ barbarè etiamnum

ἔτι τῶν φωνῶν, καὶ μονονυχὶ λαλούντων ἐνδυόμενος, ἐς τὸν Ασσύριον τρόπον, περὶ τὴν Ιωνίαν ἰόντα, πλανώμενον ἔτι, καὶ ὅτι χρήσιμα τὰ ἑαυτῷ, οὐκ ἀλόγως παραλαβόντα ἐπαίδευσα, καὶ ἐπιμελῶς ἐθρέψαμεν ὑμῖν σύμμαθης ἅπασι, καὶ ἀτρυφῆ ἐρᾷν δὲ ἐμοὶ (κἀπιστάσί τι γὰρ ἔτι τότε, καὶ ἐθράπευε, καὶ μόνῳ ἐθαύμαζεν) ἀπολιπόντα τὰς ἄλλας, ὁπόσαι ἐμνήστευόν με πλούσιαι καὶ καλαὶ, καὶ λαμπροὶ τὰ πρόγονικά, τῷ ἀχαρίστῳ τούτῳ ἐμαυτὸν ἐνεγγύησα πένητι καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, πρόσφατα ἐμπεφυγαδευμένῳ, πολλῶν καὶ θαυμασίων λόγων. ἅτα ἀγαγόντα αὐτὸν εἰς τὰς φυλέτας τὰς ἐμὰς, ἵνα ἐγγράψωμαι, καὶ αὐτὸν ἀπίφηνα, ὥστε τὸν διαμαρτόντας δὲ ἐγγύης ἀπεπνίγεσθαι. δέξασθαι δὲ αὐτῷ πρίνοσθαι, ἐπιδέξασθαι μέν τε γάμου τὴν ὑπεροχὴν, δεῖ τότε πρισπλάσθαι, ἀλλὰ

etiamnum loqueretur, ac tantum non Candyn indutus, Assyriorum more incederet, circa Ioniam inuentũ, errabundum adhuc, et quid de se ipso statueret, nescientem, ad me receptum educaui: & quia uidebatur mihi ingenio admodum promptus, & ad discendum appositus esse, meq; fixis in me oculis intueri (nam & uerebatur adhuc tum me, & colebat, ac solam in admiratione habebat) relictis cæteris quotquot nuptias ambibant meas, diuites atq; formosi, et quod ad maiores attinet, etiam illustres, ingrato huic me ipsam despondi, pauperi uidelicet, & obscuro, & adolescenti: dote haudquaquam exigua insuper allata, multis & admiratione dignis orationibus. Post hæc adducto eo ad contribules

meos, nomẽ eius in tabulas tacitè retuli, ac ciuẽ reddidi: utiq; qui à spe desponsationis meæ exciderant, exinde suffocarẽtur. Porrò cũ ipsi uisum esset terrarũ orbem circũuagari, sollicitatẽq; cõiugij passim ostẽtare: ne tũ quidẽ à tergo relicta

ωασπαχῆ ἐπιμελέα, ἄνω κὴ κάτω περιαγόμενον, κὴ ἐλαύνοντα αὐτὸν, κὴ ἀσίδιμον ἐποίουν, λαμπρυνόμενος κὴ περιστέλλοντα. κὴ τὰ μὲν ὧδε ἔχει Ἑλλάδι κὴ ἐν Ἰωνίᾳ μέτρια, ἐς δὲ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημῆσαι ἐβουλήσατο αὐτῷ τὸν Ἰόνιον συνδιαπλεύσαντι, κὴ τὰ τελευταῖα, μέχρι τῆς Κελτικῆς συναπέρασε, συνεπαδὰν ἐποίησε. κὴ μέχρι μὲν πολλῶν τούτων μοι ἐπάθετο, κὴ συνεθῶ μοι, μηδαμίαν νύκτα ἀπὸ πάντων γιγνόμενον παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ δ' ἐκαστῶς ἐπιτείσατε, κὴ τὰ πρὸς τὴν δυδοξίαν οὐκ ἔχειν αὐτῷ ἐπιλαβεῖ, τὰς ἀρρῦς ἐκφέρας, κὴ μυγαλαφρὸν ὑπόσας, ἐμὲ μὲν ὀμίλησι, μᾶλλον δ' τίλιον ἑαυτῷ ἀδ' τὴν γνῶτιν ἐκείνου, τ' ἀπὸ τ' σχήματος, τ' διάλογον, φιλοσοφίας υἱὸν ἅπαντα λογιζόμενον, ὑπερασπάσας μάλα ἀφωτιῶτε,

sum, sed quoquouersum se quens, sursum atq; deorsum circunducebar, clarũq; ipsum ac celebrem faciebam, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia & in Ionia acciderunt, mediocria sunt: postquam autem & in Italiam proficisci statuit, unà cum eo Ionium mare traiecit: & postremò usq; in Gallia unà progressa, diteſcere ipsum feci. Ac in longum quidem usque per omnia mihi obtemperabat, & conuersabatur mihi, ne unam quidem noctem extra lectũ à nobis diuertens. At ubi iã abundè uiaticum sibi comparasse uisus est, & quantum ad famam & existimationẽ attinet, rectè sibi omnia habere credidit: adductis supercilijs, & elatum præ se animum ferens, me quidem neglexit, imò uerò prorsus missam fecit: ipsum uerò barbatum illum, ex habitu conspicuum, Dialogum uidelicet, quem philosophiæ filium esse perhibent, suprà quàm decet amando, atq; admodum amatoriè prosequendo, na-

ἅπᾶς, πρισβύτερον αὐτῆ ὄντα, ἧττον σώφρονι. ἢ ὃν ἀσχρώτη, τῶν μὴ ἐλευθερίαν, καὶ τὸ αὐτοῦ τῶν ὑμῖν λόγων σωμα τὸ μὲν, εἰς μικρὰ δὴ καὶ λεπτὰ διαιρήσας λαλακλάσας ἑαυτὸν, καὶ αὐτὴ τὸν λόγον ἴ, τι βάλλεται μιγάλη τῇ φωνῇ, θραχᾶς τινας λόγυς ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀθρόᾳ μὴ ἔπεσιν, ὃ μέτρον πολὺς ὁ καὶ ἀπαθύσεσθαι αὐτῷ, μεθέλεμα ἢ παρὰ τὸν ἀκούοντων, ἢ τὸ ἐπισθεῖσα τῶν χεῖρα ἐντὸς τὸ ὄρων, καὶ μακρὰ ἐπιβοῦσαι τῇ ἀιφαλῇ, καὶ ἐπιστενάξαι τοῖς λεγομένοις. τοιούτων ἠράσθη ὁ γενναῖος, ἐμοῦ διαφρονήσας· φασὶ ἢ αὐτὸν μηδὲ πρὸς τὸ ἱρώμενον τοῦ ἀφίναι ἄγειν, ἀλλὰ ἢ ἐς ἐαῦτον, οἶμαι, ὑβρίζειν. πῶς οὖν ὁ ἀχάριστος οὗτος, καὶ ἔνοχος τοῖς περὶ ὕβεως νόμοις; ἐς

do, natu quàm ipse est, grãdiorem: cum eo nunc consuetudinem habet. Neq; pudet ipsum libertatem quidẽ hanc orationis meæ, qua uelut laxatis habenis solutà ac libera fertur, concidere, in paruas autẽ & perbreuia cõmata tractandas quæstiones seipsum includere. Ac pro eo quod licitum ipsi fuerat, quodcunq; libuisset, plena ac sonora uoce eloqui, breues quasdam sententiolas inter se implicare, & quasi per syllabas numerare. Vnde sanè conferta quidem laus aut multus applausus baud quaquam obuenerit ipsi, irrisio uerò auditorum nonnulla, & attollere manum, intra fines tamen, & longè annuere capite, et ingemiscere dictis. Talia nimirum sunt quibus generosus iste amatus me contempsit. Aiunt autem ipsum ne cum isto quidem amasio suo pacem agere, sed & erga illum contumelioſè opinor, se gerere. Quomodo igitur nõ ingratus, atq; obnoxius ijs quæ de mala tractatione sancita sunt legibus censendus fuerit,

ἢ τῷ μὲν νόμῳ γαμετῇ, παρ' ἧς τοσαῦτα ἔλαβε, καὶ δι' ἣν ἐνδοξός ἐστιν, οὕτως ἀτίμως ἀπέλιπε, καὶ ἀλλοτρίων ὠρέχθη πραγμάτων, καὶ ταῦτα νῦν, ἀπόντι μέλλων ἐμὶ θαυμάζεσι, καὶ ἐπιγράφουσιν ἅπαντες προστάτην ἑαυτῶν. ἀλλ' ἐγὼ μὴ αὐτίχα, τοσούτων μυκωμένων, καὶ κόπτεσιν αὐτοῖς τὴν θύραν, καὶ τοὔνομα ἐπιβοωμένοις μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἅτι αὐοίγαμ, ἅτι ἀνακόψω βέλομαι· ὁρῶ γὰρ αὐτοὺς ὀλίγῳ πλείονα βοῆς νομίζοντας. ἔτ' ἐμὶ ὀλί ἄτως ἐπιτρίφιτ' πρὸς ἐμέ, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐρώμενον βλέπει, τί, ὦ θεοί, χρηστὸν παρ' αὐτῷ λήψεσθαι προσδοκῶν; ὃν τὸ τρίβων ὄλίγ' ὀρᾷ πλέον ἔχοντα. εἴρηκα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμᾶς ἐγώ, ἢν εἰς τὸν ἐμὸν τρόπον τῶν λόγων ἀπολογεῖσθαι θέλῃ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέπετε. ἄγνωμον γάρ, ἵν' ἐμὶ τῷ ἐμῷ μάχαιραν ἀκονήσω. δικαία γ' ἂν τἀμοῦ ἐρώμενον, εἰ διάλογον, ἔτ' ἀπολο

qui legitimè quidem nupta, à qua tanta accepit, & per quam nobilis et clarus adeò est, ita ignominiosè reliquit, ac nouas atque alienas res appetiuit, idq; nunc, quando solam me cuncti mirantur, & ueluti præsidem suum, scripto testantur? At ego qui dem repugno tot procis ambientibus me: & pulsantibus ianuam illis, ac nomine inclamantibus me uoce elata ac magna, neq; aperire uolo, neq; etiam exaudire. Video enim illos nihil amplius clamore isto hinc auferre. Iste uerò etiam ne sic quidem ad me reuertitur, sed ad amasium illum suum respicit: & quid tãdem boni, ô dij, ab eo accepturum sperans, quem præter pallium habere uidet amplius nihil? Dixi, uiri Iudices. Vos autem si meo isti orationis atq; uerborum modo respõdere uoluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed iuxta amatum à se Dialogum illum respondeat, si potest.

γάδω, ὦ ἀνώτατα. Ερ. τοῦτο μὲν ἀπίθανον· ὑγὼ οἶδά τι, ὦ Ρητορικὴ, μόνον αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι κατὰ σχῆμα τῆς λέξεως, ἀλλὰ ῥᾴδιον ἡδὲ αὐτὸν ἀπάτα. Συ. ἐκὰ γὴ τοῦτο, ὦ οὗ ἄρδρ, ὑ αὐτίδικον ὑγανάκτησον, ὡ μακρῷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, ἢ αὐτὸ τὸ δικάσασθαι λέγων παρ' ἐκείνης λαβὼν πολλὰ μὴ ἐκ ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς, τὰ δὲ ἱερφάλαια ὑ αὐτὰ ἐπαινσάμενον ὑ τῆς ἐπαιγορυβίνεσθαι, ὑμῖν ἀποδιδόντα σκοπεῖν περὶ ἀπάντων. πάντα γὰρ, ὁπόσα διηγήσατο τοῦ πρὸς ἐμὲ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο. ἢ γὰρ ἐπαίδευσι, ἡδὲ συναπολλύμενος, ἢ εἰς τὸς Ελλησας ἐνίγραψι, ἢ κατά γε τὸ χρέων αὖ ἀλλάλῳ τῷ γάμῳ. δι ἓς ὑ αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὸν, ὧδε τετοιῆ τὸν Διάλογον ἐραπόμλω, ἀκήσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καί μι μεδὲν ἦ χρεσίμως ἵνα. ψεύδεσθαι ἐπολάβοιτε.

test. MBR. At hoc quidem non persuadebit, Rhetorica. Neq; enim fieri potest ut hic solus iuxta formam & morem dialogi respondeat, sed perpetua oratione ipse quoq; dicat. SY. Posteaquam, uiri Iudices, hoc quoq; malè habet aduersariam, si longiore paulo oratione utar, ipso quoq; eo quod dicere possum, ab illa accepto, multa quidem uerba apud uos haudquaquam faciã: capita uerò ipsa dissoluendo, eorum de quibus ille me accusauit, uobis uniuersum negocium exinde inspiciendum ac perpendendum relinquã: omnia enim quæcunq; modò de me narrauit, ita ut sunt, ac uerè narrauit. Nã & educauit me, & mecum unà quocunque abijt profecta est, & Græcorũ ciuitati adscripsit: eoq; certè nomine etiam gratiã lubẽs egerim nuptijs istius. Cæterùm ob quam causs. ea relicta ad Dialogũ hũc diuerti, de eo quæso, uiri Iudices, ut me paulisper audiatis. Ac me cõmodi alicuius gratia nihil quic

βιετι. ἐγὼ γὰρ, ὦ ξεῖν', ταῦτ' ἐκεῖνα σωφρονεῖν ἔφην, ἀλλ' ἐμμελῶς ἔχειν ὧδε τῇ κοσμίᾳ σχήματος, οἷον πρὸ τοῦ κεχρωματισμένῃ αὐτὴν ἡ Παιανιὰς ἐκάνης ὑπαγάγοιτο, κοσμουμένῃ δ', ἢν τὰς τρίχας ὑπὸ τίθεσθαι ἐς τὸ ὕπερ ἐκεῖνα, καὶ φυκίου ἐντρίβεσθαι μέλαν, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ὑπογράφεσθαι μέλαν, ὑπὸ πλοκάμου ἀβύσσου, καὶ παρηφυλακτῆσθαι, ὅπως τὸν ἐρυθρὸν φύσει. καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ, ἅπερ ἐκάστῃ δῆτα νύκτα, ἃ μὴ σχεπτὸν ἐμοῦ ἐνεπίμπλατο μυθούντων ἐραστῶν, ὧν μαλθάττων ἐπ' αὐτῶν, καὶ καπήλευτον τῶν θύρων, ἐνίων δὲ καὶ ἀοβιάβλητα σωὶ ἐδρᾶν πόσμου τολμώντων· αὐτὴ δὲ ἐγέλα, καὶ ἦλτο τοῖς ἁμιλλήμασι. καὶ τὰ πολλὰ δὲ παρεκύπτεν ἀπὸ τῆς θύρας, ἐξαίνων ἀκίνακα τραχείᾳ τῇ φωνῇ· ὡς δέ τινας ἐρωτικὰς, ἃ καὶ παρεκύγχανε τοῖς θυρίδας, ἐμὲ οἰομένη λεληθέναι, ἐπήλυχνεν, ἢν ἐμοιχεύετο πρὸς αὐτῶν. ἅπερ ἐγὼ μὲ

quam falsi dicere existimetis. Ego enim cum viderem hãc haudquaquam amplius temperantem esse, neq; etiã in eo modesto habitu permanere, quo olim ornatam ipsam Pæanienſis ille duxerat, comptam autem, & capillos meretricio more collocantem, præterea fuco illitam, & genas ceruſſa quoque pingentem: ſuſpicari ſtatim cœpi, ac tacitè obſeruare quorſum uerteret oculũ. Ac cætera quidem miſſa facio: ſingulis autem noctibus angiportus quidem noſter replebatur amatoribus temulentis, & laſciuè erga illam petulanterq; multa agẽtibus, ac fores pulſantibus, quibuſdam uerò etiam ui in trò ſeſe citra omnem modeſtiam ferre audẽtibus. Hæc autem ridebat, & ijs quæ agebantur, delectabatur, ac plerunq; uel de tecto proſpiciebat, canentes illos aſpera uoce cantilenas quaſdã amatorias auſcultãs: uel etiã apertis clàm foribus, dum me latêre iſta putat, laſciuè ſe gerebat, et ſtuprabatur ab illis. Quod cũ ego ferre

φέρειν, γράψασθαι μὲν αὐτὴν μοιχείας ἐν Ἀδειμάντου, ὡς γε τότε μὲν οἰκοῦντι τῷ Διαλόγῳ προσῆλθον, ἐξίουσι δὲ ἐπεβλήθη μοι ὑπ' αὐτῆς. ταῦτά ἐστιν, ἃ ἐγὼ τὴν Ῥητορικὴν μεγάλα ἠδίκημαι. καί τοι οὐ περὶ μικρᾶς αὐτῆς ἦν τοῦτο ἐπίπραξε, καίτοι οὐχί μοι, καὶ περὶ ὀλίγου τεθαρρηκυῖα ἐτυγχάνον γεγονὼς θορύβων μὲν ἐκείνων, καὶ διώξεων ἀπηλλάχθαι, καὶ τὰς ἀῤῥᾳστίας ἀπολιμπάνειν ἐμοὶ δοκῶ, καὶ τυραννικὰς καὶ δημοκρατίας, καὶ ἀριστίνδην ἐκκλησιάζειν ἀναγιγνώσκοντι, εἰς δὲ τὴν Ἀκαδημίαν, ἢ εἰς τὸ Λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ Διαλόγῳ συμπεριπατεῖν, ᾠρέμενον συνδιαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων ἐπεῖν, ἅδομαι ὑμᾶς ἤδη πόρρω τῶν ψήφων ἐνεγκάσης. Δι. τίς λέγειν; Ερ. πάσας ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ἐμοὶ μὲν τοίνυν ἄνδρες δικασταί, ἔτι ἐστὶν ἃ

ferre non possem, accusare quidem ipsam adulterij non placebat: ad Dialogum autem hunc in uicino habitantem accedens, rogabam ut is me recipere uellet. Atque hæc illa sunt, Iudices, quibus ego tanta iniuria Rhetoricam affeci. Quanquam etiam si nihil tale ab ipsa cõmissum esset: tamen, puto, deceret me, uirũ iam prope quadraginta annos natum, à tumultibus quidem istis et caussis agendis desistere, ac uiros iudices pati quiescere, cùm Tyrannorum accusationibus, tum optimatium laudibus euitatis: in Academiam autem uel Lycéum ingressum, cũ optimo hoc, Dialogo uidelicet, unà deambulare, paulatim ac sensim cũ eo disputãdo. Multa adhuc habens, Iudices, quæ dicere poteram, in præsentia quiescam. Vos autem sententiam iurijurando iusto consentaneam proferte. IVST. *Vter uincit?* MER. *Omnibus calculis Syrus, excepto uno.* IV. *Apparet rhetorem fuisse aliquem, qui contrarium*

τίαν βίμβρος. ὁ Διάλογος ὑδὲ τ αὐτῶν λέγε· ὑμᾶς δὲ πρι-
μένατι, διπλασίονα ἀποισό-
μβρον τὸν μισθὸν ἑκ' ἀμφοτέ-
ρως τὰς δίκας. ΔΙΑ. ἐγὼ
δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μακρὰς
μὲν ἀποτείνειν τοὺς λόγους οὐ
αν ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ
λαλᾶ μικρὸν, ὥσπερ ἔωθα· ὑ-
μῶν δὲ, ὡς νόμος ἐν τοῖς δι-
καστηρίοις, οὕτω ποιήσομαι τὴν
κατηγορίαν, ἰδιώτης πανλάπα-
σι. καὶ ἔτυχον τῶν τοιού-
των ὤν, καί μοι δοκῶ ἔτι πρὸς
ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ δ' ἐδίκη-
μαι, οὐ περιβρεσμαι πρὸς τὰ
τε, ταῦτά ἐστιν, ὅτι μι συμβαί-
νοις ὄντα, καὶ θεῶν τέρι, καὶ
φύσεως, καὶ δὴ τῶν ὅλων πε-
ριόδῳ σκοπέμβρον, ὑψηλὸν,
ἄνω τε τῶν νεφῶν ἀδρόβατο
τοιοῦτο, ἔνθα ὁ μέγας ἐν ἁρα-
τῷ Ζεὺς, πλουτὸν ἅρμα ἐλαύ-
νων φέρετ, διαβαπάσας αὐ-
τὸς, ἤδη διὰ τῶν ἀψίδα πε-
μένον, οὐ ἀναβαίνοντα ὑπερά
νω τῦ ἠθέρος, καὶ τὰ πέρα

trarium tulit. Hem Dialo-
ge, sub ijsdem iudicibus dic
tu quoq; Vos autem sedentes manete, duplicem acceptu-
ri mercedem, pro utraq; uidelicet lite. DIA. Ego
uerò, uiri Iudices, longiorē quidem proferre orationem apud uos haudquaquam statueram, sed breuibus uerbis, ut consueui, rem expedire: ueruntamen uti lex est in iudicijs, ita peragam accusationem: quanquam imperitus plane, atq; istarum rerum indoctus sim. Atq; hoc ad uos exordium peractum mihi sit. Quæ uerò per iniuriam & contumelioſe ab hoc passus sum, ea ita se habent. Nam me, cum grauis antea ac uenerandus essem, ac de dijs pleraque, & natura, & uniuersi huius ambitu considerarem, sublimis supra nubes alicubi per aerem incedens, ubi magnus ille per cœlum Iupiter alatum currum agens ferturs abstractum inde ipse, cum iam in summa conuexitate polarem, atque ultra cœlum ascenderem, & alis confra-

ctis,

φωτρίψας, ἰσοδίαιτον τοῖς πολλοῖς ἐπέφηνε· καὶ τὸ μὲν τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σωφρονοῦν πρόσωπον ἀφεῖλε μοι, τὸ μικὸν δὲ ἄλλο, καὶ σατυρικὸν ἐπέθηκέ μοι, καὶ μικροῦ δεῖν γελοῖον· ἅτά μοι τε τὸ αὐτὸ φέρων, συγκαθεῖρξέ μοι τὸ σκώμμα, καὶ τὸν ἴαμβον καὶ λιωισμὸν, καὶ τ' Εὔπολιν καὶ τ' Ἀριστοφάνη, λαιτὰς ἀνδρας ἐπαφροδιτοποιοῦσα τὰ σκώμματα, καὶ χλιδάσασα τὰ λακῶνα ἔχοντα. τί λαυτάτων ἦ, καὶ Μενίππόν τινα, τῶν κυνικῶν λιωῶν μάλα ὑλακτικὸν, ὡς δοκῶ, καὶ πάχαρον ἀνορύξας, καὶ τέτον ἐπεσύγαγέ μοι, φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς λύσσαν, καὶ τὸ δῆγμα καθαρώτατον, ὅσῳ καὶ γελῶν ἅμα ἐδάκνει. πῶς οὖν ὁ δηνὰ ὕβρισμα, μικτὸν ὑπὸ τ' εἰκότος σχήματος καὶ διακόμψε, ἀλλὰ λιωμφλῶν καὶ γελωτοποιῶν, καὶ κυβίστης ἀλλοκότως ἐπονηρεύεται, æqualem & eiusdem conditionis cum multitudine promiscua fecit. Ac tragicam quidem illam atque modestam personam abstulit mihi: comicam uerò aliã, atq; satyricam quandam imposuit, ac tantum non ridiculam. Deinde in eundem locum ad me adducta, conclusit mecum Conuiciũ, Iãbum, Cyntcam petulantiã: præterea k Eupolin & Aristophanẽ, uehemẽtes uidelicet uiros ad exagitandũ gratia illa, et ad irridendum ea quæ præclara ac pulchra sunt. Postremò autem & Menippo quodam ex antiquis illis canibus admodum latratu facili ac prompto, ut uidetur, deinde mordaci atque aspero quoque effosso, hunc quoq; ad me introduxit, terribilem reuera canem, & morsu latenter inuadentem, eo nimirũ quòd etiam ridendo pariter mordeat. Proinde quomodo non graui contumelia affectus uidear, qui neq; familiari ac proprio habitu amplius cõspicior, & comœdias agendo, ac risus ciendo, argumentaq; aliena tractando, quasi quendã bistrionem

νίμμαι & αὐτῷ; τὸ γὰρ πάντων ἀτοπώτατον, ὁρᾶσίν τινα παράδοξον καὶ καινήν, καὶ ὅτι μισός εἰμι, καὶ ὅτι οὐδὲ τῶν μιτρώων βέβηκα, ἀλλὰ ἱππικὸν πάνυ λέγω, συμβιτόν τι, καὶ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούσασι δοκῶ. ΕΡ. τί οὖν πρὸς ταῦτα φῂς, ὦ Σύρι; ΣΥ. ἀπροσδόκητον, ὦ κάθεδρε δικασταί, τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζομαι παρ' ὑμῖν. πάντα γοῦν μᾶλλον ἂν ἔλπισα ἢ διάλογον, ὃν τοιοῦτα ἱρᾶν πρὸς ἐμέ, ὃν παραλαβὼν ἰσως σκυθρωπὸν ἐπὶ τοῖς μελλοῖς δοκοῦντα, καὶ ὑπὸ τῶν συνιόντων ἐρωτήσεων ὅλως συγκεκυπτότα, νῦν ταύτῃ μὲν δοκοῦν μοι μὴ εἶναι δοκοῦντα, ἐν πάσῃ δὲ ἡδονῇ, ἐν δὲ τοῖς πλήθεσι διεχαρισμένον, πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἐμφανέστερον ἔθιζα τὸν τρόπον, μετὰ δὲ τὸν αὐχμὸν τὸ πολὺ, ἀποπλύσας, καὶ μαλακὸν διαναγνάσας, ἡδὺν τοῖς ἐρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ πᾶσι illi me gero? Nam quod omnium absurdissimum est, temperatura quadam aliena ac noua mixtus sum, & neque pedestris amplius sum, neq; in sublimibus incedo: sed plane Centauri modo compositum quiddam ac peregrinum spectrum auditoribus appareo. MER. Quid igitur ad hæc dices Syre? SYR. In expectatum equidem, uiri Iudices, certamen hoc apud uos sustineo. Quid uis enim citius putaram Dialogum, quàm hæc de me dicturum esse. Quem ego susceptum tetricum adhuc plerisque apparentem, & præcontinuis interrogationibus præfractum ac durum, eoq; nomine uenerabundum quidem aliquid præ se ferentem, haudquaquam tamen omnino suauem, aut etiam multitudini acceptum, primò quidem ipsum per terram incedere ad humanum hunc morem assuefeci: postea autem squalore isto multo abstersо, & ridere ipso coacto, suauiorem ac gratiorem aspicientibus exhibui. Supra omnia

ἀλ, τῶν λυμῳδίαν αὐτῷ πα-
ρέξεται, καὶ διατὰ τοῦτο, πολ-
λὴν εἰ μαχεσώμενος τὴν εὔ-
νοιαν παρὰ τῶν ἀκουόντων· οἱ
γὰρ τὰς ἀκάνθας ἐν ᾧ αὐτὸ
τῷ διδύσθω, ὥσπερ τὸν ἰχθύν, λαβὼν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖ-
ρας ἐφυπάτ]ουσ]ο. ἀλλ' ἐγὼ εἶδ' ὃ
ὅπερ μάλιστα λυπεῖ αὐτὸν, ὅτι
μὴ τὰ ἰσχνὰ ἐκεῖνα καὶ λεπ]ὰ
διαβήμεθ' πρὸς αὐτὸν ὁμο-
λογῶμεν, ἐ ἀβλαβέ]ως ἔ ψυ
χὴ, καὶ πόσας δοξάσας ἔθεν,
ἀνάτι τὸν κόσμον ἐργάσατο,
ἢ ἀμιγῆς, καὶ διᾶ]ὰ τὰ αὐτὰ ἐ-
χόντ' ἐσίας ἐνίκιχεν εἰς τ κρα
τῆρα, ἐν ᾧ πάντα ἐκρέουτο
το, καὶ ἐ ῥητορικὴ πολιτικῆς
μορίς ἄδολον, κολακείας τὸ τί
παρ]ον. χαίρει γδ, ἐκ εἶδ' ὁ-
πως, τὰ τοιαῦτα λεπ]ολογῶν,
διαβάπ]ει οἱ]ῶ ψόφῳ ἡδέως
ἐνόμενοι. καὶ τὸ φρόν]ισμα ἡ-
δὺ αὐτῷ δοκεῖ, καὶ μέγα φρονεῖ,
ὅτ λέγετ], ὡς ὁ παῖ]ὸς ἀνδρός
ἐστι σωτικῶν, ἃ περὶ τῶν ἐ-
λεῶν ὀξυλογεῖ. τοιαῦτα δοκα-

omnia autem Comœdiã cũ
ipso coniunxi, ac per hoc
multam illi beneuolentiam
apud auditores conciliauit
qui antea ſpinas in eo iſtas
metuentes, perinde ut Echi-
num, in manus accipere ipo
ſum fugiebant. Cæterùm no
ui ego quod maximè ipſum
male habet, nempe quòd nõ
tenuia illa atque exilia ſe-
dendo cum eo argutari ſo
leo, ſitne anima immortalis
uidelicet, & quot heminas
Deus quando mundum fa-
bricauit, ſinceræ & eodem
modo ſeſe habentis ſubſtan-
tiæ in craterem illũ, in quo
uniuerſa miſcendo tempera
bat, infuderit: & num Rhe-
torica politicæ particulæ i-
mago, adulatoriæ pars quæ
ta ſit. Delectatur enim ne-
ſcio quo pacto huiuſmodi
argutijs diſputando, perin-
de ut illi qui ex pſora liben
ter fricantur. Ac cogitatio
iſta & cura, dulcis ipſi uidetur: ac magnificè ſe effert ſi
dicatur quòd non cuiuſuis hominis ſit ea intelligere, quæ
ipſe de ideis ſubtiliter et acutè ſpeculatur. Huiuſmodi uide-

licet

μὴ καὶ παρ' ἐμοῦ ἀπαιτεῖ, καὶ τὰ ὑπερθε ἐκεῖνα ζητεῖ, καὶ ἀποβλέπει, τὰ πρὸ τῶν ποδῶν ἐχ ὁρῶν. ἐπεὶ τῶν γε ἄλλων ἕνεκα ὀκ ἄν, οἶμαι, μέμψαιτό μοι. ὡς θεμιτὸν τοῦτο τὸ Ελληνικὸν περιεσπάσας αὐτοῦ, βαρβαρικὸν περιέθηκα, καὶ ταῦτα, βάρβαρ& αὐτὸς ὢναι δοκῶν. ἠδίκουν γὰρ ἄν, τὰ τοιαῦτα ἐς αὐτὸν πεφασμένων, καὶ τῶν πάτριων ἐθῶν τὰ λυποῦντων. ἀπολιπόμενα, ὡς λωποδύτην ἐμοὶ· ὑμᾶς δὲ ἐμοίαν τῇ πάλαι τὴν ψῆφον ἐνίγκατε. Ερ. βαβαὶ, δίκαι ἄλως ἐρᾷ ἄει. ὁ γὰρ αὐτὸς ἐκεῖ & ὁ πάλαι, ἀλλὰ νῦν ἑμφόρως ὅστις, ἀμέλει, τοῦτο ἴθ& ἔχει, καὶ πᾶσι τὴν τετρυπημένην ἔτ& φέρει, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ὑμᾶς μὲν ἔπεσθαι ἀγαθῇ τύχῃ, αὔριον δὲ τὰς λοιπὰς σκεψόμεθα.

licet à me quoque poscit, et alas illas quærit, ac sursum aspicit: illa interim quæ ante pedes sunt, non uidēs. Nā cæterorū certè causſa haud quaquam, puto, accusaueris me, quòd ueste hac Græca detracta, barbaricam ipsi induerim, & hoc, cum barbarus ipse uidear esse. Iniuriam enim feciſſem, ſi legibus præteritis in ipsum talia commiſiſſem, ac patrio ueſtitu graſſatorum more ſpoliaſſem. Reſpondi Iudices, quantum poſsibile mihi fuit. Vos autem ſimilē priori ſententiam quæſo ferte. MER. Papæ omnibus decem uincis. Nā ipſe ille prior ne nunc quidem eadem cum cæteris ſentit. Nimirū conſuetudo hæc illius eſt, atque omnibus perforatū calculum ferre ſolet, nec facilè deſierit optimis quibuſque inuidere. Sed uos quidem nunc abite bona cum fortuna: in craſtinum autem & de reliquis cognoſcemus.

GIL-

Annotationes.

a Homero cæco.) Therſites in Mortuorum dialogis Homerum uocauit cæcum: id quod negat Lucianus lib. 2. Veræ hiſtoriarum. Sunt contrà, qui ſcribunt, eum adeò pauperem fuiſſe, ut luminibus ægritudine amiſsis, non eſſet illi unde ſumptus puero à quo duceretur, impenderet. Herodotus cũ Plutarcho id nominis à cæcitate ſortitum fuiſſe ſcribunt. ὄμμαχον enim cæcum appellant Cumani. b Ante ſomnum ad omnes uolãtem.) Qualis Deus ſit Somnus & Somniũ uide 2. Iliad. ubi uolatilis fingitur, quod Vergil. in Aeneid. ſæpe imitatus. Et lib. 6. ubi Aeneas apud inferos complecti uoluit patrem Anchiſen, de ſomnio ſic meminit:

Par leuibus uentis, uolucriq; ſimillima ſomno. Item lib. 5. cũ narrat quomodo Palinurus deceptus à ſomno, è prora in mare deciderit, ſomnusq; receſſerit:

Ipſe uolans tenues ſe ſuſtulit ales in auras. De ratione ſomniorum uide Luciani Somnium ſiue Gallum. Homerus in Odyſſ. 19. fingit duas eſſe portas ſomniorum, per quas exeuntia offerũt ſe hominibus. Alteram eburneam, cuius ſomnia uana & ἄσημα ſunt: alteram uerò corneam cuius ſomnia uera eſſe dicuntur. Id Vergilius lib. 6. Aeneid. imitatus eſt. Vide de eo primum librum Macrobij in Scipionis ſomnium, cap. 3. ubi ex Porphyrio de poetis Somnij diſputat. Extant quorundam cõmentarij cùm Græci, tum Latini de Somnijs. c Tu uerò filia.) Phurnutus, Iouem Iuſticiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd ſit princeps & imperator uniuerſorum, quodq; quæcunq; reges facerent, ut iuſta & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophiſta apud Arrianum in quarto Hiſto. antiquos ait Ioui aſsiſtentem iuſticiam feciſſe. quam interpretationem Arrianus non ſatis probat. d Aſsidens iuxta deas.) Apocration ſcribit, Athenienſes uocare Erinnyes, σεμνὰς θεὰς, quaſi dicas deas caſtas & incorruptas. Pauſ. in Corinth. ait, Semnas à Sicyonijs, Eumedici ab Atticis. In Attica tamen etiam: Iuxta Dearum, inquit, templum, quas σεμνὰς uocant. Sophocles de his multa, præcipuè in fabula Oedipi Epicolono. Has uocat Heſiodus in Theogonia, Erinnyes. Semnis deis oues prægnantes immolabant, & melicratum. Philem on

mon poeta Comicus diuersas Eumenidas & Semnas fecit in fabulis. e Filius ille Sophronisci.) Socratem Sophronisci Iapicidæ fabri & Phænaretæ obstetricis filium, Apollinis oraculo sapientissimum iudicatum, reum postularunt Anytus & Melitus, quòd corrumperet iuuentem, deos contemneret, nouas superstitiones introduceret, Athenienses ueneno sustulerunt. Melitum damnatum capitis, Anytum & cæteros accusatores in exilium actos, ex Laertio, Platone & Themistio, in sermone εἰς τὴν αὐτοῦ πατέρα, scimus. Socrati æream statuam, quæ in Pompeo poneretur, à Lysippo factam, esse decretam, ciuitatem lustratam, palæstras & gymnasia, uelut in publico ciuitatis luctu, clausa, &c. Occidistis, occidistis sapientissimam & innocentissimam Iusciniam Musarum. Vide ea quæ annotauimus in Parasito, ex Aeschine, & Fugitiuis & Ioue confutato.

f Ne gallo quidem Aesculapio.) Cum dracone etiã gallũ attributum legimus propter uigilantiam, de quo ipsi res sacra fiebat: quin & Socrates apud Platonem moriturus, sumpto ueneno, cum puer illi detexisset, quòd illi iam frigerent præcordia: Debemus, inquit, ô Crito. hoc summis uiribus egerat, ut Socrates uitæ suæ consuleret. adeò inerat illi uiro natiua quædã uis urbanitatis, ut moriens etiã iocaretur. Nã hanc ferũt illi fuisse supremã uocẽ. g Pelasgicũ.) Locus in arce Athenẽsi fuit hoc nomine, cuius & Aristophanes meminit. h Quæ Echo.) Iactat hic Pan amorem suum; cùm erga alias Nymphas, tum præcipuè erga Echo: & conuenit hoc. cum enim in scopulis & syluis degat, non habet cui loquatur, cui accinat, aut ἀπηχήματα πρὸς solam Echo. Nemo enim alius audit, aut illi respondere potest. Ouid lib 3 Metamorph. de Echo:

Inde latẽ syluis nullóq; in monte uidetur,
Omnibus auditur, sonus est qui uiuit in illa.

i Scriptorem pro se.) Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ ciuitate natum. Syria autem maioris Asiæ regio est, iuxta Iudeam, quæ hodie Syria uocatur, de qua Strabo lib. 16. Plinius lib. 5. cap. 12. & 22. Pomp. Mela lib. 1 cap. 11. Volater. lib. 11. cap. 1 qui uaria & diuersa nomina recitat, & tandem doctissimè suo ordine describit. k Eupolin.) Eupolis Atheniensis priscæ comediæ scriptor, claruit Apollodoro principe Athenis, Olympiade 86. & fuit uitiorum hominum acerbissimus impugnator. habuit canem Molossum genere, qui in Ephi altem

item seruum, qui Eupolidis fabulas surripuerat, acerrimo impetu mordicusq; comprehensum interfecit.

ΡΗΤΟΡΩΝ Δι. RHETORVM PRÆceptor

Διάκτωρ.

Bilibaldo Birckeimero interprete.

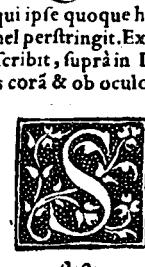
ARGVMENTVM.

Insectatur hoc scripto Lucianus corruptam suorum temporum eloquentiam, & affectatum dicendi genus eorum qui se maximè facundos esse, atque egregiè perorare existimant, eum uerba quædam ex ultima uetustate repetita, & uix ipsi Euandri matri intellecta, orationi passim admiscent, aut uerius infarciunt: quales fuerunt nostra ætate non pauci cùm apud Germanos alicubi, tum præcipuè apud Italos, quibus maximè ea cura fuit ita loqui, ut à nemine intelligerentur. In quorum gratiam & superioribus annis dialogus ille qui Volscorū & Oscorum titulo ferebatur, editus apparet. Cæterùm ipsa oratio didascalica est. Duas enim uias ad eloquentiam consequendam adolescenti, à quo (ut fingitur) ad id impulsus fuerat, præscribit: priorem quidem asperam ac duram, & uix longo tempore peragendam, cæterùm ucram ac rectam, quā non modò ad eloquentiam, uerùm ad omnem uirtutem paranda ingredi opus est ei qui uolet uel mediocrem laudem assequi. Alteram autem planam & expeditam, sed quæ ad improbitatem & petulantiam, non uirtutem, perducat: quam ipse ironica quadam epitrope commendat, ac adolescenti obeundam proponit, scilicet ad temporum suorum morem alludēs: quibus ut quisq; indoctissimus & impudentissimus erat, ita pro præcipuo ac summo habebatur. Vtrique autem uiæ doctorem quendam addit: alterum uidelicet, ea quæ recta sunt, & ad ipsam rem pertinent, monentem: alterum autem, quę ad arrogantiam, improbitatem & temeritatē spectant, ueriusq; rabulam ac sycophantam aliquem quàm oratorem efficiunt, docentem: qui primò quidem, quę de se ipso afferre conueniat discipulum, præcipit: deinde quibus maximè studere publicè, primùm in affectādis uerbis, & cōponēda oratione, deinde inter agēdū, & in foro, & in frequētia hominū: post hęc priuatim quoq;, & domi inter suos idē debeat, docet. Quę omnia eiusmodi sunt, ut mores ac uitia illorū tēporū planè referāt, quę admodum

dum cùm ex alijs pleriſque, tum ex Quintiliano multis in locis idem animaduertere licet, qui ipſe quoque huiuſmodi affectatores & arrogantes non ſemel perſtringit. Exemplum autẽ talis oratoris qualem hic deſcribit, ſuprà in Lexiphane expreſsũ habes, & hodie in multis corã & ob oculos uiderelicet.

Ρωτᾷς ὦ μει ράκιον, ὅπως ἂν ῥήτωρ γέ νοιο, καὶ τὸ συμπόταμον το, καὶ πάνδημον ὄνομα σοφι στὴς αὐτὸς εἶναι λέξῃς. ἀδύνατα γὰ εἶναί σοι φῄς, ἃ μὴ τοιού τῳ τινὰ τῶν λιώσαμεν πρὸς βάλλοιο ἐν τοῖς λόγοις, ὡς ἄ μαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόταλον, καὶ θαυμάζεσθαι πρὸς ἁπάν των, καὶ ἀποβλέπεσθαι, πρὸς σπόδασον ἄκουμα τοῖς Ελλη σι λοιπῶντα· καὶ λέ τὰς ὧδε τοῦτο ἀγέσας ὁλὸς, ἃ τινὸς ποτέ ἐσιν, ἐθέλεις ἐκμαθεῖν. ἀλλὰ εὐθὺς φθόνῳ, ὦ πᾶ, καὶ μάλιστα, ἐπότι νέος τις αὐ τὸς ὤν, ὀρεγόμενος τῶν ἀρίσ των, ἐν ἀδὸς ὅτῳ ἂν ταῦτα ἐκπορίσαιτο, ἱερόν τι χρῆμα, τῶν συμβουλῶν οὖσαν, ἐκβά πρ

Ciſcitaris ô adoleſcens, quo nã apto rhetor euadere, et uenuſtiſsimum illud, ac oppido quàm honorificum nomẽ Sophiſta ipſe eſſe cenſeri poſsis. Tibi enim uiuendum eſſe negas, ni talem in dicendo uim quãdam aſſequaris, ut inexpugnabilis ac intolerabilis exiſtat, omnesq; in admirationem & uenerationem rapiat, ac Græcis res celeberrimæ famæ eſſe uideatur. Ideo uias illuc perducentes, quæ nam tandem ſint, addiſcere cupis. Atque nouitia dia, fili mi: præcipuè cum quiſpiam adoleſcens adhuc exiſtens, optima deſiderat, ignarus tamen unde hæc hauriat, ſitque res ſacra quædam conſilium, quemadmodum

ὦφ νυῦ σὺ, τῦτο αὐτοῖς πρὸς
σιλθών. ὡς τι ἄμεινι τόγε ἐν-
ἐμοὶ, κὴ πάσιν δαρῆν, ὡς μάσ
λιστα λαμὶς αὐτὴς ἐσῃ γυῦναί
τι τὰ λιγόντα, κὴ ἐρμηνεῦ-
σαι αὐτὰ, ἵν τὸ μετὰ τῦτο ἐν-
διλήσῃς αὐτὸς ἐμελέσιν, οἷς
ἀν ἀκούσῃς παρ ὑμῶν, κὴ
φιλαπόνως αὐτὰ μελετᾷμ, κὴ
προθύμως αὐτῶν τῶν ὀλίγων,
ἵν ἀν ἀφίκῃ πρὸς τὸ τέρμα.
τὸ μὲν γὰν θέρασμα ὐ σμι-
κρὸν, οὐδὲ ὀλίγης τῆς σπυδῆς
δεόμενον, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ κὴ
πονῆσαι πολλὰ, κὴ ἀγρυ-
πνῆσαι, κὴ πᾶν ὁτιοῦν ὑπο-
μεῖναι ἄξιον. σκόπει γοῦν,
ὑπόσοι τίνες μυλίν ὄντες, ἵνα
λέξει κὴ πλούσιοι, κὴ νῦ
δὶ ἀγχόστασιν ἐληλεκασι ἀπὸ
τῶν λόγων, ὅμως δὲ μὴ δὶ-
διδι, μηδὲ πρὸς τὸ μέγεθ
τῶν ἐπαιρομένων ἀποδυσω-
πήσῃς, μυρίους τινὰς τοὺς πά
νυ πρόπονήσαν εὐδάς. οὐ
γὰρ ὄρος τινὰ, δὲ ὑπ-
δυσν, κὴ ἐλπῖν μεγὰν ἐκ
μᾶς

modum tu iam accedens, hoc expoſtulet. Igitur ex me audi, & admodum confide, quòd in perquàm eloquentem euadas uirum, ita ut ea quæ deceant, & cognoſcere & explicare poſſis, ſi tu te interim memor eſſe illorum quæ à nobis audieris, aſſiduoq; labore exercere, & alacriter uiam capeſſere uolueris. Ita enim ad optatum peruenies terminũ. Cæterùm huius rei adeptio minimè eſt exigua, neq; mediocri indiget ſtudio, ſed pro qua multos labores multasq; uigilias ſubire, ac quicquid euenerit, ſuſtinere decet. Conſidera igitur quotnam hucuſque, cum nullius eſſent momenti, ob ſermonem clari & opulenti, ac per Iouem nobiliſſimi quoque apparuére. Atqui ne timeas, neq; ob ſperatorum magnitudinẽ deſperes, infinitos quoſdam labores ſubeundos exiſtimans. Siquidem minimè per aſperam quandam aut arduam ſudoris'ue plenam nos per-

μᾶς γ' ἄξομεν, ὡς μίσους αὐτῆς ἀναστρέψαι παμίντας, ἐπεὶ ἐλλὰ οὐ διεφθόμεν τῶν ἄλλων, ὅσοι τὴν σωτῆρα ἐκείνην ἄγουσι, μακρὰν καὶ παπαιράν, καὶ ὡς τὸ πολὺ ἀπιγνωσμένην· ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν ἐξαίρετον δὲ συμβουλῆς, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἐλίγιστα τὰ ἄλλα καὶ ὅπως μετάτιμα, καὶ ἀπαίλατον ἡμῖν κατανεῦσαι, σὺν πολλῇ τῇ θυμηδίᾳ καὶ τρυφῇ, διὰ λειμώνων ἀνθηρῶν, καὶ σκιᾶς ἀκριβῶς σχολῇ, καὶ βάδην αὐτὴν, αὖτε ἁρπτὶ ἐπιτόνῳ τῇ ἄκρᾳ, καὶ ἀγρυπνίαις ἐ παμῷ. καὶ νὴ Δί' ἐνεχόμενοι, καταπάμενοι δ' ἔνιοι, ἐπόσοι τὴν ἐτοιμασίαν ἐραστοῦντο, ἀπὸ τῆς ὑψηλοῦ ἐπιστοπωῶν ἐν τῇ ὑπωρείᾳ δὲ αὐτὸ, ὅτι κατὰ ἀνοβάτων καὶ ἀλιαθήρων τῶν πρανῶν μόλις ἀνδρούντας, ἀποκυλιομένους ἐδὲ πιφαλὴ ζοίτι, καὶ πολλὰ τραύματα λαμβάνοντας πρὶ βαχάας τῆς πίτρας. ἐν δὲ πρὸ πολλοῦ αὖν ἐστιφανωμένοι, ἐν-

λαμνί-

ducemus, ut ex ipsa me-dia lassus regredi cogaris, quandoquidem nil ab aliis differimus, qui per consuetam illam deducunt, longam, inuiam, laboriosam, & utplurimùm desperatã: sed consilij nostri præcipuum hoc est, ut per iucundissimam pariter ac compendiosissimam facilemq; & accliuem uiam, cum multa animi uoluptate delicysq; inter florida prata umbrasque amœnas deambulans, ocio ac gressu placido absque sudore in summo consistas uertice, illicq; citra laborem uenari, & per Iouem discumbens quoq; conuiuari possis, ac illos qui per aliam incedunt uiam, in ascensus cliuo ab edito despicias: quin per confragosa & lubrica præcipitia uix surrepentes, ac nonnunquam in capita deuolutos, multaq; uulnera cautiũ aspernitate accipientes. Tu uero pridem antea in summo co-

ronatus,

λαμπρότατος ἔσῃ, ἅπαντα ἐν βραχεῖ, ὅσα ὄντως ἀγαθὰ, παρὰ τοῖς ῥητορικοῖς, μετουσιῶν καθεύδων λαβών. ὁ μὲν δὴ ὑπόσχεσις ἔστι μεγάλη, ἀλλὰ πρὸς φιλίαν Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, ἐὰν ῥᾳστά τι ἅμα καὶ ἡδέα σοι ταῦτα ὑπολάξειν φαμέν. ἐγὼ Ἡσίοδος μὲν, ὀλίγα φύλλα ἐκ τῆς Ἑλικῶνος λαβών, αὐτίκα μάλα ποιητὴς ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἥδε θεῶν καὶ ἡρώων γένη, πάντων ἐκ Μουσῶν γεγεμένος· ἕτερος δὲ, ὁ πολὺ ἐνθουσιαστικῆς μεγαλογορίας ἐντὸς, ἐν βραχεῖ καταστῆσαι δυνάσεται, εἴ τις ἐκμάθοι τὸν ταχίστην ὁδὸν, ὡς ἐγωγε καὶ σοὶ βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην, καὶ τῷ ἀκούσαντι ἐνέντυπον. ἦρχε μὲν γὰρ ὅδε Ἀλέξανδρος Πέρσῃ, μετὰ τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην, Δαρείου καθυμνικὼς· ἔδει δ' αὐτὸν ταχέως τὰ ἀρχῆς διαβῆναι τὸν γραμ-

ronatus, felicissimus eris, breui uniuersa quotquot in Rhetorica sunt bona, tantum non dormiendo accipiens. Atqui promissio hæc admodum magna est, uerùm per hospitalem Iouem ne diffidas, si facilè pariter et iucundissimè tibi hæc ostendi posse asserimus. Etenim si Hesiodus cum pauca ex Helicone folia sumpsisset, confestim poeta egregius ex pastore euasit, atq; Musarum numine afflatus, deorum & heroum genus decantauit: cur rhetorem, qui multo infra poetices est magniloquentiam, in breui creare impossibile erit, si quis compendiosissimâ dicendi uiam quemadmodũ & ego tibi enarrare uolo Sidonij cuiusdã mercatoris consilium, quod ob incredulitatẽ imperfectũ remansit, ac audiẽti inutile. Imperabat iã Alexãder Persis, postquã Dariũ in Arbelis pugna deuicerat, ac oportebat undiq; per imperium nuncios

γραμματοφόρους, τὰ ἐπιτάγματα τῶν Αλιξάνδρου κομίζοντας. ἐν πρώτῳ μὲν πολλὴν ὁδὸν Αἰγυπτίαν ἐγίγνετο ἰόντες· ἐπορεύοντο γὰρ ἐπὶ τὰ ὄρη, ἔπειτα διὰ τῆς Βαβυλωνίας ἐς τὴν Αραβίαν ἐλθόντ, ἔπειτα βραχέα πολλὰ ἐλάσαντας, ἀφικνέεται ποτὲ μόλις ὁ Αἰγύπτιος, ἔτεσι μικίστοις αὐτοῦ σὺν ὑμῖν πάσιν τούτοις διεκνύσαντα. ἤχετο οὖν Αλέξανδρος ὡδὶ τούτῳ, φάσκων Αἰγυπτίους τι παρακινῆν ἀκούων, οὐκ ἔχει διατάξαι ἐπιμίμπειν τοῖς σατράπαις τὰ λοιπῶν οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος· ἐγώ σοι, φησί, ὦ βασιλεῦ, ἔτι σχήσομαι δείξειν ὀλίγον οὐ πολλῷ ἐν Αἰγύπτῳ. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τριταῖος, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ οὗτός ἐστι. καὶ ἔχειν ὅτῳ πολλῷ ὄντι Αλέξανδρος ἐπιστεύσειν, ἀλλὰ γόητα εἶναι τὸν ἔμπορον φάσκοντα. οὕτω τὸ παράδοξον δι' ὑποψίαν ἄπιστον ἐλόγει τοῖς πολλοῖς.

emittere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat uerò ex Persis longissima in Aegyptũ uia. siquidem montana circumire oportebat: hinc Arabiam per Babyloniam intrare, inde longis emensis desertis uix tandẽ in Aegyptum peruenirebatur. Statio uis uiginti prolixis uiro expedito. Ferebat id ægrè Alexander, quoniã Aegyptios nonnihil tumultuari audiebat, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda uiderẽtur, Satrapis annunciare posset. Tum mercator Sidonius: Ego, rex, inquit, uiam haud longam ex Persis in Aegyptum me tibi ostensurum polliceor. etenim si quis mõtana hæc superabit (transgredietur autem triduo) cõfestim in Aegypto erit. Et sic se res habebat: uerùm Alexander nõ credidit, sed deceptorem esse mercatorẽ existimabat. Ita quamplurimis promissiones admirandæ incredibiles uidentur.

Sed

ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό· ἄσῃ γὰρ πειρώμενος, ὡς ἀδέν σε κωλύσει ῥήτορα δοκεῖν μιᾶς, ἀλλ' ἥλιος ἡμέρας, ὑπερβὰς παθόντα τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι πρῶτον, ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα γραψάμενος τῷ λόγῳ, ἐκπεφρασμένως διδάξαι τίνων ἐλόμενος. δύο γάρ ἐστον, οἷς πρὸς τὴν ῥητορικὴν ἄγειν σε ἐρῶ ἐκ μητρίων μοι δοκῶ, καὶ δύνασθαι μὲν ἐγὼ ὑψηλοῦ καθέδω, πάνυ καλὴ καὶ εὐπρόσωπος, τὸ τῆς Ἀμαλθείας ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, πανταχόθεν πεφωτὶς ὑπερβρύουσιν ὀπώραις δὲ μοι δοκεῖ τὸν πλοῦτον παρισῶσα ἑρᾷν, χρυσοῦν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπίφθονον· καὶ ἡ δέξα δὲ καὶ ἡ ἰσχὺς παρίσωσαν, καὶ οἱ ἔπαινοι περὶ πᾶσιν αὐτῶν, ὅμοιοι μὲν τοῖς ἐναντίοις, πολλοὶ δὲ πανταχόθεν περιπλεκόμενοι καὶ ἐπιστόμιοι, εἰ μὴ τὸν Νεῖλον ἄδῃς γραφῇ μιμούμενος, αὖθις μὴ κάμοιμον ἐπὶ προσ-

Sed ne id tibi accidat, caue: etenim experientia cognoſces quòd nil prohibebit te Rhetorem cenſeri unius nec totius quidem diei, montem ex Perſis in Aegyptum tranſgreſſum. Proinde Rhetorices primò imaginem ſermone deſcribere, & quemadmodum b Cebes ille, utranquiam tibi oſtendere uolo. Etenim duæ ſunt quæ ad Rhetoricã perducunt, quam haud mediocriter mihi amare uideris. Illa itaq; in eminenti reſidet ſolio, admodũ formoſa, ac aſpectu elegantı: in dextra q; c Amalthẽæ retinet cornu fructibus omnifariã refertum. Ex altera aũt parte adſtãtes mihi diuitiæ aſpicere uidentur, penitus aureas, ac perquã amabiles: iuxta quas gloria quoq; & uehemẽtia cõſiſtunt: ipſam uerò laudes permultæ, puſillis Amorib. ſimiles, ac undiq; cõfertæ circumuolitãt,

inſtar Nili, ſi quandoque illum depictum uidiſti, Croco-

dilo

πολλάκις τινὸς ἢ ἱππικοτάμου, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῷ, μικρὰ δὲ τινα παιδία πρὸ αὐτοῦ παίζοντα, πῶς χρὴ αὐτὸν οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι τοιοῦτοι καὶ περὶ τῶν ῥητορικῶν οἱ ἔπαινοι. πρόσει δὲ σὺ ὁ ὁρατὴς, ὅπου μὴ ἄνω ἐπὶ τὰ ὄρη, ἀλλὰ μὴ ὅτι τάχιστα γρίζειν ὑπὸ ἄκρας, ὡς γαμήσειάς τι αὐτῶν ἀνιλθών, καὶ πάντα ἐπάνω ἔχοις, τὸν πλεῖστον, τῶν λέξεων, τὰς ἐπαίνους· νόμιμα γὰρ ἄνωστα γίγνεται τὰ γιγαμενόμενα. ἔστι ἐπικλὰν πλησιάσας τῷ ὄρει, τὸ μὲν πρῶτον ἀπογνώσῃ τῶν ἄνω λόφον, καὶ τὰ πρᾶγμα ὁμοίον σοι εἶναι δοκεῖ, οἷα ἡ Λορυφὴ τοῖς Μακεδόσιν, ἀνέξυρον αὐτῶν ἀπαντάχοθεν λόφον, ἀπότομον, ἀντίχνους· οὐλὶ ὀρνίοις ὑπερπτῆναι ῥᾳδίαν, Δία νύσι τινὸς, ὦ Ἡρακλεῖς, ἐμὲ μέλλοι πεδαιριβήσεσθαι, διομένων. ταῦτά σοι δοκεῖ τὸ πρῶτον. ἔστα μετ' ὀλίγον ὁρᾷς λύσιν τινὰς ὁδοῦ, μᾶλλον ἢ ἧ βῆ ἀπρακτός ὅτι σφῷ, μὴ ἀπαυθάδης μὴ βαχέα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνεται μὴ ἰδρῶτα· μὴ ἰφθὰ γὰρ

dilo alicui, uel equo fluuiatili, quales multi suntin leo, insidente: paruulos aũt puellos, Peches illos Aegyptij uocant, circa ipsum lusitantes tales et circa rhetoricã laudes. Tu uerò amator accedis, desiderãs scilicet quã cellerrimè in summũ euadere, ut tibi ascendenti nubat, ac omnia ea posideas, diuitias, gloriã, laudes. lege etenim cũcta nubẽtis fiũt. Inde cum mõti appropinquas, sub initium de ascẽsu desperabis, resq; tibi similis esse uidebitur, quemadmodũ [d] Aornos Macedonibus apparet, undiq; aspicientib. prærupta, & uix auibus transuolatu facilis, Dionysio aliquo, aut Hercule, si complanari debeat, indigẽs. et ita tibi sub initiũ uidebitur. Inde paulò pòst duas quasdã uias cernes, uel potius altera semita est, angusta, spinosa & asperа, multũ sitis ac sudoris præ se ferens, quam iam

Ἡσίοδος, οὐ μάλα ἀποδέξας αὐτὸν, ὅτι ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ, ὑπτρόχα δὲ, πλατεῖα καὶ αὐθαρὴ, καὶ σύναρτος τοιαύτη, εἶναι μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ἵνα μὴ καὶ τὰ αὐτὰ λέγων πολλάκις, ἐπίσχω σε ἤδη ῥήτορα ἄνευ λυπάμενον. πολλοῦ γὰρ τοσοῦτο προσδέεσθαι μοι δοκῶ, ὅτι οὐ μόνον τραχεῖαν ἐπάνω καὶ αὐτόθεν, ἀ πολλὰ ἰσχύει τὴν ἐλαιπόρων ἔχον, ἀ δὲ τινα πάνυ παλαιὰ· καὶ ἐγωγε καὶ ἀναβὰς ἄνω καὶ κάτω ἐλθὼν, τοσαῦτα καμὼν, ἀλλ' ἅμα, ὑπτρόχα δὲ, ὅτι ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλον ἀλλ' ἔχουσα, πάρεστιν μοι ἰδεῖν, οἷά ἐστιν, οὐκ ἀλύσαντι αὐτῷ. οὐ γὰρ ἰώρουν νέος ἔτι ὢν τὸ βέλτιον, ἀλλὰ τὸν ποιητὴν ἐκεῖνον ἀληθεύειν ὤμην, λέγοντα ἐκ τῶν πόνων φύεσθαι τὰ ἀγαθὰ· τὸ δ' ἂν ἔχον οὕτως. ἀποφαίνειν γοῦν ὁρῶ τοὺς πολλοὺς μείζονων ἀξιωμάτων σύμβολα τοῖς ἀρίστοις, τοῖς τῶν λόγων καὶ ἀνδρῶν. ὅτι δ' ἂν εἰς τὸν

antea Hesiodus c perquam egregiè ostendit, ita ut nihil mei indigeat. Altera uerò lata est, florida, ac manantibus aquis irrigua, & penitùs talis, qualem paulo antè dixi, ne eadem sæpius repetens, te qui iam Rhetor esse possis, detineam. Tantùm hoc addendum uidetur, quòd aspera illa & ardua, nõ multa uiatorũ retinet uestigia: & si aliqua, ualde uetusta. per illam ego miser ascendi, tantum laborans, cum haud necesse esset. Altera uerò undiq; plana, ac nil confragosi habens, qualis nam sit, à longè tantũ mihi apparuit: non tamen per illam incessi. Haud enim cum adhuc iuuenis essem, quid optimum foret cernebam, sed poetam illum uera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus f germinare bona. Illud uerò minimè sic se habebat. multos enim uideo absque labore maiori dignitate euectos, felici sermonum & uiarum electione tantum. Cum uerò ad ingressum

ἀρχὴν ἀφικόμην, οὗ οἶλα ἔτι ἀπορήσεις, καὶ ὅλη ἀπορίας, ἀνατρέπων καὶ τραπεζίτου, ὡς ἂν ποιήσας ὅλα, ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀνωτάτω ἀναβήσῃ, καὶ συλλιμενήσεις, καὶ γαμήσεις, καὶ θαυμαστὸς πᾶσι δόξεις, ἐγώ σοι φράσω· ἱκανὸν γὰρ, τὸ ἐμαυτὸν ἐξαπατηθῆναι, καὶ πονῆσαι, σοὶ δὲ ἄσπορα καὶ ἀνήροτα φύσθαι πάντα, καθάπερ ὑπὸ τῷ Κρόνου, συνῇς ἂν πρίσασί σοι πατρός τις ἀνὴρ, ὑπόκλοπος, ἀναλαβὼν τὸ βάδισμα, πολιὸν τὴν ὄψιν ἐπὶ τοῦ σώματος λευκὺς, ἀρρῳστικὸς τὸ βλῖμμα, ἐγρηγορώς, τῆς τραχέας ἐκάμης ἑλοῦ ἐγκιμώνας, λόγους τινὰς ὑμάτων διεξιών, πρὸς σὲ ἐπιτιθέμενος, ὑποδεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μιγάλα μέν, καὶ ὑπὲρ τὰς τῶν, ἀμαυρὰ δὲ ὅλα, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ τοῦ χρόνου· καὶ φασὶν συλλήμονά σε ἴσεσθαι, καὶ νόμῳ γαμήσειν τὴν ῥητορικήν, ὡ πε-

perueneris, rectè noui te hæsitaturum, quin iam dubitares ad quam nã sit uertendum. Quid igitur iam tibi faciũdum sit ut facilè ad summum ascendas, fortunatus euadas, & nubes, omnibusq; admirabilis uidearis, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptum esse, & laborasse; tibi uerò citra ꝑ sementẽ & arationem, tanquam Saturni seculo, cuncta prouenient. Confestim igitur tibi se obuium feret uir quidam robustus, prædurus, gressu uirili, mulctum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, uigilator, asperæ illius uiæ dux, nugas quasdam uanas prædicans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, et aliorum quorundam uestigia demonstrans, magna quidem, & super præsentia, uerùm iam obscura, & utplurimùm à tempore obliterata. Addet te beatũ fore, ac lege Rhetoricã tibi nupturam

φὰ τύτων ἐλάσσους, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τῶν καλῶν βαίνοντες· ἐὰν δὲ πάνυ μικρόν τι παραβαίνῃς, ἢ ἔξω τῆς εὐθείας, ἢ ὅπου θάττον μᾶλλον ἡλεύσῃ τῇ βάσει, ἀναγκασθήσει τῆς ἐρθῆς ἰδεῖν, καὶ ἀλλόσους ὧδε ἢ γάμους. ἐπάσει διηλθοῦσα ἡμᾶς ἀνάγκη τὰς ἀρχαίας αὖ λέξεις, ἴσως παραδείγματα παρατιθεὶς τῶν λόγων, ὃ ῥᾴδιον μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῆς παλαιᾶς οἰκοδομίας ὄντα, Ηγησίου, καὶ τῶν ἀμφὶ Κράτητα καὶ Νησιώτιδα, ἀπηρθρωμένα καὶ τορά, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀνυρίβωτα ἀποτετμημένα ταῖς γραμμάσι. πόνον δὲ, καὶ ἀγρυπνίαν καὶ ὑδατηροσίαν, καὶ τὸ ἀλιμαρὲς, ἀναγκαῖα ταῦτα, καὶ ἀπαραίτητα φύσει· ἀδύνατον γὰρ εἶναι, ἄνευ τούτων διαθεῖναι τὸν ἀλόγ. ὃ δὲ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι φησὶ καὶ τὸν χρόνον πάμπολυν ὑπογράφει τῇ ἐλαιουργίας, ἔτη πολλὰ, ἀ κατὰ ἡμέρας, ἀ κατὰ τριακάδας, ἀλλὰ κατὰ Ολυμπιάδας ὅλας

nupturam, si per illa incesseris, ueluti eos qui ad bona pergunt. at si parumper transgrediaris, uel extra rectum tramitem, aut incessu aliquorsum magis declines, te à uera uia & ad nuptias deducente aberraturum, Inde te priscos illos uiros imitari iubebit, inutilia sermonum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia uetustæ sunt constructionis Hegesij, & quæ circa Cratetem, Nesiotem quoq; seuera, neruosa et dura, diligenterq; à literis amputanda. Laborem autem, uigilias, & puræ aquæ usum, squalorem quoq;, hæc cuncta necessaria & ineuitabilia dicet. Etenim impossibile esse absque illis uitam perficere. Et quod omnium molestissimum, per longum tempus ad perficiendum iter tibi præscribet, annos multos, non per dies, neque triennnalia, sed per integras numerans Olympiades, ita ut priusquam

ἀριθμῶν, ὃς προαποκαμὼν τὸν ἀνύοντα, καὶ ἀπαγορεύσας, πολλὰ χάρματα φράσας τῇ ἐλπιζομένῃ ἰκανῇ εὐδαιμονίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις ὀλίγοι μισθὸς ὀλίγης ἀναστάσεως τῶν τοιούτων κακῶν, ἀλλὰ ἴσως οὐ φήσασί σοι, ἐὰν μὴ μεγάλα πρότερον λάβωσι. ὁ μὲν ταῦτα φήσει, ἄλλος δ' ἴσως, καὶ ἀρχαῖος καὶ ἀληθῶς, καὶ Κρονικὸς ἄνθρωπος, τυμβωρύχους εἰς μίμησιν παλαιὰς προτιθεὶς, καὶ ἀνορύττειν ἀξιῶν λόγῳ πάλαι πεπορευμένους, ὡς τι μέγα τὸν ἀγαθὸν, μαχαιροποιοῦ ὄντα, καὶ ἄλλον Ἀτρομήτου τινὸς γραμματιστοῦ υἱὸν ἀξιῶν· καὶ ταῦτα ἐν ἡδονῇ, μήτε φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιτάττοντος, ὅτου τὰ τοιαῦτα τίνος ἐλόντα χρήσιμα, ὅτε ἀνάγκη ἐστὶν ἀναπολόμητα, ἰσχνὰ καὶ ἀπράγμονα, καὶ ὅτι τὸ σὺν ῥητορικῆς ὀλίγος. σὺ δὲ μήτε πάθοιο, μήτε προσίχῃ αὐτῷ, μή σε ἐν βραχεῖ παραλάβῃ, ὃ τὸ ἰσθμὸν προσράσαι τοῖς πόνοις

audiens laborem subierit, et defatigatus fuerit, felicitati illi speratæ longum uidere dicat. Insuper ob hæc mala haud paruam expetet mercedem: sed neq; dux esse incipiet nisi magna prius acceperit. Et hæc tibi dicet superbus, & uerè antiquarius ac Saturni homo, mortuos, uetustos ad imitationẽ proponens, sermonesq; pridem defossos eruere dignũ ducens, ac si maximum esset bonum, gladiorum fabri, et alium Atrometi cuiusdam grammatistæ filium imitari: & hæc in pace, neq; Philippo ingruente, neq; Alexandro cogente, quo tempore illorum sermones utiles sunt uisi: ignorans quæ nũ sint nunc innouata, celeritas, laboris euitatio, & uia ad Rhetoricam perquàm compendiosa. Tu uerò haud acquiescas, neque illi mentem adhibeas, ne te suscipiens alicubi præcipitet, uel demum priusquam tot labo

res

σιν παρασκευάσαι. ἀλλὰ ἀ
παύσας ὁρᾷς, καὶ τάχιστα
ἐλθὼν τῇ ῥητορικῇ συνοῦσαν,
ἀκμάζων ἔτι, ὡς καὶ σοὶ μά
ζοιτο πρὸς αὐτῆς, ἰδίᾳ τῷ μὲν
λαοῦ τούτῳ, καὶ πρᾶον τὸ μι
σητὸν αὐλητικῷ μακρὰ χαί
ρειν, λέγε ἀναβαίνειν αὐτὸν,
καὶ ἄλλους, ὁπόσους ἂν ἐκα
νωτέρω λάβητε, αὐάγειν πα
ταλιπὼν ἀδμαίνοντας, καὶ
πολλῷ ἱδρῶτι συνόντας. πρὸς
δὲ τὸν ἕτερον ἐλθὼν, δυρό
σας μᾶλλον καὶ ἄλλως, ὡς τὰ
τοις δὴ καὶ παύσομέν τινα,
καὶ πάγκαλον αὖθις, διασ
κοπουμένου τὸ βάδισμα,
ἐπικλασμένον τὴν αὐχένα,
γυναικεῖον τὸ βλίτυμα, μιλι
χρὸν τὸ φώνημα, μύρων ἀπο
πνέοντα, τῷ λαπτῷ ἄκρῳ
τῶν λιφαιῶν πνώμενον, ὀλί
γας μὲν ἔτι, σθένας δὲ καὶ ὑπο
πενδίνας τὰς ῥίχας σὺν τί-
λοντα, παύσαβρόν τινα Σαρ
δανάπαλον, ἢ Κινύραν, ἢ αὖ
τὴν Ἀγάθωνα, τὸ φαγῳδιας ἐπί
ρρατον ἐκεῖνον πειστέον. λέγε δ'
ὡς

res exbauri.m, in senium perducat. Sed si omnino amore flagras, ac celerrimè Rhetoricæ congredi desideras adhuc uigens, ita ut illi diligentem operam impendere possis, aspero huic homini, & ultra mediocritatem uirili, longè dic ualere: ipsum uerò ascendere, & alios quotquot decipere potest, secum ducere permitte, ut tandē anhelantes, et multo sudore perfusos destituat. Ad alterum uerò perueniens uiam, alios quoq; multos inuenies, inter quos perquàm sapientem quendam ac perpulchrum uirum, incessu h molli, ceruice infracta, ultu effœminato, uoce suaui, unguenta spirantem, ac summo digito caput scalpentē, capillos quidem paucos adhuc, intortos tamē et hyacinthinos componentē, perquàm delicatum i Sardanapalum quendam, uel k Cinyram, aut l Agathonem ipsum, lepidum illum tragœdiæ poetam. Hæc ideo refero,

ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίσεις αὐτὸν, μηδὲ σὺ ἄτιμον θεσπέσιον χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ καὶ Χάρισι διαλάθοι, καίτοι τί φημι; καὶν ἐμέ γε μόνον γάρ σοι προσελθὼν εἴπει τι, τὸ Ὑμήττιον ἐκεῖνο ἀνοίξας στόμα, καὶ τὴν συνήθη φωνὴν ἀφεὶς, μάθοις ἂν ὡς οὐχὶ τῶν καθ' ἡμᾶς τις ὄζει, οὐδ' ἀρούρης ἀνθρώπου ἐπιλήλυθεν, ἀλλά τι ξένον φάσμα, καὶ ἀπόσπορον ἀμβροσίας τρεφόμενον. τούτῳ τοίνυν προσελθὼν, καὶ ἑαυτὸν παραδὺς σιωπῶντα, αὐτίκα μάλα ῥήτορα ἴσθι, καὶ σφόδρα βλέπτεσθαι, καὶ ὡς ἐνεμάξει αὐτὸς, βασιλεύσεις ἐν τοῖς λόγοις ἀπονητὶ καταστάσει, τὰ τίδε πολλὰ λαύνων ἡνία λόγου. δεῖ γὰρ σε παραλαβόντα τὰ πρῶτα μὴ ἐκεῖνα. μᾶλλον δὲ αὐτὸν ἀπάτω πρὸς σὲ γενέσθαι χρή, ὑπὲρ τοιούτου ῥήτορος ἐμὲ ποιεῖσθαι τὸν λόγον, φαῦλον ὑποκριτὴν ὄντα τῶν τοιούτων καὶ τελευτάτων, μὴ καὶ σωτρίψω πως πρὸς τὸν ἔρωτα, ὃν ὑποκρίνομαι. φαίη ἂν τοιγαροῦν πρὸς σὲ,

referto, ut ab ijs eum cognoſcas ſignis, ac res tam diuina, Venerij; & Gratijs amica minimè te lateat. Sed cur hæc dico? etenim ſi ad cæcutientem te accedens, ſolum quid proloquutus fuerit, Hymettium os illud apariens, & conſuetam uocem tantum emittens, quamprimùm intelliges eum non ex nobis quempiam, qui terræ fructu paſcimur, eſſe, ſed ſpectrum peregrinum, rore uel ambroſia enutritum. Ad hunc itaq; ſi acceſſeris, teq; ipſum tradideris, confeſtim Rhetor eris egregius ac conſpicuus, & ut ipſe uocat, rex in ſermonibus citra laborem conſtituéris, orationis moderans quadrigas. etenim ſuſcipiens te, prima illa docebit: ſed potius ipſe te alloquatur. Siquidem ridiculum, pro tanto rhetore me uerba facere, malum forſitan taliũ tantorũq; mimũ, ne alicubi cadẽs, heroa

quẽ repræſentare conor, atterã. Te igitur cõpellabit, comã interim

ἢ δι' ὧν ἐκωμῳδήμην, ἐν
μέσῳ ἔτι λοιπὸν ἦ νόμιε,
καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυ
ρὸν ἐκεῖνο καὶ ἀναλόγον, οἷον
δὴ τὴν Αὐτοδαΐδα τὴν κωμι
κὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέρα
τινὰ μιμησάμενος τῇ προ-
σηκούσῃ τὸ φθέγματος. ἀγροι-
κὸν γὰρ τὸ ἐρῶ νῦν, καὶ ἐ
κεῖ καὶ ὅλως μέτριον ῥήτο
ρος. φέρε δ' οὖν καὶ μετ-
ριάσωμεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἡμῶν σε,
ὦ ἄνδρες, ὁ Πύθιος ἐπιπέμψει πρός
με, ἑτέρων τὸν ἄριστον προ-
σαιτῶν; ὥσπερ ἔτι Χαιρε-
φῶν ἤρετό τινα τὸν, ἐκείνῳ αὐ-
τῷ, ὅστις ἐν σοφώτατος ἐν
τοῖς τότε. ἀ ἀλλὰ μὲν τοῦτο, ἀλλὰ
κατὰ πολὺ αὐτὸς ἦμεν, ἀ-
πέων ἀναύτων ὑπὸ ἐκεῖ-
νων λαγμείων τὰ ὑμέτερα, ἢ
ὑμνούντων, καί τι διατόν-
νων καὶ ὑποκιθαρίζοντων, αὐτίκα
μάλα ἴσως π. ἐς οἷόν τινα λαι
μόνιον αὖ ἄρα ἥκεις. πρόσθε
νίσῃς ἢ μεδὲν τοιοῦτον ἐνθάδε
οἶσθα τῶν δὲ παραλαβὼν,
ἀλλ' εἴ τις ἢ Τιτυὸς ἢ Ὦτος ἢ
Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πά-

interim quæ adhuc reſidua
eſt, demulcens, ſubridensq;
iucundum illud & tenerũ,
quemadmodum aſſueuit, co
mican Thaidem, uel Mal
thacen, aut Glyceram in eo
mittenda uoce imitatus. Si
quidem ruſticana eſt uirili
tas, & minimè ad'mollicie
et blanditias rhetoris apta.
Dicet igitur de ſcipſo per-
quàm modeſtè loquês: Nũ,
ὁ præclarè, te Pythius ipſe
ad me miſit, rhetorum opti
mum diiudicans, quemad-
modum Cherephonti olim
perquirenti oſtendit quiſ
nam ex tum uiuentibus ſa-
pientiſſimus eſſet? At ſi non
ideo, ſed propter gloriam
aduenis, quoniam audieris
noſtra omnia eſſe perquàm
ornatiſſima, decantata, ſtu-
penda & mirè expolita: ce
feſtim intelliges ad quàm
diuinum acceſſeris uirum:
expectabis autem nihil ta-
le uiſurum, ſicuti hoc uel il-
lud accipere: uerùm ſi quis
Tityum, aut Otum, ſeu Ephialtes, longè ſuper illos tibi

ναν φανῆται σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς καὶ τερπνότερον ἐπὰ τὰς γε ἄλλας τοσοῦτον ὑπερφυνοῦται ὑρήσεις, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τὰς αὐλοὺς, καὶ αἱ τέττιγες τὰς μιλίττας, καὶ οἱ κύκνοι τὰς ἀηδόνας. ἐπὰ δὲ καὶ ῥήτωρ αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τοῦτο οὐκ ἂν παρ' ἄλλου ῥᾷον μάθοις, ἢ παρ' ἐμοῦ ἃ ἐλαττὶς μέλημα, οἷς ἂν ἐθέλῃς, καὶ ζῆλε ταῦτα, καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιτάξω χρῶσθαι, ἀκριβῶς μὴ παραβαίνειν· μᾶλλον δὲ ἤδη προχώρει, μηδὲν ἀνύσας, μηδὲ πλουτήσας, ἀ μὴ πρότερον ἐκμάθῃς τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ἅπερ ἡ ἄλλη παιδεία τοῖς αὐθαδεστέροις καὶ ματαίοις, μετὰ πολλῆ πάμπαν ὀδύνῃ. ἐθέλω γὰρ αὐτῶν λῦσαι, ἀλλ' ἀνίπτοις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἐμβαίνειν, ἐ μᾶλλον ἔχων ἀλλο τοῦτο, οὐδ' ἂν τὸ κοινότατον, μηδὲ γράφειν τὰ γράμματα· ἄδηλε. ἄλλο γάρ τι περὶ πάντα ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω δὲ πρῶτον μὲν, ὁπόσα χρὴ αὐτὸν σε εἰπεῖν ἐν

res uidebitur immensa & admiranda: me etenim tantum alios uocalitate excellere inuenies, quantum tubas fistulas, cicadæ apes, chorique eos qui remisse cantare assueuerunt. Postquam uerò & ipse rhetor euadere cupis, idq; haud facilè ab alio addiscere potes, solum ô gloriolæ studium ea quæ dico sequere, ac omnia imitare: leges quoq; quibus te uti iubeo, mihi diligenter obserua. quin potius nil cunctatus iam accede: neq; admireris si ante rhetoricã prius ea non didiceris, quæ alia præexercitatio multo labore stultis & uanis inculcat hominibus (nullius enim eorum indigebis) sed in illotis pedibus (inquit paræmia) irrue: nil minus ideo habiturus, neque si tritissimum illud literas scribere ignoraueris. Etenim ultra hæc omnia aliud quid rhetor est. Primùm igitur referam quódnam te domi digres-

sum

κοντα ἡμεν τὴν ὁδὸν πρὸς τὸν πορεύων, καὶ ἵνας ἐπισείσω θεῶ, ὡς ἂν τάχιστα διανύσας διωκόμενος ἵκωμαι καὶ αὐτὸς, ἃ μὴν πρεσβύτῃ ἐπιδεικνύς κατὰ τὴν ὁδὸν, ἃ δὲ καὶ παραινῶν, πρὶν ὅλην διῶμαι, ῥήτορά σε ὑπὲρ τοὺς πάντας, ἀποφαίνω, οἷος αὐτὸς εἰμι, ἀναμφιλέκτως τὰ πρῶτα, καὶ μέσα, καὶ τελευταῖα τῶν λόγων ἐπιχειρήσεων ἔχων. σμικρὸν τοίνυν τὸ μέγιστον ῥητορικὴν ἀναβιῶναι, ἅτε θράσος ὢν καὶ τόλμαν καὶ ἀναισχυντίαν, ἀλλὰ δὲ, ἡ ἐπιείκειαν ἢ μετριότητα, ἢ ἐρύθημα εἶναι ἀπόλιπε· ἀχρεῖα γὰρ, καὶ ἀκαιρότατα τῷ πράγματι. ἀλλὰ μὴν καὶ βοὴν ὅτι μεγίστην, καὶ μάλα αὐαίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐπὶ ὄνου, ταῦτα δὲ ἀναγκαῖα πάνυ, καὶ μόνα ὄζειν ὅτι ἐπαναί. ὁ ἰδὼς δὲ ἵππου ἀναδοῦς καὶ λύπην, ὄργον τοῦ Ταραντῖνος ὀργασίας, ὡς διαφαίνοιδα τὸ σῶμα. καὶ ὁ ὑπνὸς Ἀτλητὴν, καὶ γυμνασίαν,

sum uiaticũ ad peragendũ iter afferre oporteat, qualiterq; commeatũ instruere, ut illud perquã celerrimè perficere possis. Inde ego ipse quædam procedenti per uiam ostendens, nonnulla uerò admonẽs, ante solis occasum rhetorem te supra omnes, qualis ipse sum, efficiã, indubitanter prima, media & nouissima eorum qui declamare conantur, possidens. Igitur quod maximũ est, ignorantiam afferendo temeritatem, audaciã præterea, et impudentiam uerecundiam aũt, mansuetudinem, mediocritatem et erubescentiam domi relinque. inutilia enim sunt, & negocio perquàm contraria. Præterea clamorẽ ualidissimũ, ac cantũ turpẽ, inceptũ quoq; qualis me est. Siqdẽ hæc ualde sunt necessaria, et sola quodãmodo sufficiũt. Vestitus aũt sit cõpicuus et cãdidus, opus Tarẽtini operis, ut corpus trãspareat. Crepida uerò attica et muliebriter effi-

τὸ πολυσχιδὲς. ὑμβὰς Σικυωνίαν, λίνοις τοῖς λευκοῖς ἐστεφανωμένος. καὶ ἀκέλευστοι βαλλοί, καὶ βιβλίον ἀνά. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ σωτηλᾶν, τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη προϊόντα, ὄψει καὶ ἀκούσει. νῦ δέ σοι τοὺς νόμους διέμι, οἷς χρὴ μέλλοντα ῥητορικὴν γνωρίζειν, καὶ προσέσεσθαι, δεῖ ἀκριβῆ φύσεως, καὶ σπουδῆς, καθάπερ ἀτέλεστόν τινα, καὶ πάσης ἀποῤῥήτων, ἀλλὰ σχήματος μὲν τὸ πρῶτον ἐπιμελῶς χρὴ μάλιστα, καὶ εὐμόρφου καὶ εὐαβοῦς. ἔπειτα προσηκάλινά πως, ὃ δὲ πλέον γε τῶν ἑπτὰ, Ἀττικὰ ὀνόματα ἐκλέξας τοδὶ, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐπιμελησάμενος, προχείρα ἐπ' ἄκρας δὴ γλώττης ἔχειν τὰ ἄττα καὶ δεῖται, καὶ μῶν καὶ ἀμυγίπα, καὶ λῶστε, καὶ τὰ τοιαῦτα, νῦ ἐν ἅπαντι λόγῳ παδάπασί τι ἥδυσμα ἐπίπασι αὐτῶν. μελέτω δὲ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐκὼν εἰδέναι τούτοις, καὶ ἀσύμφυλα καὶ ἀπροσδόκητα. ὁ πορφύρεος

effigiata. Solea Sicyonia, linea gamentis albis decorata. Sectatores verò quampluri mi, libelluſq; ſemper. Hæc te ipſum conferre oportet: at reliqua per uiam iam proce dens uide & audi. etenim iam tibi leges enarrabo, quibus ſi uſus fueris, rhetorica te cognoſcet, & accedet, minimeq; auertetur, aut quapiam affiçiet contumelia tã quam haud initiatum, & arcanorum ſpeculatorem quendam. Proinde formæ ac ueſtitus decori permaximam curam adhibere oportet. inde quindecim, uel non ultra uiginti, Attica quædam ſelige uerba, hæcq; diligenter exercens, in ſumma lingua prompta habe, utpote, quippe, nempe, quoniamquidem, igitur, utique, & heus optime, ac talia: in omniq; ſermone illa tanquaſ cõdimentũ quoddã inſpergo. Aliorũ nulla tibi ſit cura, ſi bis ſint diſſimilia, incõuenientia et incõcinna.

Tanta

ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ καὶ ἀνθηρὰ, λαμπρὰ σισύρα τῶν πάχεσιν τὸ ἱμάτιον ἦ. μετὰ δὲ, ἀπίθανα καὶ ξένα ῥήματα, καὶ σπανιάκις ὑπὸ τῶν πάλαι ἠρημένα, καὶ ταῦτα συμφορήσας ἀποτόξευε, πρὸς χειρίζομεν & ἐς τὰς πρόσωπα λοιδορίας. ἔστω γάρ σοι ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμαστὸν ὑπολήψονται· καὶ τὴν παιδείαν ὑπὲρ αὐτὰς, ἃ ἀπὸ γλυγίσασθαι μὲν, τὸ ἀποξύσασθαι λίγυος, τὸ δὲ ἐλίῳ βίρισθαι, ἀλυβδρᾶσθαι, τὸν ἀραβῶνα δὲ, προτίμιον, τὸν ὕρθρον δὲ, ἀπρωνὶ φίς. ἐνίστε δὲ καὶ αὐτὸς ποίει καινὰ καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, καὶ ἀνεμάτοβίστα τὸν μὲν ἠρμωσῦσαι λαιῶν, σὺλλιχμὸν καλῶν, τὸν σωρὸν τὸν, σοφένσων, τὸν ὀρχηστὴν ἦ, χειρίσοφον. ἂν σολοικίσῃς δὲ, ἢ βαρβαρίσῃς, ἐν ἔστω φάρμακον, ἡ ἀναισχυντία, καὶ πρόχειρον σὺδὲς ὄνομα οὕτι ἔνι & τινὸς, οὔτι γεγομένου ποθὲ, ἢ ποιητοῦ ἢ συγγραφέως, ἐπιδεικνύναι ἐξ ἑτοίμου. ἐπὶ τούτοις ἐπιδείξω τὸν ἐπὶ τῷ ἀκρατεῖ ἐπιτιμῶντα, ἐπὶ τῷ ἀκρατεῖ ἐπιτιμῶντα, ἐπὶ τῷ ἀκρατεῖ ἐπιτιμῶντα.

Tantummodo purpura sit pulchra ac florida, licet pallium ex crassoribus consutũ sit pellibus. Deinde ubi obsoleta ⁿ & peregrina, raroq; ab antiquis usitata colligeris uerba, hæc expedite in eos cum quibus conueneris eiaculare: ita enim te populus ille magnus uenerabitur, & admirandum suspiciet. Doctrinam igitur quæ eorum exuperat intellectum, expertam, tanquam experitia habitam nominabis. Buttubata nugatoria, pro ualde dices antigerio, pro cito toper, pro bestiæ similem belutum. Nonnunquam tu quoq; noua effinge, & monstrosa compone nomina. nam poetam uersificem appella, præstãtem, uenerabilem uenerando habilem, certamina agonisma ta. Cum uerò solœcismum uel barbarismum committis, unum tibi sit remedium impudentia, confestimq; in promptu sit nomen poetæ cuiusdam uel scriptoris qui nec est nec fuit unquam: ut

δε οὕτω λέγειν ἀδυνήσῃ σοφὸς ἀνὴρ, καὶ τῶν φανλων ἐστὶ τὸ ἀκριβέστατον ἀπωκνεῖν καὶ μέλειν. ἀλλὰ μὴ ἀνεχείνωσι τὰ παλαιὰ μηδὲ μὴ σύ γε, μηδὲ ἕν τι ὁ λῆρος Ισοκράτης, ἢ ὁ Χαρίτων ἄμοιρος Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τῶν πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγους, καὶ ἃς φασι ταύτας μελέτας, ὡς ἔχῃς, ἀν' ἐκείνων ἐπισιτισάμενος, ἐν καιρῷ καταχρῆσθαι, καθάπερ ἐκ ταμιείου πρώιμα ῥῶν ἐπιτηδείων δὲ καὶ ὀλίγα λέγειν, καὶ ἐν παρόντος ὑποβάλλοντι τινὰς ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τῶν λόγων, ἅπαντα μᾶλλον ἐπίσα ἂν ἢ δυσχεραίνειν, λιγύεσθαι, καὶ ἐκφαυλίζειν, ὡς ἀλλ' ὅλως ἀπόρρητόν αὐτῶν· ἐλομένων δ', μὴ μελέσας λέγειν, ὅτι ἐκ τοῦ ῥᾴμα γλῶττον ἴλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθεὶς ὡς τὸ πρῶτον, ὅσπερ ὧν καὶ ἐστι πρῶτον, ἐρεῖν ἐν καιρῷ προσήκοντι, καὶ τὸ δεύτερον, μετὰ τοῦτο, καὶ τὸ τρίτον, μετ' ἐκεῖνο· ἀλλὰ τὸ πρῶτον

cum ita dixeris, uir sapiens esse censearis. Vocem uerò data opera altißimè tolle. Proinde uetusta minimè perlegeris tute, neque siqua nuogator Isocrates, uel gratiarum expers Demosthenes, aut Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulo ante nos fuêre, et quas hasce exercitationes appellant, ut illis instructus, ac tanquam ex penu depromens, habeas quibus in tempore abuti possis. Postquam uerò orandum erit, præsentes argumêta quædam ac sermonum occasiones subiecerint, uniuersa ea quotquot sunt, cum indignatione dicantur, uilipendanturq; tãquam nil penitùs ex his uirile existat. De illis uerò quæ tute elegeris, caue mediteris, sed quicquid uerbi in linguam uenerit, effutias. Quin nec hoc tibi curæ sit, ut primum quemadmodum primum est, debito proferas tempore, secundumq; dein, ac tertium post illud: uerùm quicquid primum inciderit,

primum

πὴν ἰμπιτὸν, πρῶτον λιτίδω· καὶ ἢν οὕτω τύχῃ, περὶ τῷ μετώπῳ μὲν ὁ λυσμὸς, περὶ τὰ λοιπὰ δὲ ὁ πόρος. πάλιν ἀλλαχόθεν, καὶ σώσαι, καὶ μὴ σιώπα μόνον. ἐμβαλὲ περὶ ὑβριστῆ τινὸς ἢ μικρᾷ λίγυς Αθλώπαι, τὰ ἐν ἐνόδοις, καὶ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις λιγίδω. ὧδε πᾶσι δὲ ὁ Μαραθὼν καὶ ὁ Κυναίγειρος, ἔνθα ἂν αὖ τι ἄνευ γένοιτο· καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως πλείδω, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζοῖδω, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν πορσικῶν βελῶν σκιάδω, καὶ Ξέρξης φεύγῃ τῶ, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμασίδω, καὶ τὰ Οθρυάδα γράμματα αὐαγιγνωσκέδω, καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Αρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα καὶ συνεχά. καὶ ἐπίπασσε ὀλίγα ἐκεῖνα ὀνόματα ἐπιπολαζέτω, καὶ ἐπανθάτω, καὶ σωϊχὶς τὸ ἄτιλα, καὶ τὸ λίπασθον, ἁβρὸν μυδαμοῦ αὐτῇ λίῃ· καλὰ γὰρ ἔσῃ καὶ ἀνῃρ λεγόμενα. ἢν δέ πῃ καὶ ἔξωθεν λαμπρὸς ἔναυλος,

primum quoque dicatur: et si ita euenerit, ocrea capiti, tibiæ uerò adaptetur galea. præterea accelera, & undiq; connecte: solummodo ne tædeas. Quòd si de cõtumelioso quodam uel mœcho Athenis uerba facies, quæ apud Indos ac Ecbatana gerantur, referas. In omnibus uerò sit Marathon et Cynægirus, sine quibus nil fiat: semperq; Athos nauigetur, & Helle spontus pedibus teratur, & sol à Persarum sagittis obumbretur, et Xerxes fugiat, & Leonides admirationi existat, & Othryadæ literæ legantur, & Salamis, & Artemisiũ, & Plateæ, multa hæc & inculcata. In omnibus uerò pauca illa uerba immiscẽantur, & tanquam flosculi interspergantur, assidueq; in ore sit utiq; illud, et quoniã quidem igitur: etiam si illis minimè indigeas. pulchra etenim sunt etiam fortuitò prolata. Proinde et si aliquando canendi tẽpus esse uidetur,

δοκῇ, πάντα ᾄδεται, καὶ μέ-
λη γίνεται. ἢν μὲν ποτὲ ἀπο-
ρήσῃς πράγματος ἀδόκητον,
τὸν αὐδρας τοὺς δικαστὰς ὀνο
μάσας ἐμμελῶς, ἁρμονίαν πλη-
ρώσεις ἐν τῷ ἁρμονίαν· τὸ γὰρ οἰ-
μοι τῶν λαπῶν, πολλάκις, καὶ
ὁ μηρὸς πατασείεται, καὶ λα-
γύγιξι, καὶ ἐπιχρίμπτει τοῖς
λιγομένοις, καὶ βάδισι, μετα-
φέρων τῷ πυγῷ. καὶ ἢν μὲν
σι μὴ ἐπαινῶσιν, ἀγανάκτει,
καὶ λοιδορεῖ αὐτοῖς. ἢν δὲ ἐρ-
θοὶ ἐφέπωσιν, ὑπὸ δὲ αἰσχύ-
νης ἤδη πρὸς τῷ ἐξόδου ἦσι
μεν, μαδίζεσθαι κέλευε, καὶ ὅ-
λως, τυραννὶς τὸ πρᾶγμα ἔ-
σται, ὅπως ἢ μὴ τὸ πλῆθος θαυ-
μάζωσι τὸ λόγου, ἀπὸ τῆ Ιλιά-
δων ἀρξάμενος, ἢ μὴ νὴ Δία,
ἀπὸ τῆ Δευκαλίωνος καὶ Πύρ-
ρας γάμων, ἢν δοκῇ, ματαβίβα
ζε τὸν λόγον ὧδε τὰ νῦν μαθη-
τῶτα. οἱ μὲν γὰρ συνιέντες, ὀλί-
γοι, οἱ μάλιστα μὲν συμπάσοντες
τὸ σύγγνωμον ὑμῖν· ἢν δὲ μὴ λέ
γωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ λέξω
σι δῆθεν. οἱ πολλοὶ δὲ καὶ σχῆ
μα καὶ φωνὴν, καὶ βάδισμα,

omnia canantur, & melos fiant. Quòd si aliquando canendi quoq; ignarus fueris, uiros qui iudicio præsident, exactè sonoroseé nominans, harmoniam explere puta. At illud, heu malorũ, sæpius repetatur, & femur percutiatur, & murmurillo interim susurra, & dictis adgẽnias, ac incedẽdo clunes exagita. Quòd si te haud laudent, indigneris, & eos contiçys infectaris: si uerò surrexerint, & ob pudorem exire parati iam fuerint, eos sedere iube, sitq; penitùs res tyrannica. p Vt uerò multitudo quoque sermones tuos admiretur, ab q Iliacis incipiens, uel per Iouem à Deucalionis, r si uidetur, & Pyrrhæ nuptijs, ad præsentia sermonem detorque: etenim qui hæc intelligant, pauci erunt: qui maximè, propter beneuolentiã tacebũt. Quòd si quid dixerint, ob inuidiã id facere uidebuntur: multitudo uerò & formam, & uocem, & incessum, & deambulaco.

περὶ περίπατον, περὶ μίλον, καὶ κρηπῖδας, περὶ τὸ ἄτρεπτον σε ἐκεῖνο θαυμάσεσθαι, καὶ τὸν ἱδρῶτα ἱδρῶντα καὶ τὸ ἄθυμα, ἐκ τούτου ἴσως ἀπιστήσουσι μὲν ἐκεῖνοι μηδενὸν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε, ἄλλως τε καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, ἐπιμηκῆ ἔχει τὴν ἀπολογίαν, καὶ θαῦμα παρὰ τοῖς πολλοῖς, ὅτι ἔρα μή ποτε γράψῃς, ἢ σκιὴ ψάλλῃ καὶ παρίλλῃς· εἰλιγγιᾷ γὰρ σαφῶς ταῦτά γε. οἱ φίλοι δὲ πυθόμενοι ἀεὶ, καὶ μεθ' ἡμῶν τῶν λόγων ἀποτινύτωσαν, ἵνα ποτὲ αὖθις τὸ σὸν ἐκεῖνο σκέλος, χάρα ἐρίγοντος, καὶ παρίχοντι τὴν ῥᾳθυμοσύμβουλον ἐν τοῖς μέλλουσι τὴν ἐπαίνων ἀναλάμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τῷ δὲ μιλίτῃ σοι, τὸ χορὸν ἔχειν εἰκότως καὶ σωφρόνως. ταῦτα μέν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις· μετὰ τὰ ταῦτα δέ, προεύχεσθαι σε δεσποτικὸν συνεπαλυμένον αὐτὸν, περὶ πρὸ ὧν ἔφης, μετὰ τὰ διαλαμβάνεσθαι. καὶ ἐν τισι τυχὸν, θαυμάσεται ὑπὲρ

ambulationem, & cantum, & crepidas, & utique illud tuum admirabitur. Præterea sudantem te & anhelantem cernens, nil probibebit quin te perquàm aptũ quendam in sermonibus certatorem esse credat. Proinde celeritas illa haud paruã defensionem habet, admirationemq; apud multos: ideo caue, ne aliquando scribas, uel meditatus procedas. Siquidem id manifestæ est redargutionis. Amici uerò semper applaudant, ac cœnarũ precium exoluant, siquãdo te à memoria excidisse intelligant, manus porrigentes, & inter laudes tuas spacium præbentes, ut rursus inuenire possis quod dicendum erat. Siquidem hoc tibi præcipuè curæ sit, ut chorum habeas domesticum, tibiq; concinentem. Et hæc tibi in sermonibus obseruanda erunt: dein uerò ubi processeris, ille te stipans, satellitũ uices expleat, & de quib. dieis, interim cõferat. Quòd siquis obuiã factus fuerit, admi-

σαυτῷ λίγε, καὶ ὑπερεπαίνει, καὶ ἐπαχθὴς γίγνε αὐτῷ. τί γὰρ ὁ θαυμασιὸς πρὸς ἐμέ, καὶ πρὸς ἵνα ἴσωσ μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγών; καὶ τὰ τοιαῦτα. ὁ δὲ μέγιστον, καὶ πρὸς τὸ εὐδοκιμῶν αὐαγκαιότατον ὀολίγοις ἀῦν παρέλκειν, ἀπάντων ἀκαλαγέλαστον ἀῦν λεγόντων· καὶ ἦν μὲν τις ἀκαλῶς ἄπῃ, ἀλλότρια, καὶ ἐχ ἑαυτῷ δοκοῦντα ἀπαγγέλλει. ἦν δὲ μετρίως ἐνεχθῇ, πάντα ἐπιτέτριμμα. καὶ ἦν τῶς ἀκροάσασι μετὰ πάντας αἰσίνεσι χρὴ, ἐπίσκεμμαι γὰρ· καὶ σιωπησάντων ἁπάντων, ξένῳ τινὶ ἐπαινον ἐπαινῶν, τὰς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπισρέφοντα καὶ ἐνοχλήσοντα, ὡς ναυτιᾷν ἅπασταις ἤδη τῷ φορτικῷ τῶν ὀνομάτων. καὶ ἐπιφράττεσθαι τὰ ὦτα. ἐπισόσους δὲ μὴ πολλάκις τῶν χάρα, εὐτελὶς γάρ· μάλ' αὐαστῆς, πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλέῳον. ὑπομανία δὲ τὰ πολλὰ,

randa de te ipso referas, ac summis te laudibus extollas, grauiéq; te illi ostendas. quid enim u Pæaniẽsis in mei est comparationem? et utinam mihi cum ueteri quopiã certamen foret? & alia huiusmodi. Proinde, quod maximum est, & ad existimationem perquàm necessarium, paulo minus præterniserã. omnia quæ dicuntur, irride: & si quispiam bene loquutus fuerit, aliena & nõ sua ostentare uideatur. Quòd si uel mediocriter contrà niti uoluerit, omnia carpãtur. Præterea in auditoria post cunctos ingredi oportet: id enim insigne est, omnibusq; tacentibus, peregrinam quã dam laudem, præsentiũ auditum auertentem & interturbantem, inchoare; adeò ut omnes tantorum nominum onere nauseent, ac aures obstruãt. Interim manum haud frequenter moueas: nam id facilu facile. neque præterquam semel, uel ut plurimum bis assurgas. Subsanna autem quàm plurima,

πολλὰ, καὶ λάλος γίγνου μὲν ἀρθονώμενος τοῖς πλησίοις. ἅμα φιλαφῆς δὲ καὶ ἀφορμὰς τοῦ μίμψιν τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα, τὰ δὲ ἄλλα χρὴ δαρβεῖν. ὁ τόλμα γὰρ καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα πρόχειρον, καὶ ὅρκος ἐπ' ἄκροις ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος πρὸς ἅπαντας, καὶ μῖσος καὶ βλασφημία, καὶ διαβολαὶ πικραί· ταῦτά σοι ἀεὶ δίμοιρα ἐν βραχεῖ, καὶ πρόβλητα ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν τὰ φανερά, καὶ τὰ ἐξ' ἰδίας ἅπαντα πράγματα ποιεῖν σοι διελέχθη, λυβᾶσθαι, μεθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, ἀσχήμονί τι, δεῖν μὲ ποιεῖσθαι, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμμάτια ὑπὸ δακτύλου ὑπὸ γυναικῶν λαβόν γραφέντα· καλὸς γὰρ ἔναγχος ἔδοξε. καί σοι μιλήτω, ὑπὸ τῶν γυναικῶν σπουδάζεσθαι δοκεῖν. ὅτι τῶν ῥητορικῶν γὰρ καὶ τούτου ἀπολαύουσιν οἱ πολλοί· διὰ τοῦτό σου καὶ ἄχει τὰς γυναῖ

plurima, & palàm oſtende minum tibi placere quæ dicũtur. Abundè aũt reprehenſionũ occaſiones Sycophanticis x aures ſuppeditabunt. at in reliquis cõfidere oportet. etenim audacia, & impudentia, mendacium quoq; promptum, ac ſemper in labijs ſummis periurium, & inuidia erga cunctos, odium quoque & blaſphemia, nec non calumniæ frequentes, hæc te in breui celebrem et conſpicuum reddent. Et talia quidem ſint quæ manifeſtè ac palàm fiant: priuatim uerò res omnes perpetrare uidearis, ludere, inebriari, ſcortari, mœchari, iugulare quoq; & ſi non facis, coram omnibus tamẽ te facere iactita, literasq; aliquãdo à mulieribus cõſcriptas oſtende. Nam & pulcher eſſe uelis, præcipuaq; tibi ſit cura ut à fœminis celebrari uidearis. Nã per hãc uiam quamplurimi ad Rhetoricam uſque aſcenderunt. Ideo & tu quoq; per illam ad

γυναικωνίτιδος ἀνδρομιμοῦ τοῦ. καὶ τὸ λέγειν δεῖ μὲ αὐδᾶς, λᾶας πρὸς αὐδρῶν ὧδε τῷ ἑτέρῳ ὁρᾶσθαι δοκοῦντος, καὶ ταῦτα γνωσθέντος, ὃ νὴ νὴ Δία φαλακρὸς ἤδη ἦν· ἀλλ' ἔτυσαν εἰ μὴ ὧδε τύπτω σωφρονῆσθ', ἢν δὲ μὴ ᾖσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοὶ ποιεῖν· πολλὰ γὰρ καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις πρὸς τὴν ῥητορικὴν χρήσιμα παραγίγνεσθαι, πλέον ἢ αὐθαδεστάτην, καὶ θρασύτητα. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκοῦσιν, ὡς λαλίσθαι αἱ γυναῖκες, μὴ λοιδορεῖσθαι πρὸς σοῦς, καὶ γὰρ τοὺς ἀνδρας· ἀ δὲ τὰ ὅμοια πάσχειν· διοίσεις τῶν ἄλλων. καὶ μὲν καὶ πειθεσθαι χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα, εἰ δὲ μὴ, πάντως ἐκεῖνα. καὶ αὐτὸ δὲ σοι τὸ σῶμα πρὸς ἅπασαν ἁλίσιμος λιχνεύειν· καὶ ὑγιεστέρα ὑπηρετεῖν, μὴ πρὸς τοὺς λόγους, μὴ πρὸς τὰ ἄλλα, ἐπίσασ' ἂν ἀμείνων; δέοιτο δ' ἂν σολοικίσαι μόνον, ἄν δ' ἐμβαρβάρισεν, ἀδεῖ λυπᾶν, ἢ ἐπιορκεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι, ἢ διαβάλλειν καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ

gynæceum y usque clarefcere poteris. Atque iſtud ne uereare, etiaſi à uiris ob aliud quiddam amari uidearis, et hoc barbatus, aut etiam per Iouem caluus iam exiſtens: ſed adſint qui etiam ob id tecum conſuetudinem habeant. At ſi nemo alius fuerit, uel ſerui ſufficient. Nam hinc multa ad Rhetoricam utilia oriuntur: augetur impudentia & temeritas. Certe nis etenim ut z loquaciores ſunt fœminæ, impotentiúſq; ac ſupra uiros conuicijs debacchantur. Quòd ſi itaque & tu ſimilia patieris, alijs longè præſtabis. Iam uerò & uoſum eſſe maximè oportet per omnia. Quòd ſi non, illa prorſum utique. Et ipſum autē os quoq; ad cuncta libenter tibi diducatur, & lingua ſermonibus & reliquis quantum poteſt ſubſeruiat. poteſt autem non ſolùm ſolœciſmum & barbariſmum committere, nugari, peierare, conuiciari, criminari, mentiri: ſed & aliud quid

μὴ νύκτωρ τί ἄλλο ἀποτελῶν, καὶ μάλιστα, ὃ πρὸς οὕτω πολλὰς ἥδ' ἐρωτας μὴ διαρκέσας. πάντα αὐτὴν ἐπεξάδω, καὶ γονιμωτέρα γενέσθω, καὶ μηδὲν ἀποσφιλῶ. ἢν ταῦτα ὦ παῖ καλῶς ἐκμάθῃς (μάνθανε δὲ, ἐδὲν γὰρ ἐν αὐτοῖς βαρὺ) θαῤῥῶν ἐπαγγέλλομαι ἐν εἰς μακρὰν σε ἄριστον ῥήτορα, καὶ ὑμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθήσεσθαι. τὸ μετὰ τοῦτο ἤ, ἐκ ἐμοὶ χρὴ λέγειν, ὅσα ἐν βραχεῖ παρέσται σοι τὰ ἀγαθὰ παρὰ τῆς ῥητορικῆς· ὁρᾷς γὰρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ δὲ λαβροῦς ἐλευθέρου ἐγενόμην, ἀπὸ Ξόνι καὶ Θαμοῦ δεδουλωκότος μητρὸς ἤ ἀνετρίας, ἐν' ἀμφοδίτιδι τινὶ, αὐτὸς δὲ τῶν ὄντων ὁ παντάπασιν ἀδύνατον ἔναι δόξας, τὸ μὲν πρῶτον, ὠδὶ ψιλῷ τῷ τρίφωδαι, σιωλῶ τινι διακολάμονι, καὶ γλίσχρῳ ἐρασθῆ. ἐπὰ δὲ τῶν ὀλίγων ταύτῃσι ῥᾳστῶν ἔσαν διαπραξάσας, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐγενόμην (ἀπῆχθαι γάρ μοι, ὦ φίλη Ἀδράστεια, quid peragere noctu, et maxime quando unus tam multis amatoribus non sufficies. Nam cuncta facere noscat, ut expeditior reddatur, & penitùs à re nulla abstineat. Hæc A fili mi, si rectè didiceris (poteris siquidem, nihil enim ex his graue) confidẽter polliceor te haud longo tempore rhetorem præstantissimum, nobisq; similem euasurum. Quæ B uerò sequuntur, haud me dicere oportet, quanta tibi bona breui à Rhetorica aderunt. Ceruis etenim me, qui è patre sordido, nec penitùs libero, quiq; super Xoni & Thmu in seruitutem seruierit, natus sum, matre uerò sartrice, in biuio quodam ipse uerò forma non omnino illiberali esse uisus. sub initium ob uictus penuriam, cum infelici, suaui tamen conuersabar amatore. At postquam hanc quàm facilis esset conspexi, & transgrediens in summum perueni, siquidem ô amicabilis Adrastia,

πάντα ἐπῆν, ἃ πρόπαλαι ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία) πρῶτον μὲν, ἐπ' ἴσης ποτενὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι, ἐπειδὴ δὶ γραῖ σωσικόσας, τὸ πρῶτον τῶν ἐγκαρδίων ἐμοὶ πρὸς αὐτὸς, ἐρᾷν προσποιέμενος γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, τίτλαγας ἔτι λοιπὰς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίον καὶ τέτας ἐνδιδυμένης. πλὴν ἀλλά γε διὰ τὴν πενίαν, ὑφιστάμην τὸν ἄθλον, καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ἐν τῷ σορῷ φιλήματα, ἐπεφιλεῖτό μοι ἐπίσης ὁλιμός. ἀτὰρ ὀλίγα λῶν ἐλυρεόμην, ἦν ἔχῃς, ἀπάντων ἐκαίτιλον, εἰ μὴ ἐκατάρατός τις ὀπίτης ἐμὲ ἐσεῖδε, ὡς φάρμακον εἶλεν ἐπ' αὐτῷ ἐκεῖνο ἐνεγμένον. ἐγὼ δὲ ἐδὲ ἐκφαλῶ, ἵνα μὴ τότε ἐπεργασάμην. ἀλλὰ νῦ γάτερ λοιπῶν, ἐᾷν τᾶς δίκας ἀφιτάμαι, προλιπὲς τὰ πολλὰ, καὶ τὰς δικαίας τοῖς αὐτὸ-

omnia quæ iam enumerauiuiatica abundè mihi suppetebant, audacia, ignorãtia, impudentia. Primùm igitur haud amplius desiderabilis appellor, sed iam Iouis & Ledæ filijs cognomine similis sum effectus. Deinde cum anu mihi contuberniũ fuit, quam primò uentris causſa amare simulabam, mulierẽ septuagenariã, quæ adhuc dentes quatuor, & illos auro colligatos habebat. Veruntamen ob paupertatem certamen sustinebam, ac frigida illa ex sepulchro oscula, perquàm suauissima mihi fames reddebat. inde parum abfuit quin omniũ bonorum quæ possidebat, hæres euasissem, nisi execrandus quidam illi indicasset famulus, quòd ob eam tollendam uenenum comparasset. In caput igitur præceps eiectus, minimè tamen necessarijs interea carui. Sed et rhetor esse uideor, ac in iudicijs me ostento, multa prodens, ac iudices corrumpendo fatuis

φόνοις ἐμβυπισχνέμενον, ἢ τὰ πλεῖστα, οἱ φοί-
νικες ὄψε, ἐπὶ τῇ θύρᾳ χαμαὶ ἐπι-
στεφανωμένοι· τούτοις γὰρ ἐπὶ
τοὺς δυσνοίκτους χρῶμαι τοῖς ἀν-
θίσασιν. ἀλλὰ σοὶ τὸ μισεῖσθαι
παρὰ ἀπάντων, μὴ ἐπίσεσμον
ἀγαθὸν μοι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ σου φέ-
ρειν, μὴ πολὺ πρότερον σὲ λέγων,
πρὶν τὸ λάμπυδας τῷ δαπέδῳ,
σὲ τὸν ἐκεῖνον τὸ ἀκριτόφυλον
ἐν πάσῃ κακίᾳ λιγέμφημον, ἐν
μικρὸν ἔμοιγε δοκεῖ, ταῦτά σοι
παραινῶ, νὴ τὸν παύδημον,
πολὺ πρότερον ἐμαυτῷ παρα-
σίσας, μὴ χάριν ἐμαυτῷ ἐν μι-
κρᾷ ὅσα πασαμένῳ. ἔφη, ὁ
μὲν γηγενάδας, ἀπὼν ταῦτα,
ἐπιχώσεται. σὺ δὲ, ἐμπεσὼν
δὲ τοῖς ἐρημένοις, κἂν δὲ
πειρᾶναι νόμιζε, εἶπερ ἐχρὴ
χῆς ἐπιθέσεις ἐλθεῖν· καὶ οὐ-
δέν σε ἐμπόδιον ἐπέμενον τῷ
θέμῳ, ἐν τι τοῖς δικαστηρίοις
ἐρεῖσθαι, μὴ ἐν τοῖς πλήθεσιν σὺ
δοκιμᾶν, μὴ ἐπίρατον εἶναι μὴ
γαμᾶν, ἐν γραῦν ἴσνα τὸν λοιπὸν
χρῶν, ἐκβαπτὸ νομοθέτης μὴ δι
δάσκαλον· ἀλλὰ ἐμελίσθω

fatuis cõcilio hominibus. Vt
plurimùm uerò succumbo,
fores tamen obiter uiridi co
ronantur palma. his enim
illecebris erga infelices u-
tor. uerùm ab omnibus odio
haberi, & morum prauita
te longè prius quàm ser mo-
num esse insignem, ac digito
demonstrarier, En ille q..ĩ
cunctis flagitijs præcellere
fertur, non parua mihi res
esse uidetur. His te admone-
re uolui, longè prius per Ve
nerem me ipsum admonẽs,
ac gratiam haud mediocrẽ
mihi ipsi referens, & egre-
giè quidem. Generosus ita-
que hæc dicens cessabit. Tu
uerò C si dictis acquieſces,
iam illic esse puta, quò sub i-
nitium peruenire desidera-
bas, nec quicquam tibi im-
pedimento erit si leges hac
obseruaueris, quo minus in
iudicijs excellas, apud mul-
titudinem clareas, acceptus
quoque sis: & tibi nubat
non uetula quædam comi-
ça, quemadmodum legislatori & præceptori illi tuo, sed
mulier

γωνίαν, τῷ βελτιόνι, ὡς τὸ τῆς πλάτωνος ἅρμα ἐλαύνουσα φέρηται, σοὶ μᾶλλον πρέπειν ἂν περὶ σωτῆς ἀγῶνα, ἢ ἐμοὶ περὶ τοῦ Διός. ἐγὼ δὲ (ἀγεννὴς γὰρ καὶ λῆρος εἰμι) ἐκπέσομαι ὑμῶν τῆς ὁδοῦ, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσυμβόλως ὑμῖν πρὸς αὐτῷ τὰ ἐμὰ τέρατα· μᾶλλον δὲ ὕδη πέπαυμαι, ὥστε ἀνενεχθῆναι ἀσκηθήσεσθαι, καὶ θαυμάζεσθαι, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ὑμῶν ἐκπερατώσατε, ἀκυβόλοι φαινόμενοι, ἀλλὰ τῷ ῥᾳστώνῃ καὶ πρανεῖ τραπέσθαι τῶν ὁδῶν.

mulier pulcherrima Rhetorica ipsa; ita ut cum Platonis curru illo alato uehaeris, magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Ioue. Ego uero (nam [D] degener sum & timidus) è uia uobis decedã, ac circa Rhetorices superficiem nauigare desinam, ignarus quo pacto ueſtræ cum illa conueniant. quin potius iam desino. Verùm citra puluerem uictores declarati, & admiratione dignissimi, hoc solũ reminiscamini, quòd non festinatione illa ueſtra celeriores apparentes uictores euasistis, sed quia ad faciliorem & proniorem uiam declinastis.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a O adolescens.) Ironicῶs Rhetorem instituit. b Cebes ille.) Cebes Thebanus philosophus fuit, discipulus Socratis: quem scripsisse Dialogos tres, qui inscribuntur πίναξ, id est, septima, φρόνιχος, & πίναξ, id est, tabula, authores sunt Laertius in secundo, & Suidas in Collectaneis. sed iniuria temporis, aut hominũ incuria potius, præter πίνακα nihil extat. Opusculum est morale, & utile omnibus & præcipuè adolescentibus: in quo uitæ humanæ conditio graphicè depingitur, ac uelut in speculo ostenditur iter ad uirtutem arctum, arduum, & labore

labore sudoreq; refertum: eumq; qui ad eam conscendere uoluerit, abstinentem in primis & constantem fore necessarium esse, ac tandem ubi ad eam peruenerit, perpetua felicitate fruiturum. Ediuersò semitam quæ ducit ad uitia, latam quidem esse, & planam, & uoluptatum plenam: cæterùm tandem in præcipitium atq; æternam miseriam & infortunium perducere.

c Amalthéæ retinet cornu.) De Amalthéa apud autores in hunc modum narratur fabula: Rhea Iouem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Iida, Melissei filiabus. Hæ nutricauerunt illum capræ cuiusdam lacte, cuius nomen fuerat Amalthea. Eam capram Iupiter iam adultus in sidera retulit, uocaturq; à Græcis αἰξ οὐράνιος, capra cœlestis. Huius alterum cornu Nymphis nutricibus dedit, uidelicet officij præmium: hanc adijciens facultatem, ut quicquid optassent, id illis ex eo cornu suppullularet. Hinc translatū est adagium, Ἀμαλθείας κέρας, ubi rerum summa suppetit copia. Citatur ab eodem Luciano De mercede seruientibus.

d Aornos Macedonibus.) Aornos in India petra est, quam nulla superuolat auis, propter frigora & altitudinem. De ea quoq; Lucianus in Hermotimo.

e Hesiodus perquàm egregiè.) Hesiodus. 1. Georg. ait, asperamesse ad uirtutem uiam, cacumen uerò molle. Cuius celeberrimæ uerba hic referam:

τῶν μὲν γὰρ ἀκαμάτη τε καὶ ἱλάσκεται ἱλάων
ῥηϊδίως· ἐλίγη μὲν ὁδὸς, μαλακὴ δ' ἐγγύθι κεῖται.
τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν
ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτὴν,
καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηαι,
ῥηϊδίη δ' ἔπειτα πέλει χαλεπὴ περ ἰοῦσα. Id est:

Omnino uitium facile est contingere cuiuis.
Est uia ad id breuis, & uicina in sede moratur.
Contrà uirtutem sudoribus undiq; diui
Præsepsere: & longus ad hanc perq; ardua callis,
Asper & est primùm: sed ubi alta cacumina uictor
Contigeris, iam fit facilis, licet ardua dudum.

Eodem pertinet:

Litera Pythagoræ discrimine secta bicorni.

de qua carmen extat elegans Virgil. Et Euangelicum illud de uia ar-

Γυναικί, μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλαις λέγειν. Id est:
Mulieres natura sunt ad uituperandum pronæ.
Quòd si exiguam dicendi ansam nactæ fuerint,
Plurima adjiciunt. Volupe enim est
Mulieribus, nihil sani inuicem loqui.

A Quæ uerò sequuntur.) Cohortatio à spe. B Certis etenim me.) A proprio exemplo. C Tu uerò si dictis.) Huc usque locutus est Rhetor: loqui nunc incipit Lucianus. D Ego uerò, nam.) Conqueritur Lucianus de se ipso.

ΙΠΠΙΑΣ Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ. HIPPIAS, SEV Balneum: Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Balneum Hippiæ descripturus, principiò ipsum artificem à cognitione artium atq; peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita uidelicet proponens, eos esse potissimùm laudandos artifices, qui non solùm uerbis prolixè polliceri, aut de scientijs disputare soleant, sed qui ipso opere hoc quod profitentur, præstare possint. hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non uerbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quamoptimè atq; artificiosissimè extruunt: qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nẽpe balneum extructum, comprobat. atq; exinde ipsum balneũ describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis, deinde & utilitatem & opportunitatem omnium cellarum, & lauandi in eo usum commendans.

EOS

Ὧν σοφῶν ἐκείνους μάλιστα ἐγωγέ φημι λέγειν ἐπαινουμένους, οἵτινες μὴ λόγους μόνον λιξίους παρίσχοντο τοῖς τῶν πραγμάτων ἐπιδεέσιν, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίοις τοῖς τῶν λόγων ὑποσχέσεσι ἐπιστώσαντο. καὶ γὰρ τῶν ἰατρῶν ὅ γε νοῦν ἔχων, ὁ τοῖς ἀρίστοις τὰ ὑπὲρ τοῦ τίχνης ἀκριβῶς δυναμένοις μεταξιλῆται νοσοῦσιν, ἀλλὰ τοῖς πράξαι τι κατ' αὐτὸν μεμελετηκόσιν. ἀμείνων δὲ καὶ μᾶλλον σοφιστὴς, οἶμαι, τοῦ διαπρέπειν ῥυθμοῖς καὶ ἁρμονίαις ἐπισταμένου, ὁ καὶ ψάλαι καὶ διαθαρρῆσαι αὐτοῖς δυνάμενος. τί γὰρ αὖ σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς ἀκρότατα ἀρίστους ἀριθμεῖσθαι, ὅτι ὁ τάττειν μόνον καὶ παραινεῖν ὅσοι ἀγαθοὶ, ἀλλὰ

EOS ego uiros sapientes cumprimis laude celebrandos esse existimo, quicunq; non orationes solùm magna industria elaboratas, ac singulis de rebus memoriæ proditas posteris reliquerunt, sed operibus quoque nō dissimilibus ea quæ orationibus ampliter & magnificè polliciti sunt, confirmarunt. Quippe ægrotus, cui quidè pectus sapit, non eos accersit medicos, qui super arte multa luculentè & excellèter disputare nouerunt, sed qui usu medendi illam diu multumq; exercuerunt. Potior autem & maioris precij habendus est, ut mea fert opinio, musicus qui psallendi & pulsandæ citharæ peritia exornatus est, quàm is qui tantùm rhythmos & concentuum harmoniam iudicare nouerit. Quorsum enim attinet bellorū atq; exercitus duces tibi enumerare non iniuriâ optimos et præstātissimos hominū opinione iudicatos, quòd eorū uirtus nedū in instruēda acie, & militū animis tempe-

ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι τῶν ἄλλων, καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυσθαι; εἶεν τῶν παλαι μὲν, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τῶν δ' ἀστῶν δὲ, τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγενόσθαι. πρὸς δὴ τί ταῦτ' ἐφλω; ἐ γὰρ ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ μὴ χαυνικῶν ἱκάνως ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπρεὶ γεγόμενοι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τὰ τέχνης, καὶ πράγματα τοῖς μετ' αὐτὸς λατέλειπον· ἐπεὶ οἵ γε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν ἀκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ λαλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδλη γενέσθαι, καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον, τὸν μὲν Πτολεμαίου χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν αὖθις

stiua oratione accendendis & inflammandis eluxerit, sed quòd in prælijs quoque fortißimè dimicando optimè se gesserint, ac manu nõ secus quàm lingua prompti, memorabilia facinora ediderint: cuiusmodi ex uetustis illis Agamemnonem & Achillem, ex paulo autem recentioribus Alexandrum et Pyrrhũ fuisse cognouimus? Quorsum b uerò ista percẽsui? Non quòd alia ratione historiam edere statuens, harum rerum mentionem fecerim, sed quòd ex mechanicis quoque eos laude & admiratione non indignos putem, quicunq; uisendis operibus aliquam ingenij famã sibi parauerunt, eademq; ὄpera artis suæ egregia monimenta post se reliquerũt: quandoquidem illi qui solis semet orationibus exercuerunt, multo iustius c Sophistarum quàm sapientium appellationem meruerunt. Talem multorum relatu percepimus fuisse Archimedem, ac Sostratum illum Cnidium: quorum alter de Ptolemæo subiugato uictoriam reportauit, ac Memphim sine obsidione,

ἀνὴρ πολυμαθίας, ἀποτροφῇ καὶ διαιρίσει τῆ πολεμίᾳ, τὸν μὲν τὰς τῶν πολεμίων τριήρεις διαφλέξαντα τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς δὲ ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑποσχόμενον Κροίσῳ ἄβροχον διαβιβάσαι, τὸν στρατὸν τὴν ἐπινοίᾳ διαπόντιον τὸ στρατοπέδῳ μιᾷ νυκτὶ τὸν Αλυν ποιήσαντα, ὁ μηχανικὸς οὗτος γεγένηται, σοφὸς δὲ, καὶ ἐπινοῆσαι καὶ σωθῆναι πιθανώτατος· τὸ μὲν γὰρ Επειοῦ πάνυ ἀρχαῖον, ὃς ὁ μόνον τι χυήσασθαι τοῖς Αχαιοῖς τ' ἵππον, ἀλλὰ καὶ συναμβλῶσαι αὐτοῖς ἐς αὐτὸν λίγεται. ἐν δὲ τούτοις καὶ ἵππίου τουτουί, τὸ μὲν ὑμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, σοφοῦ δέ τινα βούλει, τῶν περὶ αὐτοῦ γεγυμνασμένου, καὶ σωφρονεστέρου τι ὀξέως, καὶ ἐρμωσύνης σαφεστάτου. τὰ δὲ ἔργα πολὺ τῶν

sidione, fluminis intercepti auersione occupauit: alter singulari artificio hostium triremes absumpsit incendio. Thales quoq; Milesius ante illos Cræso Lydorum regi pollicitus exercitum sicco pede se traiecturum, sua industria in unius noctis spacio Alys fluuij alueum à tergo exercitus deriuatum circunduxit, tametsi è mechanicorum numero nõ fuerit: uerùm alioqui magna intelligentia & singulari ingenij acumine præditus. Etenim quod de Epeo fertur, cõmentum peruetus est, qui nõ tantum Achiuis equi machinam fabricasse, sed unà cũ Græcorum optimatibus in eam conscẽdisse perhibetur. Inter hos & Hippiæ huius, quem nostra memoria uixisse constat, meminisse æquum puto, uiri dicendi facultate & studio ita exercitati, ut cum quouis ex priscis illis & ueteribus optimè cõferri possit, præterea qui ingenij acrimonia atq; intelligẽtia multum præcelluerit, quiq; interpretando multa perspicuitate usus sit. Cæterùm opera ipsius

τῶν λόγων ἀμείνω παρίχομέν τε, καὶ τὸν δὲ τέχνης ὑπόσχεσιν ἀποπληροῦντα, ὃν ἐν τοιαύταις μὲν ὑποσχέσεσιν, ἐν αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γεγράφασιν οὐ τὸ χρεών, ἴσατα δὲ τὴν γεωμετρικὴν λόγον, ὧδε δ' ἀσθάσας φασὶν, εὐθέας τὸ τρίγωνον ἀναγράψαι σωιγραμμόν. καί τοι τὰ γε ἄλλων ἕκαστον, ὧν τι δὲ ἐπὶ τέχνης ἔργον ἀποτιμώμενον, ἐν ἑκάστῳ σὺλοκιμήσας, ἄναξίως ἂν ἔμοιγε ἐδόξεν. ὁ δὲ μηχανικῶν τι ὢν τὰ πρῶτα, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν καὶ μουσικῶν φάνεται, καὶ ὁμοίως ἕκαστον τούτων οὕτως ἐντέλῶς ἐξήνυσεν, ὡς ἂν αὐτὸ μόνον ἀσκήσαντα. τῶν μὲν γὰρ περὶ ἀντίνοων καὶ ἀναπλάσεων καὶ καταπέρων θεωρίαν, ἔτι δὲ καὶ ἀστρονομίαν, ἐν ᾗ παῖδας τοὺς περὶ αὐτοῦ ἀπέφηνεν, οὐκ ὀλίγου χρόνου

orationibus longè præstantiora exhibebat, & quæ ante sua pollicitus fuerat, re ipsa absoluta reddidit: neq; uerò in talibus saltem professionibus, in quibus illi qui ætate eum præcesserunt, feliciter floruerunt, sed iuxta geometricam quoq; rationem proposita (quod aiunt) linea triangulum rectè posuit describere. Atqui aliorum quisque unum quiddã ab arte decerptum & singulare opus exercuit, in quo parata sibi hominum opinione aliquis esse uisus est. Porrò ille primum rebus mechanicis perpolitus, ne dimẽsionum quidem geometricarum rudis fuit, nec ab harmonicis & musicis alienus apparuit: ac unumquodque ex illis una eademq; opera ita perfectè cognitum demonstrauit, quasi in eo solo cognoscendo elaborasset. Multi uerò temporis res esset, eius laudare industriam circa radiorum & repercussionum ac speculorum expressionem. Præterea quanta in Astronomia cognitione excelluerit, in qua omnes eos qui annis eum anteiuerũt,

pueros

φῶ ἂν ἐπαινεῖν. ἃ δὲ ἀναγκαῖον ἐστὶν αὐτὸ τοῦτο τοῦ ἔργου λαπτέον, ἐν ἐκείνοις ἐστίν. ἰσχυρὰ μὲν γὰρ ἡ ὑπόθεσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανεία κατασκευὴ, πρόποσις δὲ, καὶ ἐν τῷ ἰσχνῷ τούτῳ σώσεις θαυμαστή. Τόπος μὲν οὖν ἐν ἐπιπέδῳ, ἀλλὰ πάνυ προσάντης καὶ ὄρθιος, ὃν παραλαβὼν κατὰ θάτερα εἰς ἀνωφελῶ ταπεινὸν, ἰσόπεδον θεῖναι ἐπῆρεν, μεγάλῃ μὲν βεβαιοτάτῳ ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλλόμενος, καὶ βιμιλίοις ἴσως τισὶ τῶν ὑπάρχειν μέσων ἀσφάλειαν ἐμπεδώσασθαι μέλλων, ὕψεσι δὲ πάνυ ἀποστόμοις, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνιχομένοις τὸ ὅλον ἐρατωτάτους. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα, τῷ τε τοῦ τόπου μεγέθει σύμμετρα, καὶ τῷ σύλλογῳ δὲ κατασκευῆς ἁρμοδιώτατα, καὶ τὸν

pueros esse ostendit. Sedenim quæ nuper ipse uidi opera illius industria elaborata, quæq; mihi spectanti stuporem & admirationem incusserunt, ea nunc in præsens referre non grauabor. Est enim argumentum commune, & in nostra memoria admodum frequens, balnei substructio: solertia autem, et in communi illo argumento singularis admirationis spectatur industria. Locus erat prorsus inæquali deformatus planitie, declivis & arduus, quem ille occupans ex utraq; parte magnopere humilem, utrinq; soli altitudine æquauit, firmamentumq; munitissimum omni futuro operi subiecit, fundamentorum positione substruendi ædificij certitudinem confirmauit: fastigijs uero magnopere præruptis & præcisis, & ad firmiorem coniunctionem complicatis, totum opus consolidauit. Cæterum quæ substructa sunt, loci magnitudinem mensuræ quantitate non excesserunt, sed ædificij proportionibus conuenientissimè atq; decentissimè responderunt,

τὴν τῶν φώτων λόγον φυλάττουσα. πυλῶν μὲν ὑψηλὸς, καὶ βάσεις πλαταίας ἔχων, ὕπτιος μᾶλλον, ἢ ὀρθὸς πρὸς τὸν ἐπιόντων συμπαρεται. εἰσιόντα δὲ τοῦτον ἐκδέχεται οἶκος εὐρύς, συμμιγὴς, ἐκατὸν ἔχων ἀκολούθοις ἡδὺ ὑπαρίτας διὰ τριβῶν· ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῆς τρυφῶν παρεσκευασμένων ἐπιπλάτων. βαλανάω δ' οὖν ἡδὺ τούτου περιπεπλέγματα, καὶ ρίσεσι, καὶ φωτὶ πολλῷ λαῖα λαμπόμενα ὑποχωρήσεις. ἄντ' ἐχόμενον αὐτῶν οἶκον, πορφυρίδος μὲν, ὡς πρὸς τὸ λαμπρὸν· αὐχμηρᾶς δὲ, ὡς πρὸς τὸν τῶν σὺδαιμονεστέρων ὑποδοχῶν. μετὰ δὲ τοῦτον, ἐκατέρωθεν λιθρηᾶς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποθέσεις. καὶ μέσον οἶκον ὕψος τε ὑψηλότατον, καὶ φωτὶ φαιδρότατον, ψυχρᾷ ὕδατον ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, Λακαίνῃ λίθῳ λιπασμένον, ἢ ἐκάνδυ ἐν αὐτῷ λίθῳ

lucis ubique infusæ ratione constanter custodientia. Portarum altitudo latos ingressus retinens, supina magis quàm erecta ad ingredientium conuenientiam informata fuit. Ingredientem uerò statim domus communis excipit, sufficientem exhibens pedisequis et ministris conuersandi amplitudinem. Porrò ad lævam cameræ sunt ad delicias exercendas substructæ. Proinde & ista in balneo decentissimè sunt obseruata. Amœni & luce multa illustrati recessus. deinde domus illorum, quam quidem longè præstantiorem quàm ut lauacro conueniat dixeris, perneceſſariam tamen ad melioris notæ homines & opulentiores suscipiendos. Post hanc utrinque sufficientes exuentibus ad reponendum uestitum habitationes. Ac media domus & fastigio excelsissima, & iucundo lumine amœnissima, tres aquæ frigidæ piscinas in se complectitur, Lacæno lapide exornata. Sunt etiam in illa statuæ

geminæ

λίθε λευκῆ τῆς ἀρχαίας ἐργασίας· ὁ μὲν ὑγιάας, ὁ δὲ Ασκληπιὸς ἀσκηθέντας ἢ νοσοῦντα ὑρίμα χλιανόμενον εἰκὸς, ἐν ἁπλοῦ τῇ θέρμῃ πρωπαντῶν, ἐπιμήκης, ἀμφιρύγνυλος. μεθ' ἓν ἐν δεξιᾷ εἰκὸς, οὐ μάλα φαιδρὸς, ἀλλ' ἀφαυὰς προσιοῦσι σκιερὸς ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ λιπαλλωπισμένας, τὰς ἀπὸ παλαίστρας ἀσιοῦσας δεχόμενος. ἔστι δὲ τούτῳ ἄλλος εἰκὸς, οἷον ἀπαύστων μάλιστα, φλογί τι ἠοὶ γυναικείᾳ προσλώσατο, ἠοὶ ἐμβραδέως ἀβλαβέστατος, ἠοὶ ἐγκυλίσαθαι ὠφελιμώτατος, φρυγίῃ ἠοὶ αὐτὸς ἐς ὀροφὴν ἄκρον ἀπὸ φίλβων ἐξῆς ἢ ὁ θόλος νοσοκλίνει διάδρομος, ὁμαλὲς λίθῳ διακεκλιμένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, ἀλλιστος, φωτός τε πολλοῦ ἀναμίστος, ἢ ὡς πορ-

geminæ ex albo lapide antiqui operis & artificij, altera quidem Sanitatis, altera uerò Aesculapij. Ingressos autẽ excipit domus sensim ac gradatim tepescens, calore non insuaui occurrẽte: quæ in longum porrecta, ac circumcirca orbiculatim extructa est. Post hãc ad dextram habitatio est magnopere amœna et elegans, copiam delicatis & uoluptuosis unctionibus exhibens, ex utraque parte habens aditus & ingressum lapide Phrygio ornatissimè decoratos, à palæstra ingredientes susciens. Quæ deinde hanc consequitur habitatio, omnes reliquas pulchritudine excedit & elegantia, & ad stãdum sedẽdumq; accommodatissima, & ad diutius immorãdum minimè noxia, tum ad uolutandum utilissima, & ipsa lapide Phrygio ad summũ usq; fastigiũ expolita relucens. Deinceps uerò locus thermis dicatus, lauantes excipit, Nomade lapide extructus. Porrò interior habitatio omni amœnitate referta et elegãtia, plurima luce cõspicua est, ac instar pur-

φύρα λιλωβισμένῳ, τρῶς ἡ οὖτ' ὀθρμὰς πνίλης παρίχεται. λυσαμένῳ ἢ ἐνίστι σοι, μὴ πλὶν διὰ τῶν αὐτῶν οἴκων αὖθις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ἔκχεον πλὶ ὑδὶ τὸ ψυχρὸν, δὶ ἠρέμα θερμὸν οἰκήμα τ', καὶ ταῦτα πάντα, ὑπὸ φωτὶ μιγάλῳ, ἡ πολλῇ τῇ ὑδρᾳ ἡμέρᾳ, ὕψι πρὸς τούτοις ἀνάλογα, καὶ πλάτη ἔοις μήκεσι σύμμιτρα, καὶ παστοχοῦ πολλὸ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπανθεῖ. διατὰ γὰ τὸν διαλὸν Πίνδαρον, Ἀρχὰ μελέτης ἔργα, πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές· τοῦτο δ' ἂν εἴη ἐκ δὶ αὐτῆς μάλιστα, καὶ τοῦ φέγγους, καὶ τῶν φυτουργῶν μεμιχανημένον. ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληθῶς Ἱππίας τὸ μὲν ψυχρολόχον οἶκον ὡς βορέαν πρὸ πιχνοτάτα ἐποίησεν, ἐκ ἐλαίου δὶ τοῦ μεσημβρινοῦ ἀέρος. τὰς δὶ πολλοῦ τὸ θάλπους διεμένους, νότῳ καὶ σύρῳ

puræ floribus & uenustate renitet: ad hæc tria labra thermarum exhibet. Porrò autem tibi iam loto non integrum est per easdem habitationes regredi, sed ea quæ ad frigidam tendit uia, per uaporarium lento tempore calescens regrediendum est. Et hæc omnia copioso lumine illustrata, & multo diei intus lucentis splendore exornata sunt. Ad hæc ipsa fastigia ab ædificio non discrepantia, tum latitudines longitudinibus aptè cohærent: in summa, multa ubique relucet summa cum elegantia & uenustas & gratia. Etenim iuxta elegãtissimi Pindari præceptum, opus exordientibus facie eleganti & splendida exornandum est. Hoc certè cum primis in huius domus substructione cũ ipso lumine tum feneſtris obseruatum est. Etenim sapiens, ut reuera fuerat, Hippias habitationem frigido lauacro destinatam, ad Boream tendentem instituit, nec aeris meridiani expertem: reliquas autem multum feruoris & caliditatis requirentes, Notho & Euro ac

Zephyri

πρὸς ζεφύρου πνεύματι. τί οὖν σοι τὸ ὠδὶ τύπτω λέγοιμι, παλαίστρας, ἢ τὰς κοινὰς τῶν ἰματιοφυλακούντων διαλαμβάνειν παχέων τῶν ὠδὶ τὸ λυπρὸν, ἢ μὴ διὰ μακρῶ τῶν ὁδὸν ἰχνάσας, τοῦ χρησίμου τι πρὸς ἀβλαβῆς ἕνεκα; πρὸς μή μοι ὑπολάβῃ τις μικρὸν ἔργον προβεβλῆσθαι, ἰσομοίρῳ τῷ λόγῳ προσρῴδειν· τὸ γὰρ ἐν τοῖς κοινοῖς καινὰ ὠδινοῦσαι διάλογοι δέαν μαλακῆς σοφίας ἐγγυᾶν τίθεμαι· οἷον πρὸς τόδε τὸ ἔργον ὁ δημόσιος ἡμῖν ἱππίας ἐπιδέξατο, πάσας ἔχειν τὰς βαλανάρχου τέχνας, τὸ χρήσιμον, τὸ σύμμετρον, τὸ εὐφυγές, τὸ σύμμιτρον, τὸ τῷ τόπῳ ἁρμοσθέν, τὸ τῶν χρόνων ἀσφαλῶς παρεσχήμενον, ἢ προσέτι, τῇ ἄλλῃ πρεπούσῃ μετασκευασθέν, ἀμφίδρομον μὲν ἀνα-

Zephyri flatibus subiectas opposuit. Quid ad hæc tibi palæstras memorem, & uastes asseruantium communes habitatiuncul as, compendiosam citra ambages uiam quæ ad lauacrum ducit, habentes, singularis utilitatis capiendæ, & incommodi uitandi gratia? Nec uerò quis me suspicetur opus modicum proponentẽ, orationis lenocinijs atq; uerborum ampullis extulisse. Siquidem in rebus communibus & publicis noua elegantiæ signa atque indicia excogitare, non mediocris aut contemnendæ sapientiæ argumentũ ego esse opinor: quo in numero & hoc opus admirandi illius Hippiæ opera ad unguem elaboratum meritò habendum est, quodq; nobis ab illo ostẽsum est omnes balnei uirtutes complectens, utilitatem, opportunitatem, perspicuitatem, mensuræ quantitatem in omnibus aptè obseruatã, nec loci neglectam commoditatem, tum tutum lauandi usum exhibens. Præterea omnib. alijs industriæ atq; solertiæ officijs absolutum, biuiorum & ambituum

ἀναγκάσω ἀνοίγειν ἀναχωρήσεσιν, εἰσόδοις τε πολλαῖς τεθυρωμένον. ὧρῶν δὲ διττὰς ἐνδείξεις· τὴν μὲν διὰ ὕδατος καὶ μνήματος, τὴν δὲ διὰ ἡλίου ἐπιδεικνύμενον. ταῦτα ἐνδείξασθαι μὲν ἀποδοῦναι τὸν πρέποντα ἔπαινον τῷ ἔργῳ, ἐκ ἀγνώτα μένον, ἀλλὰ καὶ ἀχαρίστου, μᾶλλον δ' ἔχοντός μοι ἄναντα ἐλέγχειν· ἐγὼ μὲν οὖν ὡς δύναμαι καὶ τὸ ἔργον, καὶ τὸν τεχνίτην καὶ ἀμοιβὴν ὑμεῖς ἄξιαν τῷ λόγῳ· ἃ δὲ θεὸς παράσχοι τῷ λέγοντι ἅπαντα, πολλὰ καὶ ἄλλα καὶ ἄλλως ἔξειν τὸν ἐπαινοῦντάς μοι τῶν ἐπαίνων.

duplicibus seceſsibus, multarumq; ianuarum patens egreſsibus. Quinetiam k horarum geminis indicijs idē balneū exornauit: uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem. His inquam uiſis, nec debitam & conuenientem tam illuſtri operi reddere gratiam, non inſipientis ſolùm, ſed etiam ingrati, aut potius inuidi mihi uiſum eſt. Itaque ego pro uirili, cùm opus ipſum, tum architectū & artificem orationis meæ laudibus euexi & perſolui. Cæterùm ſi deus aliquando conceſſerit & lauandi copiam, non dubium eſt & alios permultos in laudum mearum partem mecum uenturos.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a Eos ego uiros.) Orditur à theſi ſeu loco communi. b Quorſum uerò.) Adaptatio. c Sophiſtarum.) Sophia ſapientia eſt, & in genere quæuis ars & ſcientia. Inde fit σοφίζω, erudio ad ſapientiam. Hinc σοφιστὴς ſapientiæ & eloquentiæ præceptor, & eruditus, olim idem quod σοφὸς: ſed hominum uitio ipſa profeſsio (ut fit) in odium uenit, ut σοφιστὴς dicatur impoſtor & cauillator, qui falſa ſpecie ſapientiæ ſeſe uenditat, & pecunias corradit. Inde σοφίζεσθαι decipere. d Inter hos.) Deſcēdit ad hypotheſin, & præſens inſtitutum.

ſutum. e Atqui aliorũ.) Laus Hippiæ à collatione aliorũ artificũ. f Sed enim.) Ab ipſo opere & effectu. g Balnei.) De quatuor domicilijs balneorum, quorum nomina hæc erãt, Frigidarium, Tepidarium, Calidarium, Sudatio ſiue Laconicum, quæ inſeruiebant uiris, & totidem rurſus quæ inſeruiebant fœminis, ita inter ſe diſpoſita, ut trepidarium uirile coniunctum eſſet tepidario muliebri, & reliqua eodem cohærerẽt modo. De his Vitruuius lib. 5. Meminit etiã Galenus li. 10 Methodi. h Locus erat.) Deſcriptio balnei. i Nec; uerũ.) Occupatio qua fidem facit deſcriptioni. k Quin etiam horarũ.) Sunt qui horas ita inuentas tradunt: Cœli, aiunt, quadraturam in partes duodecim pro ratione Muſicæ diuidi, & inde horarum manaſſe rationem: & aquam quæ ex tenuiſſima cauerna diffluebat, cum per totũ diem excepiſſent, hãc in duodecim partes diuiſerunt: ex quibus horis nomen impoſitum. atq; inde etiam uaſis ipſis, quibus horas dimetiebantur, clepſydræ & hydrologia nuncupata. Porrò priſci ſunt, qui ſcribunt P. Scipionẽ Naſicam primùm reperiſſe clepſydram, quo nubilo quoq; die & noctibus horæ diſtinguerentur. Nũc pro clepſydris clepſamnis & ἀντομάτοις utuntur horologijs. Solariũ, inquit, Varro, dicũt in quo horæ in ſole inſpiciũtur. Huius eſt, teſte Gellio, mentio apud Plautum in fabula Bœotia, ex paraſiti eſurientis perſona: Vt illum dei perdant, qui primus horas reperit, quiq; adeò primus ſtatuit hic ſolarium, qui mihi comminuit miſero articulatum diem.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΜΑΚΟΤΑ.

ADVERRSVS INdoctum, librorum longa ſupellectile tumentem, ſermo:

Anaſtaſio interprete.

ARGVMENTVM.

Acerba quadã irriſione obiurgat ex popularib. ſuis, ut uidetur, quendã diuitem, & multos undiq; libros cõmercantẽ: cæterùm indoctũ, & nullis bonis ſtudijs cõuerſatũ. Illud oſtẽdẽs, quòd

quòd non librorum copia & ſpecioſa ſupellex, ſed aſsidua ac diligens lectio doctum faciat. Atq; ab hac propoſitione ſtatim exorditur quoque, ut dicat errare illum, ſi quia libros multos ac precioſos habeat, propterea ſe putet inter doctos ac eruditos recenſendum eſſe. Rationes ſumuntur à cauſsis, & qualitate perſonæ, uidelicet quoniam ipſe prorſus literarum ignarus ſit: & non libri, ſed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, ſed animus præſens, & uti di peritia. Atq; hoc argumentum poſtea multis ſimilibus & exemplis per inductionem amplificat, quorum pleraque eiuſmodi ſunt, ut miram elegantiam ac feſtiuitatem habeant. Poſtea autem & factum illius in ſuſpicionem uocat, & à cauſsis finalibus criminatur, quas ipſas quoque ut nanas & indignas pleraſq; confutat & irridet, præcipuè ultimam, qua uidebatur Imperatoris ſeu regis, ut ipſe uocat, gratiam ambire: quã & à circumſtantijs perſonæ refellit, & ſtulticiam illius comparatione quadam depingit. Ad poſtremum grauiter atque acerbè obiurgat illum, & commonet quibus rebus relicto hoc inutili coemendorum librorum ſtudio, incũbere potius debeat, quò uidelicet & rei conſulat, ac famæ ipſe ſuæ.

Καὶ μὴν ἐναντίον ὄζειν, ὦ ἑταῖρε, ὁ νῦν σπεύδεις· οἷς μὲν γὰρ ὠφελεῖσθαι καὶ αὐτὸς εἶναί τις δόξειε, παιδὶ συνοικήσων ἢ τὰ ἐλάττω τῶν βιβλίων, τὸ δὲ σοι πρὸς τὰ μάτην κεφᾶ, κἀλλιγχὼν γίγνεται δῆτα ἀπαιδευσίας πως τῆτο. μάλιστα δὲ οὐ δὲ

At credemihi, quod tu putas, haud ex eo conſequêre quod agis. Perſuaſum enim cum habeas futurum, ut ſi omni ſtudio optimos undiq; libros coemeris, ipſe quoque inter doctos ac eruditos ponaris: planè tibi diuerſum accidit, atque hoc demum argumento tua inſcitia et inertia uulgo proditur. Tametſi profectò optimos

ἀλ τὰ βάλλιστα ὠνῇ, ἀλλὰ πι-
πράσκεις τοῖς, ὡς ἔτυχεν, ἐπαι-
νέσοι· ἡδὺ ἔρμαιον ἀ τῶν τὰ
τοιαῦτα ἐπιψευδομένων τοῖς
βιβλίοις, καὶ θυραωρὸς ἔτοιμος
τοῖς βακτήλοις αὐτῶν. ὃ πόθεν
γάρ σοι διαγνῶναι δυνατὸν,
τίνα μὲν παλαιὰ, ἡδὲ πολλῶν
ἄξια, τίνα δ' φαῦλα, ἡδὲ ἄλ-
λως σαπρὰ, ἀ μὴ τῷ διαβι-
βρῶσθαι καὶ βακτηρόφθαι αὐ-
τὰ τιμιώτερα, ἡδὲ συμβόλους
ἴσως σίας ἐπὶ τῶν ἀξιόπασιν πα-
ραλαμβάνῃς, ἐπεὶ ἀκριβῶς
τὸ ἀσφαλὲς ἐν αὐτοῖς τίς ἂ
ποιοῖ διάγνωσις; ἵνα δὲ σοι
λῶ αὐτὰ ἰκανὰ μυηθῆνα-
ι, ὅσα ὁ Καλλίν ἐς βάλ-
λος, ἢ ὁ ἀείδιμος Ἀτ ἰκὸς συν-
ἐπιμελήσῃ τῇ πάσῃ γράψαν,
σοὶ τί ὄφελ, ὦ θαυμάσιε, τῶ
βιβλίμα, ὅτι ἀδότι τὸ βάλ-
λ αὐτῶν, οὔτι χρυσαμείβε-
ται, δὲ μᾶλλον, ἢ τυφλὸς
ἂν ἐς ἀποκύσῃ βάλλοι παν-
δικῶν; σὺ δὲ ἀνιγμένοις μὲν
ἐς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία,
ἡδὲ νὴ Δία βατανίρως, ἡδὲ
ἀλλο

optimos codices minimè comparas, sed ut quisque à bibliopola laudatus est, fidem habes: ac prorsus qui hæc de libris mētiūtur, præ dam te faciunt, istis q codicū cauponibus pulchrè parotus est thesaurus. Nam a quo pacto tu queas dignoscere ueteres ac eximios, aut futiles & putidos? nisi inde conijcias, quòd arrosi ac mutili, inq; his dijudicandis, blattis tineisq; utaris æstimatoribus. quî enim credam liquidò ac certò hæc te posse perspicere? Et ut dem tibi hāc cognitionem perfectam, ac tenere quæcunque Callimachus pulcherrimè, aut ille laudatus Atticus omni cura absoluta descripserunt, quid hinc tibi commodi redit, hominum ineptissime? qui neq; scriptorum speciem consideras, neque profectò magis uti scis, quàm cæcus frui pueri uenustissima facie. Ac tu apertis quidem oculis, & mehercle ad tædium usque libris incumbis, & nonnulla

ἀναγιγνώσκεις, ἐνια παύν ὀπι
τρίχων, φθαύνοῦ & τ ὀφθαλ-
μῶ τὸ τόμα, ὀλίγου ἢ τὸ μοι
ἐκαυόν, ἢν μὴ ἐλῆς τῶν ἀρι-
στῶν, καὶ λιχνίαν ἑκάστε τ ἐγγρ
αμμένων, καὶ σωϊῆς ὁσις μὴ
ὁ νῦς σύμπασι, τίς ἢ ἡ τάξις
τ ὀνομάτων, ὅσα τε πρὸς τὸν
ὀρθὸν λιανόναι τῷ συγγραφῆ ἀπ
εκεκριβῶσθαι, καὶ ὅσα λιβδηλα καὶ
νόθα καὶ παρακεκομμένα. Τί ἔμ
φησι, καὶ λέγοντα μὲν μαθὼν, ἡμῖν
εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή πε Ἴσε πα
ρὰ τ Μουσῶν λελῶνα λάφυρα,
λιαβάπορ ὁποιμῶν ἐκεῖν &, λα
βὼν; Ελικῶνα μὲν γῆ, ἵνα λιατ
ρίβῃ αἱ θεαὶ λέγουσ, ὀλίγ ἀπ
πύρσας, οἶμαί, πόθι, ὀλίγ διατ
ρίβας τοιαύτας ὑμῖν ἐν πα
σὶν ἐποίησ. σοὶ καὶ μεμνῆσθαι Μ
σῶν αὐόσιον ἐκεῖναι γῆ τῷ ποι
μένι μὴ ἐκ αὖ ὤκνησαν φα
νῆναι, σκληρῷ αὐδρὶ καὶ λα
σεῖ, καὶ πολιῷ τ ἥλιον ὠδὶ τῷ
σώματι ἐμφαύνοῦσι, οἷῳ ἢ σοί;
λιάμοι, πρὸς δὲ Λιβανίτι-
δ &, ἄφες ἐν τῷ παρόντι τὸ
μὲ σύμπασα σαφῶς ἐπεῖν,

nulla ualde festinata lectio-
ne percurris, ut sæpe lumi-
na os anteuortãt. d Sed hoc
non etiam satis est, nisi no-
ris uirtutem quoq; totius &
uitia orationis, sensumq;
scriptorum intelligas, &
quæ structura sit uerborũ,
& quàm ad certam quan-
dam minimeq; fallacem a-
mussim cuncta auctor exe-
gerit, mox cernas ambigua,
sincera parum ac concinna: quid mihi respondebis?
Num hæc nosse te, cum nũ-
quam didiceris? An uerò fi-
cut ille quondam pastor, au
reum ramũ à Musis tu quo-
que accepisti? Sed e Helico-
na certè, ubi Musas habita-
re aiunt, non ita es à puero
institutus, ut audieris opi-
nonnũquam nominari, &
meminisse Musarum tibi re
ligio est. Nam f cum pastore
sanè, quanquam aspero &
multo sole deformato, non
piguit has congredi: at qua-
lis es (quæso uerò te per Libanitidem, concede hoc mi-
bi, ut quædam tuorum facinorum prætermittam) talis
inquam

ἀλλ' ἐγγὺς γενέσθαι που ἂν, οὐ οἶμαι ὅτι καταλυξίσασα, ἀλλ' αὐτὴ τὸ λάφυρα μυρρίνη ἂν, ἢ τὴ μαλάχῃ φύλλοις μαγιῶσαι, ἀπήλλαξεν ἂν τὸ λοιπὸν, ὡς μὴ μιαῦναι μήτε τὸ ὀλμεῖον, μήτε τὸν τῆ ἵππῳ λειμῶνα, ἅπαξ ἢ ποιμένιος διψῶσαν, ἢ ποιμένων σόμασι καθαρὸν πέτιμα. καίτοι ἔδοξε μοὶ ἀπάνυ αὐαίσχυντος ἄν, καὶ ἀνδρεῖος τὰ τοιαῦτα τολμήσειας αὖ πόθεν ἀπεῖν, ὡς ἐπαλαύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τὸ ἐν χρῷ περὶ τὰ βιβλία σωφρόνως, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δᾶνα, ἢ τῷ δᾶνι ξυνηφοίτας. ἀλλ' ἐνί τούτῳ μόνῳ πάντα ἐκεῖνα αὐαφαμᾶδαι νῦν ἐλπίζεις, τῷ λατᾶδαι πολλὰ βιβλία. λατὰ δὲ ταῦτα ἔχει, ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τῆ Δημοδίνους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτοῦ ἐρύτωρ ἐγραψε, καὶ τὰ τῆ Θουκυδίδου, ὅσα παρὰ τοῦ Δημοδίνους καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μετεγγεγραμμένα ἐνίοθι λαλῶς. εἰ ἅπαντα ἐκεῖνα λυτέον, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἤγαγεν, τί ἂν ἐκ τούτου πλέον εἰς παιδείαν

inquam ne aſpectum quidē, ſat ſcio, ferret, at potius myrto uel malua cæſum ſua ſede eiceret, ne Olmeum aut Caballi fontem, quibus gregibus ſanè horumq; magiſtris ſitim ſedare permiſſum erat, polluas. Nong credo te eſſe tam impotētem, tameſi in huiuſmodi nimis quam es fortis, ut auſis affirmare bonis literis te fuiſſe imbutum, aut ſtuduiſſe unquam ut uerè probatos codices tibi faceres familiares, uel quòd hic tibi præceptor extiterit, aut ad illum diſcendi gratia te contuleris. Et nunc omnia illa uno hoc te conſecuturum ſpes eſt, ſi ingentem librorum aceruum congeſſeris. Proinde ſi hoc es animo, age cōquire quicquid [h] Demoſthenes ille orator [e]tiam ſua manu ſcripſit: deinde Thucydidis hiſtoriam, quæ octies huius oratoris induſtria extat deſcripta. Iam ut tot tibi libri ſint, quot Athenis in Italiā aduexit [i] Sylla, ut ſuper

λυτήσαις, λαβὼν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικαθεύδοις, ἢ ξυγκολλήσας καὶ περιβαλλόμενος περιενέγκοις; φίλον γὰρ ὁ πίθηκος, ἢ παροιμία φησὶ, λαβὼν χρύσια ἔχων σύμβολα. ἢν σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἀεὶ τῶν δὲ ἀναγιγνωσκομένων οἶδα ὅλην, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις, λυνῶν τὰ ὦτα. ὡς ἔγωγε τὸ λυπεῖσθαι τὰ βιβλία, ἢν πάνυ παιδευμένον ἀπέφαινε τὸν ἔχοντα, πολλὰ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὥσπερ ὀβολοῦ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι, τὸν πάντας ὑμᾶς ὑπερβάλλοντας. τίς γὰρ τοῖς ἐμπόροις καὶ τοῖς βιβλιοπαπύλαις ἔρχεται ἐν ταῖς πλατείαις, τοσαῦτα βιβλία ἔχουσι, καὶ πωλοῦσιν; ἀλλ' ἔγωγε διελέγχειν ἐθέλοις, ὅπως μή σ' ἐκ τοῦ πολλοῦ σου τὸ εἰς παιδείαν ἀμέλητος, ἀλλὰ βαρβάρους μὲν τὸν φωνὴν, ὥσπερ σὺ, ἀξυνίετος δὲ τῇ γνώσει, οἵους ἀκούειν ἄνευ τοῦ μανθάνειν τὰ λεγόμενα καὶ αἰσχρῶν διαπυρακτοῦντας. καὶ

ut super his dormias, affixos tibi ubique circumferas, num ideo eruditior es futurus? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiam si aureum cultum gestet. Et librum quidem semper in manu portas, legisq; semper aliquid, quorum tamen nihil penitus intelligis, sed asinus micans auribus lyrã auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, preciosa profecto res erat, & uobis tantum diuitibus propria, si quidem ueluti in foro pauperes nos superantibus daretur mercari: imò cum ipsis bibliopolis, quibus librorum tanta copia est, qui distrahunt, doctrina & eruditione quis certet? quos tamen, si rem spectes, inuenies, haud multo te bonis artibus præstare: nempe sermone rustico utuntur, mente nihil ualent, quales meritò sunt qui in honesti et turpis contẽplatione nunquã sunt uersati. & tu

λαί τοι σὺ μὴν δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἀναγνῶ πρεάμενος ἔχεις, οἱ δὲ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν διὰ χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. τίνος ὧν ἀγαθὸν ἕνεκα ταῦτα, ἃ καὶ μὴ τὰς ἀποδείξεις αὐτὰς τῶν βιβλίων ἐγκωμιάζειν, τοσαῦτα περιέχοντα παλαιῶν ἀνδρῶν ξυγγράμματα; λαί μοι, ἃ δοκᾶ, ἀποκρίναι, μᾶλλον δὲ, εἰ σοὶ τοῦτό σοι ἀδιάφορον, ἀπόκρινον ἡμῖν γοῦν, ἢ ἀνάσχου μὴ πρὸς τὰ ῥηθησόμενα. εἴ τις αὐλῶν μὴ ἐπιστάμενος, κτήσαιτο τοὺς Τιμοθέου αὐλούς, ἢ τοὺς Ισμηνίου, οὓς ἐπ' ἀγαθῷ ποτε ὁ Ισμηνίας ἐν Κορίνθῳ ἐπρίατο, ἆρα διὰ τοῦτο ἆρ' ἂν αὐλῶν δύναιτο, ἢ ἀδίν' ἐφυσῶν αὐτῷ τῷ κτήματι, ἐκ ὑδίας μεθύσας χρύσασθαι κατὰ τῶν τίχνων; εἶτα ἀνίησιν ἐς ἀγορὰν τοὺς Μαρσύου ἢ Ολύμπου πλησάμενος, ἀνύσειεν ἄν, μὰ μαθών. τί δ', εἴ τις τὸ Ηρακλείους τὰ τόξα κτήσαιτο, μὴ φιλοπτήτης ὤν, ὡς δυνατὰ δοκεῖ ἐν Τροιζῆνι εἶναι, ἢ ἐπὶ σπε-

& tu unum modò aut alterum codicem redis mercatus, ſi ſti diu noctuq; in manibus uoluũt. quid ergo cõmodi hic expectas? aut cur nõ ipſæ cellulæ librariæ doctæ tibi uidentur, quæ tot ueterum auctorum ſcripta complectuntur? Age uerò, ſi non eſt moleſtum, paulum quiddam reſponde, aut qui infantior es quàm ut poſſis, ſaltem annue uel abnue ea quæ ſum rogaturus. Quæſo te, ſi quis tibia canẽdi artis ignarus prorſus, forte ſit nactus Timothei tibias, aut quas Iſmenias ſeptem talentis emit Corinthi, an ne arte inflabit? uel nullus uſus huic rei erit, ſquæ ſcitè uti nequit? Rectè ſanè abnuiſti. Nam neq; quibus Marſya & Olympus ceciderunt, hoc efficient, ut cõcinnum quiddam inſpiret, qui nũquã didicerit. Verùm ſi quis Herculis arcus habeat, cũ Philoctetes nõ ſit, qui ſolus tendere potuit, ei quòd

σκοπῶ τοξεύσων. τί σοι κακὸν ἔ-
δρασε λοπάς; ἆρ' οὐ δικαίως ἔξα-
βάλλεται τι ὄργανον τοξότου ἄξιον;
οὐκοῦν σὺ κἀκεῖνο. κἀτὰ ταὐ-
τὰ δὴ κακὸς ἡνίοχος ἐκ ἀ-
λῶς, κἠ ἱππεύων μὴ μεμελέτη-
κώς, εἰ ὁ μὲν ναῦν καλλίστην
παραλάβοι, τοῖς ἄπασι κἠ εἰς
πάλαι κἠ εἰς εὐσφάλειαν πάλ
λοντα διαγρασμένην· ὁ δὲ ἵπ-
πον κτήσαιτο Μᾶδον, ἢ κρη-
πιδίδα ἢ καπποφόρον ἅρ-
μα εἶτα ἐπιβαίη, οἶμαι, ἱππάσε-
σθαι, ἐκ ἀδίκως, εἴ τι χρήσαιτο ἱππα-
σθῆναι. ξυνοίσεις κοὐ τοῦτο; νὴ
Δία δῆτα, κἠ τοῦτό μοι ξυνοίσεται,
εἴ τις, ὥσπερ σύ, ἀναπλήσαιτο
ὢν, ἀνοίκοι πολλὰ βιβλία, οὐ
συμμάτια ὄντα εἰς ἀναμ-
φισβήτητον ἰκανὸν ὠφε-
λεῖσθαι; τί δικαιοῦς κἠ τοῦτο ξυνοίσειν;
ἥκιστα γ', οἶμαι, σαφῶς ἴσ-
θι, κἠ τὸν ῥᾳδιούργων ἐπαφροδιτότα
καὶ προχειρότατον ἐκείνου ἀπο-
φθέγγεται, τί καινὸν ἀκούσῃ κατὰ
βαλανέα; λέγε εἴ τις ἐν
μέσῃ πολλῇ τῇ Ἀσίᾳ πλέοι
εὐπλοΐᾳ, ἐν συμφορᾷ ἀναστεμ-
φίζειν ἀμφοτέρους τοὺς πόδας,

collimasset figere, quis tibi
uidebitur? Num qui facinus
edat dignum sagittandi pe-
rito? Negas hoc quoque.
Eodem pacto igitur & ra-
tem gubernare ignorans,
& qui nunquam equum
conscendit: ille si pulcherri-
mam & aduersus uento-
rum procellarumq; impetus
munitissimam sit nauem sor-
titus, hic uerò Centauro fa-
tum, aut generosissimæ no-
tæ equum, utrumque deri-
sum iri opinor, quòd neu-
ter suis bonis uti posit. An-
nuis? Obsecro uerò hoc etiã
concede, si quis, uelut tu es,
indoctus, infinitos sibi li-
bros acquirere laboret, cen-
sen' aliud hoc suo facto
quàm risus & iocos erudi-
tis facturum? Quid cessas
annuere? Nam argumen-
tum clarum est, quiq; hoc
ita fieri cernunt, uulgatum
illud haud dubiè inclamãt:
Quid m cani cum balneo?
Fuit non ita n multo antè in
Asia uir opulentus, cui calamitoso casu, cum per niuem iter
faceret,

ἀπὸ πρύος, οἷμαι, ἀποσαπέντας, παιδί ποτε διὰ χιόνα ἐλεπορροῶσα ξυμβῆναι αὐτῷ· ὃ τοίνυν τοῦτο μὴν ἐλεεινὸν ἐπωνύμιον, ἀεὶ θεραπεύων τὴν δυστυχίαν, ξυλίνους μὲν ἐποιεῖτο, καὶ τέτρας ἀκριβῶς, ἐβάδιζεν, ἐπισφιγξάμενος ἅμα τοῖς σκέλεσι. ἐπῆν δὲ γέλοιον ἐποίει πρὸς τοῦτο· καλλίστας ὑπενόει διατρίβειν ἀεί, καὶ τὴν πλάνην πραγματείαν περὶ ταῦτα ἔσχεν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένος εἴη καὶ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δέ. ἆρα ταῦτα ἔστι σοὶ ποιεῖν. χρὴ δὲ ἴσως μὲν ἔχειν τὴν συνίησιν τὴν γνώμην, ἐνδεῖσθαι δὲ χρυσῶν ἐμβάτου, εἴς μόλις ἄν τις τὴν ἀρτίπους ἐμφορήσαιτο; ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ Ὁμήρου ἐστὶν ὠφέλιμον πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις, αὐτὸ λαβὼν τὴν βύβλον τὴν Ἰλιάδα· ῥᾴψῳδίαν, ἧς τὰ μὲν ἄλλα μὴ ὄζειν πάρεστιν· ἀδύνατον γὰρ αὐτῶν πρὸς σὲ, πιπτόντα δ' εἴ τις αὐτῷ δόμον γοργῶν, παντάπασιν ἀνθρώπου,

faceret, putrefactum è frigore, ustoris uterq; pes deperierat, ille tam miserabilem fortunam expertus, infelicitatem solari cupiens, ligneos pedes truncis accõmodabat, ac calceis indutus, undiq; seruis innixus incedere gaudebat. Vbi hoc insuper deridiculum cõmiscebatur: crepidas pulcherrimas & nouas semper cura erat summa mercari, ut ita calceis speciosis ligna sua, nempe pedes, essent conspicua. Nunquid uerò his adsimilia facis tu quóque? qui cum clauda mẽte sis, ac siculneis o sensibus, emis auratos soccos, quibus uix aliquis pedes integer rectè poßit ingredi. Et quoniam inter alios tuos codices Homeri poesin sæpenumero repositũ est cernere, accepto aliquis libro, legat tibi secundum Iliados, cuius caue aliquid perpendas: nam nihil ad te, præter quàm qui isthic depictus est uehementer absurdus homo,

ἀλάστορος τὸ σῶμα, καὶ λιλαιβαμένου, ἱκανὸν τοίνυν ὁ Θερσίτης· ὁ τοιοῦτος ἐλλάβοι τὴν Ἀχιλλέως παρασκευήν, εἶεν, ὅτι αὐτίκα διὰ τοῦτο καὶ παλὸς ἅμα καὶ ἰσχυρὸς ἂν γένοιτο, καὶ ὑπερφυᾶ διώκοιτα μὴ τὸν ποταμὸν, ἐπιβολάς τε ἀλλοτρίας τὸ ῥᾴθυμον τῷ φόνῳ τῶν Φρυγῶν, ἀποκλύσῃ δὲ τὴν Ἑκτορέα, καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸν Λυκάονα, καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φόβον ἔχῃ τῶν ὤμων τὴν μελίαν ἀναίμονα· εὖ γε ἂν εἴποις, ἀλλὰ καὶ γέλωτα ἂν ὀφλισκάνοι χωλοῦν ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, καὶ ὧδε τόμα καὶ παιπάλωντι ὑπὸ τὰ βάρους, ἢ ὑπὸ τῷ πράνει, ὁπόταν ἀναστρέφῃ, δείκνυσι τὰς παραβλῶπας ἑκάτερα αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς, καὶ τὸν θώρακα ἐπάλληλον τῷ μεταφρένου κυρτώματι, καὶ τὰς κνημῖδας ὅπου συρόμενον, καὶ ὅλως, ἀσχήμονα ἀμφοτέρως, καὶ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, καὶ τὸν Ἡφαιστίωνα. τὸ αὐτὸ δὴ καὶ σὺ πάσχων, ἐν ὄψει, ὁπόταν τὸ

mutilo ac portentoso corpore, qui isthic concionatur. Therſites P est. Ille inquam huiuſmodi ſi adeptus ſit Achillis arma putas ne propterea fortem iuxtà & decentem futurum, qui & fluuium tranſiliat, & alueum turbet trucidatoris Phrygum cruore: occidat poſt Lycaona & Aſteropæum, Hectorē, cū ne Meliæ quidem pondus humeris ſuſtinere queat? Negabis opinor, ac potius dices, dū poſt clypeū claudicaret, mox bumi procūberet impar armorū oneri, ſiquando ſublato capite è galea proſpectaret, ſuos iſtos intortos oculos oſtendens, deinde loricæ ſubiecto gibbo uelut tuberes, & ocreārum dum in terra repit, tractus: hæc inquam dices riſum omnibus motura, & ipſum dehoneſtaturum primùm paonopliæ opificem, deinde etiam dominum. Tu uerò nunquid animaduertis prorſus idem tibi accidere, dum librum

μὴν βιβλίον ἐν τῇ χειρὶ ἔχηε
πάγκαλον πορφυρᾶν μὴν ἔ-
χον τὴν λαμπρότητα, χρυσοῦν
δὲ τὸν ὀμφαλὸν, αὐχαγιγνώ-
σκεις δὲ τὸ βάρβαρίζων, καὶ
καταισχύνων τοῦ διαφέ-
ροντος; τοῦτο μὲν τῶν πεπαιδευ-
μένων καταγελώμενον, τὸ
δὲ τῶν ξυνόντων σοι κολά-
κων ἐπαινούμενον, εἰ καὶ αὐ-
τοὶ πρὸς ἀλλήλους ὑπομειδιῶ-
μενοι, γιλῶσι τὰ πολλά. βέλ-
τιον δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθοῖ
γενόμενον. Ταραντῖνον, Εὐάν-
γελον τινὰ, τῶν ἐν ἀφανοῦς
ἐν τῇ Ταράντι, ἐπιβύμιον νε-
κῶσαν Πύθια. Τοῦτο μὲν οὖν τὸ γυμ-
νῆς ἀγωνίας αὐτίκα ἐδόκει αὐ-
τῷ ἀδύνατον εἶναι, μήτε πρὸς
ἰσχνὸν μήτε πρὸς ὠκύτητα τῶν
πεφυκότα· διὰ δὲ ἡδυ-
πάθειαν πρατύσειν ἐπάδων ὑ-
πὸ τῶν παραόντων αὐθεώ-
πων, οὓς ἄχι πόρρω αὐτὸν, ἐ-
παινούντων καὶ βοώντων, ἐπό
τι καὶ τὸ σμικρότατον ἐκεῖ-
νον ἐξαπίσατο. ἤκειν δὴν εἰς
τοὺς Δελφοὺς, τά τε ἄλλα

librũ manu tenens progrederis, cuius aluta purpurea, bullulae aureae sunt, artu barbara uoce legis, deformans et euertens scriptoris dignitatem? Hæc q cũ facere te uident, non solùm eruditi ridere solent, sed tui etiã assentatores, quorum consuetudine unicè oblectaris, auersi se intuentes, à cachinno minimè abstinent. Age uerò, narrabo tibi quod Pythijs gestũ memoratur. Tarentinum quendam Euangelum apud Tarentinos nõ obscuro loco natum, nec ineelebrẽ, inuasit cupido uincendi Pythia. ubi in ijs quæ nudi certamina ineunt, non posse fieri ut superior euaderet, quippe qui neque robore, neque pedum uelocitate esset præditus, facilè cogitauit. Verùm cithara & carmine omnibus præmia prærepturum esse, persuaserant pestes illæ quas apud se fouebat, laudantes & applaudentes ad exilissimum quenque cantus strepitum. Itaq; uenit Delphos ueste

λαμπρὸς, καὶ λὴν καὶ ἐδῆτα χρυσοῖς ἀστρασι ποικιλόμενον, καὶ στέφανον δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὃς αὐτὶ καρπῶ δὴ δάφνης σμαράγδους ἔνια ἰσομεγέθεις τῷ καρπῷ. τὴν μὲν γὰρ κιθάραν αὐτὴν, ὑπὸ φύσεώς τε χρῆμα, ὡς κάλλος καὶ πολυτέλειαν· χρυσῆ μὲν ἦν ἀκριβῶς πᾶσαν, σφραγῖσι δὲ καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένην, Μουσῶν μὲν ταξὺ, καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ὀρφέως ἐντετορευμένων, θαῦμα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' ἦλθε ποτε καὶ ἦκεν ἡ ἡμέρα καὶ ὁ μὲν τρεῖς μὲν ἦσαν ἐλαχὸν δὲ μίσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν, καὶ μετὰ Θέσπιν τὸν Θηβαῖον, ὃς φαύλως ἀγωνισάμενον, ἀσβόλωτα αὖ ὅλον περιλαμπόμενον τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις καὶ βηρύλλοις καὶ ὑακίνθοις, καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπρεπεν ᾗ ἐδῆτο, ἐμιτάξυ τῶ χρυσοῦ διαφαίνετο. τούτοις ἅπασι περικαλλύνας τὸ βάθρον, καὶ βαθμοῖς ἐλπίδος ἐμπλήσας τὸς θεατὰς, ἐπειδὴ

auro insigni, & corona aureis lauri foliis plexa splendens. hæc uero etiam smaragdis lauri fructui æqualibus uariegata erat. at cithara, uisu mirabile, apparatu diues, ex purissimo auro fabricata, annulis & gemmis passim ornata, suisq; locis, Musarum, Apollinis & Orpheï imaginibus scalpta, spectatores suspensos animis tenebat. Iam autem uenerat dies quo in theatrum erat descendendum. conueniunt tres certaturi, obtigitq; sors Euangelo ut secundo loco caneret. procedit ille post Thespin Thebanum, qui non male suas partes egerat, auro, smaragdis, beryllis, hyacinthis totus collucens. ipsa purpura, quæ auro contexta uisebatur, cõmendabat hunc cultum mirificè. quibus cũ iam stupentes reddidisset, ac noua quadam & incredibili spe replesset spectatores, cum omnino iam

&

ποτε καὶ ἁρμα καὶ κιθαρίσαι πάντως ἔδει, ἀναπρύεται μὲν ἀνάρμοστόν τι καὶ ἀτακτον, ἀποῤῥήγνυσι δ' ὅμως χορδὰς τρεῖς, σφαλερότερον τῷ λύοντι ἐμπεσὼν τὴν κιθάραν. ἄδειν δὲ ἄρχεται κατά μεσόν τι καὶ λιπαρόν, ὥστε γέλωτα μὲν πάντων ὀφλισκάνειν τῶν θεατῶν, τοὺς ἀδόκητος δὲ ἀγανακτήσαντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μαστιγώσασθαι αὐτὸν, ἐκβαλεῖν τοῦ θεάτρου. ὁπότε δὲ καὶ γελοιότατον ἄρθη, λαμπρὸν ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τῶν μαστιγοφόρων συρόμενος διὰ μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη κατεθραυσμένος ἐν τῷ μαστίγων, καὶ συλλέγων χαμόθεν καὶ διδάσκων τοὺς σφαλέντας· ἐζητοῦμεν γάρ, πάντες ἐξεμμανέντες αὐτῷ. μόνος δ' ὁπόσον μετ' αὐτὸν, Εὔμηλός τις Ηλεῖος εἰσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνοις δὲ κόλλοψι δεδεμένην, ἐσθῆτα δὲ, καὶ μόγις σοῦ τῷ στεφάνῳ δύνασθαι χαλκῶν ἀξίαν.

& citharam pulsare, & accinere esse necesse, personat agreste quiddam, mersúmque & incompositum: simul dum immodicè citharam increpat, rumpit tres fides. canum autem planè ineptus erat, & solutus, ita ut ab hominibus qui aderant, rideretur: sed ludorum præfecti offensi hominis temeritate, loris cæsum è theatro protecerunt. Hic verò iucundissimum erat spectaculum aureus ille Euangelus, cum per mediam scenam traheretur ab his qui uerbera infligebant, lachrymans, crura plagis cruentus, humi interim colligens delapsos dum unà uapulat, citharæ annulos. Exiguo autem temporis spacio interposito prodit Eumelus quidam Eleus, peruetustam citharam asferens, cuius lignei erant clauuli, ipse uestem indutus uix unà cum serto decem denariorum precij.

ἀλλ' ἔτός γε ἔφασαν λέξεως, καὶ κιθαρίσας κατὰ τὸν νόμιμον τοῦ τέχνης, ἐπᾴσατο, καὶ αὐτικρύς τέτο, καὶ τῷ Εὐαγγελίου κατεγέλα, μάτην ἐμπομπεύσαντος καὶ τῇ κιθάρᾳ, καὶ τοῖς σφραγῖσιν ἐκείναις· καὶ ἐπεὶ γε λέγεται πρὸς αὐτὸν, ὦ Βύαγγελι, σὺ μὲν χρυσῷ λάφυλω προσέπαυσαι, πλουτῶν γὰρ ἐγὼ ὑ ὁ νίκης τῆς Δελφικῆς. καλὸν τοῦτο γιμένον ὄντως τῆς σκολιᾶς, ἅτι μήδ' ἱλεόμενον ὑπὸ τῆ ἥτ[ρ]ας ἀποδέχη, ἀλλὰ μισόμενον προσέτι διὰ τὸν ἀτιχνέν σου ταύτην, καὶ περιτ[ί]λῶ τρυφῶ. περὶ πόδα δέ σοι καὶ Εὐάγγελον οὕτω, πάρ ὀσον σοί γε οὐδ' ὀλίγον μέλει τῶ γίλωτος τῶν διατεθέντων. ἀπάπαι· ου δ' αὖ γένοιτο, καὶ Λέσβιον μῦθόν τινα διηγήσασθαι σοι, πάλαι γοῦν μέμνημαι. Ὅτι τὸν Ορφέα λεγόντα σαντο αἱ Θρᾷτ[ι]αι, φασὶ τῶν διαφθαλῶν αὐτοῦ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τὸν Εβρον ἐμπεσοῦσαν, ἐμ-

At ille & bellum edebat carmen, & ritè ſicut ars poſcebat, chordas feriens modulabatur. itaque & uictor abibat præconis uoce proclamatus, ridens interim Euangelum, qui nequicquam cithara ac annulis iſtis ſeſe oſtentaſſet. Et aiunt ſic fuiſſe allocutum: Aurea lauro redimitus es Euangele, & quid ni? opibus enim uales. me uerò quia parum per ſum, Delphica oportet eſſe contentum. Veruntamen hoc commoditum tibi ornatus peperit, quòd cum neminem tui miſereat, oderint omnes iſtas tam ineptè ſuperfluas delicias. Mirum uerò ni pulchrè tibi cum hoc Euangelo conueniat, quatenus ne tu quidem ſpectatorum cachinnos quicquam moraris. Arbitror autem non intempeſtiuum eſſe, ut Lesbiam quandam fabulam tibi narrem. Cũ Orphea Threſſæ mulieres dilaniaſſent, ferũt, caput uatis unà cũ lyra cũ primùm Hebrum exce-

ἐμβαπτίσαι εἰς τὸν μίλανα πόντον, καὶ ὑδατωλῆν γε τὸν πιφαλὸν τῇ λύρᾳ τὸν μὲν ἔθλασεν θρηνώδη τινὰ ὁπὶ τῷ Ὀρφεῖ, ὡς λόγος, τὸν λύραν δὲ αὐτῶν ὑπηχεῖν, τῶν αὐτομάτων ἐμπιπτόντων ταῖς χορδαῖς, καὶ οὕτω μετ' ὀλίγας προσοχθίσαι τῇ Λέσβῳ. καὶ πάντας αὐτὰ μελίσαι, τὸν μὲν πιφαλὸν καταβάψαι, ἵνα περ νῦν τὸ Βακχεῖον αὐτοῖς ὄρος· τὸν λύραν δὲ ἀναβλῶσαι εἰς τὸ Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ὑδὶ πολύ γε σάξεσθαι αὐτὸν. χρόνῳ δὲ ὕστερον, Νικοβούλου τοῦ Πιτταικοῦ τῷ τυράννου ταῦτα ὑπὸρ τῆς λύρας πυνθανομένου, ὡς ἐκείνη μὲν καὶ θηρία, καὶ φυτὰ, καὶ λίθους, ἐμιμήσατο δὲ καὶ μετὰ τὸν τοῦ Ὀρφέως συμφορὰν, μαλθακὸς ἀπολουμένου, πρὸς ἅπαντα τὸ πτάσματος ἀμπισσᾶν, καὶ διαφθάρασθαι τὸν ἱερὰ μεγάλοις χρήμασι, πᾶσαν ὑποδύντα ἑτέραν ἐμοίαν λύραν, λοιπὸν αὐτῷ τὸν Ὀρφέως λαβόντα ἢ μηδ' ὁμόφωνον μὴ ἐν τῇ πόλει χρῆ

excepiſſet, in nigrum Pontum electum, ac ita ſimul nataſſe caput ac lyram: illo lugubre quiddã in Orphei necem canente, hac uentis chordas percellentibus aptos materiæ faciẽte modos, donec ad Lesbum appellerentur. ubi incolæ fluctibus utriſque ereptis, caput ſepulchro condiderunt, [t] lyram autem ſuſpenderunt in templo Apollinis. in quo cum bene longum tempus fuiſſet adſeruata, multis annis pòſt [u] Neanibus Pittaci tyranni filius, cum quæ de lyra narrabantur, audiſſet, quòd beſtias hac demulſiſſet Orpheus, plantas & ſaxa mouiſſet, quódque ipſo iam cæſo tamen per undas lata, nemine modulante reſonaſſet, capitur incredibili amore habendi hanc. quare ingenti pecuniarum ui corrupto ſacerdoti perſuadet, Orphei lyram, alia ſuppoſita, ſibi det: qua accepta, parum tutum ratus interdiu

χρῆσθαι, ἐν ἀσφαλεῖ οἰκίδια ἄνευ, νύκτωρ δὲ ὑπὸ πόλεως ἔχουτα, μόνον προελθὼν ἐς τὸ προάστιον, κἀκεῖ προχειρισάμενον κρέκειν, καὶ σωφρόνως τείνειν τὰς χορδὰς, ἀστιχύμον καὶ ἄμουσον νεανίσκον, ἐλπίζοντα καὶ μίλτῳ τινὰ διαπύσια ὑπὸ σχήμῃ τῶν λύρων, ὑφ' ὧν πάντας κατακηλήσειν καὶ πλήσειν, καὶ μακάριον ἐσεσθαι, πλουσιομίσαντα δὲ Ὀρφέως μουσικῆς. ἄγχει δὲ ξωιλθόντας τοὺς λύκους πρὸς τὸν ᾠχον (πολλοὶ δὲ ἦσαν αὐτόθι) διασπάσασθαι αὐτὸν· ὡς τὸ γοῦν ἄμουσον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνος ἀφ' ἑαυτοῦ ξυγκλείσας τοὺς λύκους. ὅτι πρὸ καὶ σαφέστατα ὤφθη, ὡς οὐχ ὑπὸ λύρας ἥλγυνας ἴσως, ἀλλὰ ὑπὸ τύχης, καὶ ὑπὸ ὠδῆς, ἃς μόνας ἐβάρυτας τῷ Ὀρφεῖ παρὰ τῆς μητρὸς ὑπάρχον· ἡ λύρα δὲ ἄλλως πῶς ἴσως, ὀλίγον ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα ἢ τὸν Νέανθον λέγω; ἦσαν καὶ καθ' ἡμᾶς

hac in urbe luderet: nocte sinu occultam efferens, solus in suburbium pergit. Quò ubi uenit, lyram pulsare incipit, ac chordas perturbat, sperans stolidus & imperitus artium iuuenis, fore ut diuinum aliquod carmen percussae fides redderent, quo cunctos peremoueret, & animi affectus quò uellet traheret, ut hoc nomine beatus haberetur, Orphei musices hæres. Dum hæc agit, uicini canes qui in eo loco erãt plurimi, strepitu excitati coëunt, ac infelicem istum citharœdum discerpunt: quod ipsum solum cum Orpheo cõmune habuit, postquam canes adduxerat. Manifestissimè igitur ostensum hoc exemplo est: non lyram esse quæ homines & feras lenierit, sed artem ac carmen, quæ præ aliis excellentia mater Orpheo cõtulerat, lyra nihil à quibusuis barbitis differẽte. Quorsum uerò attinet Orphea tibi aut Neanthum proponere? cum nostra ætate uixerit

αὐτὸν ἐγνωκέναι τις, ἢ ἔτι ὄψιν, εἶμαι, ὃς τὸν Ἐπικτήτου λύχνον τὸ Στοϊκὸν, πεφαμμωμένον ὄντα, βρισχίλιον δραχμῶν ἐπρίατο· ἔλαθες γάρ, οἶμαι, τὸν πάνυ, εἰ τὸ συνηθὲς ἐν ἑσπέρᾳ τῷ λύχνῳ ἀναγιγνώσκοντα, αὐτίκα μάλα πρὸ τῶν Ἐπικτήτου σοφίαν ὄναρ ἐπιφοιτᾶν, καὶ ὑμνεῖν ἑαυτὸν ὡς μακαρίῳ ἐνάνδρῳ γράφοντι. χθὲς δέ τις ἢ πρώην, ἄλλός τις τῶν Πρωτέως τοῦ κυνικοῦ βακτηρίαν, λῦ κατεβεβλημένος ἔλαθε δὲ τὸ πῦρ, τηλαύγεσι πεπάνθρωπος ἐπρίατο. καὶ ἔχει μέχρι τὸ παμέλιον τοῦτο, ἢ Δέκυσιν, ὡς Τιγιάτου τοῦ Καλυδωνίου τὸ λίγμα, καὶ Θηβαῖοι τὰ ὀστᾶ τοῦ Γηρυόνου, καὶ Μιμαῖται τῆς Ἰσιδος τὰς πλοκάμους. αὐτὸς δὲ ὁ τοῦ δαιμονίου κτήματος δεσπότης, καὶ αὐτὸν οἱ τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ ὑπερφυέστερον. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμονήσας διέπεσας, βακτηρίας ὀλίγου τῶν κεφαλῶν σε ἀληθῶς διαμέσους. λέγεις γὰρ ἢ Διονύσιον τραγῳδίαν ποιεῖν φαῦλος πάνυ, καὶ γελοῖος· ὅστις τὸν

xerit; & ni fallor, adhuc superstes est, qui Epicteti Stoici lychnũ fictilem trecentis denarijs mercatus est: sperãs futurũ scilicet, ut si noctu ad istã lucernã legisset, mox Epicteti sapientiã somniaret, et similis efficeretur admirãdo seni. Sed nuperrime alius quispiã Protei Cynici baculũ, quẽ cũ in flammã insiluit, reliquerat, emit talento, custoditumq; etiam nũ inter recõditas ac charissimas opes habet, ostẽtatq; non secus ac Tegeatæ apri Calydonij tergus, & Thebani ossa Geryonis, & Mẽphitæ Isidis capillos. At ille tãti boni possessor, ipsum se quoq; stulticia & nugacitate superauit. Videsne quàm pessimè res tuæ habeant? et quòd caluariæ fuste opus sit? Ego × uerò etiã. Dionysiũ quondã scripsisse Tragœdiã accipio, sed qua nihil fuerit unquam minus elegans, aut magis ridiculum: quam cum dedisset legendã

Phi-

φιλόξενον πολλάκις δὶ αὐτὸν ὃν τὰς λατομίας ἰμπισεῖν, ὁ δὲ μὰλιστα πατάχαν τ γίνεται. ὅτ& τοίνυν πυθόμεν&, ὡς ἐγγιλᾶτ, τὸ Αἰσχύλου πυξίον, ὡς ὁ ἰκεῖν& ἔγραφεν, σὺν πολλῇ σπουδῇ πτισάμεν& αὐτὸ, ὥστε ἐνδιδ& ἔσεσθαι, καὶ πάντοχ& ἰκτῖν πυξίον. ἀλλ' ἅμως ἐν αὐτῷ ἰκάστῳ μικρῷ γελοιότερα ἔγραφεν, οἷον κἀκεῖνο τὸ Δωρικὸν, ἅπερ ὁ Διονυσίου γυνή. καὶ πάλιν, οἶμοι, γυναῖκα χρησίμων ἀπώλεσα· καὶ τοῦτο γὰρ ἰκ τῦ πυξίν. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἰμπαίζουσιν οἱ μυροὶ βροτῶν. τὸ δὲ μὲ γ πρὸς σὶ μάλιστα σὺ τέχνης ἂν ἁρμόσειεν ἴδι, ἢ τῷ Διονυσίῳ, καὶ διὰ τοῦτο χρυσῶσαι αὐτῷ ἔδει ἰκεῖνα τὸ πυξίον. τίνα γὰρ ἐλπίδα κὴ αὐτὸς ἴχων ἐς τὰ βιβλία, καὶ αὐληλίτ[ε]ας ἀεὶ, καὶ διασκολάβες, καὶ ῥοβδοκόπ[ε]ας, καὶ ἀλέφας τῷ πρίνῳ καὶ τῇ κίλλῃ, καὶ διφθέρας ῥοβδάλας,

Philoxeno, y nec ille adulari posset, sed salibus incesseret scriptorem, sæpenumero in lapidicinas coniectus est. Cum autem Dionysius contemni sese, & uulgo fabulam esse comperisset, nulli operæ ac impensæ pepercit, ut Aeschyli z pugillaribus, quibus sua poemata describere fuerat solitus, potiretur: quibus acquisitis, iam se plenum ex Aeschyli ceris numine, & planè attonitum putabat: & Atamen in his longè absurdiora scribebat, quale est Doricum illud: ἅπερ ὁ Διονυσίου γυνή. Et iterum: οἶμοι, γυναῖκα χρησίμων ἀπώλεσα. nam hoc quoque inde sumptum est. Et hoc: αὐτοῖς γὰ ἰμπαίζουσιν οἱ μυροὶ βροτῶν. Hoc tamen postremum non parum rectius in te quadret, quàm Dionysium, & propterea ceras inaurare debebas. Namque obsecro quid consequendi spes est, quòd libros uoluis, reuoluis, colligis, quod nõ decet resecas, croco pingis, et polis cedro, ami

cis

λεις, ηδὲ δμ φαλοὺς ἐντίθεις, ὡς δή τι ἀπολαύσων αὐτῶν; πάνυ γοῦν ἥδη βελτίων γεγένησαι διὰ τὴν ὠνὴν, ὃς τοιαῦτα μὴ φύγγη, μᾶλλον δὲ τῶν ἰχθύων ἀφυνότερος ἦ. βιοῖς δὲ, ὡς σὺδ' ἀνθρώπων καλόν· μισῶ δὲ ἀγελὸν, φασι, παρὰ πάντων ἔχειν ἀδὴ τῇ βδελυρίᾳ, ὡς εἰ τοιοῦτος ἀπεργάζοιτο τὰ βιβλία, φυγῇ φοιτητέον, εἰ δὲ ὧν ἔτι παρ' ἡμῶν τὰ αἴτια. λυοῖμ δ' ὑποιμ, ἅτ' ἂν παρὰ τῶν παλαιῶν τις κτήσαιτο, λέγων τὶ διώκειν, ηδὲ πρᾶττειν τὰ δέοντα, ζήλῳ τῶν ἀρίστων, μὴ φυγῇ τῶν χειρόνων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα φαίνηταί τις παρ' αὐτῶν ὠφελῶν, τί ἄλλο, ἢ τοῖς μυσὶ διατρίβειν ὠνῶνται, ηδὲ τῶν τέλφαις εἰκάσεις, ηδὲ πολλαχοῦ ὡς ἀμελουσι τοῖς οἰκέταις; πῶς δὲ οὐ κἀκεῖνο αἰσχρὸν, εἴ τις ἐν τῇ χειρὶ ἐχοιλά σι βιβλίον ἰδὼν (καὶ δ' τι

cis pellibus, bullulas infigis? sic agis tanquam fructū inde percepturus, & factus es scilicet uehementer ex hoc mercatu melior, quippe qui sic loqueris, ac potius qui piscibus magis es mutus. uitam autem qualem uiuas, dictu fœdum est: hoc certè aiunt, tuam illam obscœnitatem extremè odisse uniuersos. quòd si librorū hæc esset culpa, fugiendum ab eis erat quammaximè procul. Duo B autem cum sint quæ à ueteribus scriptoribus petas, dicèdi uirtutem, & honestè uiuendi rationes: dum quæ bona sunt imitaris, quæ mala, deuitas: quando neutrum spectatus es, quid aliud comparasse dicemus te, quàm ludum muribus, & tineis habitaculum, ac seruis, si negligentiores in codicibus curādis fortè fuerint, uerbera? Sed C quod sum nunc dicturus, haud scio an tibi summam ignominiā afferat: si quis fortè fortuna te cōspicatus (sicut fierè

τι παύτως ἐχειν) ὁρᾶτε, ἦ τι
νις, ἢ ῥήτορος ἢ ξυγγραφέως
ἢ ποιητοῦ ὄντι· σὺ δὲ ἐν τῷ ἐπι-
γραφῆς ἀκούε, πρᾴως εἴποις
τοῦτο, ὅτι, ὡς φιλῶ τὰ τοι-
αῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρῶν
ὀλίγ μῆκος λόγου, ὁ μὲν ἐπαι-
νεῖ τι ἢ αἰτιᾶται τῶν ἐγγεγραμ
μένων, σὺ δὲ ἀποροίης, ἢ
μᾶλλον ἔχοις εἰπεῖν· ἐκ σύ-
ξυ τότε χαιρῶν σοι τῷ γλῶ κα
τὰ σιωπᾷ, ὡς ὁ Βελλοροφόν-
της, πρόφερω τὸ βιβλίον;
Δημήτριος δὲ ὁ κυνικὸς, ἰδὼν
ἐν Κορίνθῳ ἀποδεδυτόν τι-
να, βιβλίον κάλλιστον ἀναγι-
γνώσκοντα, τὰς Βάκχας εἰ-
μαι τῷ Εὐριπίδου, κατὰ τὸν
ἄγγελον δὲ ἰῶ, τὸν λυπηρὸν
μῦθον τὰ τῷ Πενθέως πάθη, καὶ
τὸ τῆς Ἀγαυῆς ὄργον, ἀφ-
ᾴσας, ἀπόσπασον αὐτὸ, ἀπ
ὠν, ἔμανέν ὄζι τῷ Πενθεῖ,
ἅπαξ σωφρονίζων ἐμέ,
ὡς νῦν σοῦ πολλάκις ἡμῶν δὲ
ἀεὶ πρὸς ἐμαυτόν, οὕτω πῃ
τάμβρον ἀνεῦρον ἀλλώνημαι,
τίνος ἕνεκα τῶν σπερμῶν ταύ-
την ἐσπούδακας, περὶ τῶν
αὐτῶν

ferè cerni amas) habentem
in manu librum, roget, au-
ctor quis sit, orator, histori-
cus, poeta: ac tu ex inscripti-
one doctus, aptè dicas quæ
situm: postea, ita ut fit, dum
sermo familaris progredi-
tur sæpe longius, ille laudet
aliquid aut accuset scripto-
rum, tu uerò non habeas
quòd respondeas, non'ne o-
ptes tum ut tibi tellus de-
biscat, qui in tui perniciem
uelut Bellerophontes codicẽ
attuleris? E Demetrius Cy-
nicus cum Corinthi conspe-
xisset ineruditum quendam
pulcherrimum librum legen
tem, opinor in Bacchis Eu-
ripidis locum, ubi nuncius
Penthei fatum & factum
Agaues exponit, arreptum
codicem lacerauit: Satius
est, inquiens, semel à me,
quàm à te toties dilaniari Pẽ
thea. Scire autem F per-
uelim (quod ego nulla quan-
tumuis diligenti animi co-
gitatione assequi poßum)
cuius rei gratia tanto studio
in hoc

ἀνὴρ τῶν βιβλίων. ὠφιλάκας μὴν γε, ἢ χρείας τῶν ἀπ' αὐτῶν, εἰδ' ἐν εἰκάθη τις τῶν ἐπ' ἰλάχιστόν σε εἰδότων, οὐ μᾶλλον, ἢ φαλακρὸς ἀν τις πρίαιτο λιτίνιον, ἢ πάτοπτρον ἐτυφλὸς, ἢ ὁ κωφὸς αὐλητὴν, ἢ παλλακὴν ὁ εὐνοῦχος, ἢ ὁ ἐπαρούτης πώλον, ἢ ὁ λιβυρνήτης ἀρόσιον. ἀλλὰ μὴ κατίδοιμι σοι τὸ πρᾶγμα ἔχειν, καὶ βάλλε τοῦτο ἰμφλῶσι ἄνασιν, ὅτι καὶ ὡς τὰ μὲν ἄλλα σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς περιουσίας ἀναλίσκεις; καὶ μὲν ὅσα γε κἀμὲ Σύρον ὄντα ὠφέλησαι, ἐμὲ μὲν σαυτῷ φίλον, τοῖς τὰ γίγνοντα ἐπαΐουσι διαβάλλων παρεσίγραψας, ἀπολοῦμαι δ' οὖν ἐκ λιμοῦ ἄθλιος, καὶ ἀγορασὼ πρὸ τίδος τῶν βιβλίων. λοιπὸν ἔμ δεῖ ἐπαίνου πικεσαμένου ἐκ τῶν πολλῶν, ὡς ὁ μόνος καλὸς εἶ καὶ ἀράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥᾴθυμος καὶ συγγραφικὸς, οἷος ἐχ' ἕτερος, ἀνεῖδεν τὰ βιβλία, ὡς ἀληθῶς τὰς

in hoc sis uersatus. Nam fructus & usus causa nemo putare queat, qui te uel mediocriter nouit: non certè magis quàm si calum pectinem emat, aut speculum cæcus, aut tibicinem conducat surdus, scortúmue shado, uel nauem qui nullum mare propinquum habet, aut gubernator aratrum. Sed G *fortassis hac re tuas opes iactas, dum palàm facis, etiam in res tibi nihil utiles, ex immensis diuitijs esse quod insumas. Atenim quantum ego, qui & ipse Syrus sum, exploratum habeo, nisi te locupletis istius hominis testamento, dolo frendeq; mala subingessisses, iamdiu uenum libris datis, fame tibi fuisset pereundum. At* H *fieri potest, ut nunc deinceps ideo libros undiq; accumules, quo fidè facias assentatoribus tuis, quos audis quotidie prædicantes te non modò bellum & amabilem rhetorem, sed sapientem quoque & historicum, qui secundum*

τὸς ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δέ τινες καὶ λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ὧδε λέγοντας, λιχνεύοντες χορδαίων βατράχων δίκην ἀμφοτέρους ἐκπηδᾶν, ἢ μὴ πίνειν, ἢν μὴ διαῤῥαγῶσι βοῶντες. καὶ γὰρ οὖν οἶδ' ὅπως ῥᾷστόν ἐστι τῆς ῥινὸς ἁπάσης, καὶ πιστεύουσι αὐτοῖς ἅπαντα, ὡς ποτε κἀκεῖνοι ἐπῄδουσι, ὡς βασιλεῖ τινι ὁμοιώσοντες τὸν ὄψιν, παιδάριόν τι ψευδαλέξανδρον, καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος καὶφὶς, καὶ ἕτεροί τινες τῶν πρεσβυτέρων ὑμῶν ψευδοντῶν, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τοῦ ψεύδους τεταγμένων. καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τοῦτο ἔπαθεν, αὐόητος καὶ ἀπαίδευτος τὸν αὐθρωπος, καὶ προῆκε ξυνηθείᾳ, καὶ μιμήσεσθαι βάδισμα καὶ σχῆμα καὶ βλέμμα ἐκείνου, ᾧ σαυτὸν ἀνάξιον, ἡγοῦμαι δ', ὅπερ καὶ Πύῤῥον φασὶ τὸν Ηπειρώτην, τὰ ἄλλα θαυμαστὸν αὐθρα, οὕτως ὑπὸ κολάκων ὠθεῖτο τῷ ὁμοίῳ ποτὲ διαφθαρῆναι, ὡς πιστεύω, ὅτι ὁμοίως ὧν Αλεξάνδρῳ

non inuenit. Fertur quoque I orationes quasdam in conuiuijs ex more recitare, ac illos terrestrium ranarum instar sitibundos exclamare, nec potare nisi prius clamore differantur. Nam nescio quo K pacto non est difficile naso te suspendere, qui omnia credis, sicut illud nuper, te uni cuipiam regi assimilem, quem admodum Pseudalexander quondam, ac Pseudophilippus, & superioribus annis Pseudonero, & si qui alij hoc modo mentiti sunt. Nec mirum est te hominem insulsum ac stolidum sic affici, & lectica uehi, aut illum regis incessum, uultum, habitum denique totum studere imitari, gaudereq; si quis te huic conferat. Quid L hoc mirum, inquam, quando etiã Pyrrhus Epirota, alioqui uir clarissimus, dicitur ita ab assentatoribus fuisse corruptus, ut se Alexandro illi

ἀρῳ ἱκάνῳ; λαί τοι τὸ τ Μυσῶν τῦτο, ἀλὰ παύτων τὸ πρᾶγμα ἦν· ἅλον γὰρ ἦ τῶν τῇ Πύῤῥῳ ἀνάνα, καὶ ὅμως ἱκάστοτε ἐκμιμέχθαι τῇ Αλιξάνδρᾳ τῶν μορφῶν. ἀλλ' ἵνα μὴ λὸ τέτων ὕβρισαί μοι δόξῃ τὸν Πύῤῥον, ὅτι σε ἅπασα λατὰ τῦτο αὐτῷ, τὸ δὶ ἀπὸ τέτε, καὶ παύν σοι πρίπον ἂν ἦν· ἐπεὶ γὰρ οὕτω δίκαιον ὁ Πύῤῥος, καὶ ταῦτα ἐπ' ἐμαυτῷ ἐπίπαιζε, ἅλως ὅστις ὁ ξωνιτίβιτο, καὶ ξωίπασχεν αὐτῷ, ἄχρι λέ τις ἐν Λαρίσῃ πρόβυτις ξένη, αὐτῷ τὰ λυβὶς ἐπῶσα, ἐπαυσεν αὐτὸν δὶ παρύσης. ὁ μὲν γὰρ Πύῤῥος, ὡσπλάξας αὐτῇ ἀνάνα Φιλίππε καὶ Περδίκκε, καὶ Αλιξάνδρε, καὶ Κασσάνδρε, καὶ ἄλλων βασιλέων, ὅρισε, τίνι ὅμοιος ἂν, παύν πιπεισμένος ὅτι τὸν Αλίξανδρον ἴδεν αὐτλός· ὁ δὶ πολλὰ χρέον ἐπισχῶσα, Βατραχίωνι, ἔφη, τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἦν τις ἐν τῇ πόλει Λαρίσῃ, Βατραχίων

illi similem arbitraretur, quanquam istorum sacrilegorum opus palàm erat omnibus. Nam Pyrrhi quoq; imagines iam circũferebantur, & tamen ille hoc erat persuasus, expreßã esse Alexandri figuram. Hactenus equidem contumelia affeci Pyrrhum, quòd tecum cõparaui: uerùm quod superest, pulchrè inter uos conuenit. Nam Pyrrhus postquam ita esse in animum induxerat, nemo erat omnium qui diuersum uel sentire uel loqui uellet, donec uetula quædam eius Lariſſæ hospita, id quod res erat prolocuta, ueritatẽ hominis repressit. Ille enim cum Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Cassandri, aliorumq; regũ Macedonum imagines protulisset, rogauit cuinam ex illis similli mus uideretur, omnino pro certo habens fore ut Alexandro pronunciaret. At illa diu contata, tandem Batrachioni inquit. erat enim quidã in urbe cocus Ba-

τραχίνιον ὄνομα μάγαιρον, τῷ πύῤῥῳ ὅμοιον. καὶ σὺ δὲ ἤ τι τι μέλει τῶν τοῖς ὀρχησταῖς συντόνων διανοήσεων εἰκάσαι, οὐκ ἂν ἀποιμι, ὅτι δὲ μανίαν ὑφωμολόγω ἔτι καὶ σοῦ μάντευσθαι δοκεῖν ἅπασιν, ὡς ἁρμόττει σοι τῇ ἀνόνει τοῦτον σαφῶς εἶναι. ὅπως δυνησόμενος, ἃ ἀπίθανον οὕτω ζωγράφου ὢν, τοῖς πεπαιδευμένοις ὁμοίως δόξαι ἰδίωται, πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπαινοῦσι. καὶ τί τούτων λυπῶ; πρόδηλον γὰρ ἡ ἀπορία τῆς ὑπὲρ τὰ τοιαῦτα βιβλία σπουδῆς, ἃ καὶ ὑπὸ νεοθήκας ἴσως μὲν πάλαι κατέδυ. σοφὸν γάρ, ὡς γοῦν οἶμαι, τοῦτ' ἐπενόησας, καὶ ἐλπίδας ἐμμηχάνους ἔχεις περὶ τῷ πράγματος, ἃ βασιλικὸς μάθοι ταῦτα σοφὸς ἀνὴρ, καὶ πολλῷ μάλιστα τιμῶν. ἃ δὲ ταῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐνθυμούμενος, ὅτι ἀνὴρ βιβλία, καὶ ξυνάγεις πολλὰ, πάντα ὑπ' βραχὺ πρὸ αὐτῶ ἴσοδάσαι σοι νομίσας. ἀλλ' ἔα κατασύρω, οἷα τοσοῦτον μανδραγόρου κατανενυγότα

tracbio nomine, Pyrrbo perquàm similis. Tu quoque quem ex bistrionicis cinædis referas, tacere malo: sed quòd uniuersi dicant ingenti te correptum insania, qui illâ imaginè tibi cõuenire putes, hoc uerò sat scio. Itaq; nihil est noui si tã nullius artis pictor cum sis, uiris eruditissimis æquari te postulas, ijs fidem habens, qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorsum uerò hæc nugas, cũ caussa sit in promptu istius tui librorum coaceruandorũ studij? tametsi, qui meus est stupor, nunc demum animaduerti. Nam, quod M opinare, prudẽter hoc inueneristi, ideoq; in magnam spem erectus es, regem intelligentem uirum, et in primis amantem doctorum, postquam didicerit quam des operã libros plurimos habere, in nulla planè re tibi defuturũ. Verùm bene mollicule, an tu putas tantũ Mandragoræ O oculis regis offusum, ut cum hæc audiat,

εἰσιῶ, ὡς τοῦτα μὲν ἀκήκοεν, audiat, nō etiam habeat cō
ἱκανὸν ἢ μὴ ἀκήκοεν, εἰ δὲ μέ pertum, qualis tuæ diurnæ
σε ὁ μετ' ἐμοῦ βίος, εἷος uitæ ratio, quæ conuiuia, cu
κἀκ σοι νύκτες, ἑκάστη ἢ νύκ]θ', iusmodi noctes, qualibus &
καὶ οἵοις καὶ ἡλίκοις ξυνα quibus cum consuetudinem
βάλλεις; ἀν εἰδὰς, ὡς ὦτα, καὶ agas? An nescis multos regio
ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλίως; bus esse & oculos et aures?
τὰ ἢ σὰ ἅττα πορίφαυ ὀξίν, Et quæ tu facis, adeò latenti
ὡς καὶ τυφλοῖς εἶναι καὶ λωφοῖς neminem, ut & surdis &
γνώριμα· εἰ γὰ καὶ φθέγξαιο μό cæcis sint cognita. Atque u
νον, εἰ γὰ καὶ λέγοντα ἀκοῦ tinam loquentem possemus
σαι, μᾶλλον ἢ μὴ ἀκηλύσαι, audire, ac lauantem dare
εἰ δοκῶ, εἰ Δ' εἰκῇ μόνον ἂν tur contueri: quanquā quia
ἀκηλύσαιμι σε, τί οἶει μὲ οὐ aliter putas, non attinet te
τίνα ἐνιδεῖν ταῦτά σε πρόδη in publico uestibus exutis
λα τὰ τ' νυκ]ὶς ἀπόῤῥητα; ὡ cerni. nec enim serui tui ta
πὲ γοῦν μοι καὶ τόδ', εἰ Βάσ cebunt quæ nocte indigna
σ' ὁ ἡμέτερος ἰκεῖνος σοφιστὴς, relatu facinora edit. Respō
καὶ Βάταλος ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ λί de igitur mihi hoc quoq; : si
θαιδος Ημίθεων ὁ Συβαρίτης, Bassus P ille noster Sophi
δε τὰς θαυμαστὰς ἡμῖν νόμους sta, aut Batalus tibicen, aut
ἐνωύγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι ille Sybarita cinædus Hē
καὶ παραπλήσιον, καὶ πάσχειν mitheon, qui nobis præcla
καὶ ποιεῖν ἰκανὰ, εἰ τύπτοιτ]ο ra illa leges condidit, quēa
νυνὶ λιστ]ῶν περιβαλλόμενος, admodum omni spurcitiē
καὶ ῥάπαλον ἔχων βαδίζοι, genere furere oporteat, si
τί οἶει φάντεσθαι τοῖς ὁρῶσιν, istorum inquā unus aliquis
Ηρακλέα τῶν αὐτοῦ; αὖ, leonina pelle circundatus,
clauā manu tenens prodambulet, quid? Herculémne existi
mas, quib⁹ obuiam factus sit, habituros? nō equidē opinor,

ἀγι καὶ χύτρας λημῶντος συγχάνειν· μυῖα γὰρ ὄφις τὰ αὐτιμαρ[υρωῦτα τῷ σχήματι, βάδισμα καὶ βλίμμα καὶ φωνὴ, καὶ τράχηλος ἐπικλασμός, καὶ ψιμύθιον ἡμασίχη καὶ φῦκος, οἷς ὑμᾶς κοσμᾶδι· καὶ ἴλως, λα[ὰ τῶν ταφοιμίαν, θᾶτ[ον αὖ νύκτι ἐλίφωντας ὑπὸ μάλης ἀρύψειας, ἕνα λύναυλον. ἅτε ὑ λιοντῦ μὴ τὸν τοιῦτον γε αὖ ἐκρυψι· σὺ δ' οἷα λύσειν σκοπόμενος βιβλίων; ἀλλ' ἐ λωσα τὸν, προλύσει γάρ σι, καὶ ἀποκαλύψῃ τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσματα. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκᾶς, ὅτι τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐ παρὰ τῶν βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῦ, καὶ τῦ καθ' ἡμέραν βίου λαμβάνειν. σύ δ' οἷσι σωήγορον λοιπὸν, καὶ μάρτυρα ἑτοιμάσοι, τὸν Ατ[ικὸν καὶ Καλλίνον, τὰς βιβλιογράφους; οὐκ, ἀλλ' ὠμὰς τινας ἀνθρώπους, ἐπιτρίψοντάς σι, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ πρὸς ἔσχατον πενίας ξωντλάσοντας· λοιπὸν ἔτι καὶ σωφρονίσαι[α ἀποδόσθαι

ut maximè ollis fonte cæcutiãt. ſexcẽta enim ſunt quæ repugnant: inceſſus, obtutus, uox, obliqua ceruix, uarius fucus, unguenta quibus uos ſoletis excolere: & omnino, ſicut in prouerbio eſt, citius ſeptem elephantos ſub alis abſconderis, quàm unũ cinædum. Iam cum leonina pellis hunc nõ occulat, tum ſperas libello cõtectus poſſe latere? Sed fieri nequit, quin te R prodant alia illa ueſtri indicia. In ſumma, ignorare te uideo quòd bonã et ſplẽdidam famam nõ ab illis librorum inſtitoribus, ſed à ſe ipſo, et quotidianæ uitæ modo petere cõueniat. An ueròconfidis aduocatos ac teſtes probitatis futuros tibi Atticum & Gallinũ librarios? Caue putes, ſed ſæuos homines perdituros te, ſi diù ſinant, ac ad extremam paupertatem redacturos? quem nunc tandem modeſtiorem, ac magis cogitantẽ, par erat iſtorum codicum

uni

μηδέ τινι τῶν πεπαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σὺ αὖθις τοῖς τῶν νεκίσσων ταύτῃ οἰκίαν ἀποδοῦναι. ἐν τοῖς ἀνδραποδοπαπύλοις, μέρος γοῦν ἀπὸ πολλῶν τῶν ὀφειλομένων. καὶ γὰρ μεγάλα πρὸ ὀλίγου ταῦτα λαβὼν ἐσπάσασας, βιβλίων τι τῶν πολυτελῶν ἐκτῆσαι, καὶ μεράκιον τῶν ἡβώντων καὶ ἤδη ἐκπετρῶν ὠνοῦ. καὶ τὸ πρᾶγμα σοι πάνυ σπουδάζεται, καὶ θυρσύεσθαι. ἀλλὰ ναὶ μὰ, πάντα ὅσα πρὸς ἄμφω διαφωνῶν. σκόπει τοίνυν, ὡς ἐγὼ χρῆμα συμβουλεύσω. ἔξεστι γάρ σοι ἀφιμένῳ τῶν μελλόντων προσοψόκτων, τὸν ἐκεῖθεν νέον θεράποντα, καὶ τὰς ὑπηρέτας ἐκείνας· ὧν δ' ὅμως μὴ ἀθλιώτερόν σοι τῶν οἰκοθεν, μισθαρύλλιόν τινας τῶν ἐκ τοῦ θόρυβου, οἷς οὐδ' ἀνὴρ ἄνεως ἀνεκλήθησαν, ἢν μὴ λάβωσιν, ἅπαντα ἐξαγορεῦσαι τὰ πρακθέντα ὑμῖν μετὰ τὸν πότον, οἷα καὶ πρώην ἄσχημα περὶ σοῦ διηγοῦτο ἐξελθὼν ὁ πόρνος, ὅτι καὶ λάγνα ἐπαιδαγώγει. ἀλλ' ἐγὼ

uni cuipiam ex eruditis copiam facere, simulq; ex ista nuper extructa domo migrare: ijs etiam apud quos mancipia prostant, reddere partem saltem multorũ debitorum. Etenim his duobus præcipuam collocasti operam, ut libros possideres raros, & adolescentes ualidos ac robustos mercareris. Pro inde considera quàm sit res aurea consilium. Nam meo quidem iudicio rectissimum fuerit, si missa feceris ea quæ non magnopere ad te pertinent, ac illum alterum morbum curaris, & pro ministris (sic tamẽ, ut ne perpetua emptione res domesticæ deficiant) adhibueris in genuos aliquos, quibus ne tu tum quidem sit si abs te diogrediantur, nisi precio hoc redimas, proferre omnia quæ uos inter comessandum designatis, qualia nuper puella tuus obscœnissima de te mane domo egressus narrabat, etiã signa ostẽdens scele-

γε καὶ μάρτυρας ἂν παρασχοίμην τὰς τότε παρούσας, ὡς ἀγανακτήσασα, καὶ ὀλίγου πλημμελὲς ἐνέτριψε αὐτῷ, χαλεπαίνουσαν ἐπ' ἐμοί, καὶ μάλιστ' ὅτι καὶ ἄλλον ἐπικαλέσαιτο μάρτυρα τῶν ἐμαυτοῦ, καὶ ἄλλον, ταυτὰ καὶ λόγοις διεγνωκότα. πρὸς δὲ τούτοις ὦ γαθέ, μισθὸν τοῦ ἔργου μοι, καὶ φύλακά τινα, ὡς εἰπεῖν, καὶ ἀσφάλειαν τούτων ποιοῦ καὶ πάσχειν ἔχω. ὅτι μὲν γὰρ μή ποτε ἐργάσηται τὰς αὐτὰς μεταπαύσαί σε, ἀλλὰ γὰρ λύκον ἅπαξ παύσασθαι αὖ, σκυλοβαγεῖν μαθόντα. τὸ δ' ἕτερον φέλτιον, τὸ μηκέτι ὠνῆσθαι βιβλία· ἱκανῶς πεπαίδευσαι, ἄλλο σοι δὲ σοφίας, μόνον εὖ ἴσθ' ἄπειρον τοῦ χάλκους ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶδα, πάσας δὲ λέξεων τέχνας, καὶ λαλιᾶς, καὶ ἀκριβῶς ὀνομάτων χρῆσιν τῶν Ἀττικῶν. πάντων σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρον ἐν παιδείᾳ γεγένησαι, πλὴν τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων· ἱκανὸν γάρ σοι λέγειν

ris. ego uerò testes facio quas quot tum aderãt, quàm indignè tulerim, & uix manus continuerim, iratus tui causſa, maximè cum unum atq; alterum adduceret confirmaturos quæ dixerat, qui & ipſi eadem multo ſermone declamabant. In hos ergo uſus reconde argentum, bone uir, ut domi tutò iſta perpetrare poßis. Nam quis nunc deinceps ab iſtis quibus te aſſuefeciſti, retrahat? Non facilè S ceſſat canis corium rodere ubi cœpit. At illud alterum, ne in poſterũ libros commerceris, facilè obtinebim9. Doctus T es, ſapiens es. Quicquid uſpiam antiquitatis extat, hoc tibi modò non in ſummis labris natat. omnem hiſtoriam tenes, omne orationis artificium, uirtutem, uitia, dictionum Atticarum uſum: ac planè ſcitus es, & in omni ſcientiarum genere primus, ob librorum acerum. Nã quid uetat etiam me tibi iconi-

βιβλίῳ, ἐπεὶ καὶ χαίρεις βλαπτόμενον. ἐθέλοις δ' ἂν ἐγὼ σοὶ βουλοίμην σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχειν; τί μάλιστα αὐτοῖς ἀναγιγνώσεσθε αὐτοί; τὰ Πλάτωνος, τὰ Ἀντισθένους, τὰ Ἀντιλόχου, τὰ Ἱππώνακτος; ἢ τούτων μὲν οὐδενὸς δεῖσθε, ῥήτορσι δὲ μᾶλλόν σοι τούτων διὰ χειρός; ἀπόμοι, ἐγὼ δὲ Αἰσχύνου τοῦ λαμπρὰ Τιμάρχου λόγου ἀναγιγνώσεσθε; ἢ ἐπεί γε πάντα εἴδατε, οὐ γιγνώσεσθε αὐτοῦ ἕκαστον; ἢ ἵν' Ἀριστοφάνους καὶ Εὐπόλιν ὑποδύσεσθε, αὖ γυμνοὶ καὶ τὰς βάπτας, τὸ δρᾶμα ὅλον; ὦ τῆς ἀθλίου συμφορᾶς, ἐπεξῆλθες πάντα βιβλίον, ἐδ' ἀμυδρίασας, γνωρίσας αὐτά; τοῦτο γοῦν ἐγὼ μάλιστα θαυμάσιόν σου τις, τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, ὁποίας αὐτὰς χρόνῳ ἀπολήψεσθε. πότε δ' ἀναγνώσεσθε, μὰ δι' ἡμέρας; ἀλλ' ἐλάττω ἡμᾶς πεποιῶσι τοῦτο. ἀλλὰ νύξ ἐστιν· πότερον ἐπιτίθεσθε ἤδη ἐπ' οὖσι, ἢ πρὸ τοῦ λόγου; ἀλλὰ μὴ πρὸς σκότους μηδέτι μὰ τολμήσητε τοιοῦτο μηδέν. ἄφετε δὲ τὰ βιβλία, μὴ μάνα ἐργάζῃ τὰ σαυτῆς, ἐμοὶ τοι ἐχέλως μηδέτι

ciconiam pinsere, quando decipi te iuuat? Ego uerò perquàm V uelim fieri abs te certior, cum tot tibi libri sint, quibus potissimùm te occupes, Platonis, Antisthenis, Antilochi, Hipponactis? Aut X spretis his, magis rhetores in manibus habes, & Aeschynis orationem adducs Timarchum legis? An uerò iam antè hæc omnia tibi sunt clara, nec est cur legas. at in Aristophane & Eupolide totus es? Sein Baptas? percurristi totam fabulam? Nam alicubi tetigit te poeta. nuncubi puduit te agniti flagitij? Hic autem iterum miramur quali animo, qualibus manibus libros uerses. Quādoĩnum interdiu quod nemo unquam facere te uidit. At noctu. An cum istis alijs es intentus: aut ante uestra exercitia, quæ nisi cum caligine terra est obducta, aggredi nō aussis? Missos ueorò fac libros, ac tuam rem potius cura, quanquam hoc

μάλ' ἀναίσχυντον· ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦτο καὶ τὸν τῷ Εὐριπίδου Φαίδραν, μὴ φοβηθῇς τῶν γυναικῶν ἀγανακτήσουσαν, ἢ λίγουσαν,

Οὐ δὴ σκότον φρίξασαι τὸν συνεργάτην,

Τρομάσασ' εἶπον μή τι φθογγὴν ἀφῇ.

quod & indignum est, debuerasq; Euripidis Phædrã salutem uereri, quæ mulieribus succẽseat, ac inquit:

Nullas tenebras expauescũt conscias,

Neue ædium uocẽ latebræ edant, timent.

Εἰ δὲ παύτως ἠμέλησεν τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διάγνωσαι, ἴθι, ὠνοῦ μηδὲν βιβλία, μηδὲ οἶκοι διάπλησάσας, ἔχε, μηδὲ διαρπεῖν τὴν δόξαν τῶν ἐπιτυμάτων, ἱκανόν σοι μηδὲ τοῦτο· προσάψῃ δὲ μηδέποτε, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ἀναγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγος ἢ ποιήματα, μηδὲν δεινὸν σε ἐργασομένα. εἶδα ὡς μάτην τῶν τάμοι λιλήρυτα, μηδὲ κατὰ τὴν παροιμίαν, Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ ὠνούμενος, μηδὲ χρόνον ἐς ἅλιν, μηδὲ διαγινωσκόμενος πρὸς τῶν πεπαιδευμένων, εἶτε ἀπόχρη ὠφελῆσθαι, εἴτε ἐν τοῦ διάλλουσι τῶν βιβλίων, ἐδ' ἐν τοῖς πολυτελέσι αὐτῶν, ἀλλ' ἐν τῇ φωνῇ μόνῃ καὶ τοῖς γνώμαις τῶν γεγραφότων, σὺ δὲ εἰς θεραπεύσεις τὴν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπανα-

Z Quòd si omnino decreuisti tuo morbo blandiri, age abi: mercare libros, domi cõclude, fruere partorum bonorum gloria, hac scilicet contentus: caue uerò tãgas, aut lectur' aliquid aperias, ne sit in ore tibi ueterum aliqua oratio aut poema nihil malè de te meritorũ. Nõ sum nescius hæc frustra à me disputari: & nugas esse meras, iuxta adagionẽ, Aethiopem lauare. Nam tu nõ cessabis libros coemere, cũ ab eruditißimis quibusq; rideberis, quibus non hoc agitur, ut libri niteant, & magnifici sint, sed ut utiles uerbis & sententijs uerborum. An uerò speras ista opinio-

ἐπιλαν ψῆφ τῇ λόξῃ ταύτῃ, μὴ ἐν πλήξῃμ τῷ πλήθ τ βιο βλίων, ἀπ ἀλλὰς ὅτι μὴ οἱ ἀμα θησαῖοι τ ἰαφῶν τὸ αὐτό σοι ποιῆσιν, ἀλιφαῖσιν νεόρθω πας, μὴ σιπνίας ἀργυρᾶς πειὰ μβῆσι, μὴ σμίλας χρυσοκολλή τες, ἐπίσαν ᾖ μὴ χρύσασθαι τὰ τοις δλμ· οἱ μὲν ἐδλὶ ὅπως χρὴ μῖλα χειρίσασθαι αὐτὰ, ἴσασι. παριλθὼν δέ τις ἐς τὸ μίσον τ μιμαθημάτων, φλιβότομον σὺ μάλα ὑπουμλέον ἴχων, ἰᾶ τἄλλα μιτὸν, ἀπήλλαξι τ ὀδλώτε τ νοσοιῶντα. ἵνα ᾖ μὴ γι λοιῶδρῳ τινὶ τὰ σὰ ἀνιάσω, τὰς μηρίας ἴδτως ἰπίσκιψαι, μὴ ὄψῃ τὰς μὲν τιχνίτας αὐτ, ξυρὸν μὴ μαχαιρίδας, μὴ λάτομ πῆρον σύμμιτρον ἔχοντας ἴδτε ᾖ ἀμαθῆς μὴ ἰδιώτας, πλῆθος μαχαιριδίων πρὸ ιβίνῆας, μηδὲ λάτομ πῆρα μιγάλα ἀ μλὼ λῆσεμ γι ἀλὰ ταῦτα ἀδλὸν ἀδλότας, ἀλλὰ τὸ γιλιότατον ἰπῆρ το πάσχουσιν, ὅτι λάριστ μὲν οἱ πολλοὶ παρὰ τοῖς γάτωσιν αὐτ, πρὸς ᾖ τὰ ἰπάνω λάτομ πῆρα προσιλθόν τις, ἴας πέμας

ne a tuam inſcitiam poſſe oc culere, & codicum multitudine permouere vulgum? Neſcis autem quòd imperitiſſimi medici idem faciunt, qui eburneis uirgulis, & uaſculis quibus ſanguinem eliciunt, argenteis, ſcalpellisq; auro inſignibus ſuperbiunt: cum uerò horum iam uſus eſt, ne in manus quidem recte capere ſciunt: alius autem quiſpiam in mediũ prolato phlebotomo, rubigine quidem ambeſo, ſed bene acuto, ægrum morbo leuat. Sed ut tuarum rerum magis iocoſam faciam comparationem, ad hos mihi tonſores aſpice, & inuenies eos qui artifices optimi ſint, nouaculam tantum ac forpicem & mediocre ſpeculum habere. Sed ignaros artis, etiam ſi infinita ſpecula & forpices proponant, non tamen latere, artis quòd nihil calleant tonſoriæ. Accidit & hoc riſu digniſſimum, quòd plerique apud uicinos tondent, coram ipſorum ſpeculis co-

ἀποτίσῃ. πρὸς σὲ τοίνυν ἔλεγον μὴ ἀναβιῶναι χρήσασθαι αὐτοῖς τὰ βιβλία, χρήσασθαι δὲ αὐτοῖς ὡς ἂν αὐτὸς λώιστα. καί τοι ἐδεῖ ἴχρησας ἐδεῖ βιβλίον τινὸς πεῖσαι, ἀλλὰ τὸ τῶν λυσὶς παιδὸς ἐν τῇ φάτνῃ ἑστηκυῖα μήτε φαγεῖν ἐσθίει, ἀλλ' ἔστι αὐτὴ τῶν κριθῶν ἐδία, ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτήδεια. τοῦτο τὴν νῦν ἔναι, ὥστε μήτε τὰ βιβλίον παρέχεσθαί μοι πρὸς σὲ πρὸς δὲ τῶν ἄλλων, ἅτε καὶ ἀπ' ἐμοῦ πολλάκις.

mutur. Et tu alij ß quidē cui usus esset, commodare librū certè posses, ipsis uti non potes: tametsi nulli commodasti unquam, facisq; hoc tantum quod canis in præsepe, qui cum hordeo non uescatur, equum tamen uolentem pasci, haud finit.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

ARGVMENTVM.

Indoctum quendam, qui coemptionē librorum famam doctrinæ aucupabatur, ridet: & sumit exordium statim à propositione.

a Nam quo pacto.) Confirmatio dicti. b Et ut dem.) Permissio. c Ac tu apertis.) A Contrario accommodat similitudinem. d Sed hoc.) Lectio utilis. e Sed Helico.) Modò montem, modò fluuium, modò instrumentum musicum significat. f Nam cum pastore.) Tractat collationem. g Non credo te.) Redit ad argumentum. h Quicquid Demosthenes.) Certum est, Demosthenem octies descripsisse sua manu Thucydidis historias, non aliam ob causam, quàm ut fideliter eius scripta memoria complexus, dictionem floridam imbiberet, familiaremq; sibi redderet. Agatheus Smyrneus historicus libro 2. Historiarum huius facit mentionem.

i Sylla.) De huius Syllæ rebus gestis Plutarchus, qui totam eius descripsit uitam. k Quòd si librorum.) Ab absurdo. l Age uerò si non est.) Inductio προσομιλητική, Platonica propositio, & locupletandæ orationi accommodatissima. m Quid cani cum balneo.) Hoc adagiū Erasmus in Adagiorum

giosum Chiliadib. dicit, quadrare in eos, qui ad rem quampiam prorsus sunt inutiles, ita ut in balneo nullus est omnino tanum usus. Eo utitur etiam Lucianus in Parasito. n Fuit non ita.) Narratiunculæ seu Διηγήματα, è re nata artificiosissimæ comparationes. o Ficulneis sensibus.) Prouerbium in inutiles, infirmos, in nihili homines: à ligno ficulneo, quod debile, fragile & inutile est. Horatius:

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum, &c.

Theocritus in Operarijs: Stringite collectores manipulos, ne quis præteriens dicat: O ficulnei homines, perijt & hæc merces. p Therſites.) Græcorũ omniũ qui ad Troiã uenerunt fœdissimus fuit, idemq; ignauissimus: altero oculo strabo, altero pede claudus, angustissimis humeris, & ad pectus usq; contractis, uertice acuminato, raro capillitio. Vide dialogũ Nerei & Therſitæ, de forma contendentiũ, inter Mortuorũ dialogos. q Hæc cum.) Amplificatio. r Cum lyra.) De lyra & capite Orphei fabula. s In nigrum Pontum.) Id est, in mare. t Cõ diderunt.) Ita ut nunc & Bacchion apud ipsos, hoc est Bacchi oraculũ. u Neanthus.) Neanthus à canibus infeliciter discerptus. x Egò uerò Dionysiũ.) Dionysius etiã pestilentissimus ille Siciliæ tyrannus, tragœdias & comœdias, ut alia mittam, condidit: qui expulsus imperio, Corinthi pueros literas ac musicam mercede docuit, ut ante alios Cicero epistolarũ ad Atticum libro nono tradidit. unde prouerbium factum est, Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ: quoties neminem tam sublimi esse fortuna ostendere uolumus, qui non etiam ad humilẽ & abiectam ruere possit. At uerò hunc Dionysiũ ob lætitiã de tragœdię uictoria perijsse, testis est Plinius. Sed quoniã plura tam à Græcis quàm Latinis de Dionysio scribuntur, & ea notissima sunt, ea recensere supersedeo. y Philoxeno.) Notissima est etiam Philoxeni historia, quem in lapidicinas, quas latomias & lithomias Græci uocant, Dionysius tyrannus detrusit, quòd eius poematibus illudebat. Cicero in Epistolis ad Atticum lib. 4. Philoxeni animum probat, qui maluerit in carcerem reduci, quàm assentari tyranno. Idem Lucianus de Mercede seruientibus: σὺ δ' οὔμ ἐμὲ ἐς λατομίας, ἐς τὰς λιθομίας Διονυσίου ἐνθὺς ἀφίξει. Quod ni tu laudes, protinus in Dionysij lapicidinas relegaberis. Hoc nomine carcer erat insignis, quem Dionysius extruxerat. z Aeschyli pugillare.)

Huius

Huius fit mentio in Demosthenis encomio. poeta fuit Tragicus, quem, ut Philostratus scribit, Athenienses tragœdiæ parentem appellauere. Tragœdias scripsit potando, ut scribit Plutarchus cum Athenæo. Vixit tempore Pythagoræ & Pindari, Lyrici poetæ. A Et tamen his.) Hic diligenter considera, quantam puritatem sermonis exigat à scriptore Lucianus. qui cur ista reprehendat, potissimùm ultimum uersiculũ, uix Græcè doctissimus aliquis opinor uiderit. B Duo autem sunt.) Quid ex authoribus sit discendum. C Sed quod sum.) Argumentum insciticæ. D Bellerophontes.) Itidem in Apologia pro Mercede cõductis, & Plautus in Bacchidibus: Alia Bellerophontem iam tuus me fecit filius. E Demetrius.) χρῆσις mista. F Scire autem.) Interrogatio, facti suggillatio à fine. G Sed fortasis hæc.) Dilutio amara. H At fieri non potest.) Alia causa. I Fertur quoq;.) Comprobatio à simili facto. K Nam nescio quo.) Dilutio à qualitate personæ. L Quid hoc mirum.) Amplificat exemplo. M Nam quod opinare.) Tertia causa. N Verùm heus.) Dilutio à persona regis. O Mandragoræ.) De Mandragora multa annotauimus in Thimone, & Demosthenis encomio. P Si Bassus.) Amplificatio ab exemplo. Q Lenonina pelle.) Mos tegẽdi se pellibus antiquis fuit, unde λεοντῆ Herculis, caprina Iouis. Verùm ut Leonina Herculem non facit, ita nec cuculla monachum. R Sed fieri.) Obiurgatio seria. S Non facilè cessat canis.) Prouerbium de mala consuetudine, à qua quis dein de non facilè auelli potest. Magna enim uis est assuetudinis in primis annis, nec facilè quis cõtra eam agere solet, aut potest. T Doctus es, sapiens es.) Ironia. V Ego uerò perquã.) Interrogatio distributa. X Aut spretis.) Alia obiurgatio ab inutili. Y Quòd si omnia.) Epitrope ironica. Z Non sum nescius.) Epilogus. α An uerò) Obiurgatio à spe inutili insciticæ. β Et tu alij quidem.) Claudit suo more, celebri & scito dicto, sicut ferè omnes sermonum suorum particulas solet. Canis enim in præsepi siue stabulo cubans, in eos dicitur, qui nec ipsi fruuntur re quapiam, neque reliquos sinunt uti. Vtitur eodem in Timone, ubi plura annotauimus. Ad similem insaniam pertinẽt illi uersus Horatij in 2. Sermonum.

Si quis emat cytharas, emptas comportet in unum, &c.

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. DE DOMO:

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Obliqua quædam domus laudatio est, cuius & situm & structuram, & tecti cæterarumq; partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia etiam similitudinibus quibusdam. Atq; hæc omnia sub disputationis seu contentionis quadam figura, qua de pulchritudine domus, utrum ea uidelicet ad inuitandũ & iuuandũ oratorẽ in ea dicentẽ plus prosit, an noceat, disputatur. Cuius quidem affirmatiuá pars priore loco tractatur, ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata: additis & exemplis & similitudinibus eodem pertinentibus. Altera autem, ac negatiua, per prosopopœiam subiungitur. Pingitur enim alia quædam alterius oratio superiorem reprehendere, & similitudines, & quæ de ui pulchritudinis à superiore afferuntur, per inuersionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab alijs elegantiæ ac pulchritudinis effectibus, præterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus & tecti, cæterarumq; partium elegãtia depingitur: in posteriore uerò parietũ picturæ describũtur, ut ex ea quoq; re nouitas ac gratia quędã scripto accedat.

Ιτα Αλέξανδρος μὲν ἐπιθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λόσασθαι, καλόν τι ὄντι καὶ διαυγῆ τὸν ποταμὸν ἰδὼν, καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν, καὶ προσιτὸν ἐξ ὠῆς, καὶ νήξασθαι ἡδὺν, καὶ θέρους ὥρᾳ ψυχρὸν, ὥστε καὶ ὑπὸ μεσημβρίᾳ

Rgo Alexãder quidem expetiuit in Cydno lauari, cum pulchrum adeò et perspicuum fluuium eum cõspicatus esset, deinde & tutò profundum, & leniter cõcitatum, & æstatis tempore gelidũ adeò ctiam, ut si iam antea manifestum eum morbum quo postea ex illo ægrotare cœpit, præuidisset, non facilè ab

τῇ νέᾳ, ἢν ἰνίσωσιν ἀπ' αὐτῆς, λοιπὸν μὴ σὺν αὐτῷ τῷ λαβεῖν ἀποχήσεσθαι. οἶκον δέ τις ἰδὼν μεγίστου μέγιστον, καὶ μάλλον μάλλιστον, καὶ φωτὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ στιλπνότατον, καὶ γραφαῖς εὐθυμότατον, ἐν ᾧ ἔστι μόνοις λόγοις ἐν αὐτῷ διατρίβειν, ἢ τύχοι πρὸς τοῦτο τὸν διατρίβων, καὶ ἐνδοῦναι μέσον καὶ ἁλλαμπρύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἐνι μάλιστα, καὶ αὐτὸς μὲν τῷ μάλιστα αὐτῷ γρήσασθαι· ἀλλὰ παρισκοπήσας ἀκριβῶς, καὶ θαυμάσας μόνον, ἄπεισι, λιπὼν αὐτὸν καὶ ἄλογον λαλιᾶς λιπὼν, μήτι προσαπὼν, μήτι προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἀνωφελῶς, ἢ φθόνῳ σιωπᾷ ἐγνωκώς· Ἡράκλεις, ὦ φιλεπάλληνες· ἀλλὰ πρὸς τὰ δυμορφότατα ἰρωτικοῦ τὸ ἔργον, ἀγροικίᾳ δὲ πολλῇ, καὶ ἀπαιδευσίᾳ, καὶ προσέτι γε ἀμυ-

cilè ab illius lauacro abstinere se potuisse uideatur. Domum autem si quis uideat mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, denique & picturis floridissimis, non expetat in ea orationem uelut testato relinquere, si fortè circa hoc studium uersetur, & celebrari intus & inclarescere, ac uoce illam implere, & quammaximè licet, etiam ipse pars quædam pulchritudinis illius esse: sed statim postquam diligentius paulo contemplatus illam atq; admiratus tantummodo fuerit, iterum inde abeat, mutam, & orationis expertem illam relinquens; nec; alloquendo quicquam uidelicet, neque sermonem conferendo, perinde atque elinguis aliquis, aut qui inuidia quadam tacere decreuisset? At Hercle neque honesti aut studiosi ullius officium hoc, neq; eius qui pulcherrimarum rerum amore teneatur, sed rusticitas multa atque insciti est, & præterea amu-

sus

ἀμουσίαν, τῶν ἰδιωτῶν αὐτὴν ἀπαξιοῦν, καὶ τῶν καλλίστων ἀποξενοῦν, καὶ μὴ συνιέναι, ὡς ἐχ ὁ αὐτὸς περὶ τὰ θεάματα νόμος ἰδιώταις τισὶ, καὶ πεπαιδευμένοις οὐ δράσειν· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀπείροις τὸ κοινὸν τῦ θεάτρου μόνον, καὶ περιβλέψασθαι, καὶ τὸν ὀφθαλμὸν περιενεγκεῖν, καὶ πρὸς τὸν ὁροφὸν ἀναβλέψαι, καὶ τῶν χάρακος ἔσπευσθαι, καὶ κατ' ἡσυχίαν ἡδέως, εἶτα τὸ μὲν ἄν ἀναπτύσσειν ἔξω τι τ βλεπομένων εἰπεῖν· ὅταν δὲ μετὰ παιδείας ὁρᾷς τὰ καλὰ, ὦ ἄν, οἶμαι, ἀγαπᾷς θαῦμα, ἥδεα μὲν καρπούμενος τὸ τέρπνον· ἧττον ἂν ὑπομένων ἄφρονος δόξαν γενέσθαι, περιόντος δὲ, ὡς οἷόν τι, καὶ ἐνδιατρίψαι, καὶ λέγειν ἀμαθέσθαι τῶν βέλτιον. ὃ δὲ ἀμείβει, ὅταν ἔπαινος τοῦ εἰκότος μόνον (τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἀκάνθῃ τῇ νοσούσῃ μαραίνῃ ἔπειτα, τῶν Μενέλαον οἰκίαν ὑπόθεσιν.

sum certè & barbarum quiddam, suauissimis rebus se ipsum uelut indignũ abstinere, & à pulcherrimis uelut exulem relegare, neq; intelligere quòd non eadem circa spectacula lex posita sit idiotis siue indoctis, & eruditis uiris: sed illis quidẽ sufficit commune hoc, uidere solum, & circumspicere, atque oculos circumferre, ac sursum uersus tectum spectare, manumq; attollere, et cum silentio uoluptatem capere, præ metu ne quid non satis dignum ijs quæ spectantur, dicendo proferat. At qui cum eruditione siue iudicio aliquo spectat ea quæ pulchra sunt, ille haud quaquam, puto, contentus erit uisu tantum, id quod delectabile est, decerpere, aut mutus spectator pulchritudinis esse: sed enitetur, quoad fieri potest, & immorari in eo, & oratione cõpensare uisum. Cæterùm cõpensatio ea, non iam modò domus (nam hoc quidem fortassis adolescentem illum insularem decebat, Menelai uidelicet domum

cum

ὑποβριπτεπλῆχθαι, καὶ πρὸς τὰ ἐν ἐρανῷ καλὰ, καὶ ἐλίφατα καὶ τὸν χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅτι μηδὲν ἐν γῇ καλὸν τι ἄλλο (ὡς ἀκότι) ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπᾶν ἐν αὐτῷ, καὶ τὸς βελτίστους συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν ποιήσασθαι, μετὰ τῶν ἐπαίνων καὶ τῦτο γένοιτο ἄν. κἀ τὸ πρᾶγμα ὑπηγόλιστον, οἶμαι, δοκῶ ἐμοὶ γε καὶ ἐς ὑποδοχὴν λόγων ἁρμοττόμενον, καὶ ἐπαίνων καὶ εὐφημίας μετὰς ὦν, ἡρέμα κὴ αὐτὸς, ὥσπερ τὰ αὔτρα, συνεπηχῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις παρακολουθῶν, καὶ παρεξέφων τὰ τελευταῖα τῆ φωνῆς, καὶ τοῖς ὑστάτοις τῶν λόγων ὑμφαδιώμενον· μᾶλλον δὲ, ἂς αὖ τις σύμβυλὸς ἀπροσδόκητος, διὰ μνημονεύων τὰ ἁρμόζοντα, κὴ τὸν λέγοντα ἐπαινῶν, καὶ αὐτίδοσιν ἐν μέσῳ ποιήσεται καὶ πρὸς αὐτά· οἷόν τι πάσχουσι πρὸς τὰ αὐλήματα ἡ ποιμένων αἱ συρίττειαι ἐπαυλῶσι,

cum admiratione quadam ſpectare, & cum iis quæ in cœlo pulchra ſunt, ebur & aurum ipſius comparare, ut qui in terris pulchrum aliud nihil uidiſſet) ſed & dicere in ea, & optimis quibuſque conuocatis, orationis ſpecimen exhibere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuauiſſimã arbitror eſſe, domũ pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes adapertam, laudiſq; & cõprecationis plenam, paulatim ipſam quoq;, perinde ut antra, uoces referentem, & iis quæ dicuntur, reſpondentem, & protendentem póſtrema ſermonis, & ultimis uerborũ immorantem: imò uerò, quem admodum docilis aliquis auditor ſolet, ea quæ dicta ſunt, memoria repetentem, & eum qui dicit, laudãtem, ac permutationẽ haudquaquam à Muſis alienam cum ipſis facientẽ: quale quiddã accidit & ſpeculis paſtorum tibijs & cantu reſonantibus,

uoce

λῆσαι, τῆς φωνῆς ἐπανισόσης
κατὰ τὸ ἀντίτυπον, καὶ πρὸς
αὐτὴν ἀναστρεφόσης· οἱ δὲ ἰ-
διῶται νομίζουσι παρθένον τι-
νὰ εἶναι τὴν ἀμειβομένην τοὺς
ἔνδοθεν ἢ ἔσωθεν, ἐν μέσοις
πυθοῖς ἐρημικοῖς καθιδρῦσαι,
καὶ λαλῆσαι ἐκ τῶν πετρῶν
ἐνθένδε. ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ καὶ
σωφρόνων ἀνδρῶν οἶκον πολυτε-
λέσι καὶ τῷ λόγου γνώμῃ, καὶ
πρὸς τοὺς λόγους ἐπιγαίρειν,
καὶ μικρόν τι καὶ ὑπεξαλλάτ-
τειν τὴν ἴδιαν. σχεδὸν γὰρ ἀφ-
ορᾷ τι, διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπὶ
τὴν ψυχὴν καλὸν, ἐκεῖθεν πρὸς
αὐτὸ κοσμοῦσαν ἐκπέμπει τοὺς
λόγους. ἢ τῷ μὲν Ἀχιλλεῖ πι-
στεύομεν τὸν ὄψιν τῶν ὅπλων
ἐπιτεῖναι κατὰ τῶν φευγόν-
των ἐρωῆ, καὶ ἐπειδὴ ἐνέλα-
βε τὰ πειρώμενον, ἐκφρῆ-
ναι καὶ πλησμονῆναι πρὸς τὸν
τῆς πολέμου ἐπιθυμίαν, λόγου
δὲ σπουδὴν μὴ ἐκδεεστέρου δο-
πρὸς διάλλαγ χαρίσω. διό τοι

uoce in contrarium repercussa, atque in se ipsam reuertente. Idiotæ autem & indocti putant a uirginem quandam esse, quæ canentibus uel clamantibus hoc modo respondeat, in medijs alicubi præcipitijs habitãtem, ac loquentem intus de rupibus. Mihi itaq; uidetur unà cum magnificentia domus ac sumptu, etiam dicentis animus attollere sese, & ad perorandum excitari, utpote cui ipse quoque usus submiserit ac subjecit nonnihil. Fermè enim intrò per oculos permanat ac descendit ad animum usque pulchrum aliquid, ad quod deinde ille exornatam & cõpositam orationem foràs emittit. An uerò Achilli credimus, usum armorum intendisse illum contra Troianos impetum, & postquã idem illa experiendi tãtum gratia induisset, elatum fuisse, & uelati sublimem ad belli desiderium abreptum? Orationis autem atq; dicendi studium non eodem modo pulchritudine locorum accendi?

Σωκρά-

Σωκράτει μὲν ἀπίχρησε πλά-
τανος καὶ σύφυτος, καὶ πόα σύβα-
λος, καὶ πηγὴ διαυγὴς, μι-
κρὸν ἀπὸ τοῦ Ἰλισσοῦ· ἐμέντοι-
θα παθίζοντα, Φαίδρον τὸν
τοῦ Μυρρινουσίου ἐλαύνοντος,
καὶ τὸν Λυσίου τοῦ Κεφάλου λό-
γον διήλεγχε, καὶ τὰς Μούσας
ἐπάλει, ἢ ἐπίστευεν ἕξειν αὐ-
τὰς ἐπὶ τῷ ἐρημίαν, συμπε-
ριπλοκὰς τῶν περὶ τοῦ ἔρω-
τος λόγων. καὶ ἐκ νεότητος γέ-
γων αὐθρωπος, παρακαλῶν
παρθένους, σωτοομιλούσας τὰ
παιδερασικὰ· εἰς ὃ ἔτυ ἐκα-
λὴν χωρίον αὐ οἰόμενος καὶ ἀσ
πλώτους αὐτὰς ἐλθεῖν; ἢ μὴν
οὐ κατά γε σκιὰν μόνον, ἀλ
κατὰ πλατανίνην κάλλος ὑ ὑ-
ποδοχὴ, ἀλ' ὡς τῷ ὄντι τῷ Ι-
λισσῷ ἐκπαλαιπώσ, τῶν βασι-
λέως λίγυς τῶν χρυσῶν. ἐκά-
νους μὲν γὰρ, ἐν τῇ πολυτε-
λείᾳ μόνη τὸ θαῦμα, τίχυε λί,
ᾗ ἐκάλλος, ᾗ τορφύρα, ἢ τὸ σύμ
μετρον ᾗ τὸ σύρυθμον ἐ σωίᾳ
γατο, ἀλ ἐκατιμίμητο τῷ

Atqui Socrati quidem fatis fuit platanus illa ingeniosa, & herba uirescens, & fons perspicuus non longè ab Ilisso, atq; ibi residens, cum Phædrum illum Myrrhinusium uerbis eludebat, ac Lysiæ Cephali illius filij oratio nem redarguebat, tum Musas quoq; accersebat, credebatq; uenturas eas esse in solitudinem, & coadiuturas se ad illam tum de amore instítutam orationem. Neque uerebatur homo senex aduocare uirgines ad amores masculos intelligendos. Nos aũt in locum adeò pulchrum non putemus eas uel inuocatas uẽturas esse? At sanè nõ in umbra solum, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit, neq; etiã illa ad Ilissum amœnitate relicta, Regis domum auream cum hac contuleris. Nam illius quidem admiratio omnis in magnificentia ac sumptu consistebat, ars autem, uel pulchritudo, uel delectatio, uel concinnitas partium, uel iusta etiam proportio, nulla respondebat: neque etiam

χρυσῷ, ἀλλ' ὃν βαρβαρικὸν τὸ διαμα, πλοῦτ& μόνον, ἢ φθόν& τῶν ἰλίντων, καὶ σὺν λαμπρότητι μὲν τῶν ἰχόντων, ἐπαν& δὲ ἀλαμῶ θεατῶν, οὐδὲ γὰρ ἐμέλλε τοῖς Ἀρσακίδαις τῶν ἰκείων, οὐδὲ πρὸς τὸ τερπνὸν ἐκκειῶντο τὰς ἐπιδείξεις, οὐδὲ ἰφρόντιζον, ἀ ἐπαναίσθητοι ἐθεατὰ, ἀλλ' ὅπως ἐπιλαμβάσοιντο ἡ φιλόπαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλήπλουτοί μᾶλλον οἱ βάρβαροι. τούτου δὲ τοῦ εἶνεν τὸ κάλλ&, οὐ κατὰ βαρβαρικούς τινας ὀφθαλμούς, οὐδὲ κατὰ πέρσικὸν ἀκαλασίαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, οὐδὲ πίνου & μόνου· ἀλλὰ δύφυᾶς θεατᾶ διόμενον, καὶ ἕτω μὲν ἐν τῇ ὄψει ὁ ἱρίσιος, ἀλλά τις καὶ λογισμὸς ἐπαπλουδᾶ τοῖς μεγαλόφροσι. τὸ γὰρ τῆς τι ἁμίλας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀνοβλέπειν, κάλλιστον δὲ αὐτῆς, καὶ πειθανότατον, ὁ ἀρχὴ.

etiam auro sparsim ac modeste ornata erat, sed erat spectaculum planè barbarum opulentia mera, & inuidia aspicientium, & felicitatis iactantia ijs qui eam possidebant: quod autem uere laudares, nihil illi aderat. Neque enim ratio ulla erat Arsacidis pulchri, neq; ostentationes suas ad uoluptatem comparabant, neq; etiam curabant, laudaturine eam essent spectatores, an non, sed hoc solum, ut cũ stupore quodam intuerentur. Non enim honesti amãtes, sed diuitiarum studiosi barbari sunt. At huius domus pulchritudo, nõ ad barbaricos aliquos oculos, neq; ad Persicam arrogantiam, aut regiam iactantiam comparata est, neq; pauperem modò spectatorem, sed ingenioſum aliquem postulat, et cuius non solùm in uisu iudicium, sed & consideratio aliqua atq; æstimatio uerba sequantur. Nam c quòd & ad pulcherrimã dici partem respicit (pulcherrima autẽ ipsius pars, & amabilis maximè

ἀρχὴ καὶ τὸν ἥλιον ὑποφαύσκουσα εὐθὺς ὑποδέχεσθαι, καὶ τῷ φωτὶ ἐμπίμπλασθαι εἰς κόρον, ἀναπεπλησμένων τῶν βυθῶν, ἵνα δὲ καὶ τὰ ἱερὰ βλέπουσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ τῶ μήκης πρὸς τὸ πλάτος, καὶ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος σύμμετρον, καὶ τῶν φωταγωγῶν τὸ εὐσύθρυπτον, καὶ πρὸς ὥραν ἑκάστην σύνοιχον· πῶς ἂν ἅπαντα ταῦτα ταὐτὰ, καὶ ἐπαίνων ἄξια; ἴτε δὴ θαυμάσιοι αὖ τις καὶ ἅλις ἐροφῆς ἐν τῷ σύμμετρον τὸ ἀπέριττον, καὶ τῷ σύμμετρῳ τὸ ἀνεπίληπτον, καὶ τὸ τῶ χρυσῶ ἐς τὸ σύμμετρος σύμμιστρον, ἀλλὰ μὴ πρὸς τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ἐπόσον ἂν καὶ γυναικὶ σώφρονι καὶ καλῇ ἁρμόσῃ ὅσον μόνον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος, ὃ πρὸς τῇ ἐρῇ λεπτὸς τις ἅρμος, ὃ περὶ τῷ δακτύλῳ σφῷ δόνη σύφορος, ἢ ἐν τοῖν ὠσὶ

principium est) & solè prospicientem statim excipit, & lumine ad satietatē usq; repletur foribus adapertis, pro eo ac ueteres quoq; templa sua statui, & ad solem aspicere fecerunt. Deinde quòd & longitudo cum latitudine, & rursum utraq; hæc cū altitudine iusta proportione consentiunt, & fenestræ liberæ undequaq; à nullo parte impediuntur, et ad quodlibet anni tempus bene comparatæ atq; appositæ sunt: hæc, inquam, quomodo non suauia omnia, & multa laude digna? Præterea autem & tecti miretur quispiam illud, quòd in tam pulchro nihil affectatū aut nimium, in tam eleganti nihil quod reprehendere meritò possis, & quòd aurum quibus additum est, decorè atq; concinnè respondet, neque ubi opus eo est, ibi immodicè aut superfluè accumulatum: sed perinde ut & mulieri modestæ ac pulchræ satis erit ad formam insigniorem reddendam, uel circacollum tenue aliquod monile, uel circa digitum annulus gestabilis, uel de auribus

φοιν ἐλλόβια, ἢ ψέλια τὰ, ἢ ταινία τὸ ἄφεδρον τῆς κόμης σωδέσεα, τοσοῦτον τῇ εὐμορφίᾳ προστιθᾶσα, ὅσον τῇ ἰσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δὲ γε ἑταῖραι, καὶ μάλιστα αἱ ἀμορφότεραι αὐτῶν, καὶ πλὴν ἰσθῆτα ὅλην πορφυρᾶν, καὶ πλὴν ὑφελὴν χρυσοῦν κατασίλωσιν, τῷ παντὶ τιλᾶ θερώμενα τὸ ἱπαγωγὸν, καὶ τὸ ἐναλλὰξ τῷ καλῷ, προδίδοσι τοῦ ἐξαίφνης τερπνοῦ παραμυθούμενα· ἐγκωῶσι γὰρ καὶ πλὴν ὠλένην αὐτῶν φιλοσόφρονα φαίνεσθαι, σωσαπελάμπεσσαν τῷ χρυσῷ, καὶ τὰ σφυρὰ τὸ μὴ διαβέβηκεν λάσιον ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτὸ ἱρασμιώτερον γενήσεσθαι, τῷ φωτὶ θετάτῳ σωορώμενον. ἀλλ' ἐκεῖναι μὲν οὕτως· ἡ δὲ γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲν τὰ ἄρκεῖα κοσμεῖται, καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα προσχρῆται· τὸ δ' ἐκ τῆς κάλλους, ἐπ' αὐ ἀσχιώτερον ἦθος, εἶμαι, καὶ γυμνὸν ἀγανύσεται.

suspensæ inaures, aut annulus quispiam, uel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum uestitui purpura solet. At meretrices certè, & maximè deformiores earum, & uestem purpuream totam, & cerussâ auream facere solent, magnificentia uidelicet sumptus illa uenustatem atque amabilitatem quandam uenantes: & quod pulchritudini deest, appositione externæ delectabilitatis ceu quodam solamine compensantes. Arbitrantur enim & humeros suos nitidores apparere, resplendentes unà cum auro: & pedis crassitiem & inæqualitatẽ, sub aureo sandalo tectum iri: faciemq; etiam ipsam amabiliorem fore, si unà cũ eo quod splẽdidissimum, conspiciatur. Ac illæ quidẽ hoc pacto. Mo

desta uerò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, & ad illa solùm quibus opus est, utitur: pulchritudinem uerò suam haudquaquam uerebitur etiam nudã exhibere spectandã.

καὶ τοίνυν ὁ τοῦδε τοῦ οἴκου ἐρεφὼν, μᾶλλον δὲ λιφαλὸν, σύμπρεσπον μὲν καὶ καθ' ἑαυτόν, τῷ χρυσῷ δὲ εἰς τοσοῦτον λαμπόμενον, ἐς ὅσον καὶ ἀρκοῦς ἂν νυκτὶ τοὺς τῶν ἀστέρων, ἐν διαστήμασι καὶ περιλαμπόμενον, καὶ ἐν διαλάμμασι καὶ αὖθις τῷ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ ἦν τὸ πᾶν, ἢ λαλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἐδόκει. ἴδοι δ' ἄν τις ἐκ ἀργὸν ἐνταῦθα τὸ χρυσίον, δεδιὼς μέντοι τὸ πρόπυλον καὶ οἶκημα τῷ λοιπῷ κόσμῳ σωστασιμένον, ἀλλὰ κἀγγλύ τι καὶ ἐπιλέξαι ἀπολάμψεις, καὶ τὸν οἶκον ὅλον ἐπιχρύσους τῷ ἐρυθήματι· ἐπόταν γὰρ τὸ φῶς περισσὸν ἐφάπτῃ, κἀκεῖνό τι ἀπαστράπτει, καὶ διπλασίαν τοῦ ἐρυθήματος ἐκφαίνει τὴν αὐθρίαν. τὰ μὲν δὴ ὑψηλὰ καὶ περυφαῖα τοῦ οἴκου τοιάδε, ὁμοῦ τινὲς διέμετρον ἐκπαίντες, ἵνα κύτος ἢ ὑψόροφον, ὡς τὸν Ελίο

Proinde etiam huius domus tectum, imò potius caput, formosum quidem per se ipsum quoque est, auro autem in tantum exornatum est, quantum & cœlum noctu stellis certis spacijs inter se distantibus circũcircà splendet, certisq; item interuallis igne collucet. Quòd si totũ foret igneum, haudquaquã certè pulchrum, sed terribile nobis uideretur. Cæterùm & hoc uidere licet, aurum hic haudquaquam ociosum, aut delectandi modò gratia, reliquo ornatui interspersum esse, sed & fulgorem quendam non iniucundum de se præbere, & totã domum rubore suo uelut inficere. Quando enim lumen diei incidens applicatur, & commiscetur cum auro, cõmune quiddam resplendẽt, & duplicem ruboris claritatem ac rutilantiam exhibent. Proinde ea quidem quæ ad fastigium & uerticem domus pertinent, huiusmodi sunt, ut Homero alio quo laudatore opus habeant, qui illam uel celsitectam pero

inde

Ἑλένης θάλαμον, ὃ αἰγλήεντα, ὥς τὸν Ὀλυμπον ἄσει. τὸν δ' ἄλλον κόσμον, καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα, καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἀναμίξ καὶ τὸ ἁπλοῦς, καὶ τὸ ἀκριβὲς καὶ τὸ ἀληθές, ἴσως δ' ἴσως, καὶ λαμπὸν δὲ σκιαθῆ καλῶς ἂν ἔχοι παραβαλεῖν πρὸς πολιὸν, καὶ ἴσον ἰσάνθῳ μᾶλλον ἀκανθῶ, καὶ μαραίνεται, καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀπιβάλλει τὸ ἰάλλον, τοῦτο δὲ τὸ ἴον ἀίδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἀεὶ μένει δὲ ὄψιμον ἐρασμιώτατον, καὶ ἀριστομένου τὸ ὠδὺ τῶν ἀριστομένων. τὰ δὲ τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα τίς ἂν ἂν ἀθρήσαι βλέπων; ἢ τίς ἂν εὖ προσμυθήσαι καὶ παρὰ πόδα ἀνώμαμον ἐν αὐτοῖς λέγειν, ἢ ἀλλὰ ἄσχετον ἦν, ἀπολειφθῆναι τ' ἀμελέτητον; ἀπαγωγότατον γάρ τι ἡ ὄψις τ' ἰαλῶν, ὥστ' οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππος ἥδιον ἂν, οἶμαι, δράμοι

inde ad Helenes thalamũ, uel splendorosam uelut Olympum ipsum appellet. Reliquum autem ornatum, & parietum picturas, & colorum pulchritudinem, & uniuscuiusque euidentiam, & diligentiam, & ueritatem, cum ueris aspectu & prato aliquo florido haud iniquum fuerit comparare: nisi quòd illa quidem defloreſcunt, & emarceſcunt, et immutantur, & abijciunt pulchritudinem: hoc autem uer perpetuum, & pratum nunquam marceſcens, & flos immortalis, utpote ſolo riſu apprehendẽte hæc, & decerpente ſuauitatem eorũ quæ carpuntur. Atqui tot ac talibus quis non uoluptate afficeretur ſpectandis? aut quis non magnopere expeteret, etiã præterquam poſſet, inter ea orationem habere ſecum ſciat turpiſſimum eſſe ab ijs quæ riſu percipiuntur, ſuperari atque à tergo relinqui. Maximam enim alliciendi uim habet aſpectus pulchrorum, non inter homines modò, ſed & equus libentius opinor curſurus

λατὰ πρασιὰς πιλίν καὶ μαλακὴν, προσιωῶς ἀνχομένου τὴν βάσιν, καὶ ὑρίμα πάνυ τῷ πολλῷ, καὶ μὴ αὐτιτυποῦντος τῇ ὁπλῇ ἅπαντι γοῦν τότε χρῆται τῷ ὁρόμῳ, καὶ ὅλον ἐπιδίδωσιν ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὴν πιλίν τὸ κάλλος. ἐ δὲ ταῦς, ἅρ' ἀρχομένῳ, πρὸς λειμῶνα τινὰ ἰλθὼν, ἐπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόοιτο, ἢ ποθενότερα μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν ἄπει τις, ἀνθηρότερα, καὶ τὰς βαφὰς λαμπρότερα, τότε καὶ οὕτω ἐκπιτάσας τὰ πτερὰ, καὶ ἀνακλάσας τῷ ἡλίῳ, καὶ πίνν ἐορακὼν ἐπάρας, καὶ παύτερον αὖ τῷ πορίσηται, ὑπολάμπουσα τὰ ἄνθη τὰ αὐτᾶ, καὶ τὸ ἐαρ τ πτερῶν, ὥσπερ αὐτὸν περικαλοῦντ τ λειμῶνος ἐς τὴν ἅμιλλαν. ἐπεγείρει γοῦν ἑαυτὸν, καὶ παρίαγει, καὶ ἐκπομπεύει τῷ κάλλει, ὅτι δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνετ πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλλασσομένων αὐτῷ τ χρω-

fuerit per campum declinũ & mollem, placidè recipiẽtem greſſum, & ſenſim cedentem pedi, neque referiẽtem, aut reſiſtentem ungulæ. Toto igitur tunc utitur curſu, totumq; ſe ipſum tradens celeritati, certat etiam cum campi pulchritudine. Pauo autem incipiente uere ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt non amabiliores modò, ſed & (ut ita dixerit qui ſpiam) floridiores, & quod ad colores & tincturam attinet, liquidiores: ipſe quoq; extentis pennis, ijſq; oſtenſis Soli, & ſublata cauda, eamq; undiq; circa ſe pandens, ſpectandos exhibet et illius flores, & uer illud pẽnarum, perinde ut prato ad huiuſmodi contentionem et certamen ipſum prouocante, conuertit quippe ſeipſum & circumagit, & quaſi quandam pompam agit pulchritudinis ſuæ, quando uidelicet etiam admirabilior apparet ad ſplendorem ſolis, uariantibus ſe coloribus, & paulatim

χρωμάτων, καὶ μεταβαινόντων ἐρίμα, καὶ πρὸς ἕτερον σύμφορίας ἀλλ' ἑτεροιότητος. πάσχει δὲ αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν λύκλων, οὓς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἰριδίζόν τινα ἕκαστον περιτείνοντας. ὁ γὰρ τίνος χαλκοῦς ἦν, ἕτερον ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσοῦς ὤφθη, καὶ τὸ ὑπὸ τῷ ὑλίῳ λυκαυγὲς, ὑακινθίνῳ, χλωρὸν γίνεται· οὕτω μεταπεσοῦσα πρὸς τὸ φῶς ἡ πτέρωσις. ὅτι μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἱκανὴ προσκαλέσασθαι, καὶ ὡς ἐπὶ μίαν ἔμπορίαν ἄγειν, καὶ γαλήνη φανῆναι, ἴσως οὐδὲν μὲν δεῖ. ὅτι δὲ καὶ πολλάκις ὑπερορῶντες, καὶ ἀπειρόπλους τὸ πάλαι, πάντας ἂν ἐθελῆσαι καὶ αὐτοὺς ἐμβῆναι καὶ πορευθῆναι, καὶ πολὺ ἀπὸ τῆς γῆς ἀποπάσας, καὶ μάλιστα, εἰ βλέποι τὸν μὴν αὔραν πνεύσουσαν ἐπιτήδειον τῷ ἐθέλειν· τῶν δὲ νεῶν προσλιμένι τι

paulatim in alios atq; alios transeũtibus, aliamq; ac nouam formositatis ſpeciẽ ſub inde recipientibus. Accidit autem hoc potiſsimũ in circulis quos in ſummis pennis habet, quorum quemlibet quaſi quædam irides circundant. Nam qui antè ærem uiſus fuit, mox inclinante ſe paululum illo, aureus conſpicitur: & rurſum quod ad ſolem cœruleum apparuit, ſi ſub umbram transferatur, uiride uidetur. Adeò ad luminis uciſsitudinem, penna rum ille ornatus uariatur. Nam quòd & mare idoneũ eſt ad prouocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum uidelicet eſt, ipſi ſcitis, tametſi ego non dicam: quandoquidem etiam ſi quiſpiam longiſsimè à mari continentem incolat, & omnino nauigationis inexpertus ſit, nihilominus tamẽ & ipſe cupit ingredi illud, & circumnauigare, et quàm procul à terra in altũ deduci: ac maximè ſi uideat aurã quidẽ lenter à tergo proſequẽtem uelum, nauẽ aũtpla-

κὶ καὶ λάθε ὲπ' ἄκρων ὑρίσμα διολισθάνουσαν τῶν λυμάτων. καὶ τοίνυν καὶ τῆδε ἔοικε τὸ λάλλῳ ἱκανὸν καὶ παρορμῶσαι ἐς λόγους, καὶ λίγυντα ἀκριβῶσαι, καὶ πάντα τρόπον εὐθυμῶσαι παρασκευάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τάττοιτ πάλαι, καὶ ὅλην πέπεισμαι, καὶ ἐς τὸν εἶπον ὧδε λόγοις παρελθεῖν ἅυθα, ὥσπερ ἀπὸ ἰύγγος ἑλκόμενος τῷ λάλλᾳ ἐλπίδα δ' μικρὰν ἔχων, ἀ καὶ τίνος ὑμῖν ἄμορφοι ὅσαν οἱ λόγοι, ἵκανὸς αὐτὰς φανῆναι, καθάπερ ἰδέτι καλῷ κάκεσο μεμιλένος. ἴτιμος δέ τις ἐν ἀγροῖς λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ ἀγροικικῶς, ὡς φησι, καὶ μικρῷ μοι λίγειν ὑπέκρυε, καὶ διακόψαι ἐπειρᾶτο τὸν ῥῆσιν καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, ἐκ ἀλυθῶ ταῦτα λίγων φησί μι, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκω μι ἐπιτηδειότερον ἄνδρα πρὸς λόγων ἐπίδειξιν εἶναι λάλλον, cidè ac leuiter per summos paulatim fluctus labentem. Atque ob eam quidem rem etiam huius domus pulchritudo idonea satis atque efficax est ad prouocandas orationes, & ad excitandos dicentes, omnibusq; adeò modò celebrem aliquem reddendum. Proinde ego quidem hisce credo, & iamdudum persuasus sum, & in domũ dicẽdi gratia ingressus sum, pulchritudine illius ueluti rhombo aut Sirene aliqua tractus, spem haud exiguã habens, etiam si antehac orationes meæ deformes atq; inelegantes fuerint, exinde pulchras atque elegãtes eas uisum iri, perinde ac ueste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædã oratio haudquaquam ignaua, sed ualde generosa quoque, ut ait, & inter loquendum refellebat me, & interrumpere sermonem conabatur: & postquam dicendi finem feci, haudquaquam uera hæc dicere me ait: sed mirari se, si dicam aptiorem esse ad orationes recitandas ac peragendas, domus pulchritu-

γραφῆ μὴ χρυσῷ λιπασμένῃ· αὐτὸ γάρ πως τἀναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δὲ, ἐὰν δοκῇ, αὐτὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, λιτῇ μὲν καὶ ἁπλῇ τῇ διανοίᾳ, ὑμῖν δὲ οἰκείᾳ, ὅπῃ λυσιτελιστέον ὑγιῆ τῷ λόγον εἶναι σύνταξιν, καὶ ἀμορφίαν. ἐμοὶ μὲν δὴ οὐδαμῶς δοκεῖ λόγος, ὅστις ἐλλιμένα δόμον δίκῃ πρὸς τῶν αὐτῶν ἀνδρῶν ἐπαινεῖ, δεῖσθαι τοίνυν δικαστοῦ φησιν ὁ λόγος, ἐμὲ μὲν προοιμιάσασθαι, καὶ πρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεταστῆναι. ἀλλ' ἤδη τοίνυν δικαστά, φησὶν ὁ λόγος, ἐμὲ μὲν προοιμιάσασθαι, πολλὰ καὶ μεγάλα τὸν ἄνδρα τὸν εἰπόντα, καὶ τῷ ἔργῳ τὸν λόγον ἐπόμενον· ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ψέγειν αὐτὸν διεξιόντα, ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παρειλημμένα προσθεῖναί μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν μᾶλλον φαίνηται, τοσοῦτῳ δικαιότερον τῷ λόγου χρῆναι δεχθῆναι, καὶ πρῶτόν γε, ἐπειδὴ γυναικῶν καὶ δόμων καὶ χρυσῶ ἐπαι-

chritudinem picturis atque auro exornatam. Nam ipsum contrarium planè euenire. Imò uerò, si uidetur uobis, ipsa huc accedens oratio, pro se tanquam apud iudices uos dicat, quatenus cõducibiliorem putet esse diuenti domum simplicem atque deformem. Ac me quidem iam audistis, atq; orationem meam: proinde opus non habeo de eadem re bis dicere. Ista autem accedens iam dicat, & ego tacebo, atq; aliquantisper locũ ipsi dabo. Proinde uiri iudices, inquit oratio, ille quidem orator qui antea uerba fecit, multis ac magnis modis domum hanc prædicauit, & oratione sua ornauit. Ego uerò tantum abest ut illam reprehendere aut uituperare uelim, ut etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda amplius mihi putem. Nã quo pulchrior illa uobis apparuerit esse, eo magis contraria esse dicentis commoditati atq; usui ostendetur. Ac primùm quidem, poste aquam mulierũ & ornatum & auri mentio-

ἰκανῶ ἰμνημόνευσι, ἀλλ᾽ οὐδὲ μοὶ ἐπιτρέψαι χρύσασθαι τῷ παραλάμπειν. φημὶ γὰρ ἐγὼ, καὶ γυναιξὶ καλαῖς ἐχούσαις συλλαμβάνειν εἰς τὸ εὐμορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἐπιτείνεσθαι τὴν πάσαν τὴν πειθὼ, ὁπόταν τῶν ἐνυγχανούντων ἕκαστος ὁ μὲν τῷ χρυσῷ, ὁ δὲ τῶν λίθων τῶν πολυτελῶν ἐκπλαγῇς, αὐτὴ δ᾽ ἑκατέρων ἢ χρόας ἢ βλίμματος, ἢ λαμπρότητος, ἢ σθένους, ἢ δάκτυλον, ἢ ὅλως ἀφῇς, εἰ τύχοι σαρδόνυχα ἢ σμάραγδον, ἢ τὸν ὄρμον, ἢ τὸ ψέλλιον ἄνω βλέπει, ὥστε ἄχθεσθαι ἂν αὐτοὺς παρορωμένου διὰ τὸν κόσμον, ἐκ ἀγόντων σχολὴν ἑκατέρων αὐτῶν ἢ διατάξεως, ἀλλὰ παράφορον αὐτοῖς ποιεῖσθαι τὸν βίον· ὅπερ ἐμοὶ πάσχειν, εἴμοι, παθὼν καὶ τὴν ἐν ἔπεσι καλοῖς ἔργοις λόγους ἐπαινέσαι. καταβαίνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἀμαυροῦται, καὶ συναφανίζεται, καθάπερ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡ ὄψις ὑπὸ τῶν ἐκπλήττων ἀστραπῶν. ἐπεὶ καὶ τὸν Φειδίαν ἐπαινέσαι τις ἐθέλων τὸν Ὀλύμπιον Διὸς ἢ τὴν Ἀθηνᾶν τὴν Παρθενικὴν, ἢ τὸν Πολύκλειτον τὸν Ἥραν ἔχοντα ἢ τὸν Ἀμαζόνα, ἢ τὸν Ἀκροπόλεως Ἑρμῆν, ἢ τὸν Ἀθηναῖον Ἀπόλλωνα

λαβάπερ ἐ λύχνου τις ἐς πυρ
καὶ μεγάλω φλόγα ἐμβά-
λοι, ἢ μύρ μυρε ἐπ' ἐλέφαντος
ἢ λαμπὰς ἀναπτύσ· τοῦτο γεὼ
φυλακτέον τῷ λέγοντι. κὴ πρὸ
σέτι γε μὲν κὴ τὼν φυλὼν αὐ-
τὼν ἐπιλαμβάνεται ἐμ αὐτους δ'
φόνῳ κὴ ὐχὲ ςι εἰκῇ λέγων·
αὐτιφθέγγεται γδ, κὴ αὐτιφω
νεῖ, κὴ αὐτιλέγει, μᾶλλον ἢ ὅτι
παλύπλῆ τὼν βοὼν, οἷόν τι καὶ
σάλπιγξ ἀρᾷ ἢ αὐλὸν, ἀ συ-
ναυλοῦσι ἢ τὰς ἐκπλήξεις ἡ θά
λαττα, ἐπόταν πρὸς λύμαῖ ἢ
ἄχνη ἐπάξεται τῇ ἀρσοίᾳ ἕλκυ
σιν. ἐπιπαῖ γδ ἡ μεγαλοφω
νία, κὴ ἐκπλησσωπᾷ τὸ ἥττον. κὴ
μὲν δὴ καὶ, ὅπερ ἴφη ὁ αὐτί-
δικος, ὡς ἅμα ἐπιγέρῃ ὁ ἐκπλὴ
σσων ἢ λεγόντα, κὴ προβυμάτε
ρον πεφασκανάγῃ, ἐμοὶ δοκῶ,
τὸ ἐναντίον ποιῇ ἐκπλήττῃ γδ,
κὴ φοβᾶ, κὴ ἢ λογισμὸν διαπα-
ράττῃ, κὴ ἀφλόσοφον ἐργάζεται
ἐνθυμούμενον, ὡς ἀπαύτων ἐ-
στὶν αἰσχιστον, ἐν ἀμόρφῳ χω
ρίῳ

perinde ac si quis lucernam allatam in rogum aliquem magnum iniyciat, aut formicam in elephante seu cameleo spectandam exhibeat. Proinde hoc euitandum dicenti est. Præterea autem & uocem ipsam confundit, qui in uocali adeò & sonorosa domo dicit. Nam illa respondet, & exaduersò resonat, & contradicit, imò etiam obruit atque absconditi uocē dicentis: quale quiddam & tuba facit tibiæ, si pariter insflentur, aut hortatoribus mare, quoties illi ad strepitum maris, remigationi accinere uolunt. Vincit enim magnitudo uocis, & supprimit id quod minus est. Iam uerò etiam illud quod dixit aduersarius, quòd uidelicet excitet pulchra domus dicētem, & alacriorem reddat, quantum mihi quidem uidetur, diuerso modo se habet. Obstupefacit enim & perterret, & rationē cōturbat, timidioremq; facit: cogitantem nimirū illud, quòd omniū turpissimū sit, in loco pulchro ac speciosò non pulchrā ac speciosam

γὴν μὲν ὁμοίως φαίνεσθαι τῷ λόγῳ. ἰλίγχειν γὰρ οὗτός γε ἱφαίνεται, ὥσπερ ἂν εἴ τις καινοπλίαν καλὴν ἐνδύς, ἵνα τὰ φοίνικα πρὸ τῶν ἄλλων, ἔπειτα μόνος ἂν δηλος ἀπὸ τῶν ὅπλων. τοῦτο δή μοι δοκεῖ λογιάμενος καὶ ὁ Ὅμηρος ῥήτορ ἱππάν, εὐμορφίας ὀλίγιστον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντὸς εἶδος φαύλου ἡγήσασθαι ἀπεικάσαι, ἵνα αὐτῷ παραδεξίτερον φαίνηται τὸ λόγων τὸ κάλλος, ἵνα μὴ πρὸς τὸ ἐμμορφότερον ὄψει τάσιως ἄλλος τις αὐάγκη πᾶσα, καὶ τῶν τοῦ λέγοντος αἰσθήσεων ἀσχολάσθαι περὶ τῶν θέαν, καὶ τὸ φρονίδος τὸ ἀκριβὲς ἱκπλάσαι, τὸ ὕψους ἔπικρατούσης, καὶ πρὸς αὐτῶν καλούσης, καὶ τῷ λόγῳ προσίχειν ὀκλούσης. ὥστ' εἰς μηχανὴ, μὴ ἔχειν παῦσαι ἕλκοντος ἱρῶν αὐτοῦ, τὸ ψυχῆς διαλιβάσης περὶ τοῦ τὸ ἐρωμένων ἔπαινον; ἐῶ γὰ λέγειν, ἵνα μὴ οἱ παρόντες αὐτοὶ, cioſam orationem quoq; deparere. Index enim iſte profecto omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſi quis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros ſit giat, notabilior uidelicet ex eo, quòd armis inſignioribus ornatus. Atq; hoc quidem uidetur mihi etiã apud Homerum orator ille perpẽ diſſe, atque ideo formoſitatis minimam curam habuiſſe, quin magis homini prorſus etiam imperito ſe ipſum aſſimilaſſe, quò uidelicet maiori admirationi foret uerborum & orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deo formitate facta collatione: præſertim cum omnino neceſſe illud quoq; ſit, dicentis ipſius mentem circa intutile detineri, & cogitandi diligentiam ac curam languescere uiſu ſuperante, & ad ſeſe uocante, neq; orationi uacare atq; incumbere permittente. Quare quid reſtat ultrà, quo minus deterius prorſum dicat talis aliquis, animo circa eorum quæ uidentur laudes occupato? Omitto enim dicere, quòd & præſen-

tes

ἢ πρὸς τῶν ἀκροάσεων παρα-
λαμβάνοι, ἐπιδὰν εἰς τ τοιοῦ-
τον οἶκον παρέλθωσιν, αὐτοὶ
ἀκροατῶν θεαταὶ γιγνόμενοι·
ἢ οὐκ ἔστιν Δημοδόκου ἢ Φή-
μιον, ἢ Θάμυριν ἢ Ἀμφίονα,
ἢ Ὀρφέα τινὰ λέγων ὁτῳοῦν, ὅστις
ἀποσπάσειε τῶν διανοιῶν αὐ-
τῶν ἀπὸ τ θέας· ἀλλ' οὖν ἵνα
γε, ἐπιδὰν μόνον ὑπερβῇ τ
οὐδὸν, ἀδρόῳ τῷ κάλλει περι-
χυθεὶς λέγων μὴ ἱκάνων ἢ ἀ-
κροάσεως, ἀλλ' ὀλίγῳ τῷ ἀρχεῖ
αἰσθῆται ἑαυτοῦ. ὅλῳ δ' ἢ πρὸς τοῖς
ἁμιλλέοις ὄχλῳ, ἢ μὴ ἴσχει τὸ
παράπαν τοιοῦτος τυφλὸς ὢν, ἢ ἐν τοι-
αύτῃ, ὥσπερ ἢ δὴ Ἀρεῖ μάχου
βουλῇ, τοιοῦτο τῶν ἀκροάσεων,
ὅτι γὰρ ἂν ἀξιάμαχον λέγων
λοιχῇ ὕψα αὐτοῦ γνώσεσθαι,
καὶ ὁ Σειρήνων μῦθος παρα-
πέμπεται τῷ περὶ τ Γοργόνων δι-
δάξαντι αὖ. ἱκάνων μὲν γὰρ
ἐκείνους τὸ παραπλεῖσθαι μὴ
ἀμελοῦσιν, καὶ κηλουμένους
ταῖς ᾠδαῖς, ἢ ἐπαπλεῖν
σπεύσας ὡδὶ πολὺ ἐπιτάχιον,

tes ipsi, & ad auscultandū intrò assumpti, postquā ad talem domum accesserint, ex auditoribus spectatores fiunt: & neque iam Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus aliquis, is qui orationem habet, ita est, ut auellere cogitationes illorum à spectando posit: sed ut quisque ipsum modò limen transcenderit, ita frequenti ac multa pulchritudine circumfusus, uerborum sanè illorum aut recitationis ne principium quidem exaudire uideturi sed totus in spectando uersatur, nisi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut nocte, uelut ille in uico Martio Senatus solet, ad auscultandū manerit. Nam quòd uerborum uis longè inferior fit, quàm ut cum usu certare queat, etiam Sirenū e fabula cum illa de Gorgonibus cōparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidē præter nauigantes, canendo, atq; abblandiendo carminibus, & ad se delatos aliquandiu detinebant:

& in

καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖ τό τινα διατριβῆς· καί που τὴν ὥραν καὶ παρῆλθον, καὶ τῶ μέλλει παρόντες. τὸ δὲ τῶν γεγονότων κάλλος, ἅτε βεβαιότατον τὸν ὄν, καὶ τοῖς μᾶλλον μετάτοις τῆς ψυχῆς ὁμιλοῦν, οὐδὲν ἔδειτο τῶν ἐξωθεν, καὶ ἀφῆκε τοῖς, ὡς δὴ ὁ μῦθος βέλτιστα, καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίγνοντο ἀπὸ τῶ θαύματος. ὥστε καὶ ὃν ὑπὲρ τοῦ παῶνος λόγον ἔπη πρὸς ὑμᾶς μικρὸν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἐρῶ δικαίως τοῦτο μᾶλλον· καὶ γὰρ ἐκάνως ἐν τῇ ὄψει, ὃν ἐν τῇ φωνῇ τὸ τερπνόν. εἰ γέ τις παρασκάμμας ἅμα ἀκούοι ἢ τὸν λύκνου, ἄλλαν λιλαῖος, μεταξὺ δὲ ἀκούοντων παρελάξαι τὸν παῶνα σιωπῶν τὰ· οὐ δοκῶ ὅτι ἂν ἐκάνου μᾶλλον ἐταράττετο ἡ ψυχὴ, μακρὰ χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκάμμασιν· οὕτως ἄμεινον γάρ τι ἐστιν ἢ ἄνευ ἡδονῆς ὠφελεῖν. καὶ ἴσως, εἰ βούλοιο, μάρτυρα ὑμῖν παρασκόμαι σοφὸν

& in summa, res ipsa moram quandam opus habebat: atq; interim eas etiam praeteruectus quispiam est, & carmen ipsum obturatis auribus praetermisit: at Gorgonum pulchritudo, ut quae uiolentissima esset, & partibus animae praecipuè sauociabilibus obuersaretur, statim attonitos reddebat aspicientes, ac mutos faciebat, & quemadmodum fabulae placet, & fertur, in lapides illicò praeadmiratione conuertebantur. Quamobrem & illa quae de pauone paulo antè ad uos dixit, pro me ipsa dicta esse existimo. Nã & illius in aspectu non in uoce delectatio est. ac si quis iuxta illum uel philomelam uel cygnum statuat, ac canere iubeat, inter cantandum autem pauonem iacentem cõmonstret: sat scio quòd ad hunc deflexurus sit animus, longũ ualere iussis illorũ cãtich. Adeò inexpugnabile quiddã uidetur esse ea quae per uisum uoluptas capitur. Atq; equidem, si uultis, testem uobis adducam

σοφὸν ἄνδρα, ἐς αὐτίκα μοι μαρτυρήσοντα, ὡς πολὺ ἔστιν ἀπιστότερα τὰ ὑπὸ τῶν ἀκουομένων τὰ ὁρώμενα. καί μοι σὺ ὅλην τὴν ἡμέραν προσπάλαιε αὐτῷ Herodoto Lyxi filio Alicarnassensi. Et quia probè fecit, atq; obedient, testimonium dicat accedens. Vos aũt aduertite ipsum Ionica lingua uobis loquentem, perinde ut consuetum ipsi est. Vera ista, Oratio uobis hæc, Iudices, narrat, atq; ipsi credite quæ cunq; de his uobis dixerit. uisum auditui præferendo. Aures siquidem fide minus digniores sunt, quàm oculi. Auditis testem, quæ dicit, & ut primas uisui tribuerit tàc meritò. Nam uerba quidem alata sunt, & euanescunt, pariter cũ eo quando proferuntur, auolantia. At eorum quæ uidentur, delectatio semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Proinde quomodo non difficilis ac grauis dicenti

CC aduer-

ἦτε, οἵοις οὕτω καλοῖς καὶ περιβλεπτοῖς ὦσι; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἀδίκημα, φημὶ ὑμᾶς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ὑμῶν, ὅτι τῶν ἔργων θαυμάζετε, καὶ τὰς γραφὰς ἐξετάζετε, καὶ πρὸς ἑκάστῳ ἀποστρεφόμενοι, καὶ μικρὸν αἰσχυνθῆτε. συγγνώμη γὰρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε ἄλλως τε, καὶ πρὸς οὕτω καλὰς καὶ πειθοῖλας τὰς ὑποθέσεις. εἰ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ εἰ ἱστορίας μετὰ τοῦ ὠφελίμου, ἐπαγωγὸν ὡς ἀληθῶς καὶ πιπαλυμένον θεατοῦ θέλγητρον. καὶ ἵνα μὴ πάνυ ἐπασιπόβλητοι, ὑμᾶς ἀπολογήσασθαι, φῄσει, ὡς οἷόν τε, γράψομαι αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ· ἐδόκουν γὰρ, οἶμαι, ἀκούσεσθαι, ἃ καὶ ὁρῶντες θαυμάζετε. καὶ ἴσως οὐ μὴ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, καὶ τῷ ἀντιδίκῳ προτιμήσαιτε, ὡς καὶ αὐτὸν ἐπιδείξοντα, καὶ δίπλα σιάσαντα ὑμῖν τὸν ἀδολῖν.

aduersaria fuerit domus ita pulchra, & ab omni parte cõspicua? Quin quod maximum est, nondum etiam dixi. Nam uos ipsi iudices, & interea dum nos dicimus, ad tectũ sursum aspexistis, et parietes admirati estis: & picturas, ad unamquamque auersi, examinastis, neq; quicquam etiam ueriti estis. Venia enim dignum est si quid humanũ passi estis, præsertim erga tam pulchra ac uaria obiecta. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate utilitas, reuera illiciendi uim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ut ne per omnia iosthuc oculos auersos habeatis nobis relictis, age, quoad fieri potest, depingã illa uobis oratione. Delectabimini enim, ut puto, audientes quoq; ea quæ oculis intuẽtes miramini. Ac fortasis obiid ipsum etiã laudabitis me, & aduersario anteponetis, ut qui & ipse demõstrẽ hæc, & duplicẽ uobis uoluptatẽ pariam;

Cate-

τὸ καὶ τὸν διὰ τῶ τυλμήματος ἔργον, οὗ χρημάτων καὶ σχημάτων καὶ τόπων, συστήσασθαι τοσαύτας ἀνάγκας· φιλῆ γάρ τις ὁ γραφὴ τῶν λόγων. Ἐν δεξιᾷ μὲν οὖν ἀσείστι, Ἀργολικῶ μόδῳ εἰσιόντι, μίμημα καὶ Αἰθιοπικὸν· ὁ πρωτεὺς τὸ λᾶας φονεύσας· καὶ τῶν Ἀνδρομέδαν καθαιρᾶ, καὶ μικρὰ μικρὸν γε μέσον, καὶ ἄγκαιον αὐτὸν ἄγων, παράφορον τοῦτο δὴ ἐκεῖ γοργόνας πλήσιον. Ἐν βραχεῖ δὲ πολλὰ ὁ τιχνίτης ἐμιμήσατο, ἀλλὰ παρθένι καὶ φίβου· ἔσικε γὰρ τῶν μάχῶ αὐτὴν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίου τόλμαν ἐρωτικῶ· καὶ θυρίου ὕψιν ἀπρίσματον. καὶ τὸ μὲν ἔπασι πιφυκὸς τῆς ἀνανθίας, καὶ δεδὶ τόλμαν τῷ χάσματι, καὶ ὁ περσεὺς ἐν τῇ λαιᾷ μὲν προδόπουσι τῆς γοργόνος, τῇ δεξιᾷ ἐν παιδὶ πυγμὴν τῷ ξίφει. καὶ τὸ μὲν, ὅσον ἐκ

Cæterùm conatus huius difficultatem uidetis, nimirum quàm graue sit absque colo ribus & figuris & loco, tam multas imagines inuitũ congerere. Est enim exilis planè pictura uerborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ intermixtum est malum illud Aethiopicum: Perseus uidelicet monstrum illud marinum interficit, & Andromedam deponit, paulo pòst eandem ducet, atque inde discedet abducta secum illa. Atque hoc parergon quoddã, siue extra propositam rẽ additum fuit ad eum quo ad Gorgonas abiit uolatum. In exigua autem parte, multa imitatione expreßit artifex ille, uerecundiam puta uirginis, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & belluæ uisum intolerabilẽ. Atq; ea quidẽ accedit horrida ſpinis, et formidabilis hiatu oris. Perseus aũt ſiniſtra qdẽ oſtẽdit Gorgonẽ, dextra uerò enſe ferit. Et rurſum, quantũ quidẽ

λήσους ἤδη τῶν Μεδούσης, ἤδη λίθος ἐστὶ τὸ λοιπόν, ὅσον ἔμψυχον μένει, τῇ ἀριστερᾷ κόπτεται. Ἐξῆς δὲ, μετὰ τοῦτον τὸν ἀνδριάντα, ἕτερον γράμμα γίγραπται δικαιότατον, ὃ τὸ ἀρχέτυπον ὁ γραφεὺς παρὰ Εὐριπίδου ἢ Σοφοκλέους λοιπὸν μοι λαβεῖν (ἐοικέναι γὰρ ὁμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα) τῶν νεανιῶν τὸν ἑταίρων, Πυλάδην τε ὁ Φωκεὺς καὶ Ὀρέστης, λοιπὸν ἤδη τεθνάναι, λαθόντα τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντα, φονεύσαντε ἄμφω τὸν Αἰγισθον. ἤδη δὲ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῄρηται, καὶ ἐν' ἐννῆς τινος ἐμίγνυντο πρόκειται, καὶ διεφθάρθαι πᾶσα, ἐκπεπληγμένοι τὸ ὄργανον· οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν, οἱ δὲ τινὸς, ὥστε φύγωσι, πορεβλέπουσι. σιωπὴν δέ τι ὁ γραφεὺς ἐπιφέρει, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείσας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένου παραδραμὼν, ἐμβριθύνοντας δὲ τοὺς νεανίσκους ὀργασάμενος τῷ ἔργῳ

belluæ illius Medusam aspexit, iam saxum est: reliquū autem quod adhuc animatum est, falcato ense eæditur. Deinceps autem post hanc imaginem alia quædā pictura, iustissima illa quidem, depicta est, cuius primùm exemplar uidetur mihi pictor ab Euripide uel Sophocle accepisse: (nam illi similem quandam imaginem descripsere) adolescentes duo socij, Pylades uidelicet Phocensis, et Orestes, cum iam uiderentur mortui esse, post regiam latentes, & clàm adeuntes, occidunt ambo Aegisthum. Clytæmnestra autem iam interfecta est, & in lecto quodam seminuda posita iacet. Ac totum famuliciū, facinore tanto obstupefacti, alij quidem clamantibus similes apparent, alij autē nōnulli quo fugā capiāt, circūspiciunt. Honestū aūt quiddā pictor excogitauit, qui quod impiū in hac re fuit, id ostēdit solùm, et quasi iā peractū trāscurrit: adolescētes autem

χῆ φόνῳ. Μετὰ δὲ τοῦτο, δύο θηρίων σύμμορφον, καὶ μαράκιον ὡραῖον, ὥρᾳ τινὶ παιδικῇ βρέφος, ἐπὶ πέτρας καθῆμενον, ἀσύριγα λαγῶν, καὶ προσπαίζειν τῷ κύνι. ὁ δὲ τὸν ἀποκλίνοντα ἑαυτῷ, εἰς τὸ ὕψος, καὶ Ἀπόλλωνα παρεστῶτα μειλιχίοις, προπέμψεσιν ἀμφοῖν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ παρωμοιωμένῳ τῷ ἰδίῳ. ἔστι δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάσῃ μὲν τὰ πρὸ τοῦ κήτους ἰκανὰ τολμῶν, καὶ ὁ Μέδουσα τιμωρούμενον τῷ κηφαλῷ, καὶ Ἀθηνᾶ συνεπομένη τῷ Περσεῖ. ὁ δὲ τῷ μὲν τόλμαν ἀγαπᾷ, τὸ δὲ ὄργον οὐχ ὑφαιρεῖται τῆς ἀσπίδος, τῆς Γοργόνος τὸν ἀπόνατον εἰδέναι γὰρ τὸ πρόσιμον δ' ἄλλο δοῦς ὕψιτος. κατὰ δὲ τὸν μέσον τοῖχον, αὖθις δ' αὐτίβυρος, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται· ὁ δὲ ἐκ λίθου λευκῆς, τὸ σχῆμα οὐ πολυμισθέριον, ἀλλ' οἷον ἂν γένοιτο ἀρχαίως ἀγούσης θεοῦ πολεμικῆς. ἅτα μετὰ ταύτην, ἄλλη Ἀθηνᾶ, οὐ λίθου aut in cæde adulteri immorari fecit. Post hæc aut deus est formosus, & adolescentulus uenustus, amatorium quoddã ludicrum: Brachium puta in rupe sedens tenet leporem, & aliudit cani. Hic autem aßilienti ad ipsum in sublime, similis est: & Apollo adstãs arridet. delectatur uidelicet utroq;, & puero ludente, & cane saltum meditante. Vltra hæc Perseus iterũ sequitur, illa quæ belluæ marinæ cædẽ anteceßerunt, aggrediens, & Medusæ caput amputans, & Minerua protegẽs Perseum: atq; hic quidẽ facinus iam peregit, factum autem ipsum nondum uidit in clypeo, Gorgonis imaginem. uidit enim pœnam ueri aßpectus. In medio autem pariete exaduersò ianuæ, Mineruæ ædicula quædam est, & dea ipsa marmore candido: habitus aut haud quaquam militaris, sed qualis fuerit pacẽ agẽtis deæ bellicæ. Deinde post hãc alia Minerua, nõ mar-

αὖτε γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ηφαιστε αὐτὸν λεύκανε ἐρῶν· ὃ δὲ φεύγει, πέπτωκε διώκων Ερεχθόνιος γίγνεται. ἐκ τούτου τὴν παλαίστρα ἄλλη γραφή. Ωρίων φέρει τὸν Κηδαλίωνα, τυφλὸς ὤν, ὁ δ' αὐτῷ συμβαίνει πρὸς τὸ φῶς ὁδὸν, ἐπορεύθη, καὶ ὁ ἥλιος φανεὶς ἰᾶται τὴν πάρασιν, καὶ ὁ Ηφαιστος Λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὸ ἔργον. Οδυσσεὺς τὸ μετὰ τοῦτο, λίθος μιμνήσκει, ὅτι συστρατεύειν τοῖς Ατρέιδαις μὴ θέλων. παρεσκεύασται δὲ οἱ πρόσβεις, ἤδη καλοῦντες. καὶ τὰ μὲν τῆς ὑποκρίσεως τοιαῦτα παύεται, ὁ δὲ λόγος, τὸ τῶν ἀπὸ ξυγκλήτου ἀσύμφωνον, ἄγγελοι τῶν ἀφικομένων. ἐλέγχεται δὲ ὅμως τῷ βίῳ. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, συνὼν τὸ γιγνόμενον, ἀφικόμενον τὸν Τηλέμαχον, ἀναλαβὼν φονεύσειν, πρόσωπον ἔχων τὸ βίαιον, καὶ πρὸς τὴν τῆς μανίας ὑπόκρισιν, ὀργὴν καὶ οὐτος

morea illa quidem, sed pictura rursum, quam g Vulcanus amans insequitur. ipsa autē fugit, et ex ea persecutione Erichthonius nascitur. Hanc consequitur uetus quædam alia pictura: Orion portat Cedalionem, cæcum existens. ille autem dum ita uehitur indicat ipsi ferētem ad lucem uiam, & Sol apparens medetur cæcitatem. Vulcanus autē à Lemno opus hoc intuetur. Post hæc h Vlysses sequitur, insaniens uidelicet, quando cū Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati iam uocantes ipsum. Atque ea quidem quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, uehiculum uidelicet, & iumentorum iunctorum absurditas & repugnantia, & eo rū quæ agebantur, inscitia. sed redarguitur tamen obiecto infante. Nam Palamedes Nauplij filius, intelligens rem correpto Telemacho, minatur se eū interfecturū esse, stricto tenēs ensem: et ut ille insaniā fingit, ita hic quoq; iræ

contrā

ἀδύνατα ῥίπτειν. ὁ δὲ Ὀλυσ-
σεὺς ὡς εἶδε τὸν φόβον τῶν
συμφορῶν, ἠρέμα πατὴρ γίγνε-
ται, καὶ λύει τῶν ὀφθαλμῶν.
Ὑστάτη δὲ ἡ Μήδεια γίγρα-
πται, τῷ ξίφει διαπαίσει, τὰ
παιδία ἐπιβλέπουσα, ἃ δή τι
δεινὸν ἐννοῆσαι. ἔχει γοῦν ἤδη
τὸ ξίφος, τὸ δ' ἀθλίοις παιδὶ
φόνον γελῶντι, μηδὲν τῶν μελ-
λόντων ἀκόντι περὶ τούτοις, ὁ-
ρῶντι τὸ ξίφος ἐν τοῖς χει-
ρῖν. ταῦτα πάντα, ὦ ἄν-
δρες δικασταί, οὐκ ἐρᾶτε, ἵ-
νως ἀπάγει μὲν τὸν ἀκροα-
τὴν, καὶ πρὸς τῶν ἄλλων ἀπο-
τρέπει, μόνον δὲ καταλείπει
τὸν λέγοντα; καὶ ἴσως δει-
ξῶμεν αὐτὰ, οὐχ ἵνα τὸν αὐ-
θάδειαν τελμηρὸν ἐπιλαβόν-
τες, καὶ θρασὺν, ἀ τοῖς οὕτω
δυσπείθεσι ἐωυτὸν ἐκεῖνον φό-
βοις ἐμβαλεῖ, κατεγνωσμένον, καὶ
μισούμενον, ἢ ὡδὶ τὸν λόγον ἴσως
ἀλλάξεται· ἀλλ' ἵνα μᾶλλον αὐ-
τῷ συναγανακτήσαι, καὶ ὡς οἷόν
τε, καταμύσητε ἐκείνοις τοῖς
λεγομένοις, λογίζεσθαι τοῦ
πρά-

cõtrà simulat. Vlysses autem
ad metum hunc respiciens,
& pater fit, simulationẽq;
deponit. Postrema uerò
Medea depicta est, æmula
tione atq; inuidia flagrans,
pueros aspiciens, & graue
quiddam meditãs. Tenet
quippe iam gladium: mise-
ri autem illi adstãt ridẽtes,
nihil eorum quæ futura e-
rant, scientes, et hoc, aspici
entes in manibus matris gla
dium. Hæc igitur omnia ui-
ri iudices an non uidetis
quomodo abducant quidem
auditorem, & ad spectan
dum auertant, solum autem
relinquant dicentem? At-
que equidem uerbis ea pero
secutus sum, non ut aduersa
rium, pro audaci acremera
rio eo habito, quòd rebus
ita difficilibus seipsum uo-
lens immerserit, damnetis,
atque odio habeatis, so e
lũq; eum suis orationibus re
linquatis: sed ut magis in cer
tamen ipsi adsitis, et quoad
fieri potest, cõniuẽtes ea quæ dicuntur audiatis, æstimãtes

πράγματος τῶν ἀνοχλήσεων. μόλις γὰρ ἂν οὕτω λυνθάνοι, οὐ δικαστὰς, ἀλλὰ σωτῆρας ὑμῶν χρησάμενον, μὴ παντάπασιν ἀνάξιον τῆς εἴκοσι πολυτελέας νομισθῆναι. ἃ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ λέγω ταῦτα δέομαι, μὴ θαυμάσητε· ὑπὲρ γὰρ τῆς τοῦ οἴκου φιλίας, καὶ τὸν ἐν αὐτῷ λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, δικαίως ἂν ἄνδρα μᾶν.

apud uos rei difficultatem. Vix enim etiam hoc pacto haudquaquã uidelicet Iudices uos, sed auxiliatores hac bendo, poterit non omnino indignus magnificentia domus hac censeri. Quòd autem pro aduersario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a Virginem.) Echo quæ ultimas uoces iterare & repetere solita est, in solis specubus & antris habitat, atq; à nemine uidetur, ut Ouidius inquit:

Inde latet syluis, nullo{q;} in monte uidetur,
Omnibus auditur, sonus est qui uiuit in illa.

b Virgines.) Lucianus hic Musas παρθένους, id est uirgines uocat: quoniã disciplinæ, uti uirgines, abditæ, & non fuco cõptæ esse uidentur, natiuo scilicet decore contentæ. c Quod & ad pulcherrimam.) Iuxta hanc sententiam & quidam illud Vergilianum esse existimant:

Nunc adeò melior, quoniam pars acta diei est.

d. Pauo.) In pauonis cauda Iuno Argi oculos posuisse dicitur. Ouid. in fine 1 Metamorph. e Etiam scire fabula.) Ouid. 3 Artis:

Monstra maris Sirenes erant, quæ uoce canora
Quaslibet admissas detinuere rates.
His sua Sisyphides auditis penè resolui
Corpora. nam socijs illita cera fuit.

Cicero lib. de Finibus bonorum & malorum.

O decus Argolicum, quin puppim flectis Vlysses,
Auribus ut nostros possis agnoscere cantus, &c.

Iuuenalis Satyra 9 f Perseum.) De Perseo & Medusa talem poetæ fingunt fabulã: Medusa una Gorgonũ, cum à Neptuno in templo Mineruæ stuprata esset: irata dea, ne tantũ crimen inultũ maneret, crines eius, quibus Neptuno placuerat, in angues uertit, deditq; ut eam aspicientes in saxa uerterentur. Hanc postea Perseus, Iouis Danaesq; filius, acceptis talaribus & falcato ense Mercurij, item scuto Palladis, Medusam unico ictu interemit. Vnde Pallas, ut terribilior hostibus uideretur, Gorgonis caput suo clypeo gestauit. g Vulcanum amans.) Cum Vulcanus fulmina Ioui, aduersus gigantes pugnanti fabricatus esset, ab eo mercedis nomine impetrauit, ut sibi cum Minerua rem habere liceret. Huius ob id cubiculũ clãm ingressus, cum uitiũ castissimæ Deæ offerre conaretur, libidine æstuans, semen in pauimentũ effudit, ex quo Erichthonius natus. Scio hanc fabulã uariè tractari. Isocrates & Pausanias Erichthoniũ Vulcano & Terra generatũ opinãtur. Vide Lucianũ in Philopseude. h Post hæc Vlysses.) Vlysses ex Penelope Icarij filia Telemachum suscepit, camq; ita adamauit, ut reliquis Græcorũ principibus ad bellum Troianũ proficiscentibus, ipse insaniam simulauerit, futurum sperans, ut tanquam bello inutilis domi relinqueretur. Iunctis itaq; duobus diuersi generis animalibus, littus proscindebat, & frugum loco salem serebat. Palamedem tamen uirum prudentissimum latere non potuit, qui ut technam illam detegeret, aranti Telemachum filium in sulco obiecit. quod Vlysses conspicatus, ne filium læderet, aratrum subleuauit. Quo argumento facilè deprehensum est, non ueram illam, sed simulatam esse insaniam. Pertractus itaq; ad Troiam, strenuam utilissimamq; in bello Græcis operã nauauit. Lucianus inter domus iuxta picturas fabulam hanc etiam refert, cuius mentionem fecit Hyginus cap. 95. Fabularum: Bocat. lib. 10. cap. 6. lib. 11. cap. 40. Ouid. 13. in contentione Aiax Vlyssem notat his uerbis:

Optima nunc sumat, qui sumere noluit ulla.

Et rursus:

Atq; utinam aut uerus furor ille, aut creditus esset,
Nec comes huc Phrygias unquam remisset ad arces
Hortator scelerum, &c. —

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est eorum qui ad longam ætatem peruenerunt: quem natalicij muneris loco Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principiò totas hominum nationes ac genera quæ diutissimè uixérint: deinde transitione ad singulos facta, reges primùm ac principes, deinde & Philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poetas, & Grammaticos qui quàm maximè longæui fuisse perhibentur, annumerat. Orditur autem à causa qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis ab utilitate quam ex huius lectione percepturus sit Quintillus.

Ναρ τί ἔτι, λαμπρότατε Κυϊντίλλι, πλείοσι πρεσφόρως σοι λόγοις, τὸν μακροβίου· πάλαι μὲν τὸ ἔναρ ἱερὸν, νῦν δὲ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτι ἐτέθεισο τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τὄνομα συμβολῶν δι' ἃν ἔχων, τίνας ἂν θεὸς μοι λάθοι μοι πρεσφόρως σοὶ τὸν μακροβίους, τάχ' μὲν ἐυξάμενος τοῖς θεοῖς ἐδὲ μήκιστον ὑμᾶς βιῶναι, οἵ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο

Omnia mu neris a loco clarissime Quintille, iussus appor to tibi longæuos somnium inquam, quod iam olim uide di, & amicis narraui meis, quo die minori natu filio tuo nomen indidisti. Cum autè nulla coniectura potuissem assequi, quòsnã Deo hoc somnio longæuos tibi me afferre mandaret, equidem deos id temporis precatus sum, ut uitam quàm longissimam tu, & filij tui traduceretis, ratus scilicet hoc

συμφέρον τοῖς ὑμῖν, καὶ σύμπασι μὲν τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, πρὸ δὲ τῶν ἄλλων ἐμοί, αὐτῷ τε ὑμῖν, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. καὶ γὰρ ἐμοί τι ἀγαθὸν ὁ θεὸς προσημαίνειν ἐθέλει. σκοπουμένῳ δὲ κατ' ἐμαυτὸν, ὡς σώφρονι ἦλθεν, ὅτι τοὺς θείους περὶ παιδείαν ἔχοντι τούτοις προστάττοντας, μιλτίνην τε ἐμφορεῖσθαι στολὴν καὶ τὶ ἔχειν. ταύτην οὖν αὐτοῖς τὴν ἐμαυτοῦ γνησίαν ἐμφορεῖν, δέδοκά σοι τὸ ἴσον μέρος ἀπὸ μανθάνειν γάρας ἀφικέσθαι ὑμῖν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ἡμεῖς ἱκανῶς γένοιτο τί σοι ἐκ τοῦ συγγράμματος δηλῶσαι, τὸ μὲν εὐδυμία τις, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὴν ὑπὸ μόνου ἀκούσαι βίου· τὸ δὲ διδασκαλία τις ἐν παραλόγοις, ὡς ἔοικεν, ὅτι εἰ μάλιστα ἑαυτῶν ὑπερέχειν νομίζοιεν, μετά τι σῶμα καὶ

hoc profuturum cùm uniuerso generi hominum, tum præ cæteris mihi, & meis omnibus. Siquidem hoc ipso mi quiddam felicitatis Deus uisus est prædicere. Consideranti autem apud animum meum, uenit in mentem, ut par erat homini in liberalibus disciplinis uersanti, deos hæc mihi præcepisse, ut aliquod eruditū opusculum, & ab ingenuis artibus profectū ad te deferrem. Hanc itaq; [b] aptissimā natalicijs muneribus offerē dis diem existimans, eos tibi dedico, quos ad longam senectutem sana mente & integris corporis uiribus peruenisse cōperimus. Fore tasse autem ex huius libelli lectione gemina ad te peruenire potest utilitas: una, ut & alacritatē animo & optimā spem concipias, & te posse q̄ diutissimè uiuere: altera, qua institutionē ab exemplis capias, cognitis ijs qui posteaquā maximā sui curā habuerūt, corporis pariter & ani-

καὶ κατὰ ψυχὴν, ἔτοι δὲ καὶ μακρότατον γῆρας ἦλθον, σωὴ ὑγιᾶ παρέσχε. Νέστορα μὲν οὖν, τὸν σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ἐν βραχεῖ παρατεῖναι γενεὰς Ὅμηρος λέγει, ὃν σωὶ σώματι ἅμα γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχῇ καὶ σώματι· καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν ἑξαγωνία μέχρις ἐξ γενεῶν πεπρατεῖναι λέγει. πιθανὸν δ' ἂν εἴη, εἴ ἄρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ παθαρωτέρᾳ διαίτῃ χρώμενον, τὸν Τειρεσίαν ἐπὶ μήκιστον βιῶναι, τῇ γένει δὲ ἅτε μακρόβιον ἱστορεῖται καὶ διὰ τὴν δίαιταν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ καὶ Ἀράβων οἱ ἐπιτυχόντες τῶν μύθων· Ἰνδῶν δὲ οἱ καλούμενοι Βραχμᾶνες, εἴ τις ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ σχολάζει τὸν, καὶ οἱ καλούμενοι δὲ Μάγοι, γένος τοῦτο μαντικὸν, τῇ θεοῖς ἀνακείμενον· παρά τε Πέρσαις τῇ Πάρθοις, τῇ Βάκτροις τῇ Χωρασμίοις, τῇ Ἀρείοις,

& animi ratione habita, summã senectutem sine omni corporis incõmodo sunt consequuti. [c] Homerus igitur Nestorem principum Achiuorum sapientissimum uitam suam tribus seculis produxisse scribit, quem nobis & animo & corpore exercitatum commẽdat. Et Tiresiam uatem poetæ tragici ad sex usq; ætates hominum uitam prorogasse perhibent. Credibile est autem, uirum dijs immortalibus sacrum, & moderatiore uiuendi ratione utentem, longissima uita fuisse functũ. Quin omnes nationes propter uictus rationẽ longæuæ fuisse inueniuntur: cuiusmodi sunt Aegyptorũ sacri scribæ, et apud Assyrios & Arabas fabularũ interpretes, & apud Indos Brachmanes, ad amussim philosophiæ studijs uacantes: Præterea quos Magos uocant, genus illud uatidicum, & dijs dicatum. Insuper apud Persas & Parthos, & Bactros, & Choresmios, & Sacas,

καὶ Σάκας, καὶ Μήδους, καὶ παρὰ πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τὰ σώματα, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διατῶ μηδὲν καὶ αὐτοὶ ἀπειβίστερον. ἔθνη δὲ καὶ ἔθνη ὅλα μακροβιώτατα· ὥσπερ Σῆρες μὲν ἱστοροῦσι μέχρι διακοσίων ζῆν ἐτῶν· οἱ μὲν τῷ ἀέρι, οἱ δὲ τῇ γῇ τῶν αἰτίων· μακρόβιοι Ἕλληνες προσεοίκασι, οἱ δὲ τῇ διαίτῃ· ὑδροποτοῦσι γάρ φασι τὸ ἔθος· τοῦτο σύμπαν. καὶ Αἰθίοπας δὲ μέχρι τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν βιοῦν ἱστόρηται. καὶ τοὺς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιοῦν λόγος· τούτους μὲν καὶ περιδινοῦν αὖτον χρυσέους, ὡς ἐξυλογίας τὸ φάρμακον· οἷς γε φασὶ διὰ τῶν τοιούτων διαπαῖσαι, καὶ τοὺς ἄλλους αὐδήσους, ὑπὲρ τοὺς ἄλλους αὐδρώπους ἡρωμένους εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τῶν μακροβίων γενῶν καὶ τῶν ἐνδεῶν ἃ τινά φασιν ὡς ἔστι πλεῖστον διαγίγνεσθαι χρόνον, οἱ μὲν διὰ τὸν γλῶ

Sacas, & Medos, aliasq; multas gẽtes barbaras, qui & firma corporis ualetudine sunt præditi, et ualde diuturni, cũ beneficio magicæ quã exercẽt, tũ quòd et ipsi accurata uictus ratione utantur. Iam uerò gẽtes quoque ætate omniũ longissima utentes, ex quibus sunt Seres, ad trecentos annos usq; uiuere, memoriæ proditum est. Cuius rei causam nonnulli temperato aeri, nonnulli naturæ terræ, alij rationi uiuendi assignant. Siquidẽ aiunt omnes illas nationes tantum aquam potare. Compertum est aũt Æthiotas quoq; centũ & triginta annos uiuere, et Chaldæos ultra centũ annos egredi fama est, & eos dem hordeaceo pane uti, tanquã perspicacitatis pharmaco. Quib. perhibent ob hãc ipsam uictꝰ rationẽ alios quoque sensus quàm cæteris hominib. esse ualidiores. Sed hæc de nationib. lõgæuis, et gentibus quas plurimũ ætatis aiũt uiuere, nõnulli propter situ terræ,

καὶ τὴν ἀέρα, οἱ δὲ διὰ τὸν λιματτόν, οἱ δὲ καὶ διὰ ἄμφω. ἐγὼ δ' οὖν σοι δικαίως τὸν ἀγῶνα βραβεύσω παρέσχομεν ἐπιτερψόμενος, ὅτι καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατὰ πάντα ἀέρα μακρόβιοι γεγόνασιν οἱ γυμνασίοις τοῖς κεκοσμημένοι, καὶ διάκειται τῇ ὑδατωλεστάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρῶμενοι. διαφέρουσι δὲ τῷ λόγῳ ποιήσομαι τὸν πρῶτον, καὶ τὰ γε τὰς ἐπιτηδεύματα τῶν ἀνδρῶν· καὶ πρῶτον μέν σοι τοὺς βασιλικοὺς καὶ στρατηγικοὺς ἀνδρας ἱστορήσω, ὧν ἕνα καὶ σὺ σεβιεῖ μάλιστα, Διοκλητιανὸν αὐτοκράτορα· τύχῃ δὲ τὸν τελειοτάτῳ ἀγαγοῦσα τάξει, συμμίγνυμι τὰ μέγιστα τῶν εἰκουμένων τῷ ἑαυτοῦ. οὕτω γὰρ ἂν ἀνιδρῶν καὶ εὐ τῶν μακροβίων ἀνδρῶν πρὸς τὸ ὅμοιον ἀξιώσεως καὶ τύχης, ἑτοιμότερον ἐλπίσειας ὑγιεινὴν καὶ μακρὰν, καὶ ἅμα ἡδεῖαν, ὁρῶν γέροντα σαυτῷ τῇ διαίτῃ μίαι

terræ, nonnulli propter aeris temperiem, nonnulli propter rationem uictus, nonnulli autem propter utrunque. Cæterùm ego iure optimo longè meliorem spem tibi ostendam, si planum fecero, homines ubique terrarũ et gẽtium, & sub quouis aere degentes, ad summam senectutẽ peruenire, qui commodis exercitationibus, & conuenientem sanitati uiuendi rationem sectantur. Facta [d] autem huius narrationis sectione, primùm obseruatis uirorum studijs, initiò Reges & uirtute imperatoria claros homines memorabo, quorũ unum summæ religionis pietas ad perfectißimum ordinem perducens, maximis beneficijs imperium & terram ipsius affecit. Ad hunc modum & tu longæuorum hominum naturæ & fortunæ animaduersione intẽtus, tanto promptius sperare poteris senectutem sanam & longam: & pari studio hos ipsos æmulatus, tibi ipse lon-

τὴν τε ἄμα καὶ ὑγιεινότατον βίον. Πομπίλιος Νομᾶς, ὁ δι-
λαμονήσας τῶν Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα περὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἐπὶ
ἐκχωλυθεὶς, ὅπερ ὑγιεινότατα ἔτη βεβιωκέναι ἱστοροῦται.
Σέρβιος δὲ Τύλλιος, Ρωμαίων καὶ οὗτος βασιλεὺς, ὑπερ
τὰ ὑγιεινότατα ἔτη καὶ αὐτὸς βιῶσαι ἱστορεῖται. Ταρκύ-
νιος δὲ, ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεὺς, φυγαδευθεὶς,
καὶ ὑπὸ Κύμας διαβίβων, ὑπερ τὰ ὑγιεινότατα ἔτη λίγι-
στα τῶν ῥώμη ἐτῶν βιῶσαι. Οὗτοι μὲν οὖν Ρωμαίων βασιλεῖς· εἰς
σωφρόνων καὶ τοὺς λοιποὺς βα-
σιλέας, τοὺς δὲ μακρὸν γῆρας
ἀφικομένους, καὶ τὰ ὠδινευθέν
ματα ἰκάσιν. ἔστι τίλια δεῖσαι
καὶ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων,
τοὺς δὲ μέσον γῆρας ἀφι-
κομένους προσαναγράφω,
περιόδους ἅμα καὶ τοὺς παλαιοὺς
λοιποὺς Ἰταλίων ὑπὲρ πλεῖστον
βιώσαντας. ἀξιόλογος γὰρ ἡ
λογὸς, ἡ ἱστορίαν τῶν διαβάλ-
λων περιμένων τὸν ἰταλῶν

lõgissimã et proiectissimã uitam ratione uictus para ueris. Numa Pompilius Romanorum regum longè felicissimus, ac Deorũ cultui deditissimus, supra octoginta annos uixisse traditur. Seruius autẽ Tullius & ipse Romanorum rex, similiter ultra octoginta annos uixisse dicitur. Tarquinius nouissimus rex Romanorum electus in exiliũ Cumis consenuit, ac ultra nonaginta annos firmissima ualetudine usus uixisse perhibetur. Et hi Romanorũ reges fuere: quibus & reliquos reges adiungã qui ad ultimam senectutem peruenerũt, demonstratis etiam illorum exercitationibus. In calce autem reliquos etiam Romanorum ad longissimã senectutem delatos adscribam, adiectis etiam cæteris Italiæ populis qui diutissimè uixerunt. Etenim qui sola historia nostratem aetem calumniantur, probabilibus argumentis refelli

ἄγχ, ὅστι καὶ ὑμᾶς χρυσο-
τοξίας ἔχειν τὰς ἰλιάδας, τι
λίας ὑμῖν τὰς σὺχὰς ἐσιδεῖν,
πρὸς τὸ ἀκριβέστερόν τι καὶ
λιταρόν, τὸν πάσης γῆς καὶ
θαλάττης ἀνισωτὴν, γήρας
ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτοῦ οἰκειμέ-
νῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέρον
τα. Ἀργανθώνιος μὲν ὁ Ταρ
τησίων βασιλεὺς, πρωτεύσαν-
τα καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναί φη-
γιται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποι-
ὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέ-
ων· ἀλλὰ τοῦτο μὲν μῦθός τις
οἱ δοκεῖ. Ἀγαθοκλῆς δὲ, ὁ Σι-
κελίας τύραν νος, ἐτῶν ἐνε-
νηκονταπέντε τελευτᾷ, καὶ
ὧδε πως Δημοχάρης καὶ Τί-
μαιος ἱστοροῦσιν. Ἰδρώς δὲ, ὁ
Συρακουσίων τύραννος δύο
καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν γενό-
μενος, ἐτελεύτα νοσῶν, βα-
σιλεύσας ἐβδομήκοντα ἔτη,
ὥσπερ Δημητρίός τε ὁ Καλλι
σθενὴς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. Ἀν
τέας δὲ Σκυθῶν βασιλεὺς,
μαχόμενος πρὸς Φίλιππον πε
ρὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, ἐπεσὼν

refelli possunt, adeò ut me-
liorē spē habere liceat, fore
ut perfecti uoti compotes
fiamus, & longissimam ac
plenissimam tota terra ma-
riq; dominantem senectutē,
iamq; in suis locis regnan-
tem & senescentem conse-
quamur. Proinde [c] Argan-
thonius Tartesiorum rex
centum & quinquaginta
annos uixisse traditur, au-
thoribus Herodoto histori-
co, & Anacreonte poeta ly-
rico: tametsi hoc quibusdā
fabulosum uideatur. Aga-
thoclēs Siciliæ tyrannus an
nos quinq; & nonaginta
egressus fato functus est, sic-
ut Democharis & Ti-
mæus literis prodiderunt.
Hieron [f] quoq; Syracusano
rum tyrannus duos & no-
naginta annos natus, mor-
bis tandē absumptus obijt,
cum regnasset annos septua
ginta, sicut Demetrius Cal-
listhianus & alij memorāt.
Anteas autem rex Scytharum, qui ad Istrum fluuium
cum Philippo confligens in pugna occubuit, ultra

nona-

ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γενόμενος. Βαρδύλις δὲ, ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἀφ' ἵππου λέγεται μάχεσθαι ὑπὲρ τῶν πρὸς Φίλιππον πολέμων, ὡς ἐνενήκοντα τελῶν ἐτῶν. Τέρης δὲ, ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, ἐπὶ θεοπόμπου, δύο καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν βιωσάντων. Ἀντίγονος δὲ ὁ Φιλίππου, ὁ μονόφθαλμος, βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ καὶ Λυσιμάχῳ, τραύμασι πολλοῖς περιπεσὼν, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ὢν ἐνὸς δεῖ ὀγδοήκοντα, ὅσπερ ὁ συγγραφεὺς φησὶν αὐτὸν Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσίμαχος δὲ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπωλέσατο μάχῃ, ἔτος ὀγδοηκοστὸν τέλων, ὡς ὁ αὐτὸς φησιν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος δὲ, ὃς μὲν ἦν Δημητρίου, υἱωνὸς ἦν Ἀντιγόνου τοῦ μονοφθάλμου, οὗτος τελευτᾷ καὶ τελευτάσαντα Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη· ἐβίωσε δὲ ὀγδοήκοντα, ὡς Μάλιός τε ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ

nonaginta annos egressus est. Bardylis uerò rex Illyriorum, qui ex equo in eo quod gessit contra Philippum bello, pugnasse dicitur, nonaginta annos com pleuit. Teres rex Dryforũ, authore Theopompo, duos & nonaginta annos agens mortuus est. Antigonus autẽ Philippi filius luscus rex Macedonum, in Phrygia cũ Seleuco & Lysimacho cõfligens, multis acceptis uulneribus collapsus, anno uno & octogesimo uitam finiuit, sicut narrat Hieronymus, qui cum eo militauit. Porrò Lysimachus & ipse rex Macedoniæ, in pugna contra Seleucum suscepta occubuit, octogesimum annum consequutus, ut idem Hieronymus testatur. Antigonus uerò filius Demetrij, Antigoni Lusci nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit: uixit autem octoginta, sicut Medius & alij scriptores testantur. Consimiliter &

Αντίπατρος ὁ Ιολαΐ, μέγιστον δυνηθείς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολλὰς Μακεδόνων βασιλείας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη οὐδενὸς ἧσσας, ἐτελεύτα τὸν βίον. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τῶν ἰδίων εὐτυχῶν δολλομονίσας βασιλεύων, Αἰγύπτῳ μὲν ἐβασίλευσε, τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δὲ, τὴν ἀρχὴν, πρὸ ἑνὸς ἐτοῦς ἢ τελευτᾷ, τῷ Πτολεμαίῳ τῷ ὑῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπίκλησιν, ὅστις ἀπολέξατο τῶν πατρῴων βασιλείων ἀδελφῶν. Φιλαίτερος δὲ, πρῶτος μὲν ἐπέστησε τὴν πρὸς Περγαμον ἀρχὴν, καὶ διατέσχεν, εὐνοῦχος ὢν, διατέτριφε δὲ τὸν βίον, ἀγαθὸς ἐπὶ τοῖς νόμοις. Ατταλος δὲ, ὁ ὕστερον ἀπὸ Φιλαδέλφου, τῆς Περγαμηνῶν καὶ οὗτος βασιλεύσας, πρὸς ὃν καὶ Σκιπίων ὁ τῶν Ρωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, ἐνὸς καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐκλιπὼν τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ, ὁ Πόντου βασιλεὺς, ὁ προσαγορευθεὶς Κτίστης, Αντίγονον

Antipater patre Iolao genitus, maxima fultus potentia, & qui multorum regũ Macedoniæ tutelam egit, ultra octogesimum annum egressus excessit è uita. g Ptolemæus autem Lago patre natus, inter reges propria fortuna felicissimus, imperauit Aegypto annos octoginta natus. Viuus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur, Ptolemæo filio, cui cognomentum fuit Philadelpho: qui & paternum regnum à fratribus sortitus est. Philæteros, qui primus condendi circa Pergamum principatus author fuit, & eundem cũ esset Eunuchus obtinuit, mortuus est octoginta annos natus. Attalus aũt cognominatus Philadelphus, & hic rex Pergamenorũ, ad quem etiam Scipio Romanorum Imperator uenit, duos et octoginta annos agens, uitam reliquit. Mithridates rex Ponti, Ctistes appellatus,

τίγνον τ μονόφθαλμον φεύγων, ὧδε πάντων ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρα καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀριαράθης δὲ, ὁ Καππαδόκων βασιλεὺς, δύο μὲν καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ· ἐδυνήθη δ' ἴσως καὶ ἐπὶ πλεῖον διαγηρᾶσαι, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ ζωγρηθεὶς ἀνεσταυρώθη. Κῦρος δ', ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς Δυδῶν οἱ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων ἥττονες, οἷς καὶ Ὀνησίκριτος δ', ὁ τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφωνεῖν δοκεῖ, ἐπεξιὼν τὰ γενόμενα, ἱστορεῖ μὲν ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων· μαθὼν δὲ τὸν πλοῦτον Διονυσίου τοῦ Καμβύσου τοῦ ἐν Περσαγμάδαις, καὶ φάσκοντος Καμβύσου ἐκτὸς περσαγμάδος τὸ ἐκεῖνα πάντα πεποιηκέναι, τὸ μέν τι, πρὸς τὸν ἀνόητον τοῦ ἤθους διαβολεῖς, τὸ δέ τι, ὡς παρανοεῖν μεῖζον αὐτὸν αὐτιασάμενος, ἄλλο

pellatum, Antigonum Luscū fugiens, in Ponto mortuus est, cum egisset annos quatuor & octoginta, sicut Hieronymus & alij scriptores prodiderūt. Ariarathes rex Cappadocum Hieronymi testimonio duo & octoginta annos uixit: atq; haud dubiè ad grandiorem ætatem peruenire potuisset, nisi in pugna contra Perdiccam uiuus captus, & in crucē sublatus fuisset. Maior autem Cyrus rex Persarum, sicut Persæ & Assyriorum historiæ loquuntur, quibus etiam suffragari uidetur Onesicritus, qui res gestas Alexādri Magni in historiam contulit, cētesimum annum assequutus, requirebat unumquenque amicorum: quorum cum plurimos à filio suo Cambyse interemptos cōperisset, ac Cambyses ipsius iussu hoc ipsum se fecisse fateretur, partim ob filij crudelitatem probrosè affectū, partim se ipse tāquā iustitiæ et legū uiolatorē accusans,

ἀλυμάσας ἐτελεύτα τὸν βίον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ὠνομασμένος, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστράτευσε, βασιλεύων μὲν Πέρσαις ἐτελεύτησε νοσῶν, ἐξ ἡλικίας ὀγδοήκοντα ἐτῶν γεγενημένος· ὡς δὲ Δίωνι ἱστορεῖται, πλείω ἀφῶν ἡλικίαν ἐτελεύτησε. Ἀρταξέρξης, ἕτερος Πέρσῶν βασιλεύς, ὃν φησιν ὁ Δίων παλαιόν, ἦν δὲ Ἰσίδωρος, ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεύς, βασιλεύων ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα βίᾳ, ὅτε βουλῇ τὰ πλείω Γωσίθρου τοῦ δολοφονήθη. Σιναρθοκλῆς δέ, ὁ Παρθυαίων βασιλεύς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονώς, ἀπὸ Σακαυρακίων Σκυθῶν κατασχεθεὶς, βασιλεύειν ἤρξατο, καὶ βασιλεύσας ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δέ, ὁ Ἀρμενίων βασιλεύς, πρὸς ὃν Λεύκολλος ἐπολέμησε, πέμπτῳ καὶ ὀγδοηκοστῷ ἔτει τῶν ἐτελεύτα νόσῳ. Ὑσπασίνης δὲ ὁ Χαρακηνός, καὶ τῶν κατ' ἐρυθρὰν θάλατταν βασιλεύς, πέμπτῳ καὶ ὀγδοηκοστῷ ἔτει τῶν, νοσήσας

maxima triſticia conturbatus uitam finiuit. Artaxerxes h Mnemonis cognomẽtum ſortitus, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperium Perſarum obtinens, morbis conſumptus deceſſit, annos ſex & octoginta natus: ſed ut Dinõ ſcribit, quatuor & nonaginta. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoric' regnaſſe tradit, cum annos tres & nonaginta uixiſſet, inſidijs fratris Goſethræ clàm obtruncatus eſt. Sinarthocles autem rex Parthyæorum annos nonaginta iam natus, à Sacauracis Scythis reductus ab exilio regnare incæpit, & regnauit annos ſeptem. At Tigranes rex Armeniorum, cõtra quem Lucullus pugnauit, quinto & octogeſimo anno morbo cõ ſumptus perijt. Hyſpaſines Characenorum & regionũ mari rubro adiacentium rex, quinto & octogeſimo anno morbo

σάσας ἐτελεύτησε. Τέρας δὲ, ὁ μὲν Ὑσπασίνου τρίτος βασιλεύσας, λύσε καὶ ἐνενήκοντα βιοὺς, ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δὲ, ὁ μετὰ Τέραν ἕβδομος βασιλεύσας Χαράκων, ἔξ καὶ ὀγδοήκοντα ἐτῶν, διαφθαρεὶς ἀπὸ Παρθυαίων, ἐβασίλευσε. καὶ Μνασσίρης ὁ, βασιλεὺς Παρθυαίων, ὃς καὶ ἐνενήκοντα ἔζησε ἔτη· Μασσινισσάς ὁ, Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἐβίωσε ἔτη. Ἀσανδρος ὁ, ὁ ὑπὸ τῷ θεῷ Σεβαστῷ, αὐτὶ ἐβυάρχου βασιλεὺς αὐταγορευθεὶς Βοσπόρου, πρὶ ἔτη ὧν ἐνενήκοντα, ἐπὶ μάχῃ καὶ πυρομάχῳ ἀδιανοήτῳ ἡττηθεὶς ἐφάνη. ὡς δὲ ἐν ὥρᾳ τῇ ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκηβωνίῳ προσβιβασθέντος, ἀπεσχόμενος σεσίμου ἐτελεύτησε, βιοὺς ἔτη τρία καὶ ἐνενήκοντα. Γόμος δὲ, ὡς φασιν Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνὸς, ἐπὶ τοῦ ἰσαύτου ἡλικίας ὁ Μάνος δὲ ἀρξάμενος τοῦ ἔθνους βασιλεύσας, πεντεκαίδεκα καὶ ἑκατὸν γεγονὼς ἐτῶν, ἐτελεύτησε

morbo correptus decessit. Terem tertius post Hyspasinen earum nationem rex, cum uixidisset duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus autem, qui septimus post Tiræum Characenorum regnum tenuit, sex & octoginta annos reductus à Parthis ab exilio regnauit. Et Mnascires rex Parthyæorum sex & nonaginta annos uixit. Masinissa uerò rex Mauritaniæ nonaginta annos uixit. Asandrus autem à diuo Augusto loco Etnarchi rex Bosspori declaratus, annum agens nonagesimum, & equestri & pedestri pugna nullo inferior uisus est conspectus. Qui ut animaduertit Scribonio rem militarem commendatam, cibo abstinens diem suum obiit, cum uixisset annos tres et nonaginta. Goæsus, ut Isidorus auctor est, Characene regnum tenuit, quo tempore Mano quoque imperauit Arabibus, centum & quindecim annos natus,

τησι γόοις. Βασιλέας μὲν οὖν τοσούτους ἱστορήκασι μακροβίους οἱ πρὸ ἡμῶν. ἐπὰ δὲ καὶ φιλόσοφοι, οὐ πάντες οἱ πρὸ παιδείαν ἐχόντες, ἐπιμνήσθη τινες καὶ οὗτοι ποιούμενοι λόγον τῶν, ὡς μακρὸν γῆρας ἦλθον. ἀναγράψωμεν οὖν καὶ τούτων τοὺς ἱστορημένους, καὶ πρώτους γε φιλοσόφους. Δημόκριτος μὲν ὁ Ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς τετρακόσιον καὶ ἑκατόν, ἄπνοος σχόμενος τροφῆς, ἐτελεύτα. Ξενόφιλος δὲ μουσικὸς, ὥς φασιν Ἀριστόξενος, πρεσβύτης ἦν Πυθαγόρου φιλοσοφίας, ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀβδήρασιν βιώσας. Σόλων δὲ, καὶ Θαλῆς καὶ Πιττακὸς, οἵ τινὲς τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἐγένοντο, ἑκατὸν ἕκαστος ἔτος. Ζήνων δὲ, ὁ τῆς Στοικῆς φιλοσοφίας ἀρχηγὸς, ἐκατὸν καὶ ἐνενήκοντα· ὃν φασιν ἀσθενῆ χήμενον ἐκ τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσπταίσαντα ἀναφθέγξασθαι· τί μ' βοᾷς; καὶ ὑπο-

postremùm morbo periit. Tot igitur ante noſtram memoriam memorandæ ſenectutis reges fuiſſe maiores noſtri literis prodiderunt. His annumerantur Philoſophi, & omnes qui ingenio & eruditione præſtantes fuerunt, qui aliqua ſui cura habita, ad extremam ſenectutem peruenerunt. Eos itaq; quos multa lectione didicimus, perſcribemus: ac initiò quidem Philoſophos, quorum Democritus Abderites centum & quatuor annos natus, cum alimento abſtineret, mortuus eſt. Xenophilus Muſicus, perhibente Ariſtoxeno, Pythagoricæ philoſophiæ cãdidatus, ultra quinq; & centum annos Athenis uitam traduxit. Solon autẽ, et Thales, & Pittacus, qui è ſeptẽ ſapientum numero fuerunt, centum annos unuſquiſque uixit. Zenon uerò Stoicæ philoſophiæ auctor & princeps, octo & nonaginta. Hunc aiunt in concionem proceduntem offenſo pede exclamaſſe: Quid me uocas? & domum

πρίψωλα οἰκιδι, καὶ ἀποσχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τὸν βίον. Κλεάνθης ὁ Ζήνωνος μαθητὴς καὶ διάδοχος, ἐννέα καὶ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονὼς ἐτῶν, φύμα ἰσχνῷδὲς τὸν χείλους, καὶ ἀποπειρηθεὶς, ἀπολιθόντων τῷ παρὰ τῶν φίλων γραμμάτων προσφωνηθέντος τροφὴν καὶ πράξας περὶ ὧν ἔδοξεν οἱ φίλοι, ἀποσχόμενος αὐθις τροφῆς, ἐβίωσε τὸν βίον. Ξενοφάνης ὁ Δικίνου μὲν ὑὸς, Ἀρχελάου δὲ τοῦ φυσικοῦ μαθητὴς, ἐβίωσεν ἔτη ἓξ καὶ ἐνενήκοντα. Σωκράτης δὲ, πλάτωνος μαθητὴς γενόμενος, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης δὲ, ὁ τῆς νεωτέρας ἀκαδημίας ἀρχηγὸς, ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος ἓν καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ, ὁ Σελευκεὺς, ἀπὸ Τίγριος, Στωϊκὸς φιλόσοφος, ἐνενήκοντα καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ Ἀπαμεὺς ἢ Συρίας, νόμῳ ὁ Ῥόδιος, πολυσοφός τε ἅμα καὶ ἱστορίας συγγραφεὺς, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα. Κριτόλαος ὁ περιπατητικὸς δύο καὶ

domum reuersum inedia uitam finisse. Cleanthes Zenonis discipulus & successor, nouem & nonaginta annos natus, tuberculum in labris habuit. Cumq; decreuisset inedia uitam absumere, allatae sunt ei ab amicis literae. Ac mox adhibito cibo, & perfectis amicorum postulatis, iterum cibo abstinens, uita defunctus est. Xenophanes autem Dexino patre natus, Archelai physici auditor, unum & nonaginta annos uixit. Xenocrates Platonis discipulum, quatuor & octoginta. Carneades nouae Academiae fundator, annos quinque et octoginta. Chrysippus unũ & octoginta. Diogenes autem Seleucus Tigrim, Stoicae sectae philosophus, duodenonaginta. Posidonius Apamea Syriae oriundus, lege autem philosophus Rhodius, pariter & historicus, octoginta quatuor. Critolaus Peripatetic' ultra duos

ὀγδοήκοντα· πλάτων ὁ ἱερώτατος ἦν καὶ ὀγδοήκοντα. Athenodorus Sandonis Tarsensis, qui fuit Cæsaris Augusti præceptor, cuius precibus Tarsis ciuitas uectigalibus leuata est, duos & octoginta annos agens mortuus est in patria. Huic Tarsensis populus quotannis solennes honores ut heroi persoluit. Nestor uerò Stoicus, & hic à Tarso ortum trahens, præceptor Cæsaris Tyberij, duos & nonaginta. Xenophõ Grylli filius uixit ultra nonaginta annos. Et hi celebres fuere philosophi. Ex scriptoribus autem historicis Ctesibius centum & uigintiquatuor annos egressus, inter deambulãdum mortuus est, sicut narrat Apollodorus in Chronicis. Hieronymus uerò & in bellis uersatus, ac nõ paucis laboribus et uulneribus affectus, uixit ad annum quartum & centesimum, sicut refert Agatharchides libro nono historia Asiati-

Ἀθηνόδωρος Σανδωνος Ταρσεὺς, Σωσικλῆς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσέων πόλις τὴν φόρων ἀνεῖται, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι· καὶ τιμᾶται ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀποδείξεις, ὡς ἥρωι. Νέστωρ δὲ Στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοφῶν δὲ ὁ Γρύλλου οὐκὶ τὰ ἐνενήκοντα βέβιωκεν ἔτη. οὗτοι μὲν φιλοσόφων οἱ ἔνδοξοι. συγγραφέων δὲ Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν ἄποσι τετταράκοντα ἐτῶν, ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ἐν πολλαῖς γενόμενος, καὶ πολλὰς διαμάχας ἀναμένας καὶ τραύμασι, ἔζησεν ἔτη τέσσαρα καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν περὶ τῆς Ἀσίας

ἀσίας ἰστορικῶν λέγει. καὶ ὧν μέλλει γε τὸν αὐτὸν ἀρᾶσθαι τρόπον καὶ τελευτᾶσαι ἡμέρας οὐκ ὀλίγας ἔτι ἐν τοῖς συνουσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς παιδευτηρίοις, μηδενὸς γε φθόμενον τῶν πρὸς ὑγίειαν ἐλλιπῆ. Ἑλλάνικος δὲ ὁ Λέσβιος, ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἔτη καὶ Φερεκύδης ὁ Σύριος ὁμοίως ὀγδοήκοντα καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ καὶ ἑνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ Κασσανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βιβλίον γράψας, τὴν ἱστορίαν δὲ, τέταρτον καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γενόμενος, ἤρξατο συγγράφειν· ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, Μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀναλαβών, ἀφ' ἵππου καταπεσών, καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν, ἐτῶν δύο καὶ ὀγδοήκοντα. Ὑψικράτης δὲ, ὁ Ἀμισηνὸς συγγραφεὺς, δὲ πολλῶν μαθημάτων γεγόμενος, ἔτη δύο καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ Γοργίας, ὃν τινὲς σοφιστὴν καλοῦσι,

Asiaticæ. Ac hominē nō me diocriter demiratur, quòd ad ſummum uſq; uitæ diem ualuerit in colloquijs, & in ſenſibus ad ſanitatē neceſſa rijs non defecerit. Hellanicus Leſbius octogintaquinque annos uixit. Similiter Pherecydes Syrus quinque & octoginta. Timæus Tauromenites ſex & nonaginta. Ariſtobulus Caſſandræ ultra nonaginta annos uixiſſe fertur, qui hiſtoriam ſuam quartum & octogeſimum annum agens orſus eſt conſcribere, id quod ipſe in operis ſui principio teſtatur. Polybius autem Lycorta patre genitus, Megalopolitanus, rure rediēs ab equo delapſus eſt, quo caſu morbo correptus deceſſit anno ſecundo & octogeſimo. Porrò Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus, uir in multis diſciplinis uerſatus, annos duos & nonaginta uixit. Cæterùm ē Rhetoribus Gorgias, i quem quidā Sophiſtā

λῶσιν, ἔτη ἑκατὸν ἐκτὼ, τρισφῶς δὲ ἀποσχόμενον, ἐτελεύτησεν· ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν τῆ μακρᾶ γήρως, ἢ ὑγιαινεῖν ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, διὰ τὸ μηδέποτε συμπαρεῖναι τοῖς ἄλλων σωφίσμασι. Ισοκράτης ἐνενήκοντα ἑξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν πανηγυρικὸν ἐγραψε λόγον. πρὸ ἐτῶν ἤδη ἐννέα ἀποθανόντα ἑκατὸν γεγονὼς, ὡς ἤκουσε Λακεδαίμονα ὑπὸ Φιλίππου ἡττωμένην Χαιρώνειαν μάχῃ τρόπαια μέγιστα, τοτὲ μὲν τὸν Εὐριπίδειον ἔφηβον προσῳδήσας, ὡς ἑαυτὸν ἀναφθέγξατο,

Σιδωνίδ' ἀστυ Κάδμου
ἐκλιπὼν,

καὶ ἐπειπὼν, ὡς δουλεύσει ἡ Ελλὰς, ἐξέλιπε τὸν βίον. Απολλόδωρος δὲ, ὁ πραγματεύσας ἡμῖν, υἱοῦ Κάσσιος Σιβυρτᾶ δὲ ἀδόκητος γεγόμενος, καὶ σὺν Αθηνοδώρῳ τῷ Ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἴσως ταυτὰ τῷ Αθηνοδώρῳ, ἔτη

uocant, annum agens octauum & centesimum, inedia uitam finiuit. Hunc interrogatum causſam tam longæ senectutis, & ualetudinis in omnibus sensibus uigentis, respondisse aiunt, quòd alio rum conuiuia non sit sectatus. Isocrates sex & nonaginta annos natus sermonẽ scripsit [k] Panegyricum. Iam uerò ingressus annum nonagesimumnonum, cum accepisset Athenienses in pugna apud Chæroneam commissa à Philippo esse superatos, quiritando Euripideum uersiculum recitauit, ad seipsum referens:

Sidonis urbis alta quondam
mœnia
Cadmus relinquens.

Quibus cum adiecisset, fore ut Græcia in seruitutem prolaberetur, è uita decessit. Apollodorus [l] aũt rhetor Pergamenus, Cæsaris Augusti in diuos relati præceptor, quem unà cum Athenodoro Tarsensi bonis disciplinis imbuit, totidem quot Athenodorus

ἐτῶν ἐγδεήκοντα δύο. Ποτάμων δὲ, ὁ ἐκ Βιθυνίας ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδιοποιὸς, ὑπὸ τραφυλλίδος, ἣν ἔφαγε σταφυλὴν ἐκ τοῦ πιτύνου, ἀπεπνίγη, πέντε καὶ ἐνενήκοντα ἔτη ἄσας ἔτη. οὗτος ὁ Ἰοφῶντος ἦν υἱός, ὃν ἐπὶ τέλει τοῦ βίου, πλανώμενον, ἀφίγνω τοῖς δικασταῖς Οἱ δὲ λίποιεν τὸν ὑὸν Κολωνῶ, ὅπως δοκιμάσωσι δι' ἐράσματος, ὅπως τὸ νοῦν ὑγιαίνει· ὡς τοῦτο δικασταὶ ἦσαν μὴ ἐπιφθαμένου, καὶ ἀψηφίσασθαι δὲ τοῦ ὑὸ αὐτὸ μανίαν. Κρατῖνος δὲ, ὁ δὲ κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε, καὶ πρὸς τῷ τέλει τοῦ βίου διδάξας τὸν Πυτίνην, καὶ νικήσας, μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἑπτὰ καὶ ἐνενήκοντα ἔτη βιούς, κατέκλινε τὸ μὲν ὠδῖ κλίνης ὀρθρεύων, θεασάμενος δὲ ὄνον τὰ παρεσκευασμένα αὐτῷ σύκα καταδιόντα, ὥρμησε μὲν ἐς γέλωτα κατακλασθεὶς τὸν οἰκέτην,

rus annos, nempe duos & octoginta, uixit. Potamon rhetor non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poeta [m] Tragicus deuorato uuae acino [n] strãgulatus est, cum egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem uitae in ius uocatus, & desipientiae accusatus, recitauit Iudicibus Oedipum Colonæum, planum faciens ea fabula, quòd sanae mentis compos esset. Qua audita, Iudices ingenio eius admirati sunt, ac filium insaniae damnauerunt. Cratinus autem poeta Comicus, septem supra nonaginta annos uixit, atq; sub finem uitae cum docuisset fabulam Pytinen, eaq; victor euasisset, haud ita multo pòst est mortuus. Non dissimiliter quoque Philemon o Comicus septimum & nonagesimum annum agens decumbebat in lectulo quiescens: qui cum uidisset asinum ficus sibi praeparatas deuorantem, prolapsus in cachinnos, & accersito famulo

multo

καὶ σὺν πολλῷ καὶ ἀθρόῳ γέλωτι ἐπῶν προσδοῦναι τῷ ὄνῳ ἀκράτου ῥοφῆσαι, ἀποπνιγὲν ὑπὸ τοῦ γέλωτος, ἀπόθανεν. ὁ μὲν Ἐπίχαρμος δή, ὁ τῆς λοιμοδίας ποιητής, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα καὶ ἑπτὰ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων δέ, ὁ τῶν μελῶν ποιητής, ἴσως ἑπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ Στησίχορος δὲ ὁ μελοποιὸς ταὐτὰ· Σιμωνίδης δὲ ὁ Κεῖος ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν δὲ Ἐρατοσθένης μὲν, ὁ Ἀγλαΐου, Κυρηναῖος, ἐν οὐ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ὡς τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον καὶ γεωμέτρην, δύο καὶ ὀγδοήκοντα οὗτος ἴσως ἔτη. καὶ Λυκοῦργος δέ, ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζῆσαι ἱστορεῖται. Τοσούτους ἐδυνήθη βιῶναι βασιλέας, καὶ τοσαύτας ἀνυμένους ἀθροῖσαι. ἐπεὶ ἤ ὑπερχόμην καὶ Ῥωμαίων τινὰς, καὶ τῶν πάνυ Ἰταλικῶν ὀκτωκαίδεκα μακροβίους ἀναγράψαι, τούτους σοι,

multo & uehemẽti cum risu præcepit asino merum ad sorbendum dari, atque ita risu suffocatus obijt. Epicharmus autem poeta Comicus, septem & nonaginta annos uixisse dicitur. Porrò Anacreon poeta Lyricus uixit annos quinque & octoginta. Et Stesichorus poeta Lyricus totidem. Simonides Cius supra nonaginta. Sed enim ex Grammaticis Eratosthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non Grammaticum solùm, sed etiam poetam meritò quis uocarit, & philosophum et geometram, duos & octoginta annos uixit. Quin etiam Lycurgus Lacedæmoniorum legum conditor, quinq; & octoginta annos uixisse dicitur. Tot impræsentiarum Reges & eruditos homines colligere potui. Quia uerò pollicitus sum et Romanorum quosdam longæuos, & Italos, qui ad summam senectutem peruenerunt, perscribere: eos tibi

σοι, θεῶν βουλομένων, ἐφ' ὑστέρῳ τῷ Κοϊντίλλῳ, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

tibi Dijs uolentibus præstantißime Quintille in altero libro manifeſtabimus.

GILBERTI COGNATI *Annotationes.*

ARGVMENTVM.

Lucianus hoc libello accuratius eos qui diu uixerunt collegit, atq; temperantiam ſanitatis conſeruatricem, & longæ ſenectutis autorem & propagatricem eſſe, breuiter oſtendit: qui profectò eſt non tàm feſtiuus, quàm utilis, quòd plures hic ſubinde recenſeantur, qui habita ratione uictus, floridi ad ipſam uſque ætatis arcem aſcenderint. De hominibus longæui, qui ante diluuium terræ uniuerſale uixerunt, uide in Genes. & Ioſepho. Plinius lib. 7. cap. 48. aliorum quoq; facit mentionem. Sic pleriq; autores ſunt, Galenum medicũ centum & quadraginta annos uixiſſe, & eum tam in cibo quàm in potu adeò abſtinentem fuiſſe, ut nũquã ad ſatietatem aut comederit, aut biberit: tum nec crudum quicquã guſtaſſe, odoriferum anhelitum ſemper ſpiraſſe, & ſine aliquo morbo ſola ſenectute, quamuis & hæc, ut inquit Comicus, morbus eſt, uiribus defectu obijſſe.

a Somnium muneris.) Exordium à cauſa'. b Hanc itaque.) Cõmendatio ſcripti ab utilitate. c Homerus igitur.) Homerus in Odyſſeæ tertio Neſtori, quem ſuo opuſculo propoſuit, tres ætates attribuit: τρίς γὰρ ἀμείλιν φασὶν ἀναβαδὴν γενεὰν ἀνδρῶν. Id eſt, Illum iam exegiſſe tria hominũ ſecula, fama eſt. Idem affirmat in 1. Iliad. Vnde Horatius lib. 2. Odarum Od. 9 inquit:

At non ter æuo functus amabilem,
Plorabit omnes Antilochum ſenex
Annos. —

Vbi Acron interpres Horatij annotauit, Neſtorem nonaginta annos uixiſſe. Nam unam ætatem triginta annos quõdam fe ciſſe. d Facta autem.) Tranſitio ad ſingulos homines, & primùm reges & principes. e Arganthonius.) Cenſorinus libro

libro Diei natalis, capite sexto idē scribit. f Hieron.) Theocritus quum hunc, Syracusarum, hoc est, ciuitatis suæ principē carmine celebrasset, nulla gratia relata est: quare Eidyllio sexto, cōqueritur de Hieronis ingratitudine. Hieroclis filius fuit, & extremus Sicilię tyrannus, qui regnū quidem obtinuit, dux iam antea declaratus à ciuibus, atque inferiores potestates perdidit, ut tyranni nomen non immeritò sortitus sit.

g Ptolemæus.) Ptolemæus Lagi filius, & eius filius Philadelphus, regnarunt annis ante Christum 270. Hic sua munificentia multa præclara ingenia fouit. Eorum tempore uixerunt Theocritus, Bucolici carminis scriptor, & Menander comicus. h Artaxerxes.) Darius Persarum rex moriens, duos reliquit filios, Artaxerxē, qui uocatur Mnemon, & Cyrum iuniorem. inter hos fratres excitatum fuit bellum, in quo Cyrus interfectus est. Vide Plutarchum in Artaxerxe.

i Gorgias quem quidem.) Hic Gorgias Leoninus fuit primus è numero Sophistarum, qui ausus est in conuentu poscere, id est iubere dicere, qua de re quis uellet audire. audax negocium, dicerem impudens, nisi hoc institutum postea translatum ad philosophos nostros esset. Ex Cic. de Finibus secundo. k Panegyricum.) Hæc est celebrata illa oratio, & ferè princeps inter Isocrateas, in celebri conuentu populi Athenienſis habita, quam alij decem, alij quindecim annis elaboratam esse putant. In ea commemoratione uirtutis maiorum, & prædicatione potentiæ & autoritatis, qua polleant Athenæ, suadet, ut sopitis intestinis Græcis bellis, expeditio contra Babaros suscipiatur. post hāc scripsit Orationem περὶ τῆς ἀντιδόσεως. id est, permutatione facultatum, in qua Panegyrico sic inquit: Nā oratio, quæ uobis ostenditur, illis est scripta temporibus, cum Lacedęmonij Græcis imperarent, nostrę uerò opes humiles essent. Isocratis senectutis meminit Cicero his uerbis: Est quietè, & purè, & elegāter actæ ętatis placida ac lenis senectus, qualem accepimus Isocratis, qui cum librum, qui Panathenaicus inscribitur, nonagesimoquarto anno scripsisse dicitur, uixitq; quinquennium postea. Hæc ille. l Apollodorus.) Apollodori Rhetoris qui Olym. 179. fuit præceptor Callidij, & Augusti, mentionem faciunt, Eusebius, Strabo, Quintilianus & alij. m Sophocles poeta Tragicus.) Quod & Sotadis uersiculus etiam probat.

Σοφο-

Σοφοκλῆς ῥᾳ γε φαγωρ σταφυλῆς πνιγεὶς τέθνηκε.]

Sophocles grana uorans uuæ, ſtrangulatus interijt. Periclis æqualis: Plutarcho & Strabone teſtibus. Cicero de Senectute, Sophocles ad ſummam ſenectutem tragœdias fecit, qui propter ſtudiũ cùm rem familiarẽ negligere uideretur, à filijs in iudiciũ uocatus eſt, ut quemadmodũ (noſtro more) malè rem gerentibus patribus, bonis interdici ſolet: ſic illũ quaſi deſipientẽ à re familiari remouerẽt Iudices. Tum ſenex dicitur eã fabulã, quã in manibus habebat, & proximè ſcripſerat Oedipum Coloneũ recitaſſe Iudicib. quæſiſſeq;, nũ illud carmẽ deſipientis uideretur? Quo recitato, ſententijs Iudicũ eſt liberatus. Hactenus Cicero. n Cratinus.) Callimedis Athenienſis, ueteris Comœdiæ poeta, & penè author fuit, ſi ab Horatio ſtamus. Floruit Olymp. LXXXV. diemq; ſuum obijt, eo tempore quo primùm Lacedæmonij in Atticam irruerunt, eo anno quem obſeruauit Lucianus noſter. o Philemõ.) Philemone ex Quintil. li. 10 Prænotamentis in Ariſtophanem, Apuleio Florid. 2. & Gellio uolumine decimoſeptimo, cap. 4. tertiæ nouæq; comœdiæ poetam fuiſſe, quem & uim riſus immodicè rati abſtuliſſe ex Valerio Max. & Suida etiam didicimus. Secus credidit Plutarchus in Commentario, an ſeni accedendum ſit adrem. adminiſtrandam. Quàm comiter ſe erga eum geſſerit Magas, ipſe Plutarchus in libello de priuatione Iræ patefecit. Diogenes Laertius hoc mortis genus Chryſippo accidiſſe ſcriptum reliquit. Aelianus uerò in libro de Prouidẽtia, aliam de Philemonis morte hiſtoriam affert. p Epicharmus autem & ipſe.) Epicharmi patria eſt incerta. parentes habuiſſe Chimarum & Sicidam dicitur. Suidas cum Ariſtotele affirmat, eum cum Phormo Comœdiam inueniſſe in Sicilia. Vixit Hieronis tyranni tempore, circiter ſeptuageſimamquartam Olympiaden. Multas fabulas Dorica lingua docuit. Eum imitatus eſt Plautus. Horatius libro Epiſtolarum ſecundo:

Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi.

q Anacreon) Plinius natural. Hiſtor. lib. 7. cap. 7. refert, Anacreontem poetam acino uuę paſſę ſtrangulatum. Pluresq; incertis cauſis ſubitò abſumptis, commemorat in eodem lib. Athorum exemplorum pleni ſunt autores. r Steſichorus.) Steſichorus, Simonides, Heſiodus grandes natu cygnæum neſcio quid, & ſolito dulcius uicina morte cecinerunt. Hieron.

ad Ne-

ad Nepotianum. s Simonides.) Octogesimo anno & docuisse se carmina, & in eorum certamen descendisse, ipse gloriatur. Valerius lib. 8. cap. de studio & industria. Ad hunc autorem refertur ars memorandi, & propter dulcedinem uocatus fuit Melicerta, qui natus est in insula Ceo, teste Suida. Est autem Ceos, una ex Cycladibus. Strabo in li. 10. Is est qui duas areas ostendere solebat, alteram beneficientiæ, alteram gratitudinis: de quibus alibi à nobis dictum est. t Lycurgus.) Constans opinio est, eum circiter Agrippę Syluij tempora floruisse: quo tępore Pharnaces Medus Sardanapalum imperio & uita priuauit, teste Paterculo. De eius legib. lege Xenophontem in eo libro, quem de Lacedæmoniorum legibus conscripsit: Plutarchum in eius uita, Lucianum nostrum in Astrologia. Sublatæ sunt eius leges & disciplina postquam D. C C C. annis steterunt, Anno ab Vrbe condita. D. L XV. Marco Fuluio & Cn. Manlio Volso. Cos. u *Dijs uolentibus.*) Quod fit dijs uolentibus σὺν τῷ θεῷ fit Græcis. Sophocles in Aiace flagellifero: σὺν τῷ θεῷ πᾶς ἄνθρωπος ἐλπίδας ἔχει. Id est, Deo uolente, quisq; ridet atq; flet. Aristophanes in Equitibus: ἀλλ' ὁδὶ πρὸς σίγχαμα ὥσπερ ἰχθὺς ἀγοράν. Id est, Sed ipse in concionę prodit huc, tanquam deo uolente. Contrà sine deo fit, quod absque deorum fauore fit. Pindarus in Pythijs hymno quinto, οὐ θεῶν ἄτερ. id est, non sine dijs. Horat. libro tertio, Oda quarta. Non sine dijs animosus infans. Et Verg.

Haud equidem, sine mente reor, sine numine diuum.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ. DE *DIPSADIBUS: Vincentio Obsopœo interprete.*

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam est, cuiusmodi & superiores nonnullæ sunt, qua studium suum erga auditores, siue quicunque illi tandem fuere quibus cum uersatus tum fuit, collatione ista cum Dipsadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere serpentis percussi sunt, inexplebilis quædam sitis inuadit, ita ut quo sunt plus potæ, plus sitiantur aquæ, ut ille ait: ita se quoque

que deſiderio quodam inſatiabili teneri ait, & quo frequentius apud illos ſit, eo magis ac magis eſſe cupere. Porrò quod ad Dipſadis morſum, & ſitim iſtam lethalem attinet, habes cum ſimilem, fermè deſcriptionem atq; exemplum Auli cuiuſdam ſigniferi in exercitu Catonis, qui eodem modo perijt, ut ille de quo epigramma præſentis narrationis teſtatur, apud Lucianum libro nono, ubi & cæterorum ſerpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumerantur, addita etiam fabula cur Libya ſerpentibus ita abundet atq; infeſta ſit.

Ης Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα, ηκὶ γῆ λιπαινομένη πολὺ, ἀκρο βῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, ἄ χλόην, ἢ πόαν, ἢ φυτὸν οὐχ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ εἴπερ ἀρ' ἐν ποίοις σωτηρικὸς ὑετὸς ὁλίγα λάψασιν, πάχνη ηκὶ τοῦτο, ηκὶ ἀνυπόδεν, ὀλίγοις ἀνθρώποις πότιμον, ἀσὶ αὐτος γοῦν ὅτι διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο ἀνθρώπος ἢ ἔτι, ἢ ξυρὰ ἢ ἀφορος οὖσα, ἢ πολλῷ τῷ ἀχμῷ πεπνευμένη; ηκὶ τὸ θάλπος αὐτὸ,

A pars Libyæ quæad Auſtrũ tẽdit, arena eſt profunda, & terra exuſta ſolis ardoribus, deſerta ut plurimũ, frugibus in totum infœcunda, campeſtris uniuerſa, nõ gramen, non fœnum, non plantam ullam nec aquam habens, niſi ſicubi in terræ concauitatibus conſtiterint imbrũ & pluuiarum reliquiæ, quæ tamen & ipſæ denſæ ſunt, & mali odoris, & homini ſitibundo minimè potabiles. Has igitur ob cauſſas inhabitabilis eſt. Aut quo pacto tandem inhabitari poſſit locus ita durus & implacidus, tum etiam aridus, ac frugibus arboribusq; iuxtà infœcundus, quiq; tam moleſtis feruoribus ſit ſubiectus, cum ipſe quoque calor

καὶ ὁ ἀὴρ, πεμιδὴ πυρώδης καὶ φλογιρὸς ὢν, καὶ ὁ ψάμμος ὑπορρέουσα, παντελῶς ἄβατον τὸν χῶρον τίθησι. τὰ γαράμαντες μόνοι, πρόσοικοι ὄντες, σύσκηνοί τε καὶ ὁμόφυλοι ὄντες, ἀνθρωποι σκληρότατοι, ἀπὸ βήματος τὰ πολλὰ ζῶντες, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπιβάλλοντες, διερχόμενοι ἀμφὶ τροπὰς τὰς χαμαιρινὰς, μάλιστα ὅσαπερ τὸν θῆρα τυρώσαντες, ὁπόταν τὸ μεσοῦν τοῦ λαύματος ὀβριδάῃ, καὶ ὁ ψάμμος καταβατὸς γίνεται. ὁ θήρ δὲ ὄρυγμα ὄντα τὸ ἄγριον, καὶ τρεθῶν τῶν μεγάλων καμαπιτῶν, καὶ πιθήκων μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων ἐνίοτε· ταῦτα γὰρ μόνα διαρκῆ πρὸς τὸ λίπος, διὰ ἀνίσχεται ὑπὸ πολλοῦ, καλῶς πεπυρωμένα ὑπὸ πολλῷ καὶ ὀξεῖ τῷ ἡλίῳ. καὶ ὅμως εἰ παράμαντες ἐπειδὰν τὰ σιτία διαπαλώσωσιν, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπειλούμενοι σὺν ὄνοις ὀπίσω, διελίτες, μὴ σφίσι

& aer nimium ardens sit, & igneus? Praeterea ipsa arena magnopere feruens regionem prorsus facit inuiã & inaccessibilem. Soli uerò Garamantes [b] ijs locis finitimi, gens leuis atque frugalis, uitam degentes in tentorijs, uenationibus utplurimùm uiuentes, nonnunquã irrumpunt uenantes iuxta solstitium hybernum, sidere maximè pluuioso obseruato, quando uidelicet maior ardoris pars deferbuit & extincta est, & arena assiduis imbribus madefacta, et aliquo modo peruia reddita est. Venantur autem [c] onagros, & magnos struthiones humi uolantes, cumprimis uerò simias, aliquando etiam [d] elephantos. Hæc enim [e] animantia sola [f] aduersus sitim perdurant, tum magnopere sufferre possunt immodici & feruentis solis molestias. Sed enim Garamantes posteaquam commeatum quem secum ingredientes importauerant, omnem consumpserunt, iterum ad suos discedunt postliminio, metuen-

δὴν ὁ ψάμμος ἀναφλιγῶσα, μὴ δύσβατος καὶ ἄπορος γένηται, ἅτα ὥσπερ ἰνδὸς ἀρκύων λαφύσσουσι, καὶ αὐτοὶ ἁπάλωτοι μετὰ τῆς ἄγρας. ἄφυκτα γάρ ὄντιμ, ἢν ὁ ἥλιος ἀνασπάσας τὴν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τὴν χώραν, ὑποδρῆσαι, ἀκμαιοτάτην τὴν ἀπτῖνα προσβαλών, ἅτι πρὸς τὴν νοτίδα παραπηγνυμένην· τροφὴ γὰρ αὕτη τῷ πυρὶ. λιὰ τοι ταῦτα πάντα, ὁκόσα ἔπεσε, τὸ βάλπος, τὸ λίψ, ὁ ἐρημίας, τὸ μηλὶν ἔχειν ἐκ γῆς λαβεῖν, ὅτιμ ὑμῖν δυσχερῆ ἅπαντα λόξει τῷ λιχθησομένῳ, καὶ διὰ τοῦτο φοβερία πάντως ὁ χῶρος ἰκάνει. ἐρημία γὰρ ποικίλα, μιγάδα τὶ μίγισα, καὶ πλάθει πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, καὶ τὸν ἰὸν ἄμαχα, ὅπνιστα τὴν γῆν, τὰ μὲν ὑπερύχια, φιλεύοντα ἐν μυχῷ τὸ ψάμμι· τὰ δὲ αὖν ὑπερκάθηται, φύσαλλοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ

metuentes ne arena iterũ incenſa illis intercludat aut difficiliorem reddat reditum: deinde, quemadmodum in reti comprehenſis et ſibi ipſis percundum ſit unà cum præda. Siquidem omnis euadendi facultas ſublata eſt, ſiquando ſol ſubtracto humore ex regione celerrimè exiccata, ſeruere in caperit ardentioribus radijs emiſſis, ueluti ad humiditatem acuminatis. illa enim ignis nutrimentum ſuppedita re ſolet. Et ſanè hæc omnia quæ mihi hactenus dicta ſunt, feruor, ſitis, ſolitudo, ſterilis ſoli infœcunditas, minus uobis uidebuntur grauia præ hoc quod dicturus ſum: & ob hoc ipſum omnibus modis regio iſta fugienda eſt. Omnis enim generis is locus ſerpentes alit, permagnos & uarios, multitudine innumeros, forma terribiles, ueneno præſentiſſimo inexpugnabiles, & partim in cauernis ſubterraneis excubãtes, ac in arenæ ſeceſſib. degentes: partim uerò ſuperne repentes, nempe phyſallos, gaſpides,

ἔχις ἄνυσα, καὶ λεπάστα, καὶ βα-
πτήστας, καὶ ἀκοντίας, καὶ ἀμ-
φισβαίνας, καὶ δράκοντάς, καὶ
σκορπίων γένος διπλοῦν· τὸ
μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τι καὶ
πολὺ, ὑπέρμεγα καὶ πολυσο-
φόν ἄνλον, θάτερον δ', ἀναί-
μον καὶ πλωὸν, ὑμενόπτερον
δὲ, οἷα τὰς ἀκρίδας καὶ τέττι-
ξι καὶ νυκτερίσι τὰ πτερὰ τοι-
αῦτα ὄρνεα πολλά, ὅπποτά-
μους τε ἐν ὑπερόπλοις ἀπεργά-
ζεται τῶν Λιβύων ἐπάνλων. τὸ δ'
ἀπ' αὐτῶν ἑρπετῶν δεινότα-
τον ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ὁ δὲ
ψὰς ἔστιν, ὄφεως μὲν μέγε-
θος, ἰχθύϊ ὅμοιος, τὸ δῆγμα
βίαιος, τὸν ἰὸν ταχὺς, ὀδύ-
νας μὲν ἀλγηδόνος ἐπάγων σὺ-
θύς· ἐπικαίει τε γὰρ, καὶ σήπει,
καὶ πίμπρασθαι ποιεῖ, καὶ
βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ λά-
μπτοι. τὸ δὲ μάλιστα λυπεῖ πά-
σχοντας καταλύχειν αὐτὸς, ἐπεὶ
τί ἔστιν, ἀμύνυμον πάσχοντος
ἑρπετῷ· διψῶσι γὰρ ὑπερβο-

uiperas, [i] ceraſtas, [k] buprę-
ſtes, [l] iacula, [m] amphisbæ-
nas, dracones, & [n] duplex
genus ſcorpionum, unũ ter-
reſtre & pedibus ingrediẽs
permágnum, multis corpo-
rum uertebris inſigne: alte-
rum aerium & uolatile: a-
lis tenuibus, cuiuſmodi ferè
ſunt locuſtæ & ueſpertilio-
nes. Iſtiuſmodi auibus mul-
tis circumuolãtibus inaceſ-
ſibilis & infeſta redditur
illa Libya. Cæterũm ſerpẽ-
tum omniũ nocentiſsimum,
quos arena nutrit, Dipſas
eſt, ſerpens non admodum
magnus, uiperæ ſimilis, uio-
lento ictu, ueneno craſſo, do
lores illicò inducens intole-
rabiles. Ardores enim im-
mittit inextinguibiles, &
putredines, & totum cor-
pus adurit incendio. Et qui
ab illa icti fuerint, clamant
non ſecus atq; illi qui in ignẽ

coniecti ſunt. Quod autem illos omnium uehementiſsi-
mè afflixit & torquet, illud eſt, nempe cruciatus ſerpenti
reſpondens [o] cognomine. eius enim morſum mox ſequi-
tur bibendi ſitis inexplebilis: & ultra modum ſitium.

Et

μὼν. περὶ τὸ παραδοξότατον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρίγνηται τῦ ποτῦ, καὶ ἐπιθυμίαν ποιεῖ πλείονος ἐπιλήπτῳ αὐτοῖς. δεῖ δ' ἂν σβέσαι ποτὲ τὸ δίψος, οὐδ' ἂν τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τὸν Ἴστρον ὅλον ἐκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ πρὸ σπουδούσας ἐπαρδῶν τῶν νόσον, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ ἐπιλαβρύνοι. λέγουσιν ἰατρῶν παῖδες ἰσάνλω τὸν αὐτίκα ἔσεσθαι, πραχὺ τὸν ἰὸν ὑποτακέντα, ἐπειδὰν δαιμόνιον ἰῷ πόῳ, δεξυπόνητον γίγνεσθαι, ὑγρότερον, ὡς τὸ ἀπὸ ἐ, διαβιβάμενον, περὶ ὧδε πλᾶσον διαχεόμενον. ἐγὼ μὲν οὖν ἐθέλοιμι τοῦτο πεπονθότα ἰδεῖν, μᾶλλον, ὦ θεοί, ἰδοίμι ἅπαν ἐπιλαβόμενον αὖθις πόνον. ἀλλ' ἐγὼ ἐπίβλωτ Λιβύης τὸ παράπαν, σὺν ποιῶν. ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὃ μοι τῶν ἑταίρων τις ἐλεγε αὐτὸς ἐπὶ τέλους

Et quod maximè admirandum eſt, quanto plus biberint, tanto magis potum expetunt: ac ſubinde magis atque magis potando creſcit bibendi deſiderium. Neque illorum ſitim extinxeris, tameſi totum Nilum P aut Danubium epotandum præſtiteris, uerùm irrigandi ſedulitate morbum incendis quemadmodum ſi quis q oleo ignem conetur extinguere. Eam uerò incurabilis morbi cauſſam afferre ſolèt medici, uenenum Dipſadis, cũ craſſum eſſe conſueuit, poſteaquam potu rigatum fuerit, continuò mouetur atque incenditur, atq; etiã humidium, ut par eſt, redditur, & per omnia membra diffunditur. Ego uerò neminem unquam tali affectum morbo aut laborantem uidi: & faxint ſuperi, ne unquam mihi contingat uidere hominem his conflictantẽ cruciatibus. Sed ne omnino quidem unquã ingreſſus ſum Libyam, & rectè mihi feciſſe uideor. Porrò autem epigramma quoddam audiui, quod mihi unus è familiaribus pro certo confirmabat, ſe ipſum legiſſe ſupra

φάλης ἀνίγνωκίνται, ἀνδρὸς οὕτως ἀποθανόντος, ὃς ἐκ Λιβύης, ἔφη, ἀπιὼν ἐς Αἴγυπτον, μεγάλην Σύρτιν παρῆλθε τὴν μεγάλην· ἡ γὰρ ἄλλη ἄπλους, ἔνθα μὴ τάφῳ ἐντύχῃ, παρὰ τὴν ὁδόν, ἐπ' αὐτῷ τῷ λιμένι, ἡ φάλλη ἑστάναι, λιθοδομήτου τοῦ ὀλίθρου τὸν τρόπον. διακολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπόν μέν τινα, οἷον τὸ Τάνταλον γράφουσιν, ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ ἀρυόμενον τὸ ὕδατος, ὡς πίοι δῆθεν· τὸ δὲ ὕδωρ μὲν, τὴν λιψάδα λέγουσιν, ἐμπεφυκέναι αὐτῷ, περιεσπαρᾶσθαι τῷ ποδὶ, καί τινας γυναῖκας ὑδροφορούσας ἅμα πολλὰς ἐκπαχεῖν τὸ ὕδωρ αὐτῶν, πλησίον ἢ καὶ ἐπάνω, εἶκα τῶν φρεάτων ἐκείνων, οὓς ἐφ' ὕδατος θυσίᾳ τοὺς γαμόντας. γεγράφθαι δὲ πρὸς τοῦτο καὶ ἐπίγραμμα, ὃ χάζον δὲ καὶ αὐτὸ ἐπῶν·

Τοῖα καθεύδοντ' οἶμαι καὶ Τάνταλον Αἰθοπα τῖν

statuam uiri ad hunc modū fato functi: qui, ut aiebat, in Aegyptum iter faciens, magnam Syrtin præteribat. neq; enim alia eò peruenienti uia patet. ibi in litore obiter ad sepulcrum esse delatum, ac propter fluxum ipsum adstantem uidisse statuam exitij rationē indicantem. quippe supra illam sculptum esse hominē quendam, qualem ferè pingere solent Tantalum in media palude consistentem, ac undas haurientem, non aliter ac si biberet: bestiolā autem, nempe Dipsada, illi inhærentem, ac pedi eius implicatam. Tū mulieres quasdam aquam ferentes, eademq; opera non paucas illi eandem potandam affundentes. Insuper oua quoque adiecta conspiciuntur, qualia ferè strutbionum illorū esse perhibentur, quos Garamantas uenarj suprà memoraui. Est autem epigramma ascriptum, quod & hic referre non alienum esse opinor: Talia passus erat quoq; Tantalus Aethope cretus,

Qui

Μυδαμὰ νειμίσσατ ἀψαλίῳ ὀδόντι,
Καὶ Δαναΐδι κέρατ τέκεν υἱὸν ἀκοντίσσαι,
Λίην ἐπαντλήσασ ὑδροφόρῳ καμάτῳ.

Qui nullo potuit fonte leuare sitim.
Tale nec e Danao natas impleuere puellas
Assiduis undis uas potuisse reor.

Ἔτι γὰρ ἄλλα ἐπετέτραπτο περὶ τῶν ὄων, γὰρ ὡς αὐαιρέσομαι καὶ αὐτὰ, λήθῃ, ἀλλ' ἐκ ἔστι μίμνημα ἐκάστων. συλλέγουσι δὲ ἀφ' τὰ ἀκ, γὰρ ἐσπουδάκασι περὶ αὐτὰ οἱ περίοικοι, ἀχ ὡς φαγᾶν μόνον, ἀλλὰ γὰρ σκεύεσι χρῶντ ἀφικόμαχ πολεμῶσαι ἀπ' κτῶν· ὀγδ ἔχουσι λιθρακοῦν διὰ τὸ ψάμμον ἄπαντ τὸν γῶν, ἀ δὲ γὰρ μεγάλα ὑποτρέφει, γὰρ πῶλοι γίγνονθ δύο ἐκ τῆ ὠῆ ἑκάστ· τὸ γὰρ ἡμίτομον ἐκάτερον, ἀπεχρᾶν τῇ καφαλῇ, πῶλός ὄτιν. ἐκᾶ τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες παρὰ τὰ ὠά, ἢ ἐπειδὰν προσέλθῃ ἀνθρωπος, ἐκ ψάμμον βιρύσασαι, δάκνουσι τ λακοῦσάμενα.

Erant adiecta adhuc & alia quatuor carmina de ouis, quemadmodum ea tolles à Dipsade percussus sit: sed illa memoriter non teneo. Itaque oua colligunt, eaq; studiosè gentes uicinæ indagant, non edendi tãtum gratia, sed illis euacuatis pro uasis & instrumentis utuntur. plurimùm uerò ex illis poculæ præparant. Neque enim figulinam exercere possunt, propter terram arenosam. Cæterùm magnis & capacibus inuentis, etiam pilcos ex illis confi:iant, semper ex ouis singulis geminos: cuiusque enim pars dimidia aptum & sufficientem pileum præstat tegendo capiti. Ibi ergo iuxta ouа dipsades insidiosè excubant, tum accedentem quempiam mox ex arena prorepentes morsu infelicem ferunt.

ὁ δὲ πάσχει ἰκανὰ τὰ μικρὰν ἐμπροσθεν ἐρημένα, νῦν μὲν ἀεὶ, καὶ μᾶλλον δι' ὄψεως, καὶ πιμπλάμενον & διαπίνει. ταῦτα οὖν, μὰ Δία, πρὸς Νικανδρον τὸν φιλονεικότατον & δυσχερέστατον, οὐδ' ὅπως ὑμᾶς μάθοιτε, ὡς ἀκριβῶς γεγένηταί μοι, φύσεις τε Λιβυκῶν ἑρπετῶν ἐδιδαξάμην πρότερον ἢ τῶν ἰατρικῶν ἐκείνων μᾶλλον ὀλίγα τούτων, εἰς ἀνάγκην ἀφικόμενος ταῦτα, ὡς καὶ ἀμυνάσθαι αὐτὰ μετὰ τέχνης ἔχοιμι. ἀλλά μοι δοκῶ (καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχεράνητε τὴν ἀπάνθρωπον οὖσαν) ὁμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθὼν πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἀκούω πάσχειν πρὸς τὸ ποτὸν, εἰ δυνηθείην ὑπὸ τοῦ διψάδος. ὅσῳ γὰρ ἂν ὦσι πλείω παρ' ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ δίψος ἄσχετον ὑπομένειν μοι, καὶ ἔοικα οὐδ' ἐμπλήσεσθαι ποτε τοῦ τοιούτου

Ille uerò ictus, illicò incurabili morbo affectus, talia patitur quæ paulo antè à me relata sunt, subinde bibens, ac uehementius sitiens, cum tamen nunquam sedata siti repleri possit. Hæc per Iouē non in hoc à me dicta sunt, ut ambitiosè cum Nicandro contenderem, neque ut uobis planum facerē, quàm non neglectui dederim Libycorum serpētum nosse naturas. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc necessariò comperta esse debent, ut in tali casu egentibus opē ferre pro artis suæ professione queant. At ego mihi uideor (& per Phidiā ne iniquo feratis animo cōparationem ferinam existē) non dissimile quiddam erga uos pati, cuiusmodi illi patiuntur grauissimè, quī morsu dipsadis percussi sunt. Quo enim crebrius ad uos itare soleo, hoc magis atque frequentius ad uos eundi me uexat cupiditas, & planè [illegible]ror intolerabilis, uideorq; mihi tali nunquam expleri

τῇ ποτῇ, καὶ μάλα ἀκράτῳ· πρὸς γὰρ ἂν οὕτω λιπαρῶ τι καὶ λιπαρῷ ὕδατι ἐντυγχάνω; ὥστε συγγνωστὸν, εἰ λυχλὸς καὶ αὐτὸς τῶν ψυχῶν ὑδάτων τούτῳ καὶ ὑγιεινοτάτῳ τῷ λύγματι, ἀμφεράμενος χανδὸν, ὑπὸ θᾶττον τῷ ἐρευνῷ τῶν ἐπιφανῶν· ἂν μόνον μὴ ἐπιλίπωσι τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιῤῥέοντα, μηδὲ χυθέντων τῶν σπουδῶν ἢ ἀπορήσωσι, λιχνεύσω ἔτι, καὶ λιψῶντα λαλαλιπῆν. ὡς δίψης γενέσθαι τοῦμὲ πρὸς ὑμᾶς, ἐλὶν ἂν ἐπίλοιπον πίνω ἀεί. κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν Πλάτωνα, κόρος ὑδάτων οὐκ ἔστι παλῶν.

pleri posse desiderio, & quidem iure optimo. Vbi enim adeò claram & conspicuam aquam posim consequi? Quare ignoscite, si & ego ictus animo, hoc morsu iucundissimo & salubertimo prolixè & abundanter me impleo, capite scaturiēti subiecto fonticulo, dummodo me non deficiant undæ à uobis influentes, néue effuso audiendi studio hiantem & sitientem deseratis. Nam quod ad meam ergà uos sitim attinet, nihil prohibebit subinde bibere. Etenim iuxta sapientis Platonis sententiam, rerum uenustarum nulla est satietas.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

* Dipsadi serpentum generi, de naturæ ratione ascitum nomen monumentis ueterib. proditum est. Eius forma uiperæ similis, morsu nocentior, cuius ictum inextinguibilis & letalis sitis consequitur. Frequens est in Libya Africæ regione, quæ ab Atlante mōte Mauritaniæ incipit, & ad Canopum usq; Nili ostium panditur: dicta à Libya conuge Epaphi, filij Iouis. Ea semper aliquid noui ideo dicitur adferre, quòd in siticulosa regione ad unum aliquem riuum plurimæ ferarum species bibendi gratia conuenire cogantur, inibiq; uaria mixtura uiolentæ Veneris, uarias monstrorum formas, subindeq; nouas nasci. Arenosa est, deserta, inculta & uasta. Hinc illud Antiphili:

καρποῖς οὐ σκάλοισιν ἐρίζομεν· οὐδὲ χέρ' αὐλαξ
Αἰγύπτης λιβύης ψάμμους ἐπισείφεται. Id est:

Fructibus contendimus, non stadijs: neq; enim sulcus Aegyptij, Libyæ harenas curat. Meminerunt huius Dipsadis etiam Nicander in Theriacis, ubi antiqua & lepida memoratur fabella de dipsadis exuuio, & sitis origine, qua à dipsade icti laborãt. a Ea pars.) Narratio. b Garamantes.) Garamantes populi sunt Aphricæ extremi, & quasi à consortio humanitatis remoti. uide Cœlium Rhodig. c Onagros.) Afinorum, inquit Varro, duo sunt genera: unum ferũ, quos uocant ὀνάγρους. In Phrygia & Lycaonia sunt greges multi. Alterum manſuetũ, ut sunt in Italia omnes. d Elephantos.) Libycum institutum est, ut quos in uenatione uel pugna elephantes attriuerint, magnificè sepeliant, ac hymnos præterea concinant.

e Hæc enim,) Sitim quæ maximè ferant animalia. f Sola aduersus sitim.) Libycas feras ęstate non bibere prodũt auctores grauissimi, ubi præcipuè inardescere sitim, consentaneum. Hyeme autem potui indulgere multum: quoniam diuersa omnino contingere debuerint. Verùm id esse in causa compertum est, quòd in eo mundi situ, per ætatem aquæ propemodum nullæ sunt: proinde illis non bibere in consuetudine est. Hyeme autem scatentibus aquis, non ita. Transeunte uerò in naturam consuetudine, si aliò transferantur, pristinum nihilo secius retinent morem. g Aspides.) Aspidi nomen à sciendo est. Quatuor longos dentes & uirulentos maxillis huius aspidis ineſſe, scribit Nicander, è quibus uirus in hostem eiaculetur. Paulus Aegineta lib. 5. ca. 18. ex Galeno tres aspidis species profert: Cherseam, id est, terrestrem Chelidoniam, uelut hirundinariam. πηλιάδα: huic à sputo nomen, quòd erecto corpore uirus in corpus hominis expuat. Hanc πηλιάδα, delecto Antonio Cleopatra sinistræ mammæ admouit, quum Augustus eam rapere & perdere uellet, ut ocyssimè interiret.

h Viperas.) Viperarum autem Græcis triplex est discrimen. Masculus enim ἔχις, fœmina ἐχίδνα uocatur: sicut ἔχεως, foboles, ueluti filij echidis. Qui uerò à uipera morsi sunt, ἐχιδλακτοὶ appellantur. i Cerastes.) Cerastes cornutus serpens, παρὰ τὸ κέρας, id est, à cornu. Longitudine naui longæ æquiparatur à Nicãdro, qui dolosum appellat, quòd orbitis, plaustrorum itinere sese occultans, incidentem in se fortè occidit,

k βυτρυσις.)

ſic βυτρυσίς.) Infecta. de genere cantharidum eſſe Dioſcorides lib. 2. cap. 54. adſeuerat. Nomen gerit à nocumento, quo armento uel bubus interitū adferre ſolet. Nomen enim habet παρὰ τὸ τοὺς βόας ἰμπιμπράναι. id eſt, ab incendendis bubus. Id quod & Nicander in Alexipharmacis monet. De hac ita Galenus: Bupreſtes, inquit, ſunt genus quoddam animalis, ſimile cantharidibus, & forma, & uirtute. Aegineta eadem refert.

l Iacula.) Ἀκόντια ſunt animalia, quæ inſtar iaculorum currunt. m Amphisbænas.) Amphisbæna παρὰ τὸ ἀμφὶ & βαίνω, quòd gemino capite & neutro greſſu incedat. Ex huius exuuijs lignicidæ baculum induunt, eoq; frigore hyberno aduerſus triporem manuū utuntur. Nicandro autore. n Duplex genus ſcorpionum.) Octo ſcorpionum genera apud Nicandrum in Theriacis enumerātur: quorum quartum χλωρὸν à uiridante colore dictū, multis corporum uertebris inſigne, ſuſpicor hic eſſe primum: octauum μελίχλωρον, id eſt, mellei coloris, hic eſſe alterum. Nam à tergo gerit alas locuſtæ ſimiles. Quanquam hic libenter eodem melius iudicantium ſententiæ.. o Reſpondens cognomine.) Huic ſerpenti nomen abſiti eſt inditum, quòd qui ab hoc læſus fuerit, adeò ſitiat, ut bibendo in tantum repleatur, ut umbilico fracto, effundat uteri onus, ut Nicander de dipſade tradit. παρὰ τὸ διψῆν. id eſt, à ſitiendo. p Nilum.) Nilus Aegypti fluuius. q Vt ſi quis oleo ignem.) Oleo reſtinguere incendium dicitur, qui ea admouet remedia, quæ malum magis ac magis exacerbent. Idē Lucianus in Timone: Si quem aſpexerit incendio conflagrantem, pice atq; oleo ſe uelle reſtinguere. r Porrò autem.) Exemplum rei. s Tantalum.) Nota eſt fabula de Tantalo apud inferos ad aquā ſtante, de pomis in capite imminentibus, cum ſitiens interim atque eſuriens neutra poſſit contingere; uel ex dialogo Menippi & Tantali, ubi de Tantalo plura recitauimus. t Danao natas.) Danaus Beli Priſci filius, ex pluribus coniugibus quinquaginta filias habuit. quæ cum quinquaginta filijs Aegypti fratris Danai nupſiſſent, eos omnes una nocte interfecerunt: præter Hypermneſtram, quæ Lino uiro ſuo pepercit. Ob quod nefas, hæc fingūtur pœna apud inferos damnatæ Danaides, ut aſſiduæ in urnis fundo carentibus hauſire aquam cogantur. u Qua.) Struthionis ouq,

in qui

inquit Plinius lib.10.cap.primo, commendantur propter amplitudinem, recepta prouasculis, & pennæ ad cristas galearū, conos adornantes. x Nicandro.) Nicander poeta & medicus fuit, scripsitq; plurima uersibus, quorum Theriaca & Alexipharmaca extāt, reliqua desiderātur. de eo extāt aliqua præconia in lib.1. Epigrammatum Græcorum. Is de diplade scripsit in Theriacis.

ΠΛΟΙΟΝ Ἢ ΟΥΧΑΙ. NAVIGIVM, SEV uota:

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc Dialogo Lucianus cupiditates & stulta hominum uota, ut qui in ijs rebus plerunque felicitatem ponāt, eaq; sibi expetant, quæ si ipsis contingant, plurimum & molestię & periculorum quoq; interim habituri sint. Ita enim fingitur hic Adimantus primō diuitias, post hunc Samippus potentiam & imperiū, postremus autem Timolaus uoluptates, & quicquid mundo plausibile uidetur, optare. Quorum omnium uota Lucianus ita confutat, ut ostendat quiduis potius quàm felicitatem in his rebus positam esse. Argumenti autem huius occasio à noua & inusitata nauis magnitudine nasci fingitur, quæ cum fortè tum ex Aegypto frumentum in Italiam portaret, tempestatibus acta, Athenas in Piræum appulsa fuerat. Hanc cum Adimantus (ut fingitur) conspicatus esset, & de numero frumenti quę portaret, deq; anno quæstu quę domino faceret, audisset, inita secū ratione, ut si tantos quotannis reditus ipse caperet, felicissimū ac beatissimū sese putaret: interim dum à Luciano ob stulticiam deridetur, cæteris quoq; personis, optā di cuique quod uellet, occasionem ac facultatē præbet. Estq; hæc ueluti narratio quædam totius Dialogi. Ad quam antequam uenitur, persona quoque Adimanti, & nauis magnitudo, & tempestuosum circa Chelidonias mare, dialogi gratia describuntur. Exordium à Timolai studio trahitur, qui ad famam nauis à Corintho Athenas spectandæ eius gratia uenisse fingitur. Eiusdem autem argumenti satyra quoque est apud Iuuenalem decima, in qua & ille suo more cupiditates & inania uota hominum insectatur.

LYCI-

ΛΥΚΙΝΟΥ, ΤΙΜΟ-
λάε, Σαμίππου καὶ
Ἀδαμάν-
του.

Υκ ἰγὼ λέ-
γω, ὅτι δᾶτα
τῶν τὰς γύ-
πας ἐνλα-
νηθῇς, ἐφ᾽
ναῦν ἀναμίξω, ἢ θυμά τι τ
παραλίξων Τιμόλαον διαλάβοι, λιμὸν δὲ Κόρινθον ἅπα-
σαν; διὰ τοῦτο οὕτω φιλοθεάμων εἶ γε, καὶ ἄσιτος τὰ τοιαῦτα. Τι. τί γὰρ ἄλλο καὶ ποιῶμι, ὦ Λυκῖ-
νε, σχολὴν ἄγουσα, πυθόμενος οὕτως ἐμπόρια τῶν, καὶ πόσα τῷ μέτρῳ ἐς τὸν Πει-
ραιᾶ καταπεπλευκέναι, μίαν τῶν ἀπ᾽ Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιταγωγῶν; οἶμαι δὲ ἡμᾶς, εἴ τι καὶ Σάμιππον τουτονὶ, μὴ διὰ ἄλλό τι ἢ ἄσιτος ἥκειν, ἢ ὀψόμενός τὸ πλοῖον. Λυ. τὸ

LYCINVS, TIMO-
laus, Samippus &
Adiman-
tus.

AN non dixi quòd citius latuerit uidtures cadauer pridianum ac marcidum in propatulo positum, quàm spectaculum aliquod nouum & inopinatum, Timolaum, etiam si Corinthum illum oporteat sine respiratione curriculo abire? Quamobrẽ autem ita spectandi cupidus es tu, & ad huiusmodi res adeò impiger? TIM. Quid enim aliud conueniebat facere quoque, Lycine, cum ocium alioqui agerem, audito nauem adeò ingentem, & mensuram omnem excedentem, in Piræum appulsam esse, unam uidelicet

Δία,

earum quibus ex Aegypto in Italiam frumentum importari solet? Arbitror autem & uos, te uidelicet & Samippum hunc, non ab aliam causſam ex urbe huc progressos esse, quàm ut nauigium hoc uideretis. LY. Per

Iouem,

Δίσι, καὶ Ἀδείμαντος ὁ Μυρ-
ρινούσιος εἵπετο μετ' ἐμοῦ·
ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκείνος
ὄχλῳ, ἀποπλανηθεὶς ἐν τῷ πλή-
θει τῶν θεατῶν. ἔγχει μὲν γὰρ ἤδη
νεὼς ἅμα ἐλθούσης, οὐ κατανέ-
νοήσ ἐς αὐτὴν, σὺ μὲν, οἶμαι, Σά-
μιππε προῆσθα, μετὰ σὲ δὲ ὁ
Ἀδείμαντος ἦν, εἶτ' ἐγὼ μετ'
ἐκεῖνον ἐχόμενος αὐτῆς ἀμφο-
τέραις ταῖς χερσὶ διὰ τῶν ἀποβά-
θρας ὅλης παρείπιμψι, χειρα-
γωγῶν ὑποδυμένον, αὐτοπε-
δῶν αὐτὸς ὤν· τὸ ἀπὸ τούτου
δὲ οὐκέτι αὐτὸν εἶδον, οὔτε ἔν-
δον, οὔτε ἐπὶ θατέρα πύλαι-
μεν. Σά. οἶδα ὦ Λυκῖνε,
ὅπως ὑμᾶς ἀπέλειπον· ἐπεὶ
οἶμαι, τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο μειρά-
κιον ἐκ τῶν βαλάμων προῆλθε,
τὸ τῶν λαβαρέων ὀθόνιον ἐνδε-
δυκὸς, ἀναλελιμένον ἐς τὸ
πίσω τῶν νώτων, ἐπ' ἀμφότε-
ρα τὰ μέτωπα ἀπημμένον. ἐ-
τεῖνον ἐγὼ Ἀδείμαντον εἶδα,
οἶμαι, γλαφυρὸν ὄντα ἐκεῖνον
θέαμα ἰδεῖν, μακρὰ χαίτην
φράσ-

louem, & Adimantus quoque Myrrhinusius unà nobiscum. Sed nescio ubi nam ille nunc sit, inter multitudinem spectatorum alicubi errans. Nam usque ad naues quidem unà uenimus, & ascendentes in ipsam, tu quidem opinor Samippe præibas, sequebatur autem Adimantus: deinde ego post illum, utrisque ipsum manibus apprehendens. Ac me per totas scalas subuehebat ille, manu ducens, subligatis crepidis, cum ipse absque calceis incederet. Sed postea non amplius ipsum uidi, nec que intus, in naui, neq; postquam inde iterum descendimus. SAM. Nosti Lycine ubi nos reliquit ille? Quãdo opinor formosus ille adolescentulus ex interiore parte nauis progrediebatur, nitens ac puro amiculo indutus, religata post tergum coma, ad utranque frontis partem reducta. Proinde si ego Adimantum rectè noui, arbitror uenustum ac dulce adeò spectaculum conspicatum, longum

uale-

ἐρέσσειν τῷ Αἰγυπτίῳ ναυπη-
γῷ, περιηγουμένῳ τὸ πλοῖον,
παρίσησιν ἀκριβῶς, ὅσπερ
ἄκρος ἴαχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ
ἐς τὰ ἐρωτικά. Λυ. καὶ
μὰν ἀ παῖς ἁλώσ, ὦ Σάμιππ
πι, ἁ μαραινομένα ἰδοξί μοι,
ὡς ἀν καὶ Ἀδάμαντον ἁπαλῶ
ξαι, ᾧ τοσσῦτοι Ἀθήνησι καλοὶ
ἵπτανται, παύτοθι ἰλυόβρυοι,
τυμύλοι τὸ φθέγμα, παλαί-
τυρας ἀπεπτύσησε, εἰς ἀ παρα
δαρύσας ἀν ἀγχοῦτε. οὕτω δὲ
πρὸς τῶ μαλάγχρως ἄνας,
ἀ πρόχελος ὅτι ἀ λιπῆος ἄ-
γαν ἔοικ σκιλοῖν, ἀ ἰφθίγγα-
το ἔπισυμμένόν τι, ἀ σωι-
χῆς ἀ ἐπίτροχον· Ἑλλωτὶ μὲν,
ἐς τὸ πάτριον δὲ τῷ ψόφῳ, ἀ
τῷ δὲ φωνῆς τένων. ὁ λάμυ
δι, καὶ ἐς τὴν ἰσχίσω ἁ πλόκαμος
σωισπαραμένῳ ἐκ ἰλυο-
βίεμόν φασιν αὐτὸν εἶναι. Τι.
Τῶτο μὲν σύγχυσίας, ὦ Λυκῖνι,
σημεῖόν ὅτι Αἰγυπτίας, ὁ νέ-
μυ.

ualere iussō Aegyptio fabri
catore, per nauigiam circū-
circà præeunte, adstitisse la-
chrymantem, quemadmodū
consueuit. Admodum enim
procliuis ad lachrymas ho-
mo est, quod ad amores at-
tinet. LYC. Atqui non
adeò formosus, Samippe, ac
dolescens ille mihi uisus est,
ut etiam Adimantum uelut
attonitum in se conuerteret,
quem tot subinde Athenis
formosi sectantur, ingenui
omnes, loquendo garruli, et
palaestram spirantes, quibus
etiam illacrymari nō igna
uum est. Hic autem præter
quam quòd colore fusco est,
etiam labia habet prominē
tia, et gracilia nimis crura,
loquiturq; dissolutum & in
compositum quiddam con-
tinuatis & agglomeratis in
ter se uerbis, Graecè quidē,
sed ad patrium morem cone
citato strepitu, & inflexo uocis accentu. Coma autem
& ille post tergum conuolutus capillus, haudquaquam
liberum esse ipsum arguit. TIMOL. Hoc qui-
dem nobilitatis signum, Lycine, est b Aegyptiacae, co-
ma uide-

μν. ἅπαντες γὰρ αὐτοῖς οἱ ἱ-
λαύθροι παῖδες ἀναπλέκον-
ται, ἐς τι πρὸς τὸ ἐφηβικὸν ἰὼν
Παλλὰς οἱ πρόγονοι ἡμῶν, οἷς
ἐδόκει καλὸν ἄναν, κομᾶν ἴσως
γοργοῦσας, ἀναδησάμενός μρύσ
βυλλον, ὑπὸ τίτ[ιγι χρυσῷ ἀσ
πεπλεγμένον. Σά. σὺ γε ὦ Τί
μολαε, ὅτι ἡμᾶς ἀνεμιμνή-
σκεις τ Θουκυδίδε συγγραμ
μάτων, ἃ ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ
τ ἀρχαίας ὑμῶν τρυφῆς ἔ-
γραψεν ἐν τοῖς λοιποῖς, ἐπότε οἱ τέ
τι σωφρονίσθησαν. Τι. ἀ-
ταρ, ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνή
σθη, ἐπόθεν ὑμῖν ἀπελήφθη
Ἀδείμαν[τος, ὅτι παρὰ τὸν ἐ-
τὸν ἐπιπολὺ[ς ἡμᾶς ἀναβλέ
ποντες, ἀριθμοῦντες τ βυρ-
σῶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ θαυμά
ζοντες ἀνιόντα τὸν ναύτην
διὰ τῶν πάλων, εἶτα ἐπὶ τῆς
λοφιᾶς αὖθι ἀσφαλῶς διατ-
θέντα, τ λιμενάρχην ἐπιγνω-
μόνων. Σά. ἰὼ γε λίγγε. τί δ'
οὖν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς ἐνταῦθα,
περιμένοντας αὐτὸν, ἢ ἰδίλας;

ma uidelicet. Cuncti enim illorũ pueri ingenui capillũ à tergo collectũ gerunt, usque dum ex ephebis excedunt: quemadmodum & Pallenae maiores nostri, quibus pulchrum uidebatur comam nutrire senes quoq;, redimitos crobylli textura, sub aurea cicada religata. SAMI. Euge Timolae, quòd nos cõmonefacis Thucydidis commentariorum; quæ in proœmio de ueteri nostrã luxuria dixit ille in Ionibus, quãdo illi tum unà cum cæteris in coloniã missi fuere. TIMO. At nunc demum in mentem mihi uenit Samippe, ubi à nobis relictus fuerit Adimãtus, quãdo uidelicet iuxta malũ aliquã diu ſletimus ſurſum ſpectantes, numerantes coria alia alijs ſuperimpoſita, & mirantes aſcedentẽ per funes nautam, deinde per antennam ſuperne tutò adeò currentem, apprehenſis antennarum clauis ſeu cornibus. SAM. Rectè dicis. quid igitur oportet facere nos hic ĩ utrum expectare ipſum? an

uis

ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; Τι. μηδαμῶς, ἀλλὰ προϊωμεν· ἀπὸς γὰρ ἤδη πα ρεληλύθαμεν ἱκανὸν, ἀπεσο βοῶντα ἐς τὸ ἄστυ, ἐπὰ μικρὸ ἡμᾶς ὑπάρχειν ἀδύνατον· ἀς ἢ μὲν, ἀλλ' οἶδε τὸν ἀδμαν τον, καὶ δίκ' οὐδὲν, μὴ ἀπο λαφθεὶς ἡμῶν ἀποβοσκηθῇ. Λυ. ἴρᾶτε, μὴ σπουδὴ ἦ, φίλον ἀπολιπόντας, αὐτὸς ἀπίναι. βαδίζωμεν δ' ὁμοῦ, ἃ κἀὶ Σαμίππῳ τῶτο δοκᾶ. Σά. νὴ μάλα δοκῶ, ὦ ταῦτ ἀὐτωγὲ τὸν παλαίστρων ἔτι ἐπαλαίβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, ὁλίκα ταῦς, ἄπεσι κἀὶ ἑκατὸν πήχεων ἰλιγὺς ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκ, ὑρ δὶ, ἐπεὶ τὸ πλατύτατον μάλιστα τέτο, κἀὶ ἀπὸ τ ἐπαφρώματο τ ἐς τὸν πυθμένα, ἢ βαθύτατον ἐπὶ τὸν αὐτὸν, ἐννέα πρὸς τοῖς δέκα, τὰ δ' ἄλλα, ὁλίκος ἦν ἑίσει, ἐσλν ἢ αὐτὸς τὸν

uis ut ego ad nauigium iterum abeam? TIM. Nequaquã, sed pergamus. Nã ueriſimile eſt præteriſſe illũ iam, recipientem in urbem ſeſe, poſtquam nos amplius inuenire non potuit. Quòd ſi minus, at uiam ſaltem nouit Admantus: neq; metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. LYC. At uidete ne agreſte nimis ſuerit, relicto poſt nos amico, ipſos hinc abire. Sed eamus tamen, ſi idem hoc Samippo quoq; uidetur. SA. Atque admodum uidetur, ſi forte apertam adhuc palæſtram deprehendere poſſimus. Sed interea dum ſermones cædimus, quanta nauis hæc centum & uiginti cubitos in longitudinem porrecta, latitudine autem ſupra quartam maximè partem menſuræ huius patens. Tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, eo loci uidelicet quò ſentina defluit, nouem & uiginti cubitos alta. Præterea autem quantus malus, quantamq; ſuſtinet antennã.

τὴν λοξαίαν, οὗ δὴ πρὸ τόνυ
λίχρηται, καὶ σωίχεται. ὁπ
δὲ ὁ πρύμνα μὲν ἐπανίσπκρ
ὀρθὰ μαμπύλα, χρυσοῦν καὶ
ὑσκον ἔπικαμένη, λαβαυλιο
κρὺ ἦ, ἀνάλογον ὁ πρῶρα ὑ-
πβρβίβυκεν, ἐς τὸ πρόσω ἀπο-
μικκυσμένη, ἦλῳ ἐπώνυμον τ
νωὸς θεὸν ἔχουσα, ἦλῳ ἰσὶν, ἐ-
πατβρῶθεν. ὁ μὲν γὰ ἄλλ@
κόσμ@, αἱ γραφαὶ, καὶ ἡ ἐσίσ
τὸ πράσιον πυρωγὶς, καὶ πρὸ
τόπων, αἱ ἀγκυραι καὶ τροφία
καὶ περιαγωγᾶς, καὶ αἱ μιλὰ
πῶν πρύμναν οἰκίσεις, θαυμά
σια πάντα μοι ἐδόξει καὶ τὸ
τῶν ναυτῶν πλῆθ@ τρατο-
πίδιν ἂν τις ἀνάσειεν. ἐλλὰ
γιτο δὲ καὶ τοσόντον ἄγειν σῖ
τον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι ἶοῖς
ἐν τῇ Ἀτλικῇ ἐνιαύσιον πρὸς
τροφῶν. ἐξηπᾶνα πάντα μι-
κρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων
ὤδε, ἰσωῖχν, ὑπὸ λιπῆ λιάμα
κι τὰ τιλικαῦτα πυλίλια κι
μπρίφων. ἐλάχβι γάρ μοι ἀ-
ναφαλαντίας οὖλος, Ἥρων, οἷο

nam? quanto autem rudente utitur atque astringitur? Vt autem ipsa quidem puppis paulatim assurgit inflexa, atq; aureum anserculum supernè habens impositum: eo regione aũt æqua proportione prora prominet, in anteriorem partem longè porrecta, cognominem naui deã, Isidem uidelicet, utrinq; additam habens. Nam cætera quidem ornamenta, uti picturæ, & ueli flammeus ille atq; parasius color, & ante hæc anchoræ quoq;, & uertendi circumagendiq; instrumenta, & habitationes illæ post puppim, omnia admiratione digna uisa mihi sunt. Iam & nautarum multitudo, cum exercitu comparari posset. Dicebatur autem tantum frumenti numerum portare, quantus in annũ uictum sufficere omnibus in Attica facilè posset. Atque hæc omnia paruus quidã homuncio, senex iam, cõseruabat, tenui adeò pertica tãta gubernacula cõuertens. Cõmonstratus enim mihi fuit caluaster quidã crispus, Heron, opinor, nomine.

μα, τοῦνομα. Τι. θαυμάσιον τὸν τέχνιον, ὡς ἔφασκεν οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ ἐπαλάτια σοφὸς, ὑπὲρ τὴν θαλασσίαν. ἀπόκριναι δέ, ὅπως ἐδύνατο διατηρεῖν γε τὸ πλοῖον, εἰς ἔπαθεν πλέοντες, ἢ ὡς ἐκεῖνος αὐτὸς ἴσασιν; Λυ. ἦν, ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ νῦν ἡδέως ἂν ἀκούσαιμεν. Τι. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ προσομιλῆσαι δίκαιος. ἔφη δὲ ἀπὸ τῆς Φάρου ἀπάραντας ὑπὸ μαλακίαις βιαίῳ πνεύματι, ἐκβιβάσαι ἐπὶ τὴν Ἀκάμαντα, ἅτε ῥιφύρου αὐτοπνεύσαντος, ἀπηνέχθηναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος ἐπὶ ἑσπέρᾳ ὑ, χρόνῳ μέντοι μεγάλῳ διὰ πάντα ὠδὶ χειμαζόμενον, διὰ δ' Αὐλῶνος ἐλθεῖν, ἔνθα δὴ περὶ μυρίων ἐκπεσεῖν ἐρυχίης ἐδόκουν ἀπαλλαγῆναι. εἶθα δέ πως παραπλεύσας καὶ αὐτὸς Χελιδονίας, ἐλίκτειν ἐν τῷ πόντῳ ἀνίστασθαι τὸ κῦμα,

nomine. TI. Mirabilis, quod ad artem attinet, ille, quemadmodum dicebant ij qui cum eo nauigant, & rerum marinarum ſupra Protea illum doctus. Audiſtis autem quomodo huc appulerit nauem? qualia acciderint nauigantibus? aut quemadmodum ſtella ipſos ſeruarit? LYC. Haudquaquam Timolae. Quin hoc ipſum abs te libenter nunc audiremus. TIM. Ipſe nauclerus narrauit mihi, homo probus, & ad conuerſandum ingenuus. Aiebat autem cum à Pharo ſoluiſſent, flatu non admodum uehementi ſeptimo die eò fuiſſe prouectos, ut iam Acamantem uiderēt. Exinde Zephyro exaduerſo ſpirante tranſuerſos abreptos fuiſſe ad Sidonem uſq;. Inde autem tempeſtate magna iactatos, decimo tādem die per anguſtias illas ad Chelidonias peruenisſe, ubi parum abſuit quin omnes ſubmergerentur. Noui autem, aliquando etiam ipſe naui præteruectus Chelidonias, quanti ſe eò loci attollant

μα, καὶ μάλιστα πρὸς τὸν λίβα, ὁπόταν ἐπιλάβῃ νὴ Δ νότου μετ' ἐκεῖνο γὰρ δὴ συμβαίνει μερίζεσθαι τὸ Παμφύλιον ἀπὸ Δ Λυκίαιο θαλάσσης, καὶ ὁ κλύδων ἅτε ἀπὸ πολλῶν ῥοῦ μάτων πρὸς τῷ ἀκρωτηρίῳ σχιζόμενος (ἀπέξυρα δὲ ἐστι πέτρα καὶ ὀξέα, παραβυγόμενα τῷ λιμένι) νὴ φοβερὸν πάτλω ποιεῖ τὸν κυμαίνοντα, νὴ τὸν ἦχον μέγαν· καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἐσεμέγεθες τῷ σκοπέλῳ. τοιαῦτα νὴ σφᾶς ἐλαλαβὰν ἔφασκεν ὁ ναύκληρος, ἔτι καὶ νυκτὸς οὔσης, νὴ ζόφος ἀκριβὴς, ἀλλὰ πρὸς τὸν σιμαγιὸν αὐτῶν ἐπικλαδίναντας τοὺς βιοὺς, ὧς τι ἀναλάξαι ἀπὸ τῆς Λυκίας, ὡς γνωρίσαι τὸν τόπον ἐκεῖνον, διά τινα λαμπρὸν ἀστρα, διεσκευάσθαι τὸν ἔτερον, ἐπαβῆσαι τῷ ἀρχικρίῳ, καὶ ἐκ ταυθυῶν ἐλῶν νεῶν ὑδρίαν λαβεῖν εἰς τὸ πίλαγος, ἤδη τῷ λιμενίῳ

fluctus, & maximè stante Africo, siquando assumpserit & Austri partem aliquam secum. Nam ab eo loco contingit diuidi Paphylium mare à Lycio, & fluctus ipsi, utpotè multis ac uarijs undis circa promontorium illud uelut intersecti (præruptæ autem rupes sunt, & acutæ, & incursionibus aquarum exasperatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem edunt immensum. Ac fluctus sæpenumero tanti attollitur, ut ipsius scopuli altitudinem exæquent. Talia igitur se quoque tum deprehendisse atq; expertos esse nauclerus aiebat: insuper etiam nocte exstente tum, & tenebris profundis. Cæterùm cum ad ploratum ipsorum dij tandem flexi atq; inclinati fuissent, ignem apparuisse ipsis ex Lycia, ita ut locum illum manifestè cognoscere possent, & stellã quandã splendidam, Dioscurorũ d uidelicet alterũ, in summa parte mali consedisse, nauemq; ad finistram in altũ iterũ direxisse, cum tam præceps in rupem deferre-

προσφορμεῖσθαι. τὸν τοῦτο δὲ ἢ ἄπρακτ' ἐρεῖν ἐκπεσεῖσθαι, διὰ δὲ Αἰγαίου πλεύσασθαι, ἐβλαμμένοις ἂν ἐκ Αἰγύπτου ἡμῖν, πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐτησίας πλαγιαζούσας, εἰς Πειραιᾶ χεῖσθαι δοκεῖ, ὑπομισθωθῆναι, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐκ τοῦ δικαίου, ὅτ' ἐδόκουν ἐπὶ Κρήτης ἤδη καθεῖσθαι, νῦν δὲ τὸν Μαλέαν παρεῖσθαι, ὕδατι ἄνω ἐν Ἰταλίᾳ. Λυ. τὸ Δία, θαυμάσιόν τινα φῆς κυβερνήτην τὸν Ἡρωνα, ἢ τὸ Νηρέως ἐλλιμενίσθαι, ὡς τοιοῦτον ἀπεφήνω δ' ἐδόκει, ἀλλ' ἦ τοῦτο, ὦ Ἀδείμαντε ἐπαινεῖς ὄντως; Τι. πάνυ μὲν οὖν Ἀδείμαντον ἐκεῖνόν γε, ἐνθυμούμεθα οὖν. Ἀδείμαντον, οἶμαι, τὸν Μυρρινούσιον, τὸν Στροβίχου. Λυ. ἀνοῦν βάτερον, ὦ ἀνοχλοῦντ' ἂν ὑμῶν, ὦ ἐκπεπώφηκ'. Ἀδείμαντος γάρ, ὦ ἄλλος τις ὄντως πάνυ ὕδατι σαφῶς ἐρῶ, καὶ θεμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ βάδισμα ἐκεῖνον, καὶ ὧν χρῶ ὁ

deferretur. Atque ex eo, cū iam semel à recta uia excidissent, per Aegæum nauigantes, septuagesimo die quàm ex Aegypto soluerūt, aduersus Etesias per oblequium & transuersè actos, in Piræum heri appulsos huc esse, eò usq; uidelicet ad inferiorem partē abreptos, quos conueniebat Creta ad dexteram relicta, supra Malcam tenendo cursum, iam in Italia esse. LYC. Per Iouem, mirabilem quendam gubernatorem narras, Heronem istum, aut Nerei potius æqualem, qui tantum à uia aberrarit. Sed quid hoc? an non Adimantus ille? TI. Admodum Adimantus ipse. Vocemus igitur hominem. Adimante. Te inquam Myrrhinusium illum, Strobichi filium. LYC. Ex duobus alterū illi accidit uidelicet: aut enim succensēt nobis, aut obsurduit. Nam omnino Adimantus ille est, neq; alius quisquam. Admodum igitur planè iam uideo, & uestem ipsius & incessum agnosco. Etiam tonsura illa ad uiuum usque, arguit hominem.

παρὰ τὸν τάνυμβον δὲ ὅμως τ̃ περίπατον, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. ἢν μὴ τ̃ ἱματίου λαβόμενοί, οἱ ὑπερίψομεν, ὦ Ἀδάμαντε, ἐκ τοῦ κατηύσας ἡμῖν ἐμβοῆσαι· ἀλλὰ καὶ φθονεῖσθε ἑταῖραι ὧδε σωτῆρίας τινὸς, ἐ μικροῦ, δι' ὀλιγοφρόνησιν πρᾶγμα, ὡς δοκᾶς, ἀπαντικλῶν. Ἀδά. ἀλλ', ὦ Λυκῖνε, χαλεπὸν, ἀλλά μοι καινότης ἐννοια μεταξὺ βαδίζοντα ἐπιπεσοῦσα, κἀκπλήξασα ὑμῶν ἐποίησεν, ἀτρεῖς πρὸς αὐτὸν ἀπαθῶς λογισμῷ ἀποβλέπουσα. Λυ. τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς εἰπεῖν, ὡ μή τις ὄχλῳ τ̃ παρὼν ἀπορρήτων. Ἀδά τι ἐτελίσθημεν, ὡς οἶδα, κἀγὼ σίγαν μεμαθήκαμεν. Ἀδά. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἐγωγε ἀπ' ἀρχὴν πρὸς ὑμᾶς· ἴσως γὰρ μεφρακιώδης ὑμῖν δόξῃ τὸ φρόνημα. Λυ. μῶν ἐρωτικὸν τί ὄντως; ἐδὲ γὰρ ἐδὲ ἓν ἀμυήτοις ὑμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ ἀληθείᾳ

Sed tamen acceleremus obe ambulationẽ hanc & gressum, ut assequamur hominem. Quòd nisi uestę apprehensionem conuertissemus Adimante, nunquam putò hodie clamantes nos exauditurus fuisses. At etiam cogitabundo similis uideris, ne scio quid magnum, ac minimè contemnendum, tecum ipse animo & cogitatione, ut uidère, uolutans. ADI. Nihil equidem acerbum aut graue, Lycine: sed mihi noua quædam cogitatio inter eundum in mentem ueniẽs, ut ne audirem uos fecit, dum intentè adeò ac tota mente in illam uelut defixus incumbo. LYC. Quæ nam ista? ne enim graueris dicere, nisi omnino ex arcanis istis aliqua fuerit. Atqui initiati sumus & nos, ut scis, & celare quæ audimus, didicimus. ADIM. At erubesco equidem apud uos dicere, adeò iuuenile uobis uidebitur, sat scio, id quod nunc cogito. LY. Nam amatorium quiddam est. Neq; enim hoc profanis nobis narrabis, sed splendida admodũ face etiam ipsis lustr a-

αὐτοῖς τετιλεσμένοις. Ἀλλά. ἐλλὰ, ὦ θαυμάσιε, τοιοῦτον, ἀλλά τινα πλοῦτον ἰμαυτῷ ἀεὶ πλατιόμενον, οὗ πρὸ μακαριάς οἱ πολλοὶ δοκοῦσι, λιπάμενον ἐν ἀκμῇ τῆς περιουσίας καὶ τρυφῆς ἐπίστασι. Αν. ἐκεῖνο τὸ περιχαρέστατον τοῦτο, ποῖόν τις Ἑρμᾶς, φασι, κατὰ μέσον διατείνα φέρων τὸν πλοῦτον· ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος, φίλους ὄντας, τοῦ Ἀδηλομένου τρυφῆς. Ἀλλά. ἀπειλάφθω μηδὲν ὑμῶν ἐκ τῶν πρώτων τῶν πλοίων ἐπιβᾶσιν, ἐπάν σι, ὦ Λυκῖνε, δοκῇ σοι καιρὸς εἶναι τὸ ἀσφαλὲς πλεῖν. τριῶν γάρ μου τῆς ἀγκύρας τὸ μέγιστον, ἐπ' ἐμοὶ ἔτι ὑμᾶς ἀπιόντας, ἐλὼν δ' ἔμπας τὰ παύτα, ὑφελόμενος τινὰ τῶν ναυτῶν, ἐπίσω ἀπέφυγον ἐν ναῦς τῷ δεσπότῃ ὡς ἀεὶ τὸ κεφάλαιον ἔτος ἕκαστον παρὰ μισθοφορίαν. ἀλλά μοι, δόλιχα, ἔφη, Ἀττικὰ τάλαντα, ὡς πρὸς τὸ πάχος

lustratis, initiatisq;. ADI. Nihil, ô præclare, istiusmodi, sed opulentiam quandam mihi ipsi fingebam, quam inanem felicitatem plerique uocare solent: atque in ipsa adeò acie opum & deliciarum uersanti mihi, superue nisti. LY. Proinde e illud quod in procliui est, Communis Mercurius, aiunt. Ac in medium allatus huc diuitias istas depone. Aequũ enim est nos quoq; parte aliqua frui uoluptatum Adimãti, amici cum simus. ADI. Relictus equidem à uobis fui statim à principio cum primùm nauem conscendissemus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nã metiente me anchoræ magnitudinem, nescio quorsum uos à me discessistis. Attamen cũ omnia perlustrassem, interrogaui quendam ex nautis, quantum mercedis ac lucri

communibus rationibus nauis ea referret domino in singulos annos. Ille autem, duodecim, inquit, talenta Attica, etiam si quis communiora tantum computaret,

λάχιστόν τις λογίσοιτο. τοιγαροῦν ἐγὼ οὖν ἐπανιὼν, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμοὶ ποιήσειεν ἄνευ, οἷον τὰ ὠς σὺν λαίμυνα βίου ἐβίωσα, ὧν ποιῶν τὲ φίλος, καὶ ἐπιτήδειος ἐνίοτε μὲν αὐτὸς, ἐνίοτε δὲ οἰκέτας ἐκπέμπων· ἔστα ἐκ τῶν λώλακα ἐκάστων τελεύτων οἰκίαν τε ἂν ὠκοδομησάμην ἐν ἐπικαίρῳ, μικρὸν ὑπὲρ τὴν Ἰλιάδην ἐκάλουν, τὴν πατρῴαν ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ἀνδράποδα καὶ ἐδάφη καὶ ἔπιπους. νυνὶ δὲ ἤδη καὶ ἅλιον, ὑφ' ἁπάντων σὺν λαμυνιζόμενον τ' ἐπιβάτ, φοβοῦμαι τοῖς νεκύσιν, καὶ μὴ νεογνὶ βασιλεῦσι νομιζόμενος· ἔτι γὰρ μοι ζῶσι τὴν ναῦν σὺν θεῖσιν, καὶ ἐς λιμένα πέρην θεῶν ἀποβιβάσουσι ἐπιτάς, ὧν λυσιτελήσας τ' πλοῦτον, καὶ αὐτίκα ὦ φιλήμενον τὸ σκάφ, οὐράῳ τῶν ἐχῶν τῷ πνεύματι. Λυ. οὐκοῦν ἐγὼ ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἐν τῇ νηῒ παρασκευάζομαι, σὺ δὲ ἐπιπλεύσας ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν πλοῦν ἄφνω ἐπιφάνηθι, καὶ ἐπιβὰς ἄγε ἐπὶ τὸν λιμένα.

& ad minimam summam redigeret. Exinde igitur rediens mecum ipse cogitabã: Quòd si nunc deorum quispiam nauem hanc derepente meam esse faceret, qualẽ & quàm beatam uitam acturus eram? qui & amicis benefacturus, & interdum quidem ipse in ea nauigaturus, interdum autem seruos emissurus, deinde ex duodecim illis talentis & domum ædificaturus essem in loco maximè opportuno, paulo uidelicet supra porticum pictam, relicta paterna illa, quam apud Iliſſum habeo, & seruos coempturus, & uestes, et uehicula, et equos. Iam autem nauigabã quoque, & felix ab omnibus ijs qui nauem conscenderant, prædicabar, à nautis autem formidabar, & tantum nõ rex quispiam existimabar: cum interea dum ea quæ in naui sunt compono, & ad portum à longè aspicio, superueniens Lycine opulentiam hanc omnem submersisti mihi, nauemq; ipsam bene ac secundo uoti uento labentem, subuertisti. LYC. Proinde

φῶ ὦ γραῦς, λαβίμβρός μου, ἄπαγε πρὸς τὸν στρατηγὸν, ὡς τινα πειρατὴν, ὃ παντοτινῶ, ὃς τελικοῦτον ναυάγιον ἴργασμαι, καὶ τοῦτα, ὦ γῆ, ἐπὶ τῶν ἐν πόρῳ ὄντα τοιοῦτο. ἀλλ' ἵνα ὅπως παραμυθήσωμαί σε τὸ πρᾶγμα. πίνει γάρ, ὦ βάλαν, καλλίτι καὶ. μείζω τῶ Αἰγυπτίου πλοῖα ἔδει ἔχει, καὶ τὸ μίγιστον, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατα δυνάμενα, καὶ τάχα σοι προσήκειν ἂν Αἰγύπτῳ, ἐπ' ἴσῳ ἴσον, σιταγωγὰ σιταγωγίαν. ἢ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, λῦσόν ὦ ἀφίεντος ἡμῖν τόπι γρηστός μοῦ ὄντος γάρ, ὅτι ἐνὸς πλοίου τοσοῦτοι δυνατοὶ ὦν, παρόντος βούτου, ὦ πίνει ἐπίσταται πρὸς τοῦτο, τριάρμενα ταῦτα καὶ ἀσύλληβα, οὐκ ἂν ἡμᾶς ἀναλαβὼν τοὺς φίλους. σὺ μὲν οὖν σύπλει, ὦ βέλτιστε, ἡμᾶς δ' ἐν παρῶ καθιζόμενα,

Proinde, ô generose, correptum me abduc hinc ad Imperatorem, ueluti piratam aliquem, aut demersorem, ut qui tantum naufragium effeccerim, idq; etiam in terra, in uia uidelicet qua ex Piræo in urbem uitur. At uide tamen quo pacto te consolabor pro hoc lapsu. Quinq; enim, si placet, pulchriora adeò, & maiora Aegyptio isto nauigia poßidere te facito: &, quod maximū fuerit, etiam talia, quæ demergi non poßint. Deinde etiã quinquies tibi ex Aegypto per singulos annos frumentū fortaßis importent. Atq;, ô nauclere optime, iam nūc præ te fers quàm nobis tum intolerabilis futurus sis. Nã cum unius etiã nauigij istius dominus existens, exaudire clamantes nos haud uolueris, quid ageres si quinque poßideas ultra hoc, tribus

uelis instructa, & tempeſtatibus inuicta? nempe ne aſpiceres quidem amicos. Proin tu quidem ſecunda nauigatione utere, ô præclare: nos autem in Piræo ſedebimus,

θα, ἢ τὸς ἀπ Αἰγύπτε ἢ Ἰταλίας ἱματοπλέοντας ἀναμένοιμεν, ἐπ ἔστ τὸ μέγα Ἀδειμάντε πλοῖον, πλὴν ἴσως τὶς εἶδεν.

Adei. ὁρᾷς· διὰ τᾶτο ἄκνεον ἀπᾶν, ἃ ἐνεφόμεν, ἀλλ' ὅτι ἐν γέλωτι μὴ σκώμματι ποιῇ σε δι' ἐμὲ τὴν σῦχίν, ἵνα ἔπεσθαι μηχθῶ, ἵν' ἂν ὑμᾶς προχαρέσητε, ἀποπλύσεσθαι πάλιν ἐδὲ δι' νιὸς· πολὺ γὰ ἄμεινον, τοῖς ναύταις προσμαλᾶν, ἢ ὑφ' ὑμῶν ἁλίσκεσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἀπὰ συνεμβησόμεθά σοι μὴ ἐπὶ τὸ πάντων. Ἀδά. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, προσιοῦσιν ὑμῖν. Λυ. οὐκοῦν ὑμᾶς γε προσυπεξόμεθ' ὑμῖν· μὴ γὰρ οἴει σοὶ μὲν ἔναι ῥᾴδιον, τοσέτοις πλοῖα ἐπᾶδαι, μήτε πρωιαμεμφῆ μήτε νυκτιγενεμεμφῆ, ὑμᾶς δὲ ἐκ αὐτόσμε παρὰ τῶν θεῶν, ἐδὲ πολλοὺς σταδίους ἀπεῖσθε δύνασθαι νῆ. Διά τοι πρῶτον μὲν ἐς Αἴγιναν, ὡδὶ πλὴν τ' Ἐνοδίας τοῦτο

cosq; qui uel ex Aegypto uel Italia nauigabunt, interrogabimus, eccubi magnũ illud Adimanti nauigium, Isidem puta, quispiam uiderit. ADI. Vides, propterea equidẽ grauabar dicere quid nã esset quod in animo mecum ipse cogitabam, sat sciens quòd risu & dicacitate prosecuturi essetis uotum meum. Quare subsistens hic aliquantulum, dum uos prorogsi fueritis, cũ naue mea iterum hinc nauigabo. Nã multo satius est cum nautis me colloqui, quàm hic à uobis irrideri. LYC. Nequaquam. nam tecum illam conscendemus etiam ipsi subeuntes. ADIM. At scalas subtraham, ingrediendo uos præuertens. LYC. Proinde nos adnatando sequemur uos. Ne enim putes tibi quidem facile esse tanta nauigia posßidere, cum neq; ameris illa, neque ædificaueris: nos autem non posse à diis petere ut per multa stadia indefeßis nobis liceat natare. Atqui primùm etiam in Aeginam ad festum Diane,

scis

Πῶ, εἶδες ὑμῖν ὑλίκη σκαφιλίη πάντες ἅμα οἱ φίλοι, τετράμνη ἴσας ὀβολῶν δεκαπενταμνῷ, κὴ ἔλίη ἐδυσχέραινόν ὑμῖν συμπλέοντας· νῦν δὲ ἀγανακτᾶς, ὃ σωμβασόμενε βάσει, κὴ τῶν ἀκεβάθρων προεστιλδῶν ἀφαιρᾶς. ἀφαιμαξῆς γε, ὦ Ἀδίμαντε, κὴ ὑπὸ τὸν πλόπον ὑπύσει, ἐλὶ οἶδα ὅστις ὢν νεοπλυτᾶς, ἔτως ἐπῇρέ σε κὴ ἡ οἰκία, ὑφ' ἁλῶ δὲ πόλιος εἰκεδομεθῶσα, κὴ τ' ἀπολῖθον τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαῖ, πρὸς δὲ Ἰσιδὸς, ἁβρὸν τὸ Νηλῶα τοῦτο τεῖχος τὸ λιπῆ μέμνησο ὑμῖν ἄγαν ἀπ' Αἰγύπτης, ὦ μῦρον ἀπὸ τῦ Κανώπου, ὦ βδέλυγμα μίαν. Τι. ἆλις παιδιᾶς, ὦ Λυκῖνι, ἐρᾷς, ὡς ἐμβυθιῆν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλῷ τῷ γέλατι ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρου πλεῖν ἄναι, κὴ μυκίτι αὐτὸ χαμ πρὸς τὸ ἐπιβρύον. κὴ

scis quàm parua nauicula omnes simul amici, quatuor quisq; datis obolis traiecerimus, & tamen nihil ægrè ferebas quòd tecum nauigaremus: nunc autem indignaris quòd tecum conscensuri sumus, & scalas præingressus subtrahis. Nimirùm luxu diffluis Adimante, & in sinum non insuis, neq; agno scis quinam ipse sis, qui, nauclerum nunc agis. Adeò te sublimem euexit domus ista, in pulcherrimo urbis loco ædificata, & seruorũ multitudo. Atqui ô præclare, per Isidem quæso, etiam Niliaca falsamenta, tenuia ista dico, memineris nobis huc ex Aegypto apportare, aut unguentum à Canopo aliquod, aut ibin ex Memphide. quòd si uerò nauis etiam sufficiet, ex pyramidibus quoq; unam. TIM. *Satis iocorum, Lycine. An non uides quo pacto erubescere Adimantum feceris, multo adeò risu nauigio inundato, ita ut iam superfluat, neque amplius ad id quod influit, resistere possit? Et quoniam*

ικανόν ἐστι πολὺ ἡμῖν τὸ λοι
πόν ἐστι πρὸς τὸ ἄστυ, διειλέ
μμενοι τετραχῇ τὴν ὁδὸν, ἑκα
τὰ τὰς ἐπιβαλλούσας ἑκάστοι
ς σταδίους, ἀπὸ τοῦ δὴ
πῃ, πρὸ τῶν θυρῶν· ἴσως γὰρ
οὖν ὑμᾶς ὅ τι λάθομεν καθοι,
τῇ ἅμα ἀνύοντες ἐσόμεθα, ὥσπερ
ἐπὶ τῷ ἐνόντι ἡσυχίᾳ πορευ
σόμενοι, ὡς ἔσον βουλόμεθα,
ὦ πολύσοντι ὑμᾶς. πρὸς αὖ
τῷ γὰρ ἑκάστῳ τὸ μέτρον τῆ
σὺχῆς, ἡδὺ οἱ θυοὶ πάντα ὅπο
πάθωσιν παρίξοντες, ἐπὶ ἡδὺ
τῇ φύσει ἀπίθανα ἔσται, τὸ δὲ
μέγιστον, ἐπίδειξις ἔσται τὸ
πρᾶγμα, ἔστε καὶ ἄριστα χρή
σασθαι τῷ πλούτῳ, ἡδὺ ἧ δυχῇ·
δηλώσει γὰ, οἷ ἂν τῷ πλου
τήσας ἐγένετο. Σά. Καλῶς ἂ
Τιμόλαε, ἡδὺ πάθομάσοι, τῇ
ὅτου ἐ λαμπρὸς καλῇ, δίξομαι,
ἅπερ ἂν λοιπῇ. ἐ μὲν γὰρ Α
δείμαν βέλτιαι, ἐδὲ ἐρω
τᾶν εἶμαι, ἐς γε δὲ ἐν τῇ νῦ
τὸν ἕτερον πόδα ἔχει· χρὴ ἢ τῇ

Λυπι-

quoniam adhuc multum re
bis uiæ ad urbem usque re
stat, diuiso in quatuor par
tes itinere, suo cuiq; attribu
to stadio, postulemus à dijs
quæ cuiq; maximè uidebũ
tur. Ita enim & nos laborẽ
eundi fefellerimus, & pari
ter lætitia quadam afficie
mur, perinde ac somnio ali
quo suauissimo ultrò nobis
obiecto, quod nos quoad
ipsi uoluerimus, beet. Nam
penes unumquenq; ipsum
mensura uoti erit, et dij om
nia exhibẽdo submini strẽt,
etiamsi alioqui natura in
credibilia fuerint. Et quod
maximum est, demonstra
tio quædã erit hæc res, qui
nam omnium optimè diui
tijs ac uotis usurus sit. Indi
cabit enim quisq; qualisnã
futurus fuerit, si ei diuitiæ
tantæ contigissent. SAM.
Pulchrè me hercle Timo
lae, atq; adeò obsequor tibi,
& cum tempus uocauerit, optabo quæcunq; uidebitur.
Nam si Adimantus uult, ne interrogandum quidem opi
nor, ut qui in naui alterum pedem habeat. Oportet au
tem &

ἀνοίνω δοκῶν. Λυ. ἀλλὰ πλεῖν μέν, ὦ Ἕρμων, μὴ καινόν γε ἴσως ποιοῦσι δυστυχίαν δοκῶ. Αδ. τί γοῦν περὶ σοῦ ἀξιοῖς; Λυ. σὺ μὲν ὦ Ἀδάμαντε, εἶτα μετὰ σὲ Σάμιππος, εἶτα Τιμόλαος· ἐγὼ δ' ὀλίγον, ὅσον ἐμοὶ τάλαντον τὸ περὶ Δεκέλειαν, ἔπειτα λήψομαι τὸ δεύτερον, καὶ Ἕρμων, οὐ δίομαι, παραδραμών. Αδ. δοκῶ ἐγὼ μὴ ὑπὸ νοῦν ἀποφέρεσθαι τὸν πλοῦν, ἀλλ' ἁπλῶς ἐρέσσειν, ὅτι μετρήσω τὴν διαβολὴν ὁ δ' Ἑρμῆς ὁ λοφολόφος ἔπεισθ' ἁπαξάπασιν. ἐγὼ γὰρ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμὰ, καὶ ὁ φίλος, ὁ ἔμπορος, καὶ γυναῖκες, εἴ τινες εἰσὶ, καὶ ἄλλο, εἴ τι ἄδικον λέγω φάσκων ἀποφέρειν. Σά. λέλυται σιωπὴν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Ἀδ. τί παῖδα φὴς ὦ Σάμιππε, τὸν κομήτην; λέγεται δ' οὖν ἐμοὶ, ἐπίσης δὲ ὁ πυρὸς ὄγκος, οὕτω δ' ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίου ἐπίσημον γενέσθω,

tem & Lycino idem uideo ri. L Y. Ac dutescam ne fa ne, si hoc potius, ne inuidere etiam communi fortunæ uideor. A D. Quid igitur primum incipiet? L Y. Tu Adimante, deinde secundo loco Samippus hic, post quem Timolaus. Ego uerò paulo antè quàm ad Diphylū pere ueniemus, circa extremum semissadium uidelicet uotū meum incipiam, idq; quoad fieri potest, breuissime percurram. A D I. Proinde ego quidem nec q; nunc à nauì discedam, sed si modò licet, etiam amplius aliquid uoto adjiciam, Mercurium autem quæstuosus ille annuat omnibus. Sit enim nauigium, & quæ in eo sunt, mea omnia, & onus quod fertur uidelicet, & mercatores, & mulieres, & nauta, & si quid aliud suauissimum fuerit ex cunctis facultatibus. S A. At te ipsum oblitus es in naui habens. A D I. Puerum istū, inquis, Samippe, comatum? Bt ille igitur meus sit: quantum autem fruomenti est, totus ille numerus in aurū signatū uertatur, fiatq;

totidem

τοσοῦτοι Δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο, ὦ Ἀδείμαντε; καταλύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ ἴσον βαρὺ τῷ πυρῷ, καὶ τῷ ἰσαρίθμου χρυσίῳ. Ἀδ. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε, ἀλλ' ἐπιδαὼ εἰς σὲ παρέλθῃ ὁ σὸς πλοῦς Παρνηθὰ ἐκάνλω, ἀβίλητος, ὅλον χρυσοῦν ποιήσας ἔχοι, λέγε γὰ σιωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ἵνα μὲν ἀσφαλέστερα τοῦτο ἴγωγε σὲ σῷς ἐποιησάμην, ὡς μὴ ἀπολέσθαι ἅπαντας μετὰ τοῦ χρυσίου· νῦν τὰ μὲν ὑμέτερα μέτρια, τὸ μειράκιον δὲ τὸ ὡραῖον ἀπὸ πυγμάσιον ἀθλίου, νέον ὄντα σάμψυχον. Τι. θάρρει ὦ Λυκῖνε· οἱ Δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδιώξονται, ἐξοίσουσι δὲ ἐπὶ γῆν. δοκῶ νομίζειν Διβαρυδίου μέν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, νῦν ἀπολαβεῖν τὸν μισθὸν αὐτὸν τοῦ φόνου, νῦν νεκρόν τι ἄλλο παιδίον ἐς τὸν Ἰσθμὸν ὑπὸ Δελφῖνι καὶ ἀμοίως ὑποκομισθῆναι, τὸν δὲ Ἀδείμαντον οἰκέτην, τὸν νεώνητον ἀποφέσθαι δηλονότι Darici. LY. Quid hoc Adimante? Submergetur tibi nauigium: non enim idem pondus est tritici, & æquale numero auri. ADI. Ne inuideas quæso Lycine, sed postquam ad te peruenerit uotum, Parnethen, si placet, totam auream faciat licet, atque ego tum tacebo tibi. LYC. At ego, quò magis in tuto ipse nauigares, hoc agebã, ne uidelicet unà cum auro omnes periretis. Ac quantum ad uestras quidem res attinet, mediocre periculum hoc futurum erat: adolescentulus autem ille formosus suffocabitur miser, cum natare nesciat. TI. Bono animo sis Lycine. Delphines enim ipsum tergo subeuntes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis seruatũ esse, accepisseq; mercedem hanc carminis sui: de inde & alium quendam puerum mortuum, in Isthmum à Delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem seruum hunc nouitium nullum habiturum Delphinem amato-

φὴν & ἐρώτησις. Αλλ. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε μιμῇ Λυκῖνον, καὶ ἐπιμίξῃς τῷ σκώμματι, καὶ ταῦτα, ἀσυγκλὴς αὐτὸς γεγενημένος. Τι. ἔμελεν γὰρ ἄν, πιθανώτερον αὐτὸ τὸ ποιῆσαι, καί τινα ὑποκρίνεσθαι ὡς τῇ ἀλλύῃ καθορῶν, ὡς μὲν πράγματα ἔχοις ἐν τῷ πλοίῳ, μεταπιθὰς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ. Αλλ. ἰοῦ λέγεις, ἀνορύξαι ῥύχθη θησαυρὸν ὑπὸ τὸν Ερμῆν τὸν λίθινον, ὃς ὄχθῳ ἐμπὶρ ἐν τῇ αὐλῇ, μεδίμνοι χίλιοι ἐσ πεύμα χρυσίου. σὺ δὲ σῶν ἔα τὰ τοῦ Ησιόδου, εἶναι δὲ πρῶτον, ὡς αὖ ἐπισημάναι σοι πείσω, τὰ μὲν περὶ τὸ ἄστυ πάντα ἀνυσάμενον ἤδη, πλὴν ὅσα Ισθμοῖ καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ελευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, καὶ περὶ τὸν Ισθμὸν ὀλίγα, τῶν ἀγώνων εἵνεκα, ἃ ποτε δὴ τὰ Ισθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ Σικυώνιον πεδίον· καὶ ὅλως, ἃ πῃ τὶ ἢ σωτηρίᾳ ἢ ἐνυδρεῖον ἢ δὴ παρῆν ἐν τῇ Ελλάδι, πάντα ἐν

amatorem? ADIM. Etiã tu Timolae imitaris Lycinũ hunc, & ingeris conuicia, & hoc, cum tu ipse huius rei dux & caput sis. TIM. Melius enim fuerat uerisimilia magis te fingere hæc, & alicubi thesaurum sub lecto effodere aliquem, ne tibi negocium ipse exhibereres, dum aurum è naui in urbẽ transferes. ADIM. Recte dicis. Effodiatur igitur thesaurus sub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula est, medimna uidelicet mille auri signati. Statim itaque, iuxta Hesiodum, ædes principiò quammaximè insignes habitarem, deinde quæ circa urbem sunt, omnia iam coemissem, præterquam quæ in Isthmo, & apud Delphos, & Eleusine sunt. Præterea quæ ad mare iacent, & circa Isthmum nonnulla quoque certaminum gratia, siquãdo ad Isthmia proficisci lubitũ esset, & Sicyoniũ campũ: et in summa quicquid usquam in Græcia foret uel consitum nemoribus, uel

ἐν ὀλίγῳ ἀλμώσῃ ἐγκεχυμένον ἢ πίλνται, ὑμῖν ἐμφαγεῖν, τὰ δὲ ἐπιτήδεια, οὐ λεῖα, οὐδὲ τὰ ἐκπράσεως, ἀλλὰ διὰ τάλαντον ἕκαστον τῶν ὀλκῶν. ΛΥ. ἄτε πῶς οὐκ ὀχθήσεται ὁ ἀνὴρ ἐκπιὼν αὐτῷ βαρὺ ἐκπίωμα, ἓν σὺ δίδῃς παρ' αὐτὰ ἄμοσγυτί, οὐ σκύφον, ἀλλὰ Σισύφιόν τι βαρὺ καὶ ἀνθελκόμενος; ΑΔΙ. ἄνθρωπε, μή μ' ἀνάλυνε τῶν σὺν χόλῳ· ἐγὼ δὲ καὶ ῥᾳδίας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς, οὐ δὲ μὴ σιωπήσῃ, καὶ τὰς διὰ κένου αὐτός. ΛΥ. ὁρᾷς μόνον, μὴ ὥσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσοῦς γένηται, καὶ πλουτῶν, ἀθλίως ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελῶς. ΑΔΙ. τὰ σὰ ξυμμείδια πιθανώτερον, ὦ Λυκῖνε, μετ' ὀλίγον, ἐὰν δὲ μὴ αὐτὸς αὐτῆς. οἷδας ὡδὶ ἔχουσι κλῆρος, καὶ ὁ βίος οὗτος ἀβρόνατος, ὕπνος,

uel irriguum fontibus; uel fœcundum frugibus, id omne breui adeò tempore Adimanti sit. Aurum autem cauum nobis sit ad cibum ex eo capiendum, pocula uerò baudquaquam leuia, ut Echecratis illa, sed duorum talentorum unumquodque pondere. LYC. Quo pacto ergo pocillator plenum porrigat tibi poculum adeò graue? aut quomodo tu accipies ab eo, nisi cū magno negocio, non scyphum illo, sed Sisyphium quoddā pondus attollente? ADIM. Mi homo, ne mihi disturba uotum. Ego uerò etiam mēsas totas aureas facturus sum, & lectos aureos: si uerò non tacueris, etiam ipsos ministros. LYC. Vide modò ne quemadmodum Midæ, & panis tibi & potus aurū fiat, & ditescendo miser pereas, fame ista preciosa enectus. ADI. Tua igitur magis uerisimiliter compones paulo pòst Lycine, postquam ipse optare incipies. Cæterùm ad hæc uestis quoq; purpurea mihi fit, et uictus quammaximè delicatus:

ἅπαντ', ἐφ' ὅσον ἥλιος· φίλων πρόσοδοι καὶ λύσεις, καὶ τὸ ἀσπάζεσθαι πρὸ πάντων καὶ προσκυνεῖν. καὶ οἱ μὲν ἄνω ἐπὶ τὰς θύρας εὐθὺς ἀλλήλοις παρεπατάσσοντο, ὡς αὐτοῖς Δημοκράτης καὶ Κλεαίνετος καὶ Δημοκράτης τις οἱ πάνυ. καὶ προσιόντες γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τῶν ἄλλων ἀσπαζόμενοι ἀξίως, θυρωροὶ τε πολλοὶ ἐφεστῶτες, σὺν μεγίσταις βαρβάροις προσαράξασθαι τὸ μέτωπον ἐδίδοσαν τῷ θύρᾳ, εἰς αὖθις αὐτοὶ ποιοῦσιν ἐγώ γε, ἐπὶ τὸν πλοῦτον, προνοίᾳ, ὥσπερ ὁ ἥλιος, ἐπέσωσι μὴ καὶ ὦφθαλμὸν ἐνίοις. οἱ δέ τις πένης, οἷος ἦν ἐγὼ πρὶν ἐπὶ θησαυρῷ, φιλοφρονούμενος τούτου, καὶ ἀσπαζόμενον ὑπὸ τὸν λέπτον. οἱ δὲ ἀπερυγόμενοι οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον δυσχολίας, ὃς ἀπάσης ἡλικίας ἦ, τι πρὸ τοῦ εὐθυπορεῖσθαι. ἅτε δὴ πένητα

tus: somnus, quoad fieri potest, suauissimus, amicorũ salutationes & petitiones: & quod uulgo faciũt, omnes mereãtur & adorẽt: atq; aliꝰ quidẽ primo statim mane ad fores sursum ac deorsum ob ambulent, inter ipsos aũt & Cleænetus & Democrates, illi supra modum. Atq; accedentibus quidem ipsis, & ante alios intrò recipi uolentib. ianitores septẽ astantes, ingentes barbari, in frõtem statim impingãt ianuã, perinde atq; ipsi nunc alios faciunt. Ego uerò, quando ui sum fuerit, prospiciens quẽadmodum sol, illorum quidem nonnullos ne aspiciam quidem: si uerò pauper quispiam, qualis ego uidelicet fui ante repertum thesaurũ, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnã sub tempus uentre iubebo. Diuites autem isti rumpentur, aspicientes uehicula, equos, & pueros formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde &

πνα ὅπ χρυσᾶ, σὺ τιλὸς γὰρ ὁ ἀργυρᾶς, καὶ οὐ λαττ' ἡμῖν τάλ-
λα μὴν ἀξ Ἰβηρίας, οἶν & ἀπ ἀξ Ἰταλίας, ἔλαιον δὲ ἀξ
Ἰβηρίας καὶ τῦτο, μῖλι δὲ ἡμῖ τόρον τὸ ἄπυρον, κὴ ἴψα παν
ταχόθεν, κὴ σῦβ καὶ λαγῶς,
καὶ ἰσα πῖλωτὰ, ὄρνις ἐν Φάσι
δ&, καὶ ταὼς ἀξ Ἰνδίας, καὶ
ἀλεκτρυὼν Νομαδικός. οἱ δὲ
ὀψοφάγοι δ' ἴπαντα, σοφισταί
τινδ', περὶ πίμπλα καὶ χυ-
μὰς ἔχοντδ'. εἰ δέ τινι πρε-
πίσιμι, σκύφον ἢ φιάλλω αὐτὴ
σας, ὁ ἱππεὺς ἀποφορίτω καὶ
τὸ ἵππωμα. οἱ δὲ νῦν πλύσιοι,
περὶς ἡμᾶ ἰρσι, καὶ προσάπαι
Δλλα Δλλ' ἄπαντδ' καὶ ἐν ἔτι
τὸ ἀργυρᾶν πινάκιον ἢ τὸν
σκύφον ἐπιδέξται Διόνικος
ἐμ τῇ πομπῇ, κὴ μάλιστα, ἐπει
δὰν ἰς ἃ τὰς οἰκέτας τὰς ἡμᾶς
ἀργύρω τοσῦτῳ χρωμένδς. τῇ
πόλει δὲ ταῦτα παρ' ἡμᾶ ὄβολ
ρίτα πᾶ ἔρξον εὖ· οἱ δὲ διανοε
μαὶ, καὶ μῖλα ἴναφον ἅρπ

cœnas in auro appositas (ut
le enim argentū, et nihil ad
nostram fortunam) ac falsa
mentum quidem ex Hispa-
nia, uinum autem ex Italia,
oleum uerò & ipsum ex Hi
spania, mel autem nostrate
nouum, & igni nondum ad
motum. Præterea obsonia
undequaque allata, sues ui-
delicet, & lepores, & quæ
cunque uolatilia, gallina ex
Phasside, & pauo ex India,
& gallus Numidicus. Qui
uerò unumquodque appa-
rant, sophistæ quidam sint,
circa bellaria & sapores e-
xercitati. Quòd si cui autem
præbibero, scyphum aut
phialam poscens: ille qui e-
biberit, auferat secum &
poculum. Diuites uerò isti
qui nunc sunt, præ me Iri ui
delicet & mendici omnes
uideantur: neq; amplius tum
argenteam istam scutellam
aut scyphū Dionicus in pompa spectandū præbebit? & ma
xime postquam uidebit seruos etiam meos tam multo argen
to uti. Ciuitati aūt hæc apud me uelut exempticia erunt. Ac
pecuniarū quidē distributiones singulis mensibus drachmæ
ciui

μοὶ, τῷ μὲν ἀγαθῷ ἑκατὸν, τῷ δὲ μετρίῳ ἡμιόνου τίτυρ. Δυο μέσους δὲ εἰς κάλλος θεατρα καὶ βαλανεῖα, καὶ τὸν λιμένα τῶν ἔξωθεν πρὸς τῷ Διπύλῳ ὑπαρ, ἐς ὃν τὸ πλοῖόν μου ἐσπλεύσῃ, ἐξαίφνης ὑπ' ἐμοῦ ἐς τὸ Κεραμεικὸν τεθὲν φίλοις δὲ ὑμῖν, Σαμίππῳ μὲν δέκα μεδίμνους ἐπισήμου χρυσίου παραμυθήσομαι, τὸν δὲ ἑκατὸν μνᾶν ἐπιλύσω ἄν, Τιμολάῳ δὲ πέντε χοίνικας, Λυκίνῳ δὲ χοίνικα, ἀπεμμαγμένῳ καὶ ταύτῃ, ὅτι λάλος ἐστὶ, καὶ ἐπιτιμήσῃ μοι τὸν σύλλογον. Ἐμοὶ δὲ ἐβουλόμην βιῶναι τὸν βίον, ἀλλ' ἐπ' ἀφροδίτῃ, καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενος. Ἄγνοια δέ μοι ὁ Ἑρμῆς τοιαυτὶ παρεσκεύασε τὰ. Λυ. Οἶδα δὴ ὃ Ἀδείμαντε, ὡς παῦσαι καὶ ἀπὸ λιμένος ἐμβάνων ὁ παῖς ἅπαντ' ἐκεῖνα ἀποβαλεῖ, ἢ δὲ ἐπάνω ἀποβαλεῖ, cimi quidem centum, inquolino autē quinquaginta dabo. Publicè uerò ad ornamentum urbis theatra aedificabo, & balnea: & mare usque ad Dipylum introomittam, atque ibi portum aliquem extruam, aqua per fossam magnam introducta, ut nauigium meum propius appelli. & ex Ceramico apertè conspici posit. Amicis autem uobis, Samippo quidem uiginti medimna aurisignati adnumerare dispensatorem iubebo: Timolao autem quinque chœnices: Lycino uerò chœnicem solam, eamq; etiam circumscriptam, eò quòd loquacior est, & uotum meum irridet. Atq; hanc uiuere uitam uolebam, supra modum delitescens, & delicatè agens, omnibusq; uoluptatibus copiosè fruēs. Dixi. Ac mihi Mercurius perficere ea, & ad euētū perducere uelit. LY. Scis igitur Adimante, ut tibi ex tenui admodum tra hinc puer iste Plutus suspensus sit: ac si fors aliqua ruperit

μαγῆ, πάντα οἴχεται, καὶ οὐθὲν θρανὶς σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται; ΑΔΑ. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ΛΥ. ὅτι, ὦ ἄριστε, ἄδηλον, εἰ πόσον χρόνον βιώσας πλουτήσεις. τίς γὰρ οἶδεν, εἰ ἔτι πολὺ μελλόντος σοι τοῦ χρυσοῦ τρέπεσθαι, πρὶν ἐπιβαλεῖν τῷ χάρακι, καὶ ἀπογεύσασθαι τοῦ παρὰ τῷ Νομᾶ ἀλεκτρυόνος, ἀπεφυσώσας τὸ ψυχάριον ἄνω, γυψὶ καὶ πέρδιξι πάντα ἐοικὼς καταλιπών; ἢ ἐθέλεις καταγελάσομαί σου τὸν μηδὲν εὐτελὲς, πρὶν ἀπολαῦσαι τοῦ πλούτου, ἀποθανόντας; ἐκείνους δὲ καὶ ζῶντας ἀποστερηθέντας ὧν εἶχον, ὑπό τινος βραχέως πρὸς τοιαῦτα λαίμους; ἀκούεις γάρ που τὸν Κροῖσον καὶ τὸν Πολυκράτη, πολὺ σοῦ πλουσιωτέρους γεγενημένους, ἐκπεσόντας ἐν βραχεῖ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων. ἵνα δέ σοι καὶ τοῦτο ἀφῶ, τί, τὴν ὑγιαίνειν ἰσχὺν ἔχειν οἴει σοι γεγονέσθαι καὶ βίβλους; ἢ ἐχόρτου πολλὰς τοῦ πλησίον, λακεδαιμόνιος διάγειν

illam, omnia euanescent, & carbones tibi thesaurus iste erit? ADIM. Quomodo dicis hoc Lycine? LYC. Quoniam, ô optime, incertum est quantum temporis victurus sis. Quis enim scit an adhuc appositæ tibi mensa ista aurea, priusquam manum admoueas, & pauonē aut gallum Numidicum degustes, exhalata animula abiturus sis, vulturibus et coruis omnia illa relinquēs? An uis ut enumerem tibi alios quidem statim priusquam diuitijs fruerētur, morientes, alios autem etiam uiuos, ijs quæ possidebant, spoliatos atq; exutos à deo aliquo qui huiusmodi rebus inuidebat? An non audis Crœsum & Polycratem, multo te opulentiores cum fuerint, breui adeò tempore à bonis illis omnibus excidisse? Sed ut tibi missos bos faciam, num tibi ualetudinem adeò firmam putas fore, atq; constantem? An non uides multos diuitum infeliciter ætatem agere,

γρύπας ἀπὸ τῶν ἀλγηδόνων, τὰς μὲν ἐκ βαδίσεων ἀνωμάλους ἔχοντας, τοὺς δὲ τυφλοὺς, ἢ τὴν ὄψιν τινὰ ἀλγεινῶς ἔχοντας; ἢ ὅτι μὲν οὐκ ἄν εἴη πλείονα ἀλγοῦντα, πλείονα δὲ πάσχειν φαυλότερα τῷ πλούτῳ, καὶ θηλυνόμενα, ὡς ἐμοί γε, οὐ φίλα, μᾶλλον μὲν οὖν ἔστω, ἵνα λέγῃς, ἵνα σοι καταβολὰς οἴκοι μετὰ τοῦ πλούτου, καὶ λήψεις, καὶ φθόνου καὶ μίσους παρὰ τῶν πολλῶν. ἐρεῖς, οἷον συμπεσμάτων ἄλλο τι δ' ἀνανεώσεις γίγνεται; Ἀλλά. ἀλλ' σύ μοι, ὦ Λυκῖνε, ἀποφαίνου, ὅστις ἐστὶ τῶν χρυσοποιῶν ἐκεῖνος, ὃν φιλῶ μάλιστα σύχνον ἐπιμελούμενον. Λυ. ἔστω μὴ ἔλθοι ἐκεῖνος τὴν πολλὴν τοῦ πλούτου ἀνάλυσιν, ἢ ἀναπαύσῃ τῶν ὑπάρχοντων. ἀλλὰ σὺ ἔλθοι ὁ Σάμιππος σύχνον. Σά. ἐγὼ δὲ, Ἠπαρώτυς γάρ εἰμι, Ἄρμας, ἐν Μαντινείᾳ, οὐκ ἐστι, ναῦν μὲν ἐν κατέσομαι γινόμενος

agere, doloribus ac morbis uexatos? ac alios quidem ne ualere quidem posse, alios autem cæcos esse, aut intus labore aliquo affectos? Nè quòd ne alteram quidè tãtam opulentiam posidere uelis, atq; eadem cum Phanomacho diuite isto pati, preriterq; ut ille mulierosum esse, sat scio, etiam si nullus ipse dixeris. Omittam interim dicere, quàm multas insidias cum diuitijs coniunctas norim. Præterea & prædones, & cædes, et odiũ quod apud multitudinem obeundum est. Vides nimirum cuiusmodi rerum caussa exiterit tibi thesaurus iste.

ADI. Semper tu mihi, Lycine, aduersarius es: quare neq; chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò uotum meum insectaris. LYC. Atqui hoc quidem iam communi diuitum more detrectas, & promissum reuocas. Sed tu Samippe iam opta. SAM. Ego uerò (Arcas enim sum ex Mantinea, ut scitis, in continente uitam agens) nauem quidem haudquaquam postulabo mihi

γινέσθαι, ἤν γε τοῖς πολίταις ἐπιλάξεσθαι ἀλώπεκος· ἀλλ' μικρολογήσομαι πρὸς τὰς θύρας, θησαυρὸν φάτνης, οὐ μικρὸν τριμεδίμνου χρυσίου, ἀλλὰ (λύσωσί γε ἅπαντες οἱ θεοί, ἐκ τὰ μέγιστα ἄνευ λυπούντα, οὐ ὁ νόμος τὸ ὄχλος, ὃν Τιμόλαος ἤθησι, φήσας μηδὲν ἐνεῖν αὐτῷ, ὡς ἐκείνου πρὸς ἅπαν ἀνανευόντων) αὐτῷ δὲ βασιλεὺς γενέσθαι, ἐχοῖ Αλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἤ τις ἄλλος, ἐπεξάμενος τῶν βασιλέων πρὸ πατρὸς, ἤρξεν· ἀλλά μοι, τὸ πρῶτον ἀπὸ λογάδων ἀρξαμένῳ, ἑκατὸν ἐκ τριάκοντα, πιστοὶ μάλα καὶ πρόθυμοι γενέσθαι δοκοῦσι, ἅτε ὀλίγον, ἔτι πλείοσι προσεύξεσθαι ἐμοῦ, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις, ἕως χίλιοι, καὶ μετὰ πολὺ μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, ἐς πίνακα μεγάλης, τὸ ἐπλιτικὸν ἐπὶ πᾶς ἦ, ἀμφὶ τὰς πρόσκοισχιλίους. ἐγὼ ἦ, χρόνου ὑφ' ἁπάντων προκομιθέος, ἀρχὴν ἀπὸ

contingere, ut quam ciuibus meis ſpectandam exhibere impoſsibile ſit. neq; ſcrupuloſè adeò cum dijs rationem inibo, theſaurum petens, & aurum ad menſuram accumulatum: ſed (poſſint enim omnia dij, etiam ea quæ maxima uidentur eſſe, & lex uoti quam Timolaus tulit, iubet nihil uereri poſtulare, tanquam illis nihil non annuentibus) poſtulo uidelicet rex eſſe, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut ſi quis alius accepto à patre regno imperauitt ſed mihi principio à prædandi cõſuetudine exorſo, ſocij et coniurati circiter trigmta fideles admodum & audaces adſint. Deinde paulo poſt trecenti accedites nobis alij ſuper alios. Poſtea mille, & nõ multo poſt decies millia, poſtremò tota armatorum ſumma quinquaginta millia. Æquitum autẽ circa quinq; millia ſit. Ego uerò ſuffragijs cunctorum antepoſitus & electus, Imperator optimus eſſem

φαίνεσθαι δόξαιμι, αὐτὸς ἐμαυτῷ πράγματα παρέχειν, καὶ πράγμασι χρῆσθαι, ὡς τοῦτό γε αὐτὸ ὕλης μάλιστα ἂν τῶν ἄλλων βασιλέως, ἀρετῇ πρωτεύοντα τῆς τραπέζης ἀρχειν, ἀλλὰ μὴ γονέως ὑφίεσθαι, ἄλλα πατρώαν, καὶ εἰς τὸν βασιλέα ἐπὶ τῷ Ἀδιμάτου θησαυρῷ παραπλήσιον τὸ τοιοῦτο. καὶ τὸ πρᾶγμα ἐχόμενον ἁλός, ὥσπερ ἔστιν ἴδοι τις αὐτὸς δι' αὐτοῦ λαμβάνων τῶν ἀνωτάτω. Λυ. παπαὶ, ὦ Σάμπιππε, ἁλὸς μικροῦ, ἀλλὰ τὸ βραχὺ τῶν ἀγαθῶν ἀπασῶν ἐπικτήσασθαι, ἄρχειν καὶ τοσούτου, ἀφ' οὗ δὲ προκριθεὶς ὑπὸ τῶν πρωτασιωμένων. τοσούτων ὑμῖν ὑπὲρ μυρίους στρατὸν βασιλικὸν καὶ τραπεζοῦν ἱλιχθῆναι αὐτοκράτορα, πλὴν ἀλλὰ βασιλεῦ, καὶ ἀγαθῶν τῶν στρατιωτῶν, καὶ διαπρέπειν ἵππικὸν, καὶ τὸν αὐχένας τὰς ἀσπιδιώτας· ἥδιστα γὰρ ἀθλίους, εἰ βαδίζοι esse uidear, qui et hominibus præcam, & rerum administrationem geram. Vt hoc utique ipso iam maior sim cæteris regibus, utpote qui uirtute cæteris antepositus, exercitui imperem, non per successionem hæreditariam ab alio in regnum introductus. Nam hoc Adimãti thesauro non dissimile foret, et ipsa res haudquaquam eodem modo suauis, ut cum alicui uidetur ipse per se ipsum potentiam ac principatum assecutus esse. LYC. Papæ Samippe haudquaquam exiguum allquid tu quidem, sed ipsum adeò caput bonorum omnium postulasti, uidelicet aciei tantæ optimus ipse iudicat⁹ à quinquaginta millibus. Talem scilicet nobis Mantinea, & tam admiratione dignum regem atque imperatorem, interim dum non animaduertit, enutriuit. Verùm age regna, præi militibus, & exorna equestrem exercitum, pariter & uiros clypeum gestantes. Cupio enim scire quo nam profecturi sitis

τοσοῦτοι ἔνεσθε, ἢ Ἀρκαδίας, ἢ ἀλλή τινας ἀθλίους πρώτους ἀφίξεσθαι. Σά. ἄκουε ὦ Λυκῖνε, μᾶλλον δ', εἰ σοι φίλον, ἀκολούθει μετ' ἐμοῦ· ἵππαρχον γάρ σε τῶν Περσικῶν χιλίων ἀποφαίνω.

tam multi ex Arcadia, aut contra quos miseros primos expeditionem facturi. S A. Audi Lycine. Imò uerò si tibi placet, sequere unà nobiscum. Præfectum enim alæ constituam te equitum quingentum millium. LYC. At pro honore quidē isto, ô rex, gratiam tibi habeo, ac Persico more procumbens adoro te, circumactis post tergum manibus uenerādo tiaram rectam istam, atq; ipsum diadema. Tu uerò ex ualidis istis aliquem, præfectum equitum designa. Nā ego tibi à re equestri ualde alienus sum, neque omnino equum ullum ascendi ante hunc diem. Proinde metuo ne tubicine classicum intonante, decidens ego, in tumultu à tot ungulis conculcer, aut etiam equus ferocior existens, arrepto freno in medios hostes efferat me, aut denique oporteat me alligari ephippio, si manere super illud debeam, frenumq; tenere. ADIM. At ego tibi Samippe ducam equites,

Λυ. ἀλλὰ τί μὴ τιμᾷς, ὦ βέλτιστε λόφου, χάριν οἶδά σοι, καὶ προσκυνήσας εἰς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε, καὶ ὀρθιαγαγὼν εἰς τὸ ἐπίσωπον τὸν κάρη, τιμῶν τὸν ἵππαρχον, ὀρθὸν ἔχειν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δέ τε ἐρρωμένων τούτων τινὰ ποίησον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι, καὶ ἐπὶ ὅλως ἐπιβῆναι ἵππου ἐν τῷ πρὸ τε χρόνου. Μὴ δῆτα ἐποίησεν, μὴ δῆτα σαλπιγκτοῦ ἐπὶ σφόδρα ὄντος, καὶ ἀπὸ τοσούτων ὁπλῶν ἐγὼ, συμπατηθῶ ἐν τῇ τύρβῃ, κἀπὸ τοσούτων ὁπλῶν, ἢ μὴ βυμισθῶ ἵππου ὤν, ἐξοίσομαι μὲ, ἢ χαλινὸν ἐν δακὼν, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους ἢ διὰ σοῦ καταδιωξάμενος φέρῃ τὸ ἐφίππιον· ἢ μέλλω μέλειν τι αὖ, καὶ ἔξεσθαι τοῦ χαλινοῦ. Αλλά. ἐγώ σοι, ὦ Σάμιππε, ἄγουσα ἵππων,

Lycinus

Λυκῖνος δὲ τὸ δεξιὸν λάξας ἴχετω. Δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοιούτοις σε μαλάξαντος δωρεαῖς χρυσίου.

Σά. ἀρὰ αὐτὸς ἐρώμεθα, ὦ Ἀδείμαντε, τοὺς ἱππέας, εἰ δοκοῦσί σοι ἄρχοντα σφῶν γνῶναι. τί λέγεις, ὦ Ἱππεῖς, Ἀδείμαντον ἱππαρχεῖν, ἀναδέχεσθε ταῦτα τῷ ἄνδρι; ψηφίζεσθε, εἰ δοκεῖ, ὦ Ἀδείμαντε, ἐγκρίνεσθαι σοι. ἀλλὰ σὺ μὲν χαῖρε δὴ ἔπι τοῦ, Λυκῖνος δὲ ἰχέτω τὸ δεξιὸν κέρας· οὗτοι δὲ Τιμόλαος ὧδε τοῦ εὐωνύμου τεταξέσθω. ἐγὼ δὲ μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι τῶν Πέρσων, ἱππεύσω· οὗτοι συμπαρορμήσουσι τοῖς βάλλουσιν ἅμα τοξεύμασι. προϊόντες δὲ ἄλλο τῶν ὧδε Κορίνθου, διὰ τῶν ἐρημιῶν, ἐπευξάμενοι τῷ βασιλεῖ Διΐ. λάμπωμεν τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειρωσάμενοι (οὐδεὶς γὰρ ἀνθιστήσεται ἡμῖν) ἅπαντα, ἰσόποδες ἔσομεν, ἀλλ' ἀνευπλήρωτοι ἔσομεν)

Lycinus autem dextrũ cornu habeat. Meritus autem sum qui maximos honores abs te consequar, ut qui te tam multis medimnis auri signati donauerim. SAM. Ipsos interrogemus equites, Adimante, num recipere te uelint præfectum suum. Cui igitur placet, equites, Adimantum præfectum ueſtrũ esse, manum attollat. Omnes, ut uides, Adimante, suffragãtur tibi. Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus aũt dextrũ cornu ducat. Timolam porrò hic ad sinistram ordinabitur. Ego uerò mediam aciem regã. pro eo atq; legitimum est Persarum regibus, quãdo ipsi assidere sibi aliquos uolũt. Sed progrediamur iã rectà uersus Corinthum, quà per mõtana itur, comprecati Iouẽ Regium. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia sub potestatem redegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistet, aut arma opponet, cum tam multi simus, sed absque sudore ac puluere uincemus) conscen-

ἐπιβάντων ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τὰς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγοὺς ἐμβιβάσαντες, (παρασκευάσας δ' ἐν Κεγχρεαῖς τὰ σῖτος ἱκανὸς, καὶ τὰ πλοῖα διαρκῆ, καὶ τἄλλα πάντα) διαπεράσωμεν διὰ Αἰγαίου ἐς τὴν Ιωνίαν. ἔπειτα ἐκεῖ τῇ Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀναχάρασας λαβόντες, βασίλειος ἄρχοντας ἀποδειξάντες, πορευσώμεθα ἐπὶ Συρίας, διὰ Καρίας, ἔπειτα Λυκίας καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισιδίων, καὶ δι' αὐτῶν καὶ Κιλικίας, ἔπειτα ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Αν. ἐμοὶ, ὦ βασιλεῦ, ἐκλογὴ, σατράπην δὲ Ἕλλα. Δ' ἐκτάξιον· δοῦλος γάρ ἐστιν, καὶ τῶν ἐκεῖ πολὺ ἀπολείψομαι. σὺ δὲ ἴσως ἐπὶ Αρμενίους καὶ Παρθυαίους ἰόντων, μάχιμα φῦλα, καὶ πολὺ τὸ ἐφεδρικὸν σύστοιχα· ὥστε ἄλλον παραλαβὼν τὸ δεξιὸν. ἐμοὶ Αντίπατρόν τινα ἔασον ἐπὶ δὲ Ἑλλάδα, μή μοι μὴ διαπάσῃ

sis triremibus, & equis in naues impositis (apparatum autem est in Cenchreis & frumentum satis multum, et nauigia quæ sufficiant, cæteraq; ad hanc rem omnia) traijciamus per Aegæum in Ioniam. et exinde ibi sacris Dianæ peractis, ac ciuitatibus nullo defendente captis, præfectisq; ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus, per Cariam itinere facto, inde per Lyciã, & Pamphyliam, & Pisidas, & utrasque Ciliciæ oras, maritimã uidelicet & montanam, donec ad Eupbratem peruenerimus. LYC. At me, ô rex, si placet, satrapam aliquem Græcis relinque. Formidolosus enim sum, neq; domo longius abire facilè sustinuero: tu uerò uideris etiã contra Armenios & Parthos exercitum ducturus esse, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu cõmitte: me uerò Antipatrũ quempiã in Græcia relinque, nequis etiam sagitta

που εἶτῳ, ἔθλιψον βαλὼν ἐς τὰ γυμνὰ, ὅθι σῖτα ὁ Βάκτρα ἡγεμονεύει σοι ἵππος φάλαγγος. Σά. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκία τὴν ἐπίφαλον, ἀτολμε ἄν. ὁ δὲ νῦν, ἀποτίλιῶ Δία ἵλεω ἐπιφαλῶ, εἴ τις κακὸν φάγοι τὸ τίλιον κέρας. ἀλλ' ἴσως ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἔτι ἐσ ἐμὲ, ἢ ὁ ποταμὸς ἴζυγίζει, καὶ κατόπιν ἐπίσω διωκόμενος, ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πάντα ὑπάρχει ἐκτίχνευσιν, ὅσα ἐμοῦ ἐκόντος ἔλυσε ἐπισκήνιον τῶν δὲ καὶ ἀπίκοσι, τίλιον φεύγουσι ἡμῖν ἐν τοιούτῳ, καὶ τῶν παλαιστίνων, ἅτα κὴ τῶν Αἰγυπτίων προσαξέμενοι· σὺ πρῶτος ὦ Λυκίων διάβαινε, τὸ δεξιὸν κέρας, ἅτα ἐγὼ, καὶ μετ' ἐμὲ σύνεσθ Τιμόλαος· ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδμητε. καὶ διὰ μέσῃ δὴ Μισιπτιμίας ὀλίγα ἐπλίσσομεν ἡμῖν πολίμιος, ἀλλ' ἐπίσπου, οὗτός τε καὶ τὰς ἀμφιπόλους αὖ γυναῖκας ἐπὶ χάρασσε. καὶ ἐπὶ βαβυλῶνα

me transfigat ea parte qua nudus maximè ero, miserùm me feriens, circa Susa uel Bactra alicubi phalangem ducentem tibi. SAM. Aut fugis Lycine, a deseris oro dinem, h meticulosus uidelicet existens: atqui lex iubet caput amputari ei, si quis ordinem deseruisse deprehendatur. Sed quoniam apud Euphratem iam sumus, & fluuius ipse ponte tectus est, & quæcunque à tergo reliquimus, bene ac tutò nobis se habet, omniaq; à præfectis tenentur, qui à me cuique genti impositi sunt, alij autem etiam abierunt, Phœniciam interea nobis & Palæstinen, & exinde Aegyptum quoque adiunctura: age tu primus Lycine transi, dextrum ducens cornu, deinde ego sequar, & post me Timolaus hicce. postremus autem equestrem duc exercitum Admete. Ac per Mesopotamiam quidem nullus nobis obuiam fuit hostis, sed ultrò seipsos et arces, homines dedidêrũt. Etiã ad Babylonem

accedẽ-

ἐλθόντες, ἀπροσδόκητοι παρέλθομεν ἐς τὸ ἔσω τῶν τειχῶν, καὶ ἐχρῆν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δὲ περὶ Κτησιφῶντα διατρίβων ἤκουσε τὴν ἔφοδον. ἅτε οὖν Σελευκείαν παρελθών, παρασκευάζεται, ἱππέας τε ὅτι πλείστους μισθωσάμενος, καὶ τοξότας καὶ σφενδονήτας. ἀπαγγέλλουσι δὲ οἱ σκοποὶ, ἀμφὶ τοὺς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας τῷ μαχίμῳ συνειλέχθαι, καὶ τούτων ἥκιστα ἱπποτοξότας, διότι τοι καὶ ὁ Ἀρμένιος παρῆν, ἔτι οἱ ἐκ τῆς Κασπίας θαλάττης οὐκοῦντες, οὔτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' ἐκ τῶν πλησίων, καὶ προσφάτων δ' ἀρχῆς, οὕτω ῥᾳδίως τοσαύτας μυριάδας διέταξε. διαρρὼς οὖν ἦλθ', σκοπῶν ὑμᾶς ἑ, τί χρὴ ποιεῖν. Ἀδελ. ἄλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς, τὸ πεζὸν, ἀπιέναι πάλιν ὡς Κτησιφῶντος, ἡμᾶς δὲ, τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν τὴν Βαβυλῶνα διαφυλάξοντας.

accedentes, præter spem intra muros recepti sumus, ac urbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontem commorans, aduentum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitū comparat, & equites quamplurimos undecunque accersens, & sagittarios, & funditores. Renunciant itaque speculatores, ad centum myriadas hominum bello aptorū congregatos esse, & ex his uiginti qui ex equis iaculantur. Neque tamen adhuc neque Armenius adest, neque ij qui ad Caspium mare habitant, neque Bactriani, sed ij tantùm qui in uicino degunt, & in ipso quasi subur bio regni. Adeò facilè tot myriadas ille recepit. Tempus igitur iam est ut uideamus quid nam oporteat nos facere. ADIM. At ego quidè censeo oportere uos, pedestrem uidelicet exercitum, proficisci hinc ad Ctesiphontem: nos autem, equites puta, manere hic, & Babylonem asseruare. SAM.

Etiam

τας. Σά. ἀποδειλιᾷς σὺ ἦ Ἀδείμαντι, πλοίου ἓν δεινοῦ γεγενημένου· σοὶ δὲ τί δοκεῖ, ὦ Τιμόλαε; Τι. ἀπάντων τῶν πραττομένων βελτίω ὠοῦ τοὺς πολεμίους, μηδὲ σφᾶς ἐπιόντας ἀμύνειν παρασκευάζεσθαι, πανταχόθεν αὐτοῖς συμμάχων προσγενομένων. ἀλλ' ἴσως ἔστι καὶ ἐκείνοις ἄμεινον· εἰ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς. Σά. σὺ λέγεις· σὺ δέ τι, ὦ Λυκῖνε, δοκεῖς; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. ἐπειδὴ διημάχεσθον, σωτόνως ἐλαύνοντε, ἐπὶ τὴν ἑσπέραν μὲν ἐκβαίνετε τὸν Πειραιᾶ, ἐκεῖθεν δὲ ἕξ τριάκοντά που σταδίους πρωὶ χωρήσαντες, ἐκεῖ ὁ ἥλιος ἤδη μέσος· ἔπειτα μεταβαίνων ἐκεῖθεν ἄλλα μάλιστα, ἐντεῦθέ που ὑμῖν τὰς ἐλαίας, ὑφ' ἃς ἀναγεγραμμένους τόνους ἔπειτα ἐκβαίνοντας ἀναπαύεσθαι, ἄχρι οὗ ἂν οὕτως ἀναπαύσητε περοῦδαι, ἐκεῖ αὖθις τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ. Σά. ἴσως ἔγωγε ἀθύμησεν ὦ μακάριε ἄνερ δοκεῖ.

Etiam tu metu efferminaris Adimante, postquam propius periculo uentum est. Sed quid tibi uidetur Timolae? TIMOL. Omnibus copijs eundum hosti obuiam esse, neq; expectãdum dum illi melius sese pararint, auxilijs undique ipsis accedentibus: sed dum adhuc eis uiuere iunt bostes, adoriamur ipsos. SAM. Rectè dicis. Tu uerò Lycine quid cẽses? LY. Equidem tibi dicam. Postea quam defessi tam sumus contendendo, & absq; intermissione iter faciendo, quando in Piræum mane descendimus, & nunc autem triginta propè stadia processimus, deinde & solis ardor frequens (nam iam circa meridiem maximè est) hic alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, quiescendum paulisper esse. Deinde resurgentibus inde iterum eundum, & reliquum uiæ ad urbem absoluendum esse. SAM. Etiam ne Athenis, ô beate, tibi esse uideris,

κᾶς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα, ἐν τῷ πεδίῳ, πρὸ τῶν τειχῶν, ἐν τοσούτοις στρατιώταις διάβουσα, βουλὴ τὰ πολέμου διασκοπεῖσθον; Λυ. οὐκ ἔμοιγε ἐδόκουν· ἐγὼ δὲ νόμιζον ὑμᾶς, καὶ σὺ παρὰ τὸ φανὲν δὴ λέγειν γνώμην. Σά. βούλεσθε δὲ, εἰ σοι δοκᾶ, καὶ ἡμεῖς αὖθις ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἰσθι, μηδὲ προδῶσιν τὸ πάτριον φρόνημα· ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι ἐπαλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲν σύνθημα ἔστω, Ενυάλιος· ὑμᾶς δ', ἡνίκα δὴ σημανῇ ὁ σαλπιγκτὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα βρίσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπήγεσθε συμβαλεῖν τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἐντὸς γενέσθαι τῶν ξυμμάχων, ὡς μηδὲ πλαγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζεσθαι αὐτοὺς διδόντες. καὶ ἡμεῖς δὲ χρὴ ἤδη συνιλλύειν, τὸ μὲν σύνθημον καὶ ὁ Τιμόλαος ἐπέστειλαν τοῖς κατ' αὐτοὺς, Μήδους ὄντας· τὸ δὲ κατ' ἐμὲ, ἰσόπαλον ἔτι. πέφευ

uideris, qui circa Babylonē in campo ante muros inter tot milites sedes de bello deliberans? LYC. Submonuisti. Ego uerò sobrium esse me putabam, at tu in eo, ut sententiam proferrem. SAM. Accedamus igitur, si tibi uidetur. Ac ut urri fortes in periculis sitis facite, neq; prodatis patrios spiritus. Iam enim & hostes uidelicet pugnam capessunt. Quare tessera quidem Enyalius esto. Vos autem postquam classicum cecinerit tubicen, cum clamore inuadēte, & clypeos hastis pulsantes, properate cum aduersarijs manum conferere, ac cominus pugnate, atq; intra teli iactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis spacium feriēdi eminus concedimus. Et quoniam ad manus mutuò iam uentum est, sinistrum quidem cornu & Timolaus in fugam uertet runt eos quibuscum congressi sunt, Medos. Media autem acies, & quod circum me est, aquo adhuc Marte pugnat.

Perse

φήρ αὐτ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐ-
τοῖς. ὁ δὲ ἵππος ἅπασα τῶν
βαρβάρων ἐπὶ τὸ δεξιὸν ὑμῶν
ἐκπέπτωκεν, ὥστι ὦ Λυκίνε, αὐ-
τός τε σὺν ἀγαθὸς γίγνου, καὶ
τοῖς μετὰ σαυτοῦ παρακελεύου
μάχεσθαι τῶν ἐπίλεκτων. Λυ.
ἀλλ' ἄγε· ἐπὶ ἐμοὶ γὰρ οἱ ἵπποι
ἅπασθε, καὶ μόνος ἐπιόντες
αὐτοῖς ἐδέξα ἐπιλαύνεσθαι.
ἐκεῖ μοι δοκῶ, ὡς βιαίσωντ', αὐ
τομολήσειν, προσδραμὼν ἐς
τὸν παλαίστραν, ἔτι πολεμεῖν
τοὺς ὑμᾶς καταλιπών. Σά. μὴ
δῆτα· ἐμοῦ γὰρ αὐτῶν ἕνεκα
σὺ ὕβρι τὸ μέρος. ἰγὼ γὰρ, ὡς ἔ-
ρᾷς, καὶ μονομαχήσω πρὸς τὸν
βασιλέα, ἢ ποσπαλῆτ' γάρ μι,
καὶ ἀναδήσω, ἢ αὐτὸς αὖ-
σχρόν. Λυ. νὴ Λία, καὶ τιτρώ
σῃ αὐτὸς μᾶλλα πρὸς αὐτὸ·
βασιλικὸν γὰρ, καὶ τὸ τρυβλῶσα
ἀρχὴ δ' ἀρχῆς μαχόμενον. Σά.
οὐ λέγεις, ὡς ἀπόλωμαι μᾶλ μοι
τὸ τραῦμα, καὶ ἐκ ἀς τὸ φαν
ρὸν τῷ σώματος, ὡς μᾶλ τλὼν
ἄλλῳ

Perſæ enim ſunt, & inter
cos ipſe rex. Vniuerſus autē
equitatus Barbarorū in dex
trum cornu noſtrum fertur.
Quare, ó Lycine, et ipſe uir
fortis ſis, & eos qui tecum
ſunt, exhortare ad fortiter
excipiendam & ſuſtinendā
impreſſionem. LYC. O'
fortunam. Aduerſum enim
me equites cuncti, ſolumq; i-
doneum ipſis uiſus ſum qui
contrà ferar. Ac mihi uide-
or, ſi uim adhibeant, trans-
fugiturus eſſe, in palæſtram
hinc currens, belligerantes
etiamnum uos relinquens.
SAM. Nequaquam. Vin-
cis enim & tu ipſos iā parte
quadam. Ego uerò, ut uides,
etiam ſingulari prælio cum
rege congrediar. Prouocat
enim me, & pugnam detre
ctare omnino turpe fuerit.
LYC. Per Iouem etiam
uulneraberis ſtatim admo-
dum ab eo. Nam hoc quoq;
regium eſt, uulnerari de regno dimicantem. SAM.
Bene dicis. Leue tamen, & uix ſummam cutem perſtrin-
gens uulnus hoc, neq; etiam in aperta corporis parte, ut ne
cicatrix

ἀλλὰ ὕστερον ἄμορφον γρύ-
διον. πλὴν ἀλλὰ ἐρᾷς, ὅπως
ἐπιλάσας, μιᾷ πληγῇ αὐτόν
τι κελ τὸν ἵππον λείψανα,
πλὴν λόγχαι ἀφάς: εἶτα πλὴν
λιφαλλὰ ἀποτιμῶν, κελ ἀφι-
λὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς
ἤδη γίγνα, προσκυνούμενος
ὑφ' ἁπάντων. οἱ βάρβαροι προ-
σκυνήσουσιν ὑμῖν, κατὰ τὸν
Ἑλλήνων νόμων ἔρξω, εἰ σοι
τυγὸς ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τού-
τοις ἄρα ἐννοεῖτε, ὅσας μὲ πό-
λεις ἐπανύμους ἐμαυτῷ ποιῶ,
ὅσας δὲ κελ καθαιρήσω, ἐλὼν
καὶ λεάτας, αἵ ἂν ὑβρίσωσί
τι ἐς τὸν ἀρχόν. ἀπαόστων δὲ
μάλιστα Κυδίαν τὸν πλούσιον
μετιόντα ὅσομαι, ὃς ὑμοῦ ἤδη
ὧν μοι, ἐξίστατο τῆ ἀγρῦ, ἐπεβά
νων μετ' ὀλίγον ἐς τὸ ἔσω τ
ὄρους. Λυ. πέπαυσο ἤδη ὦ
Σάμιππε· καιρὸς γάρ, σι ἤδη
μὴ νεκπεπόται πολεμικὸν μά
χλν, ἐν βαβυλῶνι σὺν χαρᾷ τὰ
ἐπινίκια ἑορτάσιος γὰ εἰμά,

cicatrix quidem deformè apparitura sit postea. Cæterum uides quo pacto ipse in cursando una adeò plaga et ipsum & equum emissa hasta transegerim: deinde amputato capite, et ablato diademate, rex adeò ipse factus iam sim, & ab omnibus adorer? Barbari igitur adorẽt nos, ego uerò iuxta Græcorum legem imperabo, atque unus Imperator nominabor. Post hæc igitur cogitate, quàm multas quidem ciuitates cognomines mihi ipsi conditurus sum, quàm multas autem etiam destructurus per uim captas, si quæ contumelioſè aliquid in regnum fecerint. Omnium autem maximè Cydiam istum diuitem persequar, qui cum mihi uicinus tam esset, eiecit me agro, transcẽdens paulatim in interiora finiũ.

LYCIN. Desine tandem Samippe. Tempus enim est, te quidem post pugnam tantam superatam, Babylone conuiuiũ celebrare, & uictoriæ sacra peragere (iam enim extra præscriptũ stadiũ, opinor,

pro-

σοι ἀρχὴ, Τιμόλαον δὲ ὑμῖν
τῷ μέρει σύγκλυδα, ὑπερ ἀλ-
λήλων. ΣΑ. τί δ' ὦν, ὦ Λυκῖνε,
οἷά σοι πρέσβεις ἀπῆν: ΛΥ. πολ-
λαγοῦ, ὦ δαιμονιώτατε βα-
σιλεῦ, ἐπιπονώτερα καὶ βιαιό-
τερα τῶν Ἀδαμάντου, παρ' ἐ-
κεῖνον μὲν γὰρ ἁβρὰ δειπ-
νάσια καὶ ἡδέα πρὸς
τάνυν τοῖς συμπότοις, σὺ δὲ
καὶ ἐνταῦθα μονομαχῶν, καὶ
ἀγρυπνίαις, καὶ ἁρπαγαῖς τι-
νὶ τῷ, καὶ μιᾶ ἡμέρᾳ ἀ μέ-
σον γάρ σοι τὰ παρὰ τῶν πο-
λεμίων φοβερὰ ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐ-
πιβουλαὶ μυρίαι, καὶ φόνοι
παρὰ τῶν συμάχων, καὶ μέ-
θαι καὶ κολακεῖαι. φίλοι δὲ
ἄλλοις ἄλλοθεν, ἀλλὰ πρὸς τὸ
μέσον ἅπαντες, ὃ πρὸς τὸν ἀ-
γῶνα σύνεσι δοκιμῶντες ἄνευ.
ἀνάπαυσις μέν γε ἀδὶ ὕπαρ
τῶν ὀνείρων, ἀλλὰ δίκα μόνον,
καὶ πορφύρα, καὶ χρυσῷ πεπλέ-
κθαι, καὶ ταινίαι λευκαὶ περὶ τῷ
μετώπῳ, καὶ δορυφόροι πρόσω
τῶν,

proceßit tibi imperium) Ti
molaum autẽ uicißim opta-
re quicquid uoluerit. ΣΑ-
MIP. Quid igitur Lycine?
qualia tibi poſtulaſſe uide-
ris? LYC. Longè, ô præ-
claríßime regum, laborio-
ſiora & uiolentoria, quàm
quæ Adimantus: quippe
cum ille quidem in deli-
cijs uerſaretur, & duorum
talentorum pocula aurea
compotoribus porrigeret,
tu uerò etiam uulnerabaris
ſingulari prælio dimicans,
& metueb.s, et curis diſti-
nebaris noctu, interdiú-
que. Non ſoùm enim ea quæ
ab hoſtibus fierent, formi
danda tibi erant, ſed & in-
ſidiæ innumerabiles, & in-
uidia eorum quibúscum uí-
uebas, & odium, & adula
tio. Amicum autem nullus
uerus, ſed ad metum omnes
uel ſpem beneuolentiam ſi-
mulantes. Fruitio certè uo-
luptatum ne per ſomnium
quidẽ, ſed gloria ſolùm, & purpura auro uariegata, &
faſcia candida circum frontem, & ſatellites præeuntes.

τὸν τὰ δ' ἄλλα κάματον ἀνα-
φόρητος, καὶ ἀνιλία πολλή. καὶ
ὃ χρηματίσειν τοῖς παρὰ τῶν
πολεμίων ἥκουσι λαβεῖν, ἢ δικά-
ζειν, ἢ καταπέμπειν τοῖς ὑπη-
κόοις ἰδιοτάγματα. καὶ ἢ τοι
ἀφίσηνί τι ἔθνος, ἢ ἐπανάστα-
σίς τινες τῶν ἐξω τῆς ἀρχῆς.
δεδιέναι δὲ πάντα, καὶ
ὑφορᾶσθαι, καὶ ὅλως, ὑπὸ πάν-
των μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σεαυτοῦ σώ-
ζεσθαι. καὶ γὰρ ἂν καὶ
τόδε πῶς οὐ παρανόμως, ὅτι καὶ
νοσῶν τὰ ὁμοια τοῖς ἰδιώταις,
καὶ ὁ πυρετὸς ὁ διαγινώ-
σκων σε βασιλέα ὄντα, ἐλεῖ ὁ
δάφνος δεδιὼς τὸν δορυφό-
ρον, ἀλλ' ἔπεισας, ἐπόταν αὐ-
τῷ δοκῇ, ἄγειν ὀλοφύρονται, οὐκ
αἰδεσθεὶς τὸ διάδημα; σὺ
δὲ ὁ οὕτως ὑψηλὸς, καταπε-
σὼν, αἰάσπαστος ἐν τῇ βασι-
λείᾳ θρήνυθλον αὐτὸν ἑλὼν ἄ-
νω, τοῖς πολλοῖς ἐτέτιμος,
ἀναιρεθεὶς ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν
νεκρῶν, χῶμα ὑψηλὸν ὑπὸρ
γῆς, καὶ κίονα μακρὸν, ἢ πυ-

Cætera autem, labor intolerabilis, & acerbitas multa. Et aut respõsa dare ab hostibus uenientibus oportet, aut ius dicere, aut mittere ad subditos edicta. Et uel gens aliqua defecit, uel incursiõnes fiunt ab ijs qui extra imperium degunt. Timere itaq; oportet omnia, et habere suspecta. Et in summa, ab omnib⁹ magis quàm à te ipso beatum prædicari. Nam illud quoque an nõ humile & abiectum, quòd et ægrotas eodem modo cũ priuatis, & febris in nullo discrimine habet te regem, neque etiam mors metuit satellites tuos, sed superueniens quandocunq; ipsi lubitũ fuerit, ducit plorantẽ te, nihil uerita diadema istud? Tu uerò ille sublimis adeò ex alto decidens, abreptus è solio regio, eandem uiam abiscum multitudine, eodẽq; honore cum cæteris inter gregem mortuorum agitaris, tumulum excelsum supra terram, & columnam in longum porrectam, aut pyra-

πυραμίδα σύγραμμον, τὰς γωνίας ἀνελιπὼν, ἀπορθίσμα τοῖς αἰῶνα βιοῦσι φιλοτιμήματα. ἀνδρὸς δὲ ἐπαίνου ἦν τοῦτο, εἰς αὐτάρκειαν ἐκ πόλεως δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὸ μέγα ἴνωμα, πάντα παρ' ὀλίγον ἀποῤῥᾶ, καὶ ἄπασιν ἀμελήμενα. ὧν δὲ καὶ ὅτι μάλιστα ἐπὶ πλεῖστον παραμείνῃ, τίς ἔτι ἀπολωλεκόσι ἀναδόσει αὐτῶν χρησμόν; ἑρᾷς οἷα μὲν ἦν ἴσως πράγματα, διὰλιες καὶ φροντίσεως ἢ πάνυ· οἷα δὲ καὶ μετὰ τῶν ἀναλωμάτων ἴσως; ἀλλ' ἴδε σὺν αὐτῷ, ὦ Τιμόλαε, καὶ ἴσως ὑπόβαθι τούτοις, ὥσπερ ἀνὴρ ἄνδρα σωφρονοῦντα, καὶ πράγμασι χρῆσθαι δόλιοι. Τι. σὺ μὲν οὖν ὦ Λυκῖνε, εἰ ἐπιτήδειον ἐστὶ ξέσαι, καὶ ἴ, τι ἂν δύνασθαι δυνασθῇ. χρυσὸν μὲν οὖν καὶ θησαυρὸν, καὶ μεδίμνους νομίσματος, ἢ βασιλείας καὶ πολέμους, καὶ λάμπτρα ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς,

pyramidem æquis ac rectis angulis assurgentem post te relinquens, serotina uidelicet, & tum insensibilia magnificentiæ spectacula. Statuæ autem illæ & templum quæ ciuitates erigunt colentes, & magnum illud nomẽ omnia paulatim defluunt atque abeunt neglecta. Quòd si autem quammaximè etiã in longissimum pedurarint, quis quæso fructus eorum amplius fuerit, cum sensu careas? Vides qualia quidem etiam uiuus negocia habiturus sis, metuendo uidelicet, & cogitando, & laborando: qualia uerò & illa quoque quæ post mutationem sequentur. Sed iam tuum erit Timolae, optare ac ut superes istos uide, quèm admodum decet uirum intelligentem, & rebus uti scientem.

TIMOL. Attende igitur Lycine, num quid reprehẽsione dignum optabo, & quia. im arguere quispiam meritò possit. Nam aurũ quidem, & thesauros, & medimna nummorũ, aut regna, & bella, et terrores pro imperio,

ἃ ἐπότνια Διὶβαλλόν, ὅτι αὐτὸς σοφὰ ἐβίβασα γάρ ταῦτά γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐνεδρουλὰς ἐν χοντα, καὶ πολὺν τὸ ὄλισθος τὸ ἐνταῦθα ἐν αὐτοῖς ἐών. ἐγὼ δὲ βέλτιον, τὸν Ἑρμῆν ἐντυχόντα μοι λαβεῖν τινας δακτυλίους τοιούτους τῶν ἐμῶν μιν, ἵνα μὴ, ὥσπερ καὶ ἐρρῶσθαι, καὶ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, καὶ ἄῤῥωτον εἶναι καὶ ἀναβῆναι ἕτερον δὲ, ὡς μὴ ὁρᾶσθαι τὸν περιδέμενον, οἷόν ἐστι τὸν Γύγου τὸν δέ τινα, ὡς ἰσχύειν ὑπὸρ ἀνθρώπους μυρίους, καὶ ἔ, τι οὖν ἄχθος ἅμα μυρίοις ἐνεγκεῖν μόλις ἐνέγκαιντο, τοῦτό μι ῥᾳδίως μόνον αἴρεσθαι, ἕτι δὲ καὶ πτῆσθαι, πολὺν ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθέντα. καὶ πρὸς τοῦτό μοι εἶναι δακτύλιόν τινα, καὶ μὲν καὶ δὴ ὕπνον κατασπᾶν, ὁπόσους ἂν ἐθέλω, καὶ ἔπασαι θύρας προσιόντι μοι ἀνοίγεσθαι, χαλωμένου τοῦ κλείθρου, καὶ τοῦ μοχλοῦ ἀφαιρουμένου, ταῦτα ἀμφότερα εἰς δακτύλιον δυνάσ

quæ tu meritò reprehendisti, haudquaquam postulabo. Caduca enim hæc, & multis insidijs referta: & plus molestiæ in ipsis est, quàm dulcedinis. Cæterum Mercurium ego uolo obuiam mihi uenientem dare i nõnullos annulos, qui huiusmodi uim habeant: primum quidem ut rectè semper ualeam, & corpore sanus sim & insauciabilis, & nulli perturbationi obnoxius. Secundum autẽ, ut ne conspici positis qui eũ induerit, qualis ille Gygis fuit. Deinde alium quendã, ut robore superem uirorũ decem millia: atq; onus quod alioqui decẽ milliã hominũ mouere simul uix possent, ego solus facilè in humeros at tollere possim. Præterea autẽ & uolare possim, longè à terra in sublime sublatus, & ad hoc quoq; annulum quẽdam habeam. Iam uerò & in somnum resoluere quos uoluero, & omnẽ ianuã accedẽti mihi aperiri, laxata sera, & dimoto obice. hæc ambo u-

nus

δω. τὸ δ' μέγιστον, ἄλλός τις ἐγω ὧδε πᾶσιν ὁ ἄδικος, ὡς ὁράσιμον ἀνά μι, περιέμενον πᾶσι τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξὶ, καὶ δόμοις ἐλοις, καὶ μανδύ τι ἀνω ἀόρατον, καὶ ὅτῳ μὴ πεδανότατος ἐγὼ, καὶ αὐτὸ τόμα, ὅστις πολλὰς γυναῖκας, ἃ φρένας ἔ ὄρωνα, καὶ αὐχεῖν ἐωυτὰς, καὶ τὰ μεράκια ἔχειμι μανίεσι μοι, καὶ σὐδαίμονα ἄνω δοκᾶν, ἢ τινα καὶ μόνον περιβλέψαιμι αὐτ, ἃ δ' ὑπ' ρρέω, πάντα ὑπὸ λύπης ἀπολλύδω· καὶ ὅλως, ὡσπερ τὸν Υάκινθον ἢ Υλαν, ἢ Φάωνα ἔ Χῖον ἄνα μι, καὶ ταῦτα πάντα ἔχειν, μὴ διαγιγνόμενον ἐντα, μανδι κατὰ μέτρον ζῶντα τῆς ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτι χίλια, ἔτον ἐν ἐνιαυτῷ γεγενέμενον διαβιῶναι, ἀμφὶ τὰ ἐπτακαίδεκα ἔτη ἀεὶ ἀπο-λυόμενον τὸ γῆρας· ὥσπερ οἱ ὄφεις. οὐλίγ γὰρ λείψει μι ταῦτα ἔχοντα· πάντα γὰ ἐμὰ

num annulus posſit. Et quod maximum eſt, alius quiſpiã ſit ſupra omnes ſuauiſſimus, qui me amabilem faciat inedutus, & pueris formoſis, & mulieribus, & populis totis, neque quenquã amoris expertem eſſe ſinat, & cui non deſiderabiliſſimus ipſe uidear, atque in ore ſim, ita ut multæ mulieres, dum amorẽ pati nequeunt, ſeipſas etiam ſuſpendant, et adoleſcentuli ad inſaniam rediganturmei deſiderio: adeoq; ſeipſos beatos eſſe putent, ſi quem ipſorum uel aſpiciam ſolum: ſi uerò contemnam, etiam illi mœrore pereãt: et in ſumma, ſupra Hyacinthũ, aut Hylam, aut Phaonem Chium illum ſim. Atque hæc omnia habeã non in breue tempus ac ſtatim moriturus, neq; etiã ad menſuram humanæ uitæ uiuens, ſed annos mille, ſubinde iuuenis ex uiuene renaſcens, uiuendo exigam, circa decimumſeptimum quenque annum exuens ſenectutem perinde atque ſerpentes. Nihil enim deerit mihi, cum hæc habebo. Siquidẽ omnia

λὼ ἀῤ τὰ τῶν ἄλλων, ὃν ὅσον ἀνοίγειν τι τὰς θύρας ἐδωκά μην, καὶ κοπίσαι τοὺς φύλακας, καὶ ἀδιατ. ἐλθεῖν ἀοιδῶν. ἐλθεῖν τι ἐν Ινδοῖς ἢ Υπερβορέοις θέαμα παράλογον, ἢ κτῆμα τίμιον, ἢ ὅσα ἁμαρτεῖν ἢ τιθῆναι ἄλλοι, ἐ μεταστελλόμενος, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιτρέχων. ἀπέλαυσον ἀπ' αὐτῶν ὃν πάρον. τὴν ἀπὸ γρυὸς, ἀπὸ πόρου θηρίου, ἢ φοίνικος, ὄρνιθα ἐν Ινδοῖς ἀθάνατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο εἶδον ἄν. καὶ τὰς πηγὰς δὲ τὰς Νείλου μόνος ἂν ἢ πιεζόμην, καὶ ὅσον τῆς γῆς ἀοίκητον, καὶ ἃ τινες νοτίους δοῦλοι ἡμῖν οἰκοῦσι, τὸ ἀντίποδας τῆς ἡμετέρας ἔχον τὸν. ἐστὶ δὲ καὶ ἀστέρων φύσις καὶ σελήνης, καὶ αὐτὸ ἡλίου μεγέθους ἂν ἴγνων, ἀπαθὴς ἂν τῶν πυρὶ καὶ τὸ καύσιμον ἡλίου, αὐδημερὸν ἀγγεῖλαι τὰ Βαβυλῶνα, τίς νίκησεν Ολύμπια· ἢ ἀριστήσαντα, ἀ τύχοι μὲν Συρίᾳ, δειπνῆσαι ἐν Ἰτα

quæcunq; alij habent, mea futura essent, quatenus & fores aperire possem, & spirare custodes, & ipse ingressus inuisibilis esse. Quòd si apud Indos aut Hyperboreos spectaculum aliquod mirum ac nouum foret, aut res aliqua preciosa, aut quicquid esu uel potu dulce: nihil ueritus, sed ipse eò aduolãs fruerer omnib. ad satietatem usque. Et quia Gryps alata fera, aut Phœnix auis apud Indos à cæteris uideri nequit, ego uerò etiam illud uiderem. Et fontes Nili quoq; solus scirem, et terræ quicquid inhabitabile est, & si qui Antipodes ex aduerso nobis habitant, australem terræ partem dimidiã tenentes. Præterea autem & stellarum naturam, & Lunæ, & ipsius Solis, facilè nossem, ut qui ab igne illorum lædi non possem. Et quod omnium suauissimum fuerit, uno eodemq; die anonunciare Babylonem possem quisnam in Olympijs uicissetr & si fortè in Syria prandens essem, cœnare in Italia.

Si

Εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμύνασθαι καὶ τοῦτον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς, πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπικεφαλίσαι τὸ πρᾶγμα· τοὺς τε κῦφλους ὑπνώσαι, ἐπιχέοντα κεκιμηλωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὲν δὴ εἴ τις ὑπερήφανος εἴη, ἢ τύραννος ὄλβιος καὶ πλούσιος ὑβριστής, ἀφάμενος αὐτοῦ, ὅσον μὴ ταλάντου μείζονα ἕλκοιμι, ἀφεῖναι φέρεσθαι κατὰ τῶν κρημνῶν, τοῖς πᾶσι δηλοῖς δὲ ἐμοὶ μόνῳ ἀκωλύτως αὖ ὄψε, ἀσινέντα ἀδακτον, κεκιμηκότα ἅπαντας, αὖθις ἀναστῆναι μόνον. οἷον δὲ κἀκεῖνο ὄψει, τοὺς πολεμιωτάτους ἐπαναστάντας, ἐξω βλέποντας ὑπερφυῶς φοβούμενον. καὶ ὁ δορυφόρος μοι, προδιωκόμενος αὐτοῖς ἑτέροις, κεκιμηκότας τοὺς πρατεύοντας, νικᾶν παρέχοι τοῖς φεύγουσιν, αὐχηρίσασιν ἀπὸ τῆς ῥοπῆς. καὶ τὸ ὅλον, πολλὰν ἀνειδόμην αὐτὸν τῶν αὐθρώπων βίον, καὶ πάντα ἐμοὶ μὲν, οὐ θεὸς ἰδόντων ἄλλοις.

Si quis autem inimicus mihi foret, ulcisci etiam istum ex obscuro iecto in caput eius saxo, ita ut diminueretur et cerebrū: amicis aūt ē trà benefacere, offundēdo dormientibus ipsis aurū. Ac sinè si quis superbus foret, aut tyrannus diues contumelioſus, sublatum ipsum ad stadia argenti per præcipitia superne deycerem. Cū pulsionibus autem nemine prohibente conuersari mihi liceret, quippe cum & uidere non possem ingressus, & omnes in somnū resolue rē, solis illis exceptis. Quale uerò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli tactum in altum sublatus? Et si uisum fuisset, adiungēdo me victis, & sapiendo victores fugientibus victoriam submiſtrare, ex fuga uidelicet reuersis. Et in summa, ludū quendā facerē uitā humanā, omniaq; adeò mea fo

μέ-

rent, ac deus uiderer cæteris. Atq; hæc summa felicitas eſt,

μήτε ἀπολέσθαι μήτε ἀπόβουλον λυθῆναι δυνατόν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ὑγιάσαι μαρῷ τῷ βίῳ. τί οὖν ἀνιᾶσαι, ὦ Λυκίνη, τῆς οὐσίας; Λυκίνη, ὦ Τιμόλαε· οὐ γὰρ ἀσφαλὲς, ἐν τοιούτῳ ἄνδρι ἀνδρὶ πλουτοῦντι, καὶ πολλῶν μυρίους πλοῦν ἰσχύοντι. πολλὰ ἀλλ' ἐπαίνου ὀρύττομαί σε, εἴ τινα ἄλλον ἐν τοσούτοις ἴδοιμι, ὅσα ἐπρίατο, γρύτα ἤδη ἄνδρα, οὕτω πα ρακινδυνεύοντα πλοῦτον ἡμῖν, ἐπὶ δακτυλίῳ μικρῷ ἐχόμενον, ἵνα ὅλα λιτῶν ἄκρων τῷ λαπτύλῳ ἀνωκόμηται, ἐνίκατον πᾶσι, καὶ τούτοις, φαλακρὸν ὄντα, καὶ πλοῦν ῥίνα σιμόν. ἀταρ ἐπί μοι καὶ τόδε, τί δή ποτε οὐχ οἷός λαπτύλῳ ἄνωθεν τοῦτο ἀνύκτα σοι, ἀλλὰ τοσούτοις πρίνμιλός βαδίῃ, πλοῦν ἀνεστραὸν πιφορτισμένος κατὰ λάπτυλον ἕνα, μᾶλλον δὲ ὑπερπλέα ἀριθμὸς, καὶ δύσει καὶ πλοῦν δεξιὸν σωπιλαβῆν; καί τοι ἐνὸς τ' αὐχενικοτάτη προσλᾶ, ὃς πρίνμιλον σε,

quæ neque perire, neq; in fidijs peti potest, & maxime cū bona ualetudine per lōgam ætatem. Quid igitur est Lycine, quod in hoc uoto culpare queas? LYC. Nihil, Timolae. neque enim tutum fuerit aduersari uiro alato, & qui robore multa hominum millia superat. Verūtamen illud interrogabo te, ecquem alium uideris inter tot gentes quas uolando oberrasti, senem iam uirum mente à statu suo ita dimota, qui annulo exiguo uectus, totos adeò montes digito mouere potuerit, amabilem omnibus, idq; cum caluus esset, nasum habueret simum? At uerò etiam hoc respōde mihi: Cur tandem non unus annulus omnia tibi ista potest, sed tā multis reuinctus incedes, sinistra grauata per singulos digitos? imò uerò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram ferendo

oneri succedere. Atqui uno adhuc necessario maximè opus est,

σι, τοῦτο μηρύεται, τίν
πολλὴν ταύτην πόρυζαν ἀπο-
ξύσας· ὁ τῦτο μὲν καὶ ὁ Ἑλλέ-
βορος, ἱκανὸς ποιῆσαι, σωφρο-
νῆσαι πολύς. Τι. ἀλλα παύ
τως, ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς σύ-
ξυρι ἄλλο τοῦτο, ὃς ἂν μάθω
μὲν, οἷα αὐτὸς ἀνεπίληπτα
καὶ ἀνύπαλτα, ὁ συνοφαύσων
τὸς ἄλλους. Λυ. ἀλλ' οὐ
δύναμαι σύχῃ ἐγώ· ἤδη γὰρ
ἄλα πρὸς τὸ Δίπυλον, καὶ ὁ
βέλτιστος οὗτος Σάμιππος,
ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν.
νῦν σὺ ὦ Τίμολαε, ἐν μὲν
ἐν Συρίᾳ, δεικτῶν δὲ ἐν Ἰτα-
λίᾳ, καὶ τοῖς ἐμοὶ ἐπιβάλλουσι φα
θήσεις κατιχρόμενος, καλῶς ποι
οῦντες· ἄλλως τι ἂν καὶ δηξά
μενοι, πλατύσας ἐν ὀλίγου, ὑ-
πολιπόμενα τινα πλοῦτον, οὐσία
δίαν μετ' ὀλίγου, ψιλὰ τοῖς
μάλιστα ἐδίων, οἷα ὑμᾶς πάσι
δι μετ' ὀλίγου, ἱκανὰ γὰρ ἡ σύ-
δαιμονία ἡμῖν ὑμῖν, καὶ ὁ πολὺς
πλοῦτος οἰκοθεν ἀποπλήσῃ.

est qui te indutum à stulticia cohibeat, multa ista insolentia deterserat: an hoc quidem etiam Elleborus abunde potest, meractor videlicet haustus? TIMO. At prorsus Lycine etiam ipse optabit tandem iam aliquid quò discamus qualia tu postulaturus sis, irreprehensibilia videlicet, & quæ accusari nequeant: quandoquidem cæteros calumniaris omnes. LYC. At non opus habeo voto ego. Venimus enim iam ad Dipylum, & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat, & tu Timolae dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea studia quæ ad me pertinebant, absumpsistis: rectè sanè facientes, præsertim cum nõ in breue tempus ditescere opulentia quadam quasi subuentanea, deinde post paulum marore affici, dum nudam aliquam massam panis comedamus quale vobis non multo pòst accidet, postquam felicitas quidem ista vobis multæq; diuitiæ auolantes euanescent,

αὐτοῖ ὃ καταβάντες ἀπὸ τῶν ὑποστρώματων τε καὶ διαδημάτων ὥσπερ ἐξ ὕπνου ἀναρχὶ & ἀνιγρόμενοι, αὐτόματα τὰ ὑμῖν οἰκεῖα ὑρήσετε, ὥσπερ οἱ τὰς βασιλέας ὑποκρινόμενοι ῥαψῳδοί, ἀπελθόντες ἀπὸ τὸ διάκρυ, καὶ ὑποῦλες εἰ πολοί, καὶ ταῦτα, περὶ ὃ ἴσχυ Ἀγαμέμνονός ὄντος, ἢ Κρέοντες λυπεῖσθε ἂν, ὡς τὰ οἰκεῖα, καὶ λυσιτελοῦσι ἴσως ὑμῖν τὰ ἐκ τῆ οἰκίας, καὶ μάλιστα σὺ, ὦ Τιμόλαε, ἐπὶ τῷ δεῖ σε τὰ αὐτὰ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, εἰ μὴ ῥάστως λελυδάσους, κατακισόντα ἐν ἢ ἀραιᾷ, χαμαὶ βαλίσαν, ἀπολέσαντα τοὺς δακτυλίους ἁπάντων ἄπωτας, ἀπορρύντας τὰ δακτύλων. ὑμοὶ δὲ καὶ τῶτο ἱκανὸν, αὐτὶ πάντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆ, τὸ γελάσαι μάλα ἁδίως, ἐφ' οἷς ὑμᾶς ἢ τύχη, τοιῦτοις ὄσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινοῦντες.

ipsi aũt digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suauissimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia reperietis, perinde ut histriones regum personas agẽtes, qui ex theatro regrediẽtes, plerique fame cõficiũtur, idq; cũ paulo antè Agamemnones aut Creõtes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, uti cõsentaneũ est, ægroq; animo ea quæ domi uobis sunt aspicietis, et maximè tu Timolae, quãdo necesse tibi erit idẽ pati quod Icarus olim, ut soluta uidelicet pẽnarum textura de cœlo delapsus, humi incedere cogaris amissis annulis illis omnibus, ultrò de digitis effluentibus. Mihi uerò etiã hoc abundè satis erit, pro omnibus thesauris, ipsaq; adeò Babylone suauiter admodũ ridere ad ea quæ uos optastis, tam præclara scilicet, et hoc, cum ipsi philosophiam laudetis.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

a Coma aũt.) Quòd dedecori fuerit, inge nuum comam alere, ostea-

ostendit Lycinius. b Aegyptiacæ.) Apud Aegyptios pueri omnes ingenui crines gerebant intortos, ad pubertatis usq; anno: deinde tondebantur. c Crobylo.) Est autem crobylus crinium plexus, in acumen desinens, de quo Thucydides in primo. Sunt qui accipiunt pro ipso reticulo comam constringente. Plutarchus in libello de tacente Pythia, loquēs de oraculis, ubi sacerdotes antiquitùs in aureos crobylos capilliciū frāgebāt: Διὸ τοὺς χαλκοῦς, inqt, ὁ πρῶτος χρήσας ἀφῆλε τὰ χρυσοῦς ἀφῆρητο, ἐξυσμὸς μᾶλλον ἢ πλοκὴν ἄγων, ἐπὶ πολὺ κόμην σωφρόνως καὶ ἀπέρατον. id est, Visus superfluitatem nimiā abolēs, aureos crobylos reiecit, & fastuosiorem comæ syluam detondit. Visus est hac uoce Q. Septimius Florēs, li. de uelandis Virginibus: Debebunt, inquit, etiā & ipsi sibi aliqua insignia defendere, aut pennas Garamantiū, aut crobylos barbarorum, aut cicadas Atheniensiū, aut cirros Germanorū, aut stigmata Britonum. Theophylactus Scholasticus in epistola quadā: πρεσβύλαν, inquit τὴν ἐν Γοργίᾳ σημαντικὴν μάλλον τοῖς ἰσχνοῖς καὶ τακτικοῖς τὸ πρόσωπον. id est: Crobylo & cicada superbit Gorgias, nondū inumbrante malas lanugine. Cæterùm cicadas, quarū est crebra apud authores mentio, aureas crinibus innodabant Athenienses: ostendere uolentes eo argumēto, indignos esse. De his Thucydides initio historię de Atheniēsib. loquens, Philostratus lib. 2 Heliadicon. Greg. Nazianzenus:

Κεκροπίδαι τεττιγα πλοκαμῳ ὑπαρ ἴχνι χαίτης — πηγενέτις

Cecropidæ indigenæ natam tellure cicadam
Innodant crinis —

Quē morē expressit in Ciri Verg. de Niso Pandionide loquēs.

Aurea solennem comptum quam fibula ritum
Morsu fo, teretis nectebat dente cicadæ.

d Dioscurorū.) Id est, geminorū, ita Græcis appellātur Castor & Pollux nauigātiū numina: quorū beneficia in tēpestatibus maris, & certaminib. equestribus Theocritus Eidyllio 27 cōmemorat. De stellis Castoribus uide Plinium lib. 2. cap. 37. e Proinde.) Planius: quod maximè in promptu, uel quod in ore est omnib⁹. f Cōmunis.) Græc. κοινὸν Ἑρμῆν, id est, cōmunē Mercurīū dixerūt, q̄ multa in uita inuenerit. Sunt eū, qui dicūt, eū prestigiatorū artē excogitasse, & reb. nomina imposuisse, & uerba in ordinē redegisse, deorū cultū & sacra instituisse, astrorū & siderū cursus obseruasse, numerosq; excogitasse

&

& medicinã & chelym, id est testudinem: sed & fidium tres uocees, acutam, grauẽ, & mediã. Sed & eodem nomine appellarũt Aristides, Plutarchus, Hesychius & Phurnutus. Vnde in prouerbiũ exijt κοινὸς Ερμῆς, de ijs qui aliquid commune inuenerunt, quod & Erasmus meus annotauit. g Delphines.) Vide quæ de eorũ natura in dialogo Neptuni & Delphinũ annotauimus, in quo plura exẽpla referũtur. h Deseris ordinẽ.) Pœna capitalis erat, qui locũ ab Imperatore datũ deseruisset. Vnde & desertoris uocabulũ apud militares homines ignominosissimũ. Plato lib. de Legib. 12. iubet τὸν καταλελειπότα τὴν φυλακὴν, id est qui excubias deseruisset, in foro palàm describi, infamiæ notę; causa: tanquã is quod in ipso erat, Rẽpub. prodiderit, loco relicto. i Nõnullos annulos.) Priscorũ superstitio plurimũ tribuit annulorũ efficaciæ, ita ut uenditarentur incantamentis uarijs efficaces, alij cõtra morsus ferarum, alij aduersus calumniã: alij ad alia, uel depellenda incõmoda, uel cõmoda cõcilianda ijs qui gestarẽt. Aristoph. in Pluto: φορῶ γὰρ τριάμιν & τὸν λακτύλιον, id est, quãdo gesto hũc annulum. Hũc quidẽ φαρμακίτην & φυσικὸν appellant. Tales annulos Timolaus cõplures sibi optat hic, & quales habebat Gyges: aliũ qui ditesceret, aliũ quo gratus & amabilis redderetur, alium per quẽ liceret uolare, &c. Quidã huiusmodi annulos cõstruendos docẽt, quãdo stella aliqua ascẽdit fortunata, & à luna fœliciter aspecta, uel cum ea iuncta, tumq; lapidẽ herbãq; huic stellæ subditam, capiendam præcipiunt, huicq; metallum cõforme: quæ libenter ut nugas prętereo.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. DEORVM CONCILIVM.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus deorũ gentiliũ uanitatem atq; stulticiã more suo deridet: hominũq; superstitionẽ tacitè reprehẽdit, quæ ridicula adeò atq; absurda de illis sibi ipsis persuadeant ac credant. Est autem festiua quędam imitatio, qua exemplum Athenienſis reipub. concilium Deorum haberi fingit, super ijs uidelicet qui ceu nothi ac peregrini in ciuitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris igitur uicẽ

Momus

Momus generalis deorũ cæterorum fugillator suscipit: qui principiò quidẽ cõmuni nomine in eos qui partim ex dijs partim ex hominib nati, in cœlũ recepti fuerant, tanquã nothos ac peregrinos inuehitur. Præcipuè uerò Dionysium accusat, ut qui non solùm ipse aduenticius in cœlo sit, uerùm etiam alios quosdam barbaros & informes, numeroq; deorum prorsus indignos secum introduxerit. Atq; huius rei tanquam auctorem & causam Iouem quoque in crimen uocat, quòd is cũ mulieribus mortalibus, nunc hac, nũc illa specie transformatus concumbat, ac postea ex illis procreatos liberos inter deos referat, & in cœlo collocet. Itaque iam illius exemplo etiam deas cum uiris hominibus congredi cœpisse, ac liberos ex ijsdem sustulisse. Secundo autem loco eos qui & Barbari, & ex solis hominibus procreati, pro dijs haberentur, infectatur, illorum indignitatẽ, cùm ob personarũ ac linguæ fœditatem, tum ob ea quæ ex eo quòd in cœsum recepti essent, cõsecuta sint, exaggerans. Inter quos præcipuè Aegyptiorum absurditatem persequitur, quorum alij canum, alij boum, alij aliorum turpium atque brutorum animantium specie colerẽtur. Postremò etiam philosophorum illa plausibilia ac uulgò iactata nomina arripit, puta Virtutem, Fatũ, Naturam, &c. ut quæ non noua ac peregrina sint, sed ne usquam quidem existant. Quo loco & temporum suorum uitia, & philosophorũ uanitatem simul notasse uidetur, ut qui nerbis quidem multa de uirtute iactarint, ipso autem opere quiduis potius quàm uirtutem & honestatem præstiterint. Quòd autem fati & naturæ quoque meminit, eò pertinet, quòd cultus deorum paulatim sublatus fuit, quando homines à philosophis edocti, fato quodam & naturali rerum ordine ac serie, non deorum benignitate fieri ac geri omnia, opinari cæperunt. Atque ad hunc modũ accusatione sua peracta, Momus decretum quoque à se compositum proponit ac recitat, quo ipso quoque ad exemplum Atheniensium pciphismatum, qualia multa temporibus Demosthenis, & paulo suprà quoque facta sunt, efficto, iubentur dij cognitiones diuinitatis & originis quisq; suę ad proximũ cõcilium afferre, ut qui peregrini & aduenticij reperti fuerint, è cœtu ac ciuitate deorum remoucantur.

IV-

ΖΗΝΟΣ, ΕΡΜΟΥ καὶ Μώμου.

Μηκέτι τοῦδε ἴσιτε ὦ θεοί, μηδὲ παῤ ἀλλήλους ποιεῖσθε ἀγωνιῶντες, εἰ πολλοὶ αὐτῶν ἐξ ἀπροόπτου μετέχουσιν ἡμῖν τῆς συμποσίου· ἀλλ' ἐπέτρεψε ἀποδεῖξαι περὶ τούτων ἐκκλησίαν, λέγειν ἐκεῖνον εἰς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντα αὐτῷ, μὴ κατηγορεῖτον, οὐ γὰρ ἀκούσεται, ὦ Ἑρμῆ, τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ τοῦ νόμου. Ερ. ἄκουε, σίγα· τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ἐλλήνων θεῶν, οἷς ἔξεστιν; ὁ δὲ σκέψις περὶ τῶν μετοίκων καὶ ξένων. Μῶ. ἐγὼ ὁ Μῶμος, ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπέτρεψας εἰπεῖν. Ζεύς. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίεσαν, ὡς τι ἐρεῖν ἐμοῦ ἀδεῶς. Μῶ. φημὶ τοίνυν δεινὰ ποιεῖν ἐνίους ὑμῶν, οἷς οὐκ ἀπέχρη θεοὺς

IVPITER, MERCVrius & Momus.

NE posthac clanculũ cõsusurretis, ô Superi, neque ad angulos conuerji, in aurem alter cum altero colloquamini, indignantes multos parũ dignos nostri sympoſij esſe participes: uerũm posteaquam coactum est conciliũ, quisq; propalàm in medium suam adferat sententiã, & quæ accusatione digna sunt accuſet. Cæterùm Mercurij præconium illud ex lege clara uoce promulgato. MER. Arrige aures, uocem comprime: Quis ex dijs senioribus et perfectis, quib. permiſſum est, in concione uerba facere uult? ipſa deliberatio de inquilinis & hoſpitibus futura est. MO. Ego Momus, ô Iupiter, si fandi copiam mihi feceris. IV. Iã ipſo præconio loquendi libertas tibi facta est: itaq; meo permiſſu nihil opus est. MO. Aio itaq; nonnullos noſtrum uitioſè & improbè facere, quibus non satis est

semet

δὲ αὐθρώπους αὐτοὺς γεγονέναι, ἀλλ' ἀπ' ἀρχῆς τοὺς ἀπ' αὐτῶν ἡμιθέους καὶ θεράποντας αὐτῶν ἱκανοὺς ἡμῖν ἀποφαίνουσιν, εἰ μὴ μέγα, ἀλλὰ γοῦν τοσοῦτον ὅσον ἀργὰς ἄγειν. ἀξιῶ δή, ὦ Ζεῦ, μετὰ παῤῥησίας μοι δοῦναι ἀπάντων· εἰ γὰρ ἄλλως ἀνανεύσω, ἀλλὰ πάντως μ' ἴσασιν, ὡς ἐλεύθερόν μοι τὴν γλῶτταν, καὶ οὐδὲν ἂν κατασιωπήσαιμι τῶν ἐπαλγούντων. διαλέγομαι γὰρ ἅπασι, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερόν, ὅτι μηδενός τινα, οὔτι γε ἐμαυτὸν ὑποπτεύσω τῶν γνωρίμων, ὡς τι καὶ ἐπαλγοῦντα λόγῳ τοῖς παροῦσι, καὶ συνεφαπτόμενον τῶν φύσει, δημοσίᾳ τις κατηγορῶν ἐμαυτῶν μὴ ἐπαισθόμενος. πολλῶν ἀλλ' ἐπαίνων ἕξεται, καὶ παρήνεται, καὶ σὺ, ὦ Ζεῦ, δίδου μετ' εὐσοίας ἀπάντων, ἐγὼ παρρησιάσομαι ὑμῖν.

πολ.

semet deos ex hominibus facti esse, nisi suos quoque pedisequos & famulos nobis honore pares esse ostenderint. qua in re nil magnū aut iuuenile se fecisse existimant. Volo uero ô Iupiter, ut interrita loquendi libertas mihi concessa sit. Neq; enim aliter, quæ sentio, efferi possim. Sed me omnes ex æquo nouerunt, quàm liberæ linguæ deus sim, etquàm nihil eorum quæ parum honestè & decorè fiunt, reticere soleam. Etenim omnia in reprehensionem rapio, ac propalam, quæ mihi optimè aut secus facta uidentur, proloquor, neq; ri formidans cuiusquam auctoritatē neque præ uerecundia sententiam meā concelās. Qua propter & oneroſus multis esse uideor, & natura ſycophanticus, dū popularis quiſpiā et communis omnium accuſator ab illis uocor. Sed enim poſteaquam licitum eſt atq; ita iam proclamatum, & tu Iupiter cū libertate loquendi facultatem mihi cōceſſeris, nihil diſſimulāter, tacitū aut præteritū dicturus ſum.

Multi

πολλοί γάρ, ῥημι, ὦν ἀγαπῶν τοῦτ' ἐστὶ αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρίου, καὶ συνχρῶνται ἴσως, καὶ τοῖς τραπεζίταις καὶ δικασταῖς ἐνίοις, ἐπεὶ καὶ τοὺς ὑπηρέτας καὶ δικαστὰς τοὺς αὐτῶν εἰώθαμεν ὁρᾶν παρόντας· καὶ νῦν ἴσως διὰ τοῦτο ἐνόμισαν, καὶ ὑποῖῶν μετέχουσιν, ἐᾶν καταβαλόντα τοῦτον ἡμῖν τὸ μετοίκιον. ΖΕΥΣ. μηδὲν ἀπιγματωδῶς, ὦ Μῶμε, ἀλλὰ σαφῶς καὶ διαῤῥήδην λέγε, προσιδὼς καὶ τοῦνομα· νῦν γὰρ ὅτι τὸ μέσον ἀπῳθεῖσαί σου ὁ λόγος, ὡς πολλοὺς ἀπάξαν, καὶ ἐφορμήσαν ἄλλοτε ἄλλον τῶν λεγομένων. χρὴ δὲ παῤῥησιαζόμενον εἰπεῖν, μηδὲν ὀκνοῦντα λέγειν. ΜΩ. εὖ γ' ὦ Ζεῦ, ὅτι καὶ παῤῥησίας με πρὸς τὴν παῤῥησίαν, ὥστε ἂν γὰ τοῦτο βασιλικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον, ὥς γε ὁρῶ

Multi sunt, inquam, nō cōtenti quòd ipsi in deorum concilium admissi, nostri contuberny sint participes, quodq; pariſorte nobiscū cōuiuantur, præſertim cum ex diuidio homines eos esſe cōſtet: adhuc etiā miniſtros ſuos & chori in ſocios cœlū ſubduxerunt, eosq; duos fecerūt adſcripticios: & nūc æqualem cum alijs diſtribu tionem auferunt, & ſacrificiorum conſortes ſunt, neque penſionē in inquilinos conſtitutam nobis perſoluētes. IVPIT. Ne quid obſcuris ambagibus inuoluas, ô Mome, uerūm perſpicuè et dilucidè, quæ ſentis eloquere, additis quoque nominibus. Iā enim in mediū ita oratio tibi proiecta eſt, ut multos pariter in ſuſpicionem rapiamus, ac alium alio modo tuis dictis obnoxiū inſimulemus. Oportet uerò liberum concionatorem nihil ob metum reticere. MO. Euge ô Iupiter, quandoquidem me ad linguæ libertatem cohortaris, fit uerò hoc abs te animo prorſus regio & magnifico: proinde nominatim quoque tuo iuſſu

ηχεῖ πάντα, ὁ γὰρ τὴν γενναιό-
τατον Διόνυσον, ἐμαίετο μ-
ὸν ὢν, ἀλλ' Ἕλλην μᾶλλον, ἀλλὰ συγκεφαλαίωσίς τις ἐμ-
πόρου, τὸ Κάδμου ἔγγονον ἐλεεῖς, ἐπειδὴ ἐξαίφνης τῆς ἀθα-
νασίας, εἰ δὲ μὴ αὐτὸς ὅσον ἐλίγου, οὔτε τῶν μίσσων ἔτι
τῶν μέλλω ἔτι τὸ βάδισμα παύσεις γὰρ, οἶμαι, ἰσχάτως, ὡς θῦ
λυς, ἠχεῖ γυναικὸς τὴν φύ-
σιν, ἐμιμανὺς, ἀηδάτως ἔκλυον ἀπειπόντος· ὁ δὲ ἠχεῖ ὅλον φρε
νῖτιν ἀσωτείσας ἐμὲν, ἠχεῖ τ
χορὸν ἐναγείρας καὶ πᾶσιν.
ἠχεῖ θεὸς ἀπέφηνε, τὸν Γαῖα,
ἠχεῖ τὸν Σιληνὸν, ἠχεῖ Σατύ-
ρους, ἀγρίους τινὰς, ἠχεῖ πο-
λίτας τοὺς πολλοὺς, σκιρτη-
τικὰς ἀνδρώπους, ἠχεῖ τὰς μορ
φὰς ἀλλοπρόσους· ὧν ὁ μὲν κέ-
ρατα ἔχων, ἠχεῖ ἴσον δὲ ἐμπο-
σίας ἐν τὸ κάτω ἀγρεύοντας, ἠχεῖ γέγηθε βαθὺ καθειμένῳ,
ὀλίγου φάγε διαφθεῖραν ὄγκον· ὁ δὲ φαλακρὸς γόμφ, σιμὸς
τὴν ῥῖνα, ὑδὲ ἴσην τὰ πολλὰ

ſu coſdem perſtringam. Ille enim generoſiſſimus Dionyſus, ſemibomo exiſtis, neq; à materna ſtirpe Græcus, ſed Syrophœnicis cuiuſpiam mercatoris, nimi pe Cadmi nepos. poſtcaquã immortalitate donatus eſt, cuiuſmodi quidẽ ille ſit, non dico, neq; mitrã, neq; ebrietatẽ, neq; errãtẽ eius inceſſum uituperabo. Omnes enim, ut opinor, uidetis q̃ mollis ſit & effœminatus delicijs, di midio irſaniens, ſtatim à ſummo mane merũ ſpirãs. Ille uerò totã fratriã nobis induxit, & toto choro aduectꝰ præſtò eſt, deosq; declarauit & Pana, & Sileonum, & Satyros, agreſtes queſpiã & caprarios permultos homines ſaltationi deditos, & formã n. oſtroſa ſpectabiles: quorum hic quidem gerens cornua, à di midia parte corporis capram referens, barbamq; profundam nutriens, parum ab hirco diſcrepat: alter uerò ſenex caluicio & ſimis natibus deformatus, plurimùm ſuper aſinum inequitãs,

ἐχόμενος, Λυδὸς οὗτος. οἱ δὲ Σάτυροι, ὀξεῖς τὰ ὦτα, ψιλοὶ καὶ φαλακροί, καὶ κράατα, οἷα τοῖς ἀρτιγενέσιν ὄρφνοις τὰ κέρατα ἐκφύεται, Φρύγες τινὲς εἰσὶν ἴσως. ἔχουσι δὲ καὶ οὐρὰς ἅπαντες· ὁρᾶτε οἷον ὑμῖν θεοὺς ποιεῖ ὁ γεννάδας; ἄλλα δαιμόνια ἐρεῖν, ἃ καταφρονοῦσιν ὑμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες οὕτω γελοίους θεούς, καὶ πράττοντας· ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι καὶ λύκα γυναῖκα αὐτάγρει, τὴν μὲν ὁρμελέλαν ὄσαν αὐτοῦ, τὴν Ἀριάδνην, ἣν καὶ τῷ στέφανον ἐναστέρισε τῷ τῶν ἀστέρων χορῷ, τὴν δὲ Ἰκαρίου τὴν γεωργοῦ θυγατέρα. καὶ ὁ παῦνα γελοιότατον, ὦ θεοί, καὶ τὸν κύνα τῆς Ἠριγόνης καὶ τοῦτον αὐτάγαγε, ὡς μὴ ἀνίηται ὑπὸ παῖδος ἐκ μὲν τῆς οὐρανοῦ τὸ ξιφίδιον ἐ. πάνω, καὶ ὅπερ ὀγάπα κυνίδιον. ταῦτα ἂν ὕβρις ὑμῖν δοκῇ, καὶ παροινία καὶ γέλως· ἀκούσατε δ' οὖν καὶ ἄλλα. Ζεύς. μηδὲν εἴπῃς, Μῶμε, ἄπαις, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους· ὁρῶ γάρ, εἰ

genere Lydus est. Cæterùm Satyri acutis auribus, & ipsi calui & cornigeri, qualia ferè hœdis nuper natis excrescunt cornua, Phryges quidam existentes. Sunt uerò caudati omnes. Videte cuiusmodi deos nobis facit generosus ille. Mitto enim dicere quòd & duas mulieres adduxerit, alteram amicam suam existẽtem, nempe Ariadnen, cuius etiam coronam stellarum choro annumeratam addidit: alteram uerò Icari agricolæ filiam. Et quod omnium est ridiculosissimũ, ô Superi, Erigones quoque canem illũ adduxit, ne tristicia afficeretur puella si familiarem suum in cœlo non haberet, et eam quã in delicijs habuit caniculã. Hæc uerò non uidentur nobis esse contumeliosa, quæq; nec insania nec risu careãt? Audite etiã alios. IVPIT. Caue Mome quicquam dixeris aut de Aesculapio, aut de Hercule. Video enimquò ora-

φροῦν τῶν λόγων. ἐπεὶ γὰρ, ὁ μὲν
αὐτῶν ἰᾶται, καὶ αὐτουσιν
ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι ποιοῦσι
αὐτάρκεις ἄλλων· ὁ δ' Ηρα-
κλῆς, ὡς ὦν ἐμὸς, ἐκ ὀλίγων
πόνων ἐπορίσατο τὴν ἀθανασίαν,
οὔτε τι μὰ παλαίσας αὐτῶν.
ΜΩ. σιωπήσομαι δηλαδὴ σοὶ, ὦ
Ζεῦ, πολλὰ αὐτῶν ἔχων, καὶ
τοι ἀκμαδὸν ἄλλο, ἔτι τὰ σω-
μάτα ἔχουσι τῷ πυρός· ἀ δὲ
ἄλλα καὶ πρὸς αὐτὸν σε τὸν
πατέρα χρῆσθαι, πολλὰ ἂν
ἔχοιμ' ἀνῶν. Ζεύς. καὶ μὴν
πρὸς ἐμὲ ἔξεστι μάλιστα. μῶν
ἄν τι λάβοιμι ἐγκίας διώκων;
ΜΩ. ἐν Κρήτῃ μὲν οὐ μόνον
τοῦτο ἀκίνδυνόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ
ἄλλοτι πρὸς σοῦ λέγειν, καὶ
πάνυ ἀδεῶς ἀκούσειν· ἐγὼ δ'
ὅτι ἐπήνεις ἥθομαι, ἔτι Ἀχαι-
ὧν Αἰγιάθειν ἐκβεβλημένων
σε ἀναφέσασιν. ἃ δὲ μάλιστα
ἐλεγχθῆναι δῶν ἀτόμαι, ταῦτα
ἐρῶ. τὸν γάρ τοι ἀρχὴν τῶν

orationis tuæ impetu rapiaris. Etenim horum alter agit medicum, & ægrotos morbis leuat, eſtq; planè multis alijs anteferēdus. At Hercules filium meum exiſtēs non paucis laboribus immortalitatem adeptus eſt. Itaque caue ne boſce accuſes temerè. MO. In tui quidem gratiam tacebo, ô Iupiter, etſi multa dicenda habeam: atque ſi nihil aliud, adhuc tamen ſigna igne inuſta in corpore retinēt. Porrò ſi liceret & aduerſum te dicendi libertate uti, multa haberē quæ poſſim oratione reprehēdere. IVPIT. Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid igitur & me ut deum inquilinum in ius uocas? MO. Equidē in Creta non tantum hoc audire licet: uerùm aliud quoque de te dictitāt, atque etiam ſepulchrum tuum commonſtrant hoſpitibus. Ego uerò neque illis fidem habeo, neq; ex Achiuorum numero Aeginenſibus ſubditicium te eſſe affirmantibus. Cæterùm quæ cūprimis reprehenſione digna ſunt, ea in medium adducam. Enimuero bonū

τούτων πραγματικάτων, καὶ τὰ αὐτίκα τὸ νοθευθῆναι ἡμῶν τὸ ξωίλογον σὺ ὦ Ζεῦ παρέτυχες, θνητὰς ἰδιμιγεῖς μιγὲς, καὶ κατιὼν παρ' αὐτὰς, ἵν' ἄλλοτε ἄλλῳ σχήματι, ὅσ τι ἡμᾶς λυπεῖναι, μή σε καταβύσῃ τὶς ξυλλαβών, ὁποῖ' ἂν τῶρ ἧς, ἢ τῶν χρυσοχόων τὶς καταγάσηται χρυσὸν ἔντα, καὶ αὐτὶ Διὸς, ἢ ὁρμὲς ἢ ψέλιον ἢ ἐλλέβιον ἡμῖν γένῃ. πολὺ ἀλλὰ ἰμπωλητικάς γε τὸν ἐραστὴν τῶν ἡμετέρων τέτων· ἐγὼ δ' ἂν ἄλλως ἀποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁποῖ' ἂν τις ἄφῳ ἀκούσῃ, ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν θεὸς ἀπεθάνθη, ὁ δὲ Εὐρυσθεὺς, ὃς ἐπέτατ[illegible] αὐτῷ, τέθνηκι. καὶ πολοῖον Ἡρακλέους νιὸς, εἰπέτε ὑὸς, καὶ Εὐρυσθέως τάφος, τὸ Λεσωότε αὐτὸ· καὶ πάλιν ἐν θεοῖς, Διόνυσος μὲν θεὸς, ὁ δ' ἀνεψιὸς αὐτὸ, ὁ Πενθεύς

delictorũ principij, & concilij nostri nothorum multitudine adulteràdi, causſam tu Iupiter adeò primus induxiſti, cũ puellis ac mulieribus mortalis conditionis rem habere ſuſtinẽs; ac alio ſubinde habitu ad eas deſerto cœlo deſcendẽs. Itaque perſæpe in metu ſumus, ne quis te comprehenſum ſacri ficet, quoties taurus factus es: aut quiſpiam ex aurifuſoribus te cõflatum perimat, quoties auri ſpeciẽ indueris, ac nobis pro Ioue aut ſegmentum, aut armilla aut inauris factus fueris. Sedenim hiſce ſemideis cœlum iam compleuiſti: neque aliter poſſum dicere. Eſtq; res planè abſurdiſſima, ſi quis ex improuiſo audierit Herculem in deorum numerum eſſe aſſumptum, Euryſthea autem qui illi imperauit, fatis functum eſſe. Et Herculis templum cerni in proximo miniſtri exiſtentis, Euryſthei uerò illius domini ſepulchrum. Et rurſus ex Thebanis Dionyſus, deus factus eſt: eius autem conſobrini, nimirum Penthei,

&

καὶ ὁ Ακταίων καὶ ὁ Λίνυρχος, καὶ πάντων ἀπάντων κακοδαιμονίστατοι. ἀφ' ἧς μὴ ἅπαξ οὐ σὺ Ζεῦ αὐτοῖς ἐξῆς τοῖς τοιούτοις τὰς θύρας, καὶ ἀδῆ τὰς θυγατέρας ἐβράπτε, ἅπασιν μιμιλωτάς σι. καὶ οὐχὶ ἀρρένων μόνων, ἀλλ' ἐπὶ θηλειῶν τις γδ οὐκ οἶδε τὸν Αγχίσου καὶ τὸν Τιθωνὸν, καὶ τὸν Ενδυμίωνα καὶ τὸν Ιάσονα, καὶ τοὺς ἄλλους; ὡς τι τούτων μὴν ἐφθονησε μοι Δοκῶ· μακρὸν γδ ἂν τὸ Διὶ λίγχειν γένοιτο. Ζεῦς. μᾶλλον πρὸς τῶ Γανυμήδης ὦ Μῶμε ἔπαυε· καὶ ἱκανῶς γδ, ὡ ἀνυβρίστε τὸ μειράκιον, ἐνεδείξας δὲ τὸ γένος. Μῶ. ἀκῆν μᾶλλον πρὸς τῶ αὐτῶ εἶπον, ὅτι καὶ ἔτος ἐν τῷ ἐρανῷ ἔστιν, ἐπὶ τῶ βασιλέως σκήπτρου καθ' ἥμερον, ἢ μονονυχὶ ἐπὶ τῶν ἀφελῶ σου γυιτσύνων, υἱὸς ἄνακτος Δοκῶν, ὃ καὶ τοῦτο τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἐάσομεν· ἀλλ'

& Acteon, & Learchus, homines fuerunt omnium infelicissimi. Ex quo uerò tu Iupiter semel illis hanc licentiæ ianuam aperuisti, & cum mortalibus commercium habere cœpisti, omnes tuum institutum imitantur. Neque tantum dij tui sunt imitatores, sed etiam deæ hac in parte tuæ æmulantur ingenium. Quis enim ignorat Anchisen, & Tithonũ, & Endymionem, & Iasonem, & complures alios? Itaque hæc mihi missa faciendа uidetur: multi enim laborisesset hæc cuncta singulatim reprehendere. I V. At uide Mome, ne b quid de Ganymede dixeris. Malè enim me habebit si adolescẽtem uerbis conturbaueris, affecto cõtumelia genere. M O. Proinde neque de c aquila quicquã dicetur d sum, quòd & illa in cœlo uersatur, regio sceptro insidens, ac tantum nõ super capite tuo nidificans, & deus esse gestiens: sed illam quoq; in Ganymedis gratiã præteribimus?

ἀλλ' ἰ Ἄττις γε, ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας καὶ ὁ Σαβάζιος τίθεσθον ἡμῖν ἐπεισεισηλύθασιν ὅστις, ἢ ὁ Μίθρας ἐκεῖνος, ὁ Μῆδος, ὁ τὴν κάνδυν καὶ τὴν τιάραν, ἀλλ' ἑλλωΐζων τῇ φωνῇ, ὡς τι οὐδ' ὧν προσίεμαι τὸν ξενίσει. τοιγαροῦν οἱ Σκύθαι καὶ οἱ Γέται, ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μακρὰ ἡμῖν χαίρειν ἀνόντες αὐτοὶ ἀθανατίσασι, καὶ θεὸς χειροτονοῦσιν, οὓς ἂν ἐθελήσωσι, τὴν αὐτὴν ῥώμην, ἣν καὶ Ζάμολξις λέγεται παρεγγυᾶσαι, ἐπ' εἶναι ὅπως διαλαθών. διὰ τοῦτο ταῦτα πάσχετε, ὦ θεοί, μύριοι, σὺ δὲ ὦ κυνοπρόσωπε, καὶ σινδόσιν ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, τίς ἂ, ὦ βέλτιστε, ἢ πῶς ἀξιοῖς θεὸς εἶναι, ὑλακτῶν; τί δὲ βούλεται καὶ ὁ Μεμφίτης ἐκεῖνος ταῦρος; ὁ ποικίλος, προσκυνᾶται, καὶ χρᾷ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχύνομαι ὑμᾶς

Atqui, ô Iupiter, Attis ille, & Corybas, & Sabazius, unde nobis tandem accersiti ueniunt? Aut etiã Mithres ille Medus, qui indumento Persico amictus, & tiara redimitus est, neque Græcã uocem sonãs, adeò ut si quis illi nectar propinet, præbibentem non intelligat? Itaque & Scythæ & Getæ hæc uidentes, nobis longum ualere iussis, ipsi immortalitate donant homines, suisq; suffragijs deos quoscunque libuerit constituunt, non alia ratione quàm Zamolxis seruilis conditionis homo existens, diuinitatẽ adeo ptus est, et deorum numero assciptꝰ, haud scio quo modo nobis imposuerit. At sanè hæc omnia, ô Dij, adhuc mediocria, & aliquo modo ferenda sunt: cæterùm tu, ô canino rictu hians Aegyptie, qui sindone amictus es, quis nam esse gloriaris, ô optime, aut quomodo deus esse contendis latrãdo? Quid autem sibi uult & Memphites taurus ille uersicolor, qui & precibus deuenerator, & respondet oraculiis, neque non prophetas habet? Pudet

ἵππους καὶ πιδύσας ἀπὸ κεφαλῆς καὶ τράγους, καὶ ἄλλα πολλὰ γελοιότερα, σὺν οἷς ἔπιες ἐξ Αἰγύπτου παραβύδιττα ὄντα τὸν ἀριθμὸν, ἃ ἐμοὶ μὲν ὡς αὐχμηρὰ, ἐφαίνετο ἐν ἴσῳ, ἢ οὐ μᾶλλον ὑμῖν πρέποντα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ κῦρε φέρειν, ἱππελάφου κέρατα φύσαντί σοι; Ζεύς. ἀσχολὰ ὡς ἀληθῶς τούτοις φῦσαι περὶ τῶν Αἰγυπτίων ἦμεν ἄν, ὦ Μῶμι, τὰ πολλὰ αὐτῶν αἰνίγματά ἐστι, καὶ οὐ πάνυ χρὴ καταγελᾶν, ἀμύητον ὄντα. Μῶ. πάνυ γοῦν μυστηρίων, ὦ Ζεῦ, δεῖ ἡμῖν, ὡς ἀλίσκεσθαι δοκεῖ μοι, τοὺς θεοὺς, πωποκεφάλους δι, τοὺς πωποκεφάλους. Ζεύς. ἴσως, φημὶ, τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων· ἄλλο τι γὰρ περὶ τούτων ἔστω σκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ' τοὺς ἄλλους λέγε. Μῶ. Τροφώνιον, ὦ Ζεῦ, κἀμὲ μάλιστά μοι ἀπαντίαν, τὸν Ἀμφίλοχον, ὃς ἀναγὸς ἀνθρώπου, καὶ μυσαλλοῖς ὠσὶ

det uerò me ciconias percenſere, & ſimias, & hircos, atque his longè abſurdiora, quæ neſcio quomodo ex Aegypto in cœlũ uſq; conſcenderunt. Illa itaque, ô Dij, quomodo ſuſtinetis æquali uobiſcum honore, aut etiã amplius adorari? Aut tu Iupiter, quo ferre potes animo, poſteaquam arietis cornua tibi produxerint? IVPIT. Turpiâ profectò ſunt quæ dicis de Aegyptijs: attamen pleraque illorum in ſe myſtica complectuntur ænigmata, quæ nõ prorſus à prophanis deridenda ſunt. MO. Planè nobis Iupiter opus eſt myſterijs, ut deos deos eſſe cognoſcamus: et cæninis capitibus præditos, cæruices eſſe intelligamus. IVP. Mitte de Aegyptijs in præſens dicere, nos uerò de his aliàs per otiũ deliberabimꝰ. Itaque alios ſi qui notandi ſuperſunt, adducito.

MO. Trophonium, ô Iupiter, & quod me præuocat, Antilochum. ille, inquam, ſceleſti & matricidæ hominis

ὁὸς ὢν, θεσπιῳδᾷ ὁ γοητεύων ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ γοητεύων τοὺς ἀνοήτους ἀνθρώπους, τοιαῦτα ἐκ τοῦ σὸς ὦ Ἀπόλλων, σύμπλους ἐστὶ, ἀλλὰ καὶ σὺ τῆς λίθου, καὶ πᾶς βωμὸς χρυσωμάτων, ὃς ἂν ἁλίσκῃ προσκυνῇ, καὶ σφι χύσους ἔχῃ, καὶ γόητος αὐλητὴς σύμπρωτος, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη καὶ ὁ Πολυδάμας τῷ ἀθλητῇ ἀνδριὰς ἰᾶται τοὺς πυρέσσοντας ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένους ἐν Θάσῳ καὶ Ἕκτορος θύσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάου κατοχιμὸν ἐν Χερρονήσῳ· ἀφ' ὧν ἔστιν τοσοῦτοι γεγόναμεν, ὥστε ἤδη πλοῦς μᾶλλον ἢ ἐπιφοίτησις καὶ ἱερουσία, καὶ ἅλως, καταπίπτουσιν ἡμῶν, οὗ ποιοῦσθε. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν νέων καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ δὲ καὶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, ἔτι ἔντιμα τῶν παρ' ἡμῖν, ἔτι εὐσεβῶς ἐλως

filius vaticinatur in Cilicia, multa impudenter ementiens, & duorum obolorum gratia præstigijs incãtans homines. Quocirca non amplius tu Apollo ob vaticinij prædicationem haberis in precio, sed iam omnis lapis et quæuis ara responsa dat oraculum petentibus, dummodo oleo perfusa fuerit, et coronas habuerit, & homine præstigiatore abundauerit, cuiusmodi iam permulti sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febre laborãtibus in Olympia, & Theagenis in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & regione Protesilao, nempe in Cherroneso. Ex quo igitur in tantum numerum subinde aucti excreuimmus, magis in usu fuit periurium & sacrilegium, et omnino nos despectui habere cæperunt

recte facientes. Et hæc quidem de nobis & suppositicijs dicta esse uolui. Cæterùm ego et peregrina nomina permulta audiens eorum qui nec degunt apud nos, nec ullo modo possunt

λημε δυναμένων, πάνυ, ὦ Ζεῦ, καὶ ὠδὶ τέτοιε γιλῶ. ὦ πω γὰρ ἔστιν ὦ πολυθρύλλητος ἀρετὴ καὶ φύσις, καὶ ἀμαρμένη καὶ τύχη: ἀνυπόστατα καὶ μηκα πραγμάτων ὀνόματα ταῦτα βλακῶν ἀνθρώπων, τῶν φιλοσόφων ἐπινενόητα, καὶ ὁμως αὐτοσχέδια ὄντα, οὐ πω τοὺς ἀνθρώπους πέπαυκε, ὅς τι ἀλλὰ ὑμῖν ἀλλ θυμῦ βούλεται, ἀλλως ἐπὶ κὰν μυρίας ἑκατόμβας πραστήσῃ, ὅμως τῶν τύχῳ πράξεσθαι τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἑκάστῳ ἐπικλώθη. ἐλλως δ' ἂν ἦν ὁρσίμαν σι ὦ Ζεῦ δὲ πω ἄλλο ἢ ἀρετὴν ἢ φύσιν ἢ ἀμαρμένην: ἐπὶ μὲν γὰ καὶ σὺ ἀκούεις ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διατριβαῖς, οἶλα, ἃ μὴ καὶ κωφός τις ἂ, ὡς βούντων κὐτῶν μὴ ἐπαίειν. πολλὰ ἐπὶ ἔχων ἐπᾶν, κατασχύσω τὸν λόγον. ὁρῶ γὰρ τὸς πολλὸς ἀχθο-

possunt esse, admodũ ô Iupiter propter hæc rideo. Vbi enim gentiũ est multis modis iactata illa uirtus, et natura, et fatum, & fortuna, intolerandi & uanarerũ uocabula ab inertibus hominibus philosophiæ titulo semet uẽditantibus excogitata? Quæ quãquam ipsorum commenta sunt, sic tamen simpliciũ animos peruaserunt, ut nemo amplius nobis sacrificare dignetur, certò persuasum habens, quòd etiam si infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortunam tamen nihilo secus ea facturã quæ à fatis decreta sunt, & quæ sub initiũ cuiq; nascẽtiũ Parcæ fatalib. fusis adneuerint. Perlibenter itaq; te Iupiter interrogarem, ubinam gẽtiũ tibi uisa esset aut uirtus, aut natura, aut fatũ? Quòd enim & tu talia subinde in

philosophorũ disputationibus audias, mihi dubiũ nõ est, nisi fortasse quispiam surdis sit auribus, ut eosdem uociferãtes inaudire nequeat. Multa equidem adhuc dicenda supersunt, sed finem uerborum faciam. Video enim quosdam

ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ φυρίσοντας, ἀπάνους μάλιστα, ὦμ', καδέψατο ὁ παῤῥησία τῶν λόγων. ὥρας γοῦν ἂν ἰδεῖν ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι περὶ τούτων αὐχνούσομαι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζεύς. εὐάγνωδι· οὐ πάντα γὰρ ἀναλογεῖ τὰ πολλὰ καὶ οὐ τοιαῦτα, ἀπ' μὴ ἐπαναλάβῃ εὖ γίγνεται.

ob dicta mea dolenter perturbari, & iam sibilaret maximè uerò eos q orationis libertate tacti sunt. Itaque pro concludèda oratione, si ita sedet animo tuo Iupiter, decretum quoddam de illis iam conscriptum legam. IVP. Recita. Nec enim omnia absurdè aut de nihilo reprehèdisti. Et sanè multa ex illis inhiebnda & coercenda sunt, ne in immensum excrescant.

GILBERTI COGNATI
Annotationes.

a Dimidia parte.) Pana pedibus caprinis pingunt. Hunc igitur Theocritus λαγιακόγυιον uocat: idem est, ac si dicat, qui habet membra seu pedes desinentes in ungulas, uel caprinos. b De Ganymede.) Hunc Iupiter in aquilam conuersus rapuisse dicitur. Causæ turpitudinem explicat idem Lucianus in Dialogis Deorum. c Aquila.) De aquilæ præstantia nõnihil agit Pindarus Ode 2 Pythiorum, & Ode 3. Neme. dicitur Ioui esse dicata, tum ob fortitudinem & præstantiam, tũ quia altissimè uolat, & ad summa aeris loca peruadit. Horatius:

Qualem ministrum fulminis alitem
Cui rex deorum regnum in aueis uagæ
Permisit, expertus fidelem
Iuppiter in Ganymede flauo:
Olim inuentas, & patrius uigor
Nido laborum propulit inscium.

Homerus multis in locis inducit missa à Ioue ostenta per aquilam.

Μώμου καὶ Διός.

Κπλησίας ἐν νόμου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου σεπτεμβρίου, καὶ προέδρου τοῦ Ποσειδῶνος, ἱερατεύοντος Ἀπόλλωνος, ἐγραμματέως Μώμου τῆς νυκτὸς, καὶ ὁ Ὕπνος τῇδε γνώμῃ ἔπαυσε. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, οὐ μόνον Ἑλλησιν, ἀλλὰ καὶ βάρβαροι, ἀλλαμῶς ἄξιοι ὄντες κοινωνῆσαι ὑμῖν τῆς πολιτείας, παρεγγεγραφότες ἑαυτοὺς ἴσως, καὶ θεοὶ λέξαντες, ἐμπεπλῆχασι μὲν τὸν οὐρανὸν, ὡς μιᾶς οὔσης τῆς συμπόσεως ὄχλου ταραχώδους, πολυγλώσσων τε ὢν καὶ ξυγκλύδων, ὀλίγου δεῖν ἀμβροσίας καὶ νέκταρος, ὡς τι μᾶλλον ἢ τῶν κοίλων ἕνεκα διὰ τὸ πλῆθος τῶν πινόντων· οἱ

Momi & Iouis.

Concilio legitimè coacto, septima die mẽsis in stantis lupiter consulatum agebat Neptunus præsidẽ, Apollo præfectum: Momus scribæ officio fungebatur noctu, & Somnus dixit sententiã. Quoniã multi ex peregrinis nõ Græci tantũ, uerumetiã Barbari, nequaquã digni existẽtes cœlestis Reipublicæ, cõmuni nobiscũ participatione, nothi et subditicij, haud scio quónam modo etiam dij esse contendentes, cœlum angulatim cõpleuerunt, ita ut sympoſium tumultuoſis turbis plenum ſit obſtrepẽte paſſim diuerſilingui & undique accerſita multitudine: defecit autem ambroſiæ & nectaris copia, adeoút mna iam coe-

mendus ſit ſextarius, propter bibentium multitudinem: ſedenim

οἱ δὲ ἐπὶ αὐθαδείας πρῶτα ἑάμψοι τὸν παλαιὸν τε καὶ ἀληθῆ θεὸν, πρωτοκλισίας ἀξιοῦντες αὐτοὶ ἑαυτοῖς πρὸ πάντων πρὸ πάτερα, καὶ ἐν τῇ γῇ πρεσβεῖα θέλουσι, διὰ λόχου τῇ βωμῷ καὶ τῷ λύμῳ ξυλλιγῶναι μὴ ἐκκλησίαν ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, πρὶ ῥοπὰς χειμεριάς· ἐλθεῖν δὲ ἀθρόους ἐπὶ τὰ· ῥᾶον μὲν ἐν τὰ παλαιὰ βουλῇ, τὰ ἐπὶ Κρόνου, τετράκις δὲ ἐν τῷ λύκῳ, καὶ ἐν αὐτοῖς τὸν Δία, τούτους δὲ τοὺς ἐπιγενομένους, αὐτοὺς μὲν καθίζεσθαι ὁμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τὴν Στύγα, τὸν Ερμῆν ἢ κηρύξαντα ξυναγαγεῖν ἅπαντας, ὅσοι ἀξιοῦσι ξυνελθεῖν ἐς τὸ ξυνέδριον. τοὺς δὲ ἄκλητον μαρτύρας ἐπαγομένους ἐνομίσους, καὶ ἀποδόξασι τοῦ γένους. τοῦτ' ἐστὶν οἱ μὲν παρίσασι καὶ ἴνα, οἱ δὲ ἐπιγνώμονες ἐπιτάξουσι, ἢ θεὸς

sedenim illi, qua sunt procacitate et immodestia, dijs ueteris & antiquis loco motis, semet ipsi primis dignantur accubitibus, præter omnem morem patrium, ad hæc in terris quoq; ante alios honorari contendũt: uisum est curiæ & populo, ut ad hyberna solstitia cogatur in Olympo concilium. septem autem ad cognoscendum appositi eligantur Dij perfecti: tres quidem ex curia ueteri, quæ Saturno regnante constituta est; quatuor autẽ ex [a] duodecim, quorum in numero unus erit Iupiter. Cæterum qui electi erunt arbitri, ipsi ad cognoscendum causſam sessum eant, dicto prius iuramento legitimo, nimirum Stygę. At Mercurius proclamato præconio uniuersos in concionem congreget. quicunque in deorum concilium legitimè admitti postulant. Veniant autem illi adductis iuratis testib[9], et certi generis iudicijs. Deinde illi in unũ locũ commentiuerũt arbitri accuratè expẽdẽtes, aut

ἢ θεὸς εἶναι ἀποφανεῖται, ἢ καταπίμψει ὧδε ἀφ' ἑτέρας χώρας, καὶ τὰς θήκας τὰς προγονικὰς. ὧ δέ τις ἄλῳ τ' ἀλόντων, καὶ ἅπαξ ὑπὸ τ' ἐλεγχομένων ἐπιβαίνων τὸν οὐρανοῦ, ἐς τὸν Τάρταρον ἐμπεσεῖν τοῦτον. ὀργάζεσθαι δὲ τὰ αὐτὰ ἕκαστον, καὶ μήτε τὴν Ἀθηναῖαν ἰᾶσθαι, μήτε τὸν Ἀσκληπιὸν χρησμῳδεῖν, μήτε τὸν Ἀπόλλω τοσαῦτα μόνον πείθειν, ἀλλ' ἅμα ἐπιξέσμυρον, μαίνειν ἢ κιβδηλεύειν, ἢ ἰατρὸν ἐναντία τοῖς δὲ φιλοσόφοις προστάττειν, μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λυπεῖν περὶ ὧν οὐκ ἴσασιν. ἐνίοις δὲ ὅλα ναῶν ἢ θυσιῶν ἐξιώθησαν, ἵνα μὴν μὲν καθαιρεθῶσι τὰ ἀγάλματα, ἐντιθῶσι δὲ ἢ Διὸς ἢ Ἥρας ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινές. ἐκείνοις δὲ τάφον χώσαι τῇ πόλει, καὶ ὕλλω ἐπιθεῖναι αὐτοῦ βωμόν. ὧ δέ τις παρακύπτῃ

aut deos illos declarabũt, aut ad sua sepulchra & maiorum tumulos ablegabunt. Si uerò quispiam ex obscuris & reprobatis comprehensus fuerit, & semel ab arbitris condemnatus in cœlum ascenderit, ille per præceps in Tartarum coruat. Præterea quisque exerceat sua commercia, neque Minerua rei medicæ intenta sit, neque Aesculapius dandis oraculis uacet aut seruiat, neq; Apollo tãta soli sibi cõsunda uendicet, sed una re quapiam electa, aut uatem aut citharœdum, aut medicũ agat. Porrò aũt philosophis dicetur, ne noua subinde fingẽdo cõminiscãtur nomina, neque de ijs quorũ imperiti sunt, nugentur. In quorumcunque autem bonorem aut cultum templa aut sacra constituta sunt, illorũ imagines subuertantur, earumq; loco, aut Iouis, aut Iunonis, aut Apollinis, aut alterius cuiu ſpiam erigatur. Illis autem urbs congesta terra sepulchrum acumulet, & aræ loco statuam reponat. Quòd ſi quis

τοῦ διηγήματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἀδεῖ τοὺς ἀθροισθέντας ἐλθεῖν, ὀρθῶς ἂν ἀποδιαιτῷτο τοῦ καταδικασθήσεσθαι.

ΖΕΥΣ. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα δικαιότατον, ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, αὐτανάστω τῶν χαρᾶς, μᾶλλον δὲ οὕτω γνησιώτερον· πλείους γὰρ, οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροτονήσοντες· ἀλλὰ τῶν μὲν ἄλλων, ὑπόταν δὲ καὶ ῥῆξις ὁ Ἑρμῆς, ἄπιτε παρίστε τὰς ἐναργῆ τὰ γνωρίσματα, καὶ σαφῶς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὄνομα καὶ μητρὸς, καὶ ἴδῃ καὶ ὅπως θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλὴν καὶ φράτορας· ὡς ὅς τις ἂν μὴ παράσχηται, οὐδὲν μετέσται τοῖς ἐπιγνώμοσιν, ἢ νεώρ τις μίγας ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ δοκῇ ἄνθρωποι θεὸν αὐτὸν ἂναι νομίζουσιν.

quis præconio dicto audiēs esse noluerit, arbitrorumq; examen & censuram subire recusarit, ille indicta causſa cōdemnetur. IVP. Iustissimum equidem decretum est illud ô Mome: & qui suffragatur huic, manū protendat. Atqui potius ita fiat. Complures enim noui futuros, qui sua nō sunt adiecturi suffragia. Verùm in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio uenite, adferentes unusquisq; cognitiōes claras, & manifestas comprobationes, matris & patris nomen, & unde oriundus sit: tum quomodo diuinitatem adeptus sit, ad hæc tribum quoque et curiales. Verūenimuerò qui præstò non fuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille in terris ingens delubrum habuerit, achomines eundem deum esse existimauerint.

GIL-

GILBERTI COGNATI

Annotationes.

a Ex duodecim.) Duodecim erãt dij ſelecti, qui maiores Gẽtium dij uocabantur: Iuno, Veſta, Minerua, Ceres, Venus, Diana, Iupiter, Mars, Mercurius, Neptunus, Vulcanus, Apollo.

b Styge.) Styx fluuius infernalis à poetis fingitur à mœſticia dictus, quem à ſuperis manare nonnulli ſentiunt, inter quos eſt & Statius, dum canit:

Eſt Phenæos nigro Styge mittere credita Diti.

Stygiam autem paludem iurare grauiſsimum dijs iuſiurandum, Odyſſ. 5.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. SATVRNALIA: *Eraſmo Roterodamo interprete.*

ARGVMENTVM.

Saturnalia, feſta Romæ fuerunt in honorem Saturni inſtituta, quæ menſe Decembri, initio à decimoſexto calend. Ianuarij facto, per proximos dies ſeptem peragebantur. In ijs neq; bella gerenda ſuſcipiebantur, neq; pœnæ à nocentibus ſumebantur, ſed licebat ſeruis, pileatis (quod ſignum libertatis erat) per urbem liberè uagari, atq; aleę uacare, & cũ ipſis dominis etiam cibum capere. Pauperes autem à diuitibus conuiuijs quoque accipiebantur, ijdemq; inter ſe dona mittebãt: quorum quæ mittebantur, xenia: quę uerò referebantur, apophoreta uocabant. Id quod cùm ex alijs ſcriptoribus, tum ex Martiale præcipuè apparet, qui poſtremos ſuos libros illorũ titulis inſcripſit quoq;. Quoniam igitur tum (ut eſt ueriſimile, omniaq; in deterius abeunt tempore) pauperes à diuitibus non eodem modo ut à principio, ęqualiter accipiebãtur, uinoq; alij uiliore, atq; epulis uixdũ guſtatis, ſemieiuni & eſurientes interim è conuiuio diſcedebant: deinde neq; munera eodem pecio, quo olim, referebant. occaſionem inde ſumpſiſſe Lucianus uidetur, ut conſuetudinem illam pro ſuo iure ac modo exagitaret, atq; hęc, tanquam & ipſa Saturnalicia quę dã munera, legenda proponeret. Quanquã neq; hic ab ingenio ſuo quicquam recedit, pariterq;, & deos & homines more ſuo inceſsit. Nam Saturni fabulam neque perſequitur, & uecordiam ipſius coarguit, ut qui pro liberis ſaxa deuorarit, & compedibus uinctus degat, à Ioue regno depulſus.

Et

Et Ioue ipſum accuſat,ut qui citra delectũ & inęqualiter bona fortunasq; hominib. diſtribuat,malos euehẽdo,& cõtrà bonos deprimẽdo. Atq; hæc ſummatim per tota Saturnalia tractãtur. Cæterùm primo hoc Dialogo ritũ & originẽ ſacri huius potiſsimùm tradit,ficto Sacerdotis & Saturni colloquio, quorum alter quidem diuitias à deo poſtulat:alter autem dũ diuitias largiri,ſuæ poteſtatis eſſe negat; interea quatenus ipſe regnet,& quid præſtare ſoleat, deniq; cur hoc feſtũ inſtitutum ſit,exponit,refutata interim etiam fabula quæ de liberis deuoratis,& amiſsione regni, & captiuitate ipſius uulgò iactatur. Inſequenti autem Chronoſolone,leges Saturnaliorum conſtituit,primam uidelicet de ritu ac modo peragendi feſti,& de ijs quę in eo agere fas ſit. Secundam de accipiendis atque tractandis pauperibus, deq; muneribus à diuitibus ijſdem mittendis. Poſtremam de modo & ratione conuiuiorum,quæ apponi uidelicet debeant,& quantum à quoque bibi,& quouſque ludo utendum ſit. Et hæc omnia cum longa prefatione,qua legibus hiſce auctoritatem à perſona & mandato ipſius dei parat. Inſcribitur autem Chronoſolon, ut uidetur,ab exemplo quòd eodem modo & apud Athenienſes olim Solon ille leges dictauit. Poſt hęc in epiſtolis,in prioribus quidem de mutandis rebus, & inſtituenda æqualitate agitur. Nam pauper quiſpiam petit à Saturno, ut cum diuitibus agat,quo depoſitis in medium opibus, ex æquo ſe quoq; frui illis patiantur,aut certas utique ueſtes & pecunias,& cætera ad feſtum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia abſurdum & inconuenicns ſit,ita inęqualiter agere: deinde quòd contra uetus exemplum,quo Saturni temporibus omnia ęqualia fuiſſe perhibeãtur: addita etiã collatione diuitũ,& hypotypoſi quadam morũ ac uitę illorũ. Poſtremò cõminantes ſe omnia mala illis imprecaturos eſſe, niſi hæc quæ petant,fiant. Contrà autem Saturnus increpat pauperem,qui ea à ſe poſtulet,quę ſuę poteſtatis non ſint,ſed tamen reſpondet,ſe cum diuitibus hoc nomine agere uelle: addita poſthęc longa commonitione, qua pauperes, ut ſua ſorte contenti ſint,hortatur, oſtendens plus moleſtię & periculorum diuitias quàm uoluptatis ſecum habere. In poſterioribus autem agunt inter ſe Saturnus & diuites de ęqualitate in cœnis habenda: ac prior quidem Saturnus exponit diuitibus quę à pau-

pauperibus ad se scripta ac postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus: tum commodis, si faciant, tum periculis, si detrectent, adhibitis. Contrà autem diuites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem fecisse pro eo atque æquum & honestum fuerit, sed illos ita immodestos & intemperantes se gerere, ut eos decæterò omnino excludendos censuerint. Veruntamen ex illius consilio denuò admissuros se eos esse, si ex pacto recipiãt, se nihil contumelioſè aut intemperãter posthac facturos esse.

ΙΕΡΕΥΣ ΚΑΙ Κρόνος.

Κρόνε, σὺ γὰρ ἴσως ἀρχὴν τόγε νῦν ἄγεις, ἢ σοὶ τὰ θύεται, ἢ καλλίστεται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα, ὦ τῶν ἱερῶν αὐτύσας, λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρό. τοῦτο μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει βουλεύεσθαι, ὅ, τι σοὶ συμφέρει μάλιστα· ἐμὲ μὲν γὰρ οὐδὲν ἂν κωλύσειε ἄνευ τοῦ ἄρχοντος, ἐθέλειν, τί σοὶ ἥδιστον αὐτῶν. ἐγὼ δὲ τἄγε δυνατὰ οὐκ ἀναστύσω, πρὸς τὸν σὸν χαίρων. Ιερ. ἀλλὰ πάλαι ἐστιμμαι· ἐρῶ γὰρ τὰ μάλιστα τανῦν

SACERDOS ET Saturnus.

IO mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare uideris, tibiis, & sacrificatum & litatum est à nobis, quid potissimùm abs te pro immolatis hostijs postulare debeā, quod postulatum ferā? SA. Istud quidem te ipsum perpendere oportuit, quid tibi foret optandum: nisi qui princeps sit, eundem & uaticinari esse uis, ut norit quid maximè collubitum sit animo tuo petere. Cæterùm ego, quantum facultas feret, non abnuam uotis tuis. SAC. Quin istud iam olim mihi perpensum est. desidero enim

ταυτὶ καὶ πρόχειρα, πλῆθος καὶ χρυσὸν πολύν, καὶ αὐλῶν διπλοῦν εἶναι, καὶ αὐλητρίδα πολλὰ διπλᾶ, καὶ ἐδέστας σκευοθήκας καὶ μαλακὰς, καὶ ἄργυρον καὶ ἐλέφαντα, καὶ τἄλλα, ὁπόσα τίμια. τούτων ὧν ὦ πάτερ Κρόνε δός μοι, ὡς τι καὶ αὐτῶν ἀπολαῦσαι σοῦ ἀρχῆς, μηδὲ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν διὰ παντὸς τοῦ βίου. Κρο. ἀρᾷς· ἐπὶ σοὶ τοῦτο γένοιτο· ἐγὼ μὲν, διαγνώμην τὰ τοιαῦτα, ὥστε μὴ ἄχθου, εἰ ἀπυχήσεις αὐτοῦ. ἀλλ' αἴτει παρὰ τοῦ Διός, ὁπόταν ἀπὸ ἐνιαυτοῦ ἐπ' ἀρχὴν πορεύηται μετ' ὀλίγον· ἐγὼ δὲ ἅπαντα ῥητοῖς παραλαμβάνω τὸν δωρεάν. ἐπεὶ μέντοι ὑμῶν ἐπῆλθε σιλένα, καὶ ὑμῖν ἐν προθύροις τούτων γένωμαι, ἐλεύσῃ σὺ βούς ἐμοὶ, ἵνα σε τῶν πολλῶν λύω ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἐπιστολαῖς μέντοι, ἐὰν ἀγορεύων διοικήσασθαί μοι δυνηται

uulgaria ista, ac passim obuia, uidelicet opes, multam auri uim, utq; uiris imperē, utq; multa possideam mancipia, uestes splendidas ac delicatas, tum argentum & ebur: breuiter si quid est præterea rerum preciosarū. Hæc igitur mihi da optime Saturne, ut & ipse nonnihil emoluménti ex tuo sentiam imperio, neue solus per omnem uitam earum rerū sim expers. SAT. Illud uide, iam postulas quod non est meæ potestatis: neque enim mearum partium est ista distribuere. Quare ne grauiter feras, si quæ petis, non assequeris: quin magis ista à Ioue postulato, quum ad eum imperij uices redierint, id quod breui futurum est. Nam ipse præscriptis cōditionibus rerum administrationem ab illo suscipio. Est autem uniuersum imperiū meum, septem duntaxat dierum, quorū si ius excesserit, illicò priuatus reddor, ac uelut unusquilibet de plebeia multitudine. Nec tamen in his ipsis septē diebus seriū quippiā aut publicum tractare mihi permissum

χάρτια. πίνειν δὲ καὶ μεθύειν, καὶ βιᾶν, καὶ παίζειν, καὶ λυβδᾶν, καὶ ἀρχιτρίκλους λαβεῖν ἄθλα, καὶ τὰς οἰκέτας ἀναγκάζειν, καὶ γυμνὸν ᾄδειν, καὶ λιπαρεῖν τὰ στρόμματα, ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ὕδωρ ψυχρὸν ὑδὶ λιφαλῶ ἀναβάδην, ἀσβόλῳ λιχμισμένον τὸ πρόσωπον· ταῦτα ἐφ' ἃ τάμοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δ' ἐκεῖνα, τὸν πλοῦτον καὶ τὸ χρυσίον ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν, οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ιε. ἀλλ' ὁδὶ ἐκεῖνος, ὦ Κρόνε, ἐᾷ δίνει καὶ προχέρως, ἐγὼ δ' οὐκ ἔδω ἀπαγόρευμα, αὐτῷ μεγάλῃ τῇ φωνῇ· ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπαίει τοιαῦτα, ἀλλὰ πάλαι ἀκήκοα ἤδη, καὶ τὸν λοφωνὸν ἐκκαλαύνομεν, ἀριμὸν ἐνδοῦν, ἐκπλήττει τοὺς ἐνοχλοῦντας. ἢν δέ ποτε καὶ ἐπινεύσῃ τινί, καὶ πλέον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄπειρον ἐστὶν ὅσα καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἐνίοτε οὐ σωφρόνως ἀφεὶς ἐᾷ παμπενήτους τε καὶ ἀνοήτους ἀνθρώπους πλουτεῖν ἢ πλεῖστα, μαγείαις ἢ ἀνδρογύνοις τοῖς πλούσιοις

missum est, uerùm potare, inebriari, uociferari, ludere, certare tesseris, creare reges, famulos in conuiuium adhibere, canere nudum, lasciuo corporis motu saltitare, nonnunquam & in gelidam aquam dare præcipitem, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam, permissum est. Cæterùm magna illa, puta diuitias & aurum, Iupiter ipse dilargitur, quibus illi usum fuerit. SA. Imò ne ille quidem, Saturne, admodum facilè ac lubens id facit, adeò ut me iam uox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorsus audit, uerùm ægi dem obuibrans, ac fulmen intentans, toruumq; obtuës, pauefacit insitates. Quòd si quando etiam annuerit alicui, diuitemq; reddiderit: mirum, quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis ac sapientibus uiris, sceleratis ac stultis hominibus opes offundat, uerberonibus atque effœminatis, cuiusmodi sunt isti

αὐτῶν. πολλὰ τάχ' σοι δοκεῖ τὰ ἰδίλων ἀρκεῖν, ἵνα ταῦτα ὄφῃς; Κρο. ὃ μικρὰ ἴλως, ἀλλὰ πανταπασιν δικαίας φρόνητα, ὡς πρὸς τὸν ἀνθρωπον ὄντα τοιάδε δὲ συμπάσης ἀρχῆς, ἂ μή σοι γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν λυβοῦντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὸν μονάδα λυλιομένοις τὸ λύβδ, σοὶ τὸν ἑξάδα ὑπορράνω ἀεὶ φαίνεσθαι. πολλοὶ γοῦν ἐς πόρον ἀπὸ τᾶ τοιάδε τᾶ ἐπιστήσαντες, εἶς ἴλεως καὶ φορὸς ἑ λύβ & ἐπινόσεισι λὶ ἐμπαλιν γυμνοὶ ὀρχήσαντο, σωζεσθαι & αὐτοῖς τ' σκάφος, πρὶν οὕτω μικρῷ ἕρματι τῶ λύβδ. κ' μὲν κ' πιᾶν ἐς τὸ ἄδιτον, κ' ὠφελικώτερον ἄλλα λέξαι ἅμα ἐν τῷ συμποσίῳ, κ' διαπονεμένους, τὰς μὲν ἄλλους ἐς τὸ ὕδωρ ἐμπεσεῖν (τοῦτο δὲ τὸ πεπεμένον τῆς ἀκλίξις διαπονίας) σὶ δ' κ' ἀναπνυχθῆναι καὶ ἀναλλίτικον, καὶ τὸν ἀφαρεῖσθαι τ' ἀλόγ', ἐρᾶς ἐλί πορ τὸ ἀγαθὸν, ἵτι κ' βασιλίας

plerique. Quanquam equidem cupio cognoscere quænam sint ista tuæ potestati permissa. SAT. Haudquaquam parua, neque omnino contemnēda, si quis uniuersi imperij uim expendat: nisi fortè tibi paruum esse uidetur, ut in tesserarū ludo uincas, cum quæ cæteris alea in unionē [b] uoluatur, tibi senionem semper in summo latere ostendat. Nam hinc sibi plerique uictum parant uel ad saturitatem usque, quibus propitia ac secunda aspirarit tessera. Rursum alij nudi enatarunt, naue elisa, fracta ad tam minutum scopulum, puta aleam. Adde his, potādo quammaximè hilarescere, ac modulatius alio uideri canere in conuiuio. Præterea reliquis ministris in aquam præcipitatis (nam ea pœna est parum dextrè ministranti) te & uictorem pronunciari, atque ei quem uiceris, præmia præripere. Vides nimirum quàm ingens sit bonum: quemadmodum & illud, quum talo uictor solus omnibus rex præficeris,

μόνον ἡ ἀπάντων γνώσεται, τῷ ἀσφαλῶς ἱρατεύσασθαι· ὡς μήτε ὑπὸ ταχυθάνατος γιγνοῖτο ὑπὸ τάγματος, ἡσὺ αὐτὸς ὑπὸ τάττειν ἔχοις τῷ βίῳ, αἰσχρόν τι περὶ αὐτῷ ἀναβοῆσαι, τῷ δὶ γυμνὸν ἀρχήσασθαι, ἢ ἀράμενον τὴν κιθάραν, τρὶς τὴν οἰκίαν περιελθεῖν. πῶς ἀ. χὴ ταῦτα λέγωμεν μεγαλο δωρίας ἢ ἰμῆς; εἰ ὃ τὸ μὲν ἀλη θῆ μᾶλι βέβαιον γίγνεσθαι τὴν τοιαύτην βασιλέαν αἰτιάσῃ, ἄγνωμον ποιήσεις, ὁρῶν αὐτὸ ἰμέ, τὸν ταῦτα διανέμοντα, ὀλιγοχρόνιον τὴν ἀρχὴν ἔχοντα. τὸ τὴν δ' ἔμ, ἃ μοι δωσα τὰ δῶνα, ἢ πιστῶμ, ἢ ἀρχήμ, ἢ ἄδειαν, ἡσὺ τῶν ἃ διαβουλ μυσάμην, θαρρῶν αὐτα, ὡς ἰμᾶ πρὸς ἐλὶν ἀλιξομένῳ σι τῇ ἀγνίδι ἡσὺ τῷ δράκοντῳ. Ιι. ἀλλ' ὦ Τιτάνων ἄριστε, ἢ μὴ ποιήσῃς ἀ λίσαι· σὺ δὶ ἀλλ' ἰκεῖνό μοι ἀπόκρινα, ὃ μάλιστα ἰπόθουν ἐλίσαι, διά μοι ὧν ἅπας αὐτὸς, ἰκανὸν ἴσῃ δὲ μοιβὴν ἀποδώσωσὶ αὐτὶ τῶν θυσίας, ἡσὺ πρὸς τὸ λοιπὸν

ficeris, ut non solùm ipse non feras ulla ridicula imperata, uerumetiã ipse possis aliis imperare: huic ut turpe quiddam de se ipso uociferetur: illi ut saltet nudus, utq; fabulata in humeros tibi cinatur domum obambulet. An non hæc quoq; munificentiæ meæ nõ exiguæ sunt argumenta? Quòd si causaberis regnum hoc nec ueriũ esse, nec stabile, insciteq; feceris, quum uideas meipsum, qui ista dilargior, exigui tẽporis imperium tenere. Ex his igitur quæ meæ facultatis est præstare, nempe de taxillis, de regnando, de canẽdo, deq; reliquis quæ modò recensui, audacter quæ uoles petito, nihil ueritus ne te ægide aut fulmine territem. SA. Atqui istis nihil mihi est opus, Titanum optime. Tu tamen illud mihi respõdeas uelim, quod maximè cupiebam cognoscere: quod si mihi dixeris, satis magnã gratiam pro sacro persolueris, quin & in reliquum tem-

ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρό. ἐγώ τε μόνον· ἀποκεκινδύμαι γάρ, ἢν εὐδὼς τύχω. Ια. τὸ μὲν πρῶτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ ταῦτ' ὄσιν, ἃ περὶ σῦ ἀκούομεν, ὡς ὑπὸ Ρέας, ἐκόντι δὲ ὑφιεμένου τὸν Δία, λίθον ἀποβαλλομένης αὐτὶ τῦ βρέφους, ἔλαθέ σοι ὑπο ταπεῖν· ὁ δὲ εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξέλασέ τι τῆς ἀρχῆς, πολέμῳ μετάσας, εἶτα εἰς τὸν Τάρταρον φίρων ἐνέβα λε, πολλάσας αὐτόν σι; καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὑπέσυρε μετὰ σῦ παρεστήκει. Κρό. ἀ μὴ ἑορτῖν, ὦ ἕτ', ἐγομεν, νὴ μεθύειν ἐφίετο, καὶ λοιδορᾶσθαι τοῖς δεσπόταις ὑπ' ἐξουσίας, ἔγνως ἂν ὡς ὀργίζεσθαι γᾶν ἐφῆτά μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, ὃν αὐθεδεὶς πολὺν ἔτω, καὶ περισβύτλω θεῷ. Ια. ἐγὼ ταῦτα, ὦ Κρόνε, δ' παρ' ἐμαυτῦ φημί, ἀλλ' Ησίοδος τε καὶ Ομηρ@· ὀκνῶ γὰ ἐπεῖν ὅτι καὶ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι σχεδὸν,

pus quæ debueris, condono. SAT. Roga modò, equidē respondebo, si fortè quod rogaris, sciero. SAC. Illud in primis, num uera sunt ista quæ de te audimus, quē admodum deuoraris liberos tibi ex Rhea natos, utq; clā illa subducto Ioue, saxum in fantis loco suppositum, tibi deuorandum tradiderit: deinde puer adultus te regno expulerit, bello superatum, mox arreptum in tartarum præcipitarit, uinculis iniectis tum tibi, tum omnibus copijs auxiliaribus quæ tecum in acie steterant? SA. Quid dixti? Nisi festum celebraremus, essetq; licitum inebriari, atque in dominos impunè conuicia iácere, intelligeres profectò mihi permissum esse irasci, qui quidē istiusmodi roges, nihil reueritus adeò canum ac senem deum. SAC. At ego hæc Saturne, non ex me ipso dico: quin & Hesiodus et Homerus (nolo enim dicere) reliqui propè mortales omnes

eadem

ἄλλῳ, ταῦτα πεπιδύσασι τοῖς θεοῖς. Κρό. ἆρα γάρ τι τὸν ποιμένα ἐκεῖνον, τὸν ἀλαζόνα, ὑγιές τι πρὸς ἐμὲ ἀδίκημα; σκέψαι δὲ ὅτως, ἐὰν ἔστι σοὶ (ἀνάγκη γὰρ θεὸν ἐρῶ) τὸν μέγαν ἀνθρωπον οὕτως ἁπλῶς φαγεῖν τὰ τέκνα, ἢ μή τις θυέστης ἦν, καὶ ἀσεβὴς ἀδελφῷ πρόσπτοιτο, ἢ δι' ἡδονὴν καὶ τοῦτ' ἂν ἦν, ὡς ἀγνοήσειε λίθον αὐτὸ βρέφους ἰδίου, ἢ μὴ ἀνάλγητος ἦν τοὺς ὀδόντας; ἀλλ' οὔτι ἐπολεμήσαμεν, οὔτι ὁ Ζεὺς βίᾳ τῶν ἀρχῶν ἀφῄρητο, ἐκόντος δέ μου παραδόντος αὐτῷ, καὶ ὑπαναστάντος ἀρχήν. ὅτι μὲν γὰρ οὔτι πεπόλεμαι, οὔτι ἐν τῷ Ταρτάρῳ εἰμί, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς, εἶμαι, ἃ μὲ τυφλὸς, ὅσπερ Ὅμηρος ἔ. Η. τί παθὼν δέ, ὦ Κρόνι, ἀφῆκας τῶν ἀρχῶν; Κρό. ἐγώ σοι φράσω, τὸ μὲν ὅλον γοῦν ἤδη καὶ πολλαχοῦ ὑπὸ τῶν ἐτῶν, ὦν, διὸ καὶ πεπο-

eadem de te credunt. SA. An tu putas uel pastorem illum, uel hūc ampullosum, uerè quippiam de me scisse? Rem ad hunc considera modum. Est ne quisquā homo, non dicā Deus, adeò durus, ut posſit ipse uolens suos deuorare liberos? nisi si quis esſet Thyestes, qui ab impio circumuentus fratre comederet. Sed finge esſe qui posſit, quî fiat ut ignoret seſe saxū edere uice pueri? nisi fortè dentibus sit huiusmodi, ut dolere non queant. Imò neque bello conflixímus, neq; Iupiter per uim imperium occupauit, sed ego illi uolens & ultrò rerum administrationem tradidi, ceſſíq;. Porrò neque uinctum esſe me, neq; in tartaro esſe, uel ipse uides opinor, nisi prorsus oculis captus es, quemadmodum Homerus. SAC. Sed quid tibi accidit Saturne, ut imperium deponeres? SA. Ego tibi dicam in summa: Senex iam & podagrosus quum esſem ob ætatem (unde

περιελθεῖν μοι οἱ πολλοὶ ἐπλασαν· ἐγὼ γὰρ ἠδυνάμην διαφέρειν πρὸς οὕτω πολλὰ ἁμαρτήματα τῶν νῦν, ἀλλ' ἐπὶ αὐτοφώρῳ ἕκαστα κολάζειν καὶ κάτω, τὸν λάρανδον λαμβάνοντα, τὸν ἱερόσυλον, ὃ ἱεροσύλας ἢ βιαίως διαφθείροντα. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐργῶδες ἦν, καὶ νικᾶν· καὶ ἐξίστην ἂν σὺ ποιῶν τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως δέ, ἀλαζὼν ἔχειν ἐδόκουν μοι διανέμαντα τοῖς πᾶσιν ἄλλοις τὸ ἀρχεῖν, αὐτὸν δὲ διαφθαρῆναι τὰ πολλὰ ἐφ' ὁσυχίας, ὅτι τοῖς ἀδικουμένοις χρηματίζοντα, ὅτι ἀπὸ τῶν ναυτίαν ἀπολούντων ἐνοχλοίμενον, ὅτι βροντῶντα ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χάλαζαν ἐνίοτε βάλλειν ἀναγκαζόμενον. ἀλλὰ πρεσβυτικόν τινα τὸν ἄλλως βίον διάγω, ξωρότερον πίνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁλικιώταις προσμυθολογῶν. ἀλλ' ἀρχή, μυρία ἔχων πράγματα· πολλῶν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας,

etiam factum est ut plerique mihi cōpedes esse finxerint) impar eram uiribus ad tam multa huius ætatis facinora punienda. nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, periuros, ac raptores exurerē. Erat & negocium plenum laboris, quodq; iuuenē desideraret. Itaque mihi consulens, Ioui locum dedi. Quanquam & alioqui rectè facturus mihi uidebar, si [c] partitus filijs (nam erant) imperium, ipse pleramque uitam conuiuijs per ocium traducerem, nihil necesse habens, neq; uota facientibus operam dare, nec ab ijs qui contraria petunt, molestia affici, neq; tonare, neq; fulminare, neque grandinem aliquoties immittere. Sed senilem hanc ac iucundissimam dego uitam, meracius bibens nectar, atque interim cum Iapeto reliquisque æqualibus dijs confabulans. At regnat quidem ille mille districtus negocijs, nisi quòd hos pauculos quos dixi dies mihi uisum

μας, ἐφ' οἷς ἄπειμι, παραξιλίσαι μοι δόξει, καὶ ἀναλαμβάνω τὴν ἀρχήν, ὡς ὑπομνήσαιμι τὸν αὐθράστας, οἷς ἂν ἐπ' ἐμοῦ βίᾳ, ἐπότε ἄσπορα καὶ ἀνήροτα τὰ πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, οὐ τάχυδρ, ἀλλ' ἕτοιμα ἄρτος, καὶ λαρία ἑψόμενα μέλα, καὶ οἶνος ἐρρεῖ πόα μυλὸν, καὶ πυγὰ μίλι καὶ γάλακτ ἀγαθοὶ γὰρ ὄσαν καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὖτη μοι ἡ αἰτία τὸ ὀλιγοχρόνιον ταύτης δωμαϊστὶ, καὶ διὰ τοῦτο ἁπαξαπλῶς λαρίτ, καὶ οὐδὲ καὶ παιδιὰ, καὶ ἰσοτιμία πᾶσι, καὶ ἐλευθέροις· ἀλλὰ γὰρ ἐπ' ἐμοῦ ἐδέλ ἦν. Ιτ. ἐγὼ δ', ὦ Κρόνι, καὶ τοῦτο ἄπαξον, ὡς ἔστ ἐλεύθεροις καὶ παιδαρίοις φιλάνθρωπον ἐν τῷ μύθῳ ἐπάνιον ποιῶν σι, τιμῶντα τὰς τὰ ὅμοια πάσχοντας, ὅτι καὶ αὐτὸν δηλαδὴ ὄντα, μιμνησκόμενον τῆς πίδος. Κρό. ἀ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα λυρῶν; Ιτ. οὐ λίγομ, καὶ παύσομαι. πλὴν ἔτι μοι καὶ

sum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam cuiusmodi fuerit me regnante uita, cū citra sementem citraq; arationem cuncta illis prouenirent. Haud tum quidem aristæ, sed panis paratus, carnes apparatæ, ac uinum fluminum instar fluebat, tum fontes mellis lactisq;, propterea quòd mortales omnes probi essēt & aurei. Hæc, inquam, mihi causſa fuit cur exigui temporis imperium geram, atq; ob id undique plausum, cantiones, lusus, æqualitas omnibus seruis æquè ac liberis. neque enim me regnante quisquam erat seruus. SA. At ego Saturne coniecturam iſtam ad seruos, & eos qui boues terunt, referebā, quaſi ob eam causſam tibi fabula tribueret erga hos humanitatem: quòd memor teipſum aliquando seruitutem seruiſſe, ac gestaſſe compedes, eos magnificares, qui ſimili eſſent fortuna. SAT. Non tu deſines iſtiuſmodi nugari nugas? SA. Bene mones, itaq; deſino. Quin illud etiam mihi

τοῦτο ἀπὸ μεμνῆσαι, τὸ παίζειν καὶ σοὶ σώνεβδ ἦν καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρί. καὶ μάλα, ὦ μὴν πρὸ γε παλαίτων γε καὶ μυριάδων, ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ πρὸ μυρίων τὸ μέγιστον· ὡς μὴ ἀδικᾶσθαι ἡγεμονίαν, μὴ δὲ λαμβάνειν ἀεὶ ἄσιτον ἰσχνὸν μόνον τῶν ἄλλων. Ις. ἴσως ἐκεῖνοι ποιοῦντες· ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν καὶ ἐπέτρεπον αὐτοῖς ἅπαντα χρυσοῦν ὄντας; ὡς ἔγωγε, καὶ μεταξύ λέγοντός σου, πολλά μοι ἐνεπόθησα, εἴ τις ἐνῆν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν χρυσοπλούτων εἰς τὸν ὑμέτερον βίον ἀγαγών, ἐλαύνειν σοῖς μαλλοῖς, οἷα ἐπαθεν ὧν ἄθλιος· τίνα ἂν τῶν; ἀνισπάσασθαι γὰρ αὐτὸν, ἵν' εἰδῇ ὅτι, ἐπιφαμένοις, ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, καὶ αἱ Θρᾷτται τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ λύκοι, πρὸ τοῦ μᾶλλον ἀπρονόητα ὄντα τὸ μέρος, πρὸς ἀλλήλους ἅπαντες ἀμιλλώμενοι, εἴγε ὀλίγοι ἱστάμενοι, ἐξὸν τὸ φιλονεικεῖν, ἐπὶ τοσοῦτον ἐλθεῖν ὥστε καὶ τὸ ἀποκτεῖναι ἀλλήλους; Κρί. ἀλλὰ μεμνήμεθα, καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐλθόντες ἐπαύσαμεν· ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνο ἐμνήσθημεν, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐσμὲν, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκεῖ τὰ αὐτὰ ταῦτα ποιοῦσιν. ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνο ἐμνήσθημεν, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐσμὲν, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκεῖ τὰ αὐτὰ ταῦτα ποιοῦσιν.

respondé, talis ludere, in usu fuit tui quoque seculi mortalibus? SAT. Erat sanè, at non depositis talentis, ac decem nummûm millibus, quemadmodum uos facitis, uerùm ut plurimo nucibus: ne uidelicet discruciaretur qui victus esset, neue semper ploraret sese unum omnium nõ habere quod ederet. SA. Et rectè quidem illi. Nam quo tandem præmio certassent ipsi talis, quum ipsi toti essent aurei? Itaque te loquente, tale quiddam mihi uenit in mentem, si quis unum aliquem ex aureis illis uiris, in hanc nostram ætatem adductum uulgo ostenderet, quid illi tandem ueniret? Nempe miserum (sat scio) discerperent, haud aliter incursantes, quàm in Pentheum [d] Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes, interq; sese decertarent, quantam quisque maximam posset portionem auferre, ut qui ne in festo celebrando à lucri studio temperent, quin ipso etiam festo ad lucri abuuntur

ἀρδᾶς ἀσιν, ἀλλὰ προσοδον
οἱ πολλοὶ πιπείλωτ? τῶν ὀρ-
τῶν. ἅτε οἱ μ? ἀπάρχονται λη-
τσύονθ?ν ἐν τῷ συμποσίῳ τὸν
φίλον, οἱ δὲ σοί τι λοιδορῶντ?,
ὐδὲν λέγον, ἀλλ? τὸν λυχνον συ-
ρίβουσιν, ἀναιτίους ὄντας αὐ-
τοῖς ὧν ἐκάνθ?ποιοῦσιν. ἀτὰρ
ἀπ? μοι τὸ δὴ, τί δήποθ? ἀ-
θρὸς οὕτω θὲς ὢν, καὶ γέρων,
ἐπλεξάμενος τὸ ἀτρεμίσαι-
λον, ἀπότοῦ χιὼν ἐπίχ?λα παύ-
ται, καὶ ὁ βορέας πολὺς, καὶ ἀδὴν
ἔτι ὑπίπηγος ὑπὸ τῦ κρύους,
καὶ τὰ δένδρα ξηρὰ καὶ γυμνὰ
καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνθ? ἄ-
μορφοι καὶ ἀπλωθικότθ?, καὶ
οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότθ?, ὥ-
σπερ οἱ πάνυ γεγηρακότθ?, ἀ-
μφὶ τῶν λάμενον οἱ πολλοὶ,
τυνικαῦτα ὀρτάζεις. ὁ γὰρ
πρεσβύτικός γὲ καιρὸς, οὐδὲ
ἐπιτήδ?ος τρυφῶσι. Κρό.
πολλά μι ἀνακρίνεις ὦ εὖ-
τος, ἤδη πίνειν δέον. παρέρη
σαι γὰρ μοι χρόνον τῆ ὀρτῆς
ὑπ

utuntur incrementum. Itaque alij quidem tibi primitias immolãt, amicos in cõuiuio deprædantes. Alij uerò tibi conuiciantur, cum nihil ad rem pertineat. tum ipsas comminuunt tesseras, perinde quasi illis sit imputandum, quod illi suapte sponte faciunt. Sed dic mihi & ilud, quid tandem causſæ fuit ut deus usq; adeò imbecillis ac senex, tempus inamœnissimum delegeris, cum iam nix omnia occupat, plurimus sæuit Boreas, cumq; nihil non gelu concretum est, arent arbores nudæ decussis frondibus, squalent horrẽtiq; uacua floribus prata, cum incurui contractiq; mortales, perinde quasi extremo confecti senio, ad focum sese desident, interea tu festũ diem agis? neq; enim accommodum seni tempus, neq; satis idoneum genio indulgentibus. SAT. Sed heus tu. permulta quidem à me scisciteris, cum potare iam oporteat. Itaq; non exiguam temporis portionẽ tuis rogationibus mihi

ἂν ἀλίγον, ἃ παύν ἀναγκαῖά μοι ταῦτα προσφιλοσοφῶν, ὥστε νῦν μὲν ἄφες αὐτὰ, σὺν χώμεθα λέξοντες, καὶ ἐρετῶμεν, καὶ ὠδῇ τῇ ἐλευθερίᾳ ᾄδωμεν· ἔπειτα πεπαλαίωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ὠδὶ ἰόντες, καὶ βασιλίσας χειροτονῶμεν, καὶ πειθαρχῶμεν αὐτοῖς. οὕτω γὰρ ἂν τάχ' ἄφοιμίαν ἐπαλυβόσαιμι, ἤ φησι, παλιμπαιδας τὸς γήρᾳ ἔπειτα γίγνεσθαι. Ιτ. ἀλλὰ μὰ λύωσιτο λιψῶν πιᾶν, ὃ Κρόνι, ὅτῳ μὲν ταῦτα, ἃ λίγεις, ἀδία, ὅστις πίνωμεν· ἱκανὰ γὰ ἀποκίνησαι καὶ τὰ πρῶτα. δοκέ μοι δοκῶ γραψάμενος ἂν βιβλίον ταύτῃ ὑμῶν τῇ συνουσίᾳ ἃ, τι αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ ἐν πρὸς ταῦτα ἔλυσε ἀπεκρίνω, παρέξειν ἀναγνῶναι τῶν φίλων, ἐσεσθ' ἱκανῶσαι τῶν σῶν λόγων.

ἄξιοι.

mihi de feſto perdidiſti, dū iſta mecum philoſopharis, non admodum ad rem pertinentia. Quare nunc iſtis tandem omiſſis, conuiuium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus uitam. Deinde priſco more depoſitis nucibus, ludamus teſſeris, ac reges ſuffragijs creemus, ipſiſq; ultrò pareamus. Siquidem ad eum modum effecerimus ut uerū uideatur prouerbium quod dicunt, ſenes repueraſcere. SAC. Imò cui iſta quæ dicis, non probantur Saturne, precor ut ei nec tum bibere liceat, cū ſitit. Itaque bibamus, quando quidem & primo colloquio ſatis à te reſpōſum eſt. Proinde uideor mihi rectè facturus, ſi noſtram hanc confabulationem, & quæ ipſe interrogarim, & quæ tu propitius reſponderis, literis prodita tradam amicis legenda, ſi qui ſunt digni qui tua dicta accipiant.

GIL-

GILBERTI COGNATI

Annotationes.

a Saturnalia.)Saturno sacra fiebant. de quibus in primis Macrobius & Lilius Gregorius Giraldus de annis & mensibus. Hæc Ἀφύστια dicebantur à Græcis. Et primò uno die tantum, id est, XIIII Cal. celebrari solita: sed pòst in triduum propagata. primùm ex adiectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum ferias Saturnalibus addixit. à XVI igitur cœpta, in XXIII definebant, quo solo fieri antè consueuerant. Sed sigillariorũ adiecta celebritas, in VII dies discursum publicum, & læticiam religionis extendit. Sed plura hoc loco de Saturnalium celebritate post Lucianum nostrum commentari supervacaneum uidetur. b Alea in unionem.) Talus qui sex continebat, ἕξ dicebatur, & ἑξίτης, Latinè senio: qui uerò unum, χίος & κύων, id est, canis: Persio, canicula. Pollux binarium & quinarium in talis non fuisse scribit. Quoties uerò tali quatuor ita excidebant, ut diuersa esset omnibus facies, Venerius appellabatur iactus, idẽq; felicissimus erat, ut docet in Amoribus idẽ Lucianus. c Partitus filijs.)Saturni & Opis filij fuerunt Iupiter, Neptunus, & Pluto. Verùm Iuppiter Iunonem sororem suam eodem secum partu editam, uxorem duxerat, & cum Plutone Neptunoq; fratribus regnum partitus, Olympum sibi reseruans habitauit. d In Pentheum Menades.)Pentheum regem Thebanum cum orgia, hoc est sacri Bacchi noua adhuc, & iamprimùm incipientia prohibere conaretur, à matre & materteris alijsq; Menadibus in furorem actis, discerptum esse ferunt. De Penthei interitu habes in Bacchis Theocriti, Eidyllio 23. tractatur idem argumentũ in Bacchis Euripidis fusius. Ouid. eandem fabulam exponit in 3. Metamorph. Huius etiam meminit Lucianus de morte Peregrini, in initio.

CRO-

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. CRONOSOLON; Id est, Saturnalium Legumlator:

Erasmo Roterodamo interprete.

Α ὃ λίγω Κρονοσόλων, ἱερεὺς ἐκεῖ πρεσβύτης τ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τῶν ἑορτῶν· ἃ μὲν τὰς πένησι χρῆ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐπέστειλα, ἄλλο βιβλίον ἐγγράψας· καὶ ὧν αὖθ' ὅτι ὑμᾶς σώσει λιπαροὺς τοῖς νόμοις, ὦ κτήνη ἔνοχοι ἔσονται ζοῖς ἐπιτιμίοις, ἃ μαλακὰ τ ἀπεργάσεται μεγάλα ὠφελήσαι. ὑμᾶς δὲ ὦ πλούσιοι ἐρᾶτε, ὅπως μὴ παρανομήσητε, μηδὲ ἀφανὲς ἔστι τῶν δὲ τῶν προσταγμάτων· ὡς ὅστις ἂν ἕτερα μὴ ποιήσῃ, ἴσθ' ὅτι ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσας, ἀλλὰ τὸν Κρόνον αὐτὸν, ὃς μοι προείλετο νομοθετῆσαι τὰ τῶν ἑορτῶν, ὃν ἔναρχος ἐστὶν ἐγκεγεφύρωμαι. ἦν ὁ πλούτης, ἐδεῖ αὐχμοῦ πλέως,

Haec ait Cronosolon sacrificus, et idem uates Saturni, earumq; legum conditor, quae quidem ad festum pertinet. Quid pauperes facere oporteat, id alio misso libro illis ipsis praescripsi. Neque dubito quin eas leges seruent, alioqui obnoxij futuri poenis quae grauissimae decretae sunt in eos qui minus parueserint. Vos autem diuites, uidete ne haec mandata praetergrediamini, neq; negligatis. Nam si quis secus fecerit, is sciat se nō me neglecturum legislatorem, sed ipsum potius Saturnum, qui me condendis festi sui legibus delegit, haud ille quidem in somnis uisus, sed nuper cum uigilante palàm congressus. Erat autem neque compedibus uinctus, neque situ obsitus, qualem

πλίνθους, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι, παρὰ τῶν παλαιοτέρων ποιητῶν παραδεξάμενοι ἐπιδέα μὲν τινα, ἀλλὰ τὸν μὲν ἄκρον ἀκριβῶς ἔχοντα πάνυ τεθυμμένον, τὰ δ' ἄλλα φαιδρόν τι ὄν καὶ λιχνευόμενον, καὶ βασιλικῶς ἐνηδύνατο. μορφὴν μὲν τοίνυν ἐκ ὤφθη μοι· ἃ δ' εἶπε, πάνυ θεοπρόσια, καὶ ταῦτα προσρηθέντα ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με συνειρωπὸν ἐπὶ σωτηρίας βαδίζοντα, ὥσπερ ἀνὴρ ὢν θεῖον, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἥκω, ὅτι ἐγὼ μοι, νὴ Δία τὴν πρόφασιν ἀνοχλοῦμαι, ὑπὸ τῶν παρόντων μοχθηρῶν· καὶ γὰρ λιμός, καὶ βορρᾶς πολὺς, νὴ Δία κρύσταλλος καὶ χιών, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ἐπιφερόμενος πρὸς αὐτά. ἀλλ' ὅτι καὶ δι' ὑμᾶς πάνυ πλουσιάζουσας, ὁρῶν τὰς μὲν ἄλλας παρασκευαζομένους, ὅπως θύσουσι, καὶ συνεχύσουσι, τὴν μέντοι Ἀθηνᾶν πάνυ ἑορτάσιμον οὖσαν, καὶ δὴ προσιόντων ἤδη μοι, καὶ τὰ ὑπὸς μου λαβόμενος, καὶ διασείσας, ὥσπερ

qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poetis mutuati, uerùm falcem quidem tenebat præacutã, cæterà uerò & hilaris erat, & ualidm, regioq; apparatu. Atque hac quidem specie mihi uisus est. Cæterùm quæ locutus est, planè diuina sunt, & in his hæc digna quæ uobis prius exponam. Nã ubi me uidit animo mœstum inambulantem, mox intellexit, quippe deus, quænam esset molestiæ causſa, uidelicet graviter me ferre paupertatem, ut qui nõ pro temporis ratione unicam uestem haberem, cum iã esset gelu, multumq; flaret Boreas, glacies ac nix, aduersus quæ ego minimè communitus eram. Multo magis autem, quòd cum festum instaret iam proximè, reliquos uiderem apparãtes quæ ad uictimas, quæq; ad conuiuia requirebantur, mihi uero ipsi res non admodum ad festum instructas esse. Iam à tergo accedens, auresq; prehensa, ac uellicata (nam hac specie

μοι προσκάλεσαι ἀνθ' τίλλω τα, ἔφη, ὦ Κρονοσόλων, ἀδικημένῳ ἐοικας· ἐ γὰρ ἄξιον, ἔφλω, ὦ δέσποτα, ὅταν δι' ατα ρέτας μὲν ἡδὲ μακρὸς αὐθρώπους, ὑπερπλουτοῦντας, ἡ μόνους τρυφῶντας ἐρῶ, αὐτὸς δὲ ἡδὲ ἄλλοι συχνοὶ τῶν πεπαιδευμένων, ἀπορίᾳ ἡδὲ ἀμηχανίᾳ σώτομεν; ἀλλ' ἐ δὲ σὺ, ὦ δέσποτα, θέλεις παῦσαι ταῦτα, ἡδὲ μεταποιῆσαι πρὸς τὸ ἐσόμοιρον, τὰ μὲν ἄλλα, ἔφη, ἐ ῥᾴδιον ἀλλάττειν, ὁπόσα ἐκ Κλωθοῦς, ἡδὲ τῶν ἄλλων μοιρῶν πάσχει· ἐ δὲ ὀξεῖς ἐορτοὺς, ἐπανορθώσεται ὑμῖν τὸν ψχίαν. ἡ δὲ ἐπανόρθωσις ἥδε ἔσω. ἴθι ὦ Κρονοσόλων, καὶ γράψον μοι νόμους τινὰς, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ παθ' αὐτοὺς οἱ πλέονες ἐορτάζοιεν, κοινωνοῦσιν δὲ ὑμῖν τῶν ἀγαθῶν. ἀλλ' εὖκ οἶδα, ἔφλω. ἐγὼ, ἦδ' ὃς, διδάξομαί σε, λέγε τα ἀρξάμενος ἐδίδασκεν. ὅτα ἐπεδὴ πάντα ἤπιστά-

specie sese mihi consuevit ostendere.) Quid istud sibi vult (inquit) Cronosolon? videre mihi solicitus. An' non æquum, inquam, here, cum impios ac sceleſtos homines opibus superfluere, & solos delicijs frui uideam, ipse uerò, mecumq; complures alij docti, cum inopia, summaq; rerum penuria uitam degimus? Ne tu quidem here curas his rebus finem imponere, & ad æqualitatem reuocare. Tum ille: Cætera quidem, inquit, haud facile fuerit innouare, quæ uobis à Clotho reliquisq; Parcis accidunt: porrò paupertatis malum uobis corrigam, quatenus ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid obseruandum sit in festo, uti ne diuites inter sese festũ celebrent, sed uobis sua bona impertiant. At non noui, inquam, leges conscribere. Quin ego, inquit, docebo te. Moxq; ingressus, ordine me docui. Deinde cum cuncta perdidicissem

μὲν, καὶ αὖθις αὐτοῖς, ἔφη, ὅτι ἂν μὴ τοῦτο ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τῶν ἄρπην ταύτην ἐξάξω περιφέρων· ἐὰν γὰρ τὸν πατρῷον ἀποτέμω πολυκώνειον, τὸν Οὐρανὸν, τοὺς γλουτοὺς μὲν συνεχίσω, ὅπως ἐὰν παρανομήσωσιν, ὡς ἀγάμενος τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βακχεύσει γενόμενος. ταῦτα ἠπείλησε· ὥστε μάλιστα ἔχει ἡμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς. Νόμοι περὶ τοῦ· Μηδένα μηδὲν, μήτε ἀγαθὸν μήτε ἰδιον πράττειν ἐν τοῖς τῶν ἱερῶν, ἃ ἔσται παιδιᾶς καὶ τρυφῆς καὶ θυμηδίας. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ μυρεψοὶ καὶ μαγειροὶ, ἐνοφγοὶ ἔστωσαν. ἰσοτιμία πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι καὶ πλουσίοις. ἐργάζεσθαι, ἢ ἀγωνίζεσθαι, ἢ ἀναιτεῖν, μηδενὶ ἔξεστω, λογισμὸς παρὰ τῶν ἀδημιουργήτων κρούσεις λαμβάνειν, μηδὲ τῶν ἐξεστώτων. μηδὲ τὸν ἄρχοντα ἢ τὸν ἱερέα ἐξεταζέτω, μηδὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ, μηδὲ γυμνασιάδων κρούσεις, ἐπέδοτο, μήτε inscribito solennitatis tempore. Ne quis exer-

cissem: Et illud, inquit, illis dicito, nisi seruarint hæc, tum ego proiectò sine causa falcem hanc acutam circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cum patrem Cœlum execuerim, non item castrato diuites istos, quicunq; leges meas violauerint, ut iam euirati, Cybeli matri sese adiungant cum tibijs ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis, si leges non prætergrediamini. Lex prima: Ne quis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neq; priuatũ, nisi quæ ad lusum, aduoluptatẽ, animiq; oblectationem pertinebunt. Obsoniorum & bellariorum artifices soli in opere sunto. Æqualitas omnibus esto, seruis, liberis, pauperibus, diuitibus. Iracundiam, indignari, minariue ne cui liceat. Rationem exigere ab ijs qui res curant Saturnalitius, ne id quidẽ fas esto. Ne quis argẽtum ueste ue extẽdito, neue inscribito solennitatis tempore. Ne quis exer-

μηδὲ λόγος ἀσκεῖν ἢ ἐπιδείκνυσθαι, πλὴν εἴ τινος ἀστεῖοι καὶ φαιδροὶ, σκῶμμα καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δεύτεροι· πρὸ πολλοῦ δ' ἐορτῆς οἱ πλουσιοὶ γραφέντων μὲν ἐς τὸ συνάκιον ἑκάστῳ τῶν φίλων τὸ μέγεθος. ἐκ δὲ τούτων λαβὼν ἀργύριον ἔτους μὲν, ὅσον τῶν κατ' ἔτος πρεσβυτάτων, τὸ δέκατον, καὶ ἐάν τι ἄλλο τοιοῦτον προστίθῃ τῷ πορίσματι. καὶ ὅσα παχυτέρα ἢ κατ' αὐτὸς καθαίσασθαι, καὶ τῶν ἀργύρων ὀκ ὀλίγα· ταῦτα μὲν πρόχειρα ἔστω. τῇ δὲ πρὸ τῆς ἑορτῆς, καθαίρσιον μέν τι προφρίδω, καὶ οὐ κατ' αὐτὸ ἐξιλασυίδων ἐν τῇ οἰκίᾳ μυρολογίαι καὶ φιλαργυρίαι καὶ φιλοκερδίαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα σώφρονα τοῖς πλήσιος αὐτ. ἐπὶ δαὶ ἢ λαβὰ ταῦ τῶν οἰκίαν ἐξορύασωντ, θυσίων Διὶ πλουσίῳ, καὶ Ἑρμῇ λώτορι, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ. ἔστα πρὸ δείλαιο ὀψίαν, ἀναγιγνώσκω μὲ σφίσι τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο συνάκιον. καθαι-

ceatur, neue literis operâ detto, aut recitato, nisi si quæ sint urbana lepidaq́, quæ dicacitatem respiant ac iocũ. Lex secunda: Multo ante festum diuites singulorum amicorum nomina in tabellã scribunto. Porrò pecuniam paratam habento ad decimam partem annuorum fructuum. Præterea quicquid illis superest uestium, et quicquid est cuius pinguioris, quàm ut ipsis conueniat. Ad hæc argenteorum uim non modicam. Atque hæc quidẽ in promptu sunto. Cæterùm ante solennitatẽ a porcellus circumagitor, atque ex ædibus eyciuntor sordes, auaricia & quæstus, & si quæ id genus alia sunt plerisque diuitum domestica. Deinde ubi domum perpurgarint, tum rem diuinam faciunto Ioui diuitiarum largitori, ac Mercurio munifico, atq; Apollini magna donanti. Deinde circa uesperam tabulã illam amicorum nomina tenentem relegunto. Distri-

buit

βαλανέμασθαι δὲ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἀξίαν ἑκάστῳ, πρὶν ἥλιον δῦναι, πεμπόντων τοῖς φίλοις. οἱ δὲ ἀποκομίζοντες, μὴ πλέους τριῶν ἢ τεττάρων, οἱ πιστότατοι τοῦ τῶν οἰκετῶν, ἤδη πρεσβύτατοι. ἐγγραφάσθω δὲ ἐς γραμμάτιον ὅ, τι τὸ πεμπόμενον, καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑποπτεύοιεν τοὺς διακομίζοντας, αὐτοὶ δὲ οἱ εἰσιόντες, μίαν λυχναίαν ἕκαστος πιόντες, ἀπὸ τριχόντων, ἀπαιτείσθων δὲ μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευμένοις διπλάσια πάντα πέμπεσθω· ἄξιον γὰρ διπλοῦσθαι ἀνάγκη. τὰ ἐπὶ τοῖς ἀόρτοις λιγύμενα, ὡς μετριώτατα μὴ ὀλίγα ἔστω. ἐπαχθὲς γὰρ μηδὲν μηδὲν συμπεριλλάττειν, μηδὲ ἐπαυξάνειν τὰ πεμπόμενα. πλέον δὲ καὶ πλησίον μηδὲν πέμπειν, μηδὲ ἑστιάτω Κρονίοις ὁ πλέονος ἢ ἰσότιμον. ἢ ἀντὶ τοῦ πεμφθῆναι προχειρισάντων φυλακτέον μηδὲν μᾶλλον ἐσθιόντα ἐπὶ τῇ ἀωρίᾳ, ἤ τινι πίνοντα.

butis autem pro cuiusque dignitate muneribus, ante solis occasum amicis mittunto. Porrò qui deferãt, ne plures, tribus quatuórue sunto, atq; ibi certissima ex famulis fide, iamq; natu grandes. Asscribatur autem in literis & quid mittatur, & quãtum, ut ne utrique suspectos habere possint eos qui perferunt. Atque ipsi ministri unico quisq; calice epoto, domum recurrunto, neq; præterea quicquam ab eis postulanto. Doctis omnia dupla mittuntor. Nam hos æquum est b *geminam accipere portionem. De muneribus quãm modestissima simul & quãpaucissima uerba fiunto, neque graue quicquam in literis quisquam asscribito, nec odiosè laudato quæ mittuntur. Diuiti diues ne quid mittito. Neq; locuples Saturnalibus æquali sorte quempiã conuiuio accipito. Ne quid eorum quæ in hoc deprompta fuerint ut mittãtur, seruanto. Neue cui muneris pœnitentia subito. Quòd si quis anno*

πέρυσιν ἀποδημῶν, ἀλλ' αὐτὸ ἄμοιρον καὶ ἀτέλεστον, ἀπολαμβανέτω ἀζήμιον. διαλυέντων δὲ οἱ πλούσιοι τὴν χρείαν ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων, καὶ τὸ ἐνοίκιον αὐτῶν, εἴ τινων ἄν ἀπὸ τούτου ὀφείλοντος, καταβαλέτω μὴ ἔχουσι· καὶ ὅλως, περὶ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς ἀφεῖναι, ὅ τι μάλιστα δύνασθαι. ἀνείσθω δὲ καὶ τῶν λαμβανόντων μισθώσεις, καὶ τὸ πιμφθὲν, ὑπόσον ἂν ᾖ, μὴ μεγάλα δοκάτω. εἶναι ἀμφορεὺς, ἢ λαγὼς, ἢ ὄρνις παχεῖα, κριὸς ἢ ὗς μὴ δοκάτω. μηδὲ τὰς κρονικὰς δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀντιπεμπέτω δὲ καὶ ὁ πένης τῷ πλουσίῳ· ὁ μὲν πεπαιδευμένος βιβλίον τι παλαιὸν, εἴ τι σύμμικτον καὶ συμποτικὸν ἢ, ἢ αὐτὸς συγγραμμα, ὑπόσον ἂν δύνηται. καὶ ἔστω λαμβανέτω ὁ πλούσιος πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ, καὶ λαβὼν ἀναγινωσκέτω σὺθύς. ἢν δὲ ἀπόβυτος, ἢ ἀπορρίψας, ἴσθι τῆς ἄρτυος ἀπλῆ ἕνεκα ὤν,

superiore peregrè fuit, eâq; cauſſa munerũ expers fuit, & illa accipito. Quinetiam pro tenuibus amicis æs alienum diuites ſoluunto: atque etiam conductarum ædium precium, ſi qui fortè & hoc debent, neq; ſunt ſoluendo. In ſumma uerò, multo antè illud illis eſto curæ, ut cognoſcant qua re maximè his ſit opus. Rurſum qui accipiunt, ne de miſſis donis ut exiguis queruntor: & quicquid mittetur, qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini cadus, aut lepus, aut pinguis auis, inter munera Saturnalitia ne habentor. Neue Saturnalia dona in riſum uertunto. Remittito uiciſſim diuitipauper: ſi doctus eſt, libellum aliquem ueterem, aut ſi quid ipſe conſcripſit, quod fauſti ſit ominis, et cõuiuĳs accommodum, qualecunque potuerit: atq; id dies læto admodum hilariq; uultu accipito, acceptum protinus perlegito. Quodſi recuſarit, reiecerítue, ſciat ſeſe ijs quæ de falce minatus ſum, obnoxium eſſe, etiam ſi miſerit quicquid alioqui

ἐξὸν πίμπλη ὅσα ἐγκρίνω. οἱ δὲ ἄλλοι, οἱ μὲν στεφάνους, οἱ δὲ λιβανωτοῦ χόνδρους πιμπόντων. ὅμ δὲ πένης ἰδιῶτα, ἢ ἐγγυᾶσθαι, ἢ χρυσὸν, παρὰ τὸν δύναμιν, πίμπλη πλησίον· τὸ μὴ πιμφθὲν ἐστω δημόσιον, καὶ ἐὰν παραθὲν ἐμβληθῆναι εἰς τὸ θησαυρὸν τοῦ Κρόνου· ὁδὲ πένης, ὅτε τῶν ὑστεραίων πληγὰς πάσχει παρὰ τοῦ πλησίον λαμβάνειν, τῇ παρούσῃ εἰς τὰς χεῖρας, ἀκίονα λάτταν διακοσίων καὶ τριακοντάδων. Νόμοι συμποτικοί· Λίνον ἔστω μὴ, ἐπίστω δὲ στιχοῦν ἐξάποδα ἢ πεντάπηχυ, τὰ δὲ πρὸ τοῦ λεχοῦς, ἐὰν ῥυακα καὶ πλατεῖα γένηται. ἐᾶσαι δὲ ὑπὸ τύχης ἕκαστον. ἀξίωμα δὲ γένος, ἢ πλοῦτος ὀλίγον σωζέσθω ἐν προνομίῳ. εἶναι τῷ αὐτῷ πίνειν ἀπαίτει· μηδ' ἐστω πρόφασις τῷ πλησίον, ἢ στομάχου ἢ ἀσφαλοῦς ὀλόνυν, ὡς μόνον δὲ πιεῖν πίνειν τὸ μέλιτος. μοῖρα λιτὸν, καὶ ἴσον ἅπασιν. οἱ διάκονοι πρὸς χάριν μηδενὶ μηδὲν· ἀλλὰ μηδὲ

alioqui mittendum erat. Porrò reliqui, coronas alij, alij thuris frustula mittunto. Quòd si pauper aut uestem, aut argentum, aut aurum supra facultatem diuiti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, conflatumq; in Saturni thesaurũ infertor: ipse uerò pauper postridie plagas à diuite, manibus ferulæ suppositis accipito, non pauciores quinquaginta supra ducentas. Leges conuiuales: Lauandum est ubi linea sex erit pedũ. Ante lauandum, nucibus ac talis lusitandum. Vbicũq; casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut diuitiæ, parũ momenti babento ut prius alicui ministretur. Eodem diuino omnes bibunto, neque prosit diuiti si causetur uel stomachi uel capitis dolorẽ, ut ideo bibat c de meliore. Carniũ omnibus æqua portio. Ministri ne cui quid fauore dant o, neq; contantor, neque prætermittunto, donec

μὴ βραδυνίτωσαν, μηδὲ παρα-
πιπτέτωσαν, ἵν' ἂν αὐτοῖς δο-
θῇ, ἑπόσα χρὴ ἀποφέρειν. μη-
δὲ τῷ μὲν μιγάλα, τῷ δὲ ὀλίγα τεθῆ-
ναι μηδὲ παραβλῆθαι. μηδὲ
τῷ μὲν ὁμοίως, τῷ δὲ ἀγνάθῳ
συὸς, ἀλλ' ἰσότης ὅπη πᾶσιν.
εἰνοχόος ἐξὺ διορκίτω ἐν πε-
ριωπῇ ἑκάστου, καὶ ἐλαττέτω
ἐς τὸν δισπότην, καὶ ἐν' ὀξύ-
τερον ἐπακούετω. καὶ λύχνους
κατεῖσθαι, καὶ ἐξίστω παρίχειν,
ἢν τις ἐθέλῃ, φιλοσοφίαν. κατὰ
τὸν αὐτὸν πρόπινέτωσαν, ἂν ἐ-
θέλωσι, πρεπινέτω δὲ πλουσίῳ.
μὴ ἐπάναγκες ἔστω πίνειν, ἢν
τις μὴ διώληται. ἀς τὸ συμπό-
σιον μήτε ὀρχηστὴν μήτε λύρα
εἰσιὼν αὐτὸς ἄγειν, ἢ ἐπὶ μεν
θαύνιλα ἐξίστω. ἢν τις ἐθέλῃ,
σκώμματος καὶ μέτρον ἔστω, τὸ
ἄλυπον. ἐξὸν πᾶσι παίζειν
σὺν ἐξὸν λαρύττειν. ἢν τις ἐπ'
ἀγυρίῳ πεσέζοιτο, ἀσφαλὲς ἐς
τὸν ὑστεραίαν ἔστω. καὶ μηνί-
τω, καὶ ἀπίτω ἑκάστος, ὁπόταν
βάληται? ἐπὰν δὲ τὸν οἰκέτας ὁ
πλούσιος δειπνίσῃ, διακούσῃ

ipsis uiſum fuerit, quæ tollen-
da erunt. Neque huic quidē
magna, illi uerò perexigua
apponunto. Neue huic coxa
ſuis, illi maxilla apponitor,
ſed in omnibus æqualitas eſ-
to. Pocillator acutis oculis
unumquēque obſeruato, mi-
nus tamen herum. Acutius
etiam exaudito. Calices om-
nis generis ſunto. Ad potan-
dum inuitare ſiquis uoluе-
rit, ius eſto. Omnes omnibus
præbibūto, ſi libeat, ubi præ
biberit diues. Neq; quiſquā
bibere compellitor, qui non
ualeat ad compotationem.
Ne liceat ipſis neq; ſaltato-
rem neque citharœdum in-
ducere, niſi qui nuper diſce-
re cœperit. Quòd ſi cui libe-
at dicteriis uti, liceat: ſed ha
ctenus adhibeatur modus,
ut ne ſint moleſta. Super om
nia, pro nucibus ludunto ta-
lis. Si quis depoſita pecunia
talis luſerit, in poſterum uſ-
que diem ieiunato. Et mane
to quiſque & abito cum uoluerit. Porrò cum diues fa-
mulos ſuos conuiuio accipiet, tum amici quoq; unà cum

ipſo

ipso ministrante. Leges hasce singuli diuites, æreæ columnæ inscriptas, in aulæ meæ ditullio habento, ac legunto. Atque id quidem sciendum est, quoad ea columna manebit, neque fames, neque pestilentia, neque incendium, neque quicquam alioqui molestum, in illorum domum sese bibit. Quòd siquando (id quod dij prohibeant) tollatur, abominanda sunt quæ illis tum eueniunt.

GILBERTI COGNATI Annotationes.

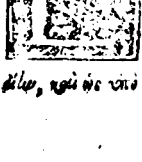
a Porcellis.) Olim publicè lustrabantur domus, porcello circumacto. b Geminam accipere.) Milites ἀμφιρίται nuncupati, dupla stipendia merent. Idē Lucianus: ἀμφιτίου ἱφροῦρες, ταχα ἀμφιρίτης ὤν. c Bibat de meliore.) Fortè legendum πρωτιονίσθω, ut uertit Erasmus: alioqui si leges πρωτιονίσει, sensus erit, prius ḡ bibat diues.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ Κρονικαί.

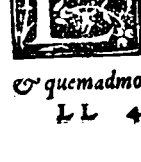
Ἐγὼ Κρόνῳ χαίρειν.

EPISTOLÆ Saturnales.

Ego Saturno Salutem.

ΓΕΓΡΑφειν μὲν ὕλως σοι περὶ πρότερον ὧν λῶν ἐν εἴη εἴλω, καὶ ὡς νῦν παντὶ λιν-

Quidē et antea tibi scripsi, significās quonam in statu essē & quemadmodū ob inopiā

δωσύσιμι, μόνος ἄμοιρος ἀνα-
ξ ἑορτῆς, ἣν ἐπάγγελλας.
ἔτι γὰρ τοῦτο προσδεὶς (μέμνη-
μαι γάρ) ἀλογώτατον εἶναι, τὸς
μὲν ἡμῶν ὑπερπλήθειν καὶ τρυ-
φᾶν, ἐκ περιουσιώτας ὧν ἔ-
χουσι, τοῖς πένησι δὲ μὴ τοῖς τυχοῦσι
μᾶλλον διαφθείρεσθαι, καὶ τακομέ-
νοις ὑπὸ τοῦ λιμοῦ. ἐπεὶ δὲ
μοι τότε ἄλλην ἀντιπίστολας,
ὑγκαλέμενον δὲ αὖθις ἀναμι-
μνήσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐγὼ γάρ
σοι, ὦ ἄριστε Κρόνε, τὸ ἴσον τε
καὶ φιλόνικον, καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς
τὸ μέσον ἅπασι καταβάντα,
ἑπόμενα λειτουργεῖν ἑορτάζων. ὡς
ὢν νῦν ἔχομεν, μυρμηξὶ ὁμοίως
ἐσμεν, ὡς ὁ παροιμιάζεται λόγος, ὡς ὁ παροιμία φησί. μᾶλ-
λον δὲ τραγικῶν ὑποκριτῶν
ἐννόησον, ὅστις μὴ τοῖν πο-
δοῖν ἐφ' ὑψηλῶν βεβηκότα, οἷόν
ἐσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται· ὁλ-
κῶτερος ἀνυπόδητος ἑστώς. ἐὰν τοί-
νυν βαδίζοι εὔτως ἔχων, ὁρᾷς
ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ· ἄρτι μὲν
ὑψηλῷ, ἄρτι δὲ ταπεινῷ γιγώ-
δαι,

mihi periculum esset, ne solus omnium expers relinquerer solennitatis quam indixisti. Addidi & illud (nam memini) iniquissimum esse, si nostrûm alij opibus ac deliciis superfluerent, nihil ex suis facultatibus impertientes pauperioribus, alij rursum fame contabescerent: atq; id quidem instantibus Saturnalibus. Verùm quoniam tum ad meas literas nihil respondisti, operæpreciũ existimaui, te denuò ijsdem de rebus commonefacere. Tuum erat, optime Saturne, sublata hac rerum inæqualitate, bonisq; in medio depositis, postea celebrandũ festum edicere. Nam uti nũcres habent, formica camelus, quemadmodum aiunt prouerbio. Quin magis tragœdiæ histrionẽ animo concipe, qui altero pede prætaltis cothurnis sublimis insistat, cuiusmodi sunt tragica calceamenta, altero uerò sit incalceatus. Is si ad hunc modum instructus ingrediatur, uides necessariò futurum, ut nunc

ἄλλα, καθ' ὑπόστροφον αὖ πόδα προβαίνῃ. ἴσως τὸν μὲν τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ αὔριον. καὶ οἱ μὲν ὑπὸ λυσάμενοι ἐμβάτας, ὑπὸ τύχης χορηγήσης, ἐντραγῳδῶσιν ἡμῖν, οἱ πολλοὶ δὲ ψιλῇ κεφαλῇ κἀλίσμεθα. ἀναμένωμεν οὖν, μὴ ἴδῃ, μή χάρμα αὐτῶν ὑποπρίνεσθαι τὴν διαβαίνων, εἴ τις τὴν ἡμᾶς ὑπισυνάσει παρακελεύσιος ἐκάνοις. καὶ τοι ἀνέκαθεν τῶν ποιητῶν λιγόντων, ὡς τὸ πᾶν λαχὸν, ἐ τοιοῦτα ἦν τοῖς αὐθρώποις τὰ πράγματα, σῦ ἴστι μονοχρόνιον ὑπ' ἀλλ' ὁ μὲν γῦ ἄσπορ ὑπ καὶ ἀνύρο ὑπ ἔφυσε αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, λάπυον ἐ τοιμον ἑκάστῳ ἐς κέρου, ὥστε μοὶ μὲ, οἱ μὲν οἶνον, οἱ δὲ γάλα, ἐσὶ δὲ οἱ καὶ μέλι ῥέον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτὸς ἑκάνους φασὶ τὸς αὐθρώπους χρυσοῦς ἄνω, ὠφίσιν δὲ μὲν δὲ τὸ παράπαν αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμᾶς δὲ αὐτοὶ μὲ, ἀλλ' μέλιβ- λον ὑπ ἀπότως λειπόμεθα, ἀλλ'

ut nunc excelsus sit, nunc humilis, prout hunc aut illum pedem uicißim promouerit. Nec minor est in uita nostra inæqualitas, dum illi cothurnis fulti, adornante fortuna tragœdias in nos agũt. Contrà magna pars pedibus atque humi ingredimur, quã & ipsi, scias uelim, nihilo deterius illis fabulam agere posßimus, atque ingredi, si quis nos quoq; ad eundem istum modum adornarit. At o qui ex poetis audio, nihil harum rerum inter homines fuisse olim, quum tu solus ad huc imperium teneres: uerùm tellus illis citra serendi arandiq; laborem bona progignebat, cœnam unicuique paratam, uel ad satietatem usque. Porrò flumina partim uinum, partim lac, erãt autem & quæ mel manabant. Quodq; est omnium maximum, aiunt illos ipsos homines aureos fuisse, cæterùm paupertatem procul ab illis abfuisse. Nos contrà non satis idonei sumus qui uel plumbum uideri posßimus,

ἀλλ' ἔ τι καὶ τότε ἀτιμότερον· ὁ τροφὸς δὲ μετὰ πόνων τοῖς πλούτοις, ὑπ' ὀργίας, καὶ ἀπορίας καὶ ἀμηχανίας, καὶ τὸ δεῖ μοι, καὶ τὸ πόθεν αὖ μοι γένοιτο, καὶ ὦ δὴ τύχης, πολλὰ τοιαῦτα. παρὰ γὰρ ἡμῖν τοῖς πένησι καὶ ἄπορον ἀεί, καὶ ἰδιωτικὰ μέλει αὐτοῖς, εἰ μὴ τὰς πλουσίους ὑμᾶς ἐλεοῦμεν τοσαύτης δαιμονίας εὐπραγίας· εἰ τοσοῦτον μὲν χρυσὸν, τοσοῦτον δ' ἀργυρον ἐκτησάμενοι, ἐδοῦσαι δὲ ἴσας ἐχούσῃσι, αὐθράποδα δὲ καὶ βοῦν, καὶ σωφρονίσας καὶ ἀγρὸν, πάμπολλα δὲ τῶν καλλίστων ἐκτημένοι, ἐχόντων δὲ μετέδοσαν ἡμῖν ποτὲ αὐτῶν, ἀλλ' ἐδὲ προσβλέπειν τὰς πολλὰς ἀξιοῦσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀποπνίγει, ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητον ἡγούμεθα τὸ πρᾶγμα, τὸ μὴ δι' ἀλλοτρίων κτημάτων διαπεπλῦσθαι, τοσούτοις ἀγαθοῖς ἐντυφᾶν, ἐρυγγάνειν, καὶ τὸν τοῦ σωφρονεῖν δυσμενέστερον μέρος, ἀεὶ ἑορτάζοντα· ἡμεῖς δὲ, καὶ

aut si quid etiam plumbo uilius, ut quorum pleriſq; uictus labore quæritur, ac paſſim pauperies, egeſtas ac deſperatio, & illud: Hei mihi! &, unde inueniam? &, ó fortunam, atq; id genus alia permulta apud nos nempe pauperes abundant: quã quam his de rebus leuius diſcruciaremur, niſi duntes cõ ſpiceremus tanta fruentes felicitate, qui quidem quum tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tãtum ueſtium poſſideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, atque harum rerum omnium magnam uim tenentes, tamen adeò nobis nihil unquam de eis impertiunt, ut plebeios homines ne aſpectu quidem dignẽtur. Hæc, inquam, ſunt Saturne, quæ nos enecãt maximè, planeq; rem intolerandam arbitramur, hunc in purpura accumbentem, tantis opum delicijs affluere, ructantem interim, & applaudentibus amicis perpetuò feſtum diem agere: me uerò, meiq; ſimi-

ρὶ τὰς ὁμοίας ὀνειροπολῶν, ἢ
πόθεν ὀβολοὶ τέτταρες γένοιν-
το, ὡς ἤχομεν ἄρτων γᾶν ἢ
ἀλφίτων ἐμπιπλησόμενοι πα-
θοῦλαν, πάχδαμον ἢ τύμερ ἢ
λεβόμενον ἐπτερώγωνθον. ἢ τί
γὰρ ἄλλο, ὦ Κρόνε, ἀλλάττῃ
ἢ μίσαπειθῶν τὸ τὰ ἰσοδίαι-
τον, ἢ τὸ ὕφατον, αὐτός γε ἐ-
πάνυς ἐκλύειν τὰς πλησίας,
μὴ μόνης ἀπολαύειν τ ἀγα-
θῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεμίμνων τοῖς
τῶν χρυσίν, χάρισαι γε ἡμῖν
ταύτων ἐκ τῆς ἀσυλίας. ἀπὸ
ἢ μαζίων, ὅσα λᾷν ἐκὰ σπ τ
διαβρωθῆσα, ἐκ ἂν ὠφελοῖς ἀ-
νάσχοι. ταῦτα γᾶν πάντως ἀ-
πολλύμεθα, ἢ ὑπὸ τ χρόνε δίκ
φθ χρυσόμεθα, ἡμῖν δένδρεσι
βελίδια μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς κει
τίσι ἢ λίσσας, εὑρῶτι πολλῷ
ἐκλασσαπῶναι. ἢ μὰν ἢ ὀβανί
ζειν ἕκαστον, ἀῤῥτι μὲ τέτταρας,
ἀῤῥτι ἢ πέντε τ πρώτων πρα
λαμβάνοντας, μὴ μεῦ τοι ἐς τ
νῦν ἤθεσιν τ ὀβάνων, ἀλλ' ἐς
τὸ δημοτικώτερον, ὡς ἐπίσης μι
ζιχθῆν ἅπαντας. ἢ μὴ τ μέμφο

les, somniorum coniecturas interpretari, ſicunde fortè quatuor oboli contingant, quò uidelicet pane polentáue expleti dormire queamus, naſturtium, aut porrũ, cepásue, alliúmue opſonij uice arrodentes. Aut hæc igitur Saturne ad æquabilitatem uitæ mutes corrigendi; neceſſe eſt: aut quod eſt poſtremum, illis ipſis interdicas diuitibus, ne ſoli bonis fruantur, uerùm è modijs auri tam multis uel beminã in omneis nos diſpergant. Porrò ex ueſtibus, ſi quas tã à tineis exeſas, citra ſuum incommodum dare poſſint, malimũ; hæc prorſus uetuſtate ſitiũ; peritura, nobis dare qui induamur, quàm ſi nere ut in cubilibus ac ſcrinijs multa carie computrescant. Præterea ut cœnent ſinguli, nunc quaternis, nũc quinis pauperibus ad conuiuium adhibitis. Haud iſtoquidẽ pacto, quo his temporib. cõuiuia peraguntur, uerùm popularius, ut æqua ſit omnium portio, neq; ut hic opſonijs ingurgi-

ρᾶδαι τῶν ὄψων, ηκὶ ἓ εἰσίο
τῶν παρεμένειν ἐσῶτα, ἐσ
ὧν ἀπαγορεύσῃ ἐδίωρ· ἰφ' ἡμ
μᾶς ἦ ἐλθόντα, ἐπι παρασκευα
ζομένων ὡς ἐπιβαλοιμην τῶν
χέρα, παραμάθιδαι, λάξαν
τα μόνον τῶν λεπάδα, ὃ ὅσον
ὄφ ἓ πλακοῦντος ἦ λειπὴν. μη
δὲ ἰσκομιδίν ὦ συὸς, διαῤ
μοῦσα τῷ μὴ δεσπότῃ παρα ἰο
βίναι τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ
λιφαλῇ, τοῖς ἦ ἄλλοις ὀφ φὶ
ρειν ἐγκεκλυμμένα. παρει
πᾶν ἦ κὴ τοῖς εἰνεχόοις, μὴ πι
ρεμένειν ἐσ αὖ ἐπ' ἀκρις αὐτό
σῃ πεῖν ὑμῶν ἕκασ ὦ, ἀλλὰ
ἕν ἄπαξ λιλσύσῃ, αὐτίκα ἐγο
χέαι, ηκὶ αὐθαδέναι, μιγάλω
λύλικα ἐμπλησαμένοις, ὥσ
σπερ τῷ δεσπότῃ. κὴ τὸν οἶνον
δὲ αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπό
ταις ἵνα κὴ ἓ αὐτὸν ἔναι· ἕ πᾶ
σι γιγράφθαι ἓ τον ἓ νόμον,
ἓ μὴ αὐθοσμεῖν μιθύσκιδαι,
ἐμοὶ δὲ ἐσὸ ἓ γλσύκυς διαῤ
ῥήγνυδαι τῶν γαστέρα· ἕν ἴδῃ
τα ἐπαυορθώσῃς, κὴ μίσασσα
μόσῃς ὦ Κρόνι, βίον μὴ ἓ βίον,
ἑορτὴν ἦ τὴν ἑορτὴν ἴσῃ πο

ingurgitet ſeſe, famulo inte-
rim adſtante atque oppori-
ente donec herus uorando
præfocetur. Cæterùm ubi
ad nos uenerit, quum uix e-
tiam apparauerimus admo
uere manum, protinus ad a-
lios tranferatur patina tan-
tum oſtenſa, uel ſi quid de
placenta reliquum eſt. Neq;
illatum aprũ ita partiatur,
ut domino totum dimidium
apponat unà cum capite, re
liquis autem oſſa tecta apo
ponat. Vtq́ue præmoneantur pincernæ, ne contentur
donec unuſquiſque noſtrũm
ſepties poſcat bibere, ſed ſe-
mel iuſſi protinus infundãt,
& ingentem calicem imple
tum tradant æquè atq; ipſi
domino, utq; unum & idem
uinum conuiuis ſit omnibus.
Alioqui ubinam iſta lex ſcri
pta fuit, aut receptus mos, ut
hic uino odorato genero-
ſoq; temulentus ſit, mibi con
trà muſto diſrũpatur aluus?
Hæc ſi correxeris nouarieq;
ut uita uerè uita ſit, feſtum
uerè

θεοικὸς. οἱ δ' μὲν, ἐπεῖνο μὴ ἴσμεν, ἐκεῖνοι μὲν ἑορτάζουσιν, ἡμεῖς δὲ παρεδρεύομεθα εὐχόμενοι, ἐπιδεῖν λυσάμενοι ἥκοντες, τὸ παῖδα μὴ αὐτοῖς αὐτὰ τρίψαντα τὸν ἀμφορέα, λακτάξαι, τὸ μάγειρον δὲ τὸ ζωμὸν λανθασῶσαι, καὶ ἐπιλαθόμενον τὸ τάριχος μὴ ἐς τὸ φακὸν ἐμβαλεῖν τὸ τῶν ἰχθύων, ἀλλὰ λιτὰ δὲ πᾶν ῥοφησιῶσάν τε τι ἀλλαντικὸν ὁ λοιμὸς λαβαφαγὼν, περὶ τἄλλα τῶν ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ τοῦ πλανεῶντος τὸ ἥμισυ ἴδῃ δῆλον ὅτι δὲ καὶ τὸ φαγεῖν, καὶ τὰ δίλφακα μιξαξὺ ὀπτώμενα τὸ ὅμοιον ποιῶν, ὥσπερ Ὅμηρος περὶ τῶν ἡλίου βοῶν φησι, μᾶλλον δὲ μὴ ἕρπειν μόνον, ἀλλ' αὐχμηλὰ σαῦλα φοίτα· ἐπὶ τοῦ ἔρος αὖ τοῖς ἰδιώταις· καὶ γὰρ ἔρυσι δὲ τὰς παχείας, καί τοι ἀπίσω ὄντα ἔσας, καὶ ἐσπυκασμένας, αὐτὰς πλουτίας εἰκάσαι καὶ ταύτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύσωσιν αὐτῶν. ὃ δὲ μάλιστα αὐτὸς αὐτάσῃ· τὸ μὴ χρυσίον μύρμηκάς τινας, οἵους τοὺς Ἰνδικοὺς, ἀνορύττοντας ἐκ τῶν θησαυρῶν, ἐπὶ μέσην νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. ὧν

uere festum. sin minus, illi quidem epulentur, nos autem interim sedentes precabimur, ut simul atque loti uenerint, puer subuersam amphoram rumpat, utq; coquus eam adurat, ac per obliuionem muriam piscium in lentem infundat, utq; canis in domum irruens, opsoniorum artificibus alibi intentis, exta deuoret uniuersa, præterea placentæ dimidium: utq; sus ac cerum, neque non suculæ inter assandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus commemorat: imò uti non serpant solùm, uerumetiam unà cum ipsis uerubus in montem abripiant sese, fugiantq;: utq; ipsæ etiam aues pingues, tam ademptis plumis, & ad coquendum apparatæ, uolatu aufugiant, ne sibi illis fruantur: quodq; futurum est illis grauissimum, ut formicæ tales, quales feruntur Indicæ, aurum è thesauris effossum, noctu in publicum efferant: utq; uestis curatorum indili-

ὧδε ἔτα δὲ τῇ ὀλιγωρίᾳ τ' ὅπ-
λων τῶν κοσμικωτάτων διαλύ-
πᾶσθαι ὑπὸ τῶν βιωτίσων
μυῶν, ὡς σαγήνης θυννοβλη-
κῆς μυρίων διαφθειρων· πᾶσθαι
δὲ αὐτῶν τὰς ὡραίας κρὸ λι-
μάτας, ὃς ὑακίνθους, ἢ Ἀχιλ-
λίας ἢ νερκίσσους ὀνομάζουσι,
μεταξὺ ὀρύττοντας σφίσι τὸ ἐν
πωμα, φαλακρὰς γίγνεσθαι,
ἐπιῤῥέουσης τ' κόμης, κρὸ πώ-
γωνα φύειν ὀξὺν, οἷοί εἰσιν ἐν
τοῖς ἰωμωδίοις οἱ σφιγοπώ-
γωνες, κὴ παρὰ τοῖς ἱροτάφοις
πάνυ λάσιον, κὴ μάρτα ἱκανῷ
τῷ, τὸ μεταξὺ ἦ λεῖον κὴ γυμ
νὸν εἶναι. τοῦτα, κὴ πλέω τά-
των σὺ ξύμμαθ' ἂν, ἢν μὴ βέλω
σι τὸ ἄγαν φίλαυτον τοῦτο ἀ-
φανίσθαι, ἐς τὸ κοινὸν πλουτεῖν,
κρὸ μεταδιδόναι ἡμῖν
τῶν μετρίων.

indiligentia ita ab optimis
muribus perforetur, ut cri-
brum uideri possit, nihilq;
differat à casse uenatorio: utq; formosi illorum co
matiq; pueli (quos Hya-
cinthos, aut Achilles, aut
Narcissos appellare solent)
dum ipsis poculum porri-
gunt, subitò defluente co-
ma calui fiant, & acutam
edãt barbam, cuiusmodi in
comœdys induci solẽt Sphe-
nopogones, quibus à cunea-
ta barba nomen inuentum
est: utq; uertex illis asperis
ac pungentibus pilis sit hir-
tus, reliqua capitis parte nu
da. Hæc atque his etiam plu
ra illis imprecabimur, nisi
desinant usqueadeò suis pri-
uatim studere commodis, ut
liter q; in commune diuites esse, nobis quoq; quan-
tum æquum est impartientes.

GILBERTI COGNATI
Annotationes.

a Formicæ tales.) In Septentrionali Indiæ regione, formicæ cornutæ & pugnacissimæ esse feruntur, aurumq; ex terra cauernis egerere atq; cumulare. Ipsis color felium, magnitudo luporum Aegypti esse dicitur. Indi id aurum in maximo

solis æstu furantur, cum formicæ domi latitant, quæ tamen nonnunquam odore excitatæ, celerrimo cursu auri prædones, camelis & dromedarijs fugientes, assequuntur atq; lacerant. Plin. lib. 11. cap. 31. Strabo de ijsdem formicis loquitur lib. 15.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν.

SATVRNVS MIhi chariſſimo Sal.

Τὰ τοῦτα λυρᾶς ὦ ἑτᾶρε, μοὶ περὶ τῶν παρόντων ἰλιγγίλλων, ἢ αὐ ἀδαμοῦν τ ἀγαθῶν πειῇν λελόϋκας; τὸ ϝίτερον αὖ ἄν, ἢ τωῦ κρέσσος· θαυμάζω γάρ σε μάνις τ ἁπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἰνὼ μὲ πάλαι βασιλεὺς ὢν, πίπαυμαι εἶς ὢν, τοῖς πάντοι δεσπόμασι τὸν ἀρχὸν. ὁ Ζεὺς δ μάλιστα τ τοιούτων ἐπιμελῆ ταῦτα δὲ ὑμέτερα τοῦτα μὲ χρὴ πιστεῦν, ἢ χρῆτε, ἢ ὠδὲς ἢ μόϋς, ἢ τέτο, ὁ πλέον ἡμῶν ἐπᾷ. ὥστε περὶ τῶν μειζόνων, ἃ φὴς, ἀφιλᾶν τὸ ἐόϋσον, ἢ ἐν τ ἡμέρας ἢ πίνειδαι ἢ πλατεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρηματίσαιν ὑμῖν.

Vid tu, obsecro, nugas iſtas ad me, ac de re b^a huiuſmodi ſcribis, iubesq; ut deintegrò bonorum faciam partitionem? quod quidem alterius munus fuerit, penes quẽ nunc eſt imperium. Etenim demiror te, ſi ſolus omnium ignoras quemadmodum iãpridem regnare deſtiterim, ac priuatus eſſe cœperim, liberis partitus imperium: quanquam Iupiter præcipuè rerum iſtiuſmodi curã agit. Porrò mea poteſtas nõ niſi ad taxillos uſque, ſaltationes, cantiones, & ebrietatem ualet, idq; ſeptem nõ amplius diebus. Itaq; grauioribus in cauſis, de quibus ſcribis, uidelicet de tollenda rerũ inæqualitate, utq; ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter uobis operã dabit.

Quòd

ὦ δί τι τῶν ἐν ἀγορᾷ ἑορτῆς ἀδικεῖται τό τις, ἢ πλεονεκτεῖται, ἐμοὶ μὲν οὖν ἔμ μελήσει. καὶ ἴσως φίλῳ δὲ τοῖς πλησίοις περὶ τῶν λειπόντων, καὶ τῆ χοίνικος τῆ χρυσῆς, καὶ τῶν ἐδώδιμων, ὡς καὶ ὑμῖν πέμψουσιν ἐς τὴν ἑορτὴν, δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτῆς ποιεῖν, ὡς φασι, γ μή τι δύλογον ἐκεῖνοι πρὸς ταῦτα ἔχωσι λέγειν. τὸ δὲ ὅλον, ἴσθι οἱ πίνητες ὑμᾶς, ἢν καλμελῶσι, καὶ ἐν ὀρθῶς δοξά ζοντες περὶ τῶν πλησίων· ἐγὼ μανθάνω δαίμονας αὐτὰς εἶ δι εἶναι, καὶ μόνας ἡδυὸν τινα βίον τ βίου, ὅτι δυσπέμπτου πολυ τιμῶσ ὄσιν αὐτοῖς, καὶ μεθύσκει δαι εἶναι ἡδέως, καὶ ποιεῖν ὁράσεις, καὶ γυναιξὶν ἐμιλεῖν, καὶ ἐδώδιμα μελανούς χρῶδαι. τὸ δὲ πάνυ ἀγνοεῖτε, ἐπεῖόν ὄσιν καὶ τι γὰρ φρονεῖδε αἱ περὶ τούτων, ἢ μελήσει, ἀλλ' ἀνάγκη ἐπαγρυπνεῖν ἐκάστοις, μή τι ὑπονόμ βλακεύσασ ἢ ὑφιλόμεν λάθῃ, μὴ

Quòd si quid in his quæ ad festum pertinent, uel fraude detractum est alicui, uel additum, id erit mearum partium iudicare. Iamq; scribo diuitibus de cœnis, decq; auri hemina, neque non de uestibus, ut uobis quoque ad celebrandum festum nonnihil mittant. Quandoquidem æqua sunt ista, decetq; illos facere quemadmodum prædicatis, nisi forte habēt isti, quòd probabiliter ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, uos longè falli, neque rectè iudicare de diuitibus. Siquidem illos felices arbitramini, solosq; suauem uitam uiuere, propterea quòd illis licet opiparè cœnare, uino suaui inebriari, formosis frui mulieribus, uestibus uti delicatis: uerùm istam felicitatem cuiusmodi sit ignoratis: siquidem hæ res non mediocribus curis eos distorquent, sed singulis inuigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clanculum suffuretur; ne unum

μὴ ὁ σῖτος ὀξωθῇ, μὴ ὁ οἶνος φθαρῇ, ἢ ὁ λῃστὴς ὑφέληται τὰ ἱππόμαλα, μὴ πιστεύσῃ τοῖς συνεφάπταις ὁ δῆμος, λίγωσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα δὴ πάντα ὀλίγοι τῶν πολλῶν ἂν ἓν μέρος τῶν ἀπόντων εὔτυχες. ὡ γὰρ ἐπίσταται τὰς φύσις, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ ἂν ὑμῖν φανεῖεν ὁ πλεῖστος ἀδεξιοι· τὸ πάντοτε οἴεσθαι αὐτὸν ἕτως ἂν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς ἀλλὰ λήθην τὸ πλεῖστον περὶ βασιλεύειν, ἀφίντα ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαντα ἄλλοις, λίαν θαῤῥεῖν ἰδιωτεύειν, καὶ αὐτὸν ἀθυμεῖν ὑπ' ἀλλοτρίου μένον· ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα ἀδεῶς, ἃ τοῖς πλουσίοις καὶ ἀρχουσι περισσὰ ἀνάγκη, ἀφῆκα λοιπὸν ἀρχὴν τοιοῦτον· καὶ γὰρ ἃ νῦν ἐπιτίθεσθε μοι, ὡς ἧττον μοι συνῇ καὶ πλουτοῦντι ἐμφορεμένῳ, ὑμᾶς ἢ λιχάδαμον ἢ θύμον ἢ μερίμνην ἀπορώτατα ἐπιτηρεῖ, σκέψαι ὁποῖά ὄστι· πρὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδὺ, καὶ ἀναιρὲν

ne unum aceſcat, ne frumẽtum uermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, ſi illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc quidem quota pars eſt eorũ, quæ iſtos diſcrutiant? Quòd ſi noſſetis metus & curas, quibus obnoxij ſunt, planè fugiendas uobis eſſe diuitias exiſtimaretis. Alioqui creditis uel me ipſum, uſq; adeò inſanum, ut ſi præclara res eſſet opulentia, aut regnum, depoſiturus hæc, aliſq; ea ceſſurus fuerim, patererq; ut nunc priuatus alieno pareirem imperio? Quin potius quum non eſſem ignarus huiuſmodi malorum quæ plurima diuitibus ac regibus adſint neceſſe eſt, imperium depoſui, idq; ſapiẽter. Nam quòd tu nunc apud me deos obteſtãs deplorabas, illos aperis ac placẽtis expleri, uos cõtra naſturtiũ, porrúmue aut cepe per feſti tẽpus, opſoniũ loco arrodere, cuiuſmodi ſit, cõſidera. Etenim in præſens quidẽ utrũq; dulce eſt illis, mi-

ἴσως ἰκάτερον αὐτῶν. ὡς δὲ
μηδὲ τοῦτο, ἐμπαλιν αὐτοῖς
φέρεται τὸ πρᾶγμα. ἔστα ὑμῖν
μὴ ἔτι ἐκγιγνόμενον τὸν αὐτὸ
ταῦτ' αὖ ὀρθρου τὴν ὑστεραίαν,
ὥσπερ ἐκεῖνοι ὑπὸ τῆς μέθης,
ἔτι ὑπὸ τῆς ἄγαν πλησμο-
νῆς ἀνοσιώδες τι καὶ ἐκπνω-
δίστερον ἐρυγγάνοντες. οἱ δὲ
τούτων τι ἀπολαύσει, καὶ τὸ
πολὺ τῆς νυκτὸς, ἢ ναυσίᾳ ἢ
γναφείῳ, ἢ ὅπως ἂν ὁ τράγος
λικμᾷ, σωφανερύσσοντες, ἢ
φθείρων ἢ πορνιπνυμονίαν, ἢ
ὕδρον ἢ χαλεπῶς σωτηρίλι-
ξαντος ἐκ δὴ πολλῆς τρυφῆς. ἢ
τίνα ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως λάξα
λιώσαιμι, μὴ πάντως ἀχρὼν ὄν
τα, πολὺ τὸ νικηφόρον ἐπιφαί
νοντα; τίνα δὲ ἐς γῆρας ἀφικό
μενον τοῖς αὐτοῖς πουσὶν, ἀλλὰ
μὴ φοράλλῳ ἐπὶ τετραφῶν ὀχέ
μενον, ὁλόχρυσον μὲν τὰ ἔξω,
ἐκτάρραφον δὲ τὰ ἔνδον, ὥ-
σπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες, ἐκ
φαύλων πάνυ σὺτειλῶν συγκει-
κομμένα; ὑμᾶς δ', ἐχθύων μὲν
ἄγαν-

nimeq; moleſtum. At poſtea res inuertitur. Quandoquidem uobis deinde non accidit, ut poſtridie ſurgatis, capitis dolore grauati ob temulentiam, quemadmodum illi, neque ob immodicam ingurgitationem graue olentem, et acrem ſpiritum ructatis. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem uario coitu pro libidinis arbitrio tranſigunt, facile ſibi uel tabem, uel tuſſim, uel morbum intercutem, ex intemperato uoluptatum uſu colligant. Alioqui quotum quenq; potes offendere, qui nõ planè palleat, ac faciem cadaueroſam præ ſe ferat? Quotumquenq; autem, qui cum ad ſenectutem peruenerit, ſuis ipſius pedibus ingrediatur, ac non potius à quatuor baiulis geſtetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannoſus, cuiuſmodi ſunt tragica indumenta, ex pannis admodũ utilibus conſarcinata. Vos autem quum moleſtum eſt, quòd de piſcibus

guſtare

ἀγνοεῖσθαι, καὶ ἄσιτοι, καὶ ἀδίψητοι, καὶ ἀπόνως ἀεὶ ὑγιαίνειν, καὶ ἀπαθεῖς εἶναι πόνων καὶ πόνου; ἢ οὐκ ἐνθυμεῖσθε, ὅτι καὶ τούτων ἄπειροι ἐστε, ἃ ἔστι κατ' ἄλλα τινὰ ἀπτώτως συμβαίνοι; καί τοι καὶ αὐτοῖς ἐνίοτε γίνεται τοῦτο, καὶ ὑμᾶς μὲν καὶ πόρρω τοῦ πόνου ἡδίστην τίκτειν, ἀλλ' ἥδιστα αὖ αὐτὸς ἔστιν ἀναπαύεσθαι καὶ δύμασι ὀργομένους ἐνίοτε, ὥσπερ ἀνδρὶ οὐ τῶν λαγῶν καὶ συῶν. ἐῶ λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐτὰς, ἃ γὼ καὶ εἰπεῖν ἐρῶσα, ἃ ἐρύθημι καὶ πρὸς ἀδελφὸν σωφρ. καὶ ἔλως, καὶ λέγω ὅτιμ, ἅπερ ὑμᾶς ἀγνοεῖν δεῖ, ἵ χρυσὸν ἐράτε αὐτῷ μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ ὦν ἴδητέ ποτε ἀβιλαύνοντας ὠδὶ λευκὸν ἵππον, λιχνάτε, καὶ προσκυνᾶτε· ἀλλ' ὑπερηφανᾶτε αὐτῷ, καὶ λαμπρύνεσθε, καὶ μάτην ὑπὸ τρίφιδι πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμάμαξαν, αἰνίττεσθαι διαλεγομένων, ὡς ἴσον τῷ βακτρῳ λιθίνῳ σμάραγδον ἀφιεῖσθε, καὶ

gustare non liceat, quòd ine dia laboratis; non illud item cogitatis, eosdem & podagræ & tussis expertes esse, aut si quid aliud aliam ob causſam illis incommodi cõtingit. Quanquam nec illis ipsis æquè dulce est, quotidie supraq; satietatem istis uesci. Quin potius uideas eos nonnunquam ita olus ac lupinum appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Vt de reliquis interim sileam, quæ illos discrutiant, puta si filius sit luxurioſus, si uxor uel amans, uel amata à famulo, coacta magis quàm ex animo cum illo dormiat. In ſumma multa alia ſunt, quæ uos ignorantes, tantum aurum illorum ac purpuram uidetis. Tum si quando uidetis eos albo prouehi curru, inhiatis & adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisq;, neq; ad argẽteũ currũ oculos haberetis intẽtos, neq; in

ter colloquendũ, ſmaragdũ annulo incluſum reſpectaretis,

περὶ τῶν ἱματίων παραπλόμενοι, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' ἐᾶτε καὶ ἑαυτοὺς πλουτᾶν, ὦ ἵνα, αὐτοὶ ἐφ' ὑμᾶς ἰόντες, ἐλκύσητε σὺν δεήσεσθαι, ὡς ἐπιδείξασθε ὑμῖν τὰς κλίνας περὶ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ ἱματώματα, ὧν ἐδεῖτο ὄφελος, ἢ ἂν μάρτυρες ἦτε τοῖς ἔνδον. τά γε τοιαῦτα πλέοντα σύρεσθε ἂν αὐτοὺς ὑμῶν ἕνεκα ἱστωμένους, οὐχ ὅπως αὐτοὶ χρήσωνται, ἀλλ' ὅπως ὑμᾶς θαυμάζοιτε. ταῦτα ὑμᾶς παραμυθεῖσθαι, ἀδελφὼ τὸν βίον ἑκάτερον, περὶ ἄξιον ἐφράσεν, ἐνθυμεῖσθε ὅτι μικρὸν ὀλίγον ἄπεστας λύσαι ἂν πίνειν ἐκ τοῦ βίου, ἐκκλίνας τὸν πλοῦτον, περὶ ὑμᾶς τῶν πραγμάτων ἀφέντας. πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς, ὥσπερ ὑπεσχόμην, περὶ οἷδ' ὅτι ἐν ὀλιγωμόσους τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

neque ueſtes obiter contrectantes mollitiē admiremini, ſed ſineretis eos ipſos ſibi diuites eſſe, haud dubiè futurum ſit, ut ipſi uos ultrò adirent, ad cœnam rogarēt, nimirum ut uobis oſtendere poſſint lectos, menſas ac pocula. Quarum rerum nullæ ſit utilitas, ſi ſine teſte poſideantur. Certè reperiretis pleraq; hæc illos ueſtra causa parare, non quo utantur ipſi, ſed uti uos admiremini. Hæc ad conſolandos uos ſcribo, utranq; uitam cognitam habens. Conuenitq; ita feſtum agere, ut cogitetis omnibus breui decedendū è uita, & illis, depoſitis opibus, & uobis relicta paupertate. Quanquam & illis ſcribā, ſicuti ſum pollicitus: certum ſcio eos non neglecturos literas meas.

ΚΡΟ-

SATVR-

ΧΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ πλησίον χάρμαν.

SATVRNVS DI-uitibus, Salutem.

I πίνυτες ἐναγχος ἐπιστάλκασι μοι, αἰτιώμενοι ὑμᾶς, μὴ μεταλαλίνειν σφίσιν ὧν ἔχετε, ἀφ' ὧν τὸ μὲν ὅλον, ἀξίωσιν μεταδοῦναι πᾶσι ποιεῖν τἀγαθά, τὸ δὲ μέρος, ἕκαστον αὐτῶν ἔχειν· δίκαιον γὰρ εἶναι, ἰσοτιμίαν διαθεωρεῖσθαι, ἵνα μὴ τῷ μὲν πλέον, τῷ δὲ μεταλλάττειν μετάνοια τῶν ἐθέντων. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν τούτων ἐφλυ ἄμεινον σκέψασθαι τὸν Δία. περὶ δὲ τῶν παρόντων, ἵνα ὧν ἀδικᾶσθαι δοκῶ τὰ παρὰ τῶν ἑορτῶν, ὑμῶν ἐπ' ἐμὲ διαβάλλουσιν ὑμῶν ἀρίσιν οὐ κατισχύμενον γράψαι πρὸς ὑμᾶς. ἐγὼ γ', ἅπερ ἀξιοῦσι, ταῦτα μέμφομαι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. πῶς γάρ, φασι, μεγάλης τοσούτης ἀργίας, οὐ μικρᾶς ἐχούσης, πρόσ-

Auperes nuper ad meditis literis incusarũt uos, qui nihil ipsis ex facultatibus quas posidetis, impertimini: atq; omnino postularunt, ut omnia bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorũ sua pars rediret. Aequum enim esse, ut rerum æqualitas cõstituatur, neq; decere, ut huic supersit, ille nullo modo sit particeps uoluptatum. Ego uerò respondi, hisce de rebus rectius Iouem cõsideraturum. Cæterùm de præsenti negocio, deq; iniurijs, quibus sese per festos dies affici putant, uidebã mei officij esse sententiam ferre, sumq; pollicitus me uobis scripturum. Sũt autem quæ postulant hæc, ut mihi quidem uidetur, æqua. Nã quo pacto, inquiũt, tãto frigore horrentes, tantaq; obnoxij esuritioni, postea diem etiam festum

ὥστε ἑορτάζοιμεν; ἐ τοίνυν ἐ-
βέλοιμι μὰ Δία μετέχειν τ
ἑορτῆς, εἰπλούσιόν με ἀναγκά-
σαι ὑμᾶς ἐδύτων τι, ὧν ἔχε-
τε, μεταδῶναι αὐτοῖς, ἐ τινὸς
πορφυρᾶς ἢ καὶ παχύτερας, ἢ
μᾶλλ' ὑμᾶς, ἢ τ χρυσίς ὀλί-
γον ἐπιστάλαξαι αὐτοῖς. ἐ γὰ
ταῦτα, φασὶ, ποιήσητε, μήτε
ἀμφισβητῶν ὑμῖν ἔτι τ ἀγα-
θῶν ἐδὲ τ Διὸς· ἐ δὲ μὴ, ἀπ'
λίσει προσπαλίσασθαι ἐδὲ τὸν
ἀνάδασμόν, ἀπειλᾶν τὸ πρῶ
τον Αἰνεί ὁ Ζεὺς προθῇ. ταῦ-
τά ὅτιν ὁ πατὴρ χαλεπὰ ὑμῖν
ἀπὸ τοσούτων, ἃ καλῶς ποιοῦν
τὸν ἔχετε. νὴ Δία ἢ τῶν Λά
πιθων πόρε, ὡς συνδειπνοῖεν
ὑμῖν, ἢ τοῦτο προσθεῖναι ἀ-
ξιοῦσι τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν γε μό
νας ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλείσα-
μένης τὰς θύρας. ἐ δὲ πρὶν λᾷ
κάνων ἐνεγκεῖν ἐστιᾶν δεῖ μακρᾷ
ἐβελόντι, πλέον τ σὺν φράσαι
τῷ ἐναύειν τὸ κρέας τῷ Λά
πιθῳ, ἢ τὰ πολλὰ φ' ὕβρει

celebrare poßimus? Quare
si uellem & illos festi partici-
pes esse, postularunt ut coe-
gerem uos, ut & de uestibus illis impertiamini, si
quæ super sunt pinguiores, quàm quæ uobis conueniãt,
utq; de auro nonnullas guttulas in illos destilletis. Quòd
si ista feceritis, inquiunt, nõ
erit amplius disceptatio inter uos de bonis apud Iouẽ.
Sin minus, minitantur sese
ad nouam rerum partitionem prouocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali
sedere cœperit. Atque hæc
quidem facere uobis nequaquam graue fuerit, impertiri nonnihil de tantis opibus,
quas poßidetis, & rectè
poßidetis. Quin de cœnis
quoq; ut uobiscum cœnarẽt,
& hoc literis addendum putarunt, quemadmodum uos
in præsentia foribus occlu-

sis, soli deliciis frueremini. Quòd si quando uobis usum
fuerit, & illorum quempiam post longum tempus conuiuio adhibere, plus esse molestiæ in cœna, quàm uoluptatis, multaq; illic in pauperum contumeliam fieri: ne-

lue

αὐτῶν γίγνεσθαι, οἷον ἰκανὸν, τὸ μὴ τὰ αὐτὰ εἶναι συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνιλεύθερον, καὶ ἀπαγιγνώσκειν αὐτῶν ἰκανὰ ταῦτα ἄξιον, ὅτι μὴ μεταξὺ αὐτὰ ἑαυτοῖς οἴχονται, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' ὀλίγα γε πίνειν ὅμως φασὶ τοῖνος· τὰς γὰρ εἰσοχέας ὑμῶν, ὥσπερ τὰς Ὀδυσσέως ἐταίρας, λαρῷ βύθεσθαι φᾶτε. τὰ μὲν γὰρ ἄλλα οὕτως αἰσχρά ἐστιν, ὥστε ἀνυῶ λέγειν, ἃ πορρὲ τὰ νομῆς τῆς λοιπῶν ἀπέσχηται, καὶ τὰ διανέμειν ὑμῖν μὴ παρεσκεύασται, ἐπ' αὖ ὑποβριμᾶσθαι, εἰκάνους δὲ παραθέντων, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικροπρεπῆ, καὶ ὄντα ἀηδέστατα πρὸς ἐνίους. τὸ γὰρ ἥδιστον, καὶ συμποσιακώτατον, ἡ ἰσοτιμία ἐστὶ, καὶ ἡ ἰσοδιαίτησις· ἔστι γὰρ ἀνικητὸν τῇ ὑμῖν τὸ συμπόσιον, ὡς τὸ ἴσον ἅπασι ἔχειν. ἐρᾶτε δή, ἵνα μηκέτι ὑμᾶς ἀτιάσωνται, ἀλλὰ ξυμφέρεσθε, καὶ φιλεῖσθε, καὶ

lut illud, cum non eodem de uino bibant. Dij boni, quàm illiberale: planè dignum, in quo & illi debeãt accusari, qui non surgant potius, abeantq;, toto conuiuio uobis solis relicto. Quanquã negant sese etiam ad satietatem ex illo qualicunque uino bibere, propterea quòd uestri pincernæ, aures habeant cera obturatas, quemadmodum olim Vlyßis socij. Porrò reliqua usque adeò sunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminãtur, decq; ministris, qui cum uobis aßistant, donec plus quàm ad plenum expleamini, ipsos prætercurrunt, aliaq; huius generis permulta sordida, minimeq; digna uiris ingenuis. Proinde æqualitas, res est omnium iucundißima, maximeq; conuiuijs congruens. Atq; hac de cauſſa, uobis æquus ille partitor in conuiuijs præficitur, ut æquam omnes habeant portionẽ. Videte igitur ne poſthac uos iterum accusare poßint. Quin potius bonor abũt uos, et amabunt,

σι, τ ὀλίγων τούτων μεταλαμ
βάνοιδε, ὧν ὑμῖν μὴ ὁ δαπά
νη αὐτοπάθητος, ἐκείνοις ἢ ὑπ
ἐμοῦ δὲ χρέας ὑ δόσις ἀπέ
μνησος. ἄλλως τε καὶ αὐοικῆν
δυώνοδι τὰς πόλεις, μὴ ἐχὶ νῦ
πρμήτων συμπολιτδομένων,
νῦ μυρία πρὸς τῆ σὺδαιμονίαν
ὑμῖν σωτηλύνθων· καὶ αὖ ἴχοι
τι τὸς θαυμάζοντας ὑμῶν τὸν
πλοῦτον, ὧν μόνοι, νῦ ἰδίᾳ, κοὶ
κατὰ σπόνο πλουτοῦτι. ἰδίτως
σαν ἢν πολλοὶ, νῦ θαυμασάτω
σαν ὑμῶν τ ἀργυρον κοὶ τὰς
τραπέζας, νῦ προπινόνθων φι
λοτησίας, μιτραξὺ πίνονθες πο
ριοπετάσαμ τὸ ἐκπωμα, νῦ
τὸ βάρ ἰσωσαν αὐτοὶ διαβα
τάσαντδε, νῦ τ ἰσορίαν τὸ ἀ
νεμβὶς, τ χρυσὸν, ἐσ ὃς ἰο
παυθῆ τῇ τίχνῃ. πρὸς γὰρ τῷ
χρυσὸς νῦ φιλαυθρώπως ἀπό
σαν, νῦ τ φθονᾶδαι ὑπ' αὐτ ἰο
ξων γεγόνασιδ· τίς γὰρ φθονή
σαι τῷ ποιοῦντι, νῦ διδόν
τ μισθόν; τίς δ' ἂν αὖ δί-

bunt, si paucula ista à uobis acceperint, quorum impendium à uobis nec sentiretur quidem, penes illos muneris in tempore dati memoria semper mansura est. Præterea nec Rēp. administrare possitis, ni pauperes unà uobiscū in ea uersentur, milleq; modis felicitatem uestram adiuuent. Neq; enim habituri estis, qui diuitias uestras suspiciant, si soli atq; apud uosipsos in tenebris eas possideatis. Videat igitur uulgus, miretur q; uestrum argentum, mensas, & quemadmodum præbibentes ad potandum inuitetis. Dein' illi inter bibendum poculum undique contemplentur, ac pondus expendant, manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam: tum auri uim, uicissim artem condecorantis. Nam in istum modum, non solùm illi uos probos uiros & humanos prædicabunt, uerùm etiam inuidiam illorū effugietis. Quis enim inuideat impertienti, dātiq; quod æquum est? Quis non potius optet,

ut

ξαιτο ἂν τὸ μήκιστον διαβιῶναι, αὐτῶν ἀπολαύοντα τ' ἀγαθῶν; ὡς ὑμῖν νῦν ἔχει, ἀμφότερον καὶ μὴν ἡ εὐδαιμονία, ἐπίφθονος ὑμῖν ἐστὶ πᾶσι, καὶ λυπεῖ ὑμᾶς καὶ βίος· ἐμοὶ δὲ οὐκ ὀλίγον ἀλλοιοῦται φαίνεται, μόνον ἐμπίμπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντας φασὶ, καὶ τοὺς μονίους τῶν λύκων, καὶ συνάγειν λέγειν ἀνδράσι, καὶ παίζειν χαρίζεσθαι πεπαιδευμένοις· εἰ πρῶτα μὲν ὁ λοφὸν καὶ ἄφωνον τὸ συμπόσιον ἀσυσιον ἔναι, ἀλλ' ὑμῖν μέλλοις συμπεσεῖσθαι, καὶ συνόμμασιν αὐτοπαχήσει, καὶ φιλοφροσύναις πεπαλαισυνήσει· εἶτα ἥδιστα διαλεχθεὶς, φίλαι μὲν Διονύσου καὶ Ἀφροδίτης, φίλαι δὲ Χαρίτων. ἔπειτα δὲ πρὸς ἅπασι τοῖς ὑπαρχόντοις διαγόμενοι, ὑμῶν ἥδιστα φιλᾴδειν πᾶσι συνδόξουσι, διὸ καὶ πολλῆ πρίασθαι καλῶς ἔχει. ἐπεὶ ἥσομαι ὑμᾶς, ἃ μέντοι γε οἱ νῦν τὸν βασίλειον (τοῦτο γὰρ ἔτος) ἐν ἀγῶσι ὑμᾶς ἐνίκησεν, ἐπὶ ἔχοντας εἰς ἐπιδάκα-

ut quàm diutißimè uiuẽs, bonis ſuis fruatur? Verùm ut nunc res uobis habent, & felicitas ueſtra teſte caret, & diutiæ inuidioſæ, & in ſuauis uita. Neque enim perinde iuuat, opinor, ſi quis ſolus expleatur, quemadmodum aiunt leones facere, & ex luporum genere quos ſolitarios uocant, quàm ſi cum lepidis hominibus, ac per omnia gratificari paratis, conuiuatis: qui primùm non ſinent cõuiuium ſurdum aut mutum eſſe, uerùm conſuetudine ſua fabulas conuiuijs aptas, dicteriaq; minimè moleſta, uariaq; uoluptates adferent: quibus rebus tempus iucundißimè trãſigitur. Idq; gratũ eſt Baccho, gratum Veneri, gratum etiam Gratijs. Deinde poſtero die, dum comitatem ueſtram referunt, beneuolentiam uobis conciliant. Hæc etiã magno fuerant emenda. Nam illud à uobis ſciſcitabor, ſi pauperes abeãt taciti, ſic enim fingamus, nónne uos ea res ureret, cũ nõ haberetis quib. oſtentare

δι τὰς ἀλυργεὶς, ἐδῆτας, καὶ τ ἀκολάθων τὸ πλῆθος, καὶ τ δακτυλίων τὸ μέγεθος: ἐῶ λέγων, ὡς ἤδη ἔσβολὰς, καὶ μίσος πρὸς τ προύτων ἀναγκαῖον ἐγγίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς, ἢν μόνοι τρυφᾶν ἐθέλητε· ἃ γὰρ σὺξεσθαι καθ' ὑμῶν ἀπειλῶσιν, ἀποῤῥήτα, μηδὲ γένοιτο ἀὐτὰ ἀνάγκη αὐτὺς διαπραῦναι δὲ σὺχῶς, ἐπεὶ ὅτι ἀλλάντων γεύσεσθε, ὅτι πλακοῦντος, καὶ ἔτι λέψανον τ λωπός· καὶ φακῆ δὲ ὑμῖν σαπρὸν ἀλῶ ἐντίμη πέταξεται. ὃς δὲ ἤδη ἔλαφος, ἀπόμηρος μεταξὺ, ὀρασμὸν βυσσόσειν ἐν τῇ ὀπτανάῃ ἐς τὸ ὑφος. καὶ ὑγρὸς ψύττα διατα πάνσεται, ἀπόῤῥοι ἤδη αὖται, πρὸ αὐτὺς τὺς πίνακας ἐκπετήσονται. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ὠραιότατοι τῶν οἰνοχόων, φακὰ περὶ ὦ ἀκρᾷ τῇ χρόᾳ ὑμῖν γεφύσουσα, ὡδὶ διαπαγέτι ἤδη πρὸς τοῦτα τῷ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε βουλεύεσθε ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέπον ἂν γένοιτ' ἂν, ἤδη ὑμῖν ἀσφαλίσα-

retis purpureas ueſtes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque iam libet referre, neceſſariò futurum ut pauperum inſidiæ atq; odia in uos oriãtur, ſi ſoli delicijs frui uelitis. Nã quæ minantur uobis imprecaturos ſeſe, prorſus abominanda ſunt: iac dij prohibeant, ne unquam ad eiuſmodi imprecationes uenire cogantur: quãdoquidem ſi id fiat, neq; inteſtina poſthac guſtabitis, neque placentam, niſi ſi quid canis reliquum fecerit. Præterea lẽticula ſaperdæ liquamen uobis habebit. Porrò ſus aut ceruus interim dum aſſantur, è ueru in montes aufugere parabunt. Tum aues quoque pingues abſque alis fugam molientes, ad pauperes auolabunt. Denique quod eſt omnium grauiſſimum, pocillatores formoſiſſimi repentè uobis calui fient, idq; etiam fracta amphora. Super his rebus conſulite quæ & feſto ſint digna, & uobis quàm maximè

λίσασθαι, καὶ ἐπικερδίσει πολλὰ μᾶλλον ἢ χρήσιμον αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τιλίσματος φίλους ἐ μιμησομένους ἕξοντας.

maximè tuta, atq; illis pupertatis onus subleuate, exiguo uectigali illos amicos habituri, neutiquam malos.

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩΙ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATURNO SALVTEM.

ΠΟΛΛΑΣ γάρ σε τὰς μέσας ὑπὸ τῆς πενίας ταῦτα γεγράφθαι, ὦ Κρόνε, οἶχ' ἡδὲ καὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφηκε πρὸς αὐτὰ, ἀναβοώντων καὶ αὐτὰ διὰ ταῦτα, τὴν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γενέσθαι, καὶ αἰτιωμένων τὸν θεὸν ὡς ἀνίσων τὸν νομὸν ποιησαμένου, καὶ ὑμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μέρος διαλέναι ἀξιοῦμεν. ἀλλ' οἶδα ἐκεῖνο, ὅτι Ζεὺς ὢν, παρ' οἷς τιθεῖν ἡ αἰτία, καὶ διὰ τοῦτο παρακούει αὐτῶν τὰ πολλὰ, σοὶ δὲ ἡμεῖς ἀπολογησόμεθα, ἐπειδήπερ ἀρχὴν γενοῦ ἡμῶν. ἡμᾶς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ἃ γέγραφας, ὡς καλὸν ἀδικουμένων

NAM putas, Saturne, de rebus istiusmodi solùm seripisse paupertas? Quin potius Iouis ipsius aures iam obsurduerunt illorum querelis, dum hæc eadem uociferantur, ac nouam rerum partitionem flagitant, ac simul et fatum incusant, quòd non æqualiter distribuerit: & nos, quòd nihil ipsis uelimus impertiri. Verùm nouit ille, quippe cum sit Iupiter, penes quos sit culpa, eóq; illos plerunque obaudit. Nihilominus tamen purgabimus nos tibi, quandoquidē hoc certè tempore princeps noster es. Nos enim omnia ista quæ scribis, ob oculos habētes, quàm sit honestum de magna rerū copia opitu-

ἀνὰ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον, σωθῆναι καὶ σωσθωχᾶδαι τοῖς πένησιν, καὶ διηλαμψη οὕτω πειθυθδ, ἰσοδίαιτοι λαθιγῶτδ, ὡς ἂμ μηδὲ τὸμ σωδιαίτλω αὐτῶν αἰτιάσαδαί τι. οἱ ϑ ὀλίγων ἰψ ἀρχῇ λᾶδδαι φάσκουϑδ, ἐπεὶ λήξορ ἅπαξ αὐτοῖς αὐτιτά σαμψ ϑἰς βύρας, ἐκ αὐίσων ἄλλα ἐπ' ἄλλοις αἰτοῦντες· ὃ δὲ μὴ ταῦτα ἐνθὺς, μηδὲ πρὸς ἐπ& λαμβάνειϛ, ὀργὴ ἢ μῖσ&, ἢ πρόχειροι αἱ βλα σφημίαι. λέγω δ τι ἐπιψεύδειν τι ὑμῖν, ἀλλ' οἶγε ἀκούϑδε ἐπίστδαν ἀὐ, ὡς ἀκριβῶς ἀλό'σιμ ἐκ τοῦ συγγεγένηαι· ὥστε δυοῖν βάτερον, ἢ μὴ διδόϑδαι, ἢ ἐχθρὸν ἅπαν ταῦτδε ἰδεῖ, ἢ ταῦτα προϊεμένδς, αὐτίκα μάλα πίστδαι, καὶ τῶν αὐτόντων καὶ αὐτὸμ ἅπαν καὶ τὰ μὴ ἄλλα μίτρια, ἐν ϑ τοῖς δέπνοις αὐτοῖς ἀμιλάσαϑδε ἐμπίμπλαδαι καὶ γαστίζι-

opitulari ijs qui indigent, quantoq; sit iucũdius, simul cum pauperibus uersari, & conuiuiũ agitare, ad eũ modum aßiduè facimus, adeoq; in ratione uitæ nos æquamus, ut nihil posßit incusare is quem ad conuictum admittimus. Verùm illi primùm aiunt sibi paucis opus esse: deinde ubi semel illis fores aperuerimus, nunquam desinunt alia super alia postulare. Quòd nisi protinus omnia, simulq; cum dicto ac ceperint, mox paratum odium, in promptu conuicia, etiam si quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, rati uidelicet illos probè scire quæ dicunt, propterea quòd nobiscum consuetudinẽ habuerint. Ita fit, ut in alterutrum incidamus, ut aut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes: aut profusis omnibus, ipsi protinus egeamus, iamq; in pauperum gregem ueniamus. Ac cætera quidem utcunque ferenda sunt: uerùm inter cœnas ipsas non satis habent ingurgitari cibis, atq; aluum explere,

sed

ὦ, ἡμῖν τοι, ἱπαδὰν πλήν ἢ
ἱπαυῦ πίνειν, ἢ παιδὸς ὑφέλ
ματα ξὺ αὐαδέντ☉ τὸ ἱμπυο
μα, ἰυνξαν ἶλῶ χέρα, ἢ παλλα
κῆ, ἢ γαμετῆ γυναικὶ ἱπιχέρη
σαν, ἄτα λαξ ἰμίσαιτις ἢ συμ
ποσίν, ἰς τὶν ὑστεραίαν λοιδο
ρῆντ ἡμῖν λαξ ἰλθόντ, ὡς
ἰλίψαιμ, ἡδὲ ὡς λιμῶ σωῦ
σαν λιαγόμενοι. ἢ δ' οὐ ταῦ
τα λατανῳσάιδαι αὐτῶν δο
κῶμεν, τὸν ὑμίτερον παράσι
τον αὐαμνάσθαι τ Ἰξίονα ἰς
ἀξιωθὲς πεινῆς τραπίζης, ἀ-
ξίωμα ἴσον ἴχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ
μιλυδὰς ἱπιχέρι, ὑ γυναῖος.
ταῦτα ὄντ, ἢ τὰ τοιαῦτα, ὑφ'
ὧν ἡμᾶς ἰβουλόσαμιλα πρὸς
τὸ λοιπὸν, ἀσφαλέας δ' ὑμι
τέρας ἴνιγκ, μηκίτι ἱπίβα
τον ποιῶμ αὐτοῖς τῶν οἰκίων.
ἀ δ' ὧδ' σῦ συμβοῖντο μᾶρίων
λύσασθαι, ὥσπερ νῦν φασι,
μηδὲν δ' ὑβριστικὸν ἢ τοῖς
συμπόσιοις ἰργάσασθαι, λοιο
γυνούτων ἡμῖν, ἡδὲ σώφρο
νούτων τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. ἢ
τῶν ἱματίων, ὡς σὺ λιλσύ-
μιθ' ὑμῖν

sed ijdem ubi plus satis adbi
berint, tum uel puellæ for-
mosæ cyathum porrigentis
manum uellunt, aut concu
binam uxorémue solicitant.
Postremò conuomito con-
uiuio, postero die nobis ob-
trectant, narrantes quem-
admodum sitierint, esurie-
rint q. Quòd si hæc aduer-
sus illos mentiri uidemur, ue
ster ille parasitus Ixion in
memoriam redeat, qui ad
communis mensæ honorem
admissus, ac uobis dignitate
æquiparatus, iam ebrius uir
ille egregius, Iunonem ador
tus est. Hæc atque huiusmo
di sunt, propter quæ in po-
sterum statuimus, quò res no
stræ sint in tuto, ne posthac
illis in domum aditum præ-
beamus. Quòd si te auctore,
pacto recipiant, sese mode-
ratè petituros, quemadmo-
dum nunc aiunt, neque quic
quam flagitiosè in compota
tionibus admissuros : age,
conuiuant nobiscum, si-
mul q cœnent bonis auibus.

Ac de tunicis, sicuti iubes,
mittemus,

πίμψομεν, καὶ τῷ χρυσίῳ, ὁπόσου οἶόν τε, μὴ προσδαπανήσομεν, καὶ ὅλην ἐλλείψομεν. αὐτοὶ δὲ ἀφιμένοι τὰ κατὰ τίχυλον ἡμῖν, φίλοι ἀντὶ κολάκων καὶ παρασίτων ἔσεσθ' ὡς ἡμᾶς γε ὅλην ἂν ἀντιάσαι, λαμπρόν τι τὸ λειπόμενον ἰδιλόντων.

mittemus, & de auro, quãtũ facultas patietur, ac sumptus augebimus: in summa, nihil omittemus officij nostri, modò uicißim desinãt ipsi arte nobiscum uiuere, sintq; pro parasitis & adulatoribus amici. Ita nihil erit quod in nobis desideres; si ipsi quoque suo fungi uolent officio.

FINIS SECVNDI Tomi.